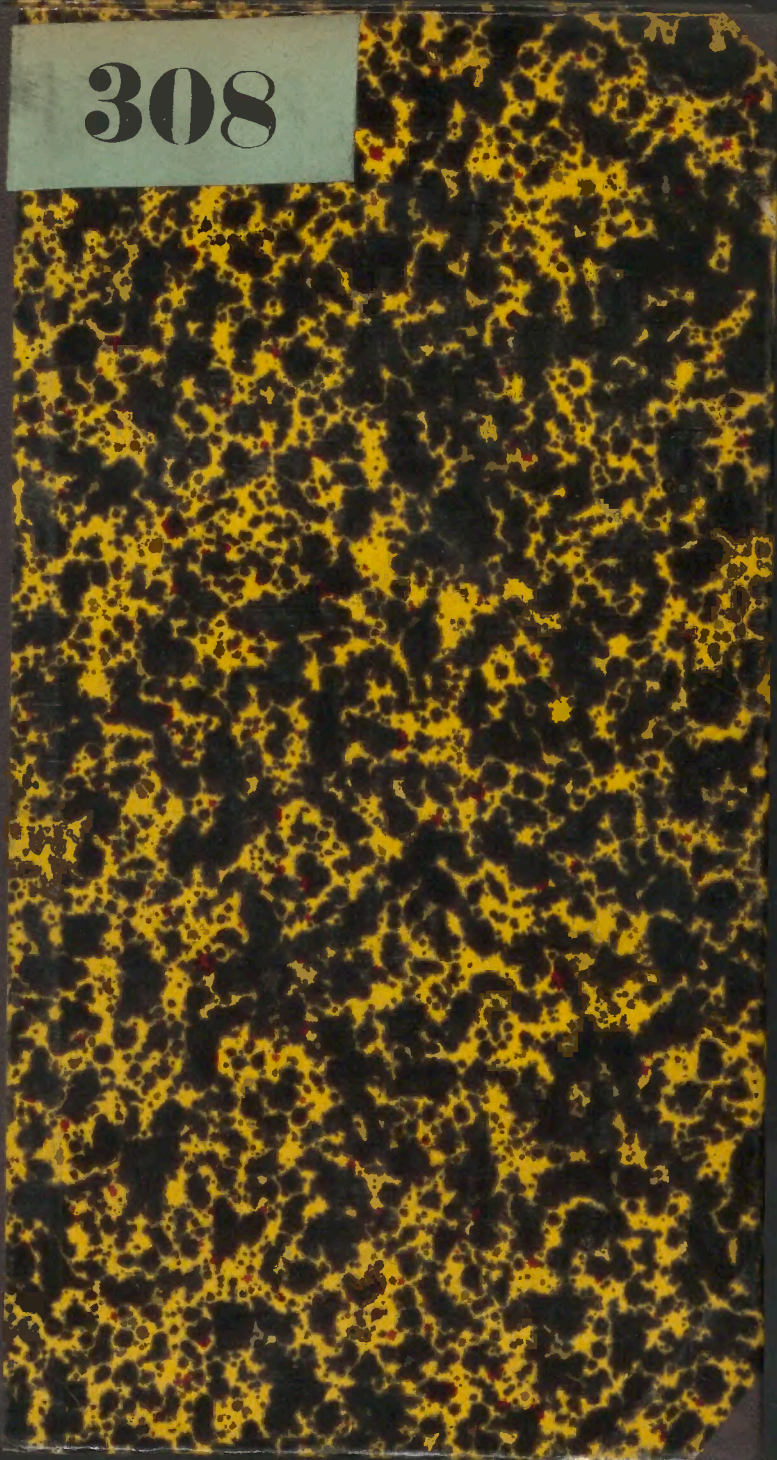

308

47.308

ՃԵՆԱՊԸ ԱՇԳ

ՄԻԻԵԼԼԻՖ

ԳՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԵԲԷՆ

ՄԻԻԹԵՐՃԻՄ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

(ԹԵԵԼԻՖԻ ՍԵՆԵՍԻ 1881)

ՃԻԼՏԻ ՐԱՊԻ

ԹԱՊԻԱՆԷԻ ՄԷՃՄՈՒԱՅԻ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԳԵՅՈՂԱՆՈՒ, ՇԻՇԼԻ ՊՕԳԱՂԸ, ՆՈՒՄԷՐՈ 33

1882

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

LIBRARY

OF THE

PHYSICS

AND ASTRONOMY

OF THE

UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS AND ASTRONOMY

OF THE

LIBRARY

ՃԷՆԱՊԸ ԱՇԳ

ԳԸՍՄԸ ՍԱՆԻ

(ՏԵՎԵՐ)

30

ՀԷՔԹՈՐ աեաղա գալգմագ իթէտիկինտէ ,
— խայր , խայր , տէտի շէտիտէն հէքիմ ,
վագաա լագըրտը իթմէքիկինիզէ միւսաատէ
իտէր իսէմ տէ , էմրի ախիրէ տէկին հիշ պիր
կիւնա հարէքէթտէ պուլունմագլըղընըզա միւ-
սաատէ իթմէմ :

— Տօ'գթօր , ճէրիհամ քէք մուխաթարալը՝
մը իտի , տէեու պէեան իթտի բրէնս զայիֆ
պիր սէտա իլէ :

— Հէման մուհլիք սուրէթտէ իտի , տէեու
մուգապէլէ իթտի ֆրէպօ : — Պիր խայլի կիւն ,
դուրթուլապիլէճէկինիզ հագգընտա գաթը իւ-
միտ իթմիշ իտիմ : Սիզի գուրթարմագ իչին ,
ատէթա պիր միւճիզէ լաղըմ իտի :

— Միւճիզէ վագը օլտո՞ւ մու , եանի պիւս-
պիւթիւն քէսպի իֆագաթ իտէճէ՞քմիլիմ :

— Իւմիտ իտէրիմ, հաթթա սիզին պիւս, պիւթիւն քէսպի իֆագաթ իտէճէկինիզէ տա-
յիր սէօզ տախի վէրիւրիմ, լաքին պիր շարթ իլէ :

— Նէ՞ շարթ իլէ :

— Թալիմաթ վէ իխթարաթըմա թէմամէն մուվաֆըզ հարէքէթ իթմէնիզ շարթը իլէ :

— Էմրինիզ խիլաֆընտա պուլունմաեաճաղը-
մը զաթընըզա սէօզ վէրիւրիմ, զիրա մուրատըմ
եաշամագ տըր :

— Լագըրտը իտէրքէն, սըգընթը հիսս իտի-
եօ՞մուսունուզ :

— Վիճուտիմին շու թարաֆընտա պիր ազ
աղըը հիսս իտիեօրում :

Բրէնս պու սէօզիւ սէօյլէրքէն, էլինի կէօք-
սիւնէ կէօթիւրտիւ :

— Օ աղըըյը տախի ինշալլահ տէֆէ միւգ-
թէտիր օլաճաղըզ :

— Զօգտան պէլի՞ մի տիր քի, հաեաթ իլէ
մէմաթ արասընտա պուլունուեօրում :

— Օն պէշ կիւնտէն պէրի տիր, տօ՛սթում...
Էվվէթ, օն պէշ կիւնտէն պէրի տիր հապ եութ-
մագտա, իլաճ եէմէքտէ, վէ սիզի պէսլէմէք
իւզրէ, տիշլէրինիզին արասընտան ագըթըլան
թավուգ սուեու իլէ վագըթ կէշիրմէքտէսի-
նիզ : — Վագաա թավուգ սուեու օլ գատար
գուվվէթ վիրիճի պիր շէյ տէյիլ տիր ամմա,
գուվվէթ ինիզի բէք չաբուգ իեատէ իտէճէկինէ
տէ իշթիպահ եօգ տըր, Շու գատար քի, էվ-
վէլքի հալինիզի պուլմագ իշին, ազ բիշիրիլիշ
քիւլպասթըլար եէմէնիզ, վէ ալէա էսկի Բօն-

թէ-Գանէ Գլօսման շարապընտան իշմէնիզ Լա-
ղըմ տըր :

— Միւսի՛ւ տօգթօր , խաւթալըղըմ զէմանըն-
տա պէնի չօգլար արաւըպ սօրտուլա՞ր մը :

— Զանն իտէրիմքի , բէք չօգլար կէլիպ սի-
զի սօրտուլար , նասըլքի տօսթլարընըզըն զա-
թընըղը ունութմատըգլարընը իսպաթըլլա տա
անլահաճագընըզ , չիւնքի կէլէնլէրին էսամի-
սինի եազտըրմագ իւզրէ , տէհլիզտէ պրագը-
լան քեաղըտլար , հէր կիւն տօլմագտա իտիլէր :

— Սալթ էրքէք սընըֆընտա՞ն մը պէնի ա-
րահան սօրան օլմուշ տուր , տէտի Հէքթօր
պիր նէվի թէրէտտիւտ իւզրէ :

— Խա՛յր , ազի՛ղիմ բրէնս , հաթթա բէք չօգ-
գատընլար տախի իսթիֆսարը խաթըր զըմնըն-
տա պուրահա կէլմիշլէր տիր : — Էվլէլ էմիր-
տէ ժընըվիէվ կէլիպ , սըհհէթիսիզին բուսու-
լալարընը մուճիպի քէտէր կէօրտիւկիւնտէ , մահ-
ղունէն ալտէթ իյլէմէքտէ պուլունմուշ տուր :

— Կէլէնլէրտէն տիկէր պազը իսիմլէր պէ-
եան իտէպիլի՞րմիսինիզ :

— Պիր իսիմ տահա պէեան իտէպիլիւրիմքի ,
պուռու իլք տէֆա պէեան իթմէքլիկիմ Լաղըմ
իտի , զիրա օ իսմին սահիպէսի օլան կէնճ գըզ ,
թէվէճճիւհիւմիւ ճէլպ իթմիշ օլաուզու կիպի ,
իսմինի ունութմամահա տա խուսուսի սէպէպ-
լէրիմ վար տըր :

Պու արալըգ , բրէնսին սօլմուշ օլան եանագ-
լարընտա ճիւզիճէ պիր գըրմըղըլըգ միւշահէ-
տէ օլունարագ ,

— Ահ, աճապա պիր կէնճ գըզ իւզերինէ՞ մի տիր սէօզինիւզ, տէտի :

— Էվվէթ, տիւպէր վէ սարը պիր գըզ իւզերինէ տիր : — Պէն հէր նէ գատար տույղուսուզ պիր ատէմ իսէմտէ, պու ճիւմէ իլէ տախի անըն խալիսանէ քէտէրինտէն ֆէվգէլատէ միւթէէսսիր օլտուղումու տա սէթր իտէմէմ, վէ սիզի թէէմին իտէրիմ քի, պու գըզըն իւզերինտէ կէօրտիւկիւմ մէյեուսիյեթ հալի տալա սախթէ օլմայըս, պիչարէ սահիհէն կէօզ եաշլարը տէօքմէքտէ պուլունմուշ տուր : Իշթէ պու գըզըն պուրաեա կէլիպ կիթտիկինի զաթընըզա խապէր վիրմէք իւզրէ, քէնտիսինէ վատ իթմիշիմ տիր :

— Իսմի նէ՞ տիր, տօ՛ղթօր, իսմի նէ՞ տիր, տէտի Հէքթօր պօղուգ, ֆազաթ զինատէ տիթբէեէն պիր սէտա իլէ :

— Քէնտիսի պանա, իսմինին Լիւսիլ վէ լազապընըն Պէ-լէ-լ օլտուղունու սէօյլէտի :

— Լիւսիլ՞ մի, — տէեու թէքրալատը մէճրուհ, եիւրէկի բարչալանմագ տէրէճէսինտէ չարբարագ, — սէօյլէյին, մէզպուրէ պուրաեա չօգ տէֆա կէլմի՞ մի տիր . . . րէճա իտէրիմ պէնի եօրմագսըզըն, լութֆէն ճէվապ վիրին :

Անթօնէն, բրէնսին հէեէճանընտան նաշի տիւշարը իզթիրապ օլարագ :

— Օ հօ, աղիզիմ բրէնս, տէտի եիւքսէք սէտա իլէ, էկէրշի սիղէ վիրէճէկիմ խապէրլէր, պէօյլէ մուճիպի իզթիրապընըլ օլաճաղլար իսէ, սիւքիւթ իթմէեէ մէճպուր օլաճաղը-

մը, վէ պու կհնչիւք հիշ պիր շէյէ վադըֆ օ-
լամահաճաղընըղը շիմտիտէն պէհան իտէրիմ:

— Ահ, տօգթօր, սէօյլէյինիզ, հէմ գօրգու-
սուզ սէօյլէյինիզ, —տէեու մուգապէլէ իթ-
տի կէնճ բրէնս, բէճա եօլունտա պիր սէտա
իլէ, վէ էլլէրինի պիրիպիրինէ դավուշտուրա-
րագ, — չիւնքի պու պապտէ պանա վիրէճէ-
կինիզ մալիւմաթ, պէնիմ իչին իլաճլարըն էն
միւէսսիրի տիր տիսէմ ճայիզ տիր:

— Բէ՛ք ալէա, էօյլէ օլտուղու թագտիրտէ,
հէհէճան վէ իզթիրապընըղը թէսքին իտինիզ
քի, պէն տէ ըահաթը գալպլէ պիլտիքլէրիմի
սիզէ սէօյլէյիմ:

— Է՛վվէթ, է՛վվէթ, հէհէճան վէ իզթիրա-
պըմը թէսքին իտէրիմ, հէմ պագլն նա՛սըլ
քեամիլէն քէսպի սիւքիւնէթ իթմէքտէյիմ:

— Է՛վվէլ էմիրտէ սէսինիզի բէք եիւքսէք
չըգարմաերն:

— Ղահէթ եավաշ լագըրտը իթմէեէ սէօզ
վիրիրիմ, ֆագաթ սիզ տէ պէնիմ սիւալլէրիմէ
ճէվապ վիրինիզ . . . — Լիւսիլին պուրաեա
գաշ տէֆա կէլտիկինտէն մալիւմաթընըզ վա՛ր
մը տըր:

— Հէր սապահ, վէ եալընըզ եաթաղա կիրտի-
կինիզին, իլք կիւնիւ սապահ կէլմէյիպ, ադ-
շամ կէլմիշ տիր: Մէզպուրէ, նասըլսա, օլ
մէէլուն վէ մուկիրր տուէլլօնուն նէթիճէսի
խապէրինի ալմըշ, վէ եաթաղընըզ եանընտա
պուլունարագ, սիզի գաեըրմագ իչին, նէզ-
տինիզտէ գապուլ օլունմագլըղը միւրատ իթմիշ,

վէ պէն իսէ , բէք չօգ զահմէթլէ , արզուլա-
րընըն իճրասը միւմքիւնսիւզ օլտուղունա քէն-
տիսինի գանսըրոսպիւմիչիմ տիր : Շունու տա-
խի սէօյլէրիմքի , պիչարէ գըզճըղաղըն հընչ-
գըրմալարը , ատէթա եիւրէկիմի տէմիչ տիրլէր :

— Նէ՛ շայեանը թէվէճճիւհ մախլուգ . . . —
տէտի բրէնս կէօզ գաբագլարը եաշարարագ :

— Վէ իշթէ , — տէեու տէվամ իթաի թա-
պիպ , — սիղէ թէքրար իտէրիմքի , մէզպուրէ
օլ վագըթտան իթիպարէն հէր սապահ կէլմիչ
տիր : — Տահա իքի կիւն էվլէլ , քէնտիսինի
պիր աղ թէէմին իթտիկիմտէ , հիսս իյլէտիկի
սէվինճի էկէրչի կէօրմիւշ օլսա իտինիլ . . . —
Ս՛հ ագիզիմ բրէնս , պու գըղճըղաղ՝ քէնտի
թէալլիւգաթը իչին եաբմիշ օլտուղունուղ իյ-
լիկէ հադըգաթէն միւթէչէքքիւրէ վէ նիյ-
մէթտար պուլունմագտա տըր :

— Քէնտի թէալլիւգաթը իչին իյիլի՞ք մի ,
տէյի թէքրարլատը մէճրուհ , մէզքիւր իֆա-
տէտէն պիր շէյ անլաեամաեարագ :

— Էվլէթ , զիրա մէզպուրէնին իֆատէսինէ
կէօրէ , սիղ , անըն ալիլէ վէ իհթիեարէ պիր
թէյղէսինին կէչինմէսի իչին իգթիղա իտէն
մուսվէնէթի թէէմին իթմիշսինիլ :

Հէքթօր , Լիւսիլին իշպու եալանը սէպէպի-
նի անլաեարագ , հիսս իյլէտիկի հէեէճան տա-
հա ղիեատէ արթտը , վէ պիր աղ սիւքիւթտէն
սօնրա ,

— Ֆրէ՛պօ , սիղ պէնիմ տօսթումսունուղ ,
տէյիլ՞մի , տէտի :

— Տօթունուզ օլտուղումա , մէմուլ իտէրիմ
քի շիւպհէ իթմէղսինիզ :

— Խա'յր , շիւպհէ իթմէմ , վէ պունա իս-
պաթ օլմագ իւզրէ , պիւթիւն գալպիմի սիզէ
աշմագ իսթէրիմ :

— Պէն տախի էմնիյեէթինիզէ հէր վէճհ իլէ
լաերգ պուլունաճաղըմը վատ իտէրիմ :

— Պիր ազ էվվէլ սիզէ , միւրատըմ եաշա-
մագ տըր տիեօրտում , տէյի'լ մի :

— Զաթէն հէմ կէնճ , հէմ ղէնկին օլմանըզ-
լա , եաշամաեր արզու իթմէնիզ թապիի տիր :

— Էկէր պու կիւնքի կիւն վէֆաթ իտէր ի-
ւէմ , վարիտաթտան , սալթանաթտան վէ ղէֆք
ու էյլէնճէտէն մահրում օլտուղում իշին էսէֆ
իտէճէք տէյիլիմ , զիրա պու շէյլէրին ինտիմ
տէ բէք տէ իթիպարլաբը եօզ տուր : Պինա-
պէրին եաշամագ իսթէմէքլիկիմ , մահզա մու-
հապպէթ վէ աշգըմ օլտուղու իշին տիր :

— Մուհապպէթ վէ աշգընըզ՝ Ժէնըվիէվ հագ-
գընտա տըր , տէյի'լ մի :

— Օ պինամուսա մուհապպէթ վէ աշգըմ
մը օլմագ . . . տէտի բրէնս : — Ա'հ , միւսի'ւ
տօգթօր , բէճա իտէրիմ , տահա հէնուզ օլ
բագ վէ թաթլը Լիւսիլին իսմի թէլէֆֆիւզ օ-
լունմուշ օլան շու օտատա , Ժէնըվիէվ իսմինի
թէլէֆֆիւզ իթմէյինիզ :

Պիրտէն պիրէ Անթօնէն Ֆրէպօ , օթուրտու-
ղու սանտալէտէ պիր հաթէքէթ իճրասընտա
պուլունարագ ,

— Ա'ճայիպ , մուհապպէթ վէ աշգընըզ Պիւլ-

պիւշ հագգընտա՞մը տըր, տէյու սիւսալ իթ-
տի հայրէթլէ :

— Էփվէթ, բուհոսմուն վէ գալպիմին պիւ-
թիւն գուվվէթիլլէ պէն անը սէվէրիմ :

— Լաքին զաթէն օ սիզին մէթրէսինիզ տէ-
յի՛ւ մի տիր :

— Տո՛գթօր, իթ տիկինիզ քիւֆիւր տիր : —
Պէն Լիւսիլէ, քէնտիսինի սէվտիկիմ գատար
րիստէթ իտէրիմ . . . Օ պէնիմ մէթրէսիմ տէ-
յիլ, իլլա մէշրու զէվճէմ օլաճագ տըր :

— Նէ՞ սէօյլէբօրսունուզ, տէեու նիտա իթ-
տի Ֆրէպօ, հայրէթի քեամիլէ իլէ Հէթօրա
նազար իտէրէք :

— Հագըգաթը հալի սէօյլէբօրում, տօ՛գ-
թօր, լաքին ոլու հագըգաթը՝ Լիւսիլին բրէն,
սէս աը Գասթէլ Վիվան օլմագըղա բաղը օլա-
ճաղը կիւնէ գատար, սալթ սիզ պիլմէլիսինիզ :
Պէն սըրըմը սիզէ պէեան իթմիշ օլտուզում
հալտէ, պու սըրըք սագլաեաճաղընըզա էմնիյ-
եթիմ պէրքէմալ տըր :

— Պու պապտէ պէն տախի սիզի թէէմին ի-
տէրիմ :

— Իմտի պու կիւնտէն իթիպարէն, — տէ-
եու տէվամ իթտի սապըգ Պէկուրտ, — ինթի-
զամսըզ վէ ույդունսուզ պիր էօմիւրտէն չէ-
քիլմէքտէյիմ, օլ էօմիւրտէն քի, անտէ, զէֆգ-
ու էյլէնճէ՝ սաատէթ ու իգպալ, վէ պիր թա-
գըմ խէեալաթ՝ աշգ ու մուհապպէթ ատտ օ-
լունուր : — Հէր հանկը կիւն հիմմէթինիզլէ
եաթագտան պիւսպիւթիւն գալգար իսէմ, հօ-

վարտաճա կէջիրտիկիմ էօմիւրտէն արթըզ չէ-
քիլմէքտէ օլտուղումու իլանէն, տօսթլարըմա
պիր զիեաֆէթ վիրէճէյիմ, վէ ֆէրտասը կիւն,
քեամիլ ատէմլէր սիլքինէ տախիլ օլաճաղըմ:
— Օնտան սօնրա, քէնտիմէ մէշրու պիր զէվճէ
ինթիխապ իտիպ, եալընըզ անը սէվէճէյիմ,
վէ էկէր ճէնապը Հագգ միւրատ պուեուրուր
իսէ, բէտէր տախի օլաճաղըմ, վէ էվլատլարը-
մլ ֆայտէլի մախլուզլար իթմէկէ չալըչըպ,
սի՛ղքի, տօ՛գթօր, պէնիմ տօսթուսուսուսուզ,
սիզի տախի էվլատլարըմըն թալիմ ու թէրպի-
եէսինէ մէմուր գըլաճաղըմ:

— Օ հալտէ էլիմտէն կէլէնի տիրիղ իթմէ-
եէճէկիմի չիմտիտէն սիզէ վատ իտէրիմ, տէ-
եու մուգապէլէ իթտի ֆրէպօ:

— Սիզին իյֆայի հիւսնի վազիֆէ իտէճէկի-
նիզէ էմնիեէթիմ պէրքէմալ տըր... — Շիմ-
տի պէնի տինլէյին: — Պէնի կէօրմէեէ կէլէն
զէվաթը հալէա նէզտիմէ կէթիւրմէք մէմուսիյ-
եէթինտէ սէպաթ իտիեօ՛րմուսուսուսուզ:

— Թապիաթ իյլէ, զիրա եօրուլմանըզը իսթէ-
մէմ:

— Պու մէմուսիյեէթ էմրի տահա չօգ տէ-
վամ իտէճէ՞ք մի տիր:

— Պիր գաչ կիւն տահա տէվամ իտէճէք տիր:

— Քէմալի իթաաթլա էմրինիզէ իթթիպա
իտէրիմ, ֆագաթ պու պապտէ պիր իսթիս-
նաիյեէթ իթմէնիզի տէ խսիսսէթէն ըէճա իյ-
լէրիմ:

— Լիւսիլ իչին, տէյի՛լ մի:

— Էվվէթ :

— Աագը նընըդ , գերա գորդաբոմ քե , պու տերէճէ շիտանթլէ արգըլէտիկիւնը միւլա-
գաթ , սիգին իշին մուգիրը զլմասըն . . . — Վա-
գաա սըհհէթինիզ իյիճէ տիր , ֆագաթ պիւս-
պիւթիւն իյի օլմատընը : — Հէր նէվլէ հէհէ-
ճանը շէտիտ , հագ գընըդտա մուխաթաքաեր
մուճիպ օլապիւր , վէ էմըի պասիրէթ սիզլիք ,
իսթիհասալ օլունմուշ օլան նէթիճէլէրի տիւչա-
րը թէհլիքէ գըլապիւր :

— Ս'սլա , տո'գթօր , ա'սլա . . . — Պունուն
մուղասիրի , Լիւսիլի կէօրմէք , պէնիմ' փշին ,
քէսպի հայեթ իթմէք տիմէք տիր :

— Է՛հ է՛հ , պէլքի հագ գըլընըդ :

— Շիւպհէսիլ հագ գըլընըդ :

— Բէ՛ք ալէա , Լիւսիլի կէօրէճէ քաինիդ :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ , տո'գթօր , լաքին
րէճալմ' պու գատար տէ յիլ տիր : Մէղպուրէնէ
խապէր վէրիպ , քէնոսիսինի պուրաեա կէթիր-
մէք իշին , եալընըդ սիղէ կիւվէնէպիւրիմ :

— Վա՛յ . . .

— Բէ՛տտ մի իտիւօրսունուզ , տո'գթօր :

— Խա՛յր , պիւլաքս գապուլ իտէքիմ , հալ պու
քի պիր շարթլա :

— Նէ՞ շարթլա :

— Վագը օլան միւլագաթըմըդ սիգի գիւն-
տէսիլէ եօրտու , նասըլ քի էիւգիւնիւզտէն
տէ անլաշըլընըդ : — Պինապէրին շու էսնատէ
իսթիրահաթ վէ ույգուեա միւճէրրէտ իհթի-
եաճընըդ օլմաղլէ , մա մէմունիլէ է իճրա ի-

տէճէք օլտուղում մաթնուլուննդն և անճագ-
եարըն տէջիր օլ պիր կիւն իճրափտէպիրիրիմ,
անլատընը՞լ մը :

— Եւ չարէ, անլատօրում, տէնի Հէքթօր
եւրէքտէն պիր ա՞հ իտէրէք :

— Ա՛ֆէրին, իշթէ շիմնի ագիլանէ հնդե-
քէթտէ պուլուննաւնը : — Եւրըն տէյիլ օլ
պիր կիւն, սաաւտէթիւիլէ նալիլ օլաճագսընը,
վէ պու կիւնտէն սիլէ, գուվլէթիւնիլին միւ-
ղէմէլէն իեաւտէսի իշին պիր մուալիճէ թէր-
թիպ իտէճէ յիմ :

Անթօնէն Դրէպօ, սաաթտա պիր դաշըգ ալ-
մագ իւղրէ, պիր մուալիճէ թէրթիպ իտիպ,
վէ օ ագչամ թէքրար կէլէճէկինի վատ իւնէ-
րէք, մուֆարադաթ իլլէտի :

Հէքթօր եալընը գալալընան, գուվլէթի-
նին իեաւտէսի իշին հէքիմին թափսեէ իթտի-
կի ուղգուեու պիւսպիւթիւն ունթթում, վէ
հաթթն մուալիճէտէն տահա հիշ պիր գալըգ
ալմագտան, միւճիլէ նէվինտէն սլաքադ, գուվ-
լէթինին իեաւտէ օլունտուղունու հիսս իթմէ-
նէ պաշլաար :

Բրէննին խաթալըղը կիւնդէրինտէ, Ղիւսի-
լին, հէր կիւն գօնալա կէլիլիշ օլմաճը, մէղ-
պուրէնին մէրգու՛մ բրէննի սէվմէքտէ օլտու-
ղունա պիր ալէամէթ օլտուղունտան, իշպու
խուսում Հէքթօրում մէսուտ գըլմաեա քեաֆի
վաֆի իտի :

Անթօնէն Դրէպօ, վատը իւղրէ, օ ագչամը
բրէննին խանէսինէ կէլտիկինտէ, մէրդ ումուն

պիր գաչ սաաթ զարֆընտա ֆէվդէլատէ շի-
ֆաեապ օլմուշ իտուկինի կէօրիւնճէ ,

— Սիդի բէք իյի հալտէ պուտուղումա մէմ-
նունում , վէ եարըն տէյիլ օլ պիր կիւն վա-
տըմը իճրա իտէճէկիմ , տէտի :

Հէքթօր , օլ կիճէսի կիւզէլ ըիւեալար իլէ
թաթլը պիր ույգու ուեուտու :

Տօգթօր , Պիւլպիւլիւն իգամէթ իթտիկի
մահէլլէ տայիր լաղըմ կէլէն թարիֆի ալմիշ
օլտուղունտան , ֆէրտասը կիւն ալէսսապահ
Պէլվիլտէ , ժիւլիէն-լագրուա սօգաղընա կիթտի :

Պու արալըգ կէնճ գըզ խանէսինտէ չալըշ-
մագլա մէշղուլ օլուպ , Հէքթօր հագգընտա
մալիւմաթ ալմաեա կիթմէք իւղրէ , վագթը
մուայեէնինէ պէքլէմէքտէ , վէ իքինճի օտա-
տա , մէղպուրէնին ալիլէ թէյլէսի եաթմագ-
տա իտի :

Ֆրէպօ եաւաշճա գաբուեու չալտըղընտա ,
լիւսիլ գաբուեու աչտը , վէ հէքիմի կէօրիւր
կէօրմէզ , պէնզի պէթի սօլուպ , պօղուգ պիր
սէս չըդարտը , վէ սօնրա հէեհճանընը թէսկին
իշին էլինի կէօքսիւնէ վազ իթտիկինտէ ,

— Նէ՞ օլտունուգ , մա՛տմուաղէլ տէեու սիւ-
ալ իթտի Սնթօնէն չէտիտէն :

— Պէլքի պիր ֆէնալըգ խապէրի կէթիրմիշ-
սինիզ տէեու տիթրէտիմ :

Ֆիւլվագը զէվալը Պիւլպիւլ պու էսնատէ
տիթրէմէքտէ օլտուղունտան , տօգթօր , մէղ-
պուրէյի թուլթարագ , չէօյլէ ճէվապ վիրտի .

— իս'յր , սէվկիւիւ գըզըմ , իս'յր , պէօյլէ

պիր շէյ հագգընտա ասլա վէսվէսէ իթմէյի-
նիզ : — Պիլաքս սիզէ իյի խապէրլէր կէթիրտիմ:

Պու սէօղլէրտէն հէմանտէմլիւսիլին եանագ-
լարը ճիւղիճէ գըզարտը , վէ տօտազլարընտա
պիր թէպէսսիւմ միւշահէտէ օլունտուղու կի-
պի , եանագլարընա տախի իքի տանէ կէօզ
եաշը տիւշտիւ , վէ քէմալ մէսէրրէթլէ ,

— Ահ , պանա նէ՞ գատար գօրգու վիրտի-
նիզ , ատէթա գօրգումտան էօլէճէյիմ տէեու
զանն իտիեօրտում , տէտի :

— Համա օլսուն , բէք իյիսինիզ , վէ թէէմին
տախի օլտունուզ , տէյիլ մի :

— Էվվէթ , միւսիւ տօգթօր , թէէմին օլ-
տում , ֆադաթ բէճա իտէրիմ , պիր աղ եա-
վաշ լադըրտը իտէլիմ : Իհթիեարէ թէյզէմ
իչէրտէ , եանի տիկէր օտատա եաթըեօր , քէն-
տիսինի ույգուսունտան ուեանտըրմագ իսթէ-
մէմ : — Իմտի , իչէրի պուեուրուպ օթուրու-
նուզ , վէ պուրաեա կէլմէնիզին սէպէպինի պիր
ան էվվէլ պէնտէնիզէ պէեան իտինիզ :

— Իքի կիւն ագտէմ , սիզէ վիրտիկիմ իւ-
միտի թաստիզ իթմէեէ կէլտիմ : — Բրէնս
քէսպի իֆադաթ իթմէք իւզրէ տիր :

— Ահ , պու խապէրինիզ պէնի զիեատէսիյ-
լէ մէսրուր գըլմագտա տըր :

— Հէր շէյի սիզէ սէօյլէսէմ , տահա զիեա-
տէ մէսրուր օլաճաղընըզա շիւպհէ իթմէմ ,
շիւնքի տահա հէր շէյի պէեան իթմէտիմ :
Իմտի , ֆէվզէլատէ պիր մէսէրրէթլէ միւնթա-
ղըր օլմանըղը էվվէլճէ սիզէ խապէր վէրիրիմ :

— Սճապա պէնիմ հագգըմտա Մ. տը Գառ-
թէլ-վիլան իլէ կէօրիւշտիւնիւզ միւ, տէեու
տիւալ իթտի լիւսիլ :

— Էվվէթ, գըղըմ, վատըմ ինզրէ սիգտէն
տօլաեը բրէնս իլէ կէօրիւշտիւմ : — Մէրգ ում,
չիմտի, իլք տէֆա սիգին՝ քէնտի խանէսինէ
կիթմիշ, վէ հէր կիւն տախի թէքրար կէթիշ
օլտուղունուղտան մայիւմաթ ալմըշ տըր :

Լիւսիլ կէօղէրինի աչաղը էնտիրտի, վէ
եանագլարը տախի գըղարտը : Տօղթօր իսէ,
շու եօլտա քէլամընա տէվամ իթտի :

— Սիղին պուրատա փգամէթ իթտիկինիգի
բրէնս պանա պիլտիրիպ, քէնտիսի պէնի պու-
րաեա կէօնտէրտի, վէ մագսէտի տէ, սիգի
կէօրմէքտէն իպարէթ տիր :

— Պէնի կէօրմէք մի, տէեու թէքրարլատը
լիւսիլ :

— Էվվէթ, վէ իշպու արղուսունուն բէք
թապիի օլտուղունու սիղ տախի անլաեապիլիր-
սինիզ, չիւնքի մէրգ ումուն էօլմէք բատտէսին-
տէ օլտուղու կիւն, քէնտիսինտէն խապէր ալ-
մաեա կէլտիկինիգտէ, կէօզ եաշլարը տէօքէ-
րէք վէ հընչգըրարագ, նէլտինէ չըգմագ իս-
թէեօրտունուզ :

— Օրասը էօյլէ ամմա, չիմտի հալ պիւսպիւ-
թիւն թէպտիլ օլմուշ տուր : Սլ վագքիթ պիր
խասթանըն եանընտա նէգարէթ իթմէրլիթի
իսթէմէքլէ, վագը օլան թէտափրսիգճէ վէ
աղըլըղճա հարէքէթ իսին հիշ օլմաղ իսէ պիլը
էօղրիւ վար իտի, լաքին պու կիւնքի կիւն

համտ օլտուն, ճէնապը Հադդ վէ զաթընըզ սաեհսինտէ, բրէնս քէսպի ափիյեթ իթմիշ տիր: Պունա իսէ, մէմնունում, հէմ զիեատէ-սիյլէ մէմնունում, նա'սըլ քի մէմնունիյեթ ի-մէ սիզ տախի շիւպհէ. իթմէզսինիզ, հալ սու-քի մէրգոմուն գգնալընա կիթմէեէ, պուն-տան պէջլէ հադդ ու սէլահիյեթիմ գալմա-մըշ տըր:

Ոնթօնէն ֆրէպօ հայրէթլէ կէնճ գըղա պա-գըպ, անըն մէտճէ շայեան թարգտա վէ խալի-սանէ սուրէթաէ վուգու պուլան իհթիրազըն-տաֆն տօլաէր ֆէվգէլատէ թէաճճիւպ իզհար իյլէմէքտէ իտի: Պատէհու ճէվապա աղաղ պիրլէ,

— իհթիրազընըզըն նազիքեանէ օլտուղունու թաստիգ, հաթթա թահսին իտէրիմ, ֆադաթ պու իհթիրազընըզա գարշը կէլմէտէն տէ, վա-գիֆէմ իլթիղաորնճա պիրան կէրի տուրա-մամ: — իմոի, անճագ իյիլէշմիշ օլան մէճ. բուհուն եանընտա սիզին պուլունմանըզ, պու կիւնքի կիւն հէր վագըթտան ոահա զիեատէ էլզէմ տիր, տէտի:

Պու քէրրէ տէ Պիւլպիւլ, տօգթըրա քէմալ հայրէթլէ նազար իտէրէք,

— Պէնիմ պուլունմամ էլզէմմի տիր, տի-եօրսունուղ, տէեու սիւալ իթտի:

— էվվէթ, մա'տմոպազէլ, տէեու մուգապէ-լէ իթտի տօգթօր:

— Նէ' տիմէք իսթէտիկինիզի անլանամաեօ-րում:

31

— Սիզ՝ Հէքթօրուն էօլիւմտէն գութուլմա սընը իսթէրսինիզ, տէյի՛ն մի, տէտի Ֆրէպօ :

— Բրէնսի էօլիւմտէն գուրթարմագ իչին, էօմրիւմիւ ֆէտա իթմէեէ պիլէ հազըրըմ, տէ-
եու ճէվապ վիրտի կէնճ գըզ խալիսէթլէ :

— Իօյլէ օլտուղու հալտէ, էկէր սիզ գօնա-
ղա կէլմէզ իսէնիզ, բրէնսին էօմրիւ թէհլիքէ-
տէ գալաճագ տըր :

Լիսիլին եիւղիւնիւն բէնկի ոօլուպ, վէ բէ-
բէլէեէրէք :

— Լաքին մէրգումուն արթըզ թէհլիքէյի
սափուչտուրմուչ օլտուղունու պիր ազ էվվէլ
պէեան իտէն սիզ իտինիզ :

— Էվվէթ, պէն իտիմ, ֆագաթ թէքրար
թէհլիքէ զուհուր իտէպիլըր օլտուղունու տա
եինէ պէն սիզէ թէէմին իտէրիմ : — Մայիւմիւ-
նիւզ տիւր քի, պիր խասթա լյիլէչմէեէ պաշ-
լատըղնտա, իւզնիւք իթմէքտէն սագընմալը
տըր, հալ պու քի պիւյիւք պիր քէտէր՝ պէլ-
քի տէվա գապուլ իթմէզ սուրէթտէ պիր խաս-
թանըն հալինի տիւչարը թէհլիքէ գըլմպիլիր :
— Հէքթօր եալընըզ սիզին իչին եաչամագ իս-
թէեօր, հալ պու քի անը կէօրմէյի իսթէմէ-
մէք, եաչամասընը իսթէմէմէք տիմէք տիր :

— Պու շէյլէրի սիզէ Մ. տը Գասթէլ-Վիվա՞ն
մը սէօյլէտի, տէտի կէնճ գըզ իքի էլլէրինի
գալպինէ տաեաթարագ :

— Սիդի քէնտի եանընա կէօթիւրմէք իւզրէ պուրաեա կէլմէքլիկիմի րէճա իյլէտիկի սըրաւտա, էվվէթ, հէբ պու շէյլէրի պանա 6 սէօյլէտի, վէ պէն տէ քէնտիսինէ մաթլուպունուն իճրասընը վատ իթտիմ, հաթթա եարըն գօնաղա կէլէճէկինիզէ գալիէն իւմիտվար տըր : —

Իմտի մատմուաղէլ, պէնիմ իլէ պիրլիքտէ գօնաղա կէլմէեէ մուվաֆֆադաթ իտէճէքսինիզ, տէյի՛ մի, դիրա սիզէ թէքրար իտէրիմ քի, պու պապտէքի մուխալիֆէթինիզ, բրէնսի, պէլքի խասմինին գըլըճընտան տահա զիեատէ զալիմանէ վէ մուխաթարալը պիր սուրէթտէ եարալաեապիլիր :

Պու արալըգ լիւսիլին գալպինտէ աշգ, մահ ճուպիյեթ վէ թէքէպպիւր տույղուլարը պիրպիրինէ գարշը շիտտէթլէ ուղրաշմագտա օլուպ, նիհաեթ շիտտէթի աշգ տիկէրլէրինէ ղալիպ կէլտի . . . — Հէմ տէ մէզպուրէ սօնունա գատար Հէքթօրա սատըգ գալմաեա պօրճլու տէյի՛ մի իտի : Պունտան գաթինաւզար, վարիտաթը քեամիլէսինի քէնտիսինէ թէրք իտէկէլէն վասիեթնամէյի, կէնճ բրէնսէ կէօթիւրմէքլէ, պիր վաղիֆէ իճրա իթմիշ օլմաեաճագ մը իտի : Պինապէրին, մէզպուրէ, սօգթօրուն իսրարընա ճէվապէն, վէ պաղթէթէն,

— Բէք իյի, միւսիւ սօգթօր, եարըն գօնաղա կէլմէեէ մուվաֆֆադաթ իտէրիմ, տէտի :

— Ա՛հ, սիզ պիր մէլէքէսինիզ, վէ բրէնսին սիդի սէվմէեէ բէք զիեատէ հագգը վար տըր :

Հէր նէ հալ իսէ , սիզի արապամլա կէօթիւր-
մէք իշին պուրաեա կէլմէմի իսթէրմիսինիզ :

— Խայր , զիրա պիրլիքտէ տիշարը չըգտը-
ղըմըղը հէր քէս կէօրիւր իսէ , պին տիւրլիւ
մանէալար վիրլիւր , վէ Ալլահ պիլիւր նէ'էր
զանն օլունուր : — Պէնիմ իսէ , պու ալէմտէ
նամուս վէ իթիպարըմտան պաչգա կիւվէնէ-
ճէք պիր շէյիմ օլմատըղընտան , անլէրէ զի-
եատէսիյլէ էհէմիյեթ վիրիւրիմ :

— Հագգընըզ վար տըր , իսթէրմէնիզ սիզ
պէնիմ էվիմէ կէլինիզ , հէր քէս հէքիմ էվինէ
կիթմէեէ մըխթար օլմալլէ , քիմսէ պիր մա-
նէա վիրէմէզ :

Լիւսիլ պու թէքլիֆէ պաչը իլէ մուվաֆ-
ֆագաթ իշարէթի կէօսթէրտիկինտէ ,

— Իշթէ պէնիմատրէսիմ շու տուր , — տէեու
տէվամ իթտի Ֆրէպօ , քէնտի գարթընը Պիււ-
պիւլէ թագտիմ իտէրէք , — իմտի եարըն սիզի
թամ սաաթ օնտա պէքլէրիմ :

— Պէնտէնիզ տէ թամօ վագըթտա կէլիրիմ :

Պու էսնատէ իքինճի օտատա պիր սէս իշի-
տիլտի : Պու սէս , ալիլէ խաթունուն սէսի օ-
լուպ , Լիւսիլի չըղըրընօրտու :

— Թէյզէմ տիր , զալիպա ուեանմըշ օլմալը
տըր , տէտի կէնճ գըզ :

— Պէն արթըզ կիտիեօրուլմ , եարըն կէօ-
րիւշիւրիւզ :

— Բէ'ք իյի , մի'ւսիւ , տօգթօր :

Ֆրէպօ տիշարը չըգտը : Ալիլէ գատըն եա-
թաղընտան գալգմըշ , վէ օտասընըն գաբու-

սունու նիմ սուրէթտէ աչմըջ օլմաղլէ , էշիյին
իւզէրինտէ կէօրիւնտիւ , վէ քէլամա պիւրիպ-
թիտար ,

— Օրատա՞մը սըն , պէնիմ քիւչիւճէք գը-
զըմ , տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ , թէ՛յզէ , պուրատաեւմ :

— Պիրիսիյէ կէօրիւչիւեօ՞ր մու իտին , —
չիւնքի գուլաղըմա պազը սէսլէր կէլիեօր կիպի
օլտու :

— Էվվէթ , սէվիւլիւ թէ՛յզէմ , գուլաղընը-
զա սէս կէլմիչ օլմասը տօղրու տուր , զիրա չա-
լըշտըղըմ մաղաղանըն պիր մէմուրու կէլիպ ,
եարըն սապահ պէնի մաղաղատան իսթէտիք-
լէրինին խապէրինի կէթիրտի :

— Տիմէք տիր քի , եարըն սապահ գահվալ-
թըմը եալընըզճա իտէճէյիմ :

— Մատամ վէրտիեէ սիղէ րիֆագաթ իտէր :

— Գը՛զըմ , պու սապահ սէսին նէ՛ գատար
տա թաթլը վէ ճալիպ տիր ,

— Սէսիմին թաթլը վէ ճալիպ օլմասը , գալ-
պիմին շաղ օլմասընտան տըր : — Սիզէ պահսը-
նը իթմիչ օլտուղում խասթա գըզ... պիլի՞ր-
սինիզ եա՛ :

— Պէլչաս սօգաղընտաքի թանըտըղըն գը՞գմը :

— Խա՛յր , տիկէրի , իշթէ օնտան տօլայը
պազը իյի խապէրլէր ալտըմ , չէ՞յլէ քի մէր-
գումէ իյիլէչմէեէ եիւզ թուլթմուշ , հաթթա
թէհլիքէյի տէ սավուշտուրմուշ...

— Բէ՛ք ալէա , պէն տէ մէմնուն օլտում...

— Պունտան պաշգա զալիպա պու կիւն հէր

չէյ խայրըը տըր , չիւնքի պէն տէ տիւշ կէօր-
տիւմ :

— Եինէ՞մի տիւշ կէօրտիւնիւզ , տէտի Լիւ-
սիւ , եիւքսէք սէտա իլէ :

— Էվիլէթ , վէ հաթթա պու տէֆա կէօր-
տիւկիւմ տիւշ , պունտան էվիլէ Սալթէթրիէր
խայրէթխանէսինտէ սանա նագլ իթտիկիւմ
տիւշիւն տէվամը տըր . . . խաթրընա կէլիւօր
մու . . . շու սէնի սէվէն բրէնս . . .

— Խաթրըմտա՛ տըր . . . խաթրըմտա՛ . . . տէ-
տի կէնճ գըզ , ֆէվգէլատէ պիր իզթիրապ Ի-
լէ : — Էյ պու տէֆա նէ՞ տիւշ կէօրտիւնիւզ :

— Պու տէֆաքի կէօրտիւկիւմ տիւշտէ , բը-
րէնս , տիկէր րիւեամտա կէօրմիւշ օլտուղում
մուզիրը շախս թարաֆընտան մուհլիք սուրէթ ,
տէ եարալանմըշ իտի :

Պիւլպիւլ , հէեհճանընտան նաշի նէֆէս ալա-
մազ օլտու : Ալիլէ գատըն իսէ , չէյլէ տէվամ
իթտի .

— Ֆագաթ սանա օլան մուհապպէթի թէ-
էստիրիլէ , չաբուգ քէսպի իֆագաթ իթմիշ ,
վէ քէսպի իֆագաթ իթտիքտէն սօնրա , սէնին-
լէ թէհհհիւլ էյլէմիշ իտի :

— Տիկէր հիշ պիր մուխաթարա բրէնսի
թէհտիտ իթմէեօր մու իտի , տէեու սիւալ-
իթտի Լիւսիլ սօլուեարագ :

— Խա՛յր :

Կէնճ գըզ , թէյղէսինին պու իֆատէլէրին-
տէն ֆէրրահլանտը , չիւնքի թէյղէսինին րիւ-
եալարը , պիրինճիսի ֆիլիլէն իճրա օլունմուշ

օլտուղու հալտէ , քէնտիսի իչին ատէթա տին մատտէլէրի գատար միւթէպէր վէ մուազգէզ իտիլէր :

Հէր նէ հալ իսէ , օլկիւնիւն սաաթլարը լիւսիլ իչին բէք աղըր կէշտիքլէրի կիպի , մէզպուրէ կիճէյի տախի , հէման սապահա գատար ասլա ուեուամաեարագ կէշիրտի :

Բրէնս իլէ վուզու պուլաճագ միւլագաթ , զէվալլըեա հէմ մէսրուրիեթ վէ հէմ տէհչէթ պախչ իտիեօրտու :

Նիհաեթ շէֆֆագ աթըպ , ազիմէթ վագթը տախի կէլտի :

Լիւսիլ , թէյղէսինի մատամ վէրտիեեթ թավսիեթ իթտիքտէն սօնրա , բրէնսին վասիեթնամէսինի եէտինէ ալաը , վէ տօգթօր Ֆրէպօնուն խանէսինէ կիթտի քի , մէրգումուն արապասը տախի հէման եօլա չըգմագ իւզրէ պէքլէեօրտու :

Բրէնսին գօնաղընտա իսէ , հէր չէյ միհվէրի լաեըգընտա ճէրէեան իթմէքտէ օլուպ , խըզմէթ քեարլար , պիր խասթա խանէսինտէ պուլունուեօրլար կիպի մահզուն կէօրիւնմէյիպ , էֆէնտիլէրինին իյիչէշմէսինտէն տօլաեը ճիւմլէսի սէրպէսթճէ գօնուշմագտա վէ կիւլմէքտէ իտիլէր : Պէօյլէճէ էվին իւզէրինտէ մահզունիյեթ էսէրի , պիր սուրէթի ղարիպէտէ իզալէ օլունմուշ իտի :

Խասթանըն իլք կիւնքի բուսուլասը , բրէնսին բէք չօգ տօսթլարընը սէվինտիրմիշ օլտուղու կիպի , մէրգումուն նէզաինէ քիմնէնին սա-

ըվէրիւմէմէսի իշին, տօգթօր թարաֆընտան վազ իտիւմիջ օլան էմրի շէտիտին հէման իլղա իտիւնէճէկի խապերի տախի, ճիւմլէյի մէմնուն գըլմըջ օլտուղունտան, բրէնսին էն աղիզ տօսթ-լարը, թէպրիք վազիֆէսինի իֆաեէ հազըր-լանմագտա իտիւէր :

Եալմըղ Սէզար տը Ֆօսարօ իլէ ժընըվիէվ լէյնէն պուլուշուպ, եէտը զասպլարնա կէ-չիրմէք իսթէտիքլէրի միլեօնլարճա վասիյեէթի, թէտպիրի ախրէ տէկին, էլլէրինտէն չըգար-մագտա օլան մէրգում բրէնսին քէսպի իֆա-գաթընտան տօլայը տօգթօրու լանէթլէմէք, տէ իտիւէր : Շու գատար քի, պարօն տը Ֆօ-սարօ տայիմա քէնտիսինէ հաքիմ պիր զաթ օլտուղու ճիհէթլէ, եագընտա պունուն ինթի-գամընը ալաճաղընը միւլահապա իտերէք, ժը-նըվիէվի թէսքին իթտի, վէ եէնի պիր բլան հազըրլատը :

Պու տէֆա մէրգում, իշի քէնտի էլիլէ կէօ-րիւպ, բասթ կէլաեա պրագմամագլըղը տիւ-չիւնմէքտէ իտի :

Ֆէրտասը կիւն, սասթ օն պուշուգտան պիր աղ էվվէլ, ժէնըվիէվ իլէ Ֆօսարօ, այրը այրը կէլտիքլէրի հալտէ, գօնաղըն տէհլիղինտէ պի-րիպիրլէրինէ թէսաաիւֆ իթտիւէր :

Սէզարըն պիր սիւալինէ ճէվապէն ,

— Խասթամըղ համտ օլտուն իյի տիր, վէ տօսթլարը, էօյլէտէն սօնրա, պիր գաչ տագը-դա իշին, մէրգումնուն նէլտինէ գապուլ օլու-նաճագլար տըր, տէտի խըղմէթքեար :

— Էօյլէ իսէ, տէտի Ժէնըվիէվ, սաաթ տէօթ-
տէ թէքրար կէլէճէյիզ, տէյի՞ մի պարօն :

— Էկէրչի պու սաաթ սիզճէ միւնասիպ իսէ,
էվվէթ, ազի՛ղէմ, սաաթ տէօրթտէ թէքրար
կէլմէմիզ լազըմ տըր :

Խըզմէթ քեար լազըրտըեա միւտախէլէ իտէ-
րէք,

— Աֆվ իտէրսինիզ, տէտի պիր ազ պարիտ-
ճէ նէզաքէթ իւզրէ, մատամ պիհուտէ զահ-
մէթ չէքմիշ օլաճագ տըր, չիւնքի տօգթօրուն եա-
սաղը սալթ էրքէքլէր իչին գալտըրլաճագ տըր :

— Տիմէք օլուր քի, պէն բրէնսի կէօրէմէ-
եէճէյիմ, տէտի Ժէնըվիէվ, հիտտէթ ու զա-
ղապընտան նաչի սէսի տիթրէեէրէք :

— Էվվէթ, մա'տամ, սիզին կէօրմէնիզ մէմ-
նու տըր :

— Լաքին սիզ պէնի թանը՞եօրմուսունուզ :

— Էվվէթ, մա'տամ, սիզի բէք ալէա թանը-
եօրում, տէեու ճէվապ վիրտի խըզմէթ քեար
թէվազու իլէ :

— Պու հալտէ պիլմէլիսինիզ քի, պու եա-
սագ պէնիմ հագգըմուա ճարի օլամազ :

— Մա'տամ, պէնիմ պիլտիկիմ պիր չէյ վար
իսէ, ալտըղըմ էմրէ թէվֆիգ հարէքէթ իթ-
մէքլիկիմ տիր :

— Բրէնսին էմրինէ՞ մի :

— Խա'յր, մա'տամ, տօգթօրուն էմրինէ քի,
իքիսի տէ այնի չէյ տիմէք տիր :

Ժէնըվիէվ գահգահա իլէ կիւլմէեէ պաշլա-
եարագ ,

— Պիլի՞մսինի՞ք քի, պու բէք զարիպ չէյ տիր, չիւնքի պիր թագըմ տօսթլարընըն բրէնսի կէօրմէլէրինէ միւսաստէ օլունտուղու հալտէ, պէնիմ իչին միւսաստէ օլունմամար, աւտէթա տիվանէլիք տիր: — Սիզ պունա նէ՞ տէրսինիք, միւսիւ տը ֆօսարօ:

— Զանն իտէրիմ քի, պու եօլտա պիր թէա պիր իթթիխազընտա պէլքի տօգթօրուն պազը սէպէպլէրի վար տըր, տէեու ճէվապ վիրտի Սէզար, չիւնքի քէնտիսինի խըզմէթ քեարըն էզնիւնտէ մուխաթարաեա իլգա իթմէք իսթէմէեօրաու:

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ, տէտի ժէնըվիէվ պէնիմ իչին պու շաշգընճա սէպէպլէր մուճիպի իսթիհզա տըրլար, վէ տօգթօրուն վագը օլան եասաղը, պիր քիւսթախըդ տիմէք օլմաղլէ, օ եասաղը գապուլ իթմէմ, վէ հագգըմ իւզրէ, իչէրի կիրմէք իսթէրիմ, վէ կիրէճէյիմ: — Հաթթա պունուն իչին պէքլէմէյիպ, չիմտիտէն բրէնսին նէզտինէ չըգաճաղըմ:

Կէնճ գատըն պու սէօղլէրի սէօլէեքէք, տէհլիզին խիթամընտա վագը սալօնա տօղրու սէպաթլէ իլէրլէտի քի, գարուսունուն նիմաչըգ օլտուղու կէօրիւլմէքտէ իտի: Հալ պու քի խըզմէթ քեար, մումանաաթ իթմէք իւզրէ, մէզքիւր գարունուն արասընտա տուրուպ:

— Բէճա իտէրիմ, մա'տամ, իսրար իթմէյինիզ, զիրա միւրատընըզ պիհուտէ տիր, տէտի:

— Իչէրի կիրմէքիկիմի մէնն իչին ճէպը մը գուլլանաճագսընըզ:

— Գէմալ թէեաիւֆլէ պէեան խոերիմ քի ,
մատա՛մ , իճապը հալինտէ ճէպը տախի գու-
լանաճաղըմ :

— Հայտէ պագալըմ , պանա էլ տօգունտուր-
մանա ճէսարէթ իտէճէ քմիսինիզ :

— Շիւպհէ եօգ տըր քի ճէսարէթ իտէճէ-
յիմ , վէ օլ պապտէ հիչ շիւպհէ իթմէմէնի-
զի մագամըր ըճճատէ պիլտիրիրիմ :

— Պո՛ւեուրուն պագա՛լըմ :

Ժէնըվիէվ , հիտտէթ ու զաղապընտան նաչի ,
ալմըչ օլտուղու էմրէ սատըգ պուլունան խըզ-
մէթ քեար իլէ շիւպհէսիզ տէօեիւշէճէք իտի
խէ տէ , վագթըր օլամատը , զիրա տէհլիզին
ճամըր գարուսու աչըլմաղլէ , Ֆրէպօ , ըիֆագա-
թընտա , զանէթ սատէճէ պիր էլպիսէ կիյին-
միշ վէ եիւզիւնէ գալըն պիր վէլօ գօյմուշ օլան
լիւսիլ օլտուղու հալտէ , իչէրի կիրտի , վէ քէ-
մալ հաղիմիքլէ ,

— Աղլիգէմ Ժէնէվիէվ , բէք հիտտէթլի կէօ-
րինիւեօրսունուզ , աճապա նէ՞ վագըր օլտու ,
տէեու սիւալ իթտի :

Պիւլպիւլ՝ Ժէնըվիէվի կէօրիւր կէօրմէզ , մէզ-
պուրէնին՝ Պէլվիլ թէաթրօսունտա , ալթ գաթ
ափանսէնիտէ , Մուլէ՛ Պուէլէր նամ լուպիա-
թըն իւք տէֆա օլարագ իճրա օլունտուղու կի-
ճէ , բրէնսին ըճֆիգէսի օլտուղունու թանըտը ,
վէ պունտան տօլայը միւթէէսսիր օլարագ , մէզ-
պուրէ թարաֆընտան թապիպէ վէրիլէճէք ճէ-
վապա տիթրէեերէք միւնթագըր պուլունտու :

Ժէնըվիէվ , պաշլամըչ օլտուղու հարէքէթի

թէարրուզիէյի գաթթ իտէրէք, տօգթօրա
տօղրու տէօնտիւ, վէ ճէվապէն,

— Իյի վազըթտա կէլտինիզ, տօ'գթօր, սի-
զի կէօրտիւկիւմէ մէմնուն օլտում, տէտի:

— Ազի'զէմ, պանա պիր տիեէճէկինի'զ մի
վար տըր:

— Վիրմիշ օլտուղունուզ միւնասիպէթսիզ
էմրլէրին մանէասընը անլամագ իսթէրիմ:

— Էկէր վիրտիկիմ էմրլէր միւնասիպէթսիզ
իսէլէր, էհէմմիեթլէրի օլմամագ կէրէք տիր,
հալ պու քի, պէն անլէրի բէք եօլունտա տըր
տէյի զանն իտէրիմ: — Բրէնսին օտասընա կիր-
մէքլիկի սիզին իչին մէնն իթմէքլիկիմ, մէճ-
րուհ իլէ միւլագաթընըղտա, անը եօրաճաղը-
նըղա իսքեաթ օլտուղումիչին տիր, տէեու մու-
ղապէլէ իթտի տօգթօր թէպէսսիւմ իտէրէք:

— Ֆագաթ պու հարէքէթինիզ միւնասէ-
պէթսիզ վէ ազըլսըղճա պիր շէյ տիր:

— Նի'չին:

— Մալիւմիւնիւզ տիւր քի, պէնիմ, բրէնս
նէգտինտէ հայիզ օլտուղում հուգուգ, բէտտ
օլունմագ սուրէթտէ տիր: — Թէքմիլ Բարիս
խալգը կիպի, սիզ տախի, Հէքթօր հազգըն-
տա տէրքեար օլան մուհապէթի ազիմէմի
պիլիրսինիզ: — Պէնի անտէն եիրագլաթան,
վէ պէլքի տէ միւէպպէտէն պէնտէն աեըրաճագ
օլան օլմուղիրը ճէրիհատան տօլաեը Ալլահ պի-
լիր նէ' գատար կէօզ եաշլարը տէօքտիւմ վէ
ճէվրու ճէֆա չէքտիմ, վէ շու սաաթտա իսէ,
ազըպէթ եաթաղը պաշընտա օթուրուպ քէն:

տիսինի գաեըրապիլէճէք , վէ իւզէրինէ նէզա-
րէթ իտէրէք , սատագաթ վէ ուպուտիյեթի-
մի պիլֆիլիլ իսպաթ իտէպիլէճէք իքէն , սիզ
պէնի , եանի անըն է՛ն ազիզէ վէ սէվկիւլիւ տօո-
թունու , պիր էճնէպի կիպի թարտ ու թէպիտ
իտիեօրսունուղ : — Էվվէ՛թ , թէքրար իտէրիմ
քի , պու ագըլսըզճա պիր հարէքէթ տիր :

Ժէնըվիէվին հէր պիր լագըրտըսը , Լիւսիլին
գալպինէ գըզարթըլմըշ տէմիր կիպի սաբլան-
մագուա իտի :

Պիշարէ Պիւլպիւլ , բրէնս հագգընտա խալի-
սանէ պիր աթէշի մուհապպէթ վէ աշգլա սիւ-
ղան օլտուղու սըրատա , Ժէնըվիէվ տախի քէն-
տի մուհապպէթ , ուպուտիյեթ վէ հուգու-
գունտան պահս իյլէմէքտէ իտի : Պինաէն
ալէյհ պիր արալըգ Լիւսիլ , տէրունինտէ աղըր
պիր թէղէլլիւլէ վէ ազիմ պիր քէտէրէ տիւշար
օլմուշ օլտուղու օլ պինատան , արգասընա պիլէ
պագմաեարագ եիրագլանմաեը վէ ֆիրար իթ-
մէյի տիւշիւնտիւ իսէ տէ , իճրասընա միւթէ-
ճասըր օլամատը :

Անթօնէն Ֆրէպօ , Ժէնըվիէվին չիտտէթի
իթապընտան ասլա միւթէէսսիր օլմաեարագ ,

— Գը՛ղըմ , տէտի , սիզին նիյեաթ վէ էֆ-
քեարը հասէնէնիզէ չիւպհէ իթմէք իսթէմէմ ,
անճագ զանն իտէրիմքի , շու էսնատէ ուղին
ուպուտիյեթինիղ , բրէնսէ ֆայտէ եէրինէ ,
զարարը մուճիպ օլաճագ սըր :

— Տիմէք օլուր քի , պանա միւթէալլիգ օ-
լան էմրի հալէա մուհաֆազա իթմէքտէսինիղ :

— Էվվէթ ,

— Էօյլէ Ժաէ , սիզ , բրէնս իլէ պէնիմ' արամ-
տա գաթը մուխապէրէեե սէպէս օլմագ իս-
թէեօրսփունուզ , տէեու տէվամ իթտի Ժէնը-
վիէվ հիտտէթլէ :

Տօգթօր ումուզլարընը պիլքէրէք ,

— Խիւտա ալէմ' , գը'զըմ' , զանն իտէրիմ' քի ,
սիզ ագլընըզը զայս իթմիշսինիզ տէտի , սիզինիշ-
լէրինիզ պէնիմ'նէմէ' լազըմ' , հէմտէ լիւզումվէ
ատէմի լիւզումունու մուհաքէմէեե սալթ պէ-
նիմ' հագգըմ' պուլունան պիր էմիտէն տօլայը
պու սէօզլէրի սէօյլէմէքտէ նէ' մանէա վար
տըր : — (Թամ պու էսնատէ տօգթօր' ֆօսա-
րօեու կէօրէրէք) օ' , սապահլար խայր օլտուն ,
սիզ պուրատա' մը իմիշսինիզ , տէեու տէվամ
իթտի , էլինի Սէզար տը ֆօսարօեա ուզաթարագ :
— Էկէրչի միւսաատէնիզ օլուպ տա պու սա-
պահ տօսթունուզու կէօրմէքլիկի արզու իտէր-
սէնիզ , պուրատան երրագլանմաեընըզ , զիրա
վագը օլաճագ զիեարէթիմտէն սօնրա , սիզի
իչէրի ճէլպ իտէճէյիմ' :

Պատէհու տօգթօր լիւսիլէ տօղրու տէօնիւպ ,

— Կէ'լինիզ , մա'տմուաղէլ , տէեու իլավէ
իթտի :

Ժէնըվիէվ , շիւպհէսիզ ճէվապ վիրէճէք իքէն ,
օլ անէ տէկին տիգգաթ իթմէմիշ օլտուղու
կէնճ վէ սատէճէ կիյիւնմիշ պիր գըզըն ֆրէպօ
իլէ պիրլիքտէ բրէնսին տայիրէսինէ տօղրու ի-
լէրլէտիկինի կէօրիւնճէ , նութգու թութուլուպ ,
տէրեաեը հիւզն ու քէտէրէ միւսթաղրագ օլ :

տու , վէ սօնրա տահա զիեատէ հիտաէթ վէ զազապլա ,

— Պու նէ՞ տիմէք տիր , պէն Հէքթօրուն մէթրէսի օլտուղում հալտէ , պէնի գապուլ իթմէեօրլար , հալ պու քի պէնիմ կէօզլէրիմ էօնիւնտէ տիկէր պիր գատընը մէրգումուն նէզտինէ կէօթիւրիւեօրլար , տէտի :

Սէզար տը Ֆօսարօ տախի , պու խուսուստա ֆէվգէլ ատէ հայրէթտէ գալմըշ իտի :

32

Պարօն՝ ժէնըվիէվէ եագլաշըպ , եավաշ պիր սէտա իլէ ,

— Պէն տախի սիզին կիպի իշին նէ՞ օլտուղունու անլաեամաեօրում , ֆագաթ էլպէթթէ պունտա պիր էսրար օլմալը տըր , տէտի :

— Պու գատըն քիմ օլապիլիր :

— Պիլմէմ :

— Աճապա պիր րաքիպէ՞ մի տիր :

— Անլարըզ : — Շիմտիքի հալտէ սիզ էվինիզէ ավտէթ իտիպ , պէնի պէքլէյինիզ :

— Սիզ պուրատա՞ մը գալաճագսընըզ :

— Էվվէթ , պէնիմ պուրատա գալմագլըղըմ լազըմ տըր : Տօգթօր պէնի ճէլպ իտէճէկինի վատ իթտի : — Բրէնսի կէօրմէք իսթէրիմ :

Ժէնըվիէվ , իւմիտլէրինին մահվ օլմաեա եիւզթուլթուղունու հիսս իթմէքլէ , տիւշարը իզ-

Թիրապ օլտուղու թագտիրտէ , քէնտիսինի օ-
րաեա կէթիրմիշ օլան արապասընա պինտի :

Հէ.քթօր րահաթ պիր կիճէ կէշիրմիշ օլտու-
ղունտան , զայիֆլանմըշ վէ սօլմուշ օլան եիւ-
ղիւնտէ , էսէրը մահզուզիյեթ միւշահէտէ օ-
լունուեօրտու : Վագաա կէօղլէրի բարլամագտա
իտի իսէ տէ , պու հարարէթ՝ սըթմա էսէրի տէ-
շիւ իտի :

Սաաթ օն պուշուգ վուրմուշ իքէն , օտա
խըղմէթ.քեարը , բրէնսին գարուտունու ա-
շարագ ,

— Միւ՛սիս տօգթօր կէլմիշ տիր , տէտի :

— Իչէրի պուեուրսուն , տէեու մուգապէլէ
իթտի բրէնա թէլաշ իլէ :

Անթօնէն Ֆրէպօ էշիքտէն կէշտի , վէ Հէ.ք-
թօրմէրգումու եալընըղճա կէօրտիւկիւնտէ , շայ-
եանը քէտէր պիր հայրէթ իպրաղիլէտի : Ան-
թօնէն իսէ , քէլամա աղաղ իտէրէք ,

— Սէ՛վկիւլիւ խասթաճըղմ , պու սապահ
ղաթընըղն իսթիֆսարը խաթընա լիւղում
կէօրմէմ , չիւնքի եիւզիւնիւզ , սըհհէթինիզին
պէրքէմալ օլտուղունա տէլալէթ իթմէքտէ
տիր , տէտի :

— Տօ՛գթօր . . . տօ՛գթօր . . . վատընըղը ու-
նութտունու՞ղ մու , տէեու տէվամ իթտի տէ-
լիգանլը :

— Պէն վատըմը ասլա ունութմատըմ , ֆա-
գաթ մալիւմ եա՛ , սիզ տէ , քէնտի թարաֆը-
նըղտան սիւքիւնէթ իւզրէ տուրմագլըղը վատ
իթմիշ իտինիգ :

— Պէն վատըմը իճրա իթմէքտէյիմ վէ իտէ-
ճէյիմ, եալընըղ սիզ պանա շունու սէօյլէյին
քի, լիւսիլ պուրատա՞մը տըր :

— Պուրատա տըր, վէ պիր տագըղգանա գա-
տար քէնտիսինի կէօրէճէքսինիզ տիր :

— Ա՛հ, ազի՛ղիմ տօգթօր, պիր ան էվվէլ
կէօրմէքլիկի ըէճա իտէրիմ :

— Էկէրչի անըն սալթ վիզիթասը, սիզի պու-
գատար տիւչարը հէեէճան գըլըեօր իսէ, պէ-
նիմ պուրատա պիր իշիմ գալմամը տըր, տի-
մէք իսթէրիմ քի, սիզ մէզպուրէյի կէօրմէզ-
տէն, պէն քէնտիսինի ալըպ կէօթիւրէճէյիմ :

— Պանա ֆէնալըգ իրաս իտէճէք օլան, ա-
նըն զիարէթի տէյիլ, իլլա ազիմէթի տիր, վէ
սիզին մալիւմիւնիւզ տիւր քի...

— Օլ պապտէ արթըգ շիւպհէ իթմէմ, տէ-
տի ֆրէպօ թէպէսսիւմ իտէրէք, վէ շիմտիտէն
սիզի մէսուտ գըլմագ իսթէրիմ :

Այնի վագըթտա թապիպի մէրգում, ըրէն-
սին եաթագ օտասը իթթիսալինտէ պուլունդան
քիւչիւք սալօն գաբուսունու աչըպ,

— Կի՛րինիզ, մա՛տմուազէլ, ըրէնս սիզի պէք-
լէեօր, տէտի :

Լիւսիլ իլէրլէտի, ֆագաթ էնտիչէսի մէր-
գումէյի գուվվէթտէն տիւչիւրմէքլէ, պիր գաչ
ատըմ ալմըչ իքէն, տիթ՛րէեէրէք, վէ քէնտի-
սինի կիւճպէլա թութարագ, էշիեէ վասըլ օլ-
մագտան էվվէլ տուրմանա մէճպուր օլտու : Ֆը-
րէպօ իսէ,

— Ճէսո՛ւր օլուն, գը՛ղըմ, ճէսո՛ւր օլուն,

տէտի , միւլահազա իտինիզ քի , սիդին պուրա-
տա պուլունմանըզ , սէվկիւլիւ մէճրուհումու-
զա , պիլճիւմէ մուալիճէլէրտէն զիեատէ սիւ-
րաթլէ աֆիցեթ քէսպ իթտիթէճէք տիր :

Պու սէօզլէրտէն կէնճ գըզ ճանլանարագ ,
եիւրիւմէկէ պաշլատը , վէ գաբունուն էշիյին-
տէ կէօրիւնտիւ :

Պու արալըգ բրէնսին ֆէվգէլատէ մէսէրրէթ
իշինտէ օլտուղու , կէօզլէրինին բարլամասըն-
տան անլաշըլըթօրտու : Մէրգում , էօքսիւզ
գըջը , վէլօսու գալտըրըլմըջ օլարագ կէօրտիւ-
կիւնտէ , էլլէրինի մէրգումէեէ տօղրու ուզաթ-
տը , վէ տիթրէր պիր սէտա իլէ , իքի տէֆա ,

— Ղիւսիլ . . . ազի'գէմ Ղիւսիլ , տէտի :

Պիւլպիւլ պու սէսի իշիթտիկինտէ , ղաեթթլէ
միւթէէսսիրէ օլուպ , եանագլարընա իքի թանէ
իրի տանէլի կէօզ եաշլարը տիւշտիւ , վէ ահէս-
թէ ահէսթէ գարեօլաեա տօղրու իլէրլէտի :

Հէքթօրուն տօտագլարը , անլաշըլմանարագ
պազը սէօզլէր մըրըլտանմագտա օլուպ , մէր-
գումուն պէնզի պէթի սօլմուշ օլմատընտան ,
կէնճ գըզ , տէհշէթ վէ քէտէր հիսս իլլէթօր-
տու , վէ գալպինին քիւհնիւնէ գատար ըիգ-
գաթ տույղուսուլլա թահրիք օլունմուշ օլտուղու
թագաւիրտէ , բրէնսէ տիգգաթլէ նազար իթ-
մէքտէ իտի :

Իշպու իքի նէվճիվանլար , աշգ ու մուհապ-
պէթ աթէշիլլէ սիւզան օլուպ , անճագ պի-
րիպիրինէ պագմագլա , ֆէվգէլատէ մահլուղ
օլմագտա իտիլէր :

Այն օնէն ֆրէպօ իսէ , պիր գաջատրմ պուն-
լարտան ուղագտա օլտուղու , վէ քէնտիսի տէ
րիգգաթէ կէլմիշ պուլունտուղու հալտէ , ա-
եազտա տուրմագտա իտի :

Հէքթօր , պիր գաջ սանիյլէ սօնրա , քէլամա
աղաղ պիրլէ ,

— Սիզին պուրաեա կէլմէնիզտէն տօլայը թէ-
չէքքերիւմիւ իզհար իշին , լաղըմ կէլէն քէլի-
մէլէրի պուլամաեօրում... Սիզին պուրատա
պուլունմանը , համիյեթի տօգթօրումուղուն
իգտամաթ վէ մուվաֆֆագըյեթիքինի իքմալ իյ-
լէմէքտէ տիր... Սիզ պանա հանաթ պախշ
եթտիքիզ , իմտի էլինիզի պանա ուղաթընը ,
տէտի :

Լիւսիլ , տիթրէեէն էլինի մէրգումա ուղաթ-
տըղընտա , բրէնս , օ էլի տօտագլարընա կէօ-
թիւրտիւ , վէ սօնրա տաթի :

— Եանըմոպ օթուրունուզ , տէեու տէվամ
իթտի , եաթաղընըն պաշ թարաֆընտա պու-
լունան պիր իսկէմլէյի կէօսթէրէրէք :

— Պէն պիր րէչէթա եաղաճագ օլտուղում-
տան , պէշ տագըգա իշին սիզի եալընը պրա-
գըրըմ , տէտի Այն օնէն ֆրէպօ :

Լիւսիլ պու արալըգ էլինի բրէնստէն չէքտի :

— Խա'յը , խա'յը , տօգթօր , տէեու մուգա-
պէլէ իթտի տէլիգանլը , սիզին պուրատա պու-
լունմանը էլզէմ տիր : Պէնիմ Լիւսիլէ սէօյլէեէ-
հէկիմ սէօլլէրի , վէ անըն պանա վիրէհէկի
հէվապարը , սիզ իշիտէպիլիքսինիզ , վէ իշիթմէ-
քիսինիզ : — Պինաէն ալէյհ էսնափ միւլագթը-

մըզտա պուրատա գալմանըզը ըէճա իտէրիմ:

— Բէք ալէա, մատամքի պուրատա գալմագ-
լըղըմը իսթէեօր իսէնիզ, մուվաֆֆագաթ ի-
տէրիմ, ֆագաթ թէքրար սիզէ իսթար իտէ-
րիմ քի, բէք զիեատէ աթէշի աշգա տալմա-
եըպ, իքիսիզ տախի սիւքիւնէթ իւզըէ պու-
լունունուզ:

Հէքթօր մուվաֆֆագաթ ալէամէթի օլարագ-
թէվաղու վէ թէպէսսիւմ իթտի: Լիւսիլ իսէ,
քէլամա պաշլաեօրագ,

— Բէք չօգ մէշագգաթ չէքտինիզ, տէյիլ
մի, տէեու սիւալ իթտի:

— Էվվէթ, ֆագաթ պու կիւնքի կիւն հիշ
պիր մէշագգաթըմ գալմամըշ տըր: — Շիմտի
օ մէշագգաթը տէրխաթըր իտիեօր իսէմ, անը
խայր տուսարլա եատ իթմէք իչին տէրխա-
թըր իտիեօրում, չիւնքի անըն սաեէսինտէ
սիզ շու սաաթտա պուրատա պուլունմագտա-
սընըզ, վէ պէն տախի սիզէ, Լէ'—էլ, "չէ'է' Լէ'-
"էլ... "էլէ "էլէրէ", սէօզլէրինի սէօյլէմէէէ պու-
ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իթմէքտէյիմ: —
Էվվէթ, սիզին պուրաեա կէլմէնիզ, պէնիմէօլ-
մէք րատտէսինտէ պուլունմուշ օլմագլըղըմ
սաեէսինտէ տիր:

— Պէնիմ պուրաեա կէլիշիմ, — տէտի Պիւլ-
պիւլ, հէեէճանը՝ թարիֆ իթմէքտէն իսէ, ան-
լաշլմասը տահա գօլայ պիր հալտէ պուլունա-
րագ, — Էվվէթ, պէնիմ պուրաեա կէլիշիմ,
մահգա պէնի կէօրմէյի արգու իթմիշ օլտու-
զունուզ, վէ օ տէհչէթլի տուէլլօտան պիր

կիւն եկվէլ, պանա թէսլիմ իթմիշ պուլուն-
տուղունուղ էմանէթի սիզէ իեատէ իթմէք իչին
տիր :

— Օ էմանէթ սիզին եէտինիզտէ գալաճագ
տըր, տէեու ճէվապ վիրտի Հէքթօր :

— Հալ պու քի պէն օ էմանէթի պունտան
պէօյլէ մուհաֆազա իտէմէմ :

— Նիչին :

— Շունուն իչին քի, արթըգ օ էմանէթին
պէնիմ եէտիմտէ գալմասընա հիշ պիր սէպէպ
գալմամը տըր : — Սիզտէն պէօյլէ պիր վա-
րիտաթ գապուլ իթմիշ օլտուղումու, վէ եա-
խօտ գապուլ իտէճէկիմի զանն իտէրմիսի-
նիղ... — Հէմնէ՞ սըֆաթլա գապուլ իտէպի-
լիրիմ... — Համտ օլսուն, սիզ հաեաթտասը-
նըգ, վէ էօլմիւշ օլսա իտինիղ պիլէ, պէն եի-
նէ, սիզին սալթ խաթըրէնիպի վէ հագգընըգ-
տաքի շիւքրանիյեէթիմի պագի ոագլաեարագ,
պաշգա հիշ պիր սըֆաթ թէրճիհ իթմէեէճէք
իտիմ :

— Լիւսիլ, — տէպի բրէնս կէնճ գըզըն իքի
էլլէրինի սըգարագ, — սիզ գատընլար իչինտէ,
է՞ն զիեատէ քիպարը վէ ասըլգատէսիսինիղ պու-
նու զաթէն էյիտէն պիլիեօրտում : — Իմաի,
վագաա պու վասիեէթնամէյի շիմտի պանա
իեատէ իտիեօրսունուղ ամմա, իլէրուտէ...

— Իլէրուտէ նէ՞ օլաճագ տըր :

— Սիզին օլաճագ օլան պու վարիտաթ ու
սէրվէթի, լէհինիղտէ թէրք իթմէքլիկիմէ իհ-
թիեաճ գալմաեաճաղը կիւն...

— Նէ՛ տիմէք իսթէտիկինիդի անշատամանեօ-
րում :

— Ձիքրիմի շիմտի իյզահ իտէրիմ : — Լի՛ւ-
սիլ, վէ սիզ տախի պէնիմ համիյեթլի տօգ-
թօրում, պէնի տի՛նլէյինիզ : — Պախթ ու թա-
լէիմ, պէնի պիրտէն պիրէ սահիպ սերվէթ գը-
լալըտան պերի տիր, դէֆք ու ճիւմպիւշիւ՝
սաատէթ ու իգպալ զանն, վէ սերվէթ սաեէ-
սինտէ տիւնեանըն գըրալը օլաճաղըմը գըեան,
վէ պու ալէմտէ հէր չէյին, հաթթա աշգ ու
սէվտանըն պիլէ սաթըն ալընըր պիր չէյ օլ-
տուլընու մէմուլ իյլէեթէք, էօմրիւմիւ թէ-
հի եէրտէ սարֆ իյլէտիմ . . . — Բէք զիեատէ
սահիպ սերվէթ օլմագ, մուզիւր պիր միւշաղիրէ
մալիք օլմագ տըր, վէ էօյլէ պիր սէրվէթ ին-
սանըն զիհնիսի ալթիւսթ իտիպ, քէնտիսի սէր-
խօշ գըլան մուզիւր շարապա պէնղէր տէրլէր,
մէկէր սահիհ իմիշ : Լաքին կիւնիւն պիրինտէ,
ճէնապը Հագգըն եարաթմիշ օլտուղու զա-
եթլէ պաքիրէ պիր մէլէքէեթ թէսատիւֆ
իթտիմ : — Օ մէլէքէ իսէ, Լի՛ւսիլ, սիզսինիզ :
Պինապէրին սիզէ զիեատէսիյլէ տիլտատէ օլ-
տում, վէ գատըն թայֆէսինտէն նիչէլէրինի
սաթըն ալմըշ օլտուղում միսիլու, սիզի տախի
սաթըն ալապիլէճէկիմի քէնտի քէնտիմէ միւլա-
հագա իյլէտիմ : — Լաքին Լի՛ւսիլ, պու պապ-
տէ պանա աֆիլ իտինիզ, չիւնքի սիզէ թէք-
րար սէօյլէրիմ քի, օլ վագըթ պէնիմ ագըմ
պաշըմտա տէյիլ իտի : — Սզիղէմ, հիքեաեէ-
մին գուսուրու սիզին աախի մալիւմիւնիւզ տիւր :

— Սիզին պիր քելամընըզ, կէօզլէրիմի աչա-
րագ, պէնիմլէ պիրլիքտէ սիզի տիւշիւրմէք իս-
թէտիկիմ կիրտապըն տէրինլիկինի կէօրտիւմ,
վէ սիզ տախի իգրար իտէրսինիզ քի, տէրհալ
սիզտէն թէշիմանլըգ տիլէտիմ, վէ օ ճէնապը
Ալլահ քի, միւսթագպէլիմի պաննա իհսան պու-
տուրտու իսէ, կէշմիշ զէմանտաքի խէթալա-
րըմը էօտէմէք իշին պանա միւսաատէ տախի
իյլէեէճէք տիր... — Սիզին սառէնիզտէ, լիւ-
սիլ, էվվէթ, եալընըզ սիզին սառէնիզտէ, թա-
րիգի միւսթագիմէ տախիլ օլտոււմ: — Իմտի,
սիզ պէնիմ իլք ատըմլարըմա րէհպէր օլտու-
ղունուզ հալտէ, էօմիւմիւն խիթամլնա գա-
տար, պէնիմ եանըմտա, վէ էլինիզ պէնիմ է-
լիմ իշինտէ օլարագ եիւրիւմէք իսթէրմիսինիզ,
վէ գալպինիզի, զաթէն սիզին օլան գալպիմէ
միւպատէլէթէն վիրմէեէ ըազը օլո՛ւրմուսու-
նուզ: Հասըլը պէնիմ մէշրու զէվճէմ օլմագլը-
ղա մուվաֆֆագոթ իտէրմիսինիզ:

Հէքթօր պալէնտէքի սէօզլէրի սէօյլէտիք-
ճէ, ըիդ գաթը արթմագտա իտի, վէ սօն քէլի-
մէլէրի իրատ իթտիկի սըրատա կէօզլէրինտէն,
խալիսանէ եաշար տախի ագտը:

Լիւսիլ, հէեէճանընտան նաշի գալպի գիեա-
տէսիլլէ թահրիք օլունմուշ օլտուղունտան,
իքի էլլէրինի կէօքսիւնէ տաեաթմըշ օլուպ,
տիհանընը պիլէ աչամաեօրտու:

Բրէնս, իսէ, սէպէպի հագըգիսինի անլաեա-
մատըղը մէզքիւր միւքիւթտէն տիւշարը իզթի-
րապը գալպ օլարագ,

— Նիշին ճէվապ վիրմէօրսունուղ, — Սիւ-
քիւթիւնիւղ պանա սուի թէէսսիր իտիեօր :—
Աճապա պէնի սէվմէտիկինիզի, վէ սէվէմէեէ-
ճէկինիզի՞ մի հիսս իտիեօրսունուղ : տէտի :

— Նէ՛ աճայիպ զանն, — տէտի կէնճ գըզ,
Հէքթօրուն սէօզլէրինտէն հէեէճանա կէլէրէք,
— չիւնքի պուրատա, եանընըզտա պուլունտու-
ղում հալտէ, սիղէ օլան մուհապպէթիմտէն
չիւպհէ իթմէք, բէք զարիպ տիր . . . — Պէնքի
սիղին իչին պունճա մէշագդաթ չէքտիմ, կէօզ
եաշարը տէօքտիւմ, վէ տուա իթմէքտէն
տուր օլմատըմ, վէ շուսաաթտա իսէ, սալթ սի-
զին իչին եաշամագտաերմ, վէ պիր աղ էվվէլ,
կէօզ եաշարընտան վէ քէտէրինտէն պահս ի-
տէն, ֆագաթ պագըշընտա հիտտէթ վէ ֆէ-
սատ միւշահէտէ օլունան գատընըն սէօզլէրի-
նի իչիթտիլիմտէ, էօլիւեօրում տէեու զանն
իյլէտիմ :

— Հա՛նկը գատըն, տօ՛գթօր, հա՛նկը գա-
տըն, տէեու սիւալ իթտի չէտիտէն Հէքթօր :

— Ժէնըվիէվ, տէեու ճէվապ վիրտի Ֆրէպօ :

— Ա՛հ, սուս օլունուղ, Լիւսիլին հուզուրուն-
տա օ իսմի թէլէֆֆիւղ իթմէյինիզ, չիւնքի
պու կէնճ գըզըն ալտըղը հաւլա, օ իսմին թէ-
լէֆֆիւզիյլէ մուրտարլանըր, տէտի մէճրուհ :

Լիւսիլ պու սէօզլէրտէն ֆերրահլըգ հիսս
իլէ, իւզէրինտէն աղըր պիր եիւքիւն գալգ-
մըշ օլտուղունու զանն իթտի :

— Էվվէթ, Էվվէթ, կէշմիշ զէման արթըգ մահվ
օլտու, — տէեու տէվամ իթտի Հէքթօր :— Լի՛ւ-

սիւլ, ազիզէմ' լի'ւսիւ, պէնի սէվէրսինիզ, տէ-
յի'ւմի :

— Էզճան ու տիւ սիզի սէվէրիմ, տէեու բէ-
բէլէտի էօքսիւզ գըզ, վէ պիլմէեէրէք բրէն-
սէ տօղրու էյիլմէսինտէ, մէրգոււմ, մէզպու-
րէյի նիմ սուրէթտէ գալարըտը, վէ աննըն-
տան պուս իթտի :

Հէքթօրուն պու պուսէսի, միւտտէթի էօմ-
րիւնտէ իւք տէֆա օլարագ վուգու պուլան
խալիսանէ պիր պուսէ իտի :

Անթօնէն Ֆրէպօ լագըրտըեա դարըչարագ,

— Պու գատարը քեաֆի տիր, վէ պու գա-
տարտան պիր զարար հասըլ օլմազ, ֆագաթ
պունտան ֆագլասը մուզիրը տիր, տէտի : —
Ազի'ղիմ Հէքթօր, էլինիզի պանա ուզաթընըզ
... — Սիզ պիր էհլի նամուս քիմսէսինիզ, վէ
կէրչի շիմտիեէ գատար սիզի սէվէր իտիմ' իսէ
տէ, պունտան պէօյլէ սիզի թագտիր իտէճէ-
յիմ : — Մա'տմուազէլ, սիզ տախի էլինիզի պա-
նա ուզաթընըզ, չիւնքի շիմտի օ էլի գիեատէ
գալիէն սըգմագ իհթիեաճընը հիսս իտիեօ-
րում : — Հէր նէ գատար սիզին իչին եէնի պիր
տօսթ իսէմտէ, աթիգ պիր տօսթ ունուզատտ օ-
լունմագլըլը թէմէննի իտէրիմ : — Բրէնսին գաթ
պէ գաթ սիզէ սունմաեա հագգը պուլունտու-
ղու քէնտի իսմինի, հիչ շիւպհէմ եօգ տըր քի,
սիզ լաեըգը վէճհ իւզրէ իսթիմալ իտէճէքսի-
նիզ, վէ բրէնսին խանէսինտէ, զաեէթ տիւ,
պէր պիր մէլէքէ օլաճագսընըզ :

— Պու քէլամլարընըզտան տօլայը թէչէք-

քիւր իտէրիմ, առ գլխոյ, թէչէ քքիւր իտէրիմ,
տէտի Հէքթօր :

— Պէն տախի խալիսանէ թէչէ քքիւրիւմիւ
թագտիմէ իճթիսալի իլէրիմ, տեեու մուգա-
պէլէ իթտի Լիւսիլ, — ազիմ պիւր շեքքառնիլ-
եէթ իմա իտէր պէտա իլէ :

— Ս'հ, նէ՛ գատար մութլուքուեում... — Լիւ-
սիլ, ազի՛ղէմ Լիւսիլ, արթըզ պէնի թէրք իթ-
մէեեճէքսինիլ, տէյիլ մի, տէեղւ տէվամիթ-
տի Հէքթօր :

— Սիդի թէրք իթմէմէ՛ք մի, — տէտի հէքիմ
կիւլէրէք, — Պագալլըմ պու խուսուստա պէնիմ
իզնիմ վա՛ր մը տըր, հէմ պու եօլտա պիւր հա-
րէքէթ քեարը ազըլ տէյիլ տիր : Պիլաքս մատ-
մուաղէլ Լիւսիլ սիզտէն մուֆարագաթ իթ-
մէլի, վէ սիզ նատիրէն մէղպուրէեե վիզիթա
վիրմէլիսինիլ : Պու տախի իւչ սեպէպէ մէպնի
օլմագ կէրէք տիր քի, էկէր պիւր աղ տիւշիւ-
նէճէք օլուք իսէնիլ, պանա հագգ վերիքսի-
նիլ, — Պիրինճի սեպէպ շու տուր քի, զպէէթ
շէտիա վէ սըզ վուգու պուլան հէեեճանլար,
սիզին իչին հէնուզ մուխաթարալը տըրլար : —
Իքրինճի սեպէպ շու տուր քի, իլէրուտէ զէվ-
ճէնիլ օլաճագ օլան բրէնսէս տը Գասթէլ-Վի-
վան, հէք նէվի թէհլիքէլի հալ ու հարեքէթ-
լէրտէն քէնտինի սաղքնմալը, վէ քէնտի ճի-
հէզի օլուպ, շիւպհէսիզ հէր քէստէն քիւսաթ
րիաեէթ իթտիկինիզ իթիպարընը լէքէպիլ մու-
հաֆազա իլլէմէլի տիր : — Վէլհասըլ լւշիւնճիւ
սեպէպ շու տուր քի, մատմուաղէլ Լիւսիլին

խանէսինտէ ալիլէ պիր թէյզէսի վար տըր քի ,
անը եալընըզ պրագամազ :

— Վա՛յ , թէյզէնիզ խանէնիզտէ՞ մի տիր ,
տէտի տէլիգանը :

— Էվվէթ , տէեռու ճէվապ վիրտի Պիւպիւլ .
— Պիշարէ թէյզէմ պիր գաչ հաֆթա գատար
պէնիմ նէզտիմտէ գալմագլըղը արզու իթտի-
կինտէն , Սալբէթրիէր խայրաթխանէսի միւտի-
րինտէն , մէրգուլմէյի էվիմէ կէթիրմէք իւզրէ
միւսաատէ իսթէտիմ , վէ իսթիհսալինէ տախի
մուվաֆֆադ օլտուլմ :

— Ա՛հ , շայեանը հայրէթ մէլէքէ , սիզտէ հէր
ֆաղիլէթ մէվճուտ տուր . . . — Հէրնէ վագըթ
թէէհիւլ իտէր իսէք , ալիլէ թէյզէնիզ պիգ-
տէն պրըլմաեաճագ տըր : — Սիզէ տէ տէրիմ քի ,
ազի՛ղիմ տօգթօր , տէրմիեան իլլէտիկինիզ սէ-
պէպլէր , մագպուլ վէ միւթէպէր տիրլէր : —
Էվվէթ , բրէնս տը Գասթէլ-Վիվանըն նիշանը-
սը ապա սուի դաննա տիւշար օլմամալը տըր :
Պինաէն ալէյհ , պէն թէքմիլէն քէսպի իֆա-
գաթ իտէնէ գատար , Լիւսիլ պու էվէ անճագ
սիղին իլէ պիրլիքտէ կէլէճէք տիր , վէ պէն ,
հէր նէ վագըթ տեաղա գալգար իսէմ . . .

— Հէր նէ՛ վագըթ տեաղա գալգար իսէնիզ ,
— տէտի տօգթօր , մէրգուլմուլն սէօղիւնիւ քէսէ-
րէք , — սըհհէթինիղի իքմալ իթմէք իւզրէ ,
սէյեահաթ թարիգիլլէ սիղի նիս շէհրինէ
կէօնտէրէճէյիմ :

— Լիւսիլ իլէ թէյզէսի տախի նիսէ կէլէ-
մէզլէ՛ր մի :

— Եալընը՞ մը կէսինէր :

— Խայր, սիզին իլէ պիլիքտէ :

— Պէնիմ իլէ պիլիքտէ՞ մի, պունուն իհ-
թիմալի հօգ տուր : Պէնիմ պուրատաքի միւշ-
թէրիլէրիմի ունուտո՞ւ եօրմուսունիւ :

— Պունտան պէզլէ սիզ միւշթէրիլէրինիզի
թէրք իտէճէքսինիզ : Պէն սիզէ աճնէվի ինչ
պին ֆրանգ վէրտիկիմ հալտէ, զանն իտէրիմ
քի, Եալընը բրէնմէս Լիւսիլ իլէ պէնիմ նէզ-
տիմտէ իճրաի թէպապէթ իթմէքիկէ մուխա-
լիֆէթ իյլէմէզսինիզ :

— Պաւ մատտէ իւզէրիմէ իլէրուտէ թէքրար
կէօրիւշիւրիւզ : Անճագ հէր հալտէ, պաղը
սուի ըրվաեթիլէրէ խիթամ վիրմէք, վէ ավտէ-
թինիլտէ ագտը իզտիվաճընըրը իճրա իյլէմէք
իւզրէ, կիթմէզտէն էվիլէ, իգթիզա իտէն զի-
եաֆէթի ահըպպանըզա քէշիտէ իյլէմէնիզ լա-
զըմ տըր : — Մա՛տմուաղէլ Լիւսիլ, սիզ տախի
պու էֆքեարտա տէյի՛միսինիզ :

Կէնճ գըզ, կէօզլէրինի աշաղը էյմիշ, վէ հի-
ճապընտան նաշի եանագլարը գըզարմըշ օլտու-
ղու հալտէ :

— Մ. տը Գասթէլ-Վիվան հէր նէ միւրատո
իտէր իսէ, պէնիմ գապուլում տուր, չիւնքի
չիմոիտէն քէնտիմի իթաաթա ալըշտըմալը
տէյի՛մի մէյիմ :

— Շի՛ւպպէսիզ, վէ մատամքի հէր շէյ սը-
րասընա կիրտի իսէ, արթըգ կիթմէք վագթը
տա կէլտի զանն իտէրիմ, տէտի սօգթօր :

— Պու գատար աճէլէ՞մի, տէտի բրէնս :

— Պիլիւրիմքի, աչքդ վէ մաշուգլար պիրի պիրլերինտէն տօյմագ պիլմեզլէր, — տէտի տօգթօր կիւլէրէք, — հալպու քի պիր միւտտէթ տահա պէնիմ էմրլէքիմէ բիաեէթ իթմէ քիկինիզ իգթիգաի հալտէն տիր, Պինապէրին : պէնիմ բէտէրանէ նազարը տիգգաթըմ էօնիւնտէ նիշանյըլը պուսէլերինիզի թաաթիտէն սօնրա, և էկտիկերինիզտէն մուֆարագաթընըզը թազօիեէ իյլէրիմ :

Իքինճի տէֆա Հէքթօր Լիւսիլին աննընտան պուս իտէրքէն,

— Ահ, Լիւսիլ, սիզի սէ՛վէրիմ, տէտի :

— Պէն տալիսի սիզի սէ՛վէրիմ, տէեու մուգապէլէ իթտի Պիւլպիւլ, ղաեէթ նազիք պիր սէտա իլէ :

— Ղալիպա պու հալտէ բէչէթամըն իգթիղասընտան օլմայը տըր, շու գատար քի տէրէճէյի թէճալուզ իտէրսէնիզ, բէչէթամտաքի թէրթիպի թէճալուզ իթմիշ օլուրսունուզ, տէտի տօգթօր եինէ կիւլէրէք :

Պատէհու Անթօնէն Զրէպօ կէնճ գըղըն էլին տէն թութուպ, օտանըն գաբուսգւնա գատար կէօթիւրտիւ :

Լիւսիլ, օտանըն էշիյինտէ տուրուպ, պիր տէֆա տահա, երեզիւ կիւլմէքտէ օլան մէճ-
րուհա աթֆը նիկեհա վէ թէպէսսիւմ իյլէմէք
իւզրէ արգասընա տէօնտիւ, վէ սօնրա տիշա-
լը չըգտը :

Քիւչիւք սալօնտա պիր խըզմէթ քեար պէք-
լէմէքտէ օլտուղունտան, տօգթօր, մերգում
խըզմէթ քեարա խիթապէն ,

— Մատմուլէլի՝ քէնտի էմրինէ իհալէ իթ-
միշ օլտուղում արապամա գատար կէօթիւրիւ-
նիւզ, վէ սօնրա սէօյլէյին Մ. պարօն տը Ֆօ-
սալոեալքի, բրէնսին նէզտինէ թէշրիֆ իթսին ,
տէտի :

Պատէհու Լիւսիլէ խիթապ իտէրէք ,

— Դըղըմ, եագընսա թէքրար սիդի կէօրիւ-
րիւմ, տէեու պէեան իյլէտի, վէ մերգումէ ի-
լէ խալիսանէ թարղտա վէտալաշտըգտան սօնրա,
Հէթօրուն նէզտինէ ավտէթ իյլէտի :

— Էյ նա՛նըլ, շիմտի մէսո՛ւտմուսունուզ, տէ-
տի տօգթօր թէպէսսիւմ իտէրէք :

— Էվլէթ, ազի՛ղիմ տօգթօր, սաեհնիզտէ
մէսուտում: — Սիղէ օլան շիւքրանիյեթ պօր-
ճումու ապլա ունութմաեաճաղըմ. . . — Ֆա-
գաթ Ժէնըվիէվ պիր աղ էվլէլ պուրատա՞մը
իտի, տէեու սիւալ իթտի սէսինի թէպտիլ ի-
տէրէք :

— Էվլէթ, մերգումէ՝ քէնտի հագգընտաքի

էմբի չէտիտի մուհաֆազա իյլէտիկիմտէն նա-
չի, հիտտէթլէ սավուշուպ կիթտի :

Բրէնս , պու սէօզէ գարշը վաղիֆէսիզլիք իմա
իտէր պիր հարէքէթտէ պուլունարադ, մուգա-
պէլէ իթտի : Միւթէադըպէն տօգթօր ,

— Մ. տը ֆօսարօ սալօնտա պէքլէմէքտէ օլ-
տուղունտան , նէզտինիզէ թէշրիֆի իչին քէն-
տիսինէ խապէր վիրիլմէսինի խըզմէթ քեարա
սէօյլէտիմ, տէտի :

— Բէք իյի իթմիշսինիզ . . . Մէրգումու կէօր-
տիւկիւմտէ , զիւտտէսիյլէ մէմնուն օլուրում,
չիւնքի, խալիս վէ սատըգ պիր տօսթ տուր :

Պու էսնատէ , Սէզար , հէր նէ գատար կէօ-
զիւ էօնիւնտէ վուգու պուլան հատիսէտէն
տօլայը ֆիքրի զաեթ մէշղուլ վէ իզթիրապ
իչինտէ իտի իսէ տէ , պունունլա պէրապէր ,
սուրէթա շազըգ կէօսթէրէք , իչէրի կիրտի ,
վէ սիւրաթլէ գարեօլաեա եագլաշարադ, Հէք-
թօրուն քէնտիսինէ ուզաթմադտա օլտուղու
էլի , քէէննի պիր խահիշլէ սըգտը , վէ սօնրա
տախի ,

— Ահ , տօ'սթում , տօ'սթում , տէտի , պու
կիւն պէնիմ'իչին մէսրուրիյեթթպախշ պիր կիւն
տիւր : — Սիզի սէվէնլէրին քեաֆֆէսի իւմիտ-
լէրինի գաթթ իթմիշ օլտուղլարը թագտիր-
տէ , զաթընըղըն հէման քէսպի շիֆա իթմիշ
օլտուղունուղու կէօրմէքլիք, պէնճէ նէ՝ գատար
մուհիպի սիւրուր օլտուղունու թարիֆ իտէմէմ :

— Ֆիլվազը , տօ'սթում , պէն ահրէթէ եօլ-
ճու օլաճագ իքէն , նասըլսա օլմատըմ , տէեու

ճեվապ վիրտի Հճքթօր թէպէտիւմէ : — Գու
պապտէ սէվիւլիւ տօգթօրումուզա նէ տէրէ,
ճէ թէչէ քթիւր իթսէմ, Եինէ ազ տըր : Անըն
սանէսինաէ Էծտընտա Ետթազտան գալգաւ
ճաղըմը տախի իւմիտ իտէրիմ :

— Տիմէք օլուր քի, Էագընտա, զպալու-
պէթ ինիղլէ աչըգ պրագմիշ օլտուղունուզ ալէ-
մի մէսէրրէթ իչինէ թէքթօր տախիլ օլաճազ-
սընը :

Բրէնս, պոտ սէօղլէրի տինլէտիքսէն օծնրա,
Անթօնէնէ աթփը նազար իյլէտի : Մ. աը ֆօ-
սարօ պու պագըչըն նէ տիմէք օլտուղունու
չագտըղընտան պիթթիւթ ապի իղթ իրապը արթտը :

Հէքթօր իսէ, քէլամա տէվամ Եիլլէ :

— Ազիղիմ պարճս, տէտի, պէնիմ հէնուզ
քէնտիմի գտնքըմագըլլա ֆէվգէլ ատէ իհթի-
Էանըմ վար տըր : Գիր գաչ կիւն իսթիրաճաթ
իթմէք իսթերիմ, վէ գըւլվէթիմի պիչպալու-
թիսն քէսպ իթմէք իկիմ լաղըմ տըր, ղիրա հէր
նէ գատար մախսթարա սափուշմուշ իսէ տէ,
զաաֆէթիմ հէնուզ զիտատէճէ տիր, լաքին
հէր նէ վագըթ պիր շարապ գատէհինի տօլ-
տուրուպ, գապատանըճա պօշալթապիլմէք տէ-
րէճէտինաէ քէսպի ֆուլվէթ իթմիշ օլտուղու-
մու հիսս իյլէր իսէմ, հագգըմտա իպրագը թէ-
վէճճիւհ իյլէմիշ օլտուղլարը իչին Էգճան ու տիլ
թէչէ քթիւրիւմիւ իզճար իյլէմէք, վէ ճիւլլէսինի
ղաեթլէ թէանճիւպտէ պրագաճագ պիք խա-
պէրի քէնտիլէրինէ թէպալիզ իթմէք իւզըն,
տօթթլարըմա պիր ղիտաֆէթ վիրմէք իսթերիմ :

Անթօնէն Յրէպօ բարձադընը տօտագլարը
իւզէրինէ գօյտու : Հէքթօր , պու հարեքէթի
ղարիպէնին մանէասը , Պապըն սատտէթ վե
հօրարընը փաշ իթմէ , տիմէք օլտուղունու ան-
լանարագ , քէլամընտա զիեատէ իլէրի վար-
մատը :

— Ճիւղէմիզի ղանէթլէ թէաճիւպտէ պրա-
գաճագ պիր խնպէր մի , տէեու թէքրարլա-
ար պարօն մէրագ իլէ :

— Էվվէթ , էվվէթ . . . նէ՛ օլտուղունու իլե-
րուտէ անլարսընը :

Մ. տը Ֆօսարօ տախի տահա զիեատէ իսրա-
րէ ճէսարէթ իտէմէյիպ , վէ միւքեալէմէյի
տէ քէսիք պրագմագ իսթէմէտիկինտէն ,

— Աղիզիմ տօգթօր , պիր աղ էվվէլ , բէք
նէրթ մուամէլէտէ պուլսընտունուզ , տէտի :

— Աճալիպ , քիմին հագգընտա մէրթ մուա-
մէլէտէ պուլունտում , տէեու սիւալ իթտի
թապիպ :

— Պիչարէ ժէնրվիէվ հագգընտա : — Մէգ-
պուրէ բրէնսի կէօրմէքլիկի շէտիտէն արզու
իտիեօրտու : Պու իսէ , թապիի իտի , տէյիլ
մի . Հալպուլքի սիղին ինսաֆօրզճա վազը օլան
մէմնուիյեթէթ էմիինիզ , մէգպուրէյի տիւչարը
մէյեուսիեթէթ գըլտը , հաթթա աղլանարագ
պուրատան կիթտիկինէ պագըլըր իսէ , զանն
իտէրիմքի , օ վուգուաթը միւքէտտէրէյի
միւտտէթի մէտիտէ ունուտամանաճագ տըր :

— Օ ճիհէթէ հագգըաթէն պէն տախի զի-
եատէսիլլէ էօէֆ իտէր թաէմտէ , հէր շէյտէն

էվվէ՛ խաւթամըզն մէնֆաթը լազըմ օլտու-
ղունու տա ունուտամազտըմ: Շիմաիքի հալտէ
գատըն թայֆէսինէ, բրէնսին նէզտինէ կիթմէ-
սինի մէնն իթմիչիմ տիր, վէ պու խտէ, պիր
գայիտէյի գաթիտէ օլտուղունտան, պունուն
խիլաֆընտա պուլունամազտըմ, տէեու մուգա-
պէլէ իթտի ֆրէպօ, ֆիւթուրսուղուգլա:

— Լաքին զանն իտէրիմքի, պու գայտէտէ
պազը իսթիսնաիյեթէթլէր տէ վուգու պուլու-
եօր, տէտի պարօն մէճպուրի պիր կիւլիւշ իլէ:

— Պանա րիֆագաթ իթմէքտէ պուլունան
կէնճ գըզտա՞ն մը պահս իտիեօրսունուգ:

— Շիւպհէսիգ:

— Մէմուլիյեթէթ էմրիմ, անըն իչին տէյիւ
իտի, չիւնքի օ գըզ, ֆամիլեասը իչին բրէնս-
տէն կէօրտիւկիւ պիր սախալէթտէն տօլաեը
իֆայի թէշէքքիւրէ կէլմիշ իտի: — Տիմէք օ-
լուրքի, անըն՝ բրէնսին նէզտինէ գապուլ օ-
լունմասընտան նաչի գօրգաճադ հիւշ պիր սէ-
պէպ եօգ իտի:

— Պու պիր քիզպ օլմալը տըր, տէեու միւ-
լահաղա իթտի ֆօսարօ:

— Ժէնըվիէվին հիսս իյլէմիշ օլտուղու քէ-
տէր հագգընտա պէն տէ էոէֆ իտէրիմ, տէ-
տի Հէքթօր, ֆագաթ, նէ՞ եաբաեըմ, տօգ-
թօրա իթաաթը գաթիտէ իպրազընա մէճպու-
րում: — Պունու սիզ տախի թաստիգ իտէր-
սինիզ:

— Էվվէթ, էվվէթ, պէն տէ թաստիգ իտէ-
րիմ: — Պունունլա պէրապէր Ժէնըվիէվի մէ-

սուտ գլմագ իշին , պիր գաչ սաթըրտան իպա-
րէթ պիր թէսէլլի մէքթուպու եազմանըզ տա
ֆայտէլի տիր տէեու զանն իտէրիմ :

— Խա՛յր , շիմտիքի հալտէ բրէնսին մէք-
թուպ եազմասը գապիլ օլամազ , տէտի Սնթօ-
նէն Ֆրէպօ : — Պիր միւտտէթ տահա , բրէն-
սին՝էլին է գալէմ թութմասը մէմնու տուր : —
էկէրչի միւճէրրէտ եազըլաճագ մէքթուպլարը
վար իսէ , քեաթիպ գուլլանմասը տահա էվլէա
տըր :

— Պէնտէնիզ բրէնսին քիթապէթ մէմուրի-
եէթինի իճրաեէ հազըրըմ , —տէեու մուգապէլէ
իթտի Սէզար — հէմ տօսթումուզա պէօյլէ պիր
ճիւզի խրոմէթտէ պուլունտուղում իշին տախի
մէմնուն օլուրում :

— Պա՛րօն , սիզ նատիր իւլ էմալ պիր զաթ-
սընըզ , տէտի Հէքթօր , վէ պէլքի օլ պիր տէ-
ֆա կէլիշինիտէ , զաթընըզն իշպու հիւսնի
միւրատընտան իսթիֆատէ իտէրիմ :

— Էմրինիզէ հէր ան հազըրըմ :

Տօգթօր պու արա լագըրտըեա գարըշարագ ,
Հէքթօրուն բէք չօգ լագըրտը իթմիշ օլտուղու-
նու , վէ իւզէրինտէ եօրկունլուգ նիշանէլէրի
կէօրիւմէքտէ պուլունտուղունու , վէ քէնտիսի-
նի արթըգ եալընըզ պրագմագ միւնասիպ օլա-
ճազընը պէեան իյլէտի :

Պինապէրին Մ. տը Ֆօսարօեու պէրապէր
ալըպ , իքիսի պիրլիքտէ տիշարը չըգտըլար :

— Տօգթօր , գահվալթը իթտինի՞զ մի , տէ-
եու սիւալ իթտի Սէզար :

— Տահա իթմէտիմ :

— Բէք ալէա , սիղէ Պինիօն լօգանթասըն , տա ըսթըրտիա , քիւպասթը , մանթար իլէ գարըըգ եռմուրթա վէ սօղուգ քէքիլք եաւլ-րուսու թէքլիֆ իտէրսէմ , գապուլ իտէ յիմիսինիլ :

— Մամէ մնունիյեէ գապուլ իտէրիմ :

Օն տագըգա սօնրա , պու իքի շախար , պիր սուֆրատա գարըը պէ գարըը օթուր-տուլար :

— Ազիզ տօ'սթում , տէտի պարօն , սիղէ թէքրար պէեան իտէրիմ քի , թըպպա հաղա-գաթընըզ բէք միւքէմմէլ տիր , օլ պապտէ իլ-թիֆաթըմը խալիսանէ սիղէ արզ իյլէրիմ :

— Պէն տէ օ իլթիֆաթը թէշէքքիւրէն գա-պուլ , վէ անէ շայէսթէ պուլունտուղումտան տօլաեը քէսպի դուրուրիեթ իյլէրիմ :

— Հագըգաթէն , տօ'գթօր , զաթընըզ միւճի-ղէլէր իշլէեօրսունուղ , վէ ատէթա էճէլ սի-ղին հուզսրունուղտան բիւճաթ իտիեօր , տէ-եռ տէվամ իթտի Մ . տը Յօսարօ : — Տիւշէս տը Շասլէնին ասլա չիֆա պուլմաղ պիր խաս-թալըղա տիւշար օլտուղունու , հէր քէս , վէ էվլէլ էմիրտէ սիղ իտտաա իտիեօրտունուղ , հալպու քիմէզպուրէնին պու կիւնլէրտէ քէսպի իֆադաթ իթմիշ օլտուղու խապէրինի ալըր ի-սէմ , ասլա թէաճճիւպ իթմէեէճէյիմ :

Անթօնէն Յրէպօ մահզուն վէ միւքէտտէր պիր սուրէթտէ պաշընը սալլաեարագ ,

— Էսէֆ իտէրիմ քի , տիւշէս հագըլնտաքի զիւլմիւնիւզ տօղրու տէյիլ տիր , զիրա մէղ-

պուրէ հազդընտա իւմիտիմ եօգ տուր, տէ-
նու մուգապէլէ իյլէտի :

— Խասթալըղը տահա զիեստէ աղըրլաշմը՞
մը տըր :

— Էլվէթ, վէ աչըգտան աչըղա իգրար ի-
տէրիմքի, տիւշէսին խասթալըղընըն պաղը զա-
րիպ թարղլարը պէնի թէաճճիւպտէ վէ իւմիտ
քէսիքլիկինտէ պրադմադտա տըր : — Մէզպու-
նին իւղէրինտէքի հալի պիր տիւրլիւ անլաեա-
մաեօրում : Էօյլէ զանն իտիեօրումքի, էմրիմ
խիլաֆընտա ալընան պիր մուալիճէ, թէրթիպ-
լէրիմին թէէսսիրինէ գարչը հարէքէթ իթմէք-
տէ, վէ անլէրին թէէսսիրինի մահվ իյլէմէքաէ
տիր :

— Սէն բէք դուրնազ պիր հէրիֆսին, լա-
քին սէնին պու դուրնազըղըն սէնճէ ֆայտէլի
օլմահաճադ տըր, տէնու միւլահազա իթտի
պարօն :

Պատէհու Սէզար, մուհալէրէնին էոասընը
թէպտիլ իտէրէք :

— Աղիղիմ տօգթօր, տէտի, բրէնսին՝ քեա-
միլէն քէսպի իֆաղաթ իթտիք տէն սօնրա,
ահըպպասընա պիր զիեսաֆէթ վիր տիկինտէ,
անլէրէ պիլտիրէճէկի զարիպ խապէրին նէ՞ օլ-
տուղունտան մալիւմաթընըզ վա՞ր մը տըր :

— Ասլա մալիւմաթըմ եօգ տուր :

— Սիղտէ, պէնիմ կիպի, մէր դում բրէնսին
ընէվիէվ հազդընտա պարիտճ : պահա իթտի-
կինէ տիգդաթ իթտինի՞ղ մի :

— Էվվէթ :

— Պիչարէ գըղճըղազ անըն իչին տիվանէ օլ-
տուղու հալտէ , էկէրչի մուհապպէթինտէն
մահրում օլուր իսէ , թէսէլլի գապուլ իթմէզ
սուրէթտէ աճը տուեաճագ տըր . . . — Սագըն
բրէնս՝ ժէնըվիէվ իլէ գաթը ալէագա իթմէք
միւրատընտա օլմասըն :

— Օրասընը պիլէմէմ , ֆագաթ ալէսսէվիեէ
խասթա օլանլարըն զարիպ թապիաթլար քէսպ
իթտիքլէրի տէ մէճհուլում տէյիլ տիր : — Բը-
րէնս պէնտէնիզէ պու շէյլէրտէն ասլա պահս
իթմէմիշ տիր , լաքին պէն տէ սիզին կիպի պին
տիւրլիւ զաննլարա զահիպ օլմագտաեըմ :

Ֆրէպօնուռն հիշ պիր շէյտէն մալիւմաթը օլ-
մամասը , սահիհ եախօտ սախթէ տախի օլսա ,
պարօն պունտան զիեատէ շէյ սիւալ իտէմէզ
իտի :

Մէրգում պունու անլաեարագ , օնտան սօն-
րա մուհապէրէլէրի , էհէմիլյեէթսիզ մատտէլէր
իւզէրինէ ճէրէեան իյլէտի :

Գահվաթըտան սօնրա , Անթօնէն Ֆրէպօ ,
խասթալարընը զիեարէթէ կիտէճէկի հասէ-
պիյլէ , պարօն իլէ վէտալաշտը :

Պարօն տախի , պուլվար Մալէզհէրպտէ ժէ-
նըվիէվին խանէսինէ կիտիպ , տօգթօր իլէ վու-
գու պուլան միւլագաթընը մէրգումէեէ նագլ
իթտի , վէ հէր նէ գատար քէնտիտի պիր
տէրէճէ քէտէր իչինտէ իտի իսէ տէ , պու-
նունլա պէրապէր անը միւմքիւն մէրթէպէ
թէսէլլի իյլէտի :

Սէզար տը Ֆօսարօ , քիթապէթ խըտմէթինի

իֆա իթմէք իւզրէ վագը օլան թէքլիֆինին
Հէքթօրթարաֆընտան գապուլ օլընմասընտան
տօլսյը տէրէճէսիզ մէմնուն օլտու , չիւնքի օ
սաեէտէ բրէնսին ումուր վէ մէսալիհի մահրէ-
մանէսինէ վագըֆ օլապիլէճէք , վէ վասիեթ-
նամէյի համիլ օլան չէքմէճէնին պուլունտու-
ղու իշ օտասընա կիրիպ չըգապիլէճէք իտի :

Օգուեանլարըմըզըն մալիւմիւ օլմագ կէրէք
տիր քի , լաբ սօգաղընտաքի անթիդաճը , մէգ-
քիւր չէքմէճէնին անախթարընը իմալ իտիպ ,
Ֆօսարօեա վիրմիշ իտի : Անճագ մատտէ շուն-
տա իտիքի , Հէքթօրուն ժէնրվիէվ լէհինտէ
գալէմէ ալմիշ օլտուղու վասիեթնամէ , հա-
լէա օ չէքմէճէտէ՞մի պուլունտուեօրտու :

Սէզարըն պու պապտէ հէրնէ գատար շիւպ-
հէսի եօգ իտի իսէ տէ , պու ճիւմյէ իլէ տախի
պիր ան էվվէլ օլ խոստուտա թէէմին օլմագ-
լըղը լազըմէտէն աստ իթմէքտէ իտի : Պինա-
էն ալէյհ , մէրգոււմ իքի կիւն իւսթ իւսթէ բը-
րէնսին գօնաղընա կիթտի :

Հէքթօր , օլ պապտէ լագըրտը աչմատըղըն-
տան , Սէզար տախի թէքլիֆինի թէճտիտ իթ-
մէքլիկի ճայիզ կէօրմէտի : Նիհաեթ իւչիւն-
ճիւ կիւն , Մ. տը Գասթէլ վիվան քէլամա ա-
ղազ իտէրէք :

— Աղի'զիմ պարօն , էկէր պու կիւն միւսաա-
տէնիզ վար իսէ , ղաթընըզա իհթիեաճըմպու-
լունտուղունտան , պիր սաաթ գատար պէնիմ
իչին վագթինիզի ֆէտա իթմէնիզի ըէճա իտէ-
րիմ , տէտի :

— Պէնիմ տայիմա միւսաատէմ վար տըր, վէ սիզէ Փայիտէլի սուրէթտէ պիր խըտմէթ իֆա իտէպիլիր իսէմ, քէնտիմի պախթիւար տտաւ իյլէրիմ :

— Պու սապահ տօգթօր պանա, պիր ալ իշ-լէրիմ իլէ մէշղուլ օլմագլըղմա միւսաատէ իթտի, ֆագաթ էլիմէ գալէմ ալմագլըղմա իզին վիրմէտիկինտէն, պու սըրատա հիմմէթինիզէ միւրաճաաթ իտէրիմ :

— Պէնտէնիզ տէ, ումուրը թահրիրիտէտէ մէհարէթի քեամիլէմի իպրաղէ հաղըրմ, — տէեու ճէվապ վիրտի ֆօսարօ, տէրուէն հիսս իյլէտիկի մէսէրրէթի կիզլէմէք իշին, իշի լաթիֆէ թարղընա տէօքէրէք :

— Պիր խայլի մէքթուպլարա ճէվապ եազմագլըղմ լաղըմ տըր, — տէեու տէվամ իթտի Հէքթօր, — իմտի, ըհճա իտէրիմ, օտա խըզմէթ քեարըմը չըղըրընըլ քի, եաղըեա մախսուս օլան քեաֆֆէյի լէվաղիմաթը պուրտեա կէթիրսին, — եաղըլաճագ շէյլէրի պէն սիզէ սէօյլէրիմ, վէ սօնրա տախի իմշա իթտիկիմտէ, պիւլիւք պիր եօրկունլուգ հիսս իթմէմ :

— Խըզմէթ քեարընըղը ճէլպէ լիւղում եօգտուր, պէն պիզղաթ օտանըլա կիտիպ, լաղըմ օլան շէյլէրի ալըր վէ կէթիրիլիմ :

— Մի'նասիպ : — Անլաեըղմա կէօրէ, սիզ տէ պէնիմ կիպի, քէնտի իշինիզի քէնտի էլի-նիզլէ կէօրմէյի սէվիեօրտունուզ :

— Միւմքիւն մէրթէպէ քէնտի իշլէրիմի քէնտիմ կէօրմէք իսթէրիմ : — Պունուն իշին պէ-

նիս օտա խըզմէթ քեարըմըն վազիֆէսի, զահմէթի աղ պիր վազիֆէ աիր :

— Ճէվապլարը եաղըլաճագ օլան մէքթուպլար շու մասա իւզէրինտէ տիրլէր :

— Ալլ'նըզ, կէօզտէն կէ'չիրինիզ, պէն շիմոի ավտէթ իտէրիմ :

Հէքթօր, եասթըղընա տիրսէյինի տաեաթըպ, մէզքիւր էսկիմիշ մէքթուպլարը կէօզտէն կէչիրտիկի սըրատա, ֆօսարօ, բրէնսին իշ օտասընա կիթտի : Մէրգուլ, հէր հանկը տէֆա գօնաղա կէչիրտի իսէ, պէլքի պիր ֆըրուսթ գուհուր իտէր իհթիմալինէ մէպնի, սալսթէ անախթարը եէտինէ ալըրտը : Իմոի, իշ օտասընըն էչիյինտէն կէչտիկինտէ, մալիւմիւմիւզ օլան ապանօզ պիւրօեա աթֆը նազար իթտի :

Մէզքիւր պիւրօտա, ժընըվիէվ Լէյնէն Լէհինտէքի վասիեթնամէտէն մասատա, սեպտ. 23 թարիխի տիկէր պիր վասիեթնամէ պուլունմագտա իտի քի, պունունլա Հէքթօր, Լիւսիլի, քէնտի ումումի վասիտի իլան իթմիշ իտի :

Շիւպհէսիզ խաթըրլարտա օլմագ կէրէք տիր քի, բրէնս իլք վասիեթնամէյի եըրթաճագ իքէն, քէնտի տուէլլօ շահիտլէրինին կէլտիքլէրի խապէրի վէրիլտիկինտէն, եըրթմաեա վագթը օլմամըշ, վէ օ անտէն պէրու հիչ պիր շէյէ էլ տօգունտուրմամըշ օլուպ, հաթթա էլ տօգունտուրմագ տախի խաթըրնա կէլմէմիշ իտի :

— Արատըղըմ պուրատա տըր, ֆագաթ վա.

գըթ միւսայիտ օլմատըղընտան, պիր ազտան
թէքրար կէյիպ, պու իշի կէօրիւրիւմ, տէեու
միւլահազա իթտի պարօն :

Պատէհու պիր հօգգա, պիր գաչ գալէմ,
պիր միհր մումու, Գասթէլ-Վիվան տամղալը
պիր գաչ թապագա քեաղըտ, վէ սայիրէ ա-
լըպ, բրէնսին նէգտինէ ավտէթ իյլէտի, վէ
եազըլահադ ճէվապնամէլէրի եազմաեա հա-
զըրլանտը :

Մէրգումուն ղայպուպէթի իքի տագըգա իմ
թիտատ իթմիշ իտի :

Պիրինճի ճէվապնամէ եազըլտըգտան սօնրա,
Հէքթօր,

— Վէրինիզ քի իմչա իտէյիմ, վէ սօնրա սիզ
պիր մահֆազա տէրունինէ վազ իլէ, մէօհիւր-
լէյինիզ, տէտի :

— Մէօհիւր տամղասընը ունութտում, տէ-
եու մուգապէլէ իթտի ֆօսարօ, ֆագաթ պուն-
տա պիւյիւք պիր պէյիս եօղ. տուր : — Սիզ
քեաֆֆէյի մէքթուպլարը իմղալաեընը, սօն-
րա պէն կիտիպ, օտանըղտա տամկտլարըմ : —
Հէմ պու թէտպիր տահա միւնասիպ տիր, զի-
րա պու վէճհ իլէ, պաշընըզա վուրմասը իհ-
թիմալտէն օլան լէօքիւն քէսքին գօգուսուն.
տան խալի օլմուշ օլուրսունուզ :

— Հագգընըզ վար տըր, վէ պէյլէ հէր
շէյի տիւշիւնտիւկիւնիւզ իշին մէմնունում :

Հէքթօր, իքինճի, իւշիւնճիւ վէ տէօրտիւն-
ճիւ մէքթուպլարա վիրիլէճէք ճէվապլարը տա-
խի եազտըրտը, վէ պու սըրատա գիեատէ եօր-

կունելուգ հիւսս իթմէքտէ օլտուզու, եիւզիւ-
նիւն հալինտէն անլաշըլքեօրտու : Օլգատար քի
էկէր տօգթօր Ֆրէպօ օրատա պուլունսա իտի,
շիւպհէսիզ, օ եօլտա մէքթուպ եազտըրմագ-
լըղը արթըգ թաթիլ իթտիրիբ իտի :

Պիշարէնին գուլազ թօշլարը թէրլէմիշ օլ-
տուգլարը կիպի, կէօզ գաբադլարը տախի գար-
շը գօնուլմագ պիր ույգու միւնասիպէթիլէ,
աշըլպ գաբանմագտա իտիլէր : Պաշը իսէ, սաղ
վէ սօլ թարաֆա սալլանլ տուրմագտա, վէ
տօտագլարնտան չըգան քէլիմէլէր, ասլա ան-
լաշըլմագ պիր թարղտա պուլունմագտա իտի-
լէր :

Հէքթօր նակեահ հէօյլէտիկի սէօլլէրի գաթթ
իթտի : Ֆօսարօ տախի նազարը տիգգաթընը
մէրգումա տօղրու չէվիրտի :

Կէնճ բրէնսին ույգուսու պու տէֆա բէք
շիտտէթլի սուրէթտէ կէլմիշ օլուպ, ճէվապընը
եազմագ իւզրէ էլինտէ թութմագտա օլտուզու
մէքթուպ, զայիֆ բարմագլարնտան տիւշմիւշ,
կէօզլէրի պիւսպիւթիւն գաբանմըշ, վէ պաշը
տախի շիլթէեէ տանանմըշ իտի : Հասըլը Հէք-
թօր պու սըրատա տէրին պիր ույգուեա տալ-
տը : Պարօն իսէ, ֆիքրինտէն ,

— Պէքլէտիկիմ ֆըրսաթ, ագըպէթ կէլտի,
տէտի, վէ օթուրտուզու իսկէմլէտէն գալգըպ,
բարմագլարընըն ուճունա պասարագ, եարը ա-
շըգ օլան օտանըն գաբուսունա տօղրու կիթտի,
վէ սէսսիզէ, վէ պինապէրին մէճրուհու ուեան-
տըրմահարագ տիշարը չըգտը :

34

Պիր սանիյեէ սօնրա , Մ. տը ֆօսարօ , իշ օ. տասը էշիյինտէն կէչիպ , մալիւմ օլան պիւրօ. նուն եանընա կիթտի , վէ եէտինտէ.քի սախ. թէ անախթարը , իլք չէքմէճէնին քիլիտինէ վազ իլէ , չէքմէճէյի աչտը :

Ալթիւսթ գօնուլմուշ օլան պիր եըղըն քեա. ղըտլար իւզէրինտէ , իքի մէքթուպ մահֆաղա. սը պուլունմագտա իտի : Պու մահֆաղալարըն հէր իքիսի իւզէրինտէ տախի , պիւյիւք հրու. ֆաթ իլէ ,

ՊՈՒ ՊԵՆԻՄ ՎԱՍԻԵԵԹՆԱՄԷՄ ՏԻՐ

տէեու եազըլմըշ իտի : Հալպու քի իքիսի տա. խի մէօհիւրլիւ տէյիլ իտիլէր :

— Պու նէ՞ տիմէք տիր , տէտի պարօն քէն. տի քէնտինէ վէ թէաճճիւպտէ գալարագ , — իքի վաճիեէթնամէ . . . — Ֆագաթ պէն է. յինիմ քի , պունտան իւշ հաֆթա էվլէլ , եա. լընըզ պիր վասիեէթնամէ կէօրմիւշ իտիմ . . . :

Պատէհու պարօն պիրինճի մահֆաղաեը աշ. տը քի , պունտա , Ժէնըվիէվ լէհինտէքի վա. սիեէթ եազըլմըշ իտի :

— Պունու պիլիրիմ . . . տիկէրինէ պագալըմ , տէեու տէվամ իթտի Սէզար :

Պէօյլէ տիեէրէք , իքինճի մահֆաղաստան տամկալը պիր քեաղըտ չըգարըպ , պու քեա. ղըտըն տիւրիւմիւնիւ աչտը , Մէրգուլուն օ.

գուտուղու վասիեէթ ահքեամը օգուեանլա-
րըմըզա մալիւմ օլտուղունտան , թէքրարընտան
սարֆը նազար իտէրիզ :

Տէրհալ ֆոսարօնուն գաչլարը չաթըլըպ , վէ
եիւզիւ տախի պուրուշարագ , քէնտի քէնտինէ ,

— Հիսսիեաթըմտա եանըմամըլըմ — տէտի ,
— Ժէնըվիէվին սալթանաթը տէվրի տախի խի-
թամ պուլուպ , անըն եէրինէ տիկէր պիր գա-
տըն գայիմ օլմուշ տուր : իշպու վասիեէթնա-
մէ , նասըլ քի թարիխինտէն տախի անլաշըլ-
մագտա տըր , տուէլլօտան պիր կիւն էվվէլ
եազըլմըշ տըր : — Պու հալտէ արթըգ Ժէնը-
վիէվին հիւքմիւ գալմամըշ տիմէք տիր , վէ
րաքիպէսի տէ , Պէլվիլտէ . . . Ժիւլիէն-լա-
գրուա սօգաղընտա . . . Պէ-լէ-լ լագապըյլա
մաարուֆ լիւսիլ տիր . . . — Բաքիպի մէզպու-
րէնին իգամէթ իթտիկի խանէ տէ , պիր սա-
պահ բրէնսին իչէրի կիրտիկինի մարքիզ լազա-
րինին կէօրմիւշ օլտուղու էվ տիր : — Օլ վա-
ղըթ հիշ պիր մանէա վիրէմէտիկիմ շէյլէր , շիմ-
տի անլաշըրեօրլար : — Հալպու քի տահա հէր
իւմիտ մահվ օլմամըշ տըր : — Վա՛յ օ գըզըն
հալինէ քի , պէնիմ թասսավուրաթըմա մանի
օլմագ իւզրէ , օրթաեա աթըլմըշ տըր : Օ կի-
պի մանիլէրի մահվ վէ իլղա իթմէք , պէնիմ ի-
չին բէք գօլայ տըր : — Փագաթ նահըլ օլուպ
տա , բրէնս իլք վասիեէթնամէյի եըրթմամըշ
տըր : — իշթէ պունա պիր տիւրլիւ ագըլ իրտի-
րէմէեօրում : — Ունապա իլք վասիեէթնամէսի
պունտա օլտուղու խաթըրընտա՞ մը տըր , լա-

քին խաթրընտա օլսա օլմասա , պէն պունու
պուրատան ալըրըմ :

Սէզար , Ժէնըվիէվի վասի գըլան քեաղըտը
մահֆազաեա վէ մահֆազաեը տախի ճէպինէ
գօեուպ , իքինճի մահֆազաեը տախի իւք եէ-
րինէ վազ իլէ չէքմէճէյի գաբատը :

Պիրտէն պիրէ Գօսարօ կիւլէրէք ,

— Իչիմէ բէք եարար սուրէթտէ ֆիքրիմէ
պիր թաւսավլուր կէլտի , տէտի , վէ բրէնսին օ-
տասընա կիթտի :

Հէբ պու չէյլէր , նադլինէ սարֆ իյլէտիկի-
միզ վադըթտան տահա զիեատէ օլւրաթլէ վու-
գու պուլտուլար : Սէզար , բրէնսին օտասընա
կիրմէսինտէ , մէճրուհ հալէա ույդուտա իտի :
Հալ պու քի Գօսարօ իսկէմլէսինէ օթուրուպ ,
էօքսիւրմէեէ պաշլատըղընտա , Հէքթօր կէօզ-
լէրինի աչըպ , վէ տիրսէյինի տաեաթարադ ,

— Աֆլ իտէրսինիզ , աղի՛զիմ պարօն , զանն ի-
տէրիմ քի , ույգույա տալմըչըմ ֆադաթ արթըգ
տէվամէ հաղըրըմ , տէտի :

— Էվլէթ , պիր գաչ սանիյեէ պատար ույ-
գուեա տալտընըզ , տէեու մուգապէլէ իթտի
Սէզար :

— Հէնուզ բէք զայիֆ օլտուղումտան , վա-
գը օլան թէչէպպիւսիւմտէն եօրուլտում , անըն
իչին աֆլընըղը թէմէննի իտէրիմ վէ շիմտի իչէ
պադապիլիրիմ :

— Պէն տէ էմիինիգէ միւնթաղըրըմ :

— Գաթթ իտիլմիշ օլան ճէվապնամէյի օ-
գումաեա հիմմէթ իտէրմիսինիզ :

Սէզար , բրէնսին արգուսունու իճրա իտին-
ճէ , մէճրուհ մէքթուպուն պագիսինէ տէվամ
վէ ի.քմալ իթտի , վէ պատէհու էլի պիր ալ
տիթրէեհէք , իմզալատըգտան սօնրա ,

— Արթըգ. եաղըլաճագ. ճէվապնամէ գալմա-
տը , տէտի :

— Պիր շէյ ունութմատընըգ , տէյի՛մի , տէ-
նու սիւալ իթտի պարօն :

— Խա՛յր , հիչ պիր շէյ ունութմատըմ :

— Զանն իտէրիմ.քի , Ժէնըվիէվէ տէ մէք.
թուպ եաղմագ. նիյեթթինտէ իտինիգ :

— Խա՛յր , մէզպուրէեհէ պիր տիմէճէկիմ եօգ
տուր :

— Տիմէք օլուր քի , պու մահֆաղալարը սի-
զին իչ օտանըլտա մէօհիւրլէյիմ :

— Էվվէթ , վէ սօնրա տախի առէմլէրիմաէն
պիրիյլէ բօսթախանէհէ կէօտէրինիգ :

— Պէն կէօթիւրիւրիւմ , չիւն.քի զաթէն պէշ
տագըգանա գասար կիթմէք նիյեթթինտէ-
յիմ :

Սէզար իչ օտասընա կիթտի , վէ բրէնսին
տամղասըլա մէմհուր օլարագ պիր չօգ մէք-
թուպ քեաղըլալարը վէ մահֆաղալար ալըպ ,
քէնտի չիզտանընա վաղ իյլէտի :

Պատէհու պիր մում եագըպ , Հէքթօրուն
միհրիյլէ մահֆաղալարը մէօհիւրլէտի : Պու իշի
պիթիրտի.քտէն սօնրա , պիր քեաղըլտ լարչասը
լըզէրինէ պիր գաչ տամլա եանմըշ լէօք տամ-
լաթըպ , միհրի պունուն իւսթիւնէ պաստը ,
վէ զանէթ կիւզէլճէ պիր գալըպ չըգարըպ ,

աչըրտըըը քեայըտըտը տախի պունուն իչինէ վազ իյլէտի։ Պունտան տօլայը ֆիքրի, օ գալըպ տա տիկէր պիր միհր եաբտըրմագ իտի։

Հէր նէ հալ իսէ, Մ. տը Ֆօսարօ, թէքրար մէճրուհուն օտասընա կիտիպ, վէ մէրգ ում իլէ վէտալաչտըգտան սօնրա, գօնագտան մուֆարագաթ, վէ քէնտիսինի Բրօվանս սօդաղընա կէօթիւրմէսինի, արապաճըսը Պէնէտէթթօեա էմը իյլէտի։

Էսնաի րահտէ, զիքրի սէպգաթ իտէն տէօրթ ատէթ մէքթուպու բօսթախանէեէ պրագտը, վէ պիր քէրրէ քէնտի օտասընա կիրինճէ, գաբուեու դաբատը, վէ եազըխանէսի էօնիւնտէ օթուրուպ, Գասթէլ-Վիվան տամղալը պիր քեայըտըվէ Հէքթօրուն խաթթը տէսթի իլէ եազըլմըլ օլան վասիեթնամէյի ճէպինտէն չըգարըպ բրէնսին էլ եազըսընա թագլիտ, վէ քէնտինին սախթէքեարըրգ մէհարէթինտէն իսթիֆատէ իտէրէք, աթիտէքի ճիւմլէլէրի թահրիր իյլէտի։

“Աղի՛ղիմ Ֆօսարօ,

“Ձաթընըը, ահըպպամ իչինտէն է՛ն միւթէ-
“մէտի, վէ է՛ն սատըգը ատտ իթտիկիմտէն,
“պու պապտէ թէվէճճիւհ վէ էմնիյեթիթիմին
“պիր իսպաթընը սիզէ իրաեէ իյլէրիմ։

“Պանա խալիսանէ իզհարը մուհապպէթ իյ-
“լէմիլ օլան գատընա շիւքրանիյեթ տէյնիմի
“էտա իթմէգտէն էվլէլ, իչպու տարը տիւնետ-
“տէ կէօզլէրիմի գաբամագ իսթէմէտիկիմտէն,

«մէրգումէ հագգընտա թանգիմ իյլէտիկիմ վա-
սիեթնամէյի , քէնտի խանէտան նիշանըմ
«իլէ տամկալը օլարագ , վասիեթիմին իճրա-
«սընա սիզի մէմուր իյլէտիկիմի միւպէյեին օ-
«լան իշպու մէքթուպ իլէ թարաֆընըզա իրսալէ
«միւսարաաթ , վէ պէն վէֆաթ իթտիկիմտէ,
«պիրլիքտէ կէօնտէրտիկիմ վասիյէթնամէյի
«սահի պէսինէ թէվտի իթմէնիզի ըէճա իտէրիմ:
«Թարաֆըր տօսթանէնիզտէն ինթիզար իյլէ-
«տիկիմ իշպու խըտմէթին իֆասընը գավիէն
«մէմուլ իլէ , գալըրըմ տայիմ մուխլիսինիզ ,»

Սէզար մէքթուպուն միւնտէրիճաթընտա իպ-
րագ իյլէտիկի մէհարէթ վէ մուվաֆֆագըյ-
եթ կիպի , բրէնսին իմզասընը թագլիտտէ
տախի իպրագ իտիպ , ֆագաթ իմզա վէ թա-
րիխինի աչըգ պրագտը , վէ սօնրա պու մէք-
թուպու , իւզէրլի արմալը պիր մահֆագա տէ-
րունինէ վազ իլէ , ատրէս օլարագ տախի ,

Միւսիւ պարօն տը Ֆօսարօհա ,

Բրօվան սթալըտ լաէ

Ինթի խանէսինթ

Հարֆլարընը եագտը : Պու իշ պիթինճէ , Մալ-
բէթիլինին շէրիքի սէվինճինտէն էլլէրինի օ-
վուշտուրտու , վէ վասիեթնամէ իլէ մէքթու-
պու ճէպինէ գօեուպ , տիշարը չըգտը , վէ պիր
քիրա արապասը թութարագ , Պասթիլ մէյտա-
նընա , վէ օնտան եաեան օլարագ , լաբ սօգա-

ղընտա վաղը մալիւմիւմիւղ օլան անթիգտճը
տիւքքեանընա կիթտի :

Մէրգուսուն մէղքիւր տիւքքեանա կիթմէսի
սէպէպինի կըզահէ լիւղուսեօգ տուր :

Սէղար անթիգտճըեա եէտինտէքի գալըպը
վիրիպ , հաֆթանըն խիթամընտան էվլէլ , գա-
լըպընը վիրտիկի մէօհիւրիւն այնընը ալաճաղը
թէէմինաթընը ախլ կըլէտի , վէ թամբը պու-
վարընտա քեային պիր լօգանթատա թաամ
իթտիքտէն սօնրա , սաաթ տօգուղ սուլարըն-
տա , Պէլվիլթէաթրօսունտա Ֆէրնան վօյնէյին
տայիրէսինէ կիթտի :

Ֆէրնան՝ մէրգուսուն կէօրիւր կէօրմէղ , քէ-
մալ մէսէրրէթլէ րէֆի սէտա կըլէտի , վէ իքի
էլլէրինի Մ. աը Ֆօսարօեա ուղաթարագ ,

— Օ՛ , խօ՛շ կէլտինիղ , աղիղիմ պարօն , աը-
թըղ կէօղիւքմէղ օլտունուղ , տէտի :

— Գապահաթ քի՞մին տիր :

— Հա՛շա , գապահաթ պէնիմ տէյիլ տիր :

— Սֆվ խտէրսինիղ , գապահաթ պիւսպիւ-
թիւն սիզին տիր , չիւնքի սիղ պէնիմ մահէլլի
իգամէթիմի բէք ալէա պիլիրսինիղ :

— Օնա նէ՞ շիւպհէ , լաքին հէր կիւն էօյլէ-
տէն սօնրա , օյնանըլաճագ լուպիաթը բրօվա
իլէ վագըթ կէչիրիպ , ագշամլարը տախի , մա-
լիւմեա՛ լուպիաթլա մէշղուլուղ . . .

— Գուսուր վագթինիղի տէ պալ աեը իլէ
կէչիրմէքտէսինիղ , տէյի՛լմի , տէտի Սէղար
կիւլէրէք , վէ Ֆէրնանըն սէօղիւնիւ քէսէրէք ,

— Օ ճիհէթ էօյլէ տիր , վէ պու պապտէ

գապահաթըմ իշին ափվընըզը իսթիրհամ իյ-
լէրիմ:

— Զաթէն պու խուսուստա սիզին իշին հէր
վազըթ ափվ իթմէեէ հազըրըմ: Շուրաեը տա-
խի ունութմաեըմ քի, զազէթալարտա Սմպիւ-
կիւ թէաթրօսու իլէ մուգավլէլէ ագտ իթմիշ
օլտուղունուզուն հավատիսինի օգուտուղում-
տան, օլ պապտէ սիզի խալիսանէ թէպրիք իտէ-
րիմ:

— Աղի՛ղիմ պարօն, եըլտըղըմըն բարլամասը,
սիզին հիւսնի բէհպէրիկինիզ սաեէսինտէ տիր:

— Աեաղընըզը պիր քէրրէ էօզէնկիեէ աթ-
մըշ օլտուղունուզ ճիհէթլէ, քէսպի մուվաֆ-
ֆազըյեէթ իթմէնիզէ պունտան պէօյլէ հիշ
պիր շէյ մումանպաթ իտէմէզ: — Պու հալտէ
գավիէն մէմուլ իտէրիմ քի, սիզ բէք չօգ իլէ-
րի կիտէճէքսինիզ:

— Պէնիմտէ պու պապտէ իւմիտիմ վար
տըր: — Իյի խաթըրըմա կէլտի, սիզէ սէօյլէ-
տիկիմ գատընըն մահէլլի իգամէթինէ տայիր
պանա մալիւմաթ կէթիրտինի՞զ մի:

— Հա՛ հա՛, գօնթէս տը վէրժիէ տայի՞ր մի
խայր, տահա կէթիրմէտիմ, ֆագաթ եագըն-
տա կէթիրէճէյիմի զանն իտէրիմ: — Ամճազա-
տէնիզ հալէա մերգուճէեէ տիլտատէ՞ մի տիր:

— Հէր վազըթտան զիեատէ պիլէ տիլտատէ
տիր:

— Սէօյլէյին քի, պիր ազ տահա սապըրը
օլտուն... — Սապահտա ագչամուս, օլ մատտէ-
եէ տայիր սիզէ պիր մէքթուպ կէօնտէրէճէյիմ

... — Սիդ հայէա ժիւղինն լազրուա սօգազրն
տա օթուրուեօրսունուզ, տէյիլ մի :

— Խա՛յր, խա՛յր, օլ ինսանանէֆրէթ կէթի-
րիճի մահէլլէյի թէրք իթտիմ, վէ Ալլահ պի-
լիր քի, պունտան տօլաեը ասլա միւթէսսիւֆ
պիլէ օլմամըշլմտըր... — Շիմտի շէ+ պիր մա-
հէլլէտէ օթուրուեօրում եանի էյլօ կէչիտինտէ,
հավլի իլէ պաղշէ արասընտա վադը քիւչիւք
վէ կիւղէլ պիր գօնաղա միւթէսարըրֆ պու-
լունմագտաեըմ, վէ բէք եագըն վազըթտա,
լաեըգ օլտուղունուզ իլթիֆաթ վէ իհթիրու-
մաթլա սիզի օրատա գապուլ իթմէքլէ միւֆ-
թէխիօ օլաճաղըմ:

— Աֆէրին, աղիզիմ արթիսթ... — Մատ-
տէ սալթ սիզէ եօլու կէօսթերմէքտէն իպա-
րէթ իմիշ... — Է՛յ եէնի էվէ թաշընտըզընըզ
իչին նէ՞ վադըթ զիեաֆէթ վիրէճէքսինիշ :

— Սէքիզ կիւնտէն վիրմէք նիյեթթինտէյիմ,
վագաա տահա անըն իչին կիւն թայեին օլուն-
մամըշ իսէ տէ, պու պապտէ թարաֆընըգա պիր
տավէթ թէզըքիրէսի կէօնաէրիլէճէք տիր : —
Պուրատա, Մահլէ+ Պասէլէր նամ լուպիաթտա
պէնիմ եէրիմէ փէչմէք իչին, արգատաշլարըմ
տան պիրի թալիմ իտիեօր : — Տահա պիր միւտ-
տէթ Ամպիկիւ թէաթրօսունտա իճրաի լու-
պիաթ իտէճէք տէյիլիմ... — Տիմէք տիր քի,
օ ազչամ վէ կիճէ սապահա գատար սէրպէոթ
օլաճաղըզ : — Թում եարը կիճէյի կէչէքէք,
սուֆրաեա օթուքաճաղըմըզ կիպի, զիեաֆէ
թիմիլէ տախի մարքիզ նէզարէթ իտէճէքտիր :

Սէղար պու սէօղէրտէն տօլսեր իզհարը հայ-
րէթէ :

— Մարքիղմի, վարքիզ օրատա՞մը պուլունա-
ճագ տըր, տէեու սիւալ իթտի :

— Էվլէթ, զիրա օրատա պուլունմար, պէն-
ճէ մուճիպի իֆթիխար օլտուղունու քէնտի-
սինէ անլաթտըմ :

— Հալ պու քի պու խուսուս Բարխտէ պիր
թագըմ՝ զարիպ ըիվաեաթա սէպէպիյէթ վի-
րէճէք տիր :

— Տահա իյի եա՞ . . . — Լազարինտէն պահս
իթմէք, պէնտէն պահս իթմէք տիմէք տիր :

— Սէ՞նի հայլազ, պագ նէշէր տիւչիւնիւեօր
— Էվլէթ, պէն հէր չէյին ճիտտի ճիհէթի-
նէ իթիպար իտէրիմ, վէ մատէմքի Լազարին
պէնի սէվիեօր իսէ, օնտան իսթիֆատէ իթմէ-
կէ պագարըմ :

— Լաքին, — տէեու սիւալ իթտի Ֆօսարօ,
միւքեալէմէյի՝ ֆէրնանըն նէղտինէ կէլմէսինէ
սէպէպ օլան մատտէեէ նագլ իյլէեէրէք, —
Ժիւլիէն-Լազրուա սօգաղընը թէրք իթտիկի-
նիդտէ, հիչ քէտէր հիսս իթմէտինի՞ղմի :

— Աղի՛ղիմ՝ պարօն, պու իֆատէնիզ պիր
մուամմա օլմարը տըր, զիրա Ժիւլիէն-Լազրուա
սօգաղը իլէ պէնիմ՝ քէտէր հիսս իթմէքիկիմ՝
արասընտա նէ՞ միւնասէպէթ վար տըր :

— Պանա քիւչիւք Լիւսիլ իսմինտէ պիր գըզ-
տան պահս իթտիլէր տէ . . .

— Լիւսիլ՝ մի . . . Պէւլէ՞ւ միւ :

— Էվլէթ, Պէւլէւ :

— Գի՞մ սիզէ պու հիքեանէյի նազլ իթտի :

— Խալզըն ըիվանէթի :

— Էյյէ իսէ , խալզըն ըիվանէթի մագպուլ վէ միւթէպէր ատտ օլունամազ : — Պու ֆագի-
րէ դանէթ տիլպէր տիր , վէ տիքիչ տիքմէք-
լէ , կիւնտէ տէօրթ ֆրանգ էլլի սանթիմ բա-
րա գաղանրը , վէ ագչամա դատար պէսթէ օ-
գուր : — Մէզպուրէ դանէթ ագըլը տըր , վէ
հագըղաթէն լիեագաթ նիչանընա շանէսթէ
պիր գըղ տըր : Անճագ զանն իտէրիմ քի , պիր
ազ պիւյիւքլիւկիւ սէվէր :

— Էկէրչի պիւյիւքլիւկիւ սէվէր իսէ , տիմէք
օլուր քի , բէք ֆագիլէ օլամազ :

— Լաքին քէնտիսինի մուխաթարաեա իլգա
իտէր պիր գըղ տէյիլ տիր , վէ իյի պիր զէվճ
պուրմանընճա , թէգէվվիւճ իթմէք միւրա-
տընտա տախի պուլունմամագտա տըր :

— Քէնտիսի կիւզէ՞ մի տիր :

— Էվլէթ , ինսանըն ագլընը չէլմէք տէրէ-
ճէսինտէ կիւզէլ տիր , վէ ատէթա պիր բրէն-
սէ եախօտ պիր թէաթրօ օեուկնուսուկնա լա-
երպ պիր լօգմա տըր :

— Եալընըզճա՞ մը սաքին օլուր :

— Ալէսսէվիեթ (եալընըզճա սաքին օլուր ,
ֆագաթ շու էսնատէ եանընտա պիր դաչ կիւն
միւսաֆիր օլարագ պիր ալիլէ թէյգէսի պու-
լունմագտա տըր :

Ֆէրնան լագըրտըրընը քէսիպ , մուսահիպի-
նին եիւզիւնէ պագտը , վէ կիւլէրէք :

— Հա՞ հա՞ , ազի՛զ տօսթու՛մ , պու չէյլէրի

պանա արիզ ու ամիգ պիր թարգտա սօրմադ-
տան միւրատընը նէ՞ տիր: — Պու գըզա նի չին
պու տէրէճէ ալէագատար օլուերօրսունուզ: —
Սագըն Լիւսիլի թանըմաեարագ, քէնտիսինէ
տիլտատէ օլմուշ օլմա՞եասընըզ, տէտի:

— Ֆիլ վագը իշ մէմուլինիզ կիպի տէյիլ
տիր, հէմ պէն սիլին իլէ ճիտտէն կէօրիւշիւ-
եօրում:

— Պէն տէ սիզէ պիր շէյ սէօյլէյի՞մ մի, է-
կէրչի հադըգաթէն օ գըզը ճէլպ իթմէք էֆ-
քեարընտա իսէնիզ, զէնկին վէ պարօն օլմա-
նըզլա պէրապէր, եինէ մավաֆֆագ օլամադ-
սընըզ... — Լիւսիլ Կօնթիէ օլգատար նամուս-
լու տըր քի, պէն պիլէ, Ֆէրնան վօնէյ օլ-
տուղում թագտիրտէ, մէզպուրէյի օ եօլտա
ճէլպէ մուլաֆֆագ օլամամըշում տըր:

— Լիւսիլ Կօնթիէ՞ մի, տէյի թէքրարլատը
ֆօսարօ, սէթրինէ մուլաֆֆագ օլամատըզը
պիր հայրէթլէ:

— Էվլէթ, Պիւլպիւլիւն ասըլ իամի պու տըր:
Պու իսիմ սիլի թէաճճիւպտէ՞ մի սըրադըբօր:

— Էսկի պիր հիքեաեէ խաթրըմա կէլտի
տէ...

— Նէ՞ կիպի հիքեաեէ:

— Վարիէթէ վէ Տէթագէ թէաթրօլարընտա
քէսպի շէօհրէթ իթմիշ օլան Ամէլի Կօնթիէ
նամընտա պիր աքթրիսին, պունտան չէնտ սէ-
նէ ագտէմ պիր գըզ էվլաւ պրագարագ, սէ-
ֆիլ հալտէ վէֆաթ իթմիշ օլտուղսւ խաթրըմա
կէլտի... — Սագըն Լիւսիլ օ գըզ օլմասըն:

— Խատամ վերտիէնին սէօզիւնէ պաղըլըր
իսէ , — չիւնքի Պիւլպիւլ վալիաէսինտէն ապա
պահս իթՅէզ , — մէզպուրէ օ տէտիկինիզ գըզ
օլմալը տըր :

Պարօն իգթիզա իտէն մալիւմաթը ալմըշ օլ-
տուղունտան , կիթմէք իւզրէ անալա գալչ-
տը , վէ Ֆէրնան մէրդումա խիթապէն :

— Կիտիւօ՞րմուսունուզ , տէտի :

— Էվվէթ , մուհիպպի՛ ազիզիմ , կիտիւօրում
ֆազաթ եազընտա եմէ կէօրիւշիւրիւզ , վէ
պէն ամնազատէնիզ հագգընտա մալիւմաթը
լազըմէյի ալըր ալմազ , սիզէ պիլտիյիբիմ :

— Բէ՛ք ալէս . . . — Մալիւմ օլան զիեաֆէ-
թէ կէլինճէ , օլպապտէ իքի կիւնէ գատար
տալէթնամէնիդի ալըրսընըզ : — Ունութմաեը-
նըզ քի , Լազարին վէ պէն , տալէթիմիզէ ինա-
պէթ իտէճէկինիզէ տայիր էմնիյեթի քեամի-
լէմիզ վար տըր :

Յօսարօ թէաթրօտան չըգտըգտան սօնրա ,
պիր արապաեա օթուրուպ , Բարիսէ միւթէ-
վէճճիհէն հարէքէթ իթտի : Մէրգում , պու
տէրէճէ դարիպ պիր սուրէթտէ գարչըսընա
չըգան թէսատիւֆտէն տօլաեը հայրէթտէ գալ-
մըշ օլտուղու հալտէ , քէնտի քէնտինէ ,

— Լիւսիլ Կօնթիէ . . . Նիւ-Եօրպու Էտիար
Սիտնէյին օն իքի միլեօն ֆրանդընըն վարի-
սէմի . . . Պու գըզ՝ բրէնս աք Դասթէլ-Վիլան
թարաֆընտան տահա զիեատէ միլեօնլարա վա-
րիսէ պուլունմազտա տըր , ալմէք օլուր քի ,
իքի ճիհէթլէ հիւքմ օլունմուշ տուր , տէտի :

Պարօն խանէսինէ կիթտիկի գէման , սաաթ , ագչամըն օն պիրի վուրմագտա իտի : Մէր-գում , տէրհալ քէնտի օտասընա կիրտի , վէշէրիքի իլէ պուլուշմագ իւզրէ , լազըմ կէլէն իշարէթլէրի իճրա իթտի իսէ տէ , հիչ պիր ճէ-վապ ալմատըղընտան , Մալբէրթիւինին պիր ազ թէֆէրբիւճէ չըգմըշ օլտուղունու անլա-աը , վէ ֆիքրինտէն ,

— Վաղըթ զայ իթմէկէ կէլմէզ , եարըն սա-պահ քէնտիսիլէ կէօրիւշիւրիւմ տէտի , վէ բէք եօրկուն օլտուղունտան , եաթաղա կիրիպ զա-հէթ բարլագ րիւեալար իչինտէ , ույգուեա տալտը :

35

Սապահըն սաաթ սէքիզի օլուր օլմագ , Մա-աը Ֆօսարօ էլէթթրիք չանընը չալտը , վէ մուգապէլէթէն իճրա օլունան այնի թարզտա պիր սէստէն , Մալբէրթիւինին սէրպէսթ վէ եալընըղ օլտուղու անլաշըլտը : Պատէհու Սէ-զար , մալիւմիւմիւզ օլան կիզլի գարուտան Մալբէրթիւինին տայիրէսինէ կիրտի :

— Եէնի պիր խապէ՞ր մի վար տըր , աէեու սիւալ իթտի Ֆօսարօնուն բէֆիգի :

— Էվլէթ , հէմ պու խապէր սէնի զիտառէ-սիլէ թէաճճիւպտէ պրագաճագ պիր խապէր տիր :

— Խյի՞ մի ֆէնա՞ մը :

— Խաջըրը պիր խապէր տիր :

— Հէր նէ իսէ , սէօյլէ՛ , տինլէ՛ եօրում :

— Շիմօի սէօյլէրիմ , ֆադաթ էվլէլ էմիր-
տէ սէն շունու պանա խապէր վէր քի , լիւ-
սիլ Կօնթիէնին վէքիլի մութլագը օլաճաղըն
կիւնտէն իթիպարէն , Նիւ-Եօրգ միրասընը նէ՞
գատար վագըլմտա էլտէ իտէպիլէճէկինի մէ-
մուլ իտէրսին :

— Տիւն պու մատտէ իւզէրինէ ճէյմս էլիըթ
մուխպիրիմիզտէն պիր մէքթուպ պլտըմ . . —
վասիեէթին իճրասընա մէմուր օլան զաթ՝ մա-
լիւմ օլան միլեօնլարը , միւթէպէր պիր պան-
քէրին գասասընա վազ կյէմիշ տիր : Մէրգում ,
միրաս սահիպէսինէ , եախօտ անըն վէքիլի
մութլագընա թէսլիմ օլունմագ իւզրէ , Բարի-
սին միւթէպէր պանգալարընա չէքլէր կէօն-
տէրմէեէ հազըր տըր : Պինաէն ալէյհ , Էտկար
Սիսնէյին միլեօնլարընը էլտէ իթմէք իչին , օ-
թուզ կիւնէ , վէ լիւսիլ Կօնթիէնին վէլատէթ-
նամէսիլլէ , քէնտի մահէլլէսի բօլիս գօմիսէրի
թարաֆընտան մուսատտագ պիր վէքեալէթ-
նամէեէ վէ պէնիմ իսմիմի վէ սանսաթըմը վէ
սայիրէյի միւպէյեին պիր շահատէթնամէեէ
վէ պիր բասթօրթա իհթիեաճըմ պուլունմագ-
տա տըր :

— Էօյլէ իսէ , իշպու քեաֆֆէյի էվրագը
համիլ օլարագ , եագընտա Նիւ-Եօրգտա պու-
լունաճաղընա տայիր , հէման պու կիւնտէն
ճէյմս էլիըթա պիր թէլէկրաֆ չէք :

— Սէն Լիւսիլ Կօնթիէյի պուլտոնն մու ,

— Էվվէթ :

— Պունճա թէհարրիեաթ պօշա Լիթմիշ օլ-
տուզու հալտէ , նէ՞ միւճիզէ իլէ պուլտուն :

— Սատէ պիր թէսատիւֆլէ պուլտում , նա՛-
սըլքի հիքեաեէմօնէն սէն տախի անլաեապի-
լիրսին :

Պարօն՝ Մալբէրթիւիեէ , օգուեանլարըմըզճա
մալիւմ օլան հիքեաեէյի մուխթասարէն նազլ
իթտի :

— Իշթէ պու ալէա , — տէեու մուգապէլէ
իթտի Մալբէրթիւի , — Ֆադաթ Լիւսիլ՝ Գաս-
թէլ-վիվանա տայիր օլան թասավվուրաթըմը-
զա մանի օլմագտա տըր :

— Օ եօլտա մումանաաթլարըն էօնիւնիւ ալմագ ,
պիւլիւք պիր շէյ տիմէք տէյիլ տիր , վէ պէն
անլէրին հագգընտան կէլէճէյիմ : Պունտան
սօնրա , սէն արթըգ նէ՛ եաբաճաղընը պիլիրսին :
— Իմտի պիր սաաթ պիլէ ղայպ իթմէեէրէք ,
իշէ պաշլամալըսըն :

Պու էսնատէ , տայիրէնին դաբուսու իքի տէ-
ֆա չալընտըղընտան , Ֆօուարօ աեաղա գալ-
գըպ , խէֆի գաբուեա տօղրու Լիթտի : Մալ-
բէրթիւի իսէ , մէրգումա խիթապէն ,

— Պիր աղ պէքլէ , տահա սանա տիեէճէյիմ
վար տըր : Էկէրչի պիր միւշթէրի կէլտիկի խա-
պէրի վէրիլիր իսէ , եօլա գօեաճաղըմ , տէտի :

— Պէն մուգավանըն արգասընտաեըմ : Օրա-
տա քիմնէ պէնի կէօրէմէզ , վէ պէն հէր շէյի
իշիտէպիլիրիմ :

Եհնիտէն գաբու չալընաւղընտան , սապըգ
գասէմ քեաթիպի ,

— Կի՛րինիւ , տէաի :

Գրը րէնկլի ելպիսէ կիյինմիշ օլան առէմ՝
էլինտէ պիր դարթ օլարագ իչէրի կիրիպ , քե-
մալ հիւրմէթլէ դարթը Մալրէթիւինէ թագ-
տիմ իյլէաի , վէ օ տաիի դարթա պագաղդտան
սօնրա , կէլէն միւսաֆիրին պէշ տագըգտտան
իչէրի կիրտիրիլմէսինէ էմը վիրաի :

Մէմուր տիշարը չըգաղդտան սօնրա , Ֆօսա-
րօ , մուգավա տրաղդտան ,

— Կէլէն քի՞մ տիր , տէնու սիւալ իթտի :

— Բրէնա էմմանուէլ տը Պրատա տըր :

— Մարքիլ տը լա թուր տիւ Բօյ իչէ էվլէնէ-
ճէք օլան տէլիգանլըտըր , Ֆագաթ մէրդում
նէ՞ իչին պուրաեա կէլմիշ տիր :

— Օրասընը պէն տէ պիլմէմ , շիմաի տինլեր-
սէն անլարսըն :

— Տինլէհէճէյիմ , սէն օլ պապտէ միւսթէ-
թէրիհ օլ :

Պէշ տագըղգա կէշտիկինտէ , մէմուր՝ Մ. տը
Պրատաեը իչէրի կիրտիրտի :

Լալարինին , քէնտիսիյլէ էվլէնմէքլիկի պիր
այտան գապուլ իտէճէկինէ տայիր դաթիէն
սէօղ վիրտիկի կիւն , բրէնսի , Միւրիլլօ սօ-
գաղընտա օղուեանլարըմըղա թագաթիմ իթմիշ
իաիք :

Օլ վագըլթտան պէրու մարքիլ , ագլընը վէ
ֆիրրինի , թէաթրօ օհունճուսունուն գարա
վէ ճալիպ կէօղլէրինէ վէ կիւմրահ պընըղլա-

ըրնա հասը իթմիշ օլտուզու թագաիրտէ , բը-
րէնսին շաշաալը իւնվան վէ իսմինի ունութ-
մուշ , վէ Ֆէրնան վօշնէյին մէթրէսի օլմուշ
իտի :

Մ. տը Պրատա , սէճտէ գըլմագ վէ ագընը
ղայալ իթմէք տէրէճէսինտէ սէվմէքտէ օլտու-
զու գատընըն օլ տէրէճէ թէնիզցիւլիւնտէն հէ-
նուզ խապէրտար տէյիլ իտի իսէ տէ , մէղպու-
րէնին թուր տիւ թոյ սէյֆիհէսինէ վուզ ու պու-
լան սէյիսհաթը խապէրինին՝ սախթէ օլտու-
ղունու պիլմէքտէ , վէ պու եալանճըլըլն ալ-
թընտա ութանաճագ պիր հալ կիզլէնմիշ իտու-
կինէ շիւպհէ իթմէմէքտէ իտի :

Մէրզում տէլիգանլը , Մալքէրթիւինին օ-
տասը էշիյինտէն կէշտիկի սըրատա , երկին-
տէ էսէրը մահլունիյեթ , վէ կէօզլէրինտէ
ատէթա մէճնուլուգ հալի միւշահէտէ օլու-
նուեօրտու :

Մալքէրթիւի , Մ. տը Պրատանը աղա կէօր-
մէմիշ իտի : Պինապէրին իլք տէֆա մէրդումու ,
իշար իթտիկիմիլ տէհշէթպախշ հէյեթտէ
կէօրաիւկիւնտէ , քէմալ իսթիզրտալ վէ թէ-
վազու իլէ ,

— Էֆէնտի , պիր իսկէմլէ ալըպ օթուրուն ,
վէ թէշրիֆինիզին սէպէպինի պէնտէնիզէ պիւ-
տիրին , տէտի :

Բրէնս օթուրտու , վէ քէլամա աղաղ
պիրլէ ,

— Պուրաեա կէլիշիմին սէպէպինի շիմաի սէ-
ղէ իյլահ իտէրլմ , ֆագաթ էվլէլ էմիրտէ միւ-

սաատենիլէ զաթընըղա պիր շէյ սիւալ իթմէք իսթէրիմ, տէտի :

Մալբէրթիւի եէնիտէն թէվազու իթտիկինտէ, Մ. տը Պրատա, քէլամընա տէվամէն,

— Թէէմին իտիլտիկինէ նաղարէն, մաեէթի. նիզտէ քէնտինիզէ մախսուս մէմուրլարընըլ օլուպ, պու մէմուրլարընըլ իսէ, զապթիսէ նէզարէթի մէմուրլարընտան տահա զիեատէ իսթիտատլը սուրէթտէ շու եա պու էսրարա վագըֆ օլմագլըղը պիլիլէր իմիշ: — Աճապա սահի՞հ մի տիր, տէեու սիւալ իթտի:

— Էվվէթ, սահիհ տիր:

— Պու հալտէ պէնիմ հիսապլմա պիր թահ. գըզաթ ինրատընը տէրիւհտէ իթմէքլիկէ մու. վաֆֆադաթ իտէ՞րմիսինիզ:

— Նիշին իթմէյիմ: — Զաթէն նամուս խի. լաֆընտա, վէ վիճտանա մուղայիր պիր թէք. լիֆ արլ իթմէեէճէկինիզէ՝ իսմլինիզ, պէնճէ միւթէպէր քէֆիլ սաեըլըր, — ֆագաթ մատ. տէ նէ՞տէն իպարէթ տիր:

— Մատտէ, պէնիմ իշին հաեաթ վէ մէմաթ. տան իպարէթ տիր:

— Իշթէ պու սէօզլէր... տիեէրէք լագըր. տըեա պաշատը Մալբէրթիւի իսթիլրապլա, լաքին բրէնս,

— Պիլիլիմքի պու սէօզլէր, զաեէթ վէխիմ տիրլէր, վէ միւպալաղալը զանն օլունուրլար ի. սէ տէ, էօյլէ տէյիլ տիր, տէեու մուգապէլէ իթտի, Մալբէրթիւինին սէօզիւնիլ քէսէրէք: — Պէն էօմրիւմիւ, պիր գատընըն աշգ վէ մու.

հապպէթի, վէ անըն նամուս վէ իթիպարը ուղ-
րունա ֆէտա իթմիշ իտիմ, հալպու քի շիմտի
օ դատընը զայս իթտիմ: — Պունունլա պէրա-
պէր իհթիմալ տըր քի պէն եանըլըն օրուս, ա-
նըն իչին պու խուսուստա թէէմին օլմագ իս-
թէրիմ:

Կէրչի Մ. տը Պրասա պու սըրատա աղըր
աղըր, վէ պիլնիսպէ սիւքիւնէթլէ պասթ ու
պէեան իթմէքտէ իտի իսէ տէ, սէսի վէ հա-
րէքէթլէրի՝ աղլընա մայիք՝ օլմաեան պիր ատէ-
մին սէս վէ հարէքէթլէրինտէն ֆարգլը տէյիլ
իտիլէր:

— Պու ասըլատէ զաթ տիվանէլիք եօլունա
սարբմը տըր, տէեու միւլահաղա իթտի Մալ-
րէթիլի:

— Մարքիլ տը լա թիւր տիւ Բօեու թանըր-
մըսընըլ, տէեու սիւալ իթտի բրէնս պաղթէ-
թէն:

— Էլվէթ, հէր քէս կիպի պէն տախի մէղ-
պուրէյի իսմէն թանըրմ:

— Մատամ տը լա թուր տիւ Բօյուն իղա,
մէթկեահը Միւրիլլօ սօգաղընտա տըր:

— Մալիւմիւմ տիւր:

— Մէզպուրէ տախթէ պիր սէյեահաթ պէ-
հանէսիլլէ, օն պէշ կիւնտէն պէրու գօնաղընը
պիր սուրէթի խէֆիէ վէ զարիպէտէ թէրք իյ-
լէմիշ տիր:

— Բէք ալէա:

— Մէրդումէնին նէրէտէ կիլլէնմիշ օլտու-
ղունու անլամագ իսթէրիմ: — Իմտի անըն էսէ-

րինի պուլմագլըզը թէահիւտ խոէ՞րմիսինիւ :

— Էֆէնտի , էվվէլ էմիրտէ զաթընը շուրանը պանա պիլտիրինիւ քի , պու թէշէպպիւսիւ պէնտէնիլէ թէ.քլիֆ իթմէ.քտէ նէ՞ մէն. ֆաաթընը վար տըր :

— Մէնֆաաթըմ նամուսնա տըր :

— Անլաեամաեօրում :

— Շիմտի անլարընըզ : — Պէն մար.քիզին նի. շանլըսը իտիմ , վէ հալէա տա նիշանլըսընըմ :
— Եաղըն վազըթտա իճրա օլունմագ իւզրէ , պէյնիմիլտէ պիր ադտը իզտիլաճ վատը թաաթի օլունմուշ իտի : — Շիմտի շուրանը պիլմէ.ք վէ անլամագ պէնիմ հազդըմ տըր քի , նիշանլըմըն հարէ.քէթի վազըասը իլէրուտէ պէնիմ իսմիմի թաշըմաեա լաեը՞դ մը տըր , եօզուս տէ. յի՞մի տիր :

— Հազդընըզ վար տըր , էֆէնտիմ , վէ պու հալտէ պէնտէնիլէ իհալէ իթտիկինիլ խըամէթի գապուլ խոէրիմ :

Բրէնսին շուգուր կէօզլէրինտէ ֆէվզէլատէ պիր սէվինճ էսէրի միւշահէտէ օլունտորագ ,

— Թէշէ.քքիւր իտէրիմ , տէտի , վէ հէր հանկը կիւն պու մալիւմաթը պանա պիլտիրիրսէ. նիլ , սիզէ եիւզ պին ֆրանդ վիրմէ.քլիկի շիմտի. տէն վաս իյլէրիմ :

— Եիւզ պին ֆրա՞նդ մը , — տէեու թէ.քրար. լատը ստալըզ գասէմ.քեաթիպի , միգ տալը մէզ. քիւրուն զանէթ ճէսիմ օլմա՞ընտան տօլանը հայրէթ տէ գալալագ :

— Պիր ատէմ շիւպհէտէն խալի օլմագ իշին ,

պու գատար պիր մէպլաղ վիրմէք պիւյիւք պիր շէյ տէյիլ տիր : Պունտան պաշգա , պէնիմսէր-վէթիմ բէք պիւյիւք տիր : Շու գատար քի , պիր ան էվվէլ միւրատըմա իրմէք իսթէրիմ , տէեու մուգապէլէ իթտի Մ. տը Պրատա :

— Պու ագչամտան մէմուրլարըմը պու իշէթայեին իտէրիմ :

— Աթըղդ օրատը սիղին պիլէճէք իշինիղ տիր :

Մուհապէրէ իսթամ պուլուպ , բրէնա մէր-դումտան այրըտը , վէ Մալբէրթիւի իչ օտա-եա գատար մէրդում տէլիգանլեա ըիֆագաթ իթտի :

Պատէհու Մալբէրթիւի քէնտի օտասընա ալ-տէթլէ , պիրտէն պիրէ իշէրի քիմէնին կիրմէ-սինէ միւսատտէ իթմէմէք իւզրէ , արգատան սիւրկիւեիւ գոյտու , վէ Ֆոսարօ տէրհալ կէօ-րիւնէրէք ,

— իշիթտին , տէյիլ մի , տէեու սիւալ իթ-տի մէրդումա շէրիքի :

— Պիր լուղէթ պիլէ զայպ իթմէտիմ :

— Էյ սէն պու իշէ նէ տէրսին :

— Պէն , եիւղ պին ֆրանգը շիմտիտէն գա-զանարգ տէրիմ :

— Մարքիղին նէրէտէ պուլունտուլունու պի-լիթմիսին :

— Էվվէթ , ֆագաթ տահա Մ. տը Պրատա-եա , թատալվուրու հէր նէ իսէ իճրա իթտիրմէ-եէ միւսատտէ իտէճէք վագըթ տէյիլ տիր :

— Մէրդում պէնճէ տիվանէ զանն օլունտու-

դու կիպի, սէնին իչին տախի տիվանէ զանն
օլունմանօր մու :

— Էվլէթ, մերդում աշդ ու սէվտա աույ-
ղուսույլա, թիմարխանէ եօլունու էլէ ալմըշ
տըր : — Հէր նէ հալ իսէ, պիր տամլա սու կի-
պի կէօքտէն տիւշմէքտէ օլան շու եիւզ պին
ֆրանգա հանկը կիւն սահիպ օլաճաղմըղը
պէն սանա սէօյլէրիմ :

— Բէք ալէա, օլ կիւնէ գատար պէն տէ
պէքլէրիմ . . . — Շիմտի սանա տիկէր պիր խա-
պէր վիրէյիմ : — Գօնթ տը վէրժիտէն պիր
մէքթուպ ալտըմ, մերդում Պէրն շէհրինտէ
պուլունուեօր :

— Օլ ճիհէթլէ թէլաշ իտէճէք հիչ պիր սէ-
պէպիմիզ եօգ տուր :

— Մարսէլ Լօժիէյի, եախօտ սանըն էվլատը-
նը աիւշիւնիւեօրմուսուն :

— Սէնի թէէմին իտէրիմքի, շու էսնատէ
մարքիզ էվլատընը խաթըրնտան պիլէ կէչիր-
մէեօր, տէտի Ֆօսարօ կիւլէրէք : — Շիմտի
սանըն ֆիքրինի իշղալ իտէն շէյլէր, զիւստէ-
սիյլէ մուճիպի մահղուղիյեթ շէյլէր տիրէր :
Պունունլա պէրապէր, վաղթը միւնասիպինտէ,
սէօյլէտիկին մատտէնին տախի իճապընա պա-
գաճաղըմ : — Պու կիւնքի կիւն էն էհէմիյեթ-
լի շէյ, Նիւ-եօրդ միլեօնլարընը եէտիմիզէ
կէչիրմէք տիր : — Լիւսիլ Կօնթիէ իլէ իթթի-
խազ իտէճէկին խաթթը հարէքէթի իլէրուտէ
սանա թարիֆ իտէրիմ : — Սէն շիմտի Պէլվիլ-
տէ, Ժիւլիէն-Լադրուս սօգաղընտա սաքինէ

օլան մեղպուրէ գըզա պիր մէքթուպ եա՛զ :
Մէքթուպտա սալթ պիր էլգապ իշար խոիպ ,
Ֆամիլեա խմի աւլա պէեան ի՛թմէ :

— Օն տագըգաեա գատար իշպու մէքթու-
պուն եօլա չըգաճաղընա էմին օ՛լ :

Պատէհու Սէզար քէնտի տայերէսինէ չէքի-
լիպ , վէ Մալաէրթիւի տախի քէնտի եազը-
խանէսի գարչըսընտա օթուրուպ , իւզէրինտէ
խտարէխանէնին լէվհասընը , վէ շու աթիտէքի
մաթպու սաթըրլարը համիլ օլան պիր քեազը-
տը իլէրու տօղրու չէքտի :

Բարիա . . .

«Մ

«Եարընքի սաաթ գատար սիգէ միւլթէալ-
«Իգ պիր մատաէյի մուհլումէտէն տօլայը տայիրէմէ
«Թէշրիֆինիզ մէրճու տուր :

«Իթիֆաթը խալխանէմի գապուլ իթմէնիզլի րէճա
«Իյլէրիմ , Մ .

Սապըգ գասէմ քեաթիպի պու քեազըտըն
պօշ եէրէրինի իքմալ խոիպ , թարիխինի գօյ-
տու , վէ իմզալտեարազ , մահֆաղա տէրունինէ
վալ իյլէտիքտէն սօնրա , մէգքիւր մահֆաղա
իւզէրինէ Լիւսիլին աորէսինի եաղտը , վէ պու
մէքթուպու , է՛ն եազընտաքի բօսթա գուլթու-
տունա պրազմազ իւզրէ , տայիրէ մէմուրու-
նա կէօնտէրտի :

Պրագայըմ Բարիսլի էօրիւմճէքլէր , քէնտի
ճէսիմ էօրիւմճէքլէրինի եաբմագտա օլտունլար ,
պիլ կէլէլիմ թէքրար Պիւլպիւլէ :

Դ

Մէզպուրէ սարը գըզըղաղ, կիթտիքէ քէն-
տիսինի սաատէթի հալիչինտէ զանն իթմէքտէ,
վէ աշգ ու սէվտա տույղուսու զիեապը արասըն-
տա, միւսթագպէլինի ղաեէթ բարլագ կէօր-
մէքտէ իտի, նասըլ քի օգուեանլարըմըզըն
տախի պունու պէօյլէ կէօրմէլէրի թապիի տիր:

Լիւսիլ, տօգթօր ֆրէպօնուռն բէտէրանէ նէ-
զարէթի թահթընտա օլարագ, բրէնսին խանէ-
սինէ կիթմէսինտէն պէրու, բրէնս հագգընտա-
քի մուհագպէթ վէ թէվէճճիւհիւ տայիմա
արթմագ իւզրէ իտի:

Մէրգումէ պու պապտէ թէյգէսինէ հիչ պիր
շէյ սէօյլէմէմիշ օլուպ, պու իսէ, սըրֆ չօ-
ճուգլուգ էսէրի իտի, չիւնքի Հէքթօր վէ
Պիւպիւլ, շիմտիքի հալտէ մէզպուրէ իհթի-
եարէ գատընտան հէր շէյի կիզլէյիպ, պիր-
տէն պիրէ քէնտիսինի սաատէթի հալ վէ մէ-
օէրրէթ իչինտէ պուլունտուրմագլըզը թասմիմ
իթմէքտէ իտիլէր: Պագէն շու մէսուտ հալ ա-
րասընտա մուճիպի իզթիրապ միւլահաղալար
զուհուրա կէլիպ, կէրչի մէզքիւր սաատէթի
պիր տէրէճէ իխլալ իտիէօրլար իտի իսէ տէ,
պէրէքէթ վիրսին, չաբուգ տէֆ ու իզալէ օ-
լունուեօր իտիլէր: Պու միւլահաղալար իսէ,
շու կիպի շէյլէրտէն իպտրէթ իտի: Շէօյլէ
քի, Լիւսիլ, արա սըրա մահզուն վէ միւքէտտէր
պիր հալ քէսպ իտէրէք, շաեէտ կիւնիւն պի-
րինաէ բրէնս քէնտիսինի սէվմէքտէն տուր օլուր
իսէ, վագը օլան հալէաթըն ճիւմլէսինին, պիր
տիւշ գապիլինտէն պուլունահաղընը, վէ հէր

ճիհէթլէ զայրը միւսավի օլան պիր ագտը իզտի-
վաճա մուվաֆագաթ իթմէսինտէն տօլայը, քէն-
տիսինին բէշիման օլաճաղընը միւլահազա իթ-
մէքտէ, վէ պու սըրատա, թէյզէսինին րիւ-
եասը տախի խաթըրնա կէլէրէք, տիւչարը
տէհչէթ վէ քէտէր օլմագաա իտի: Ֆագաթ
թէքըրար իտէրիզ քի, իշպու շիւպհէլէր, բէք
ազ իմթիտատ իտիպ, եինէ էվլէլքի մէսուտ
հալ գայիմ օլուր իտի:

Հէքթօր, Պիւլպիւլիւ տիքիշճիլիքտէն տուր-
տուրմագլըղը իսթէտիկինտէն, տօգթօր ֆրէ-
պօ, մէրգումէ էլլէ թէյզէսինին կէշինմէլէրի
իշին լաղըմ օլան ճիւզի մէպլաղը, գարզէն օլ-
սուն գապուլ իթտիրմէք իշին բէք չօգ սայ
իթտի իսէ տէ, պիր վէճհ էլլէ գապուլ իթտի-
րէմէտի, անճագ Լիւսիլ՝ պուլունտուղու հալ
ու մէվզընըն նէ՞ գատար միւշքիլ օլտուղունու
տա հիսս իյլէմէքտէ իտի: Շէօյլէ քի, մէզ-
պուրէ տայիմա միւթէսավլէր օլան սէյեահա-
թը տիւշիւնիւեօրտու, զիրա քէնտիսի Բարիստէ
պիր մօտիսթրա մաղազասընա տիքիշ տիքէր պիր
գըզ օլմասըյլա, թէտարիք իթմիշ օլտուղու պա-
ղը էշեասը քիֆաեէթ իթմէզ սուրէթտէ պու-
լունտուղու թագտիրտէ, նա՞նըլ սէյեահաթ ի-
տէպիլէճէք իտի: Պինապէրին, օն իքի միլեօն
ֆրանդ վարիսէսի, վէ պու մէպլաղտան զիեա-
տէ միլեօնլարա սահիպ պիր բրէնսին նիշանլը-
սը պուլունան մէզպուրէ գըզ, պաղը իհթի-
եաճաթընը իքմալ իյլէմէք իւզրէ, կիւնտիւզ-
լէրի ագչամա գատար, վէ կիճէլէրին տախի

պիր գլամընը , եօրկունլուդտան գըղարմըշ օ-
լան օ կիւզէլ կէօղէրինէ տէ աճըմաեարագ ,
լաէնգաթի չալըշմագլա կէչիրիր իտի , վէ կիւ-
նիւն պիրինտէ , մաղազասընըն պիր սիբարըշը-
նը պիթիրիպ , թէսլիմ իթմէք իւղըէ , խանէ-
սինտէն տիշարը չըգմագտա իքէն , գաբուճու
գատըն ,

— Մա'մգէլ Լիւսիլ , պիր աղէվվէլ պիր բօս-
թաճը սիգին նամընըղա պիր մէքթուպ կէթիր-
տի , պէն տէ չիմտի սիգէ կէթիրիպ , թէսլիմ
իտէճէքտիմ , տէաի :

Ոյնի վագըթտա , մէզպուրէ գատըն , զա-
հիրէն հիւքիւմէթ թարափընտան կէօնտէրիւ-
միշ օլտուղու մաղնուկն օլան պիր մէքթուպու
Պիւլպիւլէ վէրտի , վէ օ տախի պիր տէրէճէ մէ-
րագտա գալըպ , մահֆազաեը եըրթուր , վէ
տէրուկնտէն չըգան քեաղըտտա , շու սաթըր-
լարը օգուտու .

« Մա'տուուաղէլ ,

« Եարընքի բէնչէնսլիհ կիւնիւ , սաաթ սօդուզտան
« սէօրթէ գատար , սիգէ միւթէալլիգ պիր մատտէի
« մուհիմէտէն սօլաեը տայիրէմէ թէշրիֆինիգ մէր-
« ճու տուր :

« Իլթիֆաթը խալիսանէմի դապուլ իթմէնիղի ը՛ճա
« իյլէրիմ Մատուուաղէլ :

ՄԱԼԲԵՐԹԻԻԻ

Սաւըթ Գաւի Գեւիգի

36

— Պու մէքթուպ տիւն եազըմըշ տըր , վէ պու կիւն բէնչէնպիհ տիր , — տէտի կէնճ գըզ .բէնտի .բէնտինէ մէքթուպու օդուտուգտան սօնրա : — Տիմէք օլուր .քի պու կիւն իչին տա .վէթ օլունմուշում տուր . . . — Պու նէ՞մանէա .տա շէյ տիր : — Մէքթուպու եազան սապըգ պիր դասէմ .քեաթիպի իմիշ , հալպու քի պէ .նիմ ասհապը ումուր ու մէսալիհ իլէ ալըպ վի .րէճէք հիշ պիր իշիմ եօդ տուր . . . ֆիմնէեէ պօրճու տէյիլիմ : Մութլադա պունտա պիր եանլըշըգ օլմալը տըր :

Պիւլպիւլ .բէնտի .բէնտինէ սէօյլէնէրէք աաւմ ալմադտա ի .բէն , տուրուպ մահֆազաեա պադ .տը , վէ պատէհու ֆի .քրինտէն շու սէօյլէրի սէօյլէտի .

— Լաքին պէնիմ իչին եազըմըշ օլտուղու տա , իւզէրինտէքի , « Մադադադա Լիւսի , Ժիւ .լէն-Լադրուս « ֆադ » աարէսինտէն անլաշըր .եօր : Ֆադաթ ֆամիլեաճա իսիմ եազըմմամըշ տըր : Պունունլա պէրապէր , պէնիմ ֆամիլեա .ճա իսմիթի բէք աղ .քիմնէլէր պիլիլէր . . . — Տօղրուսու պու խուսուս պէնի զիեատէսիլլէ մէրադտա պրադըեօր . . . — « Մադադադա Լիւսի Ժիւսի Լիւսի Լիւսի . . . » Մադադատան չըգտըգտան սօնրա , վիգթօար սօգաղընտան շու Մ . Մալ .բէրթիլի հէր .քիմ իսէ , տօղրուճա անըն իտա .րէխանէսինէ կիտէճէյիմ , վէ պէնի չըլըմմադ .

տան միւրատ՝ պիր միրաս մատտէսի իսէ , օլ վա-
գըթ սէյեահաթըմ իչին լաղըմ օլան պաղը իհ-
թիեաճաթըմը կէօրիւպ , թէյզէմէ տախի կիւ-
ղէլ պիր ֆիսթան եաբապիլէճէյիմ , Պունտան
մաատա , էվլէնտիկիմտէ տախի Հէքթօրա պիր
միգտար թրախումա կէօթիւրէպիլէճէյիմ , —
վադաա օ դաեէթ զէնկին օլտուղունտան , թրա-
խումաեա իհթիեաճը եօգ իսէ տէ , հիչ օլմագ-
սա օն բարամ օլմաեարագ էվլէնիեօրում տէ-
եու մահճուպ օլմագտան գուրթուլուրում ա :

Լաքին մէզպուրէ մուախարէն տէրեաեը
թէֆէքքիւրաթա տալարագ , պու թասավվուր-
լարընըն ճիւմլէսի զայիլ օլտու , վէ ֆիքրինտէն ,

— Հագըգաթէն պէն բէք տիվանէյիմ , — տէ-
տի , — պու տիւնեատա պէնիմ քիմիմ վար տըր-
քի , օնտան միրասա սահիպ օլաեըմ , հաթթա
շու մէքթուպու պանա եաղմըշ օլան սապըգ-
գասէմ քեաթիպի պիլէ , տահա պէնիմ ֆամիլ-
եաճա իսմիմի պիլմէեօր , Հագըգաթէն պու պիր
մուամմա տըր , Լաքին էլպէթթէ նէ՝ օլտուղունու
անլաեաճաղըմ :

Իքի սաաթ սօնրա մէզպուրէ , տիքմիշ օլտու-
ղու ֆիսթանը մաղաղաեա կէօթիւրիւպ , վէ
տիքմէք իչին եէնի պիր իշ ալըպ , ալտէթին-
տէ , վիդթօար սօգաղընա կիթտի , վէ իտարէ-
խանէեէ կէօթիւրէն նէրտիվլէնլէրտէն սիւրաթ-
լէ չըգտըղը յըրատա , գալպի չիտտէթլէ չարլ-
մագտա օլուպ , իշ օտաեա կիրտիկի զէման ,
տիթրէմէսի տահա զիեատէ արթմըշ իտի Տա-
յիրէ մէմուլու մէզպուրէյի կէօտիւկիւնտէ ,

— Քիմի իսթէրսինիզ, մա'տմուազէլ, տէեու սիւալ իթտի:

— Մ. Մալբէրթիւի իլէ կէօրիւշմէք իսթէ-րիւմ:

— Պիր իշ հազգընտա՞մը կէօրիւշմէք իսթէ-եօրսունուզ:

— Էվվէթ, մի'ւսիւ:

— Իսմինիզի պէեան իտէ՞րմիսինիզ:

— Պուրաեա չաղըլտըղըմա տայիր եէտիմտէ պիր մէքթուպ վար տըր:

— Իսթէրսէնիզ, օ մէքթուպու պանա վիրին:

— Ալըն:

— Սիղ պուրատա պիրազ օթուրունուզ, մա'տ-մուազէլ, շիմտի կիտէր վուգուի հալի միւտի-րէ պիլտիրերիւմ: — Էկէրչի մուհիմմ վէ միւս-թաճէլ պիր իշ իսէ, միւտիր եալընըզ օլտու-ղունտան, պէքլէմէքսիզին իչէրի կիրէրսինիզ:

Լիւսիլ, պիր բանգօեա օթուրուպ, եէտին-տէքի քիւչիւք պօղչասընը եանընա վազ իթ-տիկի սըբատա, գըր ըէնկլի էլպիսէ կիյինմիշ օլան ատէմ, միւտիրին տայիրէսինէ տօղրու կիթտի, վէ պիր ազ սօնրա ավտէթլէ,

— Կէ'լինիզ, մա'տմուազէլ, սիզի իչէրի կիր-տիրէյիմ: — Պօղչանըզը օրատա պրագընըզ, պէն անը նազարը տիգգաթըմտան աեըրմամ, տէտի:

Լիւսիլ, չախսը մէրգումուն արգասընտան կիթտի, վէ մէրգում, տայիրէ գաբուսունու աչտըգտան սօնրա, կէրի չէքիլտի:

Մալբէրթիւի աեագտա տուրմուշ օլուպ:

ուզուն սագալը իլէ բարմագլարըլլա օյնայարագ,
նէղաքէթլէ կիւլիւմնէմէ քտէ իտի :

Լիւսիլ, մէրգումուն նամուսլու պիր քիւմնէ
օլտուզու զաննրնա զահիւյ օլտու, վէ քիւսա-
րօնուն րէֆիդի, միւսթէգիւմնէ պիր սու-
րէթտէ կէնճ գըզը սէլամլատըգտան սօնրա,

— Մա'տմուազէլ, տալէթիմէ պու գատար
չաբուգ իճապէթ իթտկինիզ իչին, թէչէքքիւր
իտէրիմ: իմտի, շու եազըլիւմնէմ եաննրտաքի
գօլթուգլու սանտալտէտէ օթուրունուղ տա,
պիր ազ կէօրիւչէլիմ, տէտի :

Պիւլպիւլ օթուրտու, վէ էլվէլա քէնտիսի
քէլամա իպթիտար իտէրէք,

— Մի'ւսիւ, սիզի թէէմին իտէրիմքի, մէք-
թուպունուզ պէնի զիեատէսիյլէ մէրագտա
պրագտը, հաթթա օգուսուզումուտ, պիր
եանլըչլըգ վուգու պուլմուշ տուր տէեու զանն
իտիեօրտում, տէտի :

— Եանլըչլըգ, մը — տէյի թէքրարլատը
Մալրէրթիւի: — Մէմուլ իտէրիմքի, հիչ պիր
եանլըչլըգ օլմամբշ աըր, նասըլքի պիր ազ-
տան սունա տայիր շիւպհէնիզ գալմահաճագ
տըր :

— Մատտէ նէ՞ տիր :

— Պիր իքի սիւալիմէ ճէվապ վիրտիկինիզտէ,
մատտէնին նէ՞ օլտուզունու սիզէ պէեան իտէ-
պիլիրիմ, զիրա պիր այտան պէրու տրումագ-
տա օլտուզումուզ գըզ սիզ օլտուզունուզ, ան-
ճագ վիրէճէկինիզ ճէվապլարտան անլաչլա-
ճագ տըր :

— Պէնի արաբա՞ն մը վար իտի, տէեռու սիւ-
ալ իթտի լիւսիլ:

— Էվվէթ մատմուաղէլ, սիզ ֆէվզէլատէ կէր-
միեէթլէ արանըմագտա իտինիզ, վէ սիզի
պուլմագ իչին, ազ կիւճիւք չէ.քիլմէտի:

— Ֆագաթ էֆէնտիւմ...

— Պիր ազ սապր իտին... — տէտի Մալբէր-
թիւլ մէզպուրէնին սէօզիւնիւ քէսէրէք, — սի-
զի ապա եօրմագ նիյեէթինտէ տէյիլիւմ: —
Թարաֆընըզա կէօնտէրտիկիւմ մէքթուպտա,
եալընըզ վաֆթիզ իսմինիզ եազըլմըչ օլտուղու-
նա տիզգաթ իթտինիզ մի:

— Տիգգաթ իթտիւմ իսէ տէ, ֆամիլեաճա
իսմիւ բէք ազ քիմսէլէրէ մալիւմ օլտուղու ճի-
հէթլէ, օլ պապտէ թէաճճիւպ իթմէտիւմ:

— Մատմուաղէլ, ֆամիլեանըզըն իսմինի սի-
զին տիհանընըզտան իչիթմէեէ իհթիեաճըմ
պուլունտուղունտան, պիզգաթ սիզ՝ իսմինիզի
սէզյէմէնիզի ըէճա իտէրիւմ:

— Չամիլեամըն իսմի կօնթիէ, վէ պէնիւմիս-
միւ տալի լիւսիլ կօնթիէ տիւ, տէեռու մու-
գապէլէ իթտի կէնճ գըզ:

— Բէք ալէա... — Պունտան սէքիզ սէնէ
ագտէմ: Բարիատէ վէֆաթ իթմիչ օլան թէաթ-
րօ օեռունճուսու Ումէլի-ֆօզ կօնթիէնին ասըլ
գըզընըզ, տէյիլ մի:

— Էվվէթ, էֆէնտիւմ, — տէեռու մուգապէ-
լէ իթտի լիւսիլ, ղաեէթլէ միւթէէսսիրէ օ-
լարագ, — վալիտէմ էօլտիւկիւ զէման, պէն
բէք քիւչիւք իտիւմ, վէ կիճէի կիւնտիւզիւ-

մէքթէպտէ պուլունուեօրտում: Մնտան սօնրա,
վախտէմին սապրգէն թանրտրգլարընտան հա-
միյեէթլի պիր գատըն պէնի եանընա ալըպ,
պիւյիւթմիւշ տիւր: — Շիմտի օ գատըն տախի
վէֆաթ իթմիշ տիր: 1

— Շիւպհէսիզ քէնտինիզի թաստիգ իտիճի
խապաթլար իրաեէ իտէպլիիրսինիզ:

— Էֆէնտիւմ, նէ՞ կիպի իսպաթլարտան
պահս իտիեօրսունուզ:

— Սիզին վէլատէթնամէնիզ իլէ վալիտէնի-
զին վէֆաթը քեաղըտընը տիմէք իսթէեօ-
րում:

— Մաթլուպունուզուն իճրասը բէք զօլայ
ալըր, էֆէնտիւմ: — Վազաա էվրագը մէզքիւ-
րէ եէտիմտէ տէյիլ իսէլէր տէ, պուլապլիիրիւմ:
— Անճադ էվվէլ էմիրտէ շուրաեը անլամադ իս-
թէրիւմ քի, էվրագը մէզքիւրէ նէ՞եէ եարա-
եաճագլար տըր:

— Պու սիւալինիզտէ հագգլըսընըզ, վէ մատամ
քի արթըզ շիւպհէմ գալմամըշ իսէ, վուգուի
հալի սիզէ անլաթապլիիրիւմ, չիւնքի արաթ-
մագտա օլտուզումգըզ սիզսինիզ: — Իմտի պիւ-
միշ օլունուզ քի, պունտան թագրիպա օն սէ-
քիզ սէնէ էվվէլ, մատամ Ամէլի Կօնթիէ պա
մուգավէլէ Ամէրիգաեա ճէլպ իտիլմիշ, վէ նիւ
եօրգ շէհրի թէաթրօլարընտան պիրինտէ, զա-
եէթ մէշհուր լուպիաթլարտա իճրաի խըտմէթ
իտէրէք, մաղհարը մուվաֆֆադըյեէթի ազի-
մէ օլմուշ տուր: — Մէզպուրէնին թէաթրօճա
մէհարէթ վէ էհիեէթինէ միւթէհայեիր օլան-

լարաւան պիրի, կէշէնէրտէ վէֆաթ իթմէզտէն
էվլէ, հէր նասըլսա կէշմիշ պիր զէմանը տէր-
խաթըր իտէրէք, վալիտէնիզէ պա վասիեթ
պիւյիւճէք պիր վարիեթ թէրք իթմիշ տիր :

— Վարիեթ՝մի, ֆագաթ պէնիմ պիշարէ
վալիտէմ հաեաթտա օլմատըղընտան, մէզքիւր
վարիեթին գապուլի գապիլ տէյիլ տիր, տէ-
տի Լիւսիլ :

— Պու միւլահազանըլ եանըշ տըր, մա'տ-
մուաղէլ :

— Նիշին :

— Շունուն իշին քի, վասիեթի իտէն զաթ,
վալիտէնիլ Սմէյի Կօնթիէ հաեաթտա օլմա-
տըղը թագտիրտէ, անըն եէրինէ քէնտի
վարիսէրինին գայիմ օլմալարընը գաթիէն միւ-
րատ իյլէմիշ տիր : Իմտի, մատամքի սիզ
վալիտէնիղին պիր թանէճիք դըզը խէնիզ,
տիմէք օլուր քի վէրասէթ հագգը սիզէ իսա-
պէթ իտէր :

— Պանա'մը, էֆէ'նտիմ :

— Եվլէթ, սիզէ :

— Ֆագաթ պու խապէր . . .

— Էվլէթ, պու խապէր սահիհ տիր, պու-
նունլա պէրտապէր պու խապէրին մէմուլին զայրի
օլտուլունու պէն տախի թաստիզ իտէր, վէ
հաթթա քէք սաատէթպախշ պիր խապէր ի-
տուկինի տէ իլավէթէն պէեան իյլէրիմ, զիրա
զաննըմտա սիզ զէնկին տէյիլսինիզ :

— Զէնկին օլմատըգտան պաշգա, զաեթթ
ֆագիրէ պիր դըզըմ, վէ կէշինմէքիկիմ ան-

ճագ. քէնտի աննըմըն թէրի՞ն ասեհսինտէ տիր :

— Պիր ինսանըն աննը թէրիյլէ կէչինմէսի ,
ղանեթ նամուսուճա պիր էօմուր օլմաղլէ , օլ
պապտէ իլթիֆաթըմը սիղէ պէեան իտէրիմ ,
տէտի Մալքէրթիւի թէէսսիրլի պիր թարզտա :

— Ֆագաթ էֆէնտիմ , — տէտի լիւսիլ , ան-
լաշըլնասը գօլայ օլան պիր իղթիրապ իլէ , —
սիզ պու շէյլէրէ նանըլ վագըֆ օլտուռուզ :

— Ամէրիգատա պուլուռնան պիր մուխպիրիմ ,
օ վասիեթի իճրաեէ մէմուր օլան զաթ հիսա-
պընա իճրաի թահարրիեաթ վէ թէտգիգաթ
իթմէքլիկի պանա ըէճա իյլէմիշ օլտուզուռ-
տան , տէրհալ թէհարրիեաթա պիլիպթիտար ,
սիզի պուլմագ իւզրէ , ֆարիսի վէ էթրաֆընը
արաթտըրտըմ , վէ սիզին պէօյլէ պիր մէմու-
լին յայրի իգպալէ նէ՝ տէրէճէ սէղավար օլ-
տուզուռնուզու կէօրմէքլէ , պիլճիւմլէ զահմէթ-
լէրիմին միւքեաֆաթընը ալմըշ օլտում : Տօղ-
րուսու օլ վարիեթիին սիղէ կէչմէսի , բէք
միւնասիպ տիր :

— Նաքին էֆէնտիմ , վարիեթ տէտիկինիզ
նէ՞ միգտար շէյ տիր :

— Քէչֆ իտին պագալըմ նէ՞ միգտար շէյ
օլտուզուռու :

— (Ին պին ֆրանգ գատար վա՞ր մը տըր :

Մալքէրթիւի թէպէսսիւմ իտէրէք ,

— Խա՛յր , օլ գատար տէյիլ տիր , տէտի :

— Նիկիրմի պին ֆրա՞նգ :

— Տահա իլավէ իտին :

— Էյլի պին ֆրա՞նգ :

— Տահա չօդ կերիտէսինիդ :

— Լաքին օլա՛մադ քի , մէզքիւր վարիեէթ , եիւզ պին ֆրանգը թէճավուզ իթսին :

— Եիւզ պին ֆրանգը տա միւթէճավիդ տիր :

— Էֆէ՛նտիմ , արթըզ պէն նէ՛ միգտար օլտուղունու քէչֆ իտէմէեէճէյիմ :

— Էյյլէ իսէ , պէն սիղէ սէյյլէյիմ քի , պա վասիեէթ սիղէ պրագըլան մէպլաղ՝ տէօրթ եիւզ պին ֆրանգ տըր :

Լիւսիլին պէնզի պէթի՝ սէվինճինտէն նաչի սարարտը : Մալիւմիւմիւզ տիւր քի , պու գըղ՝ ադչէ տէնիլէն չէյի ասլա տիւչիւնմէզ իտի : Պոնոնլա պէրապէր , մուհապպէթ տույղուսունա իթթիպաէն , քէնտիսիյլէ էվլէնմէքլիկէ մուվաֆֆադաթ իտէն վէ էհլի սէրվէթտէն օլան բրէնսէ պիր միգտար թրախօմա կէօթիւրէպիլտիկինտէ , ֆէվզէլատէ մէմնուն օլաճաղընը քէնտի քէնտինէ սէյյլէտիկինի տէ իչիթտիք , հալ պու քի շիմտի պու թրախօմա ճէսիմճէ օլարագ Ղիճուտէ կէլտիկինտէն , մէզպուրէ , մէսէրրէթ վէ հայրէթլէ ,

— Տէօրթ եիւզ պին ֆրա՞նգ մը , տէյի թէքրարլատը :

— Էվվէթ մա՛տմուլաղէլ : — Շունու տաթի իւլալէ իտէրիմ քի , վէքեալէթ իւճրէթիյլէ պէնիմ հագգըմթէնչիլ օլունտուղու հալտէ , մէպլաղը մէզքիւր իւչ եիւզ էլլի պին ֆրանգա թէնէզղիւլ իտէճէք տիր :

— Ֆադաթ էֆէ՛նտիմ , օլ գատարը տա պէն՝ ճէ պիւլիւք պիր սէրվէթ սաեըլըր :

— Էվվէթ , մա'տմուհազէլ , պիլ նիսպէ սէր-
վէթ սաեըլտաճաղը պի իշթիպահ , վէ էկէրչի
թարաֆընըզտան պէնի վէ.քիլ նասպ իտէրսէ-
նիլ , իշպու սէրվէթին եաղընտա սիղէ թէս-
լիմ օլունաճաղը աշիքեար տըր :

— Հագգըմտա պու տէրէճէ խայրխահանէ սու-
րէթտէ պաշլամըշ օլտուղունուզ պիր իշի , տի-
կէր պիրի վասըթասըլլա իքմալ իթտիրմէքիք
թասաւվուրու նա'նըլ ֆիքրիմէ կէլէպիլիր , տէ-
եու մուգապէլէ իթտի Լիւսիլ :

— Տիմէք օլուր քի , պանա էմնիեէթ իթ-
մէքտէսինիլ :

— Էվվէթ , վէ պու պապտէ եանըլմագտա
օլմասըլըմա շիւպհէ իթմէմ :

— Պէն տախի էմնիեէթինիլէ լաեըզ օլտու-
ղումու պիլ ֆիլիլ իսպաթ իտէճէյիմ : Սիղտէն ,
լաղըմ օլան էվրագը իսթիսհալ իթտիլիմաէ ,
մագսէտիմիլէ չաբուգ իրէճէյիլ :

— Պէնիմ վէլատէթնամէմ իլէ վալիտէմին վէ-
ֆաթը քեաղըտը միւգթաղի օլտուղունու պէ-
եան իտիեօրտունուզ , տէյի'լ մի :

— Էվվէթ , մա'տմուհազէլ : — Պունըարտան
պաշգա , սիլ պիր մէքթուպ եաղըպ , մէքթու-
պուն իմըասընը , իքի միւթէպէր շահիտ մու-
վաճճէհէսինտէ օլմագ իւզրէ , մահէլլէնիլին
բօլիս գօմիսէրի թարաֆընտան թաստիգ իթ-
տիրմէլիսինիլ :

— Պու մէքթուպտա նէ' եաղմագլըղըմ լա-
ղըմ տըր :

— Պէն շիմտի միւսվէտտէսինի հաղըրլարըմ :

— Սիւզ տէ՛ օ միւսվէտտէյի պիրլիքտէ կէօթիւ-
րիւպ , սուրէթինի չէքէրսինիզ :

Մալմէրթիւի առի պիր քեաղըտ իւզէրինէ ,
աթիտէքի սաթըըլարը եազտը .

« Միւսիւ Մալմէրթիւի ,

« Պանա թէրք օլունան վարիւնէթ մատտէսինտէ ,
« Թարաֆրումտան ինրաի վէքեալէթ իթմէնիզ մէրճու
« տըր : — Պու իշին թէսվիւնէսինի սուրէթի գաթիւնէ-
« տէ սիզէ իհալէ իտէրիւ :

« Սիւզէ էլզէմ օլան էվրազը թարաֆըրդա թէս-
« լիւ իշին , եարըն տայիրէնիզէ կէլէճէյիմ , վէ պիր-
« լիքտէ սիղլին դասէմինիզ նէզտինէ կիտիպ , օրատա
« սիզէ վիրէճէյիմ վէքեալէթնամէյի իմզալաեաճաղըմ
« քի , ծնսուզ հիշ պիր իշ կէօրէմէեճէկլինիզ տէր-
« քեար տըր :

« Պու վէսիւն իլէ իլթիֆաթը քեամիլէմի թագտիւմ
« ինթիսար իլէրիւ : »

Պապըդ գասէմ քեաթիպի , իշպու քեաղըտը
կէնճ գըզա վիրտիքտէն սօնրա ,

— Օգո՛ւեռնուզ , մա՛տմուաղէլ , տէտի ,
Լիւսիլ միւսվէտտէեէ կէօղ կէզտիրտի , վէ
պատէհու ճէվապէն ,

— Եարըն պունուն սուրէթինի չէքիպ , իմ-
զա իտէրիւմ , վէ սօնրա տա բօլիս գօմիսէրի
նէզտինէ կիտիպ , իմզամը թաստիգ իթտիրի-
րիւմ , տէեու պէեան իթտի :

— Ունութ մաեընըքի , իքի միւթէպէր շա-
հիտ իլէ պիրլիքտէ կիթմէլիսինիզ :

— Պունա լիւզում եօգ տուր , գօմիսէր պէնի

զաթէն շախսէն թանըր, չիւնքի պէն քէնտի
զէվճէսինէ պաղը տիքիչ տիքմիշիմ տիր: Պի-
նաէն ալէյհ մէրգուժ պէնիմ շախսըմա էմին
տիր:

— Բէ՛ք ալէա:

— Տիկէր էվրագա կէլինճէ, պէնիմ տողմուշ
օլտուղում վէ վալիտէմին վէֆաթ իթմիշ պու-
լունտուղու մահէլլէլէրին տայիրէյի պէլէտի-
հէլէրլինտէն թալէպ իթմէլիյիմ ֆագաթ անլէրի
եարըն էլտէ իտիպ իտէմէեհէհիմի պիլմէմ:

— Պէն անլէրին իճապընա պագարըմ: —
Սիզ պանա ոալթ, վէլատէթ վէ վէֆաթ մա-
հէլլէրիյէ՝ անլէրին թարիխլէրինի տողրու սու-
րէթտէ պէեան իտին, պէն մէմուրլարըմ վա-
սըթասըյլա գուսուրունու իքմալ իթտիրլիրիմ:

Մալբէրթիւի, Ղիսիլտէն ալտըղը մալիւմա-
թը պիր քեաղըտ իւղէրինէ իշար իթտիրտէն
սօնրա,

— Պու հալտէ, մա'տմուաղէլ, տէտի, եարըն
թամ սաաթ իւշտէ պուրատա պուլունմաեա
հիմմէթ իտին: — Վէքեալէթ մատտէսի իշին,
պիրլիքտէ պէնիմ գասէմիմէ կիտէրիլ:

— Բէք իյի, էֆէ'նտիմ, — տէտի կէնճ գըղ
իզթիրապ իլէ, — ֆագաթ պու իշլէր բարա
իլէ կէօրիւմէք իզթիզա իթտիկի հալտէ,
սիզէ իթիրաֆ իտէրիմքի, պէնճէ գապիլ տէ-
յիլ տիր:

— Պիր թագըմուֆագ թէֆէք մէսարիֆ իշին,
սիզ աուլա տիւչարը էնտիշէ օլմաեըն, — տէտի
Մալբէրթիւի, Ղիսիլին սէօղիւնիւ քէսէրէք,

— վարիտաթընըդ սիգէ թէսլիմ իթտիկիմ զէման, իլէրուտէ հիսապլարըմըդ ըույեթ իտէրիզ, վէ օլ զէմանա գատար սիզին հէր իհթի-
եաճընըդ թէսվիէեէ հազըրըմ:

Պիւլպիւլ, պու շէյլէրտէն տօլաեր, քէմալ շիւքրանիյեթ տույզուսույլա,

— Ահ, էֆէնտիմ, զաթընըդ բէք էհլի սա-
խալէթ պիր քիմսէ իմիշսինիզ, տէտի:

— Չաթէն պէն տէ սիզին շու հալինիզի տիւ-
շիւնիւեօրտում, լաքին էկէր խաթըրմա պրագ-
մասանըդ, սիգէ պիր իսթիգրազ վիրմէքիկի ու-
նուտաճադտըմ, տէեու տէվամ իթտի Մալ-
բէրթիւի:

— Իսթիգրադ մը, — տէեու թէքրարլատը
լիւսիլ շաշըրարագ:

— Պունտա թէաճճիւպ իտէճէքնէ՞ վար տըր,
նատըքի սէյլէտիմ, սիգէ գարդէն վիրէճէ-
կիմ ազշէյի իլէրուտէ ալաճաղըմ: — Շիւպ-
հէսիզ սիզին պիր թագըմ մասրաֆլարընըդ,
իճարէնիզ վար տըր, վէ պու գատար աղըրը-
յըն ալթընտան գալգմագ իշին, նէֆսինիզի
թէլէֆ իտէրճէսինէ չալըշմագտա օլմալըսը-
նըդ: — Հալպուքի սիգէ իսթար իտէրիմքի,
պու կիւնտէն իթիպարէն, քէյֆինիզէ պա-
գըպ, անճագ էյլէնճէ թարզընտա չալըշմալը-
սընըդ, շիւնքի պու կիւնքի կիւն սիզ, օն հէ-
տի պին պէշ եիւզ ֆրանգ իրատա մալիքէ պու-
լունուեօրսունուզ: — Վադաա մէպլաղը մէզ-
քիւր հէնուզ էմրինիզ թահթընտա տէյիլ իսէ
տէ, աղըպէթ օ մէպլաղա սահիպ օլաճաղընըդ

տէրքեար տըր : — Թագքիպա օթուզ կիւնէ
զատար մէղքիւր մէպլազ սիզէ թէսիմ օլու-
նաճադ տըր : — Պինապէրին պունտան պէոյէ
հիշ պիր շէյտէն մահրում օլմանըզ ճայիզ տէ-
յիլ տիր : — Իմտի, սանտըղում սիզին իչին աչըզ
տըր, նէ՛ գատար մէպլազ իսթէքսէնիզ, սէօյ-
լէյինիզ :

Պիւլպիւլ քէնտի քէնտինէ :

— Շու ատէմ՝նէ՛ իյի վէ նէ՛ նամուպու քիմնէ
տիր, տիմէքտէ իտի :

Պատէհու աչիքետրէն վէ մահճուպիյիէթլէ :

— Պէշ եիւզ ֆրանդ գարզէն վէրիսէնիզ,
քեաֆի տիր զանն իտէրիմ, ֆագաթ պէյքի
տէ չօզ տուր, տէտի :

— Մա՛տմուաղէլ, սիզ լաթիֆէ իտիեօրսու-
նուզ, պէն սիզէ պէշ պին ֆրանդ իսթիզրազ
վիրմէք իսթէրիմ :

Լիւսիլ իշիթտիկի սէօզէրէ ինանամահօրսու :

Պէշ պին ֆրա՞նդ մը, լաքին մէպպուրէ պէշ
պին ֆրանդը նէ՞ եարաճադտը :

Մալքէրթիւի գառասընը աչըպ, հէր սիրի
պինէր ֆրանդըզ օլարագ, տէօրթ ատէտ
պանգա պայիմէսի վէ էլլիլուի ալթունունը հա-
վի պիր չըզէն չըզարար, վէ սօնրա պունլարը,
Լիւսիլին գարչըսընտա պուլունան եապթանէ,
նին պիր թարաֆընա վազ իյլէտի :

— Մ'ամուսնացէլ, պունյար սիղին տիրէր, —
սէտի սապըզ գասէմ քեաթիպի, ալթունլարը
վէ գայմէլերի կեօաթէրէրէք :

— Լաքին, էֆէնտիմ, պու բէք չօք բարա
տըր, — տէեու պէեան իթտի Պիւպիւլ :

— Իսթէրսէնիզ իսասարուֆ իտէպիքիւրսինիզ,
տէեու մուգապէլէ իթտի Մալբէրթիւի թէյ
պէսսիւմ իտէրէք : — Չաթէն եագընտա, պու
վիրտիկիմճիւղի իսթիգըրազը կէրի ալաճաղըմ,
չիւնքի իմէրբար իտէրիւմ քի, պիր աեսա, վէ
էն չօղու պէշ հաֆթաեսա գատար, միրասընը-
ղա միւթէսարըրէֆէ օլաճաղսընըզ :

— Բէք ալէա, էօյլէ օլտուղու հալտէ գա,
պուլ իտէրիւմ :

— Իստի պանա պիր մագպուզ սէնէտի վիր-
մէեէ հիւմէթ իտինիզ : — Միրաս աղչէնի-
ղի սիզէ թէյվիւմ իթտիքտէն սօնրա, լմէչէպ-
պիւսաթ վէ մէսաթի վագըամա միւքեսաֆաթէն
վիրմէքիկինիզ իզթիզա իտէն իւճրէթ իչին,
եարըն պիր սէնէա գալէմէ ալաճաղըմ քի, թա-
րաֆընըզտան իմզա իտիլմէսի լաղըմ կէլէճէք
տիր : — Մէզըբլըր միւքեսաֆաթ նոմընա վէրի-
լէճէք իւճրէթ, միրաս աղչէսինին միգտարը
սաֆիսինտէն եիւլաէ ալթը սըրը :

— Հէք իսթէտիկինիզ պու մեսաուրթ :

— Էվվէթ, ֆագաթ մա'ամուսնացէլ, միրասը-
նըղը ալաղընըզ կիւնէ գատար, պու խայըրը

ի գալստի ի զի, քէնտի մէնֆաւթընը ի չին քիմ:
սէնէ սէօյլէ մէնի զի սիզէ թալսիսէ իտէրիմ:

— Օլ պապտէ սիզ էմին օլուն, էֆէ'նտիմ,
պէն քիմնէնէ սըրր սէօյլէմէմ:

— Հագըգաթէն սիզ, պէօյլէ պիր մէմուլին
զայրի ի գալէ շայէսթէսինի: — Ճէնապը
Քիպրիա իլէ սիզին արանըղտա վասըթա օլտու-
ղումա տօղրուտու բէք մէմնուն օլունօրում:
— Իմտի, եարըն թէքրար կէօրիւշիւրիւզ, ֆա-
գաթ մէքթուպումուն միւսվէտտէսինի պիր-
լիքտէ կէթիւրմէնէ ունութմանընը:

Լիւսիլ, վիգթօար սօգաղընտաքի իտարէ-
լսանէյի թէքք իթտիքտէն սօնրա, աճապա
տիւշ միւ կէօրիւօրում տէկու տիւշիւնմէնէ
պաշլատը, լաքին շիւպհէնէ ասլա մահէլլ օլ-
մատըղը կիպի, եէտինտէքի պանգա գայմէլէրի
իլէ էլլի ասէտլուի ալթունու տա՝վագը օլան հա-
տիսէնին հագըգաթը հալ օլտուղունա թէքէա-
տիւտ պրագմատը, վէ պօղչասը գօլթուղուն-
տա օլտուղու հալտէ, սիւրաթլէ եիւրիւեէքք,

— Տիմէք տիր քի, ղէնկին օլտում, վէ թը-
րախօմասըղ էվլէնմէյիպ, սիւգալէլէմիզ կիւ-
նինտէ, քէնտիսինէ իւշ եիւզ էլլիպին ֆրանդ
իթա իտէր իսէմ, աճապա Հէքթօր նէ' գա-
տար թէհաճիւպ իտէճէք տիր, տիմէքտէ իտի:

Իշպու իւշ եիւզ էլլի պին ֆրանգ մէպլաղ,
զէվալլը Պիւպիւլէ բէք պիւյիւք, վէ պու մէպ-
լաղ իլէ բրէնս տը Գասթէլ-վիվանըն միլեօլա-
րը արասընտաքի ֆէրգ, քէնտիսինէ բէք ճիւ-
զի կէօրիւնիւօրտու:

Լիւսիւ, Մալբէրթիւնին իտարէխանէսինտէն հիյնի ավտէթինտէ, պիր քիլիսէ էօնլիւնտէն կէչմէքտէ օլտուղունտան, իչէրիտէ կիրտի, վէ ճէնապը Հադգա թէչէքքիւր, վէ կէրէք քէնտի վէ կէրէք պիլճիւմլէ սէվկիւլիւլէրի հադգընտա Ոլլահըննէզարէթինի թէմէննի իթմէք իւզրէ տիզ իւզէրինտէ տուաճա տուրտու, վէ քիլիսէտէն չըզըպ, Պէլվիլտէ վազը ժիւլիէնլադրուա սօգազընտա քէնտի քիւչիւք տայիւրէսինէ ավտէթ վէ մուվասըլէթ իյլէտի :

Մալբէրթիւի իսէ, իսթիհալ իտէկէլտիկի մուվաֆֆադըյեթիւնտէն նաչի դաեթթ սէվինճ իչինտէ օլուպ, չէօյլէ քի, էտկար Սիտնէյին վարիսէսի, սատէտիլ պիր գըզճըղազ օլտուղունտան, տուզաղա տիւչմիւշ օլմասը հադգընտա չիւպհէ իթմէտէ պիլէ իզթիտալը պուլունմամասը՝ մէրգումուն մուճիպի մահզուզիւէթի օլտու, վէ տէրհալ, իշար օլունան իքի տայիրէտէ կիտիպ, վէ լաեըզլը պադչիչլէր վէ իւճրէթ վիրէրէք, Ամէլի Կօնթիէնին վէֆաթ քեաղըտընը վէ Լիւսիւն վէլատէթնամէսինի չըզարթաը :

Իրթէսի կիւն, մուսյեէն օլան սաաթտա, կէնճ գըզ, սուրէթի քէնտի թարաֆընտսն չէքիլիպ, իմզասը տախի թաստիգ իթտիրիւմիւշ պուլունան մէքթուպ ետիինտէ օլարադ, իտարէխանէտէ կէլտիկինաէ, Մալբէրթիւի,

— Հաշտէյին մատմուաղէլ, պիրլիքտէ պէնիւմ գասէմիմէ կիտէլիւմ, — տէտի : — Պու սապահ վէքեալէթնամէ սուրէթինի քէնտիսինէ

կէօնաւորում, սիրճէ միւնտէրիճաթընը եայլը
նըզ տինլէմէք վէ իմլաւամագ գալմըշ տըր,
փագաթ էվլէլ էմիրտէ պէնիմ իւճրէթիմէ տա-
յիր օլան չու քիւչիւք մուդալէլէի օգուու-
նուզ, վէ միւնտէրիճաթը էկէրչի սիրճէ մուդ-
պուլ կէօրիւնիւր իսէ, իմլա իտինիզ:

Պիւլպիւլ, իշպու մուդալէլէնամէյի օգու-
տու, վէ ապա շիւպհէ իրանէ իթմէքսիպին
իմլաւաւոր:

Գասէմին նէլտինտէ տախի, մէլլօւրէ՝ վէ
քեալէթնամէնին ապընը տինլէտիքտէն սօնրա,
իմլա իթաի: Պու սուրէթլէ հէր շէյ միւքէմ-
մէլէն սըրասընա կիրտի, վէ Մ. տը Ֆօսարօ պու
նէթիճէլէրաէն ալեհաճ օլունճա, մէմնուն օ-
լուպ:

— Պու միւլթէլիֆ քեալըտալը Ամէրիգա
սէֆարէթիւանէսինտէ վիպէ իթտիր, պիր բաս-
բօրթ ա՛լ, վէ հարէքէթէ հազըր պուլուն, տէտի:

— Ն՞ վագըթ կիթմէքիկիմ իդթիզա իտիյօր:

— Բրէնս տը Պրատատան եիւլ պին ֆրանդը
ալաըղընն ֆէրտասը կիւնիւ եօլա չըդմալըսըն:

— Մէպլաղը մէղպուրու նէ՞ վագըթ տլաճա-
ղմ:

— Կէլէճէք ճումաա իրթէի կիւնիւ:

Սէզար պու էսնատէ, էյլօ կէչիտինտէ վա-
ղը քիւչիւք խանէտէ ճումաա իրթէի կիւ-
նիւ եարը կիճէլէյին քէչիտէ դըլընաճագ օյան
զիեաֆէթտէ հազըր պուլունմագ լէդրէ, թէա-
թրօ օգոււնճուսու թարաֆընլան պիր տալէթ-
նամէ ալմըշ իտի:

Պիրինճի ֆրանսոս սօցաղը՝ խանէսինտէ հէր
չէյ սրբաօրնտա ճէրէեան իտիեօրտու : Պարօն ,
կէնճ բրէնս իլէ Ղիւսիլ կօնթիէ արաօրնտա
թէէսսիս իաիլմիշ օլտուղունու զանն իյլէտիկի
միւնստէպաթա վաղըֆ օլմադ նիյեթթիյլէ , հէր
կիւն , բրէնսին դօնաղընա պիր աղ վիզիթա վէ-
րիպ , հալ պու քի Սնթօնէն ֆրէպօնուն հաղըր
պուլունմասը յլա , իքի նէժճիվանըար պէյնինտէ
ճէրէեան իտէն միւքեպլէմէլէր , բէք նատիր
վէ մահրէմանէ վուքու պիւլտուղունտան , Մալ-
բէրթիւինին շէրիքի , մէճրուհուն կիթտիքճէ
զիեատէ քէսպի իֆաղաթ իթմէքտէ օլտու-
ղունտան պաշգա մալիւմաթա տէսթրէն օլա-
մամսգտա իաի :

Բրէնս , Ժենըվիէվի հալէա նէզտիհէ գապուլ
իթմէմէքտէ պէրտէվամ օլտուղունտան , Սէզար
արթըղ մէզպուրէտէն պահօ իթմէղ օլտու :

Ջիեաֆէթ կիւնիւ կէրիպ եէթիշաի : Մատամ
տը լա թիւր տիւ Բօյ , հէր նէ դատար րիա-
սէթ իտէճէք օլտուղու զիեաֆէթտէն պիր աղ
իհթիրաղ իթմէքտէ իտի իտէ տէ , պուլունլա
պէրապէր ֆէրնան վօլնէյին հիւքմու նուֆու-
ղունա թապի պուլունտուղունտան , օլ անէ տէ-
կին աղ ու սէվտասընը կիզլէեէն մասքէյի ու-
մում մուվաճճէհէսինտէ աշաղը ալմաթը բէտո
իտէմէտի :

Ջիեաֆէթ եիկիրմի քիչպէք օլուպ , պուլուն-
լարըն միւնստա Մ. տը ֆոսարօ իլէ իքի թէա :

Թրո տիրէք թօլարը տախի պուլունճագ ի տիւէր : Տիկէր տավէթ լիւէր իսէ՝ զսզէթաճըլար, թէաթրո միւէլիֆլէրի վէ ագթէթըլէրտէն իպա-րէթ օլաճագ իտի :

Լազարին , Ֆէրնան հագգընտաքի մուհապ-պէթինէ շէտիտ պիր գըսգանճըդ տուլղուսու տախի իլավէ օլունտուղունտան , աքթըրիսլէ-րին մէղքիւր զինաֆէթտէ հաղըր պուլունճա-լարընա ապլա միւսաատէ իթմէմիշ իտի :

Ճումաա իրթէսի սապահը , Սէզար , ատէթ-տէն օլան իշարէթլէրին թաաթիսինտէն սօն-րա , կիլլի գարուտան Մալքէրթիւինին տայի-րէսինէ կիրտի , վէ մերդումա խիթապէն , ,

— Շէրիքի աղիզիմ , տէտի , իշ կէօրէճէք վագըթ տըր , էլինէ պիր գալէմ ալ , վէ շու սէյլէնէճէքլէրիմի եւա՛ղ :

Սապըգ գասէմ՝ քեաթիպի պու էմիէ իթա-աթ իթտիկինտէն , Ֆօսարօ , աթիտէքի սէօղ-լէրի իրաա իյլէտի :

« Միւսիւ բրէնա .

« Պու ագչամ զաթընըղըն դօնաղընա կէլմէքէ , քէս-« պի ֆախը իտէճէյիմ :

« Պու վէսիլէ իլէ իլթիֆաթըլը թագտիմ իյլէրիմ : »

— Իմզա է'թ :

— Իթտիմ :

— Սարէսի տախի շու տուր . « Միւսիւ բրէնա » Դը-Պրադա , Էլէղէ սօֆալընա , Ն^օ . . . » : — Իշպու-թէղքիւլէյի պիր մէմուր վասըթթաըյլա կէօն-տէ'ր :

— Լաքին պու ագչամ բրէնտ սէօյլէեհէճէ .
յիմ նէ՞ տիր :

— Պու կիճէ , սաաթ ալաֆրանկա սապահըն
պիր րատտէլէրինտէ , էկէր իսթէրսէ , մարքիզ
առ լա թուր տիւ Բօյու , էյլօ կէչիտինտէ վա-
գը Ֆէրնան վօրնէյ նամ թէաթրօ օեռննու-
սուսուն խանէսինտէ , գալապալըգլը վէ մէ-
սէրրէթլի պիր ճէմիյեթլէ պէրապէր զիեա-
ֆէթտէ պուլապիլէճէկինի սէօյլէրսին , վէ եիւզ
պին ֆրանգը տախի ալըբսն

Մալբէրթիւի գուլաղընը գաշըեարագ ,

— Պու ճէնթըլմէնին հաւաճագ իշի նէ՞ տիր ,
տէեու սիւալ իթտի :

— Տիվանէճէ պիր իշ կէօրէճէկի պէնճէ պի
իշթիպտհ տըր , տէեու ճէվապ վիրտի Սէզար :

— Պէնճէ պիր թէհլիքէ եօգ տուր ա :

Պարօն ումուզլարընը չէքէրէք ,

— Թէհլիքէ՞ մի , տէեու թէքրարլատը , սէն-
ճէ նիշին վէ նէ՞ միւնասիպէթլէ թէհլիքէ օ-
լաճագ տըր : — Սէնին , բրէնտ վիրէճէկին
էօյլէ պիր մալիւմաթ տըր քի հարըն սապահ էր-
սէր զաղէթալար եաղաճագ տըրլար : — Պուն-
տա սէնճէ նէ՞ զարար վար աըր . . . իմտի սէն
միւսթէրիհ օլ . . . — Օլսա օլսա , Մ . տը Պրա-
տա քէնտիսինի վէ մարքիզի թէհլիքէեհ իլգա
իտէճէք տիր :

— Սնէրին քէնտիլէրինի թէհլիքէեհ գօյմա-
լարընտան պիզ նէ՞ գաղանաճաղըզ :

— Էվվէլա եիւզ պին ֆրանգը գաղանաճա-
ղըզ քի , էբէյիճէ կիւզէլ աիր լօգմա տըր . . .

Պունտան գաթինազար, շուրայը անլամալըսըն
քի, Լազարինին իթիպարը նէ՝ գատար թէնէզ-
զիւլ պուլուր իսէ, էվլաւընըն վարիտաթընտան
պիր դըմընը էլտէ իթմէքլիկէ, պիզտէ օլգտ,
տար էմին օլուրուղ:

— Աֆէրին, արգատաշ, սէն հէր շէյէ ճէ,
վապ պուլուրուրուրուն:

— Օնա նէ՝ շիւպհէ:

Էմինուէլ տը Պրատանըն իգամէթ իթտիկի
խանէ, էլիզէ սօգաղընտը քեյսլին օլուպ, սա-
աթ ագշամին տօգուղու վուրուղունտա, մէր-
գուժ բրէնս, խանէսի իւսթ գաթընտա, փը-
լան հալըսըյլա գարլը պուլունան իշ օտաւըն-
տա եւալընըլ իտի: Օտանըն տէօրթ տիվարընա,
տէօրթ ատէտ քիթապխանէլէր վաղ իտիվիշ
օլուպ, օրթատա տախի, եազըխանէ մագաթըն-
տա օլան վէ իւսթ իւնտէ պիր լամպա ետնմադ-
տա պուլունան էնլի պիր մասա իւզէրինտէ ա-
լըգ պիր մէքթուպ կէօրիւլմէքտէ իտի:

Մ. տը Պրատա, մէզքիւր վասի օտանըն պիր
ոճճունտան տիկէր ուճունա սիւրաթլէ եիւրիւ-
մէքտէ, վէ պաղէն բէնչիրէլէրտէն պիրինէ
եազլաշըպ, վէ սէրինլէնմէք իւզրէ, պիր սու-
նիյեէ գատար անլընը ճօմա տաեաթտըզտան
սօնրա, պէ թէքրար, գաֆէստէքի եէպանի
հայվանլար կիպի, եիւրիւլմէսինէ տէվամ իյլէ-
մէքտէ իտի:

Եիւքսէք չըմինէ իւզէրինտէ մէվղու պուլու-
նան վէ իւչիւնճիւ Լուի մօտաւընտա օլան տոմա
սաաթ տօգուղ չալտըղընտա, մէրգուժ պիր:

տէն պիրէ տուրաու , վէ այնի վագըթտա գօ-
նադըն չանը չալընմաղլա , պիր միւսաֆիր կէլ-
տիկի անլաշըլտը :

Բրէնս , երեզիւնիւ գաբուեա տօղլու չէվիր-
միշ օլտուղու հալաէ , գըմըլտանմաեարադ
պէքլէտի :

Պիր տագըդա սօնրա , մէզքիւր գաբու աշը-
տը , վէ խըզմէթ քեարլարընտան պիրի իչէրի կի-
րիպ , Մ. Մալքէրթիւինին կէլմիշ օլտուղունու
խապէր վիրտի :

Սապըզ գասէմ քեաթիպի իչէրի կիրտիկի
ղէմնն , քէմալ թէվաղու իւզրէ սէլամ վիրտի ,
վէ բրէնս տախի մնեդապէլէի պիլմիւլաէն
սօնրա ,

— Էֆէնտի , սէօղիւնիւղտէ թէմամիյլէ պու-
լունմուշ օլտուղունուզ իչին , իզհարը թէ-
չէքքիւր իաէրիմ : — Շիւպհէսիղ թէշրիֆինիզ-
տէն մագսէտ , իճրասընր թարաֆընըզա իհալէ
իթմիշ օլտուղում թահարրիեաթըն նէթիճէսի-
նի պէնտէնիղէ պիլտիրմէքտէն իպարէթ տիր ,
տէտի :

— Էլվէթ , միւսիւ բրէնս :

— Մուվաֆֆադ օլտունո՞ւղ մու :

— Քեաժիլէն մուվաֆֆադ օլտում :

— Մատամ մարքիզ տըլա թուր տիւ բօլուն
նէրէտէ պուլունտուղունսան մալիւմաթընրդ
վաթ մը տըր :

— Մալիւմաթըմ վար տըր , վէ սիղէ տախի
օլպապաէ խապէր վիքմէք իւզրէ կէլտիմ :

— Մարքիզ Բարիստէ տէյիլմի տիր :

— Բարիստէ տիր, ի՞վէ ! Բարիստէ կիլլէնմիշ տիր :

— Միւրիլլօ սօգաղընտա՞մը տըր :

— Խա՛յր, էյլօ կէշիտինտէ վազը... նիւմէրօլու քիւշիւք պիր խանէտէ տիր :

Բըէնս տիթըէյիպ, ի՞վէ պօղուգ պիր սէտա իլէ :

— Նէ՞ գատար վազըթտան պէրու մէզպուրէ օրատա պուլունեուօր, տէեու սիւալ իթտի :

— Թադըրիպա օն իքի կիւնտէն պէրու :

— Մնտան էվվէլ նէ՞րէտէ իմիշ :

— Քրէթէյլ քէօբըիւսիւ պաշընտա վազը պիր լօգանթատա կիլլէնմէքտէ իմիշ :

— Քրէթէյլտէ, ի՞վէ շիմտի տախի էյլօ կէշիտինտէ՞մի... — տէեու թէքրարլատը էմմանուէլ աշիքեար պիր իզթիրապ իլէ, — ֆաշաթ մատամ տըլա թուր տիւ Բօյ պու մահէլէրտէ եալընը՞մը իգամէթ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր :

— Խա՛յր, միւսիւ բըէնս :

Պու սօն իֆատէ իւզէրինէ, Մ. տը Պրատա նըն պէնպի պէթի սարարըպ, տիթըէմէեէ պաշլատը, ի՞վէ լաքին ֆէվգէլատէ պիր ճահտ իպրազ իլէ :

— Աճապա պիր էրքէքլէ պիրլիքտէ՞մի օթուրմուշ տուր, տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ :

— Պու էրքէյին իսմի նէ՞ տիր :

— Ֆէրնան վօլնէյ տիր :

— Ասըլգատէկեանտա՞ն մը տըր :

— Ասըլզատէկեանտա՞ն մը . . . Ֆէրնան վօլ-
նէ՛յ մի , — տէեռու մուգապէլէ իթտի Մալբէր-
թիւի , թարիֆ օլունմազ պիր սէտա իլէ , վէ
իլավէթէն տախի , — նէ՞ տիեօրսունուզ , Ֆէր-
նան վօլնէյ տէտիկիմ՝ ատի պիր թէաթրօ օ-
եռունճուսու տուր , տէեռու պէեան իթտի :

— Ա՛հ . . . — տէտի բրէնս նէֆրէթլէ :

Պու սէօզլէրին թէէսսիրիյլէ բրէնսին աեադ .
տա տուրմաեա թագաթը դալմաեըպ , պիր իս-
կէմլէեէ օթուրսու , վէ մէնտիլիյլէ աննը վէ
դուլադ թօզլարը թէրինի սիլտի , վէ լաքին
մէրգումուն իշպու քէտէրնաք հալի , բէք ազ
իմթիաատ իտիպ , պատէհու Մ. տը Պրատա
պաշլնը եօգարը գալտըրարադ :

— Պունլար պիրիպիրլէրինի նէրէտէ թանը-
մըշլար տըր , տէտի :

— Պէլվիլ թէաթրօսունտա , շէօյլէքի մար-
քիզ մէրգումուն իճրաի լուպիաթ իթտիկինի
կէօրէրէք , քէնտիսինէ տիլտատէ օլմուշ սուր :

— Մէրգումուն իգամէթ իթտիկի խանէ մա-
տամ տը լա թուր տիւ րօյուն մալի՞ մի տիր :

— Խա՛յր , միւ՛սիւ բրէնս , Ֆէրնան վօլնէյի՞ն
տիր :

— Տիմէք օլուր քի , մէրգում գէնկին տիր :

— Զէնկի՞ն մի , օն բարասը պիլէ պիլէ եօգ
տուր : Հաթթա խանէսի քէնտիսինէ մարքիզ
թարաֆլնտան իհտա օլունմուշ սուր :

— Իհտա՞ մը օլունմուշ տուր , տէեռու թէք-
րարլատը բրէնս :

Պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա , Մ. Լ. մմնու-

էլ ալ Պրատա, քէլամ տէվամ իտէրէք,

— Շու պանա թէպիլ իյէտիկինիլ զարիպ
վուգուսթլարտան խաչդըն մալիւմաթը վաճր մը
ալը :

— Շու սաաթ տա մալիւմաթը հօդ տուր, ֆա-
գաթ եարըն թէքմիլ Բարիսին մալիւմիւ օլանագ
ալը, տէեու մուգապէլէ իթաի Մալբէրթիւի :

— Նահըլ :

— Զիւնքի պու կիճէ մէղքիւր խանէտէ պաղը
միւլէլիֆլէրէ, զաղէթաճըլարա վէ ագթէօրլէ-
րէ պիւր զիեաֆէթ վիւրլէճէք տիր :

— Մարքիլ տախի պու զիեաֆէթտէ հաղըր
պուլունաճագ մը տըր :

— Զիեաֆէթէ ըրասէթ իտէճէք օլան պիլէ
մէղպուրէ տիր, զիրա թէաթրօ օեուհնուսու
պու պապտէ իսրար իթմիշ օլտուղանտան,
օ պիւյիւք դատըն տա գապուլէ մէճպուր օլ-
մուշ տուր :

Պու ալա, էմմանուէլ տը Պրատանըն պաշընըն
էյիւտիկինէ, վէ կէօյլէրինտէն իրի տանէլի
եաշլար ադալըրնա, պագըլըրտա, երլարըրմ-
տան վուրուլմուշա պէնպէեօրտու :

Մալբէրթիւի, պիւր ան էվլէլ իշինի թէսվիտէ
իթմէք աղըլուսիտէ օլտուղունտան,

— Իշթէ սիզէ իթաիկիւմ վաալմուա սատրդ
պուլունտում, տէաի, տնճագ էսէֆ իտէրիւմ
քի, ալաղըլմ մալիւմաթ տաճը, բէք տէ խօշ-
նուա օլմասընըզ, պունոնըա պէրուպէր, Նէ⁶
եաբա իտիւմ, պէն հագըղաթը հալի սիզէ պէ-
եանէ պօրճու տէյիլմի իտիւմ :

Բրէնս տը Պրատա պաշտօնը եօգարը գալտը-
րարագ ,

— Էֆէնտի, տէտի , սիզ վատընըը իֆա իթ-
մէքլէ , պանա պիր խըամէթ իթմիշ օլտու-
նուզ , շիմտի տտիսի պէն քէնտի վատըմը իֆա
խտէճէյիմ :

Բրէնս՝ պու սէօղլէրի սէօյլէեերէք , պիր
չէքմէճէտէն պիր տէմէթ պանդա գայմէսի չը-
գարաը վէ Սալբէրթիւիեէ թագտիմիլէ ,

— Բէճա իտէրիմ , ալընըզ շու մուգարէր
օլան պէշ պին ֆրանդ մէպլազը , վէ սա՛եընըզ ,
տէտի :

— Էֆէնտիմ , հագգընըզտա էմիլլիէթիմ
պէքքէմալ պուլունտուղունան , նէզտինիզտէ
պու ազչէյի թատատա իթմէեէ լիւզումկէօր-
մէմ , անճազ պիր մագպուզ սէնէտի իմզալա-
մագլըլմ լազըմ մը տըր , տէեու սիւալ իթտի
Սալբէրթիւի :

— Լիւզումնու եօգ տուր , վէ մէմուրիեէթինիզ
խիթամ պուլմուշ օլմաղլէ , սիզի թէվզըֆ իթմէք
խիթմէմ , վէ պու միւնտսէպէթլէ թէչէքքիւ-
րիւսիւ թէքրար իտէրիմ :

Բրէնս չանը չալմասըյլա , կէլէն խըզմէթ-
քեպուս .

— Էֆէնտիեէ գաբուեա գատար ըրֆադաթ
իտինիզ , տէեու էմր իթտի :

Լամանուէլ ալ Պրատա եալընըզ գալընճա ,
 գօլթուգլու սանտալեէսինտէ օթ ուրուպ , կէօզ
 լէրինի տալկըն տալկըն թաւանա տիքտի : Մէր-
 գումուն սիմա վէ հէյեթինտէն , ֆէվգէլ ա-
 տէ մահզունիյէթի անլաշլընօրտու : Ֆիլվազը
 մէրգում տիւշիւնմէքտէ , վէ տիւշիւնտիւքճէ ,
 մահզունիյեթի արթմագտա իտի : Անճագ ա-
 սըլը օլան սաաթըն օն պուչուգ վուրմասը , բը-
 րէնսի մահզուն թէֆէքքիւրաթ ույգումուն-
 տան այտըղընտան , սայքի կէօզիւնիւն էօ-
 նիւնէ կէլմէքտէ օլան տէհշէթպախշ թասվիր-
 լէրի եիրագլաթմաճագ տըր կիպի , իքի տէֆա
 էլինի անլընա կէօթիւրտիւքտէն սօնրա , պիր
 քեաղըտ իւզէրինէ պիր գաչ սաթըր շէյ եազ-
 տը , վէ պու քեաղըտը պիր մահֆաղա տէրու-
 նինէ վաղ իտիպ , սիեահ պիր լէօք իլէ տէ իւ-
 ղէրինի էնլիճէ մէօհիւրլէտիքտէն սօնրա , եա-
 ղըխանէսի օրթասընտա , կէօզէ կէօրիւնիւր պիր
 եէրէ գօյտու : Պատէհու իքինճի պիր շէքմէ-
 ճէ աչլպ , քիւշիւք պիր ըէվօլվըր ալտը , վէ
 խարթուճլարը եէրինտէ օլտուղունա թէէվին
 օլունճա , բանթալօնունուն սաղ ճէպինէ գօյ-
 տու :

Մուախխարէն եաթագ օտասը էշիյինտէն
 կէչտի քի , պու օտատա իքի մումուն ըըըըյ-
 լա կէօրիւնմէքտէ օլան գատիֆէ թէնթէյի
 գարիօլա , ատէթա պիր ճէնազէ սէրիւրինէ

պէնգէր իտի : իշպու գարեօլանքն գարջըսըն-
տա , տիվարտա , թապիի պիւյիւքիւքաէ պիր
թասվիր ասըմըշ օլուպ , պու թասվիր , ասը-
ղատէլէրէ մախուու պիր չէհրէյի հայիպ վէ
սաչլարը պէեազ պիր գպտըն թասվիրի իտի :
թասվիրին պիր քէօշէսինտէ տախի խանէտան
արմասը պուլունուեօրտու :

Մ. տը Պրատա ըիգգաթամիզ պիր հալ իլէ
իշպու թասվիրէ աթֆը նիկեահ իլլէեէրէք ,
հուզուրունտա տիզ չէօքտիւ , վէ բէբէլէ-
եէրէք ,

— Վա՛ղիտէճիյիմ , վա՛ղիտէճիյիմ , աֆվ էթ
պէնիմ թագսիրաթլարմը , տէտի :

Պատէհու սիւքիւթ իւզրէ տուրուպ , պիր
միգտար կէօղ եաշը տէօքտիւքտէն սօնրա ,
աեաղա գալգտըղընտա , կէօզլէրինին եաշը
գուրումնշ օլտուղու կիսլի , տէրունլէրինտէ զա-
րիպ պիր բարլագլըգ միւշտհէտէ օլունուեօր-
տու :

Բրէնս տը Պրատա թօալէթ օտասընա կիրիպ ,
խաֆիֆ պիր բարտըսիւ կիյինտի , վէ էլտիվէն-
լէրի իլէ շաբգասընը գօեուպ , թէքրար եա-
թագ օտասընտան կէչտի , վէ թասվիրէ պիր
տէֆա տահա աթֆը նիկեահ իլէ , չանը չսլտը
վէ նէլտինէ կէլէն խըղմէթքեարա ,

— Պէն եաեան տիշարը չըգըեօրում , տէտի :

— Էֆէնտիմ , վիրուտինիզէ պէքլէմէքլիկիմ
լազըմ' մը տըր :

— Խա՛յր , չիւնքի նէ՛ վագըթ տվտէթ իտէ-
ճէկիվի պէն տէ պիլմէմ :

Պէտքէճէ Էմմանուէլ խանէսինտէն չըդրպ ,
Շանդ-Էլիզէեէ վասըլ օլաու , վէ ադլու ֆիքրի
պաչընտա օլմահան վէ նէ՝ եարտըղընտան խա-
պէրտար պուլունմահան առէմէթ Էիպի , պիւ-
րիւք կէչիտէն ահէսթէ ահէսթէ եօգարը հա-
րէքէթէ պաշլատը :

Մէրգում Արգ աը Թրիօմֆուն եագընլարը-
նա մուվասըլէթինտէ , Բարիսէ տօղրու տէօն-
տիւ : Պու էսնտտէ , շէհրի քէպիրի մէգրիւ-
րուն իւզէրինտէ , ուզագտան միւշահէտէ օլու-
նան պիր հարիգին սօն չըգան տիւմանը Էիպի
գըրմըղընտա չալար պիր տիւման կէօրիւնիւեօր-
տու : Բրէնս , մէգրիւր մէնգարէեէ տիգգաթ
իթտիքտէն սօնրա ,

— Աճապա շու շէհիրտէ նի՛շէլէր վար տըր
քի , պիրիպիրլէրինի սէվէրլէր , վէ սաատէթի
հալիչինտէ եաշարլար , տէտի քէնտի քէնտինէ :

Պատէհու եիւրէքտէն տէրին պիր ա՛հ խտիպ ,
սօլ Թարաֆա միւթէվէճճիհէն ահէսթէ ահէս-
թէ եօլունա տէվամ՝ իթտի , վէ Էյլօ կէչիտի-
նէ տախիլ օլաու : Այնի իսիմլէ մաարուֆ օլան
մէյտանա մուվասըլէթինտէ , բրէնս սաաթընա
պագտը , վէ եարը կիճէ օլտուղունու Թահգըդ
իտինճէ ,

— Տահա էրքէն տիր , տէտի ֆիքրինտէն :

Մէգրիւր մէյտանտա Ջիւշիւք Մէնթ-Ինօրէ
քիլիսէսինին հէման Թա՛ գարչընտա , նըսֆը
գահվէխանէ վէ նըսֆը տիկէրի լօգանթա օլա-
րագ , պիր պինա պուլունուպ , պու լօգանթա՝
տիւեիւն Թասմլարը Թէտարիքինտէ քէպի

չէօհրէթ իժ միշտ ուղու հալտէ, օ ագչափսա-
ղը եէնի կէլին վէ կիւվէ յիւր, ագտը իզտի-
վաճարընն շէնիք վէ ցիւտֆէթինի իճրա իյ-
լէմէք իւզրէ, ֆամիլեալարը վէ աօթլարը իլէ
պիրլիքտէ մաֆէլլի մէզքիւրէ վէլմէքտէ իտի-
լէր : Շէօլէքի, պիւյիւք սալատա կաղ ըջըղը
եյանմագտա օլուպ, շամբանեա շարապը շիշէ-
լէրի աէ պիր թարաֆտան աօլուպ, տիկէր թա-
րաֆտան պօշանմագտա իտի : Գահվէխանէ ճի-
ֆէթի իտէ, հէր նէ գատար աչըզ իտի իսէ տէ,
հէման խալի պուլունու եօքտու : Բրէնն, ֆիք-
րինաէ գուրմուշ օլտուղու վազթա գատար
պէքլէմէք իլին, միւնասիպ պիր մահէլլ արա-
ճագտա օլտուղու հալտէ, մէզքիւր գահվէխա-
նէ իշինէ բէք եարար օլտուղունաան, իշէրի կի-
րիպ, պիր թարաֆտա օթուրտու :

Գահվէխանէնին պիր շարսօնու տէրհալ բը-
րէնսին եանընա եագլաչարագ,

— Միւսիւ, նէ՞ իշէրսինիլ, տէաի :

— Հէր նէ իսթէրսէնիլ կէթիրինիլ :

— Գահվէ՞մի, շարթրէօղ միւ, գօնեադ մը,
եօգսա բօմ մու կէթիրէյիմ :

— Բօմ կէթիրին, տէեու ճէվապ վիրտի իմ-
մանու էլ րասթ կէլա :

Կարօն, պիր թէքսի տէրօնինաէ պիւյիւ-
ճէք պիր բօմ շիշէսի իլէ պիրլիքտէ պիր գա-
տէհ կէթիրիպ, բրէնսին օթուրտուղու մասա-
նըն իւզէրինէ գօյտու :

Մ. տը Պրատանըն պիրտէն պիրէ ֆիքրինէ
պիր շէյ կէլիպ, կարսօնա,

— Պանա տիկէր պիր պիւյիւք դատէ՛հ կէ-
թիւրինիդ, տէտի :

Կարսօն, պու կէչիճի միւշթէրինին սու վէ
չէքէր իլէ դարըջըդ բօմ թէրթիպ իտէճէկինէ
թէէմին օլտուղունտան, անինտէ, տէրունինտէ
սու վէ չէքէր օլարադ պիւյիւք պիր դատէ՛հ կէ-
թիւրտի : Մ. սը Պրատա, շիչէնին տէրունինտէ-
քի բօմու, մէղքիւր դատէ՛հ տօլտուրուսլ,
պիր եուտումտա իչտի, վէ կարսօն, մէրգու-
մա տիգդաթ վէ մէրադ իլէ պագմագտա վէ
քէնտի քէնտինէ տախի :

— Ֆէվգէլատէ իչկիլէր գուլանան պիր ատէ-
մէ պէնգէեօր, էկէր հէր իչկիլի տէ պու եօլտա
գուլանըր իսէ, գաֆասըբէք տիրի պիր ատէմ
օլմալը տըր, տիմէքտէ իտի :

Բրէնս, մէղքիւր բօմու իչտիքտէն սօնրա,
ազալարըր պիրտէն պիրէ տիթրէյիպ եանազլա-
րընտա տախի շէտիտ պիր գըրմըղըլըդ հասըլ
օլտու, ֆադաթ մէղքիւր տիթրէմէսի պիր սա-
նիյեէ վարֆընտա կէչտիկի կիպի, եիւզինիւն
րէնկի տախի թէքրար իլք սօլկունլուղունու
քէսպ իյլէտի :

* * *

Մ. սը Պրատա, էյլօ մէյտանընտա վագը
մէղքիւր դահվէխանէեէ կիրտիկի ղէման,
Ֆէրնան վօնէյին տավէթիլէրի տէ, քէմալ
մէսէրրէթ իչինտէ օլարադ, մէրգումուն խա-
նէսինէ կէլմէքտէ իտիլէր :

Թաամ վէ սուֆրանըն թէտարիքի իչին,
խասսէթէն մէմուրլար կէթիւրիլմիշ իտի :

Թաամ սալաքնտա հէր նէ գատար հէնուզ քիմնէ եօզ իտի իսէ տէ , ասըլը օլան վէ էօթէտէ պէրիտէ գօնուլմուշ պուլունան միւթէատտիտ մուամ վէ շամտանլարըն զիեասըլլա սալանըն տէրունի կիւնտիւզ կիպի թէնվիր գըլընմըշ օլուպ , քեաֆֆէսի ճէտիտ օլան կիւմիւշ , ֆաղֆուրի վէ պիլլօր թագըմլարը կէօղլէրի գամաշարըրըճաւընա բարլամագտա իտիւլէր :

Լաղարինէ մախսուս օլան սուֆրա թագըմը եանընտա , ֆէրնանըն քէնտի մէթրէսինէ պիր նիշանէի հիւրմէթ օլմագ իւզրէ , ատէթտէն պիւյիւք պիր չիչէք սյուքէթի միւշահէտէ օլունուեօրտու :

Մէրգում տէլիգանլը , թէաթրօտա կիյինտիկի էլպիսէլէրտէն իսէ , պու տէֆա կիյինմիշ օլտուղու սիեահ էլպիսէ վէ կէօքսիւ աչըգ եէլէքլէ , տահա զիեատէ շիք պիր հալ քէսպ իթմիշ , վէ կիւղէլլէշմիշ օլուպ , վագաա աղիմ պիր մէսէրրէթ վէ դուրուրիյեթ հիւսս իթմէքտէ իտի իսէ տէ , զահիրէն հիշ պիր շէյ պէլլի իթմէմէքտէ , վէ մարքիզտէն միւքէրրէրէն ալմիշ օլտուղու թալիմաթ իգթիզասընճաւ միւսաֆիրլէրինի քէմալ մէրթէպէ նէղաքէթլէ իւթիւպալ իտէրէք , շու հարէքէթլիտէն տօլալը պագըլարըն մուճիպի հայրէթի օլմագտա իտի :

Կէլէն տավէթլիլէրտէն Սէղար տը ֆօսարօ , իւք կէլէնլէրտէն իտի : Եարը կիճէ օլտուղունտա , հէման պիլ ճիւմլէ տավէթլիլէր կէլմիշ

իտիւնք : Եաղարին հէնուզ կէլմէմիշ
օլուպ , վագատ օնտան տօլպըր քիմէս պիր լա-
դըրտը իթմէմէքտէ իտի իսէ տէ , պունունլա
պէրապէր հէր քէս սապըրսըվըդլա մէրդումէ-
նէ պէրլէ մէքտէ իտի :

Տալէթիւէրտէն պաղըլարը , մէղպուրէնին՝
պէշլէ պիր քիւչիւքլիւկիւ գապուլ իտէճէկի
պիր սըրատա , պէլքի բիւճաթ իթմիշ օլմասը
ղաննընա զահիպ օլտուգլարը կիպի , պարօն
տախի օլ պապտէ պիր տէրէճէ վէպլէսէնէ
պաշլատը : Ֆաղաթ պու էնտիշէ քէք չաքուգ
դալիլ օլուպ , խըշմէթ քեարլարտալի պիքի իշէ-
րի կիրէրէք , Ֆէրնանըն գուլաղընտան սշաղը-
նա պիր շէյ սէշլէտի , վէ օ տախի կիւքլիւմ-
սէլիպ , սէվլինճէ տիշարը չըգալ , վէ Ֆօշարօ
տախի ֆիքրինտէն :

— Ղալիպա կէլմիշ օլմալը . . . տէտի :

Այնի վագըթտա , սալօն գարուսունուն իքի
գանատլարը չաշըլարագ , իթէշրիֆաթ ճըլըգ մէ-
մուրիլիւթէթինի իֆա իտէկէլէն խըղմէթ քեար :

— Մատամ տը լա թուր տիւ Բօյ ձ . . . տէ-
նու խապէր վիրտի :

Ֆիլվագը Լաղարին քէնլի սէրալը գատըն-
լարը արատընտա պուլունտն կէնճ պիր իմիէ-
րաթօրիչա միսիլլու , մէսէրրէթի աղիմէ իչին-
տէ օլտուղու , վէ եիւզիւնտէ թէպէտիւմէսէ-
րի կէօրիւլտիւկիւ հալտէ , Ֆէրնանըն գօլթու-
ղունտա օլարագ իշէրի կիրծի , վէ պիւթիւն
հաղըրունտն , խալիտանէ պիր հալրէթլէ բըսըլ-
տամալաքընա սլայիս օլտու :

Հազարին օ կիճէօի, հէր վագըթտան զի-
եատէ, նաղարը տիգդաթը ճալիպ պիր հալ
ու հէյեթ թէսպ իյլէմիշ իտի: Մէրդումէնին
թօսպէթի, հագըգաթէն շայեանը տիգդաթ
օլտուրունտան, մուխթաարէն պէեանընա միւ-
տարանթ իյլէրիզ:

Շէյլէ քի մարքիզ, բէնպէ պիր ֆիւթան,
վէ պունուն իւղէրիմէ տալը բէնպէ դատիֆէ-
տէն պիր թիւնիւք կիյինմիշ, վէ իշպու թիւ-
նիւեիւն արաշարը տախի, աթլաստան ֆիօնիօ-
լար վէ պունճուղլու խարճլար իլէ տիւղէլմիշ,
վէ ֆիսթանըն հէր պիր թարաֆընտա էնվայի
եաբմա կիւլէր թութտուրուլմուշ իտի:

Գօրսաթը զիեատէ տէգօլթէ օլուպ, հէր նէ
գատար էթրաֆընա կիւլէր դօնուլմուշ իտի
իսէտէ, պու ճիւմէ իլէ աախի Կէօքսիւ պիր
տէրէճէեէ գատար միւշահէնէ օլունուեօր-
տու: Մէրքիւր գօրսաթլն ումուպ իլէ կէյիւս
թարաֆլար, խարճլար վէ բըրլանթ իլէր իլէ
տիւղէլմիշ իտի:

Գօլլարը իլէ ումուղլարընըն դար կիպի պէ-
եաղըզը, փեճէվհէք իլէ էօրթիւլմիւշ օլմա-
եւղ, ուշլարը աաթթապիր իլահէ սաշլարը
կիպի գըվըրմիշ, վէ պաշընըն իւթթիւնտէքի
էլմասը պիր թօրլու իլէ թութտուրուլմուշ
օլուպ, իքի ուղուն սուգլէ իլէ, ումուղլարը-
նա վէ անտէն պէլինէ գատար սարգըլմըշլար
իտի: Մէղսուրէնին սօլ էլինտէ իսէ, զաեթթ
նատիր իւլէմալ պիր եէրաղէ պուլունուեօր-
տու:

Մարքիզ , քէնտիսինին սալօնա կերմէսիլէ ումուժէն պիր սուի թէէսսիր հուսուլէ կէլէճէ . կինի գավիէն զանն իթմէքտէ իքէն , մէմուլի կիպի չըգմատը , շէօյլէ քի հազըրուն , ֆիքիր-լէրինտէն ,

— Մատամքի պուրատա պուլունմագտա իսէ , էլպէթթէ քէնտի իսթէքլիյի իլէ տիր :— Պինապէրին մէղպուրէնին պատիի մահզուզի-եթթի օլմագ իւզրէ , իշպու անվալը զարկէ-սինտէն տօլաեը աալա իզհարը թէաճհուպ իթ-մէմէք լազըմ կէլիր , տէտիլէր :

Մատամ տը լա թուր տիւ Բօյ զաեթթ զէքի պիր գատըն օլտուղունտան , ֆէրնանըն տա վէթլիլէրի ֆիքիրլէրինտէն կէլէնի հիսս իտէ-րէք , գալպի միւսթէրիհ օլտու :

Մէղքիւր տավէթլիլէրտէն քէք չօգլարը , էզ-ճիւմէ պարօն տը ֆօսարօ վէ Ամպիկիւ թէաթ-րօսունուն կէնճ միւտիրի իլէ թէէլիֆքէրտէսի ֆէրնան թարաֆընտան թալիմ իտիլմէքտէ պուլունան թէաթրօ օյունու միւէլլիֆի , մէրգու-մէնին թանըտըգլարընտան իտիլէր : Մատամ տը լա թուր տիւ Բօյուն թանըմատըղը զէվաթ , մաշուգու վասըթասըյլա քէնտիսինէ թագտիմ օլունտուգտա , մէղպուրէ՝ պունլարտան հէր պիրինէ նազիքեանէ պիր գաչ սէօղ սէօյլէտի , վէ օնտան ոօնրա Շապրիյեա վէ ֆօսարօ իլէ , աաէթտէն օլտուղու իւզրէ նազ վէ ճիւվէլէրէ պաշլսեարագ :

— Սուֆրատա պէնիմ իքի եանըմտա օթուր-մանըղը արզու իտէրիմ , չիւնքի իքինիզի տա-

խի սերխօշ իթմէք իտոպասընտաերմ, տէտի :

— Մա'տամ մարքիզ, պիղի սերխօշ իթմէ-
կէ, սալթ սիզին կէօզլէրինիզ քեաֆի տիրէր,
տէեռւ մուգապէլէ իթտի Սէզար կիւլէրէք :

Շապրիյեա տախի, պու իֆատէյի թաստիգ
իտէր Եօլտա պիր հարէքէթտէ պուլունտու :
Պու արալըգտա էվին քէհեասը քէմալ վագար
վէ ազամէթլէ իշերի կիրիպ, եիւքսէք պիր
սէտա իլէ :

— Մա'տամ մարքիզ, թաամ հազըր տըր,
տէտի :

Լագարին, Ֆօսարօնուն դօլթուղունա կիրիպ
էօնէ կէչտի, վէ արգատան տախի տիկէր տա-
վէթլիլէր, մունթաղամ սուրէթտէ թաամ սա-
լասընա էնտիլէր :

Հէր զիեաֆէթտէ, պիլա իսթիոնա ճարի օլ-
տուղու կիպի, պու զիեաֆէթտէ տախի թաա-
մըն իպթիտալարընտա սիւքիւնէթի քեամիլէ
Իւզըէ վագըլթ կէչիպ, պաղթէթէն մտտամ տը
լա թուրտիւ Բօյ իշպու սիւքիւնէթի գաթիէ-
եի գաթթ, վէ մարքիզլիք վագարընը պէր թա-
րաֆ իլէ կիւլիպ սէօյլէմէեէ պաշլատը, վէ
տիկէր տավէթլիլէր տախի զաթէն չէն ու չէն-
լիք իլէ իմրարը էվգաթ իլլէմէք արգուսինտէ
օլտուգլարընտան, պիր թարաֆտան շամ-
բանեա վէ էմնալի շարապ գատէհէրի տօ-
լուպ, տիկէր թարաֆտան պօշալմագտա,
վէ արթըդ սիւքիւնէթ բէրտէսի պիւսպիւ-
թիւն գալգմիշ օլմաղլէ, պիրի տիկէրի քէլա-
մինը անլամամագ տէրէհէսինտէ եիւքսէք սէ-

տա ինչ սէօյլէշմէքտէ վէ գահգահա իլէ կիւ-
մէքտէ խորէր :

Կէլէլիմ բրէնս տը Պրատաեա :

Մէրգում, գահվէխանէտէ օթուրմուշ օլուպ ,
եիւզիւնիւն տէհշէթպախշ պիր հալտէ պուլուն ,
մասընա պագըլըր իսէ , մուծիպի թէէսսիւֆ
միւլահապաթ տէրեասընա տալմըշ օլտուղուան .
լաշըլմագ տա իտի :

Գահվէխանէնին տասմա սաաթը պիր վուրտու :

Պու էսնատէ եէնի կէլին վէ կիւվէլիլէր, ֆա-
միլեալարը վէ տօսթլարը , վէ շահիտէրի իլէ ,
կիւլիւպ սէօյլէեէրէք , վէ պէսթէլէր օգուեա-
րագ , խանէլէրինէ ավտէթ իթմէք իւզրէ արա-
պալարընա րաքիպ օլտուլար :

Պու արալըգ , կարսօն բրէնսէ եագլաշարագ ,

— Միւսիւ , գահվէխանէ արթըգ գաբանա .

ճագ տըր , տէտի :

Էմմանուէլ տը Պրատա , մասանըն իւզէրինէ
պիր ալթուն ֆըրլաթըպ , վէ կարսօն՝ “շիմտի
պագիսինի կէթիրիրիմ” տիմէսինտէ , ճէնթըլ-
մէնի մէրգում ,

— Պագիսի սիզտէ գալսըն , տէեու մուգա-
պէլէ իթտի , վէ տիշարը չըգմագ իւզրէ տեա-
ղա գալգտը :

Կարսօն, մէրգումուն մուֆարագաթընը կէօր-
տիւկիւնտէ ,

— Պու ճէօմէրտ զաթըն եիւզիւնտէն , ֆիր-
րինտէ ֆէնա պիր թասապիւլըր վար տըր կիպի
զանն օլունուեօր , տէեու միւլահապա իթտի ,
բրէնս , եօլունա տէվամ իտիպ , օն տուգը-

գաղարփընտա վիլլա Մօնթէսքանա վասըլ օւտու : վիլլա Մօնթէսքան , գըսա պիր եօլ օլուպ , պունտա աղաճլար տիքիլիշ տիր , վէ սաղ վէ սօլ թարաֆլարընտա կիւղէլ վէ պիչիվի պինալար մէվճուա տուր :

Էմմանուէլ աը Պրատա՝ պուլունտուղու էյլօ կէչիտինտէ , հէրնէ գատար , Լաղարինին Ֆէրնանա իհտա իթմիշ օլտուղու խանէնին նիւմէրօսունու ունութմուշ իտի իսէ տէ , խանէի մէղքիւրու պուլմագատա օլ կիճէսի հիշ պիր միւշքիւլաթ եօգ իտի :

39

Յիւլվագը լէյլէյի մէղքիւրէտէ , էյլօ կէչիտինտէն ճիւղի մէսաֆէ իլէ այրըլմըշ օլան վէ տէրունինտէ զիեաֆէթ իճրա իտիլմէքտէ պուլունան խանէնին բէնչիրէլէրի , տէրունինտէ եանան ըշըզլարտան բարըլ բարըլ բարլան օրլարտը :

Իշպու բէնչիրէլէրտէն պիրի , թաամ՝ սալա սընըն հէրարէթինճէ ճիւղի մէրթէպէ սէրին , իիք բէյտա օլմագ իչին , եարը աշըգ օլուպ , պու սէպէպլէ , սալանըն տէրունինտէ վաղը օլան գատէհ թօգուշտուրմալարը , գահգահալը կիւլլուշլէր վէ մէսէրրէթլի սէաալէր՝ խարիճ տէն թէքմիլէն իշիտիլմէքտէ իտիլէր :

— Իշթէ արասըլըմ՝ էվ պուրասը տըր , —

տէտի բրէնա քէնտի քէնտինէ , վէ գաբուսու
գաբալը օլմաեան օ էվին հափիսինէ կիրիպ ,
տուրտու :

Պիր ազ էվլէլ պիր եռուռումա իշմիշ օլտու-
ղու իշկինին թէէնսիրի , զաթէն բրէնսին՝ քէ-
տէր ու տէրտինտէն նաչի ալթիւսթ օլմուշ պու-
լունան պէյնինէ գատար իշէմիշ օլուպ , մէր-
գումու զիեատէսիյլէ սէրխօշ գըլմը իտի :

Մէգքիւր շամաթա վէ կիւրիւլթիւ արասըն-
տա , նակեաճ պիր սոսղուդ վադը օլտու , վէ
«օնրա պիր սէս իշիտիլտի քի պու սէսին իրատ իյ-
լէտիկի շու աթիտէքի սէօզլէր , թէմամիյլէ Մ.
տը Պրատանըն գուլագլարընա տէյտի : իրատ
օլունան սէօզլէր շունլար իտիլէր :

— իշպու պատէյի , կիւզէլլէրին կիւզէլի օ-
լան , վէ սանաաթլար վէ սանաաթքեարլարըն
համիսի պուլունան մարքիզ տըլա թուր աիւ
րօյ աչքընա իշիեօրում :

Մէգքիւր իֆատաթա մուգապիլ , շէտիտ ալ-
գըլլանըլլար վուգու պուլուպ , բիէնա տը Պրա-
տա պու արալդ էլինի կէօքսիւ իւզէրինէ տա-
եատը քի , բարալանմագ տէրէճէսինաէ չարը-
եօրտու : Պատէհու , տօտագլարընտա տէհշէթ-
լի պիր թէպէսսիւմ հուսուլէ կէտիկի հալտէ ,
գափի պիր եիւրիւնիւլլէ , նէրտիվէն գատէմէ-
լէրինտէն եօգարը չըգմաեա պաշլատը :

Թաամ սալասընտա եէնիտէն շամաթա վէ
կիւրիւլթիւ մէյտան պուլմուշ օլուպ , միւ-
քէրրէրէն իշիլէն շարուպլար , թէէսսիւրլէրինի
հուսուլէ կէթիրմէքաէ փտիլէր , վէ թաամ :

առէթա իյշ ու իշրէթ էյէննէսինէ թա հվիւ
օլմուշ իտի :

Ֆէրնան վօլնէյէ կէլիննէ , մէրզ ում թամ
քէյֆինի չաթ մը օլտուլու հալտէ , լաէն-
գաթի գատէհինէ շարապ տօլտուրուպ պօ-
շալթմագտա , վէ քեաֆֆէյի տավէթլիլէրտէն
զիեատէ եիւքսէ.ք սէսլէ իծրաի մէսէրրէթ իյլէ-
մէ.քտէ իտի :

Լազարին , չէշմի աշգ վէ ղուրուրիեթլէ
մէրզ ում տէլիդանլըեա նազար իթմէքտէ օ-
լուպ , պիր էլինտէ , եարըսընա գատար չամ-
բանեա շարապը տօլու օլարագ , պաղթէթէն
աեալա գալգտը , վէ պու աքալըգ եիկիրմի
գատար սէսլէր ,

— Տի'նէյինիզ , տի'նէյինիզ , մարքիզ հազ-
րէթլէրի նութգ իրատ պուեուրաճագլար տըր ,
տէաի :

Լազարին թէպէսսիւմ իտէրէք ,

— Էֆէնտիլէր , բէճա իտէրիմ պիր աղ պէնի
տինլէյինիզ . — տէտի , վէ շարապըն գատէհինի
տօտագլարընա կէօթիւրէրէք , — պու ալէմին
հիւքմտարը մութլագը օլան ճէնասլը Աշգ նա-
մընա իշպու պատէյի նուշ իտիեօրում . . . պու
ալէմտէ սէվմէք , եաշամագ տըր , — տէեու
իլավէ իթտի :

Այնի վագըթտա , Ֆէրնան վօլնէյին արգա-
սընտա վէ Լազարինին տախի գարշըսընտա
պուլունան գաբու սուր աչըլարագ , պիրտէն
պիրէ Մ . տը Պրատա էշիյին իւղէրինտէ կէօ-
րիւնտիւ :

Մատամ՝ սը լա թուր տիւ Բոյ՝ մէրգումու կէօրիւնճէ, տէհչէթլէ ըհֆի սէտա իաիպ, սա- նէմ կիպի բէնկի սարարըպ սօլտու : Բրէնս սը Պրատա, մէղքիւր էչիք իւղէրինտէ տուրտու- լու սըրատա, լաղարինին պալէատէ պէեան օլունան սէօղլէրինէ պօղուգ պիր սէտա իլէ ճէվապէն :

— Սէվմէք՝ եաչամագ տըր տիեօրտունուղ, պաղը տէֆա տախի սէվմէք՝ էօլմէք տիր, — տէ- եու պէեան իթտի, վէ պիր հիսսի թապիի ի- լէ, հաղըրունուն ճիւմլէսի, տէհչէթլի պիր շէյ վաղը օլաճաղընը անլատըղլարընտան, ու- մումու, պիր նէվի տէհչէթպախշ իսթիղրապ իսթիլա էյլէտի :

Ֆէրնան վօլնէյ, պուլունտուղու մէվղըի թէրքլէ, իչէրի կիրէն էճնէպի միւսաֆիրէ տօղ- րու եիւրիւտիւ, վէ հէման թէհատիտավէր պիր սէտա իլէ :

— Միւսիւ, սիղ շու սաաթտա պէնիմ խա- նէմտէ պուլունտուեօրսունուղ, հալպու քի պէն սիպի թանըմանեօրում, սիղ քիմինիղ, վէ պէն- տէն նէ՞ իսթէեօրսունուղ, տէեու սիւալ իթտի :

— Պէնիմ իսմիմ բրէնս սը Պրատա տըր, — տէեու ճէվապ վիրտի թահգիլըլէ լանանուէլ :

— վէ պուլունտուղում խանէ տէ, մնորքիղ տը լա թուր տիւ Բօյուն բարասըյլա էվ սահիպի օլան պիր աչըղըն խանէսի տիր : Պունու պի- լիեօրում, լաքին պէնիմ՝ սիղին իլէ հիչ պիլ իչիմ եօգ տուր, իչիմ մէղպուրէ իլէ տիր, ան- լատընըպ մը :

— Մի՛ւսիւ . . . տէեու պաղըրտը ֆէրնան ,

— Ու՛նս օլունուզ , — տէեու էմր իթտի բը-
րէնս էօյլէ պիր թարգտա քի , թէաթրօ օեուն-
ճուսու սիւքիւթէ մէճպուր օլտու : — Թէքրա-
րէն սիգէ սէօյլէեօրում՝ քի , պէն սիգին իլէ լա-
գըրտը իթմէեօրում , իլլա բրէնսէս տը Պրատա
օլմագլըղը պանա եէմինէն վատ իթմիշ օլան
գատըն իլէ լագըրտը իտիեօրում : — Պէնիմ
էօմրիւմ , պու գատընըն մուհապպէթինէ վէնա-
մուսունա պաղլանմըշ իտի , վէ պէն քէնտիսինէ
տախի պունու սէօյլէմիշ իտիմ : — Մէզպուրէ
խսէ , ալչաղ ճա պանա խիեանէթ իթմէք , պէ-
նի էօրիւմէ մահքիւմ գըլմագ օլտուղունու պի-
լիրքէն , օլպապտէ պիլա մէրհամէթ պուլունմա-
եա տալա թէրէտտիւտ իթմէմիշ տիր , վէ պէ-
նիմ էօլմէմէ սէպէսլ , սալթ քէնտի խիեանէ-
թի տէյիլ , իլլա , նամուսուղլուղու օլմուշ
տուր , — լա՛ղարին , պէն՝ սիգի սէվմիշ օլտու-
ղում՝ վէ հալէա քէնտիմէ ըաղմէն սիգի սէվ-
մէքտէ պուլունտուղում հալտէ , մատամքի
սիգ պէնի եիւղ իւսթիւ պրագտը իսէնիզ , պուն-
տան պէօյլէ պէնիմ իչին եաշամագ ճայիզ տէ-
յիլ տիր , լաքին պէն էօրիւմէ գաթլանմամլա
պէրապէր , հիւքմիւ առալէթի տէ իճրա իթ-
մէք իսթէրիւմ , վէ հէր նէ գատար սիգ պէնիւմ
էօմրիւմէ իշթիրաք իթմէք իսթէմէտինիզ իսէ ,
պարի մէզարըմտա պանա իշթիրաք ի՛տինիզ ,
Լամանուէլ տը Պրատա , պու սէօլլէրի սէօյլէ-
եէրէք , ճէպինտէն տօլու օլան ըէվօվլըրնը չը-
գարտը , վէ լաղարինէ նիշան ալտը :

Պիր սանկլյէտէն պէրի իտի քի, պարօն տը
Ֆօսարօ, սուֆրանըն պէրի թարաֆընա տէօն,
միւշ օլուպ, բրէնսին եանընտա տուրուեօր-
տու: Պինապէրին բրէնսի մէրգում, բէվօլլը-
րընըն թէթիյինէ էլ տօգունտուրմանտա, ֆօ-
սարօ մէրգումուն զօլունու թութտու, վէ հէր
նէ գատար գուրչուն չըգտը իսէ տէ, լաղարի-
նէ իսապէթ իթմէյիպ, սալանըն թաւանընտա
ղայպ վէ նապէտիտ օլտու:

Մատամ տըլա թուր տիւ Բօյ, գուրչուն քէն-
տիսինէ իսապէթ իթմիշ տիր զաննըյլա, քէ-
մալ տէհչէթինտէն նաչի պահըտը:

Էմիննուէլ տը Պրատա, պիր հարէքէթի չէ-
տիտէ իլէ Ֆօսարօնուն թաղեիգինտէն գուր-
թուլուպ, պիր ատըմ գատար բիւճաթ իթտի,
վէ բէվօլլըրը քէնտի գուլադ թօզունա տաեա-
թըպ, տթէշ իթմէսիյլէ, տէրհալ եէրէ սէրիտի:

Իշպուլ իքի աթէշ իւղէրինէ, պիր շամաթա
տըր գօբուպ, տաւլէթլիլէրտէն պազըլարը
բրէնսին նաչը էթրաֆընա, վէ տիկէրլէրի տա-
խի մարքիզին վիճուտի եանընտ թօբլանտըլար:

Պօրօն՝ եիւքսէք սէտա իլէ,

— Ղալիպա պըւ պիր տիւանէ իտի, տէտի:

— Էվլէթ, ֆագաթ զարարը տիւանէ իմիշ,
ազ դալտը քի լաղարինի ետրալաեաճագտը,
սամա օնա պէտէլ քէնտիսի հալըմըն իւղէրին-
տէ մագթուլէն սէրիլի գալտը, վէ ատալէթին
ահքեամը, պու սուրէթլէ թէքմիլէն իճրա օ-
լունմուշ օլտու, տէեու մուգապէլէ իթսի
ֆէրնան վօլնէյ:

— Ամպիկիւ թէաթրօսունտա իճրա իտիլէ-
ճէք ալէա պիր ֆաճիա . . . տօղրուսու եարըն
պու պապտէ պէն Պիւսնաշ իլէ կէօրիւշէճէ յիմ
տէեու միւլահազա իթոթի Շապրիյեա :

Մատամ տը լա թուր տիւ Ռօյ տէրհալ գար-
եօլասընա կէօթիւրիւլիւպ , արասը չօգ կէչ-
մէղտէն պայկընլըղը կէչտի :

Այնի վազըթտա , խըղմէթ քեարլարտան պի-
րի բօլիա գօմիսէրինի ճէլպ իթմէկէ կիթոթի ,
վօւգուաթ էսնասընտա եիկիրմի շահիտ պու-
լունտուղունտան , սուրի գաստ հագգընտա
չիւպհէ ճայիզ տէյիլ իտի :

Մազպաթանըն եարըլմասընը միւթէագըպ ,
գօմիսէրին էմրիլէ բրէնպին նաշը պիր արա-
պաեա գօնուլարագ , էլիղէ սօգաղընտա վազը
քէնտի խանէսինէ կէօթիւրիւլտիւ , վէ օրպտա
Մ. տը Պրատա թարափընտան եազըլխանէսի
իւզէրինէ գօնուլմուշ օլան մէթուպ աշըլըպ , օ-
գունտուգտա , մէրգումուն՝ մարքիղի էօլտիւր-
տիւքտէն սօնրա , քէնտի քէնտիյի էօլտիւրմէեէ
գարար վիրմիշ օլտուղու անլաշըլտը :

Պէեանէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ , իրթէսի
կիւն զագէթալար տախի ֆէրնան վօնէյին խա-
նէսինտէ շայեանը թէէսսիւֆ պիր թարզտա
խիթամ պուլմուշ օլան զիյնէթտէն պահս իթ-
տիլէր : Հալպուքի պու խուսուս , թէաթրօ օ-
եունճուսու իչին հագըգի պիր շէրէֆ օլտու-
ղու թագաիրտէ , լազարինին պիւսպիւթիւն ի-
թիպարտան տիւշմէսինէ պատի օլտու :

Օյ կիւնտէն իթիպարէն , մարքիղ տը լա

Թուր տիւ Բոյ, քէնտի իմինէ վէ իւնվանընա
րազմէն, արթըգ պիւյիւք ճէմիյեթլէրէ տա-
խիլ սլամաեըպ, պիր թագըմ պաշը պօղուգլար
սընըֆընտան ատտօլունմաեա պաշլանտը: Մէգ-
պուրէնին բէտէրի իսէ, ֆիքրինտէն:

— Շու գըղըմըն դարնընտա պէհէմհալ շէյ-
թան վար տըր... բրէնս իլէ էվլէնմէսի սու-
հուլէթլէ վուգու պուշապիլիր, վէ պու սու-
րէթլէ հէր կիւնա ըէղալէթին էօնիւ ալընրը,
վէ հաթթա սէվտիկի թէաթըօ օեուհնճուսույ-
լա տա իւլֆէթ իտէպիլիրբէն... տէեու միւ-
լահաղա իթմէքտէ իտի:

Ճիլվաղը բէտէրլէրին էն իյիսի տէտիկիմիղ
չու ժիւլ լըրու, ապիմա հէր շէյին ֆիլիլ-
եաթ վէ ինրաաթ թարաֆընը տիւշիւնիւր իտի:

Մ. տը Ֆօսարօ, մէղքիւր ֆէլաքէթ խապէ-
րինի, սապըգ նիշանլըսընըն եէնի աշգ ու սէվ-
տաաընտան մալիւմաթը պիլէ պուլունմաեան
բրէնս թօթօրա թէպլիղ իթտիկինտէ, մէր-
գում,

— Տօղրուսու Մ. տը Պրատա պիր աղ զայիֆ
պէյինլի իմիշ, պու գատար իլէրի վարմաեա
նէ՞ լիւղում վար իտի, — տիմէք տիր քի, շիմ-
տի մարքիղ, թէաթըօ տէլիգանլըսընըն մէթ-
ըէսի՞մի օլմուշ տուր, տէտի:

— Էվլէթ, ալի՛ղիմ բրէնս, հաթթա ձեր-
գումէնին պու թէաթըօ օեուհնճուսուեա մէթ-
ըէս օլմասընա ասըլ սէպէպ սիզտինիլ:

— Պէ՞ն միյլիմ, նէ՞տէն:

— Չիւնքի մէղպուրէ, Ֆէրնանըն մարիֆէ:

Թիկյէ "իզէ վուրուլան գըլըճըն մի քեաֆաթը-
նը էօտէօր :

Հէքթօր կիթ տիքճէ զիեաւտէ իֆագաթա եիւղ
թութուպ, հէր կիւն էօյլէտէն սօնրա գալքա-
րադ, Անթօնէն Ֆրէյօնուն թափսիեէսի իւզրէ
իքի իւշ տէֆա օտաարնը տօլաշմապ տաւ, վէ ազ
վազըթ տան, պիւսպիւթիւն եաթագտան գալ-
պաճաղը մէմուլ օլունմագտա իտի :

Ֆէրնան վօնէյին խանէսինտէ վիրիլէն զի-
եաֆէթին ֆէրտասը կիւնիւ, Մալքէրթիւի
Հաւրը իսկէլէսինէ կիտիպ, Նիւ-Եօրգա միւ-
թէվէճճիհէն պիր սէֆինէեէ րաքիպ օլտու :

Մէրգ ումուն էսնաի ղայպուպէթինտէ, պաշ
մէմուրու վէքեալէթէն մասլահաթ կիւղար թայ-
եին օլունտու իսէ տէ, անճագ ճիւղի էհէմ-
միեէթի, վէ հալլ ու թէսպիեէլէրի գօլայ իշլէ-
րի րուլեէթէ էմրալմը իտի : Հալպուքի Մալ-
քէրթիւիիէ մախսուս օլան քեաֆֆէյի մէք-
թուպ վէ քեաղըտլար, հէր կիւն, մունթաղա-
մէն, սապըգ գասէմ քեաթիպինին օտաարն-
տաքի եաղըխանէ իւզէրինէ գօնուլմագտա օլ-
տուղու ճիհէթլէ, Ֆօսարօ հէր կիճէ պունլար-
տան մալիւմաթ ալապիլմէքտէ, վէ քէնտիսինի
թանըթմաեարագ, հիյնի իգթիզատէ լազըմլէ.
լէնի իճրա իթմէքտէ իտի :

Պունունլա պէրապէր ղաեէթլէ միւսթաճէլ
վէ էլզէմ պիր վուգուաթըն վագը օլմասը տա-
խի իհթիմալաէն տէյիլ իտի :

Այնի վագըթտա, պարօն, Սէնթ-Օնօրէ վա-

ըըշը վէ պիրինճի Ֆրանսոսա սօգաղը խանէլէրի
իշէրինի խաթըրտան չըգարմաեւպ , իքիսինէ
տախի պիւյիւք վէ գաթի պիր տարպէ էնտիր-
մէք նիյիէթինտէ պուլունուեօր իտի : Շէօյլէ
քիթօսարօ, Շասլէն դօնսղընըն պաղչէսի քէօշ-
քիւնտէ վէ սագսընըն եօսուէնու տէրունինտէ
գօնուլան Պլանշըն մուխթասար մէքթուպլարըն-
տան , տիւշէսին խասթալըղը կիթտիքճէ աղըր-
լաշմագտա օլտուղունու , վէ տիւգ տուգալ-
տըղընտա , կէրէք քէնտի իսմինի , վէ կէրէք
վարիտաթընը՝ սախթէ Ատրիէն տը Լանսիեէ
սունմաեա թէրէտտիւա իթմէեէճէկինի անլա-
մագտա իտի :

Անթօնէն Ֆրէպօ տախի , պարօնա , մատամ
տիւշէսին բէք չարուդ զայիֆլանտըղընը պէեան ,
վէ պու զայիֆլիկին սէպէպի , քէնտիսինճէ դա-
րիպ կէօրիւնտիւկիւնիւ իֆատէ իյլէմէքտէ իտի :

Շու արալըգ օգուեանլարըմըղա , պիզիսլէ
պիրլիքտէ , Շասլէն դօնսղընտա ժան տը Շաս-
լէնին եաթագ օտասընա կէլմէլէրինի բէճա
խտէրիզ :

Մէզպուրէ , հէնուղ ալմըշ օլտուղու պիր
մէքթուպուն գրաաթընը իքմալ իթմէքտէ օ-
լուպ , սարարմըշ օլան եիւզիւնտէ մէսէրրէթ
էսէրի կէօրիւլմէքտէ իտի :

Պլանշ , մէրգումէնին եանընտա օթուրմուշ
օլտուղու ճիհէթլէ , տիգգաթլէ քէնտիսինէ
պագմագտա օլուպ , մատամտը Շասլէնին օ-
գումասընը իքմալ իթտիկինի կէօրտիւկիւնտէ ,
թէպէսսիւմլէ ,

— Զանն իտէրիմքի, մա'տամ տիւշէս, թա-
րաֆընըզա իյի խապէրլէր թէպլիղ օլունմուշ
տըր, տէտի :

— Էվլէթ գը'ղըմ, էվլատըմտան ալտըղըմ
մէքթուպու օղուեօրտումքի, պունտա պա-
նա միւսայիու խապէրլէր եազմըշ տըր, տէեու
ճէվապ վիրտի ժան :

— Մ. տը րօժէտէ'ն մի :

— Էվլէթ, 7 նճի հիւսար ալայընտա մուհա-
սիպլիք մէմուրիեթինտէ միւսթախտէմ պու-
լունան սէվկիլիւ րօժէմտէն :

— Մա'տամ, մախտումունուղուն մէնսուպ
օլտուղու ալայ, տայիմա Հօթ-Սաօն էեալէթին-
տէ' մի տիր :

— Էվլէթ, վէղուտա տըր, լաքին րօժէ
պիր գաչ աեա գատար իքմալը մէմուրիեթլէ
ավտէթ իտէճէք տիր... Ա'տրիէն, էկէր էվ-
լատըմ կէլիր իսէ, հազգընտա իթտիլիմմէտհ
ու սէնալէրիմտէ վէ քէնտիսինէ օլան վալի-
տէլիք մուհապպէթիմտէ ասլա ֆաղլա պիր շէյ
իթմէմիշ օլտուղումու րայէլայն կէօրէճէքսի-
նիղ : — րօժէ ասըլ պիր ճէնթլլմէն տիր...

— Ատրիէն, մէքթուպունտա օղլում սիզտէն
տախի պահս իթմիշ տիր :

— Պէնտէ'ն մի, տէտի կէնճ դըղ, հազըգա-
թէն թէաճճիւպ իտէրէք :

— Էվլէթ, գը'ղըմ :

— Լաքին, մա'տամ, պունուննասըլ իհթիմա-
լի օլապիլիր :

— Պու պապտէ անլաշըմաեաճագ հիշ պիր

կիւճիւք ետդ տուր, չէօյլէ քի սօն մէքթու,
պումուա, նէզտիմիզտէ դապուլ օլունտուղու-
նուզու եազմիշ, վէ սիզի պուլմագ վէ էլտէ
իթմէքլէ, վագթիյլէ էն ազիզ տօսթլարմըզ
օլանլարըն գըզընը պուլմագ վէ էլտէ իթմէք
մէսէքրէթինէ նայիլ օլմուշ օլտուղումուղու
քէնտիսինէ պէեան, վէ հաթթա, հագդըմուա
կէօսթէրտիկինիզ մուհապպէթի խալիսանէ վէ
ուպուտիյեթտէն տօլաեք սիթայիլէ պահս
իթմիշ իտիմ: — Օղլում տախի պու կիւզէլ
խասսէլէրինիզի թագտիր իլէ, սիզի թէպրիք
իյլէեօր, վէ պիզիմ սիզի սէվտիկիմիզ գատար,
օղլում տախի հագդընըզտա իզհարը թէվէճ-
ճիւհ իյլէեօր: — Էլպէթթէ, Ատրիէն, սիզ տա-
խի էվլատըմա իզհարը թէվէճճիւհ իյլէեէճէք-
սինիշ, տէյիլմի:

— Մատամ տիւլէս, Մ. Բօժէ սիզին էվլա-
տընըզ օլտուղու հալտէ, օնա իզհարը թէվէճ-
ճիւհ իթմէմէք գապիլմի տիր:

— Հէմտէ օղլում խայրխահլըղը վէ կիւզէլ-
լիկի իլէ գուսուրուզ պիրտէլիզանլը տըր... —
Կիւզէլլիկի հագդընտա միւպալաղա իտիեօրում
տէեու զանն իթմէյինիզ: Օլ պապտէ սիզին մու-
հաքէմէնիղէ տախի միւրաճաաթ իտէրիմ:

— Պէնիմ մի:

— Էվվէթ, սիզին, զիրա Բօժէ, իւնիֆօրմա-
լը թասվիրինի կէօնտէրմիշ տիր... Պագընըզ
պիր քէրրէ:

Մատամ տը Շապէն, մէքթուպուն մահֆա-
ղաւընտան պիր թասվիր չըզարըպ, կէնճ գը-

զա թագաւոմ' իթտի , Պլանշ , մէգքիւր թասվի-
րի էլինէ ալըպ , Դնճի ալըպ մուհտոէպէճիլի-
կինտէ միւսթախտէմ պուլունան Բոժէ տը Շաս-
լէն տը Գէրվիլիէնին հագըգի սիւմսընը տիգ-
գ աթլէ թէֆթիշէ պաշլաուր :

Մէրգոււմ տէլիգանլընըն՝ թասվիրտէ կէօրիւ-
լէն պիշիմի պոյու պօսու , վէ էրքէքլիք հալի ,
հագըգաթէն բէք ճալիպ օլուպ , Բիէր Գար-
նօնու զըզը , կէօղլէրինի պու թասվիրտէն ա-
եքրամաղ օլտու , վէ օ թասվիրէ պաղմազլա ,
միւտտէթի էօմրիւնտէ իւք տէֆա օլարապ ,
տիւշարը հէեէճան օլմագտա իտի :

Մտտամ տը Շասլէն , կէնճ գըղըն աշիքետր
հէեէճանընտան նաշի մէմնուն օլարապ :

— Նասըլ , հագգըմ' վաթ' մը իմիշ , Բոժէ
կիւղէլ պիր տէլիգանլը տէյի՛ն մի տիր , տէտի :

— Էվլէթ , մա'տամ , ֆէվզէլ աոտէ կիւղէլ
տիր , — տէեու ճէվապ վիրտի Պլանշ հէեէճան-
լէ , — տահա պէն էօմրիւմտէ պու գատար կիւ-
ղէլիք կէօրմէմիշիմ տիր . . . Օղլունուղ տախի
թըպգը սիլէ պէնղէեօր , կէօղլէրի՝ սիզին կէօղ-
լէրինիլ , վէ թէպէսսիւմիւ՝ սիզին թէպէսսիւ-
միւնիւղ կիպի տիր , վէ անլընտա , սիզին կիպի
ասըլդատէլիք վէ քիպարլըգ էսէրի մէվճուտ
օլտուղու անլաշըլըեօր :

— Ա՛հ , պուլունմաղ պիր ճան , ալթունտան
մաամուլ պիր մախլուգ տըր , — տէեու տէվամ'
իթտի տիւշէս : — Ֆիլվազը , ազիղէմ Ատինն ,
սիլ բէք ալէա քէշֆ իթտինիլ , Բոժէմի բէք
էյի անլատընըլ , վէ պու իսէ , սիզի տահա զի-

եառէ սէվմէքիկիմէ սէպէպ օլաճագ տըր :

Պատէհու խան տը Շապէն՝ Պլանչա սարըլա-
րագ , առէթա վալիտէլիք մուհապպէթիյլէ ,
անլընը բէք չօգ տէֆա էօքտիւ , վէ եավաշ ,
ֆաղաթ անյաշլըր պիր սէտա իլէ տախի ,

— Ահ , էկէրչի կիւնիւն պիրինտէ սիզի գը-
ղըմ թէսմիեէ իթմէքիք իգպալինէ նայիլ օլ-
սա իտիմ . . . տէտի :

Պլանչ պու սէօղլէրի իշիտինճէ , տիթրէտի ,
վէ պիրտէն պիրէ ֆիքրլինտէ պիր թասափվուր
հասըլ օլարագ :

— Պէնի՞մի , մա՛տամ , պէնի՞մի գըղընըգ
թէսմիեէ իթմէք իսթէեօրսունուղ , տէտի :

— Է՛վվէթ , սիզի :

— Նէ՞ սէօյլէեօրսունուղ , մա՛տամ :

— Է՛ն մուաղղէղ օլան պու արզումնն պիր
կիւն մէվզըրի ֆիիլէ կէլմէսինի խաեալ իտի-
եօրում :

— Լաքին պունուն իհթիմալի եօգ տուր :

— Նի՛չին իհթիմալի օլմասըն : — Ատրիէ՛ն ,
եանըմտա օթուրունուղ տա , պու պապտէ պիր
աղ կէօրիւշէլիմ :

40

— Ազի՛ղէմ՝ Ատրիէն , սիզ տահա երկիրմի
եաշընտաւընը , — տէեու տէվամ իթտի մա-
տամ տը Շասլէն , — պու սիննտէ պուլունան-
լարըն իսթիգպալի թայերին օլունմագ կէրէք
տիր : — Պուլունտուղունուզ մէվգինին զահիրէն
էտնա օլմասը , հագըգաթէն մուճիպի էսէֆիմ
տիր : Պինապէրին գօնթ տը Լասնինին գըղը
օլտուղունուղուն հէր քէսճէ մալիւմ օլմասը
վագթը կէլմիշ տիր , եանի տիմէք իսթէրիմ
քի , միւսթագպէլէնիզ թայերին օլունմալը տըր :

— Պէնիմ միւսթագպէլիմ , — տէտի Պլանշ ,
տիւշսին պիր էլինի արտ արտա պուս իտիպ ,
սէօղինիւ տախի քէսէրէք , — էվլէթ , պէնիմ
միւսթագպէլիմ , տայիմա սիզին նէզտինիզտէ
գալմագլըղմուտ տըր :

— Էվլէթ , սիզին , պիզէ օլան մուհապպէթի
ազիմէնիզի պիլիրիմ , վէ հուտուտուզ ուպու-
տիեթինիզ հագգընտա ասլա շիւպհէ իթմէ-
տիկիմտէն , սիզին իլէ , առէթա քէնտի գըղըմ-
լա միւքեալէմէ իտիեօր կիպի միւքեալէմէ իթ-
մէք իսթէրիմ : — Սիզ էօյլէ պիր Փամիլեաեա
մէնսուպէսինիզ քի , վագթիլլէ օ Փամիլեա Ֆը-
րանսանըն է՛ն պիւլիւք Փամիլեալարըյլա միւ-
նասէպէթտէ պուլունմուշ տուր , վէ պու հա-
տէ , Լասնի Փամիլեասընըն ասըլլատէլիկի ,
Շասլէն Փամիլեասը ասըլլատէլիկինտէն տահա
զիեատէ տէեէրլի տիր : — Պունտան գաթինա-

զար, զանն իտէրիմ քի, զալպինիզ տախի սէր-
պէսթ տիր, էկէրչի սէրպէսթ օլմասա իտի,
պանա պիտիրիւր իտինիզ. . . — Նասըլ քի սէօյ-
լէտիմ, ետգընտա էվլատըմ Բօթէ վալիտէյնի
նէղտինէ ավտէթ իտէճէք տիր, զիրա էսաս-
սըզ պիր հիտտէթ արասընտա ագտ իթմիշ օլ-
տուղու մուգավէլէ իիթամ պուլմագ իւզրէ
տիր. . . — Իմտի, ազ վագըթտան քէնտիսինի
կէօրիւպ, թանըեաճագ վէ մուհաքէմէ իտէ-
ճէքսինիզ. . . — Էկէր ճէնապը Հագդ անընսի-
ղի սէվմէսինէ միւսաատէ պուեուրուր իսէ, վէ
էկէր սիզ տէ, էվլատըմ հագդընտա իզհասը
մուհապպէթ իյլէր իսէնիզ, սիզէ, “Ստրի’էն,
սէվլիւլիւմ Ստրի’էն, պէնիմ գըզըմ օլմագ իս-
թէրմիսինիզ” տիսէճէկիմ:

Պլանշ, խաթանըն եաթաղը հուզուրունտա
տիզ չէօքէքէք,

— Ահ, մա’տամ, — տէտի տիթրէր պիր սէ-
տա իլէ, — էվլատընըզըն զէվճէսի օլմագ, վէ
զաթէն գալպիմտէ մէրքիւզ օլան վալիտէլիք
իւնվանընը զաթընըզա աչոգտան աչըզա պէ-
եան իթմէք, ահ, պունլար էօյլէ իգպալլէր
տիր քի, խաթր ու խայալիմէ կէթիւրմէեէ ճէ-
սարէթ իտէմէմ, լաքին մա’տամ, տիւչիւնիւ-
նիւզ պիր քէրրէ քի, պէն ֆագիւրէ պիր գըզըմ:

— Ֆագիւրէ օլմանըզտան նէ պէյիս վար տըր-
գը’զըմ: Համտ օլտուն Բօթէ՝ իքինիզի տալի
իտարէ իտէճէք տէրէճէտէ զէնկին տիր. — Պէն
պու տէֆա քէնտիսինէ եազաճագըմ մէքթուպ-
տա, թասավլուրաթըմը վէ իւմիտլէրիմի պիր

տէրէճէ անլաթ աճաղըմ:— Վաղաա հէնուզ Մ. տը Շապէնէ իշպու կիւղէլ թասավլուրումու պէեան իթմէմիշ իսէմտէ, պէեան իթտիկիմ տէ, իշպու թասավլուրումու թագտիր իտէճէ կինէ, հաթթա վիրմիշ օլտուղում շու գարարըմ տա պէնի թէշվիդ գըլաճաղընա շիւպհէ իթմէմ:

Պու արալըդ եաթագ օտասընըն գաբուսու աշրլարագ, տիւգ իչէրի կիրտի: Մէրգում սօն սէօղլէրի իշիթմիշ օլտուղունտան,

— Հա՞նկը գարարտան պահս իտիեօրսունուզ, ազի՛ղէմ յան, — տէեու սիւալ իթտի, — պունտան ագտէմ զաթէն ֆիքրինիզտէ օլան թասավլուր հադ գընտա պանա ճիւղիճէ մալիւմաթ վիրմիշ իտինիզ . . . — Մատտէնին նէ՛ օլտուղունու պու կին օլսուն պէեանէ միւսարաաթ իթմէ՛ղմիսինիզ:

Պլանշ տիթրէեէրէք, տիւշէսին ճէվապընա միւնթաղըր պուլունմագտա իտի, զիրա կէրէք քէնտի վէ կէրէք րէտօն թարաֆընտան թէրթիպ օլունան բլանլարըն միւսթագպէլի, անճագ մէզքիւր ճէվապա միւթէվագըֆ իտի:

Մատամ տը Շապէն թէպէսսիւմլէ,

— Սապըրը օլսուն, տօսթում, տէտի, մատտէնին նէ՛ օլտուղունու էլպէթթէ սիղէ անլաթաճաղըմ, ֆագաթ պիր ազ կէճճէ . . . — Պանա էմնիյեթ իտիպ, Ոտրիէնին սատտէթ ուիգպայի ուղրունա չալըշմագտա օլտուղումա շիւպհէ իթմէլինիզ:

Հանրի, զիեատէ իսրար իթմէտի, վէ ֆիքրինտէն իսէ,

— Ատրիէնին սաատէթ ու իգպալի ուղրունա չալլչմագ, վէ անը թէէմին իյլէմէք, պէնտէն ղայրի քիմնէեէ ֆարզ տէյիլ տիր, տէեու տիւշիւնմէքտէ իտի :

Մ. տը Շասլէն, Բօշ-սիւր-Լուարտաքի խանէսինտէն գօնաղընա ավտէթ իտէլիտէն պէրու, կէնճ գըզա, աչգ ու սէվտաեա տայիր հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէմիշ իտի : Ֆադաթ պաղըլլարընտան, գալպինին՝ աթէշի աչգ ու սէվտա իլէ սիւզան օլտուղու անլաշըլըեօրտու : Վադաա մէրգում քէնտիսինի ղապթ իթմէքտէ իտի իսէ տէ, պունունլա պէրապէր գաթիէն սիւքիւթ տուրմասը, աթէշի մուհապպէթինի տահա գիեատէ թէշտիտ իյլէմէքտէ իտի :

Հաթթա զէվէսինտէն իշիթտիկի « Ատրիէնին իգպալի » սէօզլէրի, մէրգումուն հէեէճանընը մուճիպ օլուպ, մատմուաղէլ տը լասնիտէն՝ տիւշէսին էսրարընա վագըֆ օլուպ օլմատըղընը պիլմէք իսթէեօրտու : Պինաէն ալէյի օլ տագըզատան իթիպարէն, սախթէ Ատրիէն իլէ պիր ճիւղի միւտտէթ եալընըզ պունուչմագ իւզրէ ֆըրսաթ գօլլաեւպ, մէղքիւր ֆըրսաթը էլտէ իտինճէ, քէմալ հէեէճանտէ օլտուղունու միւպէյեին քէսիք պիր սէտա իլէ, մէզպուրէեէ խիթապէն,

— Միւրատըմը իճրա իթտիրմէք իւզրէ գօնաղը թէրք իթմէքլիկիմէ պէնի մէճպուր գըլան օլ շայեանը թէէսսիւֆ մէնզարէտէն պէրի տիր քի, պէլքի կիւնիւն պիրինտէ պէնի սէվէճէյինիղէ տայիր իթտիկինիղ վատ հագգըն-

տա սիւննէ հիշ պիր լազըրաը իթմէտիմ, օլ վատ հագգընտա քի, էօմրիւմիւն էն թաթըլ պիր նէսնէսի օլուպ, ասլա խաթր ու խաեալըմտան չըգմամը, վէ տայիմ ֆիքրիմի իչըալ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր, տէտի :

— Միւսիւ տիւգ, — տէեու մուգապէլէ իթտի կէնճ գըղ, սախթէ մահճուպիյեթինի կիզլէմէք իչին, եիւզիւնիւ էլլէրի իչինաէ կիզլէեհէք, — ըէճա իտէրիմ, օ վատըմ վէ օ սէօզլէրիմէ տայիր պահս իթմէյին, օ վատ վէ օ սէօզլէրին քի, վուգուինտէն տօլայը ֆէվգէլ ատէ էսէֆ իթմէքտէյիմ, վէ դապիլ օլսա, խաթըրէսինի պիլէ մահվ իտէրիմ :

— Պիլաքս օ վատը վէ օ սէօզլէրի խաթըրընըլա պրադմագըլըմ լաղըմ տըր, — տէեու ճէվապ վիրաի տիւգ, — չիւնքի անլէրի ունութմագ՝ աչգ ու սէվտա իչին օլմասա պիլէ, պարի մէրհամէթէն վէ ինաեթթէն օլամաղ : — Հաթթա էկէր սիգ օլ պապտէ պիգայտ պուլունուրսանըղ, պիլմիշ օլուն քի, մէվթիմէ սէպէպ օլաճագսընըղ, զիրա շու սաաթտա պէնիմ էօմրիւմ, անճագ վիրտիկինիղ իւմիտ սաեէսինտէ պագի տիր : Հալպու քի պու սապահտան պէրի տիր, պէն եաշամագտա տէյիլիմ . . . — Տիւշէս, սիւլին սաատէթ ու իգպալսիղի տիւշիւնտիւկիւնիւ պէեան իտիեօրտու . . . իթթէ պու սաատէթ ու իգպալ սէօզիւ պէնի տիւշարը տէհչէթ գըլըեօր . . . — Գավիէն էօյլէ զանն իտիեօրում քի, մէրգումէ սիղի էվլէնտիրմէյի տիւշիւնմէքտէ տիր :

— Պէնի^ո մի էվլէնտիրմէյի տիւշիւնիւեօր ,
միւսիւ տիւգ , տէտի Պլանշ , ուսթաճա պիր
հայրէթ էսէրիյլէ :

— Տիմէք օլուր քի տիւշէս սիղէ , միւսթագ-
պէլինիզ հագգընտաքի նիյեւթընա տայիր հիշ
պիր շէյ սէօյլէմէմիշ տիր :

— Էվլէթ , տիւշէս պանա պու խուսուստա
հիշ պիր շէյ սէօյլէմէմիշ տիր :

— Լաքին պու գապիշ մի տիր , իհթիմալտէ^ն
մի տիր :

— Մատամ տիւշէս սիղէ սէօյլէտիկի կիպի ,
պանա տախի քէնտի թասազվուրու հագգըն-
տա շիւպհէլի պիր թարղտա պահս իթմիշ իսէ
տէ , գաթի պիր սէօյլէմէմիշ տիր :

— Սահի^ն մի տիւօրսունուզ :

— Սահիհինի տիմէքտէ օլտուղում հագգըն-
տա սիղէ եէմին տախի իտէրիմ :

— Պու հալտէ պէն տէ սիղէ ինանըրըմ , վէ
ինանմագ իսթէրիմ . . . — Ա^ն , Ստրի^ն , կէօ-
րիւօրսունուզ քի , հէր շէյ պէնի տիւշարը
էնտիշէ գըլլպ , պանա գօրգ ու վէրիեօր . . . Սէ-
պէպի իսէ՝ սիղի տէրէճէսիզ սէվմէքլիկիմ տիր :

Պլանշ , էլլէրինի պիրիպիրինէ գափուշտու-
րուպ , մահղունանէ պիր սէտա իլէ :

— Իէճա իտէրիմ , միւսիւ տիւգ , — տէտի
— արթըգ պանա պու եօլտա լագըրտըլար
սէօյլէմէյինիզ . . . — Պունտան պէօյլէ պու կի-
պի սէօյլէրի տինլէեէմէմ :

Պու իֆատէտէն , Հանրի տը Շասլէնին եիւ-
ղիւ սարարըպ , քէտէր ու մաթէմիլէ ,

— Ահ, տիմէք սիզ պէնի սէվմէեօրսունուզ, վէ պունտան պէօյլէ տախի սէվմէեհէճէքսինիզ, տէտի :

Բիէր Գարնօնուն գըզը, սահիհէն ուսթա պիր թէաթըօ օեունճուսու կիպի մահիրէ օլտուղունտան, հագըգի կէօզ եաշարը տէօքմէք չարէսինի պուլտու, վէ պիր սանիյեհէ զարֆընտա եիւզիւ վէ կէօզլէրի եաշարըպ, վէ ֆիքրի տախի քէհննի ալթիւսթ պիր հալտէ պուլունաւրագ,

— Պէնի պու եօլտա իսթիճվապ իթմէնին չուարալըգ վագթը՞մը տըր, վէ քէնտի գալպիմ տէրունինտէ վագը օլան հալէաթը, պէն քէնտիմ պիլմէտիկիմ հալտէ, սիզէ նահըլ ճէվապ վիրէպիրիրիմ, — տէտի : — Հէմ քէնտի վազիֆէյի մախսուսէմ, պէօյլէ պիր միւլահազաեա գարշը վար գուվվէթիմլէ ուզրաշմագ տէյիլ մի տիր : — Տօղրուսու պու տէրէճէ համիյեթլի, նէզաքէթլի, վէ պէնիմ իչին վալիտէլիք իթմէքտէ պուլունան մատամտիւշէսին գուրշըսընտա պուլունտուղումտա, սիզի պու միսիլլու մուղիրը հիսսիեաթա կիրիֆթար իթմիշ օլտուղում իչին, էսէֆ իթմէքտէյիմ : — Ալլահ պիլիր քի, պու պապտէ պէնիմ հիչ պիր սուչումեօգտուր, պունունլա պէրապէր, ատէթա գապահաթ սահիպէսի պէն իմ կիպի, տիւշարը նէֆրէթ օլուեօրում :

— Ատրի'էն . . . Ատրի'էն . . . — տէտի տիւգ մուհապպէթի տէրէճէի շէտիտէեհէ վաարլ օլաւրագ, — Ղալագըլ պիր հալտէ պուլունտուղու-

նա սէպէս օլմուշ օլտուղունուզ պէն կիպի պիր պիշարէն էմէրհամէթ իտինիզ, օ պիշարէնէ քի, սիզին եարարմընըզ օլմսեռննա, թէքրար ազլը պաշընա կէլմէեէնէք տիր, — Հիսսի թա պիրմ իլէ անլաւօրում քի, տիւշէս սիզի տիկէր պիր քիմնէ իլէ էվլէնտիրմէք թառավլուրունտա պուլունուեօր . . . իշթէ պունու տիւշիւնտիւք- ճէ, աշգ ու մուհապպէթիմ պէնի թէլէֆ իտի- եօր, վէ տիւշէսին գուրմուշ օլտուղու ֆիքրի իճրատէն սազըթ գըլմագ իչին, պէնճէ սալթ պիր չարէ կէօրիւնիւեօր . . . :

— Նէ՞ կիպի չարէ :

— Պէնիմ օլմագլըղընըզ չարէսի :

Պլանշ, հիտտէա ու դազապ վէ թահգիր ու թէքէպպիւր իլէ, իքի առըմգատար բիւճաթ իյլէեէրէք :

— Էկէրչի սիզին աշգ ու մուհապպէթինիզ պու իսէ, պունա հադարէթ մսնէասը վիրմէք ճայիզ տէյի՞լ մի տիր, տէտի :

Մ. տը Շասլէն, հագըգաթէն զայագըլ պիր հալտէ պուլունարագ :

— Ֆիլվագը շու սօն սէօղլէրիմ իլէ սիզէ հա- գարէթ իթմիշ օլտուղում իչին, աֆվընըզը իս- թիրհամ իյլէրիմ, — տէտի : — Էվլէթ, սիզէ թէքրար իտէրիմ քի, պէնիմ ազլըմպաշըմտա տէյիլ տիր, գանըմտամարլարըմտա գայնաեօր, կիւզէլլիկինիզ պէնի մէֆթուն զըլըպ, ագ- լըմը պաշըմտան ալըեօր : — Ո՞հ, աֆվ իտինիզ պանա . . . ա՞ֆվ իտինիզ, տէտի :

Պու սէօղլէրի սէօյլէտիկինտէ, տիւգ՝ էլլէրինի

տիթրէեհէրէք Պլանչա տօղրու ուզաթմագտա
խտի : Մէրգումէ , մէրքիւր էլլէրի քէնտի էլ-
լէրի իչինէ ալըպ , լէթաֆէթլէ սըգտը , վէ պուն-
տան տօլայը , Հանրի պաշտան աեաղա գատար
տիթրէտի , վէ տալկըն օլան կէօզլէրի էօնիւն-
տէն պիր ալէվլի պուլուլթ կէշտիկի սըրատա ,
կէնճ գըղ ճիւղիճէ թէպէսսիւմ իտէրէք ,

— Տիւնեատա հիչ պիր գապահաթ եօգ տըր
քի , շայեանը աֆվ օլմասըն , տէտի , պինաէն
ալէյհ պէն տախի սիզէ աֆվ իտէր իսէմ տէ ,
պունտան պէօյլէ պու եօլտա հարէքէթլէրտէ
պուլունմամանըղը տա իխթար իտէրիմ : — Հայ-
տէյին , միւսիւ տիւղ , աեաղա դալըն , վէ
ունուլթմաեընըղքի , սիզ սէրպէսթ տէյիլօինիզ :

— Հէր նէ վագըթ սէրպէսթ օլուր իսէմ , սիզ
տիւչէս օլաճագընըղ , — տէեու մուգապէլէ
իթտի պօղուգ պիր սէտա իլէ Մ. տը Շասլէն :

Պատէհու մէրգում իհթիւար , պաշընը ար-
դաեա պիլէ տէօնտիւրմէեհէրէք , օրատան եի-
րաղլանտը , վէ Պլանչ եալընըղ գալտըղլիտա ,

— Պու իհթիւարըն վատըթմասըյլա տիւչէս օլ-
մագտան իսէ , բօժէ տահա կէնճ վէ կիւղէչ
տիր , վէ պիր կիւն տախի տիւղ օլաճագ տըր ,
իմտի անըն դէվճէսի օլմագ՝ տահա էվլէա տըր ,
տէեու տիւչիւնմէեէ պաշլատը :

Ագշամթաամը էոնասընտա , Հանրի տը Շաս-
լէն զտեթ մահզուն վէ միւքքէտտէր պիր հալ-
տէ պուլունուպ , իշպու հիւզն ու քէտէրի սէ-
պէպինի սէթր իթմէք իչին , պիր աղրահաթ սըղ
օլտուղունու վէսիլէ իթթիսաղ իյլէտի , վէ էր-

քէնճէ քէնտի խոստուսի տայրէսինէ չէքիլիպ,
օրատա դարանըպ գալար :

Սաաթ օն պուշուգ րատտէլէրինտէ , տիւշէս՝
Պլանշը , րահաթ իթմէք իւզրէ , օտապընա կէօն
տէրտի :

Եարը կիճէտէն խայլի էվվէլ , գօնաղըն պիւ-
ճիւմէ խըզմէթ քեարլարը օտալարընա չէքիլ-
միշ օլտուգլարը հալտէ , սախթէ Ատրիէն , մա-
տամ տը Շասլէնին ուեումագտա օլտուղընա
թէէմին օլտուգտան սօնրա , աեագլարընըն ու-
ճունա պասարապ , գարուսու՝ խըզմէթ քեարլա-
րըն նէրտիվէնինէ նազըր օլան իքինճի օտաեա
կիթտի , վէ սէսսիզճէ չմէգքիւր նէրտիվէնտէն
աչաղընա էնիպ , պաղչէեէ նազըր օլան գարու-
եու աչտը , վէ էթրաֆա գուլագ վիրտի իսէ
տէ , հիշ պիր շիւպհէլի սէս իշիթմէտի , վէ
պիր քէրլէ տիշարը չըգընճա , աղաճլարըն ա-
րասընտան , Բիէր Բէտօնա մախսուս օլան թէղ-
քիրէլէրի վաղ իյլէտիկի քէօչկէ տօղրու իլէրլէ-
տի , վէ մահէլլի մէգքիւրէ վասըլ օլմագ իւզրէ
իքէն , պիրտէն պիրէ աիթրէտի , վէ գօրգադ
տիշի գարաճա կիպի տուրտու , զիրա կապրիէլ
կէշիտինէ միւմթէտ օլան տիվար թարաֆըն-
տան , ճիւզի ֆագաթ աշիքեար պիր սէս ի-
շիթմիշիտի :

Պատէհու մէզպուրէ , պիր թագըմուֆագ ա-
ղաճլարըն արգապընտա կիզլէնիպ , վէ կէօզլէ-
րինի՝ տիվարտա աչըլմըշ օլան քիւշիւք գա-
րուեա տիքմիշ օլտուղու թագտիրտէ , պէք-
լէմէեէ պաշլատըն :

Այնի վագրթտա , քիլիտին իչինտէ պիր ա-
նախթար տէօնմէքէ , դարու ալըլա , Բիէր
Բէտօն իչէրի կիրտի , վէ գարուեու արգատան
գարատը :

Պլանչ տախի կիզլէնմիչ օլաուղու մահէլլտէն
չըգըպ , վէ իլէրուեէ տօղրու կիտէրէք , եա-
վաչ պիր սէսլէ :

— Վագրաա պուրաեա կէլիչիմ , էմրի պասի-
րէթ խիլաֆընտա պիր հարէքէթ խտէ տէ , էմրի-
նիզէ մուխալիֆէթ իթմիչ օլմամադ . իչին , պու
պասիրէթսիզլիկի իծրաեէ թէրէտտիւտ իթմէ-
աիմ , ֆագաթ պիր ան էվվէլ տէ օտամաա ալ-
տէթ իթմէք իսթէտիկիմտէն , հէր նէ սէօյլէ-
եէճէքսէնիզ , սէօյլէմէնիզի րէճա իտէրիմ . . .
— տէտի , վէ իլավէթէն տախի , — լաքին նի-
չին պանա , հէր վագրթկի կիպի , իֆատաթը-
նըզը թահրիրէն պիլտիրմէտինիզ , — տէեու
պէեան իթտի :

— Ձիւնքի պագը շէյլէր վար տըր քի , թահ-
րիրէն պիլտիրիլմէսի միւմքիւն օլմամալ իտի ,
տէեու ճէվապ վիրտի թէք կէօզ :

— Բիէր , պու սէօղլէրինիզ պէնի տիւչարը
տէհչէթ գըլաեօր :

— Տէհչէթ հիսս իթտիկինիզին սէպէպի նէ՞
օլուեօր :

— Ձիրա իչպու գօնապ տէրունինտէ պանա
իհալէ իթտիկինիզ խըտմէթ , բէք մէքրուհ վէ
մէնֆուր պիր խըտմէթ տիր :

Թէք կէօզ կիւլէրէք ումուղլարընը չէքտի ,
վէ քէլամա պիտ տէվամ ,

— Աճայիպ, սէնտէ՞ մի վիճտան վէ ըիգդաթ սահիպէսի իմիշսին, տէտի :

— Վիճտան վէ ըիգդաթ սահիպէսի օլմագ-լըղըմ աեըպ մը տըր :

— Պիւշիւք սէրվէթէ վէ տիւշէս իւնվանընա մաղհար օլմագ իւզըէ պուլունտուղուն պիր զէմանտա, սահիպէի վիճտան վէ ըիգդաթ օլմագլըղըն ասլա ճայիղ վէ միւնասիպ տէյիլտիր :

— Պունտան պաշգա, հէր հանկը կիւն սէնքէսպի զաափ իտէճէք օլուր իսէն, պէնիմ շէրիքէմ վէ էսիրէմ օլտուղուն թագտիրտէ, պէն վիճտան վէ ըիգդաթա գուլագ սամանարագ, սէնի մահվ ու նապէտիտ իտէճէյիմ, անլա-հօ՞րմուսուն :

Բիէր Գարնօ, պու սէօզլէրի պիրէր պիրէր Պլանշըն գուլաղընտան աշաղընա սէօլլէտիկի սըրատա, կէնճ գըզըն գօլունու թութմուշ օլուպ, գըրմագ տէրէճէսինտէ սըգմագտա իտի : Սախթէ Ատրիէն իսէ, մէղքիւր սէօզլէրտէն վէ հարէքէթտէն տիւշարը տէհշէթ օլարագ, ֆիքրինտէն,

— Էվվէթ, շաեէտ էմիր խիլաֆընտա պուլունուր իսէմ, պու ատէմ աղա թէրէտտիւտ իթմէեէէք, վէ իֆատէսի վէճհ իւզըն, պէնի էօլտիւրէճէք տիր, տիմէքտէ իտի :

Պատէհու աշիքեարէն,

— Պունտան պէօլլէ սէպաթ վէ իթաաթ իւզըն պուլունաճաղըմը վատ իտէրիմ, վէ շիմսի հէր նէ եարմագ լաղըմ իսէ, իճրաւընա հաղըրըմ, տէտի :

— Եարբնտան իթիպարէն , տիւշէսին մասա-
սը իւզէրինէ , սանա վիրտիկիմ շիշէյի՝ էվվէլ-
քի հապ շիշէսի եէրինէ գոյմագլըղըն լաղըմ
տըր , անլատըն մը :

— Շիշէնին իչինտէ նէ՞ վար տըր :

— Տիւգիւն թաճը իլէ Հանրի տը Շասլէնին
միլեօնլարը վար տըր :

Պլանշ տիթրէեէրէք ,

— Եանի պու շիշէտէ մէվճուտ օլան՝ տիւշէ-
սին էճէլշէրպէթի տիր , աէյի՛լ մի, տէեու բէ-
բէլէտի :

— Աճա՛յիպ , պու պապտէ շիւպհէ վէ թէ-
տճճիւպ իտէճէք նէ՞ սէպէպ վար տըր : — Սէ-
նին տիւշէս օլմագլըղըն իչին , տիւգիւն տուշ
գալմասը լաղըմ աէյի՛լ մի տիր :

— Անլաեօրում , վէ եարբն շիշէլէրի թէպաիլ
իտէրիմ :

— Լաքին հէքիմին վիղիթասը ղէմանընտա
շիւպհէլի օլան շիշէյի օրթատան գալտըրմա-
եա ունուլթմաեասըն , տէեու աէվամ իթտի
Սէղար :

— Սիղ օլ պապտէ էմին օլուն :

— Հէբ սանա սէօյլէեէճէկիմ պու դատար
տըր , արթըգ իսթէրսէն , գօնաղա ալտէթ ի-
տէպիլիրսին :

Թէք կէօղ , պու սէօղլէրտէն սօնրա , տիկէր
հիչ պիր քէլիմէ իլապէ իթմէեէրէք , տիվարա
տօղրու իլէրլէտի , վէ պիր տագըգա սօնրա ,
պաղչէտէն տիշարը չըգտը :

Պլանշ տախի Վիւսպիւթիւն շաշըրմըշ պիր

հէյեթէթտէ պուլունտուղու հալտէ, քէնտի օտա-
սընա ալտէթ իթտի : Մէզպուրէ, իճրասընա ա-
լէթ օլտուղու օլ մէքրուհ վէ մէնֆուր ճինա-
եթէթէ, պէլքի իլք տէֆա օլարագ թէմամիյլէ
քէսպի իթլա իթմէքտէ, վէ հէր նէ գատար
պու ճինաեթէթ քէնտիսինէ տէհշէթ վիրմէքտէ
իտի իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ մէզպուրէնին ,
պու ճինայէթի իճրատէն կէրի տուրմագլըդ ասպա
խաթր ու խաեալինէ կէլմէմէքտէ իտի, չիւն-
քի մէրգումէնին՝ Բիէր Բէտօնա իթաաթսըդ-
լըդ կէօթէրմէսի, քէնտիսինճէ միւմքիւնսիւզ
զանն օլունտուղու կիպի, հուտուտուղ օլան
հըրսը շանը տախի քէնտիսինի օ եօլա տօղրու
սէվգ իյլէմէքտէ իտի :

Հէր նէ հալ իսէ, Պլանշ օտասընա կէլիւ ,
եաթաղընա կիրտի, վէ հէմանտէմ ույգուեա
տալար իսէ տէ, ույգուսունտա բէք զարիպ
տիւշլէր կէօրտիւ : Շէօյլէ քի, տիւշէսին օդ-
լունուն թաալիրի տայիմա կէօղիւնիւն էօնիւ-
նէ կէլմէքտէ օլուպ, վէ ալէսսապահ եաթագ-
տան դալգաղընտա, իլք կիւնիւ Մ. ալ Շաս-
լէն իլէ վուգու պուլան միւքեալէմէսինտէն
սօնրա տիւշիւնտիւկիւ կիպի, պու տէֆա
տախի ֆիքրինտէն ,

— Բօթէ տախի տիւգ օլաճագ ալը, տէտի :

Պու արալըդ տա պիր գաչ կիւն կէշտի իսէ
տէ, պու միւտտէթ զարֆընտա մէմուլին զայ-
րի հիչ պիր վսւգուաթ վագը օլմատը :

Ժանըն խաթալըղընըն զարիպ պիր թապը-
տա կիտիշի հագգընտա Անթօնէն Յէպօ կիթ-

տիքճէ զհետտէ թէաճճիւպ իթմէեէ պաշլա-
մըշ իտի : Պունտան ագտէմ պէեան իթմիշ
օլտուղումուղ վէճհ իւզրէ , մէզպուրէ գատը-
նըն խաթալըղընըն սուրէթի հարէ.քէթի , թա-
պիպի մէրգումուն պիլ ճիւմէ թախմինլէրի խի-
լաֆընտա օլուպ , ֆէննի թըպճա օլան մալիւ-
մաթընը հիւ.քիւմսիւղ գըլմագտա իտի : Պու-
նունլա պէրապէր , մէրգում ինտինտէ զաթէն
տիւշէս չօգտան պէրու էճէլէ մահ.քիւմ օլուպ ,
շու գատար քի Ֆրէպօ , պիշարէ գատընճըղա-
ղը պիր ան էվիլէլ ահրէթէ եօլճու գըլմագ իւղ-
րէ , մուզիրր վէ պէտխահ պիր էլին՝ իճրաի խա-
պասէթ վէ ճինաեթէ ճիւրաթ իտէպիլէճէկի-
նի զանն իտէպիլի՞ր մի իտի :

Տիւնեատա վուգուա կէլէն քեաֆֆէյի ճի-
նաեաթ պիր սէպէպէ մէպնի օլուպ , մէսէլա
պիր ճինաեթէ՝ եա ախղը ինթիգամ վէ եախօտ
շէհվէթ իչին վուգու պուլուր :

Հալպու քի տիւշէս հագգընտա իճրա օլու-
նաճագ ճինաեթէ հա՞նկը սէպէպէ իսնատ
օլունապիլիր իտի , զիրա քիմսէ , հիշ տէյիլ
խսէ զահիրէն օլսուն , մէզպուրէնին էօլմէսինէ
ալէագատար տէյիլ իտի :

Անթօնէն Ֆրէպօ արա սըրա պու կիպի միւ-
լահազաթտա պուլունարագ , էֆ.քեարընը պա-
րօն տը Ֆօսարօեա պիլէ պէեան իթմիշ իտի :

Պիլաքս պիրինճի Ֆրանսօա սօգաղընտա , հէր
շէյ մաթլուպ վէճհ իւզրէ ճէրէեան իթմէքտէ
օլուպ , բրէնս թօթօրուն իֆագաթը զիեատէ
«իւրաթլէ իլէրլէմէքտէ , վէ տօգթօր , պուն-

տան տօլայը զիեատեօիյլէ մէմնուն վէ մէս.
ըուր կէօրիւնմէքտէ իտի :

Պիւր սապահ , սաաթ օն պիւր րատտէլէրինտէ
պէր միւթատ , Սէլար՝ Հէքթօրուն խանէսինէ
կէլտի : Հէքթօր , եաթագտան գալգմըլ օլուպ ,
վէ սըհհէթի օլտուգճա պէրքէմալ օլտուղու
հալտէ , թօալէթի իլէ մէշղուլ օլմապտա իտի :

41

— Ազիզիմ բրէնս , պու սապահ զաթընըը
քեամիլէն քէսպի իֆագաթ իթմիշ վէ տիշարը
շըգմանա հազըը պուլունմուշ կիպի կէօրտիւ.
կիւմտէն տօլաեը իլթիֆաթըմը պէեանէ միւ.
սարաաթ իյլէրիմ , տէտի ֆօսարօ :

— Ֆիլվազը պու կիւն , քիսվէթիմտէն տա.
խի անլաշըլտըղը իւզրէ , սըհհէթ ու աֆիեէ.
թիւմ պէրքէմալ օլուպ , գուվէթիւմ եէրինէ կէլ-
միշ տիւր , վէ պու սուրէթտէ պազը վիզիթալար
տախի վիրմէք նիյեթթինտէյիւմ , տէեու ճէվապ
վիրտի Հէքթօր կիւլէրէք :

— Վիզիթալար վիրմէք նիյեթթինտէ օլտու-
ղունուղու ճիտտէն մի սէօյլէեօրսունուղ :

— Էվվէթ , ճիտտէն սէօյլէեօրում :

— Եօրուլուրսունուղ տէեու տիւշիւնմէեօր-
մուսունուղ :

— Եօրկունլուգ հիսս իտէճէկիմէ շիւպհէ իթ.
մէմ , լաքին տօսթոգմուղ ֆրէպօ , պունտան

պէօյլէ պու ճիհէթլէ մահզուր օլմատըղընը պէ-
եան իտիեօր :

— Էկէրչի տօգթօրուն միւսաատէսինի իսթիհ-
սալ իթմիշ իտէնիզ , պունա պիր տիեհճէկիմ
եօդ տուր :

— Պունտան գաթի նազար , — տէտի բը-
րէնս թօթօր , — պէօյլէ տէօրթ տիվար արա-
սընտան չըդըպ , պիր աղ հարէքէթ իթմէքլի-
կիմտէ լազլմ տըր : — Չէնտ կիւնէ գատար
տօսթլարմը տախի տալէթլէ , պիր զիեաֆէթ-
վիրմէք էֆէքեարընտաեւմ , վէ պու զիեաֆէթ-
տէ , պատէլէր նուշ իտէրէք , քէսպի աֆիյ-
եէթ իթտիկիմտէն տօլաեր , իզհարը մահզու-
ղիյէթ իյլէեհճէյիմ : — Աղի'ղիմ , տալէթ օ-
լունաճադ զէվաթ էսամիսինին թա' պալէա-
սընտա , զաթընըզ պուլունմադտասընըզ : —
Տուէլլօստան էվվէլ , նա'սըլ իշկի իշէր իտիմ ի-
սէ , ելինէ էօյլէ իշկի իշէճէյիմի մէմուլ իտի-
եօրում :

— Պիզ տախի մա մէսէրըթ , սիզին սըհհէ-
թինիզ աչգընա պատէլէր նուշ իտէճէյիզ , —
լաքին , ազի'ղիմ բրէնս , պէնտէնիզի տիկէր
պիր ճիհէթլէ մէմուն գըլմագ իսթէրմիսինիզ :

— Էկէրչի գաթընըզ մէմուն գըլմագ իս-
թէմէքլիկիմ հազգընտա շիւպհէ իտիեօր իսէ-
նիզ , պու շիւպհէնիզտէն տօլայը հազըգաթէն
միւտտէթի էօմիլումտէ սիզէ աֆվ իթմէմ : —
Հէր նէ իսէ , սէօյլէյին պադալմ , մատտէ նէ^օ
տիր :

— Մատտէ շու տուր քի , քէնտիսինէ պազը

խըտմէթէրտէ պուլունմուշ օլտուղում պիր
գարթան, չիւքրանիյեթիւնի իզհար իթմէք
նիյեթիյլէ, պու քէրրէ պանա պիր թագըմ
Հինտիսթան սիւահլարը կէօնտէրմիշ տիր քի,
ֆէվգէլատէ զարայիպ շէյլէր օլտուգլարընտան,
կէօրիւլմէեէ շայեան տըրլար: — Իմտի, թէ-
նէֆֆիւս տայիրէնիզ իչին պու սիւահլարտան
պագըսընը զաթընըզա իհտա իտէր իսէմ, գա-
պուլէ միւսարաթ պուեուրոմիւսուունուզ:

Մ. տը Գասթէլ-Վիվան, Ֆիսարօնուն էլինի
սըգարագ:

— Մա մէմնունիյեէ վէ քէմալ թէշէքքիւրլէ
գապուլ իտէրիմ, ազի՛ղիմ պարօն, տէեու մու-
գապէլէ իթտի:

— Պէօյլէ պիր ճիւզի հէտիեէյի գապուլ իթ-
միշ օլտուղունուզ իչին, պէն տախի զաթընը-
զա թէշէքքիւր իթմէեէ պօրճլուեում, — տէ-
տի Սէղար: — Պու հալտէ, էֆէ՛նտիմ, զաեթթ
մահիր վէ թէճրիւպէքեար օլան պիր իթալիա-
լը ամէլէ վասըթասըյլա, մէզքիւր սիւահլարը
թարաֆընըզա իրսալ, վէ օ սիւահլարըն մահէլ-
լի մախսուսլարընա վաղը խայլի միւշքիւլ օլ-
տուղունտան, մէրգում իթալիալըեա, քէնտի
էլիյլէ վաղ իթմէսինի էմր իյլէրիմ: — Մէր-
գում ամէլէ, եարըն սապահ պէնիմ գարթըմ-
լա պուրաեա կէլէճէք օլտուղունտան, թէնէֆ-
ֆիւսխանէնին՝ իքի սաաթ գատար անըն էմրի-
նէ իհալէ օլունմասը խուսուսունտա խըզմէթ-
քեարլարընըզա թալիմաթ վիրմէյի խաթըրտան
ջըգարմանըն:

— Բէ՛ք ալէա :

— Պէ՛ն տախի այնի վագըթտա պուրատա պուլունմաեա չալըշըրըմ, վէ պէլքի քէնտիսինէ պաղը միւֆիտ թալիմաթ տախի վիրիրիմ,

— Օ տահա իյի եա՛ :

Պէօյլէճէ ֆօսարօ բրէնստէն մուֆարագաթ իթտի : — Բրէնս տախի, պիր չարեէք սաաթ սօնրա, քէնտի գուրէ արապասընա րաքիպէն, քէնտիսինի Ժիւլիէն-Ղազրուա սօգաղընա կէօթիւրմէսինի արապաճըսընա էմր իյլէտի :

Սէվկիւլիւսիւ Լիւսիլ, տէօրթ կիւնտէն պէրու աալա գօնաղա կէլմէմիշ օլտուղունտան, Հէքթօր, պիր ան էվվէլ մէղպուրէյի կէօրմէք արզուսինտէ իտի :

Բրէնսին գարալը գաթի իտի : — Շէօյլէ քի, սալը սաչարընտան, կիւզէլ կէօղլէրինտէն վէ ֆաղիլէթինաէն զայրի հիշ պիր ճիհէզի պուլունմաեան պիր գըզա իսմինի իթա վէ միլեօնլարընը ֆէտա իյլէտիկինտէն տօլայը աթիգահըպպասը թարաֆընտան իտիլէճէք մուախէզէլէրէ աալա էհէմմիյեթթ վիրմէեէրէք, պիր ան էվվէլ Պիւլպիւլ իլէ թէղէվվիւճ իթմէք միւրաստընտա պուլունմագտա իտի : Հէմտէ չունուն պունուն էֆքեարընըն՝ քէնտիսինճէնէ՞ տէեէրի օլապիլիր, վէ էօթէքինին պէրիքինին իսթիհզասընտան իհթիրաղ իտէճէք նէ՞ սէպէպի պուլունապիլիր իտի :

Զաթէն Հէքթօր, պունտան ագտէմ կէչիրմիշ օլտուղու էօմրտէն նէֆրէթ իթտիկի հալտէ, պունտան պէօյլէ եալընըղ իքի քիշի իլէ

էօմբ կէշիրմէք, վէ սաատէթի հալինի, եալը-
նըղ ի.թի քիշի արասընտա թագսիմ իթմէք, վէ
հայիզ օլտուղու բրէնսլիք իւնվանընը, ասըլ
վարիսլէրինէ պրագմագ արղուսինտէ իտի :

Մէրգում տէլիգանլը պու միւլահազաթտա
օլտուղու զէման, արապասը Պէլվիլ եօլունտա
գաթը մէսաֆէ իյլէեօրտու :

Նակէհան բրէնս, լիւսինին իգամէթ իթտի-
կի խանէյի թէքրար կէօրիւնճէ գալպի քէսպի
հէեէճան իյլէտի, վէ ահէսթէ ահէսթէ, — չիւն-
քի հէր նէ գաուար Ֆօսարօհա մուղայիրինի
իտտաա իթմիշ իտի իսէ տէ, պունունլա պէ-
րապէր, գուլվէթինի հէնուզ միւքէմմէլէն պու-
լամամըշ իտի, — մէղքիւր խանէ գաբուճուսու-
նուն օտասը էօնիւնտէն կէշտի, վէ գաբուճու-
թարաֆընտան քէնտիսինէ ասլա տիզ գաթ օ-
լունմատըղը թագտիրտէ, նէֆէս ալմագ իւղ-
րէ հէր պիր գաթտա տուրարագ, նէրտիվէն
գատէմէլէրինտէն եօգարը չըգմանա պաշլատը :

Մէրգում իլէ պիրլիքտէ, պիզ տախի լիւսի-
լին տայիրէսինէ կիրէլիմ :

Մէղպուրէ կէնճ գըղ, Մալբէրթիւտէն գար-
ղէն ալմըշ օլտուղու պէշ պին ֆրանդ իլէ էքէ-
յիճէ սէրվէթ սահիպէսի օլմուշ օլուպ, սա-
պահտա ազշամտա գարաթլաշտըրըլաճագ օլան
նիս սէյեահաթըր իշին նաղը գումաշլար սա-
թըն ալարագ, պունլարը քէմալ մէհարէթ վէ
Բաբիսլի գըղ վէ գատընլարա մախսուս պիր
կուսթօ իլէ պիշիպ տիքմէքտէ իտի :

Սնճագ եագընտա նայիլ օլաճաղը իգպալ ու

սաստեթի հէնուդ նէ՝ թէյղէսինէ վէնէ՝ մա-
տամ՝ վէրտիեեե թէպիղ իթմէք իսթէմէտի-
կինտէն, կիւեա իշէտիկի իշէրի, հէր վազըթ
հիսապընա տիքիշ տիքիկի մաղաղաեա մահ-
սուպէն իշէմէքտէ օլտուղունու պէհանէ իտէր
իտի :

Լիւսիլին օտաւը էշիլինտէն կէշտիկիմիզ զէ-
ման, մէզպուրէ՝ ալիլէ թէյղէսինին էթրաֆըն,
տա տօլաշմազ.տա, վէ օ իհթիեարէ գատըն
իսէ, մէրադլը պիր հալտէ զանն օլունաղազ,
աեադտա տուրմադտա իտի : Իհթիեարէնին
թէհամմիլիւ գալմաեարադ :

— Նէ՞ եաբըեօրսուն, պէնիմ մինի մինիճիդ
զըղըմ, եօգսա պանա պիր ֆիսթան էօլիւ-
սիլ միւ ալըեօրսուն, տէտի :

— Էվվէթ, սէվկիւլիւ թէյղէճիլիմ, զանը-
նըզ բէք տօղրու տըր, սիզէ եէնի պիր ֆիս-
թան էօլիւսիւ ալըեօրում, տէեու մուգսպէլէ
իթտի Պիւլպիւլ կիւլէրէք :

— Սճաշիպ, ֆիսթանըմ եըրթըմը՞ մը տըր :

— Խաշը, եըրթըմըշ տէյիլ տիւր ամմա, էսկի-
միշ տիւր, անըն իշին պիր ան էվվէլ պունու
թէպտիլ իթմէք լաղըմ տըր :

— Լաքին պիլիբսին քի, հէնուդ մազպուլթ
օլարադ, պէնիմ պիր տիկէր ֆիսթանըմ տա-
հա վար տըր :

— Էվվէթ, տահա պիլիբիմ, ֆադաթ պիր
եէնի ֆիսթանընըղ օլուրտա նէ՞ զարարը օլուր :

— Իյի ամմա, տիկէր պիր ֆիսթանա լիւզու-
մում վա՞ր մը տըր :

— Շիմտիլիք եօգ տըր , ֆագաթ եագընտա
օլանագ տըր , Հէմ պէեաղ միսօլարընըլ տախի
պուլունանագ տըր :

— Պէեաղ միսօլարըմմը , Զէնկին գատընլարըն
կիյինտիքլէրի կիպիմի . . . լաքին , գըզըմ , սէն
տիվանէ՞ մի օլտուն :

— Խայր , թէյզէ , նիշին տիվանէ օլաերմ ,
միւրատըմ սիզէ կիւղէլ վէ լաերդըլ էլպիսէլէր
եաբմագ տըր :

— Ամմա պիր քէրրէ տիւշիւն քի , էկէր պէն
Սալքէթրիէրտէ պու էլպիսէլէրի կիյինիր իսէմ ,
պէնիւմ իւզէրիմէ կիւլէրլէր :

— Սիւ տէ , պուրաեա կէլտիկինիզ կիւնլէր կի-
յինիրսինիզ :

— Բէք ալէա , մատամ քի սէն իսթէեօր ի-
սէն , պէն տէ Գիքիլ օլմաեա ըազը օլուրում :

— Մի՛ւնասիպ , պէն տէ էօլլիւմիւ ալտըմ , վէ
շիմտի պիր գալըպ չըգարըպ , օնտան սօնրա
տիքմէեէ պաշլաեաճաղըմ :

— Գը՛ղըմ , պանա տիքէճէկին ֆիսթան սի-
եաՀ օլանագ տըր , տէյի՛լ մի :

— Էվվէթ , թէյզէճիյիմ :

— Եումշագ եաբաղը գումաշտան , տէյի՛լ մի ,
շիւնքի օ գումաշ վիճուտիմի ըսըթըր :

— Էվվէթ , թէյզէ :

— Գումաշը վիր տէ պիր քէրրէ էլիմէ պա-
գայըմ :

Լիւսիլ , պիչմէեէ հազըրլանտըղը սիեաՀ պիր
աթլաս բարչասընա աթֆը նաղար վէ թէպէս-
սիւմ իտէրէք :

— Տահա գումաշ եւտիմոէ տէյիլ տիր, եա-
րըն սաթըն ալմաեա կիտէճէյիմ, վէ գումաու-
րաճըեա տա, սիզին իչին պօթին սիբարըշ ի-
տէճէյիմ, տէտի :

— Պօթի'ն մի, — տէեու մուգապէլէ իթտի
ալիլէ գատըն սէվինճինտէն իքի էլլէրինի պի-
րիպիրինէ վուրարագ, — աճապա պիրիսի էվ-
լէնիեօր տա, տիւյիւնիւնէ'մի կիտէճէյիզ :

— Անըն տա իհթիմալի վար տըր, թէյզէճի-
յիմ, հէմ պունտա թէաճճիւպ իտէճէք նէ'
վար տըր, տէեու ճէվապ վիրտի Պիւլպիւլ եէ-
նիտէն թէպէսսիւմ իտէրէք :

— Էկէրչի սէնին տիւյիւնիւն օլսայտը, նէ'
գատար մէմնուն օլաճագտըմ, հալպու քի գը-
ղըմ, Աչա հպանա պու մէսէրրէթի պախշ իթ-
մէտիկինտէն, սէնին տիւյիւնիւնիւ կէօրմէք-
լիք իպգալինէ նայիլ օլամաեաճաղըմ, տէտի
իհթիեարէ գատըն իլք սէօղիւնիւ մէսէրրէթ,
վէ սօնրաքինի քէտէլլէ թէլէֆիիւզ իտէրէք :

— Սէ'վկիւլիւ թէյզէմ, պիւթիւն պիւթիւն
մահզուն օլմաեընըզ, ինսան՝ էօմիւնտէ հէր
շէյէ հաղըր պուլունմալը տըր : — Հէմ սիզին
ուեուեաճագ վադթինիզտէ կէլմիշ օլտուղուն-
տան, հայտէյին սիզի տիկէր օտաեա կէօթիւ-
րէյիմ, վէ սիղ ույգուեա տալտըղընըզտա, պէն
տախի գալըպ չըգարաեըմ :

— Բէք իյի, ազի'զէմ, էօնիւմէ տիւշտէ կի-
տէլիմ :

Լիւսիլ, ալիլէ թէյզէսինին էլինտէն թութ-
տու, վէ մէղպուրէ իհթիեարէ գատըն, կէնճ

գըզա թաեանմազտան էվիէլ, բէք չօդ տէֆա
անլընտան էօբտիւ, վէ տիթրէր պիր սէտա
իլէ տախի :

— Գը'զըմ, պէն սանա նա'սըլ խայր տուաւը
չտիեօրնամ, ճէնապը Հազդ նէզտինտէ տա-
խի պերխիւտար օլասընը, զիրա սէն մէլէքէ
կիպի պիր գըզըզազսըն :

Էօքսիւզ գըզ տախի պիլ մուգապէլէ թէյդէ-
սինին եիւզիւնիւ էօբտիւ, վէ սօնրա մէրգու-
մէյի իքիւնճի օտանըն էչիյինտէն կէչիրիպ,
պիր դօլթուգլու սանտալեէտէ օթուրթտու,
վէ արգատան տախի դարուեու դաբաեարադ,
քէնտի մասասը եանընա ավտէթ, վէ իչինէ
միւկատէրէթ իյլէտի :

Պիւլպիւլ, ֆիսթանըն գալըպընը նիզամէն
վէ ուսուլէն պիչտիկի սըրատա, նիմ սէս իլէ
պէսթէ օգումագտա, վէ ֆիքիրճէ տախի պիր
թադըմ կիւզէլ իւմիտլէր տէրեաւընտա կէ-
զինմէքտէ իտի :

Պու արալըդ Լիւսիլին գարուսու եաւաչճա
վուրուլտու, լաքին օլ տէրէճէ եաւաչճա վու-
րուլտու քի, կէնճ գըզ, պէլքի եանլըչ պիր
սէս ալմըչ տըր զաննըյա, պաչընը եօգարը
գալտըրըպ գուլագ վիրտի :

Գաբու թէքրար վուրուլտուդունտան, Լիւսիլ,
— Կիրինիզ, տէտի :

Գաբու տուր աչըլտըղընտա, էօքսիւզ գըզ,
հայրէթ վէ մէսէրրէթլէ բէֆի սէտա իթտի,
զիրա գարչըսընտա պուլունան չախա, սէվկիւ-
լիւսիւ բրէնա օլուպ, մէրգում պէչ գաթ նէր-

տիվէնտէն չըգմասը իւզէրինէ , գուզվէթ վէ
թագաթ տան տիւշմիւշ օլտուղունտան , գա-
բունուն պիր թարաֆընա տաեանըպ գաւմիշտը :

— Սիճմիսինիզ , — տէտի լիւսիլղաեթ եա-
վաշ պիր սէտա իլէ , — նէ՛ առէմի պասիրէթ
տիր քի , եիւզնիւք իտէճէկինիզի տիւշիւնմէ-
եէրէք , գալդըպ պուրալարա գատար կէլմիշ-
սինիզ :

— Լիւսիլ . . . ազիզէմ լիւսիլ , — տէեու ճէ-
վապ վիրտի Հէքթօր՝ նիշանլըսընըն քէնտիսի-
նէ տօղրու ուզաթտըղը էլի թութուպ , տօ-
տագլարընա տաեաթարագ , — սիզի տէօրթ
կիւն տիւր քի , կէօրմէտիմ :

— Իմտի , պարի պիր ան էվվէլ կէլին օթու-
րուն . . . նէ՛ գատար տա եիւզիւնիւզիւն ըէն-
կի սարարմըշ . . . գուլագ թօղլարընըզա վա-
րանա գատար թէր տամլալարը միւշահէտէ օ-
լունուեօր : — Պու հարէքէթինիզ , տօղրուսու
ատէթա տիվանէլիք տիր , վէ էկէր պէնիմ ճէ-
սարէթիմօլսա իտի , սիզի թէքտիր պիլէ իտէր
իտիմ :

— Ա՛հ , սիզի բէք սէվէրիմ . . . էկէր սիզ . . .
տէտի Հէքթօր , վէ սէօղիւնիւ տէվամէ վա-
զըթ գալմալըպ , էօքսիւզ գըզճըղաղ , էլինի
մէրզ սւմուն աղղը իւզէրինէ կէօթիւրէրէք , եա-
նընտաքի օտաեա աթֆը նազար իթտի , վէ ,

— Թէյզէմօ օրատա տըր , սէսիմիզի իշիթմէ-
սինի իսթէմէմ , տէտի :

— Թէյզէնիզին տահա հիշ պիր շէյտէն մա-
լիւմաթը հօ՛գ մու տուր :

— Խա՛յր , մալիւմաթը եօգ տուր :

— Բէ՛ք ալէա , էօյլէ իսէ , պէն հէր շէյի քէնտիսինէ սէօյլէեէճէյիմ , — Պէնիմիչին մէզ պուրէ՛ սիզին զայպ իթմիշ օլտուղունուզ վալիտէնիզ եէրինտէ տիր : Պինապէրին սիզին իլէ էվլէնմէք իսթէտիկիմի թէքլիֆ իթմէք իւզրէ՛ օնա միւրաճաաթ իթմէլիյիմ :

— Ա՛հ , Հէ՛քթօր , սիզ նէ՛ գատար խալիս վէ միւսթազիմ պիր զաթսընըզ :

— Էհլի նամուստան մաատուտ օլան պիր քիմսէ՛ պու եօլտա պիր վաղիֆէ իճրա իտէր իսէ , ֆազլա պիր շէյ մի իթմիշ օլուր , — Զաթէն պիզի րապթ իտէկէլէն մուհապպէթ պաղընը , չէօղիւլմէզ պիր հալէ գօյմազլըղը իսթէմէք , սահիպ իսթիգամէթ մի օլմագ տըր , Հէմ տէ պու խուսուստաքի իսթիճալիմ , քէնտի մէնֆաաթըմ իչին տիր : Էվվէթ , պէն՝ սաատէթի հալէ պիր ան էվվէլ նայիլ օլմագ իսթէրիմ , իւմտի , պու կիւնտէն թէյզէնիզի կէօրիւպ , քէնտիսիյլէ գօնուշաճաղըմ , վէ եադընտա ագտը իզտիվաճըմըզն իճրասը իչին , անըն րիզա սընը իսթիհսալ իյլէեէճէյիմ , վէ պիր գաշ կիւն սօնրա , տօսթլարըմա պիր զիեաֆէթ վիրիպ , իշպու զիեաֆէթտէ , պիլա թէէսսիւֆ թէրք իթմէքտէ օլտուղում ճահիլճէ էօմիւրտէն գաթիէն էլ չէքմէքտէ պուլունտուղումու քէնտիլէրինէ խապէր վիրէճէյիմ : Օնտան սօնրա , ագտը իզտիվաճըմըզ իչին իճապ իտէն մուսամէլաթ , պիր թարաֆտան պուրատա իճրա օլունտուղու հալտէ , պիզ Նիսէ կիտէճէյիզ , վէ

ալտէթիմիզտէ , հաղոր պուլաճաղըմը մուգա-
վէլէնամէյի պիլիմզա , հիւքիւմէթ տայիրէսի-
նէ վէ քիլիսէսէ կիտէրէք , սիզ սէ'վկիւլիւմ ,
բրէնսէս աը Գասթէլ-վիվան իւնվանընը իհ-
րազ իթմիշ օլաճագսընը : Պու սէ'օյլէտիկիմ
շէյլէր սիզճէ տախի միւնասիպ տէյի'մի տիրլէր :

— Միւնասիպ օլտուղունու պաննա'մը սիւալ
իտիւօրսունուզ , տէտի լիւսիլ , հէմ թէպէս-
սիւմ իտէրէք վէ հէմտէ գըզարարագ :

Պատէհու մէզպուրէ պիր ազ սիւքիւթտէն
սօնրա ,

— Սիզէ պիր շէյ սիւալ իթմէքիկիմէ միւսաա-
տէ իտէրմիսինիզ , տէտի :

— Մա'աշալլահ , եալընըզ պիր շէյ սիւալ
իթմէնիզէ տէյիլ , իլլա եիւշ շէյ սիւալ իթմէ-
նիզէ պիլէ միւսաատէ իտէրիմ :

— Եալընըզ պիր շէյ սիւալիմ քեաֆի տիր ,
եանի սէյեահաթըմը նէ' գատար վադըթ իմ-
թիտատ իտէճէք տիր :

— Պիր այ գատար :

— Իմոի էկէր պէնի մէսուտ գըլմաղլըը իս-
թէրսէնիզ , պանա պիր շէյ վատ իթմէնիզի
րէճա իտէրիմ :

— Մատտէնին նէ' օլտուղունու պիլմէսէրէք ,
բէ'ք ալէա , վատ իթտիմ , լաքին մատտէ նէ'
տիր :

— Մատտէ' մուգավէլէմիդին իմզա իտիմէ-
սի կիւնիւնիւն թայեինինի պանա պրադմսոյ-
լըլընըզտան իպարէթ տիր :

— Ֆագաթ պունա նէ' լիւզում վար տըր ,

տէտի Հէքթօր հայրէթոյ գալարագ ,

— րէճա իտէրիմ , պու խուսուստա մէրագ
իթմէ յինիզ , — Պու տա պէնիմ ուֆաճըգ պիր
էսրարըմ տըր , — Պունտան պաշգա պանա վատ
տախի իթտինիզ ,

— Վատըմը թուլթաճաղըմ , անճագ սիզ տէ
սաատէթի հալիմի կէճիքտիրմէեէճէքսինիզ ,
տէյի՛մի ,

— Սիզին սաատէթի հալինիզի կէճիքտիրմէք ,
պէնիմ սաատէթի հալիմի կէճիքտիրմէք տիր ,
կէնճ բրէնս , Լիսիլին էլինի պուս իթտի , վէ
սօնրա իհիթիրազ վէ աշիքեար պիր թէրէտ-
տիւտ իլէ քէլամա աղաղ իտէրէք ,

— Շիմտի , պէնիմ սէվկիւլիւմ , պէն տախի
սիզէ սատէ պիր րէճա իտէճէյիմ , տէտի , — Սիզ
պէնիմզէվճէմօլաճագսընըզ զէվճ իլէ զէվճէ ա-
րասընտա հէր չէյ միւշթէրէք տիր , Պէն զէն-
կինիմ , հալպուքի սիզ զէնկին տէյիլինիզ ,
իմաի , մատամքի հէր չէյ պէյնիմիզտէ միւշ-
թէրէք իսէ , միւսաատէնիզլէ սիզէ պիր միւ-
տար . . .

— Բարա՞մը վիրմէք իսթէեօրսունուզ . . . —
տէտի Պիւլպիւլ մէրգուլմուն սէօզիւնիւ քէսէ-
րէք , — հալպուքի պունտան էվիլէլ պու եօլ-
տա պիր թէքիթինիզի րէտտ իթտիկիմ կիպի
թէքրար րէտտ իտէրիմ ,

— Լաքին միւլահազա իտինիզքի , եագըն-
տա վուգու պուլահաճագ սէյեահաթըմըլ միւ-
նասէպէթիլլէ , բէք չօգ չէյլէրէ իհիթիեաճը-
նըզ պուլունահաճագ տըր ,

— Զաթէն իհիծեաճըմ օլան շէյլէրի իտին՝
միշիմ տիր : — Պա՛գընը թէտարիքեաթըմը
պիլէ կէօրիւօրում :

Լիւսիլ պու սէօզլէրի սէյլէտէրէք , իսկէմ
լէլէր իւզէրինտէ մէվլու օլան գումաշարը իրա-
տէ իթտիկինտէն , բրէնս հայրէթտէ գալարագ ,

— Պու շէյլէրի սի՞վ մի սաթըն ալաընը ,
տէեու սիւալ իթտի :

— Հա՛յ հա՛յ . . . — Լաքին պունլար սիզի
թէաճճիւպտէ՞մի պրագըօր :

— Էվլէթ , պիր ալ թէաճճիւպ իտիօրում . . .
հաթթա գիտատէ պիլէ , չիւնքի սիզ պանա տէ-
միշ իտինիզ քի . . .

— Եանի պէն ֆագիրէ , վէ բէք ֆագիրէ-
յիմտէմիշ իտիմ , տէյի՛լ մի . . . պու իսէ սա-
հիհ տիր :

— Է՞յ . . .

— Լաքին պիր միգտար թասարրուֆ իթմիշ
իտիմ , Պունտան պաշգա , հէր հանկը մաղա-
զանա մահսուպէն չալըշըօր իսէմ , օ մաղա-
զանըն պանա էմնիյեթի օլաուղունտան , իս-
թէտիկիմ գատար պանա բրէպէն իտէր :

— Լի՛ւսիլ . . . Լի՛ւսիլ . . . — տէտի բրէնս , —
պու հարէքէթինիզ բէք ֆէնա տըր , — Էյլէ
զանն օլունուօր քի , պէնտէն հիշ պիր շէյ ալ-
մամագ սայ վէ նիյեթիինտէ պուլունուօր-
սունուզ :

— Նա՛նքէօր . . . — տէեու մուգապէլէ իթ-
տի էօքսիւզ գըզ՝ գալպինտէ մէրքիւզ օլան
մուհապպէթի ֆէվզէլատէսինի միւպէյեիննա .

ղարընը Հէքթօրա աթֆի իտէրէք, — սիդին աչգ ու մուհապպէթինիդի դապուլ իթտիկիւմ, վէ պունա մուգապիլ, քէնտի աչգ ու մուհապպէթիմի սիդէ թագտիւմ գըլտըղըմ հալտէ, տահա շիքեաեէթ մի իտիեօրսունուզ :

Իքի նէվճիվանլար մուհավէրէեէ տալմըջ օլտուղլարընտան, եանընտաքի գարունուն աչլըմասը սէսինի իշիտէմէտիլէր :

Ալլիլէ խաթուն, պու մէնղարէյի կէօրիւնճէ, եիւզիւնիւն րէնկի սարարպ, վէ սիմասը տախի ալթիւսթ պիր հալ քէսպ իտէրէք, էշիյին իւզէրինտէ տուրտու, վէ թահրիք օլունմուշ, վէ թանըլմաղ պիր րատաէեէ կէլմիշ օլան պիր սէտա իլէ,

— Լիւսիլ, եալընըղ տէյիլմիսին, տէտի :

Բրէնս վէ Պիւլպիւլ իհթիեարէ դատընը կէօրսաիւքլէրինտէ, աեալա գալդտըլար :

Հէքթօր մէգպուրէ դատընա տօղրու եիւրիւտիւկիւնտէ, Լիւսիլ իշարէթլէ մէրգումու տուրտուրտու, վէ ճէվտուղա աղաղ պիրլէ,

— Ֆիւլադը, թէյլէ, եալընըղ տէյիլիւմ, տէտի :

— Եանընտա քիւմ վար տըր :

— Պիր տօսթ վար տըր :

— Պիր տօսթ մու, տէեու թէքրարլատը ալիլէ դատըն, — Լաքին պէնիւմ իշիթտիկիւմսէօղլէր, պիր տօսթա սէօյլէնիլէմէղլէր, վէ օ սէօղլէր պանա տէհշէթ կէթիլիեօրլար :

Իօքսիւլ գըղճըղաղըն եիւղիւ ոյու սէօղլէրտէն գըզարարագ :

— Թէ՛յզէճիյիմ, հագգըմտա շիւպհէ՞ մի ի-
տիեօրսունուզ . . . էկէր շիւպհէ իտիեօր իսէնիզ,
պու հարէքթինիզ բէք զալիմիք վէ հագգ-
ըզըզ տըր, տէտի :

— Լաքին պէն հէր շէյի իշիթտիմ:

— Թէ՛յզէճիյիմ, սէվկիւլիւ թէ՛յզէճիյիմ, մա-
տամքի պազը սէօզլէրիմիդի իշիթմիշ իսէնիզ,
պարի իշի սօնունա գատար տինլէյինըզ, օ հալ-
տէ վէսվէսէ իտէճէք հիշ պիր սէպէպինիզ գալ-
մազ զանն իտէրիմ:

42

Լիւսիւ պու լագըրտըլարը սէօյլէրքէն, սէ-
սինտէ պիր վագար հիսս օլունուեօրտու :

Ալիլէ գատըն, պու սէսին չըգմագտա օլտու-
ղու օտանըն թարաֆընա տօղրու պաշընը չէ-
վիրիպ, ֆիքրինին քիւհնիւնիւ օգուրճասընա,
կէօզլէրի՝ էօքսիւզ գըզըն սիմասընա աթֆ օ-
լունու :

Պիւլպիւլ մէզպուրէյի պիր իսկէմլէեէ կէօ-
թիւրիւպ օթուրթտու, վէ քէնտիօի տախի
եանընտա օթուրուպ, վէ էլլէրինի թութա-
րագ :

— Թէ՛յզէճիյիմ, տէտի, խաթըրընըա կէլի-
եօր մու Սալքէթրիէրտէ կէօլմիւշ օլտուղու-
նուզ պիր րիւեա քի, պիր գաշ կիւն էվլէլ
եինէ օ րիւեատան պահս իտիեօրտունուզ :

— Էվվէթ , խաթըրմտա տըր , — տէեու ճէ-
վապ վիրտի իհթիեարէ գատըն , — էօյլէ պիր
րիւեա ունուտուլուր մու , — կէօրտիւկիւմ րիւ-
եա տա շունտան իպարէթ իտի . շէօյլէ քի կէնճ
պիր բրէնս ոէնի կէօրիւպ , սանա տիլտատէ օլ-
մուշ , վէ սէնիւլէ էվլէնմէք իսթէմիշ իտի : Լա-
քին պէրի թարաֆտա շէյթան կիպի պիր ա-
տէմ վար իտի քի , բրէնսի հէր հալտէ թէ-
լէֆ իթմէքլիկի ֆիքրինտէ գուրմուշ իտի :
Հաթթա շէյթանը մէրգում թասավվուրունու
պիլ իճրա , պիշարէ բրէնսի մուհլիքէն վուրմուշ
վէ եէրէ տիւշիւրմիւշ իտի :

Իհթիեարէ գատընըն ղիւեասը , Հէքթօրա՝
իթտիկի տուէլլօեու վէ Ֆէրնան վօլնէյին քէն-
տի կէօքսիւնէ սաբլամիշ օլտուղու գըլլըճը
խաթըրնա պրագտըղընտան , մէրգում վիճու-
տինտէ պիր տիթրէմէ հիսս իյլէտի :

— Ֆագաթ , — տէեու մուգապէլէ իթտի Լիւսիլ
— պուրատա պուլունտուղունուզ միւտտէթ զար-
ֆընտա թէքրար պիր րիւեա կէօրմիւշ իտինիդ
քի , պունտա տախի իւք րիւեանըղըննէթիճէի
մուղիրրէսի եալանա չըգմըշ օլտուղու , վէ պէ-
նիմ՝ աշգ ու սէվտա սայիգասըյլա բրէնսի գուր-
թարըպ , անընլա էվլէնմէեէ մուվաֆֆագ օե-
տուղում անլաշըլըեօրտու :

— Էվվէթ , պու շէյլէր հէբ ոահիհ տիր , Լա-
քին պու շէյլէրի տէրխաթըր իթմէքտէն ոէ-
պէպ նէ՞ տիր , տէտի իհթիեարէ գատըն ,

Պու տէֆա տախի Հէքթօր , սլիլէ գատընըն
էյլէրինի թութուպ :

— Սէպէս վէ մանէա նէ՞մի տիր, մա՛տամ, —
տէտի տիժրէր պիր սէտա իլէ, — սէպէս վէ
մանէա շու տուր քի, իլք տէֆա կէօրտիւկիւնիւզ
տէհչէթլի ըիւեա սահիհէն վուգու պուլուղու
կիպի, մուախարէն կէօրմիւշ օլուղուղու
սաատէթ ու իգպալ ըիւեասը տախի իճրա օ-
լունմագ իւզրէ տիր :

— Գի՞մ տիր պէնիմէ կէօրիւշէն, տէեու սիւ-
վալ իթտի շէտիտէն միւսիննէ գատըն :

— Պիր ասէմ տիր քի, լիւսիլին՝ գըզար ի-
չինտէ է՛ն խալիսի, է՛ն տիլպէրի, վէ է՛ն զի-
եատէ սէվիլմէեէ շայեան պուլունանը օլու-
ղունու պիլիը : — Պիր ասէմ տիր քի, լիւսիլի
սէվէր, վէ անընլա էվլէնմէքլիկի թալէպ իչին
սիզէ միւրաճաաթ իյլէր :

— Հագըգաթէն, սիզ լիւսիլի սէվիեօ՞րմու-
սունուզ, տէտի ալիլէ գատըն :

— Էվլէթ, պիւթիւն ըուհումլա սէվէրիմ :

— Է՛յ, լիւսիլ տէ սիզի սէվիեօ՞րմու :

— Ո՛հ, պիւթիւն գալպիմէ սէվէրիմ, տէտի
էօքսիւզ գըզ նագիք պիր սէտա իլէ :

— Պիրպիրինիլէ էվլէնմէք արզուսինտէ՞
միսինիլ :

— Հէմ պիր սն էվլէլ էվլէնմէքլիկի արզու-
խաէրիլ, տէտի Հէքթօր պիլա թէրէտտիւտ :

— Բէ՛ք ալէա, պունա պէն տախի մուվաֆ-
ֆագաթ իտէրիմ, վէ սիզին տէ նամուսլու պիր
կէնճ օլուղուղունուղու հիսս իթմէքլէ, պու եօլ-
տա պիր թէսատիւֆէ մէմունում : — լաքին
սալթ սէվիլմէք վէ էվլէնմէքլէ իշ պիթմէզ :

եաշամագ տա լազըմ տըր . . . — Լիւսիլին իյ-
նէսի՝ պիր էվ մէսարիֆինէ քիֆառէթ իտէ-
մէզ, — իմսի, էվլէնէճէք օլուրսանըզ, նա՛նը
կէշինէճէքսինիզ :

— Սիզ թէէմին օլունուզ, մա՛տամ, — տէտի
Հէքթօր թէպէսսիւմ իտէրէք, — Լիւսիլ էվլէն-
տիքտէն սօնրա, չալըշմաեաճագ տըր, վէ հաթ,
թա հէմ անըն վէ հէմ սիզին միւսթագպէլի-
նիզ թահթը թէէմինէ ալընմըշար տըր :

— Տիմէք տիր քի, սիզ մալիեէճէ իյի պիր
հալտէ պուլունուեօրսունուզ :

— Մա՛տամ, պէն միլեօնլար սահիպիյիմ, վէ
իսիմ Հէքթօր, բրէնս տը Գաթթէլ-Վիվան տըր :

Ալիլէ գատըն իքի էլլէրինի թալանա աօշ-
րու գալտըրտը, վէ պուրուշմուշ օլան եիւզին-
տէ ֆէվգէլատէ մէսէրրէթ ալէամէթի միւշա-
հէտէ օլունարագ :

— Պիր բրէ՛նս . . . վէ սահիհ պիր բրէ՛նս — . . .
տիմէք բիւեամ թէքմիլէն կէլիպ չըգտը տէտի :

— Էվլէ՛թ, սէվկիւլիւ թէյլէճիյիմ, բիւեա-
նըզ չըգտը, — տէեու մուգապէլէ իթտի Էօք-
սիւզ գըզըլուզ, — վէ Հէքթօրուն նէ՛ գա-
տար կիւզէլ, նէ՛ գատար համյեթթիլ օլտու-
ղունու, վէ պէնի նէ՛ տէրէճէ սէվտիկինի պիլ-
սէնիզ . . . :

— Ֆագաթ սէնի տայիմա սէվէճէ՛ք մի տիր,
գը՛ղըմ :

— Էվլէ՛թ, տայիմա սէվէճէյիմ, պէն օնա
թէքմիլ Էօմրիւմիւ ֆէտա իտիեօրում, տէտի
կէնճ բրէնս :

Արիւն գատըն քէմալ րիգգաթընտան նաչի
կէօղ եաշը տէօքէրէք , քէսիք պիր սէտա իլէ ,

— Ահ , նէ՛ գատար մոթըլուլու իմիշիմ , տէ-
տի , — Էյլլա՛ տլարըմ , էլլէրինիզի պանա ու-
ղաթընըզ , վէ քէնտի էլլէրիմ իշինտէ սիզին
էլլէրինիզի պիթ իշտիրմէքլիկիմէ միւսատտէ ի-
տինիզ : Ճէնապը Հագգըն թէպէրրիւքեաթընը
իւզէրինիզէ տալէթ , վէ սիզի անըն պէրէքէթի
իլէ մուպարէք գըլարըմ : — Միւսիւ բրէնս ,
պէնիմ Լիւսիլիմ իլէ պիր ան էվվէլ էվլէնինիզ
քի , էօլմէշտէն էվվէլ , իգպալ ու սաատէթի-
նիզի կէօրէյիմ : Օնտան սօնրա էօյսէմտէ , քէ-
տէր իթմէմ :

Միւհթէրէմ գատընըղաղ , իքի նիշանըլա-
րըն պաշլարընը կէօքսիւնէ տաեաթըպ , եիւզ-
լէրինի հէմ էօրսիւ , հէմ կէօղ եաշը տէօքտիւ :

— Մա՛տամ , տահա սիզ ուզուն միւտտէթ
եաշտեաճագսընըզ , վէ պիզիմ եանըմըղտա գա-
լլպ , պիզտէն ապա այրըլմաեաճագսընըզ : — տէ-
տի Հէքթօր , քէմալ հէեէճանընտան նաչի ,
սէսի պօղըլմադ րատտէսինէ կէլէրէք :

— Ահ , հաղըգաթէն պէն բէք մոթըլուլու
պիր քիմնէ իմիշիմ , — տէեու թէքրարլատը
իհթիւեարէ գատըն : Պատէհու Լիւսիլէ խիթա-
պէն , — սէնի քիւչիւճէք շէյթան , պու սա-
պահ պէնիմ ֆիսթանըմըն էօլիւսիւնիւ ալըրքէն ,
մէկէր պէնիմ տիւյիւն էլպիսէմի հաղըլլաեօր-
մուշուուն , տէյիլմի , տէտի :

— Խա՛յր , սէվկիւլիւ թէյզէմ , էօլճուլուգ
ֆիսթանընըղըն էօլիւսիւնիւ ալըեօրտում :

— Եօլճուլո՞ւ գ մու իտէճէյիլ :

— Էվլէթ , մա'տամ , — տէեու մուգապէլէ իթտի բրէնս , — եաշամագլըղմա հէման Լիւսիլ գատար եարտըմ իթմիշ օլան թապիպիմին թափսիեէսի իւղրէ , պիր այ գատար Նիստէ վագըթ կէչիրէճէյիլ : — Էմնայի ղայպուպէթիմիլտէ , ագտը իզտիվաճըմըղն իլանը օլունաճագ , վէ Բարիսէ ափտէթիմիղի միւթէագըպ , տիւյիւն ճէմիյեթի իճրա իտիլէճէք տիր :

Հէքթօր պիր սաաթ գատար իհթիեարէ գատուն իլէ միւլագաթ իտիպ , միւսթագպէլ հագգընտաքի բարլագ թասափվուրաթընա տայիր մէգպուրէեէ մալիւմաթ վիրտի : Պատէհու մէրգում' ըրգգաթամիլ պիր գալպ իլէ , վէ իրթէսի կիւն թէքրար կէլմէք իւղրէ սէօղ վիրէրէք , Լիւսիլ իլէ թէյգէսի նէզտլէրինտէն մուֆարագաթ իթտի :

Օլ կիւնիւ , եարը կիճէլէյին , Մ. տը Ֆօսսուրօ , Կապրիէլ կէչիտինտէքի քիւչիւք գարուտան Շասլէն գօնաղը պաղչէսինէ կիրիպ , վէ մալիւմիւմիւղ օլան քէօշկիւն էչիյինտէն կէչէրէք , մահուտ սագսընըն եօսունու ալթընապիր թէգքիրէ վաղ իթտի քի , միւնտէրիճաթը չունտան իպարէթ իաի . « Եարըն » , Էարը կիճէլէյին , գալչէք . . . Իշ կիւրէք Էարը Գըր : »

Պլանշ պու թէգքիրէյի սապահայըն պուլուպ , իշարօլունան մահէլլտէ վէ այնի վագըթտա պուլունմայը ֆիքրինէ գօյտու :

Թամ մուգարըրէր վագըթտա , պարօն Սէղար , եախօտ տահա տօղրուսու թէք կէօղ Բի-

էր րէտօն , Կապրիէլ կէշիտինէ վասըլ օլտու-
ղունտա , Պլանշ ղաեէթ իզթիրապը հալ իչին-
տէ օլարագ , մէրգումու պէքլէեօրտու : Պինա-
պէրին մէզպուրէ , Բիէր րէտօնա խիթապէն ,

— Տիմէք տիր քի , իշ վագթը կէլտի , տէ-
եու պէեան իթաի :

— Էվվէթ , աէեու ճէվապ վիրտի թէք կէօղ :

— Էմրլէրինիզէ պէքլէեօրում :

— Լազըմ կէլէն էվամիրի վիրէճէք իսէմտէ ,
էվվէլ էմիրտէ սէն պէնիմ պաղը սիւալլէրիմէ
ճէվապ վէր . . . — Հապլարա տայիր վիրտի-
կիմ թալիմաթա թէվֆիգ հարէքէթ իթտին մի :

— Թէմամը թէմամընա հարէքէթ իթտիմ :

— Տիւշէս պու կիւն օ հապլարտան ալտըմը :

— Էվվէթ :

— Գաշ տանէ :

— Պէր միւթատ իւշ տանէ :

— Պու ագչամնանը տըր :

— Հապլար թէպտիլ օլունալըտան պէրի տիր ,
մէզպուրէ արա սըրա պիւթիւն պիւթիւն թա-
գաթսըղըղա տիւշմէքտէ , վէ պունտան տօ-
լաեը տօգթօր թէաճհիւպ իթմէքտէ իսէ տէ ,
սէպէպինի անլաեամամագտա տըր : — Մէր-
գում պու կիւնտէն պէտ իլէ , խասթաեա հէր
ագչամ պիր տանէ ֆաղլա հապ վէրիլմէսինի
թէնպիհ իյլէմիշ տիր :

— Տիւշէս սօն իքի հապլարը սաաթ գաշ-
տա եուտաճագ տըր :

— Սաաթ օնտա :

— Հապլարը քէնտիսինէ վիրէն քիմ տիր :

— Պէն :

— Տայիմա սէ՞ն միսին :

— Էվվէթ :

— Բէք ալէա : — Պու կիւն այլն 15 ի տիր , տէրխաթըլը իյլէ քի , եարընս,ան իթ իպարէն , վէ այլն 20 սի ադչամընա դատար , հապլարը թէպտիլ իթմէքլիքտէ պէրտէվամ պուլունա-
ճագսն . . . — Տօգթօրուն շիւպհէլէրինի իլա-
լէ իթմէք տէ լազըմ տըր , անլատը՞ն մը :

— Այլն 20 նճի ադչամընա դատար տիեօր-
տունուզ , տէյիլ՞մի :

— Էվվէթ : — Պու թարիխի ունութմաեասըն :

— Ունութմամ :

Սէզար ճէպինտէն քիւչիւք պիր շիշէ չեգա-
րըպ , վէ Պլանչա թագտիմ իտէրէք ,

— Այլն 20 սինտէ վէ սաաթ 10 տա , աիւշէ-
սէ պու իքի հապլարը վիրմէլիսին , լաքին
տիգդաթ է՞թ քի , պունլարը էվվէլքիէր իլէ
չաշըմաեասըն , տէտի :

— Սիզ օլ պապտէ էմին օլուն , պէն հէր
կիւնա խէթատան սագընըրըմ : — Պաշգա պիր
տիեճէկինիզ վա՞ր մը տըր :

— Պաշգա տիեճէկիմ շու տուր քի , կէրէք
պու շիշէյի , վէ կէրէք էվվէլքի վիրտիկիմ շի-
շէյի , սէնին օտանըն կէօզէ կէօրիւնիւր պիր
մահէլլինէ գօյմալը՞րն : — Մէսէլա չըմինէնին ,
եախօտ ասմա սաաթըն իւզէրինէ գօյմադըլըն
միւնասիպ տիր :

— Բէ՛ք ալէա , ֆարղ իտէլիմ քի պունու տա
եաբուրըմ , սօ՞նրա :

— Տիւշէս՝ ալտըղը վէ հըֆզ իթմէք իսթէ-
տիկի մուհիմմ մէքթուպլարը նէրէտէ սագլար :

— Կիւմիւշլէ միւզէյիէն պիր պիլլար սան-
տըզըղազ տէրունինտէ , վէ պու սանտըզը-
ղազ տա , քէնտի եաթագ օտաւընըն պիր մա-
սասը իւզէրինտէ մէվզու տուր :

— Պու սանտըզըղազ նասըլ աչըլըր :

Պլանշ , մէզքիւր սանտըզըղազըն նէ՝ եօլտա
աչըլտըղընը թարիֆ իթտիկինտէն , Սէզար ,

— Անլատըմ , տէտի : — Շիմտի սէն շունու
պանա սէօյլէ քի , խըզմէթքետըլարըն իշի
սաաթ գաչտա՞ խիթամ պուլուր :

— Սաաթ օն պուշուգտա : — Բէք նատիր օ-
լուր քի , սաաթ օն պիր օլտուլունտա , գօնագտա
պէնտէն պաչգա ուեանըգ ատէմ պուլունտուն :

— Յագաթ տիւզ սաաթ գաչտա՞ ուեուր :

— Տիւզ՝ սաաթ օն պիրէ չարեէք գալա-
րագ , տիւշէս հազգընտա խապէր ալմանա կէ-
լիր , վէ սօնրա քէնտի տայիրէսինէ չէքիլիր ,
լաքին դանն իթմէմ քի , օլ վագըթ ուեուսուն ,
չիւնքի ըըղը տահա խալլի վագըթ բարլար :

— Պէնի տի՛նլէ , վէ սէօյլէեէճէկիմ սէօզլէրի
խաթըրընտան չըգարմա՛ , զիրա սէօզլէրիմին
ֆէվդէլ ատէ էհէմիեէթի վար տըր : — Այըն
20 նճի կիւնիւ կիճէսի , Մ. տը Շասլէն՝ տիւշէ-
սէ հէր վագըթ վիրտիկի վիղիթայը , սաաթ
օնտան սօնրա վիրմէմէլի տիր : Սաաթ օնտան
սօնրա , մէրգու՛մ գօնագտա պուլունմամալը ,
վէ անճադ սապահըն սաաթ պիրինտէն սօնրա
ալտէթ իթմէլի տիր :

— Պոռնուհին իհիմալի եօդ տուր, տէտի Պը-
լանշ :

— Միւրաւ օլուր իսէ, իհիմալսըղ հիշ պիր
շէյ օլամաղ, — տէեու մուգ ապէլէ իթտի թէք
կէօղ սէրթ պիր սէտա իլէ :

— Իյի ամմա, նա՞սըլ եարմալը :

— Արթըգ օրաոր սանա բաճի տիր . . . — Սէ-
նին օ աշըղ միւսինն իւղէրինտէքի թէէսսիր
վէ նուֆուզուն ֆէվգէլըաեէ տիր, իմտի պիր
չարէ տիւշիւն տէ, սէնինլէ պիրլիքտէ գօնագ-
տան տիշարը չըգար : Զաթէն մէրգուժուն ար-
զուսու, սէնին արգանտան կէլմէք տիր, լաքին
սէնին գօնագտան տիշարը չըգտըղընա քիմէ
շիւպհէ պիլէ իթմէմէլի, վէ գօնագտա հէր
քէս սէնի օտանտա մաֆհուզ տէյի պիլմէլի
տիր : Պոռնտան պաշգա, սէն գօնագտան մու-
ֆարագաթ իթտիկինտէ, խըզմէթքեարլար
եաթագտա պուլունմալը տըրլար :

— Պու տա՞մը այըն 20 սինէ միւսաւորֆ օլան
կիճէտէ վուգու պուլմալը տըր :

— Էվվէթ, վէ սէն՝ շիմտի սանա վիրտիկիմ
շիշէտէքի իքի հապլարը տիւշէսէ իթա իյլէ-
տիքտէն սօնրա, գօնագտան հարէքէթ իթմէ-
լիսին :

— Բէ՛ք ալէա :

— Օտանտան չըգտըղընտա, խըզմէթքեար-
լարա մախսուս օլան նէրտիվլէնին եանընտաքի
գաբունուն սիւրկիւլիւ օլմատըղընա թէէմին
օլմալըն :

— Պոռնուհն տա իճրասը գապիլ տիր, եալը.

նըղ պիր ճիհէթ պէնի տիւշիւնտիւրիւեօր :

— Հա՞նկը ճիհէթ :

— Շաեէտ տիւգիւ գօնագտան տիշարը չը-
գարմաեա մուվաֆֆագ օլամաղ ինէմ :

Յօսարօ ումուղլարընը չէքէրէք :

— Սհմագճա սէն քէնտի քէնտինէ շիւպհէ՞
մի իտիեօրսուն, — տէտի զէհքլէնէրէք, — հալ
պուքի, Մ. տը Շասլէնի, տիւնեանըն ուճունա
գատար արգանտան չէքիպ կէօթիւրմէք իչին,
սէնին սալթ պիր սէօղիւն, վէ պիր իշարէթին
քեաֆի տիր :

— Բէ՛ք ալէա, պիւթիւն իգթիտարըմը պու
ուղուրտա սարֆ իտիպ, էմրինիղի իճրաեէ չա-
լըշըրըմ :

— Վէ մուվաֆֆագ տախի օլուրսուն : Շիւժ
տի պէն կիտէյիմ, սէնին իչին պիրէվ արայըմ :

— Դի՛վ մի, — տէեու թէքրարլատը Պլանշ հայ-
րէթլէ :

— Շիւպհէսիզ, շիւնքի եագընտա սէն Շաս-
լէն ֆամիլեաը գօնաղընը թէրքէ մէճպուր օ-
լաճագ սըն :

— Գօնաղը թէ՛րք մի իթմէք . . . լաքին թա-
սալվուրլարըմը՞ . . . :

— Թասալվուրլարըմըղըն իճրա օլունմասը ի-
չին, սէն օրայը թէրք իթմէլիսին . . . — Հա-
ղըրլամագտա օլտուղում վուգուաթլար իճրա
օլունաճագլարընտան, սէն արթըգ օ գօնագ-
տա գալամազսըն, վէ սէնին լասնի իսմի-
նի ումում մուվաճճէհէսինտէ թէքրար իհրազ
իթմէլիսին : — Պունունլա պէրապէր տիւգիւն,

երնէ սէնի պուլաճաղընա շիւպհէ Եօգ տուր :

— Լաքին գօնաղը նէ՞ վագըթ թէրք իթմէք-
լիկիմ լազըմ տըր :

— Հէր նէ զէման պէն սանա սէօյլէր իսէմ . .
շիմտիքի հալտէ , հօշճա դալ , իլէրտէ թէքրար
կէօրիւշիւրիւզ : — Էկէր այըն 20 սինտէն էվ-
վէլ , սանա պիր իֆատէմ օլուր իսէ , թահրի-
րէն քէօշկտէ պրագըրըմ վէ էկէր Եէնի պիր հալ
վագը օլմաղ իսէ , պու այըն 20 սինտէ իճրա ի-
տէճէկին վագիֆէյի ունութմա :

— Ասլա ունութմաեաճաղըմա էմին օլուն ,
տէտի Պլանշ :

Պու սօն սէօզլէրտէն սօնրա , բէտէր վէ գըղ ,
Եախօտ տահա տօղրուսու իքի շէրիքլէր Եէկ-
տիկէրլէրինտէն մուֆարագաթ իթտիլէր :

* * *

Ճահիլճէ վէ հօվարտաճա կէշիրտիկի Էօմիւր-
տէն արթըգ ֆէրաղաթ իթտիկինի ահրպպա-
սընա պէեան իթմէք իւզրէ , Հէքթօր տը Գաս-
թէլ-վիվան թարաֆընտան իթա օլունաճաղը
մուսամմէմ օլան պիւշիւք զիեաֆէթտէն իքի
կիւն էվվէլ , Սէզար տը Ֆօսարօ պիր գուբէ ա-
րապասընա րաքիպէն , տօղրուճա Պասթիլլ
մէյտանընա կիթտի : Անտէն տախի Եաեան օ-
լարագ Լաբ սօգաղընտա , մալիւմիւմիւզ օլան
անթիգաճը նէզտինէ աղիմէթ իյլէտի :

Անթիգաճը , Սէզարը թէպէսիւմլէ իսթիգ-
պալ իտիպ , շիւպհէեէ մահէլլ վիրմէմէք իւզ-
րէ , մէրգումու տիւքքեանընըն իշէրիքի թա-

րաֆընա կէօթիւրտիւ, վէ քէլամա պիլիպ-
թիտար,

— Սիրարըչլարընըզը ալմահա՞մը կէլտինիզ,
տէեու սիւալ իթտի:

— Էվվէթ, հաղըր՞մը տըրլար:

— Հաղըր տըրլար: — Կէօրիւրսէնիզ մէմնուն
օլաճագսընըզ: — Իւզէրինէ ֆէվգէլատէ չալը-
չըլմըչ տըր, պունտան տահա իյիսի եաբըլմագ
գապիլ տէյիլ տիր:

Անթիգաճը, պու լագըրտըլարը տիեէրէք,
տօլապ եէրինէ գուլլանմագտա օլտուղու էսկի
պիր սանտըղը աչտը, վէ պունուն իչինտէն,
մուգավատան քիւչիւք պիր գութու, վէ պու
գութուտան տախի միւհքէմճէ պիր էնքսէր,
պիր միհր, վէ պալ մօմույլա եաբըլմըչ պիր գա-
լուպ չըգարտը, վէ,

— Իշթէ, էվվէլ էմիրտէ միհր պու տուրքի,
պսնա պրագտըղընըզ շու գալըպտան ասլա
ֆարզը եօգ տուր, տէտի: — Պիզզաթ քէնտի-
նիզ տէ թէէմին օլապիլիւրսինիզ: — Պունու եա-
բան իշճի, դաեէթ ուսթա տըր:

Ֆօսարօ կէօզիւնէ պիր բէրթէվսիզ գօեուպ,
մէզքիւր միհրի վէ գալըպը տիգգաթլէ թէտ-
գիգ իթտի, վէ գուսուրսուզ օլտուղունու անլա-
երնճա,

— Պէն տէ սիզին իլէ հէմէֆքեարըմ, պունու
եաբան իշճի, էչլի հիւնէր վէ սանաաթ պիր
քիմնէ իմիչ, տէտի:

— Քէնտիսի տախի սանաաթընըն տէեէրինի
պիլտիկինտէն, զիեատէ իւճրէթլէ չալըչըր, վէ

պէն տէ մէրդ ումու իսթէր իսթէմէզ խօշնուտ իթմէեէ մէճպուրում: — Շիմտի տախի շու էնքսէրէ պազընըզ քի, պուռնուն տանէ՝ տէրէճէ մէհարէթլէ եարըմըշ օլտուղունու շիմտի սիզէ թարիֆ իտէճէյիմ: — Պու էնքսէրին պաշը իքի բարչա օլուպ, պու բարչալար չէլիքտէն քիւ չիւք պիր եայ իլէ պիրիպիրլէրինէ մէրպութ տըրլար, վէ պու չէլիք եայըն նիհաեթինտէ, կէօզէ կէօրիւնմէզ տէրէճէտէ պիր հալգա մէվ ճուտ տուր: — Չէլիք եայ չէքիլիր իսէ, էնքսէր իքի բարչա օլուր, վէ պու բարչալարտան հէր պիրի, էնքսէրին տէմիրինտէ պիր տէլիք վար տըր կիպի պիր հալ քէսպ իտէր: Էլինիզի ուզատընըզ քի կէօրէսինիզ:

Անթիգաճը չէլիք եայը չէքտիկինտէ, էնքսէր տէրհալիքի բարչա օլտու, վէ պու բարչալար՝ քօսարօնուն էլինտէն ետրէ տիւշտիւ: Սէղար միհրի մուայեէնէ իթտիկի միսիլլու, պու բարչալարը տախի բէրթէվսիզ իլէ մուայեէնէ իթտի, վէ պուռնուն տախի բէք միւքէմմէլ օլտու շունու անլաեընճա,

— Պու տախի բէք ուսթալըդլա իմալ իտիլմիշ տիր, տէտի:

— Պու էնքսէր օն պէշ լուի ալթունու տէեէրինտէ տիր, տէեու մուգապէլէ իթտի անթիգաճը կէօզ գըրբարադ:

— Էնքսէրին իւղէրինէ պիր եիւք գօնտուղու հալտէ, չէլիք եայ աչըլամաղ մը:

— Պու էնքսէր՝ պլլա միւշքիւլաթ պէշ եիւզ բաթըլ աղըրըղընտա եիւք գալտըրապիլիր:

— Լաքին եայլ չէքմէք լաղըմ կէլիրսէ , նա՞-
սըլ եարմալը :

— Քիւչիւք հալգաեա հէման կէօղէ կէօ-
րիւնմէզ սուրէթտէ ինճէ պիր իրլիք կէչիրիլիւ
չէքիլիրսէ , մաթլուպ հասըլ օլուր : Շէօյլէ քի
պու իրէ ճիւղիճէ տօգուճուլմասըյլա , եայ տէ-
լիկլինտէն չըգար , վէ վազիֆէսինի իճրա իտէր :

— Անլատըմ , շիմտի պէտէլինի տէ վէրիւրիմ :

Պու վէճհ իլէ Ֆօսարօ , անթիգաճըեա պէշ
եիւղ ֆրանգլըդ պիր պիլէթ վիրտի :

43

Եէվմի մէգքիւրտէ , վէ ադչամըն սաաթ եէ-
տի րատտէլէրինտէ , գըրմըլը սաչը , թէք կէօղ-
լիւ , ամէլէ էլպիսէսի կիլինմիշ , էլլէրի գօլլարը
սիեահ , վէ տէմիրճիլիքտէն եիւղիւ թուճ րէն-
կի քէսպ իթմիշ պիր ատէմ , դօլթուղու ալ-
թընսա , եէչիլ պիր գումաշ իլէ գարլը օլուպ ,
խայլի աղըր զանն օլունան ուղուն պիր չըգըն
օլտուղու հալտէ , բրէնս թօթօրուն գօնաղընա
կէլտի : Մէրգումուն եէտինտէ , պիր տէ , չի-
լինկիրէրին՝ ալէաթ վէ էտէվաթլարընը հըֆզ
իթմէք իւղրէ գուլլանտըգլարը մէշին մահֆա-
ղալարտան պիրի պուլունմապտա իտի :

Գօնաղըն գաբուճուսու , պու թէք կէօղլիւ-
նիւն կէլմէսիլլէ , բրէնսին օտա խըղմէթքեա-
րընը ճէլպ իթմիշ օլուպ , մէրգում տախի ,

— Նէ՞ իսթէեօրսունուզ , տէեու սիւալ
իթտի , կէլէն ատէմէ :

Թէք կէօզլիւ իսէ , ատէթա պիր իթալեան
թէլէֆֆիւզիյլէ , վէ ճէպինտէն պիր տէֆթէր
չըգարարագ ,

— Մ. պարօն տը ֆօսարօ թարաֆընտան կէ-
լիեօրում , իշպու Հինտիսթան սիլահլարընը ,
գօնաղըն օտալարընտան պիրինտէ , մահէլի
մախսուսլարընա վազ իթմէք իւզրէ կէլի-
շիմ տիր : — Ելպէթթէ պու պապտէ մալիմա-
թընըզ օլմալը տըր , տէեու ճէվապ վիրտի :

— Էվվէթ , Էվվէթ , պէն տէ իքի կիւնտէն
պէրու սիզի պէքլէեօրտում , կէլին սիզի կէօ-
թիւրէյիմ :

— Կէլիեօրում , Էֆէ՛նտիմ :

Խըզմէթճի , թէք կէօզլիւյիւ , մալիւմիւմիւզ
պուլունան թէնէֆֆիւսխանէեէ կէօթիւրտիւ ,
վէ քէլամա պիլիպթիտար ,

— Իշթէ իլահլըդլար շունլար տըր , ալէթ-
լէրինիզ վա՞ր մը տըր , տէտի :

— Ալէթլէրիմ չանթամտա տըրլար :

— Պաշգա պիր շէյէ ինթիեաճընըզ եօ՞գ մը
տըր :

— Իքի գաթ իբտէն մոսամուլ քիւչիւք պիր
նէրտիվէնտէն պաշգա պիր շէյէ ինթիեաճըմ
եօգ տուր :

— Եարտըմըմա տախի լիւզումունուզ պու-
լունմագտա՞մը տըր :

— Խա՛յր , քիմնէնին եարտըմընա լիւզու-
մում եօգ տուր :

— Էօյլէ իսէ , շու մուսլարը եագըպ , պէն արթըգ կիտէ յիմքի , սիզ տէ իշինիզէ պագաւ սընը :

Պիր տագըգա սօնրա , պարօն տը Ֆօսարօ եախօտ Բիէր րէտօն օլտուղու օգուեանլարը մըզ թարաֆընտան շիւպհէսիզ թանըլմըջ օլան թէք կէօզ ամէլէ , թէնէֆֆիւսխանէտէ եաւընըգ գալարըղընտա , կէթիրտիկի Հինտ սիւահլարընը պիր մասա իւզէրինէ գօյտու , վէ սօնրա գըսմէն զէհիրլի օգլարտան միւրէքքէպ օլան սիւահլըղըն իւսթիւնտէքի գըրմըզը գատիֆէ մահֆազայը աչտը , վէ քէնտի քէնտինէ ,

— Տիգգաթ լազըմ տըր , զիրա պու սիւահլարըն թէէսսիրինի քէնտի իւզէրիմտէ թէճըրիւպէ իթմէկէ ասլա արղում եօգ տուր , տէտի :

Պինապերին թէք կէօզ , տիգգաթը ֆէվգէլատէ իլէ գատիֆէ մահֆազաեը չըգարըպ , վէ Հինտ սիւահլարընը մուզիրը օգլար իլէ գարըջ տըրարագ , սիւահլըղը ուսթաճա վէ մահիրանէ թէրթիպ իյլէտի : Մէրգում պու նէթիճէտէն մէմնուէն օլունճա , զարարսըզ օլան սիւահլարը եէրլէրինտէ գալիլէշտիրմէկէ պաշլատը : Օնտան սօնրա , ալատանլըղը իշինտէն զաեէթ խաֆիֆ չէլիքտէն մաամուլ պազը չիվիլէր վէ գըլ կիպի ինճէ տէմիր թէլտէն մաամուլ պազը քիւչիւք հալգալար չըգարըպ , մուհլիք օգլարը՝ զահիրէն օլ գատար մազպութ , վէ հագըգաթէն օլ տէրէճէ զայիֆ սուրէթտէ եէրլէրինէ վաղ իյլէտիքի , ճիւզի պիր սատէմէտէն՝

հէր հալտէ պունլարըն եէրլէրինտէն չըգա-
ճագլարընա իշթիպահ օլունամաղ իտի :

Պունու եաբտըգտան սօնրա , թէք կէօղ ճէ-
պինտէն , լաբ սօգաղընտաքի անթիգաճընըն
իմալ իյլէտիկի էնքսէրի չըգարըպ , պունու պիր
տէֆա տահա թէճըրիւպէ իթտի , վէ մուգատ-
տէմա սիլահլըղըն իւսթ թարաֆընտա պուլու-
նան հալգալը չիվիյի չըգարըպ , անըն եէրինէ
քէնտի էնքսէրինի մըխլատը , վէ չանթասըն-
տան տունուգ սիտահ ըէնկտէ , ինճէ , ֆագաթ
տաեանըգլը պիր թէլ իբլիք չըգարըպ , պու-
նուն ուճունու , էնքսէրին տէլիկինտէն կէչիր-
տի , վէ պիր աիւնիւմ իթմէք տէրէճէսինտէ
պիւքտիւ : Պատէհու քէմալ տիգգաթլէ սի-
լահլըղը թութուպ , նէրտիվէնին գատէմէլէ-
րինտէն չըգտը , վէ հալգալը էնքսէրի , մէշին
սէտիրին թա' իւղէրինտէ պուլունան չիվիեէ
թագտը :

Իբլիք թէլի , տիվարտա կէօղէ կէօրինմէղ
պիր սուրէթտէ ասըլմըշ իտի : Պօուարօ իչպու
թէլի կէրկիլէյիպ , շամոանըն արգասընտա կիդ-
լէտի , վէ թութուլմասը գօլայ օլմագ իւզրէ
պիր նէվ հալգա եարըպ , վէ սօնրա պու թէր-
թիպաթընը թէտգիգ իլէ , մէմնուն օլունճա
քէնտի քէնտինէ ,

— Հէր քիմ պու սէտիրին իւղէրինտէ օթու-
րուր իսէ , էօմիիւ պէնիմէլիմտէ օլաճագ , վէ
պինապէրին նէ' բրէնս վէ նէ' տօղթօր եա-
գալարընը պէնտէն գուրթարամահտճագլար
տըր , տէտի :

Խապիսի մէրդում, տիկէր իւշ սիւահըգլարը տախի թէրթիպէ պաշաեղպ, ֆագաթ պունլարճա էմրի պասիրէթէ ասլա իհթիեաճ պուլունմատըղընտան, թէչէպպիւսաթը մէզպուրէսի պիրինճիսի գատար չօգ սիւրմէտի :

Սաաթ տօգուզտա օտա խըղմէթ քեարը թէնէֆֆիւսխանէեէ կէլիպ :

— Նէ՛ եարտընըզ, հէ՛մչէհրի, տէեու սիւալ իթտի :

— Պիթիրտիմ, «էնէօր, տէեու ճէվապ վիրտի թէք կէօղ :

— Տիմէք տիր քի իւճրէթինիղի վիրէյիմ. — Սէյլէյին պագալըմ, պու խըղմէթինիղէ մուգապիլ նէ՛ գատար իւճրէթ իսթէրսինիզ :

— Ասլա իւճրէթ իսթէմէմ, սինեօր :

— Պու օլուր շէյ մի տիր :

— Մ. աը ֆօսարօ պէնիմ իւճրէթիմի բէշի. նէն վիրմիշ տիր, վէ քէնտիսի էֆէնտինիզ իլէ հիսապընը կէօրէճէք տիր :

— Բէ՛ք ալէա, լաքին էլպէթթէ պիր գատէհ շարապ գապուլ իտէրսինիզ եա՛ :

— Իհթիմալի եօգ տուր, սինեօր, զէվճէմ վէ իքի նէֆէր էվլատըմ պէնի թաամա պէքլէեօրլար : Պիղիմ ֆագիրխանէ իսէ, Սէնթ Սնթօան վարըչընտա օլտուղունտան, պիր խայլի եօլ էիւրիւմէկէ մէճպուրում :

Խըղմէթճի արթըգ իսրար իթմէյիպ, թէք կէօղ տախի գօնագտան մուֆարագաթ էլլէտի :

Հէքթօր, հօվարտսճա կէչիրտիկի էօմրիւ պունտան պէօյլէ թէրք իթմէքտէ օլտուղունա տէլալէթ օլմագ իւզրէ, տօսթլարընա զիեաֆէթ վիրէճէկի կիւնիւն ոապահըսը, քէնտիսին՝ ահվալը սապըգասընա ըապթ իտէն պաղլարը պիւսպիւթիւն իզալէ իյլէմէք նիյեէթիյլէ, եաղըխանէսի գարշըսընա կէչլալ, աթիտէքի սաթըրլարը եազտը:

«Ազիզէմ Թէնըվիէվ,

«Իշպու թէգըրէյի ալտըղընը սաաթտա, պալիսթըմ սաեէսինտէ սահիպ սերվէթ օլտուղում կիւնստէն պէրու կէչիրտիկիմ միւնասէպէթսիզ էօմրտէն գաթիւն էլ չէքմէքտէ օլտուղում, պիլ ճիւմէ տօսթլարըմ վազըֆ օլաճաղլար տըր: Պունուսլապէրապէր, մէճնուսանէ վէ մէսէրրէթլէ իմրար իլէստիկիմ սաաթլարտա, սիզին սլանա տօսթ օլտուղունուղու տախի ունութմամ, վէ պու խաթըրէմէ պիր տէլիլի մատաի օլմագ իւզրէ, լէֆֆէն թարաֆընըգա իւչ եիւզ պին ֆրանզըզ պիր չէք կէօնստէրմէքտէյիմ:

«Վազասա պու միգտար պիր մէսլաղ, պիր քիմէյի «սահիպ սերվէթ գըլաճագ մէրթէպէտէ տէյիլ իսէ տէ, հիչ օլմագսա միւսթագալէլիսիլի թէէմին գըլըն օլուր:

«Իմոթի, ազիզէմ Թէնըվիէվ, պունտան պէօյլէ պիւրի պիրիմիլի թէքրար կէօրմէքլիկիմիզ գապիլ օլմատըղընտան, պու վէսիլէ իլէ, սօն տէֆա օլարագ սիզին իլէ վէտալաշըրըմ:

«Հէֆթօր»

Կէնճ քէնս չէքի իմզալայըլ, եազտըղը

մէքթուպ իլէ պիրլիքտէ մահֆաղա տէրունի-
նէ վազ, վէ մահֆաղանն իւզէրինէ, յէնըվիէ-
վին իսմ վէ մահէլլի իգամէթինի թահրիը իյ-
լէտիքտէն սօնրա, խըզմէթճիսինի չըղըրտը,
վէ մէրգուճա խիթապէն,

— Պու ագչամ, թամ սաաթ ալթըտա, իշ-
պու մէքթուպու պիր խըղմէթ քեար վասըթա-
սըյլա, մատմուլազէլ Լէյնէնէ կէօնտէր, տէտի:

— Ճէվապ ալմագ լազըմմը տըր:

— Խայր, ճէվապա լիզում եօգ տուր:

Հէքթօր օլ սապահը գահվալթըսընը իտիպ,
արապա իլէ ժիւլիէն Լագրուա սօգաղընա կիթ-
տի, ղիրա Լիւսիլի կէօրմէքսիզին, պիր կիւն
պիլէ կէչիրէմէզ իտի:

Նիսէ իտիլէճէք սէյհահաթ զէմանը թէ-
դարըրիւպ իթտիկինտէն, Պիւպիւլ քէնտի թէ-
տարիքեթթընա տէվամ իյլէմէքտէ իտի:

Շասլէն գօնաղընտա հէր շէյ սիւքիւնէթի
հալ իչինտէ իտի, եախօտ էօյլէ օլտուղու զանն
օլունուեօրտու: Տօգթօր Ֆրէպօ սապահլաըն
տիւշէսէ պիր վիզիթա վիրիպ, հէր նէ գատար
մէրգում, մէղպուրէնին սըհհէթինտէ պիւյիւք
պիր թէպէտաիւլ կէօրմէմէքտէ իտի իսէ տէ,
պունունլա պէրապէր, օլ ագչամը բրէնս թօ-
թօրա կիթմէղտէն էվլէլ, խասթաեա պիր վի-
զիթա տահա վիրմէքիկի Ֆիքրինէ գօյտու:

Սաաթ իքի բատտէլէրինտէ, տիւզ՝ զէվճէ-
սի օտասընա կիրտիկինտէ, մատամ տը Շասլէն
ուեուեօրտու, վէ Պլանշ՝ էլինտէ աչըգ պիր
քիթապ թութմուշ օլարագ, գարեօլաննն եա-

նընտա օթուրմուշ իտի իսէ տէ, էլինտէքիքի-
թապը օգուամամագտա, վէ եիւզինիւն սարար-
մըշ օլմասընտան, մէզպուրէնին ֆիքրի զաեէթ
մէշղուլէ իտուկի անլաշըլմագտա իտի :

Շէօյլէքի, սախթէ Ատրիէն տը լասնի, վու-
գուի եագլաշմըշ օլան տէհշէթլի հալէաթ,
խուսուսիյլէ կիւնիւն պիրինտէ տիւդ օլաճագ
օլան օլ կիւզէլ վէ աթվարը պէրքէմալ Բօթէ
տը Շասլէն հագգընտա տէրեաեը թէֆէքքիւ-
րաթա տալմըշ օլուպ, նէվճիվանը մէղքիւրուն
թասվիրի, հէր տայիմ կէօղիւ էօնիւնէ կէլ-
մէքտէ իտի :

Պլանշ՝ իհթիեարըն իշէրի կիրտիկինի կէօր-
տիւկիւնտէ, ուեուամագտա օլան խասթաեը ի-
շար իտէրէք, բարմաղընը տօտագլարընա կէօ-
թիւրտիւ :

Տիւգ՝ կէնճ գըզա եագլաշըպ, վէ պիր աղ
էյիլէրէք, եավաշ սէտա իլէ,

— Մա'տմուաղէլ Ատրիէն, սիզին իլէ կէօ-
րիւշմէք իսթէրիմ, տէտի :

Պատէհու մէրգում, Պլանշըն սիմասընտա
պիր տունուգլուգ հասըլ օլտուղունու կէօր-
տիւկիւնտէ,

— Մատտէ ֆամիլեանըզ վէ մէնաֆիինիզ
հագգընտա տըր, եանի սիզէ խայըրը պիր
խապէր կէթիրմիշիմտիր, տէեու իլավէ իթտի :

— Խայըրը պիր խապէ'ր մի, տէեու թէք-
րարլատը Պլանշ :

— Էվլէ'թ :

— Մատամ տիւշէս ուեուեօր, վէ պիզիմ

ծիւղիճէ սէսիմիւ մէղպուրէյի ուեանտըրապի-
լի: — Իմտի էկէր իսթէրսէնիւ, պէնիմ տայի-
րէմէ կիտէլիմ:

— Մէմնուն օլուրում:

Պլանշ աեաղա գալգտը, վէ բարմագլարը-
նըն ուճունա պասարագ, գաբուսու նիմ աչըգ
օլան եանտաքի օտաեա կիրտի: Հանրի տը
Շասլէն տախի մէղպուրէնին արգասընտան մէղ-
քիւր օտաեա տախիլ օլտու, վէ եալընըլ գա-
լընճա, կէնճ գըղըն էլլէրինտէն թութմագ
իսթէտի:

Կէնճ գըղ իսէ, նազիքեանէ մուխալիֆէթ
իթտիկինտէն, տիւգ,

— Ո՛հ, բէք զալիմէսինիւ, նի՞նն պու եօլ-
տա պանա մուխալիֆէթ իտիեօսունուլ, տէտի:

Պլանշ պու սիւալէ ճէվապ վիրմէյիպ,

— Պիր աղ էվլէլ պանա սէօյլէտիկինիւ խա-
եըրլը խապէր, աճապա պէնի պուրաեա ճէլպ
իթմէք իչին պիր պէհանէ՞մի իտի, տէեու սիւ-
ալ իթտի:

— Խոյր, պէհանէ տէյիլ տիր, նասըլքի
պունուն իսպտթընը պիր աղտան կէօրէճէքսի-
նիւ:

— Էօյլէ իսէ, ըէճա իտէրիմ, չաբուգ հէր
նէ իսէ սէօյլէյինիւ, զիրա մատամ տիւշէ՞ ույ-
գուտան ուեանապիլի:

— Մալիւմինիւլ տիւրքի, պէնիմ աղլ ու
ֆիքրիմ՝ քեամլլէն սիդին իլէ մէշղուլ տուր,
տէեու քէլամա պաշատը տիւգ: — Սիդին սաա-
տէթինիւ՝ պէնիմ միւլահաղաի եէկեանէմ օլ-

մուշ տուր : — Բէտէրինիզին՝ էմրի պասիւրէթ
խիլաֆընտա թէհլիքէհէ իլգա իթմիշ օլտու.
ղու վարիտաթըն պիր գըսմընը , պէլքի սիզէ
իւտաթէ իթտիրիրիմ տէհու պիր խայլի տիւշիւ.
նիւպ , վէ պու պապտէ պիր չարէ արաւարադ ,
պգըպէթ պու չարէի պուլտում : — Բէտէրի-
նիզ գօնթ տը Լասնի , էքսէրիսի կիզլի թէֆէ-
նի օլան պիր թագըմ ասհապը մաթլուպտան
հագաւը դուրթարմագ իւզըէ , Յըանսատան
մուֆարագաթ իտէճէկի էսնատէ , մէմալիքի
էճնէպիւհէտէ քէնտիսինէ պազը վարիտաթ մէն.
պալէրի իհտաս իթմէք նիյեթթիյէ , տիկէր խէ-
թալարընտան տահա զիւտաթ աֆվ օլունմա.
հաճագ սուրէթտէ պիր սօն խէթա տահա իշ-
լէմիշ տիր : Շէօյլէ քի մէրդում , պօրճլարընա
րալմէն , գըյմէթի ֆէվգէլատէսի պուլունան
պիր թադըմ էմլաքընը , իլէրուտէ երնէ կէրի
ալմագ չարթըյա , երւզէլլի պին ֆրանդ մէպ-
լաղ պէտէլիյէ բէհինէ գօյմուշ , վէ լաքին
պօրճունա մահսուպէն հիշ պիր բարա էօտէ.
մէհէրէք վէֆաթ իթմիշ իտուկինտէն , էմլա-
քը մէքքիւրէյի բէհին տէյի գապուլ իտէն
թէֆէհլէր , թապիաթիյէ իշպու էմլաքա
միւթէսարըրֆ օլմուշար տըր : — Պէն իտէ ,
վուգուի հալին նէ՝ վէճհ իլէ վագը օլտուղու-
նու պիր տէրէճէ պիլտիկիմտէն , պազը էրպապ
զէյաթը պու իշէ մէմուր թայեին իթտիմ : Ան-
լէր տախի օլ թարիխտէ հաբըլան սէնէտի պու-
լուպ , վէ բէտէրինիզ սաւէսինտէ քէսպի սէր-
վէթ իթմիշ օլան գէվաթա , իշի մէյտանա չը.

գարաճագլարընը մագամը թէհտիտէ պէ-
եան իթաիքլէրինաէն , վէ պիր գաչ սէնէտէն
պէրու էմլաքը մէգքիւրէնին տէեէրի ֆէվ-
դէլատէ իւսթէ գոյմուշ օլտուղունտան , պու
պապտէ իշին սուհէն թէպիեէսի թէքլիֆ
օլունմուշ տուր : — Շիմտիեէ գատար պէնիմ ,
պու խուսուստա սիղէ հիշ պիր մալիւմաթ վիր-
մէմէքլիկիմէ իսէ , թէաճճիւպ իթմէմէլիսինիզ ,
զիրա սիղէ վագըլթսըզ պիր մէսէրրէթ խապէ-
րի վիրմէմէք իշին , մուվաֆֆագըյեէթի գաթի-
եէտէն սօնրա , իշի սիղէ անլաթմագլըղը միւ-
րաա իթմիշիմտիր :

— Տիմէք օլուրքի , մուվաֆֆագ օլմուշ օլ-
մալըսընըզքի , պու կիւն պու պապտէ սիւ-
քիւթիւ գաթթ իտիեօրսունուզ , տէտի Պլանշ :

— Մէմուլիմտէն չօգ զիեատէ խայըրյը սու-
րէթտէ մուվաֆֆագ օլտում , հաթթա ատէ-
թա զայպ օլմուշ օլան վարիտաթընըզտան գուր-
թարըլան միգտարըն խայլիճէ էհէմմիեէթլի ,
եանի պէշ եիւզ պին ֆրանգ գատար օլտուղու-
նու տահա պու միւնաթէպէթլէ պէյան իաէրիմ :

— Պէշ եիւզ պին ֆրա՞նգ մը , — տէեու թէք-
րարլատը կէնճ գըզ հայրէթլէ , — պու տէտիկի-
նիշ ատէթա պիր սէրվէթ տիր :

— Վագաա պիր սէրվէթ սաեըլապիլիր իսէ
տէ , սիղին սէրվէթէ իհթիեաճընըզ եօգ տուր ,
աղիղէմ Ատրիէն , չիւնքի պէն գալպիմի սիղէ
ֆէտա իթմիշ օլտուղում թագտիրտէ , պէնիմ
թէքմիլ վարիտաթըմ սիղին տիր , տէեու մու-
գապէլէ իթտի Մ. տը Շասլէն :

Պլանշ պու արա, Հանրինին էլէրի իշինտէ
պուլունան քէնտի էլէրինի չէքմէտի, վէ գարշը
դօնուլմազ պիր տույլունա թէպաիյեթ խտի-
եօր կիպի կէօրիւնէրէք,

— Սէ, միւսիւ տիւգ, խթէր իտթէմէզ սիզի
սէվմէքիկէ պէնի մէճպուր խտիեօրսունուզ,
տէտի :

— Էվվէթ, Էվվէթ, սիզ պէնի սէվէճէքսի-
նիզ, — տէեու բէբէլէտի իհթիեար, քէմալ աշգ
իլէ Բիէր Գարնօնուն դըզընա սարըլպ, մէր-
դումէյի կէօքսիւնտէ սըգարագ :

— Խա՛յր, խա՛յր, պու սէօյլէտիկինիզ պուրա-
տա օլամազ... Պու Էվտէ... տիւշէսին պու
տէրէճէ եապընընտա գալպիմին սէտասընա դու-
լագ տսմագ ճինատէթ տիր... պէն ատէթա
քէնտի քէնտիմտէն հիճապ խտիեօրում, — տէտի
մէզպուրէ եիւզիւ դըզարըպ, կէօղլէրինի տա-
խի աշաղընա էեէրէք :

— Պու պապտէ հագդընընզ, լաքին շու թէ-
լէֆֆիւզ իթտիկինիզ, վէ շիտտէթի աշգ ու
մուհապպէթիմի թահրիք էլլէտիկինիզ սէօղլէ-
րի, սայիր պիր մահէլլտէ թէքրար իտէճէկինիզէ
տայիր սէօզ վէրի՛ միսինիզ :

— Միւսիւ տիւգ, պէն տախի սիզին իլէ ճիտ-
տէն կէօրիւշմէք իտթէրիմ, ֆագաթ սիզի պու
Էվտէ տինլէեէմէեէճէկիմ կիպի, սիզին իլէ պու-
րատա կէօրիւշմէք տախի իտթէմէմ :

— Պինապէրին հէր նէ եաբմագ լաղըմ իսէ,
սէօյլէյին եաբաեըմ, չիւնքի մալիւմիւնիւզ տիւր
քի, պէն սիզին դուլունուզ վէ քէօլէնիզիմ :

— Պու ազգամ գօնադըն խարիճինտէ պուլու-
չամազմըերզ :

— Կերչի գօնադըն խարիճինտէ պուլուչմա-
մըզ բէք գօլայ տըր , լաքին նէրէտէ պուլուչ-
մալըերզ , — տէեու ճէվապ վիրտի Մ. տը Շառ-
լէն , չիւնքի հէր կիւնա նէզարէթտէն խալի օ-
լարագ , մէղպուրէ իլէ եալընըզ գալմագլըզ
արզուսու , զաթէն էօթէտէն պէրու մէրգու-
մուն Ֆիքրինի իշղալ իյլէմէքտէ իտի :

— Նէրէտէ պուլուչաճաղըմըզը պէն տախի
պիլմէմ , անը սիզ թայեին իտին , վէ օրատա
պէնի պէքլէտիկինիզ հալտէ , պէնիմ տախի կէ-
լիպ սիզին իլէ պուլուչաճաղըմա էմին օլուն :

— Էյլէ օլտուղու հալտէ , — տէտի տիւգ
ֆէվգէլատէ պիր սէվինճ իլէ , — սիզ՝ Կապ-
րիէլ կէչիտինէ նաղըր օլան պաղչէ գարուսուն-
տան տիշարը չըգըն , պէն պիր արապա իլէ
Պուասի-տ'Սնկլա սօգաղը քէօչէսինտէ սիզի
պէքլէրիմ : — Տիւչէս սիզի սաաթ օն պուչուգ-
րատտէլէրինտէ սէրպէսթ պրագաճաղընտան ,
սաաթ օն պիրտէ կէլիպ պէնի պուլուրսունուզ
... — Սէօզ վէրին , կէլիթիսինիզ :

— Սէօզ վէրիրիմ , հաթթա էկէր մատամ ու-
եուրսա , տահա էրքէն գօնագտան տիշարը
չըգմանա չալըչըրմա : — Պինաէն ոլէյհ , սաաթ
օն պուչուգտան պէտ իլէ պէնի օրատա պէք-
լէյինիզ :

— Ահ , պէնի նէ՝ տէրէճէ պախթիեար գը-
լաճագսընըզ :

Պու արալըզ տիւգիւն տօտագլարը տիթրէ-

եօրտու : Մէրգուսուն հիսս իյլէտիկի աշգ ու
սէվտա տույղուսու զաեէթ չէտիտ օլուպ , կէնճ
զըղա թէքրար սարըմագ իւզրէ , դօլլարընը
աչմագտա իքէն , Պլանշ իքի ատըմ գատար
րիւճաթ իտէրէք :

— Պու ագչամ կէօրիւշիւրիւզ , տէտի :

— Էվվէթ , պու ագչամ . . . պու ագչամ . . .
լաքին էվվէլ պէ էվվէլ շու մալինիզի ալըն :

Մ. տը Շասլէն՝ չիլտանընտան չըգարտըղը
պիր քեաղըտը Պլանշա վիրտիկինտէն , մէզպուրէ :

— Պու նէ՞ տիր , տէեու սիւալ իթտի :

— Պանգատան թահսիլ օլունմագ իւզրէ պէշ
եիւզ պին ֆրանգլըգ պիր չէք , եանի բէտէ-
րինիզին վարիտաթընտան գալմա պիր ճիւզի
մէպլազ տըր :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , վէ պու նիյմէթի .
նիզի ապլա ունութմանեաճաղըմ :

Սախթէ Ատրիէն , մէգքիւր զիգըյմէթ քեա-
ղըտը գօրսէսի արասընա վազ իտիպ , վէ Մ. տը
Շասլէնէ վէտա սուրէթինտէ պիր թէպէսսիւմ
իլէ , « պու ագչամ կէօրիւշիւրիւզ » լուղէթինի
թէէնֆիֆիւզ իտէրէք , թէքրար տիւշէսին օ-
տասընա կիրտի :

Օգուեանլարըմը՝ էլպէթթէ, միւթէվէֆա
դօնթ տը Լանինին վարիտաթընտան պիր դըս-
մընըն մէյտանա չըգարըմըչ օլտուղունա տա-
յիր տիւդիւն Պլանչա սէօյլէտիկի սէօզլէրտէն
պիր հարֆը վահիտին պիլէ սահիհ օլմատըղընը
անլամըչ տըրլար :

Հանրի տը Շասլէն, սէվմէքտէ օլտուղու կէնճ
գըզը սահիպ սէրվէթ գըլմագ էչէտտի արզու-
սուլլա սիւզան օլուպ, ֆագաթ մէզպուրէնին
քէնտիտինտէն պիր շէյ գապուլ իթմէեէճէկի-
նէ տէ թէէմին օլմուչ օլտուղունտան, պալէա-
տէ պէեան իթտիկիմիզ թէապիրի տիւչիւն-
միւչ, վէ սաթթէ Ատրիէն տախի ինանմըչ, վէ
եաթսոտ ինանըեօր կիպի կէօրիւնմիւչ իտի, վէ
իհթիեար տա զաթէն պուռու արզուլէեօրտու,
Պլանչ իսէ, խասթանըն նէզաինէ ալտէթ ի-
տէր իքէն,

— Իգպալիմ եավէր օլմահա պաշլատը, —
տէտի քէնտի քէնտինէ :

Տիւչէս ուեանտըղընտա, կէնճ գըզըն՝ եանըն-
տա օթուրմուչ, վէ էվլատըզ զայրէթ վէ ի-
թինասըլլա քէնտիտինէ նէզարէթ իթմէքտէ
պուլունմուչ օլտուղունու կէօրտիւ :

Մասթ ալթըտան պիր ազ էվվէլ, տիւզ վէ
Անթօնէն Ֆրէպօ պիրլիքտէ մէզպուրէնին օ-
տալընա կիրտիլէր : Պու արալըզ, տիւչէսէ պիր
միգտար թաամ կէթիլիւմիչ օլտուղունտան,

— Մատամ տիւչէս, պիր ազ իշթիհանըզ

կէլիեօ՞ր մու , տէեու սիւալ իթտի տօգթօր :

— Եէմէեէ չալըըեօրում, ֆագաթ իշթահ-
սըղըղըմը պիր տիւրլիւ զալէպէ իտէմէեօրում
տէեու ճէվապ վիրտի պիչարէ գատըն :

— Նէֆէս թութգունլուղունուզ նա՞նըլտըր :

— Պու սապահտան պերի արթըեօր :

— Ինչալլահ անըն տախի էօնիւնիւ ալըրըզ :

— Խըտմէթինիզէ մէմուր օլան մատմուազէլ Ատ-
րիէն , սիզէ պու ագչամ, սաաթ տօգուզ պու-

չուգ իլէ օն արասընտա իքի հապ վիրէճէք տիր :
— Էկէր մէմուլ իթտիկիմ՛նէթիճէ հասըլ օլմազ
իսէ , թէրթիպի եարըն թէպտիլ իտէճէյիմ :

— Աղիզիմ տօգթօր , էմնիյեէթիմ սիզէ պեր
քէմալ տըր : — Դմտի , պէնի լաեըգըլա թէ-
տավի իտին , զիրա պէն հէնուզ եաշամադ իս-
թէրիմ, վէ իշպու եաշամադ արղում, քէնտիմ
իչին տէյիլ , իլլա սէվիլիւիւլէրիմ իչին տիր :

— Մա՛տամ տիւշէս , սիզէ սէօզ վէրիբիմ քի
եաշաեաճագսընըզ , վէ քեամիլէն քէսպի իֆա-
գաթ իտէճէքսինիզ :

— Սէսինիզի ճէնապը Ալլահ իշիթսի՛ն :

Յրէպօ ֆիքրինտէն տախի ,

— Պէնճէ պու խասթանըն հալի զարիպ կէօ-
րինիւեօր , վէ հիչ պիր շէյ անլաեամաեօրում,
եարըն պու պապտէ թահգըգաթա պաշաեա-
ճաղըմ, — տէեու միւլահազա իթմէքտէ իտի :

Տօգթօր , իշպու վիզիթատան սօնրա , խաս-
թանըննէզտինտէն մուֆարադաթ իյլէտի : Մէր-
գում, բրէնս թօթօրուն զիեաֆէթինէ կիթմէք
իւզըէ թուալէթինի թէրթիպ իթմիշ իտի :

— Պու ագչամ Մ. տը Լօթրինին պուրաեա կէ-
լիպ կէլմէեհէկինտէն մալիւմաթընը վա՞ր մը
տըր , տէեու սիւալ իթտի ժան՝ զէվճինէ :

— Կէլմէեհէկինտէն խապէրիմ վար տըր ,
— տէտի տիւգ , — չիւնքի մէրգոււմ , զանն ի-
տէրիմ քի Գուրպըվուա ճինաեթի մատտէսին-
տէն տօլաեը պաղթէթէն Սէնլիեհէ ճէլպ իտիւ-
միշ տիր , վէ եարընտան էվվէլ ավտէթ իտէ-
մէեհէկի տէրքեար տըր : — Քէնտիսինէ պիր
սէօլէեհէկինի՞վ մի վար իտի :

— Էլէն իչին պիր սիւարըշը օլուպ օլմատըղը-
նը անլաեաճագտըմ , չիւնքի պիր դաչ կիւն-
տէն պէրու մէզպուրէտէն խապէր ալմատըղըմ
ճիհէթլէ , քէնտիսինէ պիր մէքթուպ եազմագ
էֆքեարընտաեըմ :

— Մ. տը Լօթրիլ հագգընտա մէքթուպու-
նուզտա իսթէտիկինիղի եազապիլիրսինիղ , վէ
մէրգոււմուն , գըզըմըզ հագգընտաքի մուհապ-
պէթի ճիտտի օլմաղլէ , օլ մուհապպէթի նէ՞
գատար միւպալաղալը կէօսթէրսէնիղ , եանըլ-
մաղսընը :

Պու արալըգ թաամըն հագըր օլտուղու խա-
պէր վէրիլտիկինտէն , Մ. տը Շաւլէն իլէ Պլանշ
թաամ սալասընա էնտիլէր , վէ անճագ եանլա-
ընտան խըզմէթքեարըն պիրի ասլա այրըլմա-
տըղը ճիհէթլէ , պու իքի շախալար , միւթատ
օլան պաղը սէօղլէրտէն պաշգա պիր սէօղ սէօյ-
լէեհէմէտիլէր :

Սուֆրատան գալը արքէն , տիւգ կէնճ գըղա
էօլէ պիր աթֆը նազար իթտի քի , պուէնուն

մանէասը , աշիքեարէն , “ պու ագչամ կէօրիւ-
շիւրիւզ ” տիմէք իտի , վէ Պլանշ տախի մու-
վաֆֆադաթ իշարէթիյլէ , ճէվապ վիրտի :

* * *

Սաաթ ալթը պուշուգ սուլարընտա , Սէզար
տը Պօսարօ արապասընա լաքիպէն , բրէնս թօ-
թօրուն գօնազընա կիթմէք իւզրէ , արապա-
ճըսը Պէնէտէթ թօեա էմր վիրտի :

Հէր նէ գատար սուֆրաեա սաաթ եէտի պու-
շուգտա օթուրուլաճագ իտի իսէ տէ , Սէզար
հէրքէստէն էվիլէ մէզքիւր գօնապա կիթմէք
իսթէեօրտու : Մէրգուժ արապատան աշաղը
էնտիկինտէ , թամ սաաթ օն պուշուգտա կէ-
լիպ , սօգաղըն քէօշէսինտէ քէնտիսինէ պէք-
լէմէսինի , վէ հիշ պիր սէպէպլէ օրատան կիթմէ-
մէսինի արապաճըեա թէնպիհ իթտի : Հէք-
թօր , պէր միւթատ , էն իյի տօսթլարընտան
պիրի ատտ իթտիկի պարօնու քէմալ նէզա-
քէթլէ գապուլ իյլէտի , վէ Սէզար թէպէսսիւմ
իտէրէք :

— Էյ աղի՛ զիմ բրէնս , տիմէք օլուր քի քեաֆ-
ֆէմիդի հայրէթտէ պրադաճագ օլան խապէրի
պու ագչամ պիզէ թէսլիլ իտէճէքսինիզ ,
տէտի :

— Էվիլէթ , աղի՛ զիմ պարօն , ճիւմէնիդի տէր-
եանը իսթիզրապա զարդ իտէրճէսինէ պիր
խապէր վիրէճէյիմ , — տէեու մուգապլէլէ իթ-
տի բրէնս , քէնտի թապիի թէրլիֆսիլիկիլէ :

— Շու խապէր հէր նէ իսէ , պիր ան էվիլէ

մախլիճէ պիլտիրիպ տէ, պէնտէնիդի շիմտիտէն
հայրէթտէ պրագասնըզ օլմա՞ղ մը :

— Իշթէ անըն իհթիմալի եօդ տուր :

— Լաքին սահիհ տօսթլար արասընտա պաղը
իսթիանախյեէթլէր պոսլունտուղունու տա ին-
քեար իտէմէզսինիզ ա՞ :

— Օնա նէ՞ շիւպհէ, հալպու քի իշպու խա-
պէրի էվվէլճէ տօսթլարըմտան պաղըսընա պիլ-
տիրտիրկիմ հալտէ, գուվվէթ վէ թէէսսիրինի
ազալթմըշ օլուրում :

Պարօն արթըգ իսրար իթմէտի, վէ պու էս-
նասէ Ֆրէպօ վասըլ օլտուղունտան,

— Իշթէ պէնիմ գուրթարըճըմ, — տէտի բը-
րէնս եիւքսէք սէպէ վէ տօգթօրուն էլլէրինի
սըգարագ :

— Հագըդգաթէն սիդին գուրթարըճընըզ օլ-
տուղումու պէն տախի իթիրաֆ իտէրիմ, —
տէեու մուգապէլէ իթտի Անթօնէն, — վէ պու
եիւղտէն հայիդ օլտուղում իգթիտարը սուի իս-
թիմալ իթմէք իսթէմէմ իսէ տէ, պիր տէրէ-
ճէ իսթիմալինտէն տէ կէրի տուրամամ : Իմտի,
ազիզիմ բրէնս, պու ագչամ միւմքիւն մէր-
թէպէ քէնտինիդի գաեըրընըզ, վէ հատըր ի-
թիտալը թէճավուզ իթմէյիպ, պանա գալըր
իսէ, եարը կիճէ օլտուղունտա, եաթաղլընըզ
կիրսէնիզ, ֆէնա իթմէզսինիզ :

— Տօգթօր, սիդէ իթաաթ իտէրիմ, վէ իւզէ-
րիմէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ, սուֆրատա եա-
նըմտա օթուրմանըղը տա արզու իլլէրիմ : —
Պէնճէ թէնպիհինիդին է՞ն միւշքիւլ ճիհէթի,

եարը կիճէ օլտուղունտա եաթմագլըղըմ տըր :
— Նի՛շին :

— Թաամտան սօնրա էլպէթթէ ուֆագ Եօլ-
լու պիր գումար օյնանըլաճագ տըր, անըն իշին :

— Գումար օեռնու օյնանըլմասընա պէն
գարչը կէլմէմ, ֆագաթ սիզին օ օեռնա միւ-
տախէլէնիզ գապիլ օլամագ :

— Պու ֆիքիր տէ ֆէնա տէյիլ տիր, չիւնքի
եարը կիճէ օլտուղունտա եաթար իսէմ, եա-
րըն սապահ եաթագտան տիրի գալգարըմ, վէ
էրքէնճէ Ժիւլիէն Լագրուա սօգաղընա կիտէ-
պիլիրիմ, — տէեռու միւլահազա իթտի կէնճ
բրէնս, վէ սօնրա եիւքսէք սէսլէ, — պա'րօն,
տէտի, Հինտ սիլահլարընըզ սիլահլըգլարըմտա
բէք կիւզէլ կէօրիւնիւեօրլար : Տօղրուսու, պա-
նա վիրտիկինիզ պու հէտիսէ զաեթլէ շայ-
եանը թագտիր տիր :

— Իշպու ճիւզի հէտիսէմին նէզտինիզտէ
հիւսնի գապուլ պույրուլտուղունտան տօլայը
մէմնունում, լաքին կիտիպ պիր տէֆա օլսուն
կէօրմէքլիկիմէ միւսաատէ իտէրմիսինիզ :

— Պուրասը սիզին խանէնիզ օլտուղունու պի-
լիրսինիզ :

Պօսարօ թէնէֆֆիւսխանէեէ կիտիպ, գըմ-
մէն մուգիրը օգլարտան միւրէքքէպ օլան սի-
լահլըղա եագլաշտը, վէ քիմսէ թարաֆընտան
քէնտիսինէ տիգգաթ օլունմատըղընա էմին օլ-
տուղու հալտէ, էլինի շամտանըն արգասընա
կէօթիւրտիւ, վէ պիր ուճու էնքսէրին հալգա-
սընա պիթիշիք օլուպ, տիկէր ուճու պիր իլմէք

իլէ խիթամ պուլան վէ կէօղէ կէօրիւնմէզ պիր
սուրէթ տէ պուլունան իբլիյի տիվարտաքի քեա-
ղըտըն իւզէրինտէ կէրկիլէտի վէ քէնտի քէն-
տինէ , “հէր շէյ սըրասընտա տըր” տէտիքտէն
սօնրա , թէքըար սալօնա կիրտի քի , պու արա-
լըդ բրէնսին տավէթ լիլէրինտէն էքսէրիսի տա-
խի կէլմիչէր իտի :

Սաաթ եէտի պուչուղա պիր գաչ տագըգա
գալարադ , տավէթ լիլէր թէքմիլէն հաղըր պու-
լունմագտա իտիլէր : Պու տավէթ լիլէր սալթ
էրքէք սընըֆընտան օլուպ , Հէքթօր՝ գատըն
սընըֆընտան հիչ պիրիսինին մէզքիւր զիեա-
ֆէթէ կէլմէսինի իսթէմէմիշ իտի , զիրա եա-
ղընտա բրէնտէս տը Գասթէլ-վիվան օլաճագ
օլան լիւսիլին տախիլ օլաճաղլ խանէյի պուն-
տան պէօյլէ լէքէտար իթմէք իսթէմէհօրտու :

Սաաթ եարըմ վուրունճա , գաբուլարըն իքի
գանատլարը աչըլըպ , խըզմէթ քեարանտան պի-
րի , “բրէնս ճէնապլէրի , սուֆրա հաղըր տըր”
տէտի :

Տավէթ լիլէր տէրհալ թաամ օտասընս էն-
տիլէր , վէ էթրաֆլարընտա խըզմէթ քեարլար
անագտա տուրտուգլարը թագտիրտէ , թաա-
մա պաշլատըլար :

Թաամ պաշլար պաշլամաղ , հէր քէստէ պիր
խահիշ կէօրիւնմէքտէ իտի : Հէքթօր՝ պարօն
իլէ տօգթօրուն արալարընտա օթուրմուշ օ-
լուպ , ֆագաթ տօգթօր , թաամա վէ իշրէթէ
տալմըշ օլտուղունտան , հէնուզ խասթալըգ-
տան գալգմըշ օլան տօսթունու բէք տէ գանը-

րամաեօրտու: Պունունլա պէրապէր կէնճ բրէնս
պիլնիսպէ իթիտալ իւզրէ իչկի իչմէքտէ , վէ
իչտիկի նէֆիս շարապլարըն թէէստիւրիյլէ , քէ-
մալ մէսէրլէթ տէրեասընա զարգ օլմագտա
իտի :

Պիրինճի Ֆրանսօա սօգաղընը պու հալտէ
թէրքլէ , Շասլէն ֆամիլեասը խանէսինտէ տիւ-
չէսին օտասընա կիթմէքիկիմիզի օգուեանլա-
րլմըզա բէճա իտէրիզ :

Սաթ տօգուզու իւչ չարեք կէչմիշ իտի ,
վէ ժան տը Շասլէն գարեօլասընտա պիր թա-
գըմ շիլթէլէրէ տաեանմըշ օլտուզու հալտէ ,
գարչսընա վազ իտիլմիշ օլան պիր բահլէ իւ-
զէրինտէ եազը եազմագտա օլուպ , պու եիւզ-
տէն ֆէվգէլատէ եօրկունլուգ հիսս իթտիկի
րէվիշի հալտէն անլաշըլըեօրտու : Արալըգ ա-
րալըգ մէզպուրէնին էլի տիթրէմէքտէ օլտու-
ղունտան , էլինտէքի գալէմի պէլլիսիզ , ֆա-
գաթ եինէ օգունուլուր սուրէթտէ հարֆլար
չըզմագտա իտի : Պիչարէ գատըն հէր պիր
ճիւմլէյի եազտըղընտա տուրուպ , սախթէ Ստ-
րիէնէ չէչմի մուհապպէթլէ աթֆը նազար իյլէ-
մէքտէ , վէ պու էսնատէ օլ կէնճ գըզտա ,
լամպանըն ըշըղըյլա սիւղէնի իչլէմէքտէ իտի :

Թամ պու արալըգ տիւգ իչէրի կիրտիկին-
տէն , տիւչէս էլինի մէրգումա ուզաթտը , վէ
թէպէսսիւմլէ ,

— Տօ'սթում , զալիպա եաթաճագ օլտուղու-
նուզտան , պանա կիճէնիզ խայր օլսուն տիմէ-
եէ կէլտինիզ , տէտի :

— Էվվէթ :

— Պիլմէմքի պու կիճէյի նա՞րը կէշիրէճէյիմ, շիմտիլիք հէր վագըթքի կիպի ասլա ույդում օլմատըղընտան, եաթմաեա գաթան արգում եօգ տուր :

— Եաղը՞մը եաղըեօրսունուղ :

— Էվվէթ, րօթէեէ մէքթուպ եաղըեօրում :

— Սագըն եօրուլմաեասընը :

— Զաթէն մէքթուպումու թէքմիլ իթմէք իւզրէյիմ . . . Հա՛յտէ տօսթում, սիզ արթըգ րահաթընըզա պագըն :

— Ինչալլահ եարըն կէօրիւշիւրիւզ, աղի՛ զէմ Ժան :

Տիւգ էյիլիպ, խասթանըն աննընը պուս իթտիլինտէ, մէզպուրէ :

— Ինչալլահ . . . տէեու ճէվապ վիրտի :

Մ. տը Շասլէն, զէվճէսի գարշըսընտա Պլանշա պագմաեա պիլէ ճէսարէթ իտէմէեէրէք, օրատան չէքիտի, վէ տիւշէս տախի կէնճ գըզա տօղրու տէֆնիւպ :

— Աղի՛զէմ Ատրիէն, եիւզիւնիւզիւն րէնկի զիեատէճէ սօլմուշ տուր, աճասլա րահաթսը՞ըմըսընըզ, տէտի :

— Խա՛յր, մա՛տամ րահաթսըզ տէյիլիմ անճագ պու կիւն հէր վագըթտան էրքէն եաթագտան գալգմըշ օլտուղումտան, զալիպա ույդումուզըգ րէնկիմի սօլտուրմուշ տուր :

— Էվլա՛տըմ, նի՞շին պունու պիր ան էվվէլ պանա սէօյլէմէտինիզ, հա՛յտէ չարուգ կիտին վէ րահաթ իտին :

— Մա'տամ' տիւշէս, պանա հիշ պիր իհթի-
եաճընըզ գալմատը'մը :

— Տօգթօրուն թաւսիեհ իթտիկի իքի պիւ-
յիւք հապը վիրիրսէնիզ, արթըզ սիզէ հիշ պիր
իհթիեաճըմ' գալմազ :

Պլանշ էմրի մէղքիւրու իճրա իթմէք իւզրէ
աեաղա գալգտը : Տիւշէսին իֆատէսի բէք
տօղրու օլուպ, ֆիլվագը կէնճ գըզըն եիւզիւ
սօլմուշ, վէ գըղարմըշ օլան կէօզ գաբագլարը
էթրաֆը տախի մօրարմըշ իտի :

Պու էնատէ մէղպուրէնին գուվվէթսիզլիկի
տախի, հէման միւրատ վէ նիյեթթինի զահիրէ
չըգարըրճաւընա աշիքեար օլմաղլէ, տիթրէ-
եհրէք, գարեօլանըն արգասընտա վագը քիւ-
շիւք պիր մասաեա տօղրու իլէրլէտի, ֆագաթ
խասթանըն կէօրէմէեհճէկի պիր մահէլլէ կէ-
լինճէ, մէղքիւր մասա իւզէրինտէ ասըլ հապ-
լարը համիլ օլան շիշէյի ալաճագ եհրտէ, օ
շիշէեհ պէնղէեհէն վէ Բիէր Բէտօն թարաֆըն-
տան քէնտիսինէ վիրիլմիշ օլան տիկէր պիր շի-
շէյի կէօքսիւնտէն չըգարտը, վէ թէքրար խաս-
թանըն եանընա ալտէթ վէ լէհճէսինի սաքին
կէօսթէրմէեհ չալըշարագ, շիշէնին աղզընը աշ-
տը, վէ մատամ' տը Շապլէնին ուզաթմագտա
օլտուղու գաշըղըն տէրունինէ իքի հապ վազ
իլլէտի : Հալպուքի էլի տիթրէմէքտէ օլտու-
ղունտան, հապլարտան պիրի շիշէտէն խա-
լընըն իւզէրինէ, եուվարլանտը, Պլանշ պունու
ալմագ իչին էյիլտի իսէ տէ, շիւպհէսիզ իշպու
հապ, եուվարլանըպ, ուզաղա կիթմիշ օլտու-

ղունտան , պուլամատը , վէ տիւշէս տախի , « արամաեըն , արամաեըն , պիր տանէ ֆաղլա եա էքսիք եութմագտան պիւլիւք պիր մաշ- զուր օլմազ » տիեէրէք , ալտըզը իքի հապը եութտու :

Պլանշ պաշտան աեաղընա գատար տիթրէ- եօրտու , վէ սայքի աեաղընըն ալթընտա զէ- մին գայմագտա օլտուղունտան , մէզպուրէ եէ- րէ տիւշէճէք կիպի իտի : Անճագ պիր ճահտ տաշա իտէրէք , հիսս իյլէտիկի տէհչէթլի հէ- եէճոնը կիզլէմէեէ մուվաֆֆագ օլտու : Պի- չարէ տիւշէս իսէ , սաֆտէրունլուգլա ,

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , գըզըմ , վէ կէլին , սիզի էօբէյիմտէ , արթըգ կիտիպ ըահաթ ի- տինիզ , տէտի :

Բիէր Գարնօնուն գըզը գարեօլաեա տօզրու էյիլտի , վէ պու տէֆա ասլա ըէնկի սարար- մաեարագ , վէ տիթրէմէեէրէք , օլ մուրտար աննընը՝ էօմրիւնէ գաստ իյլէտիկի աօրլզատէ գատընա սունտու , վէ մատամ տը Շասլէն տա- խի մէզպուրէյի աննընտան էօբէրէք ,

— Հաշտէ գըզըմ , արթըգ կիտիպ եաթը- նըզ , պէն տէ մէքթուպումու թէքմիլ իտէյիմ եարըն թէքրար կէօրիւշիւրիւզ , տէտի :

Պլանշ ճէվապ վիւրմէեէրէք , ահէսթէ ահէս- թէ օրատան չէքիլտի , վէ թօալէթ օտասը գա- բուսունա վասըլ օլուպ , իչէրի կիրտի , վէ ար- գատան գաբուեու գաբատըգտան սօնրա , քէնտի օտասընա գատար սիւրիւքլէնէրէք , օրատա , օլ անէ տէկլին մուհաֆագա իտէկէլ-

տիկի գուլվէթ պիրտէն պիրէ իզալէ օլուպ ,
պիր իսկէմլէեէ օթուրտու , վէ լաքին պու զաա-
ֆէթի չօգ սիւրմէ յիպ , մէզպուրէ պիր տադը-
դա կէշինճէ ,

— Պու իշ տէ օլտու , տէտի , անճագ պէլքի
օն տէֆա քէնտիմի , էլէ վիրէճէկիմ տէեու զանն
իթտիմ ֊ Պաշրմի , պիր տիւշէսիք թաճընա գարշը
ատէթա թէհլիքէեէ գօյտում , լաքին պիլմէմ
քի թէշէպպիւսիւմտէ մուվաֆֆագ օլտո՛ւմմու ,
վէ շունա տախի մալիւմաթըմ եօգ տըր քի ,
պու թաճը պանա քիմ վիրէճէք տիր , բէտէ՛ր
մի եօգսա էվլա՛տ մը . . . — Եագընտա էլպէթ-
պէ պունու անլաեաճաղըմ : — Շիմտի Բիէր Բէ-
տօնուն էմրլէրինի նօգթասը նօգթասընա իճրա
իթմէք լաղըմտըր , եանի սապահըն սաաթ ղի-
րինտէն էվվէլ , տիւգ գօնաղա ավտէթ իտէ-
մէմէլի տիր :

Պատէհու մէզպուրէ ելիզիւնիւ թաղէ սուտա
եըգաեըպ , վէ սաաթա պագտըգտան սօնրա ,

— Տահա օն պուչուգ տուր , ալմէք օլուր քի
բէք էրքէն տիր , իմտի պիր միւտտէթ տահա
պէքլէմէք լաղըմտըր , տէտի :

45

Պլանչ կիտիպ քէնտի գաբուսունուն իչէրքի սիւրկիւսիւնիւ սէսսիզճէ չէքտի, վէ սօնրա, թէքկէօղլիւնիւն թաւսիեէսի մուճիպինճէ, իքի շիչէլէրի շըմինէնին իւզէրինէ գօյտու : Պատէհու թէքրար օթուրուպ, սաաթ օն պիրէ գատար պէքլէտի, վէ ասմա սաաթ օն պիր վուրունճա,

— Շիմտի հէր քէս ուեումուշ տուր, Մ. տը Շասլէն տախի պէնի պէքլէեճէք օլտուղունտան, պուրատան կիթմէնին վագթը կէլմիշ տիր, տէտի :

Թամ պու էսնատէ գուլաղընա ճիւզի պիր սէս կէլմէքլէ, մէզպուրէ սուֆաեա նաղըր օլան գաբուեա եագլաշտը, վէ գուլագ վէրիպ, պիր էրքէք աեաղը սէսի իշիթտի, վէ ֆիքրինտէն,

— Իշթէ տիւգ պաղչէ թարաֆընտան չըգըեօր, շիմտի քէնտիսինի պուլուրում, տէտի :

Պէօյլէճէ Պլանչ քիւրքլիւ պիր մանթօ կիյիւնիպ, վէ պաշընա տախի սիեահ վէլօլու պիր սիեահ շաբգա գօեուպ, վէ լամպասընըն ֆիթիլինի էնտիրտիքտէն սօնրա, նէրտիվէնտէն աշաղըեա էնտի, վէ պաղչէտէն պիլմիրուր, աղ վագթթտա, Կապրիէլ կէչիտինտէ պուլունտու : Մէրգումէ քիւչիւք գաբունուն անախթարընը պիրլիքտէ կէօթիւրիւեօրտու :

Օլ կիճէ զիֆիր գարանըգ օլուպ, հավատա

պուլունան պիր սիս, օրթալըղը տահա զիեա-
տէ գարարթմըշ իտի: Անճագ Շանգ-էլիզէնին
իհթիեար աղաճլարընըն ուճլարը էօթէտէ պէ-
րիտէ կէօրիւնիւէօրլարտը:

Բիէլ Գարնօնուն գըղը՝ Պուլասի-տ'Անկլա սօ-
գաղը քէօջէսինէ գատար գալտըըմտան եիւ-
րիւտիւ, վէ Մ. տը Շասլէն՝ Սէրքը Էմբէրիալըն
թարացասը ալթընտա մէրգուճէեէ միւնթա-
ղըճ օլտուղունտան, գարանլըգտա քէնտիսինի
թանըեարագ, եախօտ քէշֆ իտէրէք, գաթ-
շըլապը: Պլանշ իսէ, եավաշ սէտա իլէ, վէ
հաքէ. քէթինի տուրտուրմանարագ:

— Պուլատա պէնիմ եանըմա վաճմանընըլ,
պիր աղ տահա եիրագլանալըմ, վէ սիզ պէ-
նիմ արգամտան կէլինիզ, տէտի:

Պէօյլէճէ մէզպուրէ, զաթէն սէրի օլան հա-
րէքէթինի տահա զիեատէ չարուգլաթըպ, Բի-
վօլի սօգաղընտա տուրտու, վէ տիւգ տախի
մէրգուճէնին նէզտինէ մուվասըլէթ իթտի, Պու-
արալըգ Պլանշ, կիւճ հալ իլէ անադտա տու-
րապիլիեօր կիպի զանն օլունուեօրտու: Իհ-
թիեար ալըգ, մէզպուրէնին տիթրէմէքտէ օլ-
տուղունու կէօրիւնճէ:

— Նէ՞ օլունուեօրտունուղ, տէեու սիւալ իթտի:

— Գօրգուեօրում, տէեու ճէվապ վիրտի

Պլանշ:

— Պէն պուլատա օլտուգճա, նէ՞տէն գօր-
գապիլիւսինիզ:

— Պէլթի պիզի պիւր կէօրէն վար տըր տէեու
գօրգուեօրում:

— Հագգընը վար տըր , էքսեր ահրապա-
մըն պուլունդուգըլարը պիր Սէրքը եագընընտա
կէօրլըմէքլիկիմիզ՝ մուխաթարատան ինչի
տէյի տիր , օլապլիկը քի պէնի պիր թանը
եան պուլունդուգ :

— Էօյլէ իսէ , նէրէէէ կիտէլիմ :

— Իմին պիր մահէլլէ կիտէլիմ . . . Էվվէ
էմիրտէ շունու պանա սէօյլէյին քի , պանա
էմնիյէթիմիզ վալ մը տըր :

— Էմնիյէթիմ օլմասա իտի , պուրատա պու-
լունմադտըմ :

Պու ճէվապընտան տօլայը թէշէքքիւրէն ,
տիւգ Պլանշըն էլինի սըգտը :

Պու էսնատէ , մահէլլի մէղպուրտէն պօշ պիր
քիրա արապատը կէշմէքտէ՝ օլտուղունտան ,
տիւգ արապանը տուրտուրտու , վէ կէնճ գըզ
իլէ քէնտիսի օթուրտուգտան ոօնրա , արա-
պանը եա , “Շօսէ տ’Սնթէն քէօշէսինէ” տէ-
յինճէ , արապա հարէքէթէ պաշլատը :

Կէլէլիմ Շասլէն գօնաղընտա , տիւշէսին օ-
տասընա :

Մէղպուրէ՝ սախթէ Ատրիէն կիտինճէ , գաթթ
իթմիշ օլտուղու մէքթուպու իքմալ իթմէք իս-
թէտի , լաքին էվվէլ պէ էվվէլ եազմիշ օլտու-
ղու շու աթիտէքի սաթըրլարը թէքըար վէ եա-
վաշ սէտա իլէ օգուտու .

Ղանէթ սէվկիլիլիմ Բօթէ ,

Մուաղղէ գմէթուպուհնօ պտըթ , վէ տայիմա վա-
լիտէնի խաթըրտան չըգարմատըղընը պիլտիկիմի մէն :

նուն օլտոււմ, նասըլքի վալիտէն տախի հէր վագըթ սէնի խաթըրտան չըգարմամագտա տըր : — Սէվկիւլիւ էվատըմ, քէնտի քէնտինէ գաթլանմըչ օլտուղուն նէֆի միւտտէթինին խիթամը եագլաշմագտա տըր : Ինշալլահ եագընտա թէքրար պուլուշաճաղըզ, վէ կէչմիշ զէմանըն ուֆագ թէֆէք պօրալարընը ունուտուպ, եալընըզ սէնին միւսթագպէլինի տիւշիւս նէճէյիզ :

Սանա խի խապէրլէր կէօնտէրմէք խթէր խոիմ, լաքին էսէֆ իտէրիմքի, չիմտիքի հալտէ խի խապէրլէր կէօնտէրմէք միւմքիւն տէյիլ տիր, չիւնքի պըհէթիմտէ հէնուզ հիչ պիր խիլիք ալէամէթի վագը օլմամըչ տըր, շու գատար թէսլիսէթիմ վար տըրքի, եանըմտա մէլայիքէտէն պիրի պուլունուպ, պէնիմ էօմրիւմիւ թէմտիտ իյլէմէք իչին, քէնտի էօմրիւնիւն պիր գըսմընը պիրա թէրէտտիւտ ֆէտա իթմէկէ հաղըր տըր :

Պու մէլայիքէտէն օլան մախուզ, սօն մէքթուս պումտա պէեսն իթմիշ օլտուղում Ատրիէն տը Լանի օլուպ, մէզպուրէ, բէտէրինին գատիմ տօսթունուն գըղը վէ պիւլիւք պիր սիւսիւէնին սօն նէսլի տիր :

Պու գըզ, կէրչի ֆագիրէ տիր, ֆագաթ ասըլգատէլիկի պիղիմքինէ միւսալի օլուպ, սէրվէթի խէ, սիմասընըն կիւզէլիքլէրինտէն վէ գալպինին ֆագիլէթլէրինտէն տուն պուլունմամագտա տըր :

Բօթէ, էվլատըմ, շուրաեը պիւմիշ օլքի, պու պապտէ պիր արզում օլուպ, օ արզումուն մէվգըրի ֆիլիէ կէլմէսի, գաթիէն սէնտէն մէնութ տուր : — Իչպու արզում խէ, Ատրիէնի ասլա եանըմտան աեըրմամագ, անը պէնիմ գըղըմ թէսմիսէ իթմէք, վէ անըն պանա վալիտէ խամինի վիրտիկինի իշիթմէքտէն իպարէթ տիր :

Մատուցել տը Լամնիյի թանրտըղընտա , պու-
արդումուն մէվզըի ֆիլիէ կէլմէսինէ , քիմ պիւրիւր պէ-
նիմ գատար վէ պէլքի պէնտէն զիեատէ թաճիւ ի-
տէճէքսին :

Մէքթուպ , պունտան էօթէեէ կիթմէտիկին-
տէն , մատամ տը Շասլէն գալէմինի թէքրար
էլինէ ալտը : Մէզպուրէ , իշպու գալէմի միւ-
րէքքէպ հօգգասընա պաթըրմագ իւզրէ իքէն ,
նալէհան աղղը նիմ աչըլմը , վէ կէօղլէրի տէհ-
շէթլի պիր հալ քէսպ իթմիշ օլարագ տուրտու ,
վէ գալէմի էլինտէն տիւշտիւկիւ կիպի , սիմա-
սընտա տախի թարիֆ օլունմաղ պիր իզթի-
րապ ալէամէթի հասըլ օլտու :

Պիշարէ , եարտըմա ատէմ չըղըրմաեա չալը-
շըպ չապալատը իսէ տէ , սօլումագտա պուլու-
նան նէֆէսինտէն պիր սէս պիլէ չըգամատը ,
վէ կէօղլէրի Գըմըլտանմաղ օլտուգլարը կիպի ,
պուրուշմուշ օլան էլլէրիյլէ տախի եօրկանը
եըրթըլալ : Այնի վագըթտա վիճուտինտէ զու-
հուրա կէլէն պիր տիթրէմէ , եաթաղընը սար-
սըպ , վէ իշպու տէհշէթլի էճէլ տագըգասը՝
անճագ պիր գաչ սանիյեէ իմթիտատ իտիպ ,
պաղթէթէն պիշարէ գատընըն պիւթիւն աղա-
սը , նաչարա մախսուս պիր բէքլիք քէսպ էյ-
լէտի , վէ տիհանընտան պօղուգ պիր սէս չը-
ղըպ , շիւթէլէրի իւղէրինէ տէվրիտի :

Պու հալը էսէֆիշթիմալ վագը օլտուլուղէ-
ման , Մ. տը Շասլէն տախի տուլղուճա պիր մու-
հապպէթէ միւպթէլա օլուպ , Սէն-Յլօրանթէն

սօգաղը քէօյէսինտէ Պլանշը արապաեա իր-
քեապ իյլէմէքտէ իտի :

Այնի զէմանտա , տիկէր պիր էսէֆամիզ վու-
գուաթ տախի , բրէնս Հէթօրուն գօնաղըն-
տա վուգու պուլուեօրտը : Շէջլէ քի , բրէնսի
մէրգում ճանիպինտէն ահրպասընա քէշիտէ
գըլընան զիեաֆէթ , կիթտիքճէ չիտտէթ ու
էհէմմիեթի արթըրպ , տօգթօր Ֆրէպօ գա-
ֆաեը թութտուրմուշ օլտուղունտան , ուեար
ույմազ սէջլէմէքտէ , վէ Ֆօսարօ տախի
շու սըրատա , հէր վադըթտան զիեատէ նէֆիս
շարապլարտան միւթէէսսիր օլմուշ կիպի կէօ-
րինմէքտէ իտի իսէ տէ , շուրաեը պէեան ի-
տէրիզ քի , մէրգումուն սէրխօշլուղու հադըգի
օլմաեըպ , սախթէ իտի : Պաղթէթէն մէրգում
քէլամա աղազ պիրլէ :

— Արգատաշլար , տէտի , չէրէզ վազթինէ
եթիշտիք , վէ պէն բէք ալէա պիլիրիմ.քի ,
աղիզ տօսթումուղ բրէնս Հէթօր , մուճիպի
իսթիղրապըմըղ օլաճագ պիր թէպլիլաթտա
պուլունաճագ տըր : Իմտի , պու թէպլիլաթ
հէր նէ իսէ , պէեան օլունմասընը թալէպ իտէ-
րիմ , զիրա էկէր տօսթումուղ բրէնս պու պապ-
տէ պիր աղ տահա կէճիքիլ իսէ , զանն իտէ-
րիմ.քի , իֆատէսինի լաեըգըլա անլաեաճագ
քիմսէ պուլունմաեաճագ տըր , չիւնքի խիւտա
ալիմ , պաշլարըմըղ տէօնմէեէ , վէ մումար
ֆըրըլտագ կիպի էթրաֆըմըղտա տէվը իթմէեէ
պաշլամըշլար տըր :

— Էվլէ'թ , էվլէ'թ , մուճիպի իսթիղրապըմըղ

օլաճադ իֆատէ հէրնէ իսէ, պէնան օլունմա-
սընը թալէպ խտէրիզ, — տէեու պաղըրտըլար,
հէնուզ նիտա իթմէնէ փզթիտարլարը պոբու-
նան պաղը տապէթլիէր:

Հէքթօր տիթիէտի, վէ անընըն թէրինի
մէնտիլիլէ պիտի:

— Տօսթլար... ազիզ տօսթլար, — տէտի
Անթօնէն Ֆրէպօ, էբէյիճէ կիւճիւքլէ անա-
ղա գալգարադ, — տօսթում, եանի քեաֆֆէ-
միզին տօսթու բրէնս թօթօր քէլամա իպթի-
տար իտէճէք օլտուղունտան, սիւքիւթի քեա-
միլէ իւզրէ պուլունմանըլը բէճա իտէրիմ: —
Տօսթումուզուն ծիղէ պէնան իտէճէկի մատտէ
բէք զարիպ տիր: Մէրգում քէնտինին քէնպի
չիֆա իթմէսի, պէնիմ վասըթամլա օլմաեւալ,
տիկէթ պիր վասըթա իլէ օլտուղունու իյզահ,
վէ պէն հէրնէ գատար Բարիս մէքթէպի թըպ-
պիեէսի տօթթօրլարընտան ծիլապ, էրպապը
մալիւմաթ թարաֆընտան տախի ֆէվզէլատէ
թագտիր օլունմադտա իսէմտէ, պունունլա
պէրապէր պէնիմ հէքիմ օլմաեւան պիր տիկէր
հէքիմ եանընտա ատէթա հէր չէյտէն պի խա-
պէր պուլունտուղումու, վէ օ հէքիմլին պէնտէն
վէ պիլճիւմլէ սանաթտաշլարըմտան զիեանէ
մալիւմաթը օլտուղունու իսպաթ իտէճէք տիր:
Պու հալտէ քէլամը բրէնսթօթօրա թէրք իտէրիմ:

Անթօնէն Ֆրէպօ, պիր թագըմ ալգըլա-
եըլլար արասընտա եէրինէ օթուրուպ, ֆէր-
րահլանմադ իչին տէ պիւյիւճէք պիր դատէհ
իլէ շարապ իչտի:

Պու էսնատէ Հէքթօր անաղա գալիլայ ,
 — Աղի՛ղ տօսթլար , — տէտի — էվվէլա պօ-
 ղուգ պիր սէս իլէ , հալպու քի տէրհալ պու
 պօղուդլուգ զայիլ օլտու , — վէսվէսէ իթմէ-
 յինիլ , նութգուժ բէք մուխթասար օլաճագ
 տըր : — Պիր ալ էվվէլ աղիլ Ֆրէպօմուզուն
 սէօյլէտիկի տօգթօրուն իսմինի պիլմէք իս-
 թէ՛միսինիլ , օ տօգթօրուն քի , տօգթօր օլ-
 մաեարագ , քեաֆֆէյի տօգթօրլարտան զի-
 եատէ մէհարէթ վէ հաղադաթլ հայիլ տիր . . .
 իշթէ օ տօգթօրուն իսմի , ճէնապը Աշգ տըր :

Միւսաֆիրլէր , պու սէօղիւ պիր լաթիֆէ
 զանն իտէրէք , պրա՛վօ տէեու պաղըրլարտըր :
 Եալընը պարօն Սէզար՝ գաշարը չաթլըլայ , վէ
 մէհպուրի պիր կիւլիւշ իլէ ,

— Պու պիլմէճէնին իյզահաթընը իսթէրիլ ,
 տէտի :

— Իյզահաթըմը՞մը , — տէեու թէքրարլատը
 սապըգ Պէկուրտ , — Իյզահաթը բէք գօլալ
 տըր : — Պու աղչամ պիլի պուրատա ճէմ իթ-
 մէքտէ օլան իշպու զիեաֆէթ՝ պէնիմ հօվար-
 տաճա կէչիրտիկիմ էօմրտէն քէֆը եէտ իթ-
 մէքտէ օլտուղումա ալէամէթ օլմագ իւզրէ
 վէրիլմէքտէ տիր : — Շիմտիեէ գատար բրէնս
 թօթօր եաշաեօրտու , հալպու քի պունտան
 պէօյլէ բրէնս տը Գասթէլ-վիլման եաշաեաճագ
 տըր : — Շիմտի պէն պիրինի սէվմէքտէ , վէ
 անըն թարաֆընտան սէվիլմէքտէյիմ , վէ պիր
 աեա գատար օ սէվտիկիմ մախլուգլա նիզամէն
 էվլէնէճէյիմ տիր :

— Պէնիմ պիր ան էվլէլ իշէ իպթիտար իյլէ-
մէ. քիկիմնէ՝ դատար ֆայտէլի օլտու, եօգսա հէր
շէյ էլիմիզտէն չըգաճագ իմիշ, տէեու միւլա-
հաղա իթտի Ֆրէպօ :

Հէ. քթօրուն սօն սէօղլէրի, գահգահալը պիր
կիւլիւշէ մուգապէլէ օլունուպ, հէր աղըզտան
գարմագարըշ սէսլէր իշիտիլմէքտէ, վէ էգճիւմ-
լէ տիկէրլէրտէն զիեատէ սէրխօշ օլան պիր քիմ-
սէ տախի,

— Տիմէք տիր քի, իշիմիզտէն պիրի տախի
տէնիզէ տիւշիւպ զայպ օլտու, տէտի, վէ Ֆրէ-
պօ գատէհինի թէքրար տօլտուրարագ,

— Խա՛յր, խա՛յր, տէտի, բրէնա բէք կիւզէլ
սէօյլէտի, վէ հարէքէթի տախի շայեանը թագ-
տիր տիր: Իմտի, բրէնսին աշգընա իշպու պա-
տէյի նուշ իտիեօրում: Թօթօր էօլտիւ, հալ-
պուքի եաշասըն Հէ. քթօր... Լաքին պուրա-
տա ինսանըն սէսի պօղուլուեօր, պինապէրին
պէնիմ պիր ազ թէպտիլի հավաեա իհթիեաճըմ
վար տըր:

Տօգթօր պէօյլէճէ սուֆրատան գալգըպ, քէ-
մալ աղամէթլէ թէնէֆֆիւս օտասընա տօղրու
իլէրլէտի:

Սէզար տախի եօլտա մէրգումա գաթըլըպ,
տօսթանէ պիր թարզտա գօլթուղունա կիրտի,
վէ սիւահլըղըն ալթընտա մէվղու օլան սէտիրէ
գատար իլէրլէտի: Սէտիրին եանընա կէտիք-
լէրինտէ, Ֆօսարօ տօգթօրուն գօլթուղունտան
այրըլտըղընտա, Ֆրէպօ մէգքիւր սէտիրէ օ-
թուրտու, եախօտ տահա տօղրուսու եուվար-

լանտը : Պարօն պոռ արա քէլամա պղտը պիւրէ ,

— Աղի՛ղիմ տօգթօր , տօսթու՛մադ բրէնս
գու՛վլէթլնի սուի իսթիմալ իտիսպ , իւզնիւք
իտէր տէեու գօրգմաեօ՛րմուսունուգ , տէտի :

Անթօնէն մաքինավարի պիր սուրէթտէ պու
պապտէ հադդ վերինճէ , Սէզար քէլամա
տէվամէն ,

— Իսթէրսէնիզ քէնտիսինի սիգէ կէօնտէրէ-
յիմտէ , իճապընա պադըն , տէեու պէեան
իլլէտի :

— Էվլէթ , էվլէթ , կէօնտէրին տէ , քէն-
տիսինէ ուփադ եօլլու պիր նասիհաթ վիրէ-
յիվ , եթնի կիտիպ եհրինտէ եաթմասընը սէօյ-
լէյիմ . . . — Ա՛հ , պէնիմ պիլէ պաշըմ Ֆէվդ
էլատէ տէօնիւեօր , տէեու մուգապէլէ իթտի
Ֆրէպօ :

Մուճիպինճէ Սէզար թէքրար թաամ սալա-
սընա կիտէրէք , բրէնսէ եագլաշտը , վէ գու-
լպղընտան աշաղըեա ,

— Անթօնէն Ֆրէպօնուն սիգէ սէօյլէեէճէք
ղաեթ մուհիմ պիք իֆատէսի օլտուղունտան ,
զաթընըզը պէքէեօր , տէտի :

— Կիտիեօրում :

Հէթթօր՝ տօգթօրուն նէղտինէ կիթմէք իւզ-
րէ հազըրլանտըղլնուա , տալէթիլէրին պիր չօ-
ղու տախի , թաամտան սօնրա իչիլէճէք սիկա-
րալարը իլմէք իւզրէ , մէրգումուն արդասըն-
տան թէնէֆֆիւս օտասընա կիրտիլէթ :

— Իշթէ կէլտիմ , աղի՛ղիմ տօգթօր , պանա
պիք սէօղլունի՛զ միւ վարտըր , տէեու սիւալ

ի թտի բրէնս տօգթօրս , վէ մէրգում տախի
ճէվապէն ,

— Օթ ուրուն քի , սիղէ ճիւղի պիր նասիհաթ
վիրէ քիւ՛ , եանի ատէթա հէքիմճէ պիր քէչէ-
թա թէրթիպ իտէ յիմ , տէեու պէեան իյլէտի
թապիպ , Հէքթօրուն էլինտէն թութուպ ,
եանընտա օթուրթմադ իւզրէ չէքմէքտէ օլ-
տուղունտան , կէնճ բրէնս տախի մուխարիֆէթ
ի թմէեէրէք օթուրտու :

Պօսարօ , պունլարըն եան եանա օթուրմուշ
օլտուղլարընը կէօրիւնճէ , թէք կէօղիւնիւն
գաբաղը ալթընտա վահչիճէ պիր մէսէրրէթ է
սէրի միւշահէտէ օլունտու , վէ քէէնճի շամ-
տանըն մուխարընտան փիկարաօընը եագմադ
իւզրէ գօլունու ուղաթըպ , տիվար քեաղըտը
նըն իւզէրինտէ կէօղէ կէօրիւնմէղսուրէթտէ ա-
սըլլ օլան իբլիք իլմէյի թութտու , վէ խա-
ֆիֆճէ չէքմէքլէ , քէնտիսի կէրի չէքիլտի ,
վէ պու վէճհլէ հալգալը էնքսէրէ մէրպութ
օլան տիկէր էնքօէք եէրինտէն այրըմասըյլա ,
թէնէֆֆիւս օտաղընտա թօքլանմիշ օլան օն օն
իքի քիչինին տէհչէթլէ պաղղըշնլարը պիր օլ-
տու , չիւնքի սիլահլըդ կիւրիւթիւ իլէ տօգ-
թօրուն վէ բրէնսին իւզէրիմէ , վէ անտէն տա-
խի խաղըեա տիւշտիւ :

Հէքթօր՝ սալթ պաշը զիւտտէճէ ինճինմիշ
օլարագ , պիր սըչրաեըշտա աեաղա գալգար ,
ճալպու քի տօգթօր՝ կիւն հալ իղէ աեաղա
գալգարընտա , եիւղիւ գանա միւլէմիա իտի
— Ա՛հ , եա՛րալանմըշ , եա՛րալանմըշ , չաքուգ

եարտըմ իտին , զիրա մուղիրը օգլար պու սի-
լահլըգտա իտիլէր , — տէտի կէնճ բրէնա էլլէրի-
նի պիրի պիրինէ դավուշտուրարագ :

Անթօնէն Ֆրէպօ պիւթիւն պիւթիւն ինսան-
լըգ հայինտէն չըգմըչ օլուպ , կիւճպէլա աեագ-
տա տուրապիլիեօրտու , պունունլա պէրապէր
հաեաթընճա մուխաթարա օլմատըղը խուսու-
սունտա քէնտի քէնտիսինի իգնաեէ չալըչմագ-
տա , վէ էթրաֆընտա պուլունան զէվաթա
խիթապէն ,

— Միւսթէրիհ օլուն , վագը օլան դազա
թէհլիքէլի տէյիլ տիր : Միգ պանա սալթ պիր
միգտար թագէ սու , պիր ազ պուզ վէ պէզ
կէթիրին , պաչգա պիր չէեէ լիւզումեօդ տուր
տիմէքտէ իտի :

Պիր ճիւզի միւտտէթ կէչմիշ իքէն , պիչարէ
Ֆրէպօ իւսթ տէրիսի ալթընտա էօյլէ պիր տիթ-
րէմէ հիսս էյլէտի քի , պունուն թէէսսիրի պա-
շընտան թօքուգլարընա գատար սիրաեէթ էյ-
լէտի : Պինաէն ալէյհ մէրգում , ղարիպ պիր
սօղուգ գան , ֆագաթ պօղուգ պիր սէս իլէ ,

— Սրթըգ պէնիմ իշիմ պիթտի , տէտի :

— Ֆրէպօ , ազի՛ղիմ Ֆրէպօ , սիզ գուրթու-
լաճագսընըզ , տէեու մուգապէլէ իթտի բրէնա :

— Պունտան պէօյլէ պէնիմ գուրթուլմամա
իմքեան գալմամըշտըր . . . տամարլարըմտա ճէ-
վէլան իտէն զէհիր , սէլամէթ իւմիտինի մահվ
էյլէմիշ տիր . . . — Պիր ազ էվվէլ պուզ կիպի
սօղուգ իտիմ , լաքին շիմտի աթէշ կիպի եա-
նըեօրում , վէ եաշամագ իշին պէշ տագըգամ

գալմըն օլտուղու թագաւորտէ , աթէշէր իչին-
տէյիմ կիպի ճէվը ու ճէֆա չէքիւօրում . . .

— Ամա՛ն , Ալլահ աշգընա օլտուն , պանա իչէ-
ճէք պիր ազ սու վիրին :

Հէմանտէմ պիր շիշէ տօլու սու կէթիրիլիպ ,
տօգթօր շիշէյի էլինէ ալտը , վէ լաքին վի-
ճուտինին տէհշէթլի սուրէթլէ սարսըլմասըն-
տան , էլի տիթրէօրտու , վէ շիշէյի աղղընա
կէօթիւրիւր կէօթիւրմէզ , պիր տամլա սու պի-
լէ իչէմէեէրէք , շիշէ տիշլէրի արասընտա բա-
րա բարչա օլտու , վէ կէօղլէրի իսէ ֆըրըլտագ
կիպի տէօնիւօրլարտը , եիւզիւ՝ տիրի տիրի
ալէվլէր իչինտէ եանան ատէմլէրին եիւզիւ
կիպի իտի : Կէօքսիւ՝ տէմիրճի քէօրիւկիւ մի-
սիլու գապարըպ ինմէքտէ , վէ տիհանընտան
պիր թագըմ անլաշըլմազ սէօղլէր չըգմագտա
իտի :

Պիչարէ սօն պիր տիթրէմէ իլէ եէրէ տիւ-
շիւպ , պիր տախի գըմըլտանմազ օլտու , չիւն-
քի թէրքի հայեաթ իյլէմիշ իտի :

Բրէնս , նաշըն եանընտա տիզ չէօքէրէք ,

— Վա՛հ զէվալլը , վէֆաթ իթտի , տէտի
եիւքսէք սէսլէ , վէ ֆօսարօ տախի քէնտի
քէնտինէ ,

— Անըն իշի արթըգ պիթտի , տէտի :

46

Հէթթօր՝ քէտէր վէ հէեհանընտան նաչի ,
ագընը զայս իթտիկինտէն , Ֆօսարօ ,

— Չարուգ քրէնս օտաւընա կէօթիւրիւլիւպ ,
եաթաղընա եաթըրըլսըն , վէ իգթիզա իտէն
միւտավաթ իճրա օլունսուն , տէեու էմր վիրտի :

Վագըայի մէգքիւրէտէն տօլայը մահզուն վէ
միւքէտտէր օլան խըղմէթ քեարլար էմրի մէզ-
քիւրու տէրհալ իճրա իթտիլէր :

Ումուսի սէրխօշլուգ պու էսնատէ սուրէթի
ղարիպէտէ մահվ ու իղալէ օլմուշ օլուպ , օլ
ֆէվզէլատէ մէսէրրէթ վէ շէնլիք եէրինէ ,
ագիմ պիր տէհշէթ վէ քէտէր գայիմ օլմուշ
իտի :

Միւսաֆիրլէրտէն պիրի Ֆրէպօնուն նաչընը
խանէսինէ կէօթիւրմէքլիկի թէքլիֆ իյլէտի .
կինտէն ,

— Խա՛յր , — տէեու մուգապէլէ իթտի Սէ-
ղար , — վուգուի հալ պուրատա հիւքիւմէթ
մարիֆէթիյլէ թաոտիգ օլունմագ կէրէք տիր :

— Դմտի , պիր ան էվվէլ օլիս գօմիսէրինէխա-
պէր վէրիլմէլի քի , կէլիպ մաղպաթաեը եաբ-
սըն : — Պէն շիմտի կիտէր , տօգթօրուն խանէ-
սինէ իշի պիւտիրիւրիմ :

Պէօյլէճէ պարօն տը Ֆօսարօ , հէնուզ էնք-
սէրէ մէրպուլթ օլան իրլիյի բարմաղլարը արա-
սընտա թօրլաեըպ , ճէպինէ աթտըգտան սօն-
րա , տիշարը չըգտը :

Սօգադտա իսէ , օլ կիճէքի սիս կիթտիքճէ
դաթըլաճմագտա օլուպ , Պօսարօ՝ արապասը-
նը , իշար իյլէտիկի մահէլլտէ՛պուլտու , վէ ա-
րապահա օթուրունճա , Պէնէտէթթօհա :

— Չա՛բուգ պէնի Գօնդօրտ մէ յտանը . քէօ-
չէսինտէ Կապրիէլ Կէշիտինէ Կէօթիւր , — տէեու
էմր վիրտի , վէ արապանըն սիւրաթլէ էսնաի
հարէքէթինտէ , քէնտի . քէնտինէ , — շէյթան
հէր բլանլարըմը պօզուեօր . . . Պա՛գ շու իշէ
քի , եալընը Պրէպօ վոքրուլտու տա , բրէնտէ
պիր շէյ օլմասը . . . լաքին պէյիօ եօգ տուր ,
պէն թասաժվուրումուն ուճ տէրէճէսինէ դա-
տար վարանաղըմ , վէ էլպէթթէ ֆիւթուհաթը
պէն գաղանաճաղըմ , տէտի :

Պիր խալի վագըթտան պէրի տիրքի , Մա-
րիան ժիլպէրտէն պահա իթմէեօրուգ , Մա-
լիւմ տիւրքի , պու գատըն դաեթթլէ գուր-
նաղ օլտուղունտան , տիւգ Հանրի՝ մէզպուրէ-
նին գուրնաղլըղնտան տէհչէթէ կիրիֆթար
օլարագ , քէնտիսինի պէյ թագրիպ խանէսին-
տէն թարտ իյլէմիշ , վէ պիր տախի գապուլինէ
ասլա միւսաստէ իթմէմիշ իտի :

Իհթիմալ տըրքի օգուեանլարըմըղըն խաթ-
րընտա օլտուղու լիզրէ , Էլէնին սապրդ սիւ-
տանասը՝ էօմրիւնիւ գաթթ իթմէքտէ օլան
պէօյլէ պիր սիւրկիւնէ գաթլանըպ տուրամա-
եաճաղընտան , Շասլէն ֆամիլեասը գօնաղըն-
տան թարտ իտիլտիկինին իլք կիւնէրի , հէր
աղչամ մահգունէն վէ միւքէտտէրէն մէղքիւր
գօնաղըն էթրաֆընա կէլիպ , ճէննէթի ատէն .

տէն թարտ խտիտիքտէն սօնրա , անըն էթրա-
ֆընը տօլաշան վէ նազար իտէն հաղրէթի
Ատէմ վէ Եւա կիպի , Շապէն գօնաղընըն աչըգ-
օլան բէնչիրէլէրինէ նազար իտէր իտի :

Վէ լաքին քէտէր ու էլէմի իչինտէ պիլէ պօշ
տուրամազ իտի , չիւնքի կէչինմէք իչին պիր
իշ իլէ մէշղուլ օլմասը լազըմ օլուպ , վէ տիւշէ-
սին ճէօմէրոմէ թէքլիֆլէրինի տախի գապուլ
իթմէմիշ օլտուղունտան , պիր էվտէ , էվ գա-
տընըզը իթմէք , եախօտ խասթա պադմադ
իւզրէ պիր խըզմէթ արատը , վէ Պադ սօգա-
ղընտա միւսիննէ վէ սագաթ պիր գատըն նէզ-
տինէ տախիլ օլուպ , պիւթիւն կիւնլէրինի ագ-
շամա գատար օրատա կէչիրմէքէ պաշլատը :

Սաաթ օն պիրտէ նիզամէն քէնտի եէրինէ
տիկէր պիր կիճէ պէքճիսի կէլտիկինտէն , Մա-
րիան՝ Գօնգօրտ քէօբրիւսիւ վէ մէյտանըյլա ,
Կապրիէլ կէչիտինտէն վէ Էլիզէ սօգաղընտան
միրուր իտիպ , Միրօմէնիլ սօգաղընտա վագը
քէնտի օտաճըղընա ալտէթ իյլէր իտի : Էսնաի
րահտէ մէրգումէ՝ քէնտի գըզը թէսմիեէ իթ-
տիկի Էլէն տը Շապէնին , վագթիլէ տէրու-
նինտէ իւք ատըմլարընը ալմըշ օլտուղու քիւ-
չիւք պաղչէնին գարշըսընտա տուրուպ , կէօզ-
լէրի եաշարըրտը :

Սէնթ-Օնօրէ վարըշընտա վէ պիրինճի Ֆրան-
սօա սօգաղընտա վուգու պուլան տէհչէթլի
վուգուաթլար ագշամը , կիճէ մէմուրու պիր աղ
կէճ գալտըղընտան , Մարիան՝ անճագ սաաթ
օն պիրի չարեէք կէչէրէք , խըզմէթինտէ պու-

լունտուղու գատըն նէղտինտէն մուֆարագաթ
կյլէտի, վէ սիսին գաթըլըլը սէպէպկյլէ Գօնգօրտ
մէյտանընտան կէչէրքէն, պէլքի եօլու շաշը-
րըր տէեու զանն կյլէտիկի ճիհէթլէ, Ռոյեալ
քէօբրիւսիւնէ տօղրու միւթէվէճճիհօ օլտու,
վէ թիւիյեըրի թարաֆընտան կէչէրէք, Ռիվօ-
լի սօգաղընա մուվասըլէթ, վէ անտէն տօղ-
րուհա կապրիէլ կէչիտինէ աղիմէթ կյլէտի:

Մէզպուրէ, սիննինէ րաղմէն, բէք գալի
եօլ եիւրիւտիւկիւնտէն, ագալլի եարըմ սաաթ
զարֆընտա եօլուն սէքիզտէ եէտի բայընը
գաթթ իթտի:

Մարիան՝ Սէրքլէմբէրիալըն տիվարլարը պօ-
եունտան կէչէրքէն, պիր արապա կէօրտիւ քի,
սիս իչինտէ, պունուն ֆէնէրլէրի իքի գան լէ-
քէլէրինէ պէնզէեօրտու: Իշպու արապա սիւ-
րաթլէ կէլիպ, Պուասի-տ'Սնկլա սօգաղը քէօ-
չէսինտէ տուրտու: Մէզքիւր արապատան պիր
ատէմ աշաղըեա էնիպ, կապրիէլ սօգաղընա
տաթիլ օլտու, վէ Մարիան՝ արապանըն եի-
րադլանտըլը զէման, գալտըրըմտա վէ քէնտի
արգասընտա աեագ սէսի ալտը:

Մէզպուրէ, րէվիշի հալէ կէօրէ հիշ պիր շէյ-
տէն գօրգմազ կիպի զանն օլունուրտու իսէ տէ,
պունունլա պէրապէր մէզքիւր աեագ սէսին-
տէն գօրգտու, վէ շօսէ եօլտան կէչիպ, Շանզ-
էլիզէնին աղաճլարը ալթընտա սիբէրլէնտի:

Քէնտիսինին պաստըլը թօբրագ նէմլագ օլ-
տուղու ճիհէթլէ, աեագ սէսի անճագ գապա
պիր թարզտա իշիտիլտիկի հալտէ, ուզագտան

կէլէն ատօմին անագ սէսի իսէ : Փէվգէլատէ սուրէթաք իշխարիւն օրտու :

Պիւրտէն պիրէ սէս քէսիլտի , չիւնքի զիքր իթտիկիմիզ ասէմ տուրմուշ իտի : Մարիան տախի տուրտու : Մէզպուրէ պու էսնպտէ Շատլէն գօնաղը գարչըսընտա պուլունուեօրտու , վէ գօնագ իսէ , սիս իշինտէ դարգ օլմուշ իտի :

Իհթիւարէ գատըն , գօնաղըն պաղյէ տիվաւրը գաբուսունու կէօզիւ իրէ պուլմաեա ճահտ իտիպ , պու գաբուտա , գըմըլտանմաեարագ պիր կէօլկէ միւշահէտէ լյլէտի , վէ քէնտի քէնտինէ ,

— Եանըլմանօրում , պու կէօլկէ՝ պիր աւտէմ կէօլկէսի տիր , հաթթա ասէմ օլտուղուսնու տա կէօրիւեօրում , եախօտ քէշֆ իտիեօրում , աէտի :

Մարիան պու լաֆղարը սէօյլէեէրէք , պիր աղանըն արգասընա տաեանըզ , իշին նէթիւճէսինէ պէքլէմէեէ պաշլատը : Պիր տանիյեէ սօնրա , գուլաղընա , պիր գաբունուն անախթար իւէ քիլիտի աշըլմասը սէսի կէլտի , վէ օլքիւշիւք գաբու աշըլպ , կէօլկէտէ նապէտիտ օլտու :

Իհթիւարէ խաթուն , եինէ ֆիքրինտէն ,

— Իշերի պիրի կիքտի , լաքին աճապա քիմ իտի , էկէր տիւզ տիւր տիսեմ , տիւզիւն քէնա իտիլնի կիզլէմէեէ նէ՞ սէպէպի վար տըր , մէր գում իսթէտիկի կիպի հարէքէթէ , վէ պիւսիւք գաբուտան կէշմէեէ մըխթար տէյիլէ մի տիր . . . — Պու քէք զարիպ շէյ տիր . . . էն

սասընը անլամագ իսթէրիմ, — տէեու միւլա.
հաղա իթտի :

Պատէհու թէքրար շօսէ եօլա կէչիւյ , քիւ-
չիւք գարունուն գաբանմըշ օլտուղունա թէէ-
մին օլտու , վէ վէսվէսէեէ պաշլաեարադ ,

— Ահապա տիվարըն արգասընտա նէ՞ վադը
օլուեօր . . . — Պու էսրար պանա բէք զարիւյ
կէօրիւնմէքտէ տիր . . . — Պու կիճէ վիզի-
թասընտա Աարիէն տը Լասնի տէնիլէն մատ-
մուազէլին մէտխալի օլմատըղընը քի՞մ պիլիր . . .
— Պէն օլխապիսէյի՞ հէր շէյի իճրաեէ միւդ-
թէտիրէ զանն իտէրիմ : Ա՛հ , էկէր իսպաթ
իթմէկէ գատիր օլսա իտիմ . . . Լաքին , հէք
նէ իսէ , պէքլէեէճէյիմ , տէտի :

Պէօյլէճէ Մարիան , հավատաքի սիս իլիք-
լէրինէ գատար թէէսսիր իթտիկի ճիհէթլէ ,
եունլու շալընա սարըլըւյ , օն ատըմ գատար ,
պուլունտուղու մահէլլտէն եիրազլանտը , վէ
բուսուտա տուրտու :

Օգուեանլարըմըղա պէեան իթմէքլիք հէման
ղայիտ օլտուղու իւղրէ , պաղչէնին էշիլինտէն
կէչէն շախս՝ պարօն տը Ֆօսարօ օլուպ , մէր-
գում արապասընտան աշաղը ինէր ինմէզ , ա-
րապաճըսը Պէնէտէթթօեա ,

— Չարուգ վէրնէօյլ սօգաղընտա տօգթօր
Ֆրէպօնուն խանէսինէ կիթ , վէ քիրաճըսընա
պիր ֆէլաքէթ վադը օլմուշ օլտուղունտան ,
նաշընըն հէման կէթիրիլէճէկլինի գաբուճուեա
սէօյլէ քի , օ տախի տօգթօրուն խըզմէթքեար-
լարընա խապէր վիրսին , տէտի :

— Բէ՛ք իյի , Էֆէնտիմ :

— Շա եւտ սանա պիր շէյ սորարլար իսէ , հիչ պիր շէյտէն մալիւմաթըն օլմատըղընը պէ-
եան իտէրսին :

— Բէ՛ք իյի , Էֆէնտիմ :

— Վէ չարուգ պուրաեա ավտէթ իթմէլիսին :

— Բէ՛ք իյի , Էֆէնտիմ :

Սէզար պաղչէեէ կիրինճէ , Պլանշըն՝ գաբա-
մաեարագ չըգմըշ օլտուղու գաբուեա տօղրու
իլէրլէտի :

Ֆոսարօ օ գաբուտան իչէրի կիրտիկինտէ ,
քիւչիւք պիր տէհլիզտէ պուլունտու : Մէր-
գում՝ հէր նէ գատար , սախթէ լլտրիէն վա-
սըթասըյլա եաբըմըշ օլան խարիթաեը նազա-
րը թէտգիգ վէ թէֆթիշտէն կէչիրմիշ իտի իսէ
տէ , պունունլա պէրապէր գօնագտա քէօր
քէօրունա եիւրիւտիւկիւ հալտէ , պազը մէ-
մուլին զայրի շէյլէրէ չարբարագ , եագաեը է-
լէ վիրմէսի մէհուգ պուլունտուղունտան , ճէ-
պինտէն չըգարտըղը քիւչիւճէք պիր խըրսըղ
ֆէնէրինի եագտը , վէ հէր թարաֆը կէօզտէն
կէչիրիպ , գուվվէյի հաֆըզասընը ճէմ իյլէ-
տիքտէն սօնրա , նէրտիվէնտէն եօգարը չըգ-
տը , վէ էօնլէրինտէն կէչէճէկի գաբուլարը
թաատատ իտիպ , տիւչէսին տայիրէսինէ միւթ-
թասըլ օլան Պլանշըն տայիրէսի գարչըսնտա
պուլունան գաբունուն էօնիւնտէ տուրտու :

Պու էսնատէ գօնագ տէրին սուսլուգ իչին-
տէ օլուպ , Սէզար տը Ֆոսարօ գաբունուն տիւյ-
մէսինի օյնաթտը , վէ պու պապտէ հիչ պիր

մուգավէմէթէ թէսատիւֆ իթմէեէրէք, պիլա
թէրէտտիւտ իչէրի կիրտի :

Պլանչ թարաֆընտան ֆիթիլի էնտիրիւմիչ
օլան լամպա ճիւղիճէ եանմագտա օլուպ, պա-
րօն՝ պուճուճն զիւրասըյլա նազարը տիգգաթը-
նը չըմինէեէ տօղրու աթֆ իյլէտի, վէ ի.քի
չիչէյի մասանըն իւզէրինտէ կէօրմէ.քլէ, իլէր-
լէյիպ, պու չիչէլէրի ալտը, վէ պիր մէհարէ-
թի մախսուսէ իլէ ճէպինէ գօյտու :

Պու էանատէ մէմուլին զայրի պիր սէս, մէր-
գուճուն վիճուտինտէ պիր տիթրէմէ հասըլիթ-
տի իսէ տէ, ասըլը սաաթըն վուրմասըյլա զու-
հուրա կէլմիչ օլան պու էսասըզ գօրգուսուն-
տան տօլայը, քէնտի քէնտինէ կիւլտիւ, վէ
կէօղլունիւ սաաթըն ագրէպի իւզէրինէ չէվի-
րիպ, քէնտի քէնտինէ

— Եարը կիճէ տիր, վէ եարըմ սաաթտան
պէրի հէր չէյ պիթմիչ օլմագ կէրէ.ք տիր, տէ-
տի : Իմտի էվվէլա հէր չէյին պիթմիչ օլուպ
օլմատըղընա թէէմին օլմագլըլըմ, վէ սօնրա
տախի տիւգիւն տիւչէսէ եազմիչ օլտուղու,
ֆագաթ Պլանչըն ալմաեա ճէսարէթ իտէմէ-
տիկի մէ.քթուպու պուլմագլըղըմիգ թիզա իտէր :

Պու վէճհ իլէ ֆօսարօ թուալէթ օտասընտան
կէչիպ, գուլաղընը տիւչէսին օտասը գարու-
սունա տաեաթտը :

Իչպու օտատան հիչ պիր շիւպհէլի սէս իչի-
տիլմէեօրտու :

Պինապէրին ֆասիտի մէրգուլմ, կէնճ գըլըն
ազիմէթինտէն էվվէլ գօյմուչ օլտուղու սիւր-

կիւեիւ չէքիպ, գաբուեու տիգդաթլէ աչտը , վէ թէքրար տուրտու : Կիրտիկի վասի օտատա, գապրիսթանա մախսուս տէրին պիր սուսլուգ մէվճուտ իտի : Եաթաղլն եանընտա վագը քիւ- չիւք պիր մասա իւթիւնտէ պուլունան պիւ- յիւք պիր լամպանըն ըշըղըյլա , մատամ տը Շասլէնին զաթէն տօնմուշ օլան վիճուտի միւ- շահէտէ օլունտուղունտան , պարօն , բարմագ- լարընըն ուճունա պասարագ , մէզպուրէնին նաշը եանընա եագլաշտը , հալպու քի իշպու էմրի պասիրէթի իճրա իթմէսինէ ասլա լիւղում եօգ իտի , վէ էլինի տիւչէսին պուրուշմուշ օլան գօլլարընտան պիրինէ տօգունտուրմասըյ- լա , մէրմէր թաշ կիպի սօվուգ օլտուղունու հիսս իտինճէ , լէհճէսինտէ աղիմ պիր մէսէր- ըէթ թէպէսսիւմիւ զուհուրա կէլտի , վէ սախ- թէ Ատրիէնտէն թարիֆ ալմըշ օլտուղու պիլլօր սանտըգճըղազը պուլմագ իւղրէ , թէք կէօ- զիւնիւ տախի օտանլն տէօրթ թարաֆընտա տօլաշտըրտը :

Պօսարօ , պու սանտըգճըղազը պուլունճա , գաբաղընը աչտը , վէ իշինտէքի էշեանը լա- երգըյլա թէտգիգ իթմէք իւղրէ , լամպանըն եանընա կիթտի , վէ արատըղընը չար չաբուգ պուլուպ ,

— իշթէ պանա էլզէմ օլան պու տուր , տէ- տի , վէ Բօշ-Սիւր-Վօար սէյֆիեէսինտէն՝ Մ- տը Շասլէն թարաֆընտան եազըլմըշ օլան մէք- թուպու չիզտանը տէրունինէ վագ իյլէտի :

Սէշար , պու իշի տախի կէօրտիւքտէն սօն-

րա, սանտրգճըղաղը եէրինէ գօյտու, վէ ճէ-
նաղէ իւղէրինէ պիր տէֆա տահա աթֆը նա-
ղար իյլէյիպ, գարուեու գարատրգտան սօն-
րա, թօալէթ օտասընա կէչտի, վէ Պլանշըն
օտասը սիւրկիւսիւնիւ վաղ իտիպ, վէ լամպա-
նըն ֆիթիլինի տախի էնտիրէրէք, սօֆատան
միրուր իյլէտի, վէ էվվէլա նէրտիվէնտէն էնիպ,
գօնագտան վէ սօնրա տախի պաղէտէն տի-
շարը չըգտը, վէ արապասընա վասըլ օլտու-
ղունտա, արապաճէեա, «մէմուրիեէթինի իֆա
իթաի» մի, տէեու սօրուպ, մուվաֆֆազաթ
ճէվապը ալընճա, քէնտիսինի՝ պիրինճի Ֆրան-
սօա սօգաղընտա քեային բրէնա Հէքթօրուն
խանէսինէ կէօթիւրմէսինի էմր իյլէտի:

Սէղար, բրէնսին խանէսինէ մուվասըլէթին-
տէ, բօլիս գօմիսէրի ժուրնալը եարըպ պի-
թիրմիշ, վէ իշպու ժուրնալտա, սօգթօր Ֆը-
րէպօնուն վուգուի վէֆաթը, պիր չօդ շահիտ-
լէր մուվաճճէհէսինտէ գաղաէն վազը օլտու-
ղու իշար դըլընմըշ իտի: Պարօն իսէ, ֆիքրինտէն,

— Պու պիշարէ Անթօնէն՝ տիւշէսին պու գա-
տար չարուդ վէֆաթ իթմէսի սէպէպինի պիլ-
մէք իսթէեէճէք իտի, հալ պու քի — էկէր
ահրէթ վար իսէ, — շիմտի պու սէպէպի օրա-
տա պիլմէքտէ իսէ տէ, շու գատար քի, պիլ-
տիկինի քիմսէեէ սէօյլէեէմէմէքտէ տիր, —
տէեու միւլահազա իթտի:

Թապիպին նաշը պիր արապաեա գօնուլա-
րագ, Վէրնէօլ սօգաղընտա վազը քէնտի խա-
նէսինէ կէօթիւրմէլտի:

Արապա կիթտիքտէն սօնրա , Ֆօսարօ բրէն-
սին օտասընա կիրտի : Հէքթօրուն վագաա ագ-
լը պաշընա կէլմիշ իտի իսէ տէ , հէման մուճի-
պի իղթիրապ վէ էնտիշէ սուրէթտէ քէտէր վէ
մահզունիյեթ իչինտէ պուլունուեօրաու :

— Ալլահ սիզէ ուզուն էօմիւրլէր պախշ էյլէ-
սին , ազի՛ղիմ բրէնս , — տէտի Սէզար շէվգ իլէ
Հէքթօրուն իքի էլինի սըգարագ :

— Ա՛հ , նէ՛ ճէսարէթիմ գալմըշ տըր , վէ նէ՛
տէ սապըլմ , — Պէն Ֆրէպօսու էզճան ու տիլ
սէվէր իտիմ , — Անըն վէֆաթը պէնի քեամի-
լէն միւքէտտէր գըլտը :

— Ֆիլվագը զուհուրա կէլէն հալը էսէֆիշ-
թիմալ շայեանը էլէմ ու քէտէր իսէ տէ , —
տէեու տէվամ իթտի պարօն , — վուգու պու-
լան ֆէլաքէթ տահա զիեատէ տէհշէթլի օլա-
պիլիր իտի , լաքին համտ օլսուն սիզին միւ-
պարէք եըլտըզընըզ կէօզ կէօրէ զաթընըզը հի-
մաեէ էյլէմիշ տիր , չիւնքի սիզ Ֆրէպօսուն
եանընտա օթուրմուշ օլտուզունուզ հալտէ , ա-
նըն կիպի սիզ տախի բէնչէի հէլաքա տիւշար
օլապիլիր իտինիզ :

Հէքթօր՝ եաշարմըշ օլան եիւզիւնիւ սիլտի ,
վէ ճէվապէն ,

— Շիւպհէսիզ ճէնապը Հագգ պէնիմ եաշա-
մագլըղըմը իսթէեօր , տէտի :

— Իլէրուտէ անլարըզ , տէտի Ֆօսարօ ֆիք-
րինտէն :

Կէլէլիմ թէքրար Մարիան Ժիլպէրէ :

Մէզպուրէ՝ պաղչէ գաբուսունուն թէքրար

աչըմասընա պէքէմիշ օլտուղունտան, իշպու-
գարուտան պիր ինսան շէքլինին չըգըպ, Պօա-
սի տ'Ոնկլա սօգաղընա տօղրու իլէրլէտիկինի
կէօրտիւ :

Կիճէլէյին գօնագտան չըգան պու շախս՝
տիւգ օլմատըղը հալտէ, քի՞մ օլապիլիր, վէ
պու գատար ագ պիր միւտտէթ զարֆընտա
իչէրտէ նէ՞ եաբմըշ իտի :

Պիր արա Մարիան, պու ատէմին արգասըն-
տան կիթմէքլիկի տիւշիւնտիւ իսէ տէ, շախսը
մէճհուլ՝ սէրիան հարէքէթ իթմէքտէ օլտու-
ղունտան, ճիւզի պիր միւտտէթ զարֆընտա,
քէնտիսինի կէթիրմիշ օլան արապանա վասըլ
օլտու, վէ օրատան հարէքէթ իյլէտի :

Իհթիեարէ էմէքտար, ֆէնա ֆէնա միւլա-
հաղալար տէրեասընա զարգ օլմուշ օլտուղու
ճիհէթլէ, խանէսինէ ավտէթ իտէճէք եէրտէ,
իւք տուրտուղու եէրէ կէլտի, վէ Շասլէն գօ-
նաղը գարչըսընտա, վէ սօգաղըն տիկէր ճիհէ-
թինտէ վագը գալտըրըմ իւզէրինտէ տուրտու :

Սիսին գաթըլըղընա ըաղմէն, մէզպուրէ,
գօնագտա պիրինճի գաթըն էնտիրիլմիշ օլան
իւշ բէրտէլէրի արասընտան ճիւզիճէ պիր ըշըգ
կէօրտիւկիւնտէն, քէնտի քէնտինէ,

— Մատամ տիւշէսին օտասընտա, վէ սէվ-
կիւլիւ մատամըմա եագըն օլմագ իւզըրէ պէ-
նիմ եաթտըղըմ օտատա, քէզալիք տիւգիւն
օտասընտա ըշըգ վար տըր : Աճապա պու կի-
ճէ գօնագտա նէ՞ վագը օլուեօր, տէտի :

Մարիան եիկիրմի տագըգատան զիեատէ

գալտրորմտա էնինէ պօեռունա տօլաշոր , վէ գօնաղըն գաբուճուսունու ուեանտրորպ , կապ-
րիէլ սօգաղընտա կէօրտիւկիւ մէնզարէյի նազլ
իթմէքլիկի տիւշիւնտիւ իսէ տէ , սօնրատան ,
Մ. տը Շասլէն պոսնու պիր իֆիթիրա վէ քիւպ
ատտ իլէ , քէնտիսինի պէ թէքրար գօվաճա-
ղընը միւլահաղա իտէրէք , մէգքիւր թասալ-
վուրունտան սարֆը նազար իթտի :

Լաքին օրատան չէքիլմէյի տէ պիր տիւրլիւ
գարարլաշտըրամատըղընտան , սապահա գա-
տար կէօղիւնիւ գաբամամագլըղը ֆիքրինէ գօյ-
տու , վէ էվինէ ավտէթ իթմէզտէն , պէլքի
եինէ պիր ույզունսուզ հալէ թէսատիւֆ իտէր
միւլահաղասիլէ , կապրիէլ կէշիտինէ կիթ-
մէկէ գարար վիրտի , վէ պինապէրին Պուասի-
տ'Անկա սօգաղընա միւթէվէճճիհ օլտու :
Պու էսնատէ սաաթ ոսպահըն պիրի իտի :

47

Թամ օլ սաաթտա Մ. տը Շասլէն իլէ Պլանշըն
րաքիպ օլտուգլարը արապա , վօտվիլ գարշը-
սընտա , Շօսէ տ'Անթէն պուլվարըյլա սօգաղը
քէօչէսինտէ տուրտու :

Տիւգ արապա գաբուսունու աչըպ , աշաղը
էնտիկիւնտէ ,

— Կէլտիք , աղի'զէմ Ատրիէն , աշաղը էնի-
նիգ , տէտի :

Կէնճ գըզ սիւրաթլէ արապատան գալտըրըմ
իւզէրինէ աթլատը , վէ իհթիեար աշըգա խի-
թապէն ,

— Նէրէեէ կիտէճէ յիզ , տէեու սիւալ իթտի :

— Պինեօնա :

— Պիր լօգանթաեա՞մը , տէտի Պլանշ նէֆ-
րէթլէ :

— Էվվէթ , պիր լօգանթաեա , լաքին անըն-
պիր օտասընա կիտիպ , վէ հէր քէսին նազարը
տիգգաթընտան խալի օլարագ , իսթէտիկիմիզ
կիպի կէօրիւչէճէ յիզ : Իմտի , թէրէտտիւտ իթ-
մէյիպ , հայտէ կէլինիզ :

Պլանշ՝ քէէննի պիր իքի իթիրազ պէեանըն-
տան սօնրա , իհթիեարըն արգասընտան կիթ-
տի , վէ իքիսի պիրլիքտէ մէզքիւր լօգանթա-
եա կիրտիլէր , Տէրհալ տէպտէպէլի վէ ֆաւօ-
րի սագալլը պիր Կուս պունլարը իսթիգպալ
խտէրէք , պիր օտաեա կէօթիւրտիւ քի , պու-
նուն տէրունի գօգուլարընտան , վէ սայիր հալ
ու ահվալինտէն , կիճէ միւսաֆիրլէրինէ , զէն
տօսթլարլա րէֆիգէլէրինէ վէ պաշտան չըգ-
մըշ օլան պիր թագըմ էվլի գաւորնլարա մախ-
սուս օլտուղու անլաշըլըեօրտու :

Սախթէ Ատրիէն տը Լասնի , պու օտանըն
տէօրթ թարաֆընը կէօզտէն կէչիրմէքտէ ի-
քէն , կարսօն՝ գարնընը տիքէրէք վէ սօլ էլիյ-
լէ մունթազամ ֆաւօրի սագալլընը տիւղէլթէ-
րէք , կէլիպ տուրտու , վէ “էֆէնտիլէր նէ՝
թաամ պուեուրուրլար” տէեու տիւգէ սօրտու :
Մէրգուամ տախի րէֆիգէսինէ խիթապէն ,

— Նէ՞ Եէմէք իսթէրսինիզ, տէտիկինտէ,

— Պէնիմ գարնըմ աճ տէյիլ տիր, տէեու
մուգապէլէ իթտի Պլանշ :

— Իշթիհանըզ պիր ազտան աչըլըր, տէտի
Մ. տը Շասլէն :

Պատէհու մէրգում կարսունա խիթապէն,

— Պիզէ պիր միգտար Օսթանտ իսթիրիտ
Եասը, ալ Էթի՞ չօրպասը, Եէր մանթարը իլէ
էթրաֆը տօնատըլըշ պիր քէքլիք եալլուսու,
ընթագօզ, դուրու իւզիւմ, վէ պիր ազ տա
արմուտ կէթիրինիզ, տէեու պէեան իյլէտի :

— Նէ՞ շարապ իսթէրսինիզ :

— Ալէա շամբանեա շարապընտան իսթէրիզ :

— Բէք իյի, Էֆէ՛նտիմ :

Կարսուն տիշարը չըգտը, վէ պիր ազտան իս.
թէնիլէն չէյլէր իլէ պիրլիքտէ թէքրար կէտի :

Պլանշ հէնուզ վէյօսունու գալտըրմամըշ ի.
տի, Կարսուն գաթիէն օտաեր թէրք իթտիկին.
տէ, տիւգ՝ կէնճ գըզա եագլաշարագ,

— Ալիզէմ Սարիէն, — տէտի րէճա եօլլու
պիր սէտա իլէ, — կէլին վէ սուֆրաեա օթու.
րուն, ֆագաթ էվլէլ էմիրտէ ճալիպ սիմանը.
զը պէնտէն սէթր իթմէքտէ օլան վէլօեու
Եիւզինիւզտէն գալտըրըն, վէ սաչընըզը պէն.
տէն կիղլէեէն շարգանըզը, վէ պօյ վէ պօսու.
նուղա հայրան օլմագլլըլմա մանի օլան շու.
քիւրքիւնիւզիւ չըգարըն :

Պլանշ մուվաֆֆագաթ իթտի, վէ Մ. տը
Շասլէն մէզպուրէյի, մաթլուպը վէճհ իւզրէ
կէօրիւնճէ, աթէշտէն պիր հաւա իչինտէ պու.

լուսուեօր, օլտուղու զաննընա զահիպ օլտու,
վէ հէր նէ գասար էլլէրինի թուծմադ իսթէ-
տի իսէ տէ, Պլանշ նազիքեանէ սուրէթ տէ
չէքտիկինտէն, մուվաֆֆադ օլամատը:

Պատէհու կէնճ գըզ, գապի պիր սէտա իլէ,
շու եօլտա քէլամա իպթիտար իլլէտի:

— Զաթընըզ իլէ, խանէնիզ խարիճինտէ միւլա-
գաթ իթմէքլիկի թէմէննի իլլէտիմ, վէ սիզ տախի
պանա մուվաֆֆադաթ իթտիկինիզտէն, սիղինլէ,
իսթէտիկինիզ մահէլլէ կէլտիմ: Մի՛սսիւ տիւզ,
պէնիմ պու հարէքէթիմ՝ կէրչի բէք թէհլի-
քէլի տիր, լաքին էջլէ պիր հազգըլ սէպէպ
տէ վար տըրքի, պու պէնխմ հարէքէթիմի,
հիչ օլմադ իսէ քէնտի նազարըմտա սալիհէ չը-
գարմագտա տըր: — Միւրատըմ սիզին իլէ ու-
ղուն ուղատիեէ վէ ճիտտէն կէօրիւշմէք տիր:

— Ազիզէմ Ատրիէն, — տէեու տէվամ իթ-
տի Մ. տը Շասլէն քի, ճիտտի պիր միւլագաթ-
տան զայրի պիր թասավլուրտա պուլունուեօր-
տու, — էվվէլ էմիրտէ շուրաճըգտա պիրլիք-
տէ վէ եան պէ եան պուլունմագըլըլմըզ իգ-
պալինտէն տօլայը պահա իտէմէ՞զ մկիզ:

— Պիղիմ պուրատա պիրլիքտէ վէ եան պէ
եան պուլունմագըլըլմըզ, մահզա քէնտի միւս-
թագպէլիմ հազգընտա սիզին իլէ կէօրիւշմէք
իչին տիր, — տէեու իլավէ իթտի կէնճ գըզ,
իհթիեար աշըգըն սէօղիւնիւ քէսէրէք:

— Սիղին միւսթագպէլինի՞զ մի, — տէեու
թէքրարլատը տիւզ, — լաքին սիզին միւս-
թագպէլինիզ թէէմին օլունմամը՞ մը տըր, վէ

պէն օլ պապտէ տայիմիւ Էվգաթ նէզարէթ իթմէքտէ, վէ սիզի աշգ ու մուհապպէթիմէ գաւերմադտա տէյիլմիյիմ:

— Ահ, սուս օլունուզ, վէ ընճա իտէրիմ, պիր տախի պու սէօզիւ թէլէֆֆիւզ իթմէյինիլ, տէտի շէտիտէն Պլանշ:

— Գալլլիմի իհաթա իտէն պիր տույղուսու մէնն վէ եիւրէկիմտէն չըգան աշգ ու մուհապպէթ սէտալարընը՝ տօտագլարըմ իւղէրինտէ թէվգըֆ իտէպիլիլմիյիմ:

— Մատամ քի լազըմ տըր, վէ մատամ քի պէն իսթէեօր իսէմ, էվվէթ, օ տույղունուզ ու մէնն վէ աշգ ու մուհապպէթ սէտալարընը թէվգըֆ իտէպիլիւրսինիլ... — Մի'ւսիւ տիւզ, ընճա իտէրիմ զաթընըզա, հագգընըզտա օլան էմնիյ, եէթիմտէն տօլայը պէնի բէշիման իթտիրմէյինիլ, վէ պէնի շուրաճըգտան ֆիրարէ մէճ պուր գըլմանընըզ... — Տիմէք իսթէեօրում քի, սիւքիւնէթ իւզըէ օլուպ, շիտտէթի հէեէճան իւզըէ օլմանընըզ:

— Բէք էյի, իշթէ էմրինիլէ իթաաթլա, քէսպի սիւքիւնէթ իտիեօրում, — Սէ'օյլէյին նէ՞ եաբալըմ:

— Էվվէլա թաամընըզը իտի'ն, սօնրա տաթի պէնի տի'նլէյին:

Տիւզ տիթրէեէրէք Պլանշըն եանընտա օթուրուպ, շարապ գատէհլէրինի տօլտուրտու:

Կէնճ գըզ պիր գաշ իսթրիտեսա եէյիպ, պիր գատէհ տախի շամբանիա շարապը իշտի: Պու արալըզ կարսօն չօրպաւեր կիթիլիպ, տիշարը

չըգտըղընտան , Պլանչ քէլամն տէվամ իլէ :

— Էվվէթ , պէն զաթընըզըն տօսթըուղունան
ինանըրըմ , տէտի :

— Սալթ պէնիմ տօսթըուղումա ինանմանըզ
լազըմ տէյիլ տիր : Պէն սիզին իչին ազիմ վէ
թիւքէնմէզ պիր մուհապպէթ հիսս իտիեօ
րում , տէեու մուգապէլէ իթտի Մ . տը Շապէն :

— Բէք ալէա , օ հալտէ շունու պանա սէօյ
լէյին քի , պու մուհապպէթ իքիմիզի նէրէեհ
գատար կէօթիւրէճէք տիր , — տէտի կէնճ գըզ ,
իհթիեարըն թէքրաթ սէօղինիւ քէսէրէք :

Իհթիեար , պու սէօղէր իւզէրինէ , քէնտի
իլնէ աթֆ իտիլմիշ օլան կէնճ գըզըն նազարը
տիրգաթը գարչըրնտա պաշընը էյմէեհ մէճ
պուր օլտու : Պլանչ տախի պիր միւտտէթ սիւ
քիւթտէն սօնրա ,

— Սիւքիւթ տուրուեօրսունուզ վէ ճէվապ
վիրմէեհ ճէսարէթ իտէմէեօրսունուզ . . . — Լա
քին պէն սիզին ֆիքրինիզի , պիր քիթապ իչին
տէ կիպի օգումագտա օլտուղումտան , սիզին
եէրինիզէ պէն ճէվապ վիրէյիմ . . . — Սիզ
պէնի մէթրէսինիզ իթմէք իսթէեօրսունուզ ,
տէյիլ մի , տէեու տէվամ իթտի :

— Պէն սիզի քէնտիմին էն սէվկիւլիւ , էն մու
գատտէս վէ մուազգէզ պիր նէսնէմս վէ առէ
թա հուղուրունուզտա տիզ յէօքմէք իւզըր ,
քէնտիմին պիր իլահէսի իթմէք իսթէրիմ :

— Լազըրտընըն աչըղը , հասըլը պէնի մէթ
րէսինիզ իթմէք իսթէեօրսունուզ , շու գատար
քի պու պիր պէտ քէլիմէ օլտուղունտան , պաշ-

գալ քէլիմէլէրլէ աորլ Ֆիքրինիզի սէթը իտի-
եօրսողնուզ :

— Լաքին սիզ պէնիմ գէվճէմ՝ օլաճաղընըզը
բէք ալէա պիքիրսինիզ :

Պլանշ ումուզլարընը չէքէրէք, չէօյլէ ճէ-
վապ վիրտի :

— Պու էօյլէ պիր յլատարը քի, սիզի բէք
տէ մէճպուրիյեթ վէ թէահիւտ ալթընա գօ-
եաւնալ չիւնքի տիւչէս հէնուզ հաեաթտա
տըր :

— Ատրիէն, պէնի մէյեուս իթմէ՞ք մի իս-
թէեօրսողնուզ :

— Պիլաքս ագլընըզը սիզէ իեատէ իթմէք
ինթէեօրում : — Իմտի, շու չօրպատան պանա
պիր միգտար վէրին, վէ գատէհիմէ տախի
չարապ տօլտուրուն :

Կարսօն, թաամըն պագիսինի կէթիրիպ,
թէքրար տիչարը չըգնը : Պու արալըգ իսայլի
միւտտէթ սուսլուգ տէվամ իտիպ, սախթէ
Ատրիէն՝ պու սուսլուղու շու սուրէթլէ գալթթ
իթտի :

— Միւսիւ տիւզ, մուհավէրէմիզին է՛ն ճիտ-
տի նօգթալարընա կէլտիմքի, անլէրի սիզէ
պէեան իթմէքիկիմ ֆարղ տըր, եանի սիզտէն
պիր նաօիհաթ ալմագ իսթէրիմ :

— Պէնտէն պիր նաօիհաթ մը :

— Էվվէթ :

— Սէօյլէյինիզ պագալըմ, մատտէ նէ՞ իւ-
ղէրինէ տիր :

— Գօնաղընըզը պրագըպ չըգմագլըղըմ իչին

պիր վէսիլէ պուլմագլըղըմ քեանը ագըլ տէ-
յի՛մի տիր :

Ինթիբար աչըգ պու սէօզլէրտէն տիթընտի ,
վէ եիւղլունտէ իսթիղըստի վէ իզթիրապ ալեա-
մէթլէրի հուսուլէ կէլէրէք :

— Գօնաղը թէրք մի իթմէք , լաքին նի՛չին
տէեու սօրտու :

— Մատամ տիւչէո նէզտինտէ հայիզ օլտղօս
ղումմէվգըին նէ՛ գատար ույղունսուզ վէ հաթ-
թա մէքըուհ օլտուղունու անլաեօրմուսունուզ
... — Սիղ պանա , թէսհմէթ առտ օլունա-
ճագ եօլտա պիր աչգ ու մուհապպէթ պէեան
իթտինիզ , վէ պէն հէր նէ գատար օլ իգրարը
պանա պէեան իթմէմէնիդի իֆատէ իթտիթ իսէ
տէ , պէնի սէվմէնիդի մէնն իթմէքլիկէ միւգ-
թէտիր օլամատըմ : — Պինաէն ալէյհ սիզին
պանա տիլտատէ օլմիւշ օլտուղունուղու պի-
լէրէք , իգամէթ իթտիկինիզ այնի խանէ տէ-
րունինտէ գալըր իսէմ , հէր նէ գատար պի-
սուշ օլսամ , պունունլա պէրապէր եինէ շէրի-
քէնիզ առտ ու իթիպար օլունաճաղըմ տէր-
քեար տըր : — Էվլէ՛թ , պէնիմօ խանէտէ պու-
լունուչում , իսմինիդի թաշըեան միւհթէրէմէ
գատըն իչին տօյիմի պիր հագարէթ տիր ...

— Պունտան գաթինազար շունու տախի ու-
նութմաեընըքի , Մարիան Ժիլպէր՝ մէզպու-
րէնին գալպինտէ էօյլէ շիւպհէլէր հասըլ իլլէ-
միշ տիր քի , օ շիւպհէլէր շիմօիքի հալտէ զա-
հիրտէ տէյիլ իսէլէր տէ , զահիրէ չըգապիլիր-
լէր : — Հալպու քի , շուրաեը պիլմէնիզ լաղըմ

տըր քի , Ատրիէն տը Լաֆնի հէր կիւնա շիւպ-
հէտէն վարէսթէ օլմագ կէրէք տիր :

— Էփվէթ , պու սէօյլէտիկինիզ սահիհ տիր ,
լաքին սիդին կիթմէնիզ տէ , պէնիմ իչին էօ-
լիւմ տիմէք տիր , տէեու ճէվապ վիրտի իհ-
թիէար , քէնտիսինտէն չըգմըշ պիր հալ իլէ :
— Էօյիւմ տիմէք մի տիր , — տէեու թէք-
րարլատը Պլանշ թէպէսսիւմ իտէրէք , — նէ'
տիմէք իսթէտիկինիզի իյիճէ անլաեամաեօ-
րում :

— Սիդի պիր տախի կէօրէմէմէք , պէնիմ
իչին եաշամամագ տէյիլ մի տիր :

— Բիւմ մանի օլաճագ տըր պէնի կէօրմէնի-
զէ : — Ինթիխապ իտէճէկիւմ խանէտէ պանա
վիդիթա վիրէմէ՞ղ միսինիզ :

Մ. տը Շապլէն պու իյզսահաթտան տօլայը
Փէվգէլատէ մէսրուր օլարագ :

— Տիմէք օլուր քի , պէնի գապուլ , վէ բէք
ուզուն սաաթլարճա նէզտինիզտէ գալմագ լըզը-
մա միսսատէ իտէճէքսինիզ քի , օ սաաթլար
պէնճէ բէք գըսսա կէօրիւնէճէքլէր տիր :

— Սիդի գապուլ իլէ նէզտիմտէ գալմանըզա
միսսատէ իթմէեէճէք նէ՞ սէպէպ վար տըր ,
տէեու ճէվապ վիրտի Պլանշ , — պէն զաթընը-
զըն աթիզ տօպթլարընտան պիրինին գըզըեմ'
Պու հալտէ սըգ սըգ պանա վիդիթա վիրմէնիզ
բէք թապիի տիր , Պու պապտէ քիմնէ շիւպ-
հէ իտէմէղ , հաթթա սիդին վիդիթալարընըզ-
տան տօլայը մէմնուն տախի օլուրում :

— Ատրիէն . . . Ատրիէն . . . — տէեու տէ-

վամ իթտի իհթիեար, կէնճ գըզը գուճագլա-
մագ իւզրէ գօլլարընը աչարագ, — աշգ ու մու-
հապպէթիմլէ պիր ճէննէթ հալինէ գօեաճագ
օլաուզում օլ եէնի իգամէթ կեահընըզտա խա-
քիբայինիզէ սունաճաղում իգպալ ու սէրվէթի
րէտա իթմէեէճէքսինիզ, տէյի՛լ մի: — Սիզին
էթրաֆընըզ հէր կիւնա թէզերինաթ վէ սալ-
թանաթլա իհաթա վէ թէզերին էլլէմէք, վէ
խտնէնիզի՝ սիզին իչին, ֆէվզէլատէ կիւզէլ-
լիկինիզէ լաեւզ պիր իգամէթ կեահ եաբմագ
իսթէրիմ: — Էլպէթթէ պու պապտէ պանա
բուի րիզա կէօսթէրէճէք, վէ սիզքի պէնիմ
իլահէմսինիզ, սիզի թէզերին գըլմագլըղըմա
միւսաատէ իտէճէքսինիզ, տէյի՛լ մի:

Պլանշ պիրտէն պիրէ իհթիեարըն գօլլարը
իչինտէն սըյըլլարագ, քէմալ թէքէպպիւր
իւզրէ,

— Սիզին աշգ վէ մուհապպէթինիզ պէօյլէ
թահգիրամի՛լ մի տիր, տէտի: — Մի՛ւսիւ տիւզ,
սիդ պէնի կէչինտիրմէք իսթէեօրսունուզ, ֆա-
գաթ շուրաեը ունուտուեօրսունուզ քի, պէն
սաթլըգ մալ տէյիլիմ: — Պինապէրին միւս-
թագպէլտէ պանա վաճիպ օլտուզունուզ հիւր-
մէթ վէ րիաեթի ունութմաեընըզ, եօգսա
նամուսում իւզէրինէ սիզէ եէմին իտէրիմքի,
արամըզտա հիչ պիր րապըթա գալամազ:

Մ. տը Շասլէն՝ էօզիւր տիլէմէք իւզրէ պա-
ղը սէօղլէր թէլէֆֆիւզ իթտի: Կէնճ գըզ իսէ,
պու սէօղլէրի քէէննի իշիթմէեօր կիպի կէօ-
րիւնտիւ, վէ սաթթընա պագըպ, պիրէ չար-

եւք գալմըշ օլտուղունու կէօրիւնճէ , աեաղա
գալգարագ ,

— Վագըթ կէճ տիր, արթըգ կիտէլիմ, տէտի:

Տիւգ , զիհնի շաշըմըշ պիր հալտէ օլտու-
ղունտան , ճէվապ պիլէ վիրէմէյիպ , կարսօնու
չըղըրտը , վէ թաամլարըն իւճրէթինի վիր-
տիկի կիպի , պիր տէ արապա սիբարըշ իթտի :
Պու էսնատէ սախթէ Ստրիէն պաշընա շար-
գասընը գօեուպ , վէլօսունու էնտիրտի , վէ
քիւրքիւնիւ տախի կիլինտի :

Սիս կիթտիքճէ՞ զիեատէ գաթըլաշըբօրտու :

Մարիան թիլպէր իսէ , ան պէ ան ֆէնա միւ-
լահաղաթ վէ թէֆէքքիւրաթա տալմագտա
օլտուղու ճիհէթլէ , պիր տիւրլիւ կապրիէլ կէ-
չիտինտէն մուֆարագաթ իտէմէեօրտու : Մէգ-
պուրէ՝ սըրթընը Շանղ-էլիզէնին աղաճլարըն-
տան պիրինէ տաեաթմըշ օլուպ , կէօղլէրինի՝
պաղչէնին քիւլիւք գաբուսունա տիքմիշիտի ,
օ գաբուեա քի , արտ արտա իքի տէֆա աշը-
լըպ , շիւպհէլի վէ մէճհուլ պիր շախս կիրմիշ
վէ չըգմըշ իտի :

Մէգպուրէ գատըն՝ Գօնգօրտ մէյտանըն-
տան կէլէրէք , կէչիտէ կիթմէքտէ օլան պիր
արապա սէսի իշիթմէքլէ , վիճուտինտէ պիր-
տէն պիրէ պիր տիթրէմէ հիսս իյլէտի : Իշպու
արապա՝ պաղչէնին տիվարընտան երկիրմի ա-
տըմ գատար ուղագտա տուրուպ , պիր սա-
նիյիէ սօնրա , կէլտիկի եօլտան ալտէթ իյլէտի :

Օլվագըթ Մարիան գարանլըգտա, իքի կէօլ-
կէ , գալտըրըմ իւզէրինտէ իլէրլէյիպ , գա-

բունըն գարշըսընտա տուրտուգլարընը կէօրտիւ :

Հէր նէ գատար սիս , բէք գաթը իտի իսէ տէ , պու ճիւմլէ իլէ տախի իհթիեարէ խաթուն մէգքիւր կէօրկէտէն պիրի՝ պիր էրքէք վէ տիկէրի՝ պիր գատըն օլտուղունու կէօրտիւ , վէ գուլաղընա կէլէն պիր տէմիր սէսին տէն , գաբունուն քիլիտինէ պիր անախթար վազ իտիլտիկինի հիսս իյլէտի : Պու արալըգ պիր սէս ,

— Չաբուգ իչէրի կիրինիլ , տէտի :

Մարիան՝ տօտագլարընտան հէման չըգմագ իւզրէ օլան պիր նիտաեը կիւճպէլա մուհաֆաղա իտէպիլտի , վէ ֆիքրինտէն ,

— Ահ , շիմտի անլատըմ , տէտի , պունլար տիւգ իլէ Ատրիէն տը լասնի իմիչլէր . . . — Հիսսիթապիիմ մէկէր պէնի եանըլթմաեօր իմիչ , վէ պունտան էվվէլ վազը օլան մուհաքէմէմ տէ , օլ ալչադ գըզը իյի մուհաքէմէ իթմիչիմ . . . — Էվվէթ , տէվկիւլիւ մատամըմըն խանէսինէ նամուսուղլուգ վէ մուսիպէթ , շու պի էտէպ գըզ իլէ պիրլիքտէ կիրմիչլէր տիր :

Էլէնին սապըգ սիւտանասը իչի լաեըգըլլա թահգըզ իթմիչ օլուպ , վէ օ կիճէսի ֆաղլա մալիւմաթա իհթիեաճը պուլունմատըղընտան , Միրօմէնիլ սօգաղընտա վազը քէնտի խանէսինէ ափտէթ իյլէտի :

Տիւգ վէ Պլանչ պաղչէեէ կիրէր կիրմէզ , կէնճ գըլ՝ ըէֆիգինի արգատա պրագըպ , վէ պիր քէլիմէ պիլէ իրատ իթմէեէրէք , սիւրաթլէ գօնաղըն քիւչիւք գաբունունա տօղրու

իլէրլէտի, վէ քէնտի օտասընա կէօթիւրէն նէրտիվէնտէն եօգարը չըգըպ, օտասընա տա խիլ օլտու, վէ գարուեու գարատըգտան սօնրա, քիւրքիւնիւ վէ շաքգասընը չըգարըպ, պիր իսկէմլէ իւղէրինէ օթուրարագ,

— Սգլըմա զիեան կէլէճէք տիր զանն իտի. եօրում... լաքին պէնիմ զայպուպէթիմ զէմանընտանէ՞ վագը օլմուշ տուր, աճապա Բիէր րէտօն կէլմի՞շ մի տիր, — տէտի, վէ լամպանըն ֆիթիլինի եիւքսէլթտիքտէն սօնրա, չըմինէեէ գօշտու, վէ իլավէթէն, — էվլէթ, էվլէթ, կէլմիշ տիր, չիւնքի շիշէլէր պուրատա տէյիլ տիրլէր, վէ պու հալ պանա գօրգու վիւմէքտէ տիր, — տէեու տէվամ իլլէտի:

Պու արալըգ մէզպուրէնին տիղլէրի տիթրէ. մէքտէ օլուպ, լաքին վուգուի հալի պիլմէք արգուսու, քէսպի զաաֆ իթմիշ օլան ճէսա. րէթինի ճանլանտըրտըղընտան, օտասը սիւր. կիւսիւնիւ չէքտի, վէ թօսլէթ տայիրէսինտէն պիլմիրուր, ֆօսարօ կիպի գուլաղընը ժանըն օտասը գարուսունա տաեաթտը, վէ ֆիքըրին. աէն,

— Տէրին պիր սուսլուգտան զայրի պիր շէյ եօգ տուր... չիւպհէսիզ հէր իշ պիթմիշ տիր... ֆագաթ թէրէտտիւտ պէնի հէլագ իտէ. ճէք օլտուղունտան, հագըգաթը հալէ թէէմին օլմագ իսթէրիմ, — տէեու միւլահաղա իթտի, վէ տիգգաթը թամ իլէ օտա գարուսունու ա. չըպ, վէ բարմագլարը ուճունա պատարագ, ճէնաղէ եաթաղընա գատար իլէրլէտի, վէ նաջը

մէջպուրու կէօրիւնճէ , քէմալ տէհչէթլէ վէ
պէնդի պէթի արարադ րիւճաթ իյլէտի , հալ
պու քի պիր սէս պիլէ չըգարմաեռպ , վէ քէն-
տի նէֆսինէ հաքիմ օլարադ , քէնտի էլիյլէ
գաստ իյլէտիկի ճէնադէեէ լաերգըյլա նազար
իթտի , վէ հագըգաթը միւէլլիմէեէ ալետահ
օլունճա ,

— Հէր չէյ պիթմիշ օլտուղունտան , արթըգ
տիւչէս օլմագըղըմ սահիհլէշտի , — տէտի , վէ
պիր սանիյեէ ոսնրա , — պէն կիթտիկիմ զէման ,
մատամ տը Շասլէն եաղը եաղըեօրտու , վէ
հաթթա եաղը գուրութաճադ ալէթ տախի տիզ-
լէրի իւղէրինտէ իտի . . . — Աճապա Բիէր ,
մէրգումէնին պաշլամըշ օլտուղու մէքթուպու
աւմը՞ մի տըր , — տէեու պէեան իյլէտի :

Տիւչէսին , ճան չէքիշտիկի զէման եըրթ-
մըշ օլտուղու աթլաս եօրկանըն տիւրիւմիւ ալ-
թընտա , կէնճ գըղ , օ ալէթին պիր քէօշէսինի
կէօրտիւ , վէ եօրկանը գալտըրըպ , ալէթի մէգքիւ-
րէի ալմագտա իքէն , իւղէրինտէ եաղը եաղըլմըշ
պիր քեաղըտ պուլտու , վէ պունու ֆիթիլի
թիւքէնտիկինտէն , ըըղը գարարմաեա եիւզ
թութմուշ օլան լամպանըն եանընա կէօթիւ-
րիւպ , միւթէվէֆիէ թարաֆընտան օղլու Բօժէ
տը Շասլէնէ եաղըլտըղը մալիւմիւմիւզ պուլու-
նան սոն սաթըրլարը օգուեունճա , լէհճէսին-
տէքի տէհչէթ եալաշ եալաշ զայիլ օլուպ ,
անըն եէրինէ մէսէրրէթ ալէամէթի գա-
յիմ օլտու , վէ քէնտի քէնտինէ շու քէլամը
սէօյլէտի .

— Պէնի էվլատընա՝ քէնտի սէվտիկի պիր
զըզ, վէ քէնտիսինէ լաերզ պիր զէվճէ մագա-
մընտա իշար իտիեօր... — Բօթէ իսէ, հէմ
կէնճ վէ հէմ կիւզէլ օլուպ, իլէրուտէ տախի
տիւզ օլաճագ տըր: — Պէն անը սէվէճէ յիմ,
վէ պէլքի տէ ղաթէն սէվիեօրում: — Պէնի
սէվմէքտէ օլան իհթիեարըն արթըզ պանա
նէ՞ լիւզումու վար տըր: — Իշթէ պու տուր
պէնիմ միւսթագ պէլիմ, լաքին տիւզ պու մէք-
թուպուն վիճուտի հագգընտա չիւպհէեէ ղա-
հիպ օլմամալը տըր, ղիրա գըսգանճըղընտան,
գալգըպ մահվ իտէր... — Բօթէ պու մէք-
թուպու օգումալը տըրումնա, պունա նանըլ
մուվաֆֆագ օլունմալը...

Պլանշ՝ պաշընը է յիպ վէ կէօղէրի տախի պիր
թարաֆա աթֆ օլունմուշ օլտուղու հալտէ,
պու միւշքիւրին հալլինէ պիր չարէ տիւշիւն
տիւ, վէ պու չարէյի բէք չարուզ պուլտու:
Շէօյլէ քի եազը գուրութաճագ ալէթի ալըպ
աշտը, վէ մէքթուպու պունուն իչինէ վաղ
իթտիքտէն սօնրա, թէքրար գարատը վէ տի-
վար իլէ գարեօլանըն արասընտաքի աշըզ եէրէ
աթարագ, վէ քէնտի քէնտինէ տախի,

— Շիւպհէսիզ իլք ալթիւսթիւք էսնասըն-
տա, տիւն ագչամ տիւշէսին եաղը եաղմագ-
տա օլտուղունու քիմնէ խաթըրլամաեաճագ,
վէ պու մէքթուպու ֆիքրինէ պիլէ կէթիլմէ
եէճէք տիր, լաքին վագթը կէլտիկինտէ, պէն
պունուն լաղըրտըսընը աչաճաղըմ, տէտի, վէ
պատէհու իլավէթէն, արթըզ պէնիմ պուրա-

տան չէքիւնէք վագթըմ կելտի, էլպէթթէ մատամըն օտասը խըզմէթճի գատընը, պէր միւթատ սապահլաւըն պուրաւա կէլիպ, վու գուի հալի կէօրէնէք, վէ հէրքէսէ տույուրաճագ տըր : — Պունտան պէօյլէ վագիֆէմ, վուգուաթա կէօրէ հարէքէթ իթմէք տիր, տէեու պէեան իյլէտի :

48

Պէօյլէնէ Պլանշ՝ օտասընա ավտէթլէ, էլպիսէսինի սօեունտու, վէ թէն վէ ըուհճա թագաթ վէ տէրմանտան տիւշմիւշ օլտուղու հալտէ, գարեօլասընա կիրտի, վէ պէեանտէն միւթադնի օլտուղու իւզրէ, մէզպուրէ պիր տագըգա պիլէ կէօղիւնիւ գաբաւամատը :

Գօնագտա խըզմէթ քերարարըն ուեանըպ, իշլէրինէ պաշլատըգլարընա ալէամէթ օլան սէսլէր իշիտիլմէկէ պաշլար պաշլամագ, Պլանշ տիրսէկինէ տաւանարագ, գարեօլասընտա օթուրուպ, տիշարըեա գուլագ վէրտի :

Սաաթ տօգուզ սուլարընտա տէհչէթլի պիր ֆիզան ու ֆէրեատը միւթէագըպ, շիտտէթլէ մէզպուրէնին գաբուսու պիր գաշ տէֆալար չալընտը, վէ այնի վագըթտա պօղուգ պիր սէտա իլէ, իքի տէֆա :

— Մատմուազէլ Ատրիշէն, մատմուազէլ Ատրիշէն, — տէեու չըղըլտըղը իշիտիլտի :

Պլանշ պու սէսի ալըր ալմազ, աեագլարը չըպլադ օլտրագ վէ պիր միսօ տախի կիյինմէ. եէ վագթը պուլունմահարագ դօշուպ, օտասը դարուսունու աշտը :

— Նէ՞ վար տըր, — տէեու սիւալ իթտի օ ալ-չագ մախուգ, էօյլէ պիր իզթիրապ իլէ քի, է՛ն մահիր միւսթէնթիգլէր պիլէ պու պապ. տէ եանըլապիլիրլէր իտի :

— Մա՛տմուաղէլ, տէհէթլի պիր ֆէլաքէթ վուգու պուլմուշ, — տէեու ճէվապ վիր-տի տիւշէսին օտասը խըզմէթճի գատընը, կէօզ-լէրի՛ ագան կէօզ եաշլարընտան եաշարմը օ-լարագ, — չէօյլէ քի, մատամ տիւշէս վէֆաթ իթմիշ . . . :

— Վէֆաթ մը իթմիշ, — տէեու թէքրար-լատը Պլանշ, — սի՛ւպհան Սլլահ, սի՛ւպհան Սլ-լահ . . . լաքին պուլունն իհթիմալի եօգ տուր . . . խա՛յր, խա՛յր, պու գապիլ տէյիլ տիր :

Պատէհու կէնճ գըզ պիր սըչրաւըշտա թօա-լէթ օտասընտան կէչէրէք, տիւշէսին գարեօ-լասը եանընա գատար իլէրլէտի, վէ անինտէ պօղուգ պիր ֆիղան ըէֆ իլէ, ի.քի տիզ իւ-ղէրինտէ տիզ չէօքտիւ, վէ եիւզիւնիւ իքի էլլէրի արաւընտա կիզլէեէրէք, ուեար ույ-մազ վէ արտը արասը օլմահան պիր թագըմ՝ սէօղլէր թէլէֆիիւզ իթտի :

— Ա՛հ, մա՛տմուաղէլ, կէօրիւեօրսունուզ քի, եանըլմամըշլմ, — տէտի տիւշէսին խըզմէթ-ճի գատընը, վէ իլավէթէն տախի, — եա՛րապ-պիմ, չիմտի նէ՞ եաբալըմ, տէեու պէեան իթտի :

Պլանշ պիրտէն պիրէ անաղա գալգարագ ,
— Հեր շէյտէն էվվէլ վուգուի հալի Մ. տիւ-
գէ խապէր վիրմէք լազըմ տըր , հա'յտէ , չա-
բուգ կիտին , սիզ օ իշի'կէօրիւն , պէն տա-
խի էլպիսէմի կիյինէյիմ , տէտի :

Խըզմէթճի գատըն գօշարագ տիշարը չըք-
տը , վէ քէհիրլէյիճի ճանվէր տախի օտասընա
կիտիպ , անէլէթէն էլպիսէսինի կիյինտի վէ
ուզուն սաչարընը տախի Թօքլատըղը սըրատա ,
նակէհան շիտտէթլէ դաբուլար աչքլտըղը , վէ
ճէնազէ օտասընտա պազը Թէլաչլը ատըմ սէս-
լէրի իշիտիլտի :

Մ. տը Շասլէն սօլուեարագ , վէ խալիսանէ
պիր մէյեուսիեթ իշինտէ պուլունարագ կէլ-
տիկի կիպի , արգասընտան տախի պիր Թագըմ
Խըզմէթ քեարլար աղլաեարագ կէլմէքտէ խտի-
լէր , զիրա մայիւմիւմիւզ օլտուզու իւզրէ , դօ-
նագտա պիշարէ տիւչէպի հէրքէս սէվէր իտի :

Թամ պու էսնատէ Բիէր Գարնօնուն գըզը ի-
շէրի կիրիպ , աղլաեարագ , վէ հընչգըրմասըն-
տան սէսի քէսիլէրէք ,

— Վահ , պէնիմ սէվկիւլիւ վէլիի նիյ-
մէթիմ . . . եա' Բապպի . . . եա' Բապպի , նի-
շին պէնի պու տէրէճէ զալիմանէ տիւչարը է-
լէմ ու քէտէր իյլէտին . . . տէտի , վէ իքին-
ճի տէֆա օլարագ տիզ չէօքտիւ : Էթրաֆըն-
տա իսէ , պիր Թագըմ ինիլթիլէր վէ ա'հ ու
էնինլէր իշիտիլիեօրտու :

Տիւգ՝ գարեօլանըն պաշընտա անագտա
տուրմուշ օլուպ , տիլսիզ կիպի տիհանընտան

պիր սէօզ պիլէ չըգարմամագտա , վէ տալկըն
պիր հալտէ տուրուպ , եալընըզ տօտագլարը
գըմըլտանմագտա , վէ կէօզլէրի տախի ֆէվ-
գէլատէ պիւյիւմիւշ օլմաղլէ , տէհչէթպախշ
պիր սուրէթտէ պուլունմագտա իտի : Մէր-
գում քէնտիսինէ մալիք օլմայըպ , իրի կէօզ
եաշլարը եանագլարընա տամլամագտա իքէն ,
նակէհան էլինի անլընա կէօթիւրտիւ , վէ քէ-
լամա աղազ պիրլէ ,

— Զաբուգ տօգթօր Ֆրէպօեա . . . Մ. տը
լօթրիլէ . . . վէ էվլատլարըմ էլէն վէ Բօթէեէ
խապէր վիրիւսին , տէտի , վէ եաթաղըն եա-
նընտա էյիլիպ , եիւզիւնիւ չարշաֆ վէ եօր-
կան իչինէ սօգտուղունտա , կէօքսիւ շիտտէթ-
լէ չարբըեօրտու :

Պիրիսի տօգթօր Ֆրէպօ վէ տիկէրի Մ. տը
լօթրիլ նէզտինէ կիթմէք իւզըէ , իքի նէֆէր
խըզմէթքեար ալէլ աճէլէ դօնագտան մուֆա-
րագաթ իյլէտիլէր :

Պլանշ պիր իշարէթլէ , տիւզիւն օտա խըզ-
մէթքեարընը նէզտինէ ճէլպ պիրլէ ,

— Զաբուգ , Պըղանսօնտա մատամ գօնթէս
տը Բօնսէյ նէզտինտէ պուլունան մատմուա-
ղէլ էլէնէ , վէ վէզուլտա մուգիմ Մ. Բօթէեէ
պիրէր թէլէկրաֆ չէքինիզ , տէտի եավաշ սէ-
տա իլէ :

Պու էմրի ալտըգտան սօնրա խըզմէթքեար
տիշարը չըգտը : Պիր գաշ տագըգա գատար
ճէնազէ օտասընտա ազիմ վէ միւքէտտէր պիր
սուսլուգ հիւքմ իտիպ , պատէհու Մ. տը Շա-

լէն աեաղա գալլգտը , վէ մէրգում՝ թապ ու
թագաթտան տիւշմիւշ զանն օլունտուղու թագ-
տիրտէ , էթրաֆա կէօղ կէզտիրմէքտէ , վէ
պիր գաչ տագըգա զարֆընտա սայքի մէրգու-
մուն սիննինէ օն սէնէ տահա իլավէ օլունմուշ
կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի : Պէլքի մէրգում ,
տիւշէս խան տը Շասլէնին էօլտիւկիւ գէման ,
քէնտիսինին տիկէր պիր գատընա , զինաքեար-
լըգ տուչղուտուլլա , “սիգ տիւշէս օլաճագսը-
նըղ” տէտիկինի , քէմալ տէհչէթ վէ նէֆրէթ-
լէ շու էսնատէ հիսս իտիեօրտու :

Իշպու վագըայի միւէլլիմէ միւնասէպէթ իյլէ
լաղըմ կէլէն էմիլէր Պլանշ թարաֆընտան վէ-
րիլմէքտէ օլուպ , եինէ անըն էմրի իւղրէ , բէն-
չիրէլէրին բէրտէլէրի գարանտը , գարեօլանըն
էթրաֆընտա մումլար եագըլտը , վէ տիվարտան
տաթի ֆիլտիչի պիր խաչ էնտիրիլիպ , միւ-
թէվէֆիեէնին կէօքսիւ իւղէրինէ վաղ իտիլտի :

Մէմուրէն կէօնտէրիլէն խըղմէթ քեարլար
արտարտա վիրուտ իթտիլէր :

— Նէ՞ խապէր , տէեու սիւալ իթտի Պլանշ ,
իւք կէլէնէ :

— Մ. տըլօժրիլ հէնուղ ավտէթ իթմէմիշ տիր ,
մա՛տմուլաղէլ . մէրգումըն էօյլէտէն սօնրա վի-
րուտինէ ինթիզար օլունուեօր , տէեու ճէվապ
վիրտի իւք խըղմէթ քեար , վէ իքինճի խըղմէթ-
քեար կէլտիկինտէ ,

— Տօգթօր Ֆրէպօ խանէսինտէ՞ մի իտի , տէ-
եու սիւալ իթտի կէնճ գըղ մէրգումա :

— Մ. տօգթօր Ֆրէպօ վէֆաթ իթմիշ տիր ,

տէեռու մուգապէլէ իթտի խըզմէթ քեար :

Պլանշ պաշտան անաղընա գատար տիթրէ տի Մէղպուրէ՝ զաթէն պունու պիլմէ քտէ, եա-
խօտ քէշֆ իյլէմէ քտէ իտի : Տիւգ՝ մէղքիւր
էլէմպախշ խապէրի իշիթտիկինտէն ,

— Վէֆա՞թ մը իթմիշ, տէեռու թէ քրարլատը :

— Իվվէթ , մի՛ւսիւ տիւգ , պու կիճէ վէ-
ֆաթ իթմիշ :

Խըզմէթ քեար՝ տօգթօրուն խանէսինտէն ալ-
տըղը մալիւմաթը նազլ իյլէտիկինտէ , Հանրի
տը Շասլէն իքի էլլէրինի ասիւմանէ տօղըու
գալտըրտը , վէ սօնրա տախի պիր գօլթուգ
սանտալեէսինտէ օթուրտու :

Ջէհիրլէյիճի ճանվէր՝ մէրգումուն եանընա
եազլաշարագ :

— Մի՛ւսիւ տիւգ . . . տէյինճէ , իհթիեար
պաշընը գալտըրըպ , սօղուգ գան իլէ մէղպու-
րէեէ աթֆը նաղար , վէ “նէ” իսթէեօրսունուղ ,
տէեռու սիւալ իյլէմէսինտէ , Պլանշ քէլամա
տէվամ իտէրէք ,

— Քէտէր ու էլէմինիղ հէրնէ գատար ֆէվ-
գէլատէ իսէ տէ , պու ճիւմլէ իլէ տախի սիդէ
խապէթ իտէն վաղայիֆի տէ տիւշիւնմէքլի-
կինիղ լազըմ տըր . . . աիմէք իսթէրիմ քի , ու-
սուլէն իգթիզա իտէն թահգըգաթը ըէսմիեէ
իճրա օլունմալը տըր , տէտի :

Տիւգ , պու պապտէ մուվաֆֆադաթ իշա-
րէթի իտիպ , օթուրտուղու սանտալեէնին գօլ-
թուգլարընա տաեանարագ , անաղա պալգտը ,
վէ ճէնազէնին գարեօլասը հուղուրունտա էյի :

լիպ, սէրխօյլար կիպի տախի սալլանարագ տիշարը չըդտը :

Բիէր Գարնօնուն բիճի՝ պու սըրատա հիչ պիր ճիհէթլէ գուսուրտա պուլունմաներպ, ըուհ-պան ճէլպի իչին պիրինի տախի կէօնտերտի, վէ քէնտիսի տէ եաս ու մաթէմ էլպիսէսի կիյի-նիպ, քէէննի տուա իթմէ.ք վէ կէօղ եաշլարը տէօ.քմէ.ք իւզրէ, քէնտիսինի գըզը թէսմիեէ իյլէեէն ազիդէ գատընըն գարեօլասը եանը-նա կէլտի :

Ճէնաղէյի թահգըգ վէ թէտդիդ զըմնտա պէլէտիեէ իտարէսի թարաֆընտան կէօնտէ-րիլէն թապիպ, վուգուի վէֆաթըն չըգան կի-ճէլվուգու պուլտուղունու, վէ նաշ բէ.ք չա-բուգ պօզուլաճաղընտան, իրթէսի սապահ տէֆնի իգթիզա իթտիկինի, վէ միւթէվէֆի-եէնին՝ չահ տամարը գօբմասընտան էճէլի նէ-չէթ իյլէտիկինի տէրմիեան իթտի :

Սաթթլար կէչիպ, ագչամ իւզէրի Մ. տը Լօթրիլ ալթ իւսթ պիր հալ իլէ գօնաղա վասըլ օլտու : Պու արալըգ սախթէ Ատրիէն հալէա տուա իտիպ, տայիմա տախի կէօղ եաշլարը տէօ.քմէ.քտէ իտի : Պինապէրին մէրգում տէլի-գանլըեը կէօրիւնճէ :

— Ահ, էֆէնտիմ, — տէտի հէօնկիւր հէօն-կիւր աղլաեարագ, — պու նէ՞ զուլմու մաթէմ իտի քի, ճիւմէմիզին պաշընա կէլտի : — Պէն ատէթա քէնտի վալիտէմի ղայպ իթմիշ գատար աճը հիսս իտիեօրում :

Միւտտաիի ումումի մուալինի Պլանշըն էլ-

լէրինի թուծուպ, խալիսանէ սուրէթտէ քէն-
տի էլլէրի իչինտէ սըգտը, վէ անտէն Մ. տը
Շապէնին տայիրէսինէ կիթտի:

Տիւգ՝ մուսմէլաթը րէսմիեէ իչին լաղըմ կէ-
լէն մալիւմաթը եաղտըգտան սօնրա, քէնտի
տայիրէսինտէ գաբանմըչ օլուպ, անճագ էլլմ
ու էսէֆի վէ իզթիրապը գալպի աթէշի իչին-
տէ գալրուլմագտա իտի, զիրա էճէլ շէրպէ-
թինի նուշ իթմիշ օլան վէ սահիպէի իսմէթ ու
իֆֆէթ պուլունան զէվճէսինէ իթտիկի հա-
գարէթ ու խիեանէթի տիւշիւնտիւքճէ, ատէ-
թա քէնտի քէնտիսինտէն նէֆրէթ իտիեօր-
տու, վէ Ալլահ պիլիր քի, շու էսնատէ սախ-
թէ Ատրիէն քէօշէի խաթըրնա պիլէ կէլմէ-
մէքտէ իտի:

Մ. տը Լօթրիլ՝ տիւգիւն տէհշէթպախշ լէհ-
ճէսինի կէօրիւնճէ տիթրէտի, վէ իհթիեար՝
մէրգում տէլիգանլըեա գօլլարընը ուզաթըպ,
վէ պաշընը տախի ումուղունա տաեաթարագ,

— Պէնիմղէվալլը ծանըմէօլտիւ... էվլէթ,
օ էօլտիւ... պէն տախի էօլմէք իսթէրիմ,
տէտի:

Ամուճա վէ եէկէն պիրլիքտէ աղլատըգա-
րը հէնկեամտէ, եավաշճա գաբու չալընտը,
վէ պիր խըզմէթքեար՝ պիր գաշ սաաթ էվլէլ
չէքիլմիշ օլան թէլէկրաֆլարըն ճէվապլարընը
համիլ օլտուղու հալտէ իչէրի կիրտի:

— Օգո՛ւեունուղ, էվլա՛տըմ, տէտի տիւգ:

Մ. տը Լօթրիլ մահֆագալարը եըրթըպ, միւն-
տէրիճաթընը օգուտու, վէ Հանրի տը Շասլէն

իսէ, մերգումու՝ պագըըըյա իսթիճվապ իյ-
լէտիկինտէն, միւտտաիի ումումի մուաւլինի,

— Բօժէ եարըն սապահ պուրատա պուլու-
նաճագ տըր, տէտի :

— Լաքին էլէ՞ն :

— Էլէն թէյզէսիյլէ Պըզանսօնտան իքի ֆար-
սախ ուզագտա քէօյտէ օլտուղունտան, պու-
րատան կիտէն թէլէկրաֆ օրաեա կէօնտէրիլ-
միյ տիր, վէ վագաա մէզպուրէ տախի եարըն
վասըլ օլաճագ իսէ տէ, շիւպհէսիզ գարընտա-
ջընտան կէճ վասըլ օլաճագ տըր :

— Աճապա սօն տէֆա վալիտէսինի կէօրմէք
իւզրէ վագթիինտէ եէթիշէպիլէճէ՞ք մի տիր,
տէտի տիւզ քէտէր ու էսէֆ իլէ :

— Ճէնաղէ ալայը սաաթ գաշտա իճրա օ-
լունաճագ տըր :

— Էօյլէն :

— Թէէխիր օլունամաղ մը :

— Պէլէտիեէ թապիպի՝ թէէխիրի գապիլ
օլմատըղընը պէեան իթտի :

Մ. տը Լօժրիլ ագշամա գատար տմճասը եա-
նընտա գալըպ, վէ գօնագտան հարէքէթ
իթմէզտէն էվիլէլ սախթէ Ատրիէն իլէ վէտա-
լաշմագ իսթէտիկինտէն, մէզպուրէյի եինէ
ճէնաղէ օտասընտա պուլտու, զիրա մերգումէ
ասլա օ օտաեը թէրք իթմէք իսթէմէեօրտու :

Խըզմէթքեարլար իսէ, Պլանշըն սատագաթ
վէ ուպուտիեէթի հագգընտա մէտհ ու սէնա-
լէր իթմէքտէն պիր ան կէրի տուրմաեօրլարտը :

— Մատմուաղէլ—տէտի Մ. տը Լօժրիլ հիւր-

մէթի մախսուսէ իլէ , — գաթլանդըզընը շու
մէշագգաթ բէք աղըր օլտուղունտան , պիր
գաչ սաաթ գատար եէրլինիզէ պիր տիկէրի
գալըպ , սիզին պիր ազ րահաթ իթմէնիզ միւ
նասիպ օլուր զանն իտէրիմ :

Պլանշ իսէ աղլահարագ ,

— Էֆէ՛նաիմ , պէն մէմուլինիզտէն չօգ զի
եատէ գոգվլէթլիյիմ , պունտան պաշգա էօլ
գէմ տէ վազիֆէմ տէյիլ տիր , չիւնքի վէլիի
նիյմէթիմին եանընտան ասլա այրըլմագ իս
թէմէմ , տէեու ճէվապ վիրտի :

— Տօղրուսու շու գըզ մէլայիքէեէ մախսուս
պիր գալպէ մալիքէ տիր , — տէեու միւլա
հազա իթտի միւտտաիի ումուսմի մուլալինի :

Պլանշ քէլամա տէվամլա ,

— Մի՛ւսիւ , միւսատէնիզէ մաղրուրէն զա
թընըղա պիր շէյ սիւալ իթմէք իսթէքիմ ,
տէտի :

Մ. տը Լօթրիլ պաշը իլէ մուվաֆֆագաթ էյ
լէտիկինտէն , կէնճ գըզ ,

— Մ. տիւգիւն էվապարը նէ՞ վագըթ կէ
լէճէքլէր տիր , տէեու սօրտու :

— Իքիսի տալի եարըն սապահ կէլէճէք ի
սէլէր տէ , րօթէ՛ գըզգաղընտաշընտան էվլէլ
կէլէճէք տիր . . . — Սլլահ վիրէտէ մէզպուրէ
պիր տէֆա տահա օլտուն պիշարէ վալիտէսինին
սիմասընը կէօրսէ իտի :

— Օլպապտէ չիւպհէնի՞զ մի վար տըր :

— Էվվէթ , էսէֆ իտէրիմ քի չիւպհէմ վար
տըր , զիւրա էմրինիզ էլէ քէշիտէ գըլընան թէ :

լէկրաֆնամէ եւթիշտիկինտէ, մէզգուրէ Պը-
շանսօնտա տէյիլ իմիշ:

Պա սէօզլէրտէն սօնրա, էլէնին նիշանլըսը
մուֆարագաթ իտիպ, Պլանշ տախի թէքրար
ճէնաղէ գարեօլապընըն պաշ թարաֆընտա օ-
թուրտու:

Սապահտան պերի, սախթէ Ատրիէն հիշ պիր
քէյ եէմէմիշ օլուպ, վէ ապլա ույգու տախի
ուեուսամըշ վէ ֆիքրի պին տիւրլիւ միւլահա-
զաթ իլէ մէշղուլ պուլունմուշ օլտուղունտան,
լէհէսի ելէմպախշ վէ տէհշէթլի պիր թարղտա
սօլկունլուգ քէսպ իյլէմիշ իտի, վէ օհալտէ մէզ-
պուրէյի կէօրէն, քէնտիսինին ազիմ պիր քէ-
տէքէ կիքիֆթար օլտուղունտա զանն իյլէմէսի
գապիլ տէյիլ իտի:

Պլանշըն ֆիքրինի շու արալըգ պաշլընա իտ-
թիլա իթմիշ օլան իուսուս, պիր գաշ սաաթ-
տան Մ. Բօթէ տը Շասլէն տը ֆէրփիէլի կէօրէ-
ճէկի մատտէսի իտի, օ Բօթէյի քի, կէնճ վէ
կիւզէլ օլտուգտան պաշգա, իլէրուտէ տիւգ
վէ միլեօնէր տախի օլաճագ իտի, վէ վալիտէսի
տիւլէս՝ քէնտիսինի մէրգուսմա զէվէ մադամըն-
տա թախսիս իյլէմիշ իտի: Պլանշ՝ պիւթիւն կի-
ճէ քէէննի տուտ իտիեօր կիպի կէօրիւնտիւ-
կիւ հալտէ, պիր թաղըմ բաքլտգ քիւեալար
իլէ ֆիքրի մէշղուլ օլմագտան տուր օլմամագ-
տա իտի:

Սապահըն սաաթ եէտի ըատտէլէրինտէ,
պիր արապանըն սիւրաթլէ կէլիպ, սօգադտա,

արապա գաբուսունտա տուրուշու սէսի , մէզ-
պուրէնին նազարը տիգգաթընը ճէլպ էյլէտի ,
վէ այնի վագըթտա գօնաղըն չանը չալընտը :

Պլանշ՝ բէնչիրէլէրտէն պիրինէ տօղրու գօ-
շուպ , բէրտէլէրի գալտըրտը , վէ տիշարընա
աթֆը նազար էյլէմէսինտէ , արապա գաբուսու
աշըլարագ , գաբուսու գընաֆէթինտէ պիր տէ-
լիգանլընըն սիւրաթլէ տէհլիզին գատէմէլէրի-
նէ տօղրու գօշտուղունու կէօրտիւ , վէ քէն-
տի քէնտինէ ,

— Բօժէ տիր , — տէտի , — վալիտէսինին պանա
կէօսթէրտիկի ֆօթ օկրաֆ թասվիրինտէքի կիւ-
զէլիք , մէրգուսուն հագըգի կիւզէլիկինտէն
ֆաղա տէյիլ իմիշ : — Պիր ազտան , պէնի տիւ-
շէս իտէճէք օլան պու զաթլ կէօրէճէկիմտէն
նաշի , գալպիմ չարմագտա , վէ պու եօլտա
պիր տույղուեա մալիք պիր գալպիմ օլմասը ,
հագըգաթէն մուճիպի հայրէթիմ օլմագտա
տըր :

Պու մուսթասար սէօղլէրտէն սննրա , բիէր
գարնօնուն գըզը թէքրար գարեօլանըն եանը-
նա կէլիպ , էվվէլքի վագար վէ թասալը հալի-
նի քէսպ էյլէտի :

Բօժէ տը Շասլէն , կէշտիկի եօլար իւզէրին-
տէ խըզմէթ քետրլարը սիւքիւթ վէ մահզու-
նիյեթթ իչինտէ կէօրտիւկիւ հալտէ , սիւրաթլէ
նէրտիվէնլէրտէն եօգարը չըգտը , վէ պիրինճի
գաթըն քիւչիւք սալօնունտան պիլմիրուր ,
երլտըրըմ կիպի վալիտէսի օտասընա կիրտի ,
վէ եիւզիւնիւ իքի էլլէրի իչինտէ կիզլէմիշ օ .

լան կէնճ գըզա աթֆը նաղար պիւլէ իթմէեէ-
րէք, ճէնաղէ եաթաղընա գատար իլէրլէտի :

Մէրգում տէլիդանլը, վալիտէսինին գար-
եօլսօր եանընտա իքի տիզիւզերինէ կէլէրէք,
խայլի միւտտէթ մէնն իլլէտիկի կէօզ եաչլա-
րը պիրտէն պիրէ թաշտը, վէ բէբէլէեերէք :

— Ահ, վալիտէճիյիմ . . . պէնիմ թաթլը վէ
ազիղէ վալիտէճիյիմ . . . — Նիշին ճէնապը
Հագգ սիզի պու գատար չաբուգ սուրէթտէ
քէնտի եանընա ճէլպ իտէրէք, էվլատլարընը-
զա, սօն պուսէնիզի ալմաեա պիւլէ միւսաատէ
իթմէտի, տէտի :

Պլանշ՝ րօժէնին սէսինի իշիթտիկինտէ, վի-
ճուտի տիթրէտի, վէ աեաղա գալգարագ,
քէնտիսինէ նաղար իթմէքտէ օլմաեան տէլի-
գանլըեա պագտը, վէ ֆիքրինտէն տախի,

— Աճապա պէյնիմիղտէ իւք տէֆա նէ՝ եօլ-
տա քէլիմէլէր թաաթի օլունաճագ տըր, տէ-
եու միւլահաղա իլլէտի :

Պու արալըգ, գաբունուն էշիյինտէ Մ. տը
Լօժրիլ կէօրիւնտիւ քի, արապատան էնտիկի
սըրատա, րօժէնին կէլմիշ օլտուղու քէնտիսի-
նէ խապէր վէրիլմիշ իտի :

Արման, մէրգումուն եանընա գատար իլէր-
լէյիպ, նէզաքէթլէ էլինի ումուղունա տօ-
գունտուրտու, վէ րօժէ պաշընը չէվիրիպ,
միւտտաի ումումի մուավինինի թանըտըղըն-
տա, պօղազընա սարըլարագ, խայլի միւտտէթ
պիր ոէօզ պիւլէ թէլէֆֆիւղ իթմէեերէք, օ
հալտէ գալա գալտը :

Պլանշ պու Էսնաթէ պիր աղաչըգտա տուր-
մագտա օլուպ, դաստէն պիշարէ վալիտէսինի
էօլտիւրմիւշ օլտուղու օլ տէլիգանլընըն էլէմ
ու քէտէրի, քէէննի քէնտիսինէ թէէսսիր իյ-
լէտիկինտէն, օտասընա չէքիլմէք իսթէտի,
վէ պու սըրատա ալտըղը ատըմլար, հէր նէ
գատար բէք խաֆիֆ իտիլէր իսէ տէ, պունուն-
լա պէրապէր Մ, տը Լօժրիլին նաղարը տիգգա-
թընը ճէլպ իյլէտիքլէրինտէն,

— րէճա իտէրիմ, մա'տմուաղէլ Ատրիէն,
պուրատան կիթմէյինիզ, ամճաղատէմի պիզ-
զաթ սիզէ թագտիմ իթմէք իսթէրիմ, տէտի,
վէ մէրդում տէլիգանլընա խիթապէն, — րօ-
ժէ, մատմուաղէլ տը Լասնի՝ վալիտէնիզին պի
հագգըն քէնտի խանէսի մէլէքէսի թէսմիսէ
իյլէտիկի միւհթէրէմէ գըզ տըր, պինապէրի՛ն
քէնտիսինի՝ սէվկիւլիւ ճէնաղէմիզ խաթըր ի-
չին օլսուն, հէմլիրէ մագամընտա սէվմէք,
վազիֆէմիզ իգթիզասընտան տըր . . . — Մէղ-
պուրէ ատէթա ֆամիլեամիզտան մատուտ
օլմագ կէրէք տիր, — տէտի:

49

Պու սըրատա Պլանշ դաեթ մահճուպ պիր վագիեթ իւզրէ տուրուեօրտու, վէ կիւեա Մ. տը Լօթրիլին մէտհ ու սիթայիչլէրինտէն հիճապ իտիեօր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի :

Բօժէ՝ գըզարմիշ վէ եաշարմըշ օլան կէօզլէրինի կէնճ գըզա աթֆ իյլէտի, վէ քէտէր ու էլէմինին շիտտէթինէ բազմէն, պիր սամիյեէ գատար հայրէթ վէ իսթիղրապ տուլղուսու հիսս իյլէեէրէք :

— Աղիզէ վալիտէմին մէքթ ուպլարընտա մու. հապպէթի ազիմէ իղէ զիքր ու իշար օլունան մատմուազէլ տը Լամնի՝ տիմէքտիր քի սիզսինիզ, տէտիկինտէ, Բիէր Գարնօնուն գըզը պու աէօլէրտէն միւթէէսսիր օլտու :

Մէզպուրէնին պիր գաշ կիւնտէն պէրու խէ. եալ իյլէտիկի աշգ վէ հըրսը շան բիւեասը, եազընտա մէվգըի ֆիլիէ կէլէճէք օլուպ, պու. նա իսէ արթըգ շիւպհէ գալմամըշ կիպի իտի, չիմքի Բօժէնին ագընը չէլէրէք, տիւչէսիք թաճընը եալընըզ անտէն պէքլէմէքտէ իտի :

Հէր նէ հալ իսէ, Պլանշ՝ տէլիգանընըն ի. ֆատէսինէ մուգապէլէ իթմէյիպ, սալթ պիր թէվազու իպրազ, վէ մէրգում տախի շու եօլտա քէլամա տէվամ իյլէտի :

— Մա՛տմուազէլ, վալիտէմ սիզի սէվիեօրտու, վէ սիզէ էմնիյեէթի քեամիլէսի վար իտի, վէ էլպէթթէ սիզ՝ անըն էօլտիւկիւնտէ

եանընտա պուլունտունուզ : — Պինապէ-
րին ըէճա իտէրիմ, սէօյլէյին, վալիտէմ՝ սոն
միւլահապսընտա, օղլու. հագգընտա պիր շէյ
սէօյլէտի՞ մի, վէ թէսլիմի ըուհ իտէն տօտագ-
լարընտան պէնիմ իսմիմի թէլէֆֆիւզ իթտի՞մի:
Բօժէ պու լաֆզլարը սէօյլէրքէն, Պլանշըն
էլլէրինի թուլթմուշ օլուպ, պու էլլէրին՝ քէն-
տի էլլէրի իշինտէ տիթրէմէքտէ օլտուգլարը-
նը հիսս էյլէմէքտէ խտի :

— Էսէֆ իտէրիմ քի, էֆէ՛նտիմ, — տէեու
ճէվապ վիրտի սախթէ Ատրիէն հըչգըրարագ,
— պէնիմ քէտէր վէ էլլէմի ազիմիմի իսթէմէեէ-
րէք թէշտիտ իտիեօրսունուզ . . . — մատամ
տիւշէս կիճէլէյին . . . ֆիւճճէթէն . . . վէ-
ֆաթ իթմիշ տիր . . . վէ պէն եանընտա պու-
լունմամըշլմ տըր, չիւնքի քէնտիինին միւրատ
վէ արզուի գաթիսինէ իթաաթլա, պիր ազ
րահաթ իթմէք իւզրէ, եաթաղլմա եաթմըշ
իտիմ . . . :

— Ֆիւճճէթէն . . . կի՛ճէլէյին . . . — տէ-
եու պաղըրար Բօժէ . . . — Ա՛հ, պու եօլտա
ճան վիրմէք, բէք տէհշէթլի տիր . . . — Տի-
մէք քիմսէ վալիտէմին եանընտա տէյիլ իտի,
վէ շու հալտէ պիլմէյիգքի, պիչարէ վալիտէ-
ճիյիմ թէսլիմի ըուհ իթտիկի սըրատա, օղլու-
նու վէ գըզընը չըղըրտը՞ մը :

— Սէվկիւլիւ վալիտէնիզ տայիմա սիզի վէ
մատմուազէլ էլլէնի տիւշիւնմէքտէ խտի, —
տէեու տէվամ իթտի Պլանշ, — հաթթա շու-
րասը խաթըրմա կէլիեօր քի, ագշամըն սաաթ

օն պիրինէ գատար եանընտա պուլունտու-
ղում մատամ տիւշէս, պանա, պիր ազ րահաթ
իթմէք իւզրէ րուխսաթ վիրտիկինտէ, սիզէ
մէքթուպ եազընօրտու, վէ օ մէքթուպու իք-
մալ իթմէք միւրատընտա իտի :

— Պանա մէքթուպ մու եազընօրտու, —
տէեու թէքրարլատը տէլիգանլը՝ հէեէճանըն-
տան նաշի սէսի պօղուլմագ րատտէսինէ կէլէ-
րէք, — Հագգ թէալա հազրէթլէրի նէզտինէ
կիթմէք իւզրէ պուլունան վալիտէմին մէք-
թուպու... անըն սօն միւլահազաթը... մու-
րապպէթինին է՛ն սօն վէ է՛ն եիւքսէք պէեան
վէ իյզահը... ա՛հ, բէք գըլմէթտար շէյլէր
տիրլէր... լաքին պու մէքթուպ շիմտի մէվ-
ճո՛ւտ մու տուր :

— Շիւպհէսիզ մէվճուտ օլմագ կէրէք տիր :

— Աճապա նէ՞րէտէ տիր :

— Օրասընը պէն տէ պիլմէմ :

— Պէհէմհալ բէտէրիմ՝ մուգատտէս պիր է-
սէր կիպի, անը ալըպ սագլամըշ օլմալը տըր...
— Մա՛տմուաղէլ, պու պապտէ զաթընըզ նէ՛
էֆքեարտասընըզ :

— Պէնիմ էֆքեարըմճա բէտէրինիզ օ մէք-
թուպու ալմամըշ տըր, — տէեու ճէվապ վիր-
տի կէնճ գըզ, — չիւնքի բէտէրինիզ միւսիւ
տիւգ՝ վագը օլան ֆէլաքէթի ազիմէտէն տօ-
լայը եըլտըրըմտան վուրուլմուշ տուր կիպի
միւթէէսսիր օլտուղունտան, պիչարէնին՝ քէն-
տի պէտպախթլըղընտան ղայրի պիր շէյ տիւ-
շիւնմէեէ իգթիտարը եծգ իտի, — Պէն պիլէ,

մէյեռախեթիմին շնորհակալութիւն արասնտա՛ր, օ մէք-
թուպու ունութմուշ իտիմ, հալպուքի պու
մէքթոնպ՝ մատամ տիւշեսին եազը եաղմադ
իշին գուլլանմադտա օլտուղու եազը գուրու-
թաճադ ալէթին իշինտէ օլմալը տըր, հաթթա
օ ալէթի՝ վէֆաթընտան պիր ազ էվլէլ միւ-
թէվէֆիէ վալիտէնիզէ պէն կէօթիւրմիւշ իտիմ:

— Մէգքիւր եազը գուրութաճադ ալէթ
նէրէտէ տիր:

— Վալիտէնիզին եանընտան ալըրլաղըմդէ-
ման, գարեօլասը իւզէրինտէ պուլունուեօրատու
... պէլքի գարեօլա իլէ տիվարըն արասըն-
տաքի պօշ եէթէ տիւշմիւշ տիւր: — Վազաա
պունու մուհադգադ պիլմէմ իսէ տէ միւհ-
թէմէլ զանն իտէրիմ, վէ շիմտի պունու պիթ
թահգըգ անլարըմ:

Պէօլէճէ կէնճ գըղ, գարեօլա իլէ տիվարըն
արասընտա աջրգ օլան մէոաֆէեէ տօղրու ի-
լէթլէեէրէք, մէգքիւր ալէթի աղաեօթ կիպի
կէօթիւնտիւ, վէ արատըղը մատտէ էլիպտէ օ-
լթարագ, պաշընը եօգարը գալաղըտը, վէ քէ-
լամա աղազ պիրլէ:

— Իշլթէ, էֆէ՛նտիմ, պօճրատա իմիշ, թախ-
մինիմտէ եանընմամաշըմ, տէտի:

Այնի վագըթտա մէզպուրէ՝ մէգքիւր ալէթի
թօթէեէ թագտիմ իթտիկինտէն, մէրգուս
պունու էլինէ ալլպ աշտը, վէ իքմալ իտիլմիւ
օլմաեան մէքթուպու տօտագարընա կէօթիւ-
րիւպ էօրէրէք:

— Վալիտէմին էլ եաղըսը, վէ էլիլէ եազ-

տրկը սօն Գեօղէրի տիր, տէտի, վէ պիր Խ-
կէմէ իւզէրինէ օթուրուպ, կէօղէրինտէն օւ
տէրէճէ հաջար ազընտրտուքի, պիր սաթը-
րընը պրէ օգուեամատը, լաքին մէյեու-
եէթի պիր արա թէսքին ծնուղունտան, մա-
լիւսիւմիւզ օլան մէքթուպու քէնտի քէնտինէ
օգուտու, վէ սօն ճիւմէսինի իքմալ իտինճէ,
Պլանչա թէքրաք աթֆի նազար իյլէտի, վէ
քէնք պիր տէսլէ,

— Մամուլագէլ Ստրիէն, վալիտէմ նիզի
էգճան ու տիլ ձէվէր իմիշ, վէ պու մէքթուպ-
ան պոնա միգտէն տօլայը Էթլէ իւմիտէր իզ-
հար լյլէմիշ տիր քի, Էկէրչի պու խուսուս սալթ
պանա մէրպութ պուլունուր Էսէ, օ իւմիտէ-
րին զայիլ օլմաեաճազլարընը շիւտիոնէն Էգէեան
իյլէրիմ, տէտի:

— Մատամտիւշէսի առէթա քէնտի գըզը կի-
պի սէվէր, վէ ճէնապը Սլահ տախի շահիտ
տիր քի, մէզպուրէ ուղրունա պիլա Էսէֆ Էսմ-
րիւմիւ տախի ֆէտաեէ հազըր իտիմ, տէեու
մուգապէլէ իթտի Պլանչ:

Պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա, մէզպուրէ քէ-
լամա տէվամ պիրլէ,

— Էֆէնմիւմ, միւճատէնիզլէ պէն արթըք
կիտէյիմ, իէնքի խանէնիզ խըզմէթ քեռքլա-
րընա պազը թալիմաթ վիրմէքիկիմ լազըմ տըր
տէտի:

— Էրօնիիզ, մաւումուպէլ, վէ լէճա իտէ-
րիմ սիգէ քի, վալիտէմին վէֆաթընտան Էվ-
լէլ նէ Էսլտա հարէքէթտէ պուլունուր Էսի
Դ

խսնիզ, եինէ օ եօլտա պուլունունուզ. — Սի.
զէ նէ գատար թէչէքքիւրէ պօրճու օլտու.
ղումուզու հէմչիրէմ սէվկիւլիւ էլէնէ տախի
պէեան իտէճէյիմ:

Պլանչ՝ Մ. տը Լօժրիլ իլէ Բօժէ գարչըսըն.
տա թէվաղու իթտիքտէն սօնրա տիշարը չըգ-
տը: Մէզպուրէնին լէհճէսինտէ հէր նէ գա-
տար ազիմ պիր քէտէր ու էլէմ էսէրի միւշա.
հէտէ օլունուեօրտու իսէ տէ, տէրունէն ֆէվ-
գէլատէ սէվինճ իչինտէ իտի: Գաբու գաբան-
տըղընտա, Բօժէ՝ Մ. տը Լօժրիլէ խիթապէն,

— Արման, վալիտէմին հադգը վար իմիշ
պու կէնճ գըղ հադըդաթէն պիր մէլէքէ տիր
տէտի, վէ պաչընը ճէնագէնին եաթմադտա
օլտուզու դարեօլաեա չէվիրիպ, — ա՛հ, վա՛-
լիտէճիյիմ. . . վա՛լիտէճիյիմ. . . եէմին իտէ-
րիմքի, սիզին սօն արզունուզու իճրա իտէճէ-
յիմ, վէ օ արզուեու ապլա ունութմաեաճա-
ղըմ, տէեու իլավէ իլլէտի, վէ հընչգըրմալա-
ընտան սէսի գաթթ օլունտու:

Մ. տը Լօժրիլ իսէ, մէրգումուն էլլէրինի
թութարադ, չէօյլէ սէօյլէտի:

— Բօ՛ժէ, Բօ՛ժէ, ագլընը պաչընա թօբլա,
չօճուգլուգ լաղըմ տէյիլ տիր: Վագաա պու
սէօզլէրիմին սէնի թէսէլլի իթմէզ օլտուգլարը-
նը պիլիրիմ, լաքին ճէսուր օ՛լ, վէ քէտէր ու
էլլէմինէ գարչը մուգավէմէթ իթմէքտէն տուր
օլմա՛: — Խաթրընա կէթիր քի, սէնին պիր բէ-
տէրին օլուպ, օնա, ճէսարէթ իպրէթի իպ-
րազ իթմէք վազիֆէն իգթիզասընտան տըր:

— Հագգըն վար տըր . . . — վա՛հ պէնիմ
պիչարէ բէտէրիմ, պագալըմ պու տէրտ ու ա-
ծը իւզէրինէ եաշաեաճա՞գ մըսըն . . . — Հայ-
տէ Արման, կիտէրիմ բէտէրիմի պուլալըմ:

— Պիր ազ սօնրա կիտէրիզ, չիւնքի պէնիմ
կէլտիկիմ զէման, բէտէրինիզին պիր խայլի
միւտտէթ ույգուսուղ դալտըգ տան սօնրա, չիւ-
տի ույգուեա տալմըջ օլտուղունու քէնտի օծա
խըզմէթ քեարը պանա պիլտիրտի, — Իմտի պը-
րագալըմքի պիր սաաթ գատար ուեուստն,
չիւնքի պիչարէ, պիր միգտար իսթիրահաթա
ֆէվգէլատէ միւհթաճ պուլոնմագտա տըր:

— Ֆագաթ նի՛չին գըզդարընտաշըմ պուրա-
տա տէյիլ տիր, աճապա պանա պա թէլէկրաֆ
վուգուի հալ պիլտիրիլտիկի թագտիրտէ, մէզ
պուրէեէ պիլտիրիլմէմի՛շ մի տիր:

Մ. տը Լօժրիլ՝ էլէնին սէպէպի թէէխիւրիւ-
նիւ իյզահ իտինճէ, րօժէ՛

— Ֆագաթ ճէնազէ ալայընտա հաղըր պու-
լունմագ իւզրէ վագթինտէ կէլէպիլէճէ՞ք մի տիր,
— տէեու սիւալ իթտի, — վէ պու արալըգ
խըզմէթ քեարըլարտան պիրի իչէրի կիրիպ տիւգ
տը Շասէնին՝ րօժէ իլէ Մ. տը Լօժրիլի պէ.բ-
լէմէքտէ օլտուղու խապէրինի վիրտի:

Բէտէր իլէ էվլատըն միւքեալէմէլէրինի նագը
ու թարիֆտէն սարֆը նազար իտէրիզ: Հէմ
տէ, զաթէն մահզունիյեթպախշ օլան պու մէն
ղարէյի տահա զիեատէ հիւզնէնկիզ գըլմագ-
տա նէ՞ մանէա վար տըր:

Ե՛րբէն զգիւց հասեալիլէ պատժ օ՛հ իբի վուր-
տըր :

Պիր սասթտան պէրի իսի քի : Ժա՛ն պը Զաս-
լէնին նաչը Թապու՛թ իշինէ գօնուլմուշ օլուպ
պու Թապու՛թ իսէ , խաստէթէն եպըլմըշ վէ
տիւցլիւզ արմագքնը համիլ պուլունմուշ օլան
պիր Թագըմբեպ ու մաթէմ էօրթիւլէրի իլէ
գարանմըշ վէ մահէլի մախաուու իւզէրինտէ
վազ օլունմուշ իքէն , ճէնագէ ալայը մէմուր-
լարց կէլիպ , Թապու՛թու գալտըթտըլար , վէ
զաթէթ սալթանալիլը օլան ճէնագէ արապասը
նա վազ իթտիլէր , վէ մէզքիւր արապանա օլ
գապար Թաճլար վէ չիչէքլէր գօնուլտուքի ,
արապանըն սիեաճ չուխասը պիլէ կէօզիւքմէզ
օլգու : Տիւզ՝ Թագալթ վէ տէրմանը օլմաներպ ,
վէ անճագ իքի եանլարընտա պուլունան օղու
իլէ Արմանա տաեանտըղը հալտէ , ճէնագէ ա-
լայընըն Թա՛էօնիւնէ կէչտի , վէ եիւզլէրճէ տի-
կէր գօնագ արապալարը սըրա իլէ տիդիլմիշլէր
իքէն , ալայը մէզպուր՝ ահէսթէ պհէսթէ քի ,
լիպէեէ տօղու հարէքէթէ պաշլատը :

Իշպու ալայ հարէքէթ իթտիկի ղէման , Տի-
Ժօնտան կէլմէքուէ օլան Բարի-Լիօն-Մէտիթէ-
րանէ չըմէնտըֆէրինին պիր գաթարը Պրիւնջ-
գա տուրմագտա , վէ եիկիրմի եաշընտա կէնճ ,
էսմէր , ղաեէթլէ հիւսէնա , սիեաճ էլպիսէ կի-
յինմիշ , պէնզի պէթի սօլմուշ , կէօզլէրի գը-
ղարմըշ , վէ իզլմիրապ ու քէտէրինտէն նաչի
եիւզիւ պուրուշմուշ պիր գըզ՝ պիրինճի մէվ-
գըրն վալօնլարընտան պիրինտէ , պիր խըզ-

մէթնի գատըն իլէ եալընըզնա օթգարմուշ օ-
լուպ , շըմէնտըֆէր մէմուլպարը՝ վասըլ օլունան
ըսթասիօնուն իամինի վիրաիքլէրի սըրաստա ,
քէնտիսի տախի ,

— Տահա Պրիւնօյտաերզ , վէ անճագ պիր
սաաթա գատար Բարիսէ վասըլ օլապիլէճէ յիզ ,
վէ մէվգիֆտէն գօնաղա կիթմէք իչին իսէ ,
ադալի եարըմ սաաթ ղայպ իտէճէք օլտու-
ղումուղտան , ճէնաղէնին նագլի զէմանընս
եէթիչէմէէճէ յիզ , տիմէքտէ իտի :

Մատմուաղէլ էլէն տը Շասլէն օլտուղու օդու-
եանգալըմըզնա շիւպհէսիղ անլաշըմըշ օլան պու-
գըշ՝ պալէատէքի սէօղլէրի սէօլլէտիկիճտէ ,
հընչգըրմալարընը մէնտիլիլլէ մէնն իթտի , վէ
թընն սիւրաթլէ եզլունա տէվամ , վէ տիկէր
պիր գաշ ըսթասիօնլարտան միրուր իլէ , Բա-
րիս մէվգիֆիլէ վասըլ օլտու :

Մ. տը Լօփըլիլ Թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ
օլան պիր արապան , սապահտան պէրու մէզ-
պուրէյի պէքլէմէքտէ իտի իսէ տէ , կէնճ գըզ
պու արապանը կէօրմէ յիպ , թէլաշլա խալգըն
արասընտան կէչտի , վէ քիրա արապալարը
մէրքէզինէ գօշարագ , պիր արապանա օթուր-
տու , վէ Շասլէն գօնաղընը թարիֆ , վէ արա-
պանընա ,

— Պէնի քէմալ սիւրաթլէ կէօթիւրտիւկիւն
հալտէ , սանա եիկիրմի ֆրանգ վիրէճէ յիմ ,
տէտի :

Մէզպուրէնիլլ ըաքիպ օլտուղոյ արապանըն
աթը , զաեէթլէ սերի իպ հարէքէ օլտուղու կի-

պի , արապածը տախի գամջըսընը էօրիկէմէ տիկինտէն , արապա սաաթ իքիեէ եադըն Սէնթ-Օնօրէ վաքըշընտա տուրտու , վէ կէնճ գըզ արապատան աշաղըեա էնիպ , շիտաէթլէ գօնաղըն դաբուսունու չալմասըյլա , գաբու աշըլտը :

Պիւթիւն խանէ խալգը ճէնազէ ալայընտա պուլունուպ , եալընըզ գաբուճու՝ թապիաթիյլէ էվտէ գալմըշ իտի :

Իշպու աթիգ էմէքտար՝ էլէնին իշէրի կիրտիկինի կէօրտիւկիւնտէ , տէհշէթլի պիր ֆիղան իլէ նիտա իտիպ , եիւզիւնիւ էլլէրի իշինտէ կիզլէտի :

Էլէն իշի անլաեարազ ,

— Բէք կէճ կէլտիմ տէյի՛մի էթիէն , տէտի :

— Հէյ վահ , մա՛տմուազէլ , հէր չէյ թէքմիլ օլտու . . . — Սէվկիւլիւ մատամըմըլըն նաշը շու սաաթտա գապրիսթանտա օլմազ կէրէք տիր , վէ նասըլքի կէօրիւեօրսունուզ , գօնադտա պէնտէն մատաա քիմնէ գալմամըշ տըր , տէեու մուգապէլէ իթտի գաբուճու :

Էլէն տէրագապ հավլինին տէօշէմէսի իւզէրինտէ տիզ չէօքիւպ , էլլէրինի դուպպէյի ասիւմանէ տօղրու գալտըրտը , վէ տօգազլաւընտան զիւտա , գալպէն օլտարազ ,

— Սէ՛ , վա՛լիտէճիյիմ . . . վա՛լիտէճիյիմ . . . մէկէրչի պէն սիզէ , նէ՛ սաղըղընըզտա վէ նէ՛ տալի էօլմիւշ օլտուղունուզտա սօն աէֆա սաւրըլմաեաճազ իմիշիմ . . . — Սէ՛ , սէվկիւլիւ վալիտէճէյիմ , նիշին գըղընըզըն սօն պուսէսի-

նի արմահարագ , պրագրպ կիթտինիզ , տէտի :

Մէզպուրէ կէնճ գըզըն եանընտա պուլունան
խըզմէթճի գատըն , կէնճ պիր քէօյլիւ օլուպ ,
օ տախի շէտիտէն վէ հէօնկիւր հէօնկիւր աղ-
լամագտա , վէ եավաշ սէսլէ տախի տուա իթ-
մէքտէ իտի :

Մատմուլազէլ տը Շասլէն աեաղա գալգտը-
ղընտան , գաբուճու՝ մէզպուրէեէ խիթապէն ,

— Մա՛տմուլազէլ էլէն , հայտէ օտանըզա չը-
գըն , վէ Մ. տիւգ , Մ. րօթէ վէ Մ. տը Լօթ-
րիլի օրատա պէքլէյին , տէտի :

— Գարտաշըմ վագթ ու զէմանընտա եէթիշ-
տի , տէյի՛ մի , տէեու սիւալ իթտի կէնճ գըզ ,

— Էվվէթ , մա՛տմուլազէլ , գարտաշընըզ պու-
սապահ էրքէն կէլտի . . . — Էկէր պուրատա

օթ ուրմագ իսթէրսէնիզ , սիզէ իսկէմլէ վիրէյիմ
էլէն՝ պաշը իլէ ատէմը մուվաֆֆագաթ ի-
շարէթի կէօսթէրտի , վէ սօնրա տախի ,

— Օտալարըն գաբուլարը աչը՞գ մը տըրլալ ,
տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ , մա՛տմուլազէլ :

— Վալիտէմին օտասընա կիթմէք իսթէրիմ :

— Եալընըզճա՞մը :

— Էվվէթ , եալընըզ օլմագ իսթէրիմ : —
Պանա մուհապպէթի ֆէվգէլատէսի օլան օլ սէվ-
կիւլիւ վալիտէմին օտասընտան գօրգարըմմը
զանն իտիեօրսունուզ : — Ա՛հ , քեաշքի վալի-
տէճիլիմին մուլազղէզ կէօլկէսի պանա կէօրիւն-
սէ իտի . . . — Անթուանէթ պուրատա գալ-
սըն :

Պու սեփականէն սօսրա , էլէն նոէհիլիզէ աօղ-
րու իլէրլէտիկիւնաէ , իհիթիւար գաթոնճաւ եա-
շարմը օլան կէօղլէրինի նիլէրէք ,

— Զէվա՛լլը մատմուռազէլ էլէն . . . զէվա՛լլը
գըղճըղաղ : — Զէնկիւլէրին էծմրիւ կէրչի գըս-
գանլըրը իսէ տէ , զէնկիւլիլլէրի՝ ագան զէօզ
եաշլաթընը մէղէրչի պիր տամյա օլսուէն էք-
սիլթմէզ իմիշ , անտի քէնտի քէնտինէ :

Էլէն նէրտիլլէմին գատէմէլէրինտէն չըղլա ,
ճաղկը գաթուսուէն պիր գանատընը աշտը , վէ
տէհիլիզէ տախիլ օլտու :

Էթրնաթըննա մէվճուտ օլան տէրին սուսլուգ՝
մէզպուրէնին գալպինէ թէէսսիր իյլէտիկին-
տէն , զանն իտէրմին քի տամալարընտաքի
գան տօնտու :

Միլթէվէֆիեէնին եաթագ օտասը գաթու-
սու վէ սօգաղա նաղըր իքի բէնչիթէսի ալըգ
իտի : Մատմուռազէլ տը ճասլէն , հընչգըրմալա-
րընտան նաշի եարը ձօղոնլմագ րատտէմինտէ
պուլուստուղու հալտէ , տիթրէեէրէք , վալի-
տէսինին եաթաղընա Կանտար իլէրլէտի , վէ օլ
աղիլիզէ գատընըն՝ տէրնէմինտէ թէսիմի ըուհ
իթմիշ օլտուղու եաթաղըն էօնիւնտէտիլ չէօ-
քէրէք , ա՛հ ու ֆիղանլարը վէ հընչգըրմալա-
րըյլա , օլմէնֆուր վէ մէէլուէն իանէլի էօթ.
տիւրտիւ :

* *

Մարինն ժիլպէր , գծնաղըն պաղլէսի գա-
թուսուստա կէօրտիւկիւ վուգուաթլարտան տն-
լայը տիւչարը տէհշէթ օլարագ , ճինաեէթին

վուրդու պուրտուզու կիճէ , ալափրանկա սա-
պահն սաաթ պիրինտէ , կապրիէլ կէչիտինի
թէրք իտիպ , Միրզմէնիլ սագաղընտա քեպլին
քէնտի թաւան իչլօ օտաքնա կիթաի :

Վադաա մէջպուրէնին գալպինի տէհշէթլի
իզթիրապ ու էնտիշէ իսթիլա իթմիշ օլուպ ,
միւսթագպէլ հագգընտա գօրգմագտա իտի ի .
սէ տէ , պունունլա պէրապէր մատտէ տիւզ
հագգընտա օլտուղունտան , պունտան ագտէմ
վագը օլան ահվալ միւնասէպէթիյլէ իսթէրիւ-
թէմէղ սիւքիւթէ մէճպուր օլուեօրտու : Մէր-
գումէ պու սըրատա , Հանրի տը Շապէն իլէ
պիլխասաա Ատրիէն տը Լանիյի լանէթլէմէք-
տէ իտի , օլ գըղը քի , գօնաղա աեադ պասաջ
պասմազ , Մարիան՝ մէջպուրէնին , մէլէքէ սը-
ֆաթը ալթընտա շէյթանի գալպէ մալիքէ օլ-
տուղունու անլամիշ իտի :

Իհթիեարէ պէսլէմէ՝ պիր չարեէք սաաթ
զարֆընտա պաղչէեէ կիրիպ չըգմըշ օլան վէ
էվլէլճէ քէնտիսինի ֆէվգէլատէ մէրագտա
պրագմըշ պուլունան ատէմին քիմ՝ օլտուղունա
տայիր արթըգ ֆիքրիէի եօրմագտա օլմայըպ ,
մէրգումուն հէր հալտէ տիւզ օլտուղունու վէ
անճագ օ կիճէ սիսին գաթըլըղընտան նաշի ,
մէրգումուն թանրեամատըղընը քէնտինճէ գա-
րարլաշտըրմըշ իտի :

Տիւզ իլէ Պլանշ միեանէսինտէ իսէ , շայեա-
նը թէօհմէթ ատա օլունաճագ պագը միւնա-
սէպաթ մէվճուտ օլտուղու հագգընտա պուն-
տան պէօյլէ շիւպհէ ճայիզ օլմայըպ , չիւնքի
7

պունուն ինքեար օլունմազ սուրէթտէ տէրիկ
ֆիլիսի մէյտանտա իտի :

Մնճագ պու թահգըգաթտան նէ՞ ֆայտէ
հասըլ օլապիլի իտի եանի շու սըրատա նէ՞
եօլ թուլթուլմագ դապիլիտի : Էկէրչի վուգուի
հալ մատամ տը Շասլէնէ խապէր վիրիսէ իտի
չիւպհէսիզ թէքրար ինանըլմանարագ , պէլքի
թասթանա զարարըլ օլաճագ իզթիրան պէ
էնտիչէլէրէ սէպէպիյեթ վիրիլմիչ օլունուր
տու : Մարիան՝ (քէնտի թապիրի իւզրէ սէյ-
լէնէրէք ,) բարմաղընը րասթ կէլա աղաճ իլէ
գապուղու արատընա վազ իթմէքտէն , նէ՞ կի-
պի մազարրաթ հասըլ օլուր օլտուղունու պիթ,
թէճրիւպէ պիլի իտի :

Հասըլ մէզպուրէ էվիրիպ չէվիրիպ , իշի պիր
դալըպա սօգամատըղընտան , պու խուսուստա
պիր միւտտէթ տահա սիւքիւթ իթթիխազընը
ֆիքրինէ գօյտու :

50

Իրթէսի կիւն Մարիան թիւպէր՝ Պագ սօգա-
ղընտա հէր կիւն գաեըրմագտա օլտուղու գա-
տընըն նէզտինէ կիթտի իսէ տէ , մէզպուրէնին՝
պիր աղիյի օլտուղունտան , թապիպինին թալ-
սիեէսի իւզրէ , Բարիո՝ ճիվարլարընտա պիր
քէօեէ նագըլ մէքեան իտէճէկի խապէրինի ա-
լարագ , իւճրէթինի , վէ ֆէրտասը կիւն կիւ-

մէքինէ իհիծիեան գալմառըրը խապէրինի ախդ
կյլէտի : Յէքոսար կիւն իսէ , տիւշէսին տէֆն
իտիւճէկի կիւն զլուս , շու գատար քի , Մա-
րիան պիր կիւն էվվէլ ադշամըն սաաթօն պիր
պուշուղունա գատար խանէսինտէ պուլունմա-
տըղընտան , միւթէվէֆիէյի մերգումէնին վե-
ֆաթընտան ապա խապէրտար օլամամըշ իտի :

Մէզպուրէ իհիծիեարէ գատըն , պիր վա-
գըլթան պէրու տիշարտա խըզմէթքեաթըրգ
իթմէսի հասէպիյլէ , էվճէ իշլէրինէ պագամա-
մըշ օլտուղունտան , պիր կիւն քէնտի խանէսին
տէ գալարագ , պազը ումուրը պէյթիեէսինի
որրատընա գոյմաեա գարար վիրտի , վէ սաաթ
իքի սուլարընտա , պիր պաշ աղըրսը հիսս էյ-
լէտիկինտէն , հաւա արմագ , վէ պիր ագտա
քէնտիսի իչին էրզագ մուպաեաա իթմէք իւզ-
թէ , տիշարը չըգտը , վէ Պօփօ մէյտանը դուր-
պինտէ պիր էքմէքճի տիւքքեանընա կիրտիկի
որրատա , կէնճ պիր իշճի գըղըն՝ տէսթկեահըն
եանընտա աեագտա տուրմուշ օլտուղունու
կէօրտիւ քի , մէզպուրէ՝ էքմէքճի իլէ գօնու
շուեօրտու , վէ էքմէքճիէ խիթապէն ,

— Միւսիւ կօտէն , ճէնազէյի կէօրտիւնիւզ
միւ , տէեու սիւալ իթմէքտէ իտի :

— Իա՛յր , մա՛մզէլ լիզա , կէօրմէտիմ , տէ-
եու ճէվապ վիրտի էքմէքճի :

— Կէօրմէնիզ շայեանը թէէսսիւֆ տիւր :

— Նա՛նըլ , բէք թանթա՛նալը՝ մը իտի :

— Էվվէթ , ղաեէթլէ միւքէլլէֆ վէ մուլթան-
թան պիր ալայ իտի : — Շէօյլէ քի , Աթ մէյ-

տանընտա օլտուղու կիպի, ալթը բէս սօրկըսն վէ հաշարար իլէ միւղէյեէն ալթար, ճէնաղէ արապասընը չէքմէքտէ օլտուպ, հէր թարափ-տպն մուկար կէօթիւղիւլմէքտէ, վէ թապութ իսէ, առէթա տէօքմէ քիւմիւլէ պէնղէմէքտէ իտի. Պէնճէ, պու ճէնաղէսնը տէֆնի իշիկ չօգ միսարիֆ իտիլմիշ օլմալը տըր:

— Աճաշիպ, պունտա թէաճճիւպ իտէճէք նէ՞ վար տըր: — Շապէն ֆաւիլետաը զաթէն զէնկին պիր ֆաւիլետա տըր, տէեու մուգապէյէ իթտի էքմէքճի:

Մարիան՝ օլ աչէ տեկին պու միւքապէմէյի սալթ գուլագ մինաֆիքի կիպի տիւղէմէքտէ իքէն, Շապէն իսմինի իշիտիք իշիթմէղ, պաշտան աեաղա գատար տիթբէտի, վէ քէմալ իշ-թիրապ իլէ:

— Հա՞նկը Շապէն ֆաւիլետաընտան պահա իտիեօրսուսուղ, տէեու սիւալ իթտի:

— Պուրաեա եադըն օլաչ վէ Սէնթ-Օնօրէ վարըշընտա միւքէլէֆ գօնադըալը պուլաւան Շապէն ֆաւիլետաընտան պահա իտիեօրսում:

— Էյ Շապէն գօնադընտա պիրի՞ մի էօլմիւշ տիւր:

— Էվվէթ, աղիղէմ մատամ:

— Էօլէն քի՞մտիր:

— Տիւշէս տիր... պիշարէ զալիպա իշի պիր գատըն իմիշ... — Շիմտի իսէ, ճէնաղէսնի մէզարըղա կէօթիւրիւեօրլար:

— Մատամ տիւշէս վէֆաթ իթմիշ հա՞... — աէտի Մարիան եիւքսէք սէտա իլէ վէ ագլը

պաշընտան կիժերէք, — եա՛րապպիմ, սիւպ-
հան Ալլահ, պու նէ՛ պիւլիւք ֆէլաքէթ տիր :

Էլէնին սապրգ պիւտանապը տէրհալ տիւք
քեանտան միւֆարադաթլա, աճէլէթէն վէ
նէֆէսի ստուեարագ, փօնաղըն գարուպոնա
վապըլ օլտու ր վէ շիտաթլէ գարունուն չանը-
նը չէքտիկինտէն, գարունու գարունու աչար
վէ քեմալ իսթիղրապլա,

Մալայ, սեն հալէա Բարիստէ՛ միտին, — տէ-
տի, չիւնքի մէրգում խըզմէթ քեար՝ փօնաղըն
տիկէր խըզմէթ քեարլարը կիպի, Մարիանը Բա-
րիստէն տիշարադա գանն իթմէքտէ իտի :

Մատամ տիւշէպին վէֆաթը շայկասը՛ եա-
լան արը, վէ մէզպուրէ հաեաթտա արը, տէ-
մի՛ մի... — ճէվապ վիրինիզ, չաբուգ հէ՛
վապ վիրինիզ, — տէեու պէեան իյլէտի օլշայ-
եանը հիւրմէթ գատըն :

— Հէյ վահ, պետպաթթ Մարիան, — տէ
եու մուգպպէլէ իյլէտի գարունու պաշընը հ-
եերէք, — իշիթմիշ օլպըղըն շայնա սահիհ տիր
իվլէթ, մատամ վէֆաթ իթմիշ տիր, վէ բու-
իւէ Մ. տիւգ, Մ. Բօժէ վէ մատմուաղէլ Էլէն
հադգլարընտա րիհէթլի պիր ֆէլաքէթ վէ
մուսիպէթ օլտուղանտան, պիշաքէլէր պուն-
տան տօլալը քէլ կիպի կէօղ եաշարը տէօքիւ
եօրլար :

Մարիան տիթրէեերէք :

— Մ. պիւգիւն էվլատլարը Բարիստէ վասը
օլտուլար մը, տէեու սիւսպ իթտիկինտէն, գա-
բունու :

— Էվվէթ, թոժէ պու սապաճ Վէլտի ի հալ պու քի, մատմուտդէլ էլէն կէլէլի եարըմասաթ տըր, տէեու ճէվապ վիրտի:

— Մատմուտդէլ էլէն ճէնագէնին արգասըն տան կիթտի մի:

— Խա՛յր, զի՞նք պիշարէ գըզըղազ բէք կէճ ելթիշտի:

— Նէ՛րէտէ տիր:

— Մէրհումէ վալիտէսինին եաթագ օտա. սընտա օլուպ, շիւպհէրի՞՞ ֆաթիլեասընըն ճէնագէտէն վալտէթիւնէ ինթիզարէն տուա իտիեօր:

— Ա՛հ... — տէեու նիտա իթտի իհթիեա. ըն գատըն հընչըրմալարընտան նաչի սէսի գըզըղազ, — տիւնէք քի էլէն... գըղըմ... պէնիմ էվլատըմ... գօնագտա տըր... քէնտիսինի կէօրմէք իսթէրիմ:

Մարիան՝ պու սէօզլէրի սէօյլէյիպ, աճէլէթէն նէրտիվէնէրտէն եօգարը չըգտը, վէ “էլէ՛ն, էլէ՛ն” տիեերէք, միւթէվէֆիեէնին տայիրէսինէ տախիլ օլտու:

Կէնճ գըզ հալէա տիզ չէօքմիւշ օլտուղու հալտէ, քէնտիսինէ սէվկիւլիւ օլան օլսէսի իշիթտիկինտէ թանըտը, վէ աեաղա գալգա. ըադ, գօլլարիւնը մէզպուրէեէ տօղրու ուղա. թըպ, կէօզեաշարը արասընտա, բէբէլէեերէք:

— Ա՛հ, սիւ՛տանա, վալիտէմ էօլմիւշ... վալիտէճիլիմ թէրքի հա՛յեաթ իթմիշ... վէ պէն իսէ, քէնտիսինի սօն տէֆա կէօրմէք իդպալի. նէ պիլէ նայիլ օլամատըմ, տէտի:

— Էվվէթ, սէվկիւլիւ գըզըմ... էվվէթ:

պէնիմ աղիգէ էլէնիմ . . . — տէեու մուգա-
պէլէ իթտի Մարիան Խէնին Եաշարմը օ-
լան եանագլարընը պուս իտէրէք, — պէնիմ
լանէթլէ սէվկիւլիւ մատամըմ Էօ՛միւշ . . . հալ
պուքի պիշարէնին վուգուլի վէֆաթընտան
պէնիմ տախի մալիւմաթըմ պուլունմամըշ տըր
. . . զիրա քէնտիսինէ սօն վաղայիֆի պէն էյ-
ֆա իթմէմիշիմ տիր . . . — Հաթթա գապ-
րիսթանա կէօթիւրիւլտիւկիւնտէ պիլէ, պէն
հազըր պուլունմամըշըմ տըր . . . — Անլա-
Էօ՛րմուսունուգ, գը՛զըմ, զէվալլը վալիտէնիզ՝
րիֆագաթընպա պէն օլմաեարագ մեղարիսթա-
նա կէօթիւրիւլմիւշ տիր :

Մատմուազէլ տը Ծասլէն՝ պուս սէօզլէր իւ-
զէրինէ, մուսահիպէսինէ տէճէթամիզ պիք
հայրէթ վէ իսթիզրապլա նազար էյլէ յիպ,

— Սէն քի վալիտէմին եանընտան ապլա այ-
րըլմազ իքէն, նա՛ւրջ օլուր քի վէֆաթընտան
խապէրին օլմազ, տէեու սիւալ իթտի :

— Է՛յ վահ, պէն պուրատա տէ յիլ իտիմ :

— Աճա՛յիպ, խասթա օլուպ, ճան վիրմէքտէ
պուլունան վալիտէմին եանընտա պուլունմա-
Էօ՛ր մու իտին :

— Խա՛յր, պուլունմաեօրտում :

— Տիմէք քէնտիսինի թէրք իթմիշ իտին :

— Պէն քէնտիսինի թէրք իթմէմիշ իտիմ,
էլլա պէնի պուրատան թարտ ու թէպիտ իթ-
միշլէր իտի :

— Թարտ ու թէպիտ մի իթմիշլէր իտի, —
տէեու թէքրարլատը կէնճ գըզ : — Սէնի՛ . . .

սէնի՝ քի, պէնիմ սիւտանամորն . 9 . սէնի՝ քի, պէնիմ իյք ատըմլարմա թէհպերլիք իթտին . Բ վէհհանըլ սէնի՝ քի . աստագաթ վէ տւարուտիդ, եէթ շախսընտան մէքքիւղ տիրէր, սէնի թարտ ու թէպիտ մի իթտիւէր :

— Էվվէթ, պիր ալշադ, նալաեըդ վէ մու խաթարալը պիր մախլուգ կիպի ալէնի պուրա. տան գծվտուլար :

— Յադաթ հադգընտա նէ՞ էօղիւր պուր. տուլար :

— Պէնիմ էօղրիւմ՝ մահզա մատմուաղէլ տը Լասնինին ֆիթնէ ու ֆէւատլարընք աշիքեա. րէն կէօրմէքլիկիմ տիր :

— Մա՛տմուաղէլ տը Լասնի . . . վախտէմին մէքթուպլարընտա ֆէվգէլատէ մէտհ ու սիթա. յիլէ զիքը օլունան կէնս գը՛ղմը :

— Էվվէթ, օլ մէէլունէ քի, պէն՝ քէնտի գալպի շէյթանէթինի քէշֆ իթաիկիմ հալտէ, մատամ՝ տիւշէս՝ մէլէքէլէրէ մախսուս օլան սատէտիլիկիլէ, ծնա գաբըլմիշ վէ ալտան. միշ տըր : — Պէն իսէ, ֆիքրիմտէն հէր կէշէնի աշիքեարէն սէօյլէտիկիմ իչին, աղղըմը դա. բատըպ, վիճուտիմի տախի պու էվտէն տէֆ իյլէտիւէր :

Էլէն՝ տէհշէթլէ տիթրէտի, վէ քէլամա տէ. վամ պիրլէ :

— Լաքին պուրատա նէ՞ վագը օլուեօրտու, վէ պիշարէ վախտէմ չօգտան պէրու մուխա. թարայը աղիմէ իչինտէ՞մի իտի, տէտի :

— Խա՛յր, խա՛յր, վախտէնիգին գալպ խաա.

թալըղը ահէսթէ ահէսթէ եօլունա տէվլամ ի տիւորտու, վէ եազըն վազըթտա վէֆաթ ի տէճէկինէ տայիր հիշ պիր էմարէ միւշահէտէ օլունմամագտա իտի :

— Վալիտէմի թէտավի իտէն հէքիմ քիմ իտի :

— Հէր վազըթքի հէքիմ, եանի տօզթօր ֆրէպօ իտի, վէ մէրգում՝ մածամ տիւշէսին տահա պիր ֆալլի սէնէ եաշաեաճաղընը թէէ մին իտիւորտու :

— Էյ մատմուաղէլ տը Լամնի տայիմա վալիտէմին եանընտա՞մը իտի :

— Տայիմա եանընտա իտի, հաթթա իլաճլարընը վէ հապլարընը վիրէն տէ քէնտիսի իտի : — Պու միւրայիլիք ճանվէրի՞ սէվկիւլիւ մատամըմ հազգընծա ֆէվգէլատէ ուպուտիլեքէթ վէ սատագաթ իպրազընտան պիր ան կէրի տուրմաղ իտի :

— Միւրայիլիք ճանվէրի՞ մի, — տէեու թէֆրարլատը մատմուաղէլ տը Շասլէն :

— Հազգ թէալա հազրէթլէրի հուզուրունա վէ քէնտի էպէտի սէլամէթիմ իւզէրինէ պու խուսուսա տայիլ իէմին իտէրիմ :

— Լաքին օլ կէնճ գըզա տայիր նէ՞ մալիւ մաթըն վար տըր :

Մարիան՝ էլէնին մուվաճճէհէսինտէ, եանի բէտէրի ալէյհինտէ օլարազ գըզընա պազը ի ֆատաթտա պուլունաճաղընը միւլահազա իտէրէք, պիւթֆան վիճուտիլէ տիթրէտի, վէ բէբէլէեքէք :

— Նէ մալիւմաթըմմը վար տըր . . . — Խա՛յր, խա՛յր, հիշ պիր մալիւմաթըմմեօգ տուր, տէտի :

— Էկէ՛ր մալիւմաթըն օլմասա իտի, պու եօլտա պասի՛մ ու պէեան իթմէզ, վէ պիւա սէ պէպ ազվիեաթա գալգըյմազ իտին :

— Էլէ՛ն . . . Էլէ՛ն . . . Ալլահ աշգընա օլսուն պէնի իսթիճվապ իթմէյինիզ . . . պէնտէն ճէվապ թալէպ իյլէմէյինիզ . . . զիրա, պէն գօ՛րգուեօրում . . . կէօրիւեօրսունուզ քի, գօ՛րգու հիսս իտիեօրում :

— Մա՛րիան, լագըրտըլարըն պանա տէհչէթ վիրիեօրլար, հալպու քի սիւքիւթիւն պանա տահա գիեատէ տէհչէթի մուճիպ օլմագտա տըր . . . — Հագըգաթէն ֆիքրիմէ տէհչէթ պախչ պիր շիւպհէ արըզ օլուեօր . . . օլմասա՞ քի պու էվտէ պիր ճինաեթ իճրա իտիլմիշ օլսուն :

Իհթիեարէ էմէքտարըն պէնզի պէթի սարա. ըրաագ վէ ագլը պաշընտան կիտէրէք,

— Պիր ճինաեթ՝թ մի . . . պիր ճինաեթ՝թ մի . . .

— տէեու թէքըարլատը : — Սիւպհան Ալլահ նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ, պու ֆիքիր կէօզլէրիմի աշըեօր . . . — Պինապէրին շունու պանա սէօյլէյին քի, տիւշէս նէ՞ վագըթ վէֆաթ իթմիշ տիր :

— Էվվէլքի կիճէ . . . ֆիւճճէթէն . . . վէֆաթ իյլէմիշ տիր . . . — Պանա տիւն սապահ պու պապտէ թէլէկրաֆ քէշիտէ գըլընմըշ տըր :

— Էվվէլքի կիճէ . . . տէեու տէվամ իթտի Մարիան, ույգուլարը արասընտա լագըրտը

իտէն ատէմէր կիպի պիլմէեէրէք . եիւքձէք
սէսլէ սէօղիւնէ տէվամ իտէրէք , — տիւշէսին
Մ . տիւգիւն վէ Սարիէն մէլլունէնին բէնչիւ
րէլէրինտէն ըշըգ կէօրիւնիւօրտու . . . օլ կիւ
ճէ պէն կապրիէլ կէչիտինտէ բուսուտա իքէն ,
պիր ատէմին՝ պաղչէնին քիւչիւք գաբուսոն
տան կերիպ , պիր չարեէք սաաթ սօնրա չըգ
տըղնը , վէ ֆիրար իյլէտիկինի կէօրտիւմ . . .
Մարիան քէլամնը գաթթ իտինճէ , էլէն՝
մէգպուրէնին էլլէրինի թուլթարապ ,

— Ահ , սէն պէնի տիթրէտիօրտուն . . .
սէօղիւնիւ թէքմիլ վէ սօնունա գատար իյզահ
էթ . . . — Հագըղաթէն գօնաղըն պաղչէսի-
նէ ատէմ մի կիրտի , տէտի :

— Էվվէթ , հաթթա պու պապտէ եանըլ-
մագտա օլմատըղըմա էմինիմ :

— Պու ատէմին քիմ օլտուղունու պիլի՞րմիսին :

— Խա՛յր , պիլմէմ , չիւնքի օ կիճէ հավա
ղաեթ սիսլի օլտուղունտան , չախսը մէրգու-
մուն քիմ օլտուղունու թանըեամատըմ . . . —
Էվվէլ էմիրտէ միւսիւ տիւգիւ զանն իթ տիմ :

— Բէտէրիմի՞ մի . . . :

— Ֆագաթ մուախարէն եանըլմագտա օլ-
տուղումու անլատըմ , զիրա պիր աղ սօնրա . . . :

Մարիան թէքրար քէլամնը գաթթ իտինճէ ,

— Թէքմիլ էթ . . . թէքմիլ էթ . . . —
Պիր աղ սօնրա . . . տէեու մուգապէլէ իթպի
էլէն բէճա եօլլու պիր սէտա իլէ :

— Խա՛յր , խա՛յր , պանա հիչ պիր շէյ ոօր-
մաեընըգ , պէն պիր շէյ պիլմէմ . . . պէն տի-

վանէ յիմ . . . լաքին հէր շէյի էվվէլինտէն քէշփ
իթմիշ . . . հէր շէյի էվվէլինտէն անլամըշ ի-
տիմ . . . էվվէթ Ստորիէն տը լասնի տէնիլէն
օլ մէէլունէ՝ պու էվէ անագ պասար պասմաղ,
ֆէրաքէթ տէ պիրլիքտէ պու էվէ տախիլ օլ-
մուշ տուր . . . — Ա՛հ, էլէն . . . անգլիլիլ
գըղըմ . . . ա՛հ, պէնիմ պիշարէ վէ պէտպախթ
էֆէնտիծիեղիմ . . .

Պու էաննտէ, պիր թագըմ արապալարըն
տուրտուգլարը, վէ մուախխարէն տախի գա-
բունուն չան սէսի իշիտիլտի,

Մարիան պու սէսի իշիտիր իշիթմէղ, քէմալ
տէհշէթլէ պիր հարէքէթ իճրասընտան քէն-
տիյի մէնն իտէմէտի, վէ զայ ագըլ պիր հալտէ,

— Իշթէ կէլտիլէր . . . անլէր տիրլէր, — տէ-
տի, — էլէ՛ն, պէնի կիղլէյինիղ, զիրա տիւգ
պուրաեա կէլէճէք տիր, հալպու քի պէնիմ
պուլունտուլումու կէօրմէսինի իսթէմէմ . . .
հաթթա պէն տէ քէնտիսինի կէօրմէք իսթէ-
մէմ . . . խա՛յր, խա՛յր, կիղլէնմէքտէն իսէ, ֆի-
րար իթմէք տահա էվլէա տըր . . . — Իմտի
պէն կիտիեօրում, վէ քիմսէեէ կէօրիւնմէեէ-
րէք, պաղլէ գաբուսունտան տիշարը չըգա-
ճալըմ: — Գը՛ղըմ, սէ՛վկիլիլէ գըղըմ, հէր նէ
վագըթ պանա իհթիեաճընըղ օլուր իսէ, պա-
նա խապէր վէրլինիղ . . . պէն Միրօմէնի սօգա-
ղընտա 92 նիւմէրօ իլէ մուրադգամ խանէտէ
սաքին օլմագտաեըմ, վէ թավան իշինտէքի
օտամտան տիշարը չըգմաեըպ, տայիմա սիզի
պէքլէեէճէյիմ:

— Սիւստանա, պիր աղ տահա եանըմտա տուր օր պաշտաղըն հիքեաեյի թէքմիւ էթ... հէր շէյի պանա միւքէմմէլէն կոլահ էլէ... — տէեու տէվամիթտի մատմուաղէլտը Շանլէն, Մարիանը ալը գոյմաեա չալըշարագ, լաքին Մարիան էլէնին գօլլաբընտան քէնտիյի սրեըրարագ,

— Խա'յը, Խա'յը, պէնիմ պուրատա գալմագ-ըղըմ օլամագ... հաթթա էկէր պէն օ ալ-չագ գըղըն գարշըսընտա պուլունուր իսէմ, քէնտիսինի պէհէմհալ վուրուպ էթլտիւրմէք-լիկիմ լաղըմտըր... — Սիզ եայլընը Միրօմէնիլ սօգաղընտա քեային 92 նիւմէրօլու խանէյի խաթըրնըլտան չըգարմայընըզ, տէտի.

Սատըգ էմէքտար պու սէօղլէրտէն սօնրա, Ֆիրարէն վէ կիզլի եօլլարտան կէչէրէք, Կապ-րիէլ կէչիտինէ նաղըր օլան պաղչէ գաբուսըն-տան սօգաղա վասըլ օլտու, վէ էլէն իսէ, եա-լընըզ գալընճա, քէնտի քէնտինէ շու եօլտա միւլահաղա իթմէքտէ իտի.

— Սիւպհան Ալլահ... սիւպհան Ալլահ... սայքի ֆէնա պիր տիւշ կէօրտիւմզանն իտիեօ-րում... — Աճապա շու Մարիան նէ տիմէք իսթէեօրտու... աճապանէ եօլտա վէսվէսէլէրէ զահիպ օլմագըղըմ լաղըմտըր: — Եա՛րապպիմ պէնիմ տէրտ ու էլէմիմ թէքմիլ տէյիլ իտի տէ, պանա պիր տէրտի աղիմ տահա՞մը հասըլ իթ-տին... — Օլ Ատրիէն քի, վալիտէմ քէնտի գը-ղը կիպի սէվէրտի, մէկէրչի պիր շէյթան, պիր ճանվէ՛ր մի իտի... — Աճապա հէնուզ իւզէրի էօր-

Թիւլմիւշ օլան օլ մէղարըն ալթընտա, պիր ճինա-
եթ իսրարը՝ մը կիզէնմիշ տիր : — Պունու հէր
հալտէ պիլմէ. քլիկիմ լազըմ տըր . . .

Պու արա նէրտիվէնլէրտէն աեադ սէսլէրի
իշիտիլիպ, տիւգ, օղլու րօժէ վէ Արման տը
լօժրիլ միւթէվէֆիեէնին օտասը էշիլինտէն
կէչտիլէր :

Էլէն՝ թագաթը օլմանպարագ, բէտէրինին
պօղազընա սարըլտը, վէ պու էլէմպախշ մէն.
զարէ սէպէպիլլէ զուհուրա կէլէն աճը կէօղ
եաշլարը, վէ հընչգըրմագ սէսլէրի արգա-
սընտան պիր աուրկունլուգ հասըլ օլտու : Շէօյ-
լէ քի կէնճ գըզ՝ պիւրտէն պիրէ Մարիան իլէ
վուգու պուլան միւլագաթընը տէրխաթըր ի-
տէրէք, պիր տիթրէմէ հիսս իլլէտի, վէ բէ-
տէրինէ աթֆը նազար իլէ, մէրգումուն՝ կէօղ-
լէրինի քէմալ իզթիրապլէ միւթէվէֆիեէ ղէվ-
ճէսինին եաթաղընա չէվիրմիշ օլտուղունու,
վէ քէտէք ու էլէմինտէն նաշի թապ ու թագա-
թը գալմատըղը կիպի, եիւզիւնիւն րէնկի սա-
րարմըշ, կէօղլէրինին գօվուդլարը չուգուր-
լաշմըշ, վէ կէօղ պէպէքլէրինին սօլմուշ իտու.
կինի կէօրիւնճէ, գալպինտէ պիր չէֆագաթը
ազիմէ հուսուլլէ կէլտի :

Ֆիւլվագը Հանրի տը Շասլէն քէտէրի աղիմ
իշինտէ պուլունուեօրտու, վէ պու պապտէ
շիւպհէ ասլա ճայիլ տէյիլ իտի : Պինտէն ալէմ
կէնճ գըզ, սիւտանասընըն իֆատէլէրի միւնտ.
սէպէթիլլէ ֆիքրինտէ հասըլ օլան շիւպհէլէ-
րի պէր թարաֆ իտիպ, պիւր գօլթուգ սան.

տալէսինտէ. օթուրմուշ օլան տիւգէ եագլաշ-
տը : Մէզպուրէնին եանընտա իսէ , րօժէ իլէ
Մ. տը Լօժրիլ աեագտա , մահզուն վէ սիւքիւթ
պիր հալտէ տուրուեօրլարար :

— Էֆէնտի բէտէր , — տէտի մէզպուրէ եա-
վաշ վէ թաթլը պիր սէտա իլէ , — կիրիֆթար
օլտուղումուզ ֆէլաքէթ , աալա վէ գաթան խա-
թըրտան չըգմաեաճագ ֆէլաքէթլէրտէն տիր :
— Պիզ դաեթթլէ սէվկիւլիւ վալիտէմիգի դայպ
իթտիք , լաքին համտ օլտուն ճէնապը Հագգա
քի , սիզ հէնուզ հաեաթտասընը , վէ պիզիւմ
եանըմըզտա պուլունուեօրսունուզ . . . — Սիզ
տախի էօմրիւնիւզիւն սէվկիւլիւ վէ ազիզէ ըէ-
ֆիգէսինի դայպ իթտինիզ , լաքին թէշէքքիւր
իթմէլիսինիզ ճէնապը Աֆէրինէնտէեէ քի , իւշ
նէֆէր էվլաաընը , սիզին եանընըզտա տըրլար ,
զերա , մալիւմ օլտուղու իւզըրէ , Արման տախի
էվլատընըզ օլաճագ տըր : — Էֆէնտի բէտէր ,
պրագընըզ կէօզ եաշլարընըզ ագսըն , ֆագաթ
պիզի էվլէլքի կիպի սէվմէք , վէ տահա ու-
ղուն միւտտէթ հագգըմըզտա մուհապպէթի-
նիզի էքսէք իթմէմէք իչին , եաշամագտան
տախի տուր օլմաեընըզ :

Մ. տը Շասլէն , գըզընըն պու սէօզլէրինի
ըիգգաթը գալպ իլէ տինլէեօրտու : — Մէր-
գումուն եանագլարը կէօզ եաշլարընտան ըս-
լանմըշ օլուպ , տիթըմէքտէ օլան էլլէրիլէ
էլէնին անընը քէնտի տօտագլարը հիզասընա
կէօթիւրտիւ , վէ աննընտան , եանագլարընտան ,
վէ սաշլարընտան պուս իտէրէք :

— Սէվկիւլիւ... սէվկիւլին... սէվկիւլիւ
է վլատրմ... տէտի :

Մատմուհէլ տը Շատէն պաշընը գալտըրըպ
Մ. տը Լօթըրիլ պիր ազէօթէ թարաֆա չըղըրտը
վէ ղաթէն Մարիանա սօրմուջ օլտուղու կիպի
պու տէֆա քէնտի նիշանլըննա ձախի ,

— Պիշարէ վալիտէճիլիմ խայլի ղէմանտան
պէրու մուխաթարայի ազիմէ իշինտէ՞ մի պու.
լուճուհօրտու , տէեու սիւալ իթտի :

— Խա'յը , ազի'ղէմ Լիլէն , մէրհումէ վալիտէ.
նիզին գալպ խասթալըղը ոօն տէրէճէեէ վա.
սըլ օլմամըլ իտի , վէ ֆիւճճէթէն վէֆաթընա
տայիր հիշ պիր էմարէ եօղուտու , — տէեու
ճէվապ վիրտի միւտտաիի ումուսի մուափինի :

Պու ճէվապ , սիւտանանըն ճէվապընա էսա.
սէն մուվաֆըղ օլտուղու հալտէ , կէնճ գըղըն
նազարը տիգգաթընա չարքալըղընտան , մէղ.
պուրէ աշիքեարէն վէ բէտեթինէ աթֆը նի.
կեազ իտէրէք :

— Էյ վալիտէմ ֆիւճճէթէն՞ մի վէֆաթ իթ.
տի , տէտի :

Տիւգ պաշընը գալտըրըպ ,

— Էվվէթ... ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթտի...
շէօյլէ քի տիւն սապազ պիր խըղժէթճի գա.
տըն , հէր վազըթէ քի կիպի պու օտաեա կիրիպ
վէ սէվկիւլիւ վալիտէնիզին վէֆաթ իթմիշ օլ.
տուղունու կէօրմէսիլլէ , պիր վալէյլա գօբար.
տը , տէեու մուգապէլլէ իթտի :

— Պիր կիւն էվվէլիսթ վալիտէմ զիեատէճէ
խասթա տէյիլ մի իտի :

— Խա՛յր . . . հաթթա պիր աղ խիլէշմիշ կի՛-
պի պիլէ կէօրիւնիւեօրտու , չիւնքի պիշարէ ,
ագչամըն սաաթ օն պուշուղունա գատար , դա-
եէթլէ սէվմէքտէ օլտուղու մատմուլազէլ տը
լասնի իլէ կէօրիւշմէքտէ իտի :

Էլէն՝ մէզպուրէ գըղըն իսմինին թէլէֆֆիւզ
օլունտուղունու իշիթտիկինտէ , զանն իտէրսին
քի գալպինէ շիտտէթլէ պիր խանչէր վուրուլ-
մուշ օլտու , վէ պէնզի պէթի սարարըպ , գաշ-
լարը տախի չաթըլտը , լաքին քիմսէնին նա-
զարը տիգգաթը քէնտիսինէ աթֆ օլունմուշ
օլմաուղընտան , մէզքիւր ալթիւսթլիւք էմա-
րէլէրի , քիմսէ թարաֆընտան կէօրիւլմէյիպ ,
հէեհճանը կէչտի :

51

— Մատմուլազէլ տը Լասնի՝ վալիտէմին , մէք-
թուպլարընտան պիրիտէ պանա պահսընը իթ-
միշ օլտուղու գըզ տըր տէյի՞լմի , տէեու քէ-
լամա պաշլատը Էլէն պիր էյեամ օիւքիւթտէն
սօնրա :

— Էվլէթ , սէվկիւլիւ գըզգարընտաշըմ ,
մէզպուրէ՝ շախսընտա ուպուտիյեթ մէրքիւզ
օլան պիր մէլէքէ տիր , տէտի Բօթէ , գըզգա-
րընտաշընը քէլամընը գաթթ իտէրէք :

— Պու գըզ բէք խայրխահ վէ ֆէտաքեար

օլուպ , ասլա վէ գաթան տիւշէսին եանընտան
այրըմամբը տըր : — Էլէն , սիզ տախի քէնտի-
սինի կէօրիւրսէնիզ , հազգընտա իզհարը մու-
հապպէթ իտէճէքսինիզ : — տէեու տէվամ իյ-
լէտի Մ . աը Լօթրիւ :

— Մէրգումէ՝ ֆէլաքէթ կիճէպի վալիտէվին
եանընտա՞մը պուլոյնոբեօրտու , յաէհու սիւպ
իթտի մատմուազէլ աը Շասլէն :

— Մէզպուրէ սաաթ օն պուշուգտա , վէ օ
տախի տիւշէսին խորարլարը իւզէրինէ , Մա-
րիպն ժիւլպէրին օտասը օլան օտաեա չէքիւմի
տիր , տէեու մուգապէլէ իյլէտի միւտտաիի
ումումի մուալինի :

— Տիմէք օլուր քի , պէնիմ իհթիեարէ սիւ-
տանամ պուրատա պուլոնմանեօրտու , տէեու
սիւալիթտի Էլէն , ըիգգաթամիզ պիր սէտա իլէ :

— Մարիան օն պէշ կիւնտէն պէրու գօնաղը
թէրք իթմիշ իտի :

— Աճաջիպ . . . Մարիան գօնաղը թէրք իթ-
մի՞մի իտի , տէտի րօժէ :

Էլէն , պիր ազ էվվէլ սատըգ էմէքտար իլէ
վուգու պուլան մուհավէրէսինի հէնուզ իգըար
իթմէք իսթէմէտիկինտէն , օլ պապտէ հիշ պիր
շէյտէն խապէրտար տէյիլ տիր կիպի կէօրիւ-
նէրէք :

— Լաքին Մարիան նիշին պուրայը թէրք
իթմիշ տիր . . . — Պէն՝ Մարիան պու էվի աա-
լա թէրք իթմէզ տէեու զանն իտէր իտիմ . . . —
իմտի պու պապտէ հէր նէ վագը օլտու իսէ ,
սէօյլէյին , տէտի :

կէնճ գրղը՞ծ իշպու սիււայի մօւճիպի փղթի-
րապ վէ հնտիչէ օլմաղլէ, Մ. տը Լօժրիլ տիւղ
տը Շապէնէ աթֆը նաղար իյլէ՞ծի :

Տիւգ տախի աշիքեար պիր էնտիչէ իլէ,

— Մարիանըն պուրատան կիթմէսի, թա-
պիաթընըն գըսգանճ վէ հիտտէթ մէշրէպ օլ-
մասը իչին տիր, — Շէջլէ քի մէրգումէ՝ մատ-
մուազէլ տը Լասնի հագգընտա պուղղ ու ա-
ծալէթի հայիղ օլուպ, մէղպուրէ կէնճ գրղը
թափգիր իթմէք իչին : Զիչ պիր ֆըրսաթ գա-
լըրմամաքտա օլտուղունտան, պու խուսուս՝
քէնտիւինին պու էվտէն կիթմէօինէ սէպէպ
օլտու, տէեու պէեան իթտի :

— Էֆէնտի բէտէր, պու նէ՞ խապէր տիր
քի պանա վիրիեօրսունուղ :

— Հագըգաթը հալի սէջլէեօրում, տէեու
իֆատէ իթտի տիւղ տը Շապէն :

— Հագըգաթը հալի՞ մի . . . տէեու թէք-
բարլատը մատմուազէլ տը Շապէն քէտէր ու
էլէմ իւզրէ . . . — Տիմէք տիր քի, քէնտի սիւ-
տիւ իլէ պէնի պէսլէմիչ, պէնի պիւյիւթմիւչ,
վէ պէնիմ ֆիչին իքինճի պիր վալիտէ օլմուչ օ-
լան պիր խաթունու, պիր եապանճը գըզ իլէ
իմթիզաճ իտէմէտիկի իչին պիւա ինսաֆ ու
մէրհամէթ թարտ ու թէպի՞տ մի իթտինիղ . . .

— Ա՛հ, պու բէք չէտիտ վէ բէք զալիմանէ
պիր մուամէլէ տիր : — Մատմուազէլ տը Լաս-
նիյի սէրպէսթ գըլմագ իւզրէ, Մարիան Ժիւ-
պէրի էվիմիցտէն թարտ ու թէպիտ իթմէք,
պանա բէք ֆէնա թէէսսիր իտիեօր :

— Էլէ՛ն . . . Էլէ՛ն . . . մատմուռաղէլ Ատրիէնի
իթհամ իթմէ . . . տէտի րօթէ :

Տիւգ պու էսնատէ աեաղա գալգմըջ օլուպ,
հէման սէրթ պիր լիսան իլէ :

— Գը՛ղըմ, — տէտի, — տիւշէս վէ պէն հա-
րէքէթի վադըամըղտա եանըլմամըչըղ տըր : —
Պահսընը իթտիկիմիզ գըզ՝ ճիւմլէնին հիւրմէթ
ու րիաեէթինէ շաեէսթէ օլուպ, անէ հիւր-
մէթ ու րիաեէթ իթտիրմէք իսէ, քէնտի վա-
զիֆէմիզ իգթիղասընտան պուլունմուշ տըր :

— Տահա պէն օ գըզը թանըմատըղըմ հալ-
տէ, պիր շէյ տիեէմէմ . . . տէտի Էլէն, բէ-
տէրինին քէլամընը քէսէրէք :

— Քէնտիսինի թանըտըղընըզ հալտէ, լա-
եըգըյլա մուհաքէմէ իտէպիլէճէքսինիզ, տէ-
եու մուգապէլէ իթտի իհթիեար :

— Պէ՛լքի : . . . տէտի կէնճ գըզ օլ տէրէճէ
եալաշ պիր սէտա իլէ քի, քիմնէ իշիտէմէտի
պատէհու իլավէթէն, — էֆէնտի բէտէր, սիզ
պու օտատան սաաթ գա՛չտա չըգտընըզ, տէտի :

— Սաաթ օնտան պիր ազ սօնրա, — տէեու
ճէվապ վիրտի Մ. տը Շապէն՝ գըղընըն տէհ-
շէթպախշ միւլահաղասը հադգընտա շիւպհէ-
եէ պիլէ զահիպ օլմաեարադ :

— Սիզ վալիտէմի թէրք իթտիկինիղտէ, պի-
չարէ նէ՞ հալտէ իտի :

— Թէքըար իտէրիմքի, բէք էյի պիր հալ-
տէ կէօրիւնիւեօրտու . . . անճադ ույդուսու
կէօթիւրմէտիկինտէն, պաշլամըջ օլտուղու պիր
մէքթուպու իքմալ իթմէք միւրատընտա իտի :

Պէն իսէ , հէր վագըթքի կիպի քէնտիսինէ սարըլպ , նէզտինտէն մուֆարագաթ իթտիմ . . . — Հէ՛յ վահ , մէկէրչի մէզպուրէյի պիր տահա հայեաթտա կէօրէմէեհէք իմիչիմ , վէ ալտըղըմ պուսէ՝ սօն օլաճագ իմիչ :

Պու խաթըրէ տիւգիւն գալպինէ թէէսսիր իթտիկինտէն , հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա պաշլատը , վէ կէնճ գըլ՝ իշպու խալիսանէ կէօղ եաշլարընտան միւթէէսսիր օլարագ , շիւպ-հէլէրինի պէր թարագի իթտի , վէ քէլամա տէ-վամ պիրլէ ,

— Վալիտէմին նէզտինտէն մուֆարագաթ-լա , քէնտի տայիրէնիզէ կիթտիկինիլտէ , պիր սէս եախօտ պիր ֆիղան ասլա իշիթմէտինի՞զմի , տէտի :

Մ. տը Շասլէն հայրէթ վէ իղթիրապլէ էլէ-նէ աթֆը նազար իտիպ ,

— Պիր սէն . . . պիր ֆիղա՞ն մը . . . տէեու թէքրարլատը :

— Էվլէ՛թ . . . սէվկիւլիւ վալիտէմին թէս-լիմի րուհ իթմէքտէ օլտուղունա տայիր իշպու օտատան պիր սէս եա ֆիղան գուլաղընըլա կէլմէտի՞մի :

— Զաթէն օ եօլտա պիր սէս եա ֆիղան օլ-մուշ օլա իտի պիլէ , իշիտէմէզ իտիմ , չիւնքի օլ էսնատէ գօնագտա պուլունմաեօրտում :

Կէնճ գըլ , Մարիանըն սէօղլէրինի տէրխա-թըր իտէրէք , տիթրէեհէն պիր սէտա իլէ ,

— Էյլլէ իսէ , էֆէ՛նտի բէտէր , սիզ օլ էս-նատէ նէ՛րէտէ պուլունուեօրտունուզ , տէտի :

— Պիր պաշ աղբընը վէ վիճուածա նամի.
դաճըդ հիսս իթ տիկիմտէն , համա աւմագ իւզ-
րէ տիշարը չըգմըշ խորմ :

— Պիւլիւք գաբուտա՞ն մը չըգմըշ խորնիդ :

— Խա՛յր , պահչէ թարափընտան չըգմըշ խորմ :

— Կիճէ բէք կէ՞ճ մի ավտէթ իթ տիկիդ :

— Ձանն իտէրիմ՝ քի , սապահըն սաաթ պիրի
րատտէլէրինտէ ավտէթ իթ տիմ :

— Գօնաղա ավտէթինիզտէ , նէ՞ Եաբաղընդ :

— Տօղրուճա ԵաթմաԵա կիթ տիմ :

— Թէքրարէն վալիտէմէ սարըլմաԵարապ ,
տէյի՛ւ մի :

— Բէնտիսինի Յայգուտա զմնն իթ տիկիմ
հալտէ , պիշարէյի Յայգուտուտա նա՞ըլ պի-
հուզուր իտէպիլիր խորմ :

— Խանէմիզին հէր վագըթքի հէքիմի , իշ-
պու տէհչէթլի վէ մէմուլին զայրի ֆէլաքէթի
խապէր ալաղըլնտա , նէ՞ նէօյլէտի :

— Հէյ վահ , աղիզէմ էլէն , — տէԵու ճէ-
վապ վիրտի Մ. տը Լօթրիլ , — ֆէլաքէթլէր
Եէկտիկէրինի թաագիպ իտէր տէտիքլէրի բէք
տօղրու տուր : — վալիտէնիդ տիւչէմին վէֆաթ
իթ տիկի կիճէ , տօսթումուղ տօգթօր Ֆրէպօ
տախի վէֆաթ իթ միշ տիր :

Կէնճ գըղ՝ պէնզի պէթի սարարմըշ օլտուղիւ
հալտէ , պաշընը Եօգարը գալտըրըպ ,

— Տօգթօր Ֆրէպօ տա վալիտէմին վէֆաթ
իթ տիկի կիճէ՞ մի վէֆաթ իթ տի , լաքին նէ՛ւ
րէտէ վէ նա՞պլ էօլիւմէ , տէԵու սիւալ իթ տի
չէտիտէն :

— Բրենս առ Գալթէլ-Վիվանըն գոյազընտա
վիրիլէն պիր զիեաֆէթտէ պիւարէեէ պիր Գա-
լա խաապէթլէ , թէպիմի բուհ իյլէմիշ տիր :

— Իլթէ պու բէք զարիպ շէյ տիր . . . լա-
բին տիկէր հէքիմէր նէ՞ տէտիլէր , զանն ի-
տէրիմքի , վաքիտէմին վադուի վէֆաթը իւ-
ղէրինէ սայիր հէքիմէր ճէլպիլէ , բէյլէրի պո-
րքւյմուշ տուր :

— Պէլէտիեէ տպիրէսի թարափընպան կէզն
տէրիլէն թապիպ՝ միւթէվէֆիեէնին շահ տա-
մարը գաթթ օլունտուղունտան , էճէլի պու-
տան նէշէթ իթմիշ օլտուղու զաննընտա պու-
լունտուղունու պէեան իթտի :

Պիր գաշ տագըգա սիւքիւթտէն սօնրա , է-
լէն՝ կիւճպէլա նէֆէս ալըպ վիրմէքտէ օլտու-
ղու վէ երւղիւ կիթտիքճէպուրուչմագտա պու-
լունտուղու հալաէ , շէյլէ աէվամ իթտի .

— Էֆէ՛նտի բէտէր , պու կիճէ , սիզին դայ-
պուպէթինիլտէն իսթիֆատէ իտէրէք , գօնա-
ղա պիրինին կիրմիշ օլտուղունու ասլա զանն
իթմէտինի՞ց մի .

Տիւգ՝ մէճնուն կիպի գըզընա պապարագ ,

— Պէնիմ զայպուպէթիմ էսնասընպա գօնա-
ղա պիրիսի՞ մի կիրմէք . . . տէտի :

— Էվվէթ , վէքիմսէ թարափընտան կէզ-
րիւլէեէրէք , վալիտէմին օտասընա գատար
սիվիշմիշ օլտուղունա ասլա շիւպհէ իթմէեօր-
մուսունուղ :

— Սիւպհան Սլլահ . . . սիւպհան Սլլահ . . .
լաքին գըղըմ , սէն նէ՞ ֆիքիլէրէրէ պահիպ օ-

ընկերորսուն , — տէեռու սիւալ իթտի իհթիեար՝
էլէնին էլլէրինի թութարագ :

— Գըգգարընտաշըմ , նէ՞ էֆքեարա զահիպ
ջըռերսուն , — տէեռու իլավէ իթտի րօժէ :

— Պէն զանն իտիերումքի , — տէեռու ճէ.
վապ վիրտի Արման տը Լօժրիլին նիշանլըսը , —
տիւշար օլտուղումուզ իշպու ֆէլաքէթտէ՛պիր
թագըմ անլաշըլմաղ շէյլէր վար տըր , վէ իշթէ
պու շէյլէր պանա տէհշէթի մուճիպ օլուերլար :

— Էլէ՛ն , ֆիքրինիդի էյզահ իտինիզ , — տէ.
տի միւտտաիի ումուսի մուավինի , մահքէմէ
մէմուրլարընա մախսուս պիր թավը ու հարէ-
քէթ իլէ :

— Էօյլէ իսէ , հէր նէ գատար սիզին նազա-
րընըղտա ատէթա պիր մէճնունէ ատտ օլու-
նաճագ իսէմտէ , պունունլա պերապէր սիզի
թէէմին իտէրիմքի , ճիւմէմիդի տիւշարը քէ-
տէր ու էլէմ գըլան շու ֆէլաքէթ , վադթ ու
սաաթընտան չօգ էվվէլ վադը օլմուշ տուր . . .

— Էվվէ՛թ , թէէմին իտէրիմքի , վալիտէմին
վուգուի վէֆաթը՝ թապիի պիր սէպէպտէն
նէշէթ իթմէյիպ , պիր ճինանէթտէն նէշէթ
էյլէմիշ տիր :

— Պիր ճինանէթմի . . . տէեռու թէքրար-
լատըլար տիւզ , րօժէ վէ Արման :

— Էվվէ՛թ , վալիտէմ պիր ճինանէթէ , հէմ
ճինանէթէրին է՛ն ալադճառընա գուրպան
օլմուշ տուր :

— Լաքին , պու միւմքիւն տէյիլ փիր , —
տէեռու մուգապէլէ իթտի րօժէ , պիւթիւն վի-

ճուտիլէ տիթրէեերէք, — գատընլարըն է՛ն
կյիսի վէ է՛ն աղիզէսինին էօմիւնէ սուի գաւստ
իթմէք կիպի ճանվէրճէ պիր ֆիքրի քիմ տիւ-
շիւնէպիլիք :

— Գիմմի տիւշիւնէպիլիք : — Ա՛հ, քիմ տիւ-
շիւնէպիլիք օլտուղունու շիմտի սիզէ սէօլլէրիմ :

Մ. տը Շասլէն՝ պիր գաշ սանկյեէ էվվէլ
պիւսպիւթիւն թագաթ վէ տէրմանտան տիւշ-
միւշ կիպի գանն օլունուրքէն, գըզընըն թէ-
լէֆֆիւզ իտէճէկի սէօլլէրի տիհանընտա տուր-
տուրմագ իւզրէ, քէնտիսինտէ բազըմ կէլէն
գուվվէթի հիսս իլէ, ամիր վէ թէհտիպամիզ
պիր սէտա իւզրէ :

— Էլէ՛ն, Էլէ՛ն, սագըն աղզընտան ֆագլա
պիր քէլիմէ պիլէ չըգարմաեասլն, տէտի: — Սէ-
նին աղլըն պաշընտա տէյիլ տիր, շիւնքի հիսս
կլլէտիկին քէտէր ու էլէմ, աղլընը վէ ֆիքրի-
նի ալթիւսթ իթմիշ տիր: — Նէ՛՝ աճայիպ շէյ-
քի, պու էվին իչինտէ ճինաեթ իճրա օլուն-
սուն տա, պէն սէվկիւլիւմիւզիւ միւտաֆաա ի-
տէմէեօր օլաեըմ . . . — Պու հալտէ պէնիմ՝
եա պիր ահմագ օլմագլըղըմ, վէ եախօտ ճի-
նաեթէ շէրիք պղլունմագլըղըմ լաղըմ կէլիւր:
— Իմտի, պու իքի թալիմիլէքտէն պիրինի
իլթիեար իտինիզ : — Սէնին հէեէճանըն, պիր
թագըմ իէեալաթ վիճուտէ կէթիրիեօր . . .
— Պու հալտէ, վալիտէնին իպմինէ օլարագ էմր
իտէրիմքի Վաթըզ սուս օլսարն :

— Էֆէնտի բէտէր, պէնի տինլէյինիզ, տէ-
տի կէնճ գըզ :

— Խա՛յր, հիշ պիր սէօղիւնիւ տինլէմէք իսթէմէմ, տէեու ճէվապ վիրտի տիւզ, վէ հիտտէթ ու զազապլա օտատան տիշարը չըգտը:

Արման վէ րօժէ պու արա սէսսիզճէ պիրի-պիրլէրինին էլլէրինի սըգմագտա օլուպ, նազարը տիգգաթլարընը տախի տէհշէթլի վէ րիգգա-թամիզ պիր հալտէ էլլէնէ աթֆ իթմիշ իտի-լէր: Կէնճ գըզ իսէ, պաշընը էյմիշ օլուպ, ազիմ պիր քէտէր իչինտէ միւշահէտէ օլունու, եօրտու: Նիհանէթ րօժէ թէքրար քէլամմ պաշլաեարագ:

— Գըզգարընտաշըմ . . . սէ՛վկիւլիւ գըզգա-րընտաշըմ . . . սէնին ֆիքրինի անլամագ պիլէ պանա տէհշէթ կէթիրիեօր, տէտի:

— Ֆիքրիմտէն նէ՞ անլաեօրսուն:

— Էսրար նէվինտէն օլան սէօղլէրին թահ-թընտա տէհշէթլի պիր շիւպհէ մէվճուտ օլ-տուղունու քէշֆ իտիեօրում:

— Էվվէ՛թ, էօյլէ պիր շիւպհէ մէվճուտ տըր:

— Ազի՛զէմ էլլէն, — տէեու իլավէ իթտի Մ. տը Լօժրիլ, — սագըն . . .

— Նէ՞տէն սագընաեըմ:

— Պիր ազ էվվէլ տիւզ սիզէ, « Ելլէն հէլէհ-նընըլ պէր Ռադը՛ իէէալաթ վէհո-դէ կէթիլէիեօր » տիեօր իտի: — Պու պապտէ մէրգումուն հագգը օլ-տուղունու պէն տախի թէսլիմ իտէրիմ:

— Ա՛հ, սի՞զ տէ մի պու զաննտա պուլունու-եօրսունուզ, — տէեու նիտա իթտի կէնճ գըզ տիթրէեէրէք, — սի՞զ տէ մի վալիտէմին ֆիւն-ճէթէն, վէ էվվէլճէ հիշ պիր էմարէ օլմաեա:

րագ վէֆաթ իթ միշ օլտուղունու գապուլ ի-
տիպ , օլ պապտէ հիշ պիր շիւպհէեէ գահիպ
օլմահօրսունուզ : — Լաքին նա՞սըլ օլապիլիր քի
վալիտէմ քէմալ սիւքիւնէթի հալ իլէ վէ թէ-
պէսսիւմ իտէրէք եաշամագտա օլուր տա , պիր
գաշ սաաթ սօնրա վէֆաթ իտէր . . . — Նա՞-
սըլ օլապիլիր քի , պիր գըզ՝ մէմուրիյեէթի
վալիտէմին եանընտան ասլա այրըլմամագ օլ-
տուղու թագտիրտէ , անճագ սապահլաեըն ,
պէսլէմէնին վալէյլասընտան ուեանըր , վէ
վուգուաթը միւլէլլիմէեէ անճագ օլ վագըթ
խապէրտար օլուր : — Նա՞սըլ օլապիլիր քի ,
թապիլիի հազըգ օլան վէ ֆամիլեամըզըն տօս-
թու պուլունան տօգթօր ֆրէպօ , վալիտէմին
էօլտիւկիւ կիճէ , մէճհուլ պիր սուրէթտէ թէս-
լիմի բուհ իտէր : — Նա՞սըլ օլապիլիր քի , միւս-
թագիլէն սատըգէ օլան վէ վալիտէմի հիմանէ
վէ հիյնի հաճէթտէ միւտաֆաա իտէպիլէճէք
պուլունան պիր գատըն՝ խանէմիզտէն թարտ
ու թէպիտ իտիլիր տէ , օլ մուգատտէս վազի-
ֆէ պիր մէճհուլէ գըզա իհալէ գըլընըր : —
Տիմէք օլուր քի պու զարիպ թէսատիւֆլէր սիզ-
ճէ տէհշէթպախշ զանն օլունմահօրլար , վէ սիզ
պու շէյլէրտէ հիշ պիր շիւպհէլի հալ կէօր-
մէեօրսունուզ , լաքին էկէր սիզ տէ , պէնիմ
կիպի , Մարիան Ժիլպէրլի տինլէմիշ օլսա իտի-
նիզ , իքինիզ տախի պու գատար վէ պու տէ-
րէճէ էմնիյեէթ իւզըրէ օլմազ իտինիզ :

— Մարիան Ժիլպէր մի . . . — տէեու թէք-
րարլատըլար այնի վագըթտա Արման վէ րօթէ :

— Էվվէ՛թ , օ Մարիան ժիւպէր քի , պու-
րատան գօվուլմուշ օլտուղու հալտէ , վալիտէ-
մին վէֆաթ իթտիկի կիճէ , Շանղ-Էլիզէեէ
նազըր օլան գօնաղըն պաղլէ գաբուսունտան
խէֆիէն պիր ատէմին իշէրի կիրտիկինի կէօր-
մուշ , վէ Էվվէլպէ Էվվէլ շախսը մէրգումու ,
բէտէրիմ տիւգ. որ Շապէնի զանն իթմիշ
խէ տէ , մուախթարէն եանըլտըղընը անլամը
տըր : — Էվվէ՛թ , Էվվէ՛թ , օ մէճհուլ քիմսէ
բէտէրիմ տէյիլ իմիշ . . . »

— Ե՛կ՝ սէօյլէեօրսունուզ, ԷԼԷ՛ն, — տէտի
Արման հայրէթիկ :

— Հագըգտալծը հալի սէօյլէեօրօւմ, վէ պու
սէօյլէտիկիմին սահիհ օլտուղունա պիղզաթ
եէմին իտէրիմ: — Մարիան պու շէյլէրի կէօր-
միւշ օլտուղունու թէէմին իտիեօր, վէ պէն
անըն սէօզիւնէ ինանըրըմ, զիրա մէզպուրէնին,
Պամիլեամըզ հագգընտա օլան մուհապպէթի,
պէնճէ խալիսէթինէ գաթի պիր րէհին տիմէք
տիր: — Հասըլը «արտա» վէ «պարսէնի» Քէ-
թէամիեէ իթտիկինիզ օ մատմուազէլ իսէ, էլ-
պէթթէ օլ սըրատա եանընտաքի օտատա պու-
լունմուշ տուր . . . — իմտի, նէ՞ զարիպ շէյ
տիրքի, թէպիմի բուհ իթմէքտէ օլան պիր
գատըն պաղըրըր . . . եարտըմընա ատէմ տա-
վէթ իտէր տէ . . . «արտա» վէ «պարսէնի» Քէ-
թէն հիշ պիր շէյ իշիթմէզ: — Պու հալտէ,
աճապա շու մէլէքէ, մուխաթարա սաաթըն-
տա, օտասընը իէրք իթմիշ մի իտի:

— Ահ, գըղգարընտաշըմ, գըղգարընտաշըմ:

Կէնճ գըզ քէլամընա տէվամ պիրլէ ,

— Օլամա՞ղ մը քի , մատմուլաղէլ տը Լասնի՝
քէնտինին պիր շէրիքինի իչէրի կիրտիրմէք
նիյետէթիյլէ , բէտէրիմի պէր թագրիպ գօնագ-
տան տիշարը չըգարմըջ օլսուն . . . — Իշթէ պու-
պապտէ պէնիմ շիւպհէ իթմէկէ հագգըմ վար
տըր :

— Էլէ՛ն , — տէեու պէեան իթտի Արման ,

— ընճա իտէրիմ , արթըզ սիւքիւթ իտինիզ :

— Վալիտէմին ալլագճա թէլէֆ իտիւմիշ օլ-
տուղունու հէր շէյ իսպաթ իթտիկի ճիհէթլէ ,
սիւքիւթ միւ իտէյիմ . . . — Ա՛հ , Մարիանըն
իհթիրաղարը սէպէպլէրինի շիմտի աշլաեօ-
լում . . . — Անըն հիսսի թապիսի , էտէպսիզ
պիր տէրպէտէրին՝ պիր իհթիեար քիմսէ նէզ-
տինտէ օյնատըղը ալլագճա գօմէտեա օեուունու-
նու քէնտինինէ խապէր վիրմէքտէ իմիշ :

— Բէտէրինիզէ հագարէթ իտիեօրսունուզ ,
— տէտի միւտտաիի ումուսի մուալինի :

— Վալիտէմիզին սօն քէրթէսինտէ մուճիպի
մէսէրրէթի օլան վէ միւլահաղալարընը ճէլպ
իթմիշ պուլունան պիր կէնճ գըզը նահագգ-
ետէրէ թահգիր իյլէեօրսուն . . . — տէտի
թօթէ շիտտէթլէ , վէ իլավէթէն տախի — օգու-
չու մէքթուպու , Էլէ՛ն , շու մէքթուպու քի ,
վալիտէմ հէման բուհունու թէսլիմ իթտիկի
սաաթտա եաղմըջ տըր . . . վէ էկէր օնտան
սօնրա ճէսարէթ իտէրսէն , մատմուլաղէլ տը
Լասնիյի իթհամիյլէ , — տէտի :

Էլէն՝ գարընտաշընըն վիրտիկի մէքթուպու

տիթրէեէն էլիլէ ալլա, օգուճաեա պաշապոր՝
Մէրգուճէ իշպու մէքթուպու օգուրքէն, լէհ-
ճէսինտէ, հիտտէթ իլէ գարըջգ տէհչէթ ա-
լէամէթի միւշահէտէ օլունուեօրտու :

Մատմուլազէլ տը Շասլէն օգումասընը իք-
մալ իտինճէ :

— Ատրիէն, տը Լասնի սէնին զէվճէն, վէ պէ-
նիւ գըզգարընտաշըմմը օլաճագ . . . — Ահ,
ա'սլա, ա'սլա, տէեու նիտա իթտի :

— Տիմէք օլուր քի, սէվկիւլիւ վալիտէմիզին
էն սօն արգուսունա իթաաթա նէ տէրէճէ
պօրճու օլտուղումու անլամաեօրսուն, վէ գըս-
գանճըղընտան նաշի ագլընը զայալ իթմիշ օլան
Մարիանըն վէ սէվկիւլիւ վէ մէրհումէ վալիտէ-
միզին սէօղլէրի արասընտա թէրէտտիւտ իտի-
եօրսուն . . . — Էլէն, պիլիթմիսին քի, պու
պապտէ թէրէտտիւտ իթմէք, ճինաեէթ իլլէ-
մէք տիր :

— Պէնիւ պիլտիկիւմ պիր շէյ վար իսէ, օ տա-
խի շու տուր քի, օլգարընը “գըլէպընդէ”
թէսմիսէ իթմէք ֆիքրի, պանա տէհչէթ վիր-
մէքտէ, վիճուտումու ալթիւսթ իլլէմէքտէ,
վէ պանա թէհամիւլ օլունմազ պիր նէֆրէթի
մուճիպ օլմագտա տըր : — Պէնի խապէրտաթ
իտէն հիսսի թապիիւմ պու պապտէ պէնի եա-
նըլթամազ :

— Հալ պու քի, ազիզէմ էլէն, հիսսի թա-
պիինիլ սիցի եանըլթմագտա տըր, — տէտի
Մ. տը Լօթրիլ, նիշանըսընըն էլլէրինտէն թու-
թարագ, — հէր նէ վագըթ Ատրիէն տը Լաս-

նիյի թանըրսանըղ, պու սէօյլէտիկիմի իսպա-
թըյլա անլամըջ օլաճաղընըղ կիպի, հագգսըղ
չիւպհէլէրինիղ տախի, անըն իլք պագըջըյլա,
կիւնէչին զիեալարընտան էրիյիպ մահվ օլան
գար միսիլու մահվ օլաճագլար տըր :

— Օ գըղ վալիտէմիզի ճանէն սէվտիկի կիպի,
վալիտէմիզ տախի գալպէն անը սէվէր իտի, նա-
սըլ քի սէն տէ օլ վէճհ իլէ սէվէճէքսին, —
տէտի ըօժէ :

Էլէն՝ թարիֆտէն՝ զիեատէ, անլաշըլմասը
գօլայ օլան պիր ալթիւսթիլիւքլէ, ֆի.քրինտէն,

— ֆիմէ ինանմալըբըմ, աճապա վալիտէ՞մի
հէր շէյտէն պիխապէր պուլունուեօրտու, եօգ-
սա Մարիա՞ն մը սուի զաննա զահիպ օլմագտա
տըր : — Շիմտի պու մուամմաբը նա՞սըլ հալլ
իթմէլի, տիմէքտէ իտի : — Պատէհու մէզպու-
րէ աչիքեարէն, — մատմուաղէլ տը Լասնիյի
պանա թագտիմ իտինիղ, տէեու իլավէ իթտի :

52

Մատմուաղէլ տը Շասլէն պալէատէ զի.քր իյ-
լէտիկիմիզ քէլիմէլէրի իրատ իթտիկի էանա-
տէ, միւթէվէֆիեէնին օտասընա միւթթասըլ
օլան թօալէթ տայիրէսի գաբուսու աշըլարագ,
Պլան՝ պէնզի պէթի սարարմըջ, լէհճէսի պու-
րուշմուշ, վէ կէօղ գաբագլարը գըղարմըջ օլ-
տուղու հալտէ, էչիկ իւզէրինտէ կէօրիւնտիւ :
Էլէն՝ մէզպուրէեէ տիգգալթ վէ էմնիյեթ :

սիցլիքէ աթփռ նիկեաճ իթտի , վէ Բօժէ՛ Պը ,
լանչա տօղրու իլէրլէեերէք :

— Իլթէ գը՛զգարընտաշըմ , մատմուազէլտը
լաանի կէլտի , տէեու պէեան իթտի :

Պլանչ տախի իլէնէ եագլաշտը քի , պու արա ,
հալէա քէնտիսինէ պագարագ , ֆիքրինտէն ,

— Պու սգլիունլուգ . . . պու հաղիվանէ տու-
րուչ . . . աճապա Մարիան եպիրըեօ՞ր մու , տէ-
եու միւլահազա իթտի :

Սախթէ Ատրիէն թէվազու վէ նազիք քի
սէտա իլէ , շու եօլտա քէլամա իպթիտար իլ-
լէտի :

— Մա՛տմուազէլ , պուրաեա վիրուտինիզի
հէնուզխապէք ալտըղըմտան , պէնտէնիզի թաճ ,
թը հիմաեհսինէ ալմըշ օլան սէվկիւլիւ մպտա .
մըմըն գըղը մագամընտա սիզի սէլամամաեա
կէլտիմ . . . — վալիտէնիզի հաեաթտա օլարագ
կէօրէպիլմէնիզ իչին , Ալլահ պիլիը քի , գալ-
պէն էօմրիւմիւ ֆէտաեէ հազըր իտիմ :

Պլանչ պու սէօզլէրի հէման անլաշըմազ պիր
թարզտա իրատ իտիպ , խիթամընտա տախի
հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա պաշլատը : Հալ
պու քի Բօժէնին գըզգարընտաշը ղաեէթ սօ-
վուգ պիր գան իլէ ,

— Մա՛տմուազէլ , — տէեու պէեան իթտի ,
— թէէմին իտիեօրլար քի , սիզ վալիտէմէ ֆէվ-
գէլլաեէ սատըգէ իմիշսինիզ : — Պունա ինան-
մագ իսթէտիկիմտէն , օլ պապտէ սիզէ իզհարը
թէչէքքիւր իլլէրիմ , անճագ էսէֆ իտէրիմ քի ,
սիզ քի վալիտէմ թարպֆընտան սէվիլիըքէն

պիչարէնին նէզտինտէ բէտէրիմ պուլունմա-
մըշ օլտուղու կիպի ասիզ տախի պուլունմա-
մըշսընըզ :

— Յիլվագը սօն սաաթընտա մէզպուրէնին
եանընտա պուլունմամագլըղըմ, պէնի տահա
զիեատէ տէրեայը մէյեուսիյեթէ զարգ իյլէ-
մէքտէ իսէ տէ, — տէեու մուգապէլէ իթտի
Պլանշ՝ կէօզ եաշլարընը սիլէրէք, — պարի շու-
գատարճըզ պիր թէսէլլիմ վար տըրքի, էկէր
գալլիմ պունտան տօլայը միւքէտտէր վէ մահ-
զուն պուլունուեօր իսէ, վիճտանըմ առլա պէ-
նի իթապ իթմէմէքտէ տիր : — Պէր միւթատ
պու օտատան չըզըշըմ, մատամ տիւշէսին էմ
ըինէ իթթիպա իթմէք իչին իտի, պունունլա
պէրապէր տէ վէսվէսէ իտէճէք հիշ պիր սէ-
պէպիմ եօգ իտի, չիւնքի տօգթօր Յրէպօ իւք
ադշամը կէլմիշ օլտուղու հալտէ, պէօյլէ պիր
մէմուլին զայրի ֆէլաքէթէ իհթիմալ պուլուն-
տուղունու առլա իմա իթմէմիշ իտի :

— Լաքին, մա'տմուազէլ, վալիտէմին վու-
գուի վէֆաթը, սիզին իչին տախի անլաշըլ-
մազ պիր էօլիւմ կէօրիւնմէեօր մու, — տէեու
տէվամ իթտի էլէն :

— Պու խուսուստա պէն պիր ճէվապ վիրէ-
մէմ, հալպուքի ֆէննի թէպապէթ պու կի-
պի միւշքիւլաթը հալլ իթմէկէ միւգթէտիր
տիր : — Պինապէրին վալիտէնիզին վուգուի վէ-
ֆաթընտան սօնրա ճէլպ իտիլէն թապիպ՝ ճիւմ-
լէմիզի միւսթաղրագը տէրէայը էլէմուքէ-
տէր գըլմըշ օլան իշպու վէֆաթտան տօլայը

անշա իսթիղրապ իթմէնիչ տիր : — Պու միւս
նանէպէթլէ շուրայր տախի պէնան իտէրիմ քի
պէն հէր նէ գատար ֆամիլեանը խարիճինտէ
պիր քիմսէ իսէմտէ , մատամտը Շապէնի ղայպ
իթմէքլէ , հէր շէյի ղայպ իթմիչ օլտոււմ : —
Պէն մէզպուրէնէ վալիտէ մագանիմտա նազար
իտէր իտիմ : — Բէնտիսի պանա միւսթաթ :
պէլ հագգընտա իւմիտէր վիրմիչ իտի , վէ
պէնի գըղը թէսմիսէ իտէր իտի . . . — Ահ ,
պիլսէնիզ քէնտիսիսի նէ գատար սէվէր իտիմ
. . . — Պիլարէնին պանա կէօսթէրտիկի ասա
ըն թէվէճճիւհ քեարանէյի միւտտէթի էօմ
րիւմտէ ունութմանեաճաղըմ , վէ կէրէք քէն
տիսի վէ կէրէք քէնտի սէվկիւլիւլէրի հագ
գընտաքի չիւքրանիյեթիմ հիչ պիւ վագըթ
խիթամ պուլմանեաճագ տըր :

— Ահ , գըղգարընտաչըմ , տահա չիւպհէ
իտէպիլիւրմիսին , — տէտի Բօթէ Էլէնին գու
լաղընտան աշաղըեա :

Պլանչ իսէ տէվամէն ,

— Մա'տմուազէլ , — տէտի , — պէնտէնիլի
թահթը հիմանէսինէ ալմըլ օլան ղանէթլէ սէվ
կիւլիւմիւն վուգուի վէֆաթը , վէ պուլմտան
պէօյլէ հաքիմէ օլմագ իւղրէ , ղաթընըղըն քէն
տի խանէնիզէ թէչրիֆինիզ միւնասէպէթիլլէ ,
արթըգ պէնիմ վագիսէթիմ թէպտիլ օլմուլ
եանի տիմէք իսթէրիմ քի , պէնիմ պուրատա
պուլուլմագլըղըմա լիւզուլմ գալմամըլ տըր : —
Պինաէն ալէյհ պուլ կիւնտէն իշպու գօնագ
տան մուֆարաթաթ իտէրիմ :

— Գօճագտան մութարագաթ մը իթմէք ,
լաբին նիշին , — տէտի Բօժէ երեքսէք սէտա իլէ :

— Զիւնքի լաղըմ տըր , վէ շիւպհէսիզ էֆէն-
տի բէտէրինիզ , մատմուազէլ էլէն վէ Մ . ար
լնժրիլ պու պապտէ թասավլուրումու թահսին
իտէրլէր : — Շու էսնատէ միւսիւ տիւգիւ , եա-
լննըլըզը էսնասընապ պիհուղթը իթմէք իս-
թէմէտիկիմտէն : Էլպու գարարըմը իլէրուտէ
քէնտիսինէ թէպիղէ հիմնէթ պուեուրմանըզը
ըհնա իյէրիմ : — Մուախաարէն , եանի իշպու-
թապիի իզթերապ վէ հէեհնալար կէշիպ տէ ,
սիւքիւնէթ գայիմ օլուր իսէ , մաճէլի իգա-
մէթիմի մատմուազէլ էլէնէ պիւտիրի , վէ իւ-
միա իպէրիմքի , պունտան պէօյլէ կէօրէվէ-
եհնէկի սէվկիւլիլէրինի տիւշիւնէրէք , կէօզ
եալլարը տէօքմէքտէն րուր օլմահաճազ օլան
պիշարէ պիր էօքսիւզ գըզը սիզ տախի աքա
սըրա տիւշիւնիւրսիւնիւզ :

Պլանշ աղլահարագ եիւզիւնիւ էլլէրի իշինտէ
կեզլէտի :

— Գարարընըզ գաթի՞ մի տիր , — տէեու
սիւալ իթտի մատմուազէլ տը Շապէն քի , գա-
րընտաշը վէ նիշանլըսը կիպի բիգգաթ հիսս
իյլէմէեօրտու :

— Էվվէթ , գաթի տիր :

— Իշպու գարարընըզա գարշը կէլմէյիպ ,
թահսին տախի իտէրիմ : — Շու գատար քի ,
իգամէթկեհնը ճէտիտինիզի ինթիխապ իտէր
իթմէզ , պանա պիւտիլըմէնիզի արզու իյէրիմ :

— Զաթէն պու պապտէ սէօզ վիրտիմ , վէ

սէօղիւմոն պուլո՞ւն աճաղըմը տա թէէքիտ ի-
տէրիմ :

— Մա'տմուազէլ, դաթընըզա՝ վադը օլան
խըտմաթընըզտան տօլայը շիւքրանիյեէթ պօրճ-
լարըյլա պէրապէր, պիր միգտար ագչէ պօրճ-
լարըմըդ տախի վար տըր :

— Ագչէ պօրճլարընըդ եօգ տուր, — տէեու
ճէվապ վիրտի Պլանշ միւթէքէպպիրանէ սու-
րէթտէ, — հալ պուքի շիւքրանիյեէթ տէտիկի-
նիզ պօրճլարա կէլինճէ, պէնտէնիզ, կէօրտիւ,
կիւմ մուհապպէթի մատէրաֆէեէ մուգապիլ
էվլատըգ մուհապպէթի իպրազ իթմէքլէ, վա-
ղիֆէմի իֆա իթմիշիմտիր : — Պինապէրին հօշ-
ճա գալըն, մա'տմուազէլ իւմիտ խտէրիմքի պիր
կիւն հազգանիյեէթի թանըեաճագօընըգ . .
— Հօշճա գալըն, միւսիւ րօժէ վէ միւսիւ տը
լօժրիլ :

Պատէհու Պլանշ կիտիպ, միւթէվէֆիեէնին
եաթաղը էօնիւնտէ տիղ չէօքտիւ, վէ պիր
գաշ սանիյեէ գատար շէտիտէն տուա իտիեօր
կիպի զանն օլունտու : Սօնրա աեաղա գալ-
գըպ, էվվէլա էլէնէ, ֆագաթ քէնտիտինի ալ-
չազլաթըրճասընա օլմաեարապ, վէ սօնրա տա-
խի իքի տէլիգանլըեա թէվազու իտիպ, տի-
շարը չըգտը :

Րօժէ՝ մէզպուրէնին արգատընտան չըգարադ,
օտանըն խարիճինտէ պուլո՞ւչտուգլարընտա,
ըէճա վէ նիեալ մագաւմընտա,

— Մա'տմուազէլ, վալիտէմին սօն սէօղլէրի-
նի ունութմաերն, վէ սօն սաաթընտաքի էմէ-

լինի տէրութեան իտին . . . — Ունութեանընթացքի վաղիտեմ սիզի քենտի գըղը թէսմիեէ իտիեօրտուն , տէտի :

— Պէն հիչ պիր շէյի ունութեամ , միւսփա .
— տէնու ճէվապ վիրտի . Պլանշ , ղաեէթ եա .
վաչ պիր սէս իլէ , — լաքին շուրաեը տախի տէրութեան իթմէեէ պօրճլուեումքի , էկէր պուրատա պաղը տօսթլար պրագըեօր իսէմ , պիր տէ տիւշմէն պրագըեօրոյմ :

— Տիւշմէն մի . . . քիմ օլուեօր օ տիւշմէն :

— Մատմուաղէլ էլէն . . . :

— Յագաթ , հէմշիրէմ սիզի թահգիր իտէմէլ :

— Պէնի ալտաթմաեա չալըշմաեըն . . . —
Մատմուաղէլ տը Շասլէն ղաեէթ եիւքսէք սէս .
լէ իֆատէյի մէրամ իթտիկի զէման , պէն քէն .
տի օտամտա իտիմ , վէ իսթէմէեէրէք հէր
շէյի իշիթտիմ . . . — Ահ , միւսիւ րօժէ , պու
նէ տէրէճէ մէնֆուր աղվիեաթ տըր . . . —
Տօղրուսու պու մէրթէպէ սուի զաննա զահիպ
օլմագ , տէհշէթլի տիր :

— Օլ պապտէ օիզ աֆվընըղ տիրիղ իթմէյին ,
չիւնքի էլէն մէյեուսիյեէթինտէն նաչի , քէ
սէօյլէտիկինտէն խապէրտար տէյիլ տիր :

— Վագաա պու պապտէ աֆվըմը տիրիղ
իթմէմ իսէ տէ , հէր շէյի տէ ունուտապի .
լիմիյիմ . . . — Սիզէ իսէ , պէնի միւտաֆաա
իթմիչ օլտուլունուղ իչին , էզճան ու տիլ թէ .
շէքքիր իտիպ , սիզին հագգընըղտա հիւր .
մէթ վէ րիաեէթիմ , վէ վաղիտէնիզտէն կէօր :

տիւկիւմ իյրիքլերտէն տօլաւը Էպէտի շիւքրա-
նիլտէթիմ պէրքէմալ օլարագ, պուրատան մու-
ֆարագաթ իյլէմէքտէ օլտուղումու պէտան
իյլէրիմ — իմտի, Ալլահա ըսմարլատըդ միւ-
սիւ րօժէ :

— Մա'տմուաղէլ, սիգին իլէ թէքրաթ կէօ,
րիւշմէք իւզրէ, շիմտիքի հալ մուֆարագաթ
իտէրիմ :

Րօժէ՝ մուհավէրէյի գաթթ իթտի, չիւնքի
ղաթէն քէնտիսի գաթթ իթմէսէ, Էլէնէի իւ-
թէ կէլմէսիյլէ գաթթ օլունապիլի իսի : Պի-
նապէրին մէրգում տէլիգանը, կէնճ գըզն էլ-
լէրինի քէնտի էլլէրի իշինտէ սըգըպ, վէ սն-
րա տախի քէմալ հիւրմէթլէ տօտաղլարընա
կէօթիւրաիւկիւնտէ, Պլանշ՝ մանէասը անլա-
շըլմաղ պիւ թարզտա մէրգումա էօյլէ պիւր աթ-
ֆը նիկէաճ իյլէտի քի, տէլիգանլընըն հէմադ-
լընը վէ հէմ ֆիքրինի չէլիպ, վէ Էէման Վա-
լիտէսինի ունոթթտուրարագ, պիւթիւն միւլա-
հաղասընը քէնտիէէ հասը իթտիլըտի :

Պլանշ՝ միւթէվէֆիէէնին օտասընտան տիլա-
թը չըգաթ չըգմաղ, Արման տը Լօժրիլ՝ Նիլան-
լըլընըն Եանընա Էագլաշըպ :

— Ահա՛յիպ, պու գըզըն պէօյլէ պրագըպ
կիթմէսիւնէ միւսապտէ իթմէքիկին, հաթթա
քէնտիսիլլէ Էօրիւշմէմէքիկին, հաղըգաթէն
բէք զարիմանէ պիւր մուամէլէ տիւր — Տիմէք տիւր
քի, սիղ անըն քէտէրինէ չիւպճէ իտիտօրու-
նուղ, վէ ագան կէթղ Եալլարընըն սաթթէ օլ-
տուղու զանընտա պուլունու օրքունուղ տէտի :

→ Էվվէ'թ , պէնիմ զաննըմճա , միշտդ ումէնին
 անըսը միւրայիլիք , վէ կէօգ եաշլարը տախի
 Կախիթ տիր , — անեռու մոնգապէլէ իթտի մատ-
 մուազէլ տը Շասլէն քէսիք պիր սէսլէ : — Պիր
 ազ Էվվէլ չիւպօնէլէրինին խիւաֆընտա պու-
 լունմադ իսթէտիմ , վէ ոլ պապտէ ջանըշտըմ
 իսէ տէ , մուվաֆֆադ օլամատըմ . . . — Էվ-
 վէ'թ , Ատրիէն տը Բասնի մուգիրը պիր մախ-
 լուգ տուր . . . — Պէնիմ քէնտխինէ տիգ գնթա-
 լէ աթֆը նիկեաճ իտիշիմտէն , կէօգլէրինին
 չիւպհէի պիր հալտէ պուլունտուղունու կէօր-
 տիւմ , վէ պէնտէն գօրգմադտա օլտուղունու
 հիսս իթտիմ . . . — Էվվէ'թ , պու խանէտէ
 շայեանը էսէֆ պիր վադըա զուգու պուլմուշ
 խտուկինի հիսսի թապիիմ պանա խապէր վի-
 րինօր , վէ տախիլի պիր տուլղու՝ օ ալլադ գը-
 զըն վախտէմի թէլէֆ իթմիշ օլտուղունու պա-
 նա պղտիրիւտ : — Պիր կիւն կէլէճէք տիր քի,
 սիգին տէ պու պապտէ չիւպհէնիդ գալմաեա-
 ճադ , վէ պէլքի ոլ կիւն եադըն տըր :

Կէնճ գըզ հեեճճանընտան նաշի գուվվէթ-
 տէն տիւշտիւկիւնտէն , պիր իսկէմէեէ օթուր-
 տու , վէ պաշը էյիւտիկինտէն , Արման տը
 Լօթիլ ,

— Էլէն , ազիղէմ Էլէն , ըհճա իտէրիմ ,
 քէնտինիղէ կէլին . . . — տէտի : — Գուվվէյի
 խաեալիեէնիդ՝ քէտէր ու էլէմինիգտէն նաշի
 ալթիւաթ օլմուշ վէ քէսադի հեեճճան իյլէմիշ
 օլտուղունտան , ազլու ֆիքրին ըհտտ իթտիք-
 լէրի պիր թադըմ վահի չիւպհէլէրի գնապուշ

իտրեօրսունուղ, էլէն, իյի տիւշիւնիւնիւզ, էկէր իտիլէն պիր իթհամ, պիր էսաս վէ պիր իսպաթա միւսթէնէտ զըմազ խէ, իֆթիրա պաեըըր :

— Իսպաթ մը, — տէեու թէքրարլատը Սըմանն նիշանըսը, — էվվէթ, իֆթիզա իտէն իսպաթա տէսթրէս օլաճաղըմ տըր :

— Քիմ սիզէ լաղըմ օլան իսպաթլարը պէեան իտէճէք տիր :

— Մա՛րիան . . . էվվէթ բէտէրիմին դօնաղա ավտէթի իւզէրինէ գաթթ իտիլմիշ օլան մուհավէրէյի, մէրգումէ իլէ եագընտա իքմալ ի տէճէյիմ, վէ պիլա թէրէտտիւտ վէ պիլա իհթիրապիֆատէի հալ իթմէսինէ մուվաֆֆագ օլաճաղըմ, վէ հէր նէ վագըթ հէր շէյէ վագըֆ օլուր իսէմ, պագալըմ օլ տէրպէտէրի հալէա պանա գարշը միւտաֆաա իտէճէքմիսինիզ :

— Էլէն . . . պէնի կիւճէնտիրիեօրսունուղ, հաթթա զիեառէսիյլէ կիւճէնտիրիեօրսունուղ, — տէեու մուգապէլէ իթտի միւտտաիի ու մումի մուավինի, — պիլիրսինիզքի, պու ալէմտէ պէնիմ էն սէվկիւլիւմ սիզսինիզ, լաքին մուհապպէթ տէնիլէն շէյ՝ նէ՝ գատար մէշրու վէ աղիղ տախի օլսա, ատալէթ անըն մաֆէվ գիւնտէ օլմագ կէրէք տիր, — Պինաէն ալէյհ կէրչի սիզի տարըթաճաղըմը պիլիպ, պու խէ պէնիմ իչին բէք պիլիւք պիր քէտէր իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ տախի մատմուաղէլ տը լաս նինին պիսուշ օլտուղունա իթիգատըմ նէ՝ գատար միւտտէթ պէրքէմալ պուլունուր իսէ, մէզ-

պուրէյի միւտափառեա մէճպուր օլաճաղըմ տըր:

— Լաքին էկէր օլ պապտէ իթիգատ իթմէզսէնիզ . . . :

— Հէր նէ վագըթ իթիգատ իթմէզ իսէմ, եանի պու էվտէ վէ վալիտէնիզ հագգընտա պիր ճինաեթ իճրա իտիլմիշ օլտուղունա վէ Ստրիէնիս տէ օլ ճինաեթէ շէրիք օլմուշ իտուկինէ իսքեաթ օլուր իսէմ, վալիտէնիզին ինթիգամընը ալմագտան ղայրի պիր միւլահաղամ, պիր արզում վէ պիր մագսէտիմ օլմաեաճագ տըր:

Էլէն՝ Մ. տը Լօթրիլի տինլէտիկի զէման, բասթ կէլա կէօղլէրի խալընըն իւզէրինէ աթֆ օլունմուշ օլտուղու հալտէ, պաղթէթէն տունուգ պէեազլըգտա վէ տարը տանէսի պիւլիւքիւկիւնտէ պիր հապ՝ նաղարը տիգգաթընը ճէլպ իյլէեէրէք, եէրէ էյիլտի, վէ մէզքիւր հապը իքի բարմագլարը արասընա ալըպ, ալուճու իչինէ գօյտու: Միւտտաիի ումուսի մուալինի՝ նիշանլըսընըն հարէքէթի վագըլասը հագգընտա մէրագ իտէրէք, մէզպուրէնէ տօղրու էյիլտիկիւնտէ, կէնճ գըզ:

— Աճապա շունուն նէ օլտուղունու պիլիեօրմուսունուզ, տէեու սիւալ իթտի:

Արման՝ հապը էլինէ ալըպ, մուայեէնէ իտէրէք:

— Վալիտէնիզին հէր կիւն իսթիմալ իթմէֆ իչին, պիշարէ տօսթումուզ տօգթօր Ֆրէպօ թարաֆընտան էմր օլունան հապլարտան պիրի տիր, տէեու ճէվապ վիրտի:

— Լաքին նա՞սըլ օլուպ տա պուրատա պու.
լուհուեր :

— Պէսպէլի շիշէսինտէն տիւշմուշ օլմալը տըր՞

— Շիշէսինի պուլապիլի՞րմիսինիզ :

— Պուլմաեաճագ նէ՞ վար տըր :

Մ. տը Լաճրիլ , գարեօլանըն արդմանտա
վագը քիւշիւք մասաեա եագլաշտը , վէ քիւ.
շիւք պիր իլաճ շիշէնի ալարագ , նիշանլըսընա
թագտիմ իյլէտի :

Էլէն տէքհալ պու շիշէյի ալըպ , ալուճու ի.
շինէ պիր գաշ տանէ հապ վազ իյլէտի , վէ
սփնրա տախիչ նիշանլըսընա խիթապէն ,

— Ճմնաեւթին իսպալթընը իսթէեօրաօւնուդ
պէլքի շու տագըգատա սիգէ իսպալթընը կէօս .
թէրէպիլիրիմ , տէեու պէեան իթտի :

— իսպալթը՞մը :

— Էվվէ՛թ . . . — Պու հապլար՝ էլինիդտէ
թգլթտուղընուզ հապըն նէ՛ րէնկինտէ վէ նէ՛
պիւյիւքիւկինտէ տիրլէր , վէ շիւպհէսիզ պ.
նի շիշէտէն չըգմամլըլար դըր . . . — Սիդտէ
պագըն :

— Տօղրու տուր , լաքին հէնուզ հիշ պիր
գաքար վիլմէմէք տէ էվլէա տըր , տէտի միւտ.
տախի ումումի մուալլինի :

— Էվվէ՛թ , պէն տէ հէնուզ հիշ պիր գա.
րար վիրմէյիպ , պիլաքս տիւշիւնիւեօրումիւլա.
քին էլպէթթէ Ալլահ՝ պու պապտէ վիրիլէճէք
գարարը թպյէին իթմէքտէ պանա եարտըմիւ
տէճէք տիր . . . — Արմա՛ն , պանա օլան աշ.
դընըզ , վէ պիչարէ վալիտէճիլիմ հագգընտա .

քի մուհսպայեթիւնիդ խաթրը իջին օրնուն, չուհապըն մէվատար միւհթէվիեքոնի անլանըն :

— Անլանաճաղըմ, փագաթ սիդ տէ քմրի պատրէթի էլտէն պրադմանըն . . . — Իկէր հագդ թէալա հաղրէթլէրի սիդէ իլհամ իտի եօթ, վէ էկէր շիւպհէլէրիդ թամսիդ գըլըն նըրլար իտէ, սիդէ եէվինէն վառ իյլէրիմ քի հիւքմիւ ատալէթ իծրա օլունաճաղ տըր :

— Պու պապտէ քեամիլէն սիւքիւթ իւղրէ պուլունաճաղըմա, վէ սապր ու թէհամմիւլիւ միւն թիւքէնմէեէճէկինէ էմին օլուն, տէեու ճէվսպ վիրտի մատմուաղէլ տը Շասլէն :

Աքման, էլէնին պուլտունլու հապը պիր քեաղրո իչինէ սարըպ, ջիդտանընըն պիր թարափընտա կիզլէտի, վէ եաթըալ հէնուդ տօլու օլան շիշէ յի տաթի էէլէլինին ճէպինէ գօյտու :

* * *

Պլանշ, խասթանըն եանընտա պէքլէտիկի կիւճէ, պիր արալըգ պաղչէեէ ինէրէք, մալիւ միւմիւզ օլան սագսընըն եօսունու ալթընտա, Բիէր Բէտօն թարափընտան պրագըլմըշ օլան շու աթիտէքի թէղքիրէյի պուլմուշ իտի :

« Հէրնէ գէման պու գօնաղը թէրք իտէճէք վագթին կէլիր իսէ, Յիւնտրէն պուլվարընտա . . . նիւ-
« մէրօ իլէ մուրագգամ օլուպ, տիւնտէն պէրու քի-
« րալանմըշ պուլունան քիւչիւք փագաթ տիւղէլի
« խանէնին անախթարլարընը, մատմուաղէլ Ատրիէն
« նաւինա օլարադ, Վիզթօար սօգաղընաաքի խտարէ-
« խանէտէն պիր մէմուր փսըթատըլա իսթէ, վէ
« սօնրա տաթի Մարկրիթ ասրէսիլէ Գօմբանս սօ-

« գաղը սէյֆիսէսինէ պիր մէքթուպ եաղըպ , փու-
« գուի հալի խապէր վէր : »

Պինապէրին Գլէր Կէյեէնին դըզը , Սէնթ-
Օնօրէ վարըշընտաքի գօնաղը թէրք իթտիկին .
տէ , նէրէեէ կիտէճէկինտէն խապէրտար իտի
խէ տէ , պունունլա պէրապէր Բօժէնին , Էլէ-
նին վէ Արման տը Լօժրիլին գարշընընտա պու
պապտէ ասլա խապէրտար տէյիլ տիր կիպի
կէօրիւնտիւ :

Մէզպուրէ , մէզքիւր գօնաղը թէրք իթ-
տիքտէն սօնրա , արապա իլէ Ֆլանտրէն պուլ-
վարընտաքի խանէսինէ վասըլ , վէ քիւչիւք
լաքին քէնտիսի իչին էլվէրիլի օլան վէ Գօթէ-
ճէ թէզեին վէ թէֆրիշ իտիլմիշ պուլունան
մէզքիւր խանէտէն մէմնուն օլտու :

Ալթ գաթ սալօնու , խայլիճէ վասի վէ ճա-
մէքեանլը պիր չիչէքլիկէ նազըր օլուպ , պու
չիչէքլիքտէ խայլի չիչէքլէր պուլունուեօրտու ,
վէ պունուն իլէրիսինտէ ուֆաճըգ պիր պաղչ
օլուպ , պու պաղչէնին իւչ ատէտ քէսթանէ
աղաճլարը , օրթալըղը կէօլկէ իթմէքտէ իտիլէր :

Իշպու պաղչէճիկին ուճունտա , վէ սարմա-
շըգ եաթրադլարը ալթընտա պիր գաբու պու-
լունուպ , պու գաբուտան ալէսսէվիլիէ խալի
օլան թէրի սօգաղընա կիտիլիր իտի :

— Պէն պուրատա բէք րահաթ օլաճաղըմ ,
վէ անճադ մուղաֆֆիէրէն Շասլէն գօնաղընա
ալտէթ իթմէք իւզրէ , պուրաեը թէրք խտ-
ճէյիմ , տէտի Պլանշ քէնտի քէնտինէ :

Էվին եաթադ օտասընտա քեային պիր մա-

սա իւզերինտէ քեաղըտ , մէքթուպ մահֆա-
ղասը , գալէմ վէ պիր միւրեքքէպ հօգգասը
մէվճուտ օլուպ , Պլանշ՝ տէրագապ շու քէլի-
մէլէրի եազար .

« Ենի խանէտէ եերլէշմիշ օլտուղումու Բիւրէ
պիտիր : »

Վէ սօնրա մահֆաղա իւզերինէ , Դօմբանս
սօգաղը սէյֆիեքսինտէ , Մարկրիթին ատրէսի-
նի պիթթահրիր , իշպու մուխթասար թէգքի-
րէյի պիզղաթ բօսթանա պրագմագ իւզրէ սօ-
գաղա չըգտը , վէ էշեսսընը կէթիրթմէք իշին ,
Շասլէն ֆամիլեասը գօնաղընա պիր համալ
կէօնտէրիպ , քէնտիսի տէ Բասի նամ մահէլլ-
տէ խրտմէթ քեարան տայիրէսինէ ազիմէթլէ ,
իւրթէսի կիւնտէն իթիպարէն քէնտի մաեէ-
թինտէ խթիխտամ օլունմագ իւզրէ պիր աշ-
ճը գարը իլէ տիկէր պիր խըղմէթճի գատըն
թութտու , վէ օլ կիւնիւ Միւէթ լօգանթառըն-
տա եալընըզճա թաամ իթտիքտէն սօնրա , խա-
նէսինէ ավտէթ իյլէտի :

Մէրգումէ եալընըզ գալընճա , տիւշիւնմէեէ
պաշատը , վէ պուլունտուղու հալի քէնտի քէն-
տինէ շու վէճհլէ թարիֆ իյլէտի .

— Տիւգիւղ թաճը իլէ Շասլէն միլեօնլարը-
նը գաղանմագ իւզրէ օյնանըլաճագ տէհշէթլի
օեուճուն պիր գըսմընը օյնատըմ . . . — Պու
օեուճտա , վիճուտի կէօրիւնմէեէն օրթաղըմ ,
իքի շէյ գաղանտըրմագ իւզրէ , օեուճ քեա-
ղըտլարընըն ուճուճու պէլլիսիզճէ գըվըրտը ,
Դաղանըլաճագ շէյլէր իսէ , պիրի՝ ֆիւթուհաթ

վե տիկէրի՝ դաթուղկեահտան իպարէթ ծուպ ,
պագալըմ միմսթագպէլ պունլարտան հաճողը ,
սընը պանա թախսիտ իյլէմքէ տիր : — Էլէն վե
Մարիան պանա խասիմ տիրէր , լաքին Բոթէ
պէնիմ թարափտարըմ անք : — Տիւշէսին օղու
պէնի սէվէճէք տիր . . . հաթթա շիմսիտն
տախի սէվմէքտէ օլտուլու ճիշէթլէ , պէնճէ ,
օեռնու գաղանաճաղըմ տէրքեար տըր :

Պիւ հանառէ Պլանշ՝ Բէթթեար տիւզիւ պիւս-
պիւթիւն ունութմաշ խի :

Իրթէսի մապահ մէզպուրէնին թնլթտօղու
պէնլէմէլէր , ումո ըր մէմուրէլէրինի իճրաեէ
պաշտարար :

Էօյլէն ըատտէլէրինտէ պիր խառէմէ՝ մատ-
մուաղէլ տը Լաանիճէ Բիէր Բէտօն թարափըն
տան պիր թէղքիրէ կէթիրտի քի , պունտա՝
թէքկէօլլիւնիւն , օ աղշամը սնաթ սէքիգտէ
Պլանշա վիգիթա վիրէճէկի պէեան օլունմիւշ
իտի :

Թամ սաաթ սէքիգտէ , Մէզար տը Ֆօսարօ ,
Խախօտ թէք կէօլլիւ Բիէր Բէտօն , Յլանտրէմ
պուլվարընտա Պլանշըն խառէսի գարուսուսու
չալտըղընտան , խըզմէթճի գատըն ալմը օլ-
տուլու էմր մուճիպինճէ , գարուսու աչտը ,
վե մէրգուսու կէնճ էֆէնտիսի օլան մատմուա-
ղէլին նէղտինէ իտխալ իյլէտի :

Բիւր Բէտօն իշխանի կիրէր կիրմէզ, մէջպու-
րէ գրգա խիթապէն,

— Եվվէլ պէ Եվվէլ մէհարէթինտէն տօլաբը
սէնի թէպրիք իտէրիմ, զիրա հարէթէթի վա-
գըանտան մէմնուն օլտում, — տէտի, վէ
իլվէթէն տախի, — տիւզ Եվվէլ խանէսինէ
կէճճէ ավտէթ իյլէտի, տէյիլ մի, տէնտաքիւ-
վալ իյլէտի,

— Սաթթ պիր րատտէլէրինտէ ավտէթ իթ-
տի, ֆագաթ գ օրդարըմ քի, Մ. տը Շապէնին
խանէսինտէ պուլունցմամսը, պիր մուխաթա-
րաւա սէպէպ օլմասըն, տէնու մուգապէլէ
իթտի կէնճ գըզ,

— Պրիլիմ իշխան մի մուխաթարա վագը օլա-
ճագ տըր,

— Եվվէթ,

— Նէ կիպի,

Պլանշ, պիր կիւն Եվվէլ Շապէն գօնաղընտա,
քէնտի օտասը գարունունուն արասընտան ի-
շիթաիկի սէօղրէրի նագլ, վէ Ելէնին իֆատա-
թընը պէրահաթէն պէնան, վէ Մարիանըն՝ ճի-
նանէթ կիճէսի գօնաղըն թարաֆընտա կիզ-
լէնմիլ օլմաղլէ, պաղչէնին քիւչիւք գարտու-
տունտաք իշխանի պիր ատէմ կիրիպ չըգտըղընը
կէօրմիւլ օլտուղունու իտտաա իյլէտիկինի ի-
ֆատէ իյլէտի, վէ պու սօն սէճալ իւղէրինէ ֆօ-
սարօնուն գաշխարը չաթըլլարագ,

— Օ ատէմ պէն իտիմ, Եյ սօնրա՞ տէտի,

— Պու գատար շէջ պիլի թէնիքէնէ տիւ-
չար գըլմանա քեաֆի տէյիլ մի տիր,

— Խա՛յր . . . սէն շունու պանա սէօյլէ՛ քի ,
գօնաղըն խարիճինտէ տիւգ՝ իլէ պուլուշմագ
իւզրէ տիշարը չըգտըղընտան , վէ սօնրա անըն
իլէ պիրլիքտէ ավտէթ իթտիկինտէն Մարիանըն
մալիւմաթը վա՛րմը տըր :

— Օրասընը պիւլէմ , լաքին իհթիմալ տըր
քի մալիւմաթը օլտուն :

— Պու հալտէ , էկէր հագգընտա պազը
շիւպհէլէր իտիլիքսէ , տիւգ՝ սէնին շէրիքին
զանն օլունաճագ , վէ պու իսէ , պիզի գուր-
թարմաեա պիր վասըթա օլաճագ տըր , չիւն-
քի թապիւթիլէ մէրգումուն էվլատլարը բէ-
տէրլէրինի հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթմէեէ-
ճէքլէր տիր . . . — Պունտան գաթինա-
ղար , սէնի իթհամա գալգըշմագ իչին տէ ,
տէլիլէր լազըմ տըր :

— Էկէր ճէնազէյի թէշրիհ իտէրլէ՛ր իսէ :

— Իտիլէճէք թէշրիհին նէթիճէսի , պէլէ-
տիեէ թապիպինին ըաքօրթօսունա մրթապըգ
կէլէճէք , վէ տիւշէսին՝ շահ տամարընըն գաթ-
թը սէպէպիլլէ , թէսլիմի ըուհ իթմիշ օլտու-
զու թէպէյեիւն իլլէեէճէք տիր :

— Ֆագաթ էկէր սիզին պանա կէթիրիպ ,
պէնիմ տախի տօգթօրուն հապլարը եէրինէ
մատամ տը Շասլէնէ վիրմիշ օլտուղում հապ-
լարտան պիրի պուլուն ուր իսէ . . .

— Պունուն իմքեանը եօգ տուր , չիւնքի
մէգքիւր հապլարըն շիշէսինի սէն պանա թէս-
լիմ իթմիշսին տիր , — տէեու մուգապէլէ իթ-
տի Սէզար :

— Էվգէն , Ե շիշէյի սիգէ Թէպլում իԹտիմ ,
շու գատար քի Ի հապլարը վիրիր քէն , Ելլէ-
րիմ տիԹրէմէքտէ օլտուղումաւն Ե հապլար-
տան պիրի խալընքն իւզէրինէ տիւշնիւ , վէ
վազաա պունու պուլմագ իչին բէք չօգ արա-
տըմ իտէ տէ , պիր տիւլլիւ պուլմատըմ :

Թէքէօղլիւ իքինճի տէֆա գաշարընը չաթ
տը իտէ տէ , մուսխարէն քէսպի սիւ քիւնէԹլէ ,

— Սէնին շու չօլաղըղընըն պիւյիւք պիր է
հէմիյեԹի եօգ տուր , տէտի : — Ֆարզը մու-
հաղ Ելարագ տիեէլիմքի , մէղքիւր հապ գաղաէն
տիւշմէն եէտինէ կէչսէ պիլէ , ճիտտի պիր
Թէէմիւթա Էսաս օլաւագ :

— Նէտէն :

— Չիւնքի Ե հապլար երկիրմի տէօրԹ սա-
աթ գատար աչըգտա գալըրլար իտէ , հալի
օլտուղարը զէհիր պուխար կիպիւռչուպ մահվ
օլուր : — Պինապէրին պու ճիհէԹլէ գօրդա-
ճագ հիշ պիր տէպէպ եօգ տուր : — Իմտի պի-
զէ գարը հարէքէԹ Ելիւնընը իտէ , պու պապ-
տէ քէնտիմիդի միւտաֆաա իտէճէք վասայի-
Թիմ վար տըր :

— Հէր նէ հալ իտէ , շիմտի պէնիմ նէ Եար-
մաղլըղըմ Լազըմ տըր :

— Պիր խայլի կիւն տիւգէ հիշ պիր խապէր
վիրմէզին , վէ սճնրա քէտէր ու Էլէմ եէրինէ
աչգ ու մուհապպէԹ գայիմ օլուր իտէ , մա-
հէլի իգամէԹիւի իշար իտէրէք , քէնտիսինէ
պիր շիւքրմիյեԹ մէքթուպու եազարըն ,
վէ քէնտիսինի կէօրմէքլիկի արղուլէտիկինի ,

վէ սէնին կէօզ եաշլարընը քէնտի կէօզ եաշ-
լարըյլա պիրլէշտիրտիկինտէ , մէմնուն օլաճա-
ղընը պիտիրիրսին :

— Եաբաճագ իշիմ հէբ պու իսէ , պիր շէյ
տիմէք տէյիլ տիր :

— Էվվէթ , հէբսի պու գատար տըր : — Հա՛ ,
պիր շէյ տահա սօրաբըմ . — մատմուլաղէլ է-
լէն շիւպհէլէրինի արղ իթտիկի սըրատա՛
րօօէ իլէ Մ . տը Լօժրիլ նէ՛ մէսլէք ու հարէ-
քէթտէ պուլունտուլար :

— Անլէր պէնիմ թարաֆըմը իլթիզամ իթ-
տիլէր :

— Բէ՛ք ալէա , սէն արթըգ միւսթէրիհ օլ
վէ տիւշէս օլաճաղընա շիւպհէ իթմէ :

Պլանշ ղուրուրիյեթլէ թէպէսսիւմ իթտի ,
վէ Ֆօսարօ քէլամա տէվամ պիրլէ ,

— Պիր հաֆթա գատար պուրատա պուլուն-
մաեաճաղըմտան , սէնի կէօրէմէեէճէյիմ : —
իմտի , շաեէտ պանա պիտիրէճէք բէք միւս .
թաճէլ վէ վէխիմ պիր իֆատէն օլուր իսէ , պա
թահրիր Մարկրիթէ իֆատէ էթ , օ պանա
թէլէկրաֆլա խապէր վիրիր , անլատը՞նմը տէտի :

— Էվվէթ :

— Հօջճա գա՛լ , վէ սէօյլէտիքլէրիմտէն հիչ
պիր շէյ ունութմա՛ :

Պու սուրէթլէ թէքկէօզ կիթտի , վէ Պլանշ ,
մէրգումուն պիր հաֆթա գատար ղայպուպէթի
խապէրինտէն տօլայը զիեատէսիյլէ մէմնուն օլ-
տու , չիւնքի սէրպէսթիեթիինի քեամիլէն էլ-
տէ իտիպ , նէզարէթի շէտիտէ թահթընտա

պուլունմատըղընը հիսս իթտիկի հալտէ , մէզ
պուրէնին րօժէյի կէօրմէսինէ , վէ անըն աչգ
ու մուհապպէթինի թահրիք իյլէմէսինէ հիշ
պիր մանի գալմազ իտի :

Էլէնին շիւպհէլէրի , Մ. տը Լօժրիլին ֆիք-
րինտէ թէրէտտիւտ էսէրի պրագմըլար իտի
խսէ տէ , պունունըլա պէրապէր , թէրէտ-
տիւտ իլէ իգնա օլմագ արասընտա հէնուզ
բէք պիւյիւք պիր մէսաֆէ մէվճուտ իտի : Շու
գատար քի մէրգուժ , կէնճ գըզա՝ եա էվվէթ ,
վէ եախօտ խայր ճէվապը վիրմէք իսթէտի-
կլինտէն , պուլունան շիւպհէլի հապը հալլ իթ-
տիրմէյի , վէ պիզզաթ Մարիան ժիլպէրի իս
թիճվապ իթմէկի ֆիքրինէ գօյմուշ իտի :

Պինաէն ալէյհ իրթէսի սապահ , Արման՝
տօսթու պուլունան պիր քիմեակիրին խանէ-
սինէ կիտիպ , գիքը օլունան հապըն հալլինի
մէրգումա իհալէ , վէ պունուն նէթիճէսինէ
բէք պիւյիւք էհէմմիյեթ վիրմէքտէ իտուկի-
նի իլավէ իյլէտի :

Քիմեակիր , նէթիճէյի մաթլուպէյի ֆէր-
տասը կիւն քէնտիսինէ պիլտիրէճէկինի վատ
իթտիկլինտէն , օլ կիւնիւ Արման , Շասլէն գօ-
նաղընա ալտէթլէ , Մարիան ժիլպէրին նէրէ-
տէ իպամէթ իթմէքտէ օլտուղունու էլէնէ սօր-
տու , կէնճ գըզ տախի ,

— Նէ՝ եաբաճագսընըլ տէեու սիւալ իտին-
ճէ , տէլիգանըլ ,

— Բէնտիսինէ պազը չէյլէր սօրմագ եսթէ-
րիմ, տէեու ճէվապ վիրտի :

— Տօսթում, պիշարէ գատուն յու, քանապէ
սիզէ ճէվապ վիրէմէդ հալտէ պուլունդեցը :

— Նի՞չին . . . տէտի միւտտաիի ումումի մուա.
վինի իսթիզրասլա :

— Պէն քէնտիսինի կէօրմէ ք իսթէտիկիմոն,
պու սապսհ խանէպինէ կիթտիկիմոն և պիշա-
րէյի եաթագ տա, վէ եաթաղը եանընտա տա-
խի պէր հէքիմ վէ պիր խասթա պադան գա-
տուն պուլաում : — Վայիտէմին վէֆաթընտի
տօլայը օլ գատար ալթիւսթ օլմուշ քի զէ-
վալը գատունը պազ, ատէթա մէզար գարգ-
լարընա եազլամըշ վէ պաշ հիւմմասընա տիգ-
չար օլուպ, պէշաճէլէ չաղըրյան թապիպին
իֆատէսինէ պազըլըր իսէ, եաշամասընա ի-
միտ պիլէ գալմամըշ տըր :

— Բէնտիսի սիզի թանրտըմը :

— Խալը պէն կիթտիկիմոնէ սաեըզլաեօրտըր :

— Հէր ճիհէթլէ պու պիր ֆէլաքէթ սա-
եըլսա սէզա տըր, — տէտի Մ. տը Լօփըիլ, —
զիրա էթրաֆըմըզը իհաթա իտէն զիֆիր գա-
րանլըզ իչինտէ, ճիւզի պիր ըշըզ կէօրէպիւ-
մէք իչին, անճագ մէզպուրէնին իզրաւըլաւը-
նա կիւվէնիեօրտում :

— Ինչալլահ պիշարէ եաշար տա, էմէլիմիզէ
նապիլ օլուրուղ . . . տէտի կէնճ գըզ, վէ իլա-
վէթէն տախի, — սիզ քիմեակիրի կէօրտիւ-
նիւզ միւ, տէեու սիւալ իթափ :

— Եվլէթ :

→ նէ՞ սէօյլէտի :

— Իւր կէօրեւշտե հապը զարարողը պուլպուլ
խտէ տէ : գաթիէն հալլի նէթիճէսինի Թարըն
տէ յիւ օլ պեռ կեւն պիլտիրէ պիլէճէկինի խա-
պէր վիրաի :

— Ա՛հ , եա՞րապսիմ պու նէ՞ գապտոր թէէ-
խիւրաթ :

— Սիդ միւսթէրիհ վէ գապըրը օլուն . . .
ատալէթ ստաթը կէճիքոն պիլէ , հէր հալլտե
վիրուր խտէճէկի Եմրի աշիքեար տըր . . . —
Սիդ Բօժէեէ մատմուռաղէլ տը Լամսիտէն պահս
իթ տիրիք վաթ :

— Պո՛ւ սապահ գարընտաշըմը իյիճէ կէօրէն
մէտիմ . . . Մէրդու՛մ քէտէրի աղիմինաէն նա-
շի լադըրտը պիլէ իթմէեօր . . . — Եու գա-
տար քի , պաղը ահվալը միւթէէսաիլֆէ հա-
սէպիլյէ , խիթամը եադըն օլան մէմուրիյեէ-
թինին խքթալի վազթինէ գատար մէէգոնիյ-
եէթինին թէմոհտինի խթիտա իյլէմէք իւղ-
րէ , հարպիեէ նէզարէթինէ կիթտիկինտէն
խապէրիմ վար տըր :

— Մատմուռաղէլ Ատրիէնին գօնաղը թէրք
իթմիշ օլմասընա Մ. տը Եասլէնին մալիւմաթը
վա՛ր մը տըր :

— Պու սապահ քէնտիսինէ պու խոռօռսու
պէն պիլտիրտիմ :

→ նէ՞ սէօյլէտի :

— Պու խապէրի ալըր ալմազ , հայրէթի ֆէվ-
զէլատէ իղհար , վէ իքի տէֆա եալաշ սէսլէ ,
« Կիւլէ Էլ Էլ Էլ Էլ » տէեու պէեան իյլէտի :

Բէտէրիմին մահզունիյեթի, զանն խտէրսին
քի տիւնտէն պէրու արթմագտա տըր : Մէր-
գում, մատմուաղէլ Ատրիէնին՝ եհնի իգա-
մէթկեահը ատրէսինի պիտիբիպ պիտիբմէտի.
կինի պէնտէն սիւալ իթ տիկինտէն : պիտիբմէ-
միշ օլտուղու ճէվապընը վիբտիմ :

— Ֆիլվագը մերգումէնին մահէլլի իգամէ-
թինի պիւմէեէ պէն տախի զիեատէսիյլէ մէ-
րագ իտիեօրում, տէտի Մ. տը Էօժրիլ :

— Սի՛ղ մի, Արմա՛ն, Փագաթ նէ՛ սէպէպլէ :

— Բէ՛ք չօգ սէպէպլէլլէ :

— Էօյլէ իսէ, պէն սիլէ, մէզպուրէնին նէ-
րէտէ իգամէթ իթ տիկինի սէօյլէեէպիլիլիմ :

— Տիմէք տիրքի, պիլիեօրսունուլ :

— Պիլիլիմ կիպի :

— Նէ՛տէն պիլիեօրսունուլ :

— Ատի պիր թէսատիլֆլէ Էօյրէնտիմ : —
Շէօյլէքի, տիւն Էօյլէտէն սօնրա պիր համալ
կէլիպ, մէզպուրէ գըզըն էշեասընը կէօթիւր-
տիւկիւ սըրատա, էշեպը մէզքիւրէ սանտը-
ղընը թա՛ Ֆլանսրէն պուլվարընտա քիւլիւք
պիր խանէեէ գատար կէօթիւրէճէկինի պէ-
եան իթտի :

— Էվին նիւմէրօսունու սէօյլէտի՞ մի :

— Խա՛յր :

— Պէյիս եօգ տուր, պու գատար մալիւ-
մաթ քեաֆի տիր : — Էկէր եանըլմազ իսէմ,
Թրօգատէրօ մէվգիֆինտէ պաշլաեան մէզքիւր
պուլվար եիլագ օլմայըպ, պունու պուլմագտա
կիւճիւք եօգ տուր :

Արման, ճէպ տէֆթերինին պիր թարաֆըն տա, զիր օլունան պուլլարը իշար իթտիքտէն սօնրա,

— Պու ագչամտան իթիպարէն, մէրգուլմէնին խանէսի թահթը նէղարէթէ ավընաճագ տըր, տէտի :

— Ֆագաթ պունտան նէ՞ ֆայտէ վար տըր :

— Նէ՞ ֆայտէ օլտուղունու շիմտի անլարսընըդ, աղիլէմ էլէն : — Վագաա պէն հալէա ինանմետօր իսէմտէ, պու ճիւմլէ իլէ տալտի ֆարղ իտէլիմքի, սէվկիւլիւ վալիտէնիլ թապիլի պիր էճէլէ գուրպան օլմայրպ տա, պիր ճինաեթէ գուրպան օլմուշ օլսուն, օ հալտէ մատմուլաղէ Ատրիէնին իշպու ճինաեթէ շէրիք օլմասը լազըմ կէլիր . . . — Պինապէրին ճինաեթի վագըատա պաչըճա միւճրիմ, վալիտէնիլին վէֆաթը կիճէսինտէ, գօնաղըն պաղչէսինէ, պիր չարեէք սաաթ դարֆընտա կիրիպ չըգտըղը կէօրիւմիւշ օլտուղու Մարիան թարաֆընտան իտտաա իտիլմէքտէ պունան ատէմ օլուպ, էկէր վուգուլթ սահիհ, վէ հագըգաթէն մէրգուլմ իլէ մատմուլաղէ տը լասնի միեանէսինտէ պիր շէրիքիք վար իսէ, պէհէմհալ պու ատէմ Ատրիէնէ վիլիթա վիրէճէք տիր, վէ պիլ տէ քէնտիսինի թանըեաճաղըղ տըր :

— Բէ՛ք իյի, տօ՛սթուլմ, իշպու նէղարէթի իճրա իտին . . . — Վուգուլթ հիսսիեաթը թապիլիեմտէ եանըլմամագտա օլտուղումու իսպաթ իտէճէք տիր :

Արման ան Լոմբիլ, ճիշանըսընն նեղտին.
տէն մոռաքարադաթընտան սօնրա, տայրէսին.
տէ գաբանըպգալմիշ պուլունան տիւգիւն ձէզ.
տիւնէ կիթտի: Իհթիւարը մէրգուժ զայիթէշ.
միշ վէ թանըլմադ պիր հալէ կէլմիշ օլտուդուն.
տան, ուզուն պիր խասթալըդտան հէնուզ պաշ
գուրթարմիշ կիպի զանն օլիւնուեօրտու: Շէօյ.
լէ քի, իշչ կիւն էվլէլ օթուզ եաշընտա պու.
լունան պիր քիմնէ թարաֆընտան հասէտ իշ
տիրէկէլէն մէրգուժուն ճէսուր հալինտէն էսէր
պիլէ գալմամիշ, վէ ումուզլարը էյիլմիշ օլուպ
էլլէրի տախի տիթրէեօրլարտը: Լաքին չու.
գուր կէօլլէրիմնճ հէնուզ մահզունիյեէթպախշ
պիր բարլագլըգ մէշհուտ օլտուզու հալտէ, է.
լինի եէկէնինէ ուզաթարագ,

— Սէվկիւլիւ էվլատըմ, — տէտի, — սիդի
հէր փաղըթ կէծրտիւկիւմտէ, մէմնուն վէ մէ.
սուտ օլտմրում. . . Սիդի կէօրմէք, — էկէրչի քէ.
տէր ու էլէմիմ թէսէլլի գապուլ խտէպիլտէ, —
պէնճէ պիր թէսէլլի տիր:

Պատէհուէ Հանրի տը Շապէն, քէլամընը աւ.
լա գաթթ իթմէեհէրէք,

— Մատմուաղէլ տը Լասնինին՝ գօնալը թէրք
իթմիշ օլմասընտան մայիլնաթընըղ վա՞ր մը ժըր,
տէեու. սիւալ իթտի:

— Էվլէթ, վար տըր, — տէտի միւտտաի
ումումի մուալլինի, — հաթթա մէզպուրէնին
չու եօրտաքի հարէքէթինի տէ թահսին իտէ.
րիմ, զիրա մատամ տիւշէսին վուգուլի վէֆա.
թը իւզէրինէ, արթըգ քէնտիմինին պուրատա

պուլունմասընա միւնասէպէթ վէ լիւզում գալ-
մամըջ տըր :

— Էլէն թէքրար սիզէ , պէյնինտէ հասըլ
օլան տիվանէճէ վէ թէօհմէթլի միւլահազա-
թընտան պահս իթտի՞մի :

— Էվվէ'թ , սէվկի'ւլիւ ամճա , մէզպուրէ
քէնտի միւլահազաթընտան պանա թէքրար
պահս իթտի :

— Քէնտիսինի սուրէթի շէտիտէտէ թայեիպ
իթտինի՞գ մի :

— Շիւպհէսիզ : — Անճագ ֆիքրի՝ մէմուլին
շայրի վէ տէհշէթլի պիր վուզուաթ սէպէպիյ-
լէ միւլտարըպ օլտուղունտան , մէզպուրէնին
շու հալինէ նազարը աֆիլ իլէ պագըլմագ ճա-
յիզ տիր :

— Պիչարէ գըղճըղաղըն նէրէեէ կիթտիկինի
պիլի՞րմիսինիզ :

— Պիլմէմ , շու գատար քի , մէզպուրէ կիթ-
մէղտէն էվվէլ , իգամէթ իտէճէկի մահէլլի
եագընտա էլէնէ պիլտիրէճէկինի վատ իթմիշ
տիր :

Պու սէօղլէր իւզէրինէ , իհթիեարըն սարար-
մըջ օլան կէօզ պէպէքլէրինտէ պիր մէսէրէթ
զիեաար հասըլ օլարագ , աեաղա գալգըպ , ա-
թէշ կիպի եանմագտա պուլունան աննընը իքի
էլլէրի իչինէ ալտը : Միւտտաիի ումուլմի մուա-
վինի , իհթիեարըն հարաքեաթընա տիգգաթ
իտէրէք , շիւպհէլի պիր հալ իլէ մէրգումուն
թավր ու հէյեթթինի թէտգիգ վէ թէճէս-
սիւս էյլէմէքտէ իտի :

Մէրդում տէրիգանլը , Մարիան ժիւպէր սէ-
պէպիլէ վագը օլան տէհչէթլի մէնզարէյի ու-
նութմամը ծրտուղունտան , սագըն տիւգ՝ Ստ-
րիէն հագգընտա քէնտիսինէ լտերգ օլմանան
պիր մուհապպէթ հիսս իթմէսին տէեու միւ-
ըահաղա իթմէքաէ իտի : Իհթիեարը մէրդում ,
պիրտէն պիրէ քէլամա տէվամ պիրլէ ,

— Պէնիմ իշիմ պիթմիշ օլտուղունու , վէ եա-
շահաճագ չօգ պիր վագթիմ գալմտըղընը
հիսս իտիեօրում , լաքին հէնուղ եաշամագ տա
իսթէրիմ , տէտի :

— Էվվէ'թ , Էվլատլարընը իշին եաշամալը-
նընը , տէեու մուգապէլէ իթտի Սրման :

— Էվլատլարում իշին մի . . . — տէեու թէք-
րարլատը տիւգ պաշընը գաշըեարագ , — Էվ-
վէ'թ , Էվլատլարում իշին եաշամալըեւմ . . . —
Պատէհու ֆիքրինտէն , — խուսուսիլլէ անըն . . .
անըն իշին եաշամալըեւմ , տէեու իլավէ իթտի

Սրման տը Լօթրիլ , պալէատէքի մուհապ-
րէտէն սօնրա , աւճասը նէղաինտէն մուֆարա-
գաթ իթտիկինտէ , ֆիքրինի աղիմ պիր հէեէ-
ճան իսթիլա իլլէմիշ իտի :

Իհթիեարըն միւգտարըպ հալի , մէրդում
տէրիգանլըեա բէք իյի պիր ալէամէթ կէօ-
րինմէեօրտու իսէ տէ , պու պապտէ քէնտին-
ճէ հիշ պիր գարաք վիրմէեէ տէ ճէսարէթ ի-
տէմէեօրտու :

Էլէնին՝ քէնտի նիշանլըսընա պէեան իթտի-
կի վէճհ իւղրէ , րօթէ՝ մէէղունիյեթ միւտ-
տէթինին թէմտիտինի իսթիտա իլլէմէք իւղ-

րէ, հարպիյեէ նէղարեթինէ կիթմիշ իտի, չլւն, քի մէրդումուն քէնտի միրալայընտան ալմըշ օլտուղու մէնգունիյեթ միւտտէթի, պիր հափթանը թէճափուզ իթմէմէքտէ իտի :

Րօժէնին՝ իսթիտասընը գապուը իթաէրմէք իւզրէ, կէօսթէրտիկի ֆամիլթաճա ծէպէպէր, րէք ճիտտի օլտուղլաքընտան, եադընտա պու պապտէ քէնտիսինէ միւտայիտ պիր ճէփապ վի, քիլէճէկի վատ օլունտու :

Ծաղամ տիւշէսին վուզուի վէֆաթըլլա, պիթթապի իքի էվլատը, վալիտէլէրինին միւրասընա սահիպ օլմադ իշիյլէ մէշղուլ օլաճադլար իտի իսէ տէ, պուռնունլա պէրապէր րօժէնին՝ մէնսուպ օլտուղու ալանա ափտէթ իթմէլիկի արզու իթմէմէսի, իշպու միրաս մատտէսինտէն նաշի օլմայըպ, իլլա վալիտէսինին թէպիմի ըդհ իթտիկի էանատէ եազմըշ օլտուղու սօն պթըրլարը օգոււմսը, վէ պախթէ Պտրիէն տը էասնիյի կէօրիւպ, վէ մատաժ տը Շասլէնին պիր մէլէքէ թէսմիեէ իթտիկի օլ կէնճ դըղա պիր կէօրիւշտէ ֆէվգէլատէ տիւտատէ օլմասը սէպէպլէրինէ մէպնի իտի :

Պու մէլէքէ իտէ, եադընտա խանէյի ճէտիտինի պիլտիրէճէկինի վատ իթմիշ պուլունտուղունտան, մէզպուրէ թարաֆընտան վալիտէսի տիւշէսէ իպրազ օլունան խըտմաթտան աօլալը հէմ թէճաթիտի շիւքրանիյեթ իյլէմէք, վէ հէմ տալի այնի վազըթտա աեադլարընա գաբանարազ, քէնտիսիյլէ էվլէնմէսինի թէմէննի իթմէք իւզրէ, մէզպուրէնին նէղտինէ կիթմէք

վագթընա, մերդում տելիգանը քէմալ սա-
պըրսըզլըզլա պէքլէմէքտէ իտի: Հաթթա ի-
լէն թարաֆընտան զուհուրա կէլէն ազվիեաթը
տախի տերխաթըր իթմէյիպ, եախօտ տէր-
խաթըր իթսէ պիլէ, մէյեուսիյեթ սէպէպիյ-
լէ հուսուլէ կէլմիշ պիր չըկընըղա իսնատ ի-
տէրէք, քէնտի զիւիւմիւնճէ, ասհապը վա-
գար վէ մուհաքէմէտէն պուլունան Մ. տը Լօժ-
րիլին՝ ազվիեաթը մէզքիւրէյի չայեանը գա-
պուլ կէօրմէմէսի, վէ պու պապտէ նիշանը-
սընա նազիքեանէ թէքտիր վէ թաղիր իյլէմիշ
օլմասը, ազվիեաթը մէզքիւրէնին պի ասլուէ-
սաս վէ տիվանէճէ օլմասընա ասլա չէքք վէ
չիւպհէ պրագտըրմամագտա իտի:

Արման՝ Շապլէն գօնաղընտան հարէքէթ իթ-
տիքտէն սօնրա, զապթիյեէ նազըրը նէզտինէ
աղիմէթ, վէ նազըրը միւմաիլէյի թարաֆըն-
տան պէր միւթատ նէզաքէթ վէ իլթիֆաթլա
գապուլ օլունուպ, արզուսու նէ՝ օլուուղու սիւ-
ալ օլունտուգտա,

— Էֆէնտիմ, — տէեու ճէվապ վիրտի Ար-
ման, — պոնրաեա կէլիշիմ, քէնտի զաթըմա
այիտ պիր մատտէտէն տօլայը էն զիեատէ
մահիր վէ մահրէմի էսրար, վէհասըլ էմսիյեթ-
թի քեամիլէնիզէ մազհար օլմուշ օլան մէմուր-
լարընըզտան պիրինի, մուվագգաթէն պէնտէ-
նիզին էմիլինէ իհալէ իյլէմէնիզի բէճա իթմէք
իչին տիր:

— Իսթէտիկինիզ ատէմի թահգըգաթը ատ-
լիյեէ մատտէսի իշի՞նտէ մի գուլլանաճագսընըզ:

— Խայր , նասըքի սէօյլէտիմ , խուսուսի վէ
շախսի պիր մասլահաթտան տօլայը պազը թահ-
գըգաթ իճրասը իչին գուլլանաճաղըմ : — Պի-
նապէրին իշպու թէքլիֆիմ ըէսմի օլմայըպ ,
սըրֆ խուսուսի տիր :

54

Թապիաթիյլէ Մ . տը Լօժրիլ , քէնտիսինէ պու
տէրէճէ թէալլիւգիւ օլան պիր մայտտէյի՝ ըասթ
կէլտիկի ատէմէ պէեան իթմէք իսթէմէշ ի-
տի , չիւնքի , շաեէտ էլէնին շիւպհէլէրի թաս-
տիգ օլունմատըղընտա , թէհի եէրտէ պիր թա-
գըմ ըիվաեէթլէրին զուհուրինտէն սագընըլ-
մասը , քէնտիսինէ էհէմմիյեթլէտէն խալի կէօ-
րինմէեօրտու :

Պինապէրին զապլթիյեէ նագըրը , Արմանա ,
— Տանիէլ Կէյեթյի թանըրմըսընըզ , տէեու
սիւալ իթտիկինտէ , մէրգուժ տէլիգանյը ,
— Էվվէթ , թանըրըմ , վէ քէնտիսինէ էմ-
նիյեթ օլունապիլէճէկինի պիլիրիմ , տէեու
ճէվապ վիրտի :

— Տանիէլ հագգընտա պէն սիղէ մէսուլ
օլուրում , չիւնքի մէրգուժ ագըլ , զայրէթլի ,
վէ մահրէմի էսրար պիր քիմսէ տիր :

— Տանիէլ՝ էվլատընը էօլտիւրմէք թէօհմէ-
թիյլէ մազնուճ օլան ֆաննի վէրնօ նամ գարը
հագգընտաքի թահարըրիեաթա մէմուր տէյիլ՝
մի տիր :

— Էվվէ՛թ , օ Թահարրիեաթա մէմուր տըր ,
լաքին շիմտիեէ գատար պու խուսուստա պիր
նէթիճէի միւֆիտէ հասըլ օլամամըլ տըր : Ան-
ճագ մէրգում տալա մէյեուս օլմատըղընտան ,
զանն իտէրիմ .քի , ագըպէթ մագսէտէ իրէճէք
տիր : — Իմտի , իչինիզաէ Տանիէլ կէյեյի իս-
թիխտամ իթմէք իսթէ՞րմիսինիզ :

— Մաէլ մէմուռնիյեէ իսթէրիմ :

— Պու կիւն մէմուրիյեէթտէ օլմատըղընտան ,
շիմտի .քէնտիսինի պուլտուրուրում , վէ մէմու-
րիմ կիպի էկէր խանէսինտէ պուլունուր իսէ ,
պիր սաաթա գատար տայիրէնիզէ կէճտէրիբիմ :

— Թէշէ.ք.քիւր իտէրիմ , էֆէնտիմ :

Արման՝ պիր սաաթ գատար պօշ վագթը օլ-
տուղու ճիհէթլէ .քիմեակիրին խանէսինէ կիթ-
տի , վէ .քիմեակիր , մէրգում տէլիգանլընըն
.քէնաի իշ օտասընա կիրտիկինի կէօրաիւկիւնտէ ,

— Ղալիպա հապըն հալլի մատտէսի իչին կէլ-
միշ օլմալըսընըլ , տէտի :

— Էվվէ՛թ , օ մատտէ իչին կէլտիմ , աճապա
հալլ օլուպ պիթտի՞մի :

— Տիւնաէն պէրի օլուպ պիթմիշ տիր :

— Նէ՞նէթիճէ չըգարտընըլ :

— Հիշ պիր գաթի նէթիճէ չըգարամատըմ
. . . — Պու հապըն միւհթէվի օլտուղու ղէ-
հիր , օլ գատար գուվվէթսիզ տիր .քի , թէր-
թիպլնտէ աճագ պունուռն եիւղ միսլի օլմալը
տըր .քի , պիր սատէմին վէֆաթընա սէպէպ օլ-
տուն : — Պինապէրին իշպու մատտէնին՝ խա-
սէթէն պիր .քիմսէյի ղէհիրլէմէ.ք իչին գու-

լանըմբռնող օլտուղունու զանն իթմէմ, Հաթթա ,
հէքիմէր հէր կիւն տահա զիւտտէ մուխաթա-
րալը մատտէլէրի իսթիմալ իտէրլէր : Շու գա-
տար քի , էկէր մէսէլէ զահիրէն շիւպհէ թահ-
թընտա պուլունան պիր ճէնաղէ մատտէօի ի-
սէ , մէզըիւր ճէնաղէյի թէշըիհ իլէ , քէշֆ իտէ-
մէտիկիմ գէհիր էսէրլէրիւնի թահգըգա միւ-
սարաաթ էլլէմէքլիկիւնիզ լազըմ կէլիր :

— Նէ^օ տիւօրսուսուզ , շիմտի պու ճէնաղէյի
մէզարտան չըգարըպ տա , թէշըի^օ մի իթմէլի-
յիզ . . . — տէտի Մ. տը Լօթրիլ տէհէթլէ :

— Ֆիլվազը պու թէքիֆիմ գօլայ պիր շէյ
տէյիլ տիք , լաքին պիր շէյին նէթիճէսի ան-
լաջըմագ իսթէնիլիր իսէ , իճապ իտէն հէր
վասայիթ թէշըիհ օլունմագ իգթիգա իտէր , —
տէնու մուդապէլէ իթտի քիմեակիր :

Արման , իշպու ճէվապլարտան տօլայը զա-
նէթ շիւպհէլի պիր հալ քէսպ իտէրէք , աս-
լիյեէ նէզարէթինէ ավտէթլէ , քէնտի տայի-
րէսինէ տախիլ օլտու , վէ պէշ տագըգա սօն-
րա , զապթիյեէ նազըրը թարաֆընտան կէօն-
տէրիվիշ օլան մէմուրուն վիրուտի խապէրի
կէլտի :

— Մի'սիւ կէյեէ , — տէտի Արման , — հէր
հանկը տէֆա սիզէ պիր իշիհալէ իթմիշ իսէմ ,
մէմուն օլմուշում տըր :

— Պու սէօղիւնիւզ , քէնտի զաթլըղընըը
միշիր օլմաղլէ , օլ պապտէ իզհարը թէշէք-
քիւր էլլէրիմ , էֆէնտիմ , տէնու մուդապէլէ
իթտի Տանիէլ :

— Հէր նէ հալ իսէ , պու կիւն տախի սիզէ
իհթիեաճըմ վար տըր :

— Էմրինիզէ միւնթաղըրըմ , էֆէնտիմ :

— Մահրէմանէ սուրէթտէ սիզէ պէեան ի-
տէճէկիմ մատտէ , հէնուզ հուզուըր մահքէ-
մէեէ չըգմամըչ տըր , հաթթա պու պապտէ հիւ-
քիւմէթէ շիքեաեէթ տէ օլունմամըչ , վէ պէլ-
քի պունտան սօնրա տախի օլունմաեաճադ տըր :

— Էկէր էֆքիարընըզը անլաեօր իսէմ , —
տէտի Տանիէլ , — ղալիպա մատտէ՝ իհթիմա-
լաթտան օլուպ , ֆադաթ հէնուզ մուհագգադ
օլմաեան պիր ճինաեէթ հագդընտա իտիլէն
պաղը շիւպհէլէրտէն իպարէթ օլմագ կէրէք
տիր քի , միւտտաիի ումումի մուալինի էֆէն-
տիմիզ իսէ , իչի մահքէմէ հուզուրունա չը-
գարթմաղտան էվիլէլ , մէզքիւր շիւպհէլէրին
ասը օլուպ օլմատըղընը անլամագ իսթէմէք-
տէ տիր :

— Էվիլէթ , մատտէ պունտան իպարէթ տիր ,
վէ իլավէթէն շունու պէեան իտէրիմքի , սի-
զին վասըթանըզա իսթիհսալ օլունաճադ մա-
լիւմաթըն պէնճէ էհէմսիյեէթի ֆէվլէլատէսի
պուլունաճադ տըր :

Տանիէլ կէյեէ ճէպլինտէն պիր ճէպ տէֆթէ-
րի չըգարըպ , վէ էլինէ պիր գուրշուն գալէմ
ալարագ :

— Ալընաճադ մալիւմաթ նէտէն իպարէթ
տիր , տէեու սիւալ իթտի :

— Ատրիէն տը Լասնի իսմինտէ կէնճ պիր
գըզ , տիւնտէն պէրի տիր Ֆլանտրէն պուլվա-

ընտա վազը քիչիւք պիր խանէտէ իգճամէթ
իթմէքտէ տիր . . .

— Արբէն Կը Լանի . . . Կուլար Ֆլանարէն . . .
տէնու թէքրարլատը Տանիէլ Կէյեհէ, վէնաօն
րա տախի, — Նիւմէրօսու գա՛յ տըր, — տէնու
սիւալ իթտի :

— Նիւմէրօսունու պէն տէ պիլմէմ :

— Նիւմէրօսու պուլմագ գօլայ տըր :

— Իշթէ պու տէտիկիմ մատմուաղէլին խա
նէսինէ վիզիթա իտէճէք յաւն էշխասըն իսիմ
լէրի վէ մահէլլի իգամէթլէրի պիլինմէք լա
զըմ տըր :

— Մէզպուրէեհ բէք չօգ զէվաթ վիզիթա
վիրիլլէր մի տէնու զանն իտիեօրսունուզ :

— Իհթիմալտէն օլտուղունա կէօրէ, մէր
գումէ հիշ պիր քիմնէյի գապուլ իթմէմէլի
տիր, վէ իշթէ վիզիթա վիրէնլէրին շիւպհէլի
օլմալարը պունտան նէշէթ իթմէքտէ, վէ կի
ճէ կիւնտիւզ խանէսի էթրաֆընըն թահթը նէ
զարէթտէ պուլունտուրուլմասը էհէմմ աոտ օ
լունմագտա տըր :

— Անլաշըտը, էֆէնտիմ, հալպու քի պէ
նիմ զայրէթիմ նէ՛ տէրէճէլէրտէ տախի օլսա,
պու խըտմէթէ սալթ պէնիմ իքթիֆա իտէմէ
եհճէկիմ տէրքեար տըր . . . — Պինապէրին
պէն՝ հասպ էլ իգթիզա մահէլլի մէմուրլիյեհ
թիմի թէրք իթտիկիմտէ, եերիմէ կէշմէք ի
չին, պէնիմլէ պիրլիքտէ տիկէր պազը մէմուր
լարըն տախի պուլունտուրուլմասը լազըմէտէն
տիր :

— Օլ պապտէ հէր շէ յրէյինիզէ մուհաւիլէ տիր , շու գատար քի , պու իշ իշին գուքանա-
նաղընը տտէմէքին իւճրէթի , պէնիմ թարա-
փրմուան թէսվիյեէ օլունանաղ տրր :

— Յլաճաղըմ մարիւմաթը եէվմէյի նէրէեէ պիւտիրէճէյիմ :

— Պու պապտէ աւրա թարհրիրէն մալլումաթ վիրմէյիպ , քէշֆիրաթընըզը լիսանէն պանա թէսվիլ իյլմէնիզի պէեան իտէրիմ :

— Բէ'ք էյի , էֆէ'նտիմ :

— Պիր աճ էվվէլ իշէ պաշլարընը ա' :

— Իքի սաաթա գատար մէզպուրէնին մա հէլլի իգամէթինի անյար , վէ պէնիմ եէրիմէ կէշմէեէ հաղըր պուլունմազ իւզրէ , րէֆիզլէ-
րիմի թէտարիք իտէրիմ : — Սիզէ պիր սէօյլէ-
եէճէկիմ տահա վար տրր , էֆէ'նտիմ :

— Սէօյլէյին :

— Էկէր մատմուլազէլ տը Լասնի խանէսին տէն չըգար իսէ , արգասընտան կիթմէք ճա-
յի'ղմի տիր :

— Հա'յ հա'յ , չիւնքի նէրէեէ վէ քիմին խանէսինէ կիթմէքտէ օլտուղունու պիլմէք ,
հէր հալտէ միւզթազի տիր :

— Բէ'ք էյի , էֆէ'նտիմ :

— Սլը'ն շունու , մի'սիւ կէյեէ , — տէտի Սրման չիղտանընտան պին ֆրանգլըզ պիր պի-
լէթ չըգարըպ , զապթիյեէ մէմուրունա թադ-
տիմ իտէրէք , — պու ալէլ հիսապ պիր ագլէ տիր . . . — Էլպէթթէ պաղը մէսարիֆաթը-
նըզ օլաճաղ տրր , պունունլա թէսվիյեէ իտէր-

սինիզ , վե բարանըղ ե. քսիլտիկինտե , պանդա
խապէր վիրիրսինիզ :

Տանիէլ կէյեէ թէվազու իտիպ , վե պանդա
պիլէթինի ճէպինէ գօյտոյգտաքն սօնրա , աս-
քէրի ուսուլի իւզրե սէլամ վիրտի վե տիշարը
չըդտը :

* *

Տիւշէս տը Շասլէնին ճէնազէսի տէֆն օլուէն ,
տուզու կիւն , տօգթօր Անթօնէն Ֆրէպօնուէն
պախի ճէնազէսի տէֆն օլուէնտու : Միւթէվէ-
ֆայի մէրգոււմուէն թապութու արդապընտան
եաեան օլարագ պիր խայլի ճէմիյեթ կիթ ,
մէքտէ օլուպ , անճագ մաթէմի ազիմ իշինտե
պուլունան Հէքթօր , հէնուզ ուզուէն պիր եօ-
լու եաեան եիւրիւեթմէզ հալտէ օլտուզուէն
տան , արապա իլէ ճէնազէնին արդապընտան
կիթմէքտէ իտի :

Սէզար տը Ֆօսարօ , թէլէֆ իթմիշ օլտուզու-
ղաթըն ճէնազէ ալաեընտա տախի պուլունտու ,
դիրա էկէր պուլունմասա իտի , պունա տիւրլիւ
տիւրլիւ մանէալար վիրիլէպիլինիր իտի : Մէր-
գոււմ , ճէնազէնին տէֆն օլունտուզու սըրաւ
տա , ղաեթթլէ քէտէրլի կէօրիւնէն բրէնա իլէ
թօգալաչլպ , պիր գաշ սէօզ սեզլէտի , վե իր-
թէսի կիւն տախի , պէր միւթատ Հէքթօրուէն
խանէսինէ կիթտի :

Ֆագաթ պու տէֆա մէրգոււմա , Մ. տը Գաս-
թէլ-վիվանըն տիշարը չըդմըշ օլտուզու , վե
պունտան գաթինաղար ումուր ու մէսալիհիլլէ
մէշղուլ պուլունտուզու կիպի , պիր սէյեահաթ

իշին տէ հաղըրլըգ կէօրմէքտէ իտուկինտէն ,
էմրի ճէտիտէ տէկին քիմնէյի գապուլ իտէ .
մէեէճէկի ճէվապը վիրիլտի :

Հալպու քի Մ՝ տը ֆօսարօնուն՝ պիր ան էվ
վէլ Հէքթօրու կէօրիւպ , իշէ պաշլամադտան
էվվէլ պազը թէֆէրրուաթը միւֆիտէյի անըն
տիհանընտան իշիթմէեէ էշէտտի արզուսու վար
իտի , չիւնքի տէլիգանլը բրէնս հէր նէ գա.
տար եագընտա թէէհիւլ իտէճէկինի խապէր
վիրմիշ իտի իսէ տէ , նիշանլըսընըն իսմինի սէօյ .
լէմէմիշ իտի , շու գատար քի Սէզար , մեր .
գուսնուն նիշանլըսը , Լիւսիլ Կօնթիէ օլտուղու
նա շէքք վէ շիւպհէ իթմէմէքտէ իտի :

Պու հալտէ , պիր քէրրէ Լիւսիլ՝ բրէնսէս
օլտո՞ւ մու , Սէզարըն աշըրաղը վասիյեէթնա .
մէ , հիւքիւմսիւզ պիր քեաղըտ բարչասը գա .
պիլինտէն օլաճագ , վէ Հէքթօրուն միլեօնլա .
ընը զապթ իթմէք իւզրէ , պոհնճա զահմէթ .
լէ գուրուլան պինա երգըլաճագ իտի :

Պինաէն ալէյհ , Լիւսիլ՝ պաշլըճա մանի օլ
տուղու ճիհէթլէ , էվվէլ էմիրտէ պու մանիլի
մահվ իթմէք իգթիզա իտէր իտի , վէ պու
խուսուստա տա թաճիլ օլունմալը իտի , չիւնքի
շիւպհէսիզ Լիւսիլ տախի բրէնս իլէ պէրապէր
Բարիստէն հարէքէթ իտէճէք իտի :

Հէմտէ Լիւսիլին մահվը , իքի մագսէտէ
լաղըմ՝ օլուպ , չիւնքի անըն մահվըյլա , նիւ-
եօրգ միրասը միլեօնլարը տախի պարօն իլէ
Մալքէրթիւինին եէտլէրինէ կէշէրէք , պու
պապտէ էսէրի մուխալիֆէթ գալմաեաճագ իտի :

Պինապէրին Թօսարօ, պիր տագըդա պիլէ
Ֆէվթ իթմէեհէրէք, Ժէնըվիէվին խանէսինէ
կիթտիքի, մէզպուրէյի սօն վուգուաթլարտան
պէրու կէօրմէմիշ իտի: Օրատա պարօն քէլա-
մա աղազ պիրլէ,

— Վուգուի հալտէն խապէրտա՞րմըսըն, տէ-
եու սիւալ իթտի:

— Պիլտիկիմ շու տուրքի, իշիմիզ պօղուգ
կիտիեօր, — տէեու ճէվապ վիրտի մէզպուրէ,
— զիրա Հէքթօրտան՝ իւշ եիւզ պին ֆրանգլըգ
պիր չէք իլէ պիրլիքտէ պիր դաթը ալէադա
մէքթուպու ալտըմ: Վադաա եիւզ պին ըիալ
տա էրէյիճէ պիր չէյ տիր ամմա, իւմիտ իթ-
մէքտէ օլտուղումուղ ճէսիմ մէպլաղ նէզտինտէ
էհէմիլյեթսիզ պիր միգտար աոտ օլունաճա-
ղընա իշթիպահ եօգ տուր:

— Խա՛յր, խա՛յր, տահա հէր իւմիտ դաթթ
օլունմամըշ տըր . . . — Էվվէլ էմիրտէ շունու
սանա խապէր վիրէյիմքի, Սնթօնէն Ֆրէպօ
վէֆաթ իթտի:

— Լաքին անըն խասթա օլտուղունու պէն
պիլմէեօրտում:

— Խասթա տէյիլ իտի, անճագ բրէնսին
դօնաղընտաքի սիլահլըգտա պուլունան զէհիր-
լի օգլար՝ իւզէրինէ տիւշմէքլէ, մերգում ահ-
րէթէ եօճու օլտու: — Պու պէլալը հէրիֆտէն
եագամըզը գուրթարմագ իւզրէ, պու իշի պէն
թէրթիպ իթմիշ իտիմ:

— Էօլիւսիւնէ ըահմէթ պիլէ չըգարմամ:

— Միւսաատէ է՛թքի, լագըրտըմ տէվամ

խտէյիմ. — Պու թէրթիպտե մագսէտիմ՝ թա-
պիպօն զիեատե բրէնսէ մախսուս իտի , լա-
քին Հէքթօր միւճիզէ իլէ պու Ֆէլաքէթտէն
գուրթուլու . . . — Պու իսէ պիզիմ իչին մու-
ճիպի էսէֆ տիր , չիւնքի մէրգուժ էվէնէճէք
տիր :

— Էվէնէճէք մի տիր , — տէեու թէքրաք-
լատը ժէնըվիէվ , եիւզիւնիւն բէնկի սարաբա-
րադ : — Տիմէք օլուրքի , պիզիմ իչին հէր իւ-
միտ մահվ օլմուշ աուր :

— Խայր , տահա հէր իւմիտ մահվ օլմամբշ
տըր :

— Էյ քի՛մինլէ էվէնիէօր :

— Էքէյիճէ կիւզէլ , ֆագաթ օն բարասը
պիլէ պուլունմաեան ատի պիր իշճի գըզ իլէ .
Բրէնս ահմագճա վէ շաչգընճա պու գըզա տիւ-
տատէ օլմուշ . . . հանի շու սէնին՝ Հէքթօ-
լուն իըզմէթքեարը թարաֆընտան աղ գալսըն
քի գաբուտան քիշարը իտիլէճէկին կիւն , սօգ-
թօրմարիֆէթիլլէ , բրէնսին խանէսինէ , եիւ-
զիւնտէ վէլօ էօրթիւլիւ օլարադ կէթիրիլէն գըզ
էլպէթթէ խաթրընտան չըգմամբշ օլմալը տըր :

Ժէնըվիէվ կէօզլէրի բարլաեարադ վէ եուժ
րուգլարընը սըգարադ ,

— Ահ , պիր քէրրէ օ գըզը էլտէ իթսէ իտիմ
. . . տէտի եիւքսէք սէտա իլէ :

— Նէ՞ եարարտըն :

— Պիզգաթ էլլէրիմէ պօղար իտիմ :

— Տօղրուսու հագգըն տա վար տըր , զիրա
մէզպուրէ պիր քէրրէ պօղուլուլու հալտէ ,

բրէնսին միջոցնաբար պիղիմ օլաճագլար տըր :

— Նա սըլ :

— Թարիխի օլմանեարագ սէնին լէհինտէ եւ .
բըլմիշ օլան վասիեթնամէ իլէ անըն իճրասը .
նա պէնի մէմուր գըլան պիր գըլթա մէթուպ
եհտիմտէ իտի : — Պէն Չէթթօրուն հագգըն .
տան կէլմէքլիկի տէրիւհտէ իտէրիմ . . . հէմ
տէ մէրգումուն գուրթուլմասը իչին հէթ կիւն
միւնիդէ վուգու պուլաճագ տէյիլ տիր ա . . .
— Իմտի սէն տէ , լիւսիլին վիճուտունու մահվ
իթմէք իւզըն , պիր չարէ պուլ : — Իլուսիլ
տէտիկիմ իլէրտէ բրէնսէս տը Գասթէլ-վիվան
օլաճագ գըզըն իսմի տիր : — Օնտան ածնրա
վասիյեթնամէ միւթէպէր օլուպ , սալթ թա .
րիթինի գօյմագ իգթիպա իտէճէք տիր :

— Ահ , — տէտի Ժէնըվիէվ պօղուգ պիր
սէսէ , — շու լիւսիլ տէնիլէն ըագիպէմ պիր
քէրրէ օրանա կէօթիւրիւլէպիլսէ . . . :

— Նէրէեէ , — տէեու սիւալ իթտի Ծօսարծ
մէրագլա :

— Գրէթէյլ գուրպինտէ վէ Մարն նամնէհր .
տէ վագը քիւչիւք ատատա միւթէսարրըֆէ օլ
տուղում սէյֆիեթէյի պիլիրսին , տէյիլ մի :

— Պաս ատասընտա քեային քիւչիւք սէյ .
ֆիեթ , եախօտ էվճիեթէղի քի , նէհրին տուլարը
ֆէվգէլատէ գապարտըղը զէման պիրինճի գա .
թընա գատար սու չըգար . . . օլ էվճիեթէղի
քի , վագթիլլէ ագլընա էսէրէք , օն իքի պին
ֆրանգա սաթըն ալտըն , վէ սէքիզ կիւն օօն .
րա տախի թէրք իտիպ , ագիր տախի անագ

պատմատուն . . . — Սէօյլէտիկին պու տէյիլ
մի տիր :

— Էվվէթ , վէ օլ վագըթ քի պու տիվանէլի
կիմ , պէլքի շիմտի իշիմիզէ եարաեաճագ տըր :

— Նէ՞ կիպի :

— Էկէր իլերտէ բրէնսէս տը Գասթէլ-Վիվան
օլաճագ գըղ կիճէ վագթի օրաեա կէլիր իսէ . . . :

— Շիւպհէ եօգ տըր քի , ճիվարլարտա քիմ
սէնին մալիւմաթը օլմաեարագ , մէզպուրէ կիզ-
լի սուրէթտէ օ մահէլլէ կէլիր իսէ , արթըգ
օրատան տիշարը չըգմասը գապիլ օլամաեա-
ճագ տըր , ֆագաթ մէզպուրէյի օրաեա աթ.
մաեա պիր չարէն վա՞ր մը տըր :

— Իշթէ պէն տէ օ չարէյի տիւշիւնիւեօրում :

— Ֆարզ իտէլիմ քի , արատըղըն չարէյի
պուլսան , վէ իշլէր տէ իսթէտիկիմիզ սու-
րէթտէ ճէրէեան իթսէլէր , պու ճիւմէ եինէ հէր
շէյի Էվվէլճէ տիւշիւնմէք լազըմ տըր : Օլապիլը
քի պիր ինսան նաչը պուլուրլար , թէտգիգաթ
իճրա իտէրլէր , վէ օլ Էվճիեհգտէ պիր ճինա-
եթ վագը օլմուշ օլտուղունու անլարլար :

— Բէք իյի , Նէ՞ օլմագ լազըմ կէլիր :

— Մէզքիւր Էվճիեհգին սահիպի իսմինի ա-
րարլար վէ տօղրուճա պուրաեա կէլիրլէր :

Ժէնըվիէվ պաշընը սալաեարագ ,

— Կէլիրլէր իսէ կէլինլէր , Ֆաննի վէր-
նօ էօլմիւշ , հէմ չօգտան պերու էօլմիւշ տիւր ,
տէյիլ մի , տէտի :

— Հայ հայ , չիւնքի սէնին Ժէնըվիէվ Լէյ-
նէն թէսմիեհ օլունտուղունու միւշիր Էվրագը

միշտ ստատագա պէնիմ եէտիմտէ պուլունմագ-
տա տըր :

— Օ հալտէ իտիլէճէք թահարրիեթտան հիչ
պիր ճէթիճէ հասըլ օլամագ, մատամ քի օլ պի-
նա՝ պիւթիւն սէրվէթինի պէնիմ ուղրումա ֆէ-
տա իթմիշ օլան վէ պիւր սախթէ.քեարլըգ ի-
շինտէ պաշը թէհի.քէտէ օլտուղունու կէօրէ-
րէք ճէֆսինէ սուի գաստ իթմիշ պուլունան
պիր մէքթէպ թալէպէսի թարաֆընտան ֆան-
նի վէրնօ իսմինէ սաթըն ալընմըշ տըր :

— Տիմէք օլուր քի, հէր չէյ սըրասընտա օլ-
տուղու թագտիրտէ, կիտէյիմ պիր քէրրէ չու-
էվի թէքրար կէօրէյիմ . Ն . — Անախթարլար
քիմին եէտինտէ տիր :

— Պէնիմ եէտիմտէ վէ պուրատա տըրլար :

— Վէր պանա անլէրի :

Ժէնըվիէվ պիր չէքմէճէ աշըպ, պիր աղբաս-
լանմըշ օլարագ պիր դաշ անախթար չըգարտը,
վէ շիսարօեա վիրտի քի, օ տախի ճէպինէ
աթտը :

— Եիմտի պու տէքպազ գըզը օ մահէլլէ
պէր թագրիպ աթմագ իշին, պիր չարէ պուլ-
մագ եօլունու տիւշիւնմէլի . . . Վագաա պու
խուսուս կիւճճէ իսէ տէ, իմքեան խարիճինտէ
տէյիլ տիր . . . — Պու տիքիշճի գըզ եալը-
նըզմը իսքեան իտէր :

— Խալը, եանընտա պիր ալիլէ թէյդէսի
պուլունմագտա տըր :

— Ալիլէ օլտուգտան սօնրա, պու գատընըն
պիղճէ՝նէ էհէմմիյեթի վար տըր :

— Արթուրը վեկվեկէն վերիւր, վէ հէկէնի մի խթերիմ տիեերէք, հէր թարաֆուպ պառ շԵՐԸՄ չԵՐԵՐԸՐ :

— Լաքին քիմ քէնաթիսինէ ճէվապ վիրէճէք տիւր : — Մաքն նէհքիմի, հալ պուքի սէն տէ պիւրսին քի, նէհին պզզը տիւր օլմազ :

Պու սօն սէօղլէրտէն սօնրա, պիր է յեամ սուպուդ հասը օլուպ և պիրտէն պիրէ Ֆօսա, րօ վէպէրրէթլէ կիւլէրէք, պու սուպուդգ Գաթթ իթտի, վէ ժէնըվիէվ տախի շէթիտէն :

— Կասը, սէն պիր եօլ պուլտուն մուկ տէտի :

— Էվվէթ, շէօյլէ քի, աշգ ու սէվտա Հէք, թօրու պիւտէն նասըլ ալտը իսէ, Լի սելի տէ պիղիմ բէնշէմիզէ կէշիրէճէք տիւր :

— Նէ՞ կիպի :

— Բլանըմըն քեաֆֆէյի թէքթիպաթընը իքմալ իթտիկիմտէ, պու պապտէ իլէրուտէ կըզհաթ վիրիրիմ, — Շիւպհէսիկ պու խոռ սուստա սանա իհթիեաճըմ օլաճագ տըր, վէ սէն տախի պանա եարտըմա հազըրսըն, տէյի՞մի :

— Հայ հայ, հէր ֆըրսաթպա, հէր սաաթ վէ հէր վասըթա իլէ եարտըմա հազըրսըմ :

— Էօյլէ իսէ, սէն սապըրը օլ, պէն իշիկ իճապընա պագարըմ :

Պու սէօղլէրտէն սօնրա, պարօն ժէնըվիէվ տէն այըրըպ, բրէնս Հէքթօրուն գօնապընա կիթտի, վէ էսնայի ըահտէ, ֆիքրինպէն :

— Էկէք իճապ իտէր իպէ, վաղը օլան եա սագ էմիրնի տախի սայմտեաճաղըմ, զիքսա բը :

ընտրին ազիմէթի նէ՝ վագրթ վուգու պուլա-
ճաղընը հէր հալտէ պիլմէք իսթէրիմ՝ տիմէք
տէ իտի :

Բրէնո հէնուզ խանէտինէ ալտէթ իթմիշ Եւ-
տուղունտան , Սէզար՝ Գարթը իւղէրինէ Գ Ը-
չուն Գալէմ իլէ պիր Քաչ քէլիմէ Եաղարագ ,
մէրդաւա մէծնտէրտի :

Հէքթըր՝ Պատարօնուն իքինճի տէֆա կէլմիշ
օլտուղունտան խապէրտար օլտունճա՝ Գապուկինէ
մուվաֆիագաթ իթտիկինտէն , պարոն՝ մէրօ
գուսուն նէզտինէ տախիլ օլտուն :

55

Սէզար՝ Հէքթորուն էլինի սրգարագ ,

— Էկէրչի նէզտինիլէ գապուլ օլունմագ
Խզրէ պու տէքէճէ իսրար իթտիթ իսէ , պիր
Գաչ կին զայպուպէթիմ վուգու պուլաճաղընճ
տան , վէ սիզին տախի Բարիստէն հարէքէթ
իտէճէկինիլի պիլտիկինտէն , ազիմէթինիզմէն
էվիլէ , սիզէ , « հօլճ Էւլէլ » տիմէք իսթէմէք-
լիլիմ իչին իթտիմ , տէտի :

— Եօլճուղունուզ նէ՝ վագրթ տըր , պա-
րօն , — տէեու սիւալ իթտի տէլիգանլը :

— Պաարահտա աղչամտա , վէ պէլքի Եարըն
կիտէճէլիմ : — Կիտէճէկիմ մահէլլ իսէ , վա-
թանլմ օլան ճէնօվա շէհրի օլուպ , իչպու ա-
զիմէթիմ՝ պիր վէրաճէթ մատտէսի իչին տիր :

— Ֆիլվագըլ՝ պէն ծախի պէշ կիննէ գատար

եօլա, չըգաճադ օլտուղունտան, էկէր պու կիւն կէլմէսէ քիտինիզ, պէնի պիր տախի կէօրէ մէսէճէք իտինիզ : — Սէյեսահաթընըզ նէ՞ դա տար վագըլթ իմթիտատ իտէճէք տիր :

— Իւչ հաֆթա գատար :

— Տիմէք տիր քի, ալթը հաֆթատան իճրա օլունանագ օլան տիւեիւնիւմ զէմանընտա ալ տէթ իթմիչ օլանագպընըզ, չիւնքի արզու իտէ, բիւմ քի, շահիտլէրիմտէն պիրի տէ, զաթընըզ օլտպընըզ :

— Պու արզուհուղու, իֆթիխար վէ մէմնու նիյեթթլէ գապուլ իտէրիւմ :

Մ. տը Գօսարօ, ալմագ իսթէտիկի մալիւ մաթա տէսթրէս օլտուղունտան, միւլագաթընը թէմտիտ իթմէյիպ, մուֆարագաթ իյլէտի :

Պինապէրին, Հէքթօր պէչ կիւնէ գատար հարէքէթ իտէճէք օլտուղու, վէ Լիւսիլ տախի մէրգուժա բիֆագաթ իյլէսէճէք պուլունտու, ղու հալտէ, պիր ան էվվէլ իչէ պաշլամագ լա. ղըմ կէլիր իտի :

Ֆէրտասը կիւն, ալէսսապահ Սէզար՝ Գիւլիպ-տը-ժիրար սօգաղընտա քէնտի տայիրէսինէ կիտէրէք, Բիէր Բէտօն գըեսաֆէթիլլէ օրատան տիշարը չըգտը, վէ պիր արապաեաբաքիպէն, Պասթիլլ մէյտանընա կիտիպ, Սէն-Մօր-լէ-Գօսէսէ միւթէվէճճիհէն շըմէնտըֆէրէ պինտի : Մէզքիւր ըսթասիօնտան տախի եա եան օլարագ, քէօբրիւսէ միւթէվէճճիհ օլուպ իչպու քէօբրիւսէն կէչէրէք, Բրէթէյլ եօլու իւզէրինտէ սաղ քէօշէսէ միւթէտ օլան գա

վագ աղանձարընն ուղուն կէջիտինէ կիրտի ,
վէ պու կէջիտտէն՝ չիթլէր իլէ մուհաթ պու-
լունան պիր եօլա տախիլ օլտու : Մէզքիւր
չիթլէր , օլ մահէլտէ ղանէթ տէրին օլան վէ
սուիւզէրինտէ , ցըզըլ վէ սէօլիւտ աղանձարըյլա
էթրաֆլարը դաբանմըզ գաեալար արասընտա
պուլունան Մարնէհրի գօլլարընը թէշքիլ էյ-
լէեէն ատալարտաքի պազը էմլաքը եէկտիկէ-
րինտէն անըմանա մախսուս վէ միւնհասըր
իտիլէր : Մէզքիւր ատալարտա ինչա իտիւ-
միշ օլան էվճիեէզլէր , իւք պահար իլէ եազըն
կիւզէլ կիւնլէրինտէ մէսքիւն օլուպ , սօն պա-
հար եաղմուրլարը պաշլար պաշլամազ , նէհր
գապարտըղընտա , սուլար օ էվճիեէզլէրին ալթ
գաթլարընը պասըպ , պազէն պիրինճի գաթ-
լարընա գատար չըգարլար :

Պարօն , եիկիրմի տագըգա գատար եիւրիւ
տիւքտէն սօնրա , սալլանմագտա պուլունան
քիւչիւք քէօբրիւնիւն գարչըսընտա տուրտու :
Պու քէօբրիւ գապա սուրէթտէ պիթիչտիրիւ-
միշ օլան թախթալարտան ինչա իտիլմիշ օլուպ ,
պունտան՝ պիր ասմա քիլիտ իլէ գաբալը պու-
լունան գաֆէսվարի պիր գաբուեա կիտիլիր
իտի :

Ֆօսարօ՝ պու մահէլտէ էթրաֆընա պիր աթ-
ֆը նաղար էյլէտի , վէ հէր թարաֆըն խալի օլ-
տուղունու թահգըզտան սօնրա , քէօբրիւտէն
կէչտի , վէ զիքրի սէպգաթ իտէն գաբուեու
աչլպ , պիր պաղչէեէ կիրտի քի , պունտա պիւ-
յիւմիւշ օլան սարմաշըգլարտան վէ պու մի-

օրիոն ֆիտանյարն եարրագլարնտան եօլար
գեղանմը իտի :

Դաննի վէրնօ Թարաֆընտան վագթիլէ սա-
թըն ալընմը օլան էլճիթէզ : Պառապառ էյֆիթէ-
թէամիեն օլունուպ և պու էմնարէ եարրագլա-
րը պիւսպիւթիեն տէօքիւյիւշ պուլունան պիւ-
յիւք աղաճլար արասընտա պուլունուեօրտու :
Եագ մէվսիմիտէ և իշպու պաղչէ Թիմար ի-
տիլէրէք : Կիւլ վէ սայիր պունա միւշապիւ
բարլագ չիլէքի ֆիտանյար տիքիլտիկինտէ :
Հապըգաթէն բէք կիւղէլ, վէ ֆեվգէլաթէ
ճալիւ պիր մէնդարէ քէսպ իտէճէկի տէրքեար
օլիւպ, Հալ պու քի շու չիմտիքի պուլունտու-
ղոն Հալտէ, պէղանէթ մուծիպի նէֆրէթ վէ
տէհէթ պիր Հալ քէսպ իլլէմիշ իտի : Շէօյլէ
քի, ասլա պիր պաղչէպան Թարաֆընտան պը-
շագ տօգունուլմամը օլան պիր սարմաշըգ ա-
ղաճը, էվին Թա տամընա գատար չըգմըլ օ-
լուպ, գաբալը օլան գանատը բէնչիթէլէրին
նրաֆէն էօրթմիւշ իտի :

Ծօռարօ, պու էվին գաբունունու կիւճպէլա
աշտըղընտա, իլէրտէն Թէհաթմիւլ օլունմաղ
Հալտէ քիւֆ գօգունու Հաալլ ծլտու, վէ 1878
սէնէսինտէ զուհուրա կէլէն պիւյիւք սու Թուղ-
եաֆընտան գալմըլ օլարագ, տէօչէմէլէր իւ-
զէրինտէ գըր բէնկտէ գուրու չամուր պագըյ-
նէսի միւշահէտէ օլունտու :

Պարօն, սարմաշըգ տալլարընը գըրարագ,
պիր միգտար կիւնէշ կէօրիւպ վէ հալա ալ-
մագ իւզըն, բէնչիթէլէրտէն վէ գանատար :

տան պիղինի զօր ինչ աշտրդտան ածորա, ճիւղիճէ խաթրընտա գալմը թլան էթրաֆը թէ աշգիգ վէ թէ ֆիթիչ ինչ վէ թէ պէսսիւմիտէրէք :

— Շիմտի պիղէ լազրմ օլան պաշլընա ճէ մէրգուլէնին պուրանա կիրմէսի տիր զ վէ կիւլէնէկինէ տէ պէն քէ ֆիլիմ : Կ ինէհր իսէ պուրատան եիկիրմի աուլմ գատար օղպագտաւոր . . . — Շանէտ մէրգուլէնին ճէ օլէտի պուրունա պիլէ , գաղաէն պօղուլմը օլտուղուլանն խոկէրէք , նէ թարաֆադն կէլմէքտէ պուլունտուղու , անճաղ , զանէթլէ շէլթանի ֆիքրէ զահիպ օլան պիր քիման թարաֆընտան անաշլապիլէնէք տիրոյ տէտի քէնտի քէնտինէ խաթրըլարտա օլտուղու իւղրէ , 1879 սէնէ տի , եաղմուրլու պիր սէնէ օլմուշ տուր :

Սեպտեմբեր պիր սօնլարընտա լաէնգաթի եաղան եաղմուրլարտան ումումի սու թուղեանլարը զուհուրա կէլիպ , Մարն նէհրի պիլա ֆասլա եիւրսէլիչ , վէ սուլար գանալարըն հիւզպընա գատար չըգարագ , եաղընտա հէր հպտէ օ հիգանը տաթի թէնճալուշ իտէնէք : Երիգանն օլունմագտա պուլունմուշ տուր :

— Խիտա ալիմ . — տէնու միւլահաղա իթտաի Ֆոսարո , — էկէր պու հալ տէվլամ իտէր իսէ , պուրանա կէլմէք կիւն օլանագ տըր . . . — պէրէքէթ վիրսին քի , օն կիւնտէն պէրուհալա կիւղէլ տիր , ֆաղաթ էկէր թէքրար եաղմուր եաղմաեա պաշլար իսէ , հէր թաղաֆը սու պասաճագ տըր :

Պատէհու Սէղար քիւշիւք քէօքրիւտէն կէ-

չիպ, նրաֆէն քիւչիւք թախթալարտան եւ-
բըմըջ օլան վէ չաթըրտամալարընա պագըլըր
խսէ, սուլարըն շիտտէթլի թագեիգի սէպէպիլլէ
տաղըլմալարը մազնուն պուլունան անթէ գա-
տար գըեր պօեունա կիթտի՝ Մէզքիւր սէտտ
սուլարը տիկէր գօլլարա ագտըրարագ, Պա-
րաւ ունունու հիմաեէ իթմէքտէ օլուպ, էկէր
պոն սէտտ երգըլտա իտի, սէյֆիեէնին տաթի
պիթթապի պիւյիւք մուխաթարա ալթընտա
գալաճաղը տէրքեար պուլունմագնտա իտի:

Մ. տը ֆօսարօ Բարիսէ ավտէթլէ, հէր վա-
գըթքի գըեաֆէթինէ կիրտի, վէ կիճէ օլուպ
իտարէխանէ գաբանտըղընտա, օլ էննառէ
նիւ-եօթդա կիթմիշ պուլունան շէրիքի Մա-
բէրթիւլինին իշ օտասընա տախիլ օլտու:

Մէզքիւր օտատա, եաղըլսանէ իւզէրինէ գօ-
նուլմուշ օլան մէքթուպլարտան պիրի, ֆօսա-
րօնուն նազարը տիգգաթընը ճէլպ իյլէտի
իշպու մէքթուպ՝ մարքիգ տը լա թուր տիւ
Բօյ թարաֆընտան եաղըլմըշ օլուպ, մէրգումէ
պոն մէքթուպտա, մուայեէն պիր զէման իշին
վիրմիշ օլտուղու վատը թուլթմամըշ օլտուղուն-
տան տօլպը սապըգ գասէմ քեաթիպինէ աճը
աճը սիթէմլէր իտիեօրտու, զիրա մէզքիւր
մուայեէն վագըթ պիր խայլի կիւնտէն պէրու
կէլմիշ իտի: Հասըլը Լաղարին պու մէքթուպ-
տա, հէր իշտէն էվլէլ, քէնտի մէնաֆիլ իլէ
իշթիղալ օլունմասընը, Ֆէրգուլմ գասէմ քեա-
թիպինտէն րէճա իտիպ, մէքթուպուն զիլլի-
նէ տախի, ալթընա իքի խաթթ չէքմիշ օլտու:

ղու հրուփաթլէ, « Միւս Առէ՛լ Տիւ » տէնու
եազմը խոր :

— Ղալիպա պու իշտէ մէզպուրէյի թաճիլ
իթտիրէն՝ ֆէրնան վօլնէյ օլմալը տըր : — Պա-
գալըմ մասլահաթկիւզար պու պապտէ ճէվապ
վիրմի շմի տիր . . . տէտի Սէզար քէնտի քէնտինէ :
Մէթուպլարըն միւսվէտտէ տէֆթէրի էլ
մաքինասը ալթընտա պուլունտուղունտան, ֆօ-
սարօ իշպու տէֆթէրի ալարագ, սօն սահի-
ֆէլէրինի մուայեհնէ իթտի, վէ շու մուխթա-
սար ճէվապը ֆդուտու :

« Մատամ մարքիզին իշինտէն մալիւմաթըմ եօգ
տուր, Մ. Մալքէթիւի տէ պուրատա օլմատըղըն-
տան, հէր հալտէ ալտէթինէ պէքլէմէք լազըմ կէլիր »

Պարօն « միւնասիպ » տիւեհրէք, մէզքիւր
տէֆթէրի եհրինէ գօյտու, վէ քէնտի տայի-
րէսինէ չէքիլիպ, չըմէնտըֆէրլէրին վագթը
հարէքէթլէրինի միւսպէյեին քիթապըն՝ « Բ-
բիւէն Օրլէան Բարիէիյէ Թաք վէ Պօրպօեա » սէրլէվ-
հալը սիւթունունու աշտը, վէ Ապօալա կիտէ-
ճէք օլան թրէնլէրին վագթը հարէքէթլէրինի
աբատը, վէ պուլտուղունտա, քէնտի քէնտի-
նէ շէօլէ սէօլլէտի :

— 17 նիւմէրօլու թրէն ագշամըն սաաթ սէ-
քիզինի գըրգ տագըգա կէչէրէք եօլա չըգը-
եօր, վէ սապահըն սաաթ պիրինի սէքիզ տա-
գըգա կէչէրէք վասըլ օլուեօր . . . — Ամպօ-
աղտան վէգէլաեա քէսման թարիգլէ պէշ քի-
լօմէթըօ մէսաֆէ տիր, տիմէք օլուր քի, է՛ն
չօղու սաաթ քի պուլշուգտա մահէլլի մօղ-

սուտէ վառը օլորէ, իշիկի կէօրիւր, վէ Պմպօյ ազտա, սապահ սաաթ ալթընը օթըսի տէօրթ տաղըդա կէչէրէք հարէքթիտէն, Կաթիւ թըրէնինէ րաքիպէն, զաաթ օնու էլլի եէտի տա Գըրմ կէչէրէք Բարիսէ ալտէթ իտէրիմ:

Սէզար Լիչպու թարիկէրի ճէպ տէֆթէրի, Դէ գայտ իթտիքտէն սօնրա, քէլամընա շու վէճհ իլէ տէվտմ իթտի:

— Պէլաքէթտէն սօնրա քիմնէնին աղլը պա շընտա տլմանեաճաղընտան, վուդուի հալ ան ճաղ սապահլայըն պա թէքէկրաֆի կէնճ բրէնտէ քիլտիրիկէճէք, վէ մէրգուս տպիսի մէյտանը պիղէ խալի պրազարազ, պիլա իֆաթէ յիվա տըլթ մէգէլտէա կիպէճէք տիր: — Պիղիմ իշին իյիսի շու տուր քի բրէնա, շըմէնտըֆէրէ րաքիպ օլմազտան էվլէ, Լիւսիլի կէօրմէմէլի տիր, վէ կէօրսէ պիլէ, պիղճէ հիւ պիթ թէհիքէ եօգ տուր: — Պինապէրին մէքթուպլարը եաղլա, իճրապթա պաչլամալընըմ:

Տէրհալ Սէզար եաղըլսանէմինտէն պիր չէք մէճէ չէքիպ, Գասթէլ-Վիվան արմասընը հափի օլարադ, Հէքթօրուն իշ օտասընտան աշըրմը օլտուղու քեաղըտլարտան պիրինի, վէ Լաբ սօգաղը անթիգաճըսընըն իմալ իթաիկի միհրի աղըպ, վէ բրէնսին եաղըսընա թաղլիտ իտէրէք, աթիտէրի սաթըրըլարը եազտը:

« Աղիգէմ Լիւսիլ:

« Պազը մուհիմ մատտէլէրտէն տօլալը տէօրթ պէշ
« Կիւն իշին ա, վէ հաթթա պիղին իլէ խօտ պէ խօտ

« վէտայաշատամեարայդ, Թորիստէն հարեքէթէ մէհրապ
« օլտուղումտան Բ պիզգաթիւք, սէյմահաթըմըք քէնէն
« խիւր իտէնէք տիւր, Պիւլ քէնէնխիւրիւն յիւպէնիզ սի-
« ղի միւքէտտէր, զըլաճաղընը պիւտիկիստէն, էսէֆ
« իտէր ինձմտէ, չի չարէքի, վազուաթլար քէնտի
« միւրստըմա բաղմէն իշի պու եօլտա քէնթիպ իթէ
« մէքտէ տիրէր »

« Հէթիւթի ՏԸ ԳԱՍԹԵԼ-ՎԻՈՒԱՆ »

Պու մէքթուպուն եազը վէ իմլասը, բրէն-
սին եազը վէ իմլասըմա օլ գառար պէնզէ-
եօրտու քի, շաեէտ բրէնմէ պիլէ կէճաթէրիլ-
սէ իտի, աճապա սահիգէն քէնտիսի մի եազ-
մը ղ վէ իմլա իթմիշ տիր տէեռու մէրգում շիւպ-
հէեէ զահիպ օլաճազ իտի :

Սէզար, մէքթուպը մէզպուրու պիր մահֆա-
զա տէրունինէ վազ իլէ ք իւզէրինէ Լիւսիլին
ատրէսինի եազտը, վէ Հէքթօրուն խանէտան
նիշանընը համիլ օլտան մէգհիւր իլէ տախի մի-
հիլիէնի :

Պու իշի կէօրտիւքտէն սօնրա, Ֆաարօ, ա-
տի պիւր քեաղրա ալըպ, նէ բրէնսին վէ նէ
տախի քէնտիսին եազըմըմա պէնզէմէնէն պիր
եազը իլէ շու սաթըրլարը թահրիր իլլէտի :

« Մանտուաղէլ Լիւսիլ »

« Միզի ալտաթըեօրլար : — Մ. տը Գաաթէլ-Վիվանը,
սիզի կէօրմէեէրէք սիզտէն եիրազլանմասընա մէճպուր
զըլան մուհիւմ մատտէլէրին նէ կիպի շէլլէր օլտու-
ղունու անլամազ իթէրսէնիզ, պու ազշամ Գըրի-

ԹԵՅԼՏԵ ՊԱՍ ԱՏԱՍՐ ՍԵՅՅԻՆԵՍԻՆԵ ԿԵԼԻՆԻՂ : —
Օրանա կէլմէք իչին, Սէն-Մօլլէ-Դօսէ ըսթաթօնուն-
տա շըմէտըֆէրտէն ինէրսէնիզ, վէ պիր քէրրէ Գը-
րէթէյլ քէթրիւսիւնիւ կէլմէնէ, սէյֆիէնէ վասըլ օլ-
մազ իչին հէր քիմէ եօլ սօրսանըզ Թարիֆ ալըրսը-
նըզ : — Իշպու մէքթուպուն սիզէ եազան զաթ Կիւ-
հապպէթինիզին նէ տէրէնէ խալիս վէ սամիմի օլտու-
ղունու պիլտիկինտէն, սիզէ ալէազատար պոշլուն-
մազտա տըր : — Սիզին պիր քէլամընըզ, սէվիւլիւ-
նիւզիւ, նալթ իւնվանը իլէ վարիտաթընը զապթ իթ-
մէքիկի տիւչիւնէն պիր նալանըզ գարընըն տուզա-
ղընտան գուրթարմաեա քեաֆի օլաճաղը ինթիմալ-
տէն պայիտ տէյիլ տիր :

« Խմտի սէվիւլիւնիւզիւ՝ մուհազգազ պիր դայա-
տան գուրթարմազ իչին, գահրամանըզ տէրէնէսին-
տէ ճէսուր օլմանըզը, վէ կիթմէքտէ օլտուղու կլը-
տապը բրէնս տը Գասթէլ-Վիվանա կէօսթէրմէնիզի
խալիսանէ օլարազ սիզէ իլթար իտէրիմ : — Մէր-
գոււմուն նամուսու, հաթթա էօմրիւ տախի թէնվի-
քէտէ պուղունուեօրլար, զիրա բրէնսին սիզէ իճ-
րաի խիեանէթլէ, քէնտիլի ֆէտա իթմէքտէ օլտու-
ղու մախուզ, հէր կիւնա ճինսեթի իճրանէ միւզ-
թէտիրէ տիր : Զաթէն մէքպուրէ էվլատընը Էօլտիւր-
միւշ պիր գարը տըր : Պունու բրէնսէ իսպաթըլս
անյաթմազ իչին լաղըմ կէլէն վասըթանըն սիզէ ի-
թասը տախի ինթիմալին խարիճինտէ տէյիլ տիր :

« Պինապէրին, մանտուազէլ, թէրէտտիւտ իթմէ-
յին, վէ սօզթօր Անթօնէն Ֆրէսլօնուն տօսթու պու-
լունան միւհթէրէմ պիր զաթըն սէօղիւնէ ինանըն քի,
սիզին գըյմէթ վէ տէեէրինիզի պիլտիկինտէն, սիզէ
թէվէճճիւհիւ վար տըր : »

Սէզար, իշպու իմզասըզ մէքթուպուն մոհ-
ֆազասը իւզէրինէ, էվվէլէքի մէքթուպուն մահ-

Ֆաղասը իւզէրինէ եազտըղը կիպի, Լիւսիլին
ատրէսինի եազտը, վէ իշպու իքի մահֆազա-
լարը չըզտանընտա հըֆզ իթտիքտէն սօնրա 3
եաթաղընա կիրտի :

Իրթէսի կիւն, օտասը խըզմէթ քեարընա,
“պէն Մէղօն-Լաթիֆէ կիտիեօրում վէ անճագ-
պու կիճէ ավտէթ իտէճէյիմ³ տիեերէք, ագ-
չամըն սաաթ տէօրտիւ սուլարընտա խանէսին-
տէն տիշարը չըգտը, վէ պուվարտա քեային
պիր լօգանթպտա թաամ իտիպ, իւք կիւֆիւ-
կիպի, Յիլիպ-տը-Ժիրաք սօգաղընա կիթտի,
վէ պիր սաաթ սօնրա, քէօյլիւ գըեաֆէթինէ
կիրմիշ օլան վէ գօլթուղունտա պիւլիւճէք պիր
չանթա պուլունան թէք կէօղլիւ պիր ատէմ,
Շարէլ ըսթասիօնունտա պիր արապանա ըա-
քիպէն, քէնտիսինի Օրլէան տէմիր եօլունա
կէօթիւրմէսինի արապանըեպ էմր իյլէտի :

Սաաթ սէքիզի գըրգ պէշ տագըգա կէչէ-
րէք, իշպու թէք կէօղլիւ, չըմէնտըֆէրին իքին-
ճի մէվգիֆինտէ օթուրուպ, զանն իտէրսին
քի, տէրին պիր ույգուեա տալտը, վէ քէէննի
Ամպօազ ըսթասիօնունա կէլինտիկինտէ ու-
եանըպ, սապահըն սաաթ պիրինի սէքիզ տա-
գըգա կէչէրէք, աշաղըեա ինտի, վէ Լօար
քէօրրիսիւնտէն պիւլմիրուր, քէսման պիր եօ-
լա տախիլ օլտու :

Ամպօազ օրմանը հուտուտու իւզէրինտէ
քեային վէզէլայ էմլաքը՝ քիւչիւք պիր սէյ-
ֆիեէ իլէ վասի պիր պաղչէ վէ հայվանաթ պէս-
լէմէեէ մախսուս միւքէլէֆ ախըրլարտան իպա-

րէթ ծլուպ, Հէ.քթօր ոէ յո ու չի.քեարք սէվ.
տիկինտէն, խառմէթէն պու արգոնսոմնա մէպ.
նի, իւշ սէնէ ագտէմ պու Եմաքը սաթըն ալ
մըշ, վէ ախրըլարա պիր խայլի պիրիննի ճինս.
տէն այդըր վէ գըսրանգլար վաղ իթտիրմիշ ք.
աի: Պուստան գաթինազար ճիվարլարտա քիւլ
լիմէթի ալ մահէլէրի քիրալամըշ օլուպ,
քէօթէք Թաթագլարընտա տախի գըրգ Ելլի ա.
տէտ քէօթէք պուլունմագտա իտի:

Վէզէլայ սէյֆիեհօի, բրէնս տը Գաւթէր
վիվանըն ինթիեար պապալըղընըն իդամէթ.
էեահը Ելուպ, ինթիեարը մէրգուլ ի.քի աէնէ.
մէն պէրու քէօթրիւմ ծլուղու հալտէ, վէ.
զէլայտան ասլա տիշարը չըգժանարագ, սէ.
ֆայի եէկեանէսի ի.քի ատէտ քիւչիւք վէ
քէնտիսինէ միւթի աթլարա գօշուղու պիր ա.
րապաեա օթուրուպ, պապլէնին իչինտէ ու.
ղուն սէյեահաթլար իթմէ.քտէն իպարէթ իտի:

Հէ.քթօր պապալըղընա խալիսանէ միւհապ.
պէթի ծլուղունտան, հէր ի.քի իւշ այտա պիր
տէֆա չէլիպ, մէրգուլմուշ նէղտինտէ գա.
լըր իտի:

Սէզար տը Պոսարօ, Վէզէլայտա պիրտէ.
ֆաթ ալա տալէթ պուլնմուշ օլուղունտան,
Եմաքը մէգ.քիւրէյի, վէ պուսուլն միւշթէմի.
լաթընը, մէսէլա սաման անպարլարընը ախըր.
լարը, աթլարըն թալիմխանէօինի, արապաճը.
լարըն վէ սէյիսլըրին տայիրէլէրինի վէ սայիրէյի
եէրլի եէրիննէ, վէ սէյֆիեհ իւշ Էպիեհէի մէգ.
պուրէ ախսընտա պիւպիւք վէ գալըն ալամ.

լար մեզմուտ օլտուղունու կիճէ պիւր խաիւ
 Թէք կէզզ՝ քողրուտան քողրուեա պաղչենին
 տիվարնա կէօթիւքէն արապա եօլունուն ու
 ճոխա քաւար կիտէճէք եերտէ, սօն տէֆա
 եաղանի եաղմիւրարտան չամդը օլմուշ օլան
 արաղիտէ, աղաճըզը պիր թարիգէ տախիլ օլ-
 տու, վէ քէօքէքլէր, քէնտիսինին օ մահէլլ-
 տէ պուլունմասընը սեղերէք, պէլքի հավլամա-
 եա պաշլարլար դօրգուսույա, պունլարտան
 սագընմագ իւզրէ, ախըլարը՝ արգասընտա վէ
 քէօքէք եաթագլարընը սօլթարաֆտապրագտը:

Քիէր Ռէտօն եախօտ քաւհա քողրուադ. Սէ-
 դար տը Ճօսարօ, միւշթէմիլաթը մէզպուրէյի
 հավի օլտն տայիրէնին տիվարը պօեունա կի-
 տէրէք, մէզքիւր տիվարտա աշըմիշ օլան քիւ-
 չիւք պիր դաքղէեա վասըլ օլտու, վէ կիճէ
 խորսըլարընըն Ռէլառի իթէսմիէէ իթտիք-
 լէրի թէմիր դանճալարտան պիրի վասըլթասըլ-
 լա կիգճպէլա մէզքիւր դաքուեալ աշարագ,
 քալիրէյի մէզքիւրէեէ կիրտի, վէ օրատա,
 էլինտէ թուլթմագտա օլտղու կիճէ հէյպէ-
 սի իլինտէն քիւչիւք պիր խըրսըզ ֆէնէրի չը-
 դարըպ եագտը, վէ պունուն ըջըր սաեհաին-
 տէ, նէրէտէ պղալունտուղունու թէտգիգ վէ
 թէճէքսիւս էլլէտի: Պու մահէլլ՝ աշըզ պիր
 եէր օլուպ, էթրաֆընտա եագաճագ օտուն
 չէրկէլէրի վէ չալը չըրըր տեմէթլէրի պուլուն-
 մագտա խտի:

— Իլթէ պիրինճի մէքքէզ պուրասը տըք...
 — տէեու միւլահաղա իթտի թէք կէօզ հէյ-

պէսի տէրունինտէն քիւչիւք պիր շիշէ արա.
եարագ, վէ արատըղը շիշէ յի պուլուպ, թա.
բասընը աչմասըյլա, իշինտէքի էճզաեը, չա.
լը չըրբըլարըն պիր տէմէթի իւզէրինէ պօշալթ.
տը, վէ տէրհալ բէթըօլ կազընըն քէսկին վէ
մէքըուհ գօգուսու պիւթիւն հալալը գաբլատը:

56

Պատէհու թէք կէօղ պօշ շիշէ յի եինէ հէյ.
պէսինէ վազ իլէ, ֆէնէրինի գաբատը, վէ
ֆիրբինտէն տախի, Եշիմտի տէ սըրա ախըր.
լարա կէլտի . . . շիւպհէսիզ էվվէլ պէ էվվէլ
աթլարը գուրթարմաեա չալըշաճագլարընտան,
պու հէնկեամտէ իշ տէ մագսէտէ իրէր Ե տի.
եէրէք, թէքըար պօեուճա, լաքին պու տէֆա
տայիրէնին տիվարը փշինտէ եիւրիւմէեէ պաշ.
լատը, վէ օթ վէ սաման անպարընա վա.
սըլ օլուպ, պունուճ մանտալ իլէ գաբալը պու
լունան եիւքսէք վէ էնլի գաբուսունու աշտը,
վէ ֆէնէրինի ճիւզիճէ այտընլաթըպ, տիկեր
պիր շիշէտէքի բէթըօլ կազընը պիր եըղըն սա.
ման իւզէրինէ Խէրբտի: Մուախսարէն պիր
քիպրիթ թուլուշտուրուպ, սամանըն իւզէրի.
նէ աթմասըյլա, ալէվ բարլատըղըն կէօրաիւ.
կիւնտէ, ֆիրար իտիպ, չէրկէլէրէ կէլտի, վէ
չալը չըրբըլարա տախի աթէշ վիրմէսինտէն
պէշ տագըգա սօնրա, սիւրաթլէ օրման եօլ.

լարնտան պիլմիրուր, քէնտօյի թարիգի սե-
լամէթտէ պուլտու :

Մէրգուսուն անլընտան ֆէվգէլատէ թէր
ագմագտա ֆլուպ, շահ տամարլարը տախի չիտ-
տէթլէ չարբմագտա, վէ նէֆէսի քէսիլմէքտէ
օլտուղունտան, ատըմլարընը ետվաշլաթմաեա
մէնպուր օլտու :

Նակէհան ուֆուգտա ֆէվգէլատէ պիր գը-
զարթըրգ միւշահէտէ օլունուպ, այնի վա-
ղըթտա « եանլըն վա, եանլըն վա » սէսլէրիլէ
պիրիքտէ, աթլարըն խըրլամասը վէ քէօրէք-
լէրին հավլամասը սէտասը իշիտիլտի :

Թէք կէօզ պիրտէն պիրէ տուրուպ, պիր
գահգահա տըր գօբարտը, վէ մէրգուսուն
գահգահալը կիւլիւշիւ արասընտա սէյֆիեհէ-
նին գամբանասը չալընմաեա պաշլանտը : —
Բիէր րէտօն թարլալարըն արասընտուն եօլու-
նաւտէվամ պիրլէ, հարիգին տայիմա պիւշիւ-
մէքտէ պուլունան շէօլէլէրի ալթընտա օրմա-
նըն սինօրունա մուվասըլէթ իթտիկինտէ, ու-
զագտան, պիր թագըմ ատէմլէրին՝ ճիվար գա-
րիեհլէրտէն կէլմէքտէ օլան թուլումպալարըն
արգասը սըրա կիթմէքտէ օլտուգլարընը կէօր-
տիւ, վէ իւշ չարեհէք սաաթ զարֆընտա Սմ-
պօազ քէօրիւսիւնէ մուվասըլէթլէ, ճիվար-
լարտա քիմսէ պուլունմատըղընա թէէմին օլ-
տուգտան սօնրա, հէյպէսինի լօար նէհրինէ
աթտը, վէ եօլունա տէվամ իտիպ, կիճէնին
պագիւսինի, քիւհնէ պիր էվին մաթղէնլէրին-
տէ կէշիւտի, վէ սաաթ ալթը պուլունգտա պիր

Թրէնէ րաքիպէնս՝ սաաթ օնու էլլի եհտիտայ,
գըգա կէշերէք, Բարիս ըսթատիօնունա վասր
օլմըլ Կայքի մասնընա մանապը՝
— Իբրի սաաթ աօնրա՝ խապիսի մերքուգա մի
տալեալը պիր խաաթէ մէ գլեաթէթիւնէ կիրիպ,
բրէնա թօթօրուն խանէսի գարչըսընտա տուր
տու, վէ խանէյի մէգքիւրտէ խըղմէթ բեադը
լարն կիտիպ կէլտիքլերինի, վէ սաքին ճիր
հալտէ պուլունտուգ լարնը կէօրտիսկիւնտէ,
բէնտի բէնտինէ՝

— Հէնուզ պիր շէյտէն խապերլէրի ծըթ
մալը տըր, պէքլէեյիմ պագալըմս տէտի՝

Արապը չօգ կէշմէյիպ, սաաթ պիր պուշուգ
սուլարընտա, մերգում՝ եարը աչըգ զանքիւ
չիւք գարուտան հավիեհէ, աթֆը խազար իւն,
պիր գուբէ արապասը ճըգարըրպ, շիւպհէթիգ
բրէնսի Ժիւլիէն-Լագրուա սօգալընա կէօթիթը
մէք իւզրէ պէյկիրլէքի գօշըլտուզու Ենպտէ,
պիր թէլէկրաթ միւպէգգիսինին, գօնաղա տօղ
ըրս իլէպէեհէք, գարուեռա շալըպ, փշերի կիր
տիկինի կէօրտիւ, վէ ֆիքրինտէն,

— Տիգգաթ լագըմ տըր, տէտի՝

Պու սըրատա պիգիմէ պերապեր Հէքթօրուն
գարեօլա օտասընա կէլմէշերինի օգուեանը
ըմրզա բէճա իտէրիլ՝

Մէրգում՝ թօալէթիւնի իբմալ իթմէքտէ օ
շուպ, հէր կիւնքի կիպի Լիւսիւն վիղիթա վիր
մէեհէ հազըրլանքեօրաու, Եու գատար բի, եիւ
գիւնտէ պիր էսէրը մահգունիյեթ միւշահէտէ
օլունուպ, պու իսէ, տօգթօր ֆրէպօնուն վրա

գուհ վէճախմբ, գէպէպիցէ խտի, չիւնքի բրէնս
հէր, նէ, գատպոյ, Պիւլպիւլէ, օլան շիտտէթի
մուհապպէթինէ տպրնշ խտի իսէ տէ, պիշարէ
տօթթ օլուէ զպպրնտան տօլայը տա պիր սփէր,
լիւ քէնտիթի թէսէլլի իտէմէտօրտու :

Հէր նէ հալ իսէ, բրէնսին օտասը խրդմէթ.
քետըր, կիւսիւն, եալտըզըր պիր թապազ իւշ
դէրինտէ մապի քէնկի պիր մէքթըսա մահֆա,
զասը թաթաղազ, էֆէնտիսի նէզտինէ կէլտի,
վէ «էֆէնտիսի, զաթընըզա պիր թէլէկըաֆնա,
մէ կէթիրտիմ» տիւէրէք, մահֆաղաէր թէս
լիւսիթաի :

Հէքթօր, էնէմիլիէթ վիքմէէրէք, մէզ
քիւլ թէլէկըաֆնամէլի պլլայ, մահֆաղաէր
էքրթաք, վէ պիրէնսի սաթըրլարընը օգուր օ-
գուլազ, էէպիւս պիւսպիւթիւն սարարտը :

Սուրէթի թէլէկըաֆնամէ.

« Պու կիւնէ վէզէլայտա տէնէթլի պիր հարիզ վու-
զու պուլուպ, բրէնս Բէթինալտ տը Գասթէլ-Վիվան
կիւնպէլա ալէվէր իշխտէն գուրթարըլաք իսէ տէ,
ղաեթ թէնլիքէլլի սուրէթտէ եարալանտը Սէյֆիէ
վէ ախըրար միւհթէրէք օլտու, վէ օն իքիքէս ալէյ
կիր տաիի եանտը : — Մ. բրէնսին հէր հայտէ վէ-
ղէսեա կէլմէսի լազըմ տըր : »

Պզ թէլէկըաֆնամէ, էմաք քեպհեասը թա-
րաֆընտան իմզա իպիլիշ իտի :

— Մատտի գիւտնէար հիշ պիր շէյ տէլիւ
տիրէր, — տէտի բրէնս էիւքսէք սէտա իլէ,
— լաքիւն, զսիննտէ պուլպնան պպպայըղը-
մին թէնլիքէլի սուրէթտէ եարալանտաք, մու-

ճիպի տէհչեթ տիր : — Սօն պիր տէֆա տահա
օլտուն , քէնտիսինէ պարըլապիլսէ՛ իտիմ , , ,
— Ահ * ֆէլաքէթլէր լաէնգաթի եէկտիկէրի-
նի թաագիպ իտիեօրլար . . . Հէր նէ հալ իսէ ,
շիմտի պէն վէղէլաեա կիթմէլիյիմ :

Հէքթօր՝ պիր շըմէնտըֆէր բուսուլասը ա-
լըպ , մուայեհէնէ իթտի , վէ սաաթ սէքիզի էլ-
լի եէտի տագըգա կէչէրէք , Ամպօազա վասըլ
օլմագ իւզրէ , սաաթ իքիյի եիկիրմի տագըգա
կէչէրէք հարէքէթ իտէճէք պիր թրէն պու-
լունտուղունտան ,

— Ղայպուպէթիմին սէպէպինի անլաթմագ
իւզրէ , Լիւսիլէ իքի սաթըր պիր թէզքերէ եադ-
մաեա վագթիմ վար տըր , վէ թամ վագթին-
տէ ըսթասիօնա եէթիչէպիլիբիմ , տէտի , վէ
տէրհալ պիր քեաղըտ ալըպ , սիւրաթլէ անթի-
տէքի սաթըրլարը թահրիբ իյլէտի .

« Սէվկիւլիւմ Լիւսիլ ,

« Գաթ պէ գաթ խաեըրսըզ պիր խապէր ալտըմ ,
Ամպօազ եագընընտա միւթէսարըրֆ օլտուղում վէ-
ղէլայ նամ սէյֆիեհէմ միւհթէրէք օլմուշ , վէ պէնիլ
պապալըղըմ ինթիեար բրէնա տը Գասթէլ-Վիվան
տախի հարիզ էսնասընտա աղըր սուրէթտէ եաբա-
լանմըշ տըր : — Պինապէրին սիզի կէօրմէքսիզլին օլ
ճանիպէ կիթմէեէ մէճպուր օլտուղումտան , զաեէթ-
լէ թէէսսիւֆ իչինտէ իսէմտէ , հարըն ամտէթ ի-
տէճէկիմի մէմուլ իտէրիմ : — Էկէր կէճիքէճէք օլուր
իսէմ , պա թէլէկրաֆ սիզէ պիւտիլիբիմ :

« Պէն սիզի սէվէրիմ , սիզ տախի պէնի սէվմէքտէն
տուր օլմաեըն :

« Հէֆթօր »

Բրէնս իշպու մէքթուպո մահճաղա տէրու
նինէ վաղ իլէ , ատրէսինի եաղտը , վէ քէնչի-
րէտէն տիշարը պագտըքի , պու արալըդ գու-
բէ արապասը , աթլարա գոշուլու օլտուղու հալ-
տէ , հաղըր պէքլէեգրտու :

Հէքթօր օտասընտան աշաղըեա ինիպ , վէ
Լիւսիլէ եաղտըղը թէզքիրէյի օտասը խըզմէթ-
քեարընա վիրէրէք :

— Լուի , չաբուգ պու մէքթուպ մահճլլինէ
կէօնտէրիլմէլի տիր , չաբուգ , անլաեօրմու
սուն , տէտի :

— Անլատըմ , էֆէնտիմ , անլատըմ :

— Պէն վէզէլաեա կիտիեօրում , վէ պու ազ-
շամ տէօնմէեէճէյիմ , — տէեու իլավէ իթտի
կէնճ բրէնս :

Պատէհու արապասընա աթլաեարագ , արա-
պաճըեա ,

— Օրլէան ըսթասիօնունտա , թրէնին պաշ
թարաֆընա , չաբուգ . . . տէեու պաղըրտը :

Արապա սիւրաթլէ հարէքէթէ պաշլատը ,
վէ թէք կէօղ դարունուն եանընտա աեադտա
տուրմագտա օլտուղունտան , Մ. տը Գասթէլ-
վիվանըն սօն սէօղլէրինի իշիթմէքլէ , սէվին
ճինտէն նաշի էլլէրինի օվուշտուրմագտա իտի :
Բրէնսին օտա խըզմէթքեարը իսէ , քէնտի
քէնտինէ ,

— Ղալիպա պու մէքթուպ բէք միւսթաճէլ
օլմալը տըր , պարի պիր քօթիօթի վասըթասըյ-
լա կէօնտէրէյիմ , տէտի , վէ տէրհալ սօգաղա
յեղըպ , վէ իլք տէֆա գարչըսընա չըգան մա-

հոռւ թէք կէօզլիւնիւնք եէշիլ րէնկիլ էլպիտէ,
սինի վէ պագ ըր միտալեասընը կէօրմէ քլէ, նա
ղարը տիգդաթը ճէլպ օլունառէ ր վէ մէրգում
կէ լադըրտըկա կիրիշէրէքս

— Սիզ դ օմիսիօնէրմիսիսիգէ — տէեռ սիւալ
իթտի :

— Եվիթ, միւսիւ, վէ էմրինիզի իճրաեէ
հաղըրում :

— Պիր մսհէլլէ պիր մէքթուպ կէօթիւրիւր.
միսսիւնիսը :

— Հայ հայ . . . նէրէեէ կէօթիւրիւլէճէք
տիր :

— Պէլվիլտէ ժիւլիճն-իաքրուա պօգաղնա :

— Սնլատըմ ր զաթէն պէնտէնիզ տէ Պէլվիլ-
տէ սաքին օլուրում :

— Մատմուաղէլ Էիւսիլ Կօնթիէյի սօրա-
ճագսընը :

— Բէք իյի, էֆէնտիմ :

— Յըն սիզէ խրտմէթիցիլէ միւքեաթաթէն
իւշ ֆրանգ վիրէյիմ :

— Թէշէքքիւր խտէրիմ, էֆէնտիմ, — ալը-
նաճազ պիր ճէփապ վաճ ոյ տըր :

— Խայր . . . սալթ մէքթուպու վիրիրլինիլ ?

— Էաքին միտալեանըղըն նիւմէրօսու դաշ տըր :

Թէք կէօզ, « հադ գընըզ փար տըր » տիեէ :

րէք, միտալեասընը խըզմէթ քեարա իրաեէ իթ
տի, վէ խըզմէթ քեար տալի :

— 1347 տիր, — տէտի, վէ իլալէթէն, —

հայտէ ելիլտիմ, արթըզ եօլունօղա տէփամ

խտէպիլիքսինիլ, — տէքու պէեաջ իթտի :

Լուի քանազան կէտի, վե՛րեք կէտգիր քան
բրէնսին վե՛րթուպունու չեղտանքնա փաղ ինչ,
մո՛հէլի մեղքիւրտէն Երազլանտը, վե՛րտե-
րունինտե՛ քիմնե՛ օլմանարագ փիթմէքտե՛ պո-
լունան արապաեը օուլտուրուպ, անրնչա յի-
նըվիէվին նեղտինէ կիթտի, վե՛ մեղպոպե՛ իլե
ուղուն միւտտէլձ վե՛ շիւպնե՛ սիղ զանեթ ԵճԵՎ
միյեթթի մատտէլէր Վիզէյինէ կե՛զրիւ շաիւքի,
էլպէթթե՛ Եապընտա Եպաթր միւլադաթը սմ-
լանաճաղը:

Աղջամըն Կաթթ սեքիցրատտէլէրինտէ, սաթ-
թե՛ Գօվիտիթնէր, յիւլիէն-Ղազրուա սօգաղը
բե՛ջէսինտէ արապատան աշաղը ինէրեք, Պիւ-
պիւլին սաթին օլտուղու խանէտէ Գաբուճու-
նուն օտապքնա տախիլ օլտու ի վե՛ սախթե՛ պիր
սէտալ իլէ:

— Աղի զէմ մատամ, մամզէլ Լիւսիլ Գօնթիե՛
գուրատա՞մը զթուրուր, տէեու սիւալ իթտի:

— Էվլէթ, տախիւրէսի պէշինճի գաթտա՞ մօլ
թարաֆտաթի գաբու տուր... — Բէնաթիսի-
նէ պիր տիեէճէկինի՞ զմի վար ալը:

— Մեղպուրէեէ պիր մեքթուպ կէթիւրտիմ:

— Քիմտէն:

— Պիլմէմ... — Պանա պու մեքթուպու պի-
րինճի փրանսօա սօգաղընտա վիրտիլէր:

— Բէնք իյի, ճէվապ ալընաճա՞ղ մը տըր:

— Խա՛յր, մեքթուպու գաբուճու գատընա
պրադ մաղլըղը, վե՛ պիր ան էվլէլ մամզէլէ
թէսիմ իտիլմէսինի, բէճա իթմէքիկի թէնպի՛ն
իթտիլէր... — Շու գատար քի պանա պզճա

իւնքեթ վիրմիչ օլտուգլարընտան՝ ա'լըն, Կէն տէ սիղէ երկիրմի — պաղչիչ վիրէ յիմ՝

Գաբուճու գատրն ալտըղը ագչէ յի ճէպինէ աթըպ, օտնաբընըն գաբուսունու գաբատը, Վէ սիրաթըն ներտիվէնտէն եօգարը չըգարքէն,

— Պա'գըն, գուշ կիպի ճըշուեօրում, ու. չոճեօրում, — տէեու պաղըրտը,

— Բէ'ք էյի, բէ'ք էյի . 2. — տէտի թէ'ք կեօզ, վէ իլավէթէն տաթի քէնտի քէնտինէ, — եարըմ սաաթա գատար իքինճի մէքթուպ էյի վազըթտա Կէլէճէք և վէ թէէնսիրինի իճրա էյլէԿէճէք տիր, — տէեու պէեան էյլէտի, վէ Բարիս սօգաղընա վաորլ' օլուպ, ատի պիր գաճվէխանէտէ օթուրտու, վէ պիր պիրա կէ. թիրթտի իսէ տէ, մէրգումնն պու պիրաեը կէթիրթմէսի, իչմէքտէն զիեատէ, կէօթէ. րիչ էչին իտի,

Կէլէլիմ Ղիւսիլին տայիրէսինէ : Օլ կիւնիւ մէզպուրէյ Էօյլէ յի տէօրթ սաաթ կէչէրէք, իղթիրապա տիւչար օլուպ, տալիլըն տալիլըն տիւչիւնմէեէ պաշլամըչ իտի, չիւնքի չէքթօր, գուվիլէթի՝ տիշարը չըգմասընա միւսաատէ ի. տէլիտէն, վէ րէսմէն կէնճ գըզ իլէ նիշանլան. մասընտան պէրի իտի քի, հէր կիւն մէզպու. րէեէ վիրգիթա վիրտիկի հալտէ, իլք տէֆա օ. լարագ օլ կիւնիւ վիրգիթասընտա գուսուր իթ. մէքտէ իտի :

Յիւլվագը բրէնա՝ հէր կիւն, թամ սաաթ ի. քիտէ կէնճ գըզըն խանէսինէ կէլիպ, շաեէտ պիր ազ կէճիքսէ իտի պիլէ, պու թէէթիւր

չօգ սիրամէտիկի ճիհէթլէ, հէր հալտէ պիր
սէպէպէ մէպնի ծլռլ քտի: Պինապէրին օլ
կիւնիւ տաթի լիւսիլ, սաաթ տէօրթէ գատար
չօգլուգ տիւշարը էնտիչէ օլմատը, վէ լաքլն
սաաթ տէօրթ վուրունճա, քէնտի քէնտլինէ Կ
«պու թէէխիւրէ հիչ սէպէպ օլամազ» տէտի,
վէ տիթրէտէրէք չալըշտըղը սըրատա, կէօ-
զիւնիւ տէ տիվարտա ասըլը օլան սաաթ տան
տերրամաեօրտու, վէ տագըգալարըն իյնէսի
եիւրիւտիւքճէ, էնտիչէ վէ իզթիրապը, մէզ-
պուրէյի զիեատէսիլէ թազեիգէ պաշլամըշ-
լար իտի:

Լիւսիլ, սաաթ պէշտէ, օթուրտուղու եէր-
տէն գալըգ, բէնչիրէտէ տօղրու իլէրէտի,
վէ բէնչիրէյի աշըպ, պագմագ իւզրէ տիշա-
րըեա տօղրու էյիտիկինտէ, Ֆիքրինտէն չու-
մէօզլէրի կէչիրտի:

— Աճապա նէ՞ վագը օլտու . . . — Մէր-
գում չիմտիտէ տէկին սէօզիւնտէ ասլա գու-
սուր իթմէմիշ տիր . . . — Տօղրուսու պու դայ-
պուպէթ, պէնճէ բէք տէ իյի պիր ալէամէթ
կէօրիւնմէեօր:

Պիշարէ գըզըղաղըն պու արալըգ աթէշ կի-
պի եանմագտա օլան եանաղընա պիր տամլա
կէօզ եաշը տիւշտիւ, վէ բէնչիրէյի գաբաեա-
րագ, մաքինավարի պիր սուրէթտէ թէյզէօի-
նին վէ քէնտիսիսին ագչամ թաամընը թէտա-
րիք իթմէքլէ մէշղուլ օլտու:

Պէեանէ հաճէթ օլմատըղը իւզրէ, մէրգու-
մէ զէրրէ գատար պիր շէյ եէմէտի, վէ սալթ

այիլէ գատրն թաամ խոհայ ձ սօնրա տախի դգլ
 թուգ սանաալեէսինտէ ույգնւեալ տալոր :

Պատթըն ագրէպի հալեա ահէ ծթէ անհգթէ
 վէ պիր սիեադ իւզրէ եօթունա տէվամ իթմէք
 տէ գուպ, իքի տէֆա տայիրէսին տէվր իթտի :

Լիւսիլ պու սըրատա ատէթա ագլընը զայա
 իթմէք տէրէհէսինէ կէլիեօրտու : Մէզպուրէ.
 նին ֆիքքինտէ պիրի պիրինէ մոզայիր օլտրագ
 հուպլէ կէլէն միւլահաջալարը պուրտճըդ տա
 պեեան իթմէքտէն սարֆը նաղար իլէ, շու
 գատար տէրիգ քի, մէզպուրէ հիսս կլլէսիկի
 միհն ու մէշագգաթը, միւտտէթի էօմրիհնտէ
 հիսս իթմէմիշ օլուպ, գըսգանճլլգ տէնիլէն
 տուպրունուն քէսկին վէ գէհիրի ուճու իսէ,
 պիլա ֆապա վէ լաէնգաթի պիշարէյի թագ
 երգ իլլէմէքտէ, վէ պարօն տը Պասարօ մարիդ
 ֆէթիլլէ գուրուլան տուղաղա տիւշմէսինէ եօ
 աչմնգտա խտի :

Վէլհապը կէնճ գըջ, սաաթ սէքիզի պիրազ
 կէշէրէք, արթըգ թէհամիւլէ թագաթը գալ
 մատրդընտան, վէ պէհէմհալ իշի տէ անլամագ
 իսթէտիկինտէն, քէնտիյի թէհիքէեէ գօյ
 մագըղը վէ չէթթօրու կիւճէնտիրմէքիկի կէօ
 գէ ալարագ, պիրինճի ֆրչանսա սօգաղնա
 կիթմէեէ հաղըրլանըքէն, դարուսու իքի տէ
 ֆա եալաշնա չալընտը, վէ Լիւսիլ սէվինճիկ
 տէն նաչի տիթրէեէրէք, կիտիպ դարուհօ
 աշտըղընտա, էշիկ իւզէրինտէ գարուհօ գպ
 տընը պուլտու քի, թէպէսսիւմէ կէնճ գըջ
 պիր մէքթուպ վիրէրէք :

— Ծաւմբէլ Պիւլպիւլ, Գիւս մէքթապուս Գիւ-
կէ իթա իթմէք իւզրէ պիր գօմիսիմէր կէ-
թիրմի . . . — Դալիպա միւսթաճէլ պիր իշ-
տէն տօլայը օլմալը մըր . . . Էէմ տէ պիրինճի
Ֆրանսօսա սօգաղընտան կէօնտէրիմիշ տիր,
տէտի :

— Թէչէքքիւր խտէրիմ, — տէեու ճէվապ
ժիւտի կէնճ գըզ, մէքթուպու էլինէ պըզ,
պիր տէ թէյզէսինէ պադարադքի, գաքն-
նօն աշրքիտար վէ վազը օլմն լազքըտըլար սե-
պէպիլէն, ույդուպունտան տեանմամը իտի,
Չիւսիլ տէրֆալ լամպանըն եանընա էազլա-
շպ, մէքթուպուն մահֆադատընա պթֆը նա-
ղար իթտի, վէ քէնտի քէնտինէ,

— Էէքթօրուն եազըսը տըր . . . քէնտիսի կէ-
լէմէտիկինտէն, զալիպա պանա մէքթուպ եադ-
միշ տըր . . . — Ա՛հ, եիւրէկիմ բահաթլան-
տը, տէտի, վէ միհրի եըրթըզ, մահֆադատըն
տէրունինտէքի թէզքիրէյի զգաւտու . . . Էալ պու-
քի, տիւտուղու թէզքիրէ, բրէնսին ճազը-
գի թէզքիրէսի օլմայըպ, թէզարըն եազարըր
թէզքիրէ խտիքի, օգուեանլարմըղճա մու-
ղիւմ օլտուղու իւզրէ, միւնտէրիճաթը շուստան
իպարէթ խտի .

« Ազիզէմ Լիւսիլ,

« Պազը մուհիմ մատտէլէրտէն տօլայը տէօրթ պէշ
« կիւն իշին, վէ հաթթա սիլլի իրէ խօտ պէ խօտ
« վէտալաշամեդարադ, Բարիստէն հարէքէթէ մէճպուր
« օլտուղումտան, պիզզարուր սէյեահաթըմըզ թէե-

« խիւր խտեճէք տիր , Պու թէ էխիւրիւն չիւպէսիդ սի-
« ղի միւքէտտէր գըլաճաղընը պիտիկիմտէն , էսէֆ
« խտէր իսէմտէ , չի՛ չարէ քի , վուգուաթլար քէնտի
« միւրատըմա ըաղմէն իշի պու եօլտա թէրթիպ իթ-
« մէքտէ տիրլէր :

« Հէր տայիմ խաթըրէնիղլէ մէշղուլ :

« Հէթթօր ՏԸ ԳԱՍԹԵԼ-ՎԻՎԱՆ »

Պիւլպիւլ իւք զաթըրլարը , օգուր օգուամաղ ,
եիւղիւնիւն ըէնկի էօլիւ կիպի սարարտը , վէ
տօգտգլարը , էլլէրի վէ թէ քմիլ վիճուտի տիթ-
ըէեէրէք , վէ պօղուգ պիր սէսլէ տէ ,

— Կի՛թմիշ . . . կիթտիկինին վէ սէյհասա .
թըմըղըն կէրի գալտըղընըն խապէրինի տէ մէյ-
եուսիյեէթպախշ պիր սօղուգլուգլա պիտիր-
տիկի սըրատա , խալիսանէ վէ սամիմի օլարագ
հիշ պիր էսէֆ վէ եա քէտէր պէեան ի՛թմէ-
միշ . . . — Ա՛հ , պէնիմ հիսսիեաթըմ . . . տէ-
տի , վէ իւք ճիւմլէյի թէքրար օգուեարագ ,
պաղ ճաւիմ ճաթիլէր . . . լաքին աշգ ու մու-
հապպէթիմիղտէն մաատա , տիկէր մուհիմմ
մատտէլէր օլապիլի՛ր մի . . . — Պէնճէ պու
սախթէ կիտիշ , գաթը մուխապէրէեէ տէլա-
լէթ տիր . . . — Անլա՛շըտը , Հէքթօր պէնի
արթըգ սէվմէեօր . . . լաքին աճապա հի՛շ մի
սէվմէմիշ տիր , տէեու պէեան իթտի :

Մէղպուրէ պու սէօղլէրի սէօլլէտիքտէն սօն-
րա , պիր իսկէմլէտէ օթուրտու , վէ եիւղիւնիւ-
էլլէրի իշինտէ կիղլէյիպ , ալիլէ քէյգէսինի
ուեանտըրմամագ իւղրէ , սէսիղճէ աղլամեա
պաշլատը :

իշպու տէրունի քէտէր ու էլէմ խալլի միւտ-
տէթ տէվամ իտիպ, նակէհան կէնճ գըզ պա-
շնը եօգարը գալտըրտը, զիրա գաբուսունուն
իքինճի տէֆա օլարագ չալընտըղը սէսինի ալ-
մըշ իտի, վէ, « աճապա եէնի պիր քէտէր խա-
պէրի՛մի տիր » տիւէրէք, գաբուսու աշմաեա
կիթտի :

57

Դօմիսիօնէր գըւաֆէթինտէ, վէ պիր կէօչ
ղիւ քէօր վէ սագալլը օլարագ, պիր քիւհ
սէ, գաբունուն արգասընտա աեագտա տուր-
մագտա օլտուղունտան, կէնճ գըզ :

— Քի՛մի իսթէեօրսունուզ, մի՛ւսիւ, տէեու
սիւալ իթտի :

— Մամէլ լիւսիլ Կօնթիէ սի՛զմիսինիզ, —
տէտի մէրգում քէօր, ճէվապ վիրէճէք եէր-
տէ սիւալ իտէրէք :

— Էվվէ՛թ, մի՛ւսիւ, պէն իմ :

— Էյլէ իսէ, պու մէքթուպ սիղին տիր :

Մէրգում պու սէօզլէրի սէյլէտիկի սըրա-
տա, պիչարէ գըզճըզագա պիր մէքթուպ վիր-
տի, վէ օ տախի մաքինավարի պիր սուրէթտէ
մէքթուպու ալտը : Մէզպուրէ ղաեէթլէ հսյ-
րէթ իչինտէ գալըպ, մէքթուպու կէթիրէնէ
պաղը շէյլէր սօրաճագ իտի իսէտէ, չախսը
մէզպուր գաբուսու գաբաեըպ, նէրտիվէնտէն

ինմէ եւ պաշտօնը ընտան , քէնտիտինէ պիտ չէյ
սորմանա վագթի օլամատը :

Պու արալըդ ալիլէ խաթուն տախի ուեան ,
տըղընտան ,

— Շէ տիր օ գըղըմ , տէեռն սիրալ իթաի :

— Թէյղէճիկիմ , պիր մէքթուպ տուր :

— Շիւպհէսիզ բրէնս թարափընտան օլմալը :

— Քէնտիտի կէլմէտիմ :

— Խայր , թէյղէճիկիմ , կէլմէտի :

— Էյ վագթըմ կէճ մի տիր :

— Սաաթ սէքիզի պիր գաչ տագըգա կէչիեօր :

— Էյլէ իսէ , պէն արթըգ եաթաղըմա եա-
թաթըմ , չիւնքի , հէր նէ գատար պիր գաչ
աչդու ալտըմ իսէ տէ , երնէ ոճյոու Ֆէօղէ-
րիմտէն աղընօր :

— կէլինիզ , թէյղէճիկիմ , Էլպիսէնիզի չը-
դարաներմ :

— Խայր , խայր , Էվվէլա սէն մէքթուպու-
նու օգու :

— Թէլաչ իտէճէք պիր սէպէպիմ եօգ տուր
... պիր աղտան օգուրում Ֆաիզ շիմտի պաննա
կէլինիզ :

Պէօլէճէ Լիւսիլ , իհթիեարէ գատընը եա-
նընտաքի օտանա կէօթիւրիւպ , Էլպիսէնի
չըդարալդտան սօնրա , Վարեօլասընա եաթըրը :

Պիլարէ Էօքսիւզ գըղէ մէքթուպուն մահ-
ֆազասը իւղէրինտէ եաղըլմը ծլան քէնտիտ-
րէսինին , պիր մէճհուլ Էլ մարիֆէթիլէ եա-
ղըլմը օլտուղունու կէօրէրէք , հիսսի թապի-
սի իլէ տիւջարը տէհէթ Յուու , վէ իշիտէ

Ֆելաքէթ խապեօրի եագըլմը, օլտուղունու զանն
կըտեկի մէջ քիւր մէքթուպու աշմագ տան քիւ-
նաթ խախթորու, ըսքին պիր քերրէ ինթի-
եարէ թէ յոյնի գարեօլաքնա եաթլու, ույ-
գուեա պտըննա, Պիւլպիւն պիր գաշ տագըճ
գա տահա պէքէտի, վէ սօնրա իշպու թէճ
րէտտիւտիւնտէն տօլայը մահճուպ օլարագ,
մալիւմիւմիւզ օլան մէքթուպուն մահճագասը,
նը երթար քի, հապ էլ իգթիզա միւնտէրի-
ճաթընը պիր տէֆա տահա օգուեանլարըմըզ
արզ ու պէեան իթմէքիկի էլզէմատտ իտէրիզ:

« Մանուկազէլ Լիւսիլ ,

« Յիզի պտաթընթօլար: — Մ. աը Գաթէլ-Ա խիանը ,
պիզի կէօրմէ եէրէք սիզտէն եիրագլաննաւնա մէճպուք
զըլան մուհիմ մատտէլէրին նէ կիպի շէլէր օլտու-
ղունու անլամագ իսթէրսէնիզ , պու ազշամ Գըրի-
թէճԼՏԵ ՊԱՍ ԱՏԱՍԸ ՍԷՅՖԻԵՆՍԻՆԷ կէլինիզ : —
Օրանս կէլմէք իշին, Սէն-Մօր-լէ-ճօսէ ըսթասիօնդուն-
տա շըմէնտըֆէրտէն ինէրսինիզ, վէ պիր քերրէ Գը-
րէթէլ քէօքրիւսիւնիւ կէլինճէ, սէյֆիէնէ վասըլ օլ-
մագ իշին հէր քիմէ եօլ սօրսանըզ թարիֆ ալըրսը-
նըզ : — Իշպու մէքթուպու սիզէ եագան զաթ , մու-
հասպէթ ինիզին նէ տէրէճէ խնլիս վէ սաւիմի օլտու-
ղունու պիտիկիւնտէն , սիզէ ալէագատար սրուլուն-
վագտա տըր : — Յիզին պիր քէլամընըզ , բէվկիւլիւ-
նիւզիւ , սալթ իւնվանը իլէ վարիտաթընը գապթ իթ
մէքիկի տիւլիւնէն պիր նալաեըզ գարընըն տուգադ
ղնտան գուրթարմանա քեաֆի ջլաճագը ինթիւկ-
տէն պալիտ տէրիւ տիր :

« Իմսի սէվկիւլիւնիւզիւ մուհագգագ պիր զապու-

տան գուրթարմագ իշին, գահրամանլը անէրէճէսին տէ ճէսուր օրմանըր, վէ կիթմէքտէ օլտուղու կիր տապը բրէնս տը Գասթէլ-Վիվանա կէօսթէրմէնիդի խալիսանէ օլարագ սիզէ իխթար խէրիմ: — Մէր գոսիուն նամուսու, հաթթա էօմրիւ տախի թէնլիք քէտէ պուլունուեօրլար, զիրա բրէնսին սիզէ ին բաի խիեպնէթլէ, քէնստիլի ֆէտա իթմէքտէ օլտուղու մախլուգ, հէր կիւնա ճինապէթի ինրապէ միւգ-թէտիրէ տիր: Զաթէն մէզպուրէ էվլատընը էօլտիր միւշ պիր գարը տըր: Պունու բրէնսէ իսպաթըլլա անլաթմագ իշին լաղըմ կէլէն վասըթանըն սիզէ ի թասը տախի իշիմալին խարիճինտէ տէյիլ տիր:

« Պինապէրին, մնտուագէլ, թէրէտաթիւտ իթմէյին, վէ տօգթօր Անթօնէն Զրէպօնուլ տօսթու պուլունան միւհթէքէմ պիր գաթըն սէօղիւնէ ինպլիքն քի սիզին գըմէթ վէ աէեէրինիդի պիտիկիւտէն, միջէ թէվէճհիւհիւ վար տըր: »

Լիւսիլ՝ սօն սաթըրընա գատար իշպու մէքթուպու օգուտուգտան սօնրա, պիր գաշ սանիյեէ գատար հայրէթլէ վէ գըմըլտանմայըպ աղըր աչըգ, վէ կէօղլէրի տալըն տալըն գալա գալտը, վէ եիւղիւ ալթիւսթ պիր հալտէ օլարագ աեաղա դալգըպ, քէնտի քէնտինէ:

— Ահ, պէնիմ ճէսարէթ վէ սատագաթըմա իտիլէն իշպու միւրաճաթ, պօշա կիթմէեէճէք տիր: Նէ՞ լաղըմ պանա եաշամագ, պէն Հէքթօրու գուրթարմագլըղը թէճրիւպէ իթմէք իսթէրիմ, վէ էկէր էօլիւր իսէմ, ասլա էսէֆ իթմէմ, չիւնքի պունտան սօնրա պէնիմ իշին եաշամագ նի՞նէ եարար, տէտի:

Պալատների սեփական լիւսիւնքէն առաջ հետեւեալ
ճանաչեալ սեփականութեան, պարտաւորեալ աշխարհը իւր
գլխով մէքթուպու ճէպինէ գոյտու ֆազաթ
բրէնսին խառնեալան նիշանընը համիլ օլան մահ-
ֆազանը մասանըն իւրերինտէ ունութարու :
Պատէհու պաշընա սիեահ պիր շաբդա գագ-
եուպ , պիր տէ քիւրք կիլինէրէք , ագչէ շիդ-
տանընը եէտինէ ալտը , վէ թէյգէսինին ու-
եումագտա օլտուղունա թէէմին օլունճա , օ-
տասընը թէրքէ , սիւրաթլէ ներտիվէնէրտէն
ինտի , վէ քէնտիսինի կէօրմիւշ օլմանան գա-
բուճունուն օտապը էօնիւնտէ պիլէ տուրմա-
եարագ կէչտի , վէ պիր քէրրէ սօգաղա վասըլ
օլունճա , եիւրիւմէեէ պաշլատը :

Օ կիճէ զիֆիր գարանլըգ օլուպ , ըիւզկեար
տախի պաթը թարաֆա տէօնմիւշ օլտուղու
հիհէթլէ , ճէսիմ պուլութլար իլէ միւթէրա-
քիւմ պոլլունան աֆագըն պիր ուճունտան քի-
կէր ուճունա էաթէքտէ , վէ վագըթ վագըթ
պուլութլար արասընտան սըյըրլարագ մահի-
թապ կէօրիւնմէքտէ իտի : Հավա նէմ վէ ա-
ղըր օլուպ , մեւգատտէմա Սէն քէօրֆէզինէ
եաղմըշ օլան շիտտէթլի եաղմըրլարըն թէք-
րար պաշլաեահաղը զանն օլունմագտա իտի :

Լիւսիլ Պէլլիլ պուլվարընտա , քիրա արա-
պալարը մէրքէզինին ասըլը սաաթընա պագըպ ,

— Սաաթ տօգուղու շարեէք կէչիեօր , եա-
եան կիթմէքտէ գապիլ տէյիլ տիր , տէտի
ֆիւրընտէն , վէ պիր արապաեա ըաքիպէն ,
քէնտիսինի վէնաան տէմիր եօլունա կէօթիւր-

մէսինի արապաճընաւ էմիր իթնի, վէ արապա-
տա անը անը կէօղ եաշլարը տէօքմէնէ պաշ-
լատը, Ագան կէօղ եաշլարը պիշարէյի պիր
տէրէճէ Ֆէրրահլաթտըզլարընտան, պիլնիս.
պէ քէսպի սիւքիւնէթ իյլէտի, վէ պիլէթ տա-
յիքէսինին քիւշատընտան օն տէօրթ տազըզա
էվվէլ, մէվգիֆտէ արապատան աշաղընա ի-
նիպ, վէ թարիֆ օլունմաղ տէրէճէտէ պիր իզ-
թիրապ վէ էնտիշէ իլէ, մէզքիւր տայիրէնին
աշըլմասընապ պէքէեէրէք, Սէն-Մօր-լէ-Ֆօսէ
իշին պիր պիլէթ ալտը քի, անտէն տաթի,
իմզասըզ մէքթուպուն քէնտիսինէ վիրտիկի
մալիւմաթ մուճիպինճէ, ֆրէթէյլ քէօբրիւսիւ-
նէ կիտէճէք իտի :

Մէզպուրէ, Սէն-Մօրտա կիտէճէք օլտուղու
մահէլլ հագգընտա ըսթասիօն մէմուրլարընտան
պազը մալիւմաթ ալտը :

Պու էսնատէ, ասիւման սիմսիեաւ օլուպ,
րիւզկեար շիտտէթլէ հուպուպ իթմէքտէ, վէ
աֆադտա զուհուրա կէլէն պիւյիւք շիմէք-
լէրտէն գարա պուլուլթլար միւշահէտէ օլուն-
մագտա, վէ եաղմուր տանէլէրի տիւշմէքտէ իտի :

Լիւսիլ պու հէնկեամտէ ատի հարէքէթ իւզ-
րէ երիւրիւմէյիպ, ատէթա գօշուեօրտու, շիւն-
քի թէրէսինտէ կիւրիւլթէմէքտէ օլան պօրա-
նըն քէնտիսինճէ նէ՞ էհէմիյեթի օլապիլիլ
իտի, մատամքի մատտէ՝ մէզպուրէնին իթի-
ֆատընճա, Հէքթօրու գուրթարմագ իտի : Հա-
սըլը պիշարէնին սըտգ ու սատագաթը, հէր
շէյի քէնտիսինէ ունուլթուրմուշ իտի :

Քրէթէյլ քեօրրիւսիւնէ մուվասըլէթինտէ ,
էվլէթ թիւ քէնտիկինտէն , անլէրին սիրէրինտէն
տէ մահրում գալտը : Զէվալը գրղճըղաղ ըիւզ-
կեարըն էլէմպախշ սէսինի վէ քեօրրիւսիւն յալ-
թընտաքի սուլարըն տէհշէթլի շամաթա վէ
պիւյիւք քեօրիւք հասըլ իտէրէք ճէրէեան
իթտիկինի իշիթմէքտէ իտի :

Քեօրրիւսիւն պաշ թարաֆընտա քեային
գահվէխանէ վէ լօգանթաւա պազը կէճ գալ-
մըշ միւշթերիլէր պուլունուպ , պունքար գահ-
վէ սէօհպէթի իտէրէք , սիկարալարընը թիւթ-
տիւրմէքտէ օլտուգլարընտան , պիշարէ գրղ-
ճըղաղ , ճիւլիճէ այտընլըգ կէօրիւլմէքտէ օլան
մէղքիւր գահվէխանէնին եարը աչըգ գաբու-
սունու եիթտի , վէ էշիկի իւզէրինտէ տուրուպ ,

— Բէճա իտէրիմ , Պաս ատասը սէյֆիեէսի-
նէ հանկը եօլտան կիտիլմէլի , տէեու սիւալ
իթտի :

Մահէլլի մէղքիւրտէ պուլունանլար քէմալ
իսթիղրապլա պիրի պիրլէրինէ պագըշտըլար ,
վէ գահվէխանէ վէ լօգանթա սահիպի , ճէ-
վապա աղաղ պիրլէ ,

— Քեօրրիւսիւ կէչիպ , սօլ գօլունուգտա գա-
վագ աղաճլարընըն պիւյիւք ճատտէսինտէն
եիւրիւսիւսիւզ , տէտի :

Մահէլլի մէղքիւրտէ , Բարիս ճիւվարլարընըն
քէյլիւլէրի գըեաֆէթինտէ , վէ գալըն գումաշ-
տան պիր մանթօեա սարըլմըշ , վէ եիւզիւսիւ
էնլի պիր շաքգա իլէ կիզլէմիշ օլարագ , պիր
գատըն պուլունտուղունտան ,

— Մա՛մզէլ սիւղ ապու հաղթատա հէր հախտե
եօլունուղու շաջըրանադսընըլ Իմաի պէն տէ
օլ թարափա կիտէճէք օլտուղու միւսան, իսթէր-
սէնիւղ պիթլիքտէ կիտէլիմ Ի տէտի :

— Ահ Ե մա՛տամ, պու հիմմէթինիղի մա մէմ-
նունիյտէ գապուլ իտէրիմ, աէեու ճէվապ վիր-
տի Լիւսիլ :

— Էօյլէ իտէ Կայտէյին կիտէլիմ :

Պու վէճհ իլէ մէճհուլէ գատուն վէ կէնճ գըլ,
քիւղկեար յիտտէթլէ էամէքտէ օլտուղու հա-
տէ, եան պէ եան քէօբրիւտէն կէչիպ, գալաֆ
աղաճլարը կէչիտինէ վանըլ սլտուլար, վէ մէկ-
քիւր աղաճլարըն եաբրադլարը տէօքիւլմիւ
օլմաղլէ, քիւղկեարըն շամաթասը կէչտիքէրի
եօլ իւղէրինտէ քէք իէտիտ օլմամաղլէ, պիրի
պիրլէրինէ պիր գաչ սէօղ սէօյլէեէպիտիլէր,
Շէօյլէ քի ք լիւսիլ :

— Մա՛տամ, Պաս ատասը տահա ուղաֆ մը
տըր, տէեու սիւալ իթտիկինտէ,

— Պիր չարեէքտէն Սալա ալլուէլարը տէլէն տէ
նիլէն մահէլլէ եէթիչիր, վէ անտէն տախի պէշ
ալթը տաղըգաեա գատար Պաս ապասըն վասըլ
օլտըրուղ, տէեու ճէվապ վիրտի :

— Օրաեա գատար պանա ըիֆադաթ իտէ-
ճէքմիսինիլ :

— Էվլէթ, Յիւնքի պէն տէ օ սէյֆիմէնին
տիկէթ թարաֆընտան եիւղ մէթրօ գատար ու-
ղադտա նաքին օլուրում . . . — Լաքին չա-
քուգ իտէլիմ, մա՛մզէլ, դալիպա պօրա պիլ
աղտան տահա զիեառէ քէսնի չիտաթ իտէ :

ճէք տիր . . . — Յիշ տէ պէնիմ կէտիկիմ եէր,
տէն կէշին . . . Շուրասը տիւզ պիր եօլ տուր,
օրատան կիտէլիմ :

Սանկիյե պէ սանկիյե վաղը օլան չիմէքէր-
տէն, իշպու իքի գաւառնլարըն կէշտիքէրի եէմ
եօլ աղարըպ, պու եօլ իւզէրինտէ տէրինճէ
թէքէրէք իզէրի աչըմըշ օլտուղու միւջահէ-
տէ օլունուեօրտու :

Էսնայի բահտէ, իքի գաւառնլարա պիր քէօյ-
լիւ բասթ կէշէրէք, քէօյլիւ պիւնլարա :

— Գա'տընճըգլար, գա'տընճըգլար, պու հա-
վատու սէտու թաքափընա կիթմէք քեւարը ա-
ղըլ տէյիլ տիր, զալիպա պիր աղտան չէտիտ
պիր սաղանագ պաղլաեաճագ տըր, տէտի, լա-
քին մէճհուլէ գատըն իլէ Լիւսիլ ճէվապ վիր-
մէեէրէք, եօլլարընա տէվամ իթտիլէր :

Յուրթունանըն շիտտէթի կիթտիքճէ արթը-
եօրտու, վէ եաղմուր տանէլէրի զիեատէ պիւ-
ժիւքիլիւքտէ վէ սըգ սըգ տիւշմէեէ պաշլա-
մագտա իտիլէր :

Լիւսիլին ըէփիգէսի, ճատտէ եօլտան՝ Յօ-
սարօնուն կէշմիշ օլտուղու եօլա սաբտը : Պու
եօլուն սօլ թարափընտա վէ չիթլէրին արգա-
սընտա Մարն նէհրինին պիր գօլու շիտտէթլէ
ճէրէեան իտիեօրտու :

— Իշթէ Սաղան պալըգլարը տէլիկինէեաղ-
լաշտըգ, վէ պիր աղտան ասըլ կիտէճէկինիլ
մահէլլէ տէ վասըլ օլուրուղ . . . — Էաքին,
մաճէլ, պիղ պու կիճէյի օ տէյփեէտէմի
կէշիրէճէքսինիլ, տէտի Լիւսիլին ըէփիգէսի :

— Պէն տէ պիլմէմ, — տէեու ճէվապ վիր-
տի, պիւշարէ գըզ, — շու զատար քի՜ն պու կի-
ճէ օրատա պուլունմասը լագըմ կէլէն պիր ա-
տէմ իլէ կէօրիւշմէեէ կիտիեօրում . . . — Ա-
ճապա սիզ իշպու սէյֆիեէնին սահիպլէրինի
թանըթմըսընըզ :

— Սահիպլէրի տէտիկինիզ սալթ Բաքիպի,
ղաեէթ կիւղէլ վէ տիւլէր, ինճի կիպի տիշէս
րէ վէ աթէշ կիպի կէօղլէրէ մալիքէ պիր գըզ
տըր քի, պիր թագըմ մայմուն իշթաշլըլար կէ-
լիպ պու գըզա եանըպ թութուշուրլար : Իշպու
սէյֆիեէտէ վագը օլան հալէաթ հագգընտա
ղարիպ թիգաեէթլէր նագլ օլունուր . . . Հաթ-
թա տէրլէր քի, նիչէ էրքէքլէր պուրաեա կէ-
լէրէք, պիր տախի տիշարը չըգամազ իմիշլէր,
լաքին պու սահիհ օլմամալը տըր, պունունը
պէրապէր, պէն օ Բարիպինին հէր չէյի իգ-
րարէ միւգթէտիրէ օլտուղունու զանն իտէրիմ :

Էօքսիւզ գըզ ճէվապ վիրմէյիպ, տիւշիսնիւ-
եօրտու, չիւնքի մէճհուլէ գատընըն սէօղլէրի,
իմզասըզ մէքթուպու հարֆը հարֆընա թաս-
տիգ իթմէքտէ իտիլէր : Պինապլէրին մէզպու-
րէ կէնճ գըզ, ֆիքրինտէն,

— Ա՜հ, տիմէք տիր քի Հէքթօր՝ պու մէք-
րուհ մախլուգ եանընտա պուլունմագլա թէլէֆ
օլաճագ տըր . . . — Լաքին ինչալլահ քէնտիսինի
գուրթարապիլէճէյիմ, տիմէքտէ իտի :

Պիր գաշ սանիյեէ տահա սիւքիւթլէ եիւ-
րիւտիւքտէն սօնրա, Լիւսիլին ըէֆիգէսի տուր-
տու, վէ Պիւլպիւլ տախի,

— Կէլաթի ք մի, տէեռու սիւսալ իթտի :

— Էվվէթ, մա՛մզէլ :

— Լաքին պէն հիշ պիր շէյ կէօրէմէեօրում :

— Կիճէ գարանլըղը զանէթ զիֆիր օլտուլ զու իչին տիր . . . — Իշթէ սէյֆիէեէ կէօթիւրէն քէօբրիւ քի, իւշ թախթատայն ի պարէթ օլարագ եարըմըշ տըր, պուստան տայիմա աշըգ օլան քիւչիւք պիր գարուեա կիտիլիր . . . — Սէյֆիէէ՝ պաղչէնին ուճուռն տա տըր . . . Պա՛գըն, գանատլարը արապըն տան տա ըշըգ կէօրիւնիւեօր :

Լիւսիլ, զիֆիր գարանլըգտա միւմքիւն մէր թէպէ էթրաֆը կէօզլէշտիրիպ, գարշըսընտա տոնուգ պիր ըշըգ կէօրտիւ, վէ պիր ատըմ գատար իլէրլէյիպ, հէման տայիմա տուրկուն իքէն, շու էսնատէ գապարմըշ պուլունան սուլարըն իւզէրինտէքի քէօբրիւեէ աեագ պաստը, վէ թախթալարըն սալլանմասընտան գօրգուպ ըիւճաթ իթտիկինտէ, մէճհուլէ գատըն :

— Հա՛յտէ, մա՛մզէլ, պէն սիզէ ըհհպէրլիք իտէյիմ, չիւնքի պու պինաեը եէրլի եէրինճէ պիլիրիմ, տէտի :

— Բէճա իտէրիմ, մա՛տամ, սիզ պանա սալթեօլու կէօսթէրիրուէնիզ, հագգընըզտա տէրէճէսիզ մէմնուն օլուքում :

— Էօյլէ իսէ, տուրուն պէն էօնէ կէչէյիմ, վէ սիզի գարուեա գատար կէօթիւրիւպ, պըրագաեւրմ : — Եայընըզ գալտըղընըզտա, աօլա գօրգմայըն, չիւնքի իչէրտէ հէր քէս աեագըն տա տըր . . . — Պուրատա սապահա գատար

զէփք ու ճիւղակիք իլէ վագըթ կէշերիլեր, վէ
կիւնտիւզլէրի տէ ուեուներ . . . — Պու մահէլլ-
տէ պուլունանլար պիր թագըմ Բարիպի էրքէք
վէ գատընլարտան միւրէքքէպ կիճէ քէրէնէք-
լէրի տիրէր :

Պաշը շարգարը գատըն պալէատէքի սեօզլէ,
րի իրաւա իթտիկի, վէ Լիւսիլին էլինտէն թութ-
մուշ օքտուղու հալտէ, քէօրրուտէն եիւրիւմէք-
տէ տվէ մուվաղէնէյի ղայպ իթմէմէեէ չալը,
մաքտա իտի, Պու աքարըք տէհշէթլի սուրէթ,
տէ կէօք կիւրիւլտէյիպ, շիմէքլէր զուհոր
իթտի, վէ շիւպհէսիզ Պիւպիւլիւն րէֆիդէսի
գօրգուսուստան նաշի րէֆի սէտա իթտիկին,
տէ, սէյֆիմէտէն չըգան գահգահալը պիր
կիճիւշ տախի, սոյքի մէրգումէեէ ճէվապ
վիրտի, վէ պու կիւլիւշ՝ Լիւսիլին գալպինէ
ֆէվգէլատէ թէէսսիր իթտի, հասըլը պու իքի
գատընլար, պաղչէ գարուսուստան կէշտիլէր,
վէ մէճհուլէ գատըն, քէմալ տէհշէթ իչինտէ
պուլունան Լիւսիլին էլինտէն չէքէրէք, «ար-
գամտան կէլի՛նիզ» տէտի, վէ պիրտէն պիրէ
կէնճ գըզ, նէմ վէ ըսլագ պիր թօբրաղա պաս-
մասըյլա, պաղթէթէն տուրտուղունտա, քէօյ-
լիւ գատըն,

— Նէ՞ օլտունուղ, տէեու սիւալ իթտի :

— Լաքին սու իչինտէ եիւրիւեօրուղ, տէտի
Լիւսիլ :

— Գօրգահագ պիր շէյ եօգ տուր, եաղ-
մուրտան գալմա էսէրլէր տիր, . . Սիզ չա՛-
բուգ կէլինիզ :

Լիւսիլ իթաաթ իթտի, վէ սէյֆիեէնին գա-
բուսունա կէօթիւրէն իւչ ատէտ թաշ գատէ-
մէլէրէ վասըլ օլունմաշ իքէն,

— Իշթէ պուրասը տըր, — տէտի մէճհուլէ
գատըն, — վէ արթըգ պանա պիր իհթիեա-
ճընըղ գալմամըշ տըր . . . գաբուեու վո'ւրուն,
աչարլար . . . պէն տէ կիտիեօրում:

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, մա'տամ, թէշէք-
քիւր իտէրիմ:

— Պիր շէյ տէյիլ տիր, մա'մըէլ:

Պէօյլէճէ քէօյլիւ գատըն կէրի տէօնիւպ,
գարանլըգտա նապէտիտ օլտու, վէ պու էս-
նաոէ թէքրար կէօք կէօրիւլտիւսիւ իշիտիւ-
տի, վէ այնի վադըթտա կէօյիւն եիւզիւ պիւս-
պիւթիւն աչըլմըշ տըր կիպի, հաղմուր եաղ-
մաեա պաշլատը:

Լիւսիլ գատէմէլէրտէն չըգըպ, պիր շիմշէք
զիեասըյլա, քիլիտաէքի անախթարը կէօր-
տիւ, վէ ֆիքրինտէն, « շիմտի աբանսըղ իւսթ-
լէրինէ վարաճաղըմ » տէտի, վէ գաբուեու վու-
րաճագ եէրտէ, պիզղաթ քէնտիսի աչտը:

ԽԻԹԱՄԸ ԳԸՍՄԸ ՍԱՆԻ

ՎԵ

ՃԻԼՏԻ ՐԱՊԻ

Die erste Abtheilung des Buchs ist die Geschichte der
Kaiserin Maria Theresia, die zweite die Geschichte
des Kaiserthums Oesterreich, die dritte die Geschichte
der Kaiserin Elisabeth, die vierte die Geschichte
des Kaiserthums Preussen, die fünfte die Geschichte
des Kaiserthums Russland, die sechste die Geschichte
des Kaiserthums Frankreich, die siebente die Geschichte
des Kaiserthums England, die achte die Geschichte
des Kaiserthums Spanien, die neunte die Geschichte
des Kaiserthums Portugal, die zehnte die Geschichte
des Kaiserthums Neapel, die elfte die Geschichte
des Kaiserthums Sizilien, die zwölfte die Geschichte
des Kaiserthums Sardinien, die dreizehnte die Geschichte
des Kaiserthums Parma, die vierzehnte die Geschichte
des Kaiserthums Modena, die fünfzehnte die Geschichte
des Kaiserthums Toskana, die sechzehnte die Geschichte
des Kaiserthums Venedig, die siebenzehnte die Geschichte
des Kaiserthums Venedig, die achtzehnte die Geschichte
des Kaiserthums Venedig, die neunzehnte die Geschichte
des Kaiserthums Venedig, die zwanzigste die Geschichte
des Kaiserthums Venedig, die einundzwanzigste die Geschichte
des Kaiserthums Venedig, die zweiundzwanzigste die Geschichte
des Kaiserthums Venedig, die dreiundzwanzigste die Geschichte
des Kaiserthums Venedig, die vierundzwanzigste die Geschichte
des Kaiserthums Venedig, die fünfundzwanzigste die Geschichte
des Kaiserthums Venedig, die sechsundzwanzigste die Geschichte
des Kaiserthums Venedig, die siebenundzwanzigste die Geschichte
des Kaiserthums Venedig, die achtundzwanzigste die Geschichte
des Kaiserthums Venedig, die neunundzwanzigste die Geschichte
des Kaiserthums Venedig, die hundertste die Geschichte
des Kaiserthums Venedig.

Die zweite Abtheilung des Buchs ist die Geschichte der

des Kaiserthums Venedig.

THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF NATURAL HISTORY
AND
ZOOLOGY
OF THE
CITY OF BOSTON

Մեղի՛ք Ուսման Նշանի՛ն հետևի՛ն շատա՛ն
նի՛ն թող զանա՛ն ալ — Էլ չի՛ն նի՛ն 828

ՃԵՆԱՊԸ ԱՇԳ

ՄԻԻԷԼԼԻՖ

ՔՍԱՎԻՏ ՏԸ ՄՕՆԹԵԲԵՆ

ՄԻԻԹԵՐՃԻՄ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

(ԹԵԷԼԻՖԻ ՍԵՆԵՍԻ 1881)

ՃԻԼՏԻ ԽԱՄԻՍ

ԹԱՊԻԱՆԵԻ ՄԷՃՄՈՒԱՅԻ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊԵՅՈՂԼՈՒ, ՇԻՇԼԻ ՊՕԴԱՂԸ, ՆՈՒՄԷՐՈ 33

1883

ՃԵՆԱՊԸ ԱՇԳ

ԳԸՍՄԸ ՍԱԼԻՍ

1

Գարու՝ կենճ գըզըն արդասընտան գարանըն-
ճա, պիր քիման՝ իքի գուվվեթլի էլլըյէ պիլէքլէ-
րինտէն թուրուպ, պիչարէյի՝ քիւչիւք պիր
շամտանըն իւչ ատէտ մումույլա միւնէվվէր
պուլունան պիր օտանա կէօթիւրտիւ : Լիւսիլ,
տէհչէթլէ րէֆի սէտա իտիպ, խասմի իլէ ուղ-
րաշմագ իսթէտի իսէ տէ, թէճրիւպէսինին նէ-
թիճէյի եէկեանէսի՝ զաաֆէթինի իսպաթ
էյլէտի :

Մէղպուրէ, քէօր կէօզլիւ վէ տէհչէթպախշ
հէյեթթի պիր ատէմ գարշըսընտա պուլուն-
տուղու ճիհէթլէ, մէրդումուն՝ իքի սաաթ էվ-
վէլ քէնաիսինէ պիր մէքթուպ կէթիրմիշ օլան
գօմիսիօնէր օլտուղունու թանըտը : խապիսի
մէրդում իսէ, վահշիճէ պիր սէտա իլէ,

— Սէնի՝ ֆընտըգճը վէ իլէրուտէ բրէնսէս
օլաճագ գըզ, իլթէ եագանը էլիմէ կէչիրտիմ
... — Սէն պուրանա մաշուգունը սրամա-

եա կէտին , վէ գըսգանճըգ տույզուսույլա ,
քէնտինի տուզաղա տիւշիւրտիւն . . . — Իմ
տի , պիւրիչ օլ քի , պու սէյֆիւեհտէն պիր տա-
խի չըգմանեաճագսըն , տէտի :

Կէնճ գըղ , տիւշ կէօրիւեօր կիպի պու սէօղ-
լէրի տինլէմէ քտէ իտի խէ տէ , պունունլա պէ-
րապէր մէղքիւր սէօղլէր , ըիւզկեարըն ինիլ-
թիսիլլէ սուլարըն չարընթըպլ շամաթասընտան
քեամիլէն թէֆրիգ օլունուեօրլարտը :

Պիչարէ գըզճըղաղ , օտանըն պիր քէօշէսին .
տէ տիւրիղ կիպի վէ պիւթիւն աղասըլլա տիթ-
րէեհէրէք տուրմագտա օլուպ , գարչըսընտա
պուլունան խապիսէ նաղարը թէրէտտիւտ իւզ-
րէ պագմագտա , վէ խապիսի մէրգուլ իսէ ,
ճէպինտէն պիր գամա չըգարըպ ,

— Պիք սաաթ կէչմէղտէն , Պտո աւտաընը
սու պասաճագ տըր , վէ Մարն նէհրի տալլա-
լարը տախի սէնին նաչընը եուվարլաեաղաղ
կէօթիւրէճէքլէր տիր , տիմէքտէ իտի :

Մուխաթարանըն եագընլըղը Լիւսիլէ պիր
աղ գուվլէթ վիրտիկինտէն , պիչարէ բէբէլէ-
եհրէք , շու եօլտա ճէվապա աղաղ իլլէտի :

— Պէն սիզէ նէ՞ եաբմըչըմ . . . հաթթա սի-
ղի թանըմանօրուլ պիլէ . . . պանա տիւշ-
մէնիւք իթմէքտէ նէ՞ սէպէպինիղ վար տըր . . .
նի՞չին պու տուզաղը պանա գուրտունուղ . . .
վէ աւլա քէնտիլի միւտաֆաա խէմէեհէն պիր
գըղը ալչաղ ճաւընա գաթլ ու թէլէֆ իթմէ-
նիղ նէ՞ սէպէպէ մէպնի տիր : — Պէնի էօլտիւր-
մէքլէ : բրէնսի էօլտիւրմէք մի իսթէեօրսու-

նուզ : — Էղճան ու տիլ մէրգումն ու սէվմէքէ ,
պիր ճինաեթ մի իշէմիշ օլուեօրում . . . —
Լաքին , էկէրչի պէնիմ վէֆաթում անը դուր-
թարաճագ իսէ , չաճուգ , վո՛ւրունուզ , էօ՛ւ-
տիւրիւնիւզ պէնի :

— Բրէնս տախի սէնին կիպի էօլմէեէ մահ-
քիւմ տիւր . . . — տէեու մուգապէլէ իթտի
թէք կէօզ , սիւահընը եօգարը դալտըրարագ
քի , մուսլարըն ըլլղընտան չէլիկի բարաեօր-
տու , լաքին իշպու սիւահը Լիւսիլին եիւրէկի-
նէ սարլաեաճագ իքէն տուրսու :

Պու էսնատէ պիր չաթըրտը սէսի իշիտիլիպ ,
պինա , թէմէլինտէն չաթըննա գատար սար-
ըլտը , վէ կէնճ քըզ , տիզ իւզէրինէ կէլէ-
րէք , վէ իքի էլլէթինի գալուշտուրարագ ,

— Ինա՛նէթ իտին . . . մէրհա՛մէթ իտին . . .
զը՛յմանըն պանա . . . — տէտի եաւաշ պիր սէ-
տա իլէ :

— Սէսինի քէ՛ս . . . — տէեու պաղըրսը թէք
կէօզ տէհչէթլի պիր սէտա իլէ , վէ իլաւէթէն
տախի , — ա՛հ , սուլար գապարըեօրլար , շիմ-
տի Մարն նէհրի նէ՛ վար նէ՛ եօգ , ալըպ պիր-
լիքտէ կէօթիւրէճէք տիր . . . իմտի , հէր շէ-
յի պիթիւրմէք լաղըմտըր , — տէտի , վէ իքին-
ճի տէֆա գամասընը եօգարը գալտըրտըղըն-
տա , Լիւսիլ ագլինը զայպ իտէրէք , տօտագ-
լարընտան պիր ինլէմէ սէսի չըգտը , վէ կէօզ-
լէրի գարանարագ , վիյ ագըլ հալտէ եէրէ
եուվարլանտը :

— Պա՛եըլտը . . . — տէտի թէք կէօզ , —

արթըդ քէնտիսինի վուրուսլ էօլտիւրմէ քտէ նէ՝
մանէա վար տըր, զաթէն հէր պըչազ տարպէ,
սինին պիր էսէրի գալըր տէրլէր : — Պունտան
գաթինազար, գազա վէ ֆէլաքէթ վուգուի
զաննը քեաֆի օլտուղու թագտիրտէ, ճինա-
եէթէ նէ՞ լիւզում վար տըր : — Հալպու քի,
շաեէտ նաշը պուլունուր իսէ, իւզէրինտէն հիշ
պիր էսէր չըգմամալը տըր :

Պէօլէճէ մէրգում, կէնճ գըզա տօղրու էյի-
լիպ, ֆիսթանընըն ճէպլէրինի արատը, վէ մա-
լիւմիւմիւզ օլան իքի մէքթուպու պուլուսլ,
մումլարտան պիրիսինին ալէվինէ եագլաշթը-
րարագ եագտը, վէ սօնրա թէքրար լիւսիլին
եանընա կիթտի, վէ մէզպուրէյի գուճագլա-
եըպ, գաբուեա տօղրու իլէրլէտի :

Մէրգում գարուեա կէլտիկի զէման, պօրա
էն շէտիտ տէրէճէսինի պուլմուշ իտի, թէք
կէօլ՝ չիտտէթլի պիր թէբմէ իլէ գարուեու
աշտը, լաքին տիշարը չըգաճագ եէրտէ, քէ-
մալ տէհշէթլէ ըիւճաթ իյլէտի, չիւնքի պիր
շիմէք զիեասըլլա, հէր թարաֆտան տէհշէթ-
լի պիր սէլին՝ սէյֆիեէյի վէ Պառ ատասընը
գաբլամըշ օլտուղունու կէօրտիւ : Ագալլի պիր
չարեէք սաաթ զարֆընտա սու՝ սէքսէն սան-
թիմէթրօ եիւքսէլէրէք, աղաճլարը քէօքլէ-
րինտէն չըգարմըշ, վէ գարշըսընա չըգանը ա-
լըսլ կէօթիւրմիւշ իտի : Պու արալըդ նէհրին
քէնարընտան կէլմէքտէ օլան պիր սէո,

— Բիէր, Բիէր, տիգգաթ էթ, սուլար
գապարմըշ տըր, տէտի :

— Կէլիեօրում, տէեու ճէվապ վիրտի թէք կէօղ, վէ Լիւսիլին վիճուտինի ֆըրլաթ մասընտա, սուեուն ագընթըսը, պիչարէյի պիր սաման տանէսի կիպի ալըպ կէօթէւրտիւ, վէ սօնրա թէք կէօղ, քէմէրինէ գատար չըգմագտա օլան սուեա տալարագ, սու իլէ միւլէմմա օլան պաղլէտէն կէչտի, վէ տիվար գաբուսունա վաւըլ օլուպ, տալկալար իլէ գաբըլ պուլունան քէօրրիւտէն միրուր իլէ, եօլուն եիւքսէք պիր մահէլլինտէ քէնտիսինի պէքլէեէն շաբդալը գարընըն եանընա վասըլ օլտու, վէ մէզպուրէեէ խիթապէն,

— Չաբուգ եօլա չըգալըմ... վագաա քէնտիսինի էլիմլէ էօլտիւրմէտիմ ամմա, սըրրըւ մըղըն կիզլի գալաճաղընա տա աալա շէքք վէ շիւպհէ իթմէմ, տէտի, վէ պէօյլէճէ թէք կէօղ վէ շէրիքէսի, եախօտ ֆօսարօ վէ ժէնըվիէվ, քրէթէյլէ տօղրու եօլա չըգտըլար:

Նակէհան արգալարընտան տէհչէթլի պիր սէս, վէ պունու միւթէագըպէն ճան վիրմէք քէրթէսինտէ պուլանանլարա մախսուս պիր ֆիղան իշիտիլտի, վէ սօն տէֆաքի չըգան սէս իշիտիլմէզ օլունճա, բիւզկեարըն վէ սուլարըն շամաթասը իշիտիլմէկէ պաշլատը:

Էվիլէճէ աքս իտէն սէս, իքի սէնէտէն պէրու արտ արտա վուգու պուլան Մարն իէհրի թուղեանլարը միւնասէպէթիլլէ թէմէլինտէն սարսըլմըշ պուլունան Պաս առասը սէյֆիեէսինին եըգըլմասը սէսի իտի:

Ալիլէ գատըն , հէր վագըթքի ատէթի վէճէ
իւզրէ եաթաղընա կէճճէ եաթմըշ օլտուղուն.
տան , օ կիճէ րահաթմա ույգու ուեուտուգ.
տան սօնրա , սապահըն սաաթ մօգուզու րատ-
տէլէրինտէ ուեանըպ , լիւսիլի չըղըրտը իտէ
տէ , հա՛յըֆ քի , Պիւլպիւլտէն ճէվապ ալմասը
գապիլ տէյիլ իտի , Հալպու քի , պիշարէ գա-
տըն իշին ասլընը պիլմէտիկինտէն , քէնտի
քէնտինէ ,

— Ղալիպա պաղը շէյ սաթըն ալմագ իւզրէ
տիշարը չըգմըշ օլմայը տըր , տէտի , վէ զիեա.
տէ սապըրսըղըգ կէօթէրմէեէրէք , խայի
միւտտէթ պէքէտի , ֆագաթ վագըթ կէշիպ ,
վէ լիւսիլ հալէա մէյտանա չըգմատըղընտան ,
— Սճապա եանըլըեօրմուեում , սաղըն տահա
կիճէ օլմասըն , լաքին խա՛յր , խա՛յր , պունուն
իհթիմալի եօգ տուր . . . էվին իշինտէ աեադ
սէյէրի իշիտիեօրում . . . հէր քէն գալգմըշ
տըր . . . պունտան գաթինաղար , գարնմտա
ուն տէրէճէ աճ տըր , ֆագաթ շու սաաթ տա
ասլա եիւրիւմէեօրմու , տէեու տէվամիթտի ,

Մէղպուրէ թէքրար վէ զիեատէ գուվլէթլէ
լիւսիլի չըղըրտը իտէ տէ , եինէ ճէվապ ալա.
մամասը իւղէրինէ , թապիլ պիւր իզթիլապ վէ
էնտիշէ քէնտիլի խթիլա իթտի : Պինտէն ա.
լէյհ , Ղէվալը գատընճըղաղ տիթրէեէրէք ,
գարեօլապընտան աչաղըեա ինիպ , վէ ալիլէ-
րէ մախսուս օլարադ , գօլլաթընը ույգու
տուղու հալտէ , քէնտի օտտսընը եէկէնինին
օտտսընտան աեըրմագտա օլան գաբուեա տօլ

րու իլէրէտի , վէ պու օտաւեր աչըպէ տէրու-
նինտէքի գարեօլաւա եագլաշմասընտա , մէզ-
քիւր գարեօլաւեր մունթաղամ վէ եօրկանը իւ-
զէրինտէ միւքէմլէն սէրիւմիշ պուլտու , վէ
ֆիքրինտէն .

— Գարեօլա եաբըլմըշ տըր . . . ղալիպա մի-
նի մինիճիք ալէսապահ տիշարը չըգմըշ օլ-
մալը տըր . . . լաքին նէ՝ գատար տա կէճ գալ-
մըշ : — Պու գատար կէճ գալմասընա հիշ էմ-
սալ եօգ տուր . . . աճապա շիմտի պաթ գաշ
տըր , տէտի :

Պէյլէճէ իհթիեարէ գատըն տիվարտա ասը-
լը օլաֆ սաաթա եագլաշարագ , եալաշճա բար-
մագլարընը սաաթըն թախթասընա կէօթիւր-
տիւ , վէ ագրէպլէրինի պիլմուայեէնէ , օն օլ-
տուղունու պիսուհուլէ անլատը , վէ քէնտի
քէնտինէ շու լաֆղարը իրատ իթտի .

— Սաաթ օն տուր , աճապա նիճին պու գա-
տար կէճ գալմըշ տըր : — Տիւն ագշամ բրէնս-
տէն պիւր մէքթուպ ալտը , աճապա պու մէք-
թուպտա քէնտիսինէ նէ՝ եագըլմըշ իտի . . . —
Եա՝ Բապպիմ , էկէր օ տէլիգանլը՝ լիւսիլին
սաաթտիլիկինի . . . սէվտա վէ մուհապպէթի-
նի . . . սուր իսթիմալ իթտի իսէ . . . — Ահ ,
էրքէքլէր հէր չէեէ գատիր տիրէր : — Լա-
քին , խա՛յր , խա՛յր , պու եօլտա պիւր զաննա
զահիպ օլմագ իսթէմէմ : Լիւսիլ կէճ գալմըշ
վէ պաշղա պիւր ֆէլաքէթ վագը օլմամըշ տըր ,
հաթթա պէշ տագըգաւա գատար խանէսի-
նէ ալտէթ իտէճէկի տէ շիւպհէսիզ տիր :

Պէշ տագըգա, տիկէր պէշ տագըգա տա-
հա, վէլհասըլ պիր չարեէք կէշտի, վէ լիւսի-
լին հալէա մէյտանա չըգմամասը իւզէրինէ,
միւսիննէ դատըն թարիֆ օլունմաղ պիր իւ-
թիրապ վէ էնտիշէ իլէ օտասընա կիրիպ, ալէլ
աճէլէ էլպիսէսինի կիյինտի, վէ նէրտիվէնէ
նազըր օլան գաբուեա տօղրու իլէրլէեէրէք,
մէզքիւր գաբուեու աչտը, վէ պիւլէնտի ա-
վաղ իլէ,

— Մա'տամ վէրտիէ . . . մա'տամ վէրտիէ,
— տէեու չըղըրտը :

— Կէ'լիեօրում, կէ'լիեօրում, — տէեու ճէ-
վապ վիրտի սապըգ օթճու գարըսը, քէնտի
օտասը գաբուսունու աճէլէթէն աչարապ, վէ
իլավէթէն, — նէ' իսթէրսինիզ, մա'տամ, — տէ-
եու սիւալ իթտի :

Ալիլէ խաթուն, մէզպուրէյի օտասընա ա-
լըպ, գաբուեու գաբատը :

— Սաաթ օն տուր, տէյի'լ մի, տէտի :

— Օնու չարեէք կէշիեօր . . . — Լաքին
նի'չին պանա սաաթը սօրուեօրսունուզ, աճա-
պա պիր շէ'յ մի վագը օլտու . . . հէմ եիւզիւ-
նիւզին րէնկի տէ պիւսպիւթիւն սարարմը :

— Պու սապահ լիւսիլիմի կէօրտիւնիւզ
միւ, — տէեու տէվամիթտի իհթիեարէ գատըն :

— Ասլա' կէօրմէտիւմ . . . պուրատա տէյի'լ
մի տիր :

— Խա'յր, պուրատա տէյի'լ տիր . . . — Մէգ-
պուրէնին պու սապահ տիշարը չըգտըղըն ի-
շիթմէտիկինիզի մուհագգապ պիլի'րմիսինիզ :

— Էվվէ՛թ , մութահագագ պիլիրիմ , ֆագաթ
պունունչա հիչ պիր շէյ ինպաթ օլունամազ ,
պելքի տէ պէն իշիտէմէմիշիմ տիր . . . — Հալ
պու քի , դաթընըղըն պու տէրէճէ տիւշարը իգ-
թիրապ վէ էնտիշէսինի մուճիպ օլմասընա նէ°
սէպէպ վար տըր : — Մէղպուրէ պիր գազաեա
ուղրամը՞ մը տէեու զանն իտիեօրսունուզ :

— Նէ զանն իտէճէկիմի պէն տէ պիլմէմ , շոս
գատար քի , ֆէվգէլղանէ պիր հալ վաղը օլ-
մուշ տուր , վէ պէն տէ գօրգու իշինտէ պու-
լունմագ տաեըմ :

— Միւսթէրիհ օլուն , մա'տամ . . . պելքի
գաբուճու գատըն պիզէ պազը մալիւմաթ վի-
րէպիլէճէք տիր : — Իսթէրսէնիզ աշադուեա
ինիպ , մէրգումէյի պու պապտէ իսթիճվապ
իտէյիմ :

— Էվվէ՛թ . . . Էվվէ՛թ . . . պու հարէքէթի-
նիզ բէք մագպուլա կէշէր :

— Իշթէ աճէլէթէն կիտիեօրում :

Մատամ վէրտիէ էօաէն իյի պիր գատըն
օլուպ , վէ Պիւլպիւլիւ տէ իալիսանէ սէվմէք-
տէ օլտուղընտան , ալէլաճէլէ օտասընտան
տիշարը ֆըրլաաը , վէ չէնտ տաղըգա սճերա ,
սօլուեարագ պէշ գաթ նէրտիվէնտէն եօգարը
չըզըպ , ալտէթ իթտիվինտէ , սէսի գըլլարադ :

— Հիչ պիր խապէր եօգ տուր . . . տէտի :

— Գաբուճու գատըն պու սապահտան պէրու
օտասընտա եէրինտէն գըմըլտանմաեարագ չա-
լըմագտա տըր : — Օ հաշտէ Լիւսիլին կէշտի-
կինի կէօրմէսի գապիլ իքէն , կեճըմէմիշ տիր :

— Տիմէք օլորք քի տիւն պոչամ Լիւսիլ խա-
նէսինէ նովտէթ իթմէմիշ տիր . . . — տէեու մուք
դապէշէ իթտի իհթիեարէ դատըն մէյեղէս
սիյեթթէ :

— Ավտէթ իթմէմիշ մի տիր . . . — տէեու
թէքրարլատը մատամ վէրտիէ , էլլէրինի տսիւ-
մանէ տօղրու դալտըրարագ , — աճաշիպ , ագ-
տը իզտիվաճընա բէք ալ պիր միւտտէթ գալ-
միշ օլտուղու հալտէ , մէզպուրէ կիճէյի տի-
կէր պիր մահէլլտէ՞ մի կէշիրմիշ տիր :

— Ա՛հ , ասլա թահգիրամիղ զաննիեթտա
պուլունմաեըն . . . տէտի ալիլէ գատըն : —
Պէն Լիւսիլին ախլեագընը բէք իյի պիլիրիմ ,
վէ շու եա պու եօլտա զաաֆէթտէ պուլուն-
մատընա շիւպհէ պիլէ իթմէմ — էվլէթ , պի-
շարէ գըղճըղաղ , զաաֆէթտէ պուլունմա-
եըպ , պիր տուզազա տիւշմիւշ , եախտտ
մէյիուսանէ պիր հարէքէթէ թէպաիյեթ իյ-
լէմիշ տիր :

— Մա՛տամ , պու դատար թէլաշ իթմէյին ,
վէ շունու պէեան իտին քի , պահսընը իթտի-
կինիղ տուզագ նէ՞ եօլտա շէյ օլապիլիր , վէ
պու մէյեուսիյեթէ նէ՞ ոէպէպ վար տըր :

— Տիւն եէկէնիմ պիր մէքթուպ ալմիշ իտի
քի , շիմտի պու մէքթուպու պուլմագ լաղըմ
տըր . . . պէլքի անտէն պիր էսէր չըգարապի-
լեբիղ . . . իմտի , մա՛տամ , բէճա իտէրիմ ոի-
ղէ չ արաեըն պագալըմ , իհթիմալքի տէտի-
կիմ մէքթուպու պուլուլթսունուղ :

Մատամ վէրտիէ , Լիւսիլին տիքիշ մատար

իւզէրինէ աթֆը նաղար իլէ , մէղպուրէնին առնուլ մոռնալ օլտուղու մահֆաղանը կէօրտիւ , վէ երբսէք սէտա իլէ ,

— իշթէ . . . պիր մէքթուպ , . . . տէտի :

— Օգո՛ւնունուզ . . . չա՛րուգ , վէ երբսէք սէտէ օգո՛ւնունուզ , կէօրիւեօքսունուզ քի , ֆէվզէլապէ մէրադ վէ էնտիջէ իշինաէ պուլուտեօրում ,

Մատամ վէրտիէ միջֆաղանը տէրհալ պըպ , վէ քէմալ մէյեօսիյէթլէ իշինին պօշ օլտուղունալ կէօրտիւկիւնտէ ,

— իւմիտիւմիզ պօշա Վիթտի , գիրա մահֆաղա պօշ սուր , տէտի :

— Լաքին մահֆաղանըն իւզէրինտէքի պալէս քի՛մէ խիթապէն տիր :

— Ժէ-լէն-Լաթրոնս սգաղընտա մահֆաղէլ Լիթթիլ կծիլէ տէյի եաղըմըշ տըր . . . — իւզէրինտէ տախի դըրմըրը բէնկ իլէ պասըմըշ պիր թան բէսմինի հափի պիր տամպա վար աըր :

— Բրէնսին տամղասը տըր . . . տէտի իհթիշ եարէ գատըն , — ա՛հ , պէն բէք ալէա հիսպ իախեօրտում , Լիւսիյ՝ քէնտի թասալվուրաթը վէքրուհէսինի կիգլէմէք իւզըն պգտը իգտիվաճտան պահս իթմէքտէ օլան օ պլչպղ քիմսէնին տուղաղընա տիւշմիւշ տիր : — Ա՛հ , պուրէք պիւյիւք ալչադլըզ վէ զատտարըրզ տըր : Պէն իսէ , քիմսէտէն եարտըմը պուլունմահան պիւքաթէ էվլատըմա եարտըմա կիտէմէմէքտէյիմ , յիւքի հէմ իհթիեար , հէմ զայիֆ , հէմ ալլ , վէ հէմ տախի գթւտրէթսիզ պղլուն :

մագտանելմ... — Ֆիլվադը ճէնփալը Հագգ պէնի ապա աճրմամագտա տրր :

Պու վեճհ իլէ զէվալը գատընճըղազ գօլա-
րընը գավուշտուրուպ , հէճնկիւր հէճնկիւր աղ-
լամաեա պաշլատը , վէ մատամ վէրտիէ տալի
եաշարմըշ օլան կէօզլէրինի սիլէրէք ,

— Մա'տամ Կօնթիէ ... մա'տամ Կօնթիէ ...
տէտի , — պու սուրէթլէ ալթիւսթ օլմանըն ,
խուսուսիլլէ քի , ֆէլաքէթ վուգուինէ տայիր
եէտիմիզտէ հիշ պիր իսպաթ տա եօգ տուր :

Ալիլէ խաթուն , պալէատէքի թէսլիեթ-
պախշ սէօզլէրէ ասլա գուլադ ասմանարադ ,

— Մա'տամ վէրտիէ , տէտի , եկէրչի պու
միւթէրէտտիւտ հալտէ գպլաճագ օլուր իոէմ ,
պիր սաաթա գատար եա էժլէճէյիմ , վէ եա-
խօտ տիւլանէ օլաճաղըմ... — Իմտի , պանա
տօղրու կէլինիզ :

— Միւրատընըղ նէ տիր :

— Պիրինճի Ֆրանսօա սօգաղընա կիտիպ ,
բըէնս տը Դասթէլ-վիվանտան եէկէնիմի թա-
լէպ իթմէք իսթէրիմ :

— Ֆագաթ պունուն իմքեանը եօգ տուր :

— Իմքեանը եօգ մու տուր , նի՛չին : — Սիլ
պէնի պիր Ծրապաեա գատար կէօթիւրմէ՞ղմի-
սինիզ :

— Հիյնի հաճէթտէ հէր նէրէեէ կիտէրսէնիզ
սիղէ ըիֆագաթ իթմէեէ հաղըրըմ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , լաքին պու զահմէ-
թի չէքմէնիղէ հաճէթ եօգ տուր , վէ Լիւսիլի
նէ՛ եաբտըղընը սէօլլէթմէք խուսուսունտա

բրէնսի իճպար իթմէք իչին քիմսէեէ միւհ-
թաճ տէյիլիմ :

— Բէ՛ք ալէա , մատամքի գաթիէն իսթէճ
եօր իսէնիզ , հայտէյին կիտէլիմ :

Պինապէրին մատամ վէրտիէ , իհթիեարէ
գատընը պիր քիրա արապասընա գատար կէօ-
թիւրիւպ , վէ մէրգուժէյի արապանա օթուրթ-
տուգտան սօնրա , արապաճընա տախի ,

— Պիչարէ գատըն ալիլէ տիր , իյի տիգգաթ
իտինիզ , տէտի :

— Օլ պապտէ սիզ միւսթէրիհ օլուն , լաքին
կիտիլէճէք մահէլլ նէրէսի տիր :

— Պիրինճի Ֆրանսօս սօգաղընտան , բրէնս
տը Գասթէլ-վիվանըն գօնաղընա կիտիլէճէք
տիր : — Նիւմէրօսունու պիլմէմ , ֆադաթ
օ մահէլլէտէ քիմէ սօրարսանըզ , կէօթէրիւրէր :
իւչ չարեէք սատթ սօնրա , արապա իչար
օլունան մահէլլէտէ տուրտու , վէ արապաճը
մահէլլի մախսուսընտան աչաղընա ինէրէք ,

— Գա՛տըն , գօնաղըն գաբուսունու չալաեըմ
մը , տէեու սիւալ իթտի :

— Էկէր զահմէթ օլմաղսա , չալըն :

— Լաքին էվլէլ էմիրտէ կէլին սիզի արա-
պատան աչաղընա էնտիրէյիմ :

Պէօյլէճէ արապաճը իհթիեարէ գատընը
գալտըրըմտան կէչիրիպ , գաբունուն չանընը
չէքտի , վէ տէրհալ գաբունու քիւչիւք գա-
բունու աչարադ , էվլէլա արապաճընա խիւ
թապէն ,

— Նէ՛ր իսթէեօրսունուզ , տէեու սիւալիթտի :

— Պու ալիլէ գատըն Վրէնդիսինի պուրաքա կէթիրմէ. քլիկիմի պանա թափսիեէ իթտի, տէ եու ճէվապ վիրտի արապանը :

Օլ վազըթ գաբուճու, Լիւսիլին թէյզէսինէ տողու տէօնիւպ :

— Քի՞մի իսթէեօրսունուզ, մա՛տամ, տէքք սիւաը իթտի :

— Բրէնս աը Գասթէլ-Վիվան իլէ կէօրիւշ մէք իսթէրիմ :

— Բրէնս ճէնապլէրի պուրատա տէյիլ տիր :

— Եալա՞ն տրը, — տէեու պաղըրաք իթի- եարէ գատըն :

— Պու նէ՞ տիմէք, եալա՞ն մը տրը . . . լաքին մա՛տամ, սիզ բէք թէրպիեէ խիլաֆէնտա մզլամէլէ իտիեօրսունուզ, — տէեու պէեան իթտի գաբուճու շաշըրարադ :

Լիւսիլին թէյզէսի, ֆիլվազը եօլաուզ հա- րէքէթտէ պուլունտուղունու հիսս իլէ :

— Հագգընըզ վար տրը, տէտի, լաքին բէ- ճա իտէրիմ, մի՛ւսիւ, պանա աֆվ իտինիզ . . . պիլսէնիզ նէ՞ գատար պէտպախթ օլտուղու- մու . . . — Հէր նէ հալիսէ, սիզէ եէմին իտէ- րէք սէօլէրիմքի, պէհէմհալ Մ. աը Գասթէլ Վիվան իլէ կէօրիւշմէքլիկիմ լազըմ տրը, չիւն- քի մատտէ պէնիմ հուզուր, իսթիրահաթ վէ հաեաթըմ իւղէրինէ տիր :

— Մա՛տամ, թէքրարէն սիղի թէէմին իտէ- րիմքի, բրէնս տիւն էօլլէտէն սօնրա Բարիս- տէն հարէքէթ իթմիշ տիր :

— Սաաթ գա՞ն տա :

— Սաաթ իքի ըատտէլէրինտէ :

— Սիդ պէնի ալտաթմագ իսթէեօրսունուդ ,
— Պէլվիլտէ սաքինէ օլան եէկէնիմ Լիւսիլ
կօնթիէ , բրէնստէն խայլիճէ կէճ օլպրագ պիր
մէքթուպ ալմըշ տըր :

— Ֆիլվագը տէրխաթըր իտիեօրումքի , Մ.
բրէնս կիթտիկի էսնատէ , Պէլվիլէ կէզթիւ
րիւլմէք իւզրէ , օտասը պաշխըղմէթքեարընա
պիր մէքթուպ վիրտի , վէպիր դօմիսիօնէրվա
սըթասըյլա կէօնտէրիլէն իշպու մէքթուպ ,
մատմուաղէլ Լիւսիլ կօնթիէեէ խիթապէն եա
զըլմըշ իտի : — Հաթթա պու իսիմ պէնիմ էօ
նիւմտէ թէլէֆթիւզ օլունտու :

— Իշթէ Լիւսիլ՝ էֆէնտինիդին գուրտուղու
օ մէքրուհ տուղաղա տիւշմիւշ տիւր . . . —
Պինաէն ալէյհ խիւտա ալիմ՝ սէվկիլիւ էվ
լատըմը բրէնսին նէ՝ եարմըշ օլտուղունու ան
լամտըգճա , շունտան շուրահա կիթմէեէճէ
յիմ , վէ էկէր սիդ պիլա մէրհամէթ վէ ին
սաֆ , պէնի պուրատան դօվարսանըզ , ոօյ
գագտա պէլլէեէճէյիմ :

Թամ պու էսնատէ , եարը աշըգ օլան գտ
բունուն էօնիւնտէ պիր արապանըն տուրտու
ղու սէսի իշխտիլտի , վէ պիրտէն պիրէ գարու
աշըլարագ , Հէքթօր էշիլին իւղէրինտէ կէօ
րիւնսիւ :

2

կէնճ բրէնս, ալիլէ խաթունու կէօրտիւ.
կիւնտէ, քէմալ իսթիլըրապլէ,

— Վա՛յ մատամ կօնթիէ, սիզին պուրատա
նէ՞ իշինիլ վար տըր, — տէտի, վէ ալիլէ՞ մէր.
գուժու սէսինտէն թանրեարադ գօլունտան
թութտու, վէ քէնաիսինէ սարըլարագ,

— Տիմէք տիր քի սիզին մուամէլէնիլ սալ.
թէ իմիշ: — Պէն էօյլէ օլտուղունու զաթէն ան.
լամըշ իտիմ. . . լաքին պէյիս եօգ տըր, աղը
պէթ սիզի էլտէ իթտիմա՛: — Շիմտի պանա
ճէվապ վիրմէղտէն, եագանըղը պրագմանա.
ճաղըմ, տէտի:

Հէքթօրուն ըէնկի պու սէօզլէր իւզէրիւնէ
սօլտու, վէ գալպինի աղիմ պիր հէեէճան իս.
թիլա իտէրէք,

— Սիզէ ճէվապ մը վիրմէք, — տէեու մու.
գապէլէ իթտի, — ֆագաթ պէ՛ն սիզէ շէյ
սօրաճաղըմ, վէ պիր ան էվվէլ տէ սօրմալըբըմ.
չիւնքի սիզին պուրատա պուլունմանըզ, պանա
տէհէթ վիրիեօր. . . իմտի, կէլինիլ, մա.
սամ, կէլինիլ:

Հէքթօր պու լաֆղլարը իրատ իտէրէք, իհ.
թիեարէ գատընը ալթ գաթ սալօնունա գա.
տար կէօթիւրտիւ, վէ գարուեու գաբատըգ.
տան սօնրա, շէտիտէն,

— Մա՛տամ կօնթիէ, հալ ու քէյֆիեէթ նէ՞
տիր, տէեու սիւալ իթտի:

Ալիլէ գատըն , ըլըդ տան մահրումօլան նէօզ-
էրինի բրէնսէ աթֆ , վէ քէսիք պիր սէտա իլէ ,

— Ենկէնիմի նէօ եաբտընը , տէտի :

Հէքթօր , պու սէօղտէն , գալպկեահընա պիր
պըլագ սաբլանմը շըր կիպի տիթրէյիպ , այն
պէյմօ օլտու , վէ էլլէրի տիթրէտիկի կիպի ,
սաչլարը քէօքիւ տախի թէր տամլալարըյա
ըսլանտը , վէ տիվանէ կիպի պիք թարզ իլէ ,

— Ենկէնիքիզի նէօ մի եաբտըմ , տէեու թէք-
րարլատը , ֆագաթ պէն սիզին նէօ տէտիկինի-
զի անլաեամաեօրում . . . Լիւսիլ նէրէտէ տիր :

— Լիւսիլի սիզ աշըրմը շտուղունուզ թագ-
տիրտէ , անըն նէրէտէ պուլունտուղունու սիզ
պանա խապէր վիրմէլիսինիզ , — տէեու մու-
գապէլէ իթտի իհթիեարէ գատըն :

— Լիւսիլ էվինիզի թէրք մի իթտի :

— Սիզ անը պէնտէն տահա իյի պիլմէլիսինիզ :

— Իթիպարըմ , էօմրիւմ վէ մուհապպէթիմ
իւզէրինէ սիզէ եէմին իտէրիւմքի , պէնիմ հիչ
պիր շէյտէն մալիւմաթըմ եօգ տուր :

Հէքթօր , պու քէլիմէլէրի իրատ իթտիկի
սըրատա , սէտասընտա հիւս օլունան խալիսէթ
էսէրի , իհթիեարէ գատըն իւզէրինտէ պիր
տէրէճէ թէէսսիր հասըլ իթտի իսէ տէ , պու-
նունլա պերապէր , մէզպուրէ եինէ շու եօլտա
քէլամա տէվամ իյլէտի :

— Եալան սէօյլէմէքտէն նէօ ֆայտէ հասըլ
օլուր : Լիւսիլի պաշտան չըգարան սիզ օլմա-
տըլընըլ խուսուսունտա պէնի գանտըրաճաղը-
նըզը մէմուլ իտէրմիսինիզ , — Հէմտէ էկէր

մեզպուրէսի պաշտան չըգարան սիզ տեյիլ ի-
սէնիզ, ես թիմ տիր . . . — Պոչնտան պաշ-
գա մեզպուրէսէ մեքթուպ եազարըղնըպ տա
ինքեպրէ ճէսարէթ իտէպիլիմիսիլիզ, էկէր
սիզ ինքեար իթսէնիզ, խըզմէթ քեարլարընըղն
սիդի թէքդիպ իտէճէքլէրի պի իշթիպաս տըր
կէնճ քրէնս շէտիտէն քէլամա աղազ պիլիէ,

— Խայր պոգ ճիհէթի պէն ապա ինքեար
կէլմէեօրոզմ . . . — Էվլէթ, հէր նէ գպտար
նիյէէթիմ պիզզաթ Ժիւլիէն-Լաքրուա սօգա
ղընա կէլմէք իտի իսէ տէ, կէլմէտիլիմտէն,
Լիւսիլէ մէքթուպ եազարմ:

— Քէնտիսինէ պուլուշաճաղընըզ մահէլի ի-
շաք իթմէք իշին, տէյիլ մի:

Հէքթօր շաշըրարագ,

— Պուլուշուլաճագ մահէլլ մի, — տէեու
թէքրարլատը, — լաքին պէն Բարիսի թէքք
իթտիկիմ ճիհէթլէ, քէնտիսիլէ նա՞սըլ պու-
լուշապիլի իտիմ:

— Բարիսի թէքք մի իթտինիզ . . . իշթէ
պու տա եալան . . . — Պէօլէ մէմուլին դայրի
հարէքէթ ու աղիմէթինիլէ նէ՞ սէպէպ վար
իտի:

— Վէզէլայտա, Սմայօազ եազընընտան ալ-
տըղըմ պիր գըթա թէլէկրաֆնամէտէ, քէնտի
մալիմ օլան պիր սէյֆիսէնին եանտըղը, վէ
էօնէ բէտէրիմին էօմիլի թէհիքէտէ պուլուն-
տուղու խապէրի վիրիլտիկի հալտէ, կիթմէ-
մէզլիք իտէպիլիմի իտիմ . . . — Հաթթա,
տուրաճագ վազթիմ տախի պուլունմատըղըն:

տան, լիւնիլէ ալէլ աճէլէ իւշ ռաթըրոտան ի.
պարէթ պիր թէղքիրէ Կաղտըմ, վէ Կաղընտա
ալտէթ իտէճէկիմի պիլտիրտիկիմ սըրատա,
թէգքիրէմոէ, քէնտիսինէ, «ճէլէ ճէլէ» տի-
մէքտէ, վէ անտէն տախի պէնի հէվմէտիւր
թալէպ իթմէքտէ իտիմ: — Գապիլ մի տիր.քի
պէնիմ սէվկիւլիւմ պէնտէն յիւպհէ իթմիւլ օլ-
նուն, վէ քէնտիսինի ալտաթմադ տա օլտու-
ղումու զանն իթմէքտէ պոլուլունանն, վէ պիզ-
զարուր մուխթ ասարճա Ենգտըղըմ թէգքիրէյի,
պիր դաթըր ալէադանա մուգանտէմէ ատա
իթսին, վէ ազլը պաշընտան կիտիւպ, վէ գըու-
գանճըլգ տուլղուսու տախի քէնտիսինի թապ-
ըիք իտէրէք, պիր հարէքէթ ի մէյեուգանէտէ
պոլուլունմուշ օլտուն:

— Պիւ շէյլէրին հէբոի տէ գապիլ, վէ հէբ-
սի տէ իհթիմալէ գարիւպ տիր: — տէեու հուշ
գապէլէ իթտի ալիլէ գատուն, վէ իւալէթէն
հուխի, — աշ, սիւպհան Ալլահ, սիւպհան Ալ-
լահ, պէլքի տէ Եվլատըմ: . . պիւարէ Եվլա-
տըմ Եօլմիւշ տիր:

Ազըպէթ իհթիեարէ գատընըն թէհամմիւ-
լիւ գալմաեարագ, հէսնկիւր հէսնկիւր աղլա-
մաեա պաշլատը: Հէքթօր տախի աղլաեարագ,

— Շիմտի նէ՞ Եարմալըեըլ, տիմէքտէ իտի:

— Պիր տազըգա պիլէ ֆէվթ իթմէեերէք,
թէքմիլ Բարիսի աբամալըեըլ: . . — Օհ, Է-
կեր պէնիմ կէօղլէրիմ օլտա իտի, լաթին հա-
եըֆքի, ճէնապը Հազգ պէնի կէօղլէրիմտէն
մահրաւմ գըլմիշ տըր:

— Էվվէ՛թ , Էվվէ՛թ , հագգընըզ վար տըր ,
իյթէ պէն արամանա կիտիեօրում :

— Պէն տէ սիզինլէ պիրլիքտէ կէլէճէյիմ , —
տէտի մատամ Կօնթիէ , թէքրար կէնճ բրէնսին
գօլունա սարըլարագ , — հէր հանկը թարաֆա
կիտէրսէնիզ , թէչէպպիւսաթ վէ հարաքեա .
թընըդտա սիզէ ըիֆագաթ իթմէք իսթէրիմ . . .
պու տախի պէնիմ վագիֆէմ վէ հագգըմ տըր
. . . — Էվվէ՛թ , Էվվէ՛թ , Էվլատըմը սաղ եա .
խօտ էօլիւ օլարագ պուլմագ իսթէրիմ :

— Էօլիւ օլարագ մը . . . — տէեու թէք-
րարլատը բրէնս տէհչէթլէ , — ա՛հ , պու քէ-
լիմէյի պիր տախի թէլէֆֆիւզ իթմէյինիզ . . .
տիհանընըդտան պու կիպի թապիր պունտան
պէօյլէ չըգարմանընըզ , վէ թէէմին օլունուզ
քի , ճէնապը Ալլահ պիզի պու կիպի պիր ֆէ-
լաքէթէ ասլա տիւչար գըլմանաճագ , վէ սէվ-
կիւլիւմիւզ օլան մէլէքէյի հէր հալ ու քեար-
տէ հիմանէ իյլէեէճէք տիր : — Էվվէ՛թ , պիզ
լիւսիլի թէքրար պուլաճաղըզ : իմտի , կիտէ-
լիմ , հէմ չա՛բուգ կիտէլիմ , լաքին Էվվէլէմիր-
տէ շունու պանա պէեան իտին քի , արթըզ
պէնի իթհամ իթմէեօրսունուզ , տէյիլ՝մի :

— Ա՛հ , խա՛յր , խա՛յր , աֆվ իտինիզ պանա
. . . չիւնքի , ագլըմ պաշըմտա տէյիլիտի , վէ
շուրանը տախի միւլահագա իտինիզ քի , նէ՛
գատար աճը տուեուեօրտում , վէ հալէա տա
տույմագ տանըմ :

— Ճէսուր օլուն , մա՛տամ , ճէսուր օլուն . . .
հագգ թէալա հաղրէթլէրի հիչ պիր վագըթ :

տա պիղի ինանէթ ու մերհամէթ ինտէն մահ-
րում գըլմահաճագ տըր :

Հէքթօր պու էսնատէ օտասընտաքի չանը
չալմասըյլա , իչէրի կիրէն օտասը խըզմէթ-
քեարընա ,

— Արապամ գօշուղու մու տգըր , տէեու սիւ-
ալ իթտի :

— Էվլէթ , միւսիւ բրէնա , արապանըզ սիղէ
պէքլէեօր :

— Կէլինիզ , մա'տամ կօնթիէ , կիտիեօրուզ :
Պէլվիտէն կէլէն արապանըն իւճրէթի վի-
րիտի , վէ իհթիեարէ գատըն , տիկէր արա-
պատա բրէնսին եանընտա օթուրուպ , մէր-
գումա խիթապէն ,

— Էվլէլ էմիրտէ նէրէեէ կիտէճէյիզ , տէ-
եու սիւալ իթտի :

Հէքթօր եավաշ սէտա իլէ վէ տիթրէեէրէք ,

— Մօրկա , — տէեու ճէվապ վիրտի :

Իշպու էլէմպախշ քէլիմէ , արիլէ գատընըն
տամարարընտաքի գանը պուզ կիպի տօնտուր-
տուղունտան , հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամահա
պաշլատը , վէ արթըզ հիչ պիր շէյ սօրմատը :

Բրէնսին արապասը սիւրաթլէ հարէքէթ ի-
սիպ , իւք ըսթասիօնտա , համտ օլսուն հիչ
պիր նէթիճէեէ վասըլ օլունամատը , չիւնքի
Մօրկ նէհրինին եասը տէօշէմէ թաշլարը իւ-
ղէրինտէ սալթ պիր էրքէք նաշը պուլունու-
եօրտու : Հէքթօր , հէր նէ գատար լիւսիլին օ
եօլտա պիր ֆէլաքէթէ տիւշար օլմուշ օլտու-
ղունա ինանամահօրտու իսէ տէ , պու ճիւմլէ

իլէ տախի պէլքի մէզպուրէ մաղրուգէն վէ-
ֆաթ իթմիշ տիր իհթիմալինէ մէպնի, մահէլ-
լի մէզքիւր հիւքիւմէթ տայիրէսինտէ, լիւսի-
լին շէքլ ու հէյեէթինի թարիֆ իթտի, վէ
պիչարէ գըղճըղազըն նաշը սուլար իլէ օ մա-
հէլլէ կէթիւրիլիւր կէթիւրիլմէղ, քէնտիսինէ խա-
պէր վիւրիւմէք իւզրէ, ատրէսինի տախի պիւ-
տիրտի :

Մօրկտան՝ զապթիյեէ նէզարէթինէ կիտէ-
րէք, իֆառաթընը գալտ իթտիրափի, վէշալպ-
տա օլան գըզըն թէհարրիսի իչին թէտապիլի
լաղըմէնին իթթիխազընտ միւսարաթ օլունա
ճաղը վատընը նէզարէթի մէզքիւրէտէն ալ-
տըգտան սօնրա, քէնտիլէրինի ժիւլիէլ-լադ-
րուա սօգաղընա կէթիւրմէսինի արապաճը-
սընա էմր իթտի :

Պունտան միւրատ իսէ, պէլքի լիւսիլ խա-
նէսինէ ալտէթ իթմիշ տիր միւլահաղասընա
մէպնի իտի իսէ տէ, հաշըք քի, պու իւմիտ
տէ պօշա չըգալը, չիւնքի էօքսիւզ գըղ էլան
մէյտայնա չըգմամըչ իտի :

Հէքթօր, թահարրիեաթընը իհթիմալ քի
գօլայլաթաճագ պիր էսէր պուլապիլիլ իւմի-
տիլլէ, լիւսիլին տայիրէսինի քէօչէլի պու-
ճագլը արամտեա պաշլատըղընտան, տիքիշ
մասասը իւզէրինէ գօնուլմուշ օլան մէքթուզ
մահֆազասը կէօղիւնէ իլիշտի, վէ պու մահ-
ֆազաեը էլինէ ալըպ, տիգգաթլէ մուայեէնէ-
սինտէ, քեաղըտը, եաղըսը, վէ միհրի քէն-
տիսինին օլտուզլարընը անլատը իսէ տէ, սալթ

պիր խուսուս թէաճճիւ պիւնիւ մուճիպ օլտու օ
նէօյլէ քի , ալէսոն վիյեէ բըննս , ատրէսի՝ մահ-
ֆազանըն պալէասընա եազըպ , միւրսիլի ալէյ-
հին իսմինի իքինճի սըրատա եազար իտի ,
Հալպու քի , պու քէքրէ մերգումուն եէտինէ
կէչէն մահֆազանըն իւզէրինտէ քի եազը , պիւս-
պիւթիւն մուզայիրի օլարագ , ժիւլէն-Լօգրո-
տու քէլիմէլէրի , Լիւսիւ կիւլիէ իսմինին ալ-
թընտա պուլունուեօրտու : Շու գատար քի ձ
Հէքթօր՝ մէքթուպու եազարըր զէման , պիւ-
թիւն պիւթիւն շաչըրմըչ օլտուղունու տէրխա-
լըր իտէրէք , իսթիղրապը ազալտը : Պունունլա
պէրապէր , մահֆազանը ճէպինէ գօեարագ ,
տալկըն տալկըն տուրաղունտա , ալիլէ գատըն ,
— Նասըլ , պիր նէթիճէ չըգարապիւտինի՞զ
մի , տէեու սիւալ իթտի :

— Հիչ պիր նէթիճէ չըգարամատըմ , վէ պի-
զէ բէհպէր օլաճագ հիչ պիր էսէր պուլամա-
տըմ , — տէեու ճէվապ վիրտի տէլիգանլը մէյ-
եուսիյեթլէ :

Պունուն իւզէրինէ , իհթիեարէ գատըն իքի
տիզ իւզէրինէ կէլէրէք ,

— Եա՛ րապպիմ , — տէտի , — չիմտի պէն
նէ՞ օլաճաղըմ , պէն քի սալթ Լիւսիլ իչին եք-
չանօրտում : — Էկէր օ պիչարէ գըղճըղազ վէ-
ֆաթ իթմիչ իսէ , պէնիմ արթըգ պու ալէմտէ
նէ՞ իչիմ վար տըր . . . — Քեա՛չքի ճէնապը
Ալլահ պէնիմտէ ճանըմը ալսա իտի տէ , գուր-
թալսա իտիմ :

— Սիզին նէ՛ օլաճաղընըզը չիմտի պէն սիզէ

սէօյլէրիմ, — տէտի կէնճ բրէնս հէտէճանլէ,
— Պունտան չէնտ կիւն ագտէմ, եինէ պու օ-
տատա վէ պու մահէլլտէ, եէկէնինիզի վէ
պէնտէնիզի՝ էվլատլարընը թէսմիտէ իտիտօր-
տունուզ . . . — Պու իւնվանա հէնուզ միւս.
թահագգ օլտուլումտան, պէնի պունտան պէյ-
լէ տախի եինէ օ իսիմլէ եատ իթմէնիզի պի.
հագգըն թալէպ իտէրիմ: — Պինապէրին սիզ
էլտն հայեաթտա օլուպ, պանա զէվճէ օլա-
ճագ օլան լիւսիլ իչին եաշաեաճագսընը, վէ
օլ սաատէթպախշ կիւնէ գատար պէնտէն ա-
լա այրըլմաեաճագսընը:

Բրէնս պու սէօյլէրի սէօյլէյիպ, վէ կէօզ
եաշը տէօքմէքտէ օլան ալիլէ գատընա սարը-
լարագ, սահիհէն էվլատըզ մուհապպէթիլլէ
մէզպուրէյի աննընտան էօքտիւ, վէ պիր ազ
սօնրա, պիրլիքտէ պէշ գաթ նէրտիվէնլէրտէն
ինիպ, մէրգուլմէյի թէքրարէն արապաեա օ.
թուրթուու, վէ պիր խապէր ալտըղընտա, տէր-
հալ կէյիպ, պիրինճի ֆրանսօա սօգաղընտա
վագը գօնաղընտա քէնտիսինէ պիտիրմէսի ի-
չին գաբուճու գատընա օն լուի ալթունու վի-
տիքտէն սօնրա, արապասընա րաքիպ օլտու:

Հէքթօր, քէնտի տայիրէյի մախսուսէգինին
եանընտաքի օտատա մատամ կօնթիէյի եէր-
լէշտիրինճէ, վիզթօար սօգաղընտա քեային
գահվէխանէեէ կիթտի, վէ գահվէխանէնին
կարսօնլարընտան պիրի վասըթասըլլա, Մալ-
բէրթիւի իտարէխասինտէ Սթանիսլաս-Բիգ-
լէեէ շու աթիտէքի թէզքիրէյի կէօնտէրտի:

« Միւսիւ Սթա-բի ,

« Քիւչիւք գահվէխանէտէ դառէթ միւսթաճէլ պիր
« իշտէն տօլայը սիզի պէքլէեօրում :

« Հէֆթօր »

Պիր ազ սօնրա , էօթէքինին պէրիքինին հի-
սապընա իճրաի թէտգիգաթ վէ թահարրիեաթ
իտէն շախսը մէրգում , թէպէսսիւմ իտէրէք ,
կէլիպ բրէնսի պօւլտու , վէ կէնճ բրէնսի մպճ-
ղուն վէ միւքէտտէր պիր հալտէ կէօրտիւկիւն-
տէ , քէմալ հիւրմէթ վէ վադար իլէ ,

— Էֆէնտիմ , միւրատընըզա միւղսյիր պիր
շէյ մի վուգու պօւլմուշ տուր , — տէեու սիւ-
ալ իթտի :

— Միւսիւ Սթա-բի , պէն բէք պէտպախթ
պիր քիմսէյիմ , — տէեու ճէվապ վիթտի սա-
պըգ Պէկուրա :

— Պէտպախթ մը , սի՞գ մի էֆէնտիմ , լաքին
պէտպախթ օլմանըզա նէ՞նէպէպ վար տըր :

— Լիւսիլ կօնթիլէ զայպ օլտու :

Սթա-բի պու իֆատէ իւզէրինէ ֆէվզէլատէ
հայրէթ տէ գալարաք ,

— Էֆէնտիմ , զաթընըզ կիպի ալիճէնապ վէ
զէնկին պիր զաթա տախի պու եօլտա մուա-
մէլէ օլունտուղու հալտէ , արթըգ հա՞նկը էր-
քէք քէնտիսինէ կիւվէնմէլի տիր . . . լաքին ,
էֆէնտիմ , շու մէմուլ օլունմաեան ֆիրաբինին
շէրիքի քիմ օլտուղունու պիլի՞րմիսինիզ , տէտի :

— Խա՛յր , Խա՛յր , ֆազիլէթ մէլէքէսի օլան
պիր գըզա իֆթիւրա ի՞թմէյինիզ , — տէտի բը-

րէնս շէտիտէն , — Լիւսիլ հագգընտա ասլա շիւպհէ ճայիզ տէյիլ տիր : — Պէն բէք ալէա իսկեաթ օլմուշում տըրքի , անըն պու պապ տէ հիշ պիր դապահաթը եօգ սուր , վէ հաթ թա գօրգարըմքի էօլմիւշ օլմասըն :

— Էօլմիւշ միւ օլմագ . . . — տէեու թէք րարլատը Բիգօլէ գաշլարընը չաթարագ , — աճա՛յիպ , պիր ճինաեէթ մի վուգու պուլմուշ տուր :

— Պէլքի պիր սուի գաստ վուգու պուլմուշ տուր :

— Սիւպհան Ալլահ , օ սիննտէ պիր գըղըն սուի գաստ իճրա իթմէսինէ նէ՞սէպէպ վարտըր :

Հէքթօր , պիլտիկի ճիւղի մալիւմաթը նագլ իթտի , վէ Մալքէրթիւի իտարէխանէսի մէմուրու տախի ,

— Էօյլէ իսէ , մատմուաղէլ Լիւսիլ՝ սիղտէն թէրք իտիլմիշ օլտուղունու զանն իտէրէք , աճապա սահիհէն քէնտի քէնտիսինի էօլտիր միւշ միւ տիւր , — տէեու պէեան իթտի :

— Սիղէ թէքրար իտէրիմքի , պէնիմ վէս վէսէմտէ պու մէրքէզտէ տիր :

— Կիթտիկինիզ զէման կէնճ գըզա եազմըշ օլտուղունուզ մէքթուպ , սագըն շիւպհէլի թարզտա եազըլմըշ օլմասըն :

— Շու գաստար պիլիբիմքի , եազտըղըմէքթուպ , բէք մուխթասար իտի :

— Միւնտէրիճաթընը ունութտունուղ մու :

— Թապիրլէրի խաթըրմասա տէյիլ իսէ տէ մէալի խաթըրմտա տըր :

Բրէնս պիր միգտար տիւշիւնտիւքտէն սօն-
րա, օգուեանլարըմըզճա մալիւմ օլան թէղքի-
րէնին պիր գաչ սաթըրընը հէման հարֆը հար-
ֆընա թէքրարլատը :

Սթա-բի տախի պու սէօղլէրի ճէպ տէֆթէ-
րինէ գայտ իտիպ :

— Սիզի թէէմին իտէրիմքի, պու սէօղլէր-
տէ սուի գաստճա հիչ պիր սէպէպ եօդ տուր,
վէ իչպու մուխթասար ճիւմլէլէրտէն, մէղպու-
րէյի թէրք իթմէք ֆիքրինտէ պուլունտու-
ղունուզա տայիր հիչ պիր մաէլ չըգամաղ : —
Շու գատարքի, մատմուաղէլ լիւտիլ շիւպհէ-
լի պիր թապիաթտա օլսա իտի տախի, աղիմէթի-
նիլ խապէրինի սախթէ վանն իտէրէք, օլ
պապտէ թէէմին օլմագ իւզրէ, տէրհալ խա-
նէնիզէ գօշուպ կէլմէլի իտի :

— Խալը, մէրգուլմէ աուլա գօնաւա կէլմէ-
միշ տիր :

— Կէնճ գըզըն խանէսինտէ պտղը թահար-
րիեաթ իճրա իթտինի՞զմի :

— Էվվէթ, հէր թարաֆը արաշտըրտըմ :

— Հիչ պիր շէյ պուլմատընը՞մը :

— Քէնտի մէքթուպումուն մահֆաղասընտան
լայրի, հիչ պիր շէյ պուլմատըմ :

— Իշթէ պու իյի պիր ալէամէթ տիր, զիրա
աչգ ու սէվտա մէյեուսիյեթիյլէ քէնտի քէն-
տիլէրինի թէլէֆ իտէն գատընլար, քէնտիլէ-
րինի տիւման իլէ պօղմազտան, եախօտ նէհրէ
աթլըմազտան էվվէլ սատագաթլարընտա գու-
սուր իտէն մաշուգլարընա պիր գաչ սաթըր

Թէզքիրէ եազըպ պրագմադլըղը ատէթ իթ.
միշ տիրէր : — Պու պիր դայտէյի ումումիյեէ
օլմուշ օլուպ , պունուն իսթիսնաիյեէթի եօգ
տուր տիսէմ ճայիզ տիր : — Հէր նէ հալ իսէ ,
սէօյլէ տիկինիզ մահֆազա եէտինիզտէ՞մի տիր :

— Էվվէ՛թ . . . — Թէտգի՞գ մի իթմէք իս.
Թէեօրսունուզ :

— Իլէրուտէ օ իշ իլէ տէ մէշղուլ օլմրուզ :

— Շիմոի օիղ շունու պանա սէօյլէյին քի ,
Թէզքիրէյի սաաթ գա՞շտա եազտընըզ :

— Կիտէճէկիմ վազըլթ , եանի սաաթ իքի-
տէն ազ էվվէլ :

— Մէքթուպունուղը քի՞մէ Թէսլիմիթտինիզ :

— Օտամըն խըզմէթքեարը Լուիսէ :

— Մէքթուպու պիղլաթ վէ տէրհալ պու
խըզմէթքեարընը՞ղ մը կէօթիւրմիւշ տիր :

— Օրասընը պէն տէ պիլմէմ :

— Իշթէ անը պիլմէք լազըմ տըր : — Սիլ՝
մատմուաղէլ Լիւսիլի սապահլաեըն կէօրտիւ-
նիւ՞ղ միւ :

— Խա՛յր ,

Սթա-Բի աննընը էլլէրի իչինէ ալուպ , պիր
գաշ սանիյեէ գատար տէրեաեը Թէֆէքքիւ-
րաթա տալտըղընտա ,

— Նէ՞ տիւշիւնիւեօրսունուզ , — տէեու սիւ-
ալ իթտի բրէնս՝ վազը օլան սիւքիւթտէն տիւ-
չարը հէեէճան օլարագ :

— Բէք չօգ չէյ տիւշիւնիւեօրում : — Մատ-
մուաղէլ Լիւսիլ իլէ օլան իրթիպաթընըղը պիլէն
վա՞ր մը իտի :

Հէքթօր , պաշը իլէ խայր իշարէթի իպրազ
իթմէսինտէ , Բիգօլէ քէլամինա տէվամէն ,

— Օլ պապտէ էմինսինիզ , — տէտի :

— Պիշարէ տօսթոււմ տօգթօր Ֆրէպօտան
մատա , քիմնէ մատմուաղէլ Լիւսիլին իսմինի
ասլա իշիթմէմիշ իտի , հալպու քի , տօգթօրը
մէրգոււմտա շիմտի վէֆաթ իթմիշ տիր :

— Պու խուսուս թաստիգէ միւհթաճ տըր :

— Պու տէրէճէ մուճիպի էնտիշէնիզ օլան շու
ղարիպ զայպ մատտէսինտէն տօլայը պազը թէ-
շէպպիւսաթ իճրա իթտինիզ , վէ քիմնէեէ մա-
լիւմաթ վիրտինիզ մի :

— Մօրկա կիթաիմ , վէ վուգոււի հալի զապ .
թիյեէ նէզարէթինէ խապէր վիրտիմ :

Բիգօլէ , կէօրիւնմէզ սուրէթտէ ումուղա-
րընը չէքտի , վէ քէնտի քէնտինէ ,

— Պուճտան պիր զարար կէլմէզ , վէ զապ-
թիյեէ նէզարէթինէ խապէր վիրմէքտէն պիր
մէնֆաաթ օլմասա , մազարրաթ տա օլմազ ,
տէտի :

— Սիզ պու չէյլէրտէն նէ՞ նէթիճէ չըգարը-
եօրսուսուղ :

— Շիմտիլիք հիշ պիր նէթիճէ չըգարամա-
եօրոււմ : — Պու կիճէ պու խուսուստա տիւ-
շինիւպ , մէսէլէյի հալլ ու թէսվիյեէ իտէճէք
չարէյի արամալըեւմ : — Սիզ շունու պանա սէօյ-
լէյին քի , եարըն սապահ գօնաղընըզ կէլէ-
պիլիլիմիյիմ , չիւնքի թարաֆընըզտան մատ-
մուաղէլ Լիւսիլէ եազըլմըշ օլան մէքթուպ մահ-
ֆազաւընը թէտգիգ , վէ իշպու մէքթուպու

կէօթիւրմէ եւ մէմուր թայեին օլունան խըզ-
մէթքեարը իսթիւնվապ իթմէք իսթէրիմ :

— Եարըն սապահ սիզի սապըրսըզլըզլա պէք-
լէրիմ :

— Ջաթընըզա շունու տախի րէճա իտէրիմ
քի , պու խուսուստա արթըգ հիչ պիր թահ-
դըգաթ վէ թէտգիգաթ իճրա իթմէյինիզ ,
պէն հէր շէյի տէրիւհտէ իտէրիմ :

— Ղայրէթ վէ էհլիեթիւնիզի պիլտիկիմ
կիպի , հագդընըզտա օլան էմսիյեթիմ տախի
պէրքէմալ տըր :

— Ահ , էֆէ'նտիմ , գուլունուզու մահճուպ
իաիեօրսունուզ :

— Ագչէեէ իհթիեաճընըզ վա'ր մը տըր :

— Էկէր եօգ տուր տիեէհէք օլսամ , ինան-
մաեաճաղընըզը պիլիրիմ :

— Ալըն սիզէ իքի պին ֆրանգ վիրէյիմ . . .

— Իլք մէսարիֆաթ իչին պու գատարը քեա-
ֆի տիր , տէյի'լ մի :

— Էվվէ'թ , էֆէ'նտիմ , քեաֆի տիր :

— Պիլմիշ օլուն , մի'լսիւ Սթա-Քի քի ,
էկէր սէվկիւլիւ Լիւսիլիմի հայեաթտա պուլա-
ճագ օլուր իսէնիզ , սիզի իգպալէ իրտիրէ-
ճէյիմ :

— Ահ , էֆէ'նտիմ , էֆէ'նտիմ , զաթընըզա
միւֆիտ օլմագ իչին , միւճիզէլէր պիլէ իճրա
իթմէք գապիլ օլսա իտէրիմ , — տէեու մու-
գապէլէ իթտի Սթանիւլաս-Քիգօլէ , խալիսա-
նէ պիր հէեէճան իլէ :

— Քէնտինիզի սահիպ սէրվէթ գըլմագ իչին ,

«ալթ պիր միւնհիզէ իճրա իթմէնիզ քեաֆի տիր :
Պէօյլէճէ պու իքի ատէմէր պիրիպիրլէրին-
տէն այրըլտըլար :

Ֆերտասը կիւն , ալէսսապահ , բրէնսին օ-
տասը խըզմէթ քեարը Լուի , գօնաղա կէլիր
կէլմէզ գապուլի իչին էմր ալմըշ օլտուղու Մ-
Սթանիսլաս-Բիգօլէնին իչ օտատա պուլուն-
տուղընը , կէլիպ էֆէնտիսինէ խապէր վիրտիկի-
տէ , Հէքթօրտէրհալմէրգումըննէզտինէ կիթտի :

Պու էսնատէ , Մալբէրթիւի իտարէխանէսի
մէմուրու , օլտուգճա թէմիզ սուրէթտէ կիլի-
նիպ գուշանմըշ օլուպ , բրէնս , մէրգումու
կէօրիւնճէ , ֆէվգէլատէ պիր հէեէճան իլէ ,

— Խօշ կէլտինիզ , միւսիւ Բիգօլէ , պանա
խապէր կէթիրտինիզ մի , տէտի :

— Եալընըզ պիր խապէր կէթիրտիմ , էֆէն-
տիմ , — Շիմտի Մօրկտան կէլիեօրոււմ , օրաճա
սուի գաստա տայիր հիչ պիր խապէր եօգ-
տուր , — Պունուկա պէրապէր , զաթընըզա
կէօրիւշաիւքտէն նօնրա , պու կիւնտէն իթի-
պարէն թահգըդաթա իպթիտար իտէճէյիմ :

— Էօյլէ իսէ , պիր ան էվվէլ կէօրիւշէլիմ ,
չիւնքի , հիսս իյլէտիկիմ հէեէճան պէնի ա-
տէթա տիվանէ իտիեօր , — տէեու մուգապէ-
լէ իթտի Հէքթօր :

— Էֆէնտիմ , մատմուլազէլ Լիւսիլէ եազտը-
ղընըզ մէքթուպուն մահֆազասընը պէնտէնի-
զէ կէօպթէրէպիլիօրմիսինիզ , տէտի Բիգօլէ :

— Իչթէ չու տուր :

Սթա-Բի՝ բրէնսին քէնտիսինէ թագտիմ իյ-

չէտիկի մահֆաղաւեր տիգ֊գաթլէ մուայեհէնէ,
տէն սօնրա ,

— ֆէնտի եաղընը տըր , տէյի^օւմի , — տէ,
եռւ սիւալ իթտի :

— Էվվէթ , լաքին պիր շէեհ տիգ֊գաթ իթտիմ
— Նէ^օեհ :

— Պէնիմ ատէթիմ , քիմէ մէքթուպ եաղար
իսէմ , մահէլլի իգամէթինի իսմինին իւզէրինէ
եաղարըմ , հալպուքի պունտա մուգայէրի տիր :

— Աթիւսթ պիր զէմանընըտա վէ աճէլէ-
թէն պու մէքթուպու եաղմըլ օլտուղունուզ
իչին , իհթիմալ տըր քի , եանըլմըլ օլտու-
նըլ . . . — Պունունլա պէրապէր , պու խու-
սուս տուսի պաշգաճա շայեանկը տիգ֊գաթ տըր :

Պատէհու Սթա-բի մահֆաղաւեր չէվիրիպ ,
Հէքթօրուն խանէտան նիշանըյլա միհրինի ,
մահֆաղա իւզէրինտէքի նիշան իլէ միհրէ թաթ-
պիգ իթտիքտէն սօնրա ,

— Շիմտիեհ գատար շիւպհէ օլունաճադ պիր
էմարէ կէօրէմէտիմ , — տէտի , — էկէր միւ-
րատ պուեուրուրսանըլ , պիր աղտա , Լիւսի-
լին մէքթուպոճնու խըզմէթքեարլարընըտան
քիմէ թէվտի իթտի իսէնիզ , անը ճէլզ իլ-
լէյինիզ :

Հէքթօր չանը չալմասըյլա , օտասը խըզմէթ-
քեարը կէլտիլինտէն , բրէնս՝ Բիգօլէյի կէօս-
թէրէրէք ,

— Էֆէնտի սանա պաղը շէյլէր սօրաճադ
տըր , միւմքիւն մէրթէպէ գաթիւվէ միւսէրրահ
սուրէթտէ ճէվապ վէր , տէեռւպէեան իթտի :

Սթա-Ռի քէլլամա պաշաեաքադ :

— Էվվէլթի կիւն , Էֆէնտինիզ՝ Բարիտէն
կիթտիկի Էսնատէ սիզէ պիր մէքթուպ թէս-
լիմ իթտի՝ մի , — տէտի :

— Էվվէլթ , մի'ւսիւ , — տէեու ճէվապ վիր-
տի Լուի , — Պէլլիլտէ . Ժիւլիէն-Լագրուա սօ-
գաղընտա , մատմուաղէլ Լիւսիլ Կօնթիէեէ
թէսլիմ՝ օլունմադ իւզրէ պիր մէքթուպ վիրտի :

— Օ մէքթուպու քէնտինիզ մի Կէօթիւր-
տիւնիւզ :

— Խա'յր , մի'ւսիւ , չիւնքի Էֆէնտի բրէնս
պէնիմ Կէօթիւրմէքլիկիմ իչին խասսէթէն Էմր
վիրմէմիշ իտի :

— Տիմէք տերքի , պիր պաշգասը Էլեյլէ
Կէօնտէրտինիզ :

— Էվվէլթ , տէրհալ վէ պիր պաշգասը Էլեյլէ
Կէօնտէրտիմ :

— Արգատաշարընըզտան պիրի վասըթասըյ-
լա՞ մլ :

— Խա'յր , մի'ւսիւ :

— Էօյլէ իսէ , քի'մին իլէ Կէօնտէրտինիզ :

— Պիր գօմիսիօնէք իլէ :

— Մահէլլէ գօմիսիօնէրիլլէ՞ մի :

— Խա'յր , մի'ւսիւ . . . — Գօնագաան տի-
շարը չըգտըղըմտա , միտալեալը պիր գօմիսիօ-
նէր գաբունուն Էօնիւնտէն Կէչիեօրտու : Մէր
գում՝ Էլիմտէ պիր մէքթուպ օլտուլունու
Կէքտիւկիւնտէ , Էկէր Էլիմտէքլա մէքթուպ
պիր մահէլլէ Կէօնտէրիլլէճէք իլէ : քէնտիսի
Կէօթիւրմէսինի թէքլիֆ իթտի , վէ պէնիմ ի-

սէ, պու թէքլիֆի ընտա իթմէկէ հի, պիր սէ.
պէպիմ պուլունմատըղընտան, մէքթուպ ին
պէրապէր մէրգումուն իւճրէթինի թէհալյե
իթտիմ: — Հաթթա, մէքթուպը մէզպուրու
ժիւլիէն-Լազրուա սօգաղընա կէօթիւրմէքլա.
զըմ կէլտիկինի քէնտիսինէ աէօյլէտիկիմտէ,
« Պէլլէթ, պէն Գէ Պէլլէթէ առին շուրուս » տէտի:

Բիգօլէ գաշարընը չաթարագ,

— Հա', հա', — տէտի, — պու գօմիսիօնէր
օ արալըգ գօնաղըն գարուսունտան կէչիտօր-
տու, տէլիլ մի:

— Էվլէթ, միւսիւ, վէ ումուղունտա եաֆ-
թասը տա վար իտի:

— Քէնտի եիւզիւնիւ կէօրտիւնիւզ միւ,

— Բէք իյիճէ կէօրէմէտիմ, անճագ պանա
էօյլէ կէլիտօր քի, սագալլը, վէ պիր կէօզիւ
տէ քէօր իտի:

— Քէնտիսինի թէքրար կէօրտիւլիւնիւզտէ
թանըմըսընը:

— Պէլքի . . . պունունլա պէրապէր, պու
պապտէ գաթիէն սէօզ վիրէմէմ: — Շու գա-
տար քի, մէրգում պուլունաճագ օլուր իսէ,
քէնտիսինի թանըմագ գօլայ տըր զանն իտէրիմ:

— Նա՞սըլ:

— Զիրա միտալեասը նիւմէրօսու խաթըրը
տա տըր:

Սթա-Բինին կէօզլէրի բարլաեարագ,

— Սթէ՛րին, ինթէ պու իյի, էյ նիւմէրօսու
գա՞չ իտի, տէտի:

— 1547 իտի:

Սթա-Բի քէնտի ճէպ տէֆթերինէ պու
նիւմէրօնու գայտ իտէրէք ,

— Իշթէ պիւմէք իսթէտիկիմ շէյլէր պուն-
լար իտի , — տէտի , վէ օտա խըզմէթ.քեարը-
նըն կիթմէսինտէն սօնրա , Հէքթօրա խիթա-
պէն , — սիզէ պիւր շէյ տահա սիւալ իթմէք
իսթէրիմ , — տէեու պէեան իթաի , — պէլքի ,
էֆէնտիմ , սէտատըն խարիճինէ չըգըեօրում
տէեու զանն իտէճէքսինիզ , լաքին պէօյլէ պիւր
վազըատա միւքէմմէլէն իճրաի թահգըգաթ օ-
լունմագ իչին , հէր կիւնա իյղահաթ ֆայտէլի
սիր : — Իմտի , չուրսեը պանա սէօյլէլին քի ,
վէզէլայտաքի սէյֆիէէնիդաէ վուգու պուլան
հարիզ , վէխիմմի օլմուշ տուր :

— Էվվէթ , չիւնքի պինանըն պիւր ճէնահը
եախօտ նըսֆը եանմըշ , ախըրլար իլէ միւշթէ-
միլաթընըն էսէրլէրի պիլէ գալմամըշ , վէ զա-
եէթլէ գըյմէթտար օլան աթլարըմտան պիւ-
յիւք գըսմը թէլէֆ օլմուշ տուր : — Էվվէլ է-
միրտէ պէն , տահա պիւյիւք պիւր ֆէլաքէթ
վուգուինտէն տօլայը գօրգմագտա պուլու-
նուպ , չիւնքի ալտըղըմ թէլէկրաֆնամէտէ՝ էօ-
եէ բէտէրիմին հայեաթընճա թէհլիքէ օլտու-
ղու , վէ մէրգումուն աղըր սուրէթտէ եարա-
լանմըշ իտուկի իշար օլունմուշ իսէ տէ , համտ
օլտուն իշ էօյլէ օլմայըպ , իհթիեար բրէնսին
եարէսի թէհլիքէլի պուլունմամըշ , վէ պինա-
պէլին պիւր գաշ սաաթ սօնրա , օրտտան ալ-
տէթ իտէպիլմիշիմ տիր :

— Հարիգին գուհուրի նաճըլ օլմուշ տուր :

— Հարիգին նա՞սըլ զուհուր իթտիկինի քիմ սէ պիլմէօր, վէ պու պապտէ սիզէ, պէնծէ անլաշըլամաեան պիր վուգուաթը պէեանէ լիւ զում կէօրիւրիւմ:

— Նէ՞ կիպի վուգուաթ:

— Խատէմէլէրին շահատէթի միւշթէրէքէ սինտէն անլաշըլտըղը վէճհ իլէ, եանկըն այնի վագըթտա վէ պիրիպիրլէրինտէն խայլիճէ եիւրագ օլան իքի միւխթէլիֆ մահէլլտէ զուհուր իթմիշ տիր:

Սթա-Բի, զիեատէ գուլագ վիրէրէք:

— Իշթէ պու զարիպ, վէ շայեանը տիգգաթ տըր . . . — Եանկըն՝ եէկտիկէրինտէն խայլիճէ ուզագ օլան իքի միւխթէլիֆ մահէլլտէ՞ մի զուհուր իթմիշ տիր, — տէտի:

— Էվվէթ, եանի օտունլուգ եէրինէ գուլանըլան չէրկէլէր իլէ ախըրլարա միւթթասըլօլան սաման անպարլտըրնտան զուհուր իթմիշտիր:

— Եանկընըն զուհուրի սաաթ գաշտա վուգու պուլմուշ տուր:

— Սապահըն սաաթ իւչիւնտէն Էվվէլ:

— Օտունլուգլար իլէ սաման անպարլար աբաօընտա նէ՞ գատար մէսաֆէ վար տըր:

— Իքի իւշ մէթրօտան զիեատէ, Լաքին սիզ՝ պու հարիգ իլէ Լիւսիլին զայպը միեա նէսինտէ նէ՞ միւնասէպէթ պուլուեօրսունուգ:

— Էֆէնտիմ, աճապա ոէտատըն խարիճինէ չըգըեօրում տէե՞ ու մու զանն իտիեօրսունուգ:

— տէտի Սթա-Բի թէպէսսիւմ իտէրէք:

— Էվվէթ:

— Էյլէ զանն իտէճէկինիդի պէն զաթէն էվ-
վէլինտէն քէշֆ իթմիշ իտիմ, լաքին էֆէն-
տիմ, միւսաատէնիզլէ շուրաւը զաթը ալինիդէ
պէտան իտէրիմ քի, պու պապտէ նանըլընօր,
սունուզ, — վադաա պիր տէրէճէ մէտատըն
խարիճինտէ սօրկու սիւալլէր իտիեօր իսէմտէ,
մագսէտիմ էնասը մատտէնէ տայիր պիր իս-
պաթ արամագտան իպարէթ տիր... — Աճա-
պա եանկընըն զուհուրի, պիր պէտխահլըգ
էսէրի օլտուղու զանն օլունուեօր մու :

— Խալը, չիւնքի պէնիմ հիշ պիր աիւշմէ-
նիմ եօգ տուր, անըն իչին վազը օլան հարի-
գին, պէտխահլըգ էսէրի օլտուղու զանն օլու-
նամազ :

— Տիմէք օլուր քի, էֆէնտիմ, զաթը ալինիդ
օվուգուաթը ուրֆ պիր գազաեա համլ իտի-
եօրսունուզ :

— Էվվէթ, հէր քէս կիպի, պէն տախի մէզ-
քիւր հարիգի պիր գազա զանն իթմէքտէյիմ :

— Պու ֆէլաքէթ խնպէրի Բաքիսէ սաաթ
իքի իրատէլէրինտէ՞մի վիրուտ իթմիշ տիր :

— Սաաթ իքիեէ եիկիրմի տազըզա գալա-
րազ վիրուտ իթմիշ, վէ պէն Լիւնիլէ մէք-
թուպ եազտըգտան սօնրա, հարէքէթ իթմի-
շիմ տիր :

— Էյ մատմուազէլ Լիւսիլ օ ագշամը՞մը զայպ
օլմուշ տուր :

— Էվվէթ, օ ագշամը զայպ օլմուշ տուր :

— Բէք ալէա, — տէտի Սթա-Բի աեաղա
գալգաբազ, — պու կիւնտէն, Մալթէրթիւի

իտարէխանէսի մաւահաթկիւզարընտան մէ-
ղունիյեթ իսթէեթէճէյիմ, վէ էկէր վիրմէզ
իսէ, իսթիֆա իտիպ չըգաճաղըմ, վէ օնտան
սօնրա թահգըգաթ վէ թահաըրիեաթա իպ-
թիտար իյլէեթէճէյիմ:

Պէօյլէճէ Սթանիսլաս Բիգօյլէ, կէնճ բրէն-
սին գալպինտէ ճիւղիճէ իւմիտ զիեասը պրա-
գարագ, մէրդոււմ իլէ վէտալաշըպ, մուֆարա-
գաթ իյլէտի:

Հիքեաեթմիզին եինէ պիրալարդասընա տէօ-
նիւպ, օգուեանլարըմիզը Մարն նէհրի քէնար-
լարընա կէօթիւրէլիմ:

Պօսարօ իլէ Ժէնըվիէվ՝ Լիւսիլ Կօնթիէնին
էօմրիւնէ գաստ իթտիքլէրի գէման հիւքմ
իտէկէլէն ֆուրթունա, պիւթիւն կիճէ տէվամ
իթտի, վէ Մարն նէհրի ֆէյզանը ուճ տէ-
րէճէյի պուլուպ, սապահ օլուուզընտա, թէք-
միլ սահրա՝ վասի պիր կէօլ հալի քէսպ իթմիշ
իտի, նէհրին քէնարընտա պուլունան բէք չօ
էվլէրին խալլը, խանէլէրինին ալթ գաթլա-
րընը պասմըշ օլան սու թուղեանընտան գուր-
թուլմագ իւզրէ, թա՛ իւսթ գաթլարա իլթի-
ճա իթմէեթ մէճպուր օլմուշլար, վէ պուլուն-
տուղլարը մահէլլէրտէ եալլընըճա գալագալ-
մըշլար իտի:

Սապահլաերն ֆուրթունա թէսկին օլմուշ օլ-
տուղու ճիհէթլէ, քէօյլիւլէր պիւյիւք գանճա-
լար իլէ կէլիպ, տալկալար իլէ կէօթիւրիւլէն

էշեանը սուլարտան տիշարը չըգարմանա պաշ-
լատըլար :

Քրէթէյլ թարաֆընտա վէ Պասապաշնա կէօ.
թիւրէն հօլլարտա ֆէլաքէթ , մէմուլին ղայրի
տէրէճէտէ օլուպ ՝ բէք չօգ պինալար երգը-
մը , վէ նիչէլէր գուրպան օլմուշլարտը : Պիր
թաղըմ՝ ճէսուր գանըգճըլար , գանըգլարըյլա
էն մահաթաթալը մահէլլէրէ կիտէրէք , սու-
լար իլինտէ գաւմը օլան պիշարէկեանա ետը-
տըմ իթմէքտէ , վէ պիր խայլի իննան նաշլարը
չէքիպ չըգարմագտա իտիլէր :

Հիւքիւմէթի մահէլլիեէ մէմուրլարը վէ բօ-
լիս գօմիսէրի , իքի թապիպ իլէ պիրլիքտէ ,
մէղքիւր ճան գուրթարմագ ամէլեաթընտա
հաղըր պուլունուեօրլարտը : Թապիպլէրտէն
պիրի՝ մահէլլի մէղպուրտէ ֆէվգէլատէ վէ
հագղը պիր շէօհրէթի հայիւ օլան պիր խաս-
թախանէնին նաղըրը օլուպ , իսմի տօգթօր
Օթէ իտի , վէ մէրգումուն կէնճ վէ հիւսէնա
օլան զէվճէսի տախի , զէվճինէ ըիֆագաթ իյ-
լէեէրէք , հէր քէսէ , պուլունտուղու հալէ
կէօրէ , թէշլիգաթ վէ թէսլիեէթ սէօղլէր/
իրատ իթմէքտէ իտի :

— Պիլլըմիսինիլ , միւսիւ գօմիսէր , — տէ-
տի պէլէտիեէ միւշավիրլէրինտէն պիրի , — պու-
կիճէ երգըլան պինալարըն իչինտէ Պասապաշը
սէյֆիեէսի տախի պուլունմագտա տըր :

— Պիր աղէվվէլ կէշէրքէն , մէղքիւր սէյ-
ֆիեէնին տահա տիւնքի կիւն իւղէրինտէ ինշա
իտիլմիշ օլտուղմա արաղիյի կէօրտիւմ . . .

փառաբանական տեղումնինտէ ատէմ տալիս
օլունօր մու իտի :

— Պու մէվսիմտէ տէրունինտէ ատէմ տալիս
օլմասը , բէք պէ իհթիմալտէն տէյիլ տիր :

— Օլթաքաֆա գալըդլար կէօնտէրտինիլ մի
— Խալլը , հէնուլ կէօնտէրմէտիմ . . . Իբի
ատալարըն սէտտի գաթթ օլունմուլ օլտուլու
իչին , եօլլար բէք միւլքիւլպիր հալէ կէլմիլ տիր :

Պու արալըդ սոլեուն իչինտէն պիր չօնուգ
նալը չըգաքըլտը քի , վալիտէսիլլէ պիրլիքտէ
պիր էվին երլընթըլարը պթընտա գալարագ
էգլիմիլ իտի :

Պունուն մաղպաթալը եարքլտըդը , վէ տօգ-
թօր Օժէ իլէ լէֆիքէ և տիգինին պիրի գըրըք
միլ օլան պիլ պիչարէնէ սարլըլար սարտըգ-
լարը էննատէ , Պաս ատաալը թարաֆընտան
կէլմէքտէ օլան պիր չալլա ,

— Պո՛ւ թարաֆա . . . պո՛ւ թարաֆա կէլին ,
վէ շու պիչարէ գատընը գուրթարըն . . . տէնու
պաղըրմագ տա իտի :

— Գատըն մը . . . — տէնու թէքրարքատը-
լար քեաֆէյի օրատա հաղըր պուլունանլար ,
վէ պունուն իւզէրինէ պիր թագըմ մէրաքըլ-
լար , տէրհալ իչար օլունան մահէլլէ տօղըու
սէյիրթտիլէր :

— Մի՛ւսիւ Օժէ , — տէտի գօմիւէր , պիր
ալ էվլէլ էչալը իլլէտիկիմիլ խասթախանէ միւ-
տիրինէ , — սիլ տալի պիգիմիլ պիրլիքտէ կէ-
լէք իսթէրմիսինիլ :

Թապիպի մերգում , էլինտէ քի իչի թէֆիլինէ

պրագարագ, կէնճ զէվճէսիյէ պիրլիքտէ գօ-
միսէրին արգասընտան կիթտի :

Պաս ատասընա անճագ եիւզ էլլի մէթրօ մէ-
սաֆէ գալընմը իքէն, ուզագտան, չէօքմիւշ օ-
լան սէյֆիտէնին տիրէքլէրի կէօրիւլմէեէ պաշ-
լատը քի, պու տիրէքլէր՝ պիւլիւք աղանլարա
տանանիւշ օլտուգլարը հալտէ, պիր նէվի սէտտ
չէքմիւշ օլուպ, սուլար տէհչէթլի սուրէթտէ
իչպու սէթէ չարբմագտա իտիլէր :

— Սէօյլէտիկին գատըն նէրէտէ տիր, —
տէեու սիւալ իթտի գօմիսէր :

« Եա՛րտըմա կէլին » տէեու պաղըրմըշ օլան
քտէմ, սու թուղեանընըն տուրմուշ օլտուղու
եիւքսէք թաշ գաեալարտան իւշ մէթրօ գա-
տար ուզագտա վագը պիր մահէլ իշար իտէրէք,

— Իշթէ, էֆէ՛նտիմ, օրատա, եանի չու
գըզըլ աղանլարը երղընը արգասընտա, վէ
քէօքիւնտէն չըգըպ, իքի գալագ աղանլարը
արասընա աթըլմըշ պուլունան պիր սէօյիւտ ա-
ղանըն տալարը իւղէրինտէ տիր, տէտի :

Քեաֆֆէյի հաղըրուն կէօղլէրինի մէգքիւր
սէօյիւտ աղանընա տօղրու չէվիրտիլէր, վէ գօ-
միսէր տախի,

— Էվվէ՛թ . . . Էվվէ՛թ . . . կէօրիւեօրում . . .
տէտի, — վա՛հ պիշարէ . . . չա՛րուգ պիր գա-
եըգ եէթիշտիրէլիմ :

— Պու գատար չալը չըրբըլար արասընտան
գանեդ կէչէմէզ, — տէեու մուգապէլէ իթտի
հաղըրունտան պիրի :

— Լաքին, հէր հալտէ պու գատընըն եա-

նընա վարըմալը տըր, տէտի տօգթօր Օժէ, չիւն.
քի, սէօյիւտ աղաճընն սալլանմոսը հէր ան
գապիլ տիր, վէ օ հալտէ պիչարէնին թէլէֆի
մուհագգադ տըր . . . Լա՛մպէր, ճէ՛սուր Լա՛մ.
պէր, — տէեու իլավէ իթտի թապիպ, ճէսա.
րէթլի օլան պիր ատէմէ խիթապ իտէրէք, —
սիղ թէճրիւպէքեար վէ ճէսուր պիր գա.
երգճըսընըզ . . . հա՛յտէ սիղի կէօրէյիմ, ճէ.
սարէթինիղի կէօսթէրին, վէ շու գատընը գուր.
թարըն :

— Պէն տախի անը տիւշիւնիւեօրում, մի՛ւ.
սիւ տօգթօր, վէ օլ պապտէ պիր չարէ արա.
եօրում, լաքին պէնիմգաեըղըմպուրատա սէյր
ու սէֆէր իթմէկէ գապիլիյեթլի տէյիլ տիր
վէ պէօյլէ պիր ագընթըտա օրաեա գատար
կիտիլէմէզ . . . Պուատէթա միւմքիւնսիւզ տիւր

— Լա՛մպէր, մատտէ միւմքիւնսիւզ օլան պիր
չէյի իմքեան տէրէճէսինէ կէթիւրմէք տիր :

— Էվվէ՛թ, Էվվէ՛թ, իմքեանսըզ օլան պիր
խուսուսու պաշա չըգարմադ լաղըմտըր, տէ.
տիլէր օրատա պուլունանլար :

— Սլի՛մ Սլա՛հ, — տէտի գաեըգճը, — մու.
վաֆֆադըյեթ տախի պուլմասամ, պարի պիր
թէճրիւպէ օլսուն իճրա իտէճէյիմ . . . —
Մատտէ գաեըղը օրաեա գատար բաղըլարը.
մըզլա կէօթիւրմէքտէ տիր քի, պունուն իչին տէ
օն նէֆէր եիկիտ վէ ճէսուր արգատաշա միւհ.
թաճըմ :

Եիկիրմի քիշի պու թէքլիֆէ իճապէթ իթ.
տիքլէրինտէն, Լամպէր,

— Արգամտան կէ'լինիզ, ա'րգատաշլար, կի-
տէլիմ շու գատընը գուրթարալըմ, — տէեու
պէեան իթտի, վէ կէօնիւլլիւ ատէմէր իլէ
պիրիքտէ եօլա չըգտը :

Պու արալըգ, սէօյիւտ աղաճը իւզէրինտէ
եաթմըշ օլան վէ ասլա գըմըլտանմամագտա
պուլունան գատընա, հէր թարաֆտան,

— Ճէ'սուր օլուն, ճէ'սուր օլուն, իմտատը-
նըզա կէլիեօրլար, — տէեու պաղըըշըըեօրտու,
հալպու քի, պիչարէ գըմըլտանմաեարագ տուր-
մագտա իտի :

— Աճապա սա'ղ մը տըր, — տէեու սիւսլ
իթտի գօմիտէր :

Տօգթօր Օժէ՝ ճէպինտէն պիր տիւրպիւն չը-
գարըպ, վէ կէօզիւնէ տաեաթարագ, պագ-
տըգտան սօնրա,

— Էօլմէմիշ տիր, պաշընըն գըմըլտանտըղընը
կէօրտիւմ, — տէեու ճէվապ վիրտի :

Խալգ իսէ, տահա զիեատէ շիտտէթլէ,

— Ճէ'սուր օլուն, ճէ'սուր օլուն, տէտիլէր :

Լամպէր վէ արգատաշլարը, գաեըղըն պու-
լունտուղու մահէլլէ վասըլ օլտուգլարընտա,
մէրգում Լամպէր, գաեըղըն հէր պիր թարա-
ֆընա պէշէր քիշի օթուրմասընը էմր իթտի,
վէ տէրհալ օն քիշի, ըէյիսլէրի թարաֆընտան
վիրիլէն էմր իւզէրինէ, պիլիթթիֆագ վէ շիտ-
տէթլէ քիւրէք չէքմէեէ պաշլատըլար, վէ պիր աղ
սօնրա գաեըգ, քեամիլէն գուրու օլան պիր
մահէլլէ վիրուտ իթմէսինտէ, Լամպէր քէլա-
մա աղազ պիրլէ,

— Էվլա՛տլարըմ, — տէտի, — պիր չարեք
սաաթ գատար գաեռչը ումուղլարըմըզտա կէօ.
թիւըմէլլիզ, անլատընը՞զ մը :

— Անլա՛տըզ, անլա՛տըզ :

— Բէ՛ք ալէա, էօյլէ իսէ, քեաֆֆէնիզ տէ
հազըր պուլունուն . . . ա՛րչ . . . պի՛ր, ի՛քի
ի՛ւչ, հի՛սս . . . :

Պէօյլէճէ գըրգ գատար գուլվէթլի թաղըը
ատէմլէր, ատէթա պիր թիւյ կիպի գաեռըը
թութուպ, օն իքի քիչինին ումուղլարընա գոյ-
տուլար քի, պունլարըն իչինտէ Լամպէր տա-
թի պուլունաննեղու հալտէ,

— Իչին պիւյիւք գըսմը կէօրիւլտիւ, ար-
թըզ եօլա չըգալըմ . . . ա՛րչ, տէտի :

Պու վէճհ իլէ մէրդուման օն իքի չախալար
ժիմնասթիգ ատըմըյլա Պաւ անաաընա միւ-
թէվէճհիհէն հարէքէթ իտիպ, պիր չարեք
սաաթ զարֆընտա եիւքսէք գաեալարա վասըլ
օլտուլար քի, պունլարըն վիրուտինտէ, գօմի-
սէր, տօգթօր, զէվճէսի վէ խալգ, զաթէն
մահէլլի մէզպուրա վասըլ օլմուչ օլտապ, պեք-
լէեօր իտիլէր :

Պիր իքի սանիյեէ սօնրա, գաեռը, տէրու-
նինտէ Լամպէր իլէ տիկէր իքի գաեռգճը պու-
լունտուղու հալտէ, թէքըար սուեա էնտիթիլտի,
վէ թէմամ պու Էսնատէ, ումումուն գալպլէրի
չիտտէթլէ չարըրեօրտու :

— Հայտէյին, արգատաշլար, քիւրէք մա-
հէլինէ օթուրուն, վէ գըշ թարաֆընա տա-
եանըն քի, ագընթը պիղի պանմասըն, — տէ-
տի լամպէր, վէ իլավէթէն տախի, — պէն՝ տ-
գընթընա գարչը գօեաճագ քիւրէյի գհլլա-
նըրմ, սիզ տէ գաեըղը սէօյիւտ աղաճը իւզէ-
րինէ կէօթիւրիւն, օրաեա կէլտիկիմիզտէ, պէն
գաեըղը մնգպութճա պաղլարմ. . . հայտէ-
յին, ա՛րշ, — տէեու պէեան իթտի :

Գաեըգճըլար քիւրէքլէրէ սարըլըպ, ագըն-
թընա գարչը շիտտէթլէ ուլըրաշմանն միւպա-
տէրէք իթտիլէր : Խալգ իսէ, գըեը իւզէրին-
տէ, պու մէնգարէեէ ատէթպ ճան վիրիրճէ-
սինէ սէյիրճի օլուպ, հալպու քի լամպէր՝
շիտտէթլէ սարսըլմալարընա ըաղմէն, մուվա-
զէնէսինի ասլա ղայպ իթմէմիշ օլան գաեըղըն
պաշ թարաֆընտա աեագտա, վէ պիր էլինտէ
քիւրէք վէ տիկէրինտէ հալաթ օլարագ տու-
րարագ, պէշ տագըգա կէշինճէ, արգատաշ-
լարընա խիթապէն,

— Քիւրէքլէրինիգի արթըդ պրա՛գընըգ, վէ
տիգգաթ իտէլիմ քի, գաեըղը պիր թարաֆա
չարմանալմ. . . — Պէն պիչարէ գատընը
կէօրիւեօրում, վէ օ տախի պիղէ պագընօր
կիպի զանն օլունուեօր, տէտի :

Ֆիլվագը գուրթարըլմանընա չալըշըլան գա-
տըն, քիւրէքլէրին սէսինի իշիթմէսի իւզէրինէ

պաշընը չէ վերսկսել, վէ կէօղէրինի տախի տալ-
կըն տալկըն գաեըղա աթֆի իթմիշ իտի :

Տօգթօր Օթէ տախի տիւրպիւնիւյլէ պիշա-
րէնին հարաքեաթընը գօլլամագտա օլուպ,
վէ մէզպուրէնին գըմըլտանմասը իւզէրինէ,
եիւզիւնիւ կէօրմէքտէ օլտուղունտան, ֆէվ-
գէլատէ միւթէէսսիր պիր հալ իլէ,

— Ղաեէթլէ կէնճ պիր գըղ, վէ ատէթա
պիր չօճուգ տուր, տէտի եիւքսէք սէտա իլէ :

Լամպէրին գաեըղը, քէօքիւնտէն չըգմըլ օ-
լան, վէ սուլարըն շիտտէթինտէն սարսըլմագ-
տա պուլունան սէօյիւտ աղաճընտան, անճագ
պիր գաչ մէթրօ ուզագտա պուլունուեօրտու :

Կէնճ գըղ իսէ, սօղուգտան տիթրէմէքտէ,
վէ եիւզիւնիւն րէնկի սարարըպ սօլմուշ, տօ-
տագլարը աղարմըշ, վէ սաչլարը տարմտաղըն
օլմուշ օլտուղու հալտէ, գըսգըվրագ քէսիլմիշ
օլան բարմագլարընըն պիւթիւն գուվվէթիլլէ,
մէգքիւր աղաճըն տալլարընա սարըլմըշ իտի :

— Տի'գգաթ իտինքի, սէօյիւտ աղաճընըն թա'
օրթասընա եանաշալլմ, տէտի Լամպէր :

Իշպու մանօվրա մահիրանէ սուրէթտէ իճ-
րա օլունարագ, գաեըգ ագընթըլլա կէլիպ,
եան թարաֆընը իհթիեար աղաճըն տալլարընա
եանաշտըրարագ, վէ գըմըլտանմանարագ տուր-
տուղունտա, սահիլտէն մէսէրրէթ սէտալէրի
իշիտիլտի : Լամպէր իսէ, գուրթարմագ իւղրէ
պուլունտուղու պիշարէ մախլուգա խիթապէն,

— Գը'զըմ, ճէնապը Ալլահա պիր մում նագ-
մալըսըն քի, սէնի պու վէճհ իլէ գուրթարտը

... Հայտնի սէնի կէօրէյիմ՝ պիր ազ ճէսուր վէ գուլվէթլի օ՛լ, վէ պէնիմ էլիմտէն թու-
թարագ, աեաղա գալգ, վէ գաեըղա աթլա,
տէտի:

Պու երկիտ ատէմ՝ իշպու լաֆղլարը սէօյլէ-
տիկի սըրատա, էլինի կէնճ գըզա ուլաթմագ-
տա իտի իսէ տէ, մէզպուրէ եէրինտէն պիլէ
գըմըլտանմաեօրտու, վէ սայքի հիշ պիր շէյ
իշիթ մէյիպ, անճագ գաեըգճըեա տալկըն տալ-
կըն նաղար իթմէքտէ իտի:

Քիւրէքճիլէրտէն պիրի, «ղալիպա հիշ պիր
շէյ անլամաեօր» տէտիկինտէ, լամպէր ճէ-
վապէն,

— Տօնմուշ օլմալը տըր, — տէտի, — պի-
նապէրին քէնտիսինի գուճագլաեըպ կէօթիւր-
մէքտէն զայրի չարէ եօգ տուր, չիւնքի զանն
իտէրիմքի, քէնտի քէնտիսինէ եարտըմ իտէ-
պիլէճէք հալտէ տէյիլտիր... — Պէն աղա-
ճըն քէօքիւ իւզէրինէ ինիեօրում... զաթէն
պու քէօք՝ իքի դաւլագ աղաճլարը արասընտա
օլտուղունտան, գօրգաճագ պիր շէյ եօգ տուր
... շաեէտ թէհլիքէ տէ վար իսէ, նէ՞ եաբա-
լըմ, էճէլիմ պու եիւզտէն իմիշ տէյիպ, գաթ-
լանըրըմ, վէսսէլամ... — Սիզ շիմտի գաեը-
ղը պիր իյիճէ եանաշտըրըն:

Պինաէն ալէյհ, լամպէր գաւիէն սէօյիտ
աղաճընա պաստըղընտա, աղաճ եէրինտէն պի-
լէ օյնամատը, վէ մէրգում էյիլիպ, խայլի
կիւճիւքլէ, կէնճ գըզըն պուրուշմուշ օլան
բարմագլարընը, աղաճըն տալլարընտան աեըր-

տը, վէ մէզպուրէյի նազիքեանէ բաւրէթո՛ւ գուճադլայըպ, գաւըղըն տէրունինէ եաթըր, աղգտան սօնրա, քէնտիսի տէ գաւըղա րաքիպ օլտու :

Իշպու մէնզպրէյի սէյր իպէնլէր, պու վու գուաթը կէօրտիւքլէրինտէ, հո՛ւրրա տէյի պաղըրըպ, էլլէր չըրրալար :

Իշին միւշքիւ ճիհէթի պու վէճհ իլէ հիւսնի իճրա օլունուպ, գաւըգ թէքրար եօլա չըգտը, վէ ագընթը գուվլէթիլլէ, պիր գաչ տա գըգա զարփընտա գընընա եագլաչըպ, իքինէֆէր քիւրէքճիլէր գարաեա չըգտըլար, վէ լամպէր տախի կէնճ գըզը գուճագլաեարադ, խաֆիֆճէ գաւըգտան տիշարը աթլատը, վէ մէզպուրէյի չաւըր չիմէնլիքլի պիր մահէլլէ վազ իլլէտի :

Շիւպհէսիզ օգուեանըարմըզճա չօգտան պէրու անլաչըլմըջ օլտուղու իւզրէ, պու կէնճ գըզ լիւսիլ իտիքի, մէզպուրէնին նէ կիպի պիր թէսատիւֆ եախօտ միւճիզէ իլէ հայեաթտա գալմըջ օլտուղունու իյզա՛հ վէ պէեան իթմէք, էհէմիլիյեէթտէն խալի տէյիլ տիր :

Ֆիսարօ, Մարն նէհրինին գապարմըջ օլան տալկարըրնա, պիչարէ գըզը պաւըլմըջ օլարագ աթմասըյլա, մէզպուրէտէն պիւթիւն պիւթիւն եագաւը գուրթարտըղընը զանն իթմիլ իտի : Հալպուքի, Պիւլպիւլիւն թէնինէ սուլար րօգուճուր աօգուճմազ, մէզպուրէ պայկընըղընտան աւըլարագ, վէ ագընթը քէնտիսինի սահիլին եիւքսէք պիր թարաֆընա աթ :

տրդնտան, մահէլի մէջքիւրտէ, պիր սէօյիւտ
աղաճընըն սարգըմըջ օլան տալլարընա սարը-
լարագ, պիր էյեամ խէֆի ու տէհէթ իյինտէ
օլտուղու, վէ սաղ տէնիլմէքտէն զիեատէ էօ-
լիւ տինմէեէ շաեէսթէ պուլունտուղու հալտէ
տուրտու, վէ պու էսնատէ ատէթա տէհէթ-
լի պիր տիւշ կէօրիւեօր օլտուղունու զանն իթ-
մէքտէ իտի:

Նակէհան մէջքիւր սէօյիւտ աղաճը, քէօ-
քիւնէ պալթա իլէ վուրուլան պիր աղաճ կիպի
աբսըլտը, վէ ագընթընըն շիտտէթի թօքրաղը
թէմէլինտէն աշընտըրմանա պաշատը:

Պիրտէն պիրէ Լիւսիլ մէջքիւր աղաճըն սալ-
լանտըղընը, վէ չամուրլու տակալար իչինէ
եաթտըղընը հիսս իյէտիկինտէ, տալլարա սա-
բըլտը, վէ օլ ճան չէքիշմէք հալինտէ պուլու-
նանլարըն սէտասընը չըգարտը քի, իշպու սէս-
ֆօսարօ իլէ Ժէնըվիէվ թարաֆընտան իշի-
տիլմիշ իտի:

Պու սըքատա Մարն Նէհրի գապարմըջ օլ-
մաղլէ, կէնճ գըղ վէ սէօյիւտ աղաճը սուլարլա
սիւրիւքլէնտիլէր: իշպու աղաճ, ագընթընըն
սիւրաթը ֆէվգէլատէսիլլէ սիւրիւքլէնմէքտէ
իքէն, իքի գավագ աղաճլարը արասընա թէ-
սատիւֆ իթմէքլէ, նակէհան տուրտու: Պուն-
տան սօնրասը իսէ, օգուեանլարըմըղճա մա-
լիւմ օլտուղունտան, թէքրաղընա լիւզում
կէօրմէլիլ:

Լիւսիլ, էթրաֆընտա թօքլանմըջ օլան խալ-
գա տէհէթլի պիր պագըշ իլէ նաղար իթ-
6
7

մէքտէ օլտուղու հալտէ , տօգթօրօն ղէվճէսի
մէղպոթէնին եանընա եաղլաշարագ , մէրմէր
կիպի նէմ վէ սօղուգ օլան էլլէրինի թութտու ,
վէ լաթիֆ վէ ճալիպ պիր սէտա իլէ ,

— Էվլա՞տըմ , պիշարէ էվլատըմ , սաեէյի
ճէնապը Հադգտա գուրթուլտունուզ . . . —
Սնճագ շունու պանա սէօյլէյին քի , շիմտի
նա՞նըլսընըզ , տէտի .

Կէնճ գըղըն տօտագլարընտա ղարիպ պիր
թէպէսսիւմ հուսուլէ կէլէրէք ,

— Գո՞ւրթուլտում . . . Էվվէ՛թ , պէն գո՞ւր-
թուլտում . . . լաքին օ՞ . . . — տէեու բէբէլէտի

— Քի՞մ , — տէեու սիւալ իթտի թապիպ :

— Օ՞քի , էօմրիւմիւ ուղըունա ֆէտա իթ .
մէք իսթէեօրտում . . . օ՞քի , պիր ալշագ գատըն
իլէ պիրլիքտէ Պաս ատասը սէյֆիեէսինտէ
պուլունուեօրտու :

— Հա՞նկը գատընտան պահս իտիեօրսու-
նուզ , գը՛ղըմ :

— Պիլմէմ . . . Էվվէ՛թ , պոււնտան պաշգա
պիր շէյ պիքմէմ :

Լիւսիւ , կէօղլէրի կիթտիքճէ զիեատէ տալ-
կընլըգ քէսպ իթտիքլէրի հալտէ , պիր թա-
գըմ անլաշըլմազ վէ իրթիպաթսըզ քէլիսէլէր
բէբէլէտի : Իշպու մէնզարէտէ հազըր պուլու-
նանլար , հայրէթլէ կէնճ գըղա պագմագտա օ-
լուպ , տօգթօր Օժէ իսէ ,

— Էսէֆ իտէրիւմքի , զէվալլը գըղճըղազ գօր-
գու վէ տէհչէթինտէն նաշի թէճէննին իթ-
միշ տիր , տէտի :

— Թէճէննիւն ի թմիշ մի տիր . . . սահի՞հ մի տիեօրսունուզ , — տէեու սիւալ ի թտի թապիւ պին ղէվճէսի :

— Օլ պապտէ շիւպհէ իտէմէտիկիմի մաէթ թէէսսիւֆ պէեանէ մէճպուրում :

— Շիմտի պունու նէ՞ եարմալը , — տէեու սիւալ ի թտի պէլէտիյեէ մէմուրու :

— Բարիսէ , զապթիյեէ նէզարէթինէ կէօն-տէրմէլի տիր , չիւնքի մէզպուրէ մահէլլէմիզ-ճէ էճնէպի օլտուղունտան , քէնտիսինի թանը-եան եօգ տուր , — տէտի բօլիս գօմիսէրի :

— Շու հալտէ պու պիչարէ Բարիսէ՞ մի նազլ իտիլէճէք տիր . . . տէտի մատամ Օժէ կէօզ-լէրի եաշարարագ , — հագըգաթէն պու զա-լիմիք տիր , վէ պէլքի տէ զէվալը գըզըրա-ղըն էօմրիւ հագգընտա մուխաթարալը տըր :

— Ֆիլվագը , մա՛տամ , էսէֆ օլունաճագ շէյ տիր , լաքին նէ՞ չարէ , պաշգա պիր թէտ-պիրիմիզ եօգ տուր , — տէեու ճէվապ վիրտի գօմիսէր :

Մատամ Օժէ պու ճէվապտան գաթը իւմիտ օլմաեարագ , վէ ղէվճինէ տօղրու տէօնիւպ :

— Տօսթում , տէտի , թահթը իտարէնիզտէ պուլունան խաւթախանէտէ համտ օլտուն պա-րընաճագ մահէլլ էքսիք տէյիլ տիր , իմտի պու գըզըրագը ֆրէթէյլտէ պիզիմ խասթախանէ-եէ կէթիւրէլիմ . . . քի՞մ պիլիր , պէլքի սիզ պու պիչարէյի իյի իտէրսինիզ :

— Աղի՛ղէմ , սէնին հէր իսթէտիկինի պէն տախի իսթէրիմ , վէ պու պիչարէյի պիւթիւն

գալպիմէ գաներմագլըղը վատ իտէրիմ . .
իմտի, սէնին արգուն մուծիպինճէ պիրլիքտէ կէօ.
թիւրէլիմ, տէեու մուգապէլէ իթտի սոգթօր :

— Պու գարարընը, միւսիւ Օժէ, սիզէ
մուծիպի շէրրէֆ սանըլաճագ պիր գարար տըր :
— տէտի գօմիսէր, — Ֆագաթ էվլէլ պէ էվլէլ
պու պապտէ մագպաթա եարըլմագ վէ կէնճ
գըզըն էլպիսէլէրինի արամագ լաղըմ տըր : —
Պէլքի քէնտիսինին քիմ օլտուղունու իսպաթ
իտէճէք պազը էսէրլէր պուլապիլիրիլ :

Պինսէն ալէյհ, Լիսսիլին ճէպլէրի թահար-
րի օլտունտու իսէ տէ, տէրունինտէ ճիւղի միւ-
տաի մէպլաղը հալի օլան պիր ագչէ չիդտա-
նընտան զայրի պիր շէյ պուլունամատը : Մա-
լիւմիւմիւզ տիւր քի : Ֆօսարօ՝ պիր կիւն էվլէլ
մէզպուրէեէ կէթիլմիշ օլտուղու մէքթուպլարը
այրպ եագմըշ իտի :

— Հիչ պիր շէյ եօդ տուր, — տէտի գօմիսէր :

— Զէվալլը՝ Պաս ատասը սէյֆիեէսինտէն
պահս իտիեօրտու, պէլքի մահէլլի իգամէթիօ.
րասը իտի, — տէեու տէվամիթտի տեգթօր Օժէ :

— Լաքին պէն, օ սէյֆիեէտէ քիմսէ սա-
քին օլմագ տէյի զանն իտէր իտիմ . . . շէր
նէ իսէ, տօգթօր, օ թարաֆլարը թահզըէ
վէ թահարրի իտէճէկիմտէն, չիմտիլիք սիլտֆն
մուֆարագաթ իտէրիմ, չիւնքի տահա ուզագ-
լարտա գուրթարըլաճագ պազը պիլարէկեան
պուլունուպ պուլունմատըղընը պիլզաթ անլա-
մագ իսթէրիմ :

— Պէն տէ պոս գըզը խասթախանէմէ կէօ.

Թիւրտիւքտէն սօնրա , Թէքրար կելիւ սիզի
պուլուրում :

— Միւնասիպ :

Տօգթօր , նազիքեանէ սուրէթտէ Լիւսիլի
եաթտըլը եէրտէն գալտըրմագ իսթէտի , վէ
մէզպուրէ տախի իթաաթ իթմէք ինզրէ հա-
րէքէթտէ պուլունտու իսէ տէ , աեագտա տու-
րամայըպ , վէ տիզլէրի թութմատըղընտան ,
Թէքրար եէրէ տիւշտիւ :

— Տօսթում , պու զէվալլը գըզըղտը եիւ-
րիւմէեէ միւգթէտիրէ տէյիլտիր , անըն իշին
պիր թէճկէրէ եաբըլսա ֆէնա օլմազ , տէտի
մատամ օթէ :

— Էվլէթ , շիմտի պիր թէճկէրէ եաբարըլ)
տէեու մուգապէլէ իթտի Լամպէր :

Պէյլէճէ պիր տագըգա զարֆընտա քիւրէք-
լէր իլէ գըրըգ աղաճ տալարընտան պիր թէճ-
կէրէ եաբըլըպ , Լիւսիլ իւզէրինէ վազ իտիւ-
տի , վէ իքի քիշի պու թէճկէրէյի թութուպ ,
պիլա միւշքիւլաթ տօգթօրուըն խասթախանէ
սինէ կէօթիւրտիւլէր :

Եագընտա թէքրար կէնճ բրէնսին նիշանըլ-
սընը պուլաճագ իսէք տէ , շիմտիքի հալտէ ,
նագլ իթտիկիմիզ ֆաճիալարըն ֆաիլ վէ միւ-
րէթթիպի օլան պարօն տը ֆօսարօտան եինէ
պահս իթմէքլիկի լազըմէտէն ատտ իտէրիզ :

Ողջար՝ Բրօվանս սօգաղընտա քեային քէն-
տի խանէսինէ ալտէթինտէ , Մալթէրթիւի
թարաֆընտան կէօնտէրիլիշ օլարագ պիր թէ-
լէկրաֆնամէ պուլտու քի , պունտա , սապըգ

գասէմ քեաթիպի, թէչէպպիւսիւնտէ քեամիլէն քէսպի մուլ'աֆֆագըյեթ իթմիշ օլտուղունու, վէ եագընտա ավտէթ իտէճէկինի պիւտիրիեօրտու :

Թէլէկրաֆնամէնին ճիւմէլէրինտէն պիրինտէ, “Մարտէ 0ւէրէնի Իմրէն Նէպրէ” սաթըրը մուհարրէր իտի :

Իհթիմալ տըր քիյ օդուեանլարըմըղըն ունութմուշ օլտուգլարը Մարտէլ Լօթիէ, մարքիլ տըլա թուր տիւ Բայուն էվլատընը աշըրմիշ օլմագ թէօհմէթիյլէ ալթը սէնէտէն պէրու մէղպուրէ թարաֆընտան արանըլմագ տա օլտուղունտան, մէրգում իշպու թահարրիեաթը պիլա սէմէրէ պրագմագ իւղրէ, Սիւիստէ 0ւէրէնի նամընը իհրազ իթմիշ իտի :

Զաթէն Ֆօսարօ, շէրիքինին թէլէկրաֆնամէսինի ալմագտան էվլէլ, ասլա վագըթ զոյպ իթմէեէրէք, պիր ազ տա Մարտէլ Լօթիէնին թահարրիսի մէսէլէսիյլէ իշթիլալ իթմէքլիկի ֆիքրինէ գօյմուշ իտի: Պինապէրին Ֆօսարօ, տիւշէս տը Շասլէն իլէ Անթօնէն Ֆրէպօտան եագաեը գուրթարտըղը կիպի, Լիւսիլ Կօնթիէ էլէ տէ պիր իլիշիկ տօլաշըղը գալմատըղընը, վէ պինաէն ալէյհ Բարիստէ գալաճագ հիշ պիր մուհիմմ մասլահաթը պուլունմատըղընը պիլ միւլահազա, իրթէսի կիւն, մալիւմաթը գաթիեէյի հալի միւքէմիլէ պիր բլանը համիլ օլտուղու հալտէ, Ճինէվրաեա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթտի:

Շունու տախի իլավէթէն պէեան իտէրիզքի մէրգում պունտան ագտէմ պիր տէֆա տահա

օրաեա սէյեահաթ իթմիշ օլտուղունտան ,
Սիւիսի վէ լէման նէհրինին ճալիպ սէվահիլի-
նի պիլիր իտի :

Պինապերին ձինէվրատա , ժօրժ Տիւթիլնա-
մըյլա Օթէլ տը Կարա ինէրէք, քէնտիսինին կիւ-
եա Բարիսի պիր թաճիր օլուպ , պազը սաաթ
վէ միւճէվհէրաթ սաթըն ալմագ , վէ շէհրին
վէ ճիվարլարընըն պաշըճա ֆապրիգալարընը
կէզմէք նիյեթթիյէ օրաեա կէլմիշ օլտուղու-
նու , կիթտիկի օթէլ սահիպինէ պիլտիրտի , վէ
բասթօրթունու , օթէլին պէրսունա էմանէթէն
վազ իլէ , միւնասիպ պիր օտա քիրալատը , վէ
սըգ սըգ վուգու պուլաճագ օլան զայպուպէթ-
լէրի էնասընտա , իշպու օտա քէնտի էմրի
թահթընտա օլաճաղընը , վէ միւտտէթի մէզ-
քիւրէ հէնկեամընտա օտանըն իւճրէթինի վի-
րէճէկինի պէեան իլէ , իլք կիւնիւ գահվաշ-
թըտան սօնրա , էշեասընը օտասընտա պրա-
զըպ , վէ եալընըզ պիր էլ չանթասը պիրլիքտէ
ալարագ , օթէլտէն հարէքէթ իթտի , վէ պիր
գարալը արապաեա րաքիպէն , վէ կիւեա չէհ-
րի վէ էթրաֆը տօլաշաճագ տըր կիպի , Գա-
րուժ թարաֆընա կիթտի , վէ չանթասընտա
պուլունան պազը մատտէլէր իլէ պիր թիւճճար
սէֆինէսի գարթանը կիպի պիր հէյեթթէսպ
իտիպ , պաշընա տախի եօլճուլուգ շարգասը
եէրինէ , ալթունտան պիր սէֆինէ տէմիրի իլէ
իւշ շէրիտի հալի մալի չուխատան պիր քա-
թէր գօյտու , վէ պէօյլէճէ թէպտիլ գըեաֆէթի-
նի իքմալ իտիպ , վէ ձինէվրաեա ալմաթին :

տէ, Ոթէլ տըլա Գուրօնտա պիր օտա քիւա-
լաեարագ, գաւթան Պէրնար Ժանթիլ նա-
մըյլա պիր իքինճի բասթօրթ չըգարաւ, վէ
Ֆամիլեսսըյլա պիրվքտէ Սիւխտէ իգամէթի
արզու իյլէտիկինտէն, միւնապ պիր իգա-
մէթկեան պուլմագ իւզրէ, կէջիւն գըեըլա-
րընը, թա՛ վօտ քասապասը հուտուտունա գա-
տար տօլաչմագ ֆիքրինտէ օլտուզունու պէ,
եան իթտի:

Մէրգումուն պէջլէ իքի շէքլու հէյեթտէ
պուլունմասը, բօլիպին թահարրիեաթ վէ թէտ-
գ իգաթընտան քէնտիյի հիյնի հաճէթտէ սա-
գընմագ իչին իտի, Պիր կիւն Սէզար, օթէլին
մէմուրլարընտան պիրինէ,

— Բիւչիւք պիր թէնէզզիւհ վարօրու՝ եա-
քիրա իլէ թութմագ վէ եախօտ սաթըն ալ-
մագ իսթէրիմ, աճապա քիմէ միւրաճաթ
իթմէլիյիմ, տէեու սիգալ իթտիկինտէ, օթէլ
մէմուրու,

— Գաւթան, սահիլ եագընընտա ըիվ ըրիւ-
թըմընա կիտիպ, պիւյիւք վէ քիւչիւք վարօ-
լար ինչա իտէն Սամուէլ Պէրտէրէ միւրաճաթ
իտէքսէնիզ, պէեէնտիկինիզ վարօրու ինթիսապ
իտէպիլիքսինիզ, տէտի:

Պօսարօ իշար օլունան մահէլլէ կիտիպ, թա-
րիֆ իտիլէն առէմ իլլէ կէօրիւշտիւ, վէ ալթը
պին ֆրանգ պէտէլ իլլէ քիւչիւք պիր վարօր
սաթըն ալտը քի, պունուն սուրթթի ինչապը
իգթիզապընճա, մաքրինիսթսիզ գուլլանըլմագ
տախի գապիլ իտի:

Սեզար, իրթէսի կիւն այնտապա՛հ վարորուն
օճադընը ետդըպս ճինէվրատան օն քիլօմէթրօ
ուզադտա վազը վէրսուա նամ գարիէեէ եա-
լընդճա կիթտի, վէ գարիէ յի մէգքիւրէնին
նամիյէ մաարուֆ նէհրին պօղազընա մո՛ւվա-
սրէթիւտէ, տէմիր անթըպ տուրտու, վէ վա-
բօրուն արգասընտա պազլը օլան քիւչիւք գա-
կըղա ըաքիպէն, Օթէլ բըր Պալանուս կիտիպ,
օրատա գահվաթըսընը իթոփ, վէ ալէա պէ-
եաղ շարապղա պէրապէր, օրալարճա բէք նէ-
ֆիս վէ գըյմէթտար օլան պիր պալըղը մէզէ
իթտիկի սըրատա, օթէլին սահիպէսի իլէ լա-
գըրտըեա կիրիշտի, վէ կէօլիւն քէնարլարըն-
տա քիրալըգ եախօտ սաթլըգ պիր քիւչիւք
պինա պիրիպ պիլմէտիկինի սիւալ իյլէտի :

— Մ. Մօնէսթիէնին խանէսի պօշ վէ բէք
վանի, հէմտէ դաեէթ մունթաղամ տըր, տէ-
եու ճէվապ վիրտի գատըն :

— Իչէրիսինի կէզէպիլի՞րմիյիմ :

— Էվվէթ, Մ. Մօնէսթիէնին գօմէուսունա
միւրաճաթ իթտիկինիզտէ, կէզէպիլիւրսինիզ :
Անաթարլար անըն եանընտա տըր : Քէնտիսի
տէ զաեէթ նազիք վէ քիպար պիր զաթ, վէ
զանն իտէրիմ քի տուլ պիր Ֆրանսըղ տըր :

— Իսմի նէ՞ տիր :

— Մ. Օպէրթէն տիր :

Պօսարօ ճիւղիճէ թէպէսսիւմ իտէրէք,

— Թա՛մ եէրինէ վուրտում, — տէեու միւ-
լահազա իթտի, վէ աշիքեարէն, — Մ. Օպէր-
թէն կէնճ պիր ատէ՛մմի տիր, — տէտի :

— Օթուղ իբի օթուղ իւշ հաշընտա վար տըր :
— Տղւ տուր տիեօրպունուղ , լաքին եալը-
նըզ մը սաքին օլուր :

— Պէշ պլթը հաշընտա օլուպ , ադէթա մէ-
լէք կեպի պուլաւնան մասունաւ , իքի պէսլէ-
մէսի , պիր պաղչէպանը , վէ կէմիճիլիք խըտմէ ,
թինի իֆայ խոնն պիր խըղմէթքեարը իլէ պիր-
լէքտէ սաքին օլուր , չիւնքի շուրասը տալի
մալլամ օլմադ . կերէք տիր քի , Մ . Օպէրթէն
վէ մախաումու . հէր կիւն կէօլ իւզէրինտէ կէ-
ղէրլէր :

4

Օթէլին սահիպէսի թարաֆընտան վիրիլէն
մալիւմաթ , Մալրէրթիւի իտարէխանէսինին
գուեուտաթընճա մէվճուտ քեաֆֆէյի մալիւ .
մաթա քեամիլէն մութապըզ իտի :

Մէրգումէ քէլամընա տէվամ պիրլէ ,

— Մ . Օպէրթէն զէնկին , վէ զաեէթ խայր-
խահ պիր զաթ օլուպ , մէմլէքէթ տէ քէնտիսի-
նի հէր քէս սէվտիկինտէն , քիմ քի մէրգումա
վէ եախօտ էվլատընա պիր ֆէնալըգ իթմէք
ֆիքրինտէ պուլունուր իսէ , սիգի թէէմին ի-
տէրիմքի , վա՛յ կէլմիշ պաշընա , պունունլա
պէրապէր մէրգումանըն ասլա տիւշմէնլէրի
պուլունմատըղը տա տէրքեար տըր :

— Պու զաթ հէր քիմիսէ , քէնտիսիլլէ միւ .

նասէպաթ հասըլ իթմէյի ֆէվզէլատէ արշու
իտիեօրում, աճապա խանէսի նէրէտէ տիր
տէտի Ծօսարօ :

— Լիմանըն թա՛ հանընտա տըր , վէ հաթ
թա քէնտիսինին լիմանտա ուֆագ վաքօրլարը
տա վար տըր քի , պոնըլար ատէթն քիւչիւք
պիր ֆիլօ դապիլինտէն տիրլէր :

Մէղտը , սուֆրատան գալգտըգտան սօնրա ,
հիւսար ալտըր միւլադիմի սապըգ Մարմէլ Լօ
ժիէնին՝ մարքիղ Լազարին տըլա թուր աիւ Խօ
յուն օղլու Բաուլ իլէ պիրլիքտէ իւքեան Վիթ
տիկի խանէեէ կիթտի :

Խանէի մէղքիւր , պիւյիւք վէ միւքէմիէն
թէղեմիս իտիլմիշ օլան պիր պաղչէնին օրթա
սընտա միւքէլէֆ պիր սէյֆիեէ իտի :

Սախթէ գաթթան Պէրնար Ժանթիլ , պաղչէ
գաթուտունուն չանընը չալտըղընտա , սաաթ
սապահըն օն պիր րատտէլէրի իտի : Մարմէլ
Բաուլ իլէ պէրապէր Օպէրլանտտա օն պէշ կիւն
դաւտար իթտիկի սէյետհաթտան հէնուզ իլք
ագչաւը ալտէթ իթմիշ օլուպ , իշօտաւը եէ
րինէ գուլլանըլան վէ իքի ատէտ էնլի բէնչի
րէսի կէօլէ նաղըր օլան պիւյիւք պիր ծտանըն
եաղըլանէսի իւղէրինտէ էսնաի զայպօւպէ
թինտէ պիրիքմիշ պուլունան զաղէթալարը
կէօղտէն կէչիրիեօրտու : Նակէհան մէրգու
մուն գաշլարը չաթըլըպ , եիւղիւնիւն բէնկի
տախի ատէթա էօլիւ բէնկի քէսպ իթտի , չիւն
քի նաղարը տիգդաթընը , բրէն Էմմանուէլ
տը Պրատանըն՝ Ծէրնան վօլնէյին ալէնէն մէթ :

բէսի օլմուշ պուլունան մարքիզ տը լա թուր
տիւ Բոյուն թահթը բիասէթինտէ օլարագ,
մէրգում թէաթրօ օեունճուսու թարաֆընտան
ահըպպասընա վերիլէն զիեաֆէթ էսնասըն-
տա, քէնտի քէնտիսինի էօլտիւրմիւշ օլտու-
ղու հիքեաեէսի թէսատիւֆ իթմիշ իտի, վէ
ֆիքըրինտէն իսէ,

— Հալի աճընմանեա շայեան օլան շու գա-
տըն նէ՛ գատար տա քէնտի քէնտիսինի ալշագ-
լաթըեօր . . . Ա՛հ Բա՛ուլ, պէնիմ սէվկիւլիւ էվ-
լատըմ, սէն՝ պէնիմին, վէ պէնտէն զայըը
քիմսէնին օլմաեաճագսըն, վէ վալիտէնին իս-
մինի տախի միւտտէթի էօմրիւնտէ պիմէե-
ճէքսին, վէ վալիտէն օլան օ գատըն իսէ, սէ-
նի գաթան պուլմաեաճագ տըր, չիւնքի էկէր
մէնի պուլաճագ օլուր իսէ, սէնին միրապընա
սահիպ օլմագ իչին, պէլքի սէնի էօլտիւրէճէք
տիր, տէտի:

Պու էսնատէ գաբու տըր աչըրպ, սարը սալ-
լը, մազի կէօղլիւ, վէ Պալանս օթէլի սահիպէ-
սինին թապիրի իւլրէ, մէլէք կիպի կիւղէլ
պիր չօճուգ, սիննինէ մախսուս օլան պիր լէ-
թաֆէթլէ օտաեա կիրիպ, Մարսէլին գուճա-
ղընա սրչրատը, վէ օ տախի չօճուղու պիտտէ-
ֆաթ էօբմէսինտէ, մասոււմ,

— Պա՛պաճըղըմ, — տէտի ճալիպ վէ խօշ պիր
սէս իլէ, — ֆուգարէ տօսթլարըմըղ աշաղըտա
պաղէտէ տիրլէր, օն պէշ կիւնտէն պերու
քէնտիլէրինի կէօրմէտիւմ, իմտի էկէր բուխսաթ
վերիւսէն, պիր աղ աշաղըեա ինէյիմ:

— Հայտէ՛ , պէնիմքիւ չիւճէք էվլատըմ , կիթ վէ օ պիշարէ ատէմէրէ հէր վագըթքի կիպի սատագա թէվզի էթ :

— Պա՛պաճըղըմ , — տէեու տէվամ իթտի րա- ուլ թէքրար Մարսէլի էօքէրէք , — ավտէթի- միզտէն տօլայը իճրաի մէսէրրէթ իյլէմէք իւզրէ , եօլճուլգւգ էսնասընտա թօրլատըղըմ բարալարըմը անլէրէ թագսիմ իթմէքլիկիմէ ըուխասթ վէրի՞ր միսին . . . — Պիլիրսին քի , քէ- սէմտէ օթուզ ֆրանգըմ վար տըր , պունտան հէր պիրինէ երկիրմի «— վէրիլմիշ օլուր , վէ պէն տախի պու պապտէ զաեէթլէ մէմնուն օլ- լուրում : — Բուխասթ վէրիրսին , տէյի՞լ մի :
Սապըգ միւլազիմին կէօղլէրի եաշարըպ , վէ զաեէթլէ միւթէէսսիր օլարագ ,

— էվվէթ , սէվկիւլիւ էվլատըմ , ըուխասթ վէրիրմ , հայտէ , չարուգ կիթ վէ միւրատընը իճրա էթ , — տէեու ճէվապ վիրտի :

— Ա՛հ , պապաճըղըմ , սէն նէ՞ իյի պիր բէ- տէրսին , վէ պէն սէնի նէ՞ գատար սէվէրիմ , — տէտի չօճուգ , վէ կիրտիկի կիպի սիւրաթ- լէ օրատան տիշարը չըգտը , վէ եիւզիւ կիւ- լէրէք , սատագա տաղըթմահա կիթտի :

— Ա՛հ , նէ՛ ալիճէնապ գա՛լպ , սէմաեէ մախսուս ըո՛ւհ . . . — տէտի Մարսէլ Լօժիէ քէնտի քէնտինէ , չօճուղուն արգասընտան պագարագ , վէ իլավէթէն տախի , — համո ու սէնալէր օլտուն ճէնապը Ալլահա քի , պու չօճուգ վալիտէսինէ ասլա պէնղէմէմէքտէ տիր , — տէեու պէեան իթտի :

Պատէհու մէրդում, թաուլուն հարաքեաթը շէֆագաթբերվէրանէսինի կէօրէրէք, ֆելքրինի իսթիլա իտէն միւլահազաթը միւթէէսսիւֆէյի իզալէ իթմէք իւզրէ աշաղըեա ինտի:

Պու էսնատէ, թագրիպա երկիրմի եաշընա, ուզուն պոյլու, սօլկունճա վէ կէօղիւ գըզարմը պիր տէրիգանը, էլինտէ էթրաթը պիւրինճիւքիւ էսկի պիր քէշէ շարգա թութ. տուղու հալտէ, հիսսէսինէ տիւշէն սատագա. եը ալմագ իւզրէ իլէրէմէքտէ՝ օլտուղունտան, — Սէն միսին; Լուի՛, տէտի Բաուլ, պիլիմ կիթաթիկիմիզ զէման, վալիտէն աղըր խասթա իտի, աճապա իյի օլտու մու:

Լուի ճէվապ վիրմէյիպ, շարգասընըն պիւրլինճիւքիւքիւ կէօսթէթտի, վէ եանագլարընա տախի իրի տանէլի եաշլար տաւիսմանընտա, Բաուլ քէտէրի աղիմէ,

— Էօլտիւ հա՛... վա՛հ պիչարէ գատըն, վա՛հ պիչարէ Լուի... սէն իսէ հալէա չալըշամեօրմուսուն, վէ գօլունուն եարէսի տայիմա սէնի ինճիթիեօր մու, տէեու սիւալ իթտի:

— Էվվէթ, մի՛ւսիւ Բաուլ:

— Բէ՛ք իյի, սէն միւսթէրիհ օ՛լ, պապամ սէնին իչին, պանա, իյի պիր չօճուգ տուր տէտի: Խմտի սանա վատ իտէրիմքի, բէտէրիմ սէնի գաեըրաճաղընտան, պիւթիւն պիւթիւն քէսպի իֆագաթ իթմէնէ գատար հիչ պիր շէյտէն մահրում գալմաեաճագսըն... պիլիբսինքի, բէտէրիմ նէ՛ գատար իյի պիր ատէմ տիր... իմտի սէն, վալիտէնէ տուա

իթտիկին սրբապա, բէտէրիմ իշին տախի տուա
իթմէքտէն տուր օլմա :

— Ահ, օլ պապտէ էկէր գուսուր իտէր ի-
պէմ, նանքէօր օլուրում, — տէեու ճէվապ վիր-
տի իշքի, վէ էվլատ իլէ բէտէր հազգլարընտա
տուա իտէրէք, մահէլլի մէզքիւրտէն չէքիլտի :

Աւարսէլ տախի կէօզլէքի եաշարսիլ օլան Բա-
ուու գուճադլայրպ, կէօքսիւնտէ սըգտը,
վէ «սէվկիւլիւ էվլատըմ, նի՞չին աղլաթօր-
օղլն» տէեու սիւալ իթմէսինաէ, Բաուըճէվապէն,

— Պապա՛նըղըմ, տէտի, պէնիմ տախի վա-
լիտէմ եօգ տուր, վէ իշթէ պու խուսուսու
տիւշիւնտիւկիւմտէն, կէօզլէրիմտէն եաշ կէլ
մէսինի մէնն իտէմէեօրում :

Մարսէլ զաեէթլէ միւթէէստի օլտու, վէ
պիր գաշ տազըգա էվլիլ օգուսուղոլմու վէ
մարքիլ տը լա թուր տիւ Բօլուն ալէնէն ըէ-
զալէթ վէ պի էտէպլիկի գապուլ իլէ, նապուս-
սուզլուղու ատէթա պիր գատէհ սու կիպի իշ-
միշ իտուկինի խաթըրլատը, վէ թէքրար օղ-
լունու պուս իտէրէք :

— Աղլա՛, էվլա՛տըմ, աղլա՛, չիւնքի սէնին
աղլամաեա հազգըն վար տըր, տէտի :

Թամ՝ պու էսնատէ պաղչէ դաբուսունուն
չանը չպընըպ, պաղչէպան՝ Մ. Օպէքթէն իլէ
կէօրիւլմէք իւզրէ պիր միւսափիր կէլմիշ օլ-
տուղունու խապէր վիրտի, վէ այնի վազըթ-
տա Սէգար տը Ֆօսարօ, գաբթան գըեաֆէ-
թլիլէ իլէրէեհրէք :

— Ջաթը՛ ըղը թաճիլ իթտիկիմտէն տօլտեր

ափսոսանքը իսթիրհամ իյէրիմ, փագաթ էլէմ
իւզրէ օլմաերն, իփատէմ բէք մուխթասար
տըր, տէտի :

— Մարսէլ, պու կէլէն շախսա աթֆը նաղար
իթտիկինտէ, լէհճէսինտէն բէք տէ խօշլան.
մատը իսէ տէ, պիր շէյին եախօտ պիր քիմ.
սէնին սուրէթի զահիրէսի ալտատընը օլտու.
ղունու պիլտիկինտէն, քէմալ նէզաքէթլէ,

— Խալյո, միւսիւ, թաճիզ օլաճագ հիչ պիր
սէպէպիմ եօգ տըր, սէօյլէյին միւրատընը կէ
տիր, տէեու սիւալ իթտի :

— Բէք գօշայ պիր շէյ տիր, — տէեու մու.
գապէլէ իթտի պարօն ծափտէրունլուգ վէ
շազլըզլա, — պէնիմ իսմիմ Պէրնար Յանթիլ
տիր, վէ քանաաթըմ տախի գաթթան տըր քի,
շիմտի քչտէն չէքիլմիշ, վէ մահալը պայիտէտէ
սէյեահաթլար իթմէքլիկի թէրք իթմիշիմ
տիրա. . պինապէրին սէքվէթիմ օլան պիր միգ.
տար վարիտաթ սաեէսինտէ, պունտան պէօյլէ
ֆամիլեամ իլէ պիրլիքտէ Սիւիստէ իգամէթի
արզու իթտիկիմտէն, վէրսուա՝ պէնճէ իգա.
մէթէ բէք միւսայիտ մահէլլ կէօրիւնմիւշ, վէ
Օթէլ տըլա Պալանտըն սահիպէսի տէ, իթթի.
սայինիզտէ պուլունան սաթլըգ պիր էմլաք
կէզմէք իւզրէ զաթընըզա միւրաճաաթ իթ.
մէքլիկիմ լաղըմէտէն օլտուղունու պէնտէնիզէ
սէօյլէմիշ տիր :

— Պու սէօյլէտիկինիզ էմլաք, տօսթում
պուլունան Մ. Մօնէսթիէնին մալի տիր քի —
տէտի Մարսէլ, — քէնտիսի պաղը մուհիմիշ.

էրոտէն առջայր զայրը մուսայեէն պիր միւտ-
տէթ էլին Ալսթրիանա կիթմիշ օլտուղունտան ,
էկէր պիր միւշթերի չքար իսէ , թաքաֆըն-
տան վէքեալէթէն իշինէ պաղմաղլըղմը իտ-
նա իշլէմիշ , վէ պէնտէնիզ տախի Գարպուլ իթ-
միշիմ տիր : — Իսթէրոնէնիզ , զաթընըզը օ էմ-
լաքա կէօթիւրէ յիմտէ , պիր քէրէ կէզինիզ :
— Ղաեթթէ մէմուռն օլուրում :

Մարսէլ տէրհալ խըզմէթ քեարընը չըղըրըպ ,
Մ, Մօնէպթէնին էմլաքը անաթթալարընը
կէթիրմէսի իշին էմր վիրաի , վէ Բաուլ՝ օլ մէճ-
հուլ միւնաֆիրին կէլտիկի պէման , ազան կէնչ
Թալլարընը կիպլէմէք իւզրէ , բէտէրի Եանըն-
տան չէքիմիշ իքէն , պիր ազ ոօնրա կէլիպ ,
Պօսարմուռն նէլամ վիրաի :

Սէզար իսէ , չօճուղու կէօրիւր կէօրմէզ տիթ-
րէտի , վէ քէլամա ազազ պիրլէ :

— Պու կիւզէլ չօճուղ զաթընըզը՝ն մը տըր ,
տէտի :

— Էվլէթ Կ միւսիւ , — անէնու ճէվապ վիր-
տի Մարմէլ , թէքէպպիւրլէ :

— Լաքին նէ՝ կիւզէլ սարը պաշը , վէ ագըլ-
լը սիմասը վար տըր : — Էլպէթթէ , միւսիւ ,
Պէնյէ պիր էվլատընըզ օլտուղունտան առջայր
մաղրուրսունուզ , — Ազի՛զ տօսթ ունի էկէր միւ-
սաատէնիզ օլուր իսէ , էվլատընըզ պիր քէր-
լէ պուս իտէյիմ :

Բաուլ բէտէրինէ աթֆը նազար իթաի , վէ
անըն պիր մուվաֆֆաթաթ իշարէթինէ թէպաիյ-
էթլէ , Պօսարմուռն Եանընա Եաղլաշալի քի ,

օ տախի չօճուղու աննընտան էօթաիւ : իշպու պուսէ իւղէրինէ չօճուղ տիթրէտի ք վէ լաքին հիսս իյլէտիկի հալի անլաեամատը :

Պու էսնատէ անախթարլար կէթ իրիւիւպ , իքի շախսլար , բիֆագաթլարընտա րաուլ տախի պուլունարագ , Մ. Մօնէսթիէնին էմլաքընա կիտիպ , քէօշէլի պուճագլը տօլաշտըլթը : Պօսարօ , էմլաքը մէգքիւրէյի տօլաշտըգտան սօնրա ,

— Էկէր ֆիեաթը իշիմէ Էլվիրիսէ , պուրա , օը պանա միւնասիպ կէլէճէք տիր , տէտի :

— Մ. Մօնէսթիէ՝ պու էմլաք իշին , մէֆրուշաթը տախի իջինտէ օլաքագ , եթմիշպէշ պին ֆրանգ թալէպ իթմէքլիկի պէնտէնիգէ թապսիեէ իյլէմիշ տիր :

— Հիշ պիր թէնղիլաթ իճրա իթմէեէճէք մի տիր :

— Պէլքի պիր ճիւղի թէնղիլաթ իտէր :

— Սիղ քէնտի թարաֆընըզտան իտէմէզմիսսինիզ :

— Իհթիմալի եօգ տուր , ֆագաթ էկէր զաթընըզ պիր ֆիեաթ վիրիթէնիզ , տէրհալխանէ սահիպինէ պիլտիրի , վէ իւշ կիւնէ գատար ճէվապ ալըրըմ :

— Պէնտէնիզ պու էմլաքա նագ տէն ալթմըշպէշ պին ֆրանգ վիրիթիմ :

— Պէն տէ պու ֆիեաթը պիր ազտան եազըպ , Մօնէսթիէեէ պիլտիրիթիմ :

— Տիմէք օլուրքի իւշ կիւնէ գատար կէլիպ , սիղի թէքրար կէօրէյիմ :

— Բէճա իտէրիմ , տէօրթ կիւնտէն կէլինիզ :

շունուն իշինքի, եարըն ստապահ էմլատըմ վէ պէնք պէնքիք քիւչիւք վարօրում իլէ վէվէյէ կիտիպի, իքի կիւն գալտըգտան սօնրա, եարընտան իթիպարէն իւչիւնճիւ կիւնիւն ագչա միսը օրատան հարէքէթ իտէճէյիզ : —

— Տիմէք տիրքի, սիզ կիճէլէքի կէօլ իւզերինտէ սէյեահաթ իտէրսինիզ, — տէտի ֆօսարօ : —

— Էվլէթ, հէր վագըթ կէօլտէ սէյեահաթ իտէրիզ : —

— Բէք իյի, միւսիւ, տէօրտիւնճիւ կիւնիւն սապահըսը պուրատա պուլունուրում : —

Մօնէսթիէ էմլաքընտան չըգլտըգտան սօնրա, էճկի քէօրիւնիւն էօնիւնտէն կէչիտի, Պու էսնատէ րօն նամ քիւչիւք թէնէզզիւհ վարօրու իմանտա լէնկէրէնտաղ օլուպ, քէօրիւնիւն իւզէրինտէ իսէ, Մարսէլին պիրատէ մի պուլունմագտա, վէ պու, ատէմ, եէլքէն լէրի սէրմէքէ մէչդուլ օլմագտա իտի, ֆօսարօ, չախսը մէրգումուն՝ Մարսէլին խըզմէթ քեարը օլտուղունու անչատը, չիւնքի սապըգ միւլպիմ, մէզքիւր խըզմէթ քեարա խիթապէն, — Անթուան, կէճ գալմաեաճագ միւնըն տէտի : —

— Խալը, էֆէնտիմ, չիմտիլիք տիւնքի կիւն ըպանան եէլքէն պէզլէրինի գուրուտուեօրում : —

— Միւսիւ, պու քիւչիւք վարօր զաթընըզըն մը տըր, տէեու սիւալ իթտի սախթէ գաթման : —

— Էվլէթ, վէ կէրչի պու վարօր, սիզին

պիւսիւք տէֆինէլէրինիզ եանընտա եհէմլիէնի-
լի պիր չէ, տիմէք տէ յիլիպէ տէ, պու գաթաթը
պիզիմ կիպի թաթըլը սու թայֆէլէրի իշխէ, օգ
պիլէ տիր :

— Լաքին, բէք կիւզէլվէ պիլիմի պիր վա-
բօր տուր, վէ զալիպա սերի իւլ հարէք օլմա-
լը տըր :

— Օլտուգճա սերի իւլ հարէք, վէ էն մու-
խաթարալը թիւղկարլարաա պիլէ գաթը մէ-
սաթէ իթմէեէ միւդթէտիր տիր :

— Իշպար կէօլտէ չօգ տէֆա սէյեահաթ ի-
տէ՞րմիսինիզ :

— Հէման հէր կիւն էվատըմ իլէ պիրիթտէ
սէյեահաթ իտիպ, մէրգումու մուամէլաթը
պահրիեէե ալըշտըրմագ իսթէրիմ :

— Զաթընըզ կէմիճիլիք իթմիշմիսինիզ տիր :

— Խոյր, միւսիւ, — տէեու ճէվապ վիրտի
Մարսէլ թէպէսսիւս իտէրէք : — սալթ պէօլէ
ուֆագ թէֆէք վարօրլարաա պահրիեէ իլմինի
թալիմ իթմիշիմ տիր, ֆադաթ կէմիճիլիկէ
ֆէվգէլատէ մէրագըմ վար տըր :

— Էօլէ օլտուղունու անլաեօրում : — Հէր նէ
հալ իսէ, էկէր պուրատա եէրլէշիւ իսէմ, նա-
սըլքի եէրլէշէէկիմ իճթիմալտէն տիր, չիւզ-
հէսիզ սիդին կիպի պէնիմ տախի պիւ քիւշիւք
թէնէգդիւն վարօրում օլաճագ, վէ պնը գուլ-
լանմագ, պէնիմ էն պիւսիւք էյլէնճէլէրլմտէն
մաատուտ պուլունաճագ տըր :

— Էօլէ իսէ, պու եօլտա էյլէնճէլէրիկէ
մուգատտէմէ օլպրագ զաթընըզա պիր թէթլիֆ

խտէրիմ . . չէօյլէ քի պէն պու կիւն թօնօնա
կիտէնէք օլտուղումօւն , էկէր արզու իտէր .
ւէնիզ , պիրլիքտէ կիտէլիմ . — Սիզ տիւմէնի
գուլլանըրսընզ , վէ շոկ խաֆիֆ գըպլէ բիւզ-
կեարլըյլա վարօրու գուլլանմագլըգ նէ գա-
տար գօլայ օլտուղունու կէօրիւրսիւնիւզ , —
Սաաթ տէօրթտէ տէ ավտէթ իտէպիլիրիզ :

— Նէ՞ վագըթ եօլա չըգաճաղըզ :

— Թէքլիֆինիզի պիւտիւրմէք իւզրէ Մօնէս-
թիէիէ մէքթաչա եազլորգտան սօնրա , հէման
եօլա չըգապիլիրիզ :

— Բէք ալէա , Թէքլիֆինիզի մամէմնգւնիյ-
էէ գապուլ իտէրիմ :

Պու սէօզլէր թաաթի օլունտուղու էսնատէ ,
Բաուլ սիւքիւթ իւզրէ պուրուպ , Կիւպէպպիզ
պիւր շիւպէէ իլէ սաթթէ Պէրնար Ժանթիլէ
պագմագտա իտի :

— Օղլում , հօցտէ կիթ թէնէզզիւհէ մախ-
սուս օլան էլպիսէնի կիյին , — տէտի Մարսէլ ,
վէ Ֆօսարօեա տախի խիթապէն . — միւսիւ ,
պիր չարէէք գատար զաթընըզը եալընըզ պը-
րագաճաղըմա միւսպատէ իտին , Թէքլիֆինի-
զի պիւտիւրմէք իչին Մօնէսթիէիէ պիր մէք-
թուպ եազմագ իւզրէ , մոչվագգաթթէն տայի-
րիմէ կիտիւօրում , լաքին քէճա իտէրիմ . իս-
մինիզ հէր նէ իսէ սէօյլէյին , — տէեու պէ-
եան իթաի :

— Իսմիմ Պէրնար Ժանթիլ օլուպ , մուգատ-
տէմա Ֆրանսըզ սէֆայինինտէ գաթթանլըգ
իթմիլիմ տիր . Մուվագգաթթէն տախի ձի :

նէվրատա Օթէլ առ լա Դուրգիտա իդամէթ
իթմէքտէյիմ: Պոռնտան պաշտա մուպանաա
իթմէք իսթէտիկիմ էմլաքըն պէտէլինի նագ
տէն թէէտիտէ իտէճէկիմի տախի սահիպ էմ
լաքա պիլտիրմէնիզ ֆայիտէտէն խալի տէյիլ
տիր զանն իտէրիմ:

Պէօյլէճէ Մարսէլ Լօփիէ սէյֆիտէսինէ տա
խիլ օլուպ, ֆոսարօ պաղչէտէ եալընըզ գալըն
ճա, ճէպինտէն պիր չիզտան չքգարտը, վէ պու
չիզտանը աչըպ, ալէլաճէլէ տէրունինէ պաղը
շէյ իշար իթտի:

Մարսէլ վէ Բաուլ եիկիրմի տագըզա սօնրա
կէլիպ, ֆոսարօ իլէ պիրլիքտէ էսկի քէօրիւ
եէ կիթտիլէ:

Պու էմնատէ թէնէզզիւհ վաբօրու հաղըր
լանմըչ օլուպ, արգասընա պիր քիւչիւք սան
տալ պաղլանմըչ, վէ Անթուանըն րաքիպ օլա
ճաղը տիկէր պիր սանտալ տախի թէհիյեէ ի
տիլմիշ օքտուղունտան, տէրհալ իւշ շախալար
րաքիպ օլտուլար:

Սախթէ Պէրնար Ժանթիլ, կիւլէրթէօի զա
եթթ ալչագ օլուպ, սուեա չօգ տալմագտա պու
լունան վաբօրու, էրպապ զէվաթտան տըր կի
պի թէտգիգ իտէրէք:

— Գաբլամասը բէք զայիֆ տիր, ուֆագ պիր
սատէմէ իլէ բարչալանաճաղընա չիւպհէ եօգ
տուր, — տէեու միւլահաղա իթտի, վէ սօնրա
աչիքեարէն, — զանն իտէրիմ քի, վաբօրու
մուվաղէնէտէ թութմագ իչին, ալթընտա բէք
չօգ էշեա պուլունմալը տըր, — տէտի:

— Իվկէթ , բէք չօգ տուր : — տէեռու ճէվապ
վիրտի Մարսէլ , — խիւտա նէ՛քերտէ , էկէր
պիր ֆուրթունաեա թուրուլսագ , հէմանտէ՞
ղարգ վէ նապէտիտ օլաճաղըմըղ շիւպհէսիզ
խէ տէ , համա օլսուն կէօլտէ պէօյլէ պիր գաճ
զաեա ուղրամագլըղըմըղ մէմուլ տէյիլ տիր ,
վէ վաբօրումուզ ալթընտա զիեատէ եիւք պու-
լունտուրմագլըղըմըղ իսէ , սէրթ հաւալարտա
մուվազէնէյի զայպ իթմէմէք իչին տիր : —
Հէր նէ հալ իսէ , գա՛րթան , հալաթը չէօզիւ-
եօրում , սիզ տիւմէնի էլէ ալըն :

Սէզար տը Ծօսարօ կէմիճիլիկէ ղաեթթ մէ-
րագլը պիր քիմնէ օլտուղունտան , պէօյլէ քիւ-
չիւք վաբօրարա գօմանտա իթմէքիկի պիլիր
իտի նասըլքի պու տէֆա տախի իչպու վաբօրու ,
ուսթա պիր կէմիճի կիպի գօլայլըղլա էսկի լի-
մանըն քէօրֆէպինէ տօղրու կէօթիւրմէսինտէ ,
իսպաթը մէհարէթ իյլէտի , վէ Մարսէլ թա-
րաֆընտան պու պապտէ թալթիֆ օլունտու :

Րիւզկեար խաֆիֆճէ էսմէքտէ օլտուղուն-
տան , պիր սաաթ զարֆընտա թօնօնա վասըլ
վէ սէրիան տախի ավտէթ օլունուպ , իքի
չախսլար , Վէրսուա ըլսթըմը իւզէրինտէ թօ-
գալաշտըլար , վէ տէօրտիւնճիւ կիւն պու-
լուշմագ իւզրէ , մուվազգաթէն եէկտիկէրլէ-
րինտէն այրըլտըլար :

— Պա՛պաճըղըմ , — տէտի րաուլ Մարսէլէ ,
Ծօսարօ քէնտիլէրինտէն մուֆաթագաթ իթ-
տիքտէն սօնրա — պիլսէն քի չիմտի քէնտիմի
նէ՛ գատար պախթիեար ատտ իտիեօրում :

— Պախիմիեա՛ր մը . սէ՛ վկիւպեա՛մ , լաքին նի՛-
չին՛ք — տէեռու սիւսալ իթտի Մարսէլ , ղափէթս
լէ մէրագտա գալարնգ :

— Օլ մէքրուհ վէ չիբքին ատէմին կիթտիկի
իչիք :

— Պու նէ՛ տիմէք տիւր , տէտի Մարսէլ՝ թա-
պիաթը խարիճինտէ պուլունան պիր սէրթլիքէ :

— Տարըմա՛ , պա՛պանդղըմ , — տէեռու մու-
գապէլէ իթտի չօճուգ , նաղիքեանէ պիր սէտա
իլէչ — զանն իտէրիմքի , պու ատէմին եիւ-
զիւնտէն հիսս իյլէտիկիմ գօրգու , պէնճէ պիր
գապահաթ սանըլմաղ — Մէրգուլմ պէնի Ֆիթ-
տիւկիւնտէ , աստագլարը սոյքի աննըմը պուզ
կիպի տօնտուրտու , վէ քէնտիսիքի վաքօրու
մուզա տապէթ իթտիկինտէ * ազ գալարնքի
աղլահաճագտըմ վէսէնին էլինի սըգտըղընտա
շուրամտա պիր աճը հիսս իյլէտիմ :

Քառու պու սօն սէօղիւ սէօյլէրքէն , եիւրէ-
կինին սօլ թարաֆընը իշար իյլէմէքտէ իտի
Մարսէլ իսէ , ճէվապէն ,

— Պու սէօյլէտիկին շէյլէր ատէթա չօճուգ-
լուգ տուր , պէնիմ մինիմինիճիք օղլում , —
տէտի — իմտի պիլա մուճիպ պիր թագըմանի
զաննիտաթը ֆիքրինտէն չըգար . . . գաթան
ժանթիլ պու կիւն սանա խօշ կէօրիւնմէեօր
իսէ տէ , պէլքի սէքիզ կիւնէ գատար ալիշըր-
սըն . . . իմտի պիր իւագըմ ագըլսըղճա միւլա-
հազալարընը պէր թարաֆ էթ աէր ծուֆրամը
զա օթուգալըմ :

Թաամտան սօնրա, Սնթուան, իրթէսի կիւն-
քի սէֆէր իյին էվանիրի լաղըմէյի ալմանա
կէլտիկինտէն, Մարսէլ մէրգուճա խիթապէն,

— Եարըն թամ էօյլէն վաղթը Եօլա չըդա-
ճաղըլ, շու գատար քի հալատա ապա ըիւղ-
կեար օլմանաճաղը իհիթիմալինէ մէպնի, իքի
չիֆթ պիւլիւք քիւրէքլէրի վաթօրա իրքեապ
վէ էյրէթի բանդօլարը Եէրլէրինէ վաղ իթ-
մէքիկին լաղըմ տըր, տէսի :

— Բէ'ք իյի, էֆէնտիմ :

Օլ կիճէսի միւլազիմի սապըգ իյիճէ ունու-
Եամատը, չիւնքի դազէթալարտա լաղարինէ
տայիր օգուտուղու ֆըգրալար վէ Բաուլուն
միւլահաղաթը, խաթըրընա կէլտիքլէրինտէն,
պիր տիւլիւ քէնտիսինի րահաթ պրագմամագ-
տա, վէ պիր աղ ույգուեա տալմը իքէն, ույ-
գուսունու գաթթ իթմէքտէ իտիլէր :

Կէլէլիմ Սէզար տը ֆոսարօեա : Մէրգուճ
սախթէ գաթթան ճինէվրանա էսնաի ալտէ-
թինտէ, քէնտիսինին մալի օլարագ, տէրու-
նինէ րաքիպ օլմուշ օլտուղու քիւլիւք վաթօ-
րուն պաշ թարաֆընտաքի տիրէյի տիգ-
գաթլէ թէտգիգ վէ թէճէսսիւս իյլէտի, վէ
քէնտի քէնտինէ :

— Պու տիրէք պէշ սանթիմէթրօ գալընը-
ղընտա տըր, վէ պիր սէֆինէ կէօվէրթէսինին
գարլամասքնա վուրտուղու հալտէ, օ սէֆինէ-

յի տարմատաղըն իտէճէկինէ յիւպհէ եօգ
տուր, տէտի :

Ֆօսարօ, Օթէլտըլա Գուրօնա ավտէթ իթ.
մէզտէն էվվէլ, պիւյիւք չաբտա պաղը ըէսիմ
քեաղըտլարը, պիր գաչ գուրչուն գալէմ վէ
պիր ճէտվէլ սաթըն ալտը : Պատէհու մէզքիւր
օթէլտէ թաամընը իտէպ, օտասընա չըգտը,
վէ օրատա գաբանըպ, վաբօրունուն պաչ թա-
րաֆընտաքի տիրէք իւզէրինտէ ալտըղը էօլ-
չիւլէր իլէ, միյմարլարըն վէ մաքինաճըլարըն
եաբտըգլարը թարգտա պիր թասվիր չըգտը,
վէ իրթէսի սապահ օթէլ իլէ օլան հիսապընը
թէսվիեէ իթտիքտէն սօնրա, քէնտի վաբօ-
րունա կիթտի, վէ օրատան գաբթան Պէրնար
ժանթիլ եէրինէ, Ֆրանսաեա պիր միգտար
սաաթ նագլ իթմէք իւզրէ, խասսէթէն սաաթ
թիւճճարըղըլա Սիւիսէ կէլմիչ օլան ժօրթ Տիւ-
թիլ նամընտա քի թաճիր հալ ու հէյեթիինի
քէսպ իյլէտի, վէ տէրունինտէ պիր օտա քի-
րալամըչ օլտուղու մալիւմիւմիւզ պուլունան
Օթէլտըլա կար նամօթէլտէ գահվալթը իտիպ
անտէն պիր մաքինիսթ նէզտինէ աղիմէթ, վէ
եաբտըղը թասվիրի մէրգումա թազտիմ իլէ :

— Միւսիւ, ղաեէթ աղ պիր զէմանտա պու
թասվիրտէ պիր ալէթի պանա եաբապի-
լիւրմիսինիզ, տէտի :

— Տէօքմէ տէմիրտէն մի օլաճագ տըր, միւ-
սիւ, — տէեու սիւալ իթտի մաքինիսթ :

— Էվվէթ, վէ ուճըլը տախի չէյիքտէն եի-
կիրմի սանթ իմէթրօ տէրէճէսինտէ օլմալը տըր :

լար : — Պու իշ իշին սիզէ, պու ագշամին սաւթ տէօրտիւնէ գատար միւսաատէ իտէրիմ :

— Բէ՛ք ալէա, լաքին պու ալէթի եէրինէ գօյմագ իշին նէ՞րէեէ կիտէճէյիմ :

— Հիշ պիր եէրէ կիտէճէյինիզ եօգ տուր, սիզ պանա պուրատա թէսլիմ իտին, պէն քէն տիմ մահէլլի մախսուսընա վազ իտէրիմ :

— Մի՛ւսիւ, զաթընըզ կէմի եաբա՞նմըսընըզ :

— Էօյլէ կիպի :

— Էֆէնտիմ, էկէր միւսաատէնիզ օլուր իսէ, սալթ պիր մէրագ տէֆի իշին զաթընըզա շու-նու սիւալ իտէյիմքի, զըրհլը սէֆինէլէրին պուրնունա միւշապիհ օլան պու ալէթ նէ՛եէ գուլանըլաճագ տըր :

Փօսարօ թէպէսսիւմ իտէրէք :

— Ֆիլվագը պու պիր սէֆինէ պուրնու օ-լուպ, Տուպս նէհրինտէ կէղէն պիր թէնէղզիւհ վաբօրունա մախսուս տըր, տէտի :

— Մի՛ւնասիպ, շիմտի պէն տէ իշէ պաշլա-րըմ :

— Նէ՞ գատար իւճրէթ վիրմէքլիկիմ լազըմ տըր, չիւնքի պէնիմ ատէթիմ՝ եաբտըրտըզըմ պիր շէյին բարասընը բէշինէն վիրմէք տիր :

Մաքինիսթին թալէպ իթտիկի պէտէլ ագ-չէսինի, պարօն թէէտիեէ իտիպ, մուգարրէր օլան վադըթտա տախի մէզքիւր սիբարըշընը, գուսուրսուզ սուրէթտէ եաբըլմըշ օլարագ ա-լլպ, պիւյիւք քեաղըտլարա սարտը, վէ քէն-տի քիւչիւք վաբօրունա կէօթիւրիւպ, վաբօ-լուն քէօմիւրիւնիւ թէրթիպ իթտիրտի, վէ

օճաղընը եագըպ, տէմիրի գալտընտը, վէ Էն.
կինէ չըգըպ, օ կիճէյի կէօլտէ կէչիրտի:

Սապահ օլուր օլմազ, Մէրձեռմ կէրմիեթէ
իշէ պաշաեըպ, եաբտըրտըղը ալէթի վաբօրմն
պաշ թարաֆընա եէրլէշտիրտի: Մէզքիմը ալէ-
թին չէլիքտէն իքի ուճու Ծլմաճըյա, Ծէհ.
չէթլի վէ խարապ իտիճի պիր ալէթ օլտուղոն.
նա, վէ շիտտէթլէ քիւչիւք պիր վաբօր իւզէ.
րինէ եիւրիւտիւկիւնտէ, պէօթիւնէ թէսա.
տիւֆլէ, հէր հալտէ զարգ ու նապէնտիւս իտէ.
ճէկինէ իշթիպահ օլունամազ իտի:

Էօյլէտէն պէշ սաաթ Ծոնրա, տէրմնինտէ
պիր էճնէպի քիսվէթինտէ վէ եալընըդ ինկի.
լիզճէ թէքէլլիւմ իտէն պիր թայֆէ պուլմնէ
տուղու հալտէ, Պօսարօնուն վաբօրու, կէլիպ,
Էվիան նամ մահէլլէ եանաշտը, վէ մէրգում
թայֆէ մահէլլի մէզքիւրտէ թաամ իտիպ, կի.
ճէյի տախի օրատա կէչիրտի:

Իրթէսի կիւն ալէսասպահ մէզքիւր վաբօր
օճաղընը եագըպ, վէվէյ սուլարընա տօղրու
միւթէվէճճիս օլտու, վէ պիւլիւք չաբտա պիր
կէմի տիւրպիւնիլլէ, մէզքիւր ինկիլիզ թայֆէ
լիմանը գօլլամաեա պաշլատը, վէ քէնտի քէն-
տինէ,

→ Մարսէլ Լօթիէնին սէֆինէսինի կէօրիւ.
եօրում... մէրգումուն թայֆէսի լազըմ կէլէն
թէտարիքեաթը կէօրիւեօր... աճապա բէք
էրքէն մի եօլա չըգտըմ, լաքին նէ պէյիս վար
տըր, էլվէրթի քի հէր չէյէ հսզըրըմ, տէտի:

Օլ կիւնիւ, մէմուլին զայրի հիշ պիր համի.

սէ վուգու պուլմաեարագ կէշտի, վէ եէվմի մէղ-
քիւր կիճէսի ֆուարօ տէմիր աթըպ, վաբօրու-
նուն քիւչիւք պիր սանտալընա րաքիպէն,
Մարսէլին վաբօրու էթրաֆընը տօլաշմաեա
կիթտի, վէ ֆիքրինտէն տախի,

— Թէտպիրլէրիմ բէք կիւզէլ տիրլէր, շէօյ-
լէ քի եաբտըրտըզըմ ալէթ, իչպու վաբօրուն
սուեա տէյտիկի մահէլլին օն սանթիմէթրօ ա-
շաղըսընտա պէօյրիւնէ սարլանաճագ տըր, —
տէտի:

Պու միւլահազատան սօնրա, մէրգում, պա-
ղը էրզագ մուպաաեասը իչին շէհրէ կիտիպ,
վէ պատէհու վաբօրունա ալտէթլէ, կիճէյի
օրատա կէշիրտի:

Իւչինճիւ կիւնիւն ագշամըսը, Մարսէլ Լօ-
ժիէնին Մնթուան նամընտա օլան թայֆէպինին՝
վաբօրա պիր թագըմ եիւքլէր եիւքլէթտիկինի
տիւրպիւնիւ վասըթասըյլա կէօրտիւ, վէ քէն-
տի քէնտինէ,

— Պու հաղըրըզլար պու կիճէ իչին տիր-
լէր, — տէտի: — Քէնտիսի պանա սաաթ սէ.
Քիզտէ հարէքէթ իտէճէկինի պէեան իթմիշ
իտի: Պու հալտէ սաաթ տօգուզտա կէօլիւն
ալըզլարընտա պուլունաճաղընտան, մէմուլ
իտէրիմքի, սաաթ օնտա հէր շէյ խիթամ
պուլարագ, եարը կիճէտէն էվվէլ ճինէվրաեա
վասըլ օլաճաղըմ տըր:

Օլկիճէ հաւա դիֆիր գարանլըգ օլուպ, րիւզ-
կեար բօրեազ թարաֆընտան էսմէքտէ, վէ
կէօլիւն ուֆուզընը թէշքիլ իտէն տաղլար իւ.

զերինէ ճէսիմ պուլուծլար եղըլմագտա , վէ սուլար իսէ , քէօբիւրմէքտէ , ֆագաթ պուն-
լարըն ալթիւսթ օլմասընտան տօլաբը մուճիպի
իթթիրապ վէ էնտիշէ հիչ պիր սէպէպ պու-
լունմամագտա իտի :

Պօսարօ , պիր ֆէնէր եագըլըպ , Մարսէլին
վաբօրու պաշ թարաֆընա վագ օլունսուղու-
նու կէօրտիւ , վէ իշպու ֆէնէր՝ գարանըգտա
քէնտիսինէ րէհպէր օլաճաղընը վէ չիքեարընը
էլինտէն գուրթուլմագըլըա միւսաատէ իթմէ-
եէճէկինի տիւշիւնէրէք , ղաեէթլէ մէմնուն վէ
մահզուզ օլտու :

Սաաթ սէքիզէ պիւ չարեէք գալարագ ,
Մարսէլ վէ օղլու , իւշ կիւն խանէսինտէ միւսաֆիր
գալմիշ օլտուգլարը տօսթլարըյլա պիրլիքտէ
սահիլէ կէլտիքլէրինտէ , րաուլ եիւքսէք սէսլէ ,
— Ահ , պապաճըղմ , պու կիճէ , նէ՞ գա-
տար գարանըգ տըր , — տէտի :

— Ֆիւվագը , — տէեու տէվամ իթտի միւ-
լագիմի սապըգըն տօսթու , նազարը տիգգա-
թընը տաղլարա տօղրու չէվիրէրէք , — տաղ-
լարըն թէքէլէրի պուլուծլար իլէ գաբլանմիշ
օլտուղու կիպի , րիւզկեար տա հէր նէ գատար
սէրինճէ հուպուպ իյլէմէքտէ իսէ տէ , վէխիմ
պիր ֆուրթունաեա թէպտիլ օլաճաղընտան
գօրգուլմագտա տըր , — Ղալիպա եօլտա տօ-
լուեա թութուլաճագսընը :

— Վաբօրումուղուն ֆէնէրի՝ կիտէճէկիմիզ
եօլու թէնվիր իտէճէկիմիզտէն , հիչ պիր շէյ
հարէքէթիմիզէ մանի օլամազ : Շէօյլէ քիալ

պիր միւտտէթ զարփընտա լօզանա վէ լօզան-
տան տախի վէրօռաեա վասըլ օլաճաղըզ ,
չիւնքի ըիւզկեար արգամըղտան էսմէքտէ տիր ,
— տէեու ճէվապ վիրտի Մարսէլ :

Բաուլ բէտէրինէ սարըլըպ , վէ տիթրէեե-
րէք մէրգուսնէն էլինի թութտուղունտա ,

— Մէվկիւլիւ էվլատըմ , գօրգուեօրմուսուն ,
— տէեու սիւալ իթտի սապըզ միւլաղիմ :

— Գօրգմաեօրում ամմա , պիր ան էվվէլ սա-
պաճ օլմասընը տա արզու իտիեօրում :

Մարսէլ գաճգաճա իլէ կիւլէրէք ,

— Անթո՛ւան , տէտի :

— Պո՛ւրատաեըմ , էֆէ՛նտիմ , իսկէլէնին եա-
նընտա պուլունուեօրում , չիւնքի տալկալար
գապարմահա պաշլատըլար , — տէեու ճէվապ
վիրտի թայֆէ :

Պու էսնատէ , ըրխթըմ իւզէրինտէ թէքրար
թօգալաշմագլար վուգու պուլուպ , պէշ տա-
շըգա սօնրա , Մարսէլ իլէ թայֆէ վէ չօճուգ
վաբօրա տախիլ օլտուլար :

— Ատի պիր տիւեիւմ իլէ սանտալը վաբօ-
րուն արգասընա գավիճէ պաղլա՛ , — տէեու
էմի վիրտի Մարսէլ :

— Բէ՛ք իյի , էֆէ՛նտիմ :

Պէօյլէճէ միւլաղիմի սապըգ տիւմէն մաճէլ-
լինէ կէչիպ , տիւմէնի թութտուղունտա ,

— Եանըմտա օթո՛ւր , սէվկիւլիւ էվլատըմ ,
— տէտի Բաուլա , — վէ վիճուտինի լաեըզըյ-
լա հըֆզ էթ , չիւնքի ըիւզկեար սէրինճէ է-
սիեօր :

— Պի՞ք ազտան պու՛ր ըիւզկեար սաեէսինտէ եօլ ալաճաղըզ, — տէտի Անթուան :

Պիւլ վազը եէլքէնէր գապարըպ, վաբօր եօլ ալմաեա պաշլատը : Պու էսնատէ գարանըգ իշինտէ քէսկին պիր տիւտիօք սէսի իշիտիլտի կինտէն ,

— իշթէ պիղիմ կիպի պիր վաբօր տահա եօլա չըգմագտա տըր , — տէտի Մարսէլ :

— Գիւշիւք պիր թէնէզզիւհ վաբօրու տուրէ ֆէնտիմ , — տէեու մուգապէլէ իթտի թայֆէ : — Իքի կիւնտէն պէրու մէգքիւր վաբօր վէվէյտէն կէօրիւնիւպ , պիր շէյ գօլլամագտա օլտուղըզ զանն օլունուեօրտու :

Յօսարօ էնկինէ աչըլըպ , հէր նէ գատար միւլագիմի սապըգ Մարսէլին վաբօրունտան եիրագլանմագտա իտի իսէ տէ , տայիմա անը կէօզէթլէմէքտէ , վէ նօգթաի նազարընը մէզքիւր վաբօրուն ֆէնէրինտէն աեըրմամագտա իտի :

Ասիւման կիթտիքճէ գարարմագտա օլուպ , պուլուլթլար՝ կէօլիւն սուլարը իշինտէ պտէթա պիր եաս պիւրիւնճիւկիւ հալի քէսպ իթմէքտէ , վէ ըիւզկեար շիտտէթլէ հուպուպ իտիպ տաղլարըն պօղաղլարը արասընտա , ինսանա տէհշէթ կէթիրիճի պիր սուրէթտէ սէսլէր չըգարմագտա , վէլհասըլ տաղլար տաթի տալիմա գպպարմագ իւզըրէ պուլունմագտա իտիլէր :

Պու էսնատէ րպուլ սիւքիւթ տուրմագտա օլտուղունտան , Մարսէլ լօթիէ ,

— Ուեուեօ՛րմուսուն, էվլա՛տրմ, տէտի :

— Խա՛յր, պա՛պաճըղըմ, ուեումաեօրում :

— Էօյլէ իսէ, նէ՛ տիւշիւնիւեօրսուն :

— Պէն տէ պիլմէմ, ֆազաթ բէք չօդ շէյ տիւշիւնիւեօրում :

— Գապինէեէ ինմէք իսթէ՛րմիսին, պէլքի օրատա ուեուրսուն :

Չօճուգ բէտէրինէ սարըլարագ, վէ շէտիտէն ,

— Խա՛յր . . . խա՛յր . . . սէնտէն այրըլմագ իսթէմէմ, տէտի :

Մարսէլ, մէրգումու էօբտիւ, վաբօր իսէ, պու էսնատէ ֆէվգէլատէ սիւրաթլէ գաթը մէսաֆէ իտէրէք, պաշթարաֆընտաքի պուրնու արա սըրա սուեա տալըպ չըգմագտա իտի : Պիւյիւք լիմանա, եսնի լէմանըն եիւզ էլլի գուլաճ տէրինլիկի պուլունան է՛ն կէնիշ մահէլլինէ կիրիլէճէկի սըրատա, պիրտէն պիրէ պիւյիւճէք պիր տալըա կէլիպ, վաբօրու թէմէլլնտէն սարսուր, վէ եաղմուր տախի եաղմաեա պաշլաեըպ, տալըալար զաեէթլէ սերթլէշտիլէր :

— Բօրեազ էսմէեէ պաշլաեօր, — տէտի Մարսէլ, — պու հալտէ եէլքէնլէրիմիզ պու հալա իչին չօդ տուր . . . իմտի Անթո՛ւան, եէլքէնլէրին պիր միգտարընը թօբլա :

— Բէ՛ք իյի, էֆէ՛նտիմ :

Պէյլէճէ եէլքէնլէրտէն պիր միգտարը հերնէ գատար թօբլանըլտը իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ տախի վաբօր սիւրաթը հարէքէթինի ասլա զայպ իթմէտի, — Բօրեազ ըիւզկեարը կէլ-

մէք տէ օլունդ, տալընար իսէ, վարօթու եօ.
գարը գալընարմագ տա իտի իսէլէր տէ, պէրէ.
քէթ վիրսին ալթընտա խայլիճէ եիւք պուլուն.
տուղունտան, մուվազէնէսինի ասլա ղայպ իթ.
մէմէք տէ, վէ եաղմուր իսէ, սաղանաղն թահ.
վիլ օլմագ տա իտի :

— Սէ'վկիւլիւ էվլատըմ, հայտէ սէն գապի.
նէնէ էն, — տէնու թէքրարլատը Մարսէլ :

— Պէն սէնին եանընտան ասլա այրլլմագ
իսթէմէմ, — տէնու մուգապէլէ իթտի պէ
թէքրար չօճուգ :

Պու էսնատէ ուզսագ տան, տաղըն էթէյի իւ.
զէրինտէ վագը պիր շէհրին ըշըգլարը միւշ.
հէտէ օլունուեօրտու :

— Լազան շէհրի տիր, վէ վէրնուաեա եէ.
թիշմէք իչին, ըիւզկեար պիզէ միւսայիտ պու.
լունմագ տա տըր, — տէտի Անթուան :

— Էվվէթ, էվվէթ, սալթ ըսլանըեօրուգ,
եօգսա հագգըմըլտա հիչ պիր թէհլիքէ եօգ
տըր :

Ֆուրթունա քէսպի շիտտէթ իթմէք տէ օլ.
տուղունտան, Անթուան ըիւզկեարըն շամա.
թասընտան սէսի կիւճ պէլա իշիտիլէրէք :

— Էֆէ'նտիմ, էֆէ'նտիմ, վարօրու սահիլէ
եաղլաշտըրընըլ, — տէնու պաղըրտը :

— Լաքին արթըգ տալլալարտան պիպէ պիր
ղարար եօգ տուր :

— Էօյլէ ամմա, պիր ֆէլաքէթ վուգուլին.
տէ, սահիլէ եագըն օլմագլըղըմըլ խանըլը
տըր :

Մարսէլ, պէնքի էօմբիւ թէհլիքետէ պուլու-
նան էպլատընը տիւշիւներէք: սահիլէ եագ-
լալմագ իւզրէ տիւմէնի գուլանըպ, վէ մա-
վաֆֆագ տախի ջալմագ իւզրէ իքէն, նակէ-
հան Անթուան տէհշէթլի պիր սէտա իլէ,

— Սաղ թարաֆա, էֆէնտիմ, պաղ թարա-
ֆա, եզգսա իւզէրիմիդէ եիւրիւմէքտէ օլան
պիր վարօրուն պէօյրիւնէ չարբաճաղըզ, — տէ
եու պաղըրտը:

Բաուլուն բէտէրի, մէզքիւր մանօվրաեը իճ-
րա խոխպ, վէ եիւքսէք պիր սէտա իլէ տախի,

— Վա'բօր, տիդ գաթ էթ գարչընա — տէտի,
իքի վարօրուն արապընտա անճագ եիկիրմի
գուլաճ մէսաֆէ գալմըշ իքէն, Մարսէլ վէ
Թայֆէսի թէքրար,

— Տիգգա'թ, տիգգա'թ, — տէեու պաղըր-
տըլար, Հալպուքի ֆիզան ու ֆէրեատլարը
հէնուզ խիթամ պուլմամըշ իքէն, տիկէր վա-
թօր իւլթլէրինէ կէլիպ, պաշ թարաֆընտաքի
ալէթիլէ Մարսէլին վարօրու իւզէրինէ տիւշ-
տիւ, վէ տէհշէթպախշ պիր չաթըրտը եչիտի
տիլիպ, Մարսէլ իսէ, պու էսնատէ Բաուլ
պէրինէ սարըլմըշ օլտուղու հալտէ, “պ”հ զաթ-
տաք, տէեու նիտա իթտի, վէ մէրգուման
վարօրու իւզէրինէ տիւշմիւշ օլան տիկէք վա-
թօրուն ալէթի եարը պէլինտէն տէլմիշ օլտու-
ղու վարօրուն պէօյրիւնտէ գալըպ, քէնտիսի
կէրի չէքիլաի, վէ պու հէնկպմադէ իսթիհճ
զաքեաքի պիր կիւլիւշ իլէ, եիւքսէք պիր սէս,
— էս Մարսէլ լօգիէ, ախրէթէ օլան հօլ-

ճուղուղունուզ իչին մուվաֆֆադը յեթ թէմէն,
նի իյլէրիմ, — տէեու պաղըրտը, վէ տէրունին,
տէն պու սէսին չըգմագտա օլտուղու վաբօր
տէձնիւպ, տալղալարըն արգասընտա նապէ.
տիտ օլտու :

Մարսէլ, վագաա ճէսուր պիր ատէմ իտի
իսէ տէ, պէօյլէ պիր սըրատա իսմինին թէլէֆ.
ֆիւզ իտիլտիկինի իչիթտիկինտէ, տէհչէթի
աղիմէեէ կիրիֆթար օլտու, վէ օլանէ տէկին,
էվլէլքի հարէքէթի գուվլէթիյլէ եօլունա տէ-
վամ իտէկէլէն վաբօրունուն թայֆէսի Ան-
թուանըն,

— Էֆէ նտիմ, պաթըեօրուզ, ալլագ խապիս
վաբօրումուղուն եարը պէլինտէն եարտը, —
տիմէսի իւզէրինէ, մէզքիւր տէհչէթի տահա
զիեատէլէշտի :

Ֆիլվագը տավունպազա գատար սու չըգը-
եօրտու :

Մարսէլ, իչպու մուխաթարա գարչըսընտա,
ասքէրլէրէ մախսուս օլան սօվուգ գանլըլըը-
նը էլտէն պրագմահարագ, տէրագապ սան-
տալըն իբինի չէօզտիւ, վէ Բաուլու գուճագ-
լաեւպ, Անթուանը տախի չըղըրտը : Պիչարէ
թայֆէ կիթմէք իսթէտի իսէ տէ, աեաղը տիւ-
մէնէ րասթ կէլտիկինտէն տիւշտիւ, վէ պու
արալըգ վաբօր տախի ղարգ օլտուղունտան,
ղէվալլը թայֆէ իլէ պիրլիքտէ գաարը տէր-
եատէ նապէտիտ օլտու : Միւլազիմի սապըդ
պու մէնղարէյի կէօրիւնճէ, տէհչէթիւրէ րէֆի
սէտա իտիպ, սըգը սըգըեա էվլատընա սարըլտը :

Բէտէր վէ էվլատըն րաքիպ օլտուգլարը սանտալ, ճէվիզ գապուղու կիպի տալղալար իւզէրինտէ չալգանմագ տա օլտուղու ճիհէթլէ, էվլէնճէ հէր շէյի տիւշիւնմէք լաղըմ իտի: Շէօյլէքի րաքիպ օլմուշ օլտուգլարը մէզքիւրքիւշիւք սանտալըն զայպ ու թէլէֆի, հէր տն գապիլ օլուպ, օ հալտէ գաղաղէտէկեանա, եիւղէրէք սահիլէ չրգմագ տան զայրի սէլամէթ իւմիտի գալմաեաճագ իտի: Պինաէն ալէյհ, Մարսէլ, հարաքեաթընտա սէրպէսթ օլմագ իւզրէ, անինտէ էլպիսէսինի սօեունուպ, սանտալըն քիւրէքլէրինի էլինէ ալտը, վէ տայիմա քէնտիսինէ սարըլմագ տա պուլունան էվլատընա խիթապէն,

— Գօ՛րգմաեօրսուն, տէյի՛լ մի, էվլա՛տըմ, տէտի:

— Սէնին եանընտա օլտուլում իչին, գօրգմաեօրում, պա՛պաճըղըմ, — տէեու ճէվապ վիրտի չօճուզ, — լաքին պիչարէ Սնթուանը գուրթարամա զմըսըն:

Մարսէլ ճէվապ վիրմէք իւզրէ իքէն, տէհշէթլի պիր տալղա սանտալըն իւզէրինէ կէլիպ, թէրս չէվիրտի իսէ տէ, պաթըրմատը:

— Պէնի գափի թո՛ւթ, էվլա՛տըմ, — տէտի միւլաղիմի սապըզ, թէրս տէօնմիւշ օլան սանտալա տօղրու եիւզէրէք:

— Պա՛պաճըղըմ... պա՛պաճըղըմ... շո՛ւրատա... եա՛գընտա... էլինիզտէն պիր մէնզիլ ուղագ տա պիր թախթա վար տըր, — տէտի րաուլ:

Մէզքիւր թախթա , վարօրուն էյրէթի բան .
գօլարընտան պիրի օլուպ , էսնայի զարգտա
տէնիզէ տիւշմիւշ ջլմաղէ , տալղալար իւղէ .
րինտէ սալլանմագտա իտի :

Մարսէլ , պու թախթանը թուլթու , վէ
սանդալա տախի վասըլ օլուպ , պունուն թէրո
թարաֆընա էվլատընը օթուրթու , վէ պիթ
գօլուլա պիշարէ մասումունու թուլթու օլ-
տուղու հալտէ , տիկէր գօլուլա տալի մէզ-
քիւր թախթանը քէնտիսինէ պիր տէպէք իթ-
թիխազ իյլէտի :

— Շիմտի , սէվկիւլիւ էվլատըմ , արթըգ
քէնտիսիլի Ալլահա էմանէթ սունալըմ , սէն
ճէնապը Հագգա տուա է'թ քի , պիղի հիֆայէ
իյլէսին , չիւնքի շու սըրատա Ալլահտան զայրի
իւմիտիմիզ գալմատը , — տէտի Մարսէլ օլլու-
նա :

Մասումը մէրգում տախի իքի էլլէրինի գա-
վուշտուրուպ , առաւ իթմէկէ պաշլատը :

6

Տալղալար վէ բիւզկեար , գազաղէտէկեփնը սահլիլէ տօղրու սիւրմէքտէ իտի իսէլէր տէ , արալարընտաքի մէսաֆէ բէք ճէսիմ օլուպ , Մարսէլ տախի եօրկունլուգ վէ կէվլէքլիք հիսս իլլէտիկինտէն , պիր սաաթտան զիեատէ ուղ-րաչտը , վէ թուլթմագտա օլտուղու սանտալը վէ էվլատը թաուլու պիր տաթքգաճըզ պիլէ էլինտէն աերըմատը , վէ պէօյլէ սըրալարտա անըրտան զիեատէ կէօրինէն մէզքիւր ուզուն սաաթտան սօնրա ,

— Արթըզ տաեանաճագ հալու թագաթըմ եօգ տուր . . . ճէնապը Ալլահ սախի պիզի աճը-մատրղլնտան , մահվ ու նապէտիտ օլմագլըզը-մըզա հիչ շիւպհէ գալմատը , վէ պիզի պու հալ-լէրէ կիրիֆթար իտէն ալչագ տախի ճէզասըք գալաճաղընա պունտան պէօյլէ էմին տիր , տէտի :

— Ճէսո'ւր օլ , պա'պաճըզըմ , ճէսո'ւր օլ , — տէտի չօճուգ պիրտէն պիրէ , — չիւնքի պա'գ պիր քէրրէ , թա'գարչըմըզտա աղաճլար կէօ-րիւեօրում :

Մարսէլ՝ պու էսնատէ պիր տալղանըն թէ-բէսի իւղէրինտէ օլտուղունտան , իլէրուեէ տօղրու աթֆը նաղար իլլէեէրէք , ֆիլվագը պիր թագըմ պիւյիւք աղաճլարըն սիեաճ կէօլ-կէսինի , պուլուլթլար իլէ գարարմըչ օլան կէօք իւղէրինտէ միւչահէտէ իլլէտի :

Ալթ թարաֆտա տախի գումլու պիր գըեը

պուլունուպ, տալղալարն շիտտէթլէ պու մա-
հէլլէ չարամալարնտան հասըլ օլան պէեաղ
քէօրիւք գարանլըգտա միւշահէտէ օլունու-
եօրտը, պու արա Մարսէլ, Բաուլա խիթապէն
շէօյլէ սէօյլէտի .

— Պիր գըեըեա կէլտիք, վէ սէլամէթի պուլ-
տուգ, իմաի սէ՛ վկիւլիւ էվլատըմ, ումուգլարը-
մա չըգ, վէ գօլլարընը պօղաղըմա սար...
պէն սանտալը թէրքլէ, եիւզէրէք գարանա
գատար կիտէճէյիմ :

Պատէհու միւլաղիմի սապըգ՝ տայիմա արթ-
մագտա օլան իւմիտիյլէ քէսպի գուվվէթ վէ
ճէսարէթ իթմիշ օլտուղու հալտէ, իսթինատ-
կեահընը թէրքլէ, չէտիտէն եիւզմէեէ պալ-
լատը : Պու վէճհլէ գուլաճլարը գուլաճլարը-
նա թաագիպ իտէրէք, վէ տալղալար տալղա-
լար իւզէրինէ եուվարլանարագ, հէր տագը-
գա Բաուլուն էթրաֆընը իհաթա իթտիքլէ-
րինտէն, պիշարէ մասուլմ պօղուգ պիր սէպլէ :

— Պա՛պաճըղըմ... պիր շէյ կէօրէմէեօ-
րում... նէֆէսիմ քէսիլիեօր... պօղուլու-
եօրում... տէեու բէքէլէմէքտէ իտի :

Մարսէլ ֆէվգէլատէ վէ սօն պիր ճահտ տա-
հա իթտի, վէ տալղալար տախի մէրգումու
սահիլէ աթուրըլարընտան, պիր համլատա ա-
եաղա գալգտը, վէ էլլէրինտէն այրըլմագտա
օլան մասումունու գուճագլաերպ, կէօքսիւնտէ
սըգտը :

Բաուլ իսէ, պու էսնատէ պիր ա՛հ իտիպ
պաերլտըղընտան ,

— Է՛յ խայրխահ վե առիլ Ալլահ , էլպէթթէ պունճա դահմէթ վէ կիւճիւքլէ գուրթարմըշ օլտուղում էվլատըմը էլիմտէն ալմահաճագսըն ,
— տէտի տիղ չէօքէրէք :

Հապա դահէթլէ սովումուշ օլուպ , բիւզկեար իսէ լահնգաթի հուպուպ Խտիեօրտու : Շու հալտէ , տիթրէմէքտէ օլուպ , պուզ կիպի տօն մուշ օլան պու պիչարէ մասումու նա՛սը ըսըթչ մալը իտի : Զէվալլը բէտէր քէմալ մէյեուսի- եթթ իչինտէ օլտուղու թագաիրտէ , էթրաֆը- նա պիր կէօղ կէզտիրտի :

Ֆուրթունա խիթամընա եագլաշմըշ օլուպ , ապիման եէր եէր պէրրագլանմագտա , վէ երլորզլարտա տախի տօնուգ պիր բարլագլըգ միւշահէտէ օլունմագտա իտի : Սաղ թագաֆ տա իսէ , զարիպ պիր սուրէթտէ աղարմահա եիւզ թութմուշ օլարագ պիր տաղ կէօրիւլ- մէքտէ օլտուղունտան , Մարսէլ , պու Բաղըն շէքլինի թանրեարագ :

— Նիօն եագընընտա պուլունուեօրուգ . . . տօսթում լօրան ֆէրալըն խանէսի , պուրապան իքի եիւզ ատըմգատար ուզագտա տըր , — տէ- տի քէնտի քէնտինէ , վէ տէրհալ եօլուն իւ- զէրինէ չըգըպ , թաշ վէ դահալարտան , չըպ- լագ օլան աեագլարընըն տէլինտիկինէ պիլէ տիգգաթ իթմէեէրէք , սիւրաթլէ հարէքէթէ պաշլատը , վէ պէշ տագըգա սօնրա պիր էվին պաղչէ դաբուսու էօնիւնտէ տուրոնպ , շիու տէթլէ վէ բէք չօգ տէֆալար դաբուեուշ չալ- տը , վէ էվին բէնչիրէլէրինտէն պիրի աչըլա-
ն

րագ, « քի՞մ տիր օ, » տէեու սիւալ իտիմէսին.
տէ, « պէն, եանի Մարսէլ Օպէրթէնիմ. . .
ա՛յըն . . . » տէեու ճէվապ վիրտի միւլազիմ, վէ
պաղչէ գաբուսունուն չանընտան ուեանան՝
քէնտիսինին տօսթու Լօրան Ֆէրալ օլտուղուն.
տան, մէրգում՝ էլպիսէսինի եարը սուրէթտէ
կիյինմիշ օլտուղու հալտէ, աճէլէթէն գաբու-
եու աչտը, վէ տօսթունու չըրըլ չըպլագ վէ
Բաուրու պայկըն կէօրտիւկիւնտէ, քէմալ հայ.
րէթ վէ իսթիղրապլէ,

— Սիւպհան Ալլահ, սիգէ նէ՝ վագը օլտու,
տէեու սիւալ իթտի:

— Վաբօրումուզ պիր գաղաեա ուղրատը. . .
իլէրուտէ պունու սիգէ նագլ իտէրիմ. . . էվվէլ
էմիրտէ շու մասուսունն էլպիսէլէրինի չըգա-
րըպ, քէնտիսինի ըսըթալըմ վէ պիր եաթաղա
եաթըրալըմ, տէտի Մարսէլ:

— Կէ՛լինիզ, տօ՛սթում, չաբուգ կէ՛լինիզ:
Թամ բէտէր վէ էվլատըն՝ Լօրան Ֆէրալըն
խանէսինէ կիրտիքլէրի էսնատէ, Մ. տը Ֆօ.
սարօ տախի ճինէվրա բիշկեահընա վասըլ օլ-
տու, վէ տէմիր աթըպ, հէյպէսինի ալտը, վէ
պէթէքրար թիճարէթ սէյեահը Ժօրթ Տիւթիւ
օլմագ իւզրէ գըեաֆէթինի թէպտիլ իթտիք.
տէն սօնրա, եարըսը պօշալմիշ օլան վաբօրուն
օճաղընտա պիւյիւճէք պիր աթէշ եագտը, վէ
վաբօրուն արգասընտա պաղլը պուլունան սոն-
տալա ինէրէք, պաղը չէօղտիւ, վէ քիւրէք
չէքէրէք սահիլէ տօղրու իլէրլէտի:

Պու էսնատէ եաղմուր տուրմուշ իտի: Սէ-

զար սաղ վէ սէլիմ օլարագ սահիլէ եագլաչտը ,
վէ սանտալընը աեաղըյլա եիթմէսինտէ, ագըն-
թը պունու ալըպ ուզաղա կէօթիւրտիւ , վէ
տալըլարա գարչը սիբէր գլմագ իւզրէ եա-
բըլմիջ օլան մահէլլէ չարմագլա , սանտալ բա-
րա բարչա օլտու , վէ օն տագըգա կէչինճէ ,
պարօն գըմըլտանմահարագ վէ նաղարը տիգ-
գաթընը կէօլէ աթֆ իթմիջ պուլունարագ ,
տուրմագտա իբէն , նահէհան եիւզ էլլի մէթ-
րօ գատար կէօլիւն աչըգլարընտա տէհէթլի
պիր բաթլաեը իչիտիլտի , վէ քիւլլիեէթլի
գըղըլճըմլար վէ պուլութ կիպի պիր տիւման
արասընտա գուպպէյի ասիւմանէ տօղրու պիր
ալէվ չըգտըղը կէօրիւլտիւ : Շէօյլէ քի մէրգու-
մուն վաբօրու գազանը , տէրէճէտէն զիեատէ
գըզարագ , բաթլամըջ վէ վաբօր տարմատաղըն
օլուպ , Մարսէլ Լօթիէնին վաբօրունու պա-
թըլտըղը կիպի , քէնտիսի տէ պաթմըջ իտի :

Պօսարօ էլլէրինի օվուչտուրարագ , քէմալ
հուզուր վէ րահաթը գալպլէ Օթէլ տըլա կարա
աղիմէթ , վէ գաբուճուտան օտասը անախթա-
ընը ալըպ , տայիրէսինէ մուվասըլէթ իյլէտի ,
վէ եաթաղընա կիրիպ , հիչ պիր գապահաթը
վէ էօզրիւ պուլունմահան ատէմէր միսիլու
տէրին պիր ույգու չէքմէեէ պաչլատը , վէ
սաաթ օնտա եաթագտան գալգըպ , գահվալ-
թըլընը իթտիքտէն սօնրա , սիկարասընը եագ-
տը , վէ կէօլէ տօղրու իլէրլէտի :

Ասիւման՝ շայեանը հայրէթ սուրէթտէ պէր-
րագ օլուպ , ֆագաթ բօրեազ ըիւզկեարը ,

իլէրուսի իշին իյի պիր ալէամէթ սաեըմահա-
ճագ սուրէթտէ շիտտէթլէ հուպուպ իտիեօր-
տու , վէ ձինէվրալը քէօյլիւլէր իսէ , պէօյլէ
քօրնագ րիւզկեարլարընա ալըշմամըշ օլտուգլա-
րընտան , վիճուտլէրինի սըճագ թութածագ
էլպիտէլէր կիյինէրէք ,

— Սէքիզ կիւնտէն սօնրա հավանըն թէք-
րար թէպտիլ օլունածաղը շիւպհէտէն վարէս-
թէ տիր , տիմէքտէ իտիլէր :

Ֆոսարօ , հէր նէ գատար Մարսէլին վէ էվա-
տընըն վէ վաբօր թայֆէսինին՝ վաբօր իլէ
պիրլիքտէ զարգ վէ նապէտիտ օլտուգլարընա
գաթիէն էմին իտի իսէ տէ , պու սահիհլիկին
պէյն էլնաս շուեու պուլմուշ օլուպ օլմատըղը-
նը տախի պիլմէք իսթէտիկինտէն , տէմիր եօ-
լունաթկիտիպ , վէրսուա իշին պիր պիլէթ ալտը :

Պու էսնատէ թրէն՝ վէրսուատան էվվէլ պու-
լունան ըսթասիօնա կիրմէքտէ օլուպ , տիկէր
պիր թրէն տախի , գարշը թարաֆտան կէլէ-
րէք , ձինէվրահա տօղրու հարէքէթ իթմէք
իւզրէ իտի : Պարօն ըասթ կէլա պաշընը թրէ-
նին գաբուսունա տօղրու սօգտու , ֆագաթ
պիր տագըգա էվվէլ էօլտիւրմիւշ օլտուղունա
էմին պուլունտուղու ռապըգ հիւսար ասքէրի
միւլաղիմինի վակօնլարըն պիրիսինտէ կէօր-
մէսիյլէ , պէնզի պէթի էօյիւ ըէնկի կիպի սա-
րարարագ , տէրհալ ըիւճաթ իյլէմէսի պիր օլ-
տու , վէ ֆիքրինտէն տախի ,

— Աճապա ռահիհէն քէնտիսի՞ մի տիր , եօգ-
սա պէնզէթիեօ՞րմուեում . . , լաքին նասըլ օլ-

տու տա գաարը տէրեատէն գուրթո՛ւտու , վէ պունտան պաշգա էվլատը աճապա նէ՝ օլտու , տէտի :

Թրէն եօլունա տէվամ իյլէտիկինտէն , Ֆօսարօ քէնտի քէնտինէ ,

— Վուգուի հալի անլաեաճաղըմ . . . քիմնէ վէրսուատա , պէնի եանի Ժօրթ Տիւթիլի , պո՛ւնտան էվվէլ գաթան օլան Պէրնար Ժանթիլ օլտուղունու թանըեամաեաճագ տըր , — տէեու պէեան իթտի , վէ մէվգիֆէ էնիպ , պիր գահ վէխանէեէ տախիլ օլտու : վէ քէնտիսինէ պիր գատէհ ապսէնթ կէթիրտիպ , ֆագաթ պիրտէն պիրէ սիւալ ճէվապա գաթըլարագ , քէնտիլի թէհլիքէեէ գօյմագ իսթէմէտիկինտէն , սապր իլէ վէ քիմնէ իլէ լագըրտը իթմէեէրէք տուրտու :

Մարսէլին նի՛չին եալընըզճա վէ ձինէվրաեա կիթմէք իւզրէ չըմէնտըֆէր վակօնունտա պուլունտուղունու , օգուեանլարըմըզա մուխթասարէն պէր վէճհի աթի պէեանէ միւսարաաթ իյլէրիլ : Անճագ պու մալիւմաթը վիրմէք իչին , պիր գաչ սաաթ գատար հիքեաեէմիզ սըրասընտան ըիւճաթ իթմէքլիկի ճայիզ կէօրիւրիւզ :

Լօրան Ֆերալ , Մարսէլ իլէ րաուլուն խանէօի էլիյինտէն կէչմէլէրինի միւթէագըպ , քէնտի պէսլէմէլէրտէն պիրինի ուեանտըրըպ , վէ հալէա պայկըն օլմասը հասէպիյլէ , էմրի թէտավիեէ իհթիեաճը ֆէվգէլատէսի օլտուղու տէրքեար պուլունան րաուլ իչին պիր թապիպ ճէլպ իմիլմէսինտէն պահս իթտիկինտէ , Մար-

սել՝ շու սէօղլէր իլէ մէրգում տօսթունուն
հարէքէթինի տուրտուրտու .

— Հիշ քիմսէ՝ էվլատըմըն պուրատա օլտու
դունու պիլմէզ . . . պունուն իսէ , էհէմմիտէթի
ֆէվզէլատէսի վար տըր :

Լօրան՝ քէմալ իսթիդրապլէ Մարսէլէ նազար
իթտիկինտէն , միւզալիմի սապըգ քէլամա աղազ
պիրլէ :

— Պու սէօյլէտիկիմ սէօզ զաթընըզը թէան
ճիւպտէ պրագընօր , տէյի՛լմի , լաքին պիր
ազթէհամիլիլ իտին , էվլատըմ ըսընըպ քէսպի
գուվլէթ իթտիկինտէ , պունուն իյզահաթընը
սիգէ վէրիրիմ , — տէտի :

Պէշ տագըգա սօնրա , րաուլ , եաթմիշ օւ
տուղու եաթագտա պայկընըղընտան աերլա-
րագ , անլաշըլմազ պազը քէլիմէլէր իրատըն-
տան սօնրա , գուվլէթպախշ պիր ույգուեա
տալտը :

Մարսէլ , քէնտիսինի միւսաֆիրէթէն գա-
պուլ իթմիշ օլան զաթ թարաֆընտան վէրի-
լէն թէքմիլ պիր գաթ էլպիսէյի կիյինիպ , պիւ-
յիւճէք պիր գատէհլէ տէ րագը իչտի , վէ վա-
գաա եօրկունլուգտան նաշի գուվլէթ վէ թա-
գաթընը զայպ իթմիշ իտի իսէ տէ , պու ճիւմէ
իլէ տախի եէնիտէն ճանլանմաեա պաշլատը ,
վէ տօսթունա խիթապէն ,

— Վատ իթտիկիմ իյզահաթա պէքէնօր-
սունըզ , պունուն իյզահը իսէ բէք գօլայ տըր
. . . — Պու կիճէ պիզիմ գազազէտէ օլմագըլ-
ըմը՛ պիր ճինաեէթ էսէրի տիր , տէտի :

— Ճինստեթ մի, — տէեու թէքրարլատը
լօրան ֆէրալ տէհչէթէ կիրիֆթար օլարագ :

— Սիղէ վուգուի հալի նագլ իտէյիմտէ,
սիղ հիւքմիտինիզ :

Պինսպէրին րաուլուն բէտէրի, կէօլտէ վու-
գու պուլան վէ օգուեանլարըմըզնա մալիւմ
օլան տէհչէթի վուգութը պէր թաֆսիլ նագլ
իթտի, վէ խիթամը նագլիեթինտէ,

— Էյ սիղ պունա նէ՞ տէրսինիզ, — տէեու սիւ-
ալ իթմէսինտէ,

— Հագդընըզ վար տըր . . . պու պիր ճինս-
տէթ տիր, զիրա պէն տէ անլաեօրումքի, սէօյ-
լէտիկինիզ վարօրտա պուլունան ատէմ, էօմ-
րինիւղէ գաստ իթմէք միւրատընտա իմիշ,
տէեու ճէվապ վիրտի Լօրան :

— Պէլքի պէնիմ էօմրիւմէ գաստ իթմէք իս-
թէմիշ օլսուն, ֆագաթ պէնտէն զիեատէ րա-
ուլուն էօմրիւնէ գաստ իթմէք իսթէմիշ օլ-
մասընա շիւպհէ եօգ տուր :

— Պու հալտէ սիղին զանն ու գըեասընըզ նէ՞
տիր :

— Պէնիմ զանն ու գըեասըմը նա՞սըլ անլաեա-
մաեօրսունուզ, սիղքի, պէնիմ կէչմիշ էօմ-
րիւմին էսրարընա վագըֆսընըզ : — Պու կի-
ճէքի գաթիլ, եանի պէնիմ միւէպպէտէն մահվ
ու նապէտիտ օլաճաղըմը զանն իթտիկի զէ-
ման, պէնիմ ասըլ իսմիմի թէլաֆֆիւզ իտէն ալ-
չագ, մարքիզ տը լա թուր տիւ րօյուն իւճրէ-
թիլէ թութ ուլմուշ պիր քիմսէ տիր :

— Էյ նէ՞ տէրսինիզ, մարքիզ էվլատընը էօլ-

տիւրմէ՞ք մի իսթէեօր, — տէտի Էօրան ֆէրալ
տէհէթ վէ նէֆրէթէ :

— Օլ պապտէ պէնիմ հիչ շիւպհէմ հօգ տըր :

— Ֆազաթ սէպէպի նէ՞ օլապիլի :

— Սէպէպի՝ էվլատընըն միրասընա սահիպ օլ-
ֆադտան իպարէթ տիր :

— Մէզպուրէ պու տէրէճէ ճանվէրանէ պիր
ալչագլըղը իրթիքեապ իտէ՞ր մի տէեու զանն
իտէրսինիզ :

— Պէն անը հէր ֆէնալըղը իճրաեէ միւզթէ-
տիրէ զանն իտէրիմ . . . — Օ գատըն քի, եա-
լընըզ պէնտէն եագասընը գուրթարմագ իչին
պէնի տիրի տիրի եագմագ իսթէմիշ իսէ, պու
կիւնքի կիւն հէր վագըթտան զիեատէ վարի-
տաթընա միւհթան պուլունտուղու էվլատը-
նը սուլար իչինտէ պօզմաեա ասլա թէրէտ.
տիւտ իթմէզ :

— Լաքին պու պապտէ իսպաթլարընըզ վա՞ր
մը տըր :

— Շիմտիլիք հօգ իսէ տէ, իլէրուտէ օլա-
ճագ տըր :

— Նիեէթինիզ, մէզպուրէ ալչագ գարընը
մահքիւմ գըլտըրմագ մը տըր :

— Խա՛յր, իլլա թասմիմ իթմիշ օլտուղում
պիր բլանը մէվգըի ֆիիլէ կէթիքմէքիկէ հագ-
գըմ օլմագ իչին, էլտէ իսպաթըմ օլմասընը
իսթէրիմ :

— Վաբօրունուղու զարգ իթտիրէն ատէմի
պուլապիլէճէկինիզի իւմիտ իտէ՞ր միսինիզ :

— Էկէր օ ատէմի պուզմասամ պիլէ, իւչ կիւն

էվլէ Էվիմէ կէլէն վէ մէրդում իլէ միւշթերէ-
քէն հարէքթթ իթտիկինէ շիւպհէմ պուլուն-
մանան ատէմի պուլապիլէճէկիմի մէմուլ իտէ-
լիմ, վէ պիրինի պուլտուղումտա տիկէրինի
տախի պուլաճաղըմ տէրքեար տըր :

Մարսէլ, Պէրնար Ժանթիլնամսախթէ դար-
թանըն վիզիթասընը հիքեաեէ իթտիքտէն
սօնրա ,

— իշթէ օ ատէմ, տէտի , պէնիմ վէ Էվլա-
տըմըն վէֆաթ իթմիշ օլտուղումուզա իւքեաթ
օլմուշ օլտուղու հալտէ , մարքիզին՝ սէրպէսթ
վէ զէնկին օլմասը իչին միւհթանճ պուլունտու-
ղու վէֆաթ քեաղըտլարընը չըգարթմագ իւղ-
լէ , վուզուի հալին ամմէճէ մալիւմ օլմասընա
ինթիզար իտէճէկի, վէ մէղքիւր վէֆաթ քեա-
ղըտլարընտան հիշ օլմագսա պիրինի օլսուն , օլ
մէէլունէ գատընըն էլտէ իյլէեէճէկի պի իշթի-
պահ տըր :

— Հանկըսընա , — տէեու սիւալ իթտի Լօ-
րան Ֆէրալ թէհայեիւրիւ տահա ղիեատէ ար-
թարագ :

— Բաուլունքինէ , վէ պու սաեէտէ , պուն-
ճա զէմանտան պէրու արղուլէտիկի վարիտա-
թը աղըպէթ էլտէ իտէրէք , Էվլատընա թաար-
ուղ իթմէքտէն տէ խալի օլաճագ տըր . . . —
իշթէ պու սէպէպէ մէպնի , պու Էվտէ Բաու-
լուն հէր քէստէն կիզլի գալմասը էհէմմ վէ էլ-
զէմ տիր , վէ Բաուլ՝ վաբօրումուզուն ղարգ օլ-
մասընտա թայֆէմ իլէ պիրլիքտէ ղայպ ունա
պէտիտ օլմուշ , վէ սալթ պէն գուրթուլապիլ-

միշ օլտուղումն տալիք պիր թէվաթուր չըգա-
րըմայը տըր, նասըլ քի եարըն հիւքիւմէ թէ
իտէճէկիմ սէեանաթ աա պունտան իպարէթ
սլաճագ տըր ։

— Լաքին շուրաեր ունութ մաերընը քի, սախ-
թէ պիր պէեանաթ, գաստէն պիր ճիւնհա
ատտ օլունուպ, գանոռնէն միւճազաթա միււ-
թահագգ սաերլըր ։

— Նէմէ լազըմ, էկէր պու պիր ճիւնհա իսէ,
սէպէպինին անը սալիհէ չըգարաճաղընտա իշ-
թիպահ եօգ տըր . . . չօգտան պէրու էվա-
տըմա պիւթիւն պիւթիւն սահիպ օլմագ իւզրէ
պիր չարէ տիւշիւնիւեօրտում, համա օլտուն
պու տէֆա թէսատիւֆ պու չարէյի վիճուտէ
կէթիւտիկինտէն, անտէն իսթիֆատէ իթմէք
իսթէրիմ ։

— Տիմէք տիր քի րաուլ պիր վէլէտիղինա
վէ իսիմսիզ պիր էվլատ սաերլաճագ տըր ։

— Օ հալտէ պէն անը՝ էօզ էվլատ մագա-
մընտա գապուլ իրէ, քէնտի իսմիմի օնա վի-
րէճէյիմ ։ — Հէր նէ հալ իսէ, եարըն րաուլըն
ղայպ վէ նապէտիտ օլմուշ օլտուղունու մէր-
ճիինին րէսմինէ պէեան իթմէմլէ պէրապէր,
չարգամա տախի սիեահ պիր իւրիւնճիւկ կէ-
չիրէճէյիմ, վէ լէհճէմի մահղունիյեթթալաշ
պիր սուրէթտէ կէօսթէրիպ, եիւզիւմիւն րէն-
կինի սարարմըշ, վէ կէօղէրիմի տախի գըղար-
մըշ պիր հալէ գօեաճաղըմ ։ Ոնտէն սօնրա,
վէրսուաեր թէրքլէ, զաթընըզըն տօսթլուղու
սաեէսինտէ պուլունաճագ օլան պիր մահէլլի

մկնֆերիտէ չէքիւիւ , հպըստըմ իլէ պիւ-
լիքտէ քէմալ սաաաթէթ հւ պապիշ իչինտէ իմ-
րարը էօմր իյլէեէճէյիմ :

— Իսթէտիկինիզ մահէլլ զաթէն պուլունմուշ
կիպի տիր :

— Նէրէտէ տիր :

— Պալ եագընընտա վէ րէն գըեըլարը իւզէ-
րինտէ տիր : Շէօյլէ քի մահէլլի մէզպուրտէ
պէնիմ քիւչիւք պիր էմլաքըմ պուլունտու-
լունտան , անը սիզին էմրինիզէ իհալէ իյլէրիմ :

— Նէ՞ վագըթ կիտէպիլիրիզ :

— Էկէր իսթէրսէնիզ , եարըն ագչամտան
կիտէպիլիրիզ : Սիդի եէրլէշտիրմէք իւզրէ Պա-
լա գատար պերապերինիզտէ կէրիրիմ , վէ պիր
քէրրէ րաուլ էմին պիր հալէ վազ օլունուր
իսէ , սիզ՝ վէրսուտեա ավտէթլէ , լաֆըմօլան
էչեաեը ալապիլիրսինիզ : — Պէն տախի , էվ-
լաաընըզը սէրպէսթճէ կէթիրէպիլմէք իչին ,
խըզմէթ քեարլարըմը պէր թագըրիպ պուրատան
եիրագլաթըրըմ , վէ Նիօնտա , աէմիր եօլ օ-
թէլինտէ սիզէ պէքլէյիպ , անտէն պիրլիքտէ
հարէքէթ իտէրիզ :

— Իշպու թէրթիպաթընըզա մամէմնունիյեէ
մուլաֆֆագաթ իյլէրիմ :

Պէօյլէճէ իքի տօսթլար թօգալաշտըլար :

Մարսէլ՝ ֆօսարօնուն քէնտիսինէ թէսա-
սիւֆ իթտիկի զէման , ճինէվրատա Օթէլ տը
Գուրօնա կիտիեօրտու : Մագսէտի իսէ , պիր
պէհանէ իլէ քէնտի խանէսինէ կէլմիշ օլան
վէ Լազարինին իւճրէթիլլէ պիր չաշուտ օլտու-

ղու մազնուն պուլունան շախս հազգընտաքի շիւպհէլէրինէ տայիր իյղահաթ ալմագտան ի պարէթ իտի : Պինաէն ալէյհ մէրգում օթէլին իտարէխանէսինէ տախիլ օլարագ :

— Միւսիւ Պէրնար ժանթիլ պուրատա՞մը պուլունուր , — տէեու սիւալ իթտի :

— Պէրնար ժանթիլ մի :

— Էվլէթ . . . մահալը պայիտէեէ սէյեա հաթ իտէն պիր գարթան :

— Անլատում, անլատում . . . աթիգ պիր թայֆէ , էրէյիճէ կիւզէլ , ֆագաթ պիր կէօղիւ քէօր պիր ատէմ :

— Թա՛ քէնտիսի . . . մէրգում իլէ կէօրիւ մէք իսթէր իտիւմ , աճապա օտասընտա՞մը տըր :

Օթէլ մէմուրու , պիր տէֆիթէր եօգլաեարագ :

— Էֆէնալում , արատըլընըզ զաթ իւչ կինն տէն պէրու պուրատան կիթմիչ տիր , — տէեու մուգապէլէ իյլէտի :

— Պու պապտէ էմի՞նմիսինիզ , — տէտի Մարսէլ , պու խապէրտէն շաչըրարագ :

— Քեամիլէն էմինիւմ . . . մէրգում պուրատա սալթ իքի կիճէ գալմըշ տըր :

— Լաքին կիթտիկի մահէլլ նէրէսի տիր :

— Վագաա քէնտիսի պու խուսուստա պիր շէյ սէօյլէմէտի ամմա , զաննում կէօրէ , ֆըրանսահա սպտէթ իթմիչ օլմալը տըր :

— Բէ՛ք իյի , թէշէքքիւր իտէրիւմ :

Մարսէլ , ֆէվզէլատէ մէյեուսիեթլէ մա հէլլի մէզպուրտան մուֆարագաթ իյլէտի :

7

Սախթէ գաւթանըն պէօյլէ արանսըզ պրա-
գըպ կիթմէսի, Մարսէլին շիւպհէլէրինի սա-
հիհիկէ թէպտիլ իթտի, չիւնքի Պէրնար ժան-
թիլ՝ Մօնէսթիէ էմլաքընա տայիւ վէրիլէճէք
ճէվապը ալմաեա կէլէճէք եէրտէ, Ճինէվրա-
տան հարէքէթ իթմիշ օլտուղու հալտէ, պիր
չաշուտ վէ ճինանէթի վաղըանըն պիր շէրիքի
օլտուղունա շիւպհէ գալմամագտա իտի: Պի-
նապէրին մէրգումու միւտտէթի մէտիտէ արա-
մագ պիհուտէ օլտուղունտան, միւլաղիմի սա-
պըգ քէնտի պանքէրի նէղտինէ կիտէրէք,
հիսապարընը կէօրտիւ, վէ շարգասընա տա-
խի սիեահ պիր պիւրիւնճիւկ կէչիւրիպ, վէր-
սուաեա միւթէվէճճիհէն շըմէնտըֆէրէ րաքիպ
օլտու:

Մահէլլի մէղպուրտէ, տալլալարլա կէթի-
րիմիշ օլարագ, պիր թագըմ քիւչիւք վարօր
վէ սանտալ բարշալարը վէ սուտան շըգարըլ-
մըշ քիւրէքլէր օլտուղու, վէ իշպու քիւրէքլէր
իլէ սանտալ բարշալարը իւղէրինտէ, տէմիրլէ
հէքք իտիլմիշ օլարագ, Մարտէ Օպէրլէն վէ Բօ
իսիմլէրի եապըլմըշ պուլունտուղու հասէպիյլէ,
պին տիւրլիւ ըրվաեաթ տէվէրան իտիեօրտու:
Պինապէրին իսալգ, աճապա Մ. Օպէրլէն իլէ
օղու վէ թայֆէսի ղարգ վէ նապէտիտ մի օլ-
մուշար տըր տէեու վէսվէսէ իթմէեէ պաշլա-
տը, վէ հէյ վահ քի պու խուսուսա միւհթէմէլ

պուլունտուղունտան, օրատա թօբլանմըջ օլան.
լար տօղրու պիր խապէր ալմագ իւզրէ, զայ
ագըլ պիր հալտէ, Մարսէլին խանէսինէ սէ.
յիրթտիլէր: Հալպուքի պաղչէպան իլէ պէս.
լէմէլէրին, էֆէնտիլէրի իւշ կիւնտէն պէրու.
րաուլ վէ Սնթուան իլէ պիրլիքտէ վէվէյտէ
օլուպ, վէրսուաեա ավտէթ իթմէք իւզրէ իլք
ադչամը եօլա չըգաճագլարընտան զայրի մա.
լիւմաթլարը օլմատըղը, վէ իշպու մալիւմաթ,
րիվանէթի վագըաեը պիր տէրէճէեէ գաժար
սահիլչէշտիրտիկի ճիհէթլէ, խալգ իշինտէ պու.
լունան վէ Մարսէլ Օպէրթէնին տօսթը խու.
սուսիսի օլան պէլէտիեէ միւտիրի:

— Տիմէք օլուրքի պիչարէլէր զայպ վէ նա.
պէտիտ օլմուշլար տըր, — տէտի:

Հէրքէս պու էլէմպախշ մատտէտէն տօլաեը
աճը աճը կէօղ եաշլարը տէօքմէքտէ իքէն, Մար.
սէլ պէնզի պէթի սարաբմըշ, վէ եիւղիւ ալ.
թիւսթ պիր հալէ կիրմիշ օլտուղու թագտիր.
տէ, իւսթէ կէլտի, վէ այնի վագըթտա մէ.
սէրրէթ սէտալէրի իշիտիլիպ, մէրգ ումօա թօ.
գալաշմագ իւզրէ, պիլ ճիւմլէ հազըրուն էլլէ.
րինի ուզաթտըգլարընտա, քէնտիսի պօղուգ
պիր սէտա իլէ,

— Մղլաեընըղ, աղլաեընըղ, — տէտի, —
վագաա պէն հաեաթտա իսէմ տէ, պիչարէ րա.
ուլ թէրքի տաղտաղայի ճիհան իյլէտի, վէ
րիֆագաթմըղտա պուլունան սատըգ խըղ.
մէթքեար տախի, անընլա պիրլիքտէ գաժար
տէրեատէ զարգ վէ նապէտիտ օլտու:

Պունտան ագտէմ տախի պէտան իյլէտիկի.
միզ վէճհ իւզրէ, հէր քէ՝ Րաուլու սէվմէ քտէ
օլտուղունտան, վէ Անթուան նամ խըզմէթ.
քեար իսէ, եէրլի հհալիտէն պուլունտուղուն-
տան, խապէրի մէգքիւր իւզէրինէ, եէնիտէն
ուսուսուն կէօզլէրի եաշարտը, վէ հընչգըրմա-
լարը թեղայեիւտ իթտի:

Աղըպէթ Մարսէլ, պէլէտիեէ միւտիրինի
խանէսինէ ճէլպ իթտիկինտէն, խալգ՝ մահ-
ղունէն վէ միւքէտտէրէն օրատան տաղըլտը:

Ժօրթ Տիւթիլ հախօտ տահա տօղրուսու պա-
լօն տը Ֆօսարօ՝ մէգքիւր խալգ իչինտէ պու-
լունտուղու ճիհէթլէ, պալէատէքի սէօզլէրի
իլիթտի, վէ ֆիքրինտէն,

— Մարսէլ Լօթիէնին միւճիզէ դապիլինտէն
օլարագ էճէլտէն դուրթուլմուշ օլմասընտա
պիւյիւք պիր էհէմմիեէթ եօգ տուր, — տի-
մէքտէ իտի, — չիւնքի մարքիզ տը լա թուր տիւ-
րօյուն պունտան պէօյլէ մէրգ ումտան դօրգա-
ճագ հիչ պիր սէպէպի դալմամըլ տըր: — Պաշ-
լըճա մատտէ, մէզպուրէնին միրասա սահիպէ
օլմասը իտի, պու էմէլինէ նայիլ օլաճաղը-
նա իսէ շիւպհէ դալմամըլ տըր: — Էլպէթլէ
պէլէտիեէ միւտիրի վէ սապըգ հիւսար ասքէ-
րի, Րաուլուն վէֆաթ քեաղըտընը եաբաճագ-
լար տըր... Պիզէ լազըմ օլան տա պու տուր:
Պունտան սօնրա նէ՝ եաբըլաճաղընը անգարիպ
դարարլաշտըրըրմ:

Ֆօսարօ պու եօլտա միւլահաղաթլա դա-
րիէեէ ալտէթ իյլէտիկինտէն, պիզ կէլէլիմ

պէլէտիսէ միւտիրի իլէ Մարսէլի, պիրլիքի տախիլ օլտուգլարը խանէնին տայիրէ յի մախ սուսէսինտէ պուլալլմ:

Մարսէլ՝ տօսթունուն ընծաւոնա գարշը կէլմէնէլէք, վագը օլան ֆէլաքէթի նագլ իթտի իսէ տէ, պու գաղանըն՝ էվվէլճէ թէրթիպ օլուն մուշ պիր չաթըլմա սէպէպլիլէ օլտուղունու պէնանտէն սագընըպ, իչի ֆուրթունանըն չիտ տէթինէ իսնատ իթտի: Զաթէն վարօր, պիւյիւք կէօլիւն աչըգլարընտա վէ նիօն թաւաֆլարընտա եօղարտան աչաղընա պաթմըլ օլտուղունտան, մուախխարէն հիչ պիր թարաֆը կէօզիւքմէմիշ իտի:

Միւլազիմի սապըգ, հիքեանէսինի նագլ իթտիկի սըրատա, իսթէր իսթէմէզ մէշհուր պիր թէաթրօ օհունճուսու կիպի տալրանաւադ, կէօզ եաչլարը տէօքմէնէ վէ պիտտէ ֆաթ, սախթէ հէնէճանընտան նաչի, քէէննի նագլիսէթինի գաթթ իթմէկէ մէճպուր օլտու: Իշպու հիքեանէնին խիթալընտա, պիր ճիւզի միւտտէթ սիւքիւթ իւզըէ տուրուլուպ պատէհու Մարսէլ,

— Շիմտի տօսթունմ, թարաֆընըղտան հիւմէթինիղլէ կէօրիւլէճէք շայեանը թէէսսիւֆ պիր խըտմէթ վար տըրքի, օ տախի սէվկիլիւ Բուլլումուն վէֆաթ քեաղըտընը եարմագ տըր, լաքին էվվէլա սիզէ մահրէմանէ պիր շէյ սէօլլէմէք իսթէրիմ, — տէտի:

— Մահրէմանէ պիր շէյ մի, — տէնու թէքըրարատը պէլէտիսէ միւտիրի:

— Ի վկայեթ , հաթ թա սէօյլէ տիկիմոտէ : պու պասպտէքի իսթ իղրապընըզըն տահա զինքատէ օլաճաղընա շիւպհէմ եօգ տուր :

Պատէհու Մարսէլ , եազըխանէսինին չէքմէ ճէլէրինտէն պիրինի չէքիպ , իչինտէն պազը քեաղըտլար ալտը , վէ քէլամընա տէվամէն ,

— Բաուլ՝ գանուռն մոճիպինճէ պէնիմ էվա լատըմ տէյիլ իտի , տէտի :

Պէլէտիեէ միւտիրի քէմալ իսթ իղրապ իզհար իյլէտիկինտէ , Մարսէլ ,

— Պէն մէրգ ումու , վէլատէթինտէն ազ սօն . րա , նալաեըգ պիր վալիտէնին եէտինտէն ա . շըրմըշ իտիմ , վէ անը նամուսըու պիր ալէմ սըրասընա գօյմագ իսթէեօրտում , — տէեու տէվամ իյլէտի : — Պիչարէ մասում՝ ասըլգա . տէկեանտան մարքի տըլա թուր տիւ Բօյուն մէշըու պիր էվլատը օլուպ , բէտէրինին վէֆա . թընտան սօնրա տիւնեաեա կէլմիշ իտի . . . — Ա՛հ , պու հիքեաեէ էլէմպախշ օլտուղունտան , դալպիմոտէ տէհշէթլի իսթըրէլէր հասըլ իթ . մէքտէ տիր : — Պէն Բաուլու էզճան ու տիլ սէվէր իտիմ . . . չիւնքի անըն տամաղարընտա ճէվէլան իտէն գան՝ պէնիմ գանըմ իտի : իշթէ անըն իչին տիւչար օլտուղում շու ֆէլաքէթ ու պէտպախթըզը սալա ունութմաեաճաղըմ :

Մարսէլ պիր գաչ սանիյեէ գատար եիւզիւ . նիւ էլլէրի իչինտէ կիզլէյիպ , պատէհու պա . շընը եօգարը գալտըրտը , վէ կէօղլէրինի սի . վիպ , պէլէտիեէ միւտիրինէ տամղալը պիր քեա . ղըտ թագաիմիյլէ ,

— Իշթէ պիր տախի կէօրմէք իպգալինէ նա-
յիլ օլամաեաճաղըմ պիչարէ էվլատըմըն վէլա-
տէթ քեաղըտը պու տուր, տէտի :

— Ճէ'սուր օլուն, տօ'սթում, ճէ'սուր օլուն,

— Արթըգ ճէսարէթիմ գալմատը . . . — Պիւ-
թիւն մուհապպէթիմ վէ պիրիճիք իւմիտիմ
րաուլ հագգընտա իտի . . . Ա'հ քեաշքի պէն
տէ քէնտիսինին ֆէլաքէթինէ չէրիք օլաա
իտիմ . . . լաքին էլպէթթէ եագըն վագըթտա
պու արզումա նայիլ օլաճաղըմ :

— Տօ'սթում, քէնտինիզի պու գատար իզաճ
իթմէյին . . . վագաա քէտէր ու էլէմինիզի ան-
լաեօրում, վէ պունա պէն տախի հիստէտար օ-
լուեօրում, լաքին պիւթիւն պիւթիւն գահր
իտէրէք, գուվլէթ վէ ճէսարէթտէն տիւլէք
տէ, սիզէ եագըշըր հալէաթտան տէյիլ տիր . . .
իմտի, միւմքիւն մէրթէպէ քէտէր ու էլէմի-
զէ մուգավէմէթ իտին, քէնտինիզէ պաղը էյ-
լէնճէլէր արաերն, վէ սէյեահաթ իտին :

— Պէնիմ տէ նիյեթթիմ սէյեահաթ իթմէք
օլտուղունտան, եարընտան լէրսուաեր թէրք-
լէ, պիր գաշ կիւն սօնրա ավտէթ իտէճէյիմ
. . . — Վէֆաթ քեաղըտընը եարմադ իչին, պա-
նա իհթիեաճընըզ վաճը տըր :

— Խա'յր, եօգ տուր, չիւնքի էսէֆլէ պէեան
իտէրիմքի, կերէք րաուլուն վէ կերէք պիչա-
րէ Աթումանըն վէֆաթլարը շիւպհէտէն վա-
րէսթէ պուլունմագտա տըրլար :

— Ավտէթիմտէ, վէֆաթ քեաղըտընտան պիր
իւսխէ, մարքիզ տը լա թուրա կէօնտէրէճէյիմ :

Պիր սաաթ սօնրա , Մարսէլ Լօժիէ , պէտազ
չամաչըր վէ պիր միգտար էսվապ իլէ տօլու
պիր հէյպէ իլէ Նիօնա կիտիպ , Օթէլտըլա
կարտա րաուլ իլէ Լօրան ֆէրալը պուլտու :

Սէզար տը ֆօսարօ , պէլէտիեէ տայիրէսի
ճիվարլարընտա քեային պիր գահվէխանէտէ
էթրաֆը կէօղէթլէմէքտէ օլտուղու հալտէ ,
պէլէտիեէ միւտիրի օլան զաթըն , բիֆագա-
թընտա ուզուն վէ եասօր սաչը պիր քիմնէ
օլարագ , տայիրէյի մէզպուրէեէ կիրտիկինի
կէօրտիւ , վէ բիֆագաթընտաքի շախսըն՝ տա-
յիրէյի պէլէտիեէ մէճիսինին սըրքեաթիպի
օլտուղունու , գահվէխանէտէ պուլունանլար-
տան թահգըգ կյլէյիննէ , ֆիքրինտէն ,

— Ղալիպա վէֆաթ քեաղըտընը եաբաճագ-
լար տըր , տէտի , վէ օնտան չըգըպ , ճինէվ-
րաեա աղիմէթ իյլէտի : Իւչ կիւն սօնրա վէր-
սուաեա ավտէթլէ , Մարսէլ Օպէրթէնին օրա-
տա պուլունմատըղընը թահգըգ իտիննէ , պէ-
լէտիեէ տայիրէսինէ աղիմէթ , վէ միւթէվէֆա
մարքի տըլա թուր տիւ րօյուն վէ մէրգում
մարքինին տուլ զէվճէսի Լազարինին օղլունուն
վէֆաթ քեաղըտը իճմալինի իսթէյիպ , պու-
նա տէսթրէս օլտուգտան սօնրա , Բարիսէ ավ-
տէթ իյլէտի , վէ իւք կիւնիւ Մալքէրթիւի կէլ-
միշ օլտուղու հալտէ , սապըրսըղըզլա շէրի-
քինէ պէքլէեօրտու :

Սէզար , օլմուշ պիթմիշ վուգուաթլարըն ճիւմ
լէսինի Մալքէրթիւեէ հիքեաեէ իթտիկինտէ ,
սապըգ գասէմ քեաթիպի՝ վագտա էսասէն

պաղը ճիստի վէսվէսելէրէ զահիպ օլտու իսէ տէ, պոճնունյա պէրապէր իսթիհսալ իյլէմիլ օլտուղու նէթիճէլէրտէն տօլաեը մէրգումու շէտիտէն թալթիֆ իյլէտի, վէ սօնրա տախի ճէսարէթլէ,

— Լիւսիլ կօնթիէնին թէքմիլ սէրվէթի եէ տիմիզտէ օլտուղու, վէ մարքիլ տը լա թուր տիւ Բօյուն սէրվէթի տէ եէտիմիզէ կէչմէք իւզրէ պուլունտուղու հալածէ, արթըգ զէնկին սաեըլապիլիրիլ, վէ պինապէրին պունտան պէսյլէ թէհլիքէլի վէ սէքէնճամլը մէսլէքի միզտէն էլ չէքմէքլիկիմիլ սէնճէ տախի էմրի պասիրէթէ մուվաֆըգ կէօրիւնմէեօր մու, — տէեու սիւալ իյլէտի:

Սէզար ումուզլարընը չէքէրէք,

— Սէն նէ տիեօրսուն . . . տէեու մուգապէլէ իթտի, — բրէնս չէքթօրուն, տիւգ տը Շասլէնին, Մարի տը վէրժինին վէ Արնօլտ տիւ թրօա-Մօնուն միլեօնլարընը թէրք մի իտէճէյիլ . . . — Աճաճիպ, սէն տիվանէ մի օլտուն . . . խա՛յր, խա՛յր, պիլ մէսլէքիմիզին սօնունա գատար վարըպ, հէբսինտէն էվվէլ տէ մարքիլ տը լա թուրտան պաշլաեաճաղըլ:

— Մէզպուրէնին պիզէ օլան թէհհիւտիւ պիր միլեօն իչին տիր:

— Պէն օ միգտարը իւչ միսլինէ իպրաղ իթմէքլիկի թէհհիւտ իտէրիմ . . . չիմտի քէնտիսի ադ չէճէ Ֆէվգէլատէ մուզայիգա իչինտէ պուլունուեօր օլմալը տըր, վէ թէհաթրօլարտա պալէթ օյնաեան պիր գըզա տիլտատէ օլմուչ

օլան միւթէպէր պիր ֆամիրաննն օղլոս կիպի
մէզպուրէ պիւյիւճէ.ք պիր մէպլաղա սահիպ
օլմագ իչին , քէնտիսինտէն հէր նէ թալէպ օ-
լունուր իսէ , գապուլ իտէճէկի տէր.քեար տըր :
— Հաթթա պէլքի , թուր տիւ Բոյ էմլաքընը
սաթըն ալարագ , օրատա ասըլզատէկեանա
մախսուս էօմիւր կէչիրէպիլիրիզ :

— Յադաթ Պլանշը նէ՞ եաբաճաղը :

— Պու կիւնտէն իթիպարէն անըն տախի ի-
ճալընա պագաճագ իսէմտէ , մէզպուրէ պէ-
նիմ գանըմ օլմաղլէ , շիմտիլի.ք օլ պապտէ էմ-
նիյեթթիմ պէր.քէմալ տըր :

Սախթէ Ատրիէն տը Լասնի՝ Բասի սօգաղըն-
տա վագը խանէսինտէ եէրլէշմէսինտէն իւշ կիւն
սօնրա , Բօթէ տը Շասլէն հագգընտաքի աչգ
ու մուհապպէթի կիթտի.քճէ արթմագտա օլ-
տուղու հալտէ , մէրգուճ տէլիգանլըեը խանէ-
սինտէ գապուլ իթմէքլիկէ գարար վիրտի :
Շու գատար քի , հարէքէթի վագըասը շիւպ-
հէեթ մահէլլ վիրմէմէ.ք իչին , մէրգումա եաղ-
մաեըպ տա , բէտէրինէ եազտըղը մէքթուպտա
մահէլլի իգամէթինի պիլտիրտի :

Այրըլըգ վէ էնտիշէ զաթէն Հանրի տը Շաս-
լէնի թագեիգ իթմէքտէ օլտուգլարընտան ,
մէրգում , մէքթուպու մէզպուրու ալըր ալմագ
զանն իտէրսին .քի ճանլանտը , վէ եէվմի մէզ-
քիւրտէ Ֆլանտրէն պուլվարընտա քեային մէզ-
պուրէնին խանէսինէ կիթտի : Անճագ Պլանշ՝ մէր-
գումուն քէնտիսինէ վիզիթա իտէճէկինի մէմուլ
իթտիկի ճիհէթլէ , քէէննի տիշարը չըգ մըշիտու-

կինն խըզմէթ քեարլարը վասըթասըյլա մէր-
գումա խապէր վիրտիրտի, վէ իրթէսի կին
իհթիեար տիւգէ պիր մէքթուպ տահա եա-
զըպ, պունտա տախի, քէնտիսի տիւնեա իւ-
ղէրինտէ հէր շէյտէն զիեատէ նամուս վէ իթի-
պար գաղիյեէսինի տիւշիւնտիւկիւնտէն, քէն-
տիսինի եանի տիւգիւ՝ օղլու Մ. Բօժէ վէ Մ. աը
Լօժրիլ իլէ պիրլիքտէ գապուլ իտէպիլէճէ.
կինն տէրմիեան իյլէտի :

Մ. աը Շասլէն, Ատրիէնին միւրատը գալի-
սինի պիլտիկինտէն, օլ պապտէ իթաաթա մէն-
պուր օլտու, վէ ֆիլվազը Բօժէ իլէ միւտ-
տաիի ումումի մուավինի ըիֆագաթընտա օլա-
րագ, մէրգումէնին խանէսինէ կիթմէսինտէ,
տէրունի խանէեէ գապուլ օլունապիլտի :

Մ. աը Լօժրիլ՝ մատմուազէլ աը Լասնի թա-
րաֆընտան Շասլէն գօնաղընա պիր մէքթուպ
կէօնտէրիլտիկինի Տանիէլ կէյեէ վասըթասըյլա
խապէր ալտըղընտա, էվվէլէմիրտէ պու խու-
սուստա շիւպհէ իթտի իսէ տէ, տիւգիւն՝ մէք-
թուպը մէգքիւրու կիզլի սաղլամատըղընը կէօր-
տիւկիւնտէ, միւսթէրիհ օլտու, վէ կէնճ գէլ
պիւթիւն պիւթիւն քէօշէի ինզիվատէ իմրարը
էվգաթ իյլէտիկի ճիհէթլէ, մուվագգաթէն
մէզպուրէ հագգընտա իճրայի նէզարէթտէն
տուր օլընմասընը, զապթիեէ միւֆէթթիշինէ
պիլտիրտի, վէ օլ կիւնտէն իթիպարէն, տիւգ,
օղլու վէ տամատը օլսճագ տէլիգանլը, հէման
հէր աղչամ Պլանշըն խանէսինէ կիտիպ, պիրէր
մագսէտլէ վիզիթա վիրմէեէ պաշլատըլար :

Բէտէր իլէ օղլունուն , խանէի մէգքիւրէ վի-
զիթա վիրմէլէրի էսպապը մալիւմիւմիւզ օ-
լուպ , հալպու քի Մ. սը Լօթրիլին սըգ սըգ
վիզիթասը սէպէպի տիկէրլէրինքինտէն ֆարգ-
լը իտի :

Շէօյլէքի էլէնին սէօզլէրիյէ ֆիքրինտէ պա-
ղը շիւպհէլէր հասըլ օլալըտան պէրու , մէր-
գում կէնն հիւքիւմէթ մէմուրու , լաէնգաթի
ամնասըյլա ամնապատէսինին հալ ու հարէ-
քէթլէրինի թէտգիգ վէ թէնէսիւս իյլէմէք-
տէ , վէ պու թէտգիգաթտան , հէր իքիսինին
տախի մատմուլազէլ տը Լասնի հադգընտա
մուհապպէթ հիւս իյլէմէքտէ օլտուգլարը նէ-
թիճէսինի չըգարմագտա իտի : Հաթթա պա-
ղէն քէնտի քէնտինէ , օլմահա քի տիւգիւն
պզ ու մուհապպէթի՝ հէր հալտէ մատամտիւ-
չէսին վուգուի վէֆաթընտան էվվէլ պաշլահա-
րազ , մատմուլազէլ տը Շասլէնին շիւպհէլէրի
սահիհ օլմուշ օլսուն տէեու տիւշիւնմէքտէ
իտի իսէ տէ , պիր տիւրլիւ պու պապտէ դա-
րար վիրմէքլիկէ իճթիսար իյլէնէմէմէքտէ իտի :

Սինի վադըթտա մէրգում , բէտէր վէ օղլու
պինի գատըն հադգընտա տիւտատէ օլմուշ օլ-
մալարըյլա , պունտան հասըլ օլաճագ նէթիճէյի ,
վէ պու զաթլար , պիրի պիրլէրինին ըաքիպ-
լէրի օլտուգլարընը անլատըգլարը կիւն , պուն-
տան զուհուր իտէճէք պօրահը տիւշիւնմէքտէ
իտի : Հասըլը պու իքի մէսէլէ տախի մուամմա
գապիլինտէն օլուպ , իքիսինին տէ հալլի գօ-
լայ տէյիլ իտի :

Սախթէ Ատրիէն՝ Բօժէ իլէ միւքեալմէսին.
տէ, Էլէնտէն պահալա, մէղպուրէյի կէօրմէք
խուսուսուստա արդու պէեան իյլէտիկինտէն,
մէրգում տէլիգանլը, հէմշիրէսի եաս ու մա.
թէմ սէպէպիլլէ, նէ՛ խանէսինտէն տիշարը չը-
գապիլտիկինի, վէ նէ՛ տախի միւսաֆիր գա-
պուլ իթաիկինի, աշիքեար պիր թէրէտտիւտ
իւղրէ պէեան իթտի, վէ Պլանշ պու ճէվապ.
տան տօլաեը թարիֆ օլունմաղ պիր քէտէր
տուեարագ, պու հալի կիզլէմէք իշին թէ.
պէսսիւմ իտէրէք, օլխուսուստա արթըգ իս-
րար իթմէտի :

Բօժէ օլսիհիրպազ գըզը կէօրտիւքճէ, աչգ ու
մուհապպէթ տույղուսու թէշէտտիւտ իյլէմէք.
տէ իտի իսէ տէ, մուհապպէթինին խալիսէ.
թի հասէպիլլէ, սէրպէսթճէ իֆատէյի մէրա-
մընա մուվաֆֆագ օլամատըղընտան, հիսս իյ-
լէտիկի տույղուսուստան պահա իտէմէմէքտէ,
վէ պահա իթմէկէ տէ հիշ պիր վէսիլէ պուլա-
մամագտա իտի :

Բիէր Գարնօնուն գըզը իսէ, մէրգումուն
իգրարընա քէմալ շիտտէթլէ պէքլէյիպ, ֆա-
գաթ օյնատըղը օեունուն իհթիեաճաթընա
մէսինի, մէղքիւր իգրարա քէնտի թարաֆըն-
տան ասլա սէպէպիլլէթ վիրմէք իսթէմէմէք-
տէ իտի :

Տիկէր թարաֆտան տիւգ, պիտտէֆաթ
կէշմիշ վուգուլաթլարտան մէղպուրէեէ պահա
իթմէքլիկի թէճրիւպէ իթմիշ իտի իսէ տէ,
մէրգում քէլամա պաշլար պաշլամաղ, քէլամը

կէնճ դըղ թարափընտան գաթթ իտիլիր իտի :

Մ. տը Լօժրիլ, պու վագըլարտա պիւթիւն պիւթիւն սօվուգ գանլը պիր միւտագգըգ վէ միւֆէթթիչ կիպի օլուպ, մատմուաղէլ տը Լաս-նինին մէսլէք ու հարէքէթի լէքէտէն արի օլ-մասընա քէնտինճէ իսքեաթ օլմուչ իտի :

Էլէն, բէտէրի իլէ գարտաշընըն վէ քէնաի նիշանլըսընըն սըգ սըգ ֆլանտընն պուվարըն-տա սախթէ Մնտրիէնին խանէօինէ կիթաիք-լէրինի պիլմէղ տէ յիլիտի, վէ էր եա կին օլ մէէ-լունէ գըղըն քէնտի սըֆաթը հագըգիւնէօինի կիլլէնէն մասքէյի մուհաֆազա իտէմէնէրէք, ասըլ թասվիրինի մէյտանա չըգարաճաղընա թէէմին օլմուչ իտուկինտէն, Մարիան իլէ կէօրիւշմէք վագթիւնէ պէքլէմէքտէ, վէ պու սանէտէ Մ. տը Լօժրիլին ինանմամաղըղընը ղալէպէ իտէպիլէճէկինի դավիէն մէմուլ իլլէ-մէքտէ իտի :

Մարիան նամ սատըգ էմէքտար իսէ, վա-գաա հէնուզ եաթագատա եաթընօրտու իսէ տէ, պունունլա պէրապէր քէսպի իֆագաթ իթ-մէքտէ օլուպ, անգարիպ էվվէլքի հալու գուվլէթինի թէքրար իսթիհաալ իտէպիլէճէկի ղանն օլունմագտա իտի :

Իլթէ, Մ. տը Ֆօստրօ, Մարսէլ Լօժիէնին օղունըն, եախօտ տահա տօղրուսու մարքի րաուլտըլա թուր տիւ րօյուն վէֆաթ քեաղը-տընը համիլէն ճինէվրատան ավտէթինտէ, իշ-լէր պու մէրքէզտէ իտի :

* * *

Սաաթ ագչամին տագուզու օլուպ, տիւդ
իւէ Բօժէ, վէ Մ. տը Լօժրիլ՝ պուլվար Ֆլանտրեն-
տէ, չիչէքլիկէ նազըր օլան վէ պիր բէրտէ իւէ
ղանէթ քիւչիւք պիր խալվէթ օտաւունտան
այրըմըզ պուլունան սալօնտա թօքլանմը իտի-
լէր : Պլանշ իսէ, միւսաֆիրլէրինէ իքրամ իթ-
մէք իւզրէ, չայ հազըրլանօրտու :

Հանրի տը Շասլէն օլ ագչամը, գաթի պիր
կըզհաթ ալմագ ֆիքրի գալիսիլէ, օրաեա
կէլմիշ օլուպ, եալընըզնա միւքեալէմէեէ ֆըր-
սաթ աբաեօրտը :

Բօժէ տախի՝ շիտտէթի աշգ ու սէվտասըն-
տան նաշի տիւլանէ օլմագ րատտէսինէ կէլմիշ
օլտուզու հալտէ, նէզաքէթ վէ մահճուպիլէ-
թի աբթըզ պէր թարաֆ իլէ, մատմուաղէլ տը
Լասնի հագգընտա հիսս իթտիկի տուլլուեու
մէղպուրէեէ իգրար վէ պէեան, վէ քէն-
տիսիլէ էվլէնմէսի իչին, բէճա կըլէմէքլիկի
ֆիքրինտէ գարարլաշտըմը իտի :

Պլանշըն խըզմէթճի գատընը պու էսնատէ
սալօնա կիրտիկինտէն, Պլանշ մէրգումէեէ խի-
թապէն,

— Նէ՞ իսթէեօրտուն, տէեու սիւալ իթտի :

— Մ'ա'տմուաղէլ, — տէեու ճէվապ վիքրտի
խըզմէթճի գատըն, — շիմտի, թէրի սօգա-
ղնա նազըր օլան գալու չալընտը իսէ տէ,
անախթար պէնիմ եէաիմտէ օլմատըղընտան,
զաթընըզա միւրաճտաթ իթմէքլիկէ գարար
վիրտիմ :

Սաաթէ Ատրիէն՝ չըմինէնին իւզէրինտէ պու-

լուսնան գատէհլէրտէն պիւրինի կէօսթէրիպ ,

— Շու գատէհին իշինտէքի անախթարը ալ վէ իշինի կէօրտիւքտէն սօնրա , կէթիր երինէ եերինէ դօ' , — տէտի :

Իւշ տադըգա սօնրա , պէսլէմէ կէլիպ , ա- նախթարը կէթիրտի , վէ էսկի եերինէ դօյտուէ վէ Պլանշ մէրգուժէնէ ,

— կէլէն քի՞մ իտի , տէտիկինտէ , պէսլէմէ ,

— Պիր եապանճը քիմնէ իտի քի , եանըշ- լըդլա պիդիմ գաբուեու չալմըշ տըր , — տէեու ճէվապ վիրտի :

8

Սանթ օնտան պիր աղ սօնրա , Հանրի տը Շասլէն , պէնդի պէթի սարարմըշ վէ կէօղլէրի՝ գարարմըշ աթէշ կիպի բարլամագտա օլտուգ- լարը հալտէ , պիրտէն պիրէ աեաղա դալդտը , վէ եանընտա , պիր մասա իւղէրինէ դօյմուշ օլտուղու շաբգասընը էլինէ ալմասընտա , Պը- լանշ՝ նազիքեանէ պիր հալտէ ,

— Մէմուլ իտէրիմ քի , մի՛ւսիւ տիւգ , պիդ- տէն այրըլմանօրսունուգ , տէտի :

— Աֆվ իտէրսինիդ , մա՛տմուազէլ , — տէեու ճէվապ վիրտի իհթիեար , — պիր աղ նամիղաճ օլտուղում ճիհէթլէ , գօնաղա ալտէթ իթմէք իսթէրիմ :

— Էֆէ՛նտի բէտէր , իսթէրսէնիդ սիզէ չի-

Ֆադաթ իտէյիմ, — տէտի րօժէ՝ էվլատըդ հիւրմէթ վէ ըիսեթինէ իթթիպա իտէրէք :

— Խա՛յր, ասլա լիւզում եօգ տըր . . . զա. թէն նամիզանըղըմ մուխաթարալը տէյի տիր, վէ եարըն սապահա գատար հիչ պիր ֆէնա. լըգ էսէրի իւզէրիմտէ գալմահաճաղը տէր. քեար տըր :

Րօժէ արթըգ իսրար իթմէյիպ, Մ. տը Շաս. լէն՝ օղլու, եէկէնի վէ Պլանչ իլէ թօգալաշոր, վէ մէզպուրէ՝ իհթիեար աշըգը սալօն գարու. սունա գատար կէօթիւրտիւ :

Պէսլէմէ տէհլիգտէ պէքլէմէքտէ օլտուղուն. տան, տիւգ շէտիտէն պունուն եանընա եագ. լաշարագ, էլինէ պիր գաչ պանգա պիլէթլէրի սըգըշտըրտը, վէ եավաշ պիր սէտա իլէ տախի,

— Իշթէ սիզէ պէշ պին ֆրանգ վիրիեօրում, — տէտի, — վէ պէնիմ պուրատան կիթմէքլի. կիմ իսէ, արապամը եօլա գօյմագ իչին տիր : Պատէհու սէսիզճէ թէքրար պուրահա ալ. տէթ իտէճէկիմտէն, մատմուլէլինիզին եա. լընըգ գալաճաղը վագլթէ գատար պէնի հըֆլ իտէճէքսինիզ : — Շահէտ մատմուլէլտը լաս. նի պանա խըտմէթտէ պուլունմուշ օլտուղու. նուզ իչին սիզի եօլա գօր իսէ, թաղմինաթ օլարագ սիզէ օն պին ֆրանգ տահա վիրմէքլի. կի թէահիւտ իտէրիմ :

Պէշ պին ֆրանգ վէրիլտիկի վէ օն պին ֆր. րանգ տախի իլէրուսի իչին վատ իտիլտիկի հալտէ, պիր խըղմէթճի գատընընը գաղանճագ բէք գօլայ օլուպ, պինաէն ալէյհ մէզպուրէ :

տիւգիւն թէքիֆինէ մուգապիւ իշարէթէ մուվաֆիադաթ կէօպէրիպ, Հանրի տը Շասլէն տախի էվտէն տիշարը չըգտը, վէ կիտիպ քէնտիսինի Ֆլանտրէն պուլվարը վէ էյլօ կէ- չիտի քէօշէսինտէ պէքլէմէսինի արապաճըսը նա էմր իյլէտի, վէ արապա հարէքէթ իտէր իթմէզ, քէնտիսի թէքըար Պլանշըն խանէսինէ ավտէթլէ, թաամօ տասընա միւթթասըլ օլան վէ իքի էնլի դաբու իլէ սալօնա իրթիպաթը պուլունան պիր քիլէրէ կիրիպ կիզլէնտի :

Սաաթ օն պիրտէ Մ. տը Լօթրիլ իլէ մէրգու- մուն ամճաղատէսի, սախթէ Ստրիէն իլէ վէ- տալաչըպ, կիթտիլէր : Շուրաեը տախի պէեան իտէլիմ քի, Պլանշ, տիւգէ ըիֆադաթ իթտի- կի էսնատէ, Բօթէ սըրթընը չըմինէեէ տաեա- թարադ, թէրի սօգաղը թարաֆընտա պուլու- նան դաբունուն անախթարընը ալմըշ իտի : Հէր նէ հալիսէ, մէզպուրէ՝ իքի տէլիգանլը- լարա, տիւգէ իթմիշ օլտուղու իլթիֆաթ տան ղիեատէ իլթիֆաթ իտիպ, վէ դաբունուն էչի- յինէ դատար մէրգումլարա ըիֆադաթ իտէ- րէք, էչիլին իւզէրինտէ տուրտու, վէ անլէր արապալարընա ըաքիպ օլմալարընտան սօնրա, ավտէթլէ, պաչընը էյմիշ, վէ կէօզլէրի եա- շարմըշ օլարադ, սալօնա սօղլու կիթտիկի, վէ ֆիքրինտէն տախի, “տահա անլամաեօր- մուսուն քի, սէնի սէվիեօրում, իմտի նէ՞ վա- դըթ պանա “էւէ “էվէէ” տիեէճէքսին” տի- երէք, մումլարը սէօնտիւրմէք իչին, խալ- վէթ օտասընա կիրմէք իւզը, դաբու բէրտէ-

սինի գալարըտըղը սըրատա , գարըսընտա
Հանքի տը Շատլէնի կէօրիւր կէօրմէղ , քէմալ
հայրէթ իշինտէ գալտը , վէ մէրդուժ իհթի-
եար աշղգ , բէճա վէ նիեազ մագամընտա էլ-
լէրինի մէրգումէեէ տօղրու ուզաթըրքէն , կէնճ
գըղ :

— Վա՛յ միւսիւ տիւգ , սիղ պուրատա՞ մը
իմիշսինիղ , լաքին նա՞սըլ օլտու քի պուրատա
պուլունուեօրսունուղ , տէտի :

— Նա՞սըլ օլուպ տա պուրատա պուլունտու-
ղումու անլամագտա էհէմմիեէթ եօգ տուր ,
էլվէրիւր քի , պուրատաերմ , իշթէ պաշըճա
մատտէ պուլ տուր , — տէեու ճէվապ վիրտի
իհթիեար :

— Լաքին սիղին պուրատա ուղուն միւտտէթ
գալմանըղ , գապիլ օլամաղ :

— Սիղ պէնիմիֆատէլէրիմի տինլէմէտիքճէ ,
պուրատան պիր եէրէ կիտէճէք տէյիլիմ :

— Պէնտէն նէ՞ իսթէեօրսունուղ :

— Սիղտէն նէ՞ իսթէտիկիմի բէք ալէա պի-
լիսինիղ : — Գօնագտան աղիմէթինիղտէն պէ-
րի տիր , իլք տէֆա օլարագ սիղին իլէ եալը-
նըղ պուլունուեօրում , իմտի , իլք տէֆա օլա-
րագ սիղին իլէ սէրպէսթճէ կէօրիւշէպիլիլիմ :

— Պու հալտէ պէնի տինլէյին , վէ պանա ճէ-
վապ վիրին : — Պէն սիղի էօյլէ պիր աշղ ու
սէվտա իլէ սէվիեօրում քի , օ աշղ ու սէվտա
կիւն պէ կիւն վէ սաաթ պէ սաաթ պիւյիւմէք-
տէ , վէ գանըմը աթէշլէր իշինտէ կիպի սիւղան
վէ էօմրիւմիւ տաթի մահվ ու թէլէֆ իլլէմէք-

տէ տիր : Մուգատտէմա պու հիսսիեաթըմը
սիղէ պէհան իյլէտիկիմդէ , պէյնիմիզտէ պիթ
մանի վէ պիր սէտտ վար տըր քէ , իքիմիզի պի-
րի պիրիմիզտէն թէֆրիգ իտիեօրտու : — Օլ
վազըթ սիզ պանա սատէ պիր իւմիտ վիրմիշ
իտինիզ , պէն տախի օ իւմիտ իլէ գանի օլմուշ
իտիմ . . . լաքին պու կիւնքի կիւն օ մանի , օ
սէտտ օրթատան գալգամը օլտուղունտան , Ս'տ-
րիէն , վատընըզը թութուն , եանի պունտան
պէօյլէ պէնիմ օլուն :

— Սիզին մէթրէսինի՞զ մի օլաեըմ , — տէտի
կէնճ դըզ թահգիւրլէ :

— Խայր , դէվճէմ օլուն , վէ սիզէ թադտի-
մէ ինթիսար իյլէտիկիմ տիւշէսլիք իւնվանը
իլէ Շասլէն իամինի գապուլ իտին . . . սէօյ-
լէյին , գապուլ իտէ՞րմիսինիզ ,

— Խայր , բէտտ իտէրիմ :

Հանրի եըլտըրըմտան վուրուլմուշ կիպի սար-
ուըլպ , վէ հայրէթ էսէրիյլէ ,

— Բէ՞տտ մի . . . սահիհէն տիւշէս օլմագլըզը
բէ՞տտ մի իտիեօրտունուղ :

— Էվվէթ , պիլա թէրէտտիւտ բէտտ իտի-
եօրուլմ :

— Ֆագաթ նէ՞ սէպէպլէ :

— Սէպէպի շուքի , սիզին բէք չարուգ ու-
նութմուշ օլտուղունուղ մէրհումէ դէվճէնիզին
եաս ու մաթէմի , հէնուղ պէնիմ գալպիմտէն
չըզմամը տըր : — Օլ պապտէ հիսս իյլէտիկիմ
քէտէր ու էլէմ , խալիսանէ օլուպ , հալպուքի
սիզինքի սախթէ իմիշ : — Սիզ պէնիմ արգամ :

տամ տիւշտիւկիւնիւզտէն , թապիաթիլէ
ղորութիւնէթիմ թահրիք ... րագ , պէնի
տողրու եօլտան չըգարթմ . պէպ օլտու
իսէ տէ , պունունլա պէր . պու կիւնքի
կիւն պէն քէնտի խէթամը եարագ, նա
տիմ օլմագտաեըմ , վէ պիլ Էվլէլիգար
իթտիկինիզ վէճճ իւզրէ , սիգէ Լիտ վիրմիշ
օլտուղում իշին , պիր հարէքէ , մէնֆուրէ
վէ ճինանէթ քեարանէտէ պուլունհուշ , վէ սի
զին զինաքեարանէ սէօղլէրինիզէ գուլագ աս
մամլա , հաեաթընտա , մատամ տիւշէսէ աղըր
սուրէթտէ հագարէթ իթմիշիմ տիր , հալպու
քի մէգպուրէ էօլմիւշ օլտուղու հալտէ , քէն
տիսինէ հագարէթ իթմէք իսթէմէմ , պինա
պէրին ասլա սիզին զէվճէնիզ օլամամ , անլա
տընըղ մը :

— Ասլա՞ մը օլամաղսընըզ , — տէեու թէքրար
լատը Մ. տը Շասլէն քէսիք պիր սէտա իլէ :

Տիւգ՝ կէօղլէրի պիւյիւճէք աչըլմըշ , վէ եիւ
զիւնիւն ըէնկի սարարմըշ օլտուղու հալտէ ,
պիր իսկէմլէեէ օթուրուպ , պաշընը էլլէրի
իչինտէ կիզլէտի վէ պիր տագըգա կէչինճէ ,

— Ահ , սիզ պէնիմ թէլէֆիմէ սէպէպ օլու
եօբսունուզ , — տէտի :

Պլանշ ճէվապ վիրմէտի , վէ իշթիեար՝ պիր
միւտտէթ տահա սիւքիւթտէն սօնրա , ճան
չէքիշմէք քէրթէսինտէ պուլունանլարա մախ
սուս օլան տէհչէթպախշ եիւզիւնիւ եօգարը
գալտըրարագ ,

— Մէրհամէթ իտին պանա . . . ալտամըն

պէնի . . . վէ պէլքի պիր կիւն , չէ քտիկիմ շու
միհն ու մէշագ-գաթտան միւթէսսիք օլարագ ,
թաշ կիպի սէրթ եիւրէքլի օլմագտան տուր օլ
մանըզ գապիլ օլապիլէճէկիհնէ վէ պու կիւնքի
կիւն րէտտ իթտիկիհնիզի , օլ կիւնիւ գապուլ
իլլէմէնիզ միւհթէմէլ պուլունտուղունա տայիր
պանա իւմիտ վիրին :

— Ապա' . . . տէտի սախթէ Ատրիէն իւշիւն ,
ճիւ տէֆա օլարագ :

Մ. տը Շասէն Պլանշա էմսալի նամէսպղզ
տուրէթտէ աթֆը նիկեահ իլլէտի , էջլէ պիր
աթֆը նիկեահ քի , մահքիւմ օլուպ , պօղազը
իր իլէ պաղլը օլան , վէ սէվտիկի էֆէնտիսին ,
տէն լութֆ թէմէննի իլլէեէն պիշարէ քէլլէ-
րին պագըշնտան ֆարգլը տէյիլ իտի :

Հալպու քի կէնճ գըզ պաշնը չէվիրտիկին ,
տէն , տիւգ՝ մէզպուրէնին գարարը գաթի օլ-
տուղունու անլահարագ :

— Ա՛հ , նէ՞ ճէզա . . . նէ՞ ճէզա . . . — տէեուզ
բէբէլէտի , վէ պուզ կիպի պիր հալ իլէ աեաղա
գալըզպ , քէնտի քէնտինէ հարէքէթ իտէն
մաքինա կիպի , գաբուեա տօղրու իլէրլէտի ,
վէ սալօնտան վէ սօնչա տախի էվտէն տիշարը
շըգըպ , գարանլըգտա , ֆլանտրէն պուլվարըն ,
տա նապէտիտ օլտու :

Պլանշ՝ մէրգուսուն գալգտըղը եէրէ օթու-
րուպ , էջլէ պիր տէրին միւլահաղա տէրեա ,
սընա տալտը քի , պու միւլահաղանըն նէ՞ եօլ-
տա օլտուղունու պէեան իթմէքլիկի զայիտ
ատտ իտէրիզ :

Մ. տը Լօժրիլ, վարան սօգաղընտա իգա-
մէթ իթմէքտէ օլտուղու ճիհէթլէ, քէնտի
արապասընա րաքիպ օլան ամճաղատէսինի
Սէնթ-Օնօրէ վարըչընա գատար կէօթիւրիւպ,
պատէհու քէնտիսի խանէսինէ ավտէթ իյլէտի
Րօժէ իսէ, մէգքիւր արապանըն երրազլանմա-
սընա պէքլէյիպ, մուճիպինճէ, գօնաղըն գա-
բուսու չանընը չալաճագ եէրտէ, կէրիեէ ավ-
տէթ վէ պուլվարա մուվասըլէթլէ, պիր քիրա
արապասընա օթուրտու, վէ արապաճընա,

— Պէնի էյլօ կէչիտինտէ, Տիւ Ֆրէսնօյ սօ-
գաղը քէօչէսինէ կէօթիւրէճէքսին, — տէտի,
Ֆիլվագը եարըմ սաաթ սօնրա, մէրգում
տէլիգանլը արապատան էնիպ, վէ գալպի մէճ-
հուլ պիր հէեէճան իլէ թահրիք օլունմուչ օլ-
տուղու հալտէ, սիւրաթլէ թէրի սօգաղընա
տօղրու իլէրլէտի, չիւնքի անախթարը եէտին-
տէ պուլունտուղու մալիւմիւմիւլ օլան գաբու,
մէգքիւր սօգաղա նաղըր պուլունմագտա իտի,

Մէրգում տէլիգանլը, էսնտի րահտէ քէնտի
քէնտինէ շու սէօղլէրի սէօյլէմէքտէ իտի.

— Պէնիմ պու կէօնա հարէքէթէ հագգըմ
վա՞ր մը տըր... շու հարէքէթիմ աճապա նա-
մուսլու վէ միւթէպէր պիր ատէմէ լաեըգ մը
տըր... լաքին նի՞չին լաեըգ օլմասըն: — Հէմ
տէ աչգ ու մուհապպէթիմին խալիսէթի, տգըլ-
սըղճա պիր հարէքէթէ էօղիւր սաեըլամա՞ղ մը:
— Պէն Ստրիէնի էզճան ու տիլ սէվիպ, զէվ-
ճէմ օլմասընը իսթէեօրում... Շաեէտ քէնտի-

սինի տիւշարը թէհլիքէ գըլսամ պիլէ , նամուսունուն պէտէլինի իեատէեէ հագըրըմ :

Բոժէ տը Շասլէնին րաքիպ օլտուղու արապա , իշար օլունան մահէլլտէ տուրտուղու սըրատա , թէրի սօգաղընտա , Պլանշըն իգամէթ իթտիկի խանէնին միւշթէմիլաթընտան պուլունան քիւչիւք պիր պաղչէնին գաբուսունա պիր ատէմ վասըլ օլմագտա իտի : Կիճէլէյին թէք կէօղիւ՝ գարլան եախօտ քէտի կէօղիւ կիպի բարլամագտա օլան շախսը մէրգում՝ Սէզար տը Ֆօսարօ , եախօտ տահա տօղրուսու թէք կէօղիւ Բիէր Բէտօն օլուպ , մէրգում ճէպինտէն պիր անախթար չըգարարագ , պաղչէ գաբուսունա սօգտու , վէ զանէթ էմրի պասիրէթլէ գաբուեու աչըպ , իչէրի կիրտիքտէն սօնրա , էթրաֆա գուլագ վիրէրէք , տուրտու :

Տախիլէն վէ խարիճէն ազիմ պիր սուսլուգ մէվճուտ օլուպ , Մալբէրթիւինին չէրիքի , ալթ գաթ տայիրէսինէ միւթթասըլ օլան չիչէքլիկէ դատար իլէրլէտի , վէ սիւրկիւսիւ ապլա գօնուլմանեան ալթ գաթըն ճամլը գաբուսունտան տախիլի սալօնու կէօրտիւ քի , պու արալըգ մէզքիւր սալօն , իքի ատէտ շամտանըն մուվարըլա թէնվիր իտիլմիշ իտի :

Սէզար , էվվէլ էմիրտէ սալօնու պօշ զանն իտէրէք , քէնտի քէնտինէ չէօյլէ տէտի :

— Իչէրտէ քիմանէ եօգ տըր , լաքին Պլանշնէրէտէ տիր . . . Եկէրչի պանա պէքլէեէճէք պիր իշի օլմատըղը իհթիմալինէ մէպնի եօգալը չըգմըշ իսէ , նիշին ըշըգլար եանըհօր ,

Հալ պուքի մերդումս ոճերատան զինատէ տիգգաթլընա պագարդըննտան, կէնն գըղըն պիր դանաբէ իւղէրինէ օթուրմոյշ, եախտ տահա տողրուաու եասլանմըշ, վէ պաշը արգաւ սընա տէվրիւմիշ, վէ կէօղէրի տախի տալիրն պիր հալ քէսպ իթմիշ օլտուղունու կէօրտիւ, վէ ֆիքրինտէն իթմիշ օլտուղունու կէօրտիւ:

— Պոճ նէ՞ թագաթսըղ հալ տիր . . . ուեու եօր փոխէմ, տէյիլ . . . ատէթա քոիւշիւննէ ի չինտէ զանն օլունուեօր . . . չիմտի նէ՞ օլտուղունու անլարմ, տէտիւ:

Պէօյլէ տիւէէրէք, Սէզադ՝ էլինի գարունուն տիւյմէքինէ տողրու ուղաթըպ, ֆագաթ պաշ լատըղը հարէքէթի իքմալ իթմէմիշ իքէն, պիր տէն պիրէ տիթրէյիպ, թէքրադ գուլագ՝ վիր տիւ Շէօյլէ քի պաղլէ տիւլարընըն տըգասըն տան սիւրաթլէ ատըմ սէսի ալըպ, նահէհան մէգքիւր ատըմ սէսի գարունուն էօնիւնտէ տօլատու, վէ սիւրհիւեէ պիր անախթար վաղ իտիլիպ, գարու աշըմապը քէթթէսինտէ,

— իչէրինէ ատէմ կիրինեօր . . . լաքին պու նէ՞ մանէատա շէյ տիր, պուրաեա քի՞մ կէէ պիլիր, սագըն տիւգ օլմասըն, — տէտի քէն տի քէնտինէ վէ քէմալ իղթէրապընտան նաշի տիթրէեէրէք տօլատու, վէ պատէհու պիր թագըմ սըգ չալը չըրըլարըն վէ ֆիտաշլարըն քրգասընա չէքիլիպ, վէ նէմլագ թօրթաղըն իւղէրինէ չէօմէլէրէք, իշին նէթիճէսինէ միւն. թագըր պուլունտու:

Արապը չօգ կէչմէյիպ, կէնն վէ նաշիք պիր

նստան չէքլի սիւրաթլէ Էմիւնտէն կէչիպ ,
ճամլը քաջառու աչտը , վէ բարձագլարընըն
ուճունա տասարագ չիչէքլիքտէն կէչիպ , սա-
լոնա տողրու իլէրլէտի :

Իլէրլէ կիրէն չախս տիւզ օլմատըղընտան ,
Ֆոսարօ՝ խըրս ու հիտտէթլէ եռւմիւզլարընը
սըգարագ ,

— Պու քիմ տիր , աճապա մէէլունէնին պիր
աչըղը՝ մը վար տըր — տէտի քէնտի քէնտինէ ,
Կիճէ միւսաֆիրի , չիչէքլիքտէն սալօնա կէօ-
թիւրէն իւչ աեագ գատէմէտէն եօգարը չըգ-
տը , վէ հէրնէ գատար ղաեէթ խաֆիֆ սու-
րէթտէ եիւրիւեօրտու իսէ տէ , պուճունլա պէ-
րապէր Պլանչ , մէմուլին ղայրի պիր սէս գու-
լաղլնա կէլէրէք , կէօղլէրինի եօգարը գալ-
տըրտը վէ Բօթէյի թանլըր թանըմագ , մէսէր-
րէթլէ րէֆի սէտա իթտի , հալպու քի տէլի-
գանլը՝ մէրդ ումէնին , մէգքիւր սէտաեը , տէհ-
չէթինտէն նաչի չըգարմըչ զանն իտէրէք ,

— Ահ , պանա աֆիլ իտինիզ , վէ քիմէյի
եարտըմա չըղըրմաեըպ , հուզուրը ալինիզտէն
տախի պէնի գօլմաեընըզ . . . սիզ տէ պլիւր-
սինիզ քի , պէնտէն գօրգաճագ հիչ պիր սէ-
պէպլինիզ եօգ տըր . . . հաթթա շունու պանա
սէօյլէյին քի , պէնտէն գօրգամանըղըն ոէպէ-
պի նէ տիր , — տէտի :

— Պէն սիզտէն գօրգմատըմ , — տէեռն ճէ-
վապ վիրտի Պլանչ , արզուսունուն մէվգըրի
ֆիլիէ կէտիկինի կէօրմէսիլլէ թէքմիլ ապլընը
պաղլնա թօբլաեըպ , իճապը հալէ կէօրէ տալ-

րանմագ իսթէեէրէք, — էվվէթ, պէն սիզտէն
գօրգմատըմ, չիւնքի հիւըմէթինիզէ լաերդ օլ-
տուղումա էմինիմ, շու գատար քի սիզի կէօր-
տիւկիւմտէ ֆէվգէլատէ իսթիղրապ հիսս իյ-
լէտիմ. . . լաքին նէքէտէն իչէրի կիրտինիզ:

— Պաղչէ գաբուսընտան:

— Գաբուեու քի՞մ աչտը:

— Քի՛մսէ. . . անախթարը պէր թագրիպ չալ-
մըչ իտիմ, իշթէ անըն վասըթասըյլա կէլտիմ:

— լաքին կէլմէնիզէ նէ՞ սէպէպ վար իտի,
չիւնքի տահա հէնուզ պուրատան կիթմիշ ի-
տինիզ:

— Շունուն իչին կէլտիմքի, սիզ պէնի առ-
լա եալընըզճա գապուլ իթմէք իսթէմէեօր-
տունուզ, պէն իսէ, հէր հալտէ սիզին իլէ եա-
լընըզ քալմագ իսթէմէքտէ իտիմ:

— Պանա պիր սէօղիւնիւզ միւ վար տըր:

Բօժէ, պու արայըզ քէսպի ճէսարէթ իտէ-
րէք:

— Սիզէ օլաճագ սէօղիւմ շու տուր քի, սի-
զի սէ՛վէրիմ, — տէեու ճէվապ վիրտի:

Պլանշ՝ եիւրէկինին բարչալանմագ տէրէճէ-
սինտէ չարբմագտա օլտուղունու հիսս իտէրէքի
վէ միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու պէքլէմէք-
տէ պուլունտուղու քէլիմէնին ագըպէթ թէ-
լէֆֆիւլզ օլունտուղունտան տօլայը տէրունէն
մէմնուն օլարագ:

— Պէնի սէվէ՞րմիսինիզ, — տէեու մուգա-
պէլէ իյլէտի:

— Սիզի սէվտիկիմի տահա պիլմէեօ՞ր մու

իտինիզ... — տէտի տէլիգանլը, — սիզին պա-
նա օլան եալընըզ պիր աթֆը նազարընըզ, պե-
նի՛ սիզէ քէօլէ վէ էսիր գըլմագըլըզա քեա-
ֆի տիր... — վալիտէմին եաթաղը եանընտա
կէօղ եաշլարը տէօքտիւկիւնիւզիւ կէօրտիւ-
կիւմտէն պէրի տիր քի, պիւթիւն գալպիմի
սիզէ ֆէտա իթմիշիմ տիր... Ատրի՛էն, սիզին
իլէ պու եօլտա կէօրիւշմէեէ հագգըմ վար
տըր... Մէկէրչի պիզ՝ իքիմիզին տախի սէվ-
կիւլիւսիւ օլան պիր մախլուգոււն սօն սաաթ-
տաքի միւրատըյլա պաղը տէյի՛լ միյիզ :

— Ա՛յմաեըն օ ճիհէթի, ա՛յմաեըն... — տէ-
տի Պլանշ հագըգի վէ սամիմի պիր տէհչէթ
իլէ, չիւնքի ժան տը Շապէնի քէնտի էլիլլէ
թէլէֆ իթմիշ օլմասը խաթըրէսի, մէզպուրէեէ
տէհչէթ վիրիեօրտու :

Բօթէ իսէ, քէլամընա տէվամ իտէրէք,

— վալիտէմին սօն սաաթընտաքի արզուսու,
սիզի քէնտի գըզը թէսմիեէ իթմէքտէն իպա-
րէթ օլտուղունու ունուտամաղսընըզ, — տէտի :

Սախթէ Ատրիէնին րէնկի սարարըպ, տիթ-
րէտի, զիրա տիւշէսին ինթիգամճըսը օլան
խաեալ թասվիրի, զանն իտէրսին քի կէօղիւ-
նիւն էօնիւնտէ տիքիլտի, վէ պինապէրին սէօ-
զիւնէ տէվամ պիրլէ,

— Ա՛հ, վալիտէնիզտէն պահս իթմէյինիզ,
տէտի :

— Նի՛շին պահս իթմէեէճէյիմ... չիմտի
վալիտէմ ճէնապը Հագգ նէգտինտէ օլտուղու
հալտէ, պիզի կէօրիւեօր, վէ քէլամլարըմըզ

եջիտիեօր : Պինան ալէյն պու խուսուքուտ
պանա Խարտումը օյմասընը քէնտիսինէ նիեաղ
խտերիմ : — Ատրիէն , էկէր վալիտէմի խա-
թըրլար իսէնիզ , պանա մուհապպէթինիզ պու-
լունտուղունա շիւպհէմ գալմաղ :

— Վալիտէնիցի Խարտումա չըղըմաեա նէ
հաճէթ փար տըր . . . զաթէն սիզ տալանըղը
բէշինէն գաղանմըշտընը տըր , — տէտի Պլանշ
գարչը գօնուլմաղ պիր տույղուեա թապիյեթ
խտերէք :

— Ատրիէն . . . Ատրիէն . . . աճապա քէլամ-
լարընըղը էյիճէ անլատըմմը . . . աճապա պէնի
քէնտիսինիզ մի իմա իտիեօրսունուզ . . . — տէ-
տի Բօժէ՝ կէնճ գըղըն էլլէրինի թութարադ ,
վէ օլ սիհիրպազ գըզ իսէ , պաշտան աեաղա
գատար պիր տիթրէմէ հիսս էյլէտիկի , վէ
քէնտիսինէ տօղրու դւզաթըլան տէլիգանլընըն
դօղքընընա մուխալիֆէթ իթմէտիկի հալտէ :

— Էվլէթ . . . սիզի սէվէրիմ . . . տէեու ճէ
վապ վիրտի :

Սալօն իլէ չիլէքլիք արասընտաքի գաբու
բէրտէսինին իքի եանշարընտան պիրի , պիրարա
ճիւլիճէ գըմըլտանմըշխտի , շէօյլէքի թէք կէօզ ,
պալէատէ պէեան իթտիկիմիզ մուհալէրէնին
մուգատտէմէսինտէ օրաեա գատար իլէրլէմիշ
օլուպ , բէրտէնին արգասընտա կիլլէնէրէք ,
ճէրէեան իտէն միւքեալէմէյի տինլէմէքտէ
իտի : Մէրգումուն շու սըրատա լէհճէսինտէ
վէ թէք կէօզիւնտէ հասըլ օլան տէհշէթպալիշ
հալու հէյեթ , գալէմ իլէ թարիֆ օլունա :

մանածաղընտան, պունտան սարֆը նազար ի-
տերիզ,

Բոժէ՛ Պլանշը կէօքսիւնտէ գավիէն սըգա-
րազ,

— Ատրի՛էն, սէվկիւլիւմ՝ Ատրի՛էն, ընճա ի-
տերիմ, — տէտի, — պէնի մէֆթուն գըլմագ-
տա օլան վէ գուպպէյի ասիւմանը քիւրըէյի
արզա ինտիրմէքտէ պուլունան օլ քէլիմէլէրի
թէքրար թէլէֆֆիւզ իտինիզ... պէնի սէվ-
մէքտէ օլտուղունուղու թէքրարլաւընըզ...

— Սիզի սէվէրիմ... — տէեու թէքրարլա-
տը կէնճ գըզ, — սիզի սէվէրիմ, Բո՛ժէ... էվ-
վէթ, սիզէ աշգ ու մուհապպէթիմ վար տըր:

9

Բոժէ տօտագլարընը, ալթուն կիպի սարը
օլան Պլանշըն սաչլարը իւզէրինէ վազ իյլէմէ-
սինտէ, կէնճ գըզ օլ տէրէնէ շէտիտ պիր տույ-
ղու հիսս իյլէտի քի, ազ գալտը զաաֆէթին-
տէն նաշի եէրէ տիւչէնէք իտի: Մէզպուրէ,
աշգ ու մուհապպէթ պատէսիյլէ մէֆթուն օլան
Բոժէնի գօլլարը իչինտէ մուխալիֆէթ իտէ-
նէք պիր գուվվէթէ մայիքէ օլմատըղընտան,
քէնտի քէնտինէ պիր գօրգու հիսս իյլէտի,
վէ տէլիգանլընըն գօլլարընտան քէնտիյի ա-
ւըրմանա ճահտ իտէրէք, “էմրի պասիրէթ
իւլաֆընտա վագը օլան պիր իգրարըմտան

նաչի պէնի բէշիման իթտիրմէ վինիզ, տէտի-
կինտէ, տէլիգանլը մէրդուժու տահա զիեատէ
կէօքսիւնտէ սըգտը, վէ քէլամա աղազ պիրլէ :

— Պէնիմ եիւրէկիմտէ գօրգաճագ նէ՞ սէ-
պէպինիզ վար տըր... պիլիրսինիզ քի, պէ-
նիմ գէվճէմ օլաճագ սընըզ, — տէտի :

Ֆօսարօ, պու սըրատա հիտտէթ ու զազապ
ալէամէթի իպրազ իթտի : Բօժէ իսէ, քէլա-
մընա տէվամ իտէրէք :

— Ատրիէն, հագգըմտա շիւպհէ՞ մի իտի.
եօրսունուզ, տէտի :

— Խա՛յր, խա՛յր, շիւպհէ իթմէեօրում, վէ
թէէմին օլմուշըմ քի, սիզ պիր միւսթագիմիւլ
աթվար զաթ օլուպ, պանա օլան մուհապ.
պէթինիզ հագըգի տիր... Իմտի, պէնի հի-
մանէ իտին... տէտի Պլանշ, ճան վիրմէք
րատտէսինտէ կիպի պիր սէտա իլէ :

— Լաքին սիզի քի՞մէ գարշը հիմանէ իտէյիմ :

— Պանա գարշը, զիրա սիզին գօլլարընըզ
իչինտէ օլմամլա, ագլըմ տէճնիւեօր, վէ կէօ-
րիւեօրսունուզ քի, ատէթա, տիվանէ օլուեօ-
րում... Բէճա վէ նիեազ իտէրիմ սիզէ քի,
եարըն հուզուրունուզտա մահճուպ օլմա-
եա պէնի մէճպուր իթմէյինիզ : — Լութֆէն
վէ մէրհամէթէն պրագընըզ պէնի քի, պանա
սունտուղունուզ իսմէ շաեէսթէ պուլունաեըմ,
զիրա էկէր օ իսմի հիյնի գապուլիմտէ լէքէլէ-
եէճէք օլուր իսէմ, շիմտիտէն րէտտ իթմէք.
լիկիմ տահա էվլէա տըր : — Իմտի պէնտէն մու-
ֆարագաթ իտինիզ :

— Սիդտէն մուֆարադաթ իթմէքլիկիմի թա-
լէ՞ պ մի իտիեօրսունուզ :

— Խա՛յր , թալէպ իթմէեօրում , իլլա տիգ
իւղերինէ կէլէրէք րէճա վէ նիեազ իտիեօ-
րում : — Շու էսնատէ պէնճէ աչգ ու մուհապ-
պէթին է՛ն պիւյիւք իսպաթը , պէնտէն այրը-
մագլըղընըղ տըր :

— Բէք ալէա , պէն տէ իշթէ սիղէ իթաաթ
իտիեօրում , լաքին եազընտա նայիլի սատա
տէթ ու իգպալ օլմագ իւմիտի , եախօտ տահա
տօղրուսու իթիգատըյլա իթաաթ իտիեօրում :
Պինապէրին եարըն թէքրար պուրաեա կէլէ-
ճէյիմ :

— Էվվէթ , եարըն կէլին :

— Եազընտա պիւսպիւթիւն պէնիմ սէվկիւ-
լիւ զէվճէմ օշաճագսընըղ , տէյի՛լ մի :

— Էվվէթ :

— Էյլէ իսէ , պանա պիր պուսէճիք . . . եա-
լընըղ պիր պուսէճիք վիրին տէ . . . կիտէյիմ
. . . էկէր պէնի պու պապտէ պէքլէթիրսէնիզ ,
պէն տէ պիր եէրէ կիթմէմ :

Պէյլէճէ րօժէ Պլանչա տօղրու էյիլիպ , վէ
մէզպուրէ տախի տօտագլարընը ուզաթմագտա
օլտուղունտան , պիր ճիւզի միւտտէթ իքինէվ-
ճիվանլար տէրեանը մէսէրրէթօէ ղարգ օլ-
տուլար , վէ պատէհու կէնճ գըղ պիրտէն իգի-
րէ սէվկիւլիւսիւնտէն այրըլլապ , մէրգում տէ-
լիգանլընը տէհլիզին գաբուսունա տօղրու կէօ-
թիւրտիւ , վէ “կիտինիզ , չաբուգ կիտինիզ ,
չիւնքի կիթմէնիզ լազըմ , տէտի :

Պիր գաչ սանիյեէ սօնրա , պիր գաբու գա-
բանմասը սէսի իշիտիլտի , վէ Պլանշ , սէվինճ
իշինտէ օլտուղու աշիքեարէն կէօրիւնէրէք
թէքրար կէլտի , վէ տօտագլարընտան տախի
շու սէօզլէր իրատ օլունտու .

— Օ պէնի սէվիեօր . . . պէն տախի անը սէ-
վէրիմ . . . Պու ալէմտէ իսէ , եալընըղ աչգ ու
մուհապպէթ հաքիմ տիր . . . անըն հիւքմտար-
ըղը՝ հիւքմտարըլըղ . . . վէ ալահլըղը ալահլըգ
տըր . . . աչգ ու սէվտա օլմաեընճա , ճիհանըն
հիւքմու էհէմիեթի օլամազ :

Նահէհան կէնճ գըզըն եիւզիւ սօլուպ սա-
րարտը , վէ պօղաղընտան տէհշէթլի պիր ֆի-
ղան չըգտը , չիւնքի սերթ պիր էլպիլէյինտէն
գավրամըշ իտի : Մէրգումէնին գարշըսընտա
իսթիհղաքեարի վէ թէհտիտավէր սուրէթտէ
պուլունան Բիէր Բէտօն օլմաղլէ , մէզպուրէ
ըիւճաթ էյլէտի : Թէք կէօզ իսէ , քէլամա
աղազ պիրլէ :

— Նի՞շին պէնտէն գօրգուեօրսուն , պէնիմ
պուրատա պուլունմագլըղըմ սանա տէհշէթ մի
վիրիեօր , — տէեու սիւալ իթտի :

— Սիզի պուրատա կէօրէճէկիմի չօգլուգ
մէմուլ իթմէեօրտումտա . . .

— Պու կիճէ պէնի պուրատա կէօրմէքլիկի
մէմուլ իթմէեօրտուն , տէյի՞լմի , — տէտի ֆօ-
սարօ , — լաքին բէք եանլըշ զիւիւմէ զահիպ
օլմուչսուն . . . սէն հէր վագըթ պէնիմ վիզի-
թամա միւնթաղըր պուլունմալսըն , վէ օլ
պապտէ ապա թէաճճիւպ իզհար էյլէմէմէլի :

սին . . . — Պէնիմ պուրաւա կէլիշիմ իսէ , մահ-
ղա պէնիմ ազիմէթիմտէն պէրի նէ՛ վագը օւ-
տուղունու անլամագ իշին տիր :

— Շիւպհէսիզ շիմտի կէլիշ օլմալը տըր .
պինապէրին հիշ պիր շէյտէն մալիւմաթը օլ-
մամալը , վէ հիշ պիր շէյ իշիթմէմիշ պուլունմալը
տըր . . . պու հալտէ եալան սէօյլէեէրէք , վա-
գըթ գազանապիլիրիմ , — տէեու միւլահազա
իթտի Պլանշ :

— Սէօյլէ պագալըմ , — տէտի թէք կէօզ
օթուրարագ :

— Քեաֆֆէյի էմրլէրինիզի իճրա իթտիմ ,
վէ հէր սէօյլէտիկինիզի եաբտըմ :

— Տիւգտէն նէ՞ խապէր :

— Նէ՞ խապէր օլաճագ . . . պու ագչամ քէն-
տի իսմինի վէ վարիտաթընը պանա թագտիմ
իթտի :

— Սէն քէնտիսինէ ճէվապ վիրտի՞ն մի :

— Էվվէթ , հէր իքիսինի տախի գապուլ ի-
տէճէկիմի , անճագ տիւշէսին վէֆաթը տահա
թագէ օլտուղունտան , պիր ազ պէքլէմէք լա-
ղըմ կէլտիկինի սէօյլէտիմ :

Թէք կէօզ պիր սըչրաեըչտա աեաղա գալգըպ ,

— եալան սէօյլէեօրսուն , տէտի :

— Խա՛յր , հագըգաթը հալի սէօյլէեօրում :

— Պէն տէ սանա թէքրար իտէրիմ քի , եա-
լան սէօյլէեօրսուն : — Սէն տիւգիւ պաշտան
սավտըն , զիրա զըրհլը կիպի գուվվէթլի զանն
իթտիկիմ սէնին օլ զայիֆ գալպին , աշգ ու
մուհապպէթ տույղուսունա թապի օլմուշ տըր :

— Սէն տէրիգանընը իհթիեարա թէրծիհ իտի.
եօրսուն, վէ բէտէր իլէ էվլատ արասընտա,
էվլատընը ինթիխապ իտիպ, անը սէվիեօրսուն:

— Տիմէք օլուր քի, պէնի տինլէմիշսինիզ...
տիմէք տիր քի, պիր տուզագ գուրուպ, հէր
չէյտէն խապէրտար օլմուշսունուզ, բէք ալէա,
պու տա զաթէն ճանըմա միննէթ: Պիր տէֆա.
տա ֆիքրիմիզի իյզահ իտէր, պէլատան գուր-
թուլմուշ օլուրուզ: — Պէն սիզին բլանլարընը-
ղը թատիլ իթտիմ, ֆադաթ պունտա նէ՞ պէ-
լիս վար տըր, մատամ քի շու շիմտիքի բլան-
լար տա, էվվէլքիլէրին եէրինէ գայիմ օլմագ.
տա տըրլար: — Սիզ պէնիմ տիւլէն օլմագլղը-
մը իսթէեօրսունուզ... պէն տէ սիզէ, տիւլէս
օլաճաղըմը վատ իտէրիմ... շու գատար քի
Հանրի տը Շասլէն իհթիեարլանմիշ օլտուղուն-
տան, պիր աեաղը մէզարտա կիպի տիր... Բօ-
ժէ՝ բէտէրինին իւնվանընը իքթիսապ իտէճէք
վէ պէն տախի անըն զէվճէսի օլաճաղըմ:

— Սէն իշլէրի պու եօլտա՞մը սըրանա գօ-
եօրսուն, — տէտի թէք կէօղ իսթիհզա իլէ:

— Արզուլարընըզ իւզրէ սըրասընա գօնու-
մամը՞մը տըր:

— Աճաջիպ, սէն քէնտի մէրամընը պիր տէ-
լիգանը իլէ իճրա իտէսին տէյիլ մի տիւլէսի
էօլտիւրտիւմ զանն իտիեօրսուն:

— Պէն սիզտէն պու ճինաեթի իճրա իթ-
մէնիզի թալէպ իթտիմ մի:

— Անը իճրա իթմէք, պէնիմ մէնֆաթըմ
իգթիզասընտան իտի: Եվվէթ, մատտէ սալթ

քէնտի մէնֆաաթըմ իշին տիր , վէ պոնա խըառ
մէթ իթմէկի սանա էմը իտիշիմտէ , քէզալիք
պէնիմ մէնֆաաթըմ իգ թիղասընտան տըր :

— Էկէր սիզին մէնֆաաթընըզ վէ էմըինիզ ,
պէնիմ աչգ ու մուհապպէթիմէ գարշը օլուր
իսէ , պէն տէ սիզէ խըտմէթ իթմէքլիկի րէտտ
իտէրիմ , լաքին գարշը օլաճագ նէ՞ սէպէպ վար
տըր :

— Շիմտի անլարսըն . . . սէն , տիւշէս տը
ճապէն նէզտինտէ գապուլ օլունմաղտան իքի
կիւն էվվէլ , տամղալը պիր քեաղըտ իւզէրինէ ,
“պալէատէքի թահրիրաթը թաստիգ իտէրիմ”
քէլիմէլէրինի սանա եաղտըրտըմ , վէ զէյրինէ
տախի Արիէն Կը Լաւի իմզասընը վազ իթտիր-
տիմ . . . խաթըրնա կէլիեօք մու :

— Էվվէթ , խաթըրմա կէլիեօր :

— Մէզքիւր քէլիմէլէրին վէ իմզանըն իւզէ-
րինէ իսէ , պէն շու քէլիմէլէրի թահրիր էյլէ-
տիմ . “Պէնիէ Ռէէհի-Լ ինիէլիէ Կէրի-հիէ ինիէլ օլա-
Կի-Է Էանիէ Կը Շասլէնիէ Կու-Գալտըլէ կէնիէն ինի-
Կարէն Կիւ աչ սօնիա , Դիսիւ Բիէր Բէրօնա Կիւ Դիւօն
Ֆրանի ինսընը Էաթ ի Կիւրիէ” :

— Հագըգաթէն սիզ պէօյլէ պիր շէյ եազ-
մը՞ մը իտինիզ , — տէտի Պլանշ տիւչարը տէհ-
շէթ օլարագ :

— Էկէր իսթէրսէն եարըն պու քեաղըտը սա-
նա կէօսթէրիրիմ . . . իմտի , սէն իհթիեար իլէ
թէէհիւլ իթտիկին հալտէ , սանա թէահիւտ
իտէրիմքի , ազ պիր միւտտէթ զարֆընտա
սէնի տուլ պրագտըրաճաղըմ , վէ սէն քէնտի

մային օլան քեաֆֆէյի վարիտաթտան հիս-
սէնէ իսապէթ իտէն միգտարը ալըր իսէն,
քէնտի իմզանա շէրէֆ կէթիրմիշ օլաճագսըն:
Պիլաքս, բէտէրինին ըագիպի օլմուշ օլան
տէլիգանլը իլէ թէէհիւլ իտէր իսէն, պունուն
միրասը՝ անճագ վալիտէսինին միրասընըն պիր
հիսսէսի օլտուղունտան, ղաեէթլէ ճիւզի պիր
վարիտաթա մալիքէ օլմուշ օլաճագսըն քի,
պունա պէն մէմուն օլմաեաճաղըմ կիպի, սէն
տէ քէյֆինճէ գուլլանամաեաճագսըն . . . —
իշթէ պու սէպէպլէրէ մէպնի, սէն՝ ըօթէ տը
Շասլէնտէն հիւսնի ըիզան իլէ վազ կէչիպ,
իհթիեար տիւզիւն զէվճէսի օլմալըսըն: — Հէմ
տէ պէնիմ մէնֆաաթըմ պունուն պէօյլէ օլմա-
սընը իսթէեօր . . . անլաեօ՞րմուսուն:

Պլանշ պաշընը եօգարը գալտըրըպ, վէ իքի
գօլարընը կէօքսիւ իւզէրինէ խաչվարի վազ
իտէրէք, մէյտան օգուրճասընա,

— Էյ ըէտտ իտէրսէմ . . . — տէտիկինտէ,
ֆօսարօ, հայրէթ ու իսթիլըրապլա մէրգումէնէ
նազար իթտի, վէ ատէթա իշիթտիկի սէօզէ
ինանմաեօր կիպի, պիր միւտտէթ սիւքիւթ
իթտիքտէն սօնրա,

— Էկէր ըէտտ իտէրսէմ մի, — տէեու թէք-
րարլատը, թէք կէօզիւ գըղարըպ տուտագ-
լարը տախի պուրուշարագ:

— Էվվէթ, — տէտի կէնճ գըզ:

— Պէնիմ միւրատըմա գարշը՞ մը կէլէճէքսին:

— Էվվէթ, գարշը կէլէճէյիմ:

— Սագըն քէնտինի:

— Նէտէն սագընաեւմ . . . Էօլիւմոէն մի . . .
ատամսէն տէ Էօլիւմոէն գօրգեանցդ նէ՝ պէ-
պէպիմ վար տըր . . . — Էվվէթ, Թէքրար իտէ-
րիմ քի, սիղէ գարչը պաշ գալտորընեօրում, վէ
եսարէթ զինճիրիմի գըրընեօրում : — Սիցին իչին
բէք չօգ չալըչտըմ . . . պիր ազ տախի քէնաթիմ
իչին չալըչմադ իսթէրիմ :

Սէզար տը յօսարօ՝ հէր քէսի քէնաթի միւրա-
տընա Թապի իթտիրմէկէ ալըչմըչ լոտուղուն
տան, կէնճ գըզտան ալտըղը ճէվապ իւզէրինէ
բիւր զազապ քէսիլտի, վէ հիտտէթինտէն նա-
չի տիթթէմէքտէ օլան պիր սէտա քլէ, — Լաքին
պու քիւսթախլըղա սէն նէտէն միւթէնապըր
օլուեօրոսուն, — տէեու սիւալիթտի :

— Աչգ վէ մուհապպէթ տիր պէնի պու քիւսե
Թախլըղա միւթէնապըր գըլտորան, — տէեու ճէ-
վապ վիրտի Յլանչ սատէճէ :

Թէք կէօզ հիտտէթ ու զազապընըն նիհաեթ
տէրէճէպինէ կէլէրէք, սայքի մէզպուրէյի է-
զիպ մահվ իթմէք իւզըրէ եոււմուգլարընը կէնճ
գըզըն իւզէրինէ գալտըրտը իսէ տէ, նակէ-
հան ֆիքրինտէ պիր միւլահազա հասըլ օլա-
րադ, քէսպի սիւքիւնէթ իյլէտի, վէ պագը-
չընտաքի շիտտէթ տէրհալ մահվ ու իզալէ օլ-
տուղու կիպի, կէօզ պէպէկի իչինտէքի գը-
զարթըլըդ տախի սէօնտիւ, վէ տէհչէթպախչ
լէհճէսի իթիտալ քէսպ իտիպ, վահչի հայ-
վանլարա մախսուս օլան կիւլիւչիւ տէ, գահ-
գահաեա Թէպտիք օլտու, վէ պու հալտէ շու-
վէճէ քլէ քէլամա Բաթիտար իյլէտի :

— Հագրգածթէն բէք եօլուզ հարէքթտտ պուլունուեօրում — Թէհտիտաթ՝ էսպապը մազուլէտէն ատտ օլունամազ, վէ հիտտէթ ուղազապ՝ հիչ պիր շէյ իսպաթ իտէմէղ : Իմտի, ազիղէմ, օթուր տա պիր ազ կէօրիւշէլիմ : — Գալպ մէսէլէսինի պէր թարաֆ իտէրէք, պէնի տինլէ՝, չիւնքի պէն սէնին, անճազ ազլ ու տիրաեէթինէ միւրաճաաթ իտիեօրում, վէ պու հալտէ պէյնիմիղտէ հիւսնի իթիլաֆըն պիսսու հուլէ հուսուլէ կէլէճէկինի գաւիլէն մէմուլ իտէրիմ : — Բօթէ տը Շասլէն՝ մատմուլազէլ տը Լասնի իլէ թէէհիւլ իթմէք իսթէեօրմը, բէք ալէա, լաքին պու ագտը իզտիվաճ վուգու պուլմագ իչին պազը քեաղըտլար լազըմ տըր : Պինապէրին սէն քէնտի քեաղըտլարընը, եաւի ֆամիլեանըն վէ վէլատէթինին էվրագընը թէտարիք իտէճէքսին, տէյիլ մի :

— Շիւպհէսիզ Կ — տէեու ճէվապ վիրտի Պըլանչ, Սէզարըն սիւալինտէն պիր տէրէճէ տիւչարը իզթիրապ օլարագ :

— Բէ՛ք իյի, — տէեու տէվամ իթտի թէք կէօզ, — վագթի միւնասիպլինտէ պէն տաթի իչէ գարըչարագ, սէնին կէօսթէրէճէկին քեաղըտլար եանընտա տիկէր պիր քեաղըտ մէյ տանա չըգարաճաղըմքի, պունունլա սէնին՝ ասըլզատէկեանտան օլան պիր զաթըն մէչրու քէրիմէսի Ոտրիէն տը Լասնի օլմաեըպ, իլլա քէնտի աչըգը, եանի պէնիմ վէ սէնին բէտէրին մարիֆէթիլլէ մագթուլէն վէֆաթ իտէն Դլէր կէյեէ նամընտա պիր գատընըն վէլէտի

զինասը Պլանշ կէյտէ օլտուղունու, ինքեար օլունմազ սուրէթտէ իսպաթ իտէճէյիմ:

— Սիզ պէնիմ բէտէրիմ միսինիզ . . . — տէտի Պլանշ տէհչէթինտէն նաչի տիթրէեքէք:

— Բօժէ տը Շասլէն՝ սէնին ասլընը անլատըղը հալտէ, սէնինլէ էվլէնմէքլիկի իսթէեքէճէկինէ ինանըրմըսըն . . . — տէեու սիւալ իթտի թէք կէօզ կիւլէրէք:

— Սիզ բէտէրիմ միսինիզ . . . — տէեու թէք րարլատը կէնճ գըզ . . . Ա՛հ, խա՛յր, խա՛յր, պէն պուհա ասլա ինանմամ, վէ թէէմին օլմուշըմ տըր քի, էսարէթ զինճիրիմի գըրմագ լըղըմա մանի օլմագ իչին, պու պիր եաբմա մասալ տըր քի, քէնտինիզ իճատ իթմիշսինիզ տիր: — Սիզ պէնիմ բէտէրիմ մի օլասընըզ . . . Տիւնեատա օլուր չէյ մի տիր քի, պիր բէտէր նէ՛ գատար ալլագ տախի օլտա, էվլատընա ճինսեթ էօյրէթսին, Հիշ Ալլահ պունա գալիլ օլո՛ւր մու . . . Էվվէթ, սիզ պէնի չօճուգ լուղումտա պէր թագրիպ աշըրմըշ, քէնտի խամուրունըգտա եօղուրմուշ, թալիմ ու թէրպիեքնիզտէ պիւյիլթմիւշ օլմանըզ, վէլ հասըլ պէնի շէրիքէնիզ իթմէնիզլէ, կէրչի թէլէֆիմէ սէպէպ օլապիլիքսինիզ, նասըլ քի պունա պէն տախի ինանըրմ, լաքին շունու գապիէն պիլիրիմ քի, սիզ պէնիմ բէտէրիմ տէյիսինիզ, վէ էկէր պէնի կիրտապա տիւշիւրիւրսէնիզ, պէն տէ սիզի պիրլիքտէ տիւշիւրէճէյիմ . . . պէնի Ատրիէն տը Լասնի իսմիլլէ եատ իլլէեքէն սիլսինիզ . . . պու հալտէ պէն ճիւմլէ ինանի:

տէ Ատորիէն տը Լիանի մագամընտա գալըպ,
սիզին էլլէրինիդէ եաբըլընջ օլան պինսեր իսէ,
մահվ իտէպիլիր օլտուղումու, իշթէ սիզէ աչըգ-
տան աչըղա սէօյլէեօրում:

— Պէն աէ սանա տիւշիւնմէք իւզրէ պէշ
կիւն մէծլէթ վէրիրիմ, — տէտի Ֆօսարօ սօ-
ղուգ գան իլէ, — իշպու պէշ կիւն խիթամըն-
տա վէ ագչամըն սաաթ օնունտա, Գօմբանս
սօգաղը սէյֆիեհսինտէ, սէնի, եանի Պլանշ
կէյեթի պէքլեհէճէյիմ:

— Ահ, օ իսմի թէլէֆֆիւզ իթմէյինիզ, —
տէտի սախթէ Ատորիէն:

— Պու իսիմ սէնին իսմին տիր... պէշ կիւն
խիթամընտա, վէ ագչամըն սաաթ օնունտա,
քէնախինին զէվճէօի օլմանա ըաղը օլտուղու-
նու տիւգէ թահրիքէն պիլտիրտիկինի կէլիպ
պանա պիլտիրմէլիսին... — Պանս լազըմ օլան
չէյ՝ թահրիքէն պիր ճէվապ տըր... էֆքեա-
մը անլատըն, տէյիլ մի:

Ֆօսարօնուն պու սըրատաքի սիւքիւնիւթի
տէհչէթպախշ օլտուղումտան, Պլանշ թապիա-
թընըն սերթիկինէ ըաղմէն, իզհարը խէվֆ ի-
լէտի, վէ թէք կէօզ տախի:

— Իթաաթ իտէճէքմիսին, — տիմէսինտէ:

— Էվվէթ, իթաաթ իտէճէյիմ, — տէեու
ճէվապ վիրտի մէզպուրէ քէսիք պիր սէտա իլէ:

— Իշթէ շիմտի ագլըն պաշընա կէլտիկին-
տէն, պու պապտէ սէնի թահսին իտէրիմ: —
Իմտի հայտէ եաթաղընա եաթ վէ ուեուս
Ույդու թահրիք գլունմուշ օլան սինիլլէրիմի

թէնդին իտէճէկինտէն , վազը օլան մուխալի-
ֆէթինին նէ՝ տէրէճէ ազըլսըզնա օլտուղունու
եարըն տահա իյիճէ անլաեաճագսըն : — Հօ՛շնա
գալ , գը՛ղըմ :

Պիր գաշ սանիյեէ սօնրա , սախթէ Ատրիէն
եալընըզ գալընճա , տէրմանսըզ պիր հալտէ պիր
իսիէմիէեէ օթուրտու , լաքին պու տէրման-
սըզըղը բէք ճիւղի միւտտէթ իմթիտատ իյլէ-
տիկինտէն , աեաղա գալգարագ ,

— Բէնտիսինէ իթաաթ իտէճէյիմ , — տէ-
եու պէեան իյլէտի , — էվվէթ , աշգ ու մու-
հապպէթի գալի պիր նօգթաի իսթինատ իթ ,
թիխազ իլէ , քէնտի քէնտիմի գուվվէթլի զանն
իտիեօրտում , վէ ասը չըգմագ իւզրէ ճահա
իթտիմ , լաքին Բիէր Բէտօն պէնտէն տահա
ղիեատէ գուվվէթլի օլտուղու ճիհէթլէ , քէն-
տիսինէ թէքրար պաշ էյմէեէ մէճպուր օլ-
տուճ . . . Էվվէթ , մէրգում պէնի բէնչէսինտէ
ղապթ իթմիշ օլտուղունտան , եագաւը գուր-
թարմաեա հիշ պիր իւմիտիմ եօգ տուր :

Պիր տագըզա սօնրա , Պլանշ , պու իֆատէ
լէրինէ գարշը պիր հարէքէթ իպրաղըյլա ,

— Ֆիլվազը մէրգում պէնի բէնչէսի իչինճ
ալմը տուր . . . տէտի , — լաքին սահիհէն պէն
քէնտիսինին գըզը՝ մըեըմ . — Սէօյէտիկի իս-
պաթ աճապա հագըգաթէն մէվճո՛ւտ ժու աքր :
— Ետիմօն օլան էվրագ , Ատրիէն տը Լամնի
նամընա հագգըմ պուլունտուղունու թաստիգ-
իթմէքտէ օլուպ , Էկէր Բիէր պո՛ւնաւն մուղա-
Պիրինի Խառաա իտէր իսէ : քիմսէնին ինան .

մանաճաղընա իշթիպահ եօգ տուր : Պունտան
գաթինաղար մերգում պէնի ղայպ վէ թէլէֆ
իթմէքլիկի իսթէմէքլէ , քէնտի ղայպ վէ թէ-
լէֆինի իսթէմիշ օլաճագ տըր : — Ինթիհար
տիւգ իլէ էլլէնմէ՞ք . . . Բօթէյի ունութմագ
. . . Սէ՛ , ա՛սլա , ա՛սլա : — Բիէր պէնի պէշ
կիւն Գօմբանա սօգաղընտաքի սէյֆիտէտէ
պէքլէնէնէք տիր , վէ պգգ պէշ կիւնտէ իսէ ,
չօգ չէյ վագը օլապիլիր : — Պագալըմ իշին
սօնու նէ՞ կէօսթէրիր :

Պատէհու կէնճ գըղ , սալթն վէ խալլէթ օ .
տալարընըն մույարընը սէօնտիւրիւպ , քէնտի
օտասընա չէքիլտի :

* * *

Սթանիսլաւ Բիպօլէ , կէնճ բրէնստէն այրը-
տըղը սըրատա , Մալբէթիւի իտարէխանէսին-
տէն պիր միւտտէթ մէէզունիյեթ թալէպ
իտէնէկինի , վէ ալամատըղը հալաէ . . իշտէն
չէքիլէրէք , թահգըգաթ վէ թահարրիեթա
պաշլահաճաղընը պէեան իյլէմիշ իտի : Մեր-
գում , ֆամիլեաճա պաղը իշի օլտուղունտան
պահսլա , պիր այ իշին մէէզունիյեթ իսթիհսալ
իթտի , վէ եէտինտէ խայլի ագչէ պուլուհտու-
ղու կիպի , իլէրուտէ տախի պիւլիւք պիր սէր-
վէթէ մալիք օլմագ իւմիտիյլէ իշէ մուպալը-
րէթ իյլէտի :

Մերգումուն՝ եէտինտէքի տէֆթէրէ իշար
իթտիկի մատտէլէրտէն պիրի , պաշլըճա նաղա-
րը տիգգաթընը տավէթ իյլէմէքտէ իտի քի ,
օ տախի , Հէքթօրուն՝ Լիւսիլ կօնթիէնէ եաղ-

մըջ օլտուղու մէքթուպու թիւրիէն-լաքրուա սօգանդընա կէօթիւրմէկէ մէմուր օլան գօմի սիօնէրէ տայիր իտի :

Սթա-Բի, իտարէխանէտէն չըգտըգտան սօնրա, բօլիս նէզարէթի տայիրէսինէ կիթտի, վէ տայիրէյի մէքթիւրէնին հէր թարաֆընը լաերգըլա պիլտիկի ճիհէթլէ, տէրհալ վէ տօղրուճա, քիտալեալը գօմիսիօնէրլէրէ միւթէալիգ օլան տայիրէնէ տախիլ օլտու : Մէրգուճուն միւրաճաթ իթտիկի մէմուր, ղազէթա օգուճադտա օլտուղունտան, պաշընը եօգարը գալտըրպ, իսթիճվապ եօլընտա պադմասընտա,

— Էֆէնտիմ, ղաթընըգտան, միտալեալը պիր գօմիսիօնէր հադգընտա մալիւմաթ իսթէմէնէ կէլտիմ, տէտի Բիգօլէ :

— Պիր գօմիսիօնէր հադգընտա շիքեաեթթինի՞զ մի վար տըր :

— Օրասընը պէնտէնիզ տէ պիլմէմ :

— Իֆատէնիզ հէրնէ իսէ, սէօյլէյին :

— Էֆէնտիմ, պիր գաշ կիւն էվլէլ, գօմիսիօնէրին պիրինէ պիր մէքթուպ թէսլիմ իթտիմ, վէ վիգթօար սօգադընտա վազը քիւչիւք պիր գահվէխանէնէ ճէվապընը կէթիւրմէսինի թէնպիհ իթմիշ իքէն, մէրգում կէլիպ մէյտանա չըգմատը : — Մէրգուճուն պու պապտէսուի նիյեթթի վար տըր տիմէմ, չիւնքի գապիլ տիր քի, սէօյլէտիկիմի իյիճէ անլաեթմա, մըջ օլտուն, եախօտ կէլմէսինի իշար իյէտիկիմ մահէլլի ունութմուշ պուլունսուն . . . Անճադ, Էֆէնտիմ, քէնտիսինէ պազը շէյ սօր :

մագլորը՝ իգթիցա իթտիկինտէն , մերգումուն
մահէլլի իգամէթինի պէնտէնիզէ պիշտիրմէ-
նիդի ըհնա իտէրիմ :

10

Մէմուր ճէվապ վիրէճէք եէրտէ , պիզզաթ
իթթիճվապ իտէրէք :

— Քէնտիսինէ մէքթուպունուզու վիրտիկի-
նիզ զէման , պու ատէմ մահէլլի մախսուսին .
տա՛մը պուլունուեօ՛ր իտի , տէտի :

— Խա՛յր , էֆէ՛նտիմ , — տէեու ճէվապ վիր-
տի Սթա-Բի , — պիր մահէլլտէն կէլէրէք , սօ-
գադտան կէչիեօրտու , — Պունունլա պերա-
պէր միտալեասը նիւմէրօսունուն գայտը եէ-
տիմտէ տիր :

— Նիւմէրօսու գա՛չ տըր ,

— 1547 տիր :

— Բէք ալէ՛ա , պիր ազ օթո՛ւրունուզ :

Բիգօլէ պիր բանգօ իւզերինէ օթուրտու ,
վէ մէմուր տախի պիւլիւճէք պիր տէֆթէր
չըգարըպ , արաշտըրսըգտան սօնրա ,

— 1547 նիւմէրօ . . . վար տըր , տէտի :

Սթա-Բի աեաղա գալգըպ , մէմուրա եագ-
լաշտը , վէ մէմուր իսէ , շու վէճհ իլէ քէլա-
մա տէվամ իյլէտի :

— 1547 նիւմէրօեու համիլ օլան գօմիսիօնէ-
րին իսմի Շարլ Շօվէն տիր , վէ իգամէթ իթ-

տիկի խանէ՝ Սէնթ-Սնտրէ-տէզ-Ս,ր սօգաղըն-
տա Ձ7 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ տըր , վէ մէ-
մուրիեթի մէրքէզի իսէ , Սէն-Միշէլ մէյտա-
նը տըր :

Սթանիսլաս Բիգօլէ՝ գաշարը չաթըլարագ ,
ալտըղը մալիւմաթը ճէպ տէֆթէրինէ գայտ
իթտի , վէ մէմուր տախի իլավէթէն ,

— Էկէրչի վագը օլան հարէքէթինիզտէն ,
մէրգում գօմիսիօնէր հագգընտա շիքեանէթ
իթմէքիկինիզ իճապ իտէր իսէ , — տէտի , —
օլ պապտէ զապթիսէ նէզարէթինէ թահրիրէն
եաթօտ շիֆահէն մալիւմաթ վիրմէսէ իհմալ
իթմէյին , վէ մէրգումուն համիլ օլտուղու մի-
տալեանըն քէնտիսինտէն ալընաճաղընա թէէ-
մին օլուն :

— Խա՛յր , էֆէ՛նտիմ , օլպապտէ իհմալ իթ-
մէմ , վէ վագը օլան հիմմէթինիզէ պէեանը
թէշէքքիւր իյլէրիմ :

Սթա-Սըի , զաեէթ մահզուն վէ միւքէտտէր
պիր հալիլէ վէ սիկարասընը եագարագ ; զապ-
թիսէ նէզարէթինտէն տիշարը չըգտըղընտա ,
քէնտի քէնտինէ ,

— Իշթէ միւշքիւլաթ շիմտի մէյտանա չըգ-
մանա պաշլատը . . . — տէտի : — Պիրինճի Ֆը-
րանսուա սօգաղընտա բրէնսին օտա խըզմէթ-
քեարընտան մէքթուպու ալմըշ օլան գօմիսիօ-
նէր , պէն Պէլվիտէ սաքին օլուրում տէմիշ
իքէն , շու շիմտիքի սէօյլէնիլէն գօմիսիօնէր
տէ Սէն-Ժէրմէն վարըշընտա սաքին օլուր տէ-
նիլիեօր :

Ջապթիսէ նէզարէթի տայիրէսինտէն Սէն-
Միշէլ մէյտանը արասընտաքի մէսաֆէ բէք
ճիւզի օլտուղունտան, Բիգօլէ տէրհալ մահէլի
մէյքիւրէ մուվասըլէթ իթտի, վէ սօդաղըն
քէօշէ պուճաղարընը թահգըզ վէ թէֆթիշ
իլէ, սօգաղըն վէ մէյտանըն քէօշէսինտէ վէ
սօգաղըն արապալարը իտարէխանէսի եագընըն,
տա պիր գօմիսիօնէր գուլիպէսի վէ անըն իւ-
զէրինտէքի ալէամէթի ֆարիգասընը կէօրտիւ,
Գօմիսիօնէր իսէ, պու արալըզ, ճիվարտա
քեային պիր գահվէխանէնին գարուսունտա ա-
եագտա տուրմուշ օլուպ, գահվէխանէնին միւշ-
թէրիլէրի պէյնինտէ թէհատտիւս իտէն միւ-
ճատէլէյի տինլէեօրտու :

Սթա-Բի, մէրգում գօմիսիօնէրէ էագլա-
շարագ :

— Տօ'սթում, 1547 նիւմէրօեու համիլ գօ-
միսիօնէր սիճմիսինիզ, տէեու սիւալ իթտի :

— Խա'յր, մի'սիւ, պէնիւմ նիւմէրում 2059
տուր : — Հալպու քի արգատաշըմըն մէրքէյի
1547 նիւմէրօլու օլուպ, Հարբ սօգաղը քէօշէ-
սինտէ տիր : Լարին զանն իտէրիւմ քի, պիր
վագըլթտան պէրի մէրգումու կէօրէմէեօրում :

Իշպու իշար օլունան մահէլտէ նէ' գօմի-
սիօնէր գուլիպէսի, նէ' ալէամէթի ֆարիգա-
պը վէ նէ' գօմիսիօնէր պուլունմատըղընտան,
Բիգօլէ՝ Սէնթ-Սէնտրէ-տէզ-Սը սօգաղընա ա-
զիմէթլէ, Շարլը Շօվէնին իգամէթ իթտիկի
խանէյի սօրտու, վէ մէրգումուն իսքեան էյ-
լէտիկի տայիրէնին՝ ալթըննը գաթտա իտուկի-

նի խանէնին դարուճուսու թարափընտան խա-
պէր ալտըղընտա , տէրհալ եօգարը չըգըպ ,
թագրիպա ալթմըչ եաչընտա , պէեաղ սագալլը
վէ րէվիչի հալինտէն նամիղաճ կէօրիւնէն պիր
ատէմին՝ եաթմըչ պուլունտուղու տէօչէք եա-
նընտա պիր դատընըն աղլամագտա իտուկինի
կէօրտիւ :

Եաթագտա եաթմըչ օլան պու ատէմ՝ Շար-
լը Շօվէն օլուպ , պիչարէնին աեաղը գըրըլմըչ
իտի :

— Տօսթում , — տէեու քէլամա պաչլատը
Բիգօլէ , — 1547 նիւմէրօլթւ միտալեաեը հա-
միլ զօմիսիօնէր սիլմիսինիզ :

— Էվվէթ , էֆէնտիմ եիկիրմի հէտի սէնէտէն
պէրու պու խըտմէթի իյֆա իտիեօրում , — տէ-
եու ճէվապ վիրտի խասթա : — Կէօրիւեօրսու-
նուդ քի , եիկիրմի հէտի սէնէտէն պէրի տիր ,
սանաաթըմ սաեէսինտէ ապա քէսպի սէրվէթ
իտէմէմիչիմ տիր : — Զաթէն ֆագիլը իքէն ,
զանն իտէրսին քի , զարուրէթ վէ ֆագըրը հալի-
միլ թէքմիլ տէ յիլ տիր կիպի , աեաղըմը գըր-
մագըլըգ պէտպախթլըղընա տախի տիւչար օլ-
մուշում տուր :

— Աեաղընը՞մը գըրըլմըչ տըր . . . Լաքին պու
ֆէլաքէթէ տիւչար օլմանըղ նէ՝ գատար վա-
գըթ տըր , — տէեու սիւալ իթտի Բիգօլէ :

— Սէքիզ կիւնտէն պէրի տիր քի , էֆէնտիմ
պու հալէ տիւչար օլմուշում տուր :

Բիգօլէ դիեատէ գուլագ վիրէրէք ,

— Տիմէք օլուր քի , պուլնտան պէչ կիւն էվ-

վէլ Շանգ-էլիդէ մահէլլէսինտէ պուլունան վէ
Պէլլիլտէ Ժիւլիէն-լադրուա սօգաղընա կէօ,
Թիւրմէք իւզրէ պիր խըզմէթքեարտան պիր
մէքթուպ ալան սիզ տէյիլսինիզ, տէտի :

— Պէշ կիւն էվվէլ պէնտէնիզ պու եաթագ-
տա եաթընօրտում, վէ պէլքի պունտան
պէօյլէ տէ գալգմաեաճաղըմ :

— Սիդին եէրինիզէ քիմնէ Թայերին օլուն.
մատը մը :

— Խա'յր, էֆէնտիւմ, քիմնէ Թայերին օլուն.
մատը, — Կէրէք գօմիսէրլիք միտալեասը վէ
կէրէք մէմուրիեէթի՝ ասըլ սահիպինէ պիտ
տիրլէր : — Էկէրչի եանլըշլըգ եախօտ սուի
իրթիքեապլա, շու եա պու քիմնէեէ, պիր
տիկէրինին միտալեասը վէրիլիր իսէ, գանուն
վէ նիզամ խիլաֆընտա հարէքէթ իտիմիշ օ-
լաճաղը ճիհէթլէ, ասըլ գօմիսէրին իսմի՝ զապ-
թիեէ նէզարէթի տէֆթէրինտէն իլլա գը-
լընըր :

— Պու հալտէ նա'սըլ օլուեօր քի, արգա-
տաշարընըզտան պիրի, սիդին նիւմէրօնուղու
համիլ պուլունուեօր :

— Օլամազ շէյ տիր, էֆէնտիւմ :

— Օլամազ ամմա, օլուեօր . . . շէօյլէ քի,
պունտան պէշ կիւն էվվէլ քէնտիսինէ պիր
մէքթուպ Թէսլիւմ իտիլէն պիր գօմիսիօնէրին
սէթրիսի տիւյմէսինտէ 1347 նիւմէրօլու պիր
միտալեա պուլունտուղու կէօրիւլմիւշ տիր :

— Սիդէ Թէքրար իտէրիւմ քի, պու սէօյլէ-
տիկինիզ գապիլ տէյիլ տիր . . . մութլազ սու

րէթտէ օ գօմիսիօնէրին նիւմէրօսու եանլըչ
պէլէնիլմիշ տիր :

— Պէլքի . . . տէտի Բիգօլէ , ասլա իսքեաթ
օլմաեարադ , վէ պիշարէ խասթանըն էլինէ
պիր պէշ ֆրանգլըգ սըգըշտըրըպ , ալթը գաթ
նէրտիվէնյէրտէն աշաղըեա էնէրքէն , քէնտի
քէնտինէ ,

— Էկէր բրէնսին օտա խըզմէթքեարը՝ մի-
տալեա նիւմէրօսունու իյիճէ օգուեամամըշ ի-
սէ , պու բէք շաշըլաճագ շէյ տիր . . . պէնճէ
ասըլ սախթէ օլան շէյ՝ միտալեա օլմալը տըր . . .
Պու հալտէ իշ պու մուամանըն հալլի գապիլ
օլամաեաճաղը ճիհէթլէ , տօղրուճա Պէլվիլէ
կիտիպ , իշի օրատան թահգըգ վէ թէտգիգ
իթմէքլիկիմ միւնասիպ տիր , — տէտի :

Պինաէն ալէյհ Սթա-Բի պիր արապաեա րա-
քիպէն , Եիւլիէն-Լագրուա սօգաղընա կիթ-
տի : Լիւսիլին մուգատտէմա իգամէթ իթմէք-
տէ պուլունտուղու խանէնին գաբուճուսու
մատամ Լամպէր , պու արալըգ օտասընտա
եալընըգ օլուպ , Սթա-Բի մէրգումէեէ խի-
թապէն ,

— Սղիզմ մատամ , տէտի , պէն՝ զապթիեէ
նէզարէթի մէմուլարընտանըմ , վէ խանէնիգ-
տէ իգամէթ իթմիշ օլան պիր քիմնէեէ տայիր
մալիւմաթ ալմագ իւզրէ պուրաեա կէլմիշիմ
տիր :

Չապթիեէ նէզարէթի քէլիմէսինին , խանէ
գաբուճուլարը իւզէրինտէ պէհէմհալ հասըլ
ելլէեճէկի թէէսսիր , Բիգօլէեէ մալիւմ օլուպ :

մատամբ լամպէր տախի պու քէլիմէյի իշխոր
իշիթմէզ, հէման թէլաշ իլէ,

— Էֆէ՛նտիմ, մատտէ հէր նէ իսէ, սէօյլէ.
յին, էմրինիզէ մուճաղըրմ, տէտի :

— Մատտէ՛ մատմուազէլ Լիւսիլ Կօնթիէ
հազդընտա տըր :

— Վա՛հ, պիչարէ գըզըրղազ . . . լաքին,
էֆէ՛նտիմ, մէզպուրէ հազդընտա պիր խա.
պէ՛ր մի վար արըր . . . պուլունտո՛ւ մու, —
տէեու նիտա իթտի գարուճու գատըն :

— Խա՛յր, մա՛տամ, թէէսսիւֆ իտէրիմ քի,
հէնուզ պուլունմամըշ տըր, վէ պէնիմ պու.
րաեա կէլիշիմ տէ, պու սէպէպէ մէպնի տիր.
Ջապթիեէ նազըրը էֆէնտի՛ սիզին պու խու.
սուստա մալիւմաթը միւֆիտէ վիրէպիլէճէկի.
նիղի զանն իլէ, պէնի պուրաեա կէճնտէրտի :

— Պու պապտէ քէմալ իլթիֆաթըմը պէ.
եան իտէր, վէ պու մատտէեէ տայիր մուհիմմ
պիր մալիւմաթըմ եօզ իսէ տէ, պիլտիկիմի
սէօյլէմէեէ հազըր պուլունտուղումու իֆա.
տէեէ միւսարաաթ իյլէրիմ :

— Սըրա իլէ քէլամա տէվամ իտէլիմ . . .
սիղէ պազը շէյ սօրմագ իսթէրիմ :

— Սօ՛րունուզ, էֆէ՛նտիմ, պէն տէ սիղէ
հէր պիլտիկիմի նօզթասը նօզթասընա սէօյ.
լէմէեէ հազըրըմ :

— Օ կէնճ գըզըն զայպ օլտուղու կիւնտէն
պիր կիւն էվվէլ, պիր գօմիսիօնէր մարիֆէ.
թիյլէ մէզպուրէեէ պիր մէքթուպ կէթիլիւ.
տիկինի տէրխաթըր իտի եօրմուսունուզ :

— Էվվեթ , խաթրըմտա տըր քի , օ կիւնիւ մէզպուրեհէ պիրինճի Յրանսօա աօգաղընտան պիր մէքթուպ կէօնտէրիլտի : — Իշ պու մէքթուպու կէթիրէն շախս , բէք տէհշէթլի պիր քիմնէ օլուպ , կէօղիւնիւն պիրի տէ քէօր իտի : — Մէրգոււմ պանա , մամզէլ Լիւսիլ կօնթիէյի սօրտու . . . պէն տէ մէրգոււմէնին գալընճը գաթտա սաքինէ օլտուղունու , վէ գաբուսունուն նիւմէրօսունու իշար իյլէտիմ : — Քէնտիսի իսէ , եօգարը չըգաճագ եէրտէ , համիլ օլտուղու մէքթուպու պանա վէրիպ , կէնճ գըզա կէօթիւրմէքլիկիմի ըհճա իյլէտի , հաթթա պու զահմէթիմէ պէտէլ տէ պանա եիկիրմի սու պագչիշ իթա իթտի :

— Կէլտիկիւնտէ սաաթ գա՞չ իտի :

— Ագչամըն հէման սէքիզի իտի : — Պագաթ հէք պիլտիկիմ պու գատար օլմաեղպ , պէնի տիւշիւնտիւրէն տէ , իշթէ շու սէօյլէեհէճէկիմ մատտէլէր տիր : — Շէօյլէ քի եիկիրմի պէշ տագըզա եախօտ եարըմ սաաթ սօնրա , էվվէքի կէլէն ատէմէ զաեէթլէ պէնզէր տիկէր պիր գօմիսիօնէր պու էվտէն իչէրի կիրտի , վէ սիւրաթլէ օտաւըն էօնիւնտէն կէչմէքտէ օլտուղունտան , արգասընտան , “դէօյլէ աճէլէլէն Կէլէլէ Կիլիսիւրա” տէեու պաղըրտըմ , մէրգոււմ տախի , “ Ժահէլ Լիւսիլ կօնթիէլէն օրաւըն Կիլիսիւրա , Կէնթիսիս Կիլ Կիլապ Վիլէճէյի ” տէեու ճէվապ վիրտի :

— Տիմէք օլուր քի , արտ արտա իքի մէքթուպ կէթիրիլտի , — տէտի Բիգօյլ :

— Էվգենի, էֆէնտիմ, պու խոսուստա աւ-
լա շիւպհէմ օլմատըղը կիպի, շիմտիտէ գատար
քիմնէ թարաֆընտան Պիւլպիւլէ մէքթուպ
եաղըլմատըղը ճիհէթլէ, պիրտէն պիրէ քէն-
տիսինէ իքի մէքթուպ կէլմէսի, ֆէվգէլատէ
մուճիպի իսթիղրապըմ օլտու :

— Իւք գօմիսիօնէր պու մահալլէլի մի իտի :

— Պէլքի պու մահալլէլի իտի, ֆազաթ պէն
քէնտիսինի ապա կէօրմէմիշիմ տիր :

— Քէնտիսինի թէքրար կէօրտիւկիւնիւղտէ,
թանը՞րմըւընը :

— Բէք ալէա թանընապիլիրիմ :

— Պէլլիլտէ պիր կէօղիւ քէօր օլարադ պիր
գօմիսիօնէր պուլունտուղունու պիլլի՞րմիսինի :

— Խա՛յր, էֆէնտիմ, պիլմէմ, հալպու քի
պէնիմ պիլիպ պիլմէմէքիկիմտէն պիր նէթիճէ
չըդմազ, — Էկէր հէր հալտէ պու մատտէնէ
տայիր մալիւմաթ ալմադ իսթէրսէնիդ, պէլէ-
տիտէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ իթմէնիղտէ,
էմէլինիղէ մուվաֆֆադ օլուրսունուղ :

— Թա՛մամ տըր, ֆազաթ պիր շէյ տահա
սօրմադ իսթէրիմ, իքինճի գօմիսիօնէրի տա-
խի կէօրտիւկիւնիւղտէ, թանընապիլլի՞րմիսի-
նիդ :

— Պիրինճիսինէ պէնղէտիկի սէպէպիլլէ պէլ-
քի թանընապիլլէյիմ, զիրա մէրգում օլգա-
տար սիւրաթլէ օքամըն էօնիւնտէն կէչտի քի,
քէնտիսինի ճիւղիճէ կէօրէպիլտիմ :

Բիգօլէ, Ժիւլիէն-Լազրուա սօգաղընը թէրք
իթաիքտէն սօնրա, պէլէտիտէ տայիրէսինէ

կիթմէյիպ , բօլիս գօմիսէրլիկի նէզտինէ կիթ-
աի , վէ Պէլվիլտէ պիր կէօզիւ քէօր օլա-
րազ , գօմիսիօնէր պուլունմատըղընը խապէր
ալըպ , անտէն Բարիսէ էսնաի ավտէթիստէ ,
քէնտի քէնտինէ շէօյլէ սէօյլէտի .

— Շանըլմագտա օլմատըղըմ իչին , պաշըմը
պահսա պիլէ գօրում . . . էվվէթ , արատըղըմ
գօմիսիօնէրին միտայեասը սախթէ , վէ քէն-
տիսի տէ թէպտիլ գըեաֆէթտէ պիր քիմսէ
տիր . . . — Պու հալտէ , շիմտի շու մուամմաեը
նա՛սըլ հալլ իթմէլի . . . աճապա ի.քինճի մէ.ք-
թուպ քի՛մին թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ տիր :

Սթա-Բի քէնտի խանէսինէ ավտէթլէ , օրա-
տա տախի պիր խալլի միւտտէթ պու միւշքիւ-
լին իչինտէն չըգմագ եօլունու տիւշիւնտիւ
խէ տէ , պիր տիւրլիւ մուվաֆֆագ օլամատը ,
վէ հէման սապահա գատար ույգուսուզ գալ-
տըգտան սօնրա , ալէսսապահ պիրինճի Ֆրան-
սօս սօգաղընտա բրէնսին գօնաղընա կիթտի ,
վէ տերհալ բրէնսին նէզտինէ կիրտիրիլմէսի
իչին խըզմէթ.քեարլարա վերիլմիշ օլան էմր
մուճիպինճէ , պիլա մերասիմի թէշրիֆաթիեէ
Հէ.քթօրուն օտասընա տախիլ օլտու :

Պու էսնատէ կէնճ բրէնս , քէմալ իզթիրա-
պընտան նաշի լէհճէսի ալթիւսթ օլմուշ , եա-
նագլարը չուգուրլաշմըշ , վէ կէօզ գաբագլա-
րը գըզարմըշ օլտուղու հալտէ , շէտիտէն Բի-
գօլէյի գարշըլաեարագ ,

— Պանա խալըրը պիր խապէր կէթիրտի-
նի՛զ մի , — տէեու սիւալ իթտի :

— Հէնուզ կէթիւրմէտիմ, էֆէ'նտիմ, — տէ.
եու ճէվապ վերտի Սթա-Ռի :

— Տիմէք օլուր քի Լիւսիլ զայպ օլմուշ տըր :

— Պունու իսպաթ իտէճէք էլան հիչ պիր
տէլիլ օլմատըղընտան, մէզպուրէյի պուլաճա.
ղըմըզը մէմուլ իտէրիմ: Շու գատար քի, պի.
չարէնին պիր տուղաղա գուրպան օլմուշ օլ.
տուղու շիմտի պանա տահա զիեատէ միւհթէ.
մէլ կէօրիւնիւեօր :

— Իշպու շայեանը էսէֆ իհթիմալէ նէ՞ սէ.
պէպ վար տըր :

— Էվվէլա, խըզմէթ քեարընըզ Լուիտէն,
մահէլլինէ կէօթիւրմէք իւզըէ մէքթուպունու.
զու ալմըշ օլան դօմիսիօնէր, սախթէ պիր գօ.
միսիօնէր իմիշ: Պունա իսպաթըմ վար տըր:
Քէզալիք մէրդումուն համիլ օլտուղու ալէա.
մէթի ֆարիգա տախի սախթէ իմիշ: — Պի.
նաէն ալէյհ պու ատամըն՝ մէզքիւր մէքթու.
պու գօլլամադտա պուլունմուշ օլմասընա պա.
գըլլըսա, սիզին թարաֆընըզտան մէքթուպ
եաղըլաճաղընը պիլիւր իմիշ. . . — Ամմա նա՞սըլ
պիլիւր իմիշ, եախօտ մէքթուպ եաղաճաղընըզ
նէ՞տէն քէչֆ իտէր իմիշ տէրսէնիզ, պէնտէնիզ
տէ տէրիմ քի, հէր նէ վագըթ պիզ պու մու.
ամմաեը հալլ իտէր իսէք, իչին օրասընը տա
պիթթապի գօլայճա անլաեապիլիւրիզ :

— Մէզքիւր գօմիսիօնէր, սահիհ եախօտ
սախթէ օլսուն, պէնիմ մէքթուպումու մահէլ-
լինէ կէօթիւրմիւշ միւ տիւր, տէտի Հէքթօր :

— Էվվէթ, ֆագաթ աղշամըն սաաթ սէքի.

զինտէ կէօթիւրմիւշ, վէ սաաթ ի քիտէ մէք-
թուպ մէգպուրէնէ թէսլիմ օլունմուշ տուր: —
իշգու ուզուն միւտտէթ զարֆընտա, եազը-
նըզը թագլիտ իտէպիլէն ուսթա պիր քիմնէ,
մէքթուպունըզըն մանէասընը թէպտիլ իտէ-
մէգ մի:

— Լաքին մահֆագանըն գարալը օլտուղու-
նու ունուտուեօ՞րմուսուսուղ:

— Ֆագաթ, էֆէնտիմ, մահֆագանըն իւ-
զերինտէ եազըլմըշ օլան ատրէս, սիդին հէր
վագըթքի եազտըղընըզ կիպի օլմատըղընա
զաթընըզ տաթի տիգգաթ պուեուրմուշ իտի-
նիզ:

— Օրասը վագաա էօյլէ ամմա, եազըսը պէ-
նիմ եազըմ օլտուղունա տա շիւպհէմ եօգ տըր:

— Պէն տէ սիզէ, պու իշ՝ ուսթա պիր քիմ-
սէնին իշի տիր տիեօրում:

— Հալպու քի պէնիմ խանէտան նիչանըմը
համիլ միհրէ նէ՞ տիմէլի: — Պէնճէ, պէօյլէ
պիր միհիր թէտարիք իթմէք գապիլ տէ յիլ
տիր:

— Ֆիլվագը պու խուսուս պէնտէնիզճէ տա-
թի նագապիլ կէօրիւնիւեօր իտէ տէ, պունուն-
լա պէրապէր պիր կիւն պունուն տաթի անլա-
շըլաճաղը տէրքեար տըր: — Զաթընըզա տի-
կէր պիր մուհիմմ մատտէ տահա պիլտիրէ յիմ:
Պիրինճի մէքթուպուն վիրուտինտէն եարըմ
սաաթ սօնրա, մատմուաղէլ Լիւսիլ իքինճի
պիր մէքթուպ ալմըշ տըր քի, պունուն՝ պի-
յարէյի պիր տուղաղա ճէլպ իթմէք իշին եա:

դուրսն օլտուղունա չիւպհէմ եօգ տուր :

— Պիր տուղաղա՛մը . . . լաքին քի՛մ պու տուղաղը թէտարիք իթմիշ տիր , — տէտի կէնն բրէնս :

— Պէլքի գըսգանն պիր մաշուգ թարաֆըն տան թէտարիք օլտունմուշ տուր :

— Ֆագաթ լիւսիին հիշ պիր մաշուգու օլ մատըղընա էմինիմ . Մէզպուրէ օլ տէրէնէ նամուսլու վէ սահիպ իֆֆէթ իտի քի , քէն տիսինին ֆէվգէլատէ հիւսնիւնէ ըաղմէն , քիմ սէ անըն արգասընա տիւշմէքլիկի խաթը ու խաւալինէ պիլէ կէթիրէմէզ իտի :

— Էյլէ իսէ , պու տէտիկիմ տուղագ՝ պիր տիւշմէն մարիֆէթիլէ գուրուլմուշ օլմալը տըր :

— լաքին լէթաֆէթ ու խայրխահըղըլա մաարուֆէ օլան վէ էօմրիւնիւ չալըշմագ վէ պէսթէլէր օգումագլա կէչիրմէքտէ պուլունան պիշարէ պիւլպիւլին՝ նա՛սըլ օլապիլը քի տիւշմէնլէրի օլտուն :

— Ֆարզ իտէլիմ քի , անըն տիւշմէնլէրի օլ մասըն , ֆագաթ զաթը ալինիզին տէ տիւշմէն լէրի եօգ տուր տիեէմէյիզ ա՛ , — Զաթընըզ կիպի հալ ու մէվգիտէ օլան զէվաթըն , պաղը տիւշմէնլէրի պուլունմասը թապիի տիր , — Դմտի , տիւշիւնիւնիւզ պագալըմ , սէվկիւլիւ նիւզիւ զայպ վէ մահվ իթտիրմէք տէրէնէ սինտէ սիզէ ատաւէթի օլան քի՛մ տիր :

— Ֆագաթ պէն քիմսէեէ պիր ֆէնալըզ իթմէմիշ օլտուղում հալտէ , պէյլէ պիր ալաղը ինթիգամա նէ՛ սէպէպ վար տըր :

— Էֆէնտիմ, զաթը ալիւրինիդին պաղը մաշուգէլէրի օլմուշ տուր քի, անէրի թէրք իթմիշինիզ տիր, վէ տիւնեատա էօյլէ դա- տընլար տա վար տըր քի, պէօյլէ պիր հալ գարչընտա ասլա վաղիֆէսիզ տուրամաղլար, Մէսէլա էն սօն մաշուգէնիզ հէր տայիմ սի- զին իէ գըսգանճըգ միւնաղաւարը իթմէք- տէ պուլունմուշ տըր...

— Ժընըվիէվի մի տիմէք իսթէեօրսունուզ, — տէտի շէտիտէն Հէքթօր, — լաքին պէն մէզպուրէեէ ճէօմէրտօն իգրամըմը իթմիշ օլ- տուղում, վէ միւսթագպէլինի թէէմին իթմիշ պուլունտուղում հալտէ, քէնտիսի նիշին պու- եօլտա պիր հարէքէթտէ պուլունաճագ տըր:

— Էֆէնտիմ, պու սէօյլէտիկինիզ տէլիլ սաեըլամաղ:

— Իյի ամմա, Ժէնըվիէվ հէր նէ գատար գըսգանճ վէ շիտտէթմէշրէպ պիր գատըն իսէ տէ, գալպի բագ վէ քէնտիսի խայրխահ տըր:

— Էֆէնտիմ, գատընլար հագգընտա նի- հաեթ տէրէճէտէ էմիյեթթլի օլմաեըն: — Վաղաա իչլէրինտէ պաղը միւսթէանալար օլ- տուղունու պէն տախի գապուլիտէրիմ, հալ պու քի պու միւսթէանալար բէք նատիր տիր- լէր: Պինաէն ալէյհ, էկէր զաթընըլ թէնսիպ պուեուրուր իսէնիզ, ասլա վագըթ զայ իթ- մէեէրէք, մատմուլաղէլ Ժէնըվիէվին նէզտինէ կիտիպ, մէրգուլմէյի պու պապտէ իսթիճվապ իյլէեէլիմ: Մէզպուրէ պիզիմ աբանսըզ վիզի- թամըղտան շաշըրարագ, էկէր պու իշտէ քէն-

տիսի միւթթէհիմէ, եախօտ պիր տիկերինէ շէրիքէ իտէ, պելլի իֆատէլէրինտէն պիր շէյ անլաեապիլիրիզ :

Հէքթօր պաշընը սալլաեարագ ,

— Վագապ պէն պու թէշէպպիւստէն հիլ պիր նէթիճէի հասէնէ մէմուլ իթմէեօր իտէմ տէ, մագսէտիմիզէ մուվաֆֆագ օլմագ իչին հէր կիւնա թէշէպպիւստէն կէրի տուրմագ իս-թէմէտիկիմտէն , մէզպուրէնին նէզտիինէ կիթ-մէք թէքլիֆինիզի գապուլ իտէրիմ :

Ֆիլ վագը պէշ տագըդա սօնրա , բրէնա վէ Սթա-ֆի պուլվար Մալէզհէրպտէ քեային ժէ-նրվիէվին խանէսինէ կիթմէք իւզրէ , արապա-եա րաքիպ օլտուլար :

Օգուեանլարըմըզա մալիւմ օլան սօն վու-գուաթլարտան պէրու, ժէնրվիէվ լէյնէն՝ պա-րօնուռն էվամիրինէ իթթիպա իլէ , քէօշէյի ինզիվատէ իմրարը էօմր իտէրէք , վարիտաթը միւսթագպէլէսինի տիւշիւնմէքտէ , վէ էր եա կիճ մարքիզ տը լա թուր տիւ րօյուն էլինտէն ղասպ իտէճէկի Ֆէրնան վօլնէյ հագգընտա թէֆէքքիւրաթա տալմագտա , վէ արա սըրա տախի բօմլար օգուամագտա իտի :

Հէքթօրուն արապասը, ժէնրվիէվին խանէսի գարուսունուն էօնիւնտէ տուրտուղու սըրա-տա , մէզպուրէ՝ եիւզ հալլուսու ումուզունտա օլտուղու , վէ սաչլարը ումուզունա սարգըլմըշ պուլունտուղու հալտէ , քէնտի խալվէթ օտա-սընտա քիւշիւք պիր մասա գարշըսընտա օ-թուրմուշ իտի :

իչ պու մասանըն իւղէրինտէ պիր տէմէթ
օեուն քեաղըտը տիգիլմիչ օլուպ , բրէնս Թօ-
թարուն սապըգ մաշուգէսի եաւլաչ սէտա իլէ
չէօյլէ տիմէքտէ իտի .

— Ղարիպ տիր քի , պու օեունտա պանա
բարա կէօրիւնիւեօր . . . ըսպաթի ասլա էքսիք
տէյիլ տիր . . . լաքին պիր տէլիգանլը տա վար
քի պէնի ճէլպ իտիեօր . . . (բարմաղընը մաշա
պաճաղը իւղէրինէ վազ իտէրէք ,) պունուն
եանընտա իսէ , մաշա գըղը պուլունուեօր
քի , չիրքին պիր գարը տըր . . . ըսպաթի պէ-
յի . . . պու տա ղաեէթ զէնկին պիր քիմնէ
տիր . . . շիւպհէսիզ Հէքթօր օլմալը տըր . . .
լաքին պունունլա մաշա պաճաղը վէ մաշա գը-
ղը պէյնինտէ պիր իթթիֆնագ մէվնուտ տըր .
— Աննաշըլան՝ Բէք չօգ միհն ու մէշագգաթ
չէքէճէք իսէմ տէ , ագչէ վէ աչգ ու մու-
հապպէթէ տէ մալիքէ օլաճաղըմ :

Պու արալըգ , միւսաֆիր կէլտիկինի միւպէյ-
եին օլարագ տայիրէ չանը չալընտըղընտան ,
Ժէնըվիէվ քեաղըտլարը թօբլաեըպ , մասանըն
չէքմէճէսի տէրունինէ աթտը :

11

Հէքթօր իլէ Սթա-Բի , օտա գարուսունուն
ալըմասընա ինթիգարէն , տիշարտա պէքլէ-
տիբլէրի սըրատա , Բիգօլէ ,

— իտիլէճէք սիւալլէրի պիղգաթ պէն իթ-

մէքլիկիմ՝ իշին միւսաատէ խտէ՛րմիսինիզ, —
տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ, ֆագաթ խտիւճէք սիւալէրի
տօլամպաճսըզ սուրէթտէ արդ իյլէյին :

— Սիզ օլ պապտէ միւսթէրիհ օլան, էֆէ՛նտիմ
պէնտէնիզ պու կիպի մատմուաղէլլէր իլէ նա՛-
սըլ մուամէլէ խտիւճէկինի բէք ալէա պիլիբիմ :

Պու արալըզ օտա գաբու աչըլարագ, պիլ
խըզմէթճի գատըն տիշարը չըգտըղընտան,

— Վա՛յ, միւսիւ տը Գարթէլ-Վիվան սի՛զմի-
սինիզ, — տէտի ղաեէթ թէաճճիւպլէ, — չիւնքի
մէզպուրէ՛ բրէնս իլէ մաշուգէսինին արալարը
գաթթ օլընմուշ օլտուղունու պիլմէեօրտը :

— Մատամ պուրատա՛ մը տըր, — տէեու
սիւալ իթտի Հէքթօր, խալվէթ օտասընըն է-
չիյինտէն կէչէրէք :

— Էվվէթ, միւսիւ բրէնս, պուրատա տըր :

— Օտասընտա՛ մը տըր :

— Խալվէթ օտասընտա տըր, — Էկէր խթէր-
սէնիզ խապէր վիրէյիմ :

— Խապէր վիրիմէսինէ լիւզում եօգ տուր,
պէն խապէր վէրիբիմ :

Պէջլէճէ տէլիգանլը բրէնս, Սթա-բի տայի-
մա րիֆագաթընտա օլտուղու, եախօտ տահա
տօղրուսու արգասընտան կէլմէքտէ պուլուն-
տուղու հալտէ, իքի սօֆատան կէչիպ, խալ-
վէթ օտասը գաբուսունու իքի տէֆա չալտը,
վէ Ժէնըվիէվին “Լէմիւ” տիմէսի իւզէրինէ,
Հէքթօր գաբուեու աչըպ, բէրտէյի տալի
գալտըրտը :

Ժենըվիէվին պու սըրատա հիսս իյլէտիկի
իսթիղրապ, հէրնէ գատար ֆէվգէլատէ օւ-
տու իսէ տէ, պուռնունլա պէրապէր ֆօսարօ-
տան ալտըղը իիթարաթ վէ թալիմաթ մուճի-
պինճէ, զահիրէն սիւքիւնէթի հալինի մուհաֆա-
ղա իթտի, վէ րազ իպէսի օլան Լիւսիլին վիճուտի
օրթատան գալդմըշ օլտուղու հալտէ, աճապա
Հէքթօրուն թէքրար քէնտի նէզտինէ կէլիշի՝
ալդ ու մուհապպէթ թահրիքիյլէ՞ մի տիւր տէ-
եու քէնտի քէնտիյի իսթիճվապէ պաշլատը,
վէ էլինի մէրզ ում տէլիգանլըեա ուզաթարազ,

— Ահ, աղի՛ղիմ բրէնս, տէտի, ասլա մէ-
մուլինէ իճթիսար իյլէմէտիկիմ շու վիղիթա-
նըղ, պէնտէնիզի զիեատէսիյլէ մէսրուր վէ
մէսուտ գըլտը:

Հէքթօր պիր գաշատըմ գատար իլէրլէտի
իսէ տէ, սապըգ մաշուգէսինին էլինի թուլթ-
մատը: Արգատան կէլմէքտէ օլան Սթա-Բի
իսէ, պիրտէն պիրէ մէյտանա չըգտըղընտան,
Ժենըվիէվ քէմալ թէհայեիւրլէ մէրզումա աթ-
ֆը նաղար իյլէտի, վէ բրէնս տախի մէզպու-
րէեէ խիթապէն,

— Էֆէնտի պէնիմլէ պիրլիքտէ կէլմիշ տիր,
տէտի:

Ժենըվիէվ սօղուգ գան իլէ Բիգօլէյի սէ-
լամատը, վէ հալ ու հարէքէթի՝ ասըլզատէ-
կեանտան օլմատըղընը միւպէյեին պուլունան
պու ատէմ քիմ օլապիլիւր տէեու տիւշիւնմէեէ
պաշլատը:

Մէրզումէ ճիւզի թէֆէքքիւրտէն սօնրա,
6

նաղարը տիգդաթընը թէքրար չէքթօրա չէ-
վիրիւյ :

— Լաքին շու սիզտէքի հալ նէ՞ տիր . . .
լէհճէնիդի ալթիւսթ կէօրիւեօրում, վէ դաեթ
մահզուն զանն օլունուեօրսունուզ . . . Սագըն,
պաշընըլա պիր ֆէլաքէթ կէլմիշ օլմասըն,
տէտի :

— Ֆիւվագը ազիմ վէ միւէսսիր պիր քէտէր
հիսս իտիեօրում, — տէտի բրէնս :

— Ազիմ վէ միւէսսիր պիր քէտէր մի, —
տէեու թէքրարլատը ժէնըվիէվ, ուսթաճա
պիր հէեէճան իլէ :

— Մա'տամ, պիզիմ պուրաեա կէլիշիմիլ՝
իշպու քէտէր ու էլէմէ նիհաեթ վիրտիրիճի
չարէ արամագ իշին տիր, — տէեու պէեան
իլլէտի Բիգօլէ :

— Մի'ւսիւ, իֆատաթընըլը իշիտիեօրում,
ֆագաթ նէ՞ տիմէք իսթէտիկինիդի անլաեա-
մաեօրում, — տէեու ճէվապ վիրտի կէնճ գա-
տըն, — պէն նա'սըլ Մ. տը Գասթէլ-վիվանըն
քէտէր ու էլէմինի թախֆիֆ իտէպիլլիրիմ,
չիւնքի էսէֆ իտէրիմքի, պունտան պէյլէ
պէնիմ՝ անընլա հիշ պիր միւնասէպէթի տա-
խիլիեէմ եօգ տուր :

— Մա'տամ, նէ՞ տիմէք իսթէտիկիմի պիր
ազտան տահա իյի անլաեաճագսընըլ, — տէ-
տի Մալրէրթիւի իտարէխանէսի մէմուրու, —
անճագ էվվէլ պէ էվվէլ խանէնիզէ նէ՞ սըֆաթ-
լա կէլմէքտէ օլտուղումու անլամագլըղընըլ
լազըմ տըր, — Պէնտէնիզ զապթիեէ նէզարէ-

թինէ՛մէնսուպ օլուպ, մէմուրիեքթիմ միւֆէթ.
թիչիք տիր :

Պու սոն սէօզլէր իւզէրինէ, ժէնըվիէվին
տամարլարընտաքի քան պուզ կիպի տօն-
տու, վէ եիւզիւնիւն րէնկի տախի էօլիւ րէն-
կի կիպի սարարտը :

Աճապա մէզպուրէ պաշընը թէհլիքէեք մի
սարմը իտի, վէ աճապա պունտան տօլաեը
ախը ու կիրիֆթ մի օլունաճագտը :

Ժէնըվիէվ, հէր նէ գատար պու շէյլէրի
տիւշիւնտիւ իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ տախի
թէմքինլի տավրանմաեը ֆիքրինէ գօյաու, վէ
զահրէն գավի պիր սէտա իլէ :

— Պանա վիրտիկինիզ շու խապէր, հայրէ-
թիմի տահա զիեաուէ արթըրմագտա տըր .
պէնիմ՝ բօլիս իլէ ալըպ վիրէճէք հիշ պիր իշիմ
եօգ տուր, պինապէրին պու սլապտէ սիզտէն
իյզահաթ իսթ էրիմ :

— Իյզահաթը շիմտի սիզէ վէրիրիմ : — Մա-
տամ, զաթընըզ մէքըուհ վէ մէնֆուր պիր
ֆաճիաեա իշթիւրաք իթմիշսինիզ :

— Պէ՞ն մի . . . — տէեու նիտա իթտի յօ-
սարօնուն շէրիքէսի . . . — պէ՞ն մի :

— Էվվէթ, սիզ :

— Մի՛ւսիւ, սիզին ագլընըզտա խիֆֆէթ օլ-
մալը : — Սէյլէյին պազալըմ, հագգըմտա վա-
ղը օլան ազվիեաթ նէ՞ տիր :

— Ժէնըվիէվ, — տէտի բրէնս, — պիզ պու-
րաեա տիւշմէն մագամընտա վէ էօրֆ կէօս-
թէրմէք իչին կէլմէաիք : — Սիզ պիզէ, իճրա

Իթտիկիննիզ ֆէնալըղըն էօնիւնիւ ալմադ իւզրէ,
լաղըմ կէլէն թէտպիրի իրաեէ իտինիզ, օ հալ-
տէ պէն տէ գապահաթընըղըն թախֆիֆի իչին
իգթիզա իտէն թէվասսիւթիւ իճրաեէ միւ-
սարաաթ իյլէրիմ: — Պէն սիզի միւտտէթի մէ-
տիտէ սէվտիմ, ֆադաթ սօնրատան տիկէր
պիր աշգ ու մուհապպէթէ միւպթէլա օլտու-
ղումտան, պէյնիմիզտէքի ըէվապըթը պիր
տէրէճէ շիստէթլէ գաթթ իյլէտիմ: — Սիզ
իսէ, իչպու գաթը ալէադա սէպէպիլլէ տիւ-
կիր օլտուղունուզտան, վէ գըսգանճըղ տէնի-
լէն տույղունուն իյգաաթը մուզիրրէսինէ թա-
պիլլէթ իթտիկինիզտէն, ախղը ինթիգամ
իթմէքլիկի գարարլաշարըմըշ, վէ իչպու թա-
սավվուրունուզու մէվգըի ֆիիլէ գօյմուշտու-
նուզ տուր:

Ժէնըվիէվ պու սէօղլէրի տինլէտիկի սըրա-
տա, գալպի միւսթէրիհ օլտու, չիւնքի լիւ-
սիլին մահվ ու նապէտիտ իտիլմէսինտէն տօ-
լաեը քէնտիսինին իթհամ իտիլտիկինի, վէ
լաքին էլտէ ասլա գաթի պիր տէլիլ վէ պիւր-
հան պուլունմաեըպ, քէնտի ալէյհինտէ հիյ
պիր շէյ պիլինմէտիկինի անլատը: Պինապէ-
րին պաշընը թէհլիքէտէն գուրթարմադ իւզրէ
ճիւզի պիր ճէսարէթ քեաֆի օլտուղունտան:

— Շու մուամմա կիթտիքճէ գարըշըեօր, վէ
պիւթիւն պիւթիւն անլաշըլմաղ օլտուօր, —
տէտի էօյլէ պիր գավի սէտա իյէ քի, օլպապ-
տէ շիւպհէ իտիլմէսի ասլա գապիլ տէյիլ իտի-
— սիզին գավլինիզճէ, պէնիմ թասմիմվէ իճրա

իթմիշ օլտուղում ինթիգամ թասալվուրու նէ՞
օլապիւր : — Տօլրուսունու սէօյլէյլի՞մ մի, պու
իֆատէլէրինիզ պէնտէնիզի ֆէվգէլատէ մէ-
րագտա պրագըբօր :

Սթա-բի, յէնըվիէվին կէօղլէրի իչինէ պա-
գարագ, չէօյլէ սէօյլէտի :

— Մ. տը Գասթէլ-վիվանըն սիզի թէրք իտէ-
րէք, կէօնիւլ վիրմիշ օլտուղու կէնճ գըզ՝ ղայպ
վէ նապէտիա օլմուշ տուր, անլատընը՞զ մը :

— Ղայպ վէ նապէտի՞տ մի օլմուշ տուր, —
տէտի Հէքթօրուն սապրգ մաշուգէսի ֆէվ-
գէլատէ իսթիղրապ իզհար իյլէեերէք, — նէ՞
սէօյլէեօրսունուզ, հագըգաթէն պէօյլէ պիր
չէյէ աճըմամագ. գապիլ՝ մի տիր, անճագ զանն
իտէրիմքի, պու ղայպտան տօլաեը պէնի մէ-
սուլ ատտ իտէմէգսինիզ, զիրա էկէր պու
ղայպ մատտէսի հագըգի իսէ, բէք չօգ սէ-
պէպլէրլէ օլապիւր :

— Էվլէթ, մա՛տամ, պիզ զանն իտիեօրուզ
բի, սիզ՝ գըսգանճըգ տույղուսույլա թահրիք
օլունարագ, Մ. տը Գասթէլ-վիվանտան ղա-
րէզ վէ ինթիգամ ալմագ. իւղրէ, մատմուա-
զէլ լիւսիլ Կօնթիէյի ղայպ ու նապէտիա իյլէ-
միշսինիզ տիր, — Իշպու վուգուլաթ՝ նէ՛ տէ-
րէճէ աֆվ օլունմազ տախի սաեըլսա, թամի-
րի նագապիլ վուգուլաթլարտան տէյիլ տիր,
զիրա պիզ սիզի՝ կէնճ պիր գըզ հագըգընտա
ճինաեթ իճրա իթմիշսինիզ տիր տէեու իթ-
համ իթմէեօրուզ, իլլա օլգըզը պիր մահէլլտէ
կիզլէմիշ օլմալըսընըզ տէեու պիր զաննա ղա-

հիպ օլուեօրուդ : — Իմտի , սիղ մատմուռադէլ
Կօնթիէյի պիղէ իեատէ իտինիդ , պէն տախի
սիղէ , իշպու վիզիթամ՝ նիմ րէսմի սըֆաթընը
հայիդ օլմասընա րաղմէն , պու իշին սօնունտա
պիր թագըմ մուզիրը նէթիճէլէր հասըլ օլմա
եաճաղընը թէէմին իտէրիմ , — տէեու մու
գապէլէ իթտի Բիդօլէ , վագար ու թէմքին իլէ :

— Էվլէթ , Լիւսիլի պանա իեատէ իտէրսէ
նիդ , պէն սիղէ պիր միլեօն ֆրանգ . վէքիրիմ ,
տէեու իլավէ իթտի Հէքթօր շէտիաէն :

Ժէնըվիէվ գօլլարընը կէօքսիւ իւղէրինտէ
խաչվարի գավուչտուրուպ , վէ կէնճ բրէնա իլէ
Բիդօլէեէ միւթէքէպպիրանէ վէ թահգիրա
միղ պիր սուրէթտէ արտ արտա նաղար իթ
տիքտէն սօնրա , շէօյլէ սէօյլէտի .

— Էֆէ՛նտիլէր , սիղ տէ րէք ալէա անլա
եօրսունուդ քի , իքինիդ տախի պանա հագա
րէթ իտիեօրսունուդ , չիւնքի վագը օլան ազ
վիեաթընըղ մէքրուհ վէ մէնֆուր օլտուղու
միսիլու , թէքլիֆլէրինիդ տախի մուճիպի թէ
ղէլլիւլ տիր : — Իմտի , սօրարըմ սիղէ քի ,
պու շէյլէրէ լաեըգ օլմագ իշին , պէն սիղէ
նէ՞ եաբմըլըմ տըր : — Էվլէթ , պէն , Մ. տը
Գասթէլ-Վիվանը էշէտտի աշգ վէ մուհապպէթ
լէ սէվմիշիմ տիր , վէ պէլքի տէ , հալէա քէն
տիմէ րաղմէն սէվմէքտէյիմ : — Անըն պէնի
թէրք իյլէմէսի , կերչի գալպիմի րախնէտար
իյլէտիկինտէն , րագիպէմի լանէթլէմիշիմտիր
հալպու քի շու սըրատա հիսս իյլէտիկիմ քէ
տէր ու էլէմ աճըսը , մաշուգըմտան թէրք

օլունմամբա հիսս իյլէտիկիմ էլէմ ու քէտէր
աճըսը տէրէճէսինտէն զիեատէ պուլունմըշ
տըր . . . — Նէ՞ հագգ իլէ հագգըմտա շիւպ-
հէեէ զահիպ օլուեօրսունուզ, վէ եէտինիզտէ
իսպաթ վէ տէլիլ օլմաեարագ, նի՞չին պէնի իթ-
համ իյլէեօրսունուզ : Նի՞չին պէնի, պիր հա-
րէքէթի ճինաեէթքեարանէ իճրասընա միւզ-
թէտիրէ զանն իլէ, օ հարէքէթին էօնիւնիւ
ալմագ իչին, պանա բարա վատ իտիեօրսու-
նուզ : — Իմտի, էֆէ՛նտիլէր, պու մուամէլէ-
նիզ՝ զատտարճա մուամէլէ տիր, վէ քիմնտէն
եարտըմը օլմաեան պիր գատընը պու եօլտա
թահգիր իթմէք, նամուսլու վէ քիպարղատէ
ատէմէրէ լաեըգ տէյիլ տիր : — Անլաեօ՞րմու-
սունուզ, բրէնս տը Գասթէլ-վիվան :

Իչպու մահիրանէ էլֆազտան սօնրա, յէնը-
վիեվ եիւղիւնիւ էլլէրի իչինտէ կիզլէյիպ, զանն
իտէրսին քի սահիհ կէօղ եաշլարը տէօքտիւ :

— Ժէ՛նըվիեվ, — տէտի կէնճ բրէնս, պիր
աղ սիւքիւթտէն սօնրա, — նէ՛ գադար քէ-
տէր ու էլէմ իչինտէ օլտուղումու պիլսէնիզ . . .

— Սիզին քէտէր ու էլէմ իչինտէ օլտուղու-
նուղու կէօրմէք, պէնճէ մուճիպի թէէսսլֆ
իսէ տէ, պունտա պէնիմ՛նէ՞ գապահաթըմվար
տըր :

— Հէր թարաֆը արաեօրում . . . պաշըմ
տէօնիւեօր . . . պու սըրատա սիզի տալսի
քէնտիմէ տիւշմէն զանն իթտիէեօնէն . . .

— Տիւշմէն մի . . . — տէեու ճէվապ վիրտի
կէնճ գատըն, բրէնսին քէլամընը հէեէճանլէ

գաթթ խտերէք, — պէ՞ն մի սիղին տիւշմէնի.
նիզ օլաճաղըմ, սիղքի, տահա խաթըրէնիզ
զիհնիմտէն չըգմամըջ տըր : Ա՛հ, սիզ պէնի
իյի թանըմամըջսընըզ : — Հաթթա պու կիւնքի
կիւն պիլէքի, սիզտէն թաշգիր վէ թէրք
օլունմուշում տուր, էվլէթ, պու կիւնքի կիւն,
սիղի քէտերտէն գուրթարմագ, վէ սէվտիկի.
նիզ գըղը, վէ պէնիմ մութլուլու րաղիպէմի
սիղէ իեատէ իյլէմէք իչին, գապիլ օլաւ, էօմ.
րիւմիւ ֆէտա իթմէկէ հաղըրըմ. . . — Հէ՛ք.
թօր, տիզ իւղէրինէ կէլէրէք, րէճա վէ նիեաղ
իտէրիմ սիղէ, պունտան պէօյլէ պէնի իթհամ
իթմէ յինիզ :

Ժէնըվիէվ պու լագըրտըլարը սէօյլէրքէն,
ֆիւվագը տիզ չէօքմէքտէ իտի : Կէնճ բրէնս
իսէ, քէլամա տէվամ պիրլէ :

— Պիղիմ պուրաեա կէլիչիմիզ սիղի իթհամ
իթմէք իչին օլմաեըպ, մալիւմաթ ալմագ իչին
իտի, տէտի :

— Էսէֆ իտէրիմքի, պու խուսուստա ալա
մալիւմաթըմ պուլունմատըղընտան, զաթընը.
զա, քէնտիմին պիսուչլուղունտան ղայրի հիչ
պիր չէյ սէօյլէեհմէմ, վէ պունուն իչին, էկէր
իսթէրսէնիզ, եհմին տախի իտէրիմ. . . Էլան
չիւպհէնիզ վա՞ր մը տըր :

— Խա՛յր, խա՛յր, ալա չիւպհէմ գալմատը,
տէեու ճէվապ վիրտի Հէքթօր :

— Բէ՛ք ալէա, հէր նէ գատար պէյնիմիզտէ
գաթը ալէագա վուգու պուլմուշ իսէ տէ, —
տէտի Ժէնըվիէվ, — պունունըա պէրապէր ին.

«աֆի իտիպ, պանա սօն տէֆա օլտուն հիւսնի նաղարընըզը աթֆի իտին, վէ պիր քէլամիհսան պուեուրուն, չէօյլէքի սիզի զիեատէսիյլէ սէվմիշ օլան պէն կիպի պիշարէ պիր կիւնահքեար հագգընտա հիտտէթ ու զազապ հիսս իթմէեէրէք, պէնի խաթրընըզտան չըգարմաեաճաղընըզը վատ իյլէ յին :

— վատ իտէրիմ :

— իմտի էլինիզի պանա ուզաթըն :

Հէքթօր սաղ էլինի մէրգումէեէ ուզաթտը : Ժէնըվիէվ տախի մէրգումուն էլինի թութուպ, չէտիտէն տօտազլարընա տաեաթտը, վէ գուվէթսիզ պիր հալտէ պիր խկէմիէեէ օթուրուպ,

— Թէչէքքիւր իտէրիմ . . . Թէչէքքիւր իտէրիմ . . . վէ սիզին խայրխահ պիր զաթ օլտուղունուղու հիշ պիր վագըթ ունութմաեաճաղըմ, տէտի :

Պու արալըզ բրէնս վէ Բիգօլէ աեաղա գալգարազ, Սթա-Բի «աֆի իտէրսինիզ, մա'տամ զաթընըզը պիհուտէ թաճիզ իթմիշ օլտուգ» տէտիկինտէ, Ժէնըվիէվ մուգապէլէթէն, հէօնկիւր հէօնկիւր աղլամաեա պաշլատը :

Պէօյլէճէ բրէնս վէ Բիգօլէ կէնճ գատընը սէլամիայըպ, տիշարը չըգտըլար, վէ խալվէթ օտաաը դաբուսու՝ արգատան գաբանըր գաբանմազ, Ժէնըվիէվ՝ կէօզլէրի բարլաեարազ աեաղա գալզըպ,

— Հա'յտէ շա'չըն բրէնս, — տէտի հէման եիւքսէք պիր սէտա վէ էմալօիզ պիր իսթիհզա իլէ, — էվվէթ, սէնին լիւսիլինի Պաս ա.

տասը սէյֆիեհէսինէ պէն կէօթիւրտիւմ քի, օ.
րատա քէնտիսինէ էճէլ պէքլէեօրտու... —
Սէնին աչգ ու մուհապպէթ թապիի հիսսին՝ ու-
նի ալտաթմամը, վէ սէն ասըլ տուշաղը գու-
րանը էլտէ իթմիշ իսէն տէ, նէ՛ գատար տէլլը
արասան, եինէ պուլամանեանագպըն... —

Տօղրուսու, շու սըրատա հէեէճանըմը թէսկին
իլէ, հագըգաթը հալի կիզլէեհպիլմէքլիկիմի
էկէր Յօսարօ խապէր ալլըր իսէ, հայրէթտէ
դալաճագ տըր... — Սէ՛հ, պու իշ բէք կիւճ
իտի, լաքին շու սաաթտա դօրգաճագ հիշ
պիր սէպէպիմ գալմատը... Լիւսիլին արգա-
սընտան Հէքթօր տախի կիտէճէք տիր, վէ օ
հալտէ անըն միլեօնլարընա պիզ սահիպ օլա-
ճաղըզ... Պէն իսէ, հէմ գէնկին օլաճաղըմ,
վէ հէմ ինթիգամըմը ալմըշ պուլունաճաղըմ:

Հէքթօր իլէ Սթա-Ռի, իքիսի տախի մահ-
ղուն վէ միւքէտտէր օլտուգլարը հալտէ, արա-
պաեա ըաքիպ օլտուլար: Իլք տէֆա բրէնա,
քէլամա աղազ պիրլէ,

— Նէ՞ տիւշիւնիւեօրսուճուզ, միւսիւ Ռի-
գօլէ, տէեու սիւալ իթտի:

— Տիւշիւնիւեօրում քի, էֆէ՛նտիմ, պու
շէյթան չէքիճի գըզ բէք ուսթա շէյ իմիշ:

— Տիմէք օլուր քի, պիսուշլուղունա իսքեաթ
օլմատընըզ:

— Խա՛յր:

— Լաքին սէսինտէ հագըգաթը հալ մէվճուտ
օլտուղունա շիւպհէ օլունամանեօրտը:

— Պունտան, քէնտիսինին մահիւր պիր տէք:

պազ օղմաբընտան զայրի հիշ պիր նէթիճէ չըգ-
մազ :

— Շիմտի սիզ նէ՞ եաբաճագ սընը :

— Սէվկիւիւնիւղիւ պուլաճաղըմ կիւնէ գա-
տար լաէնգաթի արաեաճաղըմ :

— Մի՛ւսիւ Սթա-բի , պէն արթըգ իւմիտ
իթմէ եօրում :

— Պիլաքս էֆէ՛նտիմ , իւմիտ վէ պանա էմ-
նիյեթ իթմէնիզ լաղըմ տըր :

Կէնճ բրէնս , ատէմի մուվաֆֆագաթ թար-
ղընտա պաշընը սալլաեարագ ,

— Արապա իլէ սիզի նէրէ՞նէ գատար կէօ-
թիւրմէ քիկիմի իսթէրսինիզ տէտի :

— Պէնտինիզի պուլվարտա էնտիրմէնիզի ըէ-
ճա իյլէրիմ , էֆէ՛նտիմ :

— Ֆագաթ նէ՞ վագըթ թէքրար կէօրիւշէ-
ճէյիզ :

— Իւշ կիւնէ գատար կէօրիւշիւրիւզ :

Բիգօլէ , Մատլէն եագընընտա արապպտան
աշաղըեա էնիպ , եաեան խանէսինէ կիթտի .
վէ քիւչիւք պիր հէյպէ հաղըրլաեըպ , տէմիր
եօլլար բուսուլասընը տախի կէօղտէն կէչիւ-
տիքտէն սօնրա , աըապա իլէ Օրլէան մէվգի-
ֆինէ աղիմէթ իյլէտի , վէ Ամպուլազա միւթէ-
վէճճիհէն պիր պիլէթ ալտը :

Մէրգումուն պու սէյեահաթտան մագսէտի ,
միւհմէրէք օլան վէզէլայ սէյֆիեէսի խարա-
պալարընը թահգըգ վէ մուայեէնէ իթմէք իշին
իտի :

Օգուեանլարըմըզըն տինլէմիշ օլտուգլարը մուհավէրէտէն պիր սաաթ սօնրա , Ժէնըվիէվ՝ Բրօվանս սօգաղընտա քեային Պօսարօնուն խանէսինէ կիթտի իսէ տէ , մէրգումուն մու վազգաթէն տիշարը չըգմըշ օլտուղունու խըզ մէթ քեարընտան խապէր ալտը :

Ժէնըվիէվ գարթլարընտան պիրի իւզէրինէ ,
 “Հաէէն Դահիմ պիր Դադդէդէն Գօլայը ալտէնիէնէ մի-
 լեաթը պէնի կեօրէեէ կէլէնիէնէ բէճա Խէրիմ” տէնու
 դուրչուն գալէմ իլէ եաղաղգտան սօնրա , պու
 գարթը օրաեա պրագտը :

Պօսարօ , ի.քի կիւն սօնրա էր.քէնճէ կէլիպ ,
 օ ագչամը Հէքթօրուն սապըգ մաշուգէսի խա-
 նէսինէ կիթտիկինտէ , մէզպուրէ ,

— Սապըրսըզլըզլա սէնի պէ.քէնքօրտում ,
 տէտի :

— Եէնի պիր շէյ մի վար տըր :

— Էվլէթ :

— Նէ՞ տիր :

— Բրէնս պէնի կէօրմէեէ կէլտի :

— Աճա՛յիպ :

— Լաքին եալընըզ տէյիլ իտի , ըիֆագա-
 թընտա պիր տէ զապթիեէ միւֆէթթիշի պու-
 լունուեօրտու :

Սէզար , գաշլարը չաթըլարագ ,

— Նէ՞ իսթէեօրլարտը , տէտի :

Կէնճ գատըն , բրէնս վէ ըէֆիգի իլէ վաղը
 օլան մուհավէրէսինի պէր թաֆսիլնազլ իթտի
 վէ Մալբէրթիւինին շէրի.քի իսէ , պու հիքեա-
 եէյի ազչօգ իզթիրապլէ տինլէտի.քտէն սօնրա ,

— Բրէնսին ըէֆիգիինին զապթիսէ միւֆէթ-
թիշի օլտուղունա էմի^նմիսին, — տէնու պէ-
տան իյլէտի, պիր միւտտէթ թէֆէքքիււտէն
սօնրա :

— Քէնտիսի էօյլէ օլտուղունու սէօյլէտի :

— Իսպաթընը իրաւէ իյլէտի^ո մի :

— Սէն տախի անլաւապիլիւսին քի, պէն
պու պապտէ քէնտիսինէ պէօյլէ պիր շէյ սօր-
մանա ճէսարէթ իտէմէզ իտիմ, վազաա զա-
հիրէն զաւէթ թէմքինլի տավրանտըմ իսէ տէ,
տէրունէն ֆէվզ էլատէ խէվֆ ու էնտիշէ իչին-
տէ իտիմ :

— Էօյլէ իսէ, գը'զըմ, ծնլար սէնինլէ ատէ-
թա էյլէնմիշլէր :

— Տի^ոմէ :

— Էվլէթ, — Պիր զապթիսէ մէմուրունուն
սէնի իսթիճվապ իթմէնէ հազգ ու սէլահի-
տէթի օլմատըղը տէրքեար տըր, չիւնքի քէն-
տի վազայիֆի տախիլինտէ տէյիլ տիր : Բրէնս
թարաֆընտան սանա գարշը շիքեաւէթ օլուն-
տուղու ֆարզ իտիլսէ պիլէ, — քի պունա տայիր
պիր մուգատտէմէ օլմատըղընտան, ֆարզը
մուհալ գապիլինտէն տիր, — մահքէմէ ճանի-
պինտէն իշէ մէմուր օլան պիր միւսթէնթիգ-
էվլէլ էմիրտէ սանա պիր գըթա ճէլպ բուսու-
լաը կէօնտէրմէլի տիր : — Պինապէրին, Հէք-
թօր իլէ պիրլիքտէ կէլմիշ օլան ատէմ, շու-
նուն պունուն հիսապընա բօլիսլիք իտէն էշ-
խաստան պիրի օլմագ կէրէք տիր : — Պուն-
լարտան Բարիստէ վէ մահալը սայիրէտէ բէք

չօգ օլուպ, մէհարէթլէրի տէ վար տըր : —
Պունտան դաթինադար, պիղիմ պու պապտէ
դօրգաճագ հիչ պիր սէպէպիմիզ տէ եօգ տուր,
չիւնքի իթթիխազ էյլէմիշ օլտուղումուզ թէ-
տամիր՝ միւքէմմէլ օլտուղու ճիհէթլէ, էն
մահիր վէ տէսիսէքեար քիմսէլէրէ պիլէ մէյ-
տան օգուեապիլիրիզ : — Պունունլա պերապէր
շախսը մէրդումուն քիմ օլտուղունու անլամագ
իչին տէ մէրագ իտիեօրում : — Մէրգումուն
հալ ու գըեաֆէթինի թարիֆ իտէպիլի՞ր միսին :

— Բէք ալէա իտէպիլիրիմ : — Պու ատէմ
ուղուն պօյլու, վէ դայիֆճէ օլուպ, պըբըգ-
լարը գըր ըէնկինտէ, վէ պուրուն տէլիքլէրի
ալթընտա տիքճէ իտի : Սաչլարընա կէլինճէ,
աղարմաեա եիւզ թութմուշ օլուպ, կէօղլէրի
ուֆագ, ֆագաթ դաեէթ քէսկին, վէ պուր-
նու տախի պիր ազքէմէրվարի իտի :

— Շիմտի ագլըմը գաչըրաճաղըմ . . . պու
թարիֆ իթտիկին ատէմ՝ Սթա-բի տիր, —
տէտի Սէզար գաչլարը եէնիտէն չաթըլարագ :

— Սթա-բի քիմ օլուեօր :

— Պիր ազէվլէլ պահսընը իթտիկիմ շունուն
պունուն հիտապընա բօլիսիք իտէն ատէմէր-
տէն պիրի տիր : — Քէնտիսինի շախսէն թա-
նըրըմ : — Էլլէրի նա՞սըլ իտի :

— Թօրաճ կիպի իտի :

— Է՛յ աեագլարը :

— Աեագլարը եասըճա իտիլէր :

— Էվլէթ, էվվէթ, թա՛ քէնտիսի տիր . . .
պունունլա պերապէր պիր աղտան պու խու :

սուստա սահիհ մալիւմաթ քէսպ իտերիմ, վէ
էկէր մէրգում՝ հագգըմըզտա մուխաթարալը
օլաճագ իսէ, իճապընա պագարըմ... սէն
միւսթէրիհ օլ:

12

Պօսարօ ժէնըվիէվաէն այրըլտը: Մէրգում,
վագաա կէնճ գատընըն մուվաճճէհէսինտէ
Սթա-Բի թարաֆընտան կէնճ բրէնսին իշէրի-
նէ միւտախէլէ իտիմէսինէ բէք ճիւզի էհէմ-
միյեէթ վիրիեօր կիպի կէօրիւնմէքտէ իտի իսէ
տէ, հագգըգաթը հալտէ ալմըշ օլտուղու խա-
պերին վէխամէթինի քէնտի քէնտիսինտէն
սէթը իյլէեէմէմէքտէ իտի: Էկէր Ֆիլվագը
բրէնսին իշէրինէ միւտախէլէ իտէն շախս՝
Սթա-Բի իտի իսէ, մէրգում՝ Լիւսիլին մահվը-
նա գարար վիրմիշ օլան մուղիրը տայիրէեէ
մէնսուպ պուլունմագտա իտի, վէ պու շախ-
սըն՝ իքի գարբուղու պիր գօլթուղունա սըղ-
տըրարագ, հէմ Մալբէրթիւի վէ հէմ տախի
Հէքթօր տը Գասթէլ-վիվան հիսապլարընա
չալըշտըղը հալտէ, Մալբէրթիւի իտարէխանէ-
սինին պագը էտրարընը պիլմէտիկինի քիմ
պիւր իտի:

Իշթէ պարօն պու միւլահագալար իլէ տէրհալ
քէնտի խանէսինէ ալտէթլէ, մալիւմիւմիւլ օլան
էլէքթրիգ չանըլա, քէնտիսիյլէ մուխապէրէ
թիմէք իսթէտիկինի շէրիքինէ պիւտիրտի:

Ծալբէրթիւի տախի սէրպէսթ օլտուդունու
թէլէֆօն վասըթասըյլա խապէր վիրինճէ, Սէ-
զար կիզլի դաբուտան իչէրի կիրտի՝ վէ սա-
պըգ գասէմ քեաթիպի :

— Պիլի՞րմիսին քի շու հալին պէնի տիւչարը
էնտիշէ իտիեօր, տէտի :

— Ֆիլվադը մատտէ զանէթ ճիտտի տիր :

— Հէր նէ իսէ չարուգ սէօյլէ :

— Էվվէլա սէն պանա ճէվապ վէր : — Շու
էսնատէ Սթա-Բի նէ՞ եաբըեօր :

— Պիզէ թէալլիւգ իտէճէք հիչ պիր շէյ
եաբմաեօր, հաթթա քէնտիսի իտարէխանէտէ
պիլէ տէյիլ տիր :

— Նէ՞ սէպէպ եախօտ պէհանէ իլէ իտա-
րէխանէտէ պուլունմաեօր . . . եօգսա քէնտի-
սինէ եօ՞լ մու վիրտին :

— Սպա . . . քէնտիսի, պէնիմ զայպուպէ-
թիմ էսնասընտա, իտարէխանէնին մասլա-
հաթկիւզարը օլան պաշ քեաթիպէ միւրա-
ճաաթլա, ֆամիլեաճա պազը ումուր ու մէսա-
լիհինին թէսվիեէսի իչին, մէմլէքէթինէ կիթ-
մէք իւզըէ պիր այ մէէզունիյեթ իսթէմիշ,
վէ իսթիհասալինէ տախի մուվաֆֆադ օլմուշ
տուր :

— Տիմէք տիր քի, սէն անը քէնտի էեալէ-
թինտէ զանն իտիեօրսուն :

— Շիւպհէսիգ :

— Էօյլէ իսէ, պիլմիշ օլ քի, մէրգում Բա-
րիսի թէրք իթմէմիշ տիր, վէ մուվադգաթէն
Գասթէլ-Վիվանըն խըտմէթինէ տախլ օլուպ :

անըն իւճրէթիյլէ Լիւսիլ Կօնթիէյի արամագ-
տա տըր :

— Պիր աղ էվլէլ սէօյլէտիկին սէօզտէ հագ-
դըն օլտուղունու շիմտի անլաեօրում: Ֆիլվա-
զը պու իֆատէն ճիտտի պիր մատտէ տիր,
անճագ պագալըմ սահի՛հ մի տիր, — տէեու ճէ-
վապ վիրտի Մալբէրթիւի :

— Սանա վուգուի հալի նագլ իտէյիմտէ,
մուհաքէմէյի սէն է՛թ :

Պէօյլճէ Ֆօսարօ, Ժէնըվիէվին հիքեաե-
սինի միւքէրրէրէն նագլ իտինճէ, սապըգ դա-
սէմ քեաթիպի,

— Պու տէտիկին օլմաղ շէյ տէյիլ տիր, վէ
Սթա-Բի զաեէթ գուրնաղ պիր քիմնէ օլտու-
ղունտան, պու հարէքէթի՝ հագգըմըզտա իյի
պիր ալէամէթ ատտ օլունամաղ, տէտի:

— Հալպու քի հիչ պիր շէյէ մուվաֆֆագ-
օլամսեաճագ տըր: — Էկէր քէնտիսի գուր-
նաղ իսէ, պէն քէնտիսինտէն զիեատէ գուր-
նաղըմ, վէ կէչտիկիւմ եօլլարտա, արգամտա
հիչ պիր էսէր պրսագմագ իսթէմէմ: Լաքին հէր
կիւնա էմի ի պասիրէթի տէ էլտէն պրագմա-
մագ լաղըմ օլտուղունտան, մէրգում հագգըն-
տա նէզարէթ իճրա իտիլմէլի տիր:

— Նա՞սըլ:

— Էվլէլ էմիրտէ Բարիստէ օլուպ օլմատըղը-
նը անլամալը, վէ էկէր Բարիստէ իսէ, քէն-
տիսինի արաթտըրմալըսըն, վէ պուրաեա կէլ-
տիկինտէ, իտարէխանէնին քէնտի խըսումթը-
նա միւհթաճ օլտուղունու նագիքեանէ սէօյլէ-

մէլի, վէ քէնտիսինի խօշնուտ իտիպ, (հագ-
գընտա շիւպհէեէ մահէլ վիրմէմէք իչին տէ,
պիւյիւճէք պիր պագչիշ վիրմէլիսին: — Ֆա-
գաթ օնտան սօնրա, պա'գ քի հարաքեաթ վէ
մուամէլաթընա տայիր մալիւմաթ ալասըն:

— Բէք էյի:

Կէլէլիմֆրէթէյլէ. — Լիւսիւ Կօնթիէ, տօգ-
թօր Օժէնին կէնճ զէվճէսի հիմմէթէյլէ, մեր-
գուլմէնին զէվճի թարաֆընտան իտարէ օլուն-
մադտա օլան խասթախանէեէ կէօթիւրիւպիւպ,
եալընըզճա պիր օտատա բահաթ իթտիրիլտի,
վէ հէր կիւնա միւտապաաթ իճրասընա միւ-
սարաաթ օլունտու:

Մատամ Օժէ, տէհչէթլի պիր ֆէլաքէթլէ
ադընը զայ իթմիշ օլան օլմէճհուլէ գըղհագ-
գընտա շէտիտէն իզհարը թէվէճճիւհ էյլէմէք-
տէ օլուպ, ֆադաթ ֆրէթէյլէ պէլէտիեէ միւ-
տիրի իլէ բօլիս գօմիսէրի թարաֆընտան մէր-
ճիինէ արզ ու թագտիմ օլունան բաբօրթօտա
իսէ, սու թուղեանընտան տօլաեը բէք չօգ գա-
ղալար վուգու պուլուուղու պիտիրիլմիշ, հալ
պու քի սաղ վէ լաքին ագլը պաշընտա օլմա-
եարագ սուլարտան չըգարըլմըշ օլան կէնճ գըլ
հագգընտա զապթիեէ նէղարէթի տայիրէսի-
նին խաոսէթէն նաղարը տիգգաթը ճէլպ
իտիլմէմիշ իտի: Պինապէրին պիր կիւն տօգ-
թօր գարըսընա,

— Պէլքի պու գըղըն՝ իտարէխանէմտէ պու-

լունտուղունու մէրճիինէ խապէր վերլրսէմ,
ֆէնա օլմալ, տէտիկինտէ, մատամ Օթէ՝

— Շաեէտ պիչարէ գըզըն պիզտէն ալընմա-
սընա մուվաֆֆադաթ իտէրսէն, աճապա մէզ-
պուրէ հագգընտա նէ՞ մուլամէլէ իտիլմէսիլա-
զըմ կէլէճէք տիր, — տէեու սիւալ իթտի :

— Հիչ շիւպհէ եօգ տըրքի, մէզպուրէյի
արամագ իւզրէ պուրաեա պիր մէմուր կէօն-
տէրիլպ, պիչարէ՝ Բարիստէ հիւքիւմէթին
տայիրէյի մախսուսէսինէ, վէ օրատան տախի
պիր թիմարխանէեէ նագլ իտիլէճէք տիր :

— Օրատա իտէ, գէվալլը գըզճըղաղ լաեը-
զըյա գայրըլամաեըպ, ֆամիլեասը վէ տօսթ-
լարը տախի պուլունմատըղը ճիհէթլէ, պիր
թազըմ մուալլիմիյն վէ թըպպիեէ մէքթէպի
շակիրտանընըն թէճըրկպէլէրինէ պիր սէրմաեէ
օլաճագ տըր, տէյիլմի :

— Էվլէթ, պու սէօյլէտիկին տէ տօղրու
տուր :

— Կիւնիւն պիրինտէ մէզպուրէնին ագլը պա-
շընա կէլէճէկինի մէմուլ իտէ՞րմիսին :

— Ձանն իտէրիմքի, պու իհթիմալ՝ պիւս-
պիւթիւն մէմուլին խարիճինտէ տէյիլ տիր :

— Էօյլէ իտէ, պու պիչարէյի թիմարխանէ
տէնիլէն մէզարլարտան պիրինին իչինէ աթ-
մամըղա նէ՞ սէպէպ վար տըր, մատամքի մէր-
գումէ օրատա քէսպի շիֆա իտէմէեէճէք տիր,
հալպու քի սէնին նէզարէթ վէ հիմաեէն թահ-
թընտա պուլունմասըյա, ագլը պաշընա կէ-
լէճէք, վէ թապիաթիլլէ քէնտիսինին քիմ օլ-

տուղունու, վէ ֆամիւնասընը պէտան իյլէեէ-
ճէք, վէ սէն տախի մէրգումէնին քէսպի շի-
ֆա իթմէսինէ վասըթա օլմուշ օլտուղուն իլին,
պախթիւնար օլպալիէճէքսին . . . — Ճէնապը
Հագգ պիզէ պու գըղճաղաղը կէօնտէրմիշ օլ-
տուղու կիպի, պէնիմ տախի մաղհարը թէ-
վէճճիւհիւմ օլտուղունտան, քէնտիսինի եանը-
մըլտա սագլամագլըղըմըղը արզու իտէրիմ,
Տօգթօր՝ մուհապպէթլէ ղէվճէսինէ սարը-
լըպ, ճէվապէն տախի,

— Մատամքի սէն պու գըղը սէվիւթօր իսէն,
բէքլէա, եանըմըլտա գալմասընա պէն տա-
խի մուվաֆֆադաթ իտէրիմ, տէտի:

Կէնճ գըղըն տիվանէլիկի, օլտէրէճէ սիւ-
քիւթ իւզրէ իտիքի, տօգթօր Օժէ՝ պաղէն
քէնտի քէնտինէ, օլմաեա՝քի, գօրգու վէ
տէհշէթ պու պիչարէ գըղճաղաղըն պէյնինէ
թէէսսիր իտէրէք, վիճուտինին պաղը աղա-
լարընը պիւսպիւթիւն իսլայ իթմիշ օլտունտէ-
եու միւլահաղա իթմէքտէ իտի, ֆագաթ պու
ղաննընըն մուվաֆըղը սըհհէթ Ջօլմատըղը, ա-
թիտէքի վուդուաթտան անլաշըլտը: Շէօլլէքի
մատամ Օժէնին տայիրէյի մախսուսէսի իթթի-
սալինտէքի օտա պօշ օլուպ, մէղպուրէ՝ սըգ
սըգ գաեըրապիւմէք իւզրէ, կէնճ գըղըն մէղ-
քիւր օտատա իսքեան իթտիրիւմէսինի ղէվ-
ճինտէն ըէճա իյլէտի:

Մ. Օժէ իսէ, հիշ պիր խուսուստա ղէվճէսինէ
մուխալիֆէթ իթմէտիկի կիպի, պու պապտէ
տախի մուվաֆֆադաթ իթտի:

Պինաէն ալէյհ պիր սապահ մատամ Օթէ ,
րիֆագաթընտա խասթա պագան պիր գատըն
օլտուղու հալտէ , Ղիսսիլին պուլունտուղու օ-
տանա կիրիպ , մէզպուրէնէ՝ խասթախանէ էլ-
պիսէսի կիյինտիրտի , վէ քէնտիսինին իսքեան
կյլէտիկի տայիրէնէ կէօթիւրմէք իւզրէ , մէզ-
պուրէյի պաղչէնէ էնտիրտի , չիւնքի տայի-
րէյի մէզպուրէնէ կիթմէք իչին , պաղչէնին
պիր գըսմընտան կէչմէք լազըմ կէլիրտի :

Պու էսնատէ տօգթօր , խասթալարը զիեա-
րէթլէ , խասթախանէտէն տիշարը չըգմազ տա
օլտուղունտան , մուավինիյլէ պիրլիքտէ կէլիպ ,
ղէվճէսի վէ տիկէրլէրիյլէ պուլուչտու , վէ քէ-
լամա աղազ պիրլէ ,

— Պիշարէյի զանէթ եավաչճա կէօթիւրիւ-
նիւզ , չիւնքի բէք զայիֆ տիր , վէ հավուղուն
թարաֆը քէսման օլտուղունտան , օրատան
կէչինիզ , տէտի :

Մատամ Օթէ՝ զէվճի թարաֆընտան իշար
օլունան եօլտան եիւրիւտիւ : Տօգթօրուն սէյ-
լէտիկի հավուղուն օրթասընտա պիր ֆիսքիե
օլուպ , իշպու ֆիսքիեէտէն ֆըշգըրան սուլար
հավուղա աղարլար իտի : Ղիսսիլ՝ հավուղա
պիր գաչ ատըմ գալտըղընտա , տիթրէնէրէք
տուրտուղունտան , մատամ Օթէ , նէզաքէթլէ
մէզպուրէյի կէօթիւրմէնէ չալըչտը , վէ քէն-
տիսինէ խիթապէն ,

— կէլինիզ գը՝ղըմ , տէտի :

կէնճ գըզ իսէ , մուխալիֆէթ իտիպ , կէօզ-
լէրի տալկըն տալկըն պագմազ տա օլտուղու վէ

լէհճէսինտէ տէհչէթ ալէամէթի միւշահէտէ
զըլընաըղը վէ էլիլէ ֆիւքիեէյի կէօթէրտի.
կի հալտէ ,

— Տի'նլէյինիդ , աի'նլէյինիդ . . . եաղմուր
եաղըեօր , սուլար գապարըեօրլար . . . պէնի պօ.
ղաճագ տըրլար , . . . իմտի , եարտըմըմա կէլին . . .
գուրթարըն պէնի . . . տէտի :

Պատէհու մէյեուսիեէթլէ ըէֆի սէտա իտիպ ,
լուեալքէրտէսինին հասըլ էյլէտիկի տէհչէթլի
մէնղարէյի կէօրմէմէ.ք իչին , եիւղիւնիւ էլլէ-
րի իչինտէ կիղէտի : Տօգթօր պու հալի կէօ-
րիւնճէ ,

— Տիւշար օլտուղու ֆէլաքէթ ղալիպա խաթ-
րընա կէլիեօր . . . պու իսէ , իյի պիր ալէամէթ
օլուպ , քէսպի իֆագաթ իտէճէկինի միւպէյ.
եին տիր . . . լաքին պու ֆիսքիեէ քէնտիսինէ
տէհչէթ վիրմէքտէ օլտուղունտան , քէնտիսի-
նի պիր ան էվվէլ պու մահէլլտէն եիրագլաթ-
մագ լաղըմ տըր , տէեու պէեան իյլէտի :

Պէօյլէ տիեէրէք , տօգթօր Օժէ , ըիֆագա-
թընտա պուլունան մուավինի իլէ պիրիքտէ
լիւսիլի գուճագլաերպ , իսքեան իտէճէկի օ-
տաեա կէօթիւրտիւլէր : Մէղպուրէ օրատա
թէքրար էվվէլքի մահղուն վէ սիւքիւթ հա-
լինի քէսպ իտիպ , Մ. Օժէնին պիտտէֆաթ
վուգու պուլան քէլամէրինի իչիթմէեօր կիպի
ղանն օլունտու : Սնճագ օլ կիւնտէն իթիպա-
րէն , սէրիան քէսպի գուվվէթ իթմէկէ պաշ-
լաուը իսէ տէ , տիհանընտան պիր լաղըրաը
պիլէ չըգարմամագ տա , վէ սաաթլարճա նքա

ղարը տիգրաթընը գուպպէյի ասիւմանէ տօղ-
րու չէվիրիպ, զանն իտէրսին քի, օլ 1879-80
սէնէսինին տէհչէթլի գըշ մէվսիմինտէ արա-
լըգ արալըգ եաղան դար տանէլէրինի թէ-
նէսսիւս իյլէմէքտէ իտի :

Տօգթօր, մէգպուրէ կէնճ գըզըն իեատէյի
սըհհէթ իյլէմէսի իչին, ասլա վագըթ զայ իթմէ-
կէրէք միւտալաթ իճրասընա գարար վիրտի :

* * *

Շապէն գօնաղընտա հալը հազըր զանէթ
կերկիլէշմիշ օլուպ, իհթիեար տիւգ, կիճէ
կիւնտիւգ, գաթթ օլունմուշ օլան աչգ ու
մուհապպէթի, վէ մահվ իտիլէն իւմիտլէրի
հազգընտա միւլահաղա իտէրէք, հէնուգ գալ-
պինտէ, գլանընք եագարճասընա վէ պէյնի-
նէ սիրանէթ իտէրճէսինէ աչգ ու սէվտա տույ-
ղուսու մէվճուտ օլտուղունու հիսս իյլէմէքտէ,
վէ քէնտի քէնտինէ տախի :

— Պէնի սէվէճէկինի վատ իթմիշ իտի...
հալպու քի շիմտի պէնի սէվմէտիկի հալտէ,
աճապա քիմի սէվմէքտէ տիր, — տէեու սէօյ-
լէմէքտէ, վէ տայիմա տախի պու սէօղլէրի
թէքրարլամագտա իտի :

Մէրգում իհթիեար պու սուրէթլէ պիր թա-
գըմ մահղունիեթպախշ միւլահաղաթ վէ թէ-
ֆէքիւրաթա տալմըշ օլտուղու, վէ հալլ օ-
լունմագ մուամմանըն հալլինէ չալըշպ տուր-
տուղու օրրատա, տայիմա քէնտի օտասընտա
գաբանարագ, լիէնի վէ րօժէյի կէօրմէքլիկի
պիլէ իսթէմէքտէ իտի :

րօժէ , «սխմէ Ատրիէն թարափընտան »է-
 վիլմէքտէ օլտուղունա էմին օլարագ , րահաթ-
 ճա խէեալաթ ալէմինտէ պուլունմագտա իտի
 իսէ տէ , մէգքիւր խէեալաթ ալէմինին էթրա-
 փընը պազը տիւմանլը երլտըղլար իհաթա իթ-
 միշ օլուպ , շէօյլէ քի մէրգում տէլիգանլը ,
 քէնտի տօտագլարը իւզէրինէ , կէնճ գըղըն
 նազիք տօտագլարընն տօղունտըղընը , վէ
 մէղքիւր մէֆթունիեթալսշ պուսէնին լէթա-
 ֆէթինի հէնուզ հիսս իյլէմէքտէ , վէ վազաա
 քէնտիսինէ զէվճ օլաճաղընը մատմուազէլ տը
 լասնիեթ վատ իյլէմիշ իտի իսէ տէ , էվվէճէ
 բէտէրինին մուվաֆֆազաթընը թէմէննի վէ
 իսթիհալ իյլէմէղտէն , վատը մէղքիւրու իճ-
 րա իտէմէեէճէկինտէն , վէ պու խուսուտա
 բէտէրի թարափընտան մուխալիֆէթի շէտի-
 տէեթ տիւչար օլաճաղընը հիսսի թապիսի
 քէնտիսինէ խապէր վիրմէքտէ օլտուղունտան
 պիրան էվվէլ թութաճաղը մէսլէքի գարար-
 լաշտըմագ իւզրէ , հէր նէ օլուր իսէ օլուն ,
 բէտէրիյլէ պիր միւլազաթ իթմէքիկէ տայիր
 արղու պէեան իթտի , հաթթա պու արղուսու-
 նու բէտէրինէ տախի պիլտիրտի իսէ տէ , ֆա-
 գաթ իհթիեար տիւզ՝ էվլատըյլա կէօրիւշմէք
 իսթէմէտիկինտէն , րօժէ տօղրունճա ֆլանտրէն
 պուլվարընա ավտէթ իյլէտի , վէ լաքին Պլանշ
 տախի , մէրգումու գապուլ իթմէեէճէկինի
 պիլտիրտիկինտէն , մէրգում ուզուն պիր մէք-
 թուպ եազտըհալպու քի պու մէքթուպունա
 ճէվապ տախի ալամատը ,

Էլէն տը Շասլէնէ կէլինճէ , մէզպուրէ Մա-
րիան ժիւլպէրին՝ քէնտի սիւալլէրինէ ճէվապ
վիրէպիլէճէք սուրէթտէ իեատէի սըհհէթ իթ-
մէսինէ ինթիզարէն , շիֆա գապուլ իթմէեէն
էլէմ ու քէտէրի իշինտէ իմրարը էվգաթ իյ-
լէմէքտէ , վէ մատմուաղէլ տը Լաանի հագ-
գընտա նէ՝ գարընտաշընա , վէ նէ՝ նիշանլըսը
Արման տը Լօթրիլէ պիր սէօղ պիլէ սէօյլէմէ-
յիպ , եախօտ սօրմաեըպ , եալընըգ , հագը-
գաթը հալին զահիրէ իսրաճը վէ վալիտէսի-
նին ինթիգամընը ալմագ եօլունուն քէնտիսի-
նէ իրաեէսի իշին ճէնապը Ալլահա տուա վէ
նիեազ իյլէմէքտէ , վէ Մարիան՝ կիւն պէ կիւն
կիլէշմէքտէ օլուպ , կէնճ գըգ՝ վադաա հէր
կիւն սիւտանասընը կէօրմէեէ կիթմէքտէ իտի
խէ տէ , պու ճիւմլէ իլէ տախի մէզպուրէ գա-
տընը եօրմամագ իշին , պաղը շէյլէր սօրմագ-
տան տախի սագընմագ տա իտի :

Պիր կիւն Մարիան՝ հէքիմինին թափսիեէսի
լւզրէ , եաթաղընտան գալլըպ , խասթալը-
ղընտան պէրի իլք տէֆա օլարագ , պիւլիւք
պիր սօպա գարշըսընտա վէ պիր էսկի գօլ-
թուգլու սանտալեէտէ օթուրուու , վէ մահէլ-
լէլի օլուպ , քէնտիսինի գաեըրմագ տա պու-
լունան պիր գատըն , Մարիանա պիր միգտար
էթ սուեու իլէ պիր ատէտ հաջլանմըշ եու-
մուրթա վէ պիր աղ տա Էլէն թարաֆընտան
կէօնտէրիլմիշ Պօրտօ շարապը վիրմիշ իքէն ,
մատումուաղէլ տը Շասլէնին իշէրի կիրտիկինի

կէօրտիւկիւնտէ , սապըդ էմէքտար , տիթրէ .
մէքտէ օլան էլլէրինի ուղաթարագ ,

— Օ՛ , պէնիմիսնիմինի գըղճըղաղըմ , պու կիւն
սիզի կէօրտիւկիւմէ պիլսէնիզ նէ՛ գատար
մէմնուն օլտում , տէտի :

— Պէն տէ սէնի կէօրտիւկիւմէ , խուսու
սիյլէ եաթագտան գալգըպ , պիր սօպա եա
նընտա օթուրտուղունու , վէ պիր աղ նաֆա
գա եէտիկինի կէօրտիւկիւմէ մէմնուն օլտում . . .
տիմէք տիր . քի , արթըգ քէսպի աֆիյեթ
իթմիչսին տիր , տէեու մուգապէլէ իթտի է
լէն շէտիտէն :

— Մա՛տմուաղէլ , ղալիպա պիր միւտտէթ
մատամ Ժիլպէր իլէ եալընըղ գալմագ արղիւ
սինտէսինիզ , — տէտի խասթա պագան գա
տըն :

— Էվվէթ , եարըմ սաաթ գատար պիզի եա
լընըղ պրագմանըղը ըէճա իտէրիմ , — տէեու
ճէվապ վիրտի էլէն :

— Էօյլէ իսէ , պէն տէ պու միւնասէպէթլէ
պու սապահ Մ . տօգթօրուն եաղտըղը ըէչէ
թաեը էճղախանէեէ կէօթիւրիւպ , իլաճըն եա
բըլմասընա գատար օրատա պէքլէյիմ :

— Կիտինիզ , մա՛տամ , վէ ասլա տիւչարը
էնտիշէ օլմաեըն . . . — սիզ կէլէնէ գատար
պէն պուրատաեըմ :

— Էլէ՛ն . . . աղիզէ՛մ էլէն . . . նէ՛ գատար
ինսանիյեթլիսինիզ . . . տէտի Մարիան :

— Սէնի սէվմէք ինսանիյեթ՛մ մի տիր , սէն
պէնիմ իքինճի վալիտէմ տէյի՛լ միսին , պանա

սիւտ վիրտիկինի, գուճաղընտա պէնի պիւ-
յիւթտիւկիւնիւ, վէ տայիմա գաւերտըղընը
ուճուտապիլի'րմիյիմ, — տէեու մուգապէլէ
իթտի կէնճ գըղ:

— Ֆագաթ տիկէրլէրի պէնի խաթըրլարը-
նա պիլէ կէթիրմէեօրլար . . . տէտի Մարիան
աճը իլէ:

— Անլերէ աֆվ էթ, սի'ւտանա, չիւնքի ան-
լէր պիր թագըմ մուղիրը թէէսսիրաթ թահ-
թընտա օլտուգլարը հալտէ, հէր շէյի ու-
նութ մուշլար տըր:

— Ահ, էվվէթ, մուղիրը . . . հէմ զաւէթ մու-
ղիրը թէէսսիրաթ թահթընտա օլտուգլարընը
պիլիրիմ:

Պատէհու Մարիան, պիր ազ սիւքիւթ-
տէն սօնրա, վէ աշիքեար պիր էնտիշէ իլէ:

— Մ. տը Լօթրիլ սիղէ օլան մուհապպէթի-
նի ասլա թէպտիլ իթմէյիպ, սիզի տայիմա
սէվիեօր, տէյի'լ մի, — տէեու իլավէ իթտի:

— Էվվէթ, էվվէթ, օ պէնի տայիմա սէվ-
մէքտէ տիր, Պիզիմ, եէկտիկէրիմիզ հագգըն-
տա մէէլուֆ օլտուղումուզ մուհապպէթ՝ սա-
միմի վէ խալիսանէ օլուպ, իխլալը ասլա գա-
պիլ տէյիլ տիր, — տէեու ճէվապ վիրտի Էլէն
նաղիքեանէ պիր թէքէպպիւրլէ:

Պու սէօզտէն՝ Մարիանըն սիմասընտա մէ-
սէրրէթ ալէամէթի հասըլ օլտու իսէ տէ, տէր-
հալ զայիլ օլուպ, անըն եէրինէ ազիմ պիր քէ-
տէր վէ էսէֆ ալէամէթի զուհուրա կէլտի, վէ
քէլամընա տէվամ իտէրէք:

— Ահ, էկէր սէվկիւլիւ մատամըմ հաեաթ տա օլուպ, էվլատընըն սաատէթ ու իգպալինի կէօրսէ իտի, աճապա շէհիտ օլան օլ զէվալլը գատընճըղաղ նէ՞ գատար մութլուլու օլաճագ իտի... հէր նէ հալ իսէ, միւսիւ տիւգ նէ՞ եաբըեօր, տէտի:

Էլէն, ճէվապ իթասընտա թէրէտտիւտ իտիեօր կիպի կէօրիւնտիւկիւնտէն, սիւտանասը,

— Նի՛չին ճէվապ վիրմէեօրսունուզ, աճապա գօնագտա պաղը էսէֆամիզ հալլէ՞ր միվաղը օլուեօր, — տէեու սիւալ իթտի:

Կէնճ դըզ պաշընը սալլամասընտա, Մարիան մուսիրրանէ սուրէթտէ,

— Սէ՛յլէյին, Մ. տիւգ նէ՞ եաբըյօր, տէեու թէքրար իթտի:

— Պիչարէ՞ վալիտէմին վէֆաթընտան՝ պէրի տիր, պիր խայլի սինն իւսթէ գօյմուշ կիպի կէօրիւնմէքտէ տիր:

— Վալիտէնիզին վէֆաթընտան պէրի՞ մի, տէեու թէքրարլատը Մարիան, ինանմամագ թարզընտա թէպէսսիւմ իտէրէք:

— Էվվէթ, սի՛ւտանա... զաթէն պիր խայլի կիւն տիր տայիրէսինտէն պիլէ տիշարը չըգմաեօր... քէնտիսինի եալընըղ պիր տէֆա կէօրտիւկիւմտէ, սարարմըշ րէնկի, չուգուրլան մըշ կէօղէրի վէ տէհշէթպախշ սիմասը, պէնի ատէթա տիւշարը խէվֆ ու իզթիրապ իյլէտիլէր:

— Ճէնապը Ալլահ ատիւ օլտուղունտան, էլ պէթթէ մէրգում իզթիրապը գալպ իչինտէ պուլունմագտա աըր, — տէտի Մարիան պիր

ֆիւթուհաթ քէսպ իթմիշ օլանլարա մախսուս
պիր սէտա իլէ :

— Լաքին նի՞չին բէտէրիմ իղթիրասլը գալպ
իչինտէ պուլունաճազ. տըր . . . — Իլք տէֆա
սէնինլէ վուգու պուլան միւլագաթըմըղտա
տախի բէտէրիմ ալէյհինտէ պիր թագըմ աղ-
վիեաթտա պուլունուեօրտուն :

— Գըղըմ, պու մատտէեէ տայիր պանա պիր
սէօզ սէօյլէմէյինիզ, չիւնքի պունլար ղանէթ
տէհէթլի խաթըրէլէր տիրէր . . . — Էյ գա-
ընտաշընը Մ. Բօթէ նէ՞ եաբըեօր, — տէեու
իլավէ իթտի Մարիան, էսասը մուհավէրէյի
թէպտիլ իտէրէք :

— Հէյ վահ, Բօթէ տախի չօգ թէպտիլ օլտու :

— Հագգը վար տըր, չիւնքի պիչարէ տէլի-
գանլընլն վալիտէսինէ ֆէվգէլատէ մուհապ-
պէթի վար իտի :

— Պու թէպէտտիւլին սէպէպի՝ սալթ վա-
լիտէմին վուգուի վէֆաթը օլմաեըպ, ղանն
իտէրիմ քի, գարընտաշըմըն գալպինտէ աթէչի
մուհապպէթ տախի սիւզան օլուեօր :

— Աեըպլանմազ, ղիրա սիննինին իգթիզա-
օը տըր : Ֆագաթ քիմի սէվիեօր օլտուղունու
պիլի՞րմիսինիզ :

— Իշթէ անը պիլմէքլիկիմ պանա գօրգու
վիրմէքտէ տիր :

— Գօրգու՞ մու վիրմէքտէ տիր, նի՞չի՞ն : —
Քի՞մի սէվիեօր ղանն իտիեօրսունուղ :

— Մատմուազէլ տը Լասնիյի :

13

Մարիան, մեզքիւր սէօղիւ իշիտիր իշիթմէզ տիթրէտի, վէ լէհնէսինտէ նէֆրէթ ալէա. մէթի հուսուլէ կէլէրէք,

— Մատմուլէլ տը Լասնիյի՞ մի... հագը. դաթէն վալիտէսինի էօլտիւրէն օլ մատմուլ. զէլ տը Լասնիյի՞ մի սէվիեօր, — տէեու նիտա իթտի,

— Էվլէթ, էվլէթ, պու բէք տէհշէթլի շէյ տիր, — տէեու պէեան իյլէտի կէնճ գըզ, — վազաա պէն օ ալչազ գըզը՝ դարընտաշըմըն դարշըսընտա իթհամ իյլէտիմ իսէ տէ, քէն. տիսի մէզպուրէյի միւտաֆաա իյլէտի, վէ հաթթաա քէնտիսիյլէ էվլէնմէքլիկի միւրատ իթ. մէքտէ օլտուղունա տա էմինիմ,

— Պու պապտէ շիւպհէ իթմէմ, շիւնքի մէրգում, սիզին թարաֆընդտան վազը օլան ազվիեաթը հազգսըզ պանն իթմէքտէ օլմալը տըր... — Էվլէթ, Էլէն, սիզին պիլտիքլէրի. նիզ եալընդ շիւպհէ օլուպ, եէտինիզտէ իս. պաթընըզ եօգ տըր... Լաքին պու ագտը իզ. տիվաճ տէհշէթլի շէյ տիր... անըն իշին, իճրասը դապիլ օլամազ,

— Սիւտանա, տիւնեա իւզէրինտէ պու ագ. տը իզտիվաճա մանի օլաճազ եալընըզ պիրքի. շի վար տըր քի, օ տալի սէնսին... ֆիլվա. դը պէնիմ պիլտիքլէրիմ, շիւպհէ նէվինտէն շէյլէր տիրլէր, Լաքին սէնին իսպաթլարըն

վար տըր . . . — Մա՛րիան , ազի՛ղէմ Մարիան ,
պիւտիկին էսրարը արթըգ մէյտանա չըգար-
մագ լաղըմ տըր : — Պու պապտէ սէնի իսթիճ-
վապ իթմէ ք իւզրէ , քէսպի իֆագաթ իթմէ ք
լիկինէ պէքլէեօրտում : — Պու կիւն իսէ , ճէ-
վապ վիրմէկէ միւգթէտիրէսին : — Պինաէն
ալէյհ Շասլէն գօնաղընտա վագը օլան ճինա-
նէթի պիր ան էվվէլ մէյտանա չըգար , վէէ-
կէր մատմուլագէլ տը Լանի յասհիհէն ճինա-
նէթ սահիպէսի իսէ , եիւզիւնտէքի մասքէյի
աչաղը ա՛լ . . . — Վալիտէմին ինթիգամընը ալ-
մագ վէ րօթէյի տախի գուրթարմագ , սէնին
վաղիֆէն իգթիգասընտան տըր : — Բէճա վէ
նիեաղ իտէրիմ սանա , պու պապտէ արթըգ թէ-
րէտտիւտ իթմէ , — Էվվէթ , ֆամիլեամըլըն
նամուսու , վէ սէնին մուհապպէթ վէ ուպու-
տիեթին նամընա օլարագ , պու խուսուստա
սանա իթտիկիմ րէճանը րէտտ իյլէմէ : — Սէ՛օյ-
լէ . . . հէր նէ քի պիլիրսէն , պանա պէեան էթ :
— Բէ՛ք իյի , սէօյլէեէճէկիմ , — տէտի սա-
պըգ էմէքտար :

— Մուամմէ՛ր օլ :

— Էվվէթ , հագըգաթըհալի թէքմիլէն սէօյ-
լէեհէէկիմ , ֆագաթ Էլէ՛ն , սիղէ սէօյլէեէմէմ :

— Պանա սէօյլէեէմէ՞ղմիսին . . . նի՛շին :

— Չիւնքի գապիլ տէյիլ տիր :

— Եա քի՛մէ սէօյլէեէճէքսին :

— Մ . տը Լօթրիլէ . . . մէրգում հէմ ֆամիլ-
եանըղտան տըր , հէմ տախի նիշանընըղ տըր :
Պունտան գաթինաղար քէնտիսի առլիեէ նէ-

զարէթի մէմուրլարընտան օլտուղունտան , հէր շէյի եալընըղ օնա սէօյլէմէք իսթէրիմ . . . Կէլ սին պէնի տինլէսին , պագալըմ օնտան սօնրա րօժէ տը Շասլէն , Ատրիէն տը Լասնի իլէ իվլէնմէք միւրաւորնտա իտտաա իտէր մի :

Պու էսնատէ , խասթա պագան գասըն էճ . զախանէտէ թէտարիք իթտիրտիկի իլաճ էլինտէ օլտուղու հալտէ , ալտէթ իյլէտիկին . տէն , իլէն աեաղա գալգարագ ,

— Էօյլէ իսէ , պէն կիտիպ , Մ . տը Լօթրիլի պուլաեըմ , տէտի :

— Կէլսին , քէնտիսինէ պէքլէեօրում :

Կէնճ գըղ , սիւտանասընա սարըլտը , վէ պատէհու արապասընա ալտէթլէ , վարան սօգաղընտա նիչանլըսընն խանէսինէ կիթտի , վէ մէրգուսուն՝ ատիսեէ նէզարէթի տայիրէսինտէ օլտուղունու խապէր տլընճա , տէրհալտա . յիրէյի մէզպուրէեէ աղիմէթլէ , պիր գալաս վէսաթաթըլլա գարթընը Արման տը Լօթրիլէ կէօնտէլտի : Արման անինտէ , մէզպուրէնին քէնտի նէզտինէ կէթիրիլմէսինի էմր իյլէտիկինտէն , կէնճ նիչանլըսը օտասընա կիրտիկի ոըրատա , մէրգում տախի՝ մէզպուրէյի էնտի . շէ վէ իղթիրապ իլէ իսթիգպալ իտէրէք ,

— Սի՞ղ միսինիզ , աղիգէմ էլէն , սիզին պուրատա նէ՞ իշինիզ վար տըր , տէեու սիւալ իթտի :

— Արման , սիզի արամաեա կէլտիմ :

— Պէնի արամաեա՞ մը . . . — Պու հալինիզ պանա տէհչէթի մուճիպ օլուեօր , աճապա գօնագ տա սիր հա՛լ մը վագը օլտու :

— Սիդի գօնաղա կէօթիւրմէ ետ կէլմէյիպ ,
իլլա Մարիան ժիլպէրին խանէսինէ կէօթիւր-
մէ ետ կէլտիմ :

— Քէնտիսինի պու սապահ կէօրտիւնիւղ
միւ :

— Շիմտի մէզպուրէնին խանէսինտէն կէլի-
եօրում :

— Սիզէ նէ՞ սէօյլէտի :

— Պանա հիչ պիր շէյ սէօյլէմէտի . . . —
Մէրգումէ՝ անլաեամատըղում պիր սէպէպլէ ,
էսրարընը պանա պիլտիրմէք իսթէմէյիպ , գա-
նուն վէ հիւքիւմէթ վէքիլի օլմանըղլա , հէր
շէյի սիզէ սէօյլէմէք իսթէմէքտէ տիր :

— Հա՛յտէյին պիրլիքտէ կիտէլիմ . . . արա-
պանըզ պիրլիքտէ՞ մի տիր :

— Էվվէթ :

— Կէլին , էվվէլ էմիրտէ սիզի գօնաղա կէօ-
թիւրէյիմ :

— Խա՛յր , պէն տախի սիզին իլէ պիրլիքտէ
Մարիանըն խանէսինէ կիթմէք էֆքեարընտա-
եւմ :

— Պէնճէ՝ կէլմէսէնիզ , տահա իյի իտէրաի-
նիզ , հէմտէ Մարիան ժիլպէր սիզին սիւալլէ-
րինիզէ ճէվապ վիրմէքլիկի ըէտա իթմիշ օլ-
տուղու հալտէ , եինէ սիզին մուվաճճէհէնիզ-
տէ հիչ պիր շէյ սէօյլէմէք իսթէմէեէճէք տիր :

Էլէն՝ Մ. տը Լօթրիլին սէօղլէրի հազգուլ օլ-
տուղունու անլաեարազ ,

— Էյլէ իսէ , պէնի գօնաղա կէօթիւրիւ-
նիւղ , ֆազաթ Ալլահ պիլիւրքի , սիզի նէ՞ գա-
ն

տար սապրորդըզըլա պէքէնէճէյիմ, տէտի :

— Սիդ տախի բէք ալէա պիլիւրսինիզ քի ,
միւմքիւն մէրթէպէ սիւրաթլէ կէլիպ սիդի պու-
լաճաղըմ :

— Վէ հէր շէյի պանա թէքրար իտէճէքսի-
նիզ , տէյիլմի :

— Էվլէթ :

Արման՝ արապաճըեա, էվլէլա քէնտիլէրինի
Շասլէն գօնաղընա կէօթիւրմէսինի , վէ անտէն
եալընըզ քէնտիսինի Միւրօմէնիլ սօգաղընա
նագլ իյլէմէսինի էմր իյլէտի :

Մարիան , Բօթէնին՝ Ատրիէն տը Լասնիեէ
տիլտատէ օլմուշ օլմասը խապէրի ֆէվզէլատէ-
սինի իշիթմէքլէ , շէտիտ պիր հէեէճան հիսս
իյլէտիկինտէն , վէ եիւզնիւք իթմիշ օլտուղուն-
տան , թէքրար եաթաղա կիրմէեէ մէճպուր օլ-
մուշ իտի : Պունտան պաշգա , Արմանա սէյլէ-
եէճէկի շէյլէր խաթըրնա կէլտիկինտէ , իւզէ-
րինէ պիր ֆէնալըզ կէլմէքտէ իտի իսէ տէ ,
հազըգաթը հալի պէեան իթմէքտէն տէ թէ-
րէտտիւտ իթմէմէկէ գարար վիրտի :

Մ. տը Լօթըիլ խասթանըն եանընա վասըլ օլ-
տուղունտա , մէզպուրէ՝ էօթէտէն պէրու հա-
յիզ օլտուղու թէքիֆսիզլիկէ մաղրուրէն , կէ-
շիրմիշ օլտուղու խասթալըզ սէպէպիյլէ զա-
յիֆլանմըշ օլան էլինի մէրգումա տօղրու ու-
զաթտը , վէ քէլամա պիլիպլիտար :

— Հօ՛շ կէլտինիզ , մի՛ւսիւ Արման , պէն տէ
պիր ան էվլէլ սիդի կէօրմէքլիկի արղու իտի-
եօրտում , տէտի :

Միւստտաիի ումուսի մուալիմի գարեօլաեա
եագլաշարագ ,

— Աղի՛ղէմ Մարիան , խասթալըղընըդ աղըր-
ճա՞ մը օլտու , — տէտի , էլէնին սիւտանասընըն
«օլմուշ վէ զայիֆլէնմիշ օլան լէհճէսինէ աթֆը
նազար իտէրէք :

— Ա՛հ , էվվէթ , բէք աղըր օլտու :

— Ֆագաթ ամճա գըղըմ , կիթտիքճէ քէսպի
իֆագաթ իթմէքտէ օլտուղունուղու վէ եա-
գընտա պիւսպիւթիւն չիֆաեապ օլաճաղընը-
ղը պանա սէյլէտի :

— Հէնուզ բէք զայիֆիւմ , լաքին լագըրտը
իթմէեէ իգթիտարըմ վար տըր :

Արման՝ Մարիանըն խըղմէթինէ մէմուրէ օլան
գատընա պագմասընտա , մէզպուրէ պու պա-
գըչըն մանէասընը անլաեըպ , վէ միւսթաճէլ
պիր իշի պուլունտուղունու պէհանէ իտէրէք ,
պէր թագրիպ օտատան տիշարը չըգտը :

Մարիան իսէ , շու եօյտա քէլամա տէվպմ
էյլէտի .

— Մ. տը Լօ՛ժրիլ , էկէր արզու պուեուրուր-
սանըղ , պանա եագըն կէլինիղ , չիւնքի եիւք-
սէք սէսլէ լագըրտը իթմէքտէ հէնուզ եօր-
կունլուգ հիւս իթմէքտէյիւմ :

Արման , խասթանըն արղուսունա թէվֆիդ
հարէքէթ իտէրէք ,

— Պէնի պուրաեա կէօնտէրէն էլէն տիր . . .
պէսպէլի պանա պիւտիրէճէք վէխիւմ մատ-
տէլէրինիղ օլմալը տըր , տէտի :

— Ա՛հ , էվվէթ , զաթընըզա վէխիւմ . . . հէմ

դառնալով վերստին ի ֆատէլէրիմ վար տըր... — Անճաղ էվկէլ էմիրտէ շունու պանա սէօյլէյին քի, Մ. Բոժէ տը Շասլէն՝ հազըզաթէն Ատրիէն տը Լասնիյի սէվիեօ՞ր մու :

— Վազաա Բոժէ պանա, քէնտի մուհապ. պէթինին սըրընը աշմամը իսէ տէ, շուրասընը մուհազգազ պիլիրիմ քի, պու աշգ ու սէվ տա մէվճուտ տըր, հաթթա ճիտտի տիր :

— Ահապա մէրգում՝ պու մուհապպէթինի Մ. տիւզէ պիլտիրմէմիշ մի տիր :

— Էկէր պիլտիրմէմիշ տախի օլսա, եագըն տա պիլտիրէճէկինէ շիւպհէմ եօգ տըր :

— Օ հալտէ բէտէր իլէ էվլատ արասընտա տէհէթլի պիր հալ վազը օլաճագ տըր, — տէտի Մարիան էլլէրինի եէկտիկէրինէ գա. վուշտուրարագ :

— Նէ՞ կիպի տէհէթլի հալ, հէմ նի՞ին պէօյլէ պիր տէհէթլի հալ վազը օլսուն, — տէեու սիւալ իթտի միւտտաիի ումումի մուա. վինի :

— Չիւնքի Մ. տիւզ տախի մատմուաղէլ տը Լասնիեէ տիլտատէ օլմուշ տուր, վէ մէզպու. բէ անըն մաշուգէսի տիր :

— Պու սէօղիւնիւղ պէնճէ միւմքինսիւղ տիւր, — տէեու մուգապէլէ իթտի Մ. տը Լօթրիլ, — Մատմուաղէլ տը Լասնի ֆէվգէլա. տէ հիւսէնա օլմասըլլա, օլապիլիր քի տիւզ. պիլմէեէրէք, անըն կիւզէլլիկինէ հայրան վէ տիլտատէ օլմուշ օլսուն, ֆագաթ մէրգում, էհլի նամուստան օլտուղու ճիհէթլէ, էվլատ.

լարընըն վալիտէսի տաճա հէնուզ մէզարա կիր-
միշ օլտուղու սըրատա , քէնտի խանէսինտէ
զինաքեարլըգ իճրասընա ճիւրէթ իյլէեէճէկի
պէնճէ շայեանը գապուլ վէ թէսլիմ տէյիլ
տիր :

— Զաթէն պիչարէ գատընճըղազըն նէ՝ կիպի
ալչազ վէ խային էլլէր իլէ մէզարա գօնու-
տուղունու պիլսէնիզ . . . — տէաի Մարիան պօ-
ղուգ պիր սէտա իլէ :

Մ. տը Լօժրիլ գաշլարընը չաթարագ, շէօյլէ
սէօյլէտի .

— Իյղահաթ վագթը կէլտի , արթըգ շիւպ-
հէլի վէ անլաշըմազ քէլամլար լազըմ տէյիլ
տիր : — Սիզ պէնի չըղըրմըշ օլտուղունուզ հաւ-
տէ , իշթէ կէլտիմ . . . — Իմտի , կէօրտիւկիւ-
նիւզիւ , պիլտիկինիզի , եախօտ պիլիեօր օլ-
տուղունուղու զանն իյլէտիկինիզի սէօյլէյին
. . . — Իֆատաթընըզը խիթապ իտէճէկինիզ
ղաթ , սալթ իլէնին նիշանլըսը օլմաեըպ , առ-
լիեէ նէզարէթի մէմուրլարընտան պիրի տիր :

— Էվլէթ , էվլէթ , հէր շէյի սէօյլէեէճէ-
յիմ , շիւնքի ալչազճա գաթլու թէլէֆ իտիլ-
միշ օլան սէվկիւլիւ մատամըմըն ինթիգամը
ալընմասընը իսթէրիմ :

— Մա՛րիան , հէեէճանընըզը թէսկին իտիպ ,
պանա ճէվապ վիրին :

— Ալլահա ճէվապ վիրիեօր կիպի , սիզէ ճէ-
վապ վիրէճէկիմէ տայիր եէմին պիլէ իտէրիմ :

— Սիզ մատմուաղէլ տը Լաանիլի սէվմէեօր
մու իտինիզ :

— Սէվմէն օրտում, հաթթա քէնտիսինի թահ-
գիր պիլէ իտիե օրտում :

— Նիշին :

— Էվլէլա, հիսսի թապիմ պէնի օ
եօլա սէվգ իտիե օրտում, շէօյլէ քի մէզպուրէ-
նին՝ սէվկիւլիւլէրիմէ ֆէնալըգ իտէճէկինի
հիսս իթմէքտէ իտիմ : — Ազ վագըթ զարֆըն-
տա, Մ. տիւգիւն մէզպուրէեէ զիեատէճէ
պագըլար իթմէքտէ օլտուղունու, վէ օլխա-
պիսէնին տէ, մէրգում թարաֆընտան քէնտի-
սինէ վագը օլան կէօզ գըրքմալարընա միւ-
սաատէ իյլէտիկինի միւշահէտէ իյլէտիմ : —
Հասըլը Ատրիէն՝ մատամլմ՝ նէզտինտէ թէվէճ-
ճիւհիւնիւ արթըրտըգճա, պէն շիւպհէ իթ-
մէքտէ իտիմ, շիւնքի գալպինին քիւհնիւնիւ
քիթապ օգուրճասընա անլամադտա իտիմ :

— Ֆագաթ զանն ու թախմինինիզ նէ՞տէն
իպարէթ իտի :

— Չանն ու թախմինիմ շու իտի քի, մէգ-
պուրէ՝ մատամլմըն զէվճի գալպինտէ հասըլ
օլմուշ օլան աշգ ու մուհապպէթ տուլղուսունու
թահրիք իթմէքտէ, վէ տիւշէս օլմագ իշին,
մատամ տը Շասլէնին էօլմէսինէ սապըրըզլըգ-
լա պէքլէմէքտէ իտի :

— Պէօյլէ պիր շիւպհէ . . . — տէտի միւտ-
տաիի ումումի, վէ տահա լագըրալսընը իք-
մալ իթմէզտէն, Մարիան,

— Շիւպհէ տէյիլ, սահիհլիք տիր, շիւնքի
կէօզիւմ իլէ կէօրտիւմ . . . — տէեու մուգա-
պէլէ իթտի :

— Նէ՛կէօրաիւնիւզ :

— Ատրիէն տը Ղաճնինին՝ Մատէն քիլիսէ սինտէ տուա իթմէք պէհանէսիյլէ պիր սապահ գօնադտան տիշարը չըգտըղընը , վէ տիւգիւն տախի մէզպուրէնին արգասընտան կիթտիկիինի կէօրտիւմ : Էվվէթ , պու իքիսի գօնադտան չըգըպ , պիրիպիրլէրիյլէ պուլուշմուշար տըր , վէ քէնտիմին մէվճուտիեէթի նէ՛ գատար սահիհ իսէ , պու սէօյլէտիկիմին տախի օլ տէրէճէ սահիհ օլտուղունու իտտաա իտէրիմ : — () միւնասէպէթյէ , պէն , էմրի պապիրէթ խիլաֆընտա օլարագ , պաղը քէլիմէլէր աղղըմտան գաչըրաղղըմտան , գօնադտա աղիմ իխթիլաֆի վէ տէհչէթլի պիր մէնղարէ հասըլ օլմուշ , վէ պու եիւզտէն պէնիմ տախի գօնադտան թարտ ու թէպիտ իթմէքիկիմ իգթիզա իթմիշ տիր :

— Պուշարը պիլիեօրում , — տէեու մուգապէլէ իթտի միւտտաիի ումումի մուալինի , — վէ մէզքիւր մէնղարէ իլէ նէթիճէլէրի հագգընտա իզհարը էսէֆ տախի իյլէմիշիմ տիր , ֆագաթ շիմտիեէ գատար պու խուսուսա տէլիլ օլարագ , հիչ պիր իսպաթ օլմատըղընաբաղմէն , հայտէ ֆարշ իտէլիմքի , Ատրիէն՝ Մ. տը Շապէնին մաշուգէսի օլմուշ օլտուն , հալ պու քի պունտան , նպիր ճինասէթ վագը օլմուշ օլմասը նէթիճէսի չըգմազ :

— Տիւշէսին վէֆաթը էսնասընտա Ատրիէն տէնիլէն խապիսէ նէ՛րէտէ պուլունուեօրտը , — տէեու սիւալ իթտի շէտիտէն Մարիան :

— Գէնտի օտարն տա . . . նասըլքի պունու պիտտէֆաթ պէնիմ հուղուրում տախի իգրար իյլէմիշ տիր :

— Եալան սէօյլէմիշ . . . — Էյ Մ. տիւգ նէ՝ րէտէ իմիշ :

— Մէրգում տախի , ճիւզի միւտտէթ զայ պուպէթտէն սօնրա , քէնտի տայիրէսինէ չըգմիշ :

— Օ տախի եալան սէօյլէմիշ , . . — Պունլար իքիսի տէ , կապրիէլ կէչիտինէ նաղըր օլան գաբուտան տիշարը չըգըպ , սապահըն սաաթ պիրինտէ պիրլիքտէ , անլաեօ՛րմուսունուզ ՊիրլիքՏէ ավտէթ իթմիշլէր տիր : — Պէն իսէ եարը կիճէտէն էվլէլ , էթրաֆ՝ գաթը պիր սիս իլէ գաբըլ օլտուղու հալտէ , օրալարը գօլլան օրտում :

Արման՝ վիճուտինտէ պիր տիթրէմէ հիսս իտէրէք ,

— Նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ , տէտի :

— Հագըրգաթը հալի սէօյլէեօրում :

— Տիւգ վէ Ատրիէն իքիսի տախի գօնագտան տիշարտա օլուպ , պիրլիքտէ՞ մի ավտէթ իթտիլէր :

— Էվլէթ :

— Քէնտիլէրինի թանըտընը՞ մը :

— Շու էսնատէ սիզի նասըլ թանըեօր իսէմ , անլէրի տախի էօյլէ թանըտըմ . . — Վագաա կիզլէնմիշ իտիմ ամմա , հէր շէյի լաեղըլլա կէօրիւեօրտում . . — Պունտան պաշգա , Մ. տը Շապէնին սէսինի տէ իչիթտիմ :

— Գօնաղա նէղարէթ իթմէքտէ սիզճէ նէ՞
սէպէպ վար իտի :

— Պագ սօգաղընտա սաքինէ պիր խասթա-
եր պագմագտա օլտուղումտան, անըն նէգ-
տինտէն ավտէթլէ էվիմէ կիթտիկիմ սըրատա,
հավանըն սիսլի օլմասը սէպէպիյլէ եօլումու
ղայպ իթմէմէք իւզրէ, Թիւյերըինին պօեռնա
եիւրիւմէքտէ, վէ Բիվօլի սօգաղընըն քէմէր-
լէրի ալթընտան կէչմէքտէ իտիմ: Պէօյլէճէ
Պօասիւ տ'Անկլա սօգաղը քէօչէսինէ մուվասը-
լէթիմտէ, արգամտա պիր գօնագ արապասը-
նըն տուրտուղունու հիսս իյլէտիմ:

“ Կապրիէլ կէչիտինտէ անճագ էլլի ատըմ
ալմը իքէն, արգամտան պազը աեագ սէռլէ-
րի իչիթտիմ, վէ շօսէ եօլտան կէչիպ, աղաճ-
լար ալթընտան եօլումա տէվամ իյլէտիմ: Պու
արալըգ գալտըրըմտա հալէա աեագ սէսլէրի
իչիլիեօրտը :

“ Շասլէն գօնաղը պաղչէսի տիվարընըն գար-
շըսընա կէլտիկիմտէ, պէնիմիչին պիր թագըմ
խաթըրէլէրի համիլ օլան օլ պաղչէեէ աթֆը
նաղար իյլէմէք իւզրէ, տուրտում:

“ Գալտըրըմըն տիկէր թարաֆընտան եիւ-
րիւմէքտէ օլան շախս տախի պէնիմ տուրտու-
ղում վագըթ տուրտու :

“ Պէն մէրգումա պագտըմ... :

— Էլպէթթէ սիս օրթալըղը գարլատըղըն-
տան, մէրգումու կէօրմէմիշ օլմալըսընըգ...
տէտի Արման տը Լօթրիլ:

— Վագրաս մէրդումուն սիմասընը իյիճէ կէօ-
րէմէտիմ իսէ տէ , ուզուն պոյլու , վէ միւքէմ
մէլ սուրէթտէ թագընըպ թագըշտըմըշ պիր
քիմնէ օլտուղունու բէք ալէա ֆարգ իթտիմ :

— Շիւպհէսիդ տիւգ օլմուշ օլմալը տըր :

— Խա'յր , տիւգ տէյիլիտի : — Հէր հէ հալ
իսէ , պաղչէ գաբուսունուն քիլիտինէ պիր
անաթար վազ իտիլտիկինի իշիթտիմ : Իշպու
գաբու աչըլըպ , իչէրիեէ պիրի կիրտի , վէ ար-
գատան տաթի գաբուեու գաբատը :

— Էյ սօնրա' . . . — տէեու սիւալ իթտի
միւտտաիի ումուսի մուալինի , մէգքիւր զա-
րիպ հիքեաեէտէն միւթէէսսիր օլարագ :

— Սօնրասը շուքի , — տէեու տէվամ իյլէ-
տի Մարիան , — օրատա պէքլէտիմ . . . ամմա
նէ՞ գատար պէքլէտիկիմի պիլմէմ , զիրա տա-
գըգալար պանա դաեէթ ուզուն կէօրինիւ
եօրլարտը : Պատէհու պաղչէ գաբուսու թէք-
րար աչըլարագ , չախսը մէճհուլ տիշարը չըգ-
տը , վէ գարանլըգտա զայպ օլտու :

Արման տը Լօթրիլին գուլագ թօղլարընտա
սօղուգ պիր թէր հասըլ օլարագ :

— Տէվամ իտինի'գ , չախսը մէրդումուն զայպ
օլմասընտան սօնրա , սիզ նէ՞ եաբտընըղ , տէտի :

— Ղաեէթ միւզտարըպ օլտուղում ճիհէթլէ ,
գօնաղըն գաբուսունու չալըպ , կէօրտիկիւ
միւ օրատա նազլ իյլէմէք նիյեէթիյլէ , Սէնթ-
Ոնօրէ վարըշընա կիթտիմ իսէ տէ , Մ . տը Շաս-
լէնտէն գօրգտուղումտան , պիր տիւրլիւ ճէ
սարէթ իտէմէտիմ :

«Պատէհու Կապրիէլ Կէչիտինէ ավտէթլէ , սապահըն սաաթ պիրի րատտէլէրինտէ Մ. տիւգ իլէ Ատրիէն տը Լասնինին պիրլիքտէ ավտէթլէրինի Կէօրիւպ , օլ վադըթ հէր շէյի անլատըմ : Շէօյլէ քի , օ ալչադ գըզ՝ զայիֆ իլ ֆիքիր օլան իհթիեարը , աչգ ու մուհապ պէթ իւղէրինէ Կէօրիւշմէք պէհանէսիյլէ գօնադտան տիշարը չլգարտըղը սըրատա , մէգ պուրէ թարաֆընտան պու պապտէ մայիւմաթը օլան գաթիլ , գօնադա կիրմիշ , վէ սէվ կիւլիւ մատամըմը թէլէֆ իյլէմիշ օլմագ Կէրէք տիր : »

Մարիան ժիւպէր պուրաճըգտա քէլամընը քէստի , վէ Արման տը Լօթրիլ պու էսնատէ տիւշինմէքտէ օլտուղունտան , եաթագ օտա սընըն խալըսը իւղէրինտէ Էլէնին պուլմուշ օլտուղու հապ խաթըրնա Կէլտի , վէ օլ անէ տէկին ֆիքրինտէքի շիւպհէլէր , սահիհիք րէնկի քէսպ իթմէկէ պաշլաեարագ , մէրգում տէլիգանլը աեադա դալգսը , վէ սատըգ էմէքտարա խիթապէն ,

— Մարիան , պանա սէօյլէտիկինիղ պու շէյլէրի , միւսթէնթիգ հուղուրունտա տախի թէքրար իթմէհէ հաղըրմըսընըղ , տէտի :

— Սէվկիւլիւ մատամըմըն ինթիգամընը ալմագ իւզրէ , հէր շէյէ հաղըրըմ : Շիմտի սիղ տախի պէնիմ կիպի անլաեօրսունուզ քի , տիւշէս տը Շասլէն գաթլ ու թէլէֆ իտիլմիշ տիր , լաքին Էլէնէ , բէտէրինի՝ գաթիլին շէրիքէսիյլէ պիրլիքտէ Կէօրմիւշ օլտուղումու սէօյլէ :

մէք դապիլ օրմատըղընը , զանն իտէրիմ քի
սիզ տախի թաստիգ իյլէրսինիզ :

— Էվվէթ , Էվվէթ :

— Հէմ պու հարէքէթիմ սիզճէ տախի շայ-
եանը թագտիր տիր , տէյի՛ն մի :

— Օնա նէ՞ շիւպհէ : — Հէր նէ հալ իսէ ,
Մա՛րիան , եազընտա սիզին իլէ թէքրար կէօ-
րիւշմէք իւզրէ , շիմտիլիք հօշճա դալըն :

— Էվվէթ , միւսիւ Արման , եազընտա թէք-
րար կէօրիւշէլիմ :

Միւտտաիի ումումի մուալինի , Էլէնին սիւ-
տանասըյլա թօգալաշըպ , տիշարը չըգտը :

15

Օգուեանլարըմըղա պէեան իթտիկիմիզ մու-
հավէրէ՛ Միրօմէնիլ սօգաղընտա վուզ ու պուլ-
տուղու սըրատա , Սէնթ-Օնօրէ վարըշընտաքի
զօնագտա տախի աթիտէքի վուզ ուաթ վազը
օրմագտա պուլոււնմուշ տուր : Շէօյլէ քի , Րօ-
ժէ՛ աշգ ու սէվտասընը բէտէրինէ պէեան իյ-
լէյիպ , թաուավուր իթտիկի ագտը իգտիվա-
ճը հագդընտա մուվաֆֆադաթընը թէմէննի
իյլէմէք իւզրէ , իւշ տէֆա մէրզումուն օտա-
սընա կիթմէք իսթէտիկի հալտէ , Մ. տը Շաս-
լէն իւշ տէֆասընտա տախի Էվլաուընը նէղտի-
նէ գապուլ իթմէմիշ խտի :

Շէտիտ պիր աշգ ու սէվտա տուլղուսունա
միւպթէլա օլանլար իչին պու հալ թէհամմիւ-

իւն խարիճինտէ պուլունտուղունտան , մէր-
դում տէլիգանլը տախի , քէնտի քէնտինէ ,

— Բէտէրիմին եասագ էմրինի տախի տին-
լէմէնէրէք , հէր հալտէնէզտինէ չըգըպ , առէ-
մի մուվաֆֆադաթ ճէվապը պիլէ ալսամ եինէ
իֆատաթըմը արզ ու պէնան իյլէնէճէյիմ , —
տէաի , վէ ֆիլվագը կիտիպ բէտէրինին տայի-
րէսի գաբուսունու չալմասընտա , օտա խըզ-
մէթքեարը գաբուեու աչտը , վէ Բօթէ , Ֆը-
րանսօանամընտա օլան մէրզումխըզմէթքեարա ,

— Պու կիւն բէտէրիմնա՞սըլ տըր , — տէեու
սիւալ իթմէսինտէ , խըզմէթքեար ,

— Էսէֆ իտէրիմքի , պու կիւն բէտէրի-
նիդ հէր վագըթտան զիեատէ թասալը վէ միւ-
քէտտէր օլտուղունտան , քիմնէյի գապուլ
իթմէք իսթէմէմէքտէ տիր , — տէեու ճէվապ
վիրտի :

— Էվլատլարընը տա՞մը գապուլ իթմէեօր :

— Մ. տիւզ պու պապտէ քիմնէյի միւս-
թէննա թութմանօր :

— Հալպու քի պէնի գապուլ իթմէսի լա-
զըմ տըր , զիրա քէնտիսինէ իֆատէյի մախ-
սուսէմ վար տըր , — Իմտի , քէնտիսիյլէ կէօ-
րիւշմէք իսթէտիկիմի խապէր վէր :

— Պէն Մ. տիւզիւն էվամիրի խիլաֆընտա
հարէքէթ իտէմէմ :

— Միւսթաճէլ վէ մուհիմմ պիր մատտէտէն
տուեը քէնտիսիյլէ կէօրիւշմէք իսթէտիկիմի
սէյլէրսէն , բէտէրիմ սանա աֆվ իտէր :

— Լաքին Մ. Բօթէ . . .

— Իշպու իֆատէմի իճրա իթմէնի սանա էմր
իտիեօրում. . . — տէտի տէլիգանլը ամիր պիր
սէտա իլէ :

Խըղմէթ. քեար մուվաֆֆագաթ իտիպ , տիւ.
գիւն^ը պուլունտուղու սալօնա կիրտի , վէ պիր
տագըգա կէչինճէ , իհթիեարը մէրգումուն
եիւքսէք սէտա իլէ ,

— Եալընըզ գալմագ , վէ քիմնէ թարաֆըն.
տան թաճիզ օլունմամագ իսթէրիմ , — տէեու
պաղըրտըղը իշիտիլտի :

Բօժէ պու սէսի իշիթտիկինտէ , ֆրանսա.
նըն ավտէթինէ պէքլէմէքսիզին , սալօնուն
գաբուսունու աչտը , վէ գաբունուն էչիյի իւ.
զէրինտէ տուրտու :

Տիւգ տը Շապլէն , թէհտիտավէր սուրէթտէ
կէօղլէրինի մախտումունա տօղրու աթֆ իլէ ,

— Սէնին պանա գարչը օլան շու իթաաթ.
ըզլըղըն տահա նէ^ը գատար վագըթ տէվամ
իաէճէք տիր , տէտի :

— Էֆէնտի բէտէր , իսթէեէրէք սիզէ գար.
չը իթաաթսըզլըգտա պուլունմաեօրում , —
տէեու ճէվապ վիրտի Բօժէ , — Էվվէթ , սիզէ
պօրճու օլտուղում բիաեէթի աղիմէյի ու.
նութմամըչըմ տըր , վէ ասլա ունութմաեաճա.
ղըմ տըր , վէ էկէր մանէասը անլաչըլաման
պիր հառագ էմրինիզ խիլաֆընտա հարէքէթ
իտիեօր իսէմ , ասլա վագըթ զայպ իթմէեէ.
րէք , սիզին իլէ կէօրիւշմէքլիկէ իհթիեաճըմ
օլտուղու իչին տիր :

— Նէ^ը իսթէեօրսուն :

— Էվվէլա արդու իտէրիմքի , մուհավերէ-
միդի քիմնէ իշիթմէսին :

— Էյյէ իսէ , իչէրի կի՛ր , վէ իֆատէն հէր
նէ իսէ , մուխթասարէն պէեան է՛թ :

Բօժէ սալօնա կիրտիկինտէ , Մ. տը Շասլէն
գաբուեու արգատան գաբատը :

Մէրգում տէրիգանլը , քէմալ հայրէթլէ
բէտէրինէ տիգգաթ իթմէքուէ օլուպ , տէօրթ
կիւնտէն պէրու մէրգումուն թէպէտտիւլիւ
օլ տէրէճէ տէհչէթլի օլմուշ իտի քի , ատէ-
թա թանըլմազ պիր հալէ կէլմիշ իտի տէնիլսէ
ճայիզ տիր :

Մէրգում իհթիեարըն կէօղլէրի սօլմուշ օ-
լուպ , կէօզ գօվուգլարը իչինտէ ատէթա
ղոյպ օլմագտա օլտուգլարը կիպի , էթրաֆը
տախի մօր պիր տէյիրմի իլէ իհաթա գըլլն-
մը , վէ սագալը նիգամըզ թարղտա պիւլիւ-
եիւպ , հասըլը լէհճէսի գօրգունճ պիր հալ
քէսպ իթմիշ իտի :

Տիւգ տը Շասլէն շու հալինտէ , հէր նէվի
կյշ ու իչրէթէ վէ զէֆք ու սէֆաեա միւպթէ-
լա օլան ատէմլէրէ պէնզէյիպ , Բօժէ՝ բէտէրինի
կէօրտիկիւնտէ , աճըեարագ :

— Էֆէնտի բէտէր , բէք չօգ միհն ու մէ-
չագգաթ իչինտէ պուլունուեօրսունուզ , տէ-
յի՞ մի , տէտի ըիգգաթամիզ պիր սէտա իլէ :

— Պէն սիգէ հիշ պիր շիքեայէթ իտիեօր-
մուեում :

— Խալը , շիքեաեէթ իթմէեօրսունուզ , լա-
քին լէհճէնիզտէն բէտէրինիզ անլաշըլըեօր :

Տիւգ ճէվապ վիրմէներէք օթուրտու, վէ
իքի էլլէրինի անլընա կէօթիւրիւպ, միւլահա-
զա իտիեօր կիպի պիր էյեամ սիւքիւթ տուր-
տու, վէ սօնրա պիրտէն պիրէ քէլամա պիւ
իպթիտար,

— Պէնիմ բէյ վէ մուվաֆֆապաթըմ օլմա-
եարադ, օտամա կիրտին, վէ պու պապտէ,
պանա պէեան իտէճէք մուհիմի պիր թէպի-
զաթըն օլտուղունու պէհանէ իթտին, — իմտի
իֆատէն հէր նէ իսէ, չարուգ վէ մուխթառա-
րէն սէօյլէ՝ տէտի:

— Էֆէնտի բէտէր, մալիւմիւնիւզ օլմադ
կէրէք տիր քի, պէն մէնսուպ օլտուղում ա-
լաեա ալտէթ իթմէեճէյիմ, զիրա գաթի
պիր մէէզունիյեթէ մուատիլ օլարադ, թէճ-
տիտի մէէզունիյեթէ իյլէտիմ:

Մ. տը Շասլէն պու խուսուստա վաղիֆէսիզ-
լիք ալէամէթի իպրադ իթտի, չիւնքի էվլա-
տընըն մէնսուպ օլտուղու ալաեա ալտէթ իտիպ
իթմէմէսինէ, քէնտիտինճէ էհէմմիեթլի պիր
մատտէ կիպի պադմաեօրտը:

— Էֆէնտի բէտէր, պէն էվլէնմէք իսթէ-
րիմ, — տէեու տէվամ իթտի էլլէնին գարըն-
տաշը:

— Էվլէնմէք մի . . . պու սիննինիզտէ՝ մի . . .

— տէեու մուգապէլէ իյլէտի տիւգ:

— Վադաա հէնուզ բէք կէնճ իսէմտէ, էօմ-
րիւն նէ՝ օլտուղունու անլամըշ, հաթթա պիր
ազ տա սուի իսթիմալ իթմիշ օլտուղումտան,
քէնտիմի իտարէեէ միւգթէտիր օլտուղումու

ղանն իթմէք տէյիմ, Պինապէրին պիր թազըմ
էսասսըզ զէֆք ու էյլէնճէլէրէ թապի օլմագ-
տան իսէ, քեամիլ վէ վազիֆէչինասս պիր ֆա-
միլեա բէտէրի օլմագ իսթէրիմ: — Պունուն իչին
իսէ, սիննիմ բէք կէնճ սաեըլմագ, սիզ նէտէր-
սինիզ, էֆէնտի բէտէր:

Հանրի տը Շասլէն՝ էվլատընըն մէզքիւր սէօզ-
լէրի թահթընտա կիզլի պիր ֆիքիր մէսթուր
օլտուղունու հիսս իլէ տիթըրէտի, վէ մէրգու-
մա պիր աթֆը նազար իթտիքտէն սճնրա,
պաշընը աշաղըեա էյտի, վէ ճէվապէն տախի,

— Հագգըն վար տըր, վէ էկէր սէն քէնտի-
նէ կիւվէնիեօր իսէն, պու պապտէ էֆքեարը-
նը թահսին պիլէ իտէրիմ. . . — Սէն պիր պիւ-
յիւք իսմի համիլ օլտուղուն կիպի, պու տէֆա
վալիտէնտէն գալմըշ օլան միրասս տախի սա-
հիպ օլաճագսըն. . . Պինաէն ալէյհ, աթիգ
պիր սսըլզատէ ֆամիլեասընա մէնսուպէ օլան
վէ հիշ օլմագ իսէ, սէնին սէրվէթին տէրէճէ-
սինտէ սէրվէթէ մալիքէ պուլունան կէնճ պիր
գըզ իլէ էվլէնէպիլիրսին, տէտի:

— Պէնիմ սէվտիկիմգըզ, պէնիմ թարաֆըմ-
տան հիշ պիր կիւնա թէնէզզիւլ վագը օլմա-
եարագ, քէնտի իսմինի Շասլէն ֆամիլեասը
իսմինէ ըապթ իտէպիլիր իսէ տէ, չէնկին օլ-
տուղունու զանն իթմէմ, տէտի րօժէ:

— Սէվտիկին գըզ մը, — տէեու պէեան իյ-
լէտի տիւգ իսթիղըապլա, — տիմէք օլուր քի
ղաթէն սէն պիրինէ ալէագա իթմիշսին:

— Էվվէթ, էֆէնտի բէտէր:

— Բարիսէ ավտէթ իտէլիտէն պէրի՞ մի :

Բօժէ պաշը իլէ մուվաֆֆադաթ ալէա-
մէթի իպրազ , վէ իլավէթէն տախի ,

— Սղիղէ վալիտէմին թախսիս իյլէտիկի կէնճ
պիր գըղա ալէադա իթմիշիմ , վէ անընլա էվ-
լէնէճէյիմ , տէտի :

Իքինճի տէֆա Մ. տը Շասլէն պաշընը գալ-
տըրըպ , էվլատընա աթֆը նազար իյլէտի , վէ
Եիւքսէք սէտա իլէ ,

— Վալիտէն սանա կէնճ պիր գըղմը թախ-
սիս իյլէմիշ . . . ֆադաթ միւթէվէ ֆիեէյի մէղ-
պուրէ պանա պու կիպի թասավվուրաթընտան
ասլա պահս իթմէմիշ տիր , տէտի :

— Սիղէ պահս իտիպ իթմէտիկինի պիլմէմ ,
էֆէնտի բէտէր , լաքին պիլիրիմքի վալիտէմ
պանա պէօյլէ պիր թավսիեէտէ պուլունմուշ
տուր :

— Պու պապտէ սանա մէքթո՞ւպ մու եաղ-
մըշ տըր :

— Էվլէթ , էֆէնտի բէտէր , վէֆաթը իւ-
թէ կէլտիկինտէն իքմալ իտէմէմիշ օլտուղու
մէքթուպընտա պանա պէօյլէ պիր թավսիեէ
իթմիշ , վէ մէքթուպը մէզպուրու իսէ , եա-
թաղընըն եանընտա պուլմուշում տըր :

— Նասըլ օլուեօր տա , պու մէքթուպտան
պէնիմ խապէրիմ օլմաեօր :

— Իշպու սէօյլէտիկիմ մէքթուպ պանա խի-
թապէն եազըլմըշ տըր : — Պունտան գաթինա-
զար , վալիտէմին պանա թախսիս իթմիշ օլ-
տուղու գըղը տա կէօրտիւմ , վէ կիւղէլլիկի վէ

խալիսէթի, վէ սիզին տէ քէնտիսինէ համի վէ տօսթ օլտուղունուզ, վէ հիւրմէթ վէ թէվէն, հիւհիւնիւզէ շայեսթէ կէօրմիւշ պուլունտուղունուզ իշին քէնտիսինի սէվտիմ:

Մ. տը Շասլէն, գալպի միւզտարըպ օլտուղուն վէ էլլէրի տիթրէմէ.քտէ պուլունտուղուն կիպի, կէօզլէրի տախի աթէշ միսիլլու գըզարմըշ օլաւագ, պիրտէն պիրէ աեաղա գալգտը, վէ գապա պիր սէտա իլէ,

— Համիսի վէ տօսթու օլտուղում, վէ վալիտէնին տէ, հիյնի վէֆաթընտա սանա զէվնէ օլմագ իւզրէ թախսիս իյլէմիշ պուլունտուղուն կէնն գըզ քիմ օլուեօր, տէեու սիւալ իթտի:

— Օգո՛ւեունուզ, էֆէ՛նտի բէտէր:

Բօժէ՝ օգուեանլարըմըզըն մալիւմիւ օլան գուսուր մէքթուպու տիւգէ թագտիմ իթտի կի սըրատա, իհթիեարը մէրգում պաշտան աեաղընա գատար տիթրէեօրտը, չիւնքի մէքթուպը մէգքիւր, հէր նէ գատար քէնտիսինէ պիր սէօզ խիթապ իտէմէշ իտի իսէ տէ, պունունլա պէրապէր տէհչէթլի պի էսրարը միւհթէվի օլտուղունու անլամագտա իտի:

Պէօյլէնէ Հանրի տը Շասլէն, միւթէվէֆիկէ զէվնէսինին թահրիւթընա աթֆը նազար իլէ, միւնտէրիճաթընը թէքմիլ օգուեուննա, պիւթիւն վիճուտիլլէ սարսըլտը, վէ եանագլարընըն սարարմըշ բէնկի գըզարըպ, պօղուլմամագ իշին տախի գրավաթընը պօղազընտան չըգարտըղընտան, օղլու Բօժէ, բէտէրինին պու հալինտէն շաշըրարագ:

— Նէ՞ օլուեօրսոունուղ, էֆէ՛նտի բէտէր, ատէթա սիզտէն գօրգուեօրում. իսթէրսէնիզ, եարտումա ատէմ չըղըրաերմ, տէտի :

— Ատրիէն տը Լասնի սէնին զէվճէ՞ն մի օլա՝ ճագ տըր . . . — տէտի տիւզ տիչլէրինի սըգա՝ րագ, սէն պէօյլէ պիր զաննա զահիպ օլտուղիւն իչին ագլլնտա խիֆֆէթ օլտուղու կիպի, պէն տախի, պու սէօյլէտիկին շէյին իհթիմալ տէն պուլունտուղունու վէսվէսէ իթտիկիմ իչին ագլու ֆիքիրճէ նօգսանիյեթիմ վար տըր . . . — խա՛յր, պունու սանա եազան՝ վալիտէն տէյիլ տիր :

— Վալիտէմ եազմըլ օլտուղունու բէք ալէա թաստիգ իտէպիլիրսինիզ, չիւնքի օգուտուղունուղ մէքթուպ՝ անըն էլ եազըսը տըր, — տէեու ճէվապ վիրտի րօթէ հայրէթի ոանիյեթ պէ սանիյեթ արթարագ :

— խա՛յր, պունու սանա եազան վալիտէն տէյիլ տիր տիեօրում, անլաեօրմուտուն, տէտի Մ. տը Շասլէն թահգիրամիզ պիր թարղտա, վէ հիտտէթ ու զազապլա մէքթուպու եըրթըպ, բարչալարընը տախի աեադարը ալթըն տա չըղնատը :

Րօթէնին բէնկի պիւթիւն պիւթիւն սարարպպ :

— Նէ՞ եաբըեօրսոունուղ, էֆէ՛նտի բէտէր, տէտի :

— խաթըրէսինին պիլէ միւնտէֆի օլմասը լաղըմ կէլէն պիր էսէրի մահվ ու նապէտիտ դըլլեօրում . . . սէն Ատրիէն իլէ էվլէնէճէք սին հա՛ :

— Լաքին նի՛չին էվէնմէ յիմ, էֆէ՛նտի բէ-
տէր :

— Քէնտիսինի սէվիեօ՞րմուսուն :

— Էզճան ու տիլ սէվէրիմ :

— Ֆազաթ մէղպուրէ սէնի սէվաիեօ՞ր մու :

— Սէվիեօր օլտուղունու պանա սէօյլէտի :

— Սանա սէօյլէտի՞ մի :

— Սէօյլէմէեէ հազգը եօ՞գ մու տուր : —

Մէրգումէ սէրպէսթ տէյի՛լ մի տիր :

Տիւգ՝ հիտտէթ ու զազապլա բէֆի սէտա
իտիպ, էվլատընըն պօղաղընա գատար սըչրա-
տը, վէ պիլէ.քլէրինտէն թութուպ,

— Սագըն պիր տահա, սէնի սէվիեօր օլտու-
ղունու թէքրարլամահասըն, — տէտի սէրթ
վէ վահչիճէ պիր սէտա իլէ, — էվվէթ, պիր
տահա պու սէօղիւ թէքրարլամահասըն, եօգ-
սա սէնի էօլտիւրիւրիւմ... անլաեօրմուսուն,
էօլտիւրիւրիւմ սէնի :

— Պէնի էօլտիւրի՞ւրմիւսիւնիւզ, — տէեու
թէքրար իթտի րօթէ քի, քէնտիսինին զահիրի
իւլքիւնէթի իլէ իհթիեարըն շիտտէթ ու հիտ-
տէթի արասընտա բէք պիւյիւք ֆէրգ միւշա-
հէտէ օլունուեօրտը, — էֆէ՛նտի բէտէր, պիր-
տէն պիրէ ագլընըզա նէ՞ կիպի տիվանէլիք
իլլէթի արըզ օլտու :

— Նէ կիպի տիվանէլիք իլլէթի արըզ օլ-
տուղունու մու սօրուեօրսուն... — էօյլէ իսէ,
պիլիշ օլ քի, էվվէ՛թ, պէն տիվանէյիմ, վէ
սէնին կիպի, աչգ ու սէվտա տիվանէսիլիմ...

— Ա՛հ, սէն Ատրիէնի սէվիեօրմուսուն, վէ

պունու պանա սէօյլէմէկէ կէլիշսին... —
Հայտէ, տէֆ օլ շուրատան, տէֆ օլ տիե-
րում, եօգսա թէքրար սէօյլէեօրումքի, սէնի
էօտիւրիւրիւմ... Էվլէթ, եալընըզ պու տէ-
ֆալըք սանա աֆվ իթմէքտէյիւմ, լաքին Ատ-
րիէն իլէ էվլէնմէեէճէքսին :

— Էվլէնմէճէյիւմ, էֆէ'նտի բէտէր :

— Տէֆ օլ շուրատան տիեօրում... կէօրմէ-
եօրմուսունքի, էլլէրիւմ պիր սիլահ արաեօր,
վէ գանըմ տախի պէյնիմէ չըգաեօր : — Տի-
վանէ վէ ահմադ սէ'ն տէ, կիւեա մէրգումէ
սէնի սէվիեօրմուշ, վէ սէն իսէ պունու պանա
սէօյլէմէեէ կէլիշսին, պանաքի, անըն իշին
տիվանէ օլուեօրում... — Տէֆ օլ շուրատան :

Պու տէֆա տախի տէլիգանլընըն եիւղիւ
սարարարադ վէ վիճուտի տիթրէեէրէք,

— Սի'զ մի, սի'զ մի, էֆէ'նտի բէտէր, մէր-
գումէյի սէվիեօրսունուզ, տէտի նէֆրէթլէ :

— Էվլէթ, սէն նա'սըլ սէվիեօր իսէն, պէն
տախի էօյլէ սէվիեօրում... Հէմտէ մէզպու-
րէ պէնիւմ օլաճադ տըր. անլաեօրմուսուն,
քիմսէնին օլմաեըպ, սալթ պէնիւմ օլաճադ տըր
... — վա'յ օնուն հալինէքի, պէնիւմ եօլու-
մա սէտտ չէքմէք իսթէր... — Էկէր սէն
պէնիւմ րադիպէմ իսէն, պունտան պէօյլէ
էվլատըմ տախի օլամազսըն... Էվլէթ պէն
ֆամիլեամը տախի ինքեար կէլիպ, անճադ
աշգ ու սէվտաեա ինանմադտաեըմ... Տէֆ օլ
շուրատան :

— Էֆէ'նտի բէտէր, էկէր ճէսարէթինիլ

վար իսէ, պէնի էօլտիւրիւնիւզ, լաքին շու-
նու պիլմիշ օլունուզ քի, պէն Ատրիէնի սէվէ-
րիմ, վէ Ատրիէն տախի պէնի սէվմէքտէ տիր,
— տէնու ճէվապ վիրտի Բօժէ սօվուզ գան
իլէ :

Տիւզ, հիտտէթ ու զաղապը տէրէճէյի նի-
հաեէեէ վարմըշ օլտուղունտան, օղլունու պօղ-
մադ իչին պօղաղընտան թութմադ իսթէտի
իսէ տէ, տէլիգանլը՝ վագաա շիտտէթլէ տէ-
յիլ, անճագ. պիր տէրէճէ գուլվէթլէ բէտէ-
րինին գօլլարընտան թութտուղունտան, մէր-
ղումուն հարէքէթինի տուրտուրտու, վէ քէ-
լամա տէվամ պիրլէ :

— Հէնուզ թէսլիմի բուհ իթմիշ օլան վալի-
տէմին խաթրը իչին սիզէ աֆվ իտէրիմ, լաքին
գալպինիգտէ թէվէլլիւտ իթմիշ օլան մուհապ-
պէթ՝ վալիտէմ հագգընտա պիր հագարէթ
օլտուղունտան, անըն գիքրի ճէմիլինի թահ-
գիր իթմէքտէ, վէ էօյլէ զանն օլունմագտա
տըր քի, սիզ՝ քէնտի նիեէթի ֆասիտէնիգի
իճրա իթմէք իչին, սապըրսըղլըգլա զէվճէնի-
ղին վէֆաթընա պէքլէմէքտէ պուլունմուշսու-
նուզ տըր, հալպու քի Ալլահըն ինաեէթիյլէ,
նիեէթի մէգքիւրէնիգ իճրա իտիլէմէեէճէք
տիր : — իշթէ, էֆէ՛նտի բէտէր, պու տէտիկի-
մի աուլա խաթրընըտան չըգարմաեըն, տէտի :

— Սո՛ւս օլ, սո՛ւս օլ... բէտէրինէ վաճիպ
օլտուղուն հիւրմէթ վէ բիաեէթտէ գուսուր
իտիեօրսուն, — տէտի իհթիեար ամիր պիր
սէտա իլէ :

— Էվվէթ, էֆէնտի բէտէր, սուս օլաճաղըմ, վէ սիղին էվլատընըղ օլտուղումու հէր վագըթ խաթըրլադաճաղըմ, ֆագաթ Ատրիէն տը Լաննի տէ պէնիմ զէվճէմ օլաճագ տըր :

Թամ պու էսնպտէ եանընտաքի օտատան Արման տը Լօթրիլին շու սէօղլէրի սէօյլէտիկի իշիտիլտի :

— Մ. տիւգիւ կէօրմէք իսթէրիմ... պէնիմ իչին եասագ եօգ տուր :

Այնի վագըթտա դարու տըր աշըլլայ, բօժէ տախի բէտէրինին գօլլարընը գօյ վէրտիկին տէն, իհթիեարը մէրդում թագաթսըղ պիր հալտէ պիր իսկէմլէեէ ղթուրտու, վէ բօժէ, դըղգարընտաշընըն նիշանլլսընը կէօրիւնճէ,

— Արման, նէ՞ տիրօ, եիւղիւն պիւսպիւթիւն թէպտիլ օլմուշ... նէ՞ վագը օլտու, — տէեու սիւալ իթտի :

— Մ. տիւգ իլէ կէօրիւշմէք իսթէրիմ — տէտի Արման, հէեէճանընտան նաչի սէսի տիթրէեէրէք :

— Հէր նէ իսէ, պանա տախի սէօյլէյին :

— Եալընըղճա քէնտիսիյլէ կէօրիւշմէք իսթէրիմ :

— Եալընըղճա՞մը, տէյի թէքրարլատը իհթիեար չաշըրարագ :

— Էվվէթ, միւսիւ տիւգ :

— Էօյլէ իսէ, տօ՛սթում, իշթէ պէն կիտիեօրում, — տէտի բօժէ, քէմալ իլթիրապիլէ վէ եէնի պիր մուսիպէթ վուգու պուլտուղթու նու տէրունէն հիսս իտէրէք :

— Էվփէթ , սէն Կիթ , Կլէրտէ սէնի թէքրար
կէօրիւրիւմ :

Էլէնին գարննաշրժ՝ բէտէրի հուզուրուն
տա թէվաղու իտիպ տիշարը չըգտըղընտա ,
միւսաւանի ումուսի մուսվինիյէ տիւգ գարշը
պէ գարշը գալալար : Պու սըրատա պիրինճի
սի . քէնտի ֆէվգէլատէ հէնէճանընը սէթր իտէ .
մէտիկի կիպի , իքինճիսի տախի պաշընը էյ .
միշ , կէօղէրի թէքրէնմէքտէ պուլունմուշ , վէ
տօտաղը սարգըլմըշ օլտուղու հալտէ , զանն
իտէրսին քի պէյինճէ պիր զաաֆէթի նապէ .
հանիւնէ տիւշար օլմուշ իտի :

Հէրնէ հալիսէ , Արման տը Լօժրիլ պիրտէն
պիրէ քէլամա աղաղ պիրլէ ,

— Մի'ւսիւ տիւգ , պէնի տինլէնօ՞րմուսու
նուլ , եախօտ պէնի տինլէմէք հալինտէ՞ միսի .
նիլ , — տէնու սիւալ իթտի :

Իհթիւտար , թէք իլէ ըսլանմըշ օլան անլընը
սիլիպ ,

— Տի'նլէնօրում . . . տի'նլէնօրում . . . տէ
նուճէվապ վիրտի , վէ Արման իսէ , շու եօլտա
քէլամա պաշլատը .

— Պէնտէնիլ , մատամ տիւշէսին ագրապա
սընտան պուլունմամլա , քէսպի ֆախր իտէրիմ ,
վէ շիմտի իսէ , մատմուսաղէլ տը Շապէնին նիշան .
լըսը օլտուղում , վէ եաղընտա մէզպուրէ իլէ
թէէհիւլ իտէճէկիմ հալտէ , տիմէք օլուր քի ,
ֆամիլեանըղա ալիտ օլան հէր խուսուս իլէ իշ .
թիլալ իթմէք , վէ էկէր պիր նամուսսուղուգ
կէօրիւր իսէմ , ֆամիլեանըղը օ նամուսսուգ

լուգտան գուրթարմագ, հէմ հագգըմ վէ հէմ տախի վաղիֆէմ իգթիղասընտան տըր :

Իհթիեարըն սօլմուշ օլան կէօղլէրի իչինտէ պիր գըղարթըլըգ հասըլ օլարագ :

— Նամուսուլո՞ղ մու, — տէեու թէքրար-լատը :

— Էվվէթ, նամուսուլուգ . . . վագաա տի-հանըմտան չըգան պու քէլիմէ պիր աղ սէրթճէ իսէ տէ, պու ճիւմլէ իլէ պէն եինէ պու սէօ. զիւմիւ կերի ալմամ : — Մատամ տը Շասլէնի գապրիսթանա կէօթիւրտիւկիւմիւզ կիւն, Էլէն՝ Պըզանսօնտան բէք կէճ կէլէրէք, ճէնա. զէ ալայընտա հաղըր պուլունամամը, վէ գօ. նագտա, վալիտէսինին թէյլիմի բուհ իթմիշ օլտուղու օտատա եալընըգ գալընճա, միւթէ. վէֆիեէյի մէզպուրէնին վէֆաթը հագգընտա պիր թագըմ տէհշէթլի շիւպհէլէր մերգումէ կէնճ գըղըն գալպինի վէ ֆիքրինի իսթիլա իթմիշլէր տիր : — Հաթթա մէզպուրէ քէնտի էֆեարընը ալէնէն վէ սիղին հուզուրունուգ-տա տախի պէեան իյլէտիկինտէ, պէն տախի հաղըր պուլունմուշումտըր : — Սիղիսէ, քէմալ հիտտէթլէ Էլէնի սիւքիւթէ մէճպուր գըլա. րագ, սիղին թահթը նէղարէթինիզտէ օլան պիր էվին իչինտէ ապա վէ գաթա ճինաեթ վուգու պուլմատըղընը գավիէն պէեան իթ. միշսինիզ տիր :

— Օլկիւնիւ ագվիեաթ թահթընտա պու-լունան գըղը սիղ տախի պէնիւմ կիպի միւտա. ֆաա իտիեօրտունուզ : — Պունունլա պէրապէր

իշպու խանէ տէրունինտէ ճինաեէթ վուգու
պուլմատըղընը օլ վագըթ նա'սըլիտտաա իտի-
եօրտում իսէ, պու կիւն եինէ իտտաա իտէ-
րիմ, — տէեու մուգապէլէ իթտի Մ. տը Շաս-
լէն :

— Մի'ւսիւ տիւղ, պու պապտէ պիլտիկի-
նիզ նէ՞ տիւր, — տէեու սիւալ իթտի պիրտէն
պիրէ տէլիգանլը :

16

Արմանըն պու տէհչէթլի սիւալի հէր նէ գա-
տար իհթիեար տիւգիւ շաչըթտը իսէ տէ, պու
ճիւմլէ իլէ տախի մէրգում ճէվապ իթասընա
հաղըրլանտը, ֆագաթ Մ. տը լօժրիլ օլ պապ-
տէ միւսաատէ իթմէեէրէք, վէ քէնտիսի քէ-
լամընա տէվամ իտէրէք :

— Էվլէթ, օլ կիւնիւ ազվիեաթ թահթըն-
տա պուլունան գըզը, սիզին կիպի, պէն տա-
խի միւտաֆաա իթտիմ, չիւնքի պէն տախի
մէզպուրէյի պիր մէլէքէ զանն իտիեօրտում,
հալպու քի պու կիւնքի կիւն միւտաֆաա իթ-
մէք չէօյլէ տուրսուն, քէնտիսինի իթհամ
տախի իտէրիմ, տէտի :

— Մատմուաղէլ տը լասնիյի՞ մի իթհամիտի-
եօրսունուղ... — տէտի Հանրի տը Շասլէն,
տէլիգանլընըն սէօզիւնէ իթիրազ իտէրէք :

— Էվլէթ, սիզին մաշուգէնիզի իթհամ ի-
տիեօրում :

Իհիթիեար պու սէօղլէրի իշիտինճէ , քէէննի պիր դուվլէթ վէ ճէսարէթ քէսպ իթմիշ տիր կիպի , գավի պիր սէտա իլէ ,

— Իշթէ պու տախի եալան տըր . . . պու տախի իթթիրա տըր . . . — Ղարաղու ատավէթի նիզ սիզի քէօրլէթիեօր . . . — Մատմուաղէլ տըր Ղասնի ասլա պէնիմ մաշուգէմ տէյիլ տիր , վէ օլմամըշ տըր . . . — Հաթթա մէրգուսէ՝ սիզին հիւրմէթ վէ բիաեթթինիզէ տախի լաերգ վէ շաեթսթէ տիր , տէտի եիւքսէք սէտա իլէ :

Արման իսէ , քէլամա տէվամ իտէրէք ,

— Խայր , աշգ ու սէվտա սիզի քէօրլէթիեօր . . . — Ատրիէն տըր Ղասնի՝ մատամ տիւշէսին եէրինէ կէշմէք իւզրէ , պիր թարափտան անըն վէփտթը թէտարիքեաթթըյա մէշղուլ օլտուղու սըրատա , տիկէր թարափտան տախի սիզի՝ գուրտուղու տուզաղա տիւշիւրմիւշ տիր :

— Եալան տըր . . . եալան տըր . . . — տէտի տիւգ :

— Էօյլէ իսէ , նիճին , մատամ տիւշէսին վէփաթ իթտիկի կիճէ , ագշամին սաաթ օն պիրինտէ , կապրիէլ կէշիտինէ նազըր օլան դաբուտան չըգարադ գօնաղը թէրք , վէ նա՞սլլ օլուեօր քի , սապահըն սաաթ պիրինտէ , այնի դարուտան վէ մատմուաղէլ տըր Ղասնի իլէ պիրլիքտէ գօնաղա ավտէթ իթտինիզ :

Տիւգ , պիւսպիւթիւն բուսուլաեր շաշըրպ , վէ եէկէնինին եիւզիւնէ պագմաեա տա արթըգ ճէսարէթ իտէմէտիկինտէն , անընը իքի էլլէրի իշինէ ալտը , վէ ճէվապէն ,

— Էվվէթ . . . սահիհ տիր . . . պէն մեզպու-
րէյի սէվիեօրտում . . . վէ սէվտիկիմի՝ էվիմ-
տէն տիշարըտա պուլուշարադ , քէնտիսինէ
սէօյլէմէք իսթէեօրտում . . . վագասա տա մէր-
դումէ պէնիմլէ պիրլիքտէ կէլտի . . . լաքին
քիպարղատէլիք նամուսուսում իւղէրինէ եէ-
մին իտէրէք , տէրիմ քի , քէնտիսի պէնիմ
մաշուգ էմ (մէթրէս) տէյիլ տիր , տէտի :

— Տիմէք տիր քի , սիղ անըն հիյլէ վէ տու-
զաղընա գարըլմըշ իտինիլ :

— Հիյլէ վէ տուզաղընա՞ մը գարըլմագ . . . —
տէեու թէքըրլատը Մ. տը Շապէն , կէօղլէ-
րինի Սըման տը Լօթրիլէ չէվիրէրէք :

— Էվվէթ , հիյլէ վէ տուզաղընա գարըլմըշ-
սընըղ օ ալչադ մախլուգուն քի , էսնայի դայ-
պուպէթրինիդտէ իչէրիեէ պիր գաթիլ վէ ճանիլի
կիրտիրմէք իչին , պէր թագրիպ սիզի եվ-
տէն տիշարը չըդարթմըշ , վէ սիզ՝ մատմուս-
ղէլ տը Լասնի իլէ աշդ ու սէվտա իւղէրինէ
կէօրիշտիւկիւնիւղ սըրատա , պիր ատէմ գա-
րանըդտա գօնաղա կիրիպ , մատամ տիւշէսի
թէլէֆ իթմիշ . . . :

Հանրի պու տրա պիւթիւն վիճուտիլլէ տիթ-
րէմէքտէ օլուպ , ինսան սէսինէ ասլա միւշա-
պիհ օլմաեան պիր սէտա իլէ ,

— Պու սէօյլէտիքլէրինիզէ իսպաթլարընըզ
վա՞ր մը տըր , տէեու սիւսլ իթտի :

— Էվվէթ , շիմտիքի հալտէ մանէվի իսպաթ-
լարըմ՝ վար տըր , վէ եագընտա մատտի իւ-
պաթլարըմ տաթի օլաճագ տըր :

Տիւգ, պիւսպիւթիւն շաշըրարագ,

— Էկէր հագըգաթէն պիր ճինաեէթ վագը
օլմուշ իսէ, — քի պէն պունա էլան ինանա-
մաեօրում, — օ հալտէ հագըգըմտա ճանի վէ
դաթիլ իլէ իշթիրաք իթմիշ օլմագ թէօհմէ-
թի՞ մի ազվ վէ իսնատ իտիլէճէք տիր, տէեու
սիւալ իթտի:

— Խայր, սիղին հագըգընըզտա հիշ պիր գա-
պահաթ ազվ վէ իանատ օլունմաեաճագ տըր
... — վադաա պէն, մատամ տը Շասլէնին ին-
թիգամընը ալաճագ իսէմ տէ, պու սըրատա
սիղին իսմինիզին թէլէֆֆիւզ օլունմասը խու-
սուսունտա տախի սագընաճաղըմ... — Էվ-
վէթ, էօլմէք տէրէճէսինտէ պուլունան վա-
լիտէլէրի նէգտինտէ իճրայի ֆէսատ վէ խա-
պասաթէ ճիւրէթ իթմիշ օլան պիր ֆիթնէէն-
կիզ դըզա տիլտատէ օլմուշ օլմանըզտան խա-
պէրտար օլմագ կիպի պիր նամուսուզլուգ վէ
քէտէրտէն էլէնի վէ րօժէյի սագընտըրաճա-
ղըմ: — Էվվէթ, միւսիւ տիւգ, պու պապտէ
սիւքիւթ իտէճէյիմ, լաքին տէյիլ քի սիղին
իչին, իլլա էվլատլարընըղ իչին սիւքիւթ իտէ-
ճէյիմ:

Ալման տը Լօժրիլ պու լաֆղլարը իրատ իթ-
տիքտէն սօնրա, ահէսթէ ահէսթէ գաբուեա
տօղրու իլէրլէտի, վէ գաբուեա վասըլ օլա-
ճաղը սըրատա, տուրուպ արգաճընա տէօնտիւ:

Պու էսնատէ զանն իտէրսին քի տիւգ՝ մէր-
գում տէլիգանլընըն օրատա պուլունտուղունու
կէօրմէեօրտու: Իհթիեարը մէզպուրուն կէօզ-

լէրի տալկըն տալկըն գալա գալմըշ օլուպ, տօ-
տագլարը իսէ, հէր նէ գատար գըմըլտանընթօր-
լարտը իսէ տէ, տիհանընտան պիր քէլիմէ պի-
լէ չըգմանթօրտը: Հասըլը Հանրի տը Շասլէնին
շու սըրատա քէսպ իթմիշ օլտուղու հալ, հէմ
գօրգունն, վէ հէմ տախի ըիգգաթամիզ պիր
հալ օլտուղունտան, միւտտաիի ումուժի մուա-
վինի ֆիքրինտէն,

— Պագ պիր քէրրէ մուղիրը աշգ ու սէվտա
ինսանը նէրէլէրէ գատար սէվգ իտիեթ, տէ-
տի, վէ պատէհու էլէնին սալօնունա տօղրու
իլէրլէտի քի, պու էսնատէ՝ մէզպուրէ տախի
մէրգումու սապըրսըզլըզլա պէքլէեթօրտու:

Էլէն՝ նիշանըսընըն կէլտիկինի կէօրտիւկիւն,
տէ, իսթիգպալինէ կիտէրէք,

— Պիր գաշ տագըգատան պէրու, բէտէ-
րիմ իլէ միւզաքէրէտէ օլտուղունու անլատըմ
— տէտի, վէ իլավէթէն տախի, — Մարիանը
կէօրտիւնիւղ միւ, — տէեու սիւալ իթտի:

— Էվլէթ, ազիղէմ էլէն, կէօրտիւմ:

— Սիղէ շայեանը թէէսսիւֆ շէյլէր խապէր
վիրտի, հաթթա ճինաեթի վագըանըն իս-
պաթլարընը տա իրաեթ իթտի, տէյի՛ մի:

Մալիւմիւմիւզ օլտուղու իւզրէ, Արման տը
Հօթրի՛ Մ. տը Շասլէնին տախի իլհագիյեթթի
պուլունան օլ տէհշէթպախշ էսրարը խօտ պէ
խօտ թահգըգ իթմէք իսթէտիկինտէն, օլ
պապտէ էլէնէ տօղրու մալիւմաթ վիրմէմէյի
ֆիքրինէ գօյտու: Պինապէրին մէրգումէնին
սիւալինէ ճէվապէն,

— Էսէֆ իտերիմքի, մա'տմուաղէլ, Մա-
րիան պանա հիչ պիր շէյ իսպաթ իտէմէտի,
տէտի :

— Նա'սըլ, հիչ պիր շէյ իսպաթ իտէմէտի'
մի : — Լաքին վալիտէմին թէսլիմի բուհ իթ-
տիկի կիճէ գօնաղըն պաղչէսինտէն իչէրիւնէ
պիր ատէմ կիրմիչ օլտուղունու քէնտիսի պա-
նա սէօյլէտի, — տէեու մուգապէլէ իթտի
կէնճ գըլ :

— Վագաա մէզպուրէ՝ պաղչէսէ պիր ատէ-
մին կիրտիկինի պանն, հաթթա քէնտի կէօղ-
լէրիլէ կէօրմիւշ օլտուղունու տա իտտաա իտի-
եօր, հալպու քի օ կիճէ Բարիսին հէր թա-
րաֆը գաթը պիր սիս իլէ գաբը պուլունտու-
ղու թագաիրտէ, հէր շէյի աշիքեարէն կէօրմիւշ
օլմասը գապիլ մի տիր : — Շիւպհէսիլ գապիլ
տէյիլ տիր : — Պունտան գաթինազար մէր-
գումէ՝ իֆատէլէրինի իսպաթ լարչա թէէյեիտ
իտէմէտիկինտէն, շահատէթի՝ հիւքիւմէթ նէզ-
տինտէ միլթէպէր թութուլամաղ :

— Տիմէք օլուրքի, վալիտէմին ինթիզամը
ալընամանաճապ տըր, — տէեու պէեան իլլէ-
տի կէնճ գըլ իզհարը էսէֆ իտէրէք :

— Սիլ պանա էմին օլունուղ, ազի'գէմէլէն,
— տէտի միւտտաիի ումումի մուալլինի, —
էկէր հագըգաթէն պիր ճինանէթ վուգու
պուլմուշ իտէ, ֆայիլինի ետիսօտ ֆայիլլէրինի
ճէզաուղ պրադաըրմանաճաղըմ : — Վագաա
շիմտիքի հալտէ շիւպհէ իչինտէյիմ ամմա,
սիլէ եէմին իտերիմքի, էր եա կիճ հագըգա-

Թը հալի մէյտանա չըգարաճաղըմ, վէ իշպու-
հալլ օլունմազ մուամմանըն հալլինէ՝ մուվաֆ-
ֆադ օլաճաղըմ. . . — Իմտի սապըրլը վէ ճէ-
սուր օլուն, վէ Մարիանա վիզլիթա վիրմիշ օլ-
տուղումու, նէ՛ տիւղէ վէ նէ՛ րօժէնէ սէօյլէ-
մէյլին :

— Սիզ օլ պապտէ միւսթէրիհ օլուն, ֆա-
գաթ բէտէրիմի նա՞սըլ պուլտունուզ :

— Բէտէրինիզին տէրմանսըզլըզը վէ էսէֆա-
միզ հալի, պէնի զիեատէսիլէ միւթէէսսիր վէ
միւքէտտէր գըլտըլար :

— Բօժէ տախի անըն եանընտա իտի. . . քէն-
տիսինի կէօրտիւնի՞ւզ միւ :

— Խա՛յր, չիւնքի պէն բէտէրինիզին նէզտի-
նէ կիրէր կիրմէզ, րօժէ տիշարը չըգտը :

Ուրման տը Լօժրիլ, հէր քէլիմէտէ եալան
սէօյլէմէնէ մէճպուր օլտուղու իչին, իշպու մու-
հավէրէտէն թաճիզ օլարադ, պիր գաչ տագը-
գա սօնրա, նիշանլըսըյլա թօգալաշըպ, Միրօ-
մէնիլ սօգաղընա պվտէթ իթտի, վէ էլէնին սիւ-
տանասընա, քէնտիսինէ սէօյլէտիկի շէյլէրի,
էմիի ճէտիտէ տէկին հէր քէստէն կիզլի սագ-
լամասընը թէնպիհ իթտիքտէն, վէ Մարիան-
տան պունա տայիր սէօզ ալտըգտան սօնրա,
մէրգու մէնիննէզտինտէն մուֆարադաթ իյլէտի :

* * *

Բօժէ՝ բէտէրի նէզտինտէն այրըլտըգտան
սօնրա, մէրգումուն զարիպ իգրարը իւզէրինէ
քէնտիսինտէ վագը օլան հալ իւզէրինէ պիւ

նիսպէ սիւքիւնէթ իւզրէ պուլունտու : Մէգ-
քիւր իհթիեարըն ինանըլմեաճազ պիր քիւս-
թախըզլա էվլատընըն ըագիպի օլտուղունու
պեւան իթմէսի, մէրգոււմ տէլիգանըլեա, տէհ-
շէթաէն զիեատէ նէֆրէթի մուճիպ օլուեօր-
տու : Պու ճիւմլէ իլէ տախի եինէ բէտէրինի
բէք տէ թագպիհ վէ թայիւպ իթմէեէրէք :

— Բէտէրիմ՝ պէ յնինն մուվազէնէսինի զայպ
իթմիշ օլմալը տըր , — տէտի քէնտի քէնտինէ
— էվվէթ , էվվէթ , մէրգոււմուն զարիպ պա-
գըշարը , ուեար ույմաղ սէօզլէրի վէ պիրտէն
պիրէ հիտտէթ ու զազապ քէսպ իթմէքիւք
ալէամէթլէրի , ազլընտա զաաֆէթ վէ խիֆ-
ֆէթ էսէրի պաշլամըշ օլտուղունու կէօսթէ-
րիեօրլարտը . . . Պիր մէճնունտան իսէ , պուն-
տան զիեատէ շէյ պէքլէնիլէմէզ : Պու հալուէ
անըն պանա մուվաֆիթագաթ կէօսթէրմէեէճէ-
կի տէրքեար օլսւպ, պէն՝ իգթիզա իտէն մուա-
մէլաթը բէսմիեէյի իճրա իտէրէք , մագսէտի-
մէ խօտ պէ խօտ իրէպիլիրիմ : — Էվվէթ , վա-
լիտէմին սէվտիկի վէ քէնտի գըզը թէսմիեէ
էյլէտիկի Ատրիէնի սէվէրիմ . . . Ատրիէն պէ-
նիմ զէվճէմ օլաճազ տըր :

Տէրհալ Բօժէ Էլպիսէսինի կիյինտի , վէ գօ-
նադտան տիշարը չըզըպ , Ֆլանտրէն պուվա-
ըննա կիթտի :

Պլանշըն խանէսինտէ վուգու պուլան մէն-
զարէլէրտէն պէրու տէօրթ կիւն կէշմիշ օլուպ
իշպու տէօրթ կիւն զարֆընտա , Պլանշ հիշ
պիր գարար վիրէմէմիշ իտիւ Անճազ թէք կէօզ-

լինին թէհտիտաթը հասէպիլէ, իքի տէֆա
քէնտի խանէսինէ կէլմիշ օլան Բօթէյի գա-
պուլ իթմէեէ ճէսարէթ իտէմէտիքտէն պաշ-
գա, մէրգուսուն քէնտիսինէ եազմըշ օլտուղու
մէքթուպա ճէվապ տախի վիրէմէմիշ, իտի,
Պունունլա պերապէր շու տախի սահիհ տիր քի,
մէզպուրէ՝ տիւզէ տախի մէքթուպ եազմատը:
Հալպու քի ֆօսարօեա, իթաաթընըն իսպա-
թընը ֆիլիէն կէօսթէրմէք իւզրէ, երկիրմի
տէօրթ ստաթ զարֆընտա, Դօմբանս սօգա-
ղընտաքի սէյֆիէեէ կիթմէսի տէ լազըմ՝ կէլ-
տիկինտէն, մէրգուսմէ՝ քէնտիսինին բէտէրի
օլտուղընը պէեան իտէն օշախսըն բէնչէի էսա-
րէթի թահթընտա հազըզաթէն թազեիդ օ-
լունմագտա իտի իսէ տէ, պունունլա պերա-
պէր իշպու էսարէթ բէնչէսինտէն գուրթուլ-
մագ իշին, նէ՛ պիր վասըթա վէ նէ՛ տախի
պիր իմքեան կէօրէպիլիեօրտը:

Պինաէն ալէյհ օտասը խըզմէթճի գատընը
կէլիպ, Մ. Բօթէ տը Շասլէնին կէլմիշ օլտու-
ղունու, վէ քէնտիսինին հուզուրունա չըզմագ
իւզրէ ֆէվգէլատէ իսրար իյլէտիկինտէն, նէ՛
եօլտա ճէվապ վիրէճէկինի սէօյլէտիկինտէ,

— Բօթէ՞ մի տիր . . . պէլքի մէրգուսմ պանա
սէլամէթ թարիզինի կէօսթէրի, — տէտի Պը-
լանշ քէնտի քէնտինէ վէ մէսէրրէթլէ: Պա-
տէհու աշիքեարէն, — սէօյլէ Մ. տը Շասլէնէ
քի, սալօնա պուրուսուն, պիր ազտան պէն
տախի քէնտի եանընա կէլիրիմ, — տէեու պէ-
եան իյլէտի:

« Պլանչ, այնպե՛ս պագըպ, վէ սաչլաթընը իս-
թէտիկի կիպի տարմատաղըն պիր հալէ գոյ-
տուգտան սօնրա, տէլիգանլընըն նէզտինէ
կիթմէք իւզըէ աչաղընա էնտի :

Բօժէ՝ մէրգումէեէ տօղրու իլէրլէյիպ, կէնճ
գըղ թարաֆընտան քէէննի մուխալիֆէթ իտի-
լիրճէսինէ կէսաթէրիլէն մուգավէմէթէ ըաղ-
մէն, մէղպուրէնին էլլէրինտէն թութտու, վէ
աչգ ու սէվտաեա միւպթէլա օյանլարըն իրատ
իթտիքլէրի թարգտա պիր լիսան իլէ :

— Ատրի՛էն . . . ազիզէմ Ատրի՛էն, ագըպէթ
սիդի թէքրար կէօրմէք իգպալինէ նայիլ օլ-
տում : — Պունտան տէօրթ կիւն էվվէլ սիզպա-
նա էւրըն կէօրիւշիւրիւզ տէմիշ իտինիզ : Հալ
պուքի ֆէրտասը կիւն գաբունուզու գաբալը
պուլտում, վէ օնտան սօնրա իքի տէֆա տահա
կէլտիմ իսէ տէ, եինէ մաղհարը գապուլ օլա-
մատըմ : — Սիզէ մէքթուպ տախի եաղտըմ, վէ
պիր ճէվապընըզը ալմագ իգպալինէ նայիլ օլա-
մատըմ : — Պիլմէմքի, պու հարէքէթինիզ
սէպէպ նէ՞ տիր, տէտի :

— Տօ՛ւթում, սէպէպինի՞ մի անլամագ իս-
թէեօրսունուզ, — տէեու մուգապէլէ իթտի
սախթէ Ատրիէն, — սէպէպի շու տուրքի, սի-
զին գալպինիզի վէ պէնիմ գալպիմի ինճիտէ-
ճէկիմի պիլէրէք, քէնտի քէնտիմէ գարշը
ուղրաչմագտա իտիմ : Սիզ պէնի սէվիեօր-
սունուզ, պէն տէ սիզի սէվէրիմ, Հալպուքի
սիզի կէօրմէք վէ սիզին աչգ ու սէվտա սէօղլէ-
րինիզի տինլէմէք պանա տէհչէթ վէրիեօրտը :

— Լաքին պու պիր տիվանէլիք տիր :

— Խոյր , տիվանէլիք տէյիլ , ագըւըւըգ տըր . . . Միւսթագպէլ պէնի գօրգութուեօր : Վագա սիզին եանընըտա պուլունտուգճա , ղաեթ մէսուտ օլաճաղըմը , վէ պիւթիւն տէրտ ու միհնէթլէրիմի ունուտաճաղըմը պիլիեօրըմ , ֆագաթ պիր քէրրէ սիզ՝ մուհապպէթինիղտէ գուսուր իտէրսէնիզ , վայ օնտան սօնրա պէնիմ հալիմէ . . . օ հալտէ էօլմէք՝ պէնիմ իչին տահա էվլէա սաեըլաճագ տըր :

— Ատրիէն , պէն՝ սիզէ օլան աչգ ու մուհապպէթիմտէ ասլա գուսուր իթմէեէճէյիմ :

— Սահիօհ մի սէօյլէեօրսունուզ :

— Սիզէ օլան մուհապպէթիմ նէ տէրէճէ սահիհ իսէ , պու սէօղլիւմ տախի օլ գատար սահիհ տիր :

— Պէնի տսյիմա սէվէճէ՞քմիսինիզ :

— Սօն նէֆէսիմէ գատար սէվէճէյիմ :

— Էկէր պանա հագարէթ օլունուր իսէ , պէնի միւտաֆաա տախի իտէճէքսինիզ , տէյիլ մի :

— Սիզի միւտաֆաա իթմէմլէ , քէնտիմի միւտաֆաա իթմիշ օլաճաղըմ , չիւնքի սիզ պէնիմ ղէվճէմ օլաճագսընըզ :

— Զէվճէնիզ մի օլաճաղըմ :

— Օլպապտէ չիւպհէ՞մի իտիեօրսունուզ :

— Պէն սիզին իչին չիւպհէ իթմէեօրում , քէնտի պախթ ու թալէիմ իչին չիւպհէ իտիեօրում . . . Ահ , պախթիեար օլմագ պէնիմ գատէրիմտէ օլ գատար նատիրէն վուզ ու պուլ-

մուշ տուր քի . . . էօյլէ դանն իտիեօրում քի, պէն
մուշիրր պիր երլտըզ աթընտա աօղմուշում տըր,
վէ սիզի սէվմէ քտէ օլան պիչարէ վէ էօքսուզ
գըզա Շասլէն իսմինի վիրմէք իչին, սալթ միււ
րատընըզ քեաֆի տէյիլ տիր, Սիզ տախի
պիլիրսինիզ քի, մատմուաղէլ էլէն պէնիմ'տիւշ-
մէնիմ' օլմասըյլա, ապէնի քէնտիսինէ գըզգա-
րընտաշ մադամընտա ֆապուլ իթմէքլիկի ըէտտ
իյլէնէճէք տիր, — Պունտան պաշգա, պագա-
լըմ բէտէրինիղին մուվաֆֆադաթընը տախի
իսթիհսալ իտէպիլէճէճմիսինիզ :

Պու սօն քէլիմէլբրի պախթէ Ատրիէն թէ-
լէֆֆիւլ իթտիկի սըրատա, իզհար իյլէտիկի
հէնէճանընըն սէթքինէ մուվաֆֆադ օլամասը,
վէ Ռօժէ իսէ, քէսիք պիր սէտա իլէ,

— Բէտէրիմ'մի, ա'հ բէտէրիմտէն պահս
իթմէյինիզ, տէտի :

— Նի'չին :

— Խալիսէթ իւզրէ սիզ շունու պանա սէօյ-
լէյին քի, տիւգիւն սիզի սէվտիկինի պիլմէեօր-
մուսունուզ :

— Մէրգում պունու սիզէ սէօյլէտի' մի, տէ-
տի Պլանշ քէմալ տէհչէթլէ :

— Էվլէթ, պանա սէօյլէտի, վէ լաքին սիզ
պէնտէն կիլլէեօրտունուզ :

— Պիր իհթիւարը քէնտի էվլատը մուվաճ-
ճէհէսինտէ իթհամ' իտէպիլի'ր մի իտիմ', —
Խա'յր, խա'յր, պու գապիլ տէյիլ իտի : — Լա-
քին մատամ'քի, Մ. տը Շասլէն քէնտիսին շու-
հալինի իգրար իթմէքլիկէ հիճապ իթմէմիշ :

էօյլէ իսէ , հէր շէյի , հաթթա իյի անլաշըլա-
մաարդընտան վէ իյի մանէա վիրիլէմէտիկին-
տէն , պէնիմալէյհիմտէ պուլունմասը միհհ-
թէմէլ օլան հէր շէյի սիգէ պէեան իտէճէյիմ :

Պու էմնատէ , Պլանշըն կէօզ գաբագլարը
ալթընտա դարիպ պիր գըղարթըրզ բարչա-
մադտա օլուպ , օլ շէյթանի մախլուգ տէօրթ
կիւնտէն պէրու տիւշիւնիւպ պուլամատըլը
պիր չարէյի պիր սանիյեէ գարֆընտա պու-
տու , եանի էսարէթ զինծիրինի գըրըպ , Բիէր
թէտօնուն բէնչէի զուլմունտան գուրթուլմագ
իւզրէ ֆիքրինտէ պիր թէտպիր հուսուլինէ
մուվաֆֆագ օլտու : Վադաա պու թէտպիր՝
մահիրանէ օլմասըյլա , մուծիպի տէհչէթ իտի
իտէ տէ , պունունլա պէրապէլ Պլանշ՝ հիչ պիր
թէհիքէյի իշ եէրինէ գօյմաեարագ , մագսէ-
տէ տօղրու եիւրիւեէն մախլուգլարտան օլ-
տուղունտան , Բօթէյի պիր սէտիր եանընա
կէօթիւրիւպ , վէ քէնտիսինին կէնծիք վէ կիւ-
ղէլիք տույղուլարըյլա մէրգումու ճէլպ իտէր-
ճէսինէ եանընտա օթուրարագ ,

— Եանըմտա օթուրուպ , պէնի տինլէյինիզ
ֆագաթ պանա պագմաեընը , չիւնքի էկէր
կէօղէրինիզին պանա աթֆ իտիլմիշ օլտուղու-
նու հիսս իտէր իսէմ , լագըրտը իթմէկէ ճէ-
սարէթիմ գալմազ , տէտի :

— Սիւպհան Ալլահ , պանա տիեէճէկինիզ
նէ՞ տիր , տէեու սիւալ իթտի տէլիգանլը :

— Սիգէ սահիհլիկի , եանի տէհչէթլի պիր
էպար սէօյլէեէճէկիմ : — Վալիտէնիզին վէ-

Ֆաթ իթտիկի կիճէ, պէն՝ Մ. տիւգ իլէ պիր-
լիքտէ գօնաղըն խարիճինտէ պուլունուերօր-
տում:

— Գօնաղըն խարիճինտէ . . . տիւգ իլէ պիր-
լիքտէ . . . վալիտէմին վէֆաթ իթտիկի կի-
ճէ՝ մի . . . տէեու թէքըաղատը րօժէ տիթրէ-
եէրէք, լաքին պանա էօյլէ կէօրիւնիւեօր քի,
ֆէնա պիր տիւշ կէօրիւեօրում:

— Խայր, տիւշ կէօրմէեօրսոււնուգ, նաւը
քի պու տէտիկիմի սիզ տախի անլաեաճագը-
նըղ: — Մ. տը Շասլէն՝ տէրունինտէ քէնտի-
սինի սէվմէքտէ օլան վէ իֆֆէթ ու իսմէթիյ-
լէ մէմտուհէ պուլունան ղէվճէսինին թէսլիմի
րուհ իթմէքտէ օլտուղու խանէսի հագգընտա
հիւրմէթ վէ ըրաեէթի օլմաեարագ, աշգ ու
սէվտա սայիգասըյլա պէնի գօլլամագտա պու-
լունմուշ, վէ պէն տախի գաթիէն քէնտիսինէ
ճէվապ վիրմէք իսթէտիկիմտէն, պիր կիճէ
մէրգում իլէ կէօրիւշմէքիկի գապուլ իթմիշ,
եախօտ տահա տօղրուսու մէզքիւր միւլագա-
թա պէն սէպէպիեէթ վիրմիշ, վէ իշպու միւ-
լագաթտա, աշրգտան աշրղա, հաթթա նէ-
զաքէթ խիլաֆընտա օլարագ, հարէքէթի վա-
գըասընըն նէ՝ տէրէճէ եօլսուգ վէ միւնասէ-
պէթսիգ, վէ ասըլգատէ պիր քիմնէեէ եագըշ-
մազ օլտուղունու սէօյլէմիշիմ տիր: — Տիւգ
վագաա պու հալի անլաեօր կիպի կէօրիւնմիւշ
վէ լաեըգ օլտուղում հիւրմէթ ու ըրաեէթտէ
գուսուր իթմէեէճէկինի վատ իթմիշ իսէ տէ,
վատընը թուլթմուշ օլտուղունու պիլմէմ, վէ

պիւմէնէ տէ հիշ պիր վագրթ ճէսարէթ իտէմէմ :

“Յէրտասը կիւն, պէնի թանթը հիմանէսինէ ալմը օլան վէ պէնի գըզը թէսմիտէ իտէն օնվ կիւլիւ վէ ազիզէ վալիտէնիզին իրթիհալը տա-
րը պագա իթմիշ օլտուղու կէօրիւլիւպ, պէն տախի, մալիւմիւնիւզ օլտուղու վէճհ իւզրէշ
գօնաղընը թէրք իթտիւմ :

“Հէյ վահ, տիւգ տուլ գալընճա, թանսմիւ
իթմիշ օլտուղու տիւլանէճէ թասավվուրաթըն-
տան ասլա վաղ կէչմէմիշ տիր, չիւնքի պուն-
տան տէօրթ կիւն ագտէմ, եինէ պու սալօն-
տա, վէ շու պուլունտուղունուղ մահէլլտէ,
անաթթարընը չալմըշ օլտուղունուղ գաբուտան
սիզին մուվասըլէթինիզտէն պիր գաչ տագըզա
էվվէ, բէտէրինիզ հուզուրումտա տիզ չէօք-
միւշ օլտուղու հալտէ, իսմինի, իւնվանընը վէ
սէրվէթինի պանա թագտիւմ իլլէմիշ տիր :

“Պէն իսէ քէնտիսինէ, էկէր էօլմէք իլէ
քէնտի գէվճէսի օլմագ պէտպաթթըղը արա-
սընտա պիրինի թէրճիհ իթմէշլիկիւմ լազըմ
կէլիւսէ, էօլմէյի թէրճիհ իտէճէկիւմ պէնան
իլլէփիկիւմէն, մէրգոււմ մէյեուսիյեթլէ պու-
րատան կիթտի :

— Ահ, չիմտի հիտտէթ ու ղազապընըն սէ-
պէպինի անլաւօրում... Պէն քէնտիսինէ, սի-
զի սէվիւօր օլտուղումու վէ սիզին տախի պա-
նա մուհապպէթինիզ պալունտուղումու սէօյ-
լէտիկիւմտէ, փիւլանէ կիւպի պօղաղըմա ցարը-
տը, վէ պէնի էօլտիւրմէք իսթէեօրտու, —
տէտի րօփէ եիւքսէք սէտա իլէ :

Պլանչ հագրդաթէն միւթէէստիր օլարագ ,
եիւզիւնիւն ըէնկի սարարտը , վէ տիթրէեէ-
րէք , րօժէնին պօղազընա սարըլըպ ,

— Սիդի էօլտիւրմէք մի . . . քէտէրինիօ մի
սիզի էօլտիւրմէք իսթէեօրտու : Տիմէք տիր
քի , պիդիմ աշգ ու սէվտամըզ լանէթլի պիր
աշգ ու սէվտա տըր , — տէեու մուգապէլէ
իթտի :

17

— Ատրի'էն , ազի'դէմ Ատրիէն , — տէտի տէ-
լիգանը շէտիտ պիր սէտա իլէ , — վալիտէմին
մուպարէք դըլտըղը իշպու խալիս մուհապ-
պէթ , տիւգ տը Շապէնին ագլընը զայպ իթ-
միշ օլմասընտան տօլաեը նիշին լանէթլի ատտ
ու իթիպար օլունսուն :

— Պէօյլէ պիր ատէմին զէվճէսի օլմագ իշին
պանա ճէպը իթմէք . . . — տէտի Պլանչ , պաշ-
լատըղը րօլուն իճրասընա տէվամ իտէրէք :

— Պու պապտէ սիզէ ճէպը մը իտիլիեօր ,
լաքին քիմ տիր պու ճէպըի իտէն , — տէեու
սիւալ իթտի րօժէ հայրէթտէ գալարագ :

— Քիմ օլտուղունու սիզէ սէջլէեէմէմ :

— Ֆագաթ պէն պիլմէք իսթէրիմ :

— Եարըն պիլէճէքսինիզ :

— Նիշին շիմուի պիլմէյիպ տէ , եարըն պի-
լէճէյիմ :

— Բէճա իտէրիմ , պու խուսուստա իսըար

իթմէ յինիզ , եարըն Մ. տը Լօժրիլ հուզուրուն ,
տա հէր շէյի սէօյլէեհէճէյիմ :

— Գըզգարընտաշըմըն նիշանլըսը հուզու-
րունաա՞մը :

— Էվվէթ , պէնի մահվու թէլէֆ իթմէքտէ
օլան էսրարը անըն հուզուրունտա մէյտանա
չըգարաճաղըմ : — Իմտի եարըն պէնի Ատլիեհ
նէզարէթի տայիրէսինէ կէօթիւրմէք իւզրէ ,
պուրաեա թէշրիֆինիզի ըհճա իտէրիմ :

— Արմանը պուրաեա կէթիրսէմ , տահա իյի
օլմա՞ղմը :

— Խա՛յր , զիրա պէն քէնտիսիլլէ պիր տոսթ
սըֆաթըյլա կէօրիւշմէյիպ , հաքիմ սըֆաթըյ-
լա կէօրիւշճէյիմ : — Սիզին զէվճէնիզ օլա-
ճաղըմ էսնատէ , հագղըմտա տէվէրան իտէն
մէքրուհ վէ մէնֆուր շիւպհէլէրին իզալէ օ-
լունմասընը , վէ ալէյհիմաէ ազվիեաթտա պու-
լունանլարըն՝ նատիմ օլմալարընը , վէ հէր նէ
գատար պիր էսիրէ իսէմ տէ , պու ճիւմիէ իլէ
տախի ինսաֆ ու մէրհամէթի օլմաեան պիր հա-
քիմի մութլագըն էվամիրինէ իթաաթ իթմէք
իսթէմէտիկիմի , վէ պաշըմա գօնուլմասը միւ-
րատ օլունան տիւշէսլիք թաճընը քէմալ նէֆ-
րէթլէ ըհտտ իթմիշ օլտուղումու իսպաթ իթ-
մէք իսթէրիմ :

Բօժէ՝ էսրար իլէ մէսթուր օլան իչպու սէօզ-
լէրտէն պիր շէյ անլաեամաեօրտը իսէ տէ , պու
ճիւմիէ իլէ տախի Պլանշըն սէսի գուլաղընա
ճալիպ պիր մուզիգա սէսի կիպի աքս իտիեօր-
տը : Պինապէրին իյզահաթ իսթիհասլի զըմ :

նընտա արթըդ իսրար իթմէեհրէք, վէ հէր վազըթտան զիեատէ մահզուզ վէ աշդ ու սէվ տա տույղուսույլա մէֆթուէն օլարագ, մահէլի մէզպուրտէն չէ.քիլտի, վէ կիտէր.քէն, “հարըն կէօրիւշիւրիւզ” տէտի, վէ կէնճ գըզ իսէ, մէր-գումուն եիրագլպնտըլը էսնատէ, արգապըն տան պագարագ,

— Էվլէթ, գարարըմ՝ գարար տըր, — Հէր նէ տախի օլսա, եարըն պախթըմը տէնէեհէճէ-յիմ, տէտի.քէնտի.քէնտինէ:

Բօժէ գօնաղա ավտէթինտէ, գըզգարըն տաշընը հէր վազըթտան զիեատէ մահզուն վէ միւ.քէտտէր պիր հալտէ կէօրաիւկիւնտէն,

— Աղիլէմ Էլէն, աճապա եէնիտէն պազը քէտէր ու էլէմ ֆի.քըրինի իհաթմ՝ մը իթմիշ տիրլէր, — տէեու սիւալ իթտի:

— Էվլէթ, պազը կիւնա պիհուզուրլուզ հիսս իտիեօրում, չիւնքի բէտէրիմիղին օտասը խըզ մէթ քեարը՝ մէրգումուն հալինտէն տօլաեը ղանէթլէ միւզտարըպ օլուպ, պիր թապիպ ճէլ պի իչին պուրատան տիշարը չըգտըղը սըրա տա, բէտէրիմիղին հալինէ տայիր.քէնտիսինի իսթիճվապ իթտիմ:

— Նէ՞ ճէվապ վիրտի:

— Խըզմէթ քեարըն սէօղիւնէ պագըլըլ իսէ, բէտէրիմիղին պէյնի ալթիւսթ օլմուշ տուր, վէ ատէթա ազլլնտան գօրգուլմագտա տըր:

Բօժէ, պու արա սիւ.քիւթ իւզըէ տուրուպ, ֆի.քըրինտէն տախի,

— Ալլահ վիրէ տէ, բէտէրիմ սահիհէն տի-

վանէ օլմուշ օլսա , օ հալտէ հարաքեալթը վա-
զըասընա ափվ օլունաճաղը պի իշթիպահ տըր-
տիմէքտէ իտի :

* * *

Էլէնին նիշանըսը՝ Մարիան ժիւպէր վէ Հան-
րի տը Շասլէն իլէ կէօրիւշտիւկիւ կիւնին կի-
ճէսի , բէք ազ ույգու ուեռմուշ օլուպ , զիեա-
տէսիլլէ տէրեաեը թէֆէքքիւրաթա միւսթաղ-
րադ օլմուշ իտի : Մէրգում , տիւշէսին վու-
զուի վէֆաթը միւնասէպէթիլլէ հէնուզ իյ-
զահ օլունմամըշ օլան ահվալէ տայիր խէֆիէն
թահգըգաթ վէ թէտգիգաթ իճրասը խուսու-
սընտա պիր կիւն էվվէլ վիրտիկի գարարտան
շաշմաեըպ , վէ քէնտի ամիրի օլան հիւքիւմէթի
ճիւմհուրիեէ միւտտաիի ումումիօինին մու-
վագգաթ ղայպուպէթի հասէպիլլէ , մէյտա-
նը մուամէլաթ սէրպէսթճէ քէնտիսինէ գալ-
մըշ օլտուղունտան , հարաքեալթը վագըասը
հագգընտա քիմնէեէ հիսապ վիրմէեէ մէճ-
պուր օլմաեարագ , իօթէտիկի կիպի հարէ-
քէթ իաէպիլիր իտի :

Պինապէրին մէրգում ալէսսապահ , եալընըզ
քէնտիսի իչին օլարագ , Մարիան իլէ Մ. տը
Շասլէնին ճէվապլարընը հավի օլմագ իւզըրէ
պիր նէվի մաղպաթա գալէմէ ալտը , վէ էր-
քէնճէ Ստիլիեէ նէղարէթի տայիրէսինէ պիւ
աղիմէ , մէսալիհի ճարիէյի սըրասընա գօյտու ,
վէ պիւա իֆաթէի վագըթ , Տանիէլ Կէյեէնին
քէնտիսինէ կէօնտէրիլմէսինի բէճա իթմէք

իւզրէ , դապթիսէ նազըրընա պիր թէգքիրէ
եազտը , վէ իշպու թէգքիրէյի՝ տայիրէսի խա-
տէմէսինտէն պիրի վասըթասըյլա կէօնտէր-
տիկինտէն , մէրգում խատէմէ օն տագըգա
սօնրա , շու ճէվապը շիֆասի իլէ ալտէթ իյ-
լէտի .

— Միւֆէթթիշ Տանիէլ կէյսէ մէմուրիսէթ-
տէ օլուպ , Ջապթիսէ նէզարէթի տայիրէսինէ
կէլիր կէլմէզ , դապթիսէ նազըրը թարաֆըն
տան միւտտաիի ումումի մուավինի էֆէնտի-
միզ նէզտինէ կէօնտէրիլէճէք տիր :

— Բէ՛ք ալէա , կէլտիկինտէ հէման պանա
խապէր վէրինիզ :

Արման օտասընտա եալընըզ գալընճա , չիզ-
տանընը աչտը , վէ ադտէմճէ եազմըշ օլտուղու
մալիւմաթը թէքրար օգուեուպ , վէ պատէհու
պաշընը էլլէրի իչինէ ալարագ , մալիւմ օլան
մուամմանըն հալլինէ չալըշտը : Ճինանէթի վա-
գըա , մէրգում իչին հալլի նագապիլ կիպի կէօ-
րինիւեօրտու : Շէօյլէքի , տիւզ իլէ մատ-
մուաղէլ տը Լասնինին պիրլիքտէ գօնաղըն խա-
րիճինտէ պուլունտուզլարը ոըրատա , գօնա-
ղըն պաղչէսինէ կիրտիկի Մարիօն թարաֆըն-
տան կէօրիւլմիւշ օլան ատէմ , պէհէմհալ ճա-
նի օլուպ , անճագ շիւպհէլի պիր նօգթա վար
խտի իսէ , օ տախի , վագը օլան ճինանէթտէ
Ատրիէնին իշթիրաքը պուլունուպ պուլունմա-
մասը շիւպհէսի իտի :

Արման պու կիպի միւլահագաթ իլէ մէշպուլ
իքէն , տայիրէ խըզմէթճիսի իչէրի կիրիպ ,

— Էֆէնտիմ, տէտի Մ. տը Լօժրիլէ պիր
դարթ թագտիմ իտէրէք, — Իսիմիէրի իշպու
դարթտա մուհարրէր պուլունան զաթլար, զա-
թընըը կէօրմէք իսթէեօրլար :

Արման, դարթա աթֆը նազար իտիպ, Բօ-
ժէ տը Շապլէն իսթինի, վէ պունուն ալթընտա
տախի գուրչուն գալէմ իլէ չըզըլմըչ օլտրագ
Ատրիէն տը Լասնինին իսմինի օգուտուղունտա,
պիր տէրէճէ իսթիղրապ ալէամէթի իպրազ
իթմէքտէն քէնտիյի մէնն իտէմէտի, վէ քէն-
տի քէնտինէ,

— Մէզպուրէ . . . հէմտէ անընլա պիրլիքտէ,
լաքին աճապա պունլար պուրաեա նէ՝ եաբ-
մաեա կէլմիշ տիրլէր . . . տէտի, վէ պատէհու
աշիքեարէն, — սէօյլէ իչէրի կիրսինլէր, —
տէեու իլավէ իթտի :

Պիր ազ սօնրա խըզմէթճի՝ միւսաֆիրլէրի
իչէրի կիրտիրիպ, քէնտիսի չէքիլտի :

Արման՝ էլինի Բօժէեէ ուղաթտը, վէ պա-
րիտճէ պիր նէզաքէթ իլէ սախթէ Ատրիէնէ
թէվաղու իտիպ, պատէհու հիչ պիր քէլիմէ
պիլէ իրատ իթմէեէրէք, օթուրմալարը իչին
սանտալեէլէր կէօսթէրտի, վէ անլէրին տիհա-
նընտան չըգաճագ քէլամա ինթիզարէն, քէն-
տիսէ տէ եէրինէ օթուրտու :

Պլանչըն րէնկի տէհչէթպախչ պիր թարզտա
սարարմըչ վէ կէօզ գարադլարընըն էթրաֆը-
նա մօր պիր տէյիրմի չէվրիլմիշ օլտուղուն-
տան, մէրգումէնին պիր կիճէ սապահա գա-
տար ուեումամըչ օլտուղու անլաչըլըեօրտը :

— Աղի՛ղիմ Արման, իշպու տայիրէտէ պի-
ղիմ պուլունմագլըղըմըղ պիր տերէճէ թէաճ-
ճիւպիւնիւ մոճիպ օլուերօր, տէյի՛Լմի, տէտի
րօժէ :

— Տօղրուսունու իսթէր իսէնիզ, էվվէթ,
թէաճճիւպիւմիւ մոճիպ օլուերօր :

— Մատմուաղէլ տը Լասնի, պէնիմ մուվաճ-
ճէհէմտէ սանա զաեէթ մուհիմմ պիր թէպ-
լիզաթտա պուլունմագլըղը թէմէննի իթտիկին-
տէն, պէն տէ քէնտիսինէ ըիֆագաթ իթտիմ :

Միւտտաիի ումումի մուալինի Պլանշա պագ-
մասընտա, մէղպուրէ :

— Էվվէթ, էֆէնտիմ, զաթընըզա զաեէթ
մուհիմմ պիր թէպլիզաթ, եախօտ տահա տօղ-
րուսու պիր թագրիրտէ պուլունաճաղըմ, տէ-
եու պէեան իթտի :

— Պիր թագրի՛րմի, տէեու թէքրարլատը
միւտտաիի ումումի մուալինի :

— Էվվէթ,

Կէնճ գըղըն հարէքէթի՛ վագաա գալի կէօ-
րիւնիւերօրտու իսէ տէ, սէտասը տիթրէմէքտէ
իտի :

— Հէր նէ իսէ սէօյլէյինիզ, մա՛տմուաղէլ,
տէտի Արման :

Պլանշ շու եօլտա քէլամա պաշլատը :

— Մի՛ւսիւ տը Լօժրիլ, զաթընըզ պու կիւ-
նէ տէկին պանա պիր տօսթ վէ պիր համի օլ-
տունուզ, վէ հագգըմտա զուհուրա կէլէն
վէ եազընտա խաթըրէսինէ վարանա գատար
թարաֆըմտան իզալէ իտիլէճէք օլան պիր թա-

զըմ հագգսըդ շիւպհէլէրէ գարշը պէնի միւ-
տաֆաա իթտինիզ : — Թէէմին օլունուզ քի ,
պու պապտէ զաթընըզա օլան շիւքեանիյեթ
տէ յնիմի պիլիրիմ :

Արման՝ ճիւղիճէ թէվաղու իտիպ , ֆիքրին-
տէն տախի ,

— Պագալըմ իչին սօնու նէրէեթ վարաճագ
տըր , տիմէքտէ իտի :

Պլանշ իսէ , շու վէճհ իլէ քէլամա տէվամ
իթտի .

— Մալիւմիւնիւզ տիւր քի , էֆէ նտիմ , վա-
լիտէ յնիմ օլան գօնթ վէ գօնթէս տը լաանի՝
Ֆրանսատան հիճրէթէ մէճպուր օլուպ , ինկիլ-
թէրրատա զարուրէթ իչինտէ օլարագ վէֆաթ
իթմիլչէր , վէ պէնի սիննի սէպապէթիմտէ
թէրք իթտիքլէրինտէ , պէն տէ լօնտրանըն
պիր էհլի սանաաթը թարաֆընտան գայրըլ-
մըլըմ տըր :

— Էվլէթ , մա՛տմուաղէլ , պու սէօլէտիկի-
նիզի պիլիրիմ :

— Անճագ սիզին վէ հէր քէսին պիլմէտիկի
պիր շէյ վար իսէ , օ տախի շու տուր քի , պէն՝
օն սէնէտէն պէրու տէհչէթլի վէ թէհամիւլ
օլունմաղ պիր հալտէյիմ վէ պիր ատէմէ էսիրէ
պուլունմագտաերմ :

— Պիր ատէմէ էսիրէ մի , — տէտի Մ. տը
լօթրիլ , գարանլըգ իչինտէ ճիւղի պիր ըշըզա
րասթ կէլմիշ օլտուղունու զանն իտէրէք :

— Օն սէնէտէն պէրի տիր քի , պիր ալչաղըն
էմրէրինէ վէ միւրատարընա քէօր քէօրունա

վէ գաթիէն իթաաթ իթմէեէ մէճպուր պու-
լունմուշում տուր :

— Ֆադաթ նա՞նը :

— Պէնի չօճուգլուղումտա նէզտինէ գապուլ
իլէ գաեըրմըչ օլան սանաաթ քեար՝ աահապը
չէֆադաթ վէ մէրհամէթտէն օլմաերպ , ատէ-
թա պիր միւրայի վէ բարանըն խաթըր իչին
պիլճիւմէ ղատտարլըգլարը իճրաեէ հաղըր
պիր քիմաէ օլտուղունտան , վէ իլէրուտէ օլ-
տուգճա կիւզէլ օլաճաղըմը անլատըղընտան ,
նամուսսուգ եօլտա պիր քեար իչին պէնի քէն-
տիսինէ սէրմաեէ իթմէքլիկի , վէ սիննիմ՝ ու-
թըլմագ բատտէսինէ կէլտիկինտէ , միլեօնէր
օլան շու եա պու լօրտա պէնի սաթմագլըղը
ֆիքրինտէ գուրմուշ տուր :

Պլանչ՝ քէէննի հէեէճանընտան նաչի սէսի
պօղուլմագ քէրթէսինէ կէլմիչ օլտուղու ճի-
հէթլէ , պիր իքի սանիյեէ գատար քէլամընը
գաթթ իթտի : Բօժէ , տէհչէթ ու նէֆրէթին-
տէն նաչի եիւղիւնիւն ըէնկի պիւսպիւթիւն
սարարմըչ օլարագ մէզպուրէյի տինլէեօրտու :

Մ. տը Լօժրիլ իսէ , կիթտիքճէ հագըգաթը
հալին մէյտանա չըգտըղընը իէօրէրէք , եա-
խօտ կէօրիւեօր իտուկինի զանն իտէրէք , քէ-
մալ սապըրսըղըղլա իչին նէթիճէսինէ պէքլէ-
եօրտու :

Պլանչ շու եօլտա քէլամա տէվամ իթտի :

— Պիր կիւն եանի պունտան օն սէնէ ադ-
տէմ , պու ատէմին տօսթու օլան վէ քէնտիսի
գատար վէ պէլքի քէնտիսինտէն ղիեատէ

խային վէ զատտար պուլունան պիր ատէմկէ-
լիպ, մէրգումու Լօնտրատա պուլտու : Պու
ատէմ, հէր հալտէ քիւրէք գաչկընը օլմալը
խալ : Պէն օ ատէմի՞կէօրիւր կէօրմէզ, գօրգ-
տում, վէ քէնտիսի տախի գօրգտուղումու
սէզտիկինաէն, իւղէրիմէ հաքիմ օլմագ իչին
իչպու գօրգագլըղըմտան իսթիֆատէ իթտի,
վէ պիր եըլան՝ պիր գուշու նա՛սըլ պիւյիւլէր
խէ, մէրգում տախի պէնի, ալթ պագըչըլա
պիւյիւլէ եէրէք, քէնտիսինէ էսիրէ գըլտը,
վէ տէմիր կիպի մագպութ վէ քալի օլան միւ-
րատը ալթընտա պաշըմը էյիպ, կիւնիւն պի-
րինաէ քէնտիսինի վէ արգատաշընը սահիպ
սէրվէթ գըլաճագ օլտուղումու թէքըար իթ-
մէքտէն ասլա տուր օլմատը :

— Ա՛հ, պու բէք տէհչէթլի տիր, տէ-
տի րօթէ :

— Էվվէթ, բէք տէհչէթլի տիր, հալպու-
քի պէն հիչ պիր շէյ իճրասընա գատիր տէ-
յիլ իտիմ : Էկէրչի եալընըզ պիր մուխալիֆէթ
էսէրի կէօթէրսէ իտիմ, քէնտիլէրինին սէր-
վէթ վէ իգպալինէ պէնի պիր վասըթա տատ
իթմէքտէ պուլունան մէրգուման շախսարըն՝
պէնի բարա բարչա իտէճէքլէրի տէրքեար վէ
պի իլթիպահ իտի : — Պուշարտան պիրի վէ-
ֆաթ իտիպ, տիկէրի եանի սօնրատան կէլէնի՝
պէնի ալտը, վէ Ֆրանսաեա կէթիրէրէք, պիր
գատընա թէսլիմ իթտի քի, պու գատըն շայ-
եանը մէտհ ու սէնա պիր գատըն օլուպ, մէր-
գումուն շէրիքէսի օլմատըղընտան, անըն նի-

եաթը մէնֆուրէսինի պիլէմէզ իտի . — Պիր արալըզ , սէրպէսթիսէթիմէ՝ մաղհար օլաճա . զըմը զանն իթտիմ իսէ տէ , հա՛եըֆ .քի , պու զանըմ ատէթա պիր տիւշ օլտուղունտան , բէք չաբուզ զայիլ օլտու . . . :

— Տիւշէսին գաթիլինի շիմտի էլտէ իթտիմ . — տէեու միւլահազա իթտի Մ . տը Լօթըիլ :

Պլանշ շու վէճհ իլէ քէլամընա տէվամիլլէտի .

— Չիւն.քի շախսը մէրգում թէ.քրար մէյ . տանա չըդարագ , հէր կիւն պէնի կէօրմէեէ կէլտի , վէ իաղէրիմտէ իճրաի հիւ.քմու նու . ֆուզ իլլէմէսինէ տէվամ իլէ , վասըլ օլունմա . սը միւրատ օլունան մագսէտ հէր նէ տախի օլսա , անէ վասըլ օլմագ իչին , հէր շէյին իճ . րասը ճայիզ վէ մէշրու օլտուղունա պէնի գան . տըրմանա չալըշտը : — Պիր կիւն պանա , պիր էվտէ մատմուաղէլլիք մէմուրիլլէթինտէ իսթիլ . տամ օլունմագլըղըմ իչին , իսմիմի բէք չօգ իտարէխանէլէրտէ գայտ իթտիրմիշ օլտուղու . նու կէրիպ խապէր վիրտի : Պու խապէրտէն իսէ , պէն ֆէվզէլատէ մէսրուր օլուպ , պէօլլէ պիր վաղիսէթլէ , հէրնէ գատար եինէ հիւ.քմ ու նուֆուզ ալթընտա օլսամ պիլէ , հիչ օլմագ . սա , էսարէթ հալինտէն գուրթուլարագ , օլ . տուդճա հուրրիսէթէ նայիլ օլաճաղըմ տէտիմ . քէնտի քէնտիմէ :

— Լաքին զանն իտէրիմ.քի , էկէր միւրատ իթմիշ օլսա իտինիզ , հուրրիսէթի քեամիլլէ . նիղէ մաղհար օլմանըղա հիչ պիր շէյ մանի օլ . մաղ իտի :

— Նա՞սըլ օլապիլիր իտիմ :

— Քէնտինիզի՝ մաղտուրիյն վէ մաղլումիյն հազգընտա հիմանէսինի ասլա տիրիղ իթմէ-
նէն գանունըն էմրի մուհաֆաղասը թահթընա
վազ իթմէնիզլէ , բէք ալէա նայիլի հուրրիւնէ-
թի քեամիլէ օլապիլիր իտինիզ :

— Նէ՞ էսպասպիւղէրինէ պէհանը շիքեանէթ
իտէպիլիր իտիմ , չիւնքի մատտէթէն հիչ պիր
թաղեիգ ալթընտա պուլունմատըղըմ կիպի ,
իհթիւաճաթը սայիրէմճէ տախի ասլա գու-
սուր իտիլմէտիկինտէն , վազը օլաճագ զամ-
մազքեարըղըմ , ատէթա պիր նանքէօրլուգ
ատա օլունաճագ իտի : Պունտան գաթինաղար
շախսը մէրգումտան գօրդուեօր , վէ մէրգու-
մու հէր շէյի իճրանէ միւղթէտիր զանն իտի-
եօրտում : Պինաէն ալէյհ էկէրչի քէնտինիւնէ
գարշը իսեան իթմէքտէ օլտուղումա իլք տէ-
ֆա շիւպհէ իթսէ իտի , պէնի գաթլու թէլէֆ
իտէճէկի տէրքեար իտի : Հաթթա պու կիւնքի
կիւն պիլէ , պու լաֆղարը սիգէ սէօյլէտիկիւմ
սըրատա , էօմրիւմ մուխաթարա թահթընտա
պուլունմագտա տըր :

— Միւսթէրիհ օլունուղ , աղի՛ղէմ Ատրիէն ,
— տէտի րօժէ , — չիւնքի պունտան պէօյլէ
գօրդաճագ հիչ պիր սէպէպինիզ գալմամըշ
տըր : — Արման վէ պէն սիզին իւղէրինիզէ նէ-
ղարէթ իտիեօրուղ : — Սիզ շիմտի հէմ ատա-
լէթ վէ հէմ տախի աչգու սէվտա հիւքիւմ-
լէրի թահթընտա պուլունուեօրտունուղ :

— Մատմուաղէլ , իյղահաթընըզա տէվամ

իտինիզ, — տէտի միւտտաիի ումումի մոււ-
վինի :

Պլանշ տախի շու եօլտա իլավէի մէգալ իյ-
լէտի :

— Պիր կիւն, վիզթուար սօգաղընտա վագը
պիր իտարէխանէ միւտիրի՝ պանա միւնասիպ
պիր մէմուրիւնէթ պուլտուղունու թարաֆրմա
իխպար իյլէտիկինտէն, մէրգումուն նէղտինէ
կիթտիմ: Մէգքիւր իտարէխանէ միւտիրի պէ-
նի տօղթօր ֆրէպօնա թագտիմ իլէ, մէր-
գում վասըթասըյլա Շասլէն գօնաղընա կէօ-
թիւրիւլտիւմ, վէ մատամ տիւշէս թարաֆըն-
տան լութֆէն գապուլ օլունտում: Օլ վագըթ
հագըգաթէն քէնտիմի պախթիւպը, վէ հիւրը
զանն իթտիմ իսէ տէ, հէյ վահ քի, պու
զաննըմըն խէեալաթ օլտուղունու բէք չարուգ
անխտըմ:

— Շախսը մէրգում՝ տիւշէսին խանէսինտէ
տէ՞ մի սիզի պուլտու — տէեու սիւալ իթտի
կէնճ հաքիմ:

— Էվվէթ, մէրգում օ գօնաղա տախի կէլիպ
պէնի պուլտու, վէ պէր թագըրիպ գօնաղըն գա-
բուսու էչլիինտէն կէչէրէք, սայիր տէֆալար
վէ հէր եէրտէ օլտուղու կիպի, օրատա տախի
քէնտիսինին էսիրէսի օլտուղումու իխթար իյ-
լէտի :

Բօժէ պու էսնատէ սիւքիւթ իւղրէ վէ եիւ-
ղիւնիւն բէնկի սարարմըչ վէ գաշլարը չաթըւ-
մըչ օլարագ տուրուպ, հիտտէթ ու զազապլա
եումիուգլարընը սըգըեօրտու :

— Հասըը պու ատէմ սիզտէն նէ՞ իսթէտօր-
աը , տէտու սիւալ իթտի Մ. տը Լօժրիլ :

— Նէ՛ իսթէտիկինի շիմտի անյարսընըզ , —
տէտու մուգապէլէ իթտի կէնճ գըզ՝ կէօզլէ-
րինտէն ագան եաշլարը սիլէրէք , — անճագ-
շունու սիզէ էվվէլճէ խապէր վէրիրիմքի մեր-
գումուն պէնտէն իսթէտիկի շէյ՝ բէք տէհ-
շէթլի իտի : — Պիր սապահ , տուա իթմէք
իւզրէ , Մատլէն քիլիսէսինէ կիթտիկիմ սըրա-
տա , քիլիսէնին դատէմէլէրի իւզէրինտէ մէր-
գումու րասթ կէլտիմ :

— Տիմէք տիր քի , սիզին տիշարը չըգաճա-
ղնըզը պիլիտօրմուշ :

— Խայր , ֆագաթ տայիմա պէնի գօլար
իմիշ , — Հէր նէ հալիսէ , մէրգում եանըմա
կէլիպ , պէնի քիլիսէտէ այրըճա պիր մահէլլէ
կէօթիւրտիւ , վէ օրատա , քէնտինճէ , իքիմի-
զի տախի սահիպ սէրվէթ գըլաճագ օլան ճան-
վէրճէ բլանընը պանա շու վէճհ իլէ պէտան
կլլէտի . “ Մասում քը Եասլէն գալալ իասլալըղընա օխ-
լէլա , վէ ալըղայանըն գալլա գարարընճա , էօլէէէ ճահ-
էմ օլդոսդոս հալտէ : անճագ պէր գալ ճահ , վէ պէլիք քէ
պէր գալ հաթլա էաշտէմտէ քըր : Օ հալտէ քիմէ էաթըն
ժալլէրա սէրպէսլ վէ դաւ գալանդը ճիհէլլէ , ճա-
մաալէ քը Լաանէ քէնտինի վէրգոսա օէլտիլլէ , վէ
էլէրոտէ քիւշէ օլմալը քըր : ”

— Ա՛հ , ալչա՛գ , ալչա՛գ , տէտի րօժէ տիշ-
լէրինի յըգարագ :

— Էյ տիւգ տէ սիզի սէվտի՞ մի , տէտու
սիւալ կլլէտի միւտտաիի ումումի մուալինի :

— Էվվէթ , տիւգ. պէնի սէվտի իսէ տէ , եւ-
մին իտէրիմ.քի , պու պապտէ պէն ասլա սէ-
պէպիեէթ վիրմէտիմ : Պու սէօյլէտիկիմի՝ սէ-
սիմի վէ .քէլամըմը իշիթմէքտէ օլան ճէնապը
Ալլահ մուվաճճէհէսինտէ թէէմին , վէ էկէրչի
պու խուսուստա իթապ իտիլմէ.քլիկիմէ սէ-
պէպ օլաճադ. պիր շէյ վար իսէ , օ տախի պէ-
նիմ պազը կիւնա հարէ.քէթի նազի.քեանէմ
օլտուղունու պէեան իտէրիմ : — Մ. տը Շաս-
լէն՝ քէնտի աշգ ու սէվտասընտան պանա պահս
իթտիկինտէ , քէնտիսինի՝ տիթրէեէրէք տին-
լէվիշ , վէ լա.քին աշգ ու սէվտա իւզէրինէ օ-
լան նութգլարընա ճէվապ վիրմէմիշիմ տիր :
— Հաթթա մէրգում պէնիմ եադամը ասլա
պրադմաեարադ , պիրէր վէսիլէ իլէ պէնի
թէնհա եէրլէրտէ պուլմաեա չալըշտըղը հալ-
տէ , պէն միւմ.քիւն մէրթէպէ քէնտիսինտէն
սազընմադ տա պուլունմուշում տուր : Հալպու
քի Մարիան Ժիլպէր , Մ. տիւգիւն պու հա-
րէ.քէթլէրինի կէօրտիւկիւնտէ , հարաքեաթը
մէգ.քիւրէյի թէշվիգ իտէն պէն օլտուղումու
լանն իթմէկէ պաշլամըշ , վէ պունտան տօ-
լաեը տիւգ իլէ տիւշէս վէ Մարիան միեանէ.
լէրինտէ շիտաէթլի պիր մուպահառա վուգու
պուշմուշ տուր քի , զաննըմճա Մ. տը Լօթրիլ ,
զաթընըզ հէնուզ ունութմամըշ օլմալըսընըլ
տըր : — Պունուն իւզէրինէ Ֆէրտասը կիւն ,
գօնաղը թէրքիթմէ.քլիկէ գարար վիրմիշ իսէմ
տէ , պէնի թահթը հիւ.քմիւնէ ալմըշ օլան
շախս , հէր նասըլա վուգուի հալտէն խապէր-

տար օլարագ, կիճէլէյին օտամա կիրիպ, թա-
սավլուրումու մէվգըրի իճրաքէ գոյմազլըղմը
մէնն, վէ մէվգըրի իճրաքէ գօրիսէմ, պէնի
էօլթիւրէճէյինի պէքան իյլէմիշ տիր: — Պէն
իսէ, մէրգումու՝ իթաիկի թէհտիտի իճրաքէ
միւգթէտիր պիլտիկիմտէն, էմրինէ իթաաթ-
լա՝ գօնագտա գալմըչլմ տըր:

— Մատամ տիւշէսին վուգուրի վէֆաթըն-
տան սօնրա, մատմուաղէլ էլէն իլէ Մարիանըն
ֆիքիրլէրինտէ պաղը տէհշէթլի չիւպհէլէր հա-
սըլ օլտուղունտա, նի՛չին պու շէյլէրի պիղէ
սէօյլէմէտինիզ, տէքու սիւալ իթտի միւտ-
տաիի ումուժի մուափինի:

— Սէօյլէմէքէ ճէսարէթ իտէմէտիմ... հէմ
պու շէյլէրի սէօյլէմէք, քէնտիմի զայպ իթ-
մէք իտի: Հալպու քի պէնիմ եաշամաքա հէր
վագըթտան զիեքատէ արղումվար իտի, չիւնքի
գալպիմ՝ աթէշի աչգ ու մուհապպէթլէ սիւ-
ղան օլուեօրտը:

— Լաքին պու շէյլէրի սէօյլէմէնիզ՝ տիւշէ-
սին գաթիլինի իշար իյլէմէք իտի, տէտի Մ-
սը Լօթրիլ:

— Եանի վալիտէմին գաթիլինի, տէքու իւա-
վէ իթտի րօժէ:

— Գաթիլմի, — տէքու թէքրարլատը Պլանշ,
հայրէթ վէ տէհշէթ ալէամէթ իյլէ: — Նէ՝ սէօյ-
լէեօրումունդ: Հագըգաթէն պիր ճինաքէթ
վագը օլմուշ օլմասը զէհապընտա՞մը պուլու-
նուեօրսունուղ:

— Ճինաեթ վազը օլմուշ օլմասընա շիւպհէ
գալմամըշ տըր , տէտի Արման տը Լօժրիլ :

Պլանշ՝ պիր գաշ սանիյեէ գատար տէրեանը
թէֆէքքիւրաթա տալմըշ կիպի կէօրիւնտիւ ,
վէ սօնրա տախի քէէննի քէնտի քէնտինէ լա-
գըրտը իտիւօր թարզընտա ,

— Խա՛յր , խա՛յր . . . պու գապիլ տէյիլ . . .
մատտէթէն պու միւմքիւն տէյիլ տիր . . . տէտի :

— Մատտէթէն միւմքիւն տէյիլ՝ մի տիր , —
տէեու թէքրարլատը միւտտաիի ումումի մուա-
վինի , — լաքին նի՛շին :

— Զիւնքի տօգթօրուն էմր իթտիկի իլաճ-
լարը վէ հապլարը մատամ տիւշէսէ սալթ պէն
վէրիւօրտըմ :

— Պիր ազէվվէլ սիզին իգըար իյլէտիկինիզ
շախսըն՝ կիճէլէյին գօնաղա կիրէրէք , հապ-
լարը համիլ օլան շիշէյի թէպտիլէ մուվաֆ-
ֆազ օլմուշ օլմասը սիզճէ իհթիմալտէն կէօ-
րիւնմէեօր մու :

Կէնճ գըզ , կիւեա պու իֆատէտէն տօլանը
ֆէվգէլատէ միւթէէսսիր օլմուշ տուր կիպի ,

— Եւ՝ գատիրուլլահ , լաճապա մէրգ ումպու
խապասէթի տէ՞ մի իճրա իթտի , տէտի :

— Էվվէթ , մէրգ ում օ խապասէթի տախի
իճրա իյլէմիշ տիր , — տէեու տէվամ իյլէտի
Արման , — վէ խապաթը տա չու տուր քի , մատ-
մուաղէլ էլէն օտանըն խալըսը իւզէրինտէ , վէ

Վայիտէսինին տէրունիւնտէ Էօլմիւշ օլտուզու
զարեօլանըն Եանընտա պիր Հապ պուլուպ,
իշպու Հապը Հալլ իթտիրտիկիմտէ, տէրունին-
տէ զէհիր օլտուզու անլաշըմիշ տորր:

— Վա՛յ աշխադ հերիքի վա՛յ... էօյլէ իսէ ,
չիմոռի պէնիմ հազգըմսա տախի չիւպհէ օյու-
նապիլէճէք , վէ խապիսի մէրգուսուն շերիքէսի
օլտուղում գանն օյունաճադ տորր :

— Ա՛յլա , ա՛յլա , — տէտի բօժէ , — վալի-
տէմին վէֆաթ իթտիկի կիճէ , սիզին՝ բէտէ-
րիմ իլէ պիրլիքտէ գօնաղը թէրք իթտիկինի-
զին սէպէպի պիզճէ մալիւմ օլտուղունտան ,
հագգընըղտա հիչ պիր աղվիեաթ վուգու
պուլմանաճագ տըր : — Անլաշըտըղնա կէօրէ-
ճէպպարը մէրգում իճրա իտէճէկի ճինաեթի
սիզէ էմր իտէմէտիկինտէն , քէնտիսի իճրա
իթմիշ տիր , էկէրչի պու խուսուստա սիզ քէն-
տիսինէ շէրիքէ օլա իտինիզ , մալիւմ վէ միւ-
սէլլէմ տիր քի , քէնտիսինին գօնաղա կիրմէ-
սինէ լիւղում գալմազ իտի :

— Մա՛տմուհազէլ Ատրիէն, — տէտի Սրման
 տը Լօժրիլ, — շիմտի սիզտէն գաթիլիկն իսմիկն
 պէքէկհօրուզ :

Պլանշ կիւեա տէհչէթինտէն նաշի տիթրէ-
տի, վէ միւտտաթի ումուվի մոււվինի տախի,
չու սուրէթլէ քէյամընա տէվամ իյլէտի.

— Օ՛հ շատ տարբեր պիղծիմ էլիմիդէ թէսլիմ
իթմէք՝ սէվտիկինիդ վէ սէվիտիկինիդ մատամ
տիւշէսին ինթիգամնըն ալմագ վէ քէնտի պիւ-
սուլուղունուղու իլան վէ իշասա իյլէմէք տիր :

Շունու տախի պիլինիզ քի , պունտան պէյլէ սիզին պիսուչ օլմանըզա քիմսէ շիւպհէ իտէմէեհէկի կիպի , իշպու պիսուչլուղունուղու տա իւք տէֆա պէն իլան իտէհէյիմ :

— Ահ , օլ պապտէ թէրէտտիւտ վէ շիւպհէմ եօգ տուր , — տէեու ճէվապ վիրտի սախ թէ Ատրիէն , — անճագ անը էլէ վիրմէք՝ քէն տի հաեաթըմը թէհլիքէեէ գոյմագ տըր , զիրա հէր նէրէտէ տախի պուլունսամ , անըն ին թիգամ ալըճը գուվլէթի արգամտան կէլիպ եէթիշէհէք տիր , լաքին նէ՞մէ լաղըմ , պէն՝ ատալէթ եէրինէ վարսըն տէյի էօլմէեէ տախի հաղըրըմ : — Պինաէն ալէյհ՝ խապիսի մէրգու մուն իսմի Բիէր րէտօն տուր :

— Բիէր րէտօն մու , պու սէօյլէտիկինիղշախս՝ Գուրպվուա մատտէսինտէ մէտխալի պուլունսան շախս տըր . . . — տէտի միւտտաի ու մումի մուավինի մէգքիւր իսմի եաղարագ , վէ իլավէթէն տախի , — պու ատէմ՝ նէ՞րէտէ պուլունապիլիր , — տէեու պէեան իյլէտի :

— Մահէլլի իգամէթինի պիլմէմ , ֆագաթ պու ագշամ թամ սաաթ ոէքիզտէ , Գօմքանս սօգաղընտա վագըր սէյֆիեէտէ պէնի պէքլէեհէհէյինի պիլիրիմ , զիրա տիւգ տը ճալէն իլէ թէհհիւլ իթմէկէ մուվաֆֆագաթ իթմիշ օլտուղումու քէնտիսինէ պէեան իյլէմէք իւղրէ , պէհէմհալ օ մահէլլէ կիթմէքլիկիմի պանա էմը իյլէմիշ տիր :

— Պու ագշամ սիղ օ զալիմին բէնչէսինաէն գուրթուլաճագսընըղ , լաքին մէրգումուն սիղէ

պահո օլաճաղը նէֆրէթ ու տէհչէթ՝ նէ՝ գա-
գար ազիմ վէ հազգլը տախի օլսա , պու ճիւմ
լէ իլէ տախի սիդի մէրգում իլէ մուվաճճէհէ
իթ տիրմէ քրիկիմ լաղըմ կէլէճէք տիր :

— Պու տէտիկինիզ օլմաերնճա օլմազ գա-
պիլինտէ՞ն մի տիր , տէեու սիւալ իթտի Պը-
լանչ պիւթիւն վիճուտիյլէ տիթրէեէրէք :

— Էվվէթ , օլմաերնճա օլմազ գապիլինտէն
տիր : — Ջիւնքի սիզ , մէրգումուն մուվաճճէ-
հէսինտէ տիմէլիսինիլքի , “ — Պու — արե՞ Բիւր
Բեքն , Եանէ պէնի՞ շալիֆ , վէ օլեայն շախ արք +ի ,
պէնէ +էնքի Եանէսի Էլեպիտէն պաշէ , ճիւսէլի Եօլան-
դիսի Եէլէ Էյլէֆէշ արք : ”

Պլանչըն տիթրէմէսի արթարագ ,

— Պու սէօղլէրի անըն մուվաճճէհէսինտէ սէօյ-
լէմէք . . . պազալըմ օլպապտէ պէնիմ ճէսա-
րէթիմ օլաճա՞գ մը տըր , — տէտիկինտէ , Ար-
ման տը Լօթրիլին գաչլարը չաթըյարագ ,

— Նէ՞տէն դօրգուեօրսունուզ , տէեու սիւալ
իթտի սէրթ պիր սէտա իլէ :

Պլանչ՝ միւտտաիի ումումի մուալինինին ֆիք-
րինտէ հասըլ օլմաեա պաչլաեան չիւպհէլէրի
հիսս իթտիկինտէն , պու չիւպհէլէրին տահա
զիեատէ պիւլիւմէսինէ վազըթ պրադմաեա-
րագ ,

— Խայր , հիչ պիր գօրգում Եօգ իսէ տէ ,
մէրգումուն՝ պազտըղը գուշու չարբան երլանա
պէնգէթ տիկիմտէն , գարչընտա պուլունաճա-
ղըմ խաթըրմա կէլտիքճէ , գանըմ տամարա-
րըմտա տօնմագ տա տըր , վէ միւրատըմ զայիլ օ .

յուպ, ատէթա՞քէնտիսինին պէթէքրար էսիրէսի
օլմագ տաւրմ :

— Շիմտի էսկի հալ պիւսպիւթիւն թէպտիլ
օլմուշ օլտուղունտան, քէնտիսինտէն գօրգա-
ճագ հիշ պիր սէպէպինիզ գալմամըշ տըր :

— Սահիհ տիր . . . — Իմտի մէրգումուն մու-
վաճճէհէսինտէ քէսպի գուվվէթ վէ ճէսարէթ
իտէրէք, “իշթէ Բիէր Բէտօն տէնիլէն, վէ
էօմիւմիւ պիր իսքէնճէ հալինէ գօյտուղու
կիպի, աննըմա տախի նամուսուզլըգ եաֆ-
թասընը եաբըշտըրմագ իսթէեէն խային պու
տուր” տիեէճէյիմ :

— Եաշա, ազիզէմ Ստրիէն, տէտի Բօժէ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, մա'տմուաղէլ, —
տէեու տէվամ իթտի միւտտաիւ ումումի մուա-
վինի, — իշթէ շիմտի, ճէմիյեէթի ինսանիէեէ
վէ հիւքիւմէթէ պիւյիւք պիր խըզմէթ իթմիշ
օլտունուղ . . . — Պունտան պէօյլէ հէմ մատամ
տիւշէս տը Շասլէնին վէ հէմ տախի սիզին ին-
թիգամլարընըզ ալմագ իւզրէ, եէտիմիզտէ
սիլահլարըմըզ վար տըր :

— Պէն հէր նէ վագըթ Բիէր Բէտօն իլէ գար-
շը պէ գարշը պուլունուրումտա, մէրգում-
պէնիմ պիսուշ օլտուղումու իլան իլէ, քէնտի
ճինաեէթինի իգրար իտէր իսէ, իշթէ օլ զէ-
ման ինթիգամըմ միւքէմմէլ օլմուշ օլմագ
տըր . . . — Բօժէ, արթըգ պէնի Մ. տը լօժրիլ
իլէ եալընըզ պրագընըզ, չիւնքի քէնտիլէրինէ
էօյլէ պիր շէյ սէօյլէեէճէյիմքի, հիշ օլմաղ
իսէ, շիմտիլիք սիզտէն կիզլի գալմագ լաղըմ

տոր . . . հէմտէ պէնի պէքլէմէյին, զիրա խա-
նէմէ եալընըզ ավտէթ իթմէք իսթէրիմ :

Բօժէ՝ պէօյլէ պիր իֆատէտէն տօլաեը իզ-
հարը թէաճճիւպ վէ իզթիրապ իյլէտի իսէ-
տէ, ատէմի իթաաթտա տախի պուլունամա,
տըղընտան, Արմանըն օտասընտան տիշարը չըգ-
տը : Պու սըրատա միւտտաի ումումի մուա-
վինի՝ Բօժէ գատար թէաճճիւպտէ գալմըշ օլ-
տուղունտան,

— Մա՛տմուաղէլ, Բիէր Բէտօնա տայիր օ-
լան քեաֆֆէյի մալիւմաթը պէեան իթմէտի-
նիլմի, տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ, էֆէ՛նտիմ, պէեան իթտիմ եա-
լընըզ իթթիսաղընը էյզէմ ատտ իյլէտիկիմ պիր
գարարմը տախի, զաթընըզա, հաքիմ սըֆա-
թըյլա աէյիլ, իլլա Շապէն Փամիլեասընըն
տօսթու վէ թէալիւգիւ սըֆաթըյլա պիլտիր-
մէք իսթէրիմ :

— Հէր նէ իսէ, սէ՛օյլէյին, մա՛տմուաղէլ,
Պլանշ իֆատէի հալէ պաշլամագտա իքէն,
եալաշճա օտանըն գաբուսու չալընտըղընտան,
Արման՝ «կիրինիզ» տէտի :

Օտա խըղմէթճիսի գաբուեու աչըպ, տուր-
մասընտա, Մ. տը Լօժրիլ սապըրսըղըգլա,

— Նէ՞ վար տըր, տէեու սիւալ իթտի :

— Էֆէ՛նտիմ, իշպու գարթըն սահիպէտի
պիր ան էվվէլ զաթընըզա կէօրիւշմէք իսթէ-
եօր :

Արման, խըղմէթքեարըն էլինտէն ալտըղը
շարթա աթֆը նազար իլէ,

— Էլէն տը Շասլէն տիր , տիմէսինտէ , Պլանշ
աեաղա գալգարագ ,

— Մատմուաղէլ Էլէն մի տիր , տէտի :

— Սէ'օյլէյին մատմուաղէլ տը Շասլէնէ քի ,
պիր աղ պէքլէսին , տէեու էմր իյլէտի Արման
խըզմէթճիեէ :

— Խա'յր , խա'յր , էֆէ'նտիմ , — տէտի սախ-
թէ Ատրիէն , — էկէրչի մատմուաղէլ Էլէնի պիր
ան էվվէլ տայիրէնիգէ գապուլ խաէրսէնիգ ,
տահա զիեատէ մէմնուն օլուրում , չիւնքի
պաշլատըղմ իֆատաթը , անըն էօնիւնտէ իք-
մալ իթմէք իսթէրիմ :

— Էօյլէ իսէ , սէօյլէյին մատմուաղէլէքի
իչէրի պուեուրսուն , տէեու պէեան իթտի
միւտտաիի ումումի մուափինի :

Տայիրէ խըզմէթքեարը տիշարը չըգտըգտան
սօնրա , մատմուաղէլ տը Շասլէն իչէրի կիրտի
վէ Մ• տը Լօժրիլին եանընտա պիր գատըն կէօր-
մէսիյլէ , քէմալ իսթիզրապլէ տուրտու :

Պլանշ՝ օտանըն գարանլըգ պիր թարաֆըն-
տա տուրուեօրտը : Արման , քէնտի նիշանլըսը-
նա , “կէ'լինիզ ալի'գէմ Էլէն” տիմէսինտէ , Բիէր
Գարնօնուն գըզը տախի իքի ատըմ գատար
իլէրլէեէրէք , այտընլըղա չըգտը : Օլ վագըթ
Բօժէնին գըզգարընտաշը մէրգումէյի կէօրմէ-
սիյլէ եիւզիւնիւն Բէնկի քիւլ կիպի սարարտը
վէ հէման քէնտի միւրատընա բաղմէն , բիւ-
ճաթ իթմէք իսթէտիկինտէն , միւտտաիի ու-
մումի մուափինի :

— Էլէն , Բէճա իտէրիմ , կէ'լինիզ , — տէտի

մատմուագէլ Ատրիէնին պուրանա կէլիշի, վէ-
խիմ վէ շայեանը հիւրմէթ պիր սէպէպէ մէպնի
տիր: — Հաթթա պէնի կէօրմէք իսթէտիկինիզ՝
մէզպուրէնին մալիւմիւ օլտուղունտա, պէնիմ-
լէ պիրլիքտէ պաշլամը օլտուղու մուհապէրէ-
սինի սիզին հուզուրլնըզտա իքմալ իթմէքլիկի
արղու իյլէմիշ տիր:

— Պէսպէլլի մատմուագէլ՝ հազընտա վուգու
պուլաճագ օլան ագտը իզտիվաճընը սիզէ խա-
պէր վիրմէք իշին կէլմիշ տիր, տէաի էլէն:

— Եազընտա վուգու պուլաճագ ագտը իզ-
տիվաճը՝մը, տէեու թէքրարլատը Մ. տը Լօժ-
րիլ հայրէթլէ:

— Էվվէթ, գարընտաշըմ Բօժէ իլէ: — Վա-
գաաբէտէրիմ Մ. տիւգ պու պապտէ մուվաֆ-
ֆագաթ իթմէեօր իսէ տէ, պիրատէրիմ պու-
նա էհէմիեէթ վիրմէեօր: — Էկէրշի սիզին
պու խապէրտէն մալիւմաթընըզ եօգ իսէ, իշ-
թէ պէն սիզէ պիլտիրիեօրում:

Արման, պու սըրատա Պլանշա պագտըղըն-
տա, մէզպուրէ հէյեէթի ասլիեէսինի ասլա
պօղմանարագ տուրուեօրտու: Պատէհու մէր-
դում, պիր աղ սիւքիւթտէն սօնրա, շէօյլէ ճէ-
վապ վիրտի:

— Էվվէթ, պունու պէն պիլմէեօրտում, վէ
լաքին Բօժէ նէ՝ եաբտըղընը վէ նէ՝ եաբաճա-
ղընը անլաեապիլիր պիր սիննտէ պուլունմագ-
տա տըր: — Հէմտէ, մատմուագէլ տը Լասնիյի
սէվտիկի վէ պու իզտիվաճըլ մէսուտ օլաճաղը-
նը զանն իթտիկի հալտէ, նի՞շին էվլէնմէսին:

— Էկէր գարընտաշմ պու գըզ իլէ էվէնիր-
սէ , նամուսու բայիմալ վէ քէնտիսի րէզիլ օւ-
ճագ , վէ ատէթա լանէթ թահթընտա պուլու-
նաճագ տըր , տէտի Արմանըն նիշանլըսը սէրթ
պիր սէտա իլէ :

— Էլէ'ն , րէճա իտէրիմ սիզէ , քէլամընըր
իթիտալ իւղրէ գուլլանըն , տէեու պէեան իյլէ-
տի միւտտաիի ումուսի մուապինի , ֆէվգէլա-
տէ հէեէճան իչինտէ օլարագ :

— Քէլամարըմը իթիտալ իւղրէ՞ մի գուլա-
նաեըմ , նիչին : — Հիչ պու գըզ հագգընտա
մուամէլէյի միւթէտիլէ իպրագը , պէնճէ գա-
պիլ մի տիր :

— Ազի'ղէմ էլէն , սիզէ նէ' տէրէճէ հիւրմէթ
վէ մուհապպէթիմ օլտուղունու պիլիրսինիլ ,
— տէեու տէվամ իյլէտի տէլիգանլը , — լա-
քին մուհապպէթ վէ սէվտա , պէնի ասլա թա-
պիլի տույղուլարըմտան մէնն իտէմէզլէր : — Իմ-
տի , պուրասը հիւքիւմէթին Ատալէթ տայի-
րէսի օլտուղունտան , թահգիրամիլ թապիրլէր
իսթիմալինէ գաթան միւսապտէ իտէմէմ :

— Հալ պու քի ֆամիլեամըղճա թէզէլլիւ
ատտ օլունաճագ ագտը իզտիվաճ թասավիու-
րու , պիւթիւն գանըմը պաշըմա սըշրատըեօր :

— Բէճա իտէրիմ էլէ'ն , արթըդ պու խուսուս-
տա սիւքիւթ իտինիլ , զիրա սիզին պու քէ-
լամարընըր պունտան զիեատէ տինլէմէք իս-
թէմէմ վէ տինլէեէմէմ :

Պլանշ , պու էսնատէ ատէթա էօլիւ կիպի
սարարմըշ օլուպ , տօտագլարը պիրի պիրինէ

տաեանմըչ, վէ կէօղլէրի խօզվզէլատէ պիր
բարյազլըգ քէսպ իթմիչ օլարագ տուրուեօր-
տու: Յագաթ միւտտաիի ումուսի մուսվինի-
նին սօն սէօղլէրի իւզէրինէ, քէլամա աղազ
պիրլէ,

— Մի'ւսիւ տը Լօթրիլ, — տէտի, — հագ-
գըմտա վագը օլան ալիճէնապճա թէվասիւթիւ-
նիւղտէն տօլաեը թէչէքքիւր իտէրիմ: — Պու
պապտէ հագգընըղտա վաճիպ օլտուղումչիւք-
րանիյեթէթէ ապլա շիւպհէ իթմէյինիզ, լաքին
մատուազէլ տը Շասիէնէ ճէվապ վիրմէք պա-
նա բաճի օլտուղունտան, քէմալ սիւքիւնէթի
հալ իլէ վէ միւսաատէնիղէ մաղրուրէն, լաղըմ
կէլէն ճէվապըն իթասընա միւսարաաթ իյլէրիմ:

Պէօյլէճէ սախթէ Ատրիէն՝ էլէնէ տօղրու
տէօնիւպ, շու վէճհ իլէ քէլամա իպթիտար
իլէտի:

— Էվվէլա շունու սիւալ իտէրիմքի, մա'տ-
մուազէլ, նի'չին պէնտէնիղի թահզիլ վէ թայ-
երպ իտիեօրսունուզ:

— Նի'չին մի, — տէեու թէքրարլատը կէնճ
գըղ տիթրէեթէք, — հալէա պու սիւալի պանա
իթմէեթ ճէսարէթ իտիեօրսունուզ հա':

— Էվվէթ, ճէսարէթ իտիեօրում, վէ իտէ-
րիմ, չիւնքի պէն սիղէ նէ՞ եաբաըմ, նի'չին
պէնի իթապ իտիեօրսունուզ:

— Նէ՛քիւսթախլըգ:

— Պու ճէվապ տէյիլ տիր... ճէվապա պէք-
լէեօրում:

— Բէտէրիմին խանէսինէ միւրայիլիք, ըր-

սըզլըդ վէ պէտ ախլէագ կիրտիրմիշ օյտուղու-
նուզ, վէ թէքմիլ պիր ֆամիլեա միեանէսին,
տէ իթթիֆագսըզլըդ վիճուտէ կէթիրմիշ պու-
լունտուղունուզ իչին, սիզի իթապ, վէ պէնի
էօքսիւզ պրագլպ, վալիտէմի տախի էօլտիւր-
տիւկիւնիւզ իչին, սիզի իթհամ իտիեօրում,
անլատընըդ մը :

— Իշիտիեօրմուսունուզ, մի'ւտիւ տը Լօթրիլ
իշիտիեօրմուսունուզ, — տէտի Պլանշ, — հագ-
գըմտա ճինաեէթ թէօհմէթի ազվ իտիլիեօր,
վէ մատամքի սիզ՝ գանուն վէ ատալէթ վէ-
քիլի թայեին օլունմուշ իսէնիզ, պէնի միւտա-
ֆաա իյլէմէնիլի սիզէ իսթար իտէրիմ :

— Էվվէթ, մա'տմուազէլ, սիզի միւտաֆաա
իտէճէյիմ :

— Պանա գարշը տա'մը միւտաֆաա իտէ-
ճէքսինիզ, տէտի էլէն, քէնտի քէնտինտէն
շըգարագ :

— Էվվէթ, վագիֆէմ իգթիզապընճա, սիզէ
գարշը տախի միւտաֆաա իյլէեէճէյիմ :

— Եա՛ րապպիմ, եա՛ րապպիմ, տէտի Բօ-
թէնին գըզգարընտաշը եիւղիւնիւ իքի էլլէրի
իչինտէ կիզլէեէրէք :

Պլանշ, Լլէնէ մուղաֆֆէրանէ պիր աթֆը
նաղար իլէ, շու վէճհ իլէ քէլամա տէվամ իյ-
լէտի :

— Շիմտի, մի'ւտտաիի ումումի մուալինի
էֆէնտի, իֆատաթըմը իքմալ իթմէք իսթէ-
րիմ : — Էվվէթ, Մ. տիւզ տը Շասլէն պունտան
պէշ կիւն էվվէլ, քէնտի իսմինի, իւնվանընը

սերվէթինի պանա թագտիմ իթտի իսէ տէ ,
պէն հիտտէթ ու նէֆրէթլէ ըէտտ իթտիմ, վէ
տիւնքի կիւն տախի Մ. րօժէ տը Շասպէն, քէն-
տի զէվճէսի օլմագլըղըմը պանա թէ.քլիֆ էյ-
լէտի , Փագաթ պէն՝ քէնտիսինի սէվմէմլէ պէ-
րապէր, անըն տախի թէ.քլիֆինի ըէտտ իթտիմ :

— Բէ՞տտ մի իթտինիզ , տէտի Մ. տը Լօժ-
րիլ :

— Էվվէթ , ըէտտ իթտիմ, վէ հագըգաթը
հալ թէ.քմիլէն զահիրէ չըգըպ , մատմուաղէլ
էլէնին՝ պու կիւնքի կիւն ալէյհիմտէ վագը օլան
ազվիեաթընտան տօլաեը մահճուպ վէ նատիմ
օլարագ , վէ պանա կէլիպ , “պէնիմ գըղգա-
րընտաշըմ օլմանըղը իսթէրիմ, տիմէսինէ գա-
տար ըէտտ իտէճէյիմ : — Պէն պու կիւն Ֆլան-
տրէն պուլվարընտաքի խանէմէ ավտէթ իթ-
մէյիպ , մալիւմիւնիւզ օլան շախս իլէ եիւզ պէ
եիւզ կէլէնէ տէկին , հէրքէստէն քէնտիմի կիզ-
լէեէճէյիմ : — Պէնիմ եէկեանէ չարէի սէլա-
մէթիմ , օլանէ գատար մէրգում թարաֆըն-
տան իզիմին պուլունմամասընտա տըր : — Մու-
վագ-գաթէն կիտէճէկիմ մահէլլի , եալընըզ
զաթընըզա պիլտիրէճէյիմ : — Բօժէնին պիլէ
օլ խուսուտա մալիւմաթը պուլունմաեաճագ-
տըր : — Մնճագ սիզէ շունու պէեան իտէրիմ
քի , պէնիմ հագ-գըմտա մէրգումը թէէմին
իտին : — Իմտի , էֆէնտիմ , թէ.քրարէն սիզէ
թէշէ.ք.քիւրիւմիւ պէեան , վէ եինէ կէօրիւշ-
մէք իւզրէ , չիմտիլիք նէղտինիղտէն մուֆա-
րագաթ էյլէրիմ :

Պլանշ, գարուեա տողրու իլէրլէտիկի էսնա-
տէ, Արման, պիր հարէքէթլէ մէզպուրէյի
տուրտուրտու, վէ քէլամա աղաղ պիրլէ,

— Մա'տմուաղէլ, ինթիխապ իթտիկինիղ ի-
գամէթկեահը շիմտիտէն պիլմէք իսթէրիմ,
տէտի :

— Պուրատան չըգտըգտան սօնրա ինթիխապ
իտէճէք օլտուղումտան, իսթէրսէնիղ, մի'ւտ-
տաիի ումուժի մուալինի էֆէնտի, ըիֆագա-
թըմա պիր խըզմէթճի վէրին, անըն վաարթա-
սըյլա մահէլլի իգամէթիմի թարաֆընըղա
պիլտիրէյիմ :

Արման տը լօժրիլ տէրհալ պիր չան չալմա-
սըյլա, իչէրի կիրէն օտասը խըզմէթքեարընա,

— Մատմուաղէլ իլէ պիրլիքտէ կի'թ, վէ
ոանա սէօյլէեէճէկի սէօղիւ, կէլիպ պանա պիլ-
տիր, տէտի :

Պլանշ, տիշարը չըգտըղը սըրատա,

— Մի'ւտտաիի ումուժի մուալինի էֆէնտի,
սիզէ սէօյլէտիքլէրիմի ունութմաեըն, վէ պու-
աղչամ, սաաթ օնտա, Գօմքանս սօգաղը սէյ-
ֆիեէսինէ մէմուր կէօնտէրին, տէտի :

— Խա'յր, խա'յր, հիչ պէօյլէ պիր շէյ ու-
նուտուլըմու :

Էլէն, պու սէօզլէրտէն պիր շէյ անլաեամա-
եարազ տինլէեօրտու, Բիէր Գարնօնուն զըղը
մէզպուրէեէ տախի թէվազու իտէրէք, շէօյլէ
սէօյլէտի :

— Ճէնապը Ալլահ տախի չահիտ օլտունքի,
մա'տմուաղէլ, պէն սիզէ աֆվ իտիեօրում...

Պինապէրին եւ՝ պէն զաւելթլէ եանըլըբօրում :
վէ եախօտ զաթընը՝ պանա իխտիկինիդ հա-
գարլէթտէն տօլաեր եագընտա տէրէճէսիդ նա-
տիմօլաճագսընը :

Պատէհու Պլանչ սօն տէֆա սէլամ՝ վէրիպ ,
խըզմէթ քեար իլէ պիրլիքտէ տիշարը չըգ-
տըղընտա , էլէն՝ պաղթէթէն աեաղա գալ-
դարագ , վէ պիր նէվի մէճնունէ կիպի Մ . տը
լօժրիլէ խիթապ իտէրէք ,

— Պրագըբօրսունուզ քի կիթսին հա՛ . . . —
տէտի : — Մէղպուրէ , Ատլիեէ նէզարէթի տա-
յիրէսինտէ վէ սիզին օտանըղտա պուլունտու-
ղու թագտիրտէ , քէնտիսինին տէրտէսթի ի-
չին , սալթ պիր քէլիմէ իրատ իթմէնիդ քեա-
ֆի իքէն , նէ՛ օ քէլիմէյի իրատ իթտինիդ , վէ
նէ՛ օ հարէքէթտէ պուլունտունուզ , վէ հաթ-
թա մէղպուրէյի սէրպէսթ պրագտըղտան
պաչգա , միւտաֆաա տախի իթտինիդ , — Ա՛ր-
ման , Ա՛րման , սիզին պու մուամէլէնիդտէն
անլաշըլըբօր քի , նէ՛ վալիտէմի սէվէր իմիշսի-
նիդ , նէ՛ տէ պէնի սէվիբօրսունուզ :

Միւտտաիի ումուսի մուավինի պու սէօղլէ-
րի իշիտինճէ , եիւզիւնիւն ըէնկի պիւս-
պիւթիւն սարարտը , վէ զաւելթլէ միթէէսսիր
օլարագ , իզթիրապընտան նաշի քէսիք պիր
սէտա իլէ չէօյլէ ճէվապ վիրտի .

— էլէ՛ն . . . էլէ՛ն . . . միւմքի՞ւն միւ տիւր
քի , սիզ պէնի պու եօլտա սուի մուհաքէմէ
իտէսինիդ , սիզ քի , թէքմիլ էօմրիւմիւն սիզին
օլտուղունու , վէ սիզ օլմաերնճա , տիւնեա

պէնիմ իշին վահի իտուկինի բէք ալէա պի-
լիրսինիզ :

— Էկէր սիզ պէնի սէվէ իտինիզ , պէնիմ կի-
պի տիւշիւնիւրտիւնիւզ , վէ պէնիմ իթհամ
իթտիկիմի , սիզ տախի իթհամ իտէրտինիզ :

— Ազի'զէմ էլէն , միւսթագիմ իւլախլէագ
օլան պիր ատէմին գալպինտէ մէրքիւզ պու-
լունան ատալէթ տուլղուսու , աչգ ու սէվտա
տուլղուսունտան տահա եիւքսէք օլմագ կէ-
րէք տիր : Էվվէթ , պէն մատմուաղէլ տը Լաս-
նիյի միւտաֆաա իթտիմ , վէ միւթթէհիմէ օլ-
տուղունա տայիր պիր իսպաթա տէսթրէս օ-
լաճաղըմ կիւնէ գաստար մէզպուրէյի միւտա-
ֆաա իտէճէյիմ , Հալպուքի շիմտի շուրաւը
իգրարէ պօրճլուեումքի , պէն քէնտիսինի պի-
սուչ գանն իտիւօրում :

— Տիմէք տիր քի սիզ հագըգաթը հալի կէօր-
մէեօրսունուզ :

— Խա'յր , պէն պիթարաֆլըղը էլաէն պրագ-
մաեօրում : — Մատմուաղէլ տը Լասնինին պու-
րաեա կէլիշի , էօմրիւնիւն մուճիպի քէտէրի
օլան պիր էսրարընը միւսթագիմէն վէ սէր-
պէսթճէ պանա սէօլէմէք իշին տիր : — Մէզ-
պուրէ պու հարէքէթիյլէ պիւյիւք պիր խըզ-
մէթտէ պուլունմուչ , եանի վալիտէնիղին գա-
թիլի օլմուչ օլան շախսը պանա խապէր վիր-
միշ տիր :

— Քէնտիսի վալիտէմին գաթիլինի թանը-
տըղը թագտիրտէ , տիմէք օլուրքի , անըն
շէրիքէսի տիր , տէտի էլէն :

— Էվվէթ, շէրիքէսի տիր, ֆագաթ գաթիլին
մուամէլաթընա մէսուլ տէյիլ տիր :

— Ա՛հ, եա՛ Բապպիմ . . . եա՛ Բապպիմ . . .
հալէա մէրգումէյի միւտաֆաա իտիեօր :

— Նասըլքի սէօյլէտիմ, թէքրար իտէրիմ
քի, մէզպուրէնին պիսուչլուղու նէ՛ գատար
վազըթ պէնճէ սահիհ կէօրիւնիւր իսէ, քէն-
տիսինի միւտաֆաա իթմէքտէն տուր օլմաեա-
ճաղըմ : — Լաքին Էլէ՛ն, սիլ պէնիմ հագգըմ-
տա շիւպհէեէ զահիպ օլմաեընըզ : — Սիզէ եէ-
մին իտէրիմքի, տիւշէսին ինթիգամը ալը-
նաճազ, վէ պէն տախի սիդին հագգընըզտա
իզհարը մուհապպէթ իյլէմէքտէն տուր օլ-
մաեաճաղըմ :

Պու էսնատէ օտա դաբուսու չալընտը :

19

Մ. տը Լօժրիլ, իշէրի կիրմէք իւզրէ էմր վիր-
տիկի օտա խըզմէթքեարընա ,

— Նէ՛ վար տըր, — տէեու սօրունճա, մէր-
զում խըզմէթքեար ,

— Էֆէ՛նտիմ, զապթիեէ միւֆէթթիշի Տա-
նիէլ կէյեէ տիր, տէեու ճէվապ վիրտի :

— Պէ՛քլէսին ,

խըզմէթքեար տիշարը չըդընճա, միւտտաի
ուսումի մուափինի, նիշանլըտընա խիթապէն
շէօյլէ սէօյլէտի :

— Ազի՛ղէմ էլէն, պու մահէլլտէ վուգու պու-
լան իշպու մուհավէրէմիզին պունտան տահա
դիւտտէ թէմտիտի ճայիզ տէյիլ տիր : — Սիդ
շունա թէէմին օլուն քի , պէն՝ ճիւմէմիզէ
այիտ օլան պու իշ ուղրունա տայիմա չալըշա-
ճաղըմ, անճադ սիզին տէ պէնի սէվմէ քտէն աս-
լա տուր օլմամանըզը պիլ խաստա բէճա իտէրիմ :

Պէօյլէճէ կէնճ հաքիմ, էլէնի տէհլիզէ գա-
տար կէօթիւրիւպ , պատէհու Տանիէլ կէյեէ-
յի իշերի կիրտիրմէսինտէ , մէրգում Տանիէլ :

— Էֆէնսիմ, թահթը Էմրինիզտէ պուլուն-
մադ իւզրէ , զապթիւէ նաղըրը Էֆէնտի պէն-
տէնիզի պուրաւա կէօնտէրտի տէտի :

— Էվվէթ , միւսիւ կէյեէ , պու պատտէ
մալիւմաթըմ վար տըր : — Սիզի իսթէմէքի-
կիմ , սիզէ իհալէ իթմիշ օլտուղում խըրմէթէ
տօղրուտան տօղրոււա թէալլիւգիւ օլան պիր
իշտէն տօլաւը տըր :

— Աճապա Ֆլանտրէն պուլվարընտա իճրա-
սընա մէմուր օլտուղում նէգարէթի , թէքրաթ
մը պաշամադ լաղըմ տըր :

— Խալր , մատտէ պիր շախսըն ախղու կի-
րիֆթինէ տայիր տիր : — Շիմտի սիզէ սէօյլէ-
եճէկիմ շէյլէրի գայտ իտին :

Տանիէլ ճէպինտէն պիր տէֆթէր չըգարըպ ,
եաղմադ իւզրէ հաղըր պուլունմաորնտա , Ար-
ման տը Լօթրիլ շու վէճհ իլէ քէլամա պաշատը :

— Պու ագչամ սաաթ օնտա , Պէլվիտէ Դօմ-
բանս սօգաղընտա , Շալէ իսմիլլէ մաարուֆ
օլան վէ պիր պաղչէ տէրունինտէ պուլունան

պիր քէօչկէ կիտիպ, տէրտէսթ իտէճէկինիզ շախսը օրատա պուլուրսունուզ, — Մէրգում, թամ սաաթ օնտա պիր գատընա պէքլէեճէք տիր, Պէքլէնիլէն գատըն եէրինէ սիզ կիտիպ, գաբուեու վուրտուզունուզտա, քէմալ էմնիլ, եէթլէ գաբունուն աշըլաճաղը տէրքեար տըր:

— Աճապա վազը օլաճագ ախլ ու կիրիֆթին սէպէպինի զաթը ալինիզտէն սիւալ իտէպիլի՞ր միլիմ:

— Շախսը մէրգում ճինաեէթ թէօճմէթիլլէ միւթթ էհիմաիր:

— Պագաթ եէտիմտէ մունթաղամ պիր էմր, նամէ պուլունմագ լաղըմ տըր:

— Շիմտի իմզալսեըպ վէրիրիմ:

— Շախսը մէրգում հապսխանէյի ումումիեէ՞ մի կէօթ իւրիւլէճէք տիր:

— Խալլը, Սըհհիեէ հապսխանէսինէ կէօթ իւրիւլէճէք տիր:

Կէյեէ, պու սըրատա թէաճճիւպ հարէքէթի իպրաղ իթմէսինտէ:

— Մէրգումու Սըհհիլլէ հապսխանէսինէ կէօն, տէրմէքտէ պաղը սէպէպլէրիմ վար տըր, — տէեու տէվամ իթտի Մ. տը Լօժրիլ, — շէօլլէ քի պիր գաչ կիւնէ գատար իշի լաեըզըլա թահզըզ իթմէք իսթէրիմ, չիւնքի եէտիմտէքի իսպաթլար՝ հէնուզ գալի իսպաթլար օլմաեըպ, շիւպհէ նէվինտէն շէյլէրտիրէր: Պի, նաէն ալէյհ Սըհհիեէ հապսխանէսի միւտիրի ահըպպամտան օլմասըլա, քէնտիսինէ պիր մէքթուպ եաղըպ, մէրգումուն օրաեա վիրու:

տինտէ, սուի իպրէթի մուճիպ հարաքեաթըն
էօնիւնիւ ալմասընը քէնտիսինտէն ըէճա խտէ-
ճէյիւմ:

— Բէ'ք իյի, էֆէ'նտիւմ, լաքին մէրգոււմ
շախսըն խանէսինի թահարրի իթմէքրիկիւմ տէ
լազըմ'մը տըր:

— Մէրգոււմու, կէօթիւրիւլէճէկի մահէլլէ
թէսլիւմ իթտիքտէն սօնրա, քեաֆֆէյի էվրա-
դընը զապթ վէ միւսատէրէ իլէ, եարըն սա-
պահ պուրատա պանա թէսլիւմ իթմէլիսինիզ:
— Եարըն սաաթ տօգուզտա պէն պուրատա
պուլունուրոււմ:

— Տէրտէսթինէ մէմուր օլտուղում շախսըն
մուխալիֆէթ իթմէսի մէմուլ մու տուր:

— Պէլքի մուխալիֆէթ իթսին, չիւնքի քէն-
տիսի իչին հէր շէյի իճրաեէ միւզթէտիր տիր
տիեօրլար: Պու հալտէ սիղճէ իգթիզա խտէն
թէտապիրի իթթիխազ իյլէմէնիզ, էմիի պա-
սիրէթ իգթիզասընտան տըր:

— Խանէսինտէ եալընը'դ մը պուլունաճագ
տըր:

— Ղալիպա:

— Անլատըմ, էֆէ'նտիւմ:

Պատէհու Որման տը Լօթրիլ, տէրտէսթլէրի
լազըմ կէլէն էշխաս հագգընտաքի էմինամէ-
լէրտէն պիր գըլթասընըն պօշ եէրլէրինի իք-
մալ վէ իմզա իլէ, Տանիէլէ վիրտի, վէ պատէհու,
Սըհհիեէ հտպսխանէսի միւտիրինէ մէքթուպ
եազտըզը սըրատա, Տանիէլ, էմինամէեէ աթ-
ֆը նազար իլէ, պիրտէն պիրէ տիթրէտի, վէ

Ֆէվգէլատէ պիր մէսէրրէթ սէտաւր րէֆ իթ .
տիկինտէն , Արման մէրգումն խիթապէն ,

— Նէ՞ օլտունուզ , տէեու սիւալ իթտի :

— Եանլըշ ողումատում , տէյի՛լ մի , էֆէ՛ն .
տիմ : Էմրնամէտէ եազմըշ օլտուղունուզ իսիմ ,
Բիէր րէտօն տէյի՛լ մի տիր :

— Էփլէթ ,

— Ա՛հ , ատիլ Ալլա՛հ , ատիլ Ալլա՛հ , պէն
պու ատէմի միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու
արատըղում հալտէ , ազըպէթ քէնտիսի բէնչէի
պտալէթէ տիւշտիւ հա՛ , տէտի կէյեէ :

— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուզ : — Գուրպը-
վուա մէքթէպինտէ էվլատընը գաթլ իթմիշ
օլան գատընըն վագըրասընտա մէտիսալի պու-
լունան պու շախսը սիզ թանրե՞օրմուսունուզ :

— Էֆէնտիմ , պու ատէմ , պու Բիէր րէտօն ,
Բիէր Գարնօ տէնիլէն վէ գըզըմըն գաթիլի օ-
լան շախս տըր քի , պու ճինաեթի իչին պէշ
սէնէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմուշ տուր :

— Քիւրէքտէն չըգալըտան պէրի տիր , տիկէր
ճինաեթլէր իճրասընա տախի միւթէճասըր օ-
լաճաղընը պիտիկիմտէն , պաշընը ճէլլատա
թէսիմ իթմէք իւզրէ , խապիսի մէրգումնու
շիմտիեէ տէկին թէհի եէրտէ գօլլամագտան
պիր ան կէրի տուրմամըշում տըր : — Շիմտի
խէ , պու արղում իճրա օլունմագտա տըր , տէ-
եու ճէվապ վիրտի զապթիեէ միւֆէթթիչի :

— Հէեէճանընղը թէսկին իտինիզ , միւսիւ
կէյեէ , վէ պագըն քի վաղիֆէնիզտէ գուսուր
իթմէեէսինիզ , — տէտի միւտտաիի ումուսի

մուսափնի , եազըսընա տէվամ իտերէք :

— Վազիֆէմտէ գուսուր մու իթմէք . . . օն սէնէտէն պերու քէնտիսինի արատըղլւմ հալտէ , հիչ վազիֆէմտէ գուսուր իտէրմիյիմ . . .

— Ահ , պէն քէնտիմի թէլէֆ իտերիմ , անը էլտէն չըգարմամ , Բիէր , Բէտօն պու կիճէ հապսխանէտէ եաթաճագ տըր , տէտի Տանիէլ տէհչէթլի պիր սէտա իլէ , վէ քէնտի քէնտինէ լազըրտը իտիւօր կիպի կէօրիւնէրէք :

Պու արալըգ Արման , Սըհհիսէ հապսխանէսի միւտիրիկնէ եաղտըղը մութաթասար մէքթուպու իքմալ իտիպ , Տանիէլէ վիրտի , վէ մու հափէրէնին խիթամը օլարագ :

— Արթըգ կիտէպիլիսինիզ , միւսիւ կէյսէ , եարըն կէօրիւչիւրիւզ . . . իւմիտիմ թէքմիլ սիզին իւզէրինիզտէ տիր , տէտի :

Միւֆէթթիչին տիչարը չըգմասընը միւթէագըպ , Բիէր Գարնօնուկն գըզընա ըիֆագաթ իթմիշ օլան տայիրէ մէմուրու կէլէրէք , սալիթէ Ատրիէն թարաֆընտան պիր մէքթուպ կէթիրտի քի , պուլնտա մէզպուրէ՝ էմրի ճէտիտէ տէկին Նօթըր-Տամ-տէ-Շան սօգաղընտա , պիր քիւչիւք տայիրէտէ իգամէթ իտէճէկինի պիւտիրմիշ իտի :

Մ . աը Լօթրիլ , պու մէքթուպու , տիւչէստը Շալլէնին վէֆաթընա միւթէալիդ օլան էվրագ տէրունինտէ հըֆլ իլէ , էվրագը մէզքիւրէյի անախթար ալթընա վաղ , վէ պատէհու Ատիսէ նէզարէթի տայիրէսինտէն մուֆարագաթ իյլէտի :

* * *

Թէչէպպիւսաթը վաղըսընտա ասլա գուսուր իթմէտիկինի պիտտէֆաթ կէօրմիւշ օլտուղումուզ Սէզար տը ֆօսարօ, Պլանշըն Ֆլանտրէն պուլվարընտա վազը խանէսինտէ մէզպուրէ իլէ վուզ ու պուլան միւլադաթընտան պէրու ասլա պօշա վազըթ սարֆ իթմէմիշ իտի: Շէօյլէ քի, Բիգօլէտէ տայիր Մալքէրթիւի իլէ ուզումն ուզատիտէ կէօրիւշտիւքտէն սօնրա, մուֆարադաթընտա, Ֆէրնան վօլնէյ իլէ մարքիղ տըլա թիւր տիւ Բօյ իշլէրիլէ Նէշղուլ օլտու, վէ իւք տէֆա Ֆէրնանըն խանէսինէ կիտիպ, մէրգումու եալընըզնա պուլտուղումտա, քէմալ մէսէրրէթլէ իսթիգպալ օլունտու:

Ամպիկիւ թէաթրօսունտա իւք տէֆա Ֆէրնանըն օյնատըղը օեուեն պիր գաշ կիւն էվլէլ իճրա օլունմուշ օլուպ, կէրէք պու օեուեն վէ կէրէք Ֆէրնան ֆէվգէլղաեէ մուվաֆֆազըյեէթ քէսպ իթմիշ իտիլէր: Պինապէրին մէրգում տէլիգանլը, տօսթու Սէզարը կէօրտիւկիւնտէ, շէօյլէ սէօյլէտի:

— Աղի'զիմ պարօն, Ամպիկիւ թէաթրօսուլուպիաթընըն հիյնի իճրասընտա նի'չին Բարիստէ պուլունմաեօրտունուզ: Տօղրուսու սիզին շայպուպէթինիղլէ պրա՛վօ սէտալարընըզտան մահրում գալտըղըմա կէրէք մարքիղ վէ կէրէք պէն բէք զիեատէ էսէֆ իթտիք:

— Աղի'զիմ արթիսթ, զազէթալար մուվաֆֆազըյեէթինիզի իսպար իթտիլէր, վէ պէն իսէ պունտան տօլաեը սիզի խալիսանէ թէպ-

րիք իտէրիմ: — Հագըգաթէն սիղ բէք մութ.
լուլու պիր զաթսընըզ: — Էյ աշգ ու սէվտա
իշինիղ նասը՞լ կիտիեօր:

— Հա՞նկը աշգ ու սէվտա իշիմիզ, տէեու
սիւալ իթտի վօլնէյ կիւլէրէք:

— Հանկըսը նէ՞ տիմէք, քապա մարքիզ
րիւթպէտէն սիւշտի՞ւ միւ, տէտի Սէզար:

— Պիւսպիւթիւն տիւշմէտի ամմա, էվվէլքի
իթիպարը գալմատը:

— Բագիպէլէրի տէ՞մի վար տըր:

— Բէք չօգ. րագիպէսի եօգ աըր, սալթ
պիր րագիպէսի վար տըր, ամմա նէ՞ եալան
սէզլէյիմ, ինսանըն գալպինի ճէլպ իտէճէք
տէրէճէտէ հիւսէնա տըր: — Տահա կէչէն ագ.
չամ, իւք տէֆա շէնաեա չըգտըղմտա, մէզ.
պուրէ էլլի ատէտ լուի ալթունունա պիր ալթ.
նէ լօժու թութմուշ, վէ իւշիւնճիւ ֆասլըն
իւիթամընտա, պանա օն պէշ լուի ալթունու
գըյմէթինտէ պիր պուքէթ աթմըշ տըր:

— Լաքին թապիաթիլէ Լազարին գըսգասճ
օլմալը տըր, տէյի՞լ մի:

— Էվվէթ, մէզպուրէ Պէնկալ գաբլանը կի-
պի գըսգանճ տըր, ֆագաթ պէն քէնտիսինի
իգնա իտէճէք թէտպիրի պուլտում:

— Պուլտուղունուզ թէտպիր նէ՞ տիր:

— Բէք ատի վէ էմին, վէ հէր քէսճէ տախի
իճրասը գապիլ պիր թէտպիր տիր: — Իշթէ
շու տըր... տիեէրէք, Ֆէրնան՝ սիլէ էնտիր-
մէք թարղընտա պիր հարէքէթ իճրա իթտի,
վէ Սէզար իսէ սուրաթընը էքշիթէրէք:

— Սահի՞ջ մի տիեօրսունուդ... ֆագաթ հէր հալտէ պու թէտպիրի սալթ թէհտիտ օլարագ իսթիմալ իթմէքտէ օլմալըսընըզ, տէտի :

— Սալթ թէհտիտ մագամընտա իսթիմալ իթմէյիպ, ֆիիլէն իճրասընտա տախի պուլու-նարագ, մուվաֆֆագ պիլէ օլտում, տէեու մուգապէլէ իթտի արթիսթ գահգահա իլէ կիւ-լէրէք :

— Էյ օլ միւթէքէպպիրէ մարքիզ տըլա թուր տիւ Բոյ պու մուամէլէնիզի նա՛սըլ գապուլ իթտի :

— Վագաա բէք չօգ աղլաերպ, սիթէմլէր իթտի, հաթթա պէնիմլէ գաթը ալէագա իտէ-ճէկինի տէ սէօյլէտի իսէ տէ, օլ ագչամլ հէր վագըթմտան տահա զիեատէ միւլայիմանէ տալ-րանտը :

— Իշթէ պու իյի : — Պու կիպի պիր թէք-լիֆսիզլիկէ գարշը պաշ գալտըրմահան պիր գատըն՝ ատէթա զինճիր իլէ պաղը պիր գա-տըն տիմէք տիր : — Պու հալտէ պուլունան պիր գատընա հէր շէյի գապուլ իթտիրմէք գապիլ տիր... Շէօյլէքի էկէր սիզ՝ մատամ մարքիզին քէնտի իւնվանընր թէրքլէ, մատամ ֆէրնան վօլնէյ տէնիլմէսինի իսթէսէնիզ, տիհանընըզտան չըգաճապ սալթ պիր քէլիմէ իլէ միւրատընըզա նայիլ օլաճաղընըզ տէրքեար տըր :

Թէաթրօ օեուճուսու պու պապտէ ճէվապ վիրմէեէրէք, սիւքիւթ տուրմասընտա, Սէզար՝ զիեատէ տիւչարը էնտիշէ օլարագ :

— Սճա՛յիպ , ագտը իղտիված թասսավուրուսիդին եիւղինիւղիւ կիւտիւրմէեօ՞ր մու , տէեու սիւալ իթտի :

— Բէք օլ գատար կիւտիւրմէեօր :

— Նի՞չին :

— Ջիւնքի ագի՛ղիմ պարօն , սիզ տախի պիւլիրսինիզ քի , պէն իշատէմիյիմ , վէ պու պապտէ պէնի պիտտէֆաթ թէպրիք տախի իթմիշսինիզ տիր : Հալպու քի ագտը իղտիված տէնիլէն շէյ էօյլէ պիր մատտէ տիր քի , ինսան քէնտի հուրրիսէթինի , քէնտի ըէյի իլէ պաղլամագ իչին , քիֆանէթ իտիճէք միգտարտա գարշըլըդ կէօրմէլի տիր : — Ֆագաթ զանն իտէրիմ քի , զաթընըդ , մարքիդին սէրվէթի հագդընտա եանըլմագտասընըդ :

— Լազարինին քէնտի սէրվէթի զաթիսէսի օլարագ , պիր միլեօնու օլտուղու կիպի , ալթը միլեօնլուգ պիր սէրվէթին տէ իրատընը ալըր :

— Սէրվէթի զաթիսէսի տէտիկինիզ զաթէն չօգտան պէրի թիւքէնմիշ տիր : — Պունուն պագըլսէլէրի՝ տէրունինտէ սաքին օլտուղու մուզ խանէեէ , անըն թէճէմմիւլաթընա վէ տիկէր պաղը ուֆագ թէֆէք մուպաեաթա սարֆ օլունմուչար տըր : — Ջիքը իթտիկինիզ իրատա կէլինճէ , պու տա պիղիմ մէսարիֆիմիղի գաբաթաճագ տէրէճէտէ տէյիլ տիր : — Ջաթէն Լազարին քէնտի էլմասլարընը տա սաթմիշ օլուպ , Միւրիլլօ սօգաղընտա քեային գօնաղընըն թէճէմմիւլաթընը տախի սաթմագ էֆքեարընտա տըր :

— Սիզէ պունու քէնտիսի՞ մի սէօյլէտի :

— Սէօյլէմէսինէ զաթէն հաճէթ եօգ տուր , պէնիմ կէօզլէրիմ կէօրմէեօր մու : — Պինապէրին էվլատը ագըլ պալիզ օյտուղունտա , պիր բարաւը պիլէ պուլունմաեաճագ օլան պիր գաւուն իլէ էվլէնմէք քեարը ագիլ տէյիլ տիր :

— Տիսէնէ քի , մէզպուրէ ատէթա սէֆիլ պիր գատըն օլաճագ տըր :

— Տէյիլ ատէթա , իլլա սահիհէն սէֆիլ օլաճագ , վէ զէվճէմի քէնտի մաաշըմլա պէն պէսլէմէեէ մէճպուր օլաճաղըմ տըր : — Տօղրուսու , պէօյլէ պիր հալէ տէ թէշէքքիւր իթմէմէք գապիլմի տիր :

— Իյի ամմա , սէօյլէտիկինիզ չօճուգ էօլէպիլիր , վէ սիզ տէ սահիպ սէրվէթ օլապիլիրսինիզ :

— Օհօ , պիր ատէմ՝ շու եա պու քիմսէ էօլսիւն տէ , անըն աեագ գապլարը պանա գալսըն տէեու մէմուլ իտէր իսէ , աեագլարընըն չըպլագ գալաճաղընա շիւպհէ օլունամաղ :

— Վագաա գայիտէյի ումումիեէճէ պու պէօյլէ տիր : Լաքին էկէր օ չօճուղուն եագըն վագըթտա ահրէթէ եօլճու օլաճաղընը միւ պէյեին սիզէ պիր թագըմ ճիտտի իսպաթլար կէօսթէրիլիր իսէ , օնա նէ՞ տէրսինիզ :

— Նէ՞ տիեէճէյիմ , էլպէթթէ օլ վագըթ իշթէպտիլ օլուր : — Սիզ ալթը միլեօնտան պահս իտիեօրտունուգ , հալպու քի պէն պունա ինանմամ , վէ հաթթա օլսա օլսա , նըսֆը օլապիլիր տէեու զանն իտէրիմ : — Տօղրուսու պիրի պա-

նա , մարքիդին սաղլամ ի.քի միլեօնու վար տըր տէեու թէէմին խտէր իսէ , գուպուրունու մա մէջնունիյեէ օնա թէր.ք խտէրիմ :

Մ. տը Ծօսարգ , պու իֆատէտէն տօլաեը սէստիզէ կիւլիւմսէտի , վէ Ծէրնան վօլնէյ իսէ , քէլամընը շու եօլտա ի.քմալ իյլէտի :

— Վէ եիկիրմի տէօրթ սաաթ զարֆընտա տախի էվէնիրիմ :

— Իշպու ի.քի միլեօնու պիր ան էվվէլ գուլ-լանաճագ մահէլլէրինիլ վա՞ր մը տըր , տէեու սիւալ իթտի Սէզար :

— Լ.վվէթ , ազի՛ղիմ պարօն , վէ զաթընըլ մահրէմի էսըարըմ օլտուղունուղտան , պու պապտէ.քի թասաւվուրումու սիզէ պէեան խտէպիլիրիմ , — Շէօյլէ քի տիւնեատա եէկեա-նէ օլմագ , վէ Ծօլէ Պերթեր վէ Գրէօրն-Կարթէն նամ էպնիեէնին օն միօլի պիւյիւ.քիւկիւնտէ պու-լունմագ իւզրէ , զաեէթ միւքէլլէֆ պիր էպ-նիեէ ինչա իթտիրմէք իսթէրիմ , — Պու էպ-նիեէնին պիր թարաֆը Թէրթէ-Լէ- նամ մահէլ-լի տիրիւպա կիպի օլուպ , սապահ , ազչամ , վէ կիճէլէրին իւչ գըսմը , տէրունինտէ էնվայի էյլէնճէլէր իլէ վագըթ կէչիլիլմէլի տիր , — Պունտան գաթինաչար էպնիեէյի մէզպուբէ-նին տիկէր ճիհէթլէրի տէ լօգանթա , պիրա-խանէ , գաֆէ-գօնսէր , սիլահ թալիմխանէսի , մաղաղալար , օբէրէթ , վօտվիլ վէ պալէթ թէաթըօլարը վէ սայիրէ վէ սայիրէ օլմալը տըր :

— Լա.քին պու ֆէնա թասաւվուր տէյիլ :

— Պէնիմ իշին պիրինճի տէրէճէտէ պիր թա-
սավլուր տուր, վէ պու թասավլուրու տա պէն
տիւշիւնմիւշիւմ տիւր :

— Լաքին պու թասավլուրունըղ իշին ղաւէթ
վասի պիր արսա պուլունմագ լաղըմ տըր :

— Զաթէն Բարիսին է'ն կիւղէլ մահալլէսին-
տէ, Կանի Մօնմարթը պուլարընտան պիր
դաշ տագըղալըղ ուղագտա իշիմէ Կարաւա-
ճագ պիր արսա մէվճուա տըր : — Պու թա-
սավլուրումու մէվգըի իճրաւէ դօյտուղում
հալտէ, պէշ սէնէ կէշմէքսիղին օն միւնօն սա-
հիպի օլաճաղըմ տէրքեար տըր :

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ, Ֆայիղ իլէ սէր-
մաւէ վիրէնլէրէ միւրաճաւթ իթսէնիղ օլմա'ղ
մը :

— Խա'յը, Խա'յը, իշթէ պէն օնու Կարմամ,
Կանի պիր թագըմ թէֆէճիլէրի ղէնկինլէթ-
մէք իշին, պաշըմը սէլաւա դօեւամամ : —
Շէօյլէ քի պէն քէնտի գանատլարըմա ուշմագ,
վէ քէնտի քէնտիմէ հաքիմ օլմագ վէ քիմ-
սէնէ հիսապ վիրմէմէք իսթէրիմ : Հալպու քի
քէնտի մալիմ օլարագ, էկէր իքի միւնօնում
օլուր իսէ, հէմ պու թասավլուրումու մէվգըի
իճրաւէ գօեւապիլիրիմ, վէ հէմ տախի, թէք-
միլ Բարիստէ նամըմ շէօհրէթ պուլուպ, հէր
քէսին տախի թէվէճճիւհիւնիւ ճալիպ օլտու-
ղումտան, թէշէպալիւսիւմիւն պաշա չըգաճա-
ղընա չիւպհէ իթմէմ : — Խմտի էկէր մարքիղ
պու մէպլաղը կէթիրիպ, վէ էկէր մատագ
Վօնէյ Խսմիլլէ թէսմիւն օլունմագլըղը արղու

իտէր իսէ , քէնտիսիլէ էվլէնիրիմ . . . Տօղրու-
եու սէշլէյիմմի , հէր հանկը գատըն պանա
իքի միլեօն վերիր իսէ , անը քէնտիմէ զէվճէ
իթմէքիկէ բազը օլուրում :

— Էօյլէ իսէ , ազիզիմ արթիսթ , — տէտի
Ֆօսարօ կիւլէրէք , — էկէր պիթթէսատիւֆ
իքի միլեօնու օլան պիր գատընա թէսատիւֆ
իտէր իսէմ , հէման սիզէ կէօնտէրէյիմ մի :

— Սադըն կէօնտէրմէմէզլիք իթմէեէսինիզ ,
չիւնքի պու սուրէթլէ պէնի գաթիէն նայիլի
իգպալ իթմիշ պուլունուրսունուզ :

— Էյ մարքիզի նէ՞ եաբարսընըզ :

— Մարքիզի՞ մի . . . օրասը բէք տէ վազի-
ֆէմ տէյիլ տիր . . . սիզ պանա իքի միլեօնու
օլան գարըեը կէօնտէրին , տէեու մուգապէլէ
իթտի Ֆէրնան կիւլէրէք :

Սէզար , թէաթրօ օեուճուսու նէզարինտէն
մուֆարագաթլա , արապասընա բաքիպ օլտու ,
վէ Բրօվանս սօգաղընտա քեային խանէսինէ
կիտիպ , ասլա վազըթ զայս իթմէեէրէք : Մալ-
բէրթիւի իլէ կէօրիւշտիւ :

Իշպու իքի շէրիքլէր , իթթիսազ իտէճէքլէ-
րի խաթթը հարէքէթլէրի դարարլաշտըրըպ ,
իրթէսի սապահ , մատամ տըլա թուր տիւ Ռօյ
քէնտի խանէսինէ ավտէթինտէ , սապըգ գա-
սէմ քեաթիպի թարաֆընտան եաղըլմըլ օլա-
րագ պիր մէքթուպ պուլտուքի , պունտա
մէրգում , քէնտիսինէ զաեթթ մուհիմմ պիլ
իֆատէսի օլտուզընտան , պիր ան էվլէլ իտա-
րէխանէեէ կէլմէսինի բէճա իյլէմիշ իտի :

Լազարին՝ ֆերնան վօրնէյին խանէսինտէն տիշարը չըգտըը զէման, ղաեէթ մահգուն խոր, չինքի մերգում տէլիգանլը՝ ալէագաեա պաշ- լատըզլարընտա օլտուղու կիպի, մէղպուրէ իլէ աշգ ու սէվտա իւղէրինէ պահա իթմէյիպ, հէ- ման սապահա գատար ագչէտէն, հէմտէ քիւլ- լիեէթլի ագչէտէն, եանի միլեօնտան պահա իթմիշ, վէ մէպլաղը մէղպուրուն պէհէմհալ քէնտիսինէ լաղըմ օլտուղունու պեեան իյլէ- միշ խոր: Վագաա մարքիղ, մաշուգունուն արլուլարընը խօշնուտ իթմէք իւղրէ, պիր չարէ տիւշիւնմէքտէ խոր իսէ տէ, հիչ պիր չարէ պուլամսեօրտու:

Լազարին՝ գաթէն ֆայիդի քէնտիսինին օլան էմլաքըն վարիտաթընը էվլէլճէ թիւքէթմիշ օլտուղու կիպի, հէնուղ սաթըլմամիշ օլան պիր գաշ բարչա միւճէվհէրաթ իլէ Միւրիլօ սօ- գաղընտաքի էշեասը իսէ, պիշիսպէ էհէմմիեէթ- իղ պիր մէպլաղ գըյմէթինտէ օլուպ, թէաթ- րօ օեունճուսու իյին ատէթա պիր լօգմա տի- մէք խոր: Վագաա մէղպուրէ՝ աշգ ու սէվտա ճիհէթիլլէ, հէր վագըթտան ղիեատէ շիտտէթ- վէ գըսգանճըղգ տույղուլարը հիսս իյլէմէքտէ խոր իսէ տէ, պունունլա պէրապէր պուլուն- տուղու հալի, շէօյլէ քի, ագչէսի աղալտըգ- ճա, թէաթրօ օեունճուսունըն տախի աշի- քեարէն քէնտիսինտէն սօվուտուղունու ալէ- նէն կէօրիւեօրտու: Հաթթա հէր հանկը կիւն սէրվէթի թիւքէնիր իսէ, մերգում տէլիգան- լընըն պիլա ինսաֆ քէնտիսինի, լիւղումսուղ

պիր մաշուգէ կիպի թէրք խտէճէկինի անլա-
հօրտը :

Հալ պու քի Լազարինին ֆիրրի վէ տուլլու-
լարը օլ տէրէճէ թէպաիլ օլունմուշլարտը քի ,
եագընտա մաշուգու թարաֆընտան թէրք
օլունաճաղը իհթիմալինտէն տօլաեը տիւշարը
տէհշէթ վէ մէյիտու օլմասըյլա պէրապէր ,
օլ պապտէ ապլա թէաճճիւպ իթմէմէքտէ իտի :

Ժիւլ Լըրօնուն օլ մէշհուրէ գըղը վէ մար-
քիղ տըլա թուր տիւ Բօյուն օլ ճալիպ տու
էհլի՝ շիմտիլէրի էօյլէ պիր սընըֆ գատընլար-
տան պուլունմագտա իտի քի, պունլարըն իթի-
գատընճա կիւզէլ պիր տէլիգանլըեա , լաեըգ
օլտուլու սուրէթտէ , եանի զաեէթ պահատար
թարզտա իղհարը մուհապպէթ կյէմէք , հէմ
թապիի տիր վէ հէմ տախի հագգըլ տըր :

Լազարին՝ Մալբէրթիւինին մէքթուպունու
ալարըղընտա , քէսպի հէեէճան կյէտի , վէ շու
միւլահաղալարը իթմէկէ պաշլատը :

Աճապա իտարէխանէնին խէֆի մէմուրլարը-
նըն թահարրիեաթը աղըպէթ պաշաշըգաթ մը :

Աճապա Մարտէլ թարաֆընտան աշըրըլմըշ
օլան չօճուղումուն վէֆաթըվուգու պուլարագ-
արզու օլունան սէրվէթ էլտէ իտիլտի՞մի :

Եօգսա հէր իւմիտտէն արթըգ վաղ կէշմէք
միլաղըմ կէլէճէք տիր :

Լազարին՝ իշպու հայլ օլունմաղ մէսէլէլէրի
քէնտի քէնտինէ իրաու իտէրէք , վիդթօար
սօգաղընա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ կյէտի :

20

Սապըդ. գասէմ քեաթիպի, մատամ տըլա
թուր տիւ Բոյուն տէրհալ նէզտինէ կիրտիրիւ-
մէսի իշին էմր վիրմիշ օլտուղունտան, մէզպու-
րէ՝ իտարէխանէ միւտիրի գարշըննա կէլտի-
կինտէ,

— Մի՛ւսիւ Մալբէրթիւի, սապըրսըղըզլա
ղաթընըզն մէքթուպունա պէքլէեօրտում:
Պինապէրին թարափընըզտան կէօնտէրիլէն մէք-
թուպու ալըր ալմաղ, գալգըպ կէլտիմ, տէտի:

— Պէնտէնիզ տէ մա՛տամ մարքիզ, մէքթու-
պումու ալտըղընըզտա, տէրհալ պուրաեա թէշ-
րիֆինէզէ էմին իտիմ, տէեու մուգապէլէ իթ-
տի Մալբէրթիւի թէպէսսիւմ իտէրէք:

— Մարսէլ Լօթիէ իլէ էվլատըմըն էսէրլէրի-
նի պուլտունուզ մու:

— Էվվէթ, մա՛տամ:

— Հէլէ շի՛ւքիւր, — տէտի Լազարին՝ ֆիւ-
թուհաթ ալէամէթինի հափի պիր սէտա իլէ,
վէ իլավէթէն տախի շէօյլէ սէօյլէտի. — Եան-
լըլ մալիւմաթ ալմամըշ օլտուղունուզա էմին-
սինիլ ա՛:

— Պու պապտէ, պունտան զիեաոէ էմին
օլմագ գապիլ տէյիլ տիր: — Պէօյլէ պիր մու-
հիմմ մատտէյի պիգղաթ թէտգիգ իթմէք իւզ-
րէ, պուրատա իշիմի վէ կիւճիւմիւ թէրքլէ:

մահէլինէ կիթտիմ, վէ հիւսար ալաեը միւլա-
զիմի սապըգը,յլա , էվլատը մագամընտա թա-
նըթմըշ օլտուղու չօնուղու կէօրտիւմ:

— Տիմէք տիր քի, շիւպչէեէ մահէլլ գալ-
մամըշ տըր:

— Ս'օլա, ա'սլա: — Հաթթա սէօյլէտիկիմ
չօնուղուն իսմի տէ, Բաուլ-Հանրի-Բօպէրթ աը
լա թուր տիւ Բօյ իտի... — Նասըլ քի էօյլէ
օլտուղունա սահիհ պիր սէնէտ տէ իսպաթ
տըր:

— Նէ° սէնէտի:

— Վէֆաթ սէնէտի:

— Էվլատըմ էօլմիշ միւ տիւր:

— Էվվէթ, մա'տամ:

— Լաքին պիր աղ էվվէլ քէնտիտինի կէօր-
տիւմ տիեօրտունուղ:

— Էվվէթ, էօլտիւկիւ կիւնաէն պիր կիւն
էվվէլ կէօրտիւմ:

— Տիմէք տիր քի խասթա իտի:

— Պիլաքս բէք իյի իտի, վէ տիեէպիրիւմ
քի սըհհէթի պէրքէմալ իտի:

Մարքիլ, վիճուտի իւղէրինտէ ճիւղիճէ պիր
տիթրէմէ հիսս իտէրէք:

— Աճապա մէրգումա նէ° վագը օլտու, տէ-
եու սիւալ իթտի տիթրէք պիր սէտա իլէ:

— Պիր գաղա վագը օլտու, մա'տամ:

— Պիր գաղա° մը, տէեու թէքրարլատը Լա-
զարին:

— Էվվէթ, մա'տամ: — Հէր շէյ թէսատիւֆ-
լէ վագը օլտու, պէլքի տէ թէսատիւֆէ եար-

տըմ օլունտու , լաքին պու խուսուսա քիմնեեէ
րաճի տէյիլ աիր :

Մատամտը լաթուր , իչի պիր տերեճէ ան-
լաեարագ , եիւզիւնիւն րէնկի սօլտու վէ տիթ-
րէտի , Փագաթ իչպու հէեէճանը բէք չարուգ
կէչիպ ,

— Էյ Մարսէլ Լօթիէ նէ՞ օլտու , տէեու
սիւալ իթտի :

— Մարսէլ Լօթիէ տախի Բաուլ իլէ պիրլիք-
տէ թէլէֆ օլաճագ իտի իսէ տէ , մէրգում
պիր միւճիզէ իլէ գուրթուլտու :

— Փագաթ արթըգ անըն պանա գարչը հիչ
պիր իգթիտարը գալմամըչ տըր , տէյիլմի :

— Էվլէթ , մա'տամ , սիզէ գարչը հիչ պիր
իգթիտարը գալմամըչ տըր , զիրա քէնտի
գուվլէթի օլան սիլահ , քէնտի էլի իչինտէ
բարա բարչա օլմուչ , վէ սիզ տախի հուրրիեէ-
թինիզէ մաղհար օլմուչսունուղ տուր :

— Էվլէթ , պունտան պէօյլէ պէն հէմ սէր-
պէթ վէ հէմ զէնկինիմ , զիրա էվլատըմըն մի-
րասընա սահիպ օլմագտաեւմ :

Մալբէրթիւի թէքրար թէպէսսիւմ իտէրէք ,

— Պէնիմտէ սիզի պուրաեա տալէթ իտի-
չիմ , իչպու միրաս մատտէսինտէն տօլաեը սի-
ղին իլէ կէօրիւչմէքլիկիմ իչին աիր , տէտի :

— Ջաթէն պու խուսուստա պէյնիմիզտէ
իթիլաֆ հասըլ օլմամըչ մը տըր , — տէեու
սիւալ իթտի Լազարին , — զանն իտէրիմքի
էվլէլճէ մուգավէլէմիզ եաբըլմըչ տըր : Շէօյլէ
քի միրասա սահիպ օլտուղումուն իրթէսի կիւ-

նիւ , վատ իյլէտիկիմ մէպլաղը սիզէ վիրէճէ-
յիմ :

— Պիր միլեօն տէյի՛մի , — տէտի սապըգ
գասէմ քեաթիպի , մանէատար պիր սուրէթ-
տէ կէօզ գըրբարագ , — իշթէ պու հիսապ ,
շիմտի իշիմիզէ կէլէմէեէճէք տիր :

— Լաքին զանն իտէրիմքի . . .

— Լագըրտըմըզըն սըրասընտան չաշմահա-
լըմ , զիրա վագըթ տէնիլէն շէյին , ագչէ գա-
տար տէեերի վար տըր , — տէեու մուգապէլէ
իթտի Մալրէթիւի , հէման պարիտ պիր սէ-
տա իլէ վէ Լաղարինին քէլամընը գալթ իտէ-
րէք , — էվլէթ , սիզ , էվլատընըզըն վէֆաթը
իսպաթընը կէօրտիւկիւնիւզ կիւն , պէնտէնիզէ
պիր միլեօն թէէտիեէ իյլէմէք իւզրէ պիր սէ-
նէտ իմզալատընըզ , իշթէ օսէնէտ պուրատա
օլուպ , անը պէն մահվ իտիեօրում : — Պինաէն
ալէյհ պունտան պէօյլէ պէյնիմիզտէ թահրի-
րէն հիչ պիր մուգապէլէ եօգ տուր :

Պէօյլէճէ Սէղարըն շէրիքի , սէնէտի մէզքիւ-
րու Լաղարինէ կէօսթէրտիքաէն սօնրա , բա-
րա բարչա իթտի , վէ մէզպուրէ պու հալի
կէօրտիւկիւնտէ ,

— Լաքին սիզ բէք պօշ շէյ իտիեօրսունուզ
տէտի :

— Էօյլէ՞ մի զանն իտէրսինիզ :

— Էվլէթ , չիւնքի էվլատըմ՝ վէֆաթ իթմիշ
օլմասըյլտ , պէն միրատա սահիպ օլմագտա-
ւըմ , վէ էկէր սէօգիւմիւ ինքեար կէլմէք
իսթէր իսէմ , սիզէ ասլա պօրճլու գալմամ :

Մալքերթիւի ումուզարընը չէքիպ , շէօյլէ
ճէվապ վիրտի :

— Վազաա էվլատընըզ վէֆաթ իթմիշ տիր
ամմա , պունու իսպաթ իթմէք , սիզճէ գօլայ
վէ հաթթա միւմքիւն տէյիլ տիր : — Մարսէլ
լօթիէնին նէ՛ իսիմտէ օլտուղունու , վէ հա՛նկը
մէմլէքէթտէ իգամէթ իթտիկինի պիլմէտիկի-
նիզ կիպի , ֆէլաքէթին թարղընը վէ նէ՛րէտէ
վուգուա կէլտիկինի տախի պիլմէզսինիզ : —
Պինապէրին պու կիւնքի հալինիզ , տիւնտէն
ֆարգլը տէյիլ տիր : — Սիզ՝ միւթէվէֆա զէվ-
ճինիզին սէրվէթինէ , եանի քէնտի մալինիզ
օլան ալթը միլեօնա էլպիլէ տօգունտուրա-
մաղընըզ : Պու իսէ ատէթա պիր իսքէնճէ օ-
լուպ , պու իսքէնճէնին օրթատան գալգմասը
իչին , էվվէլ պէ էվվէլ էվլատընըզն վէֆաթ
քեաղըտընը օրթաեա գօյմագլըզընը լազըմ
տըր : իշպու քեաղըտ պէնիմ եէտիմտէ օլուպ ,
պունու եախօտ տահա տօղրուսու պու սէրվէ-
թի սիզէ ատէթա պիր շէյ սաթըեօր կիպի
սաթմագլըզը թէքլիֆ իտէրիմ :

— Գա՛շա սաթարընըզ :

— Իքի միլեօնա սաթարըմ :

— Բէ՛ք ալէա , պէնտէ գապուլ իտիպ , պու
պապտէ եաղըլաճագ մագպուզ սէնէտինի իմ-
շալարըմ , — տէտի լազարին , պու սըրատա
քէնտիսինտէն հէր հալտէ ագչէ թալէպ իթ-
մէքտէ օլան ֆէրնան վօլնէյտէն պաշգա պիր
շէյ տիւշիւնմէեէրէք :

— Իմզանըզա մուգապիլ , վէֆաթ քեաղըտը :

նը սիգէ վերրիմ։ — Պիր աղտան օ իշ իշէ մէշ-
ղուլ օլուրուղ, փագաթ մատամքի շիմտի
պէյնիմիդտէ իթթիֆագ հառլ օլմուշ իսէ,
սիզին մէնֆաաթընը իշին պաղը շէյ սէօյլէ.
մէքլիկի միւնասիպ ատա իտէրիմ։

— Իֆատէնիդի տինլէմէեէ հազըրմ։

— Սիզ բէք զինատէ միւսրիֆէ պիր գասըն.
սընըլ։

— Նէ՞ եաբաեըմ, թապիաթըմտըր, վէ քէն-
տիմճէ պաղը արզուլարըմ վար տըր քի, ան.
լէրտէն կէրի տուրամամ։

— Վագաա պու թապիի պիր շէյ իսէ-տէ,
հիսապսըղ մէսարիֆ իթմէքտէ քերարը ագըլ
տէյիլ տիր։ Թրախօմանըղ օլան միլեօնու թէ-
լէֆ իտիպ պիթիրմիշ, վէ միւթէվէֆա էվլա-
տընըղըն էմլաքը իրատլարընտան պիր սէնէ-
լիկինի տէ բէշինէն սարֆ իյլէմիշսինիզ, վէ էլ-
մասլարընըղը սաթմըշ օլտուղունուղ միսիլլու։
Միւրիլլօ սօգաղընտա վագըր գօնաղընըղըն էշ.
եասընը տախի սաթմագ իշին միւշթէրի արա-
եօրմուշսունուղ։ — Սիզի խարապիեթէ սէվգ
իտէն, սիւս վէ սալթանաթ սէվմէքլիկինիզ
օլմաեըպ, շիտտէթի աշգ ու սէվտա տույղու-
նուղ տըր։

— Տահա պիր տիեէճէկինիզ վա՞ր մը տըր —
տէեու մուգապէլէ իթտի լագարին, պի էտէ-
պանէ պիր թարդտա պաշընը եօգարըր դալտը-
րարագ, — էվլէթ, սահիհ տիր, աշգ ու սէվ-
տա պէնիմ եէկեանէ սիւս ու սալթանաթըմ
տըր։ — Պէն եաբտըղըմը վէ նէրէեէ տօղըու

կիթտիկիմի պիլիրիմ: — Էվվէթ, պիւսպիւ-
թիւնս սերխօշ պիր հալտէ օլարագ, պիր եօլ
լուզէրինտէ պիլա թէրէտտիւտ եիւրիւեօրում,
վէ էսնայի հարէքէթիմտէ ալէմին սէզավարը
թահգիրի օլտուզում կիպի, մէնղիլի մագսէ-
տիմ տախի խարապիեթէթ իսէ տէ, պու ճիւմէ
իլէ տախի նէմէ լազում, էլվէրիր քի սէվէրիմ,
վէ սէվմէքլէ մէսուտ պուլունմագտաեւում:
Մալիւմ տիւր քի պազըլար գումարտա վէ
տիկէրլէրի տախի պօրսատա պիւթիւնս սերվէթ-
լէրինի թէլէֆ իտէրլէր: Քիմիսի շու եօլտա,
վէ քիմիսի տիկէր պիր եօլտա իսրաֆ վէ մաս-
րաֆտա պուլունուրլար: Պէն տէ աշգ ու սէվ-
տա ուղրունա պիւթիւնս վարիտաթըմը թէլէֆ
իտէճէյիւմ, վէ պունտան տօլաեւը զէրլէ գա-
տար էսէֆ իթմէեէճէյիւմ: — Պիր մաշուգըմ
վար տըր քի, անը, ճանըմը ֆէտա իտէրճէսի-
նէ սէվէրիմ, վէ քէնտիսինէ ալթուշլարըմը
տախի թէրք իտէպիլիրիմ: — Մնըն քէսպի
րէֆլագ իթմէսինի արզու իթտիկիմ կիպի, մէ-
թալիպաթընը տախի հագգլը կէօրիւրիւմ: —
Էվէրչի պէն ֆագիրլէ օլուր իսէմ, մէրգում
պէնի զիեատէճէ սէվմէեէճէկինտէն, քէնտի-
սինին սահիպ սէրվէթ օլմասընը իսթէմէքլի-
կիմ, իշթէ պու սէպէպէ մէպնի տիր:

— Էֆքեարընըղը թահսին իտէրիմ տիեէ-
մէմ, լաքին մէրամընըղը լաեըգըյլա անլա-
մագտաեւում: — Պունտան գաթինաղար սիղէ
նասիհաթ վիրմէք, պանա ալիտ տէյիլ տիր:
Շու գատար քի սիզին նօգթայի նաղարընըղա

պագարագ, տէրիմքի, միրասընըզըն միլեօն.
լարընը պիլա իֆաթէի վագըթ ախը իթմէ-
նիզ լազըմ օլտուղու թագաւորտէ, ախը իտէ-
ճէք միսինիզ... — Իշթէ մէսէլէնին է'ն ճան-
լը նօգթասը պու տուր :

— Սխը իտէճէյիմ մի նէ՞ տիմէք տիր...
քիմ պանա մանի օլաճագ տըր, հէմ պու պապ-
տէ գանուն պէնիմ լէհիմտէ տէյիլմի տիր,
տէտի մարքիզ :

— Աղի գէմ մատամ, գանուն հէր նէ եօլտա
թէֆսիր իտիլիր իսէ, օ եօլտա մանէա չըգար :
— Պինաէն ալէյհ գալիէն թէէմին օլունուզ
քի, թուր տիւ Բոյ ֆամիլեասընըն տիկէր շիւ-
պէսինէ մէսուպ օլան ազալար՝ էվլատընըզըն
վէֆաթը իսպլէրինի ալարգլարընտա, տէր-
հալ միւթէվէֆա զէվճինիզին եարմըջ օլտու-
ղու վասիեէթ ալէյհինտէ հարէքէթէ գըեամ
իտէճէքլէր տիր :

— Ալէյհինտէ հարէքէթէ գըեամմը իտէ-
ճէքլէր տիր :

— Օնա նէ՞ շիւպհէ :

— Լաքին պու եօլտա մուամէլէեէ հագգլա-
րը վա՞ր մը տըր :

— Տավա աչմաեա հէր վագըթ հագգլարը
վար տըր : Պունտան իսէ, հէմ ալօգաթլարըն
հէմ ալօգաթ մուավինլէրինին վէ հէմ տախի
միւհզիրլէրին միւսթէֆիտ օլաճագլարը տէր-
քեար տըր :

— Լաքին հէր նէ տախի օլտա, ետլէրինտէ
պիր իսպաթ վէ պիր պէհանէ օլմալը տըր :

— Իսթէնիլէն իսպաթ վէ պէհանէյի պուլ-
մագ քէնտիլէրճէ բէք Կօլայօլապիլիը : — Շէօյ-
լէ քի ֆամիլեանճա պիր թագըմ գափայիտէ վէ
ատապը ումուսիէնէ իսթինաւէն , միւթէվէ-
ֆա մարքի աը լա թուր տիւ Բօյուն վարիտաթը ,
պիր թէաթըօ օեունճուսունուն մաշուգէսի թա-
րաֆընտան զասպ վէ թէլէֆ իտիլմէսի , շայեա-
նը թէէսսիւֆ , նամագպուլ , վէ մուճիպի սուրի
իպրէթ օլտուղունու իտաաա իտէճէքլէր տիր :
— Պու հալտէ սիզի թէէմին իտէրիմ քի , մէր-
գումլար պու պասլտէ օիզի ասլա սագընմանեա-
ճագլար տըր :

— Պէնճէ պիր ափօգաթըն հագարէթլէրի
հիչ պիւր շէյ տէյմէզ : — Էսասը մատտէ շու
տուր քի , պէնիմ խասիմլէրիմ պէօյլէ պիր տա-
վանը գազանաճագլար մը տըր :

— Իհթիմալ տըր քի գազանապիլսինլէր : —
Հալպու քի հէր նէ տախի օլսա , պիր քէրրէ
անլէր իգամէի տափա իյլէրլէր իսէ , տափանըն
խիթամլինա գատար սիզին քէնտի միրտուընըզա
սահիպ օլմանըզ գապիլ տէյիլ տիր : Շու տա
վար քի , միրասը մէգքիւրէ սահիպ օլապիլմէք
իչին , մահքէմէ թարաֆընտան հագգընըլտա
միւսայիտ գարար սուտուր իթմէլի տիր :

— Էյ պու տափա չօգ սիւրէր մի :

— Պիրտանէթ մահքէմէսի սէքիզ , իսթինաֆ
մահքէմէսի սէքիզ , վէ թէմեիզ մահքէմէսի
տափալարը քէզալիք սէքիզ այ իմթ իտատ իտէ-
ճէկինտէն , տափայի մէգքիւրէնին ագալլի իքի
սէնէ սիւրէճէկի մէմուլ տըր :

— Էօյլէ օլտուղու թագտիրաէ , տիմէք տիր
քի պէնիմ հալիմ բէք ֆէնա օլաճադ տըր , —
տէտի մարքիդ մէյեուսիեէթլէ , — շէօյլէ քի
ադչէեէ լիւզումում վարիքէն , պիլա վարի-
տաթ գալմագլըղմ'իդ թիզա իտէճէք տիր :
Հաթթա պէնիմ' ադչէեէ օլան լիւզումում'
շիմտի օլմաերնճա օլմադ գապիլինտէն տիր :

Սապըգ գասէմ քեաթիպի , էօյլէ պիր հա-
րէքէթ իճրա իթտի քի , մանէասը աչըգտան
աչըղա ,

— վագաա հալինիդ աճընմաեա շայեան իսէ
տէ , նէ՞ եաբաեըմ պու պապտէ էլիմտէն պիր
շէյ կէլմէզ , տիմէք իտի :

Լազարին քէլամընա տէվամ պիրլէ ,

— Մի'ւսիւ Մալբէրթիւի , — տէտի , — սիդ
քի թէճրիւպէ վէ մէհարէթ ճիհէթիլլէ պիեմ-
սալընըդ , պէնի պու պէլատան գուրթարը-
նըդ : — Պու խուսուս' հէմ սիդին վէ հէմ պէ-
նիմ մէնֆաաթըմըդ իգթիզասընտան տըր : —
Պու իշաէ սիդին իչին իքի միլեօն մէպլաղ վար
տըր , հալպու քի էկէր սէրվէթի մալիւմէ էլիմ
տէն չըգար իսէ , մէզքիւր միլեօնլար տա սի-
զին իչին զայպ օլմուշ օլաճադ տըլլար :

Պարօն տը ֆօսարօնուն շէրիքի' տիրսէքլէ-
րինի մասանըն իւզէրինէ տաեաթըպ , վէ ան-
լընը էլլէրի իչինէ ալարագ , քէէննի տիւշիւ-
նիւեօր կիպի կէօրիւնտիւ : Շիւպհէսիդ մէր-
գում պու միւշքիւլին հալի չարէսինի թէ-
ֆէքքիւր իտիեօրտու , ֆագաթ պագալմպու-
լաճագ մը իտի :

Գաթլէ մահքիւմ օլան պիր շախ, ափվը-
նա նա սըլ պէքլէր իսէ, մատամ տը լա թուր
տիւ Բոյ տախի, պու էսնատէ Մալբէթիւի-
նին տիհանընտան չըգաճագ քէլիմէեէ օ Եօլ-
տա պէքլէեօրտը :

Իւչ տէօրթ տագըգա սօնրա, իտարէխանէ
միւտիրի պաշընը գալտըրըպ, շու Եօլտա քէ-
լամա պաշլատը :

— Հարիգ իւլատէ պիր գարար վիրտիմ, Եա-
նի էօյլէ պիր օեռն օյնաԵաճաղըմքի, պու
օեռնուն նէթիճէսինտէ, Եա՛ քէսպի սէրվէթ
կյլէեէճէյիմ, Եախօտ պիւսպիւթիւն զարուրէ-
թի հալէ տիւչար օլաճաղըմ: — Հէր նէ հալ
խէ, մուխթասարէն փիատէի հալ իտէճէկիմ-
տէն, լագըրտըմը գաթթ իթմէեէրէք պէնի
տինլէմէնիղի րէճա իտէրիմ:

“Միրասընըղ ալթը միլեօնտան իպարէթ օ-
լուպ, էվլատընըղն վէֆաթընա տայիր օլան
րէսի քեաղըտը սիղէ իթա կյլէմէքլիկիմէ մու-
գապիլ, օ մէպլաղըն իքի միլեօնունըն շիմտի-
տէն պանա թէրք օլունմուշ օլտուղու մալիւմ
տիւր, իմտի պագի գալան տիկէր տէօրթ միլ-
եօնտան պիրինի տախի րիզանըղլա պանա վէրիպ,
քէնտի խաթթը տէսթիմլէ գալէմէ ալաճագ
օլտուղում միւթէպէր պիր սէնէտ իլէ պէնի
վէքիլ մութլագընըղ թայեին իտինիզ, — Պէն
սիղէ պագի գալան իւչ միլեօնու վիրտիքտէն
սօնրա, տավանը տա, զարարը պանա այիտ
օլմագ իւզրէ միւտաֆաա իթմէքլիկի թէա-
հիւտ իտէրիմ: Շաեէտ էկէր էօլիւրսէմ, հա-

րէքէթի վադըամըն զարարը պանա թէրէթ-
թիւպ իտէր : — Նա՞սըլ , պու թէքլիֆիմի գա-
պուլ իտէրմիսինիզ : — Պունունլա պէրապէր
սիզ պիլիբսինիզ , իսթէր գապուլ իտին , իսթէր
րէտտ իտին , լաքին միւճատէլէտէ կիրիշմէյին :

— Գապուլ իտէրիմ , ֆազաթ . . . — տէտի
շէտիտէն մարքիզ , վէ քէլամընը տահա իքմալ
իթմէմիշ իքէն , Մարբէրթիւի :

— Թէրէտտիւտ լաղըմ տէյիլ տիր , տէտու
մուգապէլէ իթտի :

— Սիղէ պու պապտէ ատի պիր սիւալ իթ-
մէք իսթէրիմ :

— Նէ՞ կիպի սիւալ :

— Իւշ միլեօն ֆրանգ Նէ՞ վազըթ պանա
իթա օլունաճագ տըր :

— Գասէմիմ թարաֆընտան թէրթիպ օլու-
նաճագ օլան վէքեալէթնամէ իլէ պէնիմ գա-
լէմէ ալաճաղըմ սէնէտի իմզա իթմէնիղի միւ-
թէագըպ , հիւսէնիղի ալաճագ օրնըզ , — Իւշ
տէօրթ , վէ է՛ն չօղու պէշ կիւնէ դատար մէզ-
քիւր էվրագ հաղըր օլուպ , իմզա իտէր վէ
բարալարա տա դավուշուրսունուզ :

— Վապաա տէօրթ պէշ կիւն մէօհէթ պիւ-
յիւք պիր շէյ տէյիլ իսէ տէ , օլ կիւնէ գա-
տար պանա բարա լաղըմ տըր :

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ , պանա ատի պիր
մագպուլ սէնէտի իթա իթտիկինիզ թագաթիւ-
տէ , շիմտի սիղէ եիւզ պին ֆրանգ դատար պիր
իսթիզրաղ վէրիւրիմ :

— Ահ , միւսիւ Մարբէրթիւի , պու մուամէ-

լէնիզ ատէթա պիր ճեմընէն օրուպ, առա
ունուունումանաճագ էյիլըլէրտէն տիր, զիրա
պու սուրէթլէ պէնի էօլումտէն գուրթարօրչ
օլտունուլ:

— Պէնտէնիզ տէ, մա'տամ մարքիզ, զաթը
նըզա պէօյլէ պիր խըամէթտէ պուլունմուշ օլ
տուղում իչին, քէնտիմի պախթիեար ատա իյ
լէրիմ, վէ մատամքի հէր խուսուստա պէյնի
միզտէ իթիլաֆ հասըլ օլտու իսէ, միւսատէ
նիզէ մաղրուրէն, զաթընըզա խալիսանէ պիր
նասիհաթ վիրէյիմ:

— Սէ'օյլէյին:

— Սիզ Ֆէրնան Վօնէյի սէվէ'րմիսինիզ:

— Ոտէթա քէնտիսինէ սէճաէ գըլմագ խտէ
րէճէսինտէ սէվէրիմ:

— Աչգ ու մուհապէթինիզ խալիսանէ' մի
տիր:

— Խալիսանէ վէ թիւքէնմէզ տէրէճէտէ տիր:
Շէօյլէ քի էկէր Ֆէրնան պէնի թէրք իտէր իսէ,
պէն տէ քէնտիմի եա էօլտիւրէճէյիմ վէ եա
խօտ տիվանէ օլաճաղում:

— Իօյլէ իսէ, աղի'դէմ մատամ, պէնիմ միւ
ճէրրէպլիյիմէ իթիգատ իտին: — Զաթընըզ նէ'
գատար տիլրիւպա տախի օլտանըզ, էկէր օ կիւ
ղէլ տէրիգանլըեա չէօզիւլմէզ պաղլար իլէ
պաղլանմուզ իսէնիզ, անըն պիր կիւն տէյիլ
իսէ, տիկէր պիր կիւն սիզի թէրք իտէճէկի
մուհագգազ տըր:

— Նէ' կիպի չէօզիւլմէզ պաղլարտան պահ
իտիեօրսունուլ:

— Ագառը իզտիված պաղլարն տան պահս իտի-
եօրում : — Վագա ապունուն իչին մարքիզիւք
իւնվանընր թէրք իթմէքիկինիզ լազըմ իսէ տէ,
Ֆէրնան վօլնէյ տէ պիւլիւք պիր «Բէ-Ն» օլուպի
արթիսթիք ալլալատէլիկի իսէ , մարքիզիւք
ասըլատէլիկինտէն կէրի գալըր իւնվանլար-
տան տէյիլ տիր :

— Ա՛հ , զաթէն էօթէտէն պերու պէնիմ ար-
զում վէ խաեալիմտէ , Ֆէրնանըն զէվճէսի օլ-
մագլըղըմ տըր , ֆագաթ պագալըմ քէնտիսի
հուրրիեթինի թէրք իթմէկէ մուվաֆֆագաթ
իյլէ՞ր մի :

— Էկէրչի պու խուսուստա իտիլէճէք մու-
խապէրաթա թարաֆընըղտան պէնտէնիդի վէ-
քիլ թայեին խտէրսէնիզ , մուվաֆֆագաթ իտէ-
ճէկինէ չիմտիտէն սիգէ սէօզ վէրիրիմ :

— Սիդի՞ մի , միւսիւ Մալըէրթիւի . . . տիմէք
տիրքի սիզ Մ . Վօլնէյի թանըեօրսունուզ տէ-
տի մարքիզ ֆէվզէլատէ թէաճճիւպտէ գալա-
րագ :

— Էվվէթ , թանըրըմ :

— Քէնտի իւզէրինտէ պիր տէրէճէ թէէս-
սիրինիզ վա՞ր մը տըր :

— Հաթթա բէք պիւլիւք թէէսսիրիմ վար
տըր , վէ էկէր իսթէրսէնիզ , իչպու թէէսսիրի
մէրզում հագգընտա իսթիմալ իտէպիլիրիմ :

— Պիլա թէրէտտիւտ վէ մէմնունիյեթիլէ
իսթէրիմ :

— Էօյլէ իսէ , պու իչէ օլմուշ պիթմիչ նա-
զարըյլա պագըն , չու շարթ իլէքի , սիզ Մ .

վօնէ, յիլէ պու պապտէ ապա նէօրիւշմէեւ-
յին, վէ իքիմիզ արասընտա մէվզուի պահա
օլան մուհիմմ մատտէ հագգընտա քէնտիսինէ
պիր քէլիմէ պիլէ սէօյլէմէյին:

— Պու պապտէ տիհանըմտան հիշ պիր սէօղ
չըգարմաեաճաղըմա. սիզէ սէօղ վէրիրիմ:

— Բէք ալէա, շիմտի սիզ շու մագպուզ սէ-
նէտինի իմզա իտին քի, սիզէ եիւզ պին ֆրանգ
վիրէյիմ:

Պիր դաչ տագըզա սօնրա, լաղարին, հեր
պիրի օն պինէր ֆրանգլըզ պանգնօթ օլարագ,
օն առէա պիլէթ տէմէթլէրինի պիր զաղէթա
նիւսիէսի տէրունինտէ չըգըն իտիպ, վէ պու
չըգընը եէտինէ ալըպ, քէմալ մէսէրրէթլէ
իտարէխանէտէն մուֆարագաթ իյլէտի, վէ
մէզպուրէ կիտէր կիթմէզ, Մալբէրթիւինին
տայրէսի արգասընտաքի էյրէթի գարու ա-
չըլարագ, Ֆօսարօ մէյտանա չըգտը, վէ կիւ-
լէրէք:

— Պրա՛վօ, իհթիեար արգատաչ, — տէտի
— հագըզաթէն վազիֆէնի բէք միւքէմմէլ
սուրէթտէ իճրա իթտին, հէմտէ թուր տիւ օյ
սիլիլէսինին տիկէր շիւպէսինի բէք իյի տիւ-
շիւնտիւն: — Մարքիզին պուրատան կիտիշի իսէ,
սայքի գանատլարընըն է՛ն կիւղէլ թիւյրէրինի
էլլէրիմիգտէ պրագարագ պիր կիտիշ օլտու:

— Իւշ միլէ՛օն, լաքին պու բէք կիւղէլ պիր
քէլէքիր տիր, տէտի Մալբէրթիւի:

— Տէօրտիւնճիւ միլէօնու տա ֆէրնան պիզէ
վիրէճէք տիր: Իմտի պիր ան էվվէլ մէրդում

Թէաթրօ օեռնճուսունուն իշի իճապընա տա-
խի պագ :

— Եարըն քէնտիտինի կէօրիւրիւմ վէ սէօյ-
լէ եւէճէկիմի պիլիբիմ :

Սէզար , էլլէրինի օվուշտուրարագ , Թէքրար
օտասընա կիրտի , վէ սապըգ գոսէմ քեաթի-
պի տախի եազըխանէսի էօնիւնտէ օթուրուպ ,
Ֆէրտասը կիւն իշին պիւր տավէթ քեաղըտը-
նըն սյօշ մահէլլէրինի իքմալ , վէ մէքթուպը
մէզպուրու մահֆաղա տէրունինէ վալ իլէ , իւ-
ղէրինէ Մ . Ֆէրնան վօլնէյին աւորէսինի եաղ-
տը , վէ իտարէխանէնին մէմուրլարրնտան պի-
րի վասըթասըյլա բօսթախանէեւէ կէօնտէրտի :

Լազարին , իտարէխանէտէն չըգտըգտան սօն-
րա , քէնտիտինի էյլօ կէչիտինէ կէօթիւրմէ-
սինի արապաճըտընա էմի իտիպ , էսնայի բահ-
տէ , վագը օլան հալ իլէ ալտըղը բարաեղ , վէ
եազընտա էլտէ իտէճէկի իւշ միլեօն ֆրանգ
իլէ պիւր գօշ կիւնէ դատար տախի Ֆէրնան
վօլնէյին զէվճէսի օլաճաղը իւղէրինէ տէրեա-
եը Թէֆէքքիւրաթա տալտը :

Պինաէն ալէյհ մէզպուրէ ֆէվգէլատէ մէ-
սէրրէթ իշինտէ օլտուղու հալտէ , Ֆէրնանըն
խանէսի դարուսունտա արապատան էնիպ ,
տէրունի խանէեւէ տախիլ օլտու , վէ պիւր միգ-
տար մէպլաղ համիլ օլտուղու թագաթիտէ ,
մէրգում Թէաթրօ օեռնճուսու թարաֆընտան
հիւսնի սուրէթտէ գապուլ օլունաճաղընա էմին
իտի :

21

Ենվմի մեղքիւր ագչամբսը ֆերնան վօլնէյ ,
թէաթրօեա կիտէճէկի «ըրատա, ֆերտասը կիւն,
սաաթ տէօրթտէ, քէնտիսինէ այիտ պաղը մէ-
«ալիհտէն տօլանը իտարէխանէեէ կէլմէսի րէ-
ճասընը հալի օլարագ Մալբէրթիւիտէն պիւր
մէքթուպ ալտը, վէ քէնտի քէնտինէ շու լաֆգ-
լարը սէօյէտի :

— Ալղըշլանըշլար վէ աշգ ու սէվտա , պու-
ատէմէ պօրճու ու օլտուղումու , վէ մաթլուպու-
մու քէնտիսինէ կէօթիւրմէքլիկիմ լաղըմ կէլ-
տիկինի պանա պիւսպիւթիւն ունութտուրտու-
լար : — Հալ պու քի անըն խաթընտան չըգմա-
մըշ տըր , իմտի , եարըն , կէրէք րէս էլ մալինի
վէ կէրէք ֆայիղէրինի թէսվիեէ իտէճէյիմ ,
վէ շիւպհէսիզ քէնտիսի տէ պանա սէնէտիմի
իեատէ իյլէեէճէք տիւր :

Ֆերտասը, կիւն մուայեէն սաաթտա , իտա-
րէխանէ խըզմէթքետըր Միշէլ , թէաթրօ տէ-
լիգանլսընը Մալբէրթիւինին օտասընա կիր-
տիրտիկինտէն, սապըք գասէմ քեաթիպի, մէր-
դումու իսթիգպալ իթմէք իւզըէ աեաղա
գալգտը, վէ տօսթանէ պիւր սէտա իլէ ,

— Ագի՛գիմ միւսիւ վօլնէյ , պուեուրուն օ-
թուրուն , տէտի :

— Պու նէ՛ թէպէտտիւլ . . . տահա պունտան
իքի այ էվլէլ , պու զաթ պէնիմ հագգըմտա
քէմալ ազամէթ վէ թէքէպպիւրլէ մուամէլէ
Ե

իտէրքէն, պու կիւնքի կիւն իսէ, ատէթա պալ վէ շէքէրէ թահվիլ օլմուշ տուր : Պու խուսուս պէնճէ պիր շէրէֆ սաեըլսա կէրէք տիր, տէտի տէլիգանլը քէնտի քէնտինէ, վէ պիր իսկէմէն ալըպ օթ ուրտու :

Մալբէրթիւի տալսի շէօյլէ տէվամ իթտի :

— Սիզ պանա, քէնտի էհլինէթ վէ մէհա-
րէթինիզլէ միւսթագ պէլինիզտէն պահս իթ-
տիկինիզտէ, հագգընըզ վար իմիշ, չիւնքի շու-
էննատէ քէսպի շէօհրէթ իտիպ, պիւթիւննա-
մընըզ Բարիստէ տուեուլմուշ օլտուղունտան,
սիզի խալիսանէ թէպրիք իտէրիմ :

— Վագաա խալղըն թէվէճճիւհաթընա մագ-
հար օլմագտա իսէմտէ, պունունլա պէրապէր
սիզէ օլան տէյնիմի ունութմամադ տա, պէ-
նիմ վազիֆէմ իգթիզասընտան իտի :

— Պու պապտէ պէն սիզէ կէնիշ պիր վազըթ
պրագտըմ, վէ էկէր պու կիւն իտարէխանէնէ
թէշրիֆինիզի րէճա իթտիմ իսէ, պու ճիւզի
տէյն մատտէսինի խաթըլընըզա պրագմագ իչին
տէյիլ տիր :

— Պանա պաշդա պիր տիւնէճէկինիզ մի վար
տըր, տէտի թէաթրօ օեունճուսու ֆէվզէլա-
տէ իսթիզրապլէ :

— Էվվէթ, զաեէթ մուհիմմ պիր մատտէ իւ-
զէրինէ սիզին իլէ կէօրէւշմէք իսթէրիմ :

— Տօղրուսունու սիզէ սէօյլէյիմմի, պէնի
տէրէճէսիզ մէրագտա պրագըրեօրսունուզ :

— Սապըրլը օլուն, չիմտի ֆիքրիմի տօղրու-
տայն տօղրուեա սիզէ պէեան իտէրիմ, — Սիզ

թէաթրօտաքի մուլաֆֆադըյեթլէրինիդտէն
պաշդա , նէֆսի շէհիրտէ տախի բէք պիւլիւք
մուլաֆֆադըյեթլէրէ նայիլ օլմուշսունուզ
տուր :

— Լաքին միւսիւ . . .

— Օ՛ր , ինքեար իթմէյինիդ , պէն՝ Բարիս
ղաղէթալարընըն է՛ն զինատէ տօղրու մալիւ
մաթ ալան մուխպիրէրի կիպի , սիզին աշգ ու
սէվտա իշլէրինիդէ մալիւմաթըմ վար տըր :
Սիզ՝ մարքիզ տըլա թուր տիւ րօյուն մաշուգէ-
սի օլուպ , մէզպուրէ թարաֆընտան ֆէվգէլա-
տէ սէվիմէքտէսինիդ :

Ֆէրնան գըղարըպ , քէլամա պաշլամագ իս-
թէտի իսէտէ , Մալքէրթիւի մէրդումուն քէ-
լամնա վաղըթ պրադմանըպ , քէնտիսի շու
վէճճ իլէ տէվամ լղլէտի .

— Սէօգիւմիւ գաթթ իթմէնիդ պիհուտէ
տիր : — Էվվէթ , մարքիզ սիզի տէրէճէսիդ սէ-
վէր : — Պու տա տուլ օլուուղու իշին , քէնտի
հագղը տըրլաքին անըն միւթէվէֆա դէվճինէ
մէնսուպ օլան ֆամիլեանըն՝ թուր տիւ րօյնամը
միւշէրրէֆինէ շու էսնատէ դէնտօսթլուդ իսմի
իլավէ օլունմասընտան տօլաեր կիւճէնմէեէ
հագղը վար տըր : — Միդ իսէ , ազիլ վէ զէքի
պիր գաթ օլմանըլլա , պու սէօյլէտիկիմի ան-
լաեապիլիրսինիդ :

— Անլանօրում՝ միւսիւ , ֆագաթ նէ՝ միւ-
նասէպէթլէ . . . տէտի թէաթրօ օեունճուտու ,
վէ տահա քէլամընը իքմալ իթմէմիշ իքէն ,
Մալքէրթիւի շէօյլէ սէօյլէտի .

— Սիզին զիւիւմիւնիւզճէ, առաւ պանա ֆարզ
օլմաեան պիր մատտէտէն տօլաեը նէ՞ միւնա-
սէպէթլէ իշթիղալ իտիեօրում տիեճճէ. քսինիղ,
տէյի՛լ մի :

— Էվվէթ :

— Էօյլէ իսէ, պէնի տի՛նլէյին, աղի՛ղիմ միւ-
սիւ : — Սիզ՝ պու իշ պանա ըաճի տէյիլ տիր
տիեօրսունուզ, հալպու քի մուղայիրի օլարագ,
պէն տէ տէրիմ. քի, պանա ըաճի տիր, չիւն. քի
թուր տիւ Բօյ սիլսիլէսինին տիկէր շիւպէսինին
վէքիլի, սիզին իլէ օլան միւնասէպէթիմի պիւ-
մէեէրէ. ք, վէ վէ. քիլի պուլունտուզու ֆամիւ-
եանըն ըէյինէ թէվֆիգ. հարէքէթ իտէրէ. ք,
հալը հազըրընըզ իլէ կէչմիշ զէմանընըզա տա-
յիր մուֆասսալ վէ միւքէմմէլ մաիւմաթ ալ-
մագ. խուսուընտա պէնի մէմուր իյլէմիշ տիր :

Յէրնան վօնէյ, հիտտէթինտէն նաչի սա-
րարաը, վէ եիւքսէ. ք սէտա իլէ,

— Լաքին պու կիպի թահգըգաթ, ատէթա
մուճիպի թահգիր տիր, տէտի :

— Պիլաքս բէք թապի տիր, գիրա, աղի՛-
ղիմ միւսիւ, էկէր մարքիզ քէնտի սէրվէթինի
թէլէֆ իտիեօր իսէ, սիզին սէպէպինիլլէ թէ-
լէֆ իտիեօր : Ատէթա սիզ՝ անըն խարապիեէ-
թի միւշվիգիսինիղ :

— Միւշվիգի՛ մի :

— Շիւպհէսիղ, չիւն. քի մարքիզ՝ էյլ՞ կէչի-
տինտէ վագը պինաեը սիզէ հիպա իյլէտիկի
միսիլու, քէնտի մալի օլան պիր միլեօնու տա
թէլէֆ իթմիշ, վէ էլմասլարընը սաթըպ, էշ.

եասընը տախի սաթմագ ֆիքրինտէ պուլուն-
մուշ տուր : — Հաթթա պիր սէնէլիք իրատլա-
րընը տա ալըպ թիւքէթմիշ , վէ բարալարըն
քեաֆֆէսի սիզին ուղըռունուզա սարֆ օլուն-
մուշ տուր : — Իմտի ինքեարը գապիլ օլմանն
պու վուգուաթլար , մէզքիւր ֆամիլեանըն մա-
լիւմիւ օլուր իսէ , մատամ տըլա թուր տիւ Բօ-
յուն նալաերդ պիր գատըն օլտուղունու մահ-
քեմէլէրտէ իսպաթ իլէ , էվլատընըն էմլաք ի-
տարէսի , վէ պինաէն ալէյհ իրատլարըն թահ-
սիլի՝ քէնտի եէտինտէն ալընաճաղը , վէ հա-
յիլ օլտուղու հագգը իսթէտիկի թարզտա
գուլլանմասընըն մէնն իտիլէճէկի տէրքեար
տըր :

— Տիմէք օլուր քի , մարքիզ պիւսպիւթիւն
հիչ օլաճագ տըր :

— Էվվէթ , էկէր պէն պու շէյլէրի մէյտա-
նա չըգարըր իսէմ , հիչ օլաճագ տըր , ֆագաթ
պէն սիւքիւթ իտէպիլիրիմ , եախսոտ տահա
կիսի , սիզին հագգընըղտա իյի մալիւմաթ վի-
րիպ , սիզին իչին , վագաա պիր աղ ճահիլճէ
իսէ տէ , նամուսու , սահիպ իսթիգամէթ , վէ
միւսթագպէլի բարլագ պիր տէլիգանլը տըր
տիեպիլիրիմ :

— Օ հալտէ նէ՞ օլմագ լագըմ կէլիր :

— Օ հալտէ շու օլապիլիր քի , մէզքիւր ֆա-
միլեա՝ մէզպուրէնին պունտան պէյլէ թուր տիւ
Բոյ իսմինի թէրքլէ , սիզին իլէ էվլէնմէսինի
թէքլիֆ իթմէքլիկի արղու իտէպիլիր :

— Պէնիմլէ էվլէնմէ՞ք մի , լաքին պագալըմ

մեղաւորէս ու թէ քրիստոս մուգափառ իտէ՞ր
մի, տէսու սիւալ իթաի ֆէրնան :

— Մարքիս սիդի տէրէճէսիդ սէվաիլինաէն ,
քէնաի իւնվանընը սիդին ուղրունուդա — ֆէտա
իտէճէկինէ էմին օլապիլիբսինիդ :

— Լաքին , մի'ւսիւ , սիդին իֆատէնիդ վէ
պէնիմ տախի զաննըմ' իւզրէ , էկէր Լազարինին
վարիտամը թէհլիքէտէ իսէ , քէնաիսիլէ
էվէնաիկիմոնէ , քէնաի քէնաիմի ատէթաբէն
չէի սէֆալէթ վէ զարուրէթէ իլգա իթմիշ օ
լուրում :

— Տուրունուդ քի սէօլլէյիմ : — Թուր տիւ
րօյ ֆաֆիլեսաը մարքիզէ իւշ միլեսն ֆրանդ
վիլլէճէք օլտուղունտան , պիր քէրրէ քէնաի
սիլլէ էվէնիբրաէնիդ , մէպլաղը մէղքիւր՝ ադաը
իլտիվաճ սէնէաիլլէ դաթիէն սիդին մալինիդ
օլաճադ տըր :

Իշպու Է-Լիւթն ֆրանդ սէօղիւ , ֆէրնան վիլ
նէյին կէօղլէրինաէ ֆէվդէլատէ պիր մէսիւ
րէթ ալէսամէթի հուսուլէ կէթիլիպ , տէրհալ
ֆօսարօտա պահսընը իթմիշ օլտուղու էպնիկէ
յի միւրէլլէֆէ խաթրընա կէլտի : Մալբէր
թիւի իսէ , շու վէճհ իլլէ իլալէի մէղալ իլլէաի
— Պու պապտէ նէ՞ տիւշիւնիւեօրսունուդ :

— Տիւշիւնիւեօրում քի , պու Էօլտա ապա
օլունաճադ պիր իլտիվաճ , պէնիմ սաատէթի
մի մուճիպ օլաճադ տըր :

— Պու ադաը իլգաիվաճըն իճրասը , սիլլին
րէյինիդէ միւթէվապրֆ տըր :

— Պունուն իչին նէ՞ Էաբմադլըղըմլաղըմ տըր :

— Ալաճաղընը ագչէտէն պիւր միլեօնունու պանա վերմէլիսինիզքի, պէն տէ սիդին պու իշինիզի կէօրէյիմ: — Էկէրչի իսթէտիկիմ բաւա չօգ աուր տէրսէնիզ, պու խուսուստա հիչ պիւր լազըրտը իթմէքիկի ճայիզ կէօրմէմ, վէ օնտան սօնրա թուր տիւ րօյ ֆամիլեասընըն վէքիլինէ, իսթէտիկի մալիւմաթը վէ սաթթէ պիւր իսիմէ միւմզի օլան պաղը պիլէթէրէ տաւիւր պուրաճըգտա թահրիբէն վուգու պուլան իֆատէնիզի իրսալ իտէրիմ: — Իհթիմալքի, պու իֆատէնիզ, ղայսընըլա տա սէպէպ օլուր, նէ տէրսինիզ, վէ պու պապտէ նէ՞ գարար վիւրիսինիզ:

— Ասլա թէրէտտիւտ իթմէեքէք, ալաճաղըմ ագչէտէն սիզէ պիւր միլեօն թէէտիեէ, վէ հաթթա պու խուսուստա պէնտէնիզէ թէհտիտէր իթմէնիզէ լիւղում եօգ տըր ղանն իտէրիմ:

— Սիզին եէտինիզտէ տէ իքի միլեօն ֆրանգ գալաճագ տըր քի, անը տա ֆայիտէլի սուրէթտէ գուլլանաճաղընըզը գալիէն մէմուլ իյլէրիմ: — Սիզին կիպի ղէքի վէ ալիմ պիւր տէլիգանլընըն բէք չօգ թասալվուրաթը միւֆիտէսի օլմադ կէրէք տիւ:

Ֆէրնան թէպէսիւմ իթտի, վէ Մալբէրթիւի տաթի,

— Եազըլսանէմտէ օթուրուն, վէ սէյլէեէճէկիմի եաղըն, տէեու տէվամ իյլէտի:

«Պէն վաղի իւլ իմլա, Ֆէրնան Վօլնէյ, թէաթբօլարսա տրամ օեուհուսու վէ սահիսլ միւլք օլուպ:

Բարխտէ Եյօ կէշիտինտէ , Մօնթէսքան նամ սէյ-
ֆիսէտէ իդամէթ իտէրիս , վէ Մ. Մալքէրթիւիտէն պիր
միլեօն ֆրանգ մէպլաղ ալտողըմը իգրարլէ , մար-
քիզ տըլա Թուր տիւ Բօյուէն տուլ զէվճէսի մատմուա-
ղէլ Լազարին Լըրու իլէ ագտը իզտիվաճըմը թէա-
դիպ իտէճէք օլան գըրգ սէքիզ սաաթ գարֆընտա ,
մէպլաղը մէգքիւրու հա՛ քէնտիսինէ վէ հախօա քէնտի
էմրինէ թէէտիսէ իթմէքլիկի թէահիւտ իլէրիս : »

— Էյ սօ՛նրա , տէեու սիւալ իթտի Ֆէրնան ,

— Թարիսի վէ իմզանըղը վազ իտին , — Սն-
ճագ պէյնիմիզտէ գարարկիր օլան պու մու-
դավէլէտէն մարքիզին մալիւմաթը օլմամալը ,
հաթթա կէօրիւշտիւմիւղիւ պիլէ պիլմէմէլիտիւր :

— Պու պապտէ աղղըմտան պիր քէլիմէ պիլէ
չըգարմաեաճողըմա սիզի թէէմին իտէրիս :

— Սիզէ էմնիյեթթիմ վար տըր , վէ հէր
հանկը կիւն մէղքիւր պիր միլեօն եէտիմէ կէ-
չէր իսէ , մահուտ Մարսիլեա քեաղըտլարընը
սիղէ իեատէ իլէրիս :

— Պէնտէնիզ տէ , էֆէնտիմ , պօրճումու սի-
զէ էտա իտիպ , մէղքիւր քեաղըտլարը սիզ
տէն ալմագ նիյեթթիստէ իտիս :

— Հալպու քի էմրի ճէտիտէ տէկին պէն օ
քեաղըտլարը հըֆղ իթմէք էֆքեարընտաեմ :

— Ֆաղաթ . . .

— Օ՛ , իսրար իթմէյինիզ , վիրտիկիմ գա-
րարտան շաշմամ : — Մուհապէրէմիզ տէ խի-
թամ պուլտուղունտան , եագընտա թէքրար
կէօրիւշմէք իւղրէ , շիմտիլիք պիրի պիրիմիզ-
տէն մուֆարագաթ իտէպիլիրիզ :

Սապրդ գասէմ քեաթիպի , պէօյլէճէ Ֆէր-
նան իլէթօգալաչըպ , մէրգուժու դարուեա գա-
տար կէօթիւրտիւ , վէ օտասը դարուսունու
գարահարազ , թէքրար եէրինէ կէլիպ օթուր-
տու , վէ քեաղըտլարընը սըրաեա գօեարազ ,

— Պու իչի տէ սըրասընա գօյտուգ , հէր շէյ
միհվէրի լաերգընտա ճէրէեան իտիեօր . պու
կիւնլիւք էրէյիճէ չալըչըտը , կիտէյիմ ալէա
վէ նէֆիս պիր թաամ իտէյիմ : Օնտան սօնրա
տա Ֆօլի-Պէրթէրտէ պիր ազ տօլաչաերմ , տէտի

* * *

Սաաթ ագչամըն տօգուզու իտի , վէ թէք
կէօզիւ Բիէր Գարնօ՝ Գօմբանս սօգաղը սէյ-
ֆիեէսինէ վասըլ օլմագ իչին , ահէսթէ ահէս-
թէ Գրիմէ սօգաղընտան եիւրիւեօրտու : Մէր-
գում՝ սէյֆիեէյի մէզքիւրէնին պաղչէ տի-
վարընա մուվասըլէթինտէ , ճէպինտէն պիր ա-
նախթար չըգարըպ , քիւչիւք գարուեու աչտը ,
վէ պաղչէտէն պիլմիրուր , տիկէր պիր անախ-
թար վասըլթասըյլա սէյֆիէեէ տախիլ օլտու :

Պարօն տը Ֆօսարօ՝ ճինէվրատան Բարիսէ ալ-
ոէթ իտէլիտէն պէրու , սէյֆիեէյի մէզքիւ-
րէտէ քիմսէ սաքին օլմաեօրտը , զիրա մէր-
գում թէք կէօզիւ , Մարկրիթ վէրնօեու Շան-
թիյի թարաֆլարընտա պիր գաչ կիւն քէօյէ
կէօնտէրմէքլիկի միւնասիպ ատտ իթմիշ իտի :

Հէրնէ հալիսէ Ուէզար , խանէնին ալթ գա-
թընտա պուլունան պաչըճա օտանըն էչիյին-
ոէն կէչտի : Պու օտա նէմ վէ սօվուգ իտի ,

զիրա օլ էսնատէ պիւրուտէթ պաշլամըշ օլուպ, գըշ մէվսիմինին շիտաէթլի օլաճաղը անլաշըլը. եօրտու : Զաթէն իլը տէֆա եաղան գարլար. տան զէմին գաբլանմըշ օլուպ, մէզքիւր գարլար՝ անճագ կիւնտիւղ վագթը էրիմէքտէ իտիւլէր :

Շըմինէտէ պիր երղըն օտուն վազ իտիւմիշ օլուպ, Մ. տը ֆօսարօ պու օտունլարը թու. թուշտուրտուղու կիպի, պիր տէ մումեագտը, վէ շըմինէնին եանընտա օթուրուպ, ալէվլէրին բարլատըղլարընը, վէ օտունլարըն չաթըրտա. եարագ. եարըլտըղլարընը սէյր իթմէկէ պաշլատը :

Շիւպհէսիղ մէրգումուն միւլահազասը, բէք տէրինճէ իտի իսէ տէ, աճապա տիւշիւնտիւկիւնէ՞ իտի : — Պիւսպիւթիւն գարանլըգտա օլա. ըագ կէշիրմիշ օլտուղու էվվէլքի զէմանընը՝ մի. եօգսա բարլագ օլաճաղընը զանն իլլէտիկի միւսթագպէլինի՞ մի տիւշիւնիւեօրտը : Էլպէթ. թէ մէրգում՝ մէզքիւր տէրեաեըլթէֆէքքիւ. ըաթտա, վագը օլան ճինաեթլէրիլլէ թօրլատըղը միլեօնլարը բարլագ պիր սուրէթ. տէ կէօրիւեօրտու, վէ պիր միւտտէթ չալը. չարագ, քէսպի սէրվէթ իթտիքտէն սօնրա, իշտէն չէքիլէն նամուսլու քիմնէլէր կիպի, թա. թիլի մուամէլաթ իթտիկի հալտէ, մէզքիւր միլեօնլար իլէ նայիլ օլաճաղը սէֆայի խաթըր կէօզիւ էօնիւնէ կէթիրիեօրտը :

Տիշարըտա իսէ, սիւքիւնէթի ֆէվգէլատէ մէվճուտ օլուպ, գար եաղմաեա պաշլամըշ իտի,

վէ զաթէն մահէլլէի մէզպո ւրէնին սօգազլարը, ատէթա ինսիզ օլտուգլարընտան, պիւսպիւթիւն սիւքիւթ վէ խալի պիր հալտէ իտիւէր:

Անճագ, տէօրթ քիշի, վիճուտէրինի ըսըթընը էլպիսէլէր կիյինմիշ օլտուգլարը, վէ եիւլէրի գարտան մուհաֆազա օլունմագ իւզըն, պիր նէվի մասքէլէր իլէ էօրթիւլմիւշ պուլունտուղու հալտէ, կէօլկէ միսիլլու վէ ասլա սէս սէտա չըգարմանարագ, տիվարլարըն պօտունա եիւրիւմէքտէ իտիւէր:

Պու տէօրթ շախսլար, պիր ազ էվվէլ ֆօուսընուն կիրտիկի գաբունուն էօնիւնէ կէլիպ, տուրտուլար, Պունլարտան պիրի, զապթիւնէ միւֆէթթիշի Տանիէլ Կէյեէ օլուպ, մանէթինտէ պուլունան տիկէր արգատաշլարընա խիթապէն,

— Իշթէ պուրասը տըր, տէտի:

— Բէ'ք ալէա, ֆագաթ նէ' եաբաճաղըզ, տէեու սիւալ իթտի Տանիէլին մուալլինի:

— Եաբաճագ իշիմիզ բէք գօլայ տըր, — տէեու ճէվապ վիրտի Կէյեէ, — չէօլէքի սիզտէն պիրի իլէ պիրլիքտէ տիվարտան աթլաեաճաղըզ, վէ պիր քէրրէ պաղչէեէ կիրլինճէ, սէյֆիեէնին գաբուսունտա սալ վէ սօլ թալաֆլարտա տուրաճաղըզ: — Պէշ տագըզա սօնլա, սիզ շու գաբուեու վուրաճագսընըզ:

— Լաքին գաշունուն պիր չընկըրաղը վարտըր, տէտի զապթիւնէլէրտէն պիրի:

— Էօլէ իսէ, գաբուեու վուրաճագ եէրտէ, չընկըրաղը չէքէրսինիզ, վէ տէրտէսթ իտէճէ:

կիմիզ ատէմ իսէ , պիրինի պէքլէմէքտէ օւ-
տուղունտան , ասլա շիւպհէնէ զահիպ օրմա-
եարագ , իշպու գարուեու աշմագ իւզրէ տի-
շարը չրգահաղընտան , քէնտիսինի սրգ պօղու-
մա կէթիրիպ թուլթանաղըզ : — Չանն իտէրիմ
քի , պու սէօյլէտիկիմ չէյտէ ասլա միւշքիւ-
լաթ եօգ տուր :

— Ֆագաթ էկէր սիզէ եարտըմ իթմէմիզ
իգթիզա իտէր իսէ , նէ՞ եաքանաղըզ , տէեու
տէվամ իթտի Տանիէլին մուսվինի :

— Էկէր պանա եարտըմընը լազըմ կէլիրսէ ,
պիզ , պաղչէնէ կիրտիկիմիզտէ իչէրտէն գա-
բուեու աշանաղըմըդտան , հիյնի հանէթտէ
իչէրի կիրմէլիսինիզ :

— Անլաշըտը :

— Էօյլէ իսէ , պանա ումուղ վէրին քի , իլք
տէֆա պէն պաղչէնէ կէչէյիմ , տէտի Տանիէլ :

Չապթիսէլէրտէն է՛ն զիեատէ գուվլէթիսի
տիվարա տաեանըպ , էլլէրինի իսաչլարի սու-
րէթտէ գարնը իւզէրինէ վաղ իթտի :

Տանիէլ , էվլէլա արգատաշընըն էլլէրինէ ,
սօնրա ումուղունա , վէ անտէն տախի տիվա-
րըն իւզէրինէ չըգտը վէ մէհարէթլէ աշաղըեա
աթլատը : Հէր նէ գատար մէրգոււմ զապթիսի
միւֆէթթիչի կէնճ տէյիլ իտի իսէ տէ , էօմ-
րիւնիւ մունթագամ սուրէթտէ կէչիրմիշ օւ-
տուղունտան , էմսալսիզ տէրէճէտէ չէվիք վէ
գուվլէթլի իտի : Պատէհու մանէթի էֆրա-
տընտան պիր տիկէրի տիվարա չըգըպ , պաղչէնէ
ինտի , վէ Տանիէլ իսէ , եալընըզ պիր քիլիա իլէ

գաբայլը օլան պաղլէ գաբուսունու աշտրդտան սօնրա , բէֆիդինէ խիթապէն ,

— Սիդին՝ տիվարտան եօգարը չըդ մանըղա ասլա լիւզում հօգ իմիշ , — տէտի , վէ տիկէր նէֆէրլէրէ խիթապէն , — եէրինիզտէն գըմլւտանմաերն , վէ բէվօլվըրլարընըղը հազըրտա պուլունտուրուն , տէհու իլավէ իյլէտի ,

Պու թավսիեէյի իթտիքտէն սօնրա , Տանիէլ վէ արգատաշը գարլարըն իւզէրինտէն սէյֆիեեէ տօյրու եիւրիւտիւէր : Պունլարըն պասս ալլալըրը գար , էրէյիճէ գաթը օլտուղունտան , աեազլարընըն սէսի իշիտիլմէեօրտը :

Իքի զապթիեէ մէմուրլարը , սէյֆիեէնին բէնչիրէ գանատլարը արալարընտան ճիւզիճէ սյտընլըգ միւշահէտէ իյլէտիքլէրի , վէ իքիսի տախի էլլէրինտէ , հէման աթէշ իթմէկէ հազըր օլարագ պիրէր բէվօլվըր թութուղլարը հալտէ , գաբունուն սաղ վէ սօլ թարաֆընտա գըմրլտանմաեարագ տուրտուլար :

Թէքրար իտէրիգքի , օլէսնատէ հավա սօվուգ օլուպ , դուպպէյի տաիւմանը գաբլամըշ օլան գարա պուլուլթլարտան գուշ պաշը կիպի գար տանէլէրի տիւշիւեօրտը :

Վագաս Տանիէլին աեազլարը սօվուգտան պուղ կիպի տօնմագտա իտի իսէ տէ , տիկէր թարաֆտան տախի սաչլարընըն քէօքիւ զիեա տէսիլլէ թէրլէմէքտէ վէ գանը դըզկըն գազան միսիլլու գայնաեըպ գալպի տախի կէօքսիւնիւ բարալամպ տէրէճէսինտէ չարմագտա իտի :

Պէօյլէճէ պիր գաշ տագըղգա կէչմիշ իքէն ,

ուղագտան պիր սաաթըն ալթը վուրտուղու
իշիտիլտի : Իշպու սաաթըն սօն վուրուշուլա
պիրլիքտէ , գաբունուն չընկըրաղը տախի չա-
լընտը : Պու արալըգ կէյեէնին նէֆէսի ատէ-
թա թիւքէնփիշ կիպի իտի : Սէյֆիեէտէ իսէ ,
թէք կէօղիւ Բիէր՝հալէա չըմինէնին գարչը-
սընտա տիւշիւնիւեօրտը , վէ չընկըրաղըն «է-
սինի իշիտինճէ տիթըէտի , վէ աճէլէթէն աեա-
ղա գալգըպ , վահշիճէ պիր թէպէսսիւմ իլէ ,
քէնտի քէնտինէ չէօյլէ սէօյլէտի :

— Օ տուր , վէ իշթէ պէօյլէ եօլա կէլմէլի :
Պէսպէլլի քէնտի մուգալէմէթ էսէր վէ ար-
զուլարընա ըաղմէն , էլան պէնլիմ հիւքմ ու նու-
ֆուզում թահթընտա պուլունմագտա տըր : —
Իթաաթ իտիեօր իսէ , տիմէք տիրքի մաղ-
լուպ օլտուղունու հիսս իլէ , տիւշէս օլմաղը-
ղա ըաղը օլուեօր , զաթէն պէն տէ պու խուսու-
սա էվլէլճէ էմին իտիմ :

Պէօյլէճէ Սէզար տը Ֆօսարօ , օթուրտուղու
եէրտէն գալգըպ , գաբուեա տօղրու իլէրլէ-
տի , վէ գաբուեա աչարագ , տիշարըեա չըգ-
մալընտա , քէմալ տէհչէթ վէ բիւր դաղապլա ըէ-
ֆի սէտա իտէրէք տուրտու , չիւնքի իքի քի-
շի եօլունա սէտտ չէքիպ , ըէվօլլըրլարընը
տախի մէրգումա տօղրու չէվիրտիլէր :

Սյնի վագըլթտա քէսկին պիր սէս՝ գուլա-
ղընտան աչաղըեա շու լաֆղլարը իրատ իթտի :

— Բիէր Գարնօ , բէք չօգ պէքլէտիմամմա ,
ազըպէթ եագանը էլէ կէշիրտիմ , վէ արթըգ
գօյ վիրմէեէճէ յիմ :

22

Թէք կէօղլիւ՝ քէնտի իսմինին թէլէֆֆիւզ օլունտուղունու իշիթ տիկինտէ , թէք կէօղլինիւ տէրհալ մէգքիւր իսմի թէլէֆֆիւզ իտէն շախսա տօղրու չէվիրտի , վէ պիր պագըչտա մէրգումու թանըեարապ ,

— Տանիէլ կէյեէ՝ տիր , տէտի , վէ այն պէյմ՝ օլտու :

— Էվվէթ , — տէեու մուգապէլէ իթտի զապթիեէ միւֆէթթիշի , — էվվէթ , Տանիէլ կէյեէ , եանի էօլտիւրտիւկիւն պիչարէնին բէտէրի տիր : — Պունտան օն ալթը սէնէ էվվէլ հաքիմէր՝ գըղըմըն ինթիգամընը ալմադ իւզրէ գաթըլկեահա կէօնտէրիլէր տէեու մէմուլ իտէրէք , սէնի էօլտիւրմէտիմ . . . լաքին օլվագըթ եանըլտըմ , պունունլա պէրապէր իւմիտիմի պիւսպիւթիւն գաթթ իթմէտիմ , զիրա կիւնիւն պիրինտէ , եէնի ճինաեէթլէրէ միւթէճասըր օլմադ թէօհմէթիյլէ թէքրար էլիմէ կէչէճէկինի պիլիր իտիմ : — Օն սէնէտէն պէրու իսէ , սէնի արաեօրտում , վէ պու քէրրէ եագանը էլէ կէչիրմիշ օլտուղում հալտէ , հիւքիւմէթ սանա մէրհամէթ իտէր տէեու գօրգում եօգ տուր : — Զաթէն քիւրէք ճէզասըյլա սապըգալը օլտուղուն ճիհէթլէ , սանա վաս իտէրիմ քի , պու տէֆա հէր հալտէ գաթըլկեահ սէնին միւսթահագգը միւքեաֆաթըն օլաճագ տըր : — Իմտի , գանուն նամընա սէնի

տէրտէսթ իտիեօրում. . . էլինի վեր քի քէլէբճէ վաղ իտիլսին :

Տանիէլ կէյեէնին սէօղլէրի , Ֆոսարօնուն դուլաղընա անլաշըմաղ պիր թարգտա աքս իթմէքտէ օլուպ , ատէթա կէմիսինի լիմանա կէթիրմիշ իքէն , սահիլէ եանաչմաեա մուվաֆ֊
ֆագ օլամանան գաբթան կիպի պէյնի ալթիւսթ օլմագտա , վէ պիր թագըմ խէեալաթընըն գաթիէն մահվը՝ քէնտինի դուվվէթտէն տիւշիւրմէքտէ , վէ զանն իտէրսին քի գաթը պիր տիւման արասընտա գանլը գաթըլկեահը միւշահէտէ իյլէմէքտէ իտի :

— Էլլէրինի պանա ուղաթ , տէեու թէքրարլաուը Տանիէլ կէյեէ :

Պու տէֆա Ֆոսարօ պու սէօղլէրի իշիթտի , ֆագաթ իթաաթ իտէճէք եէրտէ , շիտտէթլէրիւճաթ հարէքէթինտէ պուլունտու , վէ գօլլարընը արգասընտա կիզլէտիկինտէ ,

— Էլլէրինի պանա ուղաթ տիեօրում , եօգսա շիմտի րէվօլվէրիմի աթէշլէրիմ , տէեու պաղըրտը զապթիեէ միւֆէթթիշի , րէվօլվըրը խապիսի մէրգուսուն դուլաղ թօղունա եագլաշտըրարաղ :

Բէք կէօղլիւ իսէ , Տանիէլ կէյեէնին թէհտիտինի իճրատէ թէրէտտիւտ իթմէեէճէկինի անլաեարաղ , իթաաթ իթտի : Պէօլլէճէ տէրհալ մէրգուսուն գօլլարընա քէլէբճէ վաղ օլունուպ , պատէհու Տանիէլ՝ պաղլէ գաբուսու , նուն եանընտա տուրան նէֆէրլէրէ խիթապէն ,

— Չարուգ պիր արապա կէթիրին, տէնուէմը վիրտի :

Նէֆէրլէրտէն պիրի արապա կէթիրմէնէ կիթ տիկի հալտէ, տիկէրլէրի տալի էվէ տօղրու իլէրլէտիլէր : Պատէհու միւֆէթթիչ, նէֆէրլէրմէն պիրինէ խիթապէն, չէօյլէ սէօյլէտի :

— Պէնիմ ավտէթիմէ տէկին սիզ պուրատա տուրուն, զիրա էվի թահարրի իթմէք իսթէրիմ : Գաբուեու իչէրտէն գաբաեըն, վէ հէր քիմ կէլիր իսէ կէլսին աչմաեըն : Վէլհասըլ եալընըզ պէնիմ սէսիմի ալտըղընըզտա, իչէրիտէ ատէմ պուլունտուղունու պէլլի իտիպ, սայիր վազըթլարտա պէլլի իթմէյին :

— Անլատըմ, միւֆէթթիչ էֆէնտի, տէնու մուգապէլէ իթտի նէֆէր :

Օգուեանլարըմըզն մալիւմիւ օլտուղու իւզրէ, Ծօսարօ՝ հէմ իգպալ վէ հէմ իտպար քէրթէլէրինտէ ճէսուր պիր քիմսէ օլմաղլէ, պալէատէ իչար իյլէտիկիմիզ պիր գաչ քէլիմէլէրին թաաթի օլունտուղու սըրատա, քէնտի սօղուգ գանլըլըզընը թէքրար քէսպ իլէ, վէ պաշընը հօգարը գալտըրարագ :

— Վազաա պէնի տէրտէսթ իտիեօրսունուզ, ֆագաթ նէ՝ հօլտա էմրնամէ իլէ տէրտէսթ իտիլտիկիմի պիլմէկէ հագգըմ վար տըր, տէտի :

Տանիէլ տէրհալ, միւտտաիի ումուլմի մուալինի թարաֆընտան ալմըշ օլտուղու էմրնամէյի ճէպինտէն չըգարըպ, թէք կէօզլիւեէ կէօսթէրմէսինտէ, մէրգում թէք կէօզլիւ :

— Պունու քիմիմզալատը, տէտի :

— Պա՛գ տա կէօր :

Պէօյլէ սէօյլէեերէք կէյեէ , բարմաղըյա միւտտաիի ումումի մուալինինին իմղասընը կէօսթէրտի :

Պօսարօ՝ Արման տը Լօթրիլին իսմինի օգուտու , ֆագաթ պունտան տօլաեը եիւղիւնտէ ասլա թէպտիլաթ էսէրի կէօրիւլմէտի , չիւնքի օ իսիմտէն , անլամագ իսթէտիկի հէր շէյի անլատը , վէ քէլամա աղաղ պիրլէ :

— Տիմէքօլուր քի , պունտան ագտէմ հագգըմտա թէրթիպ օլունմուշ օլան ճէզա միւտտէթինի իքմալ իթմէմիշ օլտուղումտան տօլայը պէնի տէրտէսթ իտիեօրսունուզ , զիրա էմինամէտէ հիշ պիր ճիւնհա եաղըլմամըշ տըր , տէտի :

— Սիղէ ճէվապ վիրմէք , վաղիֆէմ տախիլինտէ տէյիլ տիր :

— Ֆագաթ պէնի նէրէեէ կէօթիւրէճէկի նիզի պիշէպիլի՞րմիյիմ :

— Պիր ագտան կէօրիւրսիւնիւզ :

Սէզար՝ Տանիէլ կէյեէնին պու պապտէ պիր շէյ սէօյլէմէեէճէկինի անլաեարագ , սիւալլէրինի գաթթ իլէ , պէ թէքրար վէ ճիտտէն թէֆէքքիւրէ պաշլատը :

Պու արա տիշարտան պիր արապա սէսի իշիտիլիպ , իշպու արապա պիրտէն պիրէ տուրտու , վէ արապաեը պուլմաեա կիթմիշ օլան նէֆէր իչէրի կիրիպ ,

— Արապա հազըր տըր , տէտի :

— Լօնիւմէ տիւշ պագալըմ , տէեու էմր իթտի Տանիէլ՝ Պօսարօեա :

Թէք կէօզլիւ , ըրֆագաթընտա զապթիեէ միւֆէթթիչի իլէ իքի նէֆէր օլարագ , գաբուեա տօղրու իլէրլէտի : Նէֆէրլէրտէն պիրի իլք տէֆա արապաեա կիրիպ , արգասընտան պարօն վէ տահա արգատան Տանիէլ կիրտիլէր : Օլ պիր նէֆէր տէ արապաճընըն եանընտա օթուրտու :

Արապա եօլա չըգտըգտան սօնրա , էվին նէ զարէթինէ մէմուր օլան նէֆէր , սօգագ գաբուսունու , վէ պատէհու էվին գաբուսունու գաբաեարագ , չըմինէնին աթէչինի եէնիտէն եագտը , վէ աեագլարընը չըմինէեէ տօղրու ուղաթըպ , պիր իսկէմլէտէ օթուրտուգտան սօնրա , պիր տէ սիկարա եագտը :

Արապա՝ ահէսթէ ահէսթէ եօլունա տէվամ իտիեօրտը , Գարլար հէր նէ գատար պիր աղ էրիմիլլէր իտի իսէ տէ , պու ճիւմլէ իլէ եինէ աթլար բէք տէ գօլայլըգլա եիւրիւեէմէեօրլարտը : Էսնայի հարէքէթտէ հիչ պիր սէօգ իրատ օլունմագտա օլմաեըպ , սաաթ՝ եարը կիճէ վուրտուղունտա , արապա տուրտու :

Տանիէլ սաղ թարաֆտան տէրհալ աշաղըեա էնիպ , սօլ թարաֆ գաբուսունու տախի իքի նէֆէր պէքլէտիքլէրի հալտէ , սէրթ պիր սէտա իլէ Խօսարօեա ,

— Աշաղըեա էն , տէտի :

Խօսարօ իթաաթ իտիպ , արապատան ինմէսինտէ , գարչըսընտա պուլունան պինանըն եիւզինէ պագտը վէ տէրհալ թանըեարագ ,

— Սըհհիեէ հապսխանէսի տիր , ֆագաթ

աճապա նիշին պէնի ատի թէվզըֆխանէեէ
կէօթիւրմէտիլէր, տէտի քէնտի քէնտինէ :

Միւֆէթթիշ, գաբունուն չընկըրաղընը չէ.ք.
մէսիյլէ, գաբու աչըլտը, վէ ճիւմէսի իշէրիեէ
կիրտիքլէրինտէ, Տանիէլ, պաշ կարտիանա խի.
թապ իտէրէք,

— Պու ատէմ պուրատա ալը գօնուլաճագ
տըր : իշթէ տէրտէսթի իշին պսնա վէրիլէն
էմընամէ վէ Սըհհիեէ հապսխանէսի միւտիրի-
նէ միւտտաիի ումումի մուալինի թարաֆըն.
տան եազըլլան մէքթուպ շունլար տըր, տէտի :

Պաշ կարտիան մէքթուպու ալտը, վէ էմր-
նամէյի թէտգիգ իթտիքտէն սօնրա,

— Նիզամընտա տըր : Իմտի, պունտան պէյ-
լէ պու ատէմ պէնիմ մէսուլիեէթիմ թահթըն-
տա օլտուղունտան, քէլէբչէ արթըգ չըգարը-
լապիլինիր, տէտի, վէ պէյլէճէ թէք կէօղլիւ-
նիւն քէլէբչէսի չըգարըլտը :

— Պէնիմ մէմուրիեէթիմ արթըգ խիթամ
պուլմուշ օլտուղունտան, պանա պիր սէնէտ
վիրմէնիզի ըէճա իտէրիմ, տէտի միւֆէթթիշ :

— Խուսուսի սուրէթտէ հիշ պիր թավսիեէ-
նիդ եօգ վը տըր, տէեու սիւալ իթտի կար-
տիան սէնէտի եազարագ :

— Խա'յր, եօգ տուր :

— Ալըն, սէնէտ եազըլտը :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ :

Տանիէլ, Ֆօսարօեա մուղաֆֆէր սուրէթտէ
աթֆը Նազար իտէրէք, ալտըզը սէնէտի չիզ-
տանընա գօյտու, վէ տիկէր նէֆէրլէր իլէ

պիրիքտէ արապահա րաքիւ պօլուպ , թէքրար
Գօմբանս սօգաղընա կիթտի :

Փօսարօ , իքի գօլնու վէպաշ կարտիան իլէ
եալընըզ գալընճա , մերգում կարտիան ,

— Իւզէրինիլտէ սիլահ եօգ տուր , տէյիլ
մի , տէեու սիւալ իթտի :

— Ջաթէն իւզէրիմի թահալրի իթտիլէր :

— Ագչէ տէ՞ մի եօգ տուր :

— Ջանն իտէրիմքի պիր գաշ լուի իլէ իւշ
տէօրթ եիւզ ֆրանգ վար տըր :

— Տիմէք օլուր քի , սիլ , հապսխանէնին
իւճրէթլի տայիրէսինտէ գալապիլիրսինիլ :

— Էվվէթ :

— Էյյլէ իսէ , ագչէնիլի պանա թէսլիմիտին :

Թէք կէօզլիւ ճէպինտէն պիր ագչէ չիդտա-
նը չըգարըպ , տէրունինտէքի ագչէյի պիր
մասա իւզէրինէ պօշալթտը : Կարտիան , մէպ-
լաղը մէգքիւրու ալըպ , իւշ եիւզ եէթմիշ
ֆրանգ օլտուղունու անլատը , վէ քէլամա պիլ
իպթիտար ,

— Սիզ պուրատա , օլտուգճա սէֆայի խա-
թըր իլէ վագըթ կէչիրէպիլէճէքսինիլ : Ալըն ,
շու իքի լուի ալթունու սիզտէ գալսըն : — Պու-
րատաքի մահպուսլար իւզէրինտէ պիր միգ-
տար ագչէ գալմասընտա էօզիւր եօգ տուր :
Հաթթա պու բարաեը թիւքէթտիկինիլտէ ,
պէնտէն տիկէր ագչէ տահա թալէպ իտէսլի-
լիրսինիլ :

Փօսարօ , մէգքիւր իքի ալթունու ճէպինէ
գօյտու , վէ կարտիան տախի ,

— Շիմտի սիղէ պազը չարշաֆ վիրէյիմտէ
թէվզըֆ իտիլէճէկինիզ գօղուչա կիտին՝ —
Եարըն սապահ, գայտ մուամէլէնիզ իճրա օ-
լունմագ իւզրէ տէֆթէրխանէեէ ինմէնիզ լա-
զըմ տըր : — Հայտէ պէնիմէ կէլին, տէտի :

Պէշ տագըգա սօնրա թէք կէօզլիւ եալընըզ
գալըպ, շու մէմուլին ղայրի ֆէլաքէթին քի-
մին թարաֆընտան վուգու պուլմուշ օլտուղու-
նու տիւչիւնմէեէ պաշլատը : Հալպու քի էմր-
նամէնին ալթընտաքի իմզա, Արման աը Լօթրի-
լին իմզաը օլմասըյլա, վուգուի հալի մէյտա-
նա գօյմանա քեաֆի օլտուղունտան, օլպապ-
տէ շիւպհէ իտիլէմէզ իտի : Շէօյլէ քի, քէն-
տինճէ, ախզ ու կիրիֆթինին սէպէպի, տիւ-
չէս աը Շասլէն մատտէսի օլտուղունա ասլա
չէքք վէ շիւպհէ օլմանըպ, շու գատար քի,
աճապա պու պապտէ աղղընտան պիր սէօզ
գաչըրմըշ օլան Պլու՞ն մը իտի : Հալպու քի
պու խուսուս Սէզարա միւմքիւնսիւզ կէօրիւ-
նիւեօրտը, չիւնքի Պլանշ՝ մէրգումու ղամմազ-
լաեամազ իտի : Պունունլա պէրապէր, Գօմ-
բանս սօգաղընտաքի սէյֆիեէնին ատրէսինի
կէնճ գըղտան պաշգա քի՞մ պիլիը, վէ քի՞մին
Պլանշտան ղայրի, մէրգ ում թէք կէօղլիւնիւն՝
ազչամըն սաաթ օնունտա մէզքիւը սէյֆիեէ-
տէ պուլունաճաղընա մալիւմաթը վար իտի :

Իշթէ, պու պիր հալլ օլումաղ մուամմա օ-
լուպ, իհթիմալ տըր քի, Գլէր կէյեէնին գըղը
տէրտէսթ իտիլմիշ, վէ իհթիմալ տըր քի գօր-
գուսունտան նաշի ղայ ագըլ օլարագ, քէնտի-

սինին տախի շերիքէ օլտուղունու հիսս իյլէ-
տիկի ճինաեթի իգրար իյլէմիշ, վէ իսթէմէ-
եերէք, թէքմիլ հագըգաթը հալի մէյտանա
գօյմուշ իտի: Ֆագաթ պու հալտէ, նա՞սըլ օ-
լուպ տա, Սէզարըն ախզ ու կիրիֆթի սէպէպի՝
էմընամէտէ եազըլմամըշ, զիրա, պիւյիւք
պիր ճինաեթ թէօհմէթ իյլէ մազնուն օլան
պիր ատէմ հագգընտա մուամէլէի իլթիֆաթ-
քերաւանէ թէճվիզ օլունմասը, ապլա ատէթ-
տէն օլմաերպ, պէօյլէ պիր գապահաթ սահի-
պինին տօղրուտան տօղրու հապսխանէյի ու-
մումիեէ, վէ անտէն տախի Մազաս հապսխա-
նէսինէ կէօնտէրիլէրէք, իսթինթագըն իպթի-
տալարընտա, մէրգումուն խէֆի թութուլմա-
սը, ուսուլը գանօնիեէտէն օլտուղու հալտէ,
պունլարտան հիշ պիրի Ֆօսարօ հագգընտա
իճրա օլունմամըշ, վէ եալընըզ մէրգում՝ ճիւղի
ճիւնհալար իջին մէհաքիմի ճէզաիեէ թարա-
ֆընտան մահքիւմ օլան էշխասա մախսուս
Սըհհիեէ հապսխանէսինէ իլգա, վէ եախօտ
տահա տօղրուսու թէսլիմ իտիլմիշ, վէ իսթի-
լաթտան մէնն իտիլմէտիքտէն պաշգա, հապս-
խանէնին օլտուգճա րահաթ վէ սէրպէսթ պիր
տայիրէսինէ տախի գօնուլմուշ իտի:

Պինաէն ալէյհ հագգընտա անճագ պազը
շիւպհէլէր մէվճուտ օլուպ, էկէրշի Պլանշ տա-
խի տէրտէսթ իտիլմիշ իտի իսէ, անըն տախի
պու հալտէ պուլունմասը լազըմ կէլմէքտէ իտի:
Ֆօսարօ՝ մատմուազէլ տը Շասլէնին շիւպհէ-
լէրի հագգընտա սախթէ Ատրիէնին քէնտիսինէ

սէօյլէտիկի սէօյլէրի, վէ հապ շիշէսինտէն
եէրէ պիր տանէ տիւշիւպ, խալընըն իւզէրին.
տէ զայպ օլտուղունու տէրխաթըր իլէ, Մ. տը
լօփրիլն քէնտիսի ալէյհնտէ, մահքէմէ խա-
րիճինտէ վէ պիզզաթ քէնտի մէսուլիեէթի
թահթընտա մուամէլէ իթմէքտէ օլտուղու նէ.
թիճէսինի չըգարմագտա իտի:

Տաւա իսէ, Բիէր Գարնօ, եախօտ տահա
տօղրուսու Բիէր Բէտօն հազգլնտա օլուպ,
իշին իշինտէ պարօն տը Ֆօսարօ օլամաղտը,
շիւնքի մէրգումուն իքի շախս հալ ու գընա-
փէթինտէ օլտուղունու քիմնէ, հաթթա Պլանշ
պիլէ պիլմէղ, վէ օլպապտէ շիւպհէ իտէմէղ
իտի:

Պինաէն ալէյհ Բիէր Բէտօն սըֆաթըլլա միւ-
տափաա վասայիթի հազըրլամաղը լաղըմ
օլուպ, ալէյհնտէ գաթի վուդուաթ վէ իս-
պաթլար պիլէ օլսա, պունլարա գարչը Գօյ-
մագ իւզրէ թէտարիքեաթտա պուլունմասը
Քիթիզա իտէր իտի:

Պինապէրին Սէզար զարիպ պիր թէպէսիւմ
իլէ,

— Միւտաիի ումումի մուալինի վագաա ա-
րատըղընը էլէ կէշիրմիշ օլտուղունու զանն
իտիեօր իսէ տէ, պու պապտէ պանա գարչը
հարէքէթ իթմէք գուվլէթինէ մալիք տէյիլ
տիր: Ջաթէն պէն էվլէլճէ պաշըմըն չարէսի-
սինի կէօրմիւշիւմ տիւր, տէտի քէնտի քէն-
տինէ:

Պու եօլտա միւպահազաթ իլէ Սէզարըն փիք-

րի րահաթլանարադ եաթաղա կիրոտի , վէ սա-
պահա գատար իյի ֆէնա ուեուտու : Ալէս
սապահ եաթագտան Կալգըպ , ապա թահար-
րի իտիլմէմիշ օլան եէլէյինին եան ճէպինտէն
պիր չիլտան չըդարտը : Իշպու չիլտան տէրու-
նինտէ իւշ ատէտ պին ֆրանգլըգ գայմէ իլէ
պաղը քեաղըտլար մէվճուտ իտի :

Պարօն , արիզ ու ամիգ թէտգիգ վէ թէֆթիշ
իլէ , մէզքիւր քեաղըտլարտան հիշ պիրիսինին
քէնտիսինի թէհիքէեէ իլգա իթմէեէճէկինի ,
վէ քէղալիք մէզքիւր քեաղըտլարտան պիրի
իւզէրինէ եաղմըշ օլտուղու մայիւմաթտան քէն-
պիսինճէ հիշ պիր մուխաթարա օլմատըղընը
անդատը : Պատէհու տէօշէյինին պիր թարա-
ֆընտպ պիր տէլիք աչարադ , պանգա գայմէ-
լէրինի պուճուճ տէրունինէ Կօյտու , վէ սօնրա
տախի քէնտիսինին տէֆթէրիսանէեէ ճէլպ ի-
տիլմէսինէ պէքլէյիպ , ֆիլվագը պիր ազսօն-
րա , մէրդուճ տէֆթէրիսանէեէ կէօթիւրիւլէ-
րէք , իսմի վէ խուսուսաթը սայիրէսի հապս-
խանէ տէֆթէրինէ Կայտ օլունտու , վէ սօնրա
եինէ քէնտի գօղուչունա կէօթիւրիւլտի :

Իշպու հապսխանէտէ պուլունանլարըն գօ-
ղուչլարը , ագչամա գատար աչըդ գալըպ , ան-
ճագ ագչամլարը ուսուլը միւթատէ իւզրէ գա-
բանլպ , աչըգ օլտուգլարը զէման , մէվգուֆ-
լարըն՝ էյլէնմէք իւզրէ պիր գօղուչտան տիկէ-
րինէ կիթմէլէրի , վէ պիրիպիրլէրիլէ կէօրիւշ-
մէլէրի եասագ օլմատըղընտան , Ֆօսարօ տախի
պու միւսաատէեէ նայիլ օլանլար միեանընտա

պուլունմագտա իտի : Հաթթա մէրգում, եէնի
կէլմիշ օլմաուլլա , ումումուն նազարը տիգ գա.
թընը տախի ճէլպ իտէ ճէկի տէրքեար իտի :

Սէզար տը Գոսարօ՝ պիր ատէմի լէհճէսինտէն
թանըմագլըդ խասսէսինէ մալիք օլուպ , ֆիլ
վազը իւք տէֆա կէօրտիւկիւ ատէմլէրտէն
օնու հազգընտա իթտիկի մուհաքէմէսինին
տօգուզու տօղրու չըգար , վէ բէք նատիրէն
եանըլըր իտի :

Հասըլը Բիէր Բէտօն՝ քէնտի գօղուշու գա-
րուսունտա Կէվգուֆլարտան պիրիսիյլէ կէօ-
րիւչիւպ , քէնտիսինին մէվգուֆիեթի էնվայի
սէպէպլէրէ , էզճիւմլէ մաթպուաթճա իյլէմիշ
օլտուղու պիր թէօհմէթէ մէպնի օլտուղունու
իֆատէ իյլէտիկի ուրատա , երկիրմի իւշ եի-
կիրմի տէօրթ եաչնտա պիր տէլիգանլը , էլին-
տէ քիւչիւք պիր պօղչաուր օլարադ , մէրգու-
մանըն եանընա եազլաչլպ , պարօնուն կէօ-
րիւշտիւկիւ ատէմէ ,

— Սղի՛ղիմ , կիթմէղտէն էվվէլ , սիղին իլէ
թօգալաչմաեա կէլտիմ , զիրա միւտտէթի մահ-
պուսիեթիմ խիթամ պուլմուշ օլտուղունտան ,
եարըմ սաաթա դատար սէրպէսթ օլուպ , Բա-
րիս սօգադլարընտա կէզլինմէք իգպալինէ նա-
յիլ օլաճաղըմ , տէտի :

— Նէ՛ մութլու սիզէ , պէն տահա պիր հաֆ-
թա պուրատա դալաճաղըմ , վէ շիմտիտէն
ֆէվգէլատէ սըգըլմաեա պաչլատըմ , տէեու
մուգապէլէ իթտի տիկէր մէվգուֆ :

— Պիր հաֆթա պիր շէյ տիվէք տէյիլ տիր ,

չաբուգ կէշէր : — Հէր նէ հալ իսէ , պիր քիմսէ
իչին պանա թափսիեհնիզ վա՛ր մը տըր :

— Խա՛յր , ազի՛ղիմ , եօգ տուր , զաթէն իքի
կիւնտէ պիր պէնի կէօրմէեհ կէլիրէր : Պու-
նունլա պէրապէր հագգըմտա վուգու պուլան
շու ինսանիեթ ինիզտէն տօլաեը թէշէքքիւր
իտէրիմ :

Պօսարօ , պալէատէքի սէօղլէրի իշիթտիկին-
տէ , սէվինճինտէն նաշի տէթրէեհէք , վէ
լէհճէսինտէն՝ միւսթազիմիւլ աթվար պիր քիմ-
սէ օլտուղու անլաշըլան մէրգում տէլիգանլըեա
խիթապ իտէրէք , շէօլլէ սէօլլէտի :

— Մի՛ւսիւ , պէն պիր բօլիթիգա միւթթէ-
հիմիլիմ , պինապէրին քէնտիմի էհլի նամուս-
տան աստ իթմէկէ հագգըմ վար տըր , վէ հէր
նէ գատար ինտինիզտէ մէհհուլ պիր քիմսէ
իսէմտէ , զաթընըզտան պիր խըզմէթ թալէ-
պինէ իճթիսար իլլէրիմ :

— Մի՛ւսիւ , էկէր եաբապիլէճէկիմ պիր խըզ-
մէթ իսէ , մուվաֆֆազաթ իտէրիմ : — Սէ՛օյ-
լէյին , մաստէ նէ՞տէն իպարէթ տիր :

— Պուրատան տիշարըեա չըգտըղընըզտա ,
բօսթախանէեհ պիր քիւշիւք մէքթուպ պրազ-
մագտան իպարէթ տիր :

— Պու իսէ , պիր շէյ տիմէք տէյիլ տիր ,
էլվէրիր քի եաշաճաղընըզ մէքթուպ ուզուն օլ-
մասըն , զիրա պէնի պիր ազտան չըղըրաճագ-
լար տըր :

— Իքի տագըգաեա գատար եաղարըմ :

— Բէք իյի , չաբուգ եաղըն :

իւր մէվգուֆ, պու արա քէլամա աղազ
իտէրէք,

— Տահա տիւն ագչամ կէլմիշ օլտուղունուզ-
տան, պէլքի մէքթուպ եազմաեա մախ-
սուս ալէաթընըզ եօգ տուր: — Իմտի, մի'ւսիւ,
պէնիմ գօղուշումա կիրին, վէ օրատա եազըն,
չիւնքի օրատա, մասա իւզէրինտէ միւրէքքէպ,
գալէմ վէ քեաղըտ վար տըր, տէտի:

Սէզար, պու ֆըրսաթտան պիլիսթիֆատէ,
տէրհալ աթիտէքի սաթըրլարը թահրիը իյլէտի:

«Պէն Սըհիեէ հապսիւանէսինին խուսուսի տայի-
րէսինտէյիմ: — Էվիմէ կիր վէ Սէնթ-Սնօրէ վարըը
էվրաղը իչինտէն, Բօշ-սիւր-Լուարտան եաղըլըը
օլան պիր մէքթուպու ալքի, կիզլի քիւթիւպիսանէ-
նին իւչիւնճիւ գաթընտա տըր: — Իշպու մէքթուպ
հէր հալտէ պանա կէօնտէրիլմէլի աիր: — Էսէֆ վէ
էնտիշէ իւզըէ օլմա:»

«Բ. Բ.»

Պատէհու պու թէղքիրէյի պիր մահֆաղա
տէրունինէ վազ իլէ, իւզէրինէ սախի շու ատ-
րէսի եաղտը:

“ Մէ-սէ- Մ-Լէրթի-տի ,

“ Մ-աւհաթի-զար ,

“ Վիթթար «թաւ լէպ» ,

« ԽՈՒՍՈՒՍԻ : »

— Իշթէ, մի'ւսիւ, — տէտի կէլիպ վէ մէք-
թուպու տէլիգանըլեա վիրէրէք, — սիզի թէէ-
մին իտէրիմքի, պու բէք միւսթաճէլ պիր իշ
տիր:

23

Հապսխանէտէն չըգաճագ օլան տէլիգանլը մէքթուպը մէզպուրու ալըպ, ատրէսինէ պագ-տըգ տան սօնրա,

— Բօսթախանէտէ պրագմաեա հաճէթ եօգ տուր, պիզզաթ պէն կէօթիւրիւրիւմ, չիւնքի զաթէն պէնիմտէ կիտէճէկիմ եէր, Բրօլանս սօգաղը տըր, տէտի:

— Թէչէքքիւր իտէրիմ, մի'ւսիւ, տօղրուտու պանա պիւյիւք պիր խըտմէթ իթմիշ օլտու-նուզ, տէեու մուգապէլէ իթտի ֆօսարօ:

— Պիր շէյ տիմէք տէյիլ տիր, մի'ւսիւ, ֆա-գաթ տիշարը չըգտըղըմտա, պէլքի կարտիան-լար իւզէրիմի թահարրի իտէճէքլէրինտէն, էլլէրինէ կէչմէմէք իշին, իշպու մէքթուպու նէրէմէ հըֆզ իթմէլիյիմ:

— Շարգանըզըն գումաշը արասընտա հըֆզ իտին:

— Իյի տէտինիզ:

— Վագաա պու ֆիքիր եէնի տէյիլ իսէ տէ, զանն իտէրիմքի, տայիմա պաշա չըգմըշ տըր:

Տէլիգանլը շաքգասընը չըգարըպ, Սէզարըն թավսիեէսինի իճրա իթմիշ իքէն, պիր կար-տիան կէլէրէք, եիւքսէք սէտա իլէ:

— Մի'ւսիւ Լըպարրուա, տէֆթէրխանէտէն սիզի իսթէեօրլար, տէեու չըղըրտը:

Սէրպէսթիեէթինի էլտէ իտէն տէլիգանլը սրգատաշլարըլա թօգալաշըպ, կարտիանըն:

արդասընտան կիթտի, վէ պիր ստաթ սօնրա, ֆոսարօնուռն մէքթուպու Մալբէրթիւնին եէտինէ վասըլ օլմաղլէ, մէրգում զանէթ մէրադա տիւշէրէք,

— Սէզարըն էլ եազըսը տըր, տէտի, վէ մահֆազաեը եըրթըպ, իւք քէլիմէլէրի օգուր օգումազ, էօլիւ կիպի պէնզի պէթի սարարտը, վէ քէմալ տէհշէթլէ,

— Հապսխանէտէ՛, ֆագաթ նի՞շին, տէտի քէնտի քէնտինէ, վէ տիթրէեէրէք, մէքթուպու օգուտուգտան սօնրա, շու լաֆլարը իրատ իթտի.

— Իշթէ շիմտի պաշըմըզը պէլաեա սարտըզ, Պա՛գ պիր քէրրէ, շու Բիէրին տէրտէսթ ութէվըրթը, օն սէնէլիք չալըյմազըվըմըզըն մահվը տէյի՛լ մի տիր։ — Պէն քէնտիսինէ, տահա վագըթ վար իքէն, հարաքեաթըմըզտա արթըդ տուրալըմ տէտիկիմ հալտէ, քէնտիսի պէնի տինլէմէտի։ — Ֆագաթ աճապա վուդուի հալ նէ՞ տիր։ — Պու միւշքիւլ հալլ օլունանա դատար, տէհշէթլի էնտիշէ վէ իզթ իրապ իչին տէ եաշաեաճաղըմ։ Պունունյա պէրապէր տէ, մատամքի Սէզար էմի իտիեօր իսէ, անէ իթաաթ իթմէկէ մէճպուրում։ — Սէնթ-Օնօրէ վարըշը էվրագը տէրունինտէ օլուպ, Բօշ-սիւր-Լուարտան եազըլմըշ օլան մէքթուպ, պէհէմ հալ քէնտիսինէ լաղըմ իմիշ։ — Սէօյլէտիկի էվրագ, Շապէն ֆամիլեասընըն էվրագը տըր։ — Աճապա Պլանշ հէր շէյի մէյտանա՞մը չըգարտը, — Էկէր էօյլէ իսէ, Բիէր Գարնօ՛ վա-

լիտէսիներէ Էօլտիւրտիւկիւ կիպի, զըզընը տա-
խի Էօլտիւրէճէք տիր: — Կիտէյիմ պազաերմ,
կիզլի քիւթիւպխանէնին իւչիւնճիւ գաթըն-
տան իսթէտիկի մէքթուպու պուլապիլի՞րմիյիմ:

Մալբէրթիւի մուգաւա գաբաղը վէ սօնրա
տախի կիզլի գաբուեհու աչըպ, Ֆօսարօնուռն
իշ օստաընա տախիլ օլտու:

Պէշ տագըգա արատըգտան սօնրա, իտարէ-
խանէ միւտիրի՝ Բօշ-սիւր-Լուարտան, տիւգ-
թարաֆընտան տիւչէսէ երազըլմիշ օլան մէք-
թուպու պուլուպ, քէնտի օտասընա ալտէթ
վէ թապիաթիլէ մէքթուպը մէգքիւրու գը-
րաաթ իլէ:

— Օճօ՞, — տէտի թէպէսսիւմ իտէրէք, —
Բիէր՝ էմին վէ միւսթէրի՛ն օլմագըլըղըմը թալ-
սիեէ իթմէսինտէ հագգը վար իմիշ: — Պու
մէքթուպլա քէնտիսի հէր կիւնա թէհլիքէտէն
խալի պուլուռնմագտա տըր. . . լաքին պուռու
քէնտիսինէ նաւըլ կէօնտէրմէլի: — Տօղրու-
տան տօղրուեա պէն քէնտիսինէ կիտիպ, խէ-
ֆիէն վիրսէմ, իքիմիզի տախի թէհլիքէեէ
գօյմուշ, վէ պէլքի տէ մահվըմըզա սէպէպ օլ-
մուշ օլուրում: Պու հալտէ պու խուսուստա
պաշգա պիր չարէ պուլմալը:

Պինաէն ալէյհ սապըգ գասէմ քեաթիպի
տիւչիւնմէեէ պաշլատը, վէ պիրտէն պիրէ երիւ-
ղիւ կիւլտիւ, չիւնքի արատըղը թէրթիպի
պուլմուշ իտի:

Իմտի Մալբէրթիւի, մէգքիւր մէքթուպու՝
իւզէրինտէ ատրէս եազմատըղը պիր մահֆա-

զա տէրունինէ վազ իլէ , մահֆազանը տախի չիզտանընա դօյտու , վէ բարտըսիւսիւ ինէ շարգասընը կիյինիպ , քէնտի զայպուպէթի էս նասընտա պաշ քեաթիպինի քէնտի եէրինէ վէքիլ պրադարագ , սօղըուճա Ատլիեէ նէզարէթինէ կիթտի , վէ քէնտի միւշթերիլէրի թաւաֆընտան քէնտիսինէ պրագըլան ճէզայի նագտիլէրի թէէտիեէ իթմէք իւզրէ , նէզարէթի մէզքիւրէեէ պիտտէֆաթ կիթմիշ օլմասը միւ նասէպէթիլէ , պիլա միւշքիւլաթ ճէզայի նագտի տայիրէսինէ տօղըու իլէրլէյիպ , տայիրէյի մէզքիւրէ միւտիրինի սօրտու , վէ թահսիլաթ մէ մուրու տախի մէրգուսու սուրէթի հասէնէտէ իսթիգպալ իլէ ,

— Էվվէթ , միւսիւ Մալքէրթիւի , տայիրէ միւտիրի էֆէնտի օտասընտա տըր , իչէրի կիւրէպիլիրսինիզ , տէեու ճէվապ վիրտի :

Մալքէրթիւի իչէրի կիրմէսինտէ , միւտիր՝ մէրգուսու իլթիֆաթ վէ շու սէօյլէր իլէ գապուլ իյլէտի :

— Հաճկը բիւզկեար սիզի պուրաեա աթտը միւսիւ Մալքէրթիւի : Սէ՛օյլէյին պագալըմ՝ էկէր սիզէ ֆայտէլի պիր խըղմէթ իճրասընտա պուլունապիլիր իսէմ , սիզ տէ պիլիրսինիզ քի , ասլա գաշընմամ :

— Պիւլիւք պիր խէթա իշլէմիշ օլտուղում տան , մէմուլ իտէրիմ քի , օ խէթաեը թասհիշ իթմէք իչին , մուալէնէթինիզի տիրիլ իթմէզսինիզ :

— Աճայիպ :

— Շէօյլէ քի տիւնքի կիւն զաթըն պիւրի պիւր միգտար ագչէ կէթիւրիպ , իւշ կիւն էվվէ վէ-
րլմիշ օլան պիւր հիւքմիւ ճէղանըն պէտէ-
լինի քէնտի Ժարափընտան իթա իթմէքլիկէ
պէնտէնիդի մէմուր իթմիշ , վէ քէնտիսի քէօյէ
կիտէճէք օլտուղունտան , խամինի վէ մահէլլի
իգամէթինի պիւր քեաղըտ իւգէրինտէ մուհար-
րէր օլարադ , վէ իլամ քեաղըտընը պանա պը-
րագմըշ իքէն , հէր նատըլսա պէնտէնիդ բարա-
տան մատտա գուսուր հէր շէյի զայպ վէ զայ
իթմիշիմ տիր :

— Պու հալտէ , էկէր պու կէչիճի միւշթէրի-
նիդին իսմլինի պիլմէզսէնիդ , քիմ օլտուղունու
անլամագ գօլայ օլամագ :

— Էկէր պիւր եէրտէ իսմլինի եաղըմըշ կէօ-
րլւսէմ , պէլքի խաթըրլարլմ :

— Էվվէթ , էվվէթ , պու սէօյլէտիլինիդ չօգ-
տէֆա վուդու պուլան հալէաթտան տըր , Շիմ-
տի սիդէ պուլնուն թէճըիւպէսինի իթտիրիլիմ :

Մուճիպինճէ միւտիր , պիւր հաֆթալըգ իլա-
մաթը ճէղալյեյէյի Մալբէրթիւիսէ կէօսլթէր-
մէսլինի խըտմէթճէսինէ էմը իլլէմէսիլլէ , Փիւ
հաղըգա սապըգ գասէմ քեաթիպի երկիրմի
գատար էվրագը մուայեհնէ իթմի , վէ պուլն-
լարըն իչինտէն աթիտէքի մալիւմաթը քէնտի
տէֆլէրի մալսուսընա գայտ վէ թահրիբ իյ-
լէտի , եանի ,

« Պէլվիլտէ , Անվիւրթ սօգաղընտա , 29 նիւմբօլու
խանէտէ միւթէմէքքին Ֆէրտինան Կարտէլ նամ սէյ-
եար պաղլրիւան , նիլամա մուղայիւ հարէքէթտէ

պուլունուպ , հիւքիւմէթ մէմուրլարնտան պիքինէ տախի մուխալիֆէթ իթմիշ օլտուղու ճինէթլէ , պէշ կիւն մահպէս ճէզասըլա 25 ֆրանգ ճէզայի նազտլէ , վէ մահքէմէ մէսարիֆի օլարագ , 47 ֆրանգ 75 սանթիւմ իթասընա մահքիւմ օլմուշ տուր : »

Պատէհու Մալքէրթիւի , միւտիրէ խիթապէն ,

— Արատըղըմ ատէմի պուլտում , Պու ատէմի Ֆէրտինան կարտէլ տէնիլէն զաթ տըրքի , շիմտի քէնտի հիսապընա օլարագ , սիզէ եէթմիշ իքի ֆրանգ վէ եէթմիշ պէշ սանթիւմ վիւրէճէյիմ , ֆագաթ սիզ տէ պանա պիր մագպուզ սէնէտի վիրէճէքսինիզ , տէյիլ մի , տէտի :

— Էվվէթ :

— Լաքին պէշ կիւն տէ մահպէսիեէթէ մահքիւմ տիւր , տէտի մէմուր :

— Պիլիեօրում . . . զանն իտէրիմքի , ճէզայի նազտիսինի էտա իտէն օլ շախս մագպուզ սէնէտի վէ իլամ քեսողըտընը իսթիսհապէն Սըհհիեէ հապսխանէսինէ կիտէճէք տիր :

— Էվվէթ , վէ շիմտի սիզէ , Սըհհիեէ հապսխանէսի իչին պիր թէզքիրէ վէրիրիմ :

Մալքէրթիւի շու խուսուստա պէեանը թէշէքքիւրլէ , քէնտիսինի օրաեա կէթիրմիշ օլան արապանա բաքիպ օլտու , վէ Պէլլիլտէ Սնվիէրթ սօգաղընա պիլազիմէ , Ֆէրտինան կարտէլ նամ շախսը քիւշիւք պիր օտաոտա պուլտուքի , պու օտանըն հալինտէն , սահիպլինին պիւսպիւթիւն ֆագր ու զարուրէթ իչինտէ օլմասա պիլէ , մուղայիգա հալինտէ օլտուղու անլաշըլըեօրտու :

Հէր նէ հալիսէ՛ Վալբէրթիւի սէյեար պա-
ղիրկեանա խիթապէն ,

— Միւսիւ, սիղ պէնի թանրմաղսընըղ , ֆա-
գաթ պէն սիզի թանըրըմ , վէ սիզէ պիր լյի-
լիք իթմէք իչին պուրաեա կէլմիշիմ տիր : —
Մագսէտիմի տօղրուտան տօղրու սիզէ սէօյէ-
յիմ : — Շիմտի պէն ճէզայի նագտի տայիրէ-
սինտէն կէլիեօրում : Սիզին օ տայիրէեէ եէթ-
միշ իքի ֆրանգ եէթմիշ պէշ սանթիմ թէէ-
տիեէ իթմէնիղ լաղըմ կէլիեօրտը , տէտի :

— Էվվէթ , միւսիւ , հաթթա իլամ սուրէ-
թիտէ եէտիմտէ օլտուղու հալտէ , նէ՞ եաբա-
ճաղըմը , վէ պու մէպլաղը նէ՞րէտէն պուլա-
ճաղըմը տիւչիւնիւպ տուրուեօրտում : վագաա
պու մէպլաղ պիր շէյ տիմէք տէյիլ իսէ տէ ,
պէնճէ բէք պիւյիւք օլտուղու տէրքեալ տըր :

— Մէպլաղը մէգպուր թէէտիեէ օլունտու ,
տէեու մուգապէլէ իթտի Մալբէրթիւի :

— Նէ՞ տիեօրսունուղ :

— Իշթէ մագ պուղ սէնէտի տէ եէտիմտէ
տիր :

— վագաա սահիհէն թէէտիեէ օլունմուշ ,
ֆագաթ քիմ թէէտիեէ իթտի :

— Պէն . . . — Սէպէպինի սօրմաեընըղ , չիւն-
քի շիմտի անլաեաճագսընըղ : — Ճէզայի նագ-
տիտէն պաշգա , պէշ կիւն իչին տէ մահպէսի-
եէթէ մահքիւմիւնիւղ , տէյիլմի :

— Լաքին պանա օն պէշ կիւն գատար միւ-
սաատէ իտիլմիշ իտի :

— Պիր սաաթ պիլէ միւսաատէնիղ եօգ տըր :

— Իշթէ՛՞ Սըհհիեհէ հապսխանէսի իշին լազըմ
կէլէն թէգքերէ տէ եաղըմը ալըր : Իշպու
հապսխանէ , բէք րահաթ պիր մահէլլ օլուպ ,
ինսան օրատա քէնտի խանէսինտէ օլտուղու
դատար իսթիրահաթ իշինտէ պուլունապիր :
— Ալլն սիզէ պիր տէ պին ֆրանդլըգ պիր գայ-
մէ , վէ իքի եիւզ ֆրանդ տա նադ տ վիրէյիմ
քի , հիշ պիր շէյտէն մահրում օլմտարագ ,
հապսխանէնին տայիրէյի մախսուսէսինտէ իմ-
րարը էվգաթ իտէպիլէսինիզ , — Անլան՝ օրմու-
սունուզ , հապսխանէնին տայիրէյի մախսուսէ-
սինտէ գալմագլըղը թալէպ իթմէլիսինիզ , դի-
րա պու խուսուս պէհէմհալ լազըմ տըր :

Մալքէրթիւի պու սէօլլէրի սէօլլէեհէքէք ,
պիր մասա իւզէրինէ մագպուզ սէնէտինի , վէ
Սըհհիեհէ հապսխանէսինէ իսթապէն եաղըմն
թէգքերէ իլէ պիր ատէտ պին ֆրանդլըգ
գայմէ , վէ օն ատէտ ալթուն գօյտու :

— Լաքին միւսիւ , — տէտի Կարաէլ հայ-
րէթ տէ գալարագ , — անլաշըլաղընա կէօրէ ,
պէնիմ Սըհհիեհէ հապսխանէսինէ կիթմէքլիկի-
մէ սիզէ իհթիեհաճ օլմալը տըր :

— Էվվէթ ,

— Ֆագաթ պունու պիր ան էվվէլ սէօլլէմէ-
լի տէյի՛լ միսինիզ :

— Իշթէ սէօլլէեօրում :

— Ֆագաթ պէն նամուս վէ իթիպար խի-
լաֆընտա հարէքէթ տէ պուլունմագ իսթէմէմ :

— Իշին նէ՛ օլտուղունու սիզէ սէօլլէյիմտէ ,
քէնտինիզ հիւքմ իտին : Մատտէ՛ շու մէք-

Թուպու, աէֆթէրխանէտէ կէօթէրմէհէրէք,
օ հապսխանէնին տայիրէյի մախուսէսինտէ
մէվզուֆ պուլունան պիր ատէմէ Թէսլիմ իթ-
մէքտէն իպարէթ տիր :

— Կէօրէճէկիւմ իշ պու մու տուր :

— Էվլէթ :

— Բէք ալէա, Էմրինիյէ մուվաֆֆապաթ
խտէրիմ, ֆադաթ մէվզուֆուն իսմի նէ^օ տիր,
զիրա մահֆադա իւզէրինտէ հիշ պիր շէյ եա.
զըմաւրջ աըր :

— Իսմի Բիէր Բէտօն տուր :

— Անլատըմ... պու իսմի ապա խաթըրմ-
տան չըդարմահաճաղըմ: — Ֆադաթ նէ^օ վա-
զըթ կիտէճէյիզ :

— Շիմօի կիտէճէյիզ: — Պէն սիդի կէօթիւ-
րիւրիւմ, սիզ իգթիզա իտէն չամաշըրլարը
ալըն :

— Պէշ կիւն իչին չամաշըր ալմահա լիւզուժ
հօգ տուր : — Պուլնտան պաշդա չամաշըրլարը-
մը տահա պու սապահ Թէպտիլ իթմիշիմտիր,
վէ հէր կիւն պիրէր գաթ Թէպտիլ իտէճէք
գատար Գօֆէր տէյիլիւմ: — Հէր նէ հալ իտէ,
չիմօի պու մէքթուպու կիզլէմէք իչին վադըթ
լաղըմ տըր, լաքին նաալըքի կէօրէճէքսինիշ,
պու իշ ուզուն վադթա միւհթաճ տէյիլ տիր :

Պատէհու կաբտէլ, գօլլարը բամնդլու օլան
բալթօսունու չըդարըպ, պիր գաշ տիրիշինի
«էօբտիւ, վէ գիքր օլունան պին ֆրանգլըգ
գայմէ իլէ մէքթուպու՝ իքի բամուգ եար-
բադլարը արասընա սօգուպ, զաեթթ մէհա-

րէթէ թէքրար տիքտի : Մուախարէն էլպի-
սէսինի կիյնէրէք :

— Իշթէ , — տէտի , — պունտան նէ՛ կէօրիւ-
նիւր վէ նէ՛ անլաշըլըր : Էլինիզի իւզէրինէ սիւ-
րիւն . . . պէն իտտաա իտէրիմքի , է՛ն գուր-
նազ օլանլար պիլէ , պունտա պիր շէյ կիզլի օլ-
տուղունու անլաւամաւաճաղլար տըր :

Մալրէրթիւի , իշար օլունան թարաֆա իքի
իւշ տէֆա էլինի սիւրտիւ , վէ պու թահգը-
գաթտան՝ բալթօտա պիր շէյ կիզլի օլտուղու-
նու զահրէ չըգարմագ միւմքիւն օլմատըղընը
անլատը , վէ պատէհու ,

— Հայտէ կիտէլիմ , տէտի :

Սէյեար պաղիրկեան , թիւթիւն գութու-
սունու , բիբօսունու վէ անախթարընը եէտինէ
սլըպ , Մալրէրթիւիտէն , անճագ հապսխանէ-
նին գաբուսունտա տըրլտը , վէ քէնտիյի
հապսխանէ իտարէսինէ թէսլիմ իյլէտի :

Սէզար տը Ֆօսարօ սապահտան պէրու թա-
րիֆէ հաճէթ օլմաեան շիտտէթլի պիր իզթի-
րապ վէ հէեէճանա տիւչար օլմուշ օլուպ , քէն-
տիսինի սէլամէթէ չըգարաճաղընը մէմուլ իյլէ-
տիկի գըյմէթտար մէքթուպուն Մալրէրթիւի
մարիֆէթիյլէ քէնտիսինէ նա՞սըլ կէօնտէրիէ-
ճէկինի տիւշիւնիւեօրտու : Մէրգում , էր եա
կիճ եա միւսթէնթիգ , եա ճիւմհուրիյէթ
միւտտաիի ումուսիսի վէ եախօտ միւտտաիի
ումուսի մուապինի նէզտէրինէ չաղըրլաճաղը-
նա թէէմին օլմուշ օլտուղունտան , քէնտիյի
միւտաֆաա իթմէք վէ հիյնի հաճէթտէ իճ .

րաի թէարրուղ իյլէմէք իւզրէ , եէտինտէ պիր սիւահը պուլունմաորնը իսթէմէքտէ իտի :

Իմտի , էկէր քէնտիսինին տէրտէսթի , տիւ շէսին վէֆաթը միւնասէպէթիյլէ Պլանշըն տի հանընտան չըգան եանլըչ պիր սէօղտէն նէ շէթ իթմիչ իտի իսէ , քէնտիյի միւտաֆաա իյլէմէք իւզրէ , տիւգ տը Շասլէնին մէքթու պունտան տահա ալէա նէ՞ սիւահ պուլունապիլիր իտի :

Պու սիւահ , վիրուտ իթսէ պիլէ , աճապա բէք կէճ մի վիրուտ իտէճէք իտի :

Պունտան պաշգա Սէզար՝ Մալրէրթիւիեէ կէօնսէրտիկի մէքթուպտա դաեէթ էլզէմօլան տիկէր պիր մատտէնին զիքրինի ունութմուշ օլմաորնտան տօլաեր ֆէվգէլաուէ էսէֆ իթմէքտէ իտի : Ունութմուշ օլտուղու մատտէ իսէ , “ Պլանշըն նէ՞ եֆֆըլընը ա՛նլ ” սէօղլէրինտէն իպարէթ օլուպ , շիւպհէսիզ պու սիւալիլին ճէվապընը ալտըղընտա , պիւթիւն միւշքիւլիւ հալլ օլունմուշ օլաճագ իտի :

Ագշամ թաամ վագթը եագլաշտըղընտան , մէվգուֆլարըն թաափարընը՝ ճիվարտա պունւնան լըգանթատան կէթիրմէք իւզրէ , իստէմէտէն պիրի իտիլէն սիրարըչլարը եազմագտա իքէն , պիր կարտիան՝ բիֆագաթընտա կիւլէր եիւզլիւ պիր աուէմօլտուղու հալտէ , իչէրի կիրտի : Պու աուէմին գօլթուղու ալթընտա պիր չիֆթ չարչաֆ վար իտի : Անախթարլարըն վէ աեագլարըն սէսլէրինտէն , պիլճիւմէ մէվգուֆլար , պաշարընը չէվիրիպ ,

— Պիղէ եէնի պիր արդատաշ տահա կէլտի ,
տէտիլէր :

Կարտիան , ըիֆագաթընտաքի ատէմէ պիր
գօղուշ կէօթէրիպ :

— Իշիմէ պուրատա գալաճագընըղ , ֆա-
գաթ թաամ իթմիշ միսինիդ տիր , տէեու սիւ-
ալ իթտի :

— Խալը , տէտի մէրգում եէնի մահպուս :

— Բէք ալէա , թաամընըղ տիշարտան կէ-
թիրթմէք մի իսթէրսինիղ :

— Էվլէթ :

— Էօյլէ օլտուզու հալտէ , շու խըղմէթըեա-
րա սիբարըշընըղ իտին , օ սիգէ իսթէտիկինի-
ղի կէթիրիր :

— Մնլատըմ , վէ շիմտի սէօյլէրիմ :

Պատէհու Կարաէլ , — չիւնքի եէնի կէլէն
մահպուս օ իտի , — սօղան չօրպասը , լահանալը
սըղըր էթի , իքի բարչա տօմուղ սուճուզու ,
պիր բարչա բէյնիր վէ պիր շիշէ շարապ սի-
բարըշ իթտիքտէն սօնրա , գօղուշունա կիրտի ,
վէ եաթաղընը հաղըլլամանա պաշլատը : ֆէն-
տի քէնտինէ տախի շու լաֆղլարը իրտա իթտի :

— Իշիմէ պու իշի տէ կէօրաիւմ : — Պուրա-
տա գալաճաղըմ պէշ վիւն միւտտէթ պէնիմ
իշին ուզըն կէօրիւնմէեէճէք տիր : — Պին
ֆրանդ . . . էկէրչի պու եօլտա պէտէլլէր իէ
տայիմա պու կիպի իշլէր օլսա , ասլա գաշըն-
մամ : — Շիմտի պէն պուրատա , իքի եիւղ
ֆրանզըմէն օլսա օլսա պիր բուպունու սարֆ
խաէճէյիմ , լաքին վաղիֆէմի տէ ունութմա :

երայ, պիր ան էվվէլիճրաւ իթմէլլիյիմ . . . զա-
թէն պու խուսուստա ճէօմէրտճէ իւճրէթիմի
տէ ալմիշլմ տըր :

Կարտէլ, քէնտի քէնտինէ պու լաֆլլարը
սէօլլէտիկի զէման, թիւթիւն չրպուղունու տու-
տուրու եօրտը : Մէրգ ում թիճթիւն չրպուղու-
նու իքմալ իտինճէ ,

— Վն, չէյթան, քիպրիթիմ եօգ իմիշ, —
տէտի, վէ իլավէթէն տախի, — պուրատա պու-
լունան արգատաշլարըմ իլէ միւնասէպէթ բէյ-
տա իթմէք իչին, պու պիր ալէա ֆըրուսթ տըր,
— տիեէրէք, գօղուղունտան տիշարը չըգտը,
վէ աչըգ օլան իլք գաբուեա տօղրու իլէրլէ-
յիպ, էշիկ իւզէրինտէ տուրտու : Մէղքիւր գօ-
ղուշտա կէնճ պիր ատէմ, քիւչիւք պիր մասա
գարշըսընտա օթուրթուշ օլուպ, բէնչիրէ եա-
նընտա եազը եազմագտա օլտուղունտան, Կար-
տէլ, վէրգումա խիթապէն ,

— Աֆվ իտէրսինիղ, միւսիւ, պանա պիր
քիպրիթ վիրիմիսինիղ, չիւնքի քիպրիթ գու-
թումու էվտէ ունութմուշում, տէտի :

— Շու գութունուն իչինտէն պիր գաչ քիպ-
րիթ ալըն :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ, միւսիւ, վէ թէք-
լիֆսիգճէ շունու սիզէ սիւալ իտէրիմքի, զա-
թընըր չօգտան պէրիմի պուրատա պուլունու-
եօրսունուղ :

— Օն պէշ կիւնտէն պէրի տիր, վէ միւտտէ-
թի մասպուսիեէթիմին նըսֆընը իքմալ իթմի-
չիմտիր :

— Տիմէք օլուր քի , պանա պաղը մալիւմաթ վիրէպիյիրաինիզ :

— Նէ՛ կիպի մալիւմաթ իսթէեօցսունուզ :

— Իշպու տայիրէյի մախսուսէտէ Բիէր Բէ-տօն նամընտա պիր մահպուս Թանըրմիսընըզ :

Տէլիգանլը , Թանըմատըղընը պէեան զըմնըն-տա ճէվապ վիրմէք իւզրէ իքէն , Ֆօսարօ՝ եա-նընտաքի գօղուշտան չըզըպ , վէ քէնտի քէն-տինի թագտիմ իտէրէք :

— Մի՛ւսիւ , Բիէր Բէտօնու սիւալ իտիեօր-տունուզ , տէյի՛լ մի , պէնտէնիգիւմ տէեու պէ-եան իյլէտի :

Կարտէլ արգասընա տէօնիւպ , պիր թէք կէօզլիւ ատէմ գարչըրնտա պուլունտուղունու կէօրտիւ , վէ մէրգումա խիթապէն ,

— Սի՛զմիտինիզ , մի՛ւսիւ , էօյլէ իսէ , զաթը-նըզա սէլամ կէթիրմիշ օլտուղումու պէեանէ միւսարաաթ իյլէրիմ , տէտի :

— Գի՛մին թարաֆընտան :

— Վիգթօար սօգաղընտա մուգիմ պիր տօս-թունուզ թարաֆընտան :

Սէզար սէվինճինտէն նաչի տիթրէտի , վէ ճէվապա աղազ պիրլէ ,

— Տիմէք տիր քի , մի՛ւսիւ , զաթընըզ՝ Վիգ-թօար սօգաղընտաքի տօսթումու թանըեօրսու-նուզ : — Էօյլէ իսէ , կէլին սիզին իլէ պիրլիք-տէ պիր աղ կէօրիւչէլիմ , տէտի :

Ֆօսարօ , պիր քէրրէ կարտէլի քէնտի գօ-ղուշունա կէօթիւրիւնճէ , գարուեու արգա-տան գարատը , վէ եավաշ պիր սէտա իլէ :

— Պանա պիր մէքթուպ կէթիրմիշսինիդ տիր ,
տէյի՛լ մի , տէեու սիւալ իյլէտի :

— Էվվէթ :

— Վէրինիդ :

— Պիր ազ սապր իտին , զիրա էլպիօէմին
պաղը տիքիշլէրինի սէօքիւպ , իշինտէն չըգար-
մագլըղըմ լաղըմ տըր :

Պինապէրին սէյէար պաղիրկեան բալթօսու-
նու չըգարըպ , Պէլվիտէքի խանէսինտէ սէօ-
քիւպ թէքրար տիքտիկի մահէլլի աչտը , վէ
իքի բարմաղընը արալըղա սօգուպ , տէրունինտէ
մահֆուդ օլան մէքթուպու ալտը , վէ պարօնա
վիրէրէք :

— Իշթէ պու տուր , վէ պէնիմ վաղիֆէմ
տէ իքմալ օլունմուշ տուր , տէտի :

Ֆօսարօ , իւղէրինտէ հիշ պիր ատրէս պու-
լունմահան մահֆաղահը եըրթըպ , տիւգիւն
մէքթուպունու իշինտէն ալընճա , թէք կէօ-
զիւնիւն գաբաղը ալթընտա պիր մէսէրրէթ
էսէրի միւշահէտէ օլունտու , Պու հալտէ մէր-
գում քէնտի քէնտիսինի ֆէվգէլատէ գուվ-
վէթի , վէ հէման թէաբրուզտան արի պէրի
զանն իթմէկէ պաշլատը :

24

Ֆէրնան վօլնէյին պարօն տը Ֆօսարօեա
պահսընը իթտիկինի , վէ Ամպիկիւ թէաթրօ-
սունտա իւք տէֆա օլարագ իճրա օլունան

պատահա հազըր պուլունմագ իւզրէ պին ֆրանգ պէտէլ իլէ պիր ավանսէն լօժու թուրթուղ տան պաշգաւ , հէր ագչամ տախի մէրգում թէաթրօ տէլիգանլըսընա , իւչիւնճիւ ֆասըլ տան սօնրա , օն քէչ լուի ալթունու գըյմէթին տէ պիր պուքէթ կէօնտէրտիկինի իշիթտիկի միզ հիւսէնա դատըն , օգդւեանլարըմըզըն դա թէն անլամըչ օլտուգլարը վէճհ իւզրէ , ժէնը վիէվ օլուպ , մէրգումէնին մէզքիւր տէլիգանլը հագգընտաքի աչգ ու սէվտա հիսսիեաթը քէսպի իշիթտատ իթմէքտէ օլտուզունտան , մէզ պուրէ մէրգումու մարքիզ տը լա թուր տիւր օյտան պէր թագրիպ աեըրմագլըղը ֆիքրին տէ գարարլաչտըրմըչ օլտուզու կիպի , Ֆէննան տախի , քէնտիսինին թէաթրօճա ֆէննինէ վէ շախսընա միւթէհայիրէ օրան օլգատըն հագգընտա իզհարը մուհապպէթ իյլէմէկէ պաչլամագտա , վէ լաքին լազարինին նէզարէթի տա յիմէսի սէպէպիյլէ , հուլրիեթիւնէ եա ապլա նայիլ օլմանըպ , վէ եախօտ բէք աչնայիլ օլտուզունտան , ժէնըվիէվ իլէ իրթիպաթ հասըլ իթմէկէ պիր վէճհլէ մուվաֆֆագ օլամա մագտա իտի :

Վագաա իքի իւչ տէֆա , մէրգում տէլիգանլը , թէաթրօտա իճրա օլունաճագ բրօվալարը պէհանէ իտէրէք , քէնտի խանէսինի վէ պինապէրին լազարինի թէրքլէ , պուլվար Մալէզէրպտէ վագը ժէնըվիէվին խանէսինէ կիթտի իսէ տէ , մէզպուրէ թարաֆընտան անճագ շու եօլտա սէօզլէր իլէ գապուլ օլունտու :

— Վագա ալէն սիզի, ագլըմը զայպ իտէր-
ճէսինէ սէվէրիմ, ֆագաթ իսմէն սիզին մա-
շուգէնիզ պուլունան պիր գատընըն եանընտան
պիր սաաթ գաչամագ իտիպ, պանա կէլմէնի-
զի գաթիէն գապուլ իտէմէմ: — Պէնիմ էֆ-
քեարըմճա, պիր ատէմ պիր գալընա կէօնիւլ
վէրիր իսէ, եա՛ պիւսպիւթիւն վիրմէլի, վէ
եախօտ ասլա վիրմէմէլի: Պինապէրին քէնտի-
նիզի սէրպէսթ գըլաճագ ճէսարէթի իքթի-
սապ պիրլէ, լուպիաթտան ոօնրա պուրասեա
կէլին: Պէն պուրատա սիզին իչին ալէա չօր-
պա, ալէա եաթագ, վէ տահա սայիր նէֆիս
շէյլէր հաղըր իթմիչիմ տիր:

Հալպու քի Ֆէրնան վօլնէյ, մէնֆաաթ ճի-
հէթինի, աշգ ու սէվտաւ ճիհէթինէ թէրճիհ իյ-
լէտիկինսէն, մարքիզ իլէ գաթիէն գաթը ալէա-
գա իթմէք իսթէմէմէքսէ իտի:

Պու հալ՝ զայրը մուայեէն պիր սուրէթատէ
թէմտիտ օլունապիլիրքէն, Լազարին՝ Մալրէր-
թիւի իլէ վուգու պուլան միւլագաթընըն իր-
թէսի կիւնիւ իմզաւըզ պիր մէքթուպ ալտըղըն-
տան, իչլէր պիւսպիւթիւն թէպտիլ օլտու:
Շէօյլէ քի մէքթուպու եաղան հէր քիմ իսէ,
Ֆէրնան վօլնէյին հէր նէվ մուվաֆֆագըյ-
եէթլէրինէ հասէտ իտէն պիր քիմնէ օլտուղու
հալտէ, մարքիզին՝ աշըգը թարաֆընտան ալ-
տանմագտա օլտուղունու, վէ նալաւըգ պիր
րագ իպէսի պուլունտուղունու խապէր վիրմիչ
իտի:

Պունտան ագտէմ սախի պէհան իթմիչ օլ-

տուղբումով իւղրէ , մատամ տը լա Թուր տիւ
 րօյ ղաեթիւն գըսգանն թապիաթը իտի , ֆա-
 գաթ սէվկիւիւսիւ օլան տէրիգանլըեր օլ տէ-
 րէնէ եագընէն գօլլամագտա , վէ մէրգումուն
 է'ն ճիւղի հարաքեաթընա պիլէ վագըֆ իտու-
 կինէ օլ մէրթէպէ էմին պուլունմագտա Էիտի
 քի , էվվէլպէ էվվէլ մէղքիւր մէքթուպուն
 միւնտէրիճաթընա ասլա ինանմատը , լաքին
 պիր ազ տիւչիւնտիւքտէն սօնրա , շիւպհէ իթ-
 մէեէ , վէ պիր չարեէք սաաթ սօնրա տախի
 հագըգաթէն քէնտիսինէ խիեանէթ իտիլմէք-
 տէ օլմասընա ինանմաեա պաշլատը , Հալպու-
 քի պու պապտէ իսպաթ տախի լաղըմ օլտու-
 ղունտան , պու նէթիճէեէ վասըլ օլմագ իչին ,
 օլանէ տէկին չօգ տէֆա գուլլանըլպ , հէր
 տէֆասընտա տախի պաշա չըգմըշ պուլունան
 պիր թէտպիրի , եանի սախթէ պիր ղայպու-
 պէթ թէտպիրինի իճրա իթմէքլիկի տիւչիւտիւ :

Մարքիշ , աշըգ վէ մաշուգլարա մախսուս
 օլան պիր խուսուսի տուլղու իլէ , իսիլ մէք-
 թուպտա պիլտիրիլմիշ օլմաեան ըագիպէսինին ,
 Մահլէ Կոստէր նամ' լուպիաթըն իլք տէֆա
 իճրա օլունմասընտա , Հէքթօրուն ըիֆագա-
 թընտա պուլունմուշ օլան վէ սըգ սըգ Ամպի-
 կիւ թէաթրօսունա կէլէրէք , քէնտիսինին (եա-
 նի լաղարինին) մոնճիպի հիտտէթի օլմագ իւզ-
 րէ , տայիմա այնի ալանսէն լոթունտա օթուր-
 մագտա պուլունան մահուտ Ժէնըվիէվ լէյնէն
 օլտուղունու անլատը , վէ քէնտի քէնտինէ շու
 լաֆղարը իրատ իթտի .

— Էվվէթ , օ տուր . . . օ օլտուղունա էմի-
նիմ . . . Ֆազաթ պու պապտէ իսպաթա տէս .
Թրէս օլաճաղըմ կիպի , քէնտիսիյլէ էվլէնմէ ք իս-
թէտիկիմ ատէմի տէ , մէզպուրէնին էլինտէն
չէ քիպ ալաճաղըմ :

Գրսգանճըդ տէնիլէն տույդու , գատընլա-
րը՝ չու եա պու խուսոսու սէթր իթ մէկէ միւգ-
թէտիր գըլար :

Էօյլէտէն սօնրա , մատամ տը լա թուր սիւ-
րօյ՝ լէհճէսինտէ Փէվգէլատէ մահգունիյեէթ
էսէրի օլարադ , Ֆէրնան իլէ պուլուշտուղուն-
տա , մէրգում տէլիգանլը , մէզպունէնին սէ-
պէպի մահգունիյեէթինի սիւալ իտինճէ ,

— Աղի՛ղիմ , ազիմ պիր տէրտ ու քէտէր իչին-
տէյիմ , տէեու ճէվապ վիրտի Լաղարին :

— Ագչէ սէպէպիլէ՞ մի , տէտի թէաթրօ
օեունճուսու գաշլարը չաթըլարադ :

— Էվվէթ , ագչէ սէպէպիլէ , Ֆազաթ ոէ-
նին զանն իթտիկին կիպի տէյիլ : վազաա ագ-
չէմիզ , վէ հաթթա բէք չօգ ագչէմիզ օլաճադ
իսէ տէ . . .

— Բէք չօգ ագչէմիզ օլաճաղը հալտէ , ար-
թըդ տէրտ ու քէտէր հիսս իթմէեէ նէ՞ լիւ-
զում վար տըր :

— Կէրչի օրասը էօյլէ ամմա , պիր ազ էվվէլ-
Բարիստէ պուլունան գասէմիմի կէօրտիմ :
Մէրգում պիր թագըմ քեաղըտլարա իհթիեա-
ճը օլտուղունու պէեան իթտի քի , պու քեա-
ղըտլար տա , Օրլէանտա մուգիմ գասէմիմ եէ-
տինտէ տիրլէր :

— Պիր ան էվվէլ օ քեաղըտլարը իսթէեէպի-
լիրսին :

— Վագաա իսթէեէճէյիմ, լաքին մերգոււմ,
օ քեաղըտլարը պէնտէն պաչգա քիմսէեէ վիր-
մէեէճէկինտէն, պիզգաթ պէնիմ օրաեա կիթ-
մէքլիկիմ լազըմ կէլիր :

— Օրլէանա՞ մը :

— Էվվէթ, վէ իշթէ տէրո ու քէտէրիմտէ
պու տուր . . . եանի սէնտէն այրըլմա՞դ . . .

— Նէ՞ չարէ, ազ պիր վագըթ իչին այրըլը-
ղա դաթլանմալըեըղ . . . Ֆագաթ աղի՛ղէմ, նէ՞
վագըթ կիտէճէքսին :

— Պու ագչամ կիթմէլիյիմ :

Թէաթրօ տէլիգանլըսընըն սիմասընտա հա-
սըլ օլան մէսէրրէթ ալէամէթի, լազարինին
զաթէն շիւպհէլի օլան նաղարը Թիգգաթըն-
տան մէսթուր գալմաեըպ, մերգոււմէ ֆիքլին-
տէն վէ քէտէրի աղիմ իւզըէ :

— Պագ շու աղիմէթիմտէն տօլաեը նէ՞ դա-
տար մէմնուն օլուեօր : — Իմգասըղ մէքթու-
պուն միւնտէրիճաթը եալան տէյիլ իմիջ, տէտի

Պատէհու աշիքեարէն շու վէճհ իլէ քէլամա
տէվամ իթտի :

— Պինապէրին պու ագչամ, օաաթ պէչի օն
պէչ տագըդգա կէչէն թրէնէ րաքիպ օլաճա-
ղըմ : — Էլպէթթէ պէնի շըմէնտըֆէրէ կէօ-
թիւրիւպ, սօնրա տալսի էլպիսէնի կիլինմէք
իւզըէ թէաթրօեա ավտէթ իթմէ կէ վագթըն
օլուր, տէյի՛լ մի :

— Օնա նէ՞ շիւպհէ : — Պունտան պաչգա

պիր գաչ տագըգա կէճիքսէմ պիլէ , ֆիւթուր
իթմէմ , զիրա խալդ՝ պէնիմ սէվկիւլիւ Լա-
զամ իչին պէնի պիր ազ պէքլէրսէ , պունտան
տօլաեը մէմնուն պիլէ օլուրում :

Մարքիզ , մէգքիւր մէմնունիյեթպախշ
սէօղլէրինտէն տօլաեը կիւեա միւքեաֆաթ
թարզընտա Ֆէրնանա սարըլտը , վէ Լաքին ֆիք-
րինտէն տէ ,

— Սէնի միւրայի վէ եա'լանճը , տիմէքտէ
իտի :

Ագչամ օլուպ , իքի մաշուգլար պիրիքտէ
թաամ իթտիլէր , վէ սօնրա թէաթրօ օեռուն-
ճուսու մէվգիֆէ գատար մաշուգէսինէ ըիֆա-
գաթ իտիպ , անըն , Օրլէան իչին պիլէթ ալ-
տըղընը կէօրտիւ , վէ մէգպուրէյի՝ գատընլա-
րա մախսուս օլան տայիրէտէ պիզգաթ եերլէշ-
տիրմէք իսթէյիպ , վէ քէնտիսինի ասլա խաթըր-
տան չըգարմաեաճաղընա տայիր եէմինլէր , վէ
հէր հալտէ իրթէսի կիւնիւ ագչամը քէնտիսինի
իսթիգպալէ կէլէճէկինէ տայիր վատլար իթտի ,
վէ թրէն եօլա չըգտըգտան սօնրա , մէրգում
քէնտի արապասընա ափտէթ իտէրքէն , ֆիք-
րինտէն ,

— Հէլէ կիթտի՝ . . . պէն տէ սերպէսթիեէ-
թիմի պուլտում . . . պու կիճէ սապահա գա-
տար սերպէսթիմ : Նէ՝ կիւղէլ պախթ , տի-
մէքտէ իտի :

Էյլէտէն սօնրա , սաաթ իւշ պուշուգ րատ-
տէլէրինտէ , Ժէնըվիէվ Լէյնէն աթիտէքի թէգ-
քիրէյի ալտը :

Պու. ազգամ սէսնիլէ թաամ իթմէեէ կէլէճէյիւմ.

ՖԵՐՆԱՆ

Մէզպուրէ տախի քէնտի քէնտինէ վէ թէաթ-
րօ օեունճուսու կիպի ,

— Հէլէ շիւքիւր , տէտի :

Լաղարին՝ ֆիւվագը շըմէնտըֆէր իլէ կիթտի ,
լաքին էսնայի րահտէ տուրմագ նիյեէթիլլէ
կիթմիլ օլտուղունտան , Էթամբ նամ մահէլլտէ
շըմէնտըֆէրտէն ինտի , հաթթա Օրլէան իչին
ալմըլ օլտուղու պիլէթի մէմուրնա վիրտիկին-
տէ , մէրգում ֆէվգէլլատէ թէաճճիւպտէ դալ-
տը :

Հէրնէ հալիտէ , մէզպուրէ , էմրի պասիրէ .
թէ մուղայիր պիր հարէքէթլէ , թասաւիլուրը-
նըն մուվաֆֆագըլեթիինի թէհլիքեէ գօյ-
մամագ իչին , բէք չարուդ Բարիտէ ալտէթ
իթմէք իսթէմէտիկինտէն , Էթամբ շէհրինտէ
պիր օթէլէ նիւղուլ իլէ , վէ պիր օաա թութա-
րագ , պիր աղէթ ոուեու վէ պիր գատէհ Պօր-
տօ չարապը կէթիրթտի : Չիւնքի , Բարիստէն
էսնայի հարէքէթինտէ պիր շէյ եէմէմիլ օլ-
տուղունտան , վիճուտինին մուհաֆաղաօը իչին
ըմմարլատըղը շէյլէրէ ֆէվգէլլատէ իշթիեաճը
պուլունմագտա իտի :

Եարը կիճէտէն պիր աղ սօնրա , Լաղարին ,
տէմիր եօլունա կէլէրէք , սաաթ պիրի եէտի
տագըդա կէշէրէք հարէքէթ իտէն թըէնէ
րաքիպ , վէ սապահըն ալաֆի իքի պուշուղուն-
տա Բարիսէ վապըլ օլարագ , կիճէլէրի ըսթա .

սինըարտա տուրան արապալարտան պիրինէ
օթուրուու, վէ քէնտիսինի Մօնթէսթան սէյ-
ֆինէսինէ կէօթիւրմէսինի արապաճըսընա էմը
կյէտի, վէ արապասը՝ թիւքէնմէզ ըրիթըմլա-
րըն Գյօեուլտան կէչտիքտէն սօնրա, թրօզա-
տէրօ կէչիտինին պօեուլտա գաթը մէսաֆէ
իթտիկի սըրատա, մէզպուրէ քէնտի քէնտինէ
շու լաֆղլարը իրատ իթմէքտէ իտի:

— Լաքին էկէր իմզասըզ մէքթուպ եալան
«էօյլէմիշ իսէ . . . էկէրչի պէն ալտանմըշ իսէմ»,
նէ՝ գատար սէվլնէճէյիմ, վէ նէ՝ տէրէճէ
մէֆուռն օլաճաղըմ:

Օ կիճէ խայլի գար եաղմըշ օլտուղունտան,
պիչարէ հայվան հէր տտըմտա գաեարագ,
ղանէթ կիւճիւրլէ իլէրի կիտէպիլիեօրտը, վէ
անճագ սաաթ տէօրթտէ մէնզիլինէ վասըլ օլա-
պիլաի:

Մատամտը լաթուր տիւ րօյ, սէյֆիյէնին գա-
րուսընտա արապատան աչաղըեա էնտի, վէ ճէ-
պինտէն պիր անախթար չըգարըպ, պու անախ-
թար իլէ սէսիղճէ պաղչէ թարաֆընըն տի-
վար գարուսուռնու վէ սօնրա տախի տէհլիզ
գարուսուռնու աչտը: Մէզպուրէնին գալպի օլ-
անէ տէկին շիտտէթլէ չարբմագտա իքէն,
պիրտէն պիրէ չարբմագ օլտու:

Տէհլիզին պիր թարաֆընտա մէվզու օլան
պիր լամպանըն ըշըղը եանմագտա, վէ լաքին
պուռնուռ տա կաղը թիւքէնմիշ օլտուղունտան,
ֆիթիլի անճագ ճիւզի պիր այտընլըշ վիրէ-
պիլմէքտէ, վէ մէզքիւր լամպա, հէր ագչամ

օտա խրզմէթքեարը թարաֆընտան խանէ սա,
հիպի իչին այնի մահէլլտէ պրագըլտըղը հալ-
տէ, ֆէրնանըն օ կիճէ խանէսինէ ավտէթ իթ-
մէմիշ օլտուղունու իսպաթ իթմէքտէ իտի:

Լազարին, էլի տիթրէեէրէք մէգքիւր լամ-
պանք թութտու, վէ նէրտիվէն գատեմէլէրի-
նի գարլանան գալըն պիր խալընա պասարագ
եօգարը չըգըպ, քէնտիսի իչին նէֆիս խաթը-
րէլէր իլէ մէմու պուլունան եաթագ օտտսընա
տօղրու իլէլլէտի:

Գաբուտա, հէման պանըլմագ հալինտէ տու-
րուպ գուլագ վիրտի:

Օլ էանատէ տէրունի խանէտէ աղիմ պիր
սուսըլգ մէվճուտ օլուպ, ինսան տէնիլէն մախ-
լուգուն էսէրինի միւպէյեին հիշ պիր սէս,
եախօտ հիշ պիր նէֆէս իշիտիլմէեօրտը:

Մարքիզ, գուլագ թօղարը թէր իլէ ըսլան-
մըշ օլտուղու վէ պօղագընտա նէֆէսի պօղու-
մագ րատտէսինտէ պուլունտուղու հալտէ, գա-
բուեու աչտը, վէ պիրտէն պիրէ վուգու պու-
լան մէգքիւր հարէքէթ սէպէպիլլէ զուհուրա
կէլէն հավանըն թէէսսիրինտէն, էլինտէքի լամ-
պանըն ըշըղը սէօնմէքլէ, կէնճ գատըն գա-
րանլըգտա գալտը, վէ թէքրար գուլագ վէ-
րիպ, հիշ պիր սէս ալմամասը իւզէրինէ, լամ-
պանը եէրէ գօյտու, վէ օտանա կիրիպ, պիրա
թէրէտտիւտ գարեօլանա տօղրու իլէլլէտի,
վէ էլլէրիլլէ եօրկան վէ եաթաղը եօգլանըպ,
ֆագաթ արատըղը ինսան վիճուտինի պուլա-
մատըղընտան:

— Անլա՛շըւոր . . . արթըգ շիւպհէեէ մահէլլ
դաւմատը , տէտի :

Պատէհու պիր մասա իւզէրինտէ պուլունան
պիր քիպրիթ գութուսունու ալըպ , պիր մուժ
եադտը , վէ էթրաֆա կէօզ կէզտիրմէսինտէ ,
մէզքիւր եաթազ օտասընտա հէր շէյ սըրա-
սընտա օլտուղունու , վէ գարեօլաեա էլպիլէ
տօգունուլմամը իտուկինի կէօրտիւ :

Օնտան սօնրա լազարին՝ արտ արտա իշ օտա-
սընը , սալօնու , վէ թէնէֆֆիւն տայիրէսինի՝
ատէթա կիճէլէրի ույդուլարընտա տօլաշան
ատէմլէր կիպի կէզտի , վէ թէքրար եաթազ
օտասընա կէրիպ , պօշ գարեօլաեա մահղու-
նիյեթպախշ սուրէթտէ աթֆը նազար իյլէ-
տի , վէ քէնտի քէնտինէ պազը անլաշըւմազ
սէօզլէր իրատ իթտիքտէն սօնրա , էօլիւ կիպի
սարարմըշ պիր հալ իլէ վէ կէօզլէրինին էթրա-
ֆը մօրարմըշ օլտուղու թազտիրտէ , թէքրար
տէհիլզէ կէլտի , վէ ըշըղը սէօնտիւրտիւքտէն
սօնրա , էվտէն տիշարը չըդտը , վէ գաբուեու
գաբաեըպ , քէնտիսինի օրաեա կէթիլմիշ օլան
արապաեա ալտէթ իյլէտի :

Գար թէքրար գուշ պաշը կիպի եաղմագտա
օլտուղունտան , եօլլար կէշիլմէզ պիր հալէ
կէլմիշ իտի : Արապաճը իսէ , մէյպուրէեէ խի-
թապէն ,

— Նէ՛րէեէ կիտէճէյիզ տէեու սիւալիթտի :

— Պուլվար Մալէզհէրպէ , տէտի լազարին :

— լաքին , մա՛տամ , պէնտէնիզտէ տէրման
դաւմատը , հէմ պէօյլէ պիր հաժատա , հէման

քէնտի գուլիպէմէ թըղըմագ իսթէրիմ : —
Պիչարէ հայվանըմըն տա հարէ քէթէ իգթիտա-
րը գալմամըշ տըր :

— Եօլունա տէվամ իտէրսէն , սանա իքի
լուի պախշիշ վար տըր , տէտի Լազարին :

— Բէշին մի :

— Էվլէթ բէշին , ալ շիմտիտէն վիրէյիմ :

— Թէշէ.ք.քիւր իտէրիմ մա'տամ , արթըգ հէր
նէ օլսա վաղիֆէ իթմէմ , զաթէն հայվան տա
պէնիմ տէյիլ տիր . . . Լաքին պուլվար Մալէգ-
հէրպտէ զա՞շ նիւմէրօլու էվէ կիտէճէյիլ :

Մարքիլ , Ժէնըվիէվ Լէյնէնին սաքինէ օլ-
տուղու խանէնին նիւմէրօսունու պէհան , վէ
իլավէի մէգալ իլէ :

— Օ էվին գարշըսընտա տուրաճադսըն ,
անլաուըն մը , տէտի :

— Անլատըմ , մա'տամ :

Մատամտըլա թուր տիւ Բոյ արապաեա օ-
թուրտու , վէ հավա զանէթ սօղուգ օլտու-
ղունտան , ճա:մարը տտիսի գաբատը : Արապա-
ճը իսէ , պէյկիրինի գամջըլատըղը սըրատա ,
քէնտի քէնտինէ ,

— Ղալիպա պու պիր դրոգանճ գատըն օ-
լուպ , եա' աշըղընը վէ եախօտ զէվճինի թաա-
գիպ իյլէմէքաէ տիր : — Քի՞մ պիլիր , պէյն-
լէրինտէ նէլէր վագը օլմուշ տուր : Տօղրուսու
պէն պէօյլէ գատըն հիքեաեւէլէրինի բէք սէ-
վէրիմ . . . պու ատէթա պէնիմ իշին պիր էյ-
լէնճէ տիր , աիմէքտէ իտի :

Լազարինէ կէլինճէ , մէղպուրէ՝ արապանըն

պիր քէօյտինտէ հասլանմը՝ օլուպ, կէօղէրինի
դարամը, վէ ֆիքրի՝ քէնտիլի իսթիլա խէն
միւլահաղանա հասը օլունմուշ օլտուղունտան,
էվլէլա բագիպէսինին՝ թէաթրօնուն ավանսէն
լօթունտա օթուրմուշ օլուպ, ֆէվգէլատէ կիւ-
ղէլիկի վէ պիշիմլիկիկի, վէ թահրիքեամիլ թէ-
պետիւմիւ վէ ճալիպ կէօղէրիլէ ինուանը հայ-
րան գըլմն հալի կէօղիւ էօնիւնէ հէլմէքտէ,
վէ միւթէաղըպէն, եանի լուպիաթտան սօնրա
մէղպուրէնին՝ պիլա ար ուհիճապ Ֆէրնանըն դու-
ճաղընա աթըլաղընը կէօրիւեօր օլտուղունու
ղանն իթմէքտէ, վէ պու միւլահաղաթ իլէ,
հէման աղընը զայ իթմէք տէրէճէսինէ կէլ-
մէքտէ իքէն, արապա տուրտու:

Մատամ տըլա թուր տիւ Բօյ՝ էլտիվէնիլէ
արապանըն ճամը իւղէրինտէքի տիւմանը սիլ-
մէքլէ, մահէլլի մագսուտէ կէլինմիշ օլտուղու-
նու անլատը:

Լաղարին, ղաթէն չօղտան պէրու շիւպհէ-
լի պիր գըսգանճըլգ տուլղունու իլէ հազղըն-
տա էմնիլիէթի օլմատըղը Ժէնըվիէվին նէրէ-
տէ իգամէթ իթտիկինի պիւմէք իսթէյիպ,
պու տէֆա իսէ, օլ պապտէ մալիւմաթ ալմըշ
օլտուղունտան, ֆիքրինտէն:

— Պուրասը տըր, վէ Ֆէրնան՝ կիճէյի օ ալչադ
գատընլա պուրատա կէչիրմիշ տիր... Ա՛հ,
ալչադ գըլ, ղաթէն պէն սէնի թահգիր իթ-
մէքտէ իտիւ... թէհամմիւլ... թէհամմիւլ
տէտի:

Վագըթ՝ սապահըն ալթըսը օլուպ, վէ շէֆ-

Ֆադ տախի սէօքմէեէ պաշլամըշ օլտուղուն-
տան, սօգադ կազլարընըն այտընլըզը աղար-
մաեա եիւղ թուրմուշ իտի :

Մարքիզ, պու արալըզ, քեամիլէն թագաթ-
սըղ պիր հալտէ պուլունուպ, Մօնթէսքան
սէյֆիեէսինտէն չըզըպ, արապաեա գատար
եիւրիւմէսի ճիհէթիյլէ, աեաղընտաքի նաղիք
պօթինլէր, գարլարտան սիւնկէր կիպի ըսլան-
մըշ, վէ աեադլարը պուզ կիպի տօնմուշ, տիչլէրի
կըճըրտամագտա, թէքմիլ վիճուտի տիթրէ-
մէքտէ, վէ կէօզլէրի հիչ պիր չէյ կէօրէմէ-
մէքտէ պուլունմուշլար իտի :

Մէրգումէ արապաեա օթուրմուշ օլտուղու
սըրատա, սաաթ եէտի, սօնրա սէքիզ վէ տահա
սօնրա տօգուզ վուրտու, Արապաճը իսէ, օ.
թուրտուղու եէրտէն էնիպ, օլտուգճա ըսըն-
մագ իչին աեադլարընը գալտըրըմա վուրմագ-
տա իտի, լազարին իսէ, պիւսպիւթիւն ու-
եուշուպ, կէօզլէրի աչըզ օլարագ ույզուեա
տաւըշ կիպի կէօրիւնմէքտէ, Ֆագաթ պու
ույզու հագըզի օլմաեըպ, զահիրի իտի, վէ
եիւզիւ, սօղուգտան վէ ույզուսուղլուգտան վէ
քէտէր ու իզթիրապընտան նաչի թանըմագ
պիր հալէ կէլմիշ օլուպ, քէնտի քէնտինէ,

— Էլպէթթէ էր եա կիճ տիշարը չըգաճագ
տըր, վէ էկէր ազշամա գատար պուրատա
գալմագլըղմ լազըմ կէլէ, մութլագա իթտի-
կի խիեանէթի, իսպաթըլա անլաեաճաղըմ,
տիմէքտէ իտի :

Սաաթ տօգուղ պուշուգտա , մատամ տը լո
թուր տիւ Բօյ պիրտէն պիրէ տիթրէեէրէք , էլի-
նի՝ կէօքսիւնիւն սօլ Թարաֆընա վաղ էյլէտի ,
չիւնքի պու արալըգ Ֆէրնան՝ էվին արապա
գարուսու էչիյինտէ կէօրիւնիւպ , գալտըրըմը՝
եարըսը էրիվիչ գար իլէ գաբլը կէօրտիւկիւն-
տէ տուրտու : Այնի վագըթտա պիրինճի գաթ-
տան պիր բէնչիրէ ալըլարագ , վէ սապաշլըղա
սարըլըչ օլան վէ սաչլարը տարմատաղըն պու-
լունան կէնճ պիր գատըն բէնչիրէտէն սարգը-
լարագ ,

— Աղի՛ղիմ , եօգարը չըգ տա , շիմտի սանա
պիր արապա կէթիրթտիրէյիմ , տէտի եիւք-
սէք սէտա իլէ :

Պու գատըն Ժէնըվիէվ իտի , վէ Ֆէրնան
պաշընը եօգարը գալտըրտը իսէ տէ , ճէվապ
վիրմէեէ վագթը օլմաղտան էվվէլ , լաղարին՝
արապասընտան գարըն իւզէրինէ աթլաֆարագ ,

— Պէնիմ արապամ պուրատա տըր . . . կէ՛լի-
նիք միւսիւ վօշնէյ , տէտի :

Ժէնըվիէվ՝ լաղարինի թանըտըղընտա , տէր-
հալ կէրի չէքիլիպ , բէնչիրէյի գաբատը :

Թէաթրօ օեուճուսու պիրտէն պիրէ շաշը-
րըպ , էվվէլա բէնկի գրգարտը վէ սօնրա տաթի
սօլտու , վէ նէ՛ տէտիկինտէն խապէրի օլմա-
եարագ ,

— Սէ՛ն մի . . . սէ՛ն միսին . . . տէտի :

— Էվվէթ , պէն իմ , վէ ստպահըն սաաթ ալ-
թըսընտան պէրու սիզի պէ.քլէեթորուամ — Իմտի,
կէլինիզ.քի , սիզի խանէնիզէ կէօթիւրէյիմ,
տէեու ճէվապ վիրտի մատամտը լա թուր տիւ
րօյ :

Արապածը պու էսնատէ մահէլլի մախսու-
սընտա օթուրմուշ օլուպ , պազը ահվալը զա-
րիպէյի Բարիս հագգընտա պուրնունուն ալ-
թընտան կիւլիւմէեթորու : Զէվալը Ֆէրնան
իսէ , նէ՛ եօլթուլթաճաղընը պիլմէզիտի : Շէօյ-
լէ քի , էլպէթթէ Լազարին քէնտիսինտէն իյ-
զահաթ իսթէեէճէք , վէ քէնտիսի իսէ , պիլ
ֆիլի եագաեը էլէ վիրմիշ օլտուղունտան , նէ՛
ճէվապ վիրէպիլէճէք իտի : Մաշուգէսի իլէ
պիրլիքտէ կիթմէմէք գապիլ օլմաեըպ , վէ
զաթէն խալգ տախի պիրլիքմէեէ պաշլամըշ օլ-
տուղունտան , մէրգում՝ տիհանընտան պիր
սէօզ պիլէ չըգարմաեարագ , Լազարինին ա-
րապասընա րաքիպ օլտու , վէ մարքիզ՝ Ֆէր-
նանըն եանընտա օթուրմազտան էվվէլ , գա-
բանմըշ օլան բէնչիրէեէ աթֆը նաղար իյլէ-
մէք իւզլիէ արգասընա տէւնտիւ :

Պու սըրատա ժէնըվիէվ տանթէլա բէրաէյի
գալտըրմըշ , վէ բէնչիրէնին արգասընտա ա-
եագտա տուրմուշ օլուպ , իսթիհզաքեարի պիր
սուրէթտէ կիւլիւթորու :

Մատամտը լա թուր տիւ րօյ պու մէնգարէ-
յի կէօրիւնճէ , հիտտէթ ու ատալէթինտէն
նաչի տիթրէտի , վէ ախզը ինթիգամ ֆիքըրի
պիւթւին վիճուաինի իհաթա իյլէտի :

Արապածը իսէ ,

— Նէ՛րէեէ կիտէճէյիզ , տէեու սիւալ իթ-
տիկինտէ , լազարին ,

— Էյլօ կէչիտինտէ Մօնթէսքան սէյֆիեէ-
սինէ , տէեու ճէվազ վիրտի ,

Արապա հարէքէթէ պաշլատը , Պու արալըզ
Ֆէրնան մահճուպ վէ սաքին պիր հալտէ օլուպ ,
վուգուի մուհագդադ օլան մէնզարէտէն եա
գաշընմագ , եախօտ օ մէնզարէնին չիտտէթի-
նի թախֆիֆ իթմէք արղուսինտէ իտի : Պինա-
պերին , օլանէ տէկին աղղընը պիլէ ալմամըշ
օլան կէնճ գատընըն էլինի թութմագ իսթէ-
եէրէք ,

— Պէնի տինլէ , լա՛զարին , տէտի : Հալպու
քի կէնճ գատըն , էլինի չէքէրէք վէ մէրգու-
մուն լաղըրտըսընը քէսիք պիր սէտա իլէ գաթթ
իտէրէք ,

— Օ՛հ , ըէճա՛ իտէրիմ . . . ըէճա՛ իտէրիմ . . .
պէնիմլէ չիմտի կէօրիւշմէյինիզ . . . պիր ազ-
տան . . . պիր ազտան կէօրիւշիւրիւզ , տէեու
պէեան իյլէտի , վէ հէօնկիւր հէօնկիւր աղլա-
մաեա պաշլատը ,

— Զիեատէ իսրար իթմէք պիհուտէ տիր ,
տէեու միւլահազա իյլէտի թէաթրօ օեուճուու-
սու , արապատաքի քէօչէսինէ չէքիլիզ , եէ-
րինտէն պիլէ գըմլտանմաեարագ ,

Արապա , Մօնթէսքան սէյֆիեէսի էօնիւն-
տէ տուրտուղունտա , իլք տէֆա Ֆէրնան
աշաղըեա էնտի վէ ագչէ չիզտանընը չըգար-
մասընտա , լազարին մէրգումու պիր թարա-

Ֆա ալարագ , արապաճրեա : եիւզ ֆրանգլըգ
պիր դայմէ վիրտի : Արապաճը իսէ ,

— Մա'տամ , կէրիեէ նէ՞ վիրմէ քիկիմ լա-
զըմ տըր , տէեու սօրտուղունտա , լազարին ,

— Թէքմիլի սիզին տիր , տէեու պէեան իյ-
լէտի :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ , մա'տամ , վէ հէր նէ
վագըթ արապաեա իհթիեաճընըղ օլուր իսէ ,
եինէ պէնի ունութմաեըն :

Ֆէրնան էվէ կիրտի , արգասընտան տախի
լազարին տախիլ օլտու : Մէրգում տօղրուճա
քէնտի իշ տայիրէսինէ կիթմէսինտէ , մէզպուրէ
տախի արգասընտան էշիքտէն կէչտի : Թէաթ-
րօ օեուճուսնու պու պապտէ քէնտիսինէ պիր
խաթթը հարէքէթ թայեին իթմիշ օլուպ :
քէնտի քէնտինէ շէօյլէ տէմիշ իտի :

— Բէք եիւքսէքտէն հարէքէթ իտէճէյիմ ,
վէ իգթիզա իտէր իսէ , սէրթ մուամէլէ տախի
գուլլաճաճաղըմ , վէ շու միւնաղաատան , ֆիւ-
թուհաթ վէ շէրէֆ , պէնտէ օլարագ չըգա-
ճաղըմ :

Պինապէրին մէրգում , օտանըն գաբուսունու
օլ գատար շիտտէթլէ գաբատըքի , տիվար-
լարտա ասըլը օլան թասվիր թախթալարը չա-
թըրտատըլար , վէ քէնտիսի հիտտէթ ու զա-
զապլա լազարինէ տօղրու եիւրիւեէրէք ,

— Սօգագտա ըէզպլէթ չըգարմագ իսթմէ-
տիմ , լաքին պուրատա , քէնտի էվիմտէ պու-
լունուեօրում , իմտի , պանա ճէվապ վիրէճէ՞ք-
միսին , տէտի :

Լազարին պու սէօզէրտէն նաչի աթէշ կիպի շիտտէթ քէսպ իտիպ , վէ գաշարը չաթըւ-
րագ ,

— Էվվէթ , ճէվապ վիրէճէ յիմ տէեու պէեան
կյէտի :

— Յէօյլէ պագալըմ , պանա տիեճէ յին նէ
տիր :

— Էվվէլա շունու տիեճէ յիմ քի , սէն պիր
ալչագ իմիշտին :

Ֆէրնան ումուզլարընը չէ քէրէ ք ,

— Ա՛հ , ազի՛ղէմ , պունլար էսկիմիշ թապիր-
լէր տիրէք , պէօյլէ պիւլիւք էլֆագ , վէ միւէլ-
լիֆլէրէ մախսուս քէլիմաթա իւզուլմեօգ տըր :
Իմտի սէնինլէ տիւղճէ կէօրիւշէլիմ — Էվվէթ ,
պէն պիր կիճէ Ժէնըվիէվ իլէ պիրլիքտէ կէ-
չիրտիմ , պունու կիզլէմէեօրուլմ , էկէր սէնին
սրունտան պաշգա պիր տիեճէ յին վար իսէ ,
անը սէօյլէ , տէտի :

— Տիմէք տիր քի , պիր կիճէ Ժէնըվիէվ իլէ
պիրլիքտէ կէչիրմէքլիկին , սէնճէ ատի պիր շէյ
կէօրիւնիւեօր :

— Շիւպհէսիղ , պէն մէլէք տէյիլիմա՛ , ա-
տէթա պէն տէ պիր ատամըմ :

— Լաքին ֆէնա պտամըշըն , — Պա՛գ պիր
քէրրէ , շու սէօյլէեճէկիմ շէյլէր , ինտանիեէ-
թէ եագըշըր շէյլէ՞ր մի տիրլէր : — Պէն Բարիս-
տէն կիթմէքտէ օլուրուլմ , սէն տէ պանա պօլ
պօլ օըտօղ ու մուհապպէթ եէմինլէրի իտէրսին ,
վէ պէնտէն այրըլտըղընտա , ֆիքրիմվէ գալ-
պիմ տալիմա սէնի տիւչիւնէճէքլէր տիր տիեճէ :

րէք, էյէրիմի վէ անլմը պիտտէֆաթ պուսէ-
լէրին իլէ մալամալ իյլէրսին, վէ պիր քէրրէ
պէնի Բարիստէն երրագլանմը զանն իտինճէ,
օլ գատընըն նէզտինէ գօշարսըն... Ահ, իշթէ
պու շէյլէր, ինսանիեէթէ գարշը վէ ալլագճա
շէյլէր տիրէր:

— Պէն քէնտի հարաքեաթըմտա սէրպէսթ
միյիմ եօգսա տէյիլմիյիմ:

— Խա'յր, խա'յր վէ եիւզ տէֆա խա'յր, սէն
քէնտի հարաքեաթընտա ապա սէրպէսթ տէ-
յիլսին: Պէն սէնի սէվտիմ, սէն տախի պանա,
պէնի օէվիեօր օլտուղունու սէօյլէտին: Պէն տէ
պու սէօղիւնէ ինանտըմ: Սէն հիշ պիր շէյ տէ-
յիլ իտին, պէն սէնի շու հալէ կէթիրտիմֆի,
պէնիմ տէրէճէմտէ պուլունասըն վէ պէն տէ
քէնտի մուհապպէթիմտէն նաշի մահճուպ օլ-
մաներմ:

— Լա'զարին... Լա'զարին... սո'ւս օլ, տէ-
տի ֆէրնան՝ մէրգումէնին սէօղիւնիւ քէսէ-
րէք, վէ սէսինի թէհտիտավէր սուրէթտէ չը-
գարարագ:

— Խա'յր, սուս օլմանեաճաղըմ, վէ մատամ
քի իֆատէի հալ իթմէքլիկիմի իսթէտին իսէ,
հէր շէյի սէօյլէեէճէյիմ:

— Լաքին սա'գըն քէնտինի տիեօրում:

— Նէ'տէն սագընաճաղըմ, պէնի տէօնէ-
ճէ'քմիսին... զաթէն համտ օլսուն անը տախի
եաքտըն, վէ ախլէագընտա, գատընլարը տէօյ-
մէք խասսէսի տախի մէվճուտ օլտուղունու իս-
պաթըյլա կէօսթէրտին: — Էկէր պէնի տին:

լէմէքտէն խօշանմանօր իսէն, զո՛ւր վէ Եօ՛ւ տիւր պէնի, զիրա պէնի սուստուրմագ իշին պունտան պաշգա չարէ եօգ տուր: — Սէն Ֆազիր իտին, պէն սէնի զէնկինլէթտիմ, վէ քէնտիմ մարքիդ տը լա թուր տիւ Բօյ օլտուզում հալտէ, հէր եէրտէ սէնինլէ պիրլիքտէ պունունմագ վէ գալպիմ իլէ ըուհում թէքմիլէն սէնին օլտուզլարընը իսպաթ իյլէմէք իւզրէ, թէաթրօլարըն է՛ն ասիսինէ կէլմէք տէրէճէսինէ գատար թէնէզզիւլ իթտիմ, — իօայր, իօայր, սէն քէնտի հարաքեաթընտա սէրպէսթ տէյիլսին, պիլաքս սէն պէնիմսին, զիրա պէն սէնի սաթըն ալմըչըմ տըր... անլաեօրմուսուն, Ֆէրնան վօլնէյ, պէն քէնտիմի բէրիշան վէ մահվ իտէրէք սէնի սաթըն ալմըչըմ տըր: Թէաթրօ օեռունճուսու պու սէօղլէրի իշիտինճէ, քէմալ հիտտէթլէ վէ տօտագլարը քէօբիւրմիւշ օլարագ, օթուրտուղու եէրտէն սըչրաեղպ, մաշուգէսինին եիւղիւնէ պիր սիլլէ էնտիրմէսինտէ, լազարին, եիւքոէք սէտա իլէ,

— Ա՛լչագ, ա՛լչագ, ա՛լչագ, տէեու պաշըրտը:

Ֆէրնան՝ մէզպուրէնին իքի պիլէքլէրինի տէթա գըրարճասընա թուրթուպ, վէ պիլէզիքլէրի ալթընտա նազիք թէնինի էգէրէք, վէ կէօղլէրի մէճնուն կիպի պիր հալ քէսպ իտիպ, տիշլէրի տաթի եէկտիկէրինէ սըգըչմըշ օլարագ, շու լաֆղլարը սէօյլէտի:

— Պէնի տինլէ՛ վէ ագլընը պաշընա թօբլա՛:

... — Պէն քէնտի հարաքեաթըմտա քեամպէն
սէրպէսթիմ, Պինապէրին Թէնըվիէվին մաշու-
ղը օլմագ իսթէտիկիմտէն, վէ իսթէմէնէ տէ
հագգըմ պուլունտուլունտան, մէզպուրէնէ
տիտատէ օլտում. . . — Ահ, սէն պէնի քէն-
տի տէրէնէնէ գատար իյսալ իթմիշ, վէ պիր
թէաթրօ օեուենճուսու օլմագլըղմտան տօլաեը
հիճապ իթմէքտէ իմիշսին: — Ազի՛ղէմ, իշթէ
պունու պանա էվվէլճէ սէօյլէմէլի իտին: —
Պունտան անլաշըլըեօր քի, սէնի պանա մէյլ
վէ թէվէճճիւհ իթտիրէն՝ սէնին գալպին տէ-
յիւ, իլլա դարիպ պիր թապիաթա մալիք օլ-
մագլըղն իմիշ: Սէն ուսթա պիր բէսսամըն
եաքաղը թասլիիր, եախօտ ասըլ ճինա աթ,
վէ եախօտ մէշհուր պիր գօնագ կիպի Ֆէրնան
վօնէյի արդու իթմիշսին: Վագաա պէն պու-
պապտէ պիր ազ շիւպհէ իտիեօրտըմ իսէ տէ,
պու շիւպհէմէ ինանմամաեա չալըշըեօրտում,
հալպու քի շիմտի պու խուսուսա էմին օլտում:
— Պու հալտէ մատամքի Ֆէրնան վօնէյի սա-
թըն ալմըշսըն, վէ անըն իւճիէթինի թէէտիէ
իթմիշսին, տիմէք օլուր քի, արթըզ պիրի
պիրիմիզին պէտէլինի էօտէմիշիզ տիր:

Մաշուգու քէնտիսինէ պալէատէքի իֆա-
տաթը իրատ իթտիկինտէ, զանն իտէրսին քի
լազարին պիւսպիւթիւն թագաթ ու մէճալսըզ
օլուպ, քէսիք պիր սէտա իլէ:

— Ահ, սէն նէ՞ տէտիկինի տիւշիւնմէեօր-
սուն, տէտի:

— Սէնին սէօյլէտիկինի տիւշիւնիւեօրում:

— Տիմէք օլուր քի, պէն սէնի սէվմէմիշմիւր յիմ:

— Սէվմիշին, փաղաթ քէյֆին իշին սէվմիշին:

— Իշթէ պու սէօղիւն՝ պէնի տէօյմէքտէն տաճաղիւտէ պէտթէր տիր: — Սէն պէնիմ դալպիմի, պէնիմ՝ րուհումու, վէ պէնիմ աշդու մուհապպէթիմի ինքեար կէլիեօրսուն:

— Պէն սէնին ինտինտէ պիր սալթանաթ վէ քէյֆ ու սէֆա էսէրի իմիշիմ: — Իշթէ փէնը վիէվ տալսի պէնի քէյֆ ու սէֆա իշին սէվտիկինտէն, օ տա սէնին կիպի տույղուլու պիր դատըն օլտուղունու իսպաթ իյլէմիշ տիր:

— Ահ, օլ գատընտան պանա պահա իթմէ, տէտի Լաղարին եիւքսէք սէտա իլէ:

— Նիշին պահա իթմէյիմ. հէմ պու խուսուտա գըսդանճ օլմանա հիշ պիր սէպէպին եօդ տուր: Սէն պէնիմ իւճրէթիմի թէէտիեէ իթմիշին, չիմոի տէ օ իտիեօր, չիւնքի սէնին դալլինճէ, պէն ատէթա բարա իլէ սաթըն ալը. նըր իմիշիմ:

— Ահ, ս'ուս օլ, ս'ուս օր — տէտի մարքիզ:

— պէն հէր շէյի ունութաճաղըմ. . . անլաեօր-մուսուն, էկէր մէրդումէյի պիր տալի կէօրմէեէճէկինէ տայիր եէմին, վէ իսմինի պէնիմ հուղուրըմտա թէլէֆֆիւղ իթմէեէճէկինի թէա-հիւտ իտէր իսէն, հէր շէյի ունութաճաղըմ: — Եալընըզ գապահաթըլը օլտուղունու իգրար էթ, պէն սանա աֆվ իտէրիմ:

— Էկէր էսիր օլուպ, էֆէնտիմի ալտաթմիշ

օլսա իտիմ, գապահաթլը օլմուշ օլուրտըմ,
լաքին պէն հիւրրիւմ, պինապէրին էօյլէ
պիր իգըարտա պուլունամամ:

Լազարին էլլէրինի օլուշտուրարադ,

— Տիմէք օլուր քի սէն օլ գարըեը սէվէրսին:

— Սէնին սապըգ մաշուգուն բրէնս տը Գաս.
թէլ-Վիվան կիպի, պէն տախի մէզպուրէյի
կիւղէլ վէ ճալիպ պուլուեօրում, — Կէօղլէրի,
աղղը վէ թէպէսսիւմիւ, պէնիմ իչին պի էմսալ
տըրլար. վէլհասըլ ծնտա էօյլէ պիր հալ վար
քի, ինսանըն գանընը պաշընս սըչրաթ տըրմագ-
տա, վէ սէնի բիւր զազապ իյլէմէքտէ տիր:

— Տիմէք տիր քի, — տէտի մատամ տը լա
թուր տիւ թոյ, պիր նէվի վահչիանէ տէհչէթ-
լէ, — սէնին ծնա տիլտատէ օլմագլըղըն, կէօղ-
լէրի, աղղը վէ թէպէսսիւմիւ իչին իմիշ:

— Էվվէթ, սալթ անլէր իչին տիր, սէն տա-
խի անլաեօրսուն քի, պիր գատըն պէնի ճէլպ
իթմէք իչին, եալընըզ կիւղէլ օլմասը քեաֆի
տիր:

— Լաքին սէն անը աշգ ու սէվտա իլէ սէվ-
մէեօրմուսուն:

— Ասլա:

— Ֆագաթ էլպէթթէ քէնտիսինի թէքրար
կէօրմէքիկի վատ իթմիշին տիր, պունու տա
ինքեար կէլէմէզսին ա', զիրա պէն պունու մու-
հազգագ պիրիրիմ, վէ անըն իլթիֆաթլարը
վէ պուսէլէրի իլէ ագլըն վէ ֆիքրին մէֆթուն
օլտուգլարը հալտէ, պէնի թէրք իթմէք խուսու-
սընտա եէմին պիլէ իթմիշ օլմագլըղըն շիւպհէ:

սիղ տիր : — Սէ'օյլէ , պու թէահիւտիւնտէ սէ-
պաթ իտէճէ'քմիսին :

— Նամուսում իւղէրինէ տէրիմ'քի իթմէեէ-
ճէյիմ , Պէն ժէնըվիէվի ատէթա իսթիհա
իտիեօրտում , եօգսա անըն . եանընտա սէնին
տէեէրին , պէնիմ իչին եիւզ գաթ զիեատէ
տիր :

— Էկէրչի օլ գատընտան տօլաեը չէքտիկիմ
միհն ու մէշագգաթը պիւսէն , պանա աճըրսըն :
— Տիւշիւն պիր քէրրէ'քի , պէն պուրաեա
պու կիճէ , սապահըն տէօրթ սուլարընտա
կէլտիմ , վէ վագաա սէնի պուրատա պուլա-
ճաղըմա տայիր շիւպհէ իտիեօրտըմ իսէ տէ ,
իւմիտիմի տէ պիր տէրէճէ գաթթ իթմէմիշ
իտիմ : — Հալպու քիօտաեը եալընըզ , վէ դար-
եօլաեը պօշ վէ սօղուգ պուլտուղումտա , ագ-
լըմա ճիննէթ կէլէճէ'ք տիր զանն իթտիմ : — Ս'հ ,
օլ գատընըն քէնտի կիւղէլլիկի սաեէսինտէ
մաշուգըմը էլիմտէն ալմասը վէ սաատէթիմի
ղասպ իթմէսի , պէնիմ իչին նէ' տէրէճէ թէ-
համիւլ օլունմազ շէյլէր տիր : — Լա'նէթ օլ-
սուն անըն կիւղէլլիկինէ . . . — Պիր տէ քէնտի
էվինտէն սէնի ալըպ կէթիրտիկիմ սըրատա ,
օլ մէէլունէյի կէօրտիւմ'քի , գաբալը օլան
բէնչիրէնին արգասընտա տուրմնւշ օլուպ , իս-
թիհա իլէ կիւլիւեօրտու : Էվլէթ , օ ալչագ-
գարը՝ պանա , եանի մարքիզ տը լաթուր տիւ
րօեա պագարագ , էյլէնիեօրտը :

Մարքիզ կէօղլէրինի աշաղը տօղրու էյիպ ,
պիր գաշ սանիյեէ սուս տուրտուղումտա , մէզ-

պուրէնին հալինէ ֆէրնան պիլէ աճըմագտա
խտի: Պաղթէթէն Լազարին պաշընը եօզարը գալ-
տըրըպ, վէ զայիֆ պիր սէտա իլէ:

— Հէր շէյին խիթամ պուլմա՞նը, վէ ու-
նուտուլմա՞նը իսթէ՞քմիսին, տէեու սիւալ
իթտի:

— Հագըգէթ իւզըէ՞ մի:

— Էվլէթ, հագըգէթ իւզըէ պարըշմագ իս-
թէրիմ:

— Պիլա շա՞րթ մը:

— Էվլէթ, պիլա շարթ: — Իմտի սա՛րըլ
պանա:

Ֆէրնան գօլլարընը աչընճա, Լազարին մէր-
գումուն գօլլարը իչինէ աթըլտը վէ աղլաեա-
րագ, պաշընը մաշուգընըն կէօքսիւնէ տա-
եաթտը:

Պու մէնզարէ չօգ սիւրմէյիպ, պատէհու
մարքիզ տըլա թուր տիւ րօյ,

— Արթըգ հէր շէյ պիթտի, պու պիր առէ-
թա ֆէնա րիւեա իտի, պունտան պէօյլէ պիր
տախի պունըն լագըրտըսընը իթմէեէլիմ տէտի:

— Էվլէթ, արթըգ պու շէյին պահսընը իթ-
մէեէլիմ, տէեու թէքրարլատը թէաթրօ օ-
եունճուսու, մաշուգէսինին պիրտէն պիրէ
թէպտիլ օլմա՞ր հագըգընտա հիչ պիր մանէա
վիրէմէեէրէք:

— Էօյլէ իսէ, պու կիճէ աղլա ույգու ու-
եումամըշ օլտուղումուան, խանէմէ ավտէթլէ,
պիր ալ իսթիլահաթ իտէճէյիմ: — Պէնի կէօ-
թէլլէք իւզըէ, պիր արապա ըսմարլա՞ր:

մըսըն, տէտի մատամ տը լա թուր տիւ րօյ :

Ֆէրնան տէրհալ լաղըմ կէլէն էմի վիրտի,
ֆազաթ կիթտիքճէ տիւշիւնմէսի արթմաեա
պաշատը, չիւնքի լաղարինին հալի քէնտիսի-
նէ զարիպ կէօրիւնիւեօրտը :

Օն տաղըգա սօնրա, արապա հաղըրլանտը,
վէ մէրգումէ տրապաեա կիրէճէկի սըրատա,
Ֆէրնան,

— Պու աղչամ թէքրար կէօրիւշէճէյիզ,
տէյի՞մի, տէեու սիւալ իթտի :

— Էվլէթ, պու աղչամ սէնինլէ թաամ իթ-
մէեէ կէլէճէյիմ :

— Պէն տէ քէմալ սապըրսըզլըզ վէ մուհապ-
պէթլէ սէնի պէքլէրիմ :

Մարքիզ արապաեա օթուրունճա, քէնտի
քէնտինէ,

— Հիշ շիւպհէ եօգ տուր քի, պիւթիւն գալ-
պինէ պէն մսլիքէ տէյիլիմ. . . նըսֆընը ժէնը-
վիէվ ալմըշ տըր, վէ մէրգում անը սէվմէսէ
տէ, արզուլէմէքտէ տիր : իմտի, պէն պէջլէ
եաշաեամամ, տէտի :

Պինապէրին մատամ տը լա թուր տիւ րօյ,
Միւրիլլօ սօգաղընտա վազը քէնտի խանէսինէ
ալտէթ իտինճէ, Ֆէրնանըն արապասընը եօլա
դօյտու, վէ քէնտիսի իսէ, գարեօլասընա եա-
թաճագ եէրտէ, քէնտի արապասընըն տէրհալ
հաղըր իտիլմէսինի արապաճըրընա էմի իթտի,
վէ պատէհու թուալէթիլլէ մէշղուլ օլտու,
Մալիւմիւմիւզ օլտուղու իւղրէ, մէզպուրէ-
նին օտասը խըղմէթքեարը օլան պէսլէմէսի :

մատամասընը զիեատէսիլէ սէվտիկինտէն ,

— Մա'տամ մարքիզ, եիւզիւնիւլնէ՞ դատար
«օլմուշ, աճապա պիր րահաթսըղը՞դ մը հիսս
խտիեօրսունուլ, տէտի :

— Խա'յր, գըզըմ, անճադ զիեատէճէ եօրկու-
նում :

— Ֆագաթ էֆէնտիմ, թէքրար տիշարը՞մը
չըգաճագսընը :

— Նէ՞ չարէ, պէհէմհալ տիշարը չըգմագը-
ղըմ լազըմ տըր :

— Մա'տամ պարէ գահվալթը իթտինի՞դ մի :

— Խա'յր, ֆագաթ գարնըմ աճ տէյիլ տիր :

— Էլվէլա չաբուդ սէն պէնիմ էլպիսէմի կի-
յինտիր, օնտան սօնրա տախի պիր գատէհ
ֆսէրէս շարապըյլա պիր բէքսիմաթ կէթիր :

Լազարին, մուխթասար սուրէթտէ իֆատէի
հալ իտիպ, կէօղլէրի՝ սօլմուշ օլան լէհճէսին-
տէ զարիպ պիր թարղտա ըարլամագտա, վէ
հարաքեաթը տախի, պէսլէմէեէ հէմ իսթիլ-
րապը վէ հէմ տախի տէհչէթի մուճիպ օլմագ-
տա իտի :

Եարըմ սատթ սօնրա, մարքիզ թուալէթինի
իքմայ իտիպ, պիր գատէհէ տախի ֆսէրէս
շարապը տօլտուրարագ, պիր եուտումտա իչ-
տի : Պու սուրէթլէ մէրգումէնին եանագլա-
րընտա ճիւղի պիր գըզարթըլըդ հասըլ օլտու-
ղու կիպի, կէօզ պէպէքլէրի տախի դըղար-
տը, վէ սաաթըն իքի օլտուղունու՝ ասըլը օլան
սաաթա ւթֆը նազար իլէ անլաեընճա, էլ-
տիվէնլէրինի, շարգասընը վէ քիւրքիւնիւ կի-

յինտի , վէ աչաղըեա ինէրէք , գաբունուն
էօնիւնտէ պէքլէմէքտէ օլան արապաեա ըա-
քիպ օլտուգտան սօնրա , արապաճըեա ,

— Պէնի Մալէզհէրպ պուլվարընա կէօթիւր ,
տէտի :

Պէեանտէն միւսթաղնի օլտուղու իւղրէ ,
լաղարին՝ ժէնըվիէվին խանէսինէ կիտէճէք
իտի :

26

Արապա՝ բրէնս թօթօրուն սապըդ մաշուգէ-
սինին իգամէթ իթտիկի խանէսինէ էօնիւնտէ
տուրտու :

Մատամ տը լա թուր տիւ ըօյ՝ արապատան
էնիպ , խանէի մէղքիւրուն աչըգ օլան գաբու-
սունտան իչէրի կիրտի , վէ գաբուճուեա հիչ
պիր շէյ սէօլէմէեէրէք , ժէնըվիէվին տայի-
րէսինէ կէօթիւրէն նէրտիվէնտէն չըղմաեա
պաշլատը :

Ժէնըվիէվ պիրինճի գաթտա իգամէթ իթմէք-
տէօլուպ , լաղարին՝ մէզպուրէյի սապահլաեըն
բէնչիրէտէ կէօրմիւշ օլտուղու հալտէ , օլպապ-
տէ մալիւմսթը վար իտի : Նէրտիվէնէ նաղըր
իքիդանատը սալթ պիր գաբու պուլունտու-
ղունտան , մարքիդ՝ տիթրէմէքտէ օլան էլիյլէ
իչպու գաբունուն չանընը չալտը , վէ պու չանըն
սէսի իչէրտէ աքս իթտիկի գուլաղընա կէլտի-
կի կիպի , աեագ սէպէրի տախի ալտը , վէ

դարու տըր աչըլըպ, էշիկ իւզէրինտէ պիր
պէսլէմէ կէօրիւնտիւ :

Լազարին իշպու պէսլէմէնէ խիթապէն ,

— Ժենէվիէվ Լէյնէնի իթէրիմ, տէտի :

— Մատամ տիշարը չըգմըշ տըր , տէեու ճէ-
վապ վիրտի պէսլէմէ :

— Սահի՞հ մի :

— Էվվէթ, մա'տամ, լաքին եագընտա ավտէթ
իտէճէք տիր :

— Պէքլէեէպիլիբ'միլիմ :

Պէսլէմէ ճէվապ վիրմէզտէն էվվէլ թէրէտ-
տիւտ իթմէքտէ իքէն , մատամ տը լա թուր
տիւ Բոյ թարափընտան էլինէ իքի առէտ լուի
ալթունու սըգըշտըրըմասը իւզէրինէ , ճէվա-
պա մահէլլ գալմատը , վէ Լազարին տէրհալ
սալօնա կէօթիւրիւլիւպ , օրատա եալընըդ գա-
լընճա , պիր իսկէմլէեէ օթուրտու , վէ պաշը-
նը էյիպ , տէրեաեը թէֆէքքիւրաթա տալ-
մասընտան եիկիրմի տագըգա սօնրա , պիր
չան սէսի իշիտիտի , վէ տիշարտան իշիտիլէն
սէսլէրտէն՝ Լազարինին նազարը տիգգաթը
թահրիք օլունմուշ իքէն , պիրտէն պիրէ Ժէ-
նըվիէվ իշէրի կիրտի , վէ քէնտիսինէ պէքլէ-
մէքտէ օլան դատընը կէօրտիւկիւնտէ , եիւ-
զիւնիւն լէնկի պիր տէրէճէ սօլաու :

Լազարին իտէ , իքի առըմ'գատար Ժենըվիէ-
վին իսթիգալսինէ կիտէրէք ,

— Պէն մարքիլ տը լա թուր տիւ Բոյում,
տէտի , վէ Ժենըվիէվ տախի սէրթ պիր սէտա
վէ թահգիր իլէ :

— Սիզին քիմ օլտուղունուղու պիլիքորում, վէ խանէմտէ պղւլունմանըղա տախի թէանճնալ իթմէքտէյիմ... — Սէ'օյլէյին, պէնտէն նէ՞ իսթէքորսունուղ, տէեու պէեան իյլէտի :

— Շունու պիլմէք իսթէքորումքի, — տէեու ճէվապ վիրտի լաղարին զահիրէն զաեթթսաքին կէօրիւնէրէք, — մաշուղւմ սիզին եանընըղտա կէչիրտիկի պիր կիճէյի նէ՞ գատար ֆիեաթտա կէչիրմիշ տիր, չիւնքի պէն՝ օլտուգճա զէնկին օլտուղումտան, վէ անըն պիր տադըգալըգ վէ պիր սաաթլըգ քէյֆի պէտէլինի էտա իթմէք իսթէտիկիմտէն, քէնտիսին ունութմուշ օլտուղու տէյնի էտա իթմէք իսթէրիմ :

Ֆէնըվիւվ, պիրտէն պիրէ պու եօլտա պիր մուգապէլէ կէօրէճէկինի աալա մէմուլ իթմէտիկինտէն, վազը օլան հագարէթ իւզէրինէլէհճէսի ալթիւսթ օլտու, վէ տօտագլարը տալի աղարտը : Պատէհու շաքգասըյլա քիւրքիւնիւ չըգարըպ, պիր թարաֆա աթտըղտան սօնրա, լաղարինէ տօղրու իլէրլէտի վէ թէհտիտալէր պիր սէտա իլէ :

— Սիզէ սէօյլէքորում, մա'տամ, սիւքիւթ իտինիզ, զիրա պէնիմ խանէմտէ պղւլունտուղունուղ հալտէ, էկէր հագարէթլէրինիդի աուրտուրմիւղ իսէնիզ, հագգընըղտա նէ՞ վագը օլաճաղընը պիլէմէմ, տէեու պէեան իյլէտի :

— Հագգըմտա նէ՞ օլաճագ տըր, տէտի մարքիզ, ֆէվգէլատէ պիր թահգիր իլէ րագիպէսինի պաշտան աեաղա գատար սիւզէրէք :

— Հիշ պիր շէյ, — տէեու մուգապէյէ իթ-
տի ժէնըվիէվ շէտիտէն, — հէմտէ սիզէ դար-
շը հիտտէթ տույմագլըղըմա նէ՞ սէպէպ օլա-
պիլիր : Զաթէն սիզին հագարէթլէրինիզէ հիտ-
տէթլէնմէք, ատէթա ահմագլըգ տըր : Սիզ՝
տիլկիր օլմուշ օլան թէքէպպիւրիւնիւզ, գըս-
գանճլըղընըզ վէ նիսպէթ ինիզտէն նաչի ագլը-
նըզը զայպ իթմիշսինիզ տիր, վէ մատամքի
գալգըպ պուրահա գատար կէլմիշսինիզ, հագ-
գընըզտաքի էֆքեարըմը պու ֆըրսաթլա պէ-
եան իթմէք իսթէրիմ :

— Սա'գընըն . . .

— Պէն տէ սիզէ սօրարըմքի, նէ՞տէն սա-
գընաճաղըմ : Պէնիմ իսմիմ ժէնըվիէվ Լէյնէն
տիր, սիզին իսմինիզ իսէ, մարքիզ տըլա թուր
տիւ Բոյ տուր : իմտի, մատամ մարքիզ, պու-
եուրուն գօնուշալըմ : — Պէն սիզին մաշուգը-
նըզը էլինիզտէն ալտըմ, վէ սիզ իսէ, նի՞չին
մաշուգընըզը էլինիզտէն ալտըղըմը անլամագ
իսթէեօրսունուզ : — Պունուն սէպէպի չու տըր
քի, պէն սիզին մաշուգընըզը սէվէրիմ : — Սա-
նիէն՝ մէրգուսուն պէնտէն ալմիշ օլտուղու
պուսէլէրէ պէտէլ նէ՞ գատար պօրճու պու-
լունտուղունու տախի պիլմէք իսթէեօրսու-
նուզ, տէյիլմի : — Էօյլէ իսէ, պիլմիշ օլուն
քի, պու պուսէլէրի պէն սաթմաեըպ, իլլա
մէճճանէն քէնտիսինէ վիրմիշիմ տիր : — Պի-
նաէն ալէյհ պանա հիշ պիր պօրճու եօգ տըր,
հալպու քի սիգ պանա հիւրմէթ իճրասընա
պօրճլուսունուզ, զիրա պէնիմ սանաաթըմ

աչգ ու սէվտա օլտուղու հալտէ , սիզ իսէ , մա՛-
տամ մարքիզ , պիր թէաթրօ օեռննճուսու իլէ
միւնասէպէթ իթմէնիզլէ , իսմինիզի լէքէլէ-
միշ , վէ քէնտի իւնվանընըզը մուրտարլամըշը-
նըզ : — Իմտի , օ թէաթրօ օեռննճուսու պէնիմ
տէրէճէմտէ պուլունտուղու իշին , պէն անը
քէնտիմէ պէնտ իթտիմ , վէ քէնտիսինի պու-
եօլտան մէնն իթմէք իշին հէր նէ տախի եաբ-
սանըզ , պոււնտան պէօյլէ եինէ մէրզ ումու քէն-
տիմէ պէնտ իտէճէյիմ : — Պէն անը սէվէրիմ ,
վէ հագգընտա օլան աչգ ու մուհապպէթիմ
իսէ , սիզինքի կիպի քէյֆ իշին տէյիլ , իլլա
խալիս մուհապպէթ տիր : — Պէն անը՝ սիզին
գատար , վէ պէլքի սիզտէն զիեատէ սէվէրիմ ,
վէ քէնտի հուղուրընտա ատէթա սէճտէ գը-
լարմ : — Քէնտիսի տախի պէնի սէվէճէք տիր ,
նասըլքի զաթէն տախի սէվմէքտէ տիր : —
Սնլաեօրմուսուսուզ , մա՛րքիզ , զաթէն Ֆէր-
նան պէնի սէվմէքտէ տիր :

— Ս՛հ , պու սէօզիւ սէօյլէմէյինիզ , տէտի
լազարին՝ կէօզլէրի վահշի պիր հալ քէսպ իտէ-
րէք վէ էլլէրի տախի պուրուշարագ :

— Նի՛շին սէօյլէմէյիմ , վէ էկէր պու սէօզիւ
սէօյլէեօր իսէմ , հագըգաթը հալ օլտուղու իշին
սէօյլէեօրում : — Իվլէթ , պէն սիզին էլինիզ-
տէն Ֆէրնանը ալտըմ , վէ պէլքի սիզ՝ մէր-
գումուս մուհաֆազա իտէպիլէճէք տէրէճէտէ
սահիպ սէրվէթ տէյիլիմ տէեու զանն իթմէք-
տէսինիզ : — Իմտի , մա՛րքիզ , սիզ տէ պու խու-
սուստա չալըշըն , պէն տէ Կալըշաեմ , պազա-

լըմ քիմ միւրատընա նայիլ օշտճագ տըր : — Պէն
անը սէվտիկիմտէն , հէր չէյի սնըն ուղրունա
Փէտա իտէճէյիմ , վէ էկէր իգթիգա իտէր
իսէ , քէնտիմի իչին մահվ վէ խարապ տախի
օլաճաղըմ : — Պունտան գաթինաղար , պէն
կիւզէյիմ , հէմ սիզտէն չօգ զիեատէ կիւզէյիմ :

— Տիմէք օլուր քի , մաշուգըմը պէնտէն եի-
շագլաթմագ իչին , քէնտի կիւզէյիկինիզէ կիւ-
վէնիեօրսունուդ :

— Էվլէթ :

Լաղարին , պիր աղ սիւքիւթտէն սօնրա ,
վաղը օլան իգտամաթընկա րաղմէն , հէեճճա-
նընը զապթ իտէմէեէրէք , քէօթք պիր սէտա
իլէ ,

— Պանա նէ' տէրէճէ միհն ու մէշագգաթ
չէքտիրտիկինիզի էլպէթթէ սիզ տախի անլա-
եօրսունուդ , տէտի :

Ժէնըվիէվ ումուղլարընը չէքէրէք ,

— Մատամ քի պէն սիզի թանըմանեօր խէմ ,
սիզին միհն ու մէշագգաթ չէքմէնիզին , պէնճէ
ասլա էհէմմիեէթի եօգ տուր , վէ օլամաղ ,
տէեու մուգապէլէ իթտի :

— Ֆագաթ էկէր Ֆէրնան իլէ թէքրար կէօ-
րիւշմէմէքլիկինիզի րէճա իտէր իսէմ . . .

— Օ հալտէ պէն տէ սիզէ ատէթա աիվանէ-
սինիզ տէրիմ , չիւնքի պու ալէմտէ հէր քէս
քէնտինի իչին տիր :

— Սօն քէլամընըղ պո՞ւ մոն տուր :

— Էվլէթ , պու տուր :

Մատամ տըլա թուր տիւ րօյ' պիր գաշ սա .

Նիյեհե գատար տիգ գաթլէ լազիպէսինէ նա-
զար իտիպ , պատէհու պիրտէն պիրէ շէօյլէ
սէօյլէտի :

— Էվվէթ , սիզի սէվմէքտէ օլտուղունու ան-
լաեօրում . . . պու տա սահիհ տիր . . . չիւնքի
սիզ կիւզէլինիզ . . . լաքին պիր կիւն օլապի-
լիր քի , սիզ տէ կիւզէլիկինիզի զայպ իտէպի-
լիրսինիզ :

— Պուլունտուղում շու սիննտէ՞մի կիւզէլի-
կիմի զայպ իտէճէյիմ . . .

— Քի՞մ պիլիր :

Լազարին՝ պու սէօյլէրտէն սօնրա , տիրի
պիր հալտէ երկրիւեքէք , վէ թէքէպպիւր վէ
թահգիրամիզ պիր հալ իլէ Ժէնրվիէվին էօ-
նիւնտէն կէչէքէք , սալօնուն գաբուսունա տօյ-
րու իլէքլէտի , վէ Հէքթօրուն սապըզ մաշու-
գէսի խէ ,

— Ուղուլլա՞ր օլտուն , մա՛րքիզ , տէտիկին-
տէ , Լազարին ճէվապէն ,

— Եագընտա թէքրար կէօրիւշիւրիւզ , տէ-
եու մուգապէլէ իյլէտի , վէ տիշարը չըգմա-
սընտան եարըմ սաաթ սօնրա , Միւրիլլօ սօ-
գաղընտա վագը քէնտի խանէսինէ մուվասը-
լէթինտէ , Մալրէրթիւի թարաֆընտան կէօն-
տէրիվիշ օլան պիր թէգքիրէյի պուլտու քի ,
պունտա , սապըզ գասէմ քեաթիպի՝ վէքեա-
լէթ մատտէսինտէն տօլաեը պիրիքտէ գասէ-
մի նէգտինէ կիթմէք իւզրէ , սաաթ իւչտէ
խտարէխանէեհէ կէլմէսինի մէզպուրէեհէ րէճա
իյլէմիշ իտի :

Մատամ տը լա թուր տիւ Բոյ թամ վադըթ .
տա իտարէխանէտէ պուլունուպ , վէ սապըգ
գասէմ քեաթիպինին հէր իւթէտիկինի իմզա
իտէրէք , էվլատընըն վէֆաթ քեաղըտընը ախզ
կյէտի , վէ պատէհու :

— Իւչ միլեօն ֆրանգա նէ՞ վազըթ սահիպ
օլաճաղըմ , տէեու սիւալ կյէտիկինտէ ,

— Սէնէտլէրին գայտ իտիլմէսինի միւթէա .
գըպ եանի եարըն տէյիլ օլպիր կիւն իւչ միլ-
եօն ֆրանգա սահիպ օլաճադսընը , տէեու
ճէվապ վիրտի Մալրէրթիւի :

Լազարին , պու ճէվապտան խօշնուտ օլուպ ,
սաաթ պէշէ չարեէք գալարադ , Մօնթէրան
սէյֆիեէսինէ կիթտիքի , պու արալըգ Ֆէր-
նան օրատա քէնտիսինէ պէքլէեօրտը :

Մէրգու՛մ տէլիգանլը , կիւեա պիր գաչ սաաթ
էվվէլ հիչ պիր շէյ վադը օլմամըշ տըր կիպի
մէզպուրէեէ սարըլտըգտան սօնրա , իքիսի
պիրլիքտէ սուֆրաեա օթուրաուլար :

Մարքիզ՝ աաթթի վէճհ իւզրէ չաղ ու խէն-
տան կէօրիւնմէեէ չալըշըօրտը իսէ տէ , մահ-
լունիյեէթինի սէթր իթմէկէ պիր վէճհ իլէ
մուվաֆֆադ օլամամագտա իտի : Ֆէրնան՝ մա-
շուգէսինին պու հալինտէն միւթէէսսիրէն ,

— Սէ՛յլէ պադալըմ , աղի՛գէմ Լազա , — տէ-
տի մէզպուրէնին պօղաղընա սարըլտըագ , —
պու հալինին սէպէպի նէ՞ տիր :

— Պէնի պու գատար միհն ու մէշագգաթա
տիւչար գըլտըղըն հալտէ , տահա պու հա-
լիմին սէպէպինի՞ մի սօրուեօրսուն :

— Ֆագաթ, մատամքի հէր շէյ օլտու պիթ-
տի իսէ, արթըգ պունուն իւզէրինէ տիւշիւն
մէնէլիմ: — Գապահաթըմ օլտուղունու իգրար
իթտիմա, էկէր պու խուսուստա տիգ իւզէ-
րինէ կէլէրէք, աֆվըգ տախի տիլէմէքիկիմի
իսթէրսէն, անը տախի եաբաերմ:

— Տիլէտիկին աֆլ սահիհէն մի տիր, տէտի
մարքիզ աթէշի աչգլա մաշուգընա աթֆընա-
զար իյլէնէրէք:

— Էվլէթ, հազըգի տիր վէ նամուսում իւ-
ղէրինէ սէօյլէնօրումքի, սէնի սէվէրիմ:

— Էյ օ գարըբ՞:

— Ահ, արթըգ օնտան պահա իթմէ, զիրա
օ հիքեաեէ էսկիտի:

— Բէ՛ք ալէա, հայտէ տիեէլիմքի, պէն պու
խուսուստա պահա իթմէյիմ, լաքին պագալըմ
մէզպուրէ թէքրար սէնի կէօրմէնէ չալըմա-
եաճագ մը տըր:

Թէաթրօ օնունճուսու ճէվապ վիրմէտի,
չիւնքի Ժէնրվիէվտէն եադասընը գօլայճա
գուրթարամաեաճաղընը քէնտիսի տէ միւլա-
հադա խտէրէք, պու եիւզտէն պաղը խօշա-
նըլմաեաճագ հատիսէլէր վուգու պուլաճաղը-
նը տա մէմուլ իտիեօրտը: Պինապէրին Ֆէր-
նան, պիր տաղըգա գատար սիւքիւթլէ,

— Պէնի տի՛նլէ, լա՛գա, էկէր իսթէրսէն,
քիմնէտէն գօրգաճագ սէպէպին օլմատըղընը,
վէ պէն եալընըղ սէնի սէվմիշ օլուպ, պուն-
տան պէօյլէ տախի սէնտէն ղայրիսինի սէվ-
ֆէնէճէկիմի սանա իսպաթ իտէյիմ, տէտի,

— Էվվէթ , Էվվէթ , պու սէօյլէտիկինի իս-
պաթ իտէրսէն , պիլիօլ օլքի պէնի մէսուտ
զըլաճագօրն :

— Սէնի սէվմէքլիկիմ՝ սէնին եէտը իգթի-
տարընտա տըր :

— Նէ՞ տիմէք տիր :

— Շու տիմէք տիր քի , պէնիմ իշլէտիկիմ
խէթալարա րալմէն , իւնվանընը պաճա ֆէտա
իտէրճէսինէ պէնի սէվէ՞րմիսին :

— Սէն տախի պիլիբսին քի , Էվվէթ , սէնի
տէրէճէյի նիհաեէտէ սէվէրիմ :

— Տօյիմի սուրէթտէ պիրիպիրիմիզէ իթ-
թիֆագ իթմէմիզի իսթէ՞րմիսին :

— Էվվէթ , իսթէրիմ , — տէեու մուգապէլէ
իթտի մարքիզ ֆէվգէլատէ խահլիշէ , — ա՛հ ,
Ֆէ՛րնան , Էկէր սէն իսթէսէն . . .

— Իշթէ պէն տէ օ սէնին իսթէտիկինի իս-
թէեօրում : — Էվվէթ , տիւնեա իւղէրինտէ
պիր արղում՝ վար իսէ , օ տախի , սէնին պանա
զէվճէ օլմագլըղըն տըր :

— Սէնին զէվճէ՞ն մի . . . — Էվլէնմէքլիկիմի-
զի՞ մի տիւշիւնիւեօրսուն :

— Էվվէթ , եալընըղ օլ խուսուսու տիւշիւ-
նիւեօրում , վէ պիւթիւն արղում վէ խաեա-
լիմ՝ սաատէթիմիզի միւէպպէտէն թէէմին
զըլմագտան իպարէթ տիր : Իմտի , պու խու-
սուստա պանա մուվաֆֆագաթ իթմէ՞վմիսին :

— Էղճան ու տիլ մուվաֆֆագաթ իտէրիմ :
— Պու հալտէ պիր ան Էվվէլ Էվլէնէլիմ : Եա-
ընտան իթիպարէն , սէն պու իշ իլէ մէշղուլ

օլ, պէն տէ քէնտի ֆամիլեաճա քեաղըտլարը-
մը ոանա թէսիմ իտէյիմ քի, իճապ իտէն իլա-
նը իթտիլէսին, Պունտան պաշգա իլէրուտէ
էօյլէ պիր զարիպ շէյ տահա իշիտէճէքսին քի,
սէն տէ թէաճճիւպտէ գալաճագսըն :

Ֆէրնան պու պապտէ մաշուգէսինի իսթիճ-
վապ իթմէք իւզրէ իքէն, խըղմէթքեարը է-
լինտէ պիր մէքթուպլա իշէրի կիրտիկինտէն,
լազըրտըսը գաթթ օլունտու, վէ պիր գօմի-
սիօնէր մարիֆէթիլէ կէթիլիլմիշ օլան մէքքիւր
մէքթուպու էլինէ ալարագ, գօգուսունտան,
քիմին թարաֆընտան կէօնտէրիլտիկինի անլա-
տըղը կիպի, իւզէրինտէ ատրէս մագամընտա
եաղըլան եաղըեը տախի թանըեարագ, լէհճէ-
սի ճիւզիճէ գըզարտը, վէ մարքիզ իսէ, իշպու
մէքթուպուն վիրուտի իւզէրինէ, գաշարը չա-
թըլարագ վէ տիշէրի կըճըրտաեարագ,

— Անըն թարաֆընտան եաղըլմըշ տըր, տէ՞
յիլմի, տէեու սիւալ իյլէտի :

— Էվլէթ, անըն թարաֆընտան եաղըլմըշ
տըր, տէեու թէքրարլատը Ֆէրնան եալաշ պիր
սէտա իլէ :

— Էկէր պէնի սէվէրսէն, շու մէքթուպու
պանա վէր, զիրա սէնին օգուսանը իսթէմէմ,
պէն օգուրում, տէտի լաղարին :

Այնի վազըթտա մարքիզ՝ մէքքիւր մէքթու-
պու մաշուգը էլինտէն չէքիպ ալմասընտա, մէր-
դում աալա մուխալիֆէթ իթմէտի, վէ մէզ-
գուրէ՝ մահֆազանը լեըրթարագ, աթիտէքի
ճիւմէլէրի օգուտու :

“Ազիզիմ Գերնան, սէնին մարքիզ՝ տէյիւ
պիւյիւք պիր գատըն միսկլու, իլլա բաղարճը-
լըք իտէն ատի գարըլար կիպի պէնիմէ մու-
րազա իթմէք իւղրէ խանէմէ կէլմէք շաշ-
գընըղընտա պուլունմուշ տըր :

“Յագագի իշ մէմուլի կիպի չըգմանելպ, քէն-
տիսինէ, լաեըգ օլտուղու վէճհէ մուամէլէ
իթտիմ, վէ զանն իտէրիմ քի, պէյլէ պիր
թէտպիրսիզէ հարէքթտէ պուլունմուշ օլ-
մաւընտան տօլաեը շիմտի մէզպուրէ նատիմօլ-
մուշ օլմալը տըր :

“Պու վուգուլաթը, իլէրուտէ սանա վիրէ-
ճէկիմ պուսէլէր արաւընտա պէրթաֆիսի հի.
քեաեէ իտէճէյիմ, վէ զանն իտէրիմ քի, պուն-
տան նաշի խայլիճէ տէ կիւլէճէյիլ :

“Պու ագշամ եարը կիճէ րատտէլէրինտէ,
եանիլուպիաթըն խիթամընտանսօնրա, թէաթ-
րօտա սէնի պուլմաեա կէլէճէյիմ, չիւնքի
տիւնքի կիպի, պիրլիքտէ թաամ իթմէք էֆ-
քեարընտաեըմ :

“Թէաթրօտա սէնին օտանա կէլէճէյիմտէն,
պագ քի եալընըլ օլաւըն :

“Իմտի, ազիզիմ Գերնան, պու ագշամ կէօ-
րիւշիւրիւլ :

“Սէնին իշին ֆէվգէլատէ սիւզան օլան քիւ-
չիւք գարընըղընըն իլթիֆաթընը գապուլ իյ-
լէեէ :

« ԺԵՆԵՎԻԻՎ »

“Ձէյլ. — Պու կիւն էյլէտէն սօնրա, Շանդ-
էիլգէտէ, Թօնի Մօնթէլին ախըրընա կիթտիմ :

Մէրգուսուն պու քէրրէ ինկիլթէրրատան ճէլպ
իթմիշ օլտուղու պիր խայլի ճալիպ աթլարտան ,
խուսուսիյլէ պիր չիֆթի ազլմը պիւսպիլթիւն
չէլտիկինտէն , պիրլիքտէ պու աթլարը կէօր-
մէնէ կիտէճէյիզ , վէ էկէր պէնէնիրտէն , մէզ
քիւր չիֆթ աթլարը թարաֆըմտան սանա իհ-
տա իտէճէյիմ :

Լաղարին աճը աճը կիւլտիւ , վէ մէքթուպու
ալուճունտա սըգըպ , պատէհու ֆիսթանընըն
ճէպինէ աթտը , վէ ֆէրնան իսէ , դօրգմազ-
տա օլտուղու պօրատան դուրթուլտուղունտան
տօլաեը մէմնուն օլարազ , մէքթուպը մէզքիւր
հազգընտա հիչպիր շէյ սօրմատը : Մէրգուս
տէլիգանընըն շու արալըգ թիւչիւնտիւկիւ
թէնըվիէվ նէ գատար ալիճէնապ տախի օլսա ,
քէնտիսինէ ապա իւչ միլեօն ֆրանգ վիրէմէ-
նէճէկինէ տայիր իտի :

Սաաթ ալթը պուչուգ վաւրտուղունտա , ֆէր-
նան աեաղա գալգտը , վէ Լաղարինէ խիթապէն ,

— Պէնիմիէ պիրլիքտէ թէաթրօեա կէլէճէք-
միսին , տէնու սիւալ իթտի :

— Խայր , չիմտի կէլմէնէճէյիմ :

— Նիչին :

— Զիւնքի կէօրէճէք չօգ իշլէրիմ վար տըր ,
անըն իշին խանէմէ ալտէթ իտիպ , սաաթ օն
պիր սուլարընտա իսէ , կէլիպ սէնի պուլու-
րում , վէ սօն ֆապը , սէնին լօթունտա կէչի-
րիրիմ :

— Բէք ալէա , պէն տէ կիտիեօրում , չիւնքի
վազըթ տըր :

Պէջլէճէ մաշուգ վէ մաշուգէ պիրիպիրլէ .
բինտէն այրըտըլար , վէ մատամ տը լա թուր
աիւ Բոյ՝ Միւրիլօ սօղաղընտա վագը քէնտի
խանէսինէ կիտինճէ , պիր ըշըգ կէթիրտիպ ,
օտասընտա գաթանըպ գալտը :

Մէզպուրէնին սիմասընտան , հէեէճանը չէ .
տիտ իչինտէ օլտուղու անլաշըլըեօրտը , կէօզ-
լէրիլէ տօտագլարը իւզէրինտէ տախի զանն
իտէրսին քի տէհչէթ ալէամէթի մէվճուտ իտի .
Օտասընտա խէնըվիէվին մէքթուպունու ճէ-
պինտէն չըգարըպ , թէքրար օգուտու , վէ ա-
թիտէքի ճիւմլէյի իքի տէֆա վէ եիւքսէք
սէսլէ թէքրարլատը .

“ Պա աֆլա , եարը կիճէ բաթալէրինտէ , եանի տ-
պալնըն ինխաթընտան սօնրա , լէխրաթա սէնի պոլատ-
լէլէճէյի : ”

Պատէհու մէզպուրէ քէնտի քէնտինէ շու
լաֆղլարը իրատ իթտի .

— Եարը կիճէ բատտէլէրինտէ . . . լաքին պէն
եարը կիճէտէն էվվէլ օրատա պուլունաճաղըմ ,
վէ եարըն օլ գատընտան սօլաեը գօրգաճագ
հիչ պիր սէպէպիմ գալմաեաճագ տըր :

Մուախսարէն մէքթուպը մէղքիւրու , տէ-
րունինտէ պիւյիւք պիր աթէշ եանմագտա օ-
լան սօպաեա աթըպ , չանը տախի չալմասըլա ,
պէսլէմէսի սիւրաթլէ իչէրի կիրտի , վէ քէլա-
մա աղաղ պիրլէ ,

— Մա'տամ մարքիղ , զալիպա զիեատէ եօր-
կուն օլմալըսընըղ վէ շիւպհէսիղ էրքէնճէ եա-
թաղա կիրէճէքսինիղ . . . անըն իչին , էկէր

խթերսէնիզ գարեօլանըղը հաղըրլաերմ, տէտի,
— Էվլէթ, դը'ղըմ, պէն տէ սէնի պունուն
իչին կէթիրթտիմ, եաթաղըմը հաղըր էթ տէ
կիթ :

— Մա'տամ, պաշգա պիր խըզմէթ ինիղի կէօր.
մէքլիկիմէ լիզսւմնունուզ եօգ մու տուր :

— Խա'յր, եօգ տուր : — Պէն պիր գաշ մէք.
թուպ եազաճաղըմ, վէ սօնրա էլպիսէմի քէն.
տիմ չըգարըպ, գարեօլամա կիրէճէյիմ : —
Արապաճը իլէ օտա խըզմէթ քեարընա սէօյլէ
քի, պու ագչամ սէրպէսթ տիրլէր :

— Բէք իյի, մա'տամ . . . շիմտիլիք կիճէնիզ
խայլըրլը օլուն :

— Խայլըրա գարչը, դը'ղըմ :

— Մա'տամ, էկէր միւսաատէնիզ օլուր իսէ,
աչճը գատըն իլէ պիր աղ տիշտըը չըգալըմ :

— Չը'ղընը :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ, մա'տամ :

Լազարին եալընըղ գալընճա, քէնտի թուա.
լէթ օտաւընա կիրիպ, պօշ պիր շիչէ աեւրարը,
վէ պու շիչէյի ալըպ, օտասընա կիրտիքտէն
սօնրա, տամա ոաաթա աթֆըր նաղար իլէ :

— Տահա վազթըմ վար տըր, տէտի, վէ սօ.
պանըն պիր թարաֆընտա օթուրուպ, տիք
տիք պաղարաղ պէքլէմէեէ պաշլատը :

Սաաթ օն պուշուգ վուրտուղունտա , Լազա-
րին աեաղա գալգտը , վէ պիր մում եադըպ ,
վէ թօալէթ օտասընտան ալտըղը շիշէյի տէ
եէտինէ ալարագ , օտասընտան տիշարը չըդ տը ,
վէ օլ էսնատէ քիմնէ պուշունմանեան մաթպա-
խա էնիպ , պիւյիւք պիր տօլապ աչտը քի , պու-
նուն տէրօնինտէ իւշ շիշէ օլուպ , իքիսի ատի
սու շիշէսի օլտուգլարը հալտէ , իւշիւնճիւսիւ
մաթպախա թագըմլարընը թէմիզլէմէք իշին
զաճ եաղը շիշէսի իտի :

Մատամ տը լա թուր տիւ Բոյ՝ պիրլիքտէ կէ-
թիրմիշ օլտուղու . շիշէնին աղզընը աչարագ ,
տէրունինէ զաճ եաղընտան գօյտու , վէ պա-
տէհու զաճ եաղը շիշէսինի եէրինէ վազ իլէ ,
տօլապը գաբատըգտան սօնրա , քէնտի էսէ-
րինէ տայիր հիշ պիր էմարէ տէ պրագմանարագ
օտասընա չըդ տը , վէ սիեահ պիր ֆիսթան վէ
պիր տէ քիւրք կիյինէրէք , պաշընա թիւյլիւ
օլարագ պիր շաբգա գօյտու , վէ էլտիվէնլէրինի
տախի կիյինիպ , վէ շիշէյի տէ մանշա իշինտէ
կիզլէեէրէք , էվին պաղչէ գաբուսունտան սօ-
գաղա չըդ տը :

Լազարին՝ Մէսին կէչիտի մէրքէղինտէ պիր
արապա թուլթուպ , Բընէսանս քէաթրօսու
գուրպինտէ վագը Պօնթի սօգաղը քէօշէսինէ
գատար քէնտիսինի կէօթիւրլէսինի արապա .
ճընա էմր իլէտի :

Մահէլի մէզքիւրտէ մէրգումէ, արապա-
տան ինէրէք, պուլվար Սէն-Մարթէնտէն թա՛
Ամպիկիւ թէաթրօսունուն արթիսթլէրի գա-
բուսունա գատար եաեան կիթտի, վէ սաա-
թընա պագըպ, օն պիր պուչուգ օլտուղունու
անլաերնճա, քէնտի քէնտինէ,

— Բէք չօգ պէքլէմէեէճէյիմ, տէտի :

Պու սուրէթլէ Լազարին պիր սիբէր եէրտէ
տուրմուշ օլտուղու հալտէ, օն տագըգա սօն-
լա, պիրքօնագ արապասը կէլէրէք տուրտու,
վէ պիր գատըն իչպու արապատան էնիպ,
արապաճըեա,

— Պուրատա պէնի պէքլէ, տէտի :

Մարքիզ՝ պու սէս ժէնըվիէվին սէսի օլտու-
տունու թանըտը, վէ սիբէրլէնմիշ օլտուղու
մահէլի թէրքլէ, թէաթրօնուն մէզքիւր գա-
բուսունա տօղրու իլէրլէտի, վէ ժէնըվիէվտէն
էվիլէ նէրտիվէնտէն եօդարը չըգըպ պէքլէտի,
վէ եէտինտէքի շիշէյի հաղըրլաեըպ, ժէնը-
վիէվին նէրտիվէնտէն չըգտըղը սըրատա, իչին-
տէքի եաղը՝ մէզպուրէնին եիւզիւնէ տօղրու
ֆըրլաթմագ իւզրէ, գաբաղընը աչմաեա չա-
լըչմասընտա, պիր տիւրլիւ մուվաֆֆագ օլա-
մատըղընտան, վէ պու արայըգ ժէնըվիէվ տէ
քէնտիսինէ բէք եագլաչմիշ իտուկինտէն, Լա-
զարին՝ իչպու ֆըրսաթը գաչըրմամագ վէ օլ
մուղիրը եաղը անըն եիւզիւնէ իսապէթ իթ-
տիրմէք մագսէտիլէ, “իշթէ ինթիգամըմը ա-
լըեօրում” տէեռա պաղըրարագ, շիշէյի տիվա-
լա ֆըրլաթտը, Շու գատար քի, նիշանը

տողրու ալամամը օլտուղունտան , չիչէ գըրըլ-
տըղընտա , տէրունինտէրի զաճ եաղը ժէնը-
վիէվէ իսապէթ իտէճէք եէրտէ , քէնտիսինին
թա' եիւզիւնէ իսապէթ իթմէքլէ , տէհչէթի
ֆիղան ու ֆէրեատ իտէրէք . ժէնըվիէվին ա-
եադլարընա գաբանտը : ժէնըվիէվ իսէ , պու
արայըգ քէմալ տէհչէթ իչինտէ օլտուղու , վէ
լաքին նէ' պիւյիւք պիր ֆէլաքէթտէն գուր-
թուլմուչ իտուկինի հիսս իթմէքտէ պուլուն-
տուղու հալտէ ,

— Իմոտաւ . . . իմոտաւ կէլի'ն , տէեու
պաղըրմաեա պաչլատը :

Մատամ տը լա թուր տիւ րօյ , պու վու-
գուաթը միւէլլիմէտէն ոօնրա , աղալարը չէ-
քիլէրէք վէ աղղընտան պիր թաղըմ անլաչըէ
մազ սէօղլէր չըգարադ , նէրտիվէնին գատէմէ-
լէրինտէն աչաղը եուվարլանտը :

Պու էսնատէ լուպիաթըն սօն բէրտէսի' պը-
րափօ սէտալարըլլա գաբանարադ , զանն ի-
տէրսինքի թէաթրօնուն իչէրի վէ տիշարը թա-
րաֆլարը սէս վէ շամաթալար վէ ֆիղան ու
ֆէրեատլար իլէ տօլտու , վէ հէր թարաֆտան ,
մէսէլա ոօգադտան կէչիպ տէօնէնլէր , թէաթ-
րօ իտարէսի մէմուրլարը վէ «*բէնէ*» մահէլլի
վազըաեա սէյիրթտիլէր : Ֆէրնան տախի ,
պունլարըն իչինտէ պուլունուպ , ժէնըվիէվի
աեադտա վէ Լաղարինի տախի տէհչէթլի պիր
հալ իչինտէ կէօրտիւկիւնտէ , վագըայի
մէղքիւրէնին' իքի գատընլարըն ըէգապէթին-
տէն հասըլ օլմուչ իտուկինի անլատը :

Այնի վագըթած Թիգիրմի գատար քեման ,
— Աճապա պիւ հալէ սէպէպ Ծէ⁴ տիր , տէ-
հու սիւալէ պաշաւըլմիր :

— Պէն տէ պիլմէմ , — տէտի ժէնըվիէվ գօր-
գու իշինտէ օլարագ վէ Թիթրէեհրէք , — պէն
եօգարը չըգծըքէն , պու պիշարէ՝ պիր շիշէ
տէրունինտէքի բուհու պէնիմ եիւղիւմէ Փըր-
լաթմագ իսթէտի իսէ տէ , քէնտի եիւղիւնէ
իօսպէթ իթտի :

Յէրման՝ իշպու ֆէնայըլա պիրինճի ժէպէպ
քէնտիսի օրտուղու հալտէ , Լաղարինի գու-
ճագլաեարագ , թէաթրօնուն յէ-ֆէնինէ կէօ-
թիւրտիւ և վէ օրտտա պիր գանաթէ իւղէրինէ
եաթըրըպ , բարչալարը՝ շարգասընըն եանըն-
տան սարգըլմըլ օլան վէլօստունոճ աշտըղընտա ,
մէրգումէնին տէհչէթպալաշ սիմանը մէյտանա
չըգուր , Շէյլէ քի Լաղարինին օլ կիւզէլ սիմա-
սը՝ հիշ պիր իսիպէ Թաա օլունամաեաճագ սու-
րէթաէ պիր թասպիր հալի քէօպ իթմիշ օլուպ ,
հէր թարափը տէրք թէչիք օլմուշ , քիբրէք-
լէրի վէ գաշլարը եանմըլ , տօտաղլարը եա-
րըմըլ , վէ կէօղլէրինէ պիլէ դարար իսապէթ
իթմիշ իտի : Շու հալինտէ մէղպուրէ՝ քէտէ-
րինտէն նաշի աճը աճը ինիլէեօրտու :

Ժէնըվիէպ մուսիս պիթֆէնին գաբուսունտան
կէչիպ , ֆագաթ բագիպէսինին թասպիրինի
կէճրտիւկիւնտէ , տէհչէթլէ չիւճաթ իլլէտի :
Պատէհու պիր թասիւպ իլէ քօլիս գօմիսէրի
ճէլպ օլունուպ , բօլիս գօմիսէրի՝ ժէնըվիէվ
թէաթրօ տիրէքթօրգունըն օտասընա կէօթիւր-

տիւ , վէ մէղպուրէեէ պաղը շէյլէր սօրտու-
ղունտա , Թապիպ տախի պիլճիւմէ Թէաթրօ-
լարտա օլտուղու միսիլլու , Ամպիկիւ Թէաթրօ-
սունտա մէվճուտ օլան էճղախանէտէն իգթի-
ղա իտէն էճղալարը կէթիրտէրէք , Լազարին
հազգընտա լազըմ կէլէն իւք միւտավաաթը
իճրա իյլէտի :

Բօլիս գօմիսէրի տէրհալ պիր մաղպաթա եա-
բըպ , մարքիղին տախի քէնտի խանէսինէ կէօ-
թիւրիւվէսի խուսուօընտա էմր վիրտի :

Ֆէրնան պու իշի քէնտիսի տէրիւհտէ իտէ-
րէք , Լազարին իլէ պիրլիքտէ կիթտիկինտէ ,
ժէնըվիէվ պուրնունըն ալթընտան թէպէսսիւմ
իթտի , վէ ֆիքրինտէն տախի ,

— Արթըգ գըսգանաճազ պիր սէպէպիւմ գալ-
մատը . . . Ֆէրնան պէնիւմ տիր , տէտի :

Բօլիս գօմիսէրի տախի ժէնըվիէվէ ,

— Եա'ըն , մա'տամ' , րարօրթօմ հազգընտա
քէսպի մալիւմաթ իտիլտիկինտէ , զաթընը
մահքէմէեէ ճէլպ իտիլէճէքսինիզ , տէեու պէ-
եան իյլէտի :

— Հէր նէ վազըթ ճէլպ օլունուր իսէմ ,
իճապէթ իթ մէկէ հաղըրըմ , վէ սիզէ սէօյլէտիկի-
մի , մահքէմէեէ տախի սէօյլէեէճէյիւմ' Շէօյ-
լէքի մարքիզ տըլա թուր տիւ Բօյուն' քէնտի
քէնտիսինի պու հալէ կիրիֆթար իթմիշ , վէ
պանա գարչը հաղըրլատըղը ինթիգամա , քէն-
տիսինին տիւչար օլմուշ իտուկինի պէեան իյլէ-
եէճէյիւմ' .

Տանիէլ կէյե՛ Բիէր Բէտօնու տէրտէսթ իթ,
տիկինին իրթէսի կիւնիւ, հարէքէթի վագըա-
սը հագգընտա մալիւմաթ վիրմէք, վէ Գօմ-
բանս սօգաղընտա միւսատէրէ իյլէտիկի քեա,
ղըտլարը թէսիմ իյլէմէք իւզրէ, ալմըչ օլտու-
ղու էմը մուճիպինճէ, կիտիպ Մ. տը Լօժրիլի
պուլտու, վէ միւտտաիի ումիւմի մուալինի՝
մէրգումա խիթապէն,

— Տէրտէսթ իթտիկիմիզ շախս՝ զանն իթ-
տիկինիզ ատէ՞մմի տիր, տէեու սիւալ իթմէ-
սինտէ, Տանիէլ,

— Էվվէթ, էֆէ՛նտիմ, քիւրէք ճէզասընտան
սօնրա լազըմ կէլէն ճէզաեը էօտէմէեերէք ֆի-
րար իթմիչ օլան վէ Բիէր Գարնօ տէնիլէն շախս
տըր, տէտի,

— Սիզէ մուխալիֆէթ իթտի՞ մի,

— Ասլա մուխալիֆէթ իթմէտի, պիլաքս գօր-
զ ու վէ տէհչէթ իչինտէ զանն օլունուեօրտը,

— Պազը շէյլէր սօրտո՞ւ մու,

— Քէնտիսինի թէվգըֆ իթտիկիմին սէպէ-
պինի սօրտուղունտա, գանուն մուճիպինճէ,
համիլ օլտուղում վէքեալէթնամէյի քէնտիսի-
նէ կէօթէրտիմ,

— Պու կիւն սայիր մուհիմմ իչլէրիմ պու-
լունտուղունտան, մէրգումու իսթիճվապ իտէ-
մէմ, լաքին սիզէ պիր թէգքիրէ վիրէյիմտէ,
եարըն սաաթ իքիտէ Սըհհիեէ հապսխանէսինէ
կիտիպ, Բիէր Բէտօնու պուրաեա կէթիրինիզ,

— Բէ՛ք իյի, էֆէ՛նտիմ,

Իրթէսի կիւն, Արման էրքէնճէ Աալիեէ նէ,

զարեթի տայերէսինէ կէլիպ , վէ իւք ագչամը
Ամպիկիւ թէաթրօսու վուգօւաթընը պա րա-
քօրթօ թէպիղ իթմիչ-ջլան քօլիս գօմիսերի՝
մէրգուսիս պէքլէմէքտէ զլաուղունտան , պէ-
րապէրինճէ օտասընա կիրտի , վէ սէպէպի վի-
րուտինի պիւտիրտի :

Մ. տը Լօժիիլ՝ մատամտը լա թուր տիւ րօյուն
իսմինի իշիթտիկինտէ , հայրէթտէ գաւարագ ,
վէ ինանմագ իսթէմէտէրէք :

— Լաքին մարքիղ պու ճինաեթէ նա՛սը
ճիւրէթ իթտի : — Պու շէյ գապիլմի տիր ,
տէտի :

— Էսէֆ իտէրիմքի , էֆէ՛նտիմ , պու վու-
գուաթ իսպաթըյլա սահիհ տիր , վէ մարքի-
ղին պու հարէքէթի ճինաեթքեարանէսի՝ սա-
յիր պիր գատըն ալէյհինէ թէրթիպ օլունմուշ
իքէն , քսըլ ֆայիլինի եանի քէնտիսինի միւ-
թէզարրդուր կլէմիշ տիր :

— Տիմէք օլուր քի շիմտի մարքիղին լէհճէ-
սի եարա պէրէ օլմուշ տուր :

— Էվվէթ , թանըլմաեաճագ սուրէթտէ եա-
րա պէրէ օլմուշ տուր , քէնտիսինի պագան
հէքիմ , եաշամասընտան պիլէ իւմիտինի գաթթ
հլէմիշ , հաթթա եաշասա պիլէ , զալիպա կէօզ-
լէրինտէն իւմիտ գալմամըշ տըր :

— Վա՛հ պիչարէ . . . պա՛գ պիր քէրրէ շու-
մուղիրր աչգ ու սէվտալար՝ ինսանը նէլէլէրէ
գատար սէվգ կլէրլէր , տէտի միւտտաիի օւ-
մումի մուավինի՝ Լազարինտէն պաշգա խաթրը-
նա տիւդ տը Շասլէն կէլէրէք :

Պիր ազ սօնրա , մէրգում տէրիգանլը ,

— Յաքաթ ժէնրվիէվ Լէյնէն տէնիլէն գա-
տընա հիշ պիր շէյ օլմատը մը , տէեու սիւալ
իթտի :

— Սնըն տախի էլպիսէսի եէր եէր եանտը ,

— Քէնտիսի իգամէի տալա իթմէք էֆ-
քեարընտա պուլունուե՞օր մու :

— Խա՛յր , էֆէ՛նտիմ , լաքին հագըգաթը հա-
լին միւքէմէլէն խնլաշըմասը իչին զանն իտէ-
րիմքի , մէղպուրէ պու կիւնտէն իսթիճվապ
իտիլսէ ֆէնա օլմաղ :

— Հագգընըզ վար տըր : — Իմտի . տէրհալ
քէնտիսինի պուրաեա կէթիրթմէք իւզրէ , շիմ-
տի խանէսինէ պիր մէմուր կէօնտէրէյիմ : —
Լաքին պու ժէնրվիէվ տէնիլէն գատըն քիմ
տիր :

— Եիւքսէք մէվգիտէ պիր ֆահիշէ տիր , վէ
վագթիլէ բրէնս տը Գասթէլ-վիվանըն մաշու-
գէսի օլմուշ տուր :

— Մարքիզ տը լա թուր տիւ Բօյուն պուլուն-
տուղու հալ քէնտիսինին տախի իսթինթագ
իտիլմէսինէ միւսայի՞տ մի տիր :

— Շիմտիլիք պու խուսուս միւմքիւնսիւղ
կիպի տիր :

— Սուի գաստըն սէպէպի սիզճէ նէ՞ զանն
օլունուեօր :

— Ամպիկիւ թէաթրօսու + Բեյլէրինտէն Ֆէր-
նան վօլնէյ նամընտա պիր տէրիգանլըտան
տօլաեը գատընճա գըսդանճըղ՝ պու սուի
գաստա սէպէպ օլմուշ տուր :

Արման տը Լօժրիլ գաշլարընը չաթարագ :

— Էվվէթ , էվվէթ , անլաեօրումքի , պու գատըն օրալարու գատար թէնէզզիւլ իթմիլ , վէ բրէնս տը Պրատանըն քէնտի քէնտիյի էօլտիւրմէսի՝ մէզպուրէյի հարեքէթի նապէճա սընտա հէնուզ տուրտուրմամըլ օլմալը տըր : Նէ՞ պիւյիւք սուի իպրէթ : — Լաքին պու իֆատէնիդ թաստիգ օլունմոնչ մու տուր , տէտի :

— Սուրէթի դաթիեէտէ թաստիգ օլունմուշ տուր : Շէօյլէքի օլկիւնիւ մարքիդ՝ քէնտի մաշուգընը թալէպ իթմէք իւզրէ , ատի գըզլար վէ գատընլար կիպի ժէնըվիէվին խանէսինէ կիթմիշ տիր :

— Էօյլէ իսէ , պու ագչամ պիզզաթ Միւրիւլ Լօ սօգաղընտա մարքիդին խանէսինէ կիտէյիմ . պագանըմ սիւալլէրիմէ ճէվապ վիրէպիւլիւր մի :

Բօլիս գօմիսէրի՝ պու իֆատաթտան սօնրա մահէլլի մէզքիւրտէն աղիմէթ իյլէտի , վէ Մ տը Լօժրիլ տախի պիր ճէլպնամէ եաղըպ , պուլվար Մալէզհէրպտէ վապը ժէնըվիէվին խանէսինէ կէօնտէրտի :

Պատէհու մէրգում տէլիգանլը՝ մէսալիհի ճարիեէ իլէ մէշուլ օլուպ , սաաթ իքիտէ , Բիէր րէտօն՝ Սըհհիեէ հապսխանէսինտէն չըգարըլմըլ օլտուղու , վէ էլլէրի քէլէբէտէ վէ Տանիէլ կէյեէ իլէ տիկէր պիր զապթիեէնին թահթը մուհաֆազալարընտա պուլունտուղու հալտէ , միւտտաիի ումուսի մուավինինին իչ օտուսընա կէթիրիլտի :

Տանիէլ, օտա խըզմէթ քեարընա պիր գաչ չիֆթ սէօզ սէօյլէմէսի իւզէրինէ, խըզմէթ քեար՝ Արմանըն օտասընա կիրտի, վէ մէվգու- Փը մէրգուսըն իչէրի կիրտիրիլմէսի էմրինի ա- լարագ ավտէթ իյլէտի :

Պու արալըզ Ֆոսարօ սաքին պիր հալտէ օ- լուպ, եախօտ իւզէրինտէ հիչ պիր հէնէճան ալէամէթի կէօսթէրմէյիպ, Տանիէլին վագը օլան պիր իչարէթի իւզէրինէ, գաբունըն էչի- յինտէն կէչտի :

Բիէր Գարնօ հագգընտաքի թէքմիլ էվրագ Արման տը Լօժրիլին գարչըսընտա օլուպ, միւթ- թէհիւմ՝ մէրգուսըն գարչըսընտա պուլունտու- ղընտա, Տանիէլ՝

— Մի՛ւտտաիի ումուսի մուավինի էֆէնտի, իսթէտիկինիզ ատէմի կէթիրտիմ, տէտիկինտէ, Մ. տը Լօժրիլ տախի Բիէր Գարնօեա աթֆը նա- ղար իյլէտի : Պու էսնատէ խապիսի մէրգուս- տէհէթպախչ պիր հալ քէսպ իթմիչ օլուպ, ատէթա հայտուտա, բրանկապէնտէ, վէ քիւ- բէք գաչկընընա պէնզէեօրտը :

Արման՝ պիր ճիւզի թէտգլիգտէն սօնրա,

— Պէնի պու ատպմ իլէ եալընըզ պրագընըզ, տէտի, վէ Տանիէլին տիչարը չըգմաօընտա, պա- րօն՝ ֆիքրինտէն,

— Քեաթիպ պիլէ եօգ տըր... հաթթա ղապ- թիսէ մէմուրընա տա եօլ վէրիլտի... պու իյի ալէամէթ կէօրիւնիւեօր... անլաչըլան՝ հագ- գըմտա պազը շիւպհէլէր օլուպ, ֆագաթ գա- վի իսպաթլար օլմամալը տըր... պու հալտէ,

չիմտի պէն պունըն հագգընտան կէլիրիմ ան-
եռու միւլահազա իթտի :

— Սիզին իսմինիզ Բիէր Գարնօ՞ մու տուր Կ
տէեռու քէլամա պաշլատը միւտտաիի ումուսի
մուալինի :

— Էվլէթ , էֆէ՛նտիմ :

— Ֆադաթ ալէստէվիեէ Բիէր քէտօն նամ
ծախիէ իսմինի՞մի թաշլամագ տասընը :

— Պու իսիմ սախթէ տէյիլ տիր , վալիտէ
մին իսմի տիր , եանի պէնիմ իծմիմ տիմէք
տիր :

Մ. տը Լօթրիլ՝ ուզուն ուղատիեէ մուպահա
սաեա կիրիշմէեէքէք :

— Սիզ Բարիստէ տօղմուշսունուզ : Ֆամիլեա
նըզ նամուսյու օլուպ , պիր վիդատար սէրվէթի
վար իմիշ : Սիզ իտէ , թալիմու թէրպիեէ կէօր
միւշ վէ պիր ալօգաթ եանընտա չալըշմըշալ
նըզ :

— Էվլէթ , էֆէ՛նտիմ :

— Վէ պիր ճիհաեթթաէն տօլաեը պէշ սէ-
նէ քիւրէք ճէզասընա մահքիւմ օլմուշսունուզ :

— Էվլէթ , էֆէ՛նտիմ , վէ ճէզամը տախի
չէքմիշիմ տիր :

— Ֆադաթ սօնրատան զապըթանըն թահ-
թը նէզարէթինտէ պուլունմանըլ լազըմ կէ-
լիպ \ պունուն իջին տախի նիմ շէհրինէ կիտէ-
ճէք իքէն , կիթմէմիշտիւրիզ :

— Էվլէթ , էֆէ՛նտիմ , կիթմէտիմ :

— Քիւրէքտէն չըգտըգտան սօնրա , նէքէն
կիթտինիզ :

— Պիրէր միւտտէթ չօգ եէրէ կիթտիւմ,

— Էվվէլ Լնկիլթէրրաեա կիթտինիզ, տէ-
յի՞ւմ :

Ֆօսարօ պու արալըգ զիեատէ գուլագ վիր-
տի, չիւնքի նէ՞ ճէվապ վիրէճէկինի պիրտէն
պիրէ գարարաշտըրամազ իտի : Լաքին մէր-
գումուն թէրէտտիւտիւ չօգ վագըթ իմթիտաա
իթմէեէրէք :

— Սայիր պաղը մահէլլէրտէ պուլունտուղում
կիպի, էվվէթ, պիր միւտտէթ տախի Լօնտրա-
տա պուլունտում :

— Օրատա նէ՞ իլէ մէշղուլ իտինիզ :

— Ճէվահիր թիճարէթիյլէ մէշղուլ իտիւմ :

— Հիչ պիր շէրիքինիզ եօ՞գ մու իտի :

— Խա՛յր, էֆէ՛նտիւմ, եալընըգճա իտիւմ :

— Ֆագաթ ճէյմս Սգուլթ նամընտա պիր
քիմնէյի թանըր իմիշսինիզ :

Ֆօսարօ՝ իշպու իամի իշիթտիկինտէ, թէվ-
գըֆընըն սէպէպլէրի հագգընտա չիւպհէսի
գալմատը, վէ իշին՝ Շասլէն ֆամիլեասընտան
տօլաեը օլտուղունու անլատը : Շէօյլէքի Պլանշ
տէրտէսթ վէ իսթինթագ իտիլէրէք, ալմըշ
օլտուղու թալիմաթ մուճիպինճէ չիւպհէսիզ
ճէվապ վիրմիշ օլմալը իտի : — Չիւնքի մէրգու-
մէյի՞ Կօնթ վէ գօնթէս տը Լասնինին վէֆաթ-
լարընտան սօնրա գաեըրմըշ օլան զաթ, ճէյմս
Սգուլթ նամընտա պիր քիմնէ օլտուղու, Պլան-
շըն՝ տիւշէսին նէղտինէ կիթտիկի զէման Բիէր
Բէտօնտան ալտըղը թալիմաթ ճիւմլէսինտէն
հոուկի, օգուեանլարըմըղըն խաթըրլարընտա

օլմագ կէրէք տիր : — Գազաթ Բիէր րէտօնու
քի՛մ զամնազլամըշ , վէ քի՛մ էլէ վիրմիշ իտի :
Իշթէ պու սըրատա մուխաթարաեը սալուշ-
տուրմագ վէ վագըթ գաղանմագ լազըմ օլ-
տուզունտան , Գօսարօ՝ պիր սանիյեէ զարֆըն-
տա ֆիքրինտէն պէլքի պին տիւրլու շէյ կէ-
յիրտի , վէ “է՛ն դիեատէ ագըլլըլըգ՝ ինքեար
կէլմէք , վէ պէնիմ պիլմէտիկիմի՝ միւտտաիի
ումուսի մուափինինին ազգընտան ալմագ տըր ,
տէեու տիւշիւնտիւ :

28

Արման տը Լօժրիլ թէքրարէն ,
— Ճէյմն Սգուլթ նամընտա պիրինի թանը՞ր
մը իտինիզ տէեու սիղէ սօրուեօրում , տէտի :
— Խա՛յր , էֆէ՛նտիմ , թանըմագտըմ , տէեու
ճէվապ վիրտի Գօսարօ :
— Թէէմին իտէ՞րմիսինիզ , տէտի իսթիհզա
իլէ Արման :
— Էվվէթ , թէէմին իտէրիմ :
— Մաոմուազէլ Ատրիէն տը Լասնիյի թա-
նը՞րմըսընըզ :
— Խա՛յր , էֆէ՛նտիմ , թանըմամ :
Արման՝ Բիէրին եիւզիւնէ պաղարագ ,
— Տիմէք տիր քի , սիզ հէր շէյի ինքեարէ
Քալզըշտընըզ , տէտի :
— Խա՛յր , էֆէնտիմ , ինքեար իթմէեօրում ,
իլա հագըգաթը հալի սէօյլէեօրում :

— Ֆազաթ, եալա՞ն սէօյլէեօրսունուզ, տէս
եու պաղըրտը Մ. տը Լօժրիլ՝ սուրէթա հիտ,
տէթ ալէամէթի իպրաղ իտէրէք :

— Եալան սէօյլէտիկիմի իսպաթ իտին :

— Պու բէք գօլայ շէյ տիր : — Մ. տիւզ տը
Շասլէնի թանըրմըսընը :

— Խա՛յր, թանըմամ :

— Էյ տիւշէսի :

— Անը տախի թանըմամ : — Դալըպ գըեա,
ֆէթիմէ պազսանաեընըզ, պու հալտէ պու-
լունան պիրատէմ՝ տիւզլէրի տիւշէսլէլի թա-
նըեապիլի՞ր մի :

— Հաթթա պէլքի Շասլէն ֆամիլեասը գօ-
նաղընըն նէրէտէ օլտուղունու տախի պիլմէզ,
սինիզ, տէյի՞լ մի :

— Շի՛ւպհէսիզ :

— Տիւշէսին վէֆաթ իթմիշ օլտուղունու տա-
խի պիլմէզսինիզ, տէյի՞լ մի :

— Լաքին, էֆէ՛նտիմ, նա՞սըլ պիլէպիլիրիմ :

— Տիմէք տիրքի սիզ, կիճէլէյին, կապ-
րիէլ կէչիտինէ նաղըր օլան գաբուտան Սէնթ-
Օնօրէ վարըչընտաքի գօնաղա կիրմէմիշսինիզ
տիր :

— Էֆէ՛նտիմ, սէօզլէրինիզի տինլէեօրում, —
տէեու ճէվապ վիրտի մահիրանէ պիր հայրէթլէ
Բիէր, — Ֆազաթ սիւալլէրինիզ պինիմ իչին
մանէասըլ կէօրիւնիւեօրլար : Մութլագա պէն-
տէնիզի պիր տիկէրիյլէ եանըլլեօրսունուզ :

Մ. տը Լօժրիլ տէվամէն :

— Ֆայտէլի հապլար եէրինէ զէհիրլի հապ-

լար վաղ իթմէք իւզրէ , տիւշէսին օտասընա
կիրտիկինիզի՞ տէ մի ինքեար կէլիեօրսունուզ ,
տէտի :

Պօսարօ՝ միւտտաիւ ումոմի մուալինինին
պուրալարա դատար պիլմէսի իւզէրինէ տիթ-
րէտի , վէ լաքին կիւեա հիտտէթ ալէամէթի
իպրազ իտէրէք :

— Էվվէթ , էվվէթ , պու չէյլէրին հիչ պի-
րիսինտէն խապէրտար օլմատըղըմը պէեանէ
միւսարաաթ իյլէրիմ , տէտի :

— Բէնտինիզի սագընըն , զիրա սիզի պիր
քիմնէ իլէ եիւզ պէ եիւզ կէթիրէրէք , սէօյլէ-
տիքլէրինիզին սահիհ օլմատըղընը թաստիգ
իթտիրիրիմ :

Թէք կէօյլիւ պաչընը եօգարը գալաըրըպ ,

— Գի՞մ վէ նէ՞ չէյ թաստիգ իտէճէք տիր-
լէր , Հէմտէ պու սիւալլէրինիզին մանէասը նէ՞
տիր : — Պու իսթինթագա նէ՞ սէպէպ , վէ
պէնիմ թանըմատըղըմ պիր թագըմ իսիմլէրին
զիքը ու իչար օլունմասընտա նէ՞ հիքմէթ վար
տըր : Վագաա բօլիսին թահթը նէզարէթին .
տէ պուլունմագ իւզրէ , հագգըմտա վէրիլիչ
օլան ճէզաեր իֆա իթմէտիկիմ իչին , է՛ն աղը
պիր այ վէ է՛ն չօղու պիր սէնէ մահպէսիեթէ
միւսթահագգըմ , լաքին սիզին պանա սէօյլէ-
տիքլէրինիզ՝ սայիր կէօնա չէյլէր տիրլէր : —
Աննաչլան՝ իթհամ թահթընտա պուլունուեօ-
րում , ֆագաթ շունու պիլմէմքի , նէ՞տէն սօ-
լաեր իթհամ իտիլիեօրում , տէտի :

— Տիւշէս տը Շասլէնի զէհիր իլէ էօլտիւր-

միւշ օլմանըզտան տօլաեը իթհամ թահթընտա
պուլունտուղունուզու, իշթէ սիզէ սէօյլէ յօրմ :

Պօսարօ՝ իքի էլլէրինի եօգարը գալտըրըպ,
լէհճէսինտէ իսէ, ֆէվզէլատէ պիր թէհայեիւր
ալէամէթի հասըլ օլտու, վէ պատէհու եիւք.
սէք սէպէ,

— Ս՛հ, իշթէ պու բէք զարիպ, վէ ատէթա
ինսանը կիւլտիւրէճէք պիր մատտէ տիր, —
Պէն պիր տիւչէս զէհիրլէմիշ օլաեըմ, պէ՛ն,
Բիէր Գա՛րնօ . . . — Լաքին էֆէ՛նտիմ, չունա
մէմնունըմքի, պէօյլէ պիր մատտէ սալթ սէօյ-
լէմէքլէ հիւքմ օլունամաեըպ, պունու իսպաթ
իթմէք տախի լազըմ տըր, տէեու պէեան իյ-
լէտի :

— Իսպաթ իտիլէճէք տիր :

— Էֆէ՛նտիմ, եալընըղ հագըգաթը հալ իս-
պաթ օլունապիլիր, պու իսէ՝ մէնֆուր վէ
մէքրուհ պիր եալան տըր :

Արման տը Լօթրիլ պիր չան չալըպ, կէլէն
խատէմէեէ,

— Տանիէլ Կէյեէյի պանա կէօնտէր, տէտի :

Տանիէլ իչէրի կիրիպ, գաբուեու արգատան
գաբատը : Սիւտտաիի ումումի մուապինի,

— Պու ատէմի թէքրար Սըհհիեէ հապսխա-
նէսինէ կէօթիւրիւնիւզ, տէտի վէ պիրտէն
պիրէ խաթըրընա տիկէր պիր մատտէ կէլէրէք :

— Բիէր Գարնօ եախօտ Բիէր Բէտօն, սիզ
Պաննի վէրնօ նամլնտա պիրիսինի թանը՞րմը-
սընըղ, տէեու սիւալ իթտի :

Պօսարօ իսթէմէեէրէք տիթըէտի, վէ պու

տէֆա ետան սէյլէմէքտէ պիր ֆայտէ օլմա-
տըղընը անլաեարադ ,

— Էվլէթ , Էֆէ'նտիմ , թանըրըմ , տէտի ,

— Քէնտիսինի նէ'րէտէ թանըմըշընըդ տըր ,

— Գուրպփուա նամամահէլլտէքի կիճէլի կիւն-
տիւղլիւ մէքթէպտէ : — Մէղպուրէ բրատա
չամաշըրլարա մէմուրէ իտի : — Ֆաքաթ պու
սէյլէտիկիմ բէք էսկի շէյ տիր :

— Մէրգումէ սիզին մաշուգէնիլ օլմուշ տըր
տէյի'ն մի :

— Ասլա , Էֆէ'նտիմ , հաթթա քէնտիսի կիւ-
ղէլ պիր գատըն օլտուղու իչին , մաշուգէմ
տախի օլմուշ օլսա իտի , ինքեարէ հիչ պիր
մահղուրըմ եօգ իտի :

— Շիմտի պու Ֆաննի նէ' օլմուշ տուր ,

— Պիլմէմ : — Պէն Գուրպփուա մէքթէպին-
տէ պիր տօթուսուն գըզընա վիզիթա իթ-
մէքլիկէ կիտէր իտիմ : Օ դըղըն բէտէրի' չօ-
ճուղունու մէքթէպտէն ալտըգտան սօնրա ,
պէն պիր տախի մէքթէպի մէղքիւրէ կիթմէ-
տիմ վէ Ֆաննի վէլնօեու տախի օնտան սօնրա
կէօրմէտիմ :

Պու իֆատէլէր' իհթիմալտէն պայիտ տէ-
յիլ իտիլէր : Հէր նէ հալլսէ , Արման' իշա-
րէթլէ կէյեէյի եանընա չըղըրըպ , գուլաղըն
տան աշաղը պիր գաշ քէլիմէ իրատ իթտիք-
տէն սօնրա :

— Պու ատէմի կէօթիւրիւնիւղ , տէտի :

Տանիէլ գաբուեու աշտը , վէ քէնտի էօնիւ-
նէ տիւշմէսինի իշարէթլէ Բիէրէ անլաթտը :

Թէք կէօզլիւ իչ օտաւա կիրտիկինտէ, գանա-
բէ իւզէրինտէ օթուրմուշ օլան կէնճ պիր գա-
տլն կէօրմէսիյլէ, գապա պիր ոուրէթտէ ա՛հ
տէեու պիր սէս չըգարմագտան քէնտիյի մէնն
իտէմէտի: Տիկէր թարաֆտան մէզպուրէ գա-
տլն տախի պիրտէն պիրէ աւաղա գալլտրագ,
քէմալ թէհայեիւր իչինտէ զանն օլունմագտա
իքէն, Գօսարօ՝ հարէքէթինի տուրտուրմագ-
սըզլն, բարմաղլնը տօտագլարը իւզէրինէ
գօյտու:

Պու շէյլէր վազաա բէք սիւրաթիշ վուգու
պուլտուլար իսէ տէ, պու ճիւմիշ իլէ կէյեէ՝
Բիէրին չըգարաղը սէսի իշիթմիշ, վէ մէճհու-
լէ գատլնն թէհայեիւրլնէ տիգգաթ իթմիշ
իտի: Մէրգում ֆիքրինտէն տախի,

— Պունլար՝ պիրի պիրլէրինի թանըօր օլ-
մալը տըրլար . . . լաքին շու գատլն քիմօլու-
եօր, տէեու միւլահազա իթտի:

Տանիէլ՝ թէք կէօզլիւեիւ արապաւա օ-
թուրթտուգտան սօնրա, պիր էյեամ՝ մէրգու-
մուրէֆիքլէրինտէն պիրինին էմրի մուհաֆա,
գասընա թէսլիմ իթտի, վէ սօնրա իչ օտաւա
ապտէթլէ, խտտէմէյի եալընըզ պուլտուղունտա,

— Պիր աղէվլէլ պուրատա պուլունան գա-
տլն նէ՞ օլտու, տէեու սիւալ իթտի:

— Շիմտի քէնտիսինի միւտտաիի ումումի
մուալինի էֆէնտինին օտասընա կիրտիրտիմ:

— Իտինին նէ օլտուղունու պիլի՛րմիսինիգ:

— Էվլէթ, միւսիւ կէյեէ պիլիբիմ, իսմի
թէնըֆէվ Լէյնէն տիր:

- Նէ՛րէտէ սաքին օլուր :
- Պուլվար Մալէզհէրպտէ :
- Մէվզ-իսի նէ՞ տիր :
- Ատէթա քիպար փահիշէսի տիր :
- Թէշէքքիւր իտէրիմ :

Տանիէլ՝ ալտրղը մալիւմաթը գուրչուն գալէմ իլէ ճէպ տէֆթերինէ եազտըգտան սօնրա, րէֆիդի նէզտինէ ավտէթլէ, Բիէր Գարնօնու Սըհհիւէ հապսխանէսինէ թէսլիմ իյլէտի :

Սէզար տը Գոսարօ հապսխանէտէ եալլնըզ գալտըգտան սօնրա, ֆիքրինի իշղալ իտէն իդտիրապլարը թարիֆ իթմէք գապիլ տէյիլ տիր :

Վազը օլան իսթինթագտան, մէրգումուն շիւպհէլէրի միւքէմմէլէն իյզահ օլունամամըշ իտի : Շէօյլէ քի աճապա Պլանշ քէնտիսինի էլէ՞ մի վիրմիշ իտի : Պու խուսուս՝ Սէզարը զիեատէ տիւշիւնտիւրմէքտէ օլուպ, պունտան գաթինազար, քէնտի էմիիլլէ Ժէնըվիէվ լէյ-նէն թէսմիէ օլունան ֆաննի վէրնօ հագղընտա միւտտաի ումումի մուավինինին պահի իթտիկի սըրատա, մէրգումէնին իշ օտատա պուլունմասը նէ՞ ոէպէպէ մէպնի իտի : — Աճապա Պասատասը սէյֆիեէսինտէ իճրա օլունան ճինտէթ մէյտանա՞ մը չըգմըշ իտի :

Իշթէ Սէզար պուրալարը տիւշիւնիւպ, վէ պաշընը իքի էլլէրի իշինէ ալարագ :

— Աճապա հէր շէյ մահվմը օլաճագ տըր, աճապա Շապէն իշինտէն սալիմէն գուրթուլ տուգտան սօնրա, Լիւսիլ Կօնթիէ Բշինտէ մահվմը օլաճաղըմ, վէ կիրտապըն ալթընա

գատար կիտեճէ՞քմիյիմ, տէտի քէնտի քէն-
տինէ, վէ լաքին պիր աղ սօնրա, քէսպի ճէ-
սարէթ իտէրէք, վէ պաշընը եօգարը գալտը-
րարագ, չէօյլէ իլավէ իթտի :

— Մէյեուս օլաճագ նէ՞ սէպէպ վար տըր :
— Ջաաֆէթ վէ իւմիտ քէսիքիկի լազըմ տէ-
յիլ տիր : — Պէն տահա պունըն կիպի բէք չօգ-
պէլլար կէօրմիւշ, վէ քեաֆֆէսինտէն տախի
եազամը սալիմէն գուրթարմըշըմ տըր : էլպէթ-
թէ պունտան տախի գուրթարաճաղըմ :

Բրէնս թօթօրուն սապըգ մաշուգէսինին հիւ-
քիւմէթ տայիրէսինէ ճէլպինին սէպէպի օգու-
եանլարըմըճա մալիւմ օլուպ, մէղպուրէ՝ իլք
ազչամը Սէն-Մարթէն մահէլլէսի գօմիսէրինէ
շիրտիկի մալիւմաթը, տայիրէյի մէղքիւրէտէ
թէքրար վէ իքմալ իթտի : Մէղպուրէնին իֆա-
տաթը միւսէրրահ վէ աշիքեար օլուպ, չէօյլէքի
մատամ տը լա թուր տիւ րօյ՝ գըսգանճըգ տույ-
ղուսույլա մէէլուֆ օլտուղու հալտէ, բագիպէ-
սինին եիւղիւնիւ եազմագ վէ խարապ իթմէք
խթէմիշ իսէ տէ, օլ պապտէ գուլլանտըղը սի-
լահ հիւքմիւնիւն՝ քէնտիսինէ գարչը իճրա
խալմիշ օլտուղու անլաշըլմիշ, վէ Ժէնըվիէվ՝
քէնտիսի եարայանմատըղը ճիհէթլէ, իգամէի
տափատան կէրի տուրարագ, պու սուրէթլէ
քէնտիսինին ուլուլը ճէնապընը իսպաթ իթ-
մէքտէ պուլունմուշ տուր :

Մ. տը Լօժրիլ օն տագըգա սօնրա Ժէնըվիէ-
վի եօլա գօեուպ, վէ մատմուաղէլ տը Լանսիեէ
տախի պիր թէգքիրէ կէօնտէրտիքտէն սօնրա,

Ասլիսէնէն զարէթին տէն միւֆարագաթլա, Միւ-
րիլօ սօգաղընտա վագը մարքիդին խանէսինէ
աղիմէթ իյլէտի, վէ օրատա քէնտի իսմինի վէ
մէմուրիսէթինի պիլտիրմէսի իւզէրինէ, Լա-
զաքինին օտասընա չըգտը քի, պու արալըգ
թապիպի օտատա պուլունարագ, մէրգումէ-
նին էմրի թէտավիսինի իճրա իտիեօրտը:

Ալազարին՝ քէնտին տէն պիխապէր վէ եիւզիւ
խուրտէխաշ օլմուշ պիր հալտէ գարեօլատա
եաթմիշ օլուպ, պէսլէմէ գատըն՝ միւտտաիի
ուսուսի մուսվինինին կէլմիշ օլտուղունու խա-
պէր վիրտիքտէն սօնրա, Արման իլէրլէտի, վէ
տահա պիր կիւն էվվէլ տիլպէր վէ կիւզէլ օլան
մէզպուրէնին սիմասընա աթֆը նազար իյլմէ-
սինտէ, քէմալ րիգգաթ վէ տէհշէթլէ ֆէվ-
գէլատէ միւթէէսսիր օլտու, չիւնքի զաճ եա-
ղընտան մէզպուրէնին լէհճէսինտէ հասըլ օլան
խուրտէխաշըգ, մէմուլինտէն չօգ զիեատէ օ-
լուպ, պունտան տահա զիեատէ նէֆրէթամիլ
մէնզարէ խաեալ օլունամաղ իտի:

Մ. տը Լօթրիլ, հէքիմի պիր թարաֆա ալա-
րագ, եավաշ պիր սէտա իլէ,

— Մատամ տըլա թուր տիւ Բօյտան իւմիտ
վաճր մը տըր, տէեու սիւալ իթտի:

— Եաշամասընա պիր տէրէճէ իւմիտ վար
իսէ տէ, — տէեու ճէվապ վիրտի թապիպ, —
լէհճէսինին էվվէլքի հալինի թէքրար քէսպ
իտէմէեէճէկի մալիւմ, վէ կէօզլէրինին տալի
թէքրար աչըլամաեաճաղը գօրգուլտուղու տէր-
քեար տըր:

— Խանէսինէ ավտէթ իտէլիտէն պէրու հիշ
լագըրտը իթտի՞մի :

— Խա՛յր , էֆէ՛նտիմ , իթմէտի . — Զաճ եա-
ղը պիչարէնին աղղընա գատար կիրմիշ , վէ
տիլինէ պիլէ տօգունմուշ օլտուղունտան , լա-
գըրտը իտէպիլմէք իչին , ղաեէթ կիւճիւք
հիսս իյլէմէքտէ տիր :

— Վագը օլան հատիսէ հագգընտա զաթը-
նըղըն մալիւմաթը վա՞ր մը տըր :

— Հէրքէսին պիլտիկինտէն ֆաղլա մալիւ-
մաթըմ եօգ տուր :

— Էյ սի՞զին , մա՛տուռաղէլ , տէեու տէվամ
իթտի միւտտաիի ումուսի մուալլինի՝ պէսլէ-
մէեէ խիթապ իաէրէք :

— Էֆէ՛նտիմ , պէնիմ տախի հիշ պիր շէյտէն
մալիւմաթըմ եօգ տուր : — Մատամ պանա ,
ազչամըն սաաթ տօգուղ րատտէլէրինտէ , աշճը
գատըն իլէ պիրլիքտէ տիշարը չըգմագլըղըմ
իչին ռուխսաթ վիրմիշ , վէ քէնտիսի՝ քէնտի
էլպիսէսինի չըգարըպ եաթաճաղընը սէօյլէմիշ
իտի : — Պէն իսէ , մէզպուրէյի ուեուեօր զանն
իտիեօրտըմ , վէ լաքին պու սապահ սաաթ պիր
սուլարընսա , պիչարէ մատամըմը պու հալտէ
կէթիրտիքլէրինտէ , քէմալ հայրէթտէ գալտըմ :

— Մատամ մարքիզին ղաճ եաղընը նէրէտէն
ալտըղընը պիլլի՞րմիսինիզ :

— Մաթպախտա պիր տօլապտան ալմիշ տըր :

— Մատամընըղը քի՞մ պուրաեա կէթիրտի :

— Ամպիկիւ թէաթրօսունտա միւսթախտէմ
Մ. Ֆէրնան վօլնէյ կէթիրտի :

— Մէրդ ում օնտան սօնրա եինէ կէլտի՞ մի :

— Էվվէթ , պու սապահ խապէր ալմագ իչին թէքրար կէլտի իսէ տէ , մատամը պու հալտէ կէօրմէք՝ քէնտիսինի միւթէէստիր իյլէեէճէկինի պէեան իտէրէք , եօգարը չըգմագսըզըն սալուշուպ կիթտի :

Մ. տը Լօժրիլ զիեատէ մալիւմաթ ալամա-
եարագ , օրատան մուֆարագաթլա , Միրօմէ-
նիլ սօգաղընտա վագը Մարիան Ժիլպէրին խա-
նէսինէ ազիմէթ իյլէտի , վէ պիր ճիւզի միւտ-
տէթ օրատա գալըպ , անտէն տախի Շաւլէն
գօնաղընա վասըլ օլտու :

Էլէն , նիշանլընընը կէօրտիւկիւնտէ ,

— Եէնի պիր խապէր վա՞ր մը տըր , տօս-
թում , տէեու սիւալ իթտի :

— Եէնի խապէր շու տըր քի , Բիէր Բէտօնու
իսթիճվապ իյլէտիմ :

— Ճինաեէթինի իգրար իթտի՞ մի :

— Խա՛յր , հէր շէյի ինքեար կէլմէքտէ , վէ
հաթթա մատմուաղէլ տը Լաննիյի թանըմա-
տըղընը տախի իտտաա իյլէմէքտէ տիր :

— Լաքին պէն , մէզպուրէնին՝ անըն շէրիքէսի
օլտուղունու իտտաա իտէրիմ :

— Սապըրլը օլուն , ազի՛զէմ Էլէն , եարըն
պու խուսուստա էլիմիղտէ տէլիլի գափիմիզ
պուլունաճագ տըր :

— Եարը՞ն մը :

— Էվվէթ , չիւնքի Բիէր Բէտօնու՝ մատ-
մուաղէլ տը Լաննի վէ Մարիան Ժիլպէր իլէ
եիւզ պէ եիւզ կէթ իրէճէյիմ : — Պագալըմմէր :

դում, անլէքին մուվաճճէհէսինտէ տախի ին-
քեարա ճէոարէթ իտէճէ՞ք մի տիր :

— Պէն տախի օրատա հազըր պուլունաճա՞գ-
մըերմ :

— Սիզին վէ րօժէնին պուլունմանըզ հէր
հալտէ լապիւտ տիր :

— Էյ բէտէրի՞մ :

— Խա՛յր, բէտէրինիզ պուլունմաեաճագ տըր,
զիրա պիչարէնին պէյնի ալթիւսթ օլտուղուն-
տան , տէհչէթլի օլմասը միւհթէմէլ օլան մէղ-
քիւր մէնզարէտէ անըն հազըր պուլունմասը-
նը իսթէմէմ :

— Մուվաճճէհէ նէ՞րէտէ վուգու պուլաճագ
տըր :

— Պուրատա :

— Պուրատա՞ մը , — տէեու թէքըարլատը
կէնճ գըզ տէհչէթլէ . — Օ մէէլունէ գարը . . .
օ Ատրիէն տէնիլէն խապիսէ . . . թէքըար պու-
էվէ՞ մի կիրէճէք տիր . . . Ա՛հ , Ա՛րման , պու-
չէյի ֆիքրինիզտէն չըգարըն :

— Ազի՛ղէմ էլէն , սիզին նէֆրէթինիզին
հագդլը օլտուղունու պիլիրիմ , լաքին էվվէլ
պէ էվվէլ իշի տիւչիւնմէքլիկիմիզ լազըմ , տըր

Մատմուլաղէլ տը Շասլէն ճէվապ վիրմէեե-
րէք պաչընը էյտի , վէ միւտտաիի ումումի
մուլվինի տախի քէլամա տէվամ հաէրէք ,

— Բօժէ գօնագտա՞մը տըր , տէեու սիւալ
իթտի :

— Պիլմէմ :

— Գէնտիսի նա՞սըլ տըր :

— Նա՞նք օլաճադ . . . օ ալչադ գարըեր հէր վաղըթ տան դիեատէ սէվմէքտէ տիր , վէ նէ-
րէտէ պուլունտուղունու պլլմէտիկինտէն , ա-
րամագտա , վէ անըն ուղրունա ատէթա ադ-
լընը գաչըրմագտա տըր :

— Պու հալ , էլէն , էգէֆ օլունմաեա շայ-
եան տըր :

— Վագաա պէն տէ անըն հայինէ էսէֆ-իթ.
մէք իսթէեօրում ամմա , միւգթէտիրէ օլամա-
եօրում : Անըն Աարիէնէ օլան մուհապպէթի՝
քէնտիսինի թահգիր իթմէքլիկիմէ սէպէպ օ-
լուեօր :

— Ազի՛ղէմ էլէն , թօթէ սէնին գարտաչըն
տըր : Պունտան պէօյլէ տէ , իշին նէթիճէսինէ
պէքլէմէք իւզրէ չօգ պիր վագթընըզ գալ-
մամիշ տըր : — Եարըն վուգու պուլաճադ հալի
քէնտիսինէ խապէր վիրմէք իւզրէ , շիմտի թօ-
թէեէ պիր թէղքիրէ եազաճաղըմ :

Պինաէն ալէյհ Արման տը Լօթրիլ՝ պիր գաչ
սաթըրտան իպարէթ պիր թէգքիրէ եաղըպ ,
էլէնէ թէսլիմ իթտիքտէն սօնրա ,

— Կապրիէլ կէշիտինէ նազըր օլան պաղչէ
գարուսունուն անախթարըյլա մասումուաղէլ
տը Լանինին սապըգ տայիրէսինէ կէօթիւրէն
նէրտիվէն գարուսունուն անախթարընը պանսօ
վիրին , տէտի :

— Շիմտի վէրիրիմ :

— Իշինտէ հէնուզ պաղը հապլար օլան շիշէ-
յի տէ վէրին :

— Շիմտի կիտիպ իսթէտիկինիզ շէյլէրի կէ-

Թիրիւրիմ: — Լաքին սիզ շունու պանա սէօյ-
լէյին քի, մուվաճճէհէ հաճնկը օտատա վու-
գու պուլաճագ տըր:

— Վալիտէնիզին էօլմիշ օլտուղու օտատա
. . . Վագաա աղի՛ղէմ, պու մուամէլէ, եանի
ճինաեթի իճրա իթմիշ օլմալարընը չիւպհէ
իթտիկիմիզ քէստըն օլ ազիզ օտաեա կիրտիր-
մէքլիկիմիզ, սիզճէ մուգատտէս պիր մատտէ
խիլաֆընտա հարէքէթ կիպի զանն օլունմագ-
տա իսէ տէ, թէքրար սիզէ սէօյլէրիմքի, հա-
զըգաթը հալի մէյտանա չըգարմագ իւզրէ,
մութլագ սուրէթտէ պու եօլտա հարէքէթէ
մէճպուրուզ:

Կէնճ գըզ թէքրար պաշընը էյտի, վէ տի-
չարը չըգըպ, պիր գաչ տագըգա սօնրա,
նիշանլըսընըն իսթէտիկի իքի անախթարը վէ
շիշէյի կէթիրտի, վէ քէլամա աղաղ պիրլէ:

— Իշթէ իսթէտիքլէրինիզի կէթիրտիմ, տէ-
տի, վէ թէսլիմ իթմէսինտէ, Արման մէզպու-
րէնին անլընտան էօրէրէք:

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, իլէ՛նիմ, տէտի վէ
իլավէթէն, — իմտի եարըն պագընըզ քի ճէ-
սուր օլասընըզ, — տէեու պէեան իյլէտի:

— Էվվէթ, վատ իտէրիմքի, եարըն ճէսուր
օլաճաղլմ:

ԽԻԹԱՄԸ ՃԻԼՏԻ ԽԱՄԻՍ

— 141 —
— 141 —

— 141 —
— 141 —

— 141 —
— 141 —

— 141 —
— 141 —

— 141 —
— 141 —

— 141 —
— 141 —

— 141 —
— 141 —

— 141 —
— 141 —

— 141 —
— 141 —

— 141 —
— 141 —

— 141 —
— 141 —

— 141 —
— 141 —

— 141 —

ՃԵՆԱՊԸ ԱՇԳ

ՄԻԻԷԼԼԻՖ

ՔՍԱՎԻՅ ՏԸ ՄԴՆԹԵԲԵՆ

ՄԻԻԹԻՐՃԻՄ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

(ԹԵԷԼԻՖԻ ՄԵՆԵՍԻ 1881)

ՃԻԼՏԻ ՍԱՏԻՍ

ԹԱՊԻԱՆԵԻ ՄԷՃԱՌԻՍՅԻ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊԵՅՈՂԼՈՒ, ՇԻՇԼԻ ՊՕԴԱՂԸ, ՆՈՒՄԷՐՕ ԷՅ

—
1883

ՃԵՆԱՊԸ ԱՇԳ

ԳԸՍՄԸ ՍԱԼԻՍ

(Տէկա)

29

Իրօքսի կիւն, թամ սաաթ իւշտէ, ի քի ա-
րապա կէլիպ, Շաւլէն գօնաղը էօնիւնտէ տուր
տուլար:

Պու արապալարն պիրինտէն միւտտաիի ու-
մուսի մուսվինի, վէ տիկերինտէն Բիէր Բէտօն
իլէ Տանիէլ կէյեէ վէ պիր վէմուր էնտիլեր,
Թէք կէօզլիւ, պու էսնստէ գաքին վէ սօղուգ
գանյը կէօրիւնիւյօրտը: Մէրգ ումուն պիլէքլերի
քէլէքչէտէ օլուպ, Ֆադաթ քէլէքչէլէրի եէկ-
տիկերինէ լապթ իտէն զինճիր՝ խայլիճէ կէվ-
չէք օլոուղունտան, մէրգոգա սէրպէսթճէ ցօթ-
լարնը գըմլտաթապիլմէքտէ իտի:

Արապալարն տուրտուղու մագէլլ, կապրիէլ
կէչիտինտէ պաղչէ թարափը օլուպ, Ալման տը
Լօփրիլ՝ ճէպինտէն չըգարտըղը պիր ահաթթար

իլէ պաղչէ գաբուսունու աչտը : Տանիէլ՝ Բիւ-
րի իչէրի կիրտիրիպ, միւստաիի ումուսի մուա-
վինի տախի , գօնաղըն գարչըսընտա վագը
Սէնթ-Օնօրէ վարըչընտա պէքլէմէլէրինի արա-
պաճըլարա էմր իթտի , վէ սօնրա տախի Բիւէր
րէտօնա խիթապէն ,

— Կիճէլէյին պու գաբուստան իչէրի կիրմիչ
օլտուղունուզ խաթըրընըզ կէլիեօր մու , տէ-
եու սիւալ իթտի :

— Խա՛յր , էֆէ՛նտիմ , էօմրիւմտէ իլք տէֆա
օլարագ պու մահէլլտէ պուլունուեօրում :

— Բէ՛ք ալէա . . . — Հայտէյին շիմտի տէ
տիւչէսին օտասընա կիթմէք իւզրէ կէչմիչ օլ-
տուղունուզ եօլտան եթլրիւեէլիմ :

Պէօյլէ տիւեէրէք , Արման՝ թէք կէօղլիւնիւն
վէ իքի բօլիս մէմուրլարընըն էճնլէրինէ տիւչ-
տիւ , վէ սլաղչէտէն պիլմիրուր , նէրտիվէն գա-
բուսունա վասըլ օլտուղլարընտա , մէղքիւր
գաբուեու աչարագ , նէրտիվէնտէն եօգարը
չըգմաեա պաշլատըղընտա ,

— Պու գատէմէլէրտէն տախի չըգմըչսընըզ
տըր , տէյիլմի , տէտի :

Մէրգում , աախթէ Ստրիէնին օտաալ գար-
չըսընտա տուրուպ , ատըմլարընը աղըրլաթտը ,
վէ սէօղլիւնէ տէվամ իլէ ,

— Սիզ էվվէլա պու օտատան վէ սօնրա տա-
խի մատամ տը Շաալէնին եաթագ օտասըլլա
իրթիպաթը պուլունան թօալէթ օտասընտան
միրուր իթմիչ , վէ շիմտի թէքրար կէչէճէք
օլտուղունուզ էչիքտէն կէչմիչսինիլ տիր :

Աղևտտարի ումուժի վնասվելի , արգասըն-
տան ֆոսարօ կէթիրիտիկի հալտէ , մեղքիւր
լազըրտըլարը սէօյլէեէրէք , հէմ գաբուլարը
ալմագտա , վէ հէմ տախի եօլունա տէվամ
իթմէքտէ իտի :

Ֆոսարօ , մատամ տիւշէսիկն վէֆաթ իթմիշ
օլտուղու օտաեա կիրտիկինտէ , վալիտէլէրի-
նին սօն նէֆէսիկի թէսլիմ իթմիշ օլտուղու եա-
թաղըն պաշընտա էլէն իլէ Բօթէ տը Շասլէնի
աեագտա կէօրիւնճէ , տէհշէթլի պիր հէեէ-
ճան հիսս իյլէմէքտէն քէնտիլի մէնն իտէմէտի :

Օտքնըն բէնչիրէ գանատլարը գաթալը վէ
քէրտէլէրի չէքիվիշ օլուպ , պիր մասա իւղէ-
րինէ գօնուլմուշ օլան լամպանըն ըշըղըլա ,
տարմատաղըն պուլունան եաթագ կէօիլունիւ-
եօրտը :

Իշպու օտանըն պուլունտուղու հալ , ֆոսա-
րօնուն ճինաեէթի իճրա իթտիկի կիճէքի հա-
լինտէ օլուպ , պու աքալըգ մէրգում թէք
կէօլլիւնիւն զաթէն նէֆրէթամիգ օլան լէհ-
ճէսի , տահա դիեատէ մուճիպի տէհշէթ վէ
նէֆրէթ օլմուշ , վէ գարտաշ իլէ գըզգարըն-
տաշը պիրլիքտէ օրատա կէօրտիւկիւնտէ , վի-
ճուտինտէ պիր տիթրէմէ հոսուլէ կէլմիշ իտի
Մ . տը Լօթրիլ իսէ , մէրգումա խիթապէն ,

— Պու օտանը պիրլիեօրմուսունուշ , — էօլ-
տիւրտիւկիւնիւլ գատընըն նաշընտան պաշգա
էքսիք պիր չէյ եօգ տըր , տէտի :

— Էֆէնտիմ , պէնտէնիղէ պու վէնզարէյի
իրաեէ իթմէքտէ նէ՞ մանէա վար տըր , Էօմ-

րիւմտէ կէօրմէտիկիմ շէյլէրի նասը՛ թանըեա-
պիլիրիմ, տէեու մուգապէլէ իթտի Բիէր
Դալնօ :

Արման , Բիէրէ պիր շիշէ թագտիմ իտէրէք ,

— Իշպու շիշէ եէրինէ , այնի պունուն կիպի
Ֆագաթ տէրունինտէ զէհիրլի հապլար օլա-
րագ , տիկէր պիր շիշէ գօյմուշ օլտուղունու-
ղու տախի ճէրհ վէ թէքզիւ պ մի իտիեօրսու-
նուղ , տէտի :

Ֆօսարօ՝ աղա շաշըրմաեարագ ,

— Էվվէթ , ճէրհ վէ թէքզիպ իտիեօրում , վէ
տայիմա ճէրհ վէ թէքզիպ իտէճէկիմ : — Զաթը-
նըղ , ֆիքրինիղտէ պէեհնտիկինիղ եօլտա գա-
րարլար վիրէրէք , պէնտէնիզէ իսթէտիկինիղ
գատար սիւալլէր արղ իտէպիլիրսինիղ : — Ան-
լաեըլմա կէօրէ , պուրատա պիր ճինաեթ
վուգու պուլմուշ , վէ սիղ տախի օ ճինաեթին
ֆայիլինի էլտէ իթմիշ օլտուղունուղու զանն
իտիեօրսունուղ : — Հալ պու քի , էֆէ՛նտիմ ,
եանըլեօրսունուղ , վէ պէնի պիր տիկէրի իլէ
շաշըրեօրսունուղ : — Պունու ագտէմճէ սէօյ-
լէմիշ օլտուղում կիպի , թէքրար իտէրիմ , տէ-
եու ճէվապ վիրտի :

— Մարիան Ժիլպէրի իչէրի կիրտիրինիղ տէ-
եու էմր վիրտի միւտտաի ումումի մուալինի
Տանիէլէ :

Մէրգում զապթիեէ միւֆէթթիշի , զաեթթ
սօլկուն օլան վէ կիւճպէլա եիւրիւմէքոտ պու-
լունան մէզպուրէ իհթիեարէ գատընն գօլ-
թուղունա կիրէրէք , չիշէրի կիրտիրտի , թէք

կէօղիւ՝ Մարիանը տիգ գաթլէ թէտգիգ վէ
թէֆթիչ իտիպ, ֆագաթ ասլա էնտիչէ իզհար
իյլէմէտի :

Արման՝ Բիէրի կէօթէրէրէք :

— Մա՛րիան, պու ատէմի կէօրիւե՞օրմու
սունուզ, տէտի :

— Էվվէթ, էֆէ՛նտիմ :

— Կիճէլէյին գօնաղըն պաղչէսինէ կիրտի-
կինի միւշահէտէ իյլէտիկինիզ ատէմ պու օլ-
տուղունու թաստիգ իտիե՞օրմուսունուզ :

— Էֆէ՛նտիմ, կէօրտիւկիւմ ատէմ պու պօյ-
տա իտի, ֆագաթ հալ ու հարէքէթի վէ էլ
պիսէլէրի պունլար տէյիլ իտիլէր :

— Էլպիսէ՛ ինսանըն հալ ու հարէքէթինի թա՞
տիլ իտէր, վէ էլպիսէնին թէպտիլի տէ գա-
պիլ տիր : — Սիզ եիւզիւնէ տիգգաթ իտին :

— Պէնիմ կէօրտիւկիւմ ատէմին եիւզիւ պէօյ-
լէ տէյիլ իտի :

— Էմինմիսինիզ :

— Էմինիմ :

Ֆօսարօ՝ Արմանա տօղրու տէօնիւպ, վէ ֆի-
թուհաթ քեարանէ պիր սէտա իլէ :

— Նա՞օըլ, միւստաիի ումումի մուալլինի է-
ֆէնտի, իսքեաթ օլտունո՞ւզ մու, աէտի :

— Խա՛յր, հէնուզ իսքեաթ օլմատըմ, — Սիզ
կիտին, Մա՛րիան, սիզէ թէչէ քքիւր իտէրիմ :

Պատէհու Արման Տանիէլէ խ իթապ իտէրէք :

— Տիչարտա պէքլէմէքտէ օլան Գէլէֆաւէր
իչէրի կիրտիրին, տէեու էմր վիրտի :

Արման, տէլիգանլը քէլիմէսինի պիր սէտաի

մախսուս իլէ թէլէֆֆիւզ իտիպ , Բիէր Գարնօ
իսէ , զիեատէսիլէ մէրագտա գալարագ , Ֆի.ք-
րինտէն ,

— Տէլիգանլը մը . . . պու տէլիգանլը քիմ
օլապիլիր չ տէեու միւլահազա իթտի :

Պու արալըգ գաբու տըր աչըլըպ , Պլանչըն
իչէրի կիրտիկինի կէօղտիւկիւնտէ , թէք
կէօղլիւնիւն բէնկի սարարըպ , Ֆի.քրինտէն ,

— Վա՛յ , պո՛ւ մու իմիշ . . . իշթէ մուխաթա-
րա պունտա տըր , տէեու միւլահազա իթտի :

— Ատրիէ՛ն . . . տէտի Բօթէ եիւքսէք սէտա
իլէ , վէ մէզպուրէեէ տօղրու իլէրլէմէք իւզրէ
իքէն , Արման մէրգումու տուրտուրարագ ,

— Խաթըրնա կէթիր քի , մատտէ՛ վալիտէ-
նին ինթիգամընը ալմագ իւղէրլինէ տիր , տէ-
տի աղըր պիր սէտա իլէ :

Բօթէ կէօղլէրինի էյիպ , սիւքիւթ իթտի .
Պլանչ իսէ , լէհէսի ալթիւսթ , բէնկի սօլմուշ՝
վէ նէֆէսի քէսիլմիշ օլարագ , ա հէսթէ ահէս-
թէ իլէրլէմէքտէ օլուպ , կէօղլէրինի Բիէր Բէ-
տօնա տօղրու չէվիրմէեէ աւլա ճէսարէթ խտէ-
մէմէքտէ , վէ պաշտան աեաղա գատար տիթ-
րէմէքտէ իտի :

Պէօյլէճէ սախթէ Ատրիէն՝ օտանըն օրթասը-
նա գատար իլէրլէտիւքտէն սօնրա , թէվազու
խտիպ տուրտու : Մ. տը Լօթրիլ տախի Բիէր
Բէտօնուն եանընա եազլաշարագ , չէօյլէ սէօյ-
լէտի :

— Վագը օլան թէրթիպ վէ տօղաղըմա պիր
աղ էվվէլ տիւշտիւկիւնիւզ աշիքեարէն աւլա-

չըլտը : — Պիր տէլիգանը կէօրէճէ քսինից տէյի
տուրուքիէն , մատմուազէլին իշերի կիրմէսի
իւզէրինէ , բէնկինիզին սօրմաւը վէ հայրէթի-
նիգ՝ սիզի էլէ վիրտիւէր : Տիմէք օլուր քի ,
մատմուազէլ տը Լասնիյի թանըւօրսունուզ ,

Պօսարօ ումուզլարընը չէքմէսինտէ , Արման :

— Պու հայտէ , հագըգաթը հալի պէտան
իտէրէք , մասքէնիզի աշաղըեա ալմագ , վէ օն
սէնէտէն պէրու քէնտիսինէ իսքէնճէ վէ մէ-
շագգաթ չէքտիրէն Բիէր Բէտօնուն սիզ օ-
րու օլմատըղընըզը պիւտիրմէք , մատմուազէլ
այիտ տիր , տէտի :

Պօսարօ , Քիքրինտէն ,

— Պէնի էլէ վիրէն Պլանշ տրը . . . պէն քէն-
տիօնի աշգ ու մուհապպէթ ինտէ իզաճ իտի
եօրտըմ , օ տալի պէնիմ զայպըմը տիւշիւն-
միւշ տիւր , Պագալըմ գարշըմտա նէ՝ եօլտա
ճէվապ վիրէճէք տիր , տէյի միւլահազա իթտի :

— Մատմուազէլ , սիզ պու ատէմի թանըր-
մըսընըզ , տէտի միւտտաիի ումումի մուալինի :

— Էվվէթ , Էֆէնտիմ , թանըրըմ , տէեու ճէ-
վապ վիրտի կէնճ գըզ տիթրէեերէք :

— Իսմի Բիէր Բէտօն մու տուր :

— Քէնտիսինին պաշգա պիր իսմի օլտուղու-
նու պիւմէմ :

— Ինկիթէրրատաքի շէրիքի ճէյմի Սգութըն
սիւի գաստընտան սօնրա , սիզի գաեըրմագ-
լըղը տէրիւհտէ իտէն վէ սիզի Ֆրանսաեա կէ-
թիրէն պու ատէմ մի տիր :

— Էվվէթ , Էֆէնտիմ :

— Սիդէ պիր մատմուլագէլլիք մէմուրիեթի պուլմագ իւզրէ , միւխթէլիֆ իտարէխանէէք , տէ իսմինիզի գայտ իթտիրէն , վէ տիւնէս տը Շասլէնին , նէզտինտէ գապուլ օլունտուզունուզտա , քէնտինիզի տիւզէ սէվտիրմէքլիկի օիզէ իխթար իյլէեէն տէ պու ատէմմի տիր :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ , վէ վագաա պէն անըն հիւքմիւ ալէյհինտէ պուլունմագ իսթէեօրտըմ իսէ տէ , պէնճէ մէճհուլ օլան թասավվուրլա-րընա խըտմէթ իթմէզ իսէմ , պէնի էօլտիւրէ-ճէյինի թէհտիտ իթտիկինտէն , խասնախահ քէնտիսինէ պաշ էյմէեէ մէճպուր օլտում :

— Բէնտի հիւքմիւնիւ հագգընըզտա իթ-մաւ իյլէմէք մագսէտիյլէ , պիտտէֆաթ տա-խի կիճէլէյին գօնաղա կիրմիշ տիր , տէյիլ մի :

— Էվլէթ , էֆէնտիմ :

— Ֆագաթ նասը կիրէպիլմիշ օլտուզունու պիլի՛րմիսինիզ :

— Օրասընը պիլմէմ :

Բիէր Գարնօ , Պլանշըն պու սէօզլէրինի , հիտտէթ ու զազապընտան նաշի տիթրէեէրէք տինլէեօրտը : Մէզպուրէնին սօն սէօզլէրի , հիտտէթ ու զազապընը՝ թէսքինի նագապիլ պիր տէրէճէեէ կէթիւրտիքլէրինտէն , էօրֆ իլէ սախթէ Ստրիէն իւզէրինէ հիւճում իթտի , վէ հաթթա քէլէբչէլի եումուգլարընը տախի գալտըրտը : Պլանշ իսէ , պու արալըգ մէրգու-մուն հարաքեաթընտան քէնտիյի պագընմագ իւզրէ հիշ պիր թէշէպպիւստէ պուլունմաեւպլաքին Տանիէլ կէյեէ՝ գըզընըն գաթիլի օլան

— 9 —
խապիսին ումուղարրնտան թութարագ , շիտ-
տեթէ արգանա չէքտի :

Պլան՝ սէսի արթըգ տիթրէմէեերէք , շու-
վէճէ իլէ քէլամա տէվամ իլլէտի :

— Էվվէթ , Մ. տը Շասլէնի սէրպէսթ գըլ-
մագ իչին տիւշէսի էօլտիւրէն , վէ տահա սէ-
քիզ կիւն ագտէմ , պէնտէն թահըրէն պիր
ճէվապ իսթէեերէք , քէնտի գէվճէսի օլմագ-
լըղըմա մուվաֆֆադաթ իլլէտիկիմի տիւգէ
թահրիւրէն պիտիրմէ քիկի , վէ տիւգտէն ալա-
ճաղըմ՝ ճէվապնամէյի՝ Գումբանս սօգաղընտա-
քի սէյֆիէեէ կէօթիւրմէ քիկի պանա էմլիտէն
պու շախս տըր : Պու ատէմ , պէնի օրատա
պէքէեէճէքտի , լաքին համո օլոււն ճէֆապը
Ալլահաքի , պէնիմ եէրիմէ հիւքիւմէթ մէմուր-
լարընը օրանա կէօնտէրտի :

Պլան՝ իշպու մէնղարէտէ դուվվէթ վէ լճա-
դաթտան տիւշէրէք տիթրէտի , վէ էկէր թօփէ
տը Շասլէն գօլթուղլարընա տանանարագ ,
քէնտիսինէ եարտըմ իթմէսէ իտի , մէրգ ումէ-
նին եերէ տիւշմէսի տէ մուհադգագ իտի :

Յօսարօ՝ պէեան իթտիկիմիղ զադապնաք հա-
րէքէթինտէն սօնրա , քէսպի սիւքիւնէթ իտէ-
րէք , թէպէսսիւմէ Պլանշըն սէօղլէրիւնի տին-
լէմէքտէ , վէ թէպէսսիւմ իտէրքէն , ֆիք-
րինտէն ,

— Պիր քէրլէ սէրպէսթ օլուրսամ , նէ՛ եօլ-
տա ինթիգամ ալաճաղըմը պիլիրիմ , տէեու
միւլահադա իթմէքտէ իտի :

Տանիէլ կէյեէ Ատրիէն հագգընտա շէտի .

տէն իզհարը թէվէճճիւհէ պաշատը : Մ. տը
Լօժրիւ իսէ , շու վէճհ իլէ քէլամա տէվամ իյ-
լէտի .

— Բիէր րէտօն , վագը օլան իֆատէլէրի
իշիթտիկինիզ հալտէ , նէ՞ ճէվապ վիրէճէ քսի-
նիղ :

— Վիրէճէկիմ ճէվապը եալընըզ զաթը ալի-
նիզէ պէեան իթմէք իսթէրիմ , տէեու մու .
գապէլէ իթտի Բիէր Կարնօ :

— Եալընըզ պանա՞մը :

— Էվվէթ , եօգսա հիշ պիր իֆատէմ եօգ-
տըր :

— Սա՛ղընընըզ , Ա՛րման , տէտի մատմուա .
զէլ տը Շասլէն եիւքսէք սէտա իլէ :

— Աճապա նէ՞ տիեէճէք տիր , տէեու միւ-
լահազա իթտի Պլանշ ֆիքրինտէն էնտիշէ իլէ :

— Բէ՛ք ալէա . . . — տէտի Մ. տը Լօժրիւ
պիր աղ միւլահալատան սօնրա , — պու ատէմ
իլէ պէն պուրատա գալաճաղըմ , քեաֆֆէ-
նիզ տախի , պիր ճիւզի միւտտէթ իշին եանըն .
տաքի սալօնա չէքիլինիզ :

— Պէն , — տէեու մուգապէլէ իթտի էլէն՝
սախթէ Ատըրէնի իշարէթլէ կէօսթէրէքէք , —
քէնտի օտամա կիտիեօրում , Հէր նէ վագըթ
իսթէրսէնիզ , պէնի օրատան չաղըրընըզ :

Էլէն պու սէօղլէրի սէօլլէ յիպ տիշարը չըդ-
տը : Բօժէ՛ Պլանշ իլէ պիրլիքտէ իշար օլունան
սալօնա կիթտի , վէ Տանիէլ տախի րէֆիգիլլէ
պիրլիքտէ ճիւմլէսինին արգասընտան եիւրիւր-
քէն , Բիէր րէտօնու միւլահազա իտէրէք :

— Պագ շունա պիր քերրէ , օն սէնէտէն պէ-
րու պիշարէնին ճէպպարը իմիշ , տիմէքտէ իտի :

Մ. տը Լօժրիլ իլէ թէք կէօզլիւ եայլընը
գալտըգլարընտա , Սէզար ֆիքրինտէն ,

— Հէր հալտէ սէրպէսթ օլմագլըղըմ լազըմ
տըր : — Պիւլիւք ֆէնայլըգլարա պիւլիւք տէ-
վալար իզթիզա իտէր , տէեու միւլահազա իթ-
մէքտէ իտի :

Միւտտաիի ումուլմի մուավինի շու եօլտա
քէլամա աղազ իյլէտի :

— Լագըրտըլարըմըզը տինլէեէճէք քիմսէ
գալմատը : — իմտի , պիր թագըմ պօշ լաֆզ-
լարտան սարֆը նաղարլա , թէքմիլ հագըգա-
թը հալի պէեան իտին : — Էօլտիւրմիւշ օլտու-
ղունուղ պիշարէ գատընըն էվատըլարը մուվաճ-
ճէհէսինտէ իզրարտա պուլունմանըզ սիզճէ
մուճիպի տէհչէթ օլտուղունու անլաեօրում : —
Ֆագաթ շու հալտէ իհթիրազա արթըգ սէ-
պէպ գալմամըշ տըր : Ճինաեէթինիզի իզրար
իտէպիլիրսինիզ :

— Միւտտաիի ումուլմի մուավինի էֆէն-
տի , — տէտի Բիէր Գարնօ , — սիզին իլէ եա-
լընըզ գալմագլըղը իսթէմէքլիկիմ , տիւշէս տը
Շասլէնին էվատըլարընը՝ հիճապլարընտան նաշի
ուլթանտըրմագտան , վէ գարշըմտա պաշլարը-
նը էյմէքտէն գուրթարմագ իշին իտի :

— Պու եօլտա սէօզլէրտէն սագընըն , վէ
հիւքմիւ ատալէթի թալէպ իտէրէք , սիզէ
գարշը գըեամ իտէնլէրէ հագարէթ իթմէյին ,
տէտի Մ. տը Լօժրիլ ամիր պիր սէտա իլէ :

— Հաքին պիր աղտան անլեր պէնտէն աֆվ-
լըդ տիլէեհէճէքլէր տիր : — Արևտտաի ու-
մումի մուավինի էֆէնտի , սիղէ աչըդ տան աչը-
ղա պէեան իտէրիմքի , էվվէթ պէն պանա իս-
նատ իտիլէն ճինաեթի իճրա իթ տիմ :

— Ահ , ագըպէթ իգըար իթ տինիզ , տէտի
Արման սէվինճլէ :

— Էֆէնտիմ , պու գատար չարուգ սէվին-
մէյինիզ , տէեու պէեան իյլէտի Սէղար :

Պու էսնատէ , տիւշէսին օտասընա մէրպութ
օլան թօալէթ օտասընըն գաքուսու սէսսիղէ
արալըգ իտիլէրէք , եարը աչըմըշ օլան գա-
բու բէրտէսի արասընտան իլէնին պաշը միւշա-
հէտէ գըլընտը : Ֆագաթ նէ Արման վէ նէ
Ֆօսարօ մէրգումէյի կէօրէմէտիլէր :

— Մատամքի սիղ գապահաթըլը օլտուղու-
նուզու իգըար իտիեօրսունուզ , արթըգ պուն-
տան զիեատէ պէնիմ նէեէ իհթիեաճըմ վար
տըր , տէեու մուգապէլէ իթ տի միւտտաի ու-
մումի մուավինի :

— Հալպուքի պէնիմ շէրիքլէրիմի տէ պիլ-
մէքիկինիզ իգթիզա իտէր :

— Պէսպէլլի մատմուպէլ տը լասնիյի տի-
մէք իսթէեօրսունուզ , Ֆագաթ մէրգումէ սի-
ղէ , պիլմէեէրէք վէ իսթէմէեէրէք վէ եախօտ
ճէպը թահթընտա օլարագ շէրիքլէք իթմիշ
տիր , վէ ալագըլընըզը անրատըղընտա , սիզի
հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթմէսիյլէ , քէնտիյի սա-
լիհէ չըդ արմըշ տըր :

— Պէնիմ շէրիքլէրիմ իքի քիշի տիրէր , ան-

լաճօրմուսուկուզ, տէտի Սէզար իսթիհզա իլէ :

— Քիմէր տիրէր :

— Պիրի՝ պէնի էլէ վիրէն վէ սյու սուրէթ.
լէ ճէզասըզ գալաճաղընը զանն էյլէեէն գատըն
տըր վէ տիրէրի տախի . . .

— Քիմիսէ, սէօյլէյին օ ալլաղըն իսմինի :

— Տիւգ Հանրի տը Շասլէն տիր :

Էլէն, բէրտէնին արալըղընտա կիզլէնմիշ օլ-
մասըյլա, պու սէօղլէրի իշիտինճէ, քէմալ
տէհչէթինտէն նաչի պաղըրաճագ իքէն, կիւճ
պէլա քէնտիյի մէնն, վէ իքի էլլէրինի տախի,
հէեէճան վէ իզթիրապընտան տօլաեը թազեիգ
ալլըրնտա պուլունան գալպի իւզէրինէ վազ էյ-
լէտի :

Մ. տը Լօթրիլին բէնկի սարարըպ վէ Ֆօսա.
րօեա եագլաշարագ, հագըղլի օլմագտան զի-
եթտէ զահիրի օլան պիր էմնիեթի հալ իլէ :

— Տիւգ տը Շասլէն սիզին չէրիքինի՞զ մի
տիր . . . խա՛յր, խա՛յր, եալան սէօյլէեօրսու-
նուզ, տէտի :

— Սէօյլէտիկիմին իսպաթընը իրաեէ իտէ-
պիլիրիմ :

— Իսպաթընը՞ մը, տէեու թէքրարլատը միւտ-
տաիի ումումի մոլապինի քէսպի մփհզունիյ-
եէթ էյլէեէրէք :

— Էվվէթ, մատտի վէ ինքեարը նագապիլ
իսպաթ իրաեէսինէ հագըրըմ :

— Նէ՞ կիպի իսպաթ :

— Պու սէօյլէտիկիմ իսպաթ, մատմուտզէլ
տը Լասնիեէ, րօշ-սիւր-Լօար սէյֆիեէսինտէն

Մ. տը Շասլէն թարափընտան եազըլմըչ վէ իմ
զա իտիլմիշ պիր մէքթուպ տըր քի, իշպու
մէքթուպու մէրգումէնին օտասընտան ալմը
չըմ տըր : — Պու տէտիկիմ մէքթուպ օլ գա-
տար վաղիհ տիր քի, օգուեահագ օլուր իսէ-
նիզ, իհթիեար տիւգիւն վէ մատմուաղէլ տը
լաննինն շէրիքլիկինէ ասլա չիւպհէնիզ գալ-
մազ :

Էլէն՝ պու սէօզլէր իւզերինէ արթըգ թէ-
համիւլ իտէմէերէք, պուլունտուղու մահէլլի
թէրքլէ, օտաեա կիրտի, վէ եիւքսէք սէտա
իլէ :

— Հէք սէօյլէտիքլէրի եալան վէ իֆթիրա
տըր . . . Սո՛ւս իտին չու ալչաղը, վէ բէտէրի-
մէ հիւրմէթ իթմէսինի քէնտիսինէ էմը իյլէ-
յին, տէեու պաղըրտը :

— Մա՛տմուաղէլ, պէնի սուս իթսէնիզ պիլէ,
մէյտանտաքի մէքթուպու նէ՞ եաբաճագսը-
նըզ, տէեու մուգապէլէ իյլէտի ֆօսարօ :

— Սալթէ տիր օ մէքթուպ, պէն օնա ինան
մամ :

— Սա՛գընըն, մա՛տմուաղէլ, չիւնքի սիզին
ինանմամագլըղընըզ օլապիլիր քի տիւգ տը Շաս-
լէնին դայպընա սէպէպ օլսուն :

— Սրման , — տէտու քէլամա տէվամ իյլէտի
հէեհճանը շէտիտ իւզրէ էլէն , — պու ատէմին
պագըշընտան սիղէ եալան սէօյլէեհճէկինի գա-
թէն անլաեօրտըմ : Պինապէրին պու օտատան
եիրազլանմաեարագ , իտիլէն լագըրտըլարը
տինլէտիմ . . . Ս'հ , շիմտի անլաեօրում քի վա-
գը օլան չիւպհէմտէ հագգըմ վար իմիշ , —
իմտի , Ս'րման , քէնտիսինէ ինանմաեընըզ , զի-
րա պու ատէմ իշպու նէֆրէթէնկիզ մատտէեհ
տիւզ տը Շասլէն իսմինի գարըշտըրարագ ,
մուճիպի տէհշէթինիզ օլմաեա չալըշմագտա
տըր : Հալպու քի սէօյլէտիկի իսպաթըն էսէ-
րի պիլէ եօգ տուր :

— Բէք ալէա , պու տավա մահ քէմէճէ ըույ .
եէթ օլունսուն , — տէտի Ֆօսարօ տէհշէթլի
պիր սօղուգ գանլըլըզլա , — հէր նէ վագըլթ
իսթինթագըմ կէօրիւլիւր իսէ , զիճուտինի ին-
քեար կէլտիկինիզ մէքթուպու հաքիմլէրէ
թէսլիմ իտէրէք , օլ վագըլթ ճէվապ իթասընա
միւսարաաթ իյլէեհճէյիմ , իմտի , միւստաիի
ումումի մուսվինի էֆէնտի , Տանիէլ կէյեէյի
չըղըրըպ , պէնի պու տէֆա Սըհհիեհէ հապսխա-
նէսի եերինէ , Մաղաս զընտանընա կէօնտէրին :

Մ' տը Լօթրիլ պու արալըդ տիլսիզ կիպի
սիւքիւթ իւզրէ տուրմագտա օլուպ , ըէվիշի
հալինտէն էնտիշէ վէ իզթիրապը անլալըլ .
եօրտը :

կէնճ գըզ՝ նիշանըսընա խիթապէն ,

— Ա՛րման , սուս տուր Եւթորսունուզ . . . ֆա-
գաթ նէ՞ եէ պէքէեօրսունուզ : Էմր իտինիզ քի
շու ալչաղը կէօթիւրսիւնլէր : Կէօրմէեօրմու-
սունուզ քի , սիզին իլէ էյլէնիեօր , տէտի :

— Մա՛տմուաղէլ , քէնտի էօմրիւմիւ միւտա-
ֆաա իտիեօրում , — տէեու մուգապէլէ իթտի
թէք կէօղլիւ , — եա՛ ճինաեէթ վադը օլմամը
տըր , վէ եախօտ էկէր ճինաեէթ վադը օլմուշ
իսէ , մէյտանտա իւշ ճանի վար տըր : Իմտի
էկէր գաթըլիեահա չըգաճագ օլուր իսէմ , եա-
լընըզ չըգ վագ իսթէմէմ :

— Քաթըլկեա՞հ մր . . . — տէեու թէքրար .
լատը մատմուաղէլ տը Շապէն , վիճուտա պիր
տիթըէմէ հիսս իլէ օաբսըլարագ . . . գա-
թըլկեահտան պահս իտիեօր , — Ա՛րման , սէ՛յ-
լէյին քի սուս օլսուն , վէ էմր իտին քի . քէն-
տիսինի կէօթիւրսիւնլէր :

Միւտտաիի ումումի մուալլինի չանըն իրի-
նէ տօղրու իլէրլէմէսինտէ ,

— Նէ՞ եաբըեօրսունուզ , էֆէ՛նտի , տէեու
սիւալ իթտի Ֆօսարօ :

— Սիզի մէմուրլարա թէսլիմ իտէճէյիֆ :

— Սա՛ղընըզ , զիրա պու հարէքէթինիզ
տիւգիւ իտամ մահէլլինէ կէօնտէրմէք , վէ էվ-
լաթլարընըն թաշըտըգլարը իսմի նամուսուզ
գըլմագ թըր :

Արման տուրուպ , գապա պիր սէտա իլէ ,

— Սէյլէտիկինիզ մէքթուսուն վիճուտու-
նու իսպաթ իտինիզ , տէտի :

— Կէօթերտիկիմ հալտէ , երբ ժմաեաճաղը-
նըդա տայիր նամուսունուզ իւզէրինէ սէօզ վէ-
րի՞միսինիզ :

— Էվվէթ , սէօզ վէրիւրիմ :

— Իմաի , էմի պուեուրուն քի , պիլէքլէրիմ-
տէքի քէլէբչէլէրի չըգարսընլար : Օ հալտէ մէք-
թուպու կէօրէպիլիւրսինիզ :

Մ. տը Լօժրիլ Տանիէլի չըղըրարագ ,

— Պու ատէմին քէլէբչէլէրինի չըգարըն ,
տէտի :

Տանիէլ հայրէթլէ միւտտաիի ումումի մուա-
վինինէ պագմասընտա , Արման ,

— Սիզէ էմի խիեօրում , իթաաթ խտինիզ ,
տէեու պէեան իյլէտի :

Տանիէլ , իչպու էմրէ մուխալիֆէթ իտէմէ-
տիկինտէն , չիզտանը իչինտէն քիւչիւք պիր
անախթար ալարագ , քէլէբչէլէրին քիլիտինի
աշտը , Պատէհու Արման ,

— Արթըգ սիզ կիտին , տէեու պէեան իյլէ-
տի Տանիէլէ :

Զապլիեէ միւֆէթթիչի վուգուի հալտէն
հիչ պիր շէյ անլաեամաեըպ , մահզուն պիր
հալիլէ տիշարըեա չըգտը , վէ գաբու արգա-
սընտան գաբանտըգտան սօնրա , Մ. տը Լօժրիլ
ճէպինտէն պիր ըէվօլվըր չըգարըպ , շու վէճհ
իլէ քէլամա տէվամ իթտի :

— Թազիիզ վէ եախօտ ֆիրար եօլունտա
պիր թէչէպպիւսէ գըեաւ իտէր իսէնիզ , պիւ-
միշ օլուն քի շու ըէվօլվըր իլէ սիզի թէլէֆ ի-
տէրիմ :

թէք կէօղիւ ումըզլարընը չէքէրէք,
— Գօրգ մանընըզ, պէնիմ, նէ սիգի էօլտիւր,
մէեէ վէ նէ տախի ֆիրար իթմէեէ հիշ չկիր
արզում եօգ տուր, տէտի:

— Իսպաթընըզը կէօսթէրին պագալըմ:
Ֆօսարօ բարտըսիւսիւնիւ չըգարըպ, պու-
նուն գատիֆէ պօղաղը տիքիշինի չէօղտիւ, վէ
իշինտէն պիր մէքթուպ չըգարըպ աչտըգտան
սօնրա, Արմանա թագտիմ իլլէտի, վէ քէլա-
մա պիլիպթիտար:

— Մ. տը Շասլէնին եազըսը, վէ անըն իմգա-
սը մը տըր, տէեու սիւպ իթտի:

— Էվվէթ, տէեու ճէվապ վիրտի Արման:

— Շիմտի տինլէյինիզքի, տիւգ քէնտի մա-
շուգէսի մատմուաղէլ Ատրիէն տը Լասնիեէ նէ
եազմըշ տըր:

Պասէհու եիւքսէք սէսլէ աթիտէքի մէք-
թուպու օգուտու:

Բօչ-սիւք-Լուար, ճուսաա ագչամը

Պէնիմ զանէթ սէվկիւլիւմ,

Գալպիմի բարէ բարչա իտէկէլէն պիր մուհարէ-
պէեէ տէվամ իթմէք իշին գուվլէթիմ թիւքէնմիշ
տիր Սրթըգ պու մուհարէպէեէ գարչը տուրամամ, վէ
մաղլուպ օլտուղումու պիւա թէրէտտիւտ պէեանէ
միւսարաաթ իլլէրիմ: — Սիդ հէր նէ իսթէրօհիւզ, պէն
տախի անը իսթէրիմ, վէ տայիմա իսթէեէճէյիմ: —
Յիքրինիզի իհաթա իթմիշ օլան գըսգանճըգ տուլղու-
սու, նէ գատար մէճնունանէ վէ զալիմանէ օլսա,
պիւա թէէսսիւֆ պէն պիդէ մուվաֆֆագաթ իթմէեէ
հազըբըմ, զիրա սիգի սէվմէքտէ օլան պիսուշ վէ պի
կիւնահ պիր մախլուգու ֆէտա իթմէքլիկին, չայեանը

Թէօմէթ պիր հարէքէթ օլտուղունու անլամագատա-
երմ, վէ լաքին պէնիմ մուվաֆֆագաթ իթմէքրիկիմ,
սիգի մէսուտ գըլմագ իչին տիր, սիգի քի, պէնիմ եւ-
կեանէ վէ սօն սէվկիւլիւմսիւնիւղ:

Պինաէն ալէյի, միեանէմիգտէ մէվճուտ օլան խէ-
եալի մաճիի օրթատան պիւսպիւթիւն գալտըրընը,
— Պէն էծարիւմիւն պաղընէսինի, սիղին իչին սաա-
տէթի գաթիեէ իսթիհսալինէ ֆէտա վէ հար իթմէք
իսթէրիմ:

Արզունուզ պիւա թէէխիր իճրա օլունսուն, զէ
շապէն գօնաղընտա, գապիէն եէկտիկէրինէ մէրպութ
իքի գալպտէն մաստա պիր չէյ գալմասըն:

Պիւթիւն գալպի իլէ ֆէտաքեարընը,

ՀԱՆՐԻ ՏԸ ՇԱՍԼԷՆ

Թէք կէօղիւ, իչպու մէքթուպու թէքմիլ
իթտիքտէն սօնրա,

— Նաճըլ, պունտու անլաչըլմաեաճագ պիր
չէյ վաճ մը տըր, տէեու սիւալ իթտի:

Մ. տը Լօժրիլ իլէ Լիէն, տիթրէմէքտէ վէ
տէհչէթէ կիրիֆթար օլմուչ օլտուգլարը հալ-
տէ, ալա գաթթ իթմէեէրէք, մէքթուպը
մէգքիւրու սօն քէլիմէսինէ գատար տինիւ-
տիլէր:

Պիրտէն պիրէ կէնճ գըղ մէյեուսիեէթ վէ
եիւքսէք սէտա իլէ,

— Մհ, պու բէք տէհչէթիլ չէյ տիր, —
տէտի. — Վալիտէմին ինթիգամինը ալաերմ
տէրքէն, աղ գալըն քի բէտէրիմի գաթըլկեա-
հա կէօնտէրէճէքտիմ: — Մրման, պրագալըմ
Ալլահ աճը մուհաքէմէ իթսին, սէն զնա աֆի

էթ : Պիչարէնին ագլընա խիֆֆէթ կէլմիշ օլ-
տուղունտան , եօլունու շաշմըշ , վէ ճինաեթ
թարիդինէ սաբմըշ տըր . . . Պու հալտէ բէտէ-
րիմի՝ գաթիլէր սըրասընտա վէ պու խապիսին
եանընտա օթուրթմագ ասլա ճայիդ տէյիլ տիր ,
եօգսա , պէնիմ տախի ագլըմը զայպ իտէրէք ,
նիհաեթ թէսլիմի բուհ իտէճէյիմ տէրքեար
տըր :

— Էլէ՛ն , ազի՛ղէմ էլէն , բէճա իտէրիմ հէ-
եէճանընղը թէսքին իտին :

— Պու ատէմին հագղը վար իմիշ , — տէեու
պէեան իյլէտի մատմուաղէլ տը Շասլէն , — էվ-
վէթ , հիշ պիր ճինաեթ վուգու պուլմամըշ
տըր , վէ պիր թագըմ եանլըշ վէ դայրը սահիհ
ահվալ , քէնտիսինի իթ համ իթտիրմէքտէ պու-
լունմուշար իսէ տէ , քէնտիսի պիսուշ տուր :
— Իմտի էմը իտին քի կիթսին վէ իսիմճէ նա-
մուսումուղա խալէլ կէլմէսին :

Մ. տը Լօժրիլ տիթրէեէրէք , վէ նիշանլըսը-
նըն էլլէրինտէն թութարագ , հէման անլա-
շըլմաղ պիր սէտա իլէ ,

— Էլէ՛ն , պէնտէն նէ՞ իսթէեօրսունուզ ,
տէեու սիւալ իթտի :

— Բէտէրիմի գաթլլկեահա չըգարմագլլըր
թէհտիտ իտէն պու ատէմին հուրրիեթթինի
թալէպ իտիեօրում :

— Լաքին վաղիֆէմի նէ՞ եաբալըմ . — Պէն
հաքիմիմ , վէ միւթթէհիմէր հէր քիմէր օլ-
սալար , վէ հէր նէրէտէ պուլունսալար , քէն-
տիլէրինի բէնչէի գանունա չարմագ վա-

դիֆէսիյլէ միւքէլլէֆ պուլունմադտաեւմ ,

— Բէտէրիմ հազգընտա տախի՞ մի պու եօլ-
տա մուամէլէ իտէճէքսինիզ ,

— Գանունըն էմրի հէր նէ իսէ , հէր խու-
սուստա անը իճրա իթմէկէ մէճպուրում ,

— Նէ՞ լաղըմ գանունըն էմրի . . . — Խա՛յր ,
խա՛յր , սիզ պու եօլտա մուամէլէտէ ասլա պու-
լունմաեաճազսընըզ , լիվլէթ , սիզքի պէնի
սէվէրսինիզ , համիլ օլտուղում իսմէ լէքէ արըզ
օլմասընտան սազընաճազսընըզ ,

— Ֆագաթ սիզ օ իոմի թէրքլէ , եագընտա
պէնիմ իսմիմէ թէսմիեէ օլունաճազսընըզ ,

— Բէտէրիմի տէրտէսթլէ մահքիւմ գըլտըր-
տըգտան սօնրա , սիզին ղէվճէնի՞զ մի օլաճա-
ղըմ . . . ա՛հ , ա՛սլա , ա՛սլա ,

— Հալպուքի հազգընտա կէօզ եաշլարը
տէօքմէքտէ օլտուղումուզ վալիտէնիզին թէ-
լէֆինի գարարլաշտըրըպ էմր իտէն՝ բէտէրի-
նիզ օլտուղու հալտէ , նա՞սըլ մէրհամէթէ շայ-
եան վէ միւսթահազգ օլապիլիր ,

— Սո՛ւս օլուն , սո՛ւս օլուն . . . աճապա վա-
լիտէմ թէքրար տիւնեաեա կէլսէ իտի , քէնտի-
սինէ աֆվ իթմէեէճէ՞ք մի իտի : Ա՛րման , բէճա
իտէրիմ սիղէ , բէտէրիմի գուրթարընըզ , մէր-
համէթ իտինիզ քէնտիսինէ . . . մէրհամէթ
իտինիզ պանա . . . տիզ իւզէրինէ կէլէրէք ,
սիղէ բէճա իտիեօրում , պու նիեազըմը բէտտ
իթմէյինիզ ,

Ֆիլվադը կէնճ դըզ , նիշանլըսը հուզուրուն-
տա տիզ չէօքիւպ , անըն իքի էլլէրինի քէնտի

կէծքօրնտէ սրգմագտա իտի : Արման անաղա
գալգըպ :

— Սիղ պէնիմ գալսիմի բարա բարչա իտի-
եօրծունուղ , — անտի : — Սիղ տախի պիլիրսի-
նիղ քի , պու ալէմոնէ քէնիմ է՛ն զիեատէ սէվ-
կիւլիւմ օիղսինիղ : Հալպուքի էկէր զամիրիմէ
զարչը հաղէքէթ տէ պուլունուր իսէմ , սիղէ
լաթըգ օլանամ :

— Էկէրչի զամիրինիղ պէնի էօլտիւրմէ քլիկի
սիղէ էմր իտիեօր իսէ , է՛օլտիւրինիւղ պէնի
չիւնքի եէմին իտէրէք սիղէ սէօլլէրիւմքի , բէ-
տէրիւմն ախղ ձէ կիրթիթ օլունամաղ իւզէրինէ
զաթէն պէն եանչանամանաղլմ :

Միւտտաիի ումոււմի մուալինի մէյեուսանէ
պիր հարէքէթլէ պաչընը աչաղընա էյտի :

Իչպու գընա ֆագաթ միւէստիր մէնգարէ
հէնկեամընտն , Յէզար տը ֆօսարօ քեամիլէն
վաղիֆէսիղ վէ ֆիւթուրսուղ կիպի տուրմադ-
տա իքէն , Արմանըն քէսպի զաաֆ իթտիկինի
կէօրտիւկիւնտէ , Էլէնէ խիթապէն ,

— Իշթէ մէքթուպ , մա՛տմուաղէլ . . . — Մ.
տը Լօթրիլ սիզի սէվմէքտէ օլտուլու թագ-
աիրտէ , Մ. տը Շասլէնի գուրթարանագ տըր ,
տէեու պէնեան իլլէտի :

Էլէն՝ մէքթուպը մէզպուրու ալմագ իւզրէ
պիր հարէքէթ իճրասընա պիլէ ճէսարէթ իտէ-
մէտի : Մէզպուրէնի կէօլլէրինտէ էնտիչէ
ալէամէթի միւչահէտէ օլունուպ :

— Ա՛րման . . . Ա՛րման . . . „ Էօլլէեէպիլ-
տի :

Արման պաշտը գալորորդս , վէ եանադլա-
րընտան աշաղըեա իրի տանելի կէօզ եաշարը
ագտորը հալտէ , պիլտէն պիրէ Ծօսարօեա
շէօյլէ խիթապ իթաի :

— Էկէր սիզի սերպէսթ սալը վերիլսէմ , նէ
եաբաճագորնը :

— Բարիսի թէրք իտիս կիտէճէ յիմ :

— Յագաթ բօլիսին թանթը նէզարէթինտէ
օլտուղունուղու պիլմէզ տէ յիլսինիզ :

— Նիմ շէհրի պանա մահէլլի իգամէթ թախ-
սիս օլունմուշ իտի , օ շէհրէ կիտէճէ յիմ :

— Հալպու քի սիզ քիւրէք գաշիլընը զլտու-
ղունուղ իշին , սիզի տէրտէսթ իտէճէք Թիրլէր :

— Էօյլէ իտէ նէ՝ եաբմպընըմ :

— Ավերթգաեա կիթմէք իւզրէ պու ագշամ
սիզէ պիր բասթօրթ իլէ օն պին Փրանգ վերի-
լէճէք տիր :

— Նէ՝ ըէտէ :

— Հավը մէվգիֆի գահվէխանէսինտէ :

— Իշպու բասթօրթ իլէ բարպեը քիմ վիրէ-
ճէք տիր :

— Պէն , լաքին շուքաեը ունութմաեըն քի ,
Բարլաէ ավտէթ իտէրսէնիզ , վա՛յ հաթինիզէ :

— Խա՛յր , ապա ավտէթ իթմէեէճէ յիմէ
սէօզ վերիլիմ :

Օլ վագըլթ Էլէն , մալիւմ օլան մէթուպու
շէտիտէն ալտը , վէ Մ. տը Էօթրիլ իտէ , շու
Էօլաա քէլամա տէվամ իլլէտի :

— Պու ագշամ , ոսաթ եէտիտէ իշար օլուզ
նան մահէլլտէ պուլունաճաղըմ :

— Բէ՛ք իյի , էֆէ՛նտիմ , պէնտինիզ տէ օրա-
հա կէլիրիմ :

— Պու հալտէ արթըգ կիտէպիլիրոինիզ :

— Նէ՞ թարաֆտան տիշարը չըգապիլիրիմ :

— Կիրտիկինիզ թարաֆտան : Եօլու պիլմէզ
տէ յիլսինիզ ա՛ :

— Անախթարլար նէ՛րէտէ տիրէր :

— Անախթարլարա լիւղումունուզ եօգ տուր ,
չիւնքի գաթուլար աշըգ տըրլար :

Պօսարօ տէրհալ տիշարը չըգտը , վէ էլէն
նիշանլըօըյա եայլընըզ գալտըղընտա ,

— Ա՛րման . . . Ա՛րման , պէն նէ՛ գատար
պէտպախթ պիր գըզըմ . . . լաքին սիզի սէվտի-
կիմ իչին տէ պիր տէրէճէ պախթիեար օլտու-
ղումու ինքեար իտէմէմ : — Իմտի օ տէհէթ-
լի էսրար պիղիմ արամլըտա մահվ վէ զայիլ
օլաճագ տըր , չիւնքի անըն իսպաթը եէկեա-
նէսի պէրթարաֆ օլմուշ տուր , տէյիլմի :

Պատէհու կէնճ գըզ յամպահա եագլաշա-
րագ , մէթուսը մէզքիւրու թէքմիլէն եա-
գըպ քիւլ իթտի :

Արման պիր ա՛հը տէրուն իտիպ , եաշարմըշ
օլան կէօղլէրինի սիլտի , վէ չանըն իրինէ տօղ-
լու իլէրլէյիպ , մէզքիւր իրի չէքմէսինտէ ,

— Նի՛չին չանը չալըեօրսունուզ , տէեու սիւ-
ալ իթտի մատմուազէլ տը Շապէն :

— Հարէքէթի վագըամը ալէնէն պէեան վէ
Ատրիէն տը լասնինին գապահաթսըղ օլտու-
ղունու իլան իթմէք իչին , ճիւմէսինի իչէրի
չըղըրմագ իւզրէ չալըեօրում :

էլէն՝ պաշտան տեսողա գատար տիթրէեհէրէք :

— Օ ալջաղը գապահաթսը՞ մը չըգարահագ-
սընըզ, աէտի :

— Նէ՞ չարէ, զաթէն իշպու տէհչէթթէ էս-
րարըն պիգիմ արամըղտա գալմասընը սիլ պէ-
եան իթտինիշ : — Պինապէրին Բօթէ պիլէ, բէ-
տէրինին ճինաեթինտէն խապէրտար օլմա-
մալը տըր :

— Հալպու քի էկէր գարտաշըմ, պունտան
պէօյէ օ գըզըն պիսուչուղունա գալիէն իս-
քեաթ օլուրսա, անը հէր վագըթտան զիեատէ
սէվէճէք տիր :

— Պէն ինսանլարըն ատալէթինէ վէքեալէթ
խտիեօրտըմ, օնտա սուի հարէքէթտէ պո-
լունտում, լաքին պագալըմ պունտան սօնրա
ճէնապը Ալլահըն ասալէթի նէ՞ կէօսթէրի . . .

— Աղիգէմ էլէն, իքիմիզ տախի պիր խէթա
իշէտիք, վէ իշիտիկիմիզ խէթանըն ճէզասը
իշթէ շիմտիտէն եիւզ կէօսթէքմէեէ պաշլատը :
Պոլ էսնատէ օտանըն գաբուսու աշըլըպ,
Բօթէ իլէ սախթէ Ատրիէն, արգալարընտան
Տանիէլ կէյեէ իլէ մէրգումուն բէֆիգի կէյ-
տիքէրի հալտէ, իշէրի կիրտիլէր, վէ Արման
աը Լօթրիլ իլէ էլէնի եալընըզ պուլտուզ լարըն-
տա, հայրէթտէ գալտըլար : Տէրհալ Բօթէ՝
քէլամա աղազ պիրլէ :

— Ահապա նէ՞ վագը օլտու, Քիէր Բէտօն
նէրէտէ տիր, տէեու սիւալ իթտի :

— Քիէր Քէտօն սէրպէսթ տիր, տէեու ճէ-
վապ վիրաթ միւստաթի ումումի մուավինի :

— Սէրպէ՛նթ մի տիր, տէեռու թէքրարլատը,
լար այնի վագըթտա բօժէ, Պլանշ վէ Տանիէլ
Կէյեէ, եէկտիկէրինտէն ֆարգլը հէեէճան
ալէամէթլէրի վէ սէտալարը իլէ :

— Զաթէն պուրատան տա կիթմիշ տիր, տէ-
եռու տէվամ իյլէտի Արման :

— Տիմէք տիր քի, քէնտիյի սալիհէ չըգար-
մագլըղա մուվաֆֆագ օլտու, տէտի էլէնին
գարտաշը :

— Տէյիլ եալընըզ քէնտիյի սալիհէ չըգար-
տը, հաթթա հիշ պիր ճինաեթ իճրա օլուն-
մամըշ օլտուղունու տախի իսպաթ իթտի :

— Իհթիմալի եօգ տուր, տէտի Տանիէլ՝ իշի-
տիլէպիլէճէք տէրէճէտէ եիւքսէք պիր սէտա
իլէ :

Մ. տը Լօժրիլ սէրթ պիր պագըչա Տանիէլէ
աթֆը նազար իյլէտիկինտէն, մէրգում զապ-
թիեէ միւֆէթթիշի՝ մէյեուսիեթի ազիմէ վէ
տէրունէն հիտտէթ իլէ պաշընը էյտի, վէ Ար-
ման տը Լօժրիլին՝

— Էֆէնտիլէր, արթըզ կիտէպիլիրսինիզ,
տիմէսի իւզէրինէ, զապթիեէ մէմուրլարը
պաշլարընը էյիպ տիշարը չըգտլլար :

Տանիէլ՝ պու արա ֆիքրինտէն,

— Սէրպէ՛նթ . . . օ խապիս պու տէֆա տա-
խի եագասընը էլիմտէն գուրթարմաեա մու-
վաֆֆագ օլտու, ֆագաթ շիմտի չուրաեը ան-
լամագ լազըմ տըր քի, շու Ատրիէն տը Լասնի
վէ Ժէնըվիէվ տը Լէյնէն քի՛մ օլուեօրլար քի,
իքիսի տախի մէրգումու թանըեօրլար, տէտի :

Ձապթի եւէ մէմուրլարընըն կիթմէսինտէն սօն-
րաւ, գաբու գաբանընճա, րօժէ երւքսէք սէ-
տա իլէ,

— Տիմէք սահիհէն Բիէր րէտօն, սիզէ, քէն-
տիսի վէ տիկէր պիրի իւղէրինտէ հասըլ օլան
շիւպհէլէրին ասլու էսասը օլմատըղընը իօպաթ
իյլէտի, տէտի:

— Էվվէթ, գա'րընտաշըմ, պանա պէեան
իտիլէն աղվիեաթ եանլըշ իմիշ, տէեու մու-
գապէլէ իթտի էլէն, պիր տէրէճէ ճահտ իպ-
րաղ իտէրէք,

— Ա'հ, գը'ղգարընտաշըմ, պու սէօղլէրին
պանա ատէթա հաեաթ պախշ իտիեօրլար, տէ-
եու տէվամ իյլէտի տէլիգանլը, վէ պատէհու
Պլանշա խիթապէն, շէօյլէ սէօյլէտի. — Ատ-
րի'էն, սէվկիւլիւ նիշանլըմ, պունտան պէօյլէ
անլընըղ աշըգ կէղէպիլիրսինիզ, — Սիզ տա-
խի պիլիրսինիզ քի, պէն սիզին հագգընըղտա
ասլա շիւպհէ իթմէմիշիմ տիր, վէ պու էիւնքի
կիւն իսէ, նասըլքի սէօյլէտիմ, անլընըղ աշըգ
օլարադ. ֆամիլեամըղա տախիլ օլապիլիրսինիզ:

— Ֆամիլեամըղա՞ մը . . . — տէտի մատմուա-
ղէլ տը Շասլէն հիտտէթլէ:

— Էլէ'ն . . . էլէ'ն . . . տէեու մուգապէլէ իթ-
տի Մ. տը Լօժրիլ, մէզպուրէնին քէլամընը քէ.
սէրէք:

— Դը'ղգարընտաշըմ, մատմուաղէլ տը Լաս-
նիյի իթապ իտէճէք պաշգա պիր սէպէպինիզ
վա'ր մը տըր: — Վազը օլան աղվիեաթնն եան-
լըշ օլտուղունու, վէ ճինաեթ վուգու պուլ-

մամը խոտեղինք, վէ պինապէրին քիմսէնին
գապահաթըռ տախի պուլունչմատըղընը, պիր
աղ էվլէլ սիզ պէեան իթմէտինի՞զ մի, տէեու
սիւալ իթտի Բօժէ :

— Սահիհ տիր, — տէաթ կէնճ քըզ քէնտինի
կիւնպէլա զապթ իտէրէք, — պէն սէօյլէտիմ,
ֆագաթ . . .

Էլէնին հէման տիհանընտան չըգմագ իւղրէ
պուլունան սէօղէր, Արմանըն տմիրճէ պաղըշը
իւզէրինէ մէնն օլունտու :

Պատէհու Պլանշ ճալիպ վէ միւհսիր պիր
սուրէթտէ :

— Աֆիլ իտէրսինիզ, մի'ւսիւ տը Շասլէն, պէ-
նիմ պուրատա արթըզ պիր իշիմ գալմատըղըն-
տան, միւսապտէնիզլէ մուֆարագաթ իյլէրիմ,
տէտի :

— Ա'հ, գը'ղգարընտաշըմ, պու քէք հագգ-
սըզ ատավէթ տիր . . . պէն սէնի պու գատար
զալիմանէ պիլմէեօրտըմ, տէեու պէեան իյլէ-
տի Բօժէ :

— Հագգընըզ վար տըր, խէթա իթմիշ օլ-
տուղումու անլաեօրում, տէտի մատմուաղէլ
տը Շասլէն :

Պատէհու սախթէ Ատրիէնէ եագլաշըպ, շէօյ-
լէ տէվամ իթտի :

— Գիմսէ հագգընտա շիւպհէ ճալիզ օլմա-
տըղընը թէքրար իյլէրիմ :

Վէ եալընըզ Պլանշըն իշիտէպիլէճէկի տէրէ-
ճէտէ եավաշ պիր սէտա իլէ տախի :

— Լաքին եէմին իտէլիմքի, սիզ ասլա :

Շատէն իսմինի թաշըեամաեաճագսընըզ, տէ-
եռու իլավէ իյլէտի :

Բիէր Գարնօնուն գըզը՝ մէյտան օգուրճա-
սընա պիր թէպէսսիւմ իլէ թէվազու իթտի,
վէ սօնրա միւտտաիի ումուժի մուալինինէ խի-
թապէն շէօյլէ սէօյլէտի :

— Մ'տը Լօժրիլ, միւսթագպէլտէ օ ալչագ
վէ խապիս հէրիֆտէն գօրգաճագ հիչ պիր սէ-
պէպիմ գալմատըզընը մէմուլ իտէ՛րմիսինիզ :

— Մ'ա'տմուազէլ, զաթէն պիր տախի օ ա-
տէմի կէօրմէեէճէքսինիզ, չիւնքի եարըն օ
Ֆրանսատան հարէքէթ իտէճէք տիր, տէեռու
ճէվապ վիրտի Արման :

— Ալլահ սէսինիպի իշիթսին . . . — հօ՛ճա
գալըն, էֆէ՛նտիլէր . . . — Մ'ա'տմուազէլ, սի-
զին տախի պէնտէնիզ օլտուղումու պէեան իլէ
մուֆարագաթ իյլէրիմ :

— Ատրի՛էն, սիզէ ըիֆագաթ իթմէք իս-
թէրիմ, տէտի շէտիտէն րօժէ, վէ կէնճ գըզ
իլէ պիրիքտէ տիշարը չըգտը :

Արման իլէ էլէն մանէալը պիր սուրէթտէ
եէկտիկէրինէ պագտըլար :

Պօսարօ՝ հէր թարաֆը աչըգ պուլտուղուն տան , պիր գաչ տագըգա զարֆընտա պաղչէ գարուսունա վասըլ օլտու Պու ատէմտէ ֆէնա լըգ րուհու քեամիլէն մէրքիւզ օլուպ , պիր սանիյեէ պիլէ սօղուգ գանլըլընը թէրք իթ մէմիշ վէ հաթթա ֆիքրինին ալթիւսթ օլմա սընտան պիլէ իսթիֆատէ իյլէմիշ իտի :

Պինապէրին մէրգում , պաղչէ գարուսուն տան տիշարը չըգաճաղը քէրթէտէ տուրուպ , շու եօլտա միւլահաղա իթտի :

— Սագըն պու պիր ուսթալըգ օլմասըն . . . էկէր պունտա պիր տուղագ վար իսէ , տօղրուսու թէաճճիւպ օլունաճագ շէյ տիր . . . — Պունունլա պէրապէր պէնճէ շու միւստաթի ումուսի մուսվինի պօշ գաֆալը պիր հէրիֆ իմիշ . . . լաքին թէտապիրի իհթիւաթիէյի էլ տէն պրագմագ տա քեարը ազըլ տէյիլ տիր :

Պինապէրին Պօսարօ գարուսու եարը աչըպ վէ արալըգտան պաշընը ուղաթարագ , տիշարըեա աթֆը նազար իյլէտի : Մէրգում , իշպու պագըշընտա , նապրիէլ կէչիտինտէ հիշ պիր շիւպհէլի հալ կէօրմէյիպ , պիր քէրրէ պօղչէ գարուսընտան տիշարըեա չըգընճա , սէրիան եագընտաքի արապա մէրքէղինէ կիթտի , վէ պիր արապաեա րաքիպէն , արապաճըեա տաթի :

— Սանա գըրգ — պախշիշ վար սըր , պէնի Սէն-Լուի-ան-Էիլէ կէօթիւրմէլիսին , տէտի :

Արապա հարէքէթէ պաշտեռնճա, քօսարօ՝
արգատաքի բէնչիւրէտէն պագըպ, քէնտի ա-
րապասը արգասընտան տիկէր հիշ պիր արա-
պանըն կէլմէքտէ օլմատըղընա, վէ պինաէն
այէյհ քէնտիսի հագգընտա ասլա շաշուտուգ
իտիլմէտիկինէ էմին օլտու:

Սէն-Ղուի-ան-Ղիլ սօգաղընտա, արապաճը-
նըն իւճըրէթինի վիրիպ սավտըգտան սօնրա,
Սէզար՝ ետեան օլարագ Պասթիլէ տօղրու կիթ-
տի, վէ մահէլլի մէղքիւրտէ քեայլին թէլէ-
կրաֆ տայիրէսինէ տախիլ օլուպ, Մալբէր-
թիւրիէն աթիտէքի թէլէֆրաֆը քէշիտէ հյ-
լէտի:

« Սալիմէն սահիլի սէլամէթէ վասըլ օլտում: Նա-
գընտա պէնի պէքլէյնիդ:

Բ. Բ.

Մէրգում՝ թէլէկրաֆը չէքտիքտէն աշնրա,
տիկէր պիր արապաեա րաքիպէն, Պաթինեօ-
լա կիթտի, վէ քիւչիւք պիր լօգանթատա
թաամ իթտիքտէն սօնրա, Սէն-Ղազար մէվ-
գիֆինէ վասըլ օլտու, վէ ֆիքրինտէն շուսիւ-
լահաղաեը իթտի:

— Իշթէ պուրատա էմրի պասիրէթէ ֆէվ-
գէլատէ ըիտեթ իթմէք լազըմ տըր: — Միւտ-
տաիի ումուսի մուավինի՝ նամուսու իւզէրինէ
սէօղ վիրմիշ օլտուղու հալտէ, պու սէօղիւնտէ
պուլունմուեաճաղը պէնճէ մէմուլ տէյիլ տիր:
— Ֆագաթ պու խուսուստա հէնուզ չիւպհէ
իտիեօրում: — Էկէր մէրգում սէօղիւնտէ պու-
լունուպ տա, պանա օն պին ֆրանգ իլէ Ամէ-

ըրգանեա կիթմէք իւզընէ պիր տէ բասթօրթ վէ-
րիր իսէ , քէէննի կիտէճէյիմ կիպի հարէքէթ-
տէ պուլունաճաղըմ , վէ պիր քէրրէ քէնտիմի
եիրագտա զանն իթտիրտիկիմ հալտէ , Բարիս-
տէ գալաճաղըմ , վէ իշէրիմի թէսվիեէ իթ-
տիկիմ կիպի , ինթիգամըմը տախի ալաճաղըմ :
— Ահ , Պլաշ , մէշլունէ գըզ , պագալըմրօ-
ժէ տը Շապէնին զէվճէսի օլապիլէճէք միսին :
— Սէն պէնի , աշգ ու սէվտա թէէստիրիլէ էլէ
վիրտիկին հալտէ , օ աշգ ու սէվտա , սէնին
պէտպախթլըղընա սէպէպ օլաճագ տըր :

Սաաթ պէշ պուշուգտա , Ծօսարօ մէվգիֆէ
վասըլ օլտու , վէ էթրաֆա պիր կէօզ կէղտի-
րիպ , հիշ պիր շիւպհէլի քիմսէ կէօրմէյինճէ ,
գահվէխանէեէ եագլաշարագ , ճամլարտան
իշէրիսինի թէտգիգ իթտի , վէ Արման տը Լօթ-
րիլին՝ պիր մասա էօնիւնտէ օթուրմուշ օլտու-
ղունու կէօրտիւկիւնտէ , իշէրի կիրտի , վէ
միւտտաիի ումումի մուալինինին օթուրմուշ
օլտուլու մասանըն եանընտաքի մասա գար-
շըսընտա օթուրուպ , պիր գատէհ ըօմ կէ-
թիրթտի :

Էլէնին նիշանլըսը մէրգումու թանըերպ , պիր
քէլիմէ պիլէ իրատ իթմէքսիդին , ճէպինտէն
գալըն վէ էնլի պիր մէքթուպ մահֆաղասը չը-
գարտը , վէ պունու Սէգարա վիրտիքտէն սօն-
րա , աեաղա գալգըպ , գահվէխանէտէն տիշա-
րը չըգ տը :

Թէք կէօղլիւ , մահֆաղտեր ալըպ , վէ } ըօ-
մունու տախի իշտիքտէն } սօնրա , մասանըն իւ-

գէրինէ պիր ֆրանգըդ գօյտու, վէ գահվէ-
խանէտէն տիշարը չըգընճա, պօշ օլարագ կէչ-
մէքտէ օլան պիր արապաեա օթուրտու, վէ
արապաճըեա տախի, քէնտիսինի Շարէլ նամ
կէչիտէ կէօթիւրմէսինի էմր իլէ, իքի
սաաթ սօնրա Բիէր Բէտօն՝ գուսուրսուզ սու-
րէթտէ, աահապը լիեադաթ վէ նամուստան օ-
լան ատէմէրին գալըպ գըեաֆէթինէ կիրտի,
վէ Բրօվան սօգաղընտա վազը քէնտի խանէ-
սինէ ալտէթլէ, իշ օտասընտա գաբանըպ
գալտը, վէ էլէքթրիք չանընը չէքտի:

Մալիւմիւմիւզ օլտուղու իւզրէ, Մալբէր-
թիւիեէ վուգուի հալ պա թէլէկրաֆ պիտի-
րիւիշ օլտուղունտան, մէրգումշէրիքինէ պէք-
լէեօրտը: Պինապէրին պու իքի արգատաշլար
պիրիպիրլէրիլէ պուլուշտուգլարընտա, Սէզար,
օգուեանլարըմըգճա մալիւմ օլան վուգուաթ-
լարը Մալբէրթիւիեէ հիքեաեէ իթտի, վէ եա-
րը կիճէյի կէչմիշ իքէն, իշպու հիքեաեէյի
թէքմիլ իտիպ, սապըգ գասէմքեաթիպի տախի,

— Շիմտի նէ՞ եաբաճաղըլ, տէեու սիւալ
իթմէսինտէ,

— Թէչէպպիւսիւմիւզէ տէվամ վէ անը իք-
մալ իտէճէյիլ, տէեու ճէվապ վիրտի Ֆօսարօ:

— Տահա գօրգմաեօրմուսուն:

— Հիշ պիր չէյտէն գօրգմաեօրում: Պարօն
որ Ֆօսարօ հագգընտա ասլա չիւպհէ օլունա-
մազ: Եարըն եախօտ տահա իյիսի պու սապահ,
Հալըրտաքի մուխպիրիմիզէ եազարսըն քի, Մ.
որ Լօթրիլէ, շու թէլէկրաֆը չէքսին:

« Հավրեա վասըլ օլտում : — Եարըն տախի Նիւ-
Եօրգա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէլիմ :

«ԲԻԵՐ ՐԵՏՕՆ»

Մայրէրթիւի պու սէօզլէրի եազընճա , Սէ-
ղար շու եօլտա քէլամա տէվամ իյլէտի .

— Այնի բօսթա իլէ Ամէրիգա մուխպիրիմի ,
զէ տախի պիր մէքթուպ կէօնտէրիպ , շու քէ-
լիմէլէրտէն իպարէթ օլմադ իւզրէ Արման տը
Լօժրիլէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իյլէմէսինի
պիլաիրմէլիսին .

«Նիւ-Եօրգա վասըլ օլտում : — Ազ կիւնտէն մատ-
մուազէլ տը Լամնի հազգընտա սիզէ մուհիմմ մալիւ-
մաթլար վիրէճէլիմ :

«ԲԻԵՐ ՐԵՏՕՆ»

— Պու պապտէ էֆքեարըն Նէ՞ տիր , տէեու
սիւալ իթտի Մայրէրթիւի :

— Պլանշ՝ Շասլէն ֆամիլեասընըն միլեօնլա-
ընը պիզէ զայպ իթտիրմիշ օլտուղունտան ,
քէնտիսիֆտէն ինթիգամ ալմազ իսթէրիմ :

— Լաքին մէզպուրէ սէնին գըղըն տըր :

— Գլէր Կէյեէ պէնիմ մաշուգէմ իքէն , անը
պիլէ էօլտիւրտիւմ , տէեու մուգապէլէ իթտի
Ֆօսարօ , գապա պիր սէտա իլէ : — Ֆադաթ
պաշգա լազըրտըեա պագալըմ . . . սէն պանա
Բիգօլէտէն պահս էթ :

— Մէրդում ասլա մէյտանա չըգմատը , Նէ-
րէտէ օլտուղունու անլամադ տախի գապիլ
տէյիլ տիր , չիւնքի Նէրէեէ կիթտիկինի սէօյ-

լէմէներէք, էվվէլքի խանէսինի թերք իթմիշ տիր: Հաթթա պիրլիննի Ֆրանսոս սօգաղընտա բրէնսին դօնաղընը արաշտըրտըմ իսէ տէ, օրա-
նա կէլտիկինէ տայիր պիր խապէր ալամատըմ:

— Պէլքի մէրդում սահիհէն էեալէթտէ օլք ոուն: Օլ պապտէ խապէր ալըրըզ: Էյ գօնթ տը վէրթիտէն նէ՞ խապէր:

— Մէրդում հալէա Պէրն շէհրինտէ տիր: Տիւնքի կիւն քէնտիսինտէն պիր թէլէկրաֆ-
նամէ ալտըմքի, պունտա, պէնտէն խապէր իսթէմիշ տիր:

— Գօնթէս Մարիտէն նէ՞ խապէր:

— Օ տախի Էբին-Պլանշտա տըր: — Եադընըն տաքի գարիեհտէ պիզիմ պիր մէմուրըմըզ պու-
լունմագտա տըր:

— Արնօլտ տը թրուա-Մօնտան նէ՞ խապէր:

— Մէրդում տախի արալըզ արալըզ վէ կի-
նէլէրի սէյֆիեհէ զիեարէթ իտիպ, ֆագաթ չօդ գալմաեարադ, ավտէթ իթմէքտէ իմիշ:

— Գօնթէսին սէրվէթի հագգընտա մարիւ-
մաթ ալտը՞ն մը:

— Էվվէթ, մէղպուրէ՞ Մ. տը վէրթի իլէ ագտ օլունան իղտիվաճ գօնթրաթը ահքեամընճա, իքի միղեօն ֆրանգտան իպարէթ պիր թրա-
խումանա մալիք օլուպ, մէպլաղը մէղքիւրու իսթէտիկի կիպի գուլլանմաեա սէրպէսթ տիր:

— Արնօլտ տը թրուա-Մօնուն սէրվէթի նէ՞ գատար իմիշ:

— Արն իքի միլեօն ֆրանգ վէ պէլքի պիր ադ զիեատէ սէրվէթի վար տըր:

— Իմտի , էվվէլա պու թարաֆտան իչէ պաշ-
լաեըպ , սօնրա տախի բրէնս Հէքթօր տը Գաս-
թէլ-վիվանը էլէ ալմալըեըզ : վազաա Շասլէն
իչի ճըլդ չըգտը իսէ տէ , պու խուսուս պի-
ղիմ պատիի ֆագըըմըզ օլամազ , — Պու կիւն
ժէնըվիէվի կէօրէճէյիմ , պագալըմ միւտտաիի
ուսուսի մուավինինին տայիրէսինտէ պուլուն-
մասը նէ՞ սէպէպէ մէպնի իմիչ :

Պու սուրէթլէ իքի չէրիքլէր պիրի պիրլէ-
րինտէն այրըտըլար :

Իքիսի տախի Ամպիկիւ թէաթրօսու նէրտի-
վէնինտէ վուգու պուլան հատխտէտէն խապէր-
տար տէյիլ իտիլէր : Հատխտէյի մէզքիւրէտէ
մարքիզ տը լա թուր տիւ Բոյ դուրպան օլ-
մուշ օլտուղու հալտէ , իքի չէրիքլէրին թէր-
թիպաթ վէ թասավվուրաթընտան պիր տիկէ-
րինին տախի պու եիւզտէն տիւչարը մուխա-
թարա օլտուղու թարիֆտէն միւսթաղնի օլուպ-
չիւնքի լազարին էօլիւմ թէհիքէսինտէ օլմա-
սըյլա , մահուտ միլեօնլարը էլտէ իտէպիլմէսի
իհթիմալի ազալմիչ տիմէք իտի , Հաթթա
ֆէրնան վօնէյ տախի պունու հիսս իթտի-
կինտէն , վէ զաթէն քէնտիսի՝ գալպինի տայի-
մա միւսթագիլ սագլամագ թարաֆընտա օլ-
տուղունտան , արթըզ մէզպուրէնին սէվտա-
սընտան վազ կէչէրէք , ժէնըվիէվէ միւրա-
ճաաթլէ , անտէն իսթիֆատէ իթմէքլիկէ
դարար վիրմիչ իտի : Պինապէրին մէրգում
տէլիգանլը՝ հատխտէնին իրթէսի կիւնիւ ալէս-
սապահ մարքիզ հագգընտա խապէր ալմաեա

կիտիպ, ֆագաթ եօգարըեա չըգմատը, վէ ագչամըսը, թէաթրօնուն խիթամընտան սօն-
րա, ժէնըվիէվի, մատամ տը լա թուր տիւ Բօյ
սաեէսինտէ միւթէսարրըֆ օլտուղու խանէսի-
նէ կէօթիւրտիւ :

Շուրաեը տախի պէեան իտէլիմ քի, Հէք-
թօրուն սապըդ մաշուգէսինին Ֆէրնան վօլ-
նէյ հագգընտա հիսս հյլէտիկի աչգ ու սէվ-
տա տույղուսու, գատըն թայֆէսինի՝ հէր
կիւնա ֆէտաքեարլըղա միւսթայիտ գըլան շիտ-
տէթի աչգ ու սէվտա տույղուլարընտան օ-
լուպ, շու էանատէ ալէմտէ ժէնըվիէվ իչին,
մէրգում թէաթրօ օեունճուսունտան պաշգա
քիմսէ եօգ իտի: Պինաէն ալէյհ մէզպուրէ՝
Ֆօսարօեու, միւստտաիի ումուսի մուալինի
տայիրէսինտէ Բիէր Բէնտօն գըեաֆէթինտէ,
վէ գօլլարը քէլէբչէտէ օլարագ կէօրիւպ ՚հայ-
րէթտէ գալմըշ օլմասընը ապա խաթրընա պի-
լէ կէթիւրմէեօրտու: Պու սուրէթլէ իքի աչըգ
վէ մաշուգլար, պուլվար Մալէզհէրպտէ քեա-
յին ժէնըվիէվին խանէսինտէ գահվարթը իթ-
մէքտէլէր իքէն, եանի Սէղար իլէ Մալբէր-
թիւի արասընտա վուգու պուլան միւլագաթ-
տան պիր գաչ սաաթ սօնրա, ժէնըվիէվին
տայիրէսի չանը չալընտըղընտան, մէրգումէ
քէնտի պէսլէմէսինէ,

— Հէր քիմ իսէ, պէնիմ իչին, պուրատա
տէյիլ տիր տէրսին, տէտի:

Պէսլէմէ թաամ օտասընտան չըգըպ, պիր աղ
սօնրա թէլաշլա ափտէթ իտէրէք:

— Մա'տամ, Մ. պարօն տը ֆօսարօ տուր, վէ հէր հալտէ դաթընըղը կէօրմէք իսթէտիկին. աէն, արգամտան կէլիեօր, տէտի :

Ֆիլվադը Սէղար՝ պէսլէմէնին արգաօընտան կէլմէքտէ օլտուղունտան, պիր տէրէճէ թէաճ. ճիւպլէ օտանըն էշլիյիտոէ տուրտու, վէ պիր սանիյեէ սօնրա, քէմալ մէսէրրէթլէ,

— իշթէ պու զարիպ... առէթա աշըղլար եուվաօընա տիւշտիւմ վէ քէնտիլէրինի բա. հաթսըղ իթտիմ: Լաքին պէօյլէ պիր հալէ թէսատիւֆ իտէճէկիմի քի՞մ պիլիր իտի, իմ. տի, աղի՛ղ տօսթլարըմ, պու եօլտա պիր ույ. զունսուզ վադըթտա կէլմիշ օլաուղունմ իշին աֆվընըղը աիլէրիմ, վէ էկէր սիղլէրի բահաթ. սըղ իտէճէքսէմ, շիմտի պուրատան չէքիլի. րիմ, տէտի :

— Խա'յր, միւսիւ պարօն, պիլաքս պուրա. տա գալմանըղը արղու իտէրիղ, տէեու ճէ. վապ վիրտիլէր խէնըվիէվ իլէ ֆէրնան, թէմ. քինլի տավրանարագ :

— Սուֆրամըղա պուեուրուն, պա'րօն, վէ պիղիլիէ պիրլիքտէ գահվալթը իտին, տէեու իլավէ իյլէտի կէնճ գատըն :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, շիմտի լօգանթա. տան չըգմըշ օլտուղումտան, իշթահըմ եօգ. տուր :

— Նէրէտէսինիղ, պա'րօն, խալլի վադըթ տըր սիղի կէօրէմէեօրում, տէեու իլավէ իթ. տի ֆէրնան :

— Ֆամիլեաճա պաղը իշլէրիմտէն տօլաեր

քիւշիւք պիր եօճուլուգ իթտիմ : — Լաքին , աղիզիմ արիւն , սիզի պուրատա պուլտուղու մա բէք շաշրեօրում : — Լաղարին պու հալի նիզտէն խապէրտար օլուր իսէ , նէ տիեհէնք տիր :

Ֆէրնանըն բէնկի սօլտու , վէ ժէնըվիէվ տա թի շու եօլտա քէլամա տէվամ իյլէտի :

— Բէճա իտէրիմ , պա՛րօն , մէզպուրէ հագ զընտա պահա իթմէյիպ , եալընըզ վէֆաթը խապէրինի ալտըղընըզտա , պէեանընա միւսա րաաթ իյլէյին :

— վէֆաթը՞ մը , — տէեու թէ քրարլատը փօսարօ տիթրէեէրէք . — իշպու դարիպէլ լա թիֆէտէն մանէա նէ տիր . . . : — Մէզպուրէ նին վէֆաթ իթմէսինէ նէ սէպէպ վար տըր :

— Կիթտիկինիզ մէմէքէթտէ վազէթա օ գունմա՞ղ մը . . . նա՞սըլ օլուեօր քի Բարիստէ վազը օլան ահվալ վէ վէգայիտէն խապէրինիզ օլմաեօր :

— Նէ տիմէք իսթէտիկինիզի իյզահ իտինիզ , չիւնքի պէն պու սէօղլէրտէն հիշ պիր շէյ անլահամաեօրում :

Ժէնըվիէվ՝ մալիւմ օլան վազըայի միւլէլի մէյի նազլ իթտիկինտէ , Սէզար աշիքեար պիր հէեհճան իլէ տինլէտիւ Կէնճ գատըն հիքեայէսինի պիթիրտիքտէն սօնրա ,

— Լաքին նէ՞ պու սիզտէքի հալ , ատէթա պէեաղ չարշաֆ կիպի եիւզիւնիւզիւն բէնկի աղարտը . . . սազըն Ֆէրնանըն րաքիպի օլմա եասընըզ , տէտի :

— Ֆէրնանըն ըաքիպի օլմատըղըմա չիւպհէ եօգ իսէ տէ , մատամ տը լա թուր տիւ Բօյու բէք զիւեատէ թանըտըղըմտան , պիչարէ հագ-
զընտա իզհարը էսէֆ իյլէմէքտէն քէնտիմի մէնն իտէմէմէքտէյիմ :

— Պա'րօն , պու պապտէ բէք տույղուլու իմիշտինիզ : — Պէն իսէ , օ պիէտէպ գարը պէ-
նիմ եիւզիւմիւ չիրքինլէթմէք իսթէտիկի իչին քէնտիսինէ աօլա աճըմաեօրում : Մէզպուրէ՝
քէնտի գաղտըղը գուեուեա քէնտիսի տիւշ տիւկիւ կիպի , իհթիմալտէն օլտուղու իւզրէ ,
էկէրչի եագընտա ահրէթէ եօլճու տա օլուր իսէ , ուղուրլար օլսուն տիմէքտէն ղայրի պիր շէյ իթմէեէճէյիմ :

Պօսարօ՝ Շապէն ֆամիլեասընճա գուրտու-
ղու թասավվուրա նայիլ օլմատըղը միսիլու ,
լազարին հագզընտաքի իւմիտինին տախի պօշա չըգմասընտան ֆէվգէլատէ միւթէէսսիր օլտու , վէ Մարսէլին էվլատընը էօլտիւրմէքլէ
ֆայտէսիդ պիր ճինաեէթ իճրասընտա պու-
լունմուշ օլմասը զաննընա զահիպ օլմաեա պաշ-
լատը , Շու սօն իւմիտին պաշա չըգմամասընա
սէպէպ իսէ , Ֆէրնանըն Ժէնըվիէվ հագզընտա
հիսս իտէկէլտիկի աչգ ու սէվտա տույղուսու
օլուպ , պարօն Պօսարօ՝ պու պապտէքի հիտ-
տէթ ու ղազապընը լմիւմքին մէրթէպէ թէս-
քին իթտի , վէ քէլամա տէվամ իլէ :

— Հէնուղ հէր իւմիտ ղայիլ օլմուշ օլմամալը
տըր , վէ զանն իտէրիմ քի , մարքիդ հէնուղ
եաշաեապիլէճէք տիր , տէտի :

— Պիչիմիդ պիր չէհրէ իլէ եաշամագտա
նէ՞ ֆայտէ վար տըր , տէեու մուգապէլէ իթ-
տի ժէնըվիէվ Ֆէրնանա պագարագ :

Մէրգում տէլիգանլը իսէ , պու քէլամլար ,
տան սօնրա տեաղա գալգըպ ,

— Պէօլէ պիր ճէմիյեթտէն այրըմագ իս-
թէմէմ իսէ տէ , թէաթրօտա պէնի պէքէ-
տիքլէրինտէն , խահնախահ սիզտէն մուֆարա-
գաթ իթմէքլիկէ մէճպուրում , տէտի , վէ մա-
շուգէսինին տօտագլարընը պուս իթտիկի կի-
պի , Ֆօսարօ իլէ տախի թօգալաշարագ , օրա-
տան հարէքէթ իթտի :

Ժէնըվիէվ՝ պարօն իլէ եալընըգ գալընճա ,

— Սէօլէ՛ պագալըմ , նի՞չին Ատլիեթ նէզա-
րէթի տայիրէսինտէ պուլունուեօրաուոն , տէ-
եու սիւալ իթտի :

— Պէնի պիրիսինէ պէնդէթմիշ իտիլեր , ա-
նըն իչին :

— Տօդրուսու սէնի իքի նէֆէր զապթիեթ
մէմուրու արասընտա կէօրտիւմ իսէ , ատէթա
պուզ կիպի տօնտում :

— Շիմօի պու սէօղէր լազըմ տէյի տիր ,

— Սէն պանա շունու սէօլէ քի , նա՞սըլ օլտու
տա պու տէլիգանլը իլէ պուսէ ալըպ վիրմէք
տէրէճէսինէ գատար միւնասէպէթ բէյտա
իթտին :

— Օրասընը անլամագ իսթէրսէն , պիլմիշ օլ-
քի , պէն Ֆէրնան իչին մէճնունէ օլուեօրում :

— Լաքին սագըն՝ քէնտինի :

— Նէտէ՞ն սագընաեղմ :

— Զիրա օ տելիգանը զաեէթ միւսրիֆ օւ տուղունտան, իւշ այա գատար թէքմիլ վարի- տաթընը սարֆ վէ թէլէֆ իտէր :

— Էյ բըէնսին միլեօնլարը... սէն քէնտի հիսսէնի ալտըղըն հալտէ, պէն տախի քէնտի հիսսէմի ալմաեա սէրպէսթ օլմաեաճագ մըեըմ :

— Քէնտի հիսսէնի Ֆէրնանա վիրմէք իչի՞ն մի ալաճագսըն :

— Էվլէթ, էկէր իսթէրսէմ վիրէճէյիմ... զանն իտէրիմ քի պու պապտէ սէրպէսթիմ :

— Շիւպհէսիզ սէրպէսթսին, գըղըմ : Ֆիլ վագը ինսանըն թապիաթընտա հէր տուլղու մէվճուտ իսէ տէ, շուրաեը խաթըրընտան չը- գարմա քի : Լիւսիլ Կօնթիէնին ճինաեէթի վագըասընտա սէն պէնիմ շէրիքէմ օլմուշտուն տուր : Պինաէն ալէյհ պէնիմ էսիրէմ սին, վէ պէնիմ հարաքեաթըմա մանի օլամաղսըն, եօգ- սա վա՛յ սէնին հալինէ, վա՛յ սէնին աշգ ու սէվտանա : — Պէն ասլա պօշ եէրէ թէհտիտ իթմէմ : — Սէն Ֆէրնան վօլնէյի սէվիեօրսուն, պէն տախի Ֆէրնան վօլնէյ մարիֆէթիլէ սէ- նին պաշընա պէլալար աչաճաղըմ : — Հօշճա գալ վէ պու սէօյլէտի.բլէրիմի ունութմա :

Սէզար շարգասընը ալըպ, վէ Ժէնըվիէվի թարիֆ օլունմազ պիր տէհէթ իչինտէ պըրա- գարագ տիշարը չըգտը, վէ քէնտիսինէ պէք- լէմէքտէ օլան արապաեա ըաքիպէն, մարքիղ տը լա թուր տիւ Բօյուն խանէսինէ կիթաի, վէ մէզպուրէնին պէպլէմէսինի սօրտուղունտա, պէսլէմէ,

— Ա՛հ, միւսի՛ւ պարօն, մատամըն պաշընա կէլէն ֆէլաքէթի պիլի՞րմիսինիզ, տէտի :

— Էլ վէթ, գը՛ղըմ, ազ պիր զայպուպէթ տէն սօնրա Բարիսէ ավտէթիմտէ, պիչարէեէ տէհչէթի պիր ֆէլաքէթ վագը օլմուչ օլտուղունու խապէր ալտըմ, վէ օլ պապտէ մալիւ մաթ իսթէմէք իչին պուրաեա կէլտիմ :

— Հէյ վա՛հ, միւսիւ, մատամ հագգընտաքի խապէրլէր բէք իյի տէյիլ տիրլէր : — Պիչարէնին կէօղլէրինտէն պիրի զայպ օլուպ, տիկէրի տախի թէհլիքէլի տիր : Պունունլա պէրապէր հէքիմ, էկէր ֆէվգէլատէ պիր հալ օլմազ իսէ, եաշամասընա իւմիտ օլտուղունու տա պէեան իլլէմիչ տիր :

— Ինչալլահ հիչ պիր ֆէվգէլատէ հայ վագը օլմազ տա, պիչարէ գուրթուլուր : — Պէն եագընտա եինէ կէլիրիմ, ֆագաթ սիզ մատամա, քէտէրիմի պէեան իտին :

Յրասարօ, պունտան պէօլլէ ճէրէեան իտէճէք վուգուաթլարա տայիր Մալքէրթիւի իլէ իսթիչարէ իթմէք իւզրէ Բրօվանս սօգաղընտա վագը խանէսինէ ավտէթ իլլէտի :

* * *

Գօնթէս Մարի տը վէրժինին քէօլէնիչին պուլունտուղու Էբին-Պլանչ սէյֆիեէսի՝ իւչ թարափտան տիվարլար իլէ մուհաթ օլան վէ Լուարէ նէհրի սէվահիլինէ գատար միւմթէտ պուլունան ղաեէթ վաօի պիր պաղչէ օրթա սընտա վագը օլուպ, է՛ն եագըն գարիեէ իլէ

պու սէյֆիսէ արասընտա հէման իքի քիլօ.
մէթրօ մէսաֆէ պուլունմագտա իտի :

Կէնճ գատըն՝ քէնտիսի իչին բէք պիւյիւք
վէ մուճիպի հիւզն ու քէտէր օլան տայիրէյի
մախսուսէսինտէ օթուրմաերպ , պինանըն պիր
քէօշկիւ ալթ գաթընտա օթուրուր , վէ սէյ-
ֆիսէնին քէհեասը օլան Բիէր նամ շախսըն
զէվճէսի Մասլէն , քէօշկտէ մէզպուրէնին
թաամլարընը թէտարիք իտէր , վէ Մարի՝
եաքրագլարը տէօքիւմիւշ օլան իհթիեար ա.
ղաճլարըն ալթընտա ճիւղի միւտտէթ կէզին.
մէք իչին , եալընըզճա արա սըրա մէզքիւր
քէօշկտէն տիշարը չըգար իտի : Գուսուր վագ-
թընը իտէ , քիթապ օգումագլա կէչիբիպ , վա-
տը իւզրէ , հէման հէր կիւն տախի գօնթ տը
վէրթիսէ մէքթուպ եազար , վէ սըգ սըգ
եազտըլը մէքթուպլար իլէ մէրգում իհթիեա-
րըն շիւպհէլէրինէ մէյտան վիւմէղ իտի : Պուն-
լարը եաքտըգտան սօնրա , գալան պիր ճիւղի
միւտտէթինի տախի , էվլատը իչին պիր գուն-
տագ թագըմը եաքմաեա սարֆ իտէր իտի :

Արնօլտ տը թրուա-Մօն , բէք սըգ կէլմէ-
յիպ , էմրի պասիրէթէ բիաեթէն տախի եա-
լընըղ կիճէլէրի կէլիր իտի : Մէրգում՝ Օրլէան-
տա չըմէնտըֆէրտէն աշաղը ինիպ , Լբին-Պլան-
շա գատար ետեան եիւրիւր , վէ անախթարը-
նը Մարիտէն ալմըշ օլտուղու քիւչիւք պիր
պաղչէեէ կիրիպ , կիւնէշ տօղմագտան տախի
սէյֆիսէտէն կիտէր իտի :

Մարինին համիլէլիկի իլէրլէմէքտէ օլուպ ,

ի քի այ տահա կէշտիկինտէ , վազը համլ ա .
ճըլարընը վէ վախտէլիք մէսէրրէթլէրինի ան .
լաեաճազը տէրքեար օլտուղունտան , մէզպու-
րէ տայիմա տիւնեաեա կէթիրէճէկի պիչարէ
մասուճու տիւշիւնմէքտէ իտի քի , վէլատէթի՝
զէվճինէ է՛ն պիւյիւք հաղարէթ սաեըլաճազ
իտի : Պունու տիւշիւնտիւքճէ , պիչարէ , կէօղ
եաշլարը տէօքմէքտէն քէնտիյի մէնն իտէմէզ ,
վէ լաքին մէզքիւր կէօղ եաշլարընա աճը պիր
տէհչէթ տույղուսու դաթըլըր իտի :

32

Մարի տը վէրժի՝ էվլատընըն սիւտիւնիւ
քէնտիսի վիրմէք իսթէեօրտու իսէ տէ , պու-
նուն միւմքիւնսիւզ օլտուղունու տա անլամազ-
տա իտի : Պինապէրին Մատլէնին՝ Օրլէան ճի-
վարլարընտա պիր սէնէտէն պէրու պիր չիֆթճի
իլէ էվլէնմիշ պիր եէկէնի օլուպ , մէզպուրէ
սատըգ պէսլէմէ՝ օ կէնճ գատըն իլէ խէֆիէն
ուզլաշմըշ , վէ օ տախի , տօղաճազ օլան չօ-
ճուղու պիւյիւթմէք մէմուրիեթիինի մաէլ
մէմնուէիյեէ գապուլ իյլէմիշ իտի :

Գօնթէսին՝ Էբին-Պլանշտա եէրլէշմէսինտէն
չէնտ կիւն սօնրա , թագրիպա էլլի պէշ եա-
շընտա , վէ հալ ու գըեաֆէթինտէն՝ միւթէ-
գաիւտ պիր զապիթ օլտուղու մազնուն օլան
վէ էլպիսէսինին տիւյմէ արալըղընտա գըրմըզը
չէրիտ պուլունան , վէ իսմի միւլազիմ րաքէն

օլտուղունու պէտան իսէն պիր զաթ , ճիվար-
տաքի գարիեէտէ տէօշէլի տաեալը պիր էվ
քիրայամըշ օլուպ , մէրգում , գուշ վէ պալըգ
ավլամագ իւզրէ պիր թէղքերէ ալմըշ իտի :

Պու զաթ՝ հէման հէր ագշամ գարիեէնին
պիր մէ յխանէսինտէ օթուրուպ , սիկարասընը
իչտիկի , վէ քէօյիւլէր իլէ կէօրիւշտիւկիւ հալ-
տէ , ոէքիզ կիւն իչինտէ գարիեէտէ պիր խայ-
լի տօսթլար բէյտա իթմիշ իտի :

Մէրգում՝ եա՝ ումուղունտա պիր թիւֆէնք
վէ եախօտ էլինտէ պիր օլթա իլէ , կիւնլէրինի
գըրյարտա վէ լօարէ նէհրի սէվահիլինտէ կէ-
չիրիպ , լաքին զարիպ եհրի շուրասը տըր քի ,
կէրէք գուշ վէ կէրէք պալըգ ավլարը իչին ,
ղանն իտէրսին քի է՛ն զիեատէ թէլէզղիւզ
իթտիկի մահէլլ՝ էքին-Պլանշլ պաղշէսի էթ-
րաֆը իտի :

Պու ատէմ արալըգ արալըգ , վէ կիւնէշ
պաթտըգտան սօնրա , սիւրկիւսիւ բէք մազ-
պութ օլմատըղընտան , մահիր պիր քիմնէեէ
գարշը բէք տէ մուգավէմէթ իտէմէեէն քիւ-
չիւք պիի գաբուտան մէգքիւր պաղշէեէ կի-
րիպ , մատամ տը վէրթինին տէրունինտէ ի-
գամէթ իթտիկի քէօշկիւ սաաթյարճա գօլ-
լար , վէ հաֆթատա իքի եախօտ իւշ տէֆա
Օրլէան բօսթախանէսինէ կիտէրէք , Բարիստէ
վիդթօար սօգաղընտա վազը ոապըգ գասէմ
քեաթիպի Մ. Մալքէրթիւիեէ խիթապէն մէք .
թու պլար պրագըր իտի :

Պու գատարճըգ մալիւմաթտան , էլպէթթէ

օգուեանլարըմը՝ մերգում սախթէ միւլազիմ
րաքէնին՝ Մալքէրթիւհինն մէմուրլարընտան
պիրի օլտուղունու անլամը տըրլար :

Կէլէլիմ սէտատա : Սօվուգլար պաշլամը օ-
լուպ , տաղլարըն իւսթիւ գաթը պիր գար իլէ
պէեազ չարչաֆ կիպի ազարմը , վէ Լօարէ
նէհրի պուզ պաղլամաեա եիւզ թութմուշ իտի :

Իշ պու մէվսիմտէ ալ իլէ մէշղուլ օլմագ
գապիլ տէյիլ իտի իսէ տէ , պիզիմ մահուտ
ալճը վիճուտունու ըսըթաճագ սուրէթտէ գա-
լըն էլպիսէլէր վէ պիպիւք չիզմէլէր կիյինմիշ
օլտուղու հալտէ , պաղլէնին պօյունտա օլան
նէհրին քէնարընա կիտիպ , եէպանի կէօլ
գուշլարը թութմագտան տուր օլմագտը :

Պիր կիճէ սօվուգ քէք քէսկին օլուպ , օլ
տէրէճէ գուվվէթլի պուզ պաղլամը իտի քի ,
պիր ատէմ նէհրին իւզէրինտէն գօրգուսուզ
ճա եիւրիւեէպիլիր իտի :

Իրթէսի կիւն րաքէն , հէր վագըթքի ալ
մահէլլինէ կիթմէքտէ իքէն , էքին-Պլանշ սէյ-
ֆիեէսինին պաղլէսինտէն պիր ատէմին տիշա-
րը չըգուպ , տօնմուշ օլան նէհրին իւզէրինտէն
եիւրիւտիւկիւնիւ , վէ Լօարէ նէհրինին սօլ
գըեըսընտան թագրիպա իւշ քիլօմէթրօ ու-
ղագտա վագը գարիեէ թարաֆընա կիթտի-
կինի կէօրտիւ , վէ զաթէն մէրգում թապիաթ-
ճա մէրագլը պիր քիմսէ օլտուղունտան , եէ-
տինտէն պիր տիւրպին չըգարըպ , շախսը մէր-
գումու թէտգիգ վէ թէճէսսիւս իթտի , վէ
տէրհալ թանըեարագ , ֆիքրինտէն ,

— Գօնթէսին քէհեաար Բիէր տիր , լաքին պու դատար սիւրաթլէ աճապա նէօրէեէ կի տիւօր , տէեու միւլահազա իթտի :

Բիէր խայլի իլէրլէմիշ օլտուղունտան , ար գասընտան եէթիշմէք գապիլ տէյիլ իտի : Պէշ տազըգա սօնրա խըզմէթքեարը մէրգում եիւքսէք պիր մահէլլ արդասընտա նապէտիտ օլտու :

Սօվուգ ֆէվգէլատէ իտի իսէ տէ , Բաքէն պունու իշ եէրինէ գօյմանարադ , քէնտիսի տէ նէհրին իւղէրինտէն կէչտի , վէ պաղչէնին էօյլէ պիր քէօշէսինտէ սիբէրլէնտի քի , քիմ սէ քէնտիսինի կէօրէմէզ իտի :

Եարըմ սաաթ սօնրա , Բիէրին զայպ օլտու զու մահէլլտէ իքի օիկահ նօգթա կէօրիւնի տիւ : Բաքէն թէքրար տիւրպիւնիւնիւ չըգաւ ըրպ , մէզքիւր իքի նօգթանըն՝ Բիէր իլէ ըի ֆագաթընտա պուլունան տիկէր պիր շախս օլտուղունու անլատը :

Պունլար սիւրաթլէ իլէրլէյիպ , Լօարէ նէհրինէ վասըլ օլտուլար , վէ պուղուն իսթիւն տէն կէչիպ , պաղչէեէ կիրտիլէր :

— Բիէրին ըիֆագաթընտաքի շախս , թապիպ տիր , մութլագա սէյֆիեէտէ ֆէվգէլատէ պիր հալ վագը օլմուշ օլմալը տըր , տէեու միւլահազա իթտի Մալքէրթիւինին մէմուրու :

Մէրգում պու միւլահազաեը իթտիքտէն սօնրա , քէնտիսի տախի սէրիան քիւլիւք գաբուեա մուվասըլէթլէ , գաբուեու աչտը , վէ պաղչէնին էշիյինտէն կէչտի :

Յիւլվագը սէյֆիէյի մէջ քիւրեւտէ ֆէվզէլ-
ատէ պիր հալ վագը օլմուշ իտի, Շէօյլէ քի
իքի կիւն էվվէլ, մատամ տը վէրժի, քիւ-
թիւպիսանէտէ էլինին եէթիշէմէեէճէկի պիր
մահէլլտէ գօնուլմուշ օլան պիր քիթապը ա-
շաղը ալմագ իւզրէ, պիր իսկէմլէ իւզէրինէ
չըգմըշ իքէն, իսկէմլէ տիւշմէ.րլէ, մէզպուրէ
տախի եէրէ տիւշմիւշ իտի :

Մատլէն՝ վագը օլան շամաթա իւզէրինէ
գօշուպ, մատամընըն սէճճատէեէ սէրիլմիշ վէ
պաեըմըշ օլտուղունու կէօրտիւկիւնտէ, տէր-
հալ իթտիկի միւտավաթ իլէ գօնթէսին ագլը
պաշընա կէլտի իսէ տէ, հէնուզ աեաղա գալգ-
մըշ իքէն, շէտիտ պիր սանճը հիսս իթմէկէ
պաշլատը, վէ դայիֆ սէտասըյլա եիւքսէք
սէսինի չըգարմասընտա, Մատլէն,

— Ալլահ սիզի էսիրկէտի... նէ՛ պիւյիւք
տիգգաթսըզըզ տա պուլունտունուզ, մա՛տամ,
վագթինտէն էվվէլ վագը համլ իթմէք իշին,
պէօյլէ պիր տիւշիւշ քեաֆի իտի, օ տախի
պաշընըզա կէլտի, տէտի :

— Չօճուզ եաշաեապիլի՞ր մի, տէեու սիւալ
իթտի Մարի տիթրէեէրէք :

— Շիւպհէսիզ, էկէրչի եէտի այլըգ իսէ :

— Եէտի այլը՞գ մը... էվվէթ, թամ եէտի
այլըգ տըր... քի՞մ պիլիր, պէլքի տէ պու գա-
ղա՝ ճէնապը ֆիպրիանըն պիր իհասնը տըր :

Գըրգ սէքիզ սաաթ քէմալ սիւքիւնէթլէ կէ-
շիպ, մատամ տը վէրժի տիւշմիւշ օլտուղու-
նու պիլէ ունութմուշ իքէն, իւշիւնճիւ կիւն

էօյլէ շիտտէթլի պիր սանճը հիսս իյլէմէեէ պաշլատը քի, պաղթէթէն նէֆէսի քէսիլիպ, կէօզլէրի տախի եաշարտը իսէ տէ, Մատլէն եանընտա օլտուղունտան, մէզպուրէնին էլպի, նէսինի չըգարըպ, գարեօլասընա եաթըրտը, վէ մատամ գօնթէսին,

— Աճապա նէ՞ օլուեօրում վէ նէ՞ հիսս իտի-եօրում, տիմէսինտէ, Մատլէն՝

— Մա'տամ, վագթինտէն էվվէլ վազը համլ իտէճէքսինիզ, Պինապէրին տէրհալ պիր թա-պիպ ճէլպ իթմէքլիկիմիզ լազըմ տըր, տէեու պէեան իյլէտի:

— Պիր թապիպ մի, — տէեու թէքրարլա-տը Մարի տէհշէթլէ: — Լաքին պիր թապիպ ճէլպի, խէթամըն էսրարընը մէյտանա չըգար-մադ տըր:

— Էսէֆ իտէրիմ քի, մա'տամ, պէնտէնիզ եալընըզ պաշըմա պիր շէյ եարմանեա գատիրէ տէյիլիմ: Պունտան գաթինազար չունա տա-խի էմին օլունուզ քի, Բիէրին կէթիրէճէք օլտուղու տօգթօր թուպլէն, նամուսլու պիր քիմնէօլուպ, քէնտիմէ նաուըլ էմին իսէմ, օնա տախի էօյլէ էմինիմ: Մէրգումուն պու սըրըը քիմնէեէ սէօյլէմէեէճէկի տէրքեար տըր:

— Օ հալտէ չարուգ քէնտիսինի ճէլպ ի-տին, չիւնքի էօլիւմ տէրէճէսինտէ սանճըլա-նըեօրում:

Տէրհալ պէսլէմէ գատըն, զէվճինի պուլմագ իւզրէ քէօչկտէն տիշարը չըգտը, վէ Բիէրէ իֆատէի հալ իթտի քի, օ տախի մուճիպինճէ

հարէքէթ իտիպ , մալիւմիւմիւզ օլտուղու իւզ-
րէ , ըրիֆագաթընտա պիր թապիպ պուլուն-
տուղու հալտէ , քէօշկէ ավտէթ իյլէտի :

Կիճէ դարանըղը պասմըշ օլտուղունտան ,
Մատլէն՝ քէօշկիւն պիւճիւմլէ բէնչիրէ գա-
նատլարընը գաքաբըպ , մումլարը եագմըշ ի-
տի : Թապիպին վիրուտի զէմանընտա իսէ ,
գօնթէսին սանճըսը զիեատէ շիտտէթ քէսպ
իթմիշ օլուպ , մէրգումու կիւճ հալ իլէ կէօ-
րէպիլտի , վէ թապիպին ,

— Իշպու վազը համլ՝ վագթը մուայեէնին-
տէ՞ մի վուգու պուլուեօր , տէեու սօրմասը-
նա , Մատլէն ,

— Խաշր , միւսիւ տօղթօր , մատափ եէտի
այլըգ համիլէ տիր , վէ վագը օլան պիր տիւ-
շիւշ պու հալէ սէպէպ տիր , տէտի :

— Էօյլէ իսէ , թէտապիրի լազըվէյի իթթի-
խազ իթմէք լազըմ տըր : — Իմտի պիր խաշլի
եումշագ բամուգ թէտաղիք իտին , վէ էկէր
չօճուղուն պիր սիւտանասը օլաճագ իսէ , քէն-
տիսինէ խապէր վէրին քի կէլսին : — Պու տէ-
տիքլէրիմ տէրհալ իճու օլունմալը , վէ պիր
տաղըգա պիլէ ղայպ իտիլմէմէլի տիր : Պէն
խասթանըն եանընտպ գալմալըեըմ :

Բիէր վէ զէվճէսի տիշարը չըգտըլար : Մատ-
լէն , պիր աշ սօնրա , թապիպին իսթէտիկի
շէյլէր էլինտէ օլտուղու հալտէ ավտէթ իթտի-
հալ պու քի Բիէր՝ պիր արապա թուլուպ ,
սիւտանաեը կէթըրմէք իւզրէ , ալէլ աճէլէ
հարէքէթ իյլէտի :

Բաքէն՝ պու կիտիպ կէլմէլէրէն հիշ պիրինի
կէօզիւ էօնիւնտէն ղայպ իթմէմէքտէ իտի իսէ
տէ, սէպէպինի հէնօւզ անլաեամամագտա իտի:

Համիլէ գատընըն տէհշէթլի վագթը եագ-
լաշմագտա օլուպ, նակէհան գօնթէս, ագլը-
նա խիֆֆէթ կէլմիշ տիր կիպի,

— Արնօլտ . . . Արնօլտ . . . սէնի թէքրար
կէօրմէզտէն էօլմէք իսթէմէմ . . . չարուգ . . .
մէքթուպ եազըն քի կէլսին . . . ահ, եա՛ Բապ-
պիմ, եա՛ Բապպիմ, նէ՛ գատար աճը հիւս ի-
տիեօրում, տէեու պէեան իյլէտի:

Պիրտէն պիրէ տէհշէթլի պիր տիթրէմէ
իւսթէ կէլէրէք, Մարինին սօլմուշ օլան տօ-
տագլարընտա քէլամը գաթթ օլունտու, վէ
պիր տագըզա տահա թարիֆ օլունմազ իշքէն-
ճէ վէ ինիլէմէքլէրտէն սօնրա, գօնթէս պայ-
կըն պիր հալտէ սըրթ իւսթիւնէ տիւշտիւ,
վէ տօգթօր տախի,

— Էրքէք տիր . . . տէեու միւժտէ վիրտի:

Մարի պու սէօզիւ իշիտինճէ, չէքտիկի միհն
ու մէչագգաթ սէպէպիյլէ թանըլմազ պիր հա-
լէ կէլմիշ օլան լէհճէսինտէ մէսէրրէթ ալէա-
մէթի հասըլ օլտու:

Տօգթօր՝ վալիտէ իլէ էվլատընը պիր սաաթ
գատար գաեըրտը, վէ պու միւտտէթ զար-
ֆընտա Բաքէն՝ սօվուգտան տիթրէմէքտէ օլ-
տուղու, վէ պըեըգլարընըն ուճլարը պուղ
պաղլամըշ պուլունտուղլարը հալտէ, եինէ քէ-
մալ սէպաթլէ մահէլլինտէ տուրուեօրտու:
Պիրտէն պիրէ մէրգումուն գուլաղընա գարը

«էսլէրի կէտիկինտէն, կէօղլէրինի օլ սէսին թարափընա չէվիրմէսինտէ, իքի քիչինին քէօշ-կէ տօղրու իլէրլէտիքլէրինի կէօրտիւ :

Այնսսէվիտէ բէք սօվուգ օլան կիճէլէրտէ, հավա պէրրագ օլտուղունտան, օլ կիճէ տա-խի հավա ղաեթ պէրրագ իտի, վէ գարլա-րըն պէեազլըղըլա, օրթալըգ պիր տէրէճէ աղարմըլ իտի :

Սախթէ միւլազիմ՝ Բիէրի թանըտը, վէ ըի-ֆագաթընտա, գուճաղընտա պիր չօճուգ օ-լարագ կէնճ պիր գատըն օլտուղունու կէօր-տիւկիւնտէ, ֆիքրինտէն,

— Պու նէ՞ տիմէք տիր, տէեու միւլահազա իթտի, վէ տահա զիեատէ մէրագը թահրիք օլունարագ պէքլէմէեէ պաշլատը :

Պու արալըգ Մատլէնին եէկէնի օլան գա-տըն քէօշկէ տախիլ օլմուշ օլտուղունտան, մա-տամ տը վէրթի՝ էլլէրինի մէրգումէեէ ուղա-թըպ, անլընտան պուս իթմէք իւզրէ քէնտի-նէ տօղրու չէքտի, վէ Մատլէն՝ եէկէնինէ խիթապէն :

— Գունտագ շունտա տըր... չաբուգ Պրի՝ ճիթ, պիր ազ սիւտ վէր, տէտի :

Սիւտանա պէշիեէ եագլաշըպ, Մարինին չօ-ճուղընու գուճագլատը, վէ մէմէսինի աղզը-նա վիրմէսինտէ, չօճուգ քէմալ իշթիհա իլէ էմմէեէ պաշլատը, վէ գօնթէս տախի պու հալի կէօրիւպ, հէեէճանընտան նաշի կէօղլէրի եաշաեարագ :

— Մուամմէր օլ, է՛յ հիքմէթի Պարի, տէ-

տի քէնտի քէնտինէ , վէ թապիպ օլ կիճէսի
իշինի պիթիւրիպ , վէ լօհուսա իլէ սիւտանայա
պաղը թափսիւէլէր իլէ պիրլիքտէ պիր րէչէ-
թա եազտըգտան սօնրա , իրթէսի կիւն թէք-
րար կէլմէք իւզրէ , քէօչկտէն կիթմէնէ հա-
ղըլանմաւընտա , Բիէր ,

— Միւսիւ տօգթօր , պաղչէտէ եօլու զայպ
իթմէնիգ իհթիմալտէն օլտուղունտան , էկէր
իսթէրսէնիգ , Լօարէ նէհրինէ գատար սիզէ
րիֆագաթ իտէյիմ , տէտի :

Թապիպ իշպու թէքլիֆի գապուլ իթտիկին-
տէն , Մատլէնին զէվճիլլէ պիրլիքտէ քէօչկ-
տէն չըգըպ , պաղչէնէ տախիլ օլտուլար : Էս-
նայի րահտէ՝ Բիէր՝ թապիպէ ,

— Միւսիւ տօգթօր , մատամ գօնթէսին
հալը սըհհէթի հագգընտա նէ՞ էֆքեարտա-
սընըղ , տէեու սիւալ իթտիկինտէ ,

— Մէրգ ումէ հագգընտա գօրգուլաճագ տէ-
րէճէտէ հիչ պիր մուխաթարա եօգ տուր , տէ-
եու ճէվապ վիրտի թապիպ :

— Էյ մասում հագգընտա էֆքեարընըղ նէ՞
կէօնա տըր :

— Մասում պիր աղ զալիֆ իսէ տէ , ֆագաթ
անըն հաեաթը հագգընտա տախի գօրգուլա-
ճագ հիչ պիր սէպէպ կէօրիւլմէմէքտէ տիր :

Մալիւմիւմիղ օլան չաշուտ՝ քէնտի եազը-
նընտան կէչմէքտէ պուլունան մէրգուման իքի
շախսլարըն իշպու սէօղլէրինի թէքսիլէն իշիթ-
տի , վէ աեագ սէսլէրի իշիտիւմէղ օլունճա ,
պուլունտուղու մահէլլի թէրքլէ , պաղչէտէն

տիշարը չըզտը , վէ աճէլէթէն խանէսինէ կի-
տիպ , վէ էօյլէնտէն պէրու եօրկունն օլմասը
ճիհէթլէ եաթաղընա կիրմէսի ճայիզ իքէն ,
պունուն մուլայիրի եազըխանէսի գարշսըն-
տա օթուրուպ , վուգուրի հալի պիլտիրմէք
իւզըն Մալքէրթիւիեէ պիր մէքթուպ եազտը ,
վէ սօնրա թէքրաք սօգաղա չըզըպ , սապահ-
լաեըն մէքթուպարը տէվչիրմէեէ կէլէճէք օ-
լան բօսթա միւվէզզիսինէ եէթիշտիրմէք իւզ-
ըն , մէքթուպը մէզքիւրու բօսթա գութու-
սունա պրապտը :

Հէման այնի վագըթտա Բիէր տախի Օրլէա-
նա կիտիպ , Արնօլտ տը թրուա-Մօնա շու մա-
էլտէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իյլէտի :

«Երբէք տիր . . . կէվնիզ :

«ՄԱՐԻ»

Օգուեանյարըմըղա պէեան իթտիկիմիզ պու-
վուգուաթլարըն վագը օլտուղու զէման , պա-
գալըմ Սթանիսլաս Բիզ օլէ նէ՞ եաքըեօրտու :

Մալիւմիւմիւզ օլտուղու իւզըն , Մալքէր-
թիւի , մէրգումօւ քէնտի սապըգ խանէսինտէ
արաթտըրմըշ իսէ տէ , պուլտուրամամըշ իտի :

Սթա-Բի՝ վէզէլայ սէյֆիեէսինէ վուգու
պուլան սէյեահաթընտա հիչ պիր նէթիճէեէ
տէսթըն օլամամասընտան սօնրա , շիւպհէսիզ
սապըգ էֆէնտիսի թարաֆընտան քէնտիսինին
արաթըլաճաղընը մէմուլ իթտիկինտէն , իշպու
թահարրիեաթտան քէնտիյի սագընմագ մագ-
սէտիլլէ , խանէսինի թէպտիլ իթմիշ իտի :

Մէրգում, քէնտիսինի սահիպ սէրվէթ գըլ-
մագլըղը վատ իթմիշ օլան բրէնս Թօթօրա
քեամիլէն քէնտիյի ֆէտա իթմիշ օլուպ, վէ
վիգթօար սօգաղընտաքի իտարէխանէն տէ
թէքրար տախիլ օլմագ իսթէմէտիկինտէն,
սէրպէսթիւնէթի քեամիլէ իլէ հարէքէթ իթ-
մէք իւղրէ, իզինի թօզունու կիզլէմէք խու-
սուսընտա էչէտաի իհթիւաճ հիսս իտիւօրտու:

Պինաէն ալէյհ Շայեօ սօգաղընտա վագը
քիւչիւք պիր օտատա մուվագգաթէն իգա-
մէթ իթմէքտէ օլուպ, օտաւը մէգքիւրու իսէ
սապահլայըն թէրք, վէ թէքմիլ կիւնիւնիւ թէ-
հի եէրտէ թահարիւնաթը մալիւմէնէ ֆէտա
վէ հասր իթտիքտէն սօնրա, ագչամըսը ալ-
տէթ իտէր իտի:

Շու գատար քի մէրգում, արտ արտա վա-
գը օլան մուվաֆֆագըլյէթսիզլիքլէրինտէն
տօլայը ապլա մէյեուս օլմաւըպ, հէր հալտէ
լիւսիլի պուլմագլըղը ֆիքրինտէ գուրմուշ խտի:

Գօնթէս Մարի տը վէրթինին՝ Էրին-Պլանշ
սէյֆիւնէսինտէ տիւնեաւա պիր էրքէք էվլատ
կէթիրտիկի սըրատա, Սթա-Բի քէնտի օտա-
սընա ավտէթլէ, պագը մուամէլաթը տախիլի-
նէսինի թէսլիւնէ իթտի, վէ սաաթընա պա-
գըպ, ագչամըն տահա օնու օլմատըղընը ան-
լաւընճա, պուլունտուղու խանէնին պէշ գաթ
նէրտիվէնլէրինտէն աչաղընա էնտի, վէ պիր
խայլի կիւնտէն պէրու բրէնս տը Գաթէլ-վի-
վանըն գօնաղընա կիթմէմիշ օլտուղունտան,
տօղրուճա օրաւա կիթտի:

Հէքթօր, պու էսնատէ մահգուն վէ միւ-
քէտտէր պիր հալ իլէ օտասընտա օթուրմուշ
օլուպ, Սթա-Բիյի կէօրտիւկիւնտէ, զանն ի-
տէրսին քի լէհճէսինտէ պիր իւմիտ զիեասը
հասըլ օլտու, վէ քէմալ խահիլլէ,

— Միւսիւ Սթա-Բի, ագըպէթ պանա խա-
պէր կէթիրտինի՞լ մի, տէեու ոիւալ իթտի:

— Էսէֆ Իտէրիմ քի, էֆէնտիմ, հէնուզ
զաթը ալինիգէ հիչ պիր խապէր կէթիրմէտիմ:

Պու ճէվապ իւղէրինէ, Հէքթօրուն լէհճէ-
սինտէ հասըլ օլմուշ օլան իւմիտ զիեասը թէք-
րար մահվ վէ զայիլ օլտու, վէ մէյեուսիեթլէ,

— Տիմէք օլուր քի, արթըգ իւմիտ զալմա-
տը, վէ Լիւսիլին վէֆաթ իթմիշ օլտուղու թէ-
հագգուգ իթտի, տէտի:

— Խայր, էֆէնտիմ, Լիւսիլին վէֆաթ իթմիշ
օլտուղունա տայիր հէնուզ էլտէ հիչ պիր իս-
պաթ եօգ տուր: — Պէն անըն նաշընը կէօր-
մէյինճէ, էօլմիւշ օլտուղունա տայիր ապա գա-
րար վիրէմէմ: — Հէր սապահ Մօրկ նէհրինէ կի-
տիեօրում, վէ համտ օլտուն ճէնապը Սլլահա,
օնա պէնղէր հիչ պիր կէնճ գըզ նաշը կէօրմէ-
եօրում: — Պու հալտէ, պէնտէնիղճէ, պու իշ-
տէ անլաշըլմադ պիր էսրար մէվճուտ իսէ տէ,
պու էսրարըն մէյտանա չըգարըլմասը իչին, ա-
տէթա պիր հիքմէթ լաղըմ տըր:

— Եա՛րապպիմ, չու հիքմէթ հէր նէ իսէ,
պիր ան էվլէլ վազը օլսա իտի, գիրա կիւնլէր
կէշտիքճէ, պէնիմ քէտէր ու էլէմիմ տէ օլ
նիսպէթտէ արթմագտա տըրլար, վէ էկէր հա-

գրգաթը հալ եագընտա զահիր վէ նիւմաեան
օլմազ իսէ, անգարիպ էճէլ շէրպէթինի նուշ
իտէճէկիմէ շիւպհէ եօգ տուր :

— Ճէսուր օլուն, էֆէնտիմ, տէտի Սթա-բի
միւթէէսսիրէն :

— Արթըգ նէ՛ ճէսարէթիմ գալտը, վէնէ՛ տէ
գուվվէթիմ: — Շու հալտէ հէր քիմպանա Լիւ-
սիլի իեատէ իտէր իսէ, մէմնունէն քէնտիսէր-
վէթիմի օնա վիրմէեէ հաղրըրմի շիւնքի Լիւսիլ
օլմաեընճա պէնիմ միլեօնլարըմ նէ՛յէ եարար-
լար, մատամ քի օնսուղ եաշամագ պէնիմ իշին
գապիլ տէյիլ տիր :

Պու սէօզլէրի սէջլէտիքտէն սօնրա, բրէնս
սէլ կիպի կէօզ եաշլարը տէօքէրէք, պիր գօլ-
թուգ սանտալէէսինտէ օթուրտու :

— Բէճա իտէրիմ, էֆէնտիմ, հէեէճանընը-
զը թէսկին իտիպ, պէնի տինլէյինիզ, տէտի
Սթա-բի :

Հէքթօր, տինլէմէքտէ օլտուլունու միւպէյ-
եին պիր հարէքէթ իպրազ իթտի, վէ Սթա-
բի տախի շու եօլտա քէլամա տէվամ էյլէտի :

— Իգրար իտէրիմ քի, պու կիւնէ գատար
պէն պօյ եէրէ չալըշտըմ, վէ քէնտիմի բէք
գուրնազ զանն իտէր իքէն, պիւսպիւթիւն ա-
գըլըզճա հարէքէթլէրտէ պուլունտում :

— Սի՛ղ մի, միւ՛տիւ Սթա-բի, տէտի Հէք-
թօր՝ մէրգումա նազար իտէրէք :

— Էվվէթ, պէն, էֆէնտիմ, իշթէ պունու
շիմտի զաթը ալինիզէ էյզահ իտէյիմ :

32

— Պուս պապտէ թագսիրաթ , հէմ պիւյիւք
թագսիրաթ պանա այիտ տիր , — տէեու տէ-
վամ իյլէտի Սթա-Քի , — էկէրչի պէն զիեատէ
ագիլանէ տավրանմըլ օլաա իտիմ , քէնտի քէն-
տիմէ շուճու տիեէճէքտիմ . — Մարտապէլ Լի-
նիլ աբա աբաա իսի զէթուպա ալմէլ Գըր , պիւի զալիւ
լինիլպէն , վէ Գիկէրի Գալիի զիլպուրէյի պիւր Գուզապա Գի-
լիւրպէ իսիկէն իսպիսպէն . . .

— Սհ , ալլապ , տէտի Հէքթօր եումրուգ-
լարընը սըգարապ վէ մուճահիպիկնին քէլամընը
գաթթ իտէրէք :

— Իմտի , — տէեու տէվամիթտի Սթա-Քի , —
մատմուազէլ Լիւսիլ օ տուզաղա տիւշմէք իւզ-
րէ խանէսինտէն չըգմըլ տըր , վէ Պէլվիլտէ Ի-
սէ , հէման հէրքէս Պիւլպիւլիւ թանըեըպ , մէզ-
պուրէյի միւտաֆաա իտէճէկինտէն , թապիա-
թիյլէ մէզքիւր տուզապ օբատան երրագ պիւր
մահէլլտէ Գուրուլմուշ տուր : Նա՞սըլ սիզ տէ
պու պապտէ պէնիմէ հէմէֆքեար տէյիլմի-
սինիլ :

— Էյլէ օլմասընը շիմտի պէն տէ անլաեօ-
րում , տէեու պէեան իթտի բրէնս :

— Իմտի , Լիւսիլ օ երրագ մահէլլէ կիթմէք
իւզրէ նէ՞ եարմըլ տըր : — Էլպէթթէ պիւր ա-
րապա թութմուշ տուր , տէյիլ՞ մի : — Իմտի ,
րէվիչի հալէ կէօրէ , մէզպուրէ իշպու արապա-
պաեը նէ՞րէտէ թութմուշ օլապիլիւր : — Խանէ-

սինէ է՛ն եազըն՝ օլան մէրքէզտէն , տէյի՛ն մի,
վէ պու արապա մէրքէզի տէ , Պէլվիլ հուտու-
տընտա վագը օլան մէրքէզ տէյի՛ն մի տիր , իմտի
եինէ տէրիմ քի , էկէր պիր աղաճըգ ագլըմ
օլսա իտի , էվվէլ պէ էվվէլ մէզքիւր արապա
մէրքէզինէ միւրաճաաթ իտէր իտիմ : — Պու
հալտէ եարըն իւք իշիմ օ մէրքէզէ կիթմէք օ
լաճագ տըր :

— Ֆագաթ Լիւսիլին արապա թութուպ
թութամարչ օլտուղունու մէրքէզտէն նա՛նըլ ան
լաեաճագ սընըզ , տէեու սիւալ իթտի Հէքթօր
չէտիտէն :

— Ագչամըն սաաթ սէքիզինտէն եարը կիճէ-
եէ գատար օ մէրքէզտէն հարէքէթ իթմիշ օ
լան քեաֆֆէյի արապաճըլարը իսթիճվապ ի-
տէճէյիմ :

— Ֆագաթ պու սէօյլէտիկինիզ կիւճ պիր
մատտէ տիր :

— Վագաա կիւճ իսէ տէ , միւմքիւնսիւզ տէ-
յիլ տիր :

— Արապաճըլարը սիզէ քիմիշար իյլէեէճէք
տիր :

— Մալիւմիւնիւզ տիր քի , հէր արապա մէր-
քէզինտէ պիր մէմուրը մախսուս պուլունուր ,
վէ հարէքէթ իտէն արապալարըն վագթը հա-
րէքէթլէրիյլէ նիւմէրօլարընը պիր տէֆթէրի
մախսուստա գայտ իտէր : — իմտի պիր քէրրէ
օ տէֆթէրի արաչտըրտըգտան սօնրա , պիրէր
պիրէր արապաճըլարը պուլմագ , վէ քէնտիլէ-
րինի իսթիֆսար իթմէք , վէ էկէր պունլար-

տան պիրի պանա մալիւմ օլան սաաթտա , քէն-
տի արապասընա եալընըզ պաշընա կէնճ պիր
գըզ օթուրմուշ օլտուղունու սէօյլէր իսէ , մէզ-
պուրէյի նէ'րէեէ կէօթիւրտիւկիւնիւ օնտան
անլամագ. գօլայ տըր :—Իշթէ պու թէտպիրիմ
բէ.ք միւնասիպ պիր թէտպիր օլուպ , պու սու-
րէթլէ մագսէտէ իրէճէկիմիղի գալիէն մէմուլ
իտէրիմ :

— Պագալըմ արապաճը՝ Լիւսիլի նէրէեէ կէօ-
թիւրտիւկիւնիւ խաթըրլաեաճա՞դ մը տըր :

— Պէն քէնտի խաթըրնա պաղը չէյլէր պը-
րագըրսամ , խաթըրլամասը գապիլ օլապի-
լիր : Պունտան պաշգա մատմուազէլ Լիւսիլ
ղաեէթ կիւզէլ պիր գըզ օլտուղունտան , էլ-
պէթթէ արապաճընըն նազարը տիգգաթընա
չարբմըշ օլմալը տըր : Շու տա վար քի , օ ագ-
չամը մէրգումէնին լէհճէսի պիւսպիւթիւն ալ-
թիւթ պիր հալտէ պուլունմուշ օլաճաղընտան ,
նազարը տիգգաթը ճալիպ օլաճաղը տէրքեար
տըր :

— Իսթէտիկինիղ կիպի հարէ.քէթէ սերպէսթ-
սինիզ , պէնիմ համիյեէթլի Սթա-Բիւմ , Ալլահ
եարտըմճընըզ օլուուն :

— Լաքին , էֆէնտիմ , զաթընըզ տախի մէյ-
եուս օլմայըն , վէ պիլմիշ օլուն քի , սիղին ճէ-
սարէթինիզ , պէնիմ դայրէթիմի արթըրըր :

— Մէյեուս օլմաեաճաղըմը սիղէ վատ իտէրիմ :

Պատէհու Հէ.քթ օր պիր չէ.քմէճէ աչըպ , վէ
“ալըն շունու , էլպէթթէ ագչէեէ լիւզումունուղ
վար տըր” տիեէրէ.ք , Սթա-Բիւնին էլինէ պիր

դաչ պանդա պիլէթի սըգըշտըրտը , վէ օ տա-
խի , ֆէրտասը կիւնիւ բլանընը մէվզըի իճրա-
եէ դօյմագ գարարըյլա , Շայեօ սօգաղընտա
վազը օտասընա ալտէթ կյլէտի :

* * *

Բիգօլէյի արաեան եախօտ արաթան եալը-
նըզ Մալբէրթիւի տէյիլ իտի : Օգուեանլարը-
մըզըն խաթըրլարընտա օլտուղու իւզրէ , Տա-
նիէլ կէյեէ՝ Բիէր րէտօնուան Ժէնըվիէվ լէյնէնի
թանըտըղընա իսքեաթ օլմուշ իտուկինտէն ,
մէզպուրէնին իսմինի վէ մահէյլի իգամէթինի
ճէպ տէֆթէրինտէ եաղմըշ իտի : Տիկէր թա-
րաֆտան մէրգում իհթիեար , Բիէր Գարնօ ի-
լէ մաամուաղէլ տը լասնինին մուվաճճէհէ ի-
տիտիքլէրի զէման հազըր պուլունտուղունտա ,
գըզընըն գաթիլի օլան չախսըն քիւրէքտէն
չըգաըղը զէման իլէ Ատրիէնի թանըթըշ օլտու-
ղու զէմանըն այնի վագթա թէսատիւֆ իթմիշ
օլմասընտան տօլայը իգհարը թէաճճիւպ կյլէ-
միշ իտի : Տանիէլ , Բիէրին՝ ահըպպասընտան
պիրինին գըզընը զիեարէթ իթմէք իւզրէ
Գուրպվուա մէքթէպինէ կիթտիկինի տէրխա-
թըր իտէրէք , սագըն Ժընըվիէվ լէյնէն աէ-
նիլէն գատըն Ֆաննի վէրնօ օլմասըն , վէ Բիէր՝
մէզքիւր մէքթէպէ Ատրիէն տը լասնիյի կէօր-
մէեէ կիթմէքտէ պուլունմասըն տէեու տիւ-
շիւնմէեէ պաշլատը :

Պունտան պաշգա , պիր թագըմ՝ ալտատըճը
իւնվանլար վէ սախթէ պիր իսիմ թահթընտա

կիզէնմիշ օլան Ուտրիէնին , պիզզաթ Գլէր Կէյ-
եհէնին վէ Բիէր Գարնօնուն գըզը օգմատըղը-
նը քիմ պիլիր իտի :

Չապթիեէ միւֆէթթիչինին՝ իշպու քեաֆ-
ֆէի գարանլըգ նօգթալարը անլամանա եշէտ-
տի արզուսու վար իտի իսէ տէ , պունանանըլ
մուվաֆֆագ օլապիլիր իտի :

Տանիէլ , հէր կիւնա հիւքմու առալէթէ մու-
ղայիր օլարագ սալը վէրիմիշ օլան Բիէր Բէ-
տօն իլէ Շասլէն ֆաթիլեասը վէքիլի Մ. տը
Լօթրիլ միեանէսինտէ տէհշէթլի պիր էսրար
մէվհուտ օլտուղունու բէք ալէա անլաեօրտու ,
վէ օնտան սօնրա , միւտաաիի ումուսի մուա-
վինինին՝ Ֆաննի վէրնօ հագգընտա պիր գաշ
սիւալ տահա իտիպ , պիր տախի օ մէսէլէյի
աղղընա պիլէ ալմամասը , իհթիեարը մէրգու-
մուն նաղարը տիգգաթընա չարբիը իտի :

Պինաէն ալէյհ Տանիէլ , պու միւշքիլիլ հալլ
իթմէք իչին , եէտլինտէ պիր թէգքիրէյի րէս-
միեէսի օլմատըղընտան , խէֆիէն հարէքէթ վէ
մուամէլէ իթմէեէ մէհպուր օլուպ , վէ զաթէն
Ֆաննի վէրնօ իլէ Բիէր Գարնօնա տայիր օլան
պաղը թահարրիեաթը հագգընտա Սթա-Բի ի.
լէ կէօրիւշմիւշ օլտուղունտան , թապիաթիլլէ
եինէ անը խաթըրլատը , վէ պինապէրին մէր-
գումու , չըգմըշ օլտուղու խանէտէ վէ Մալբէր-
թիլի իտարէխանէսինտէ սօրտու իսէ տէ , պիր
տիւրլիլ պուլամատը :

Պու հալտէ Սթա-Բինին միւշարէքէթինտէն
գաթը իւմիտ իթմէեէ պաշլամէշ իքէն , պիր

սապահ տայիրէսի գաբուսու շիտտէթլէ չալըն-
տըղընտան, գաբուսու աչտը, վէ Սթա-Բիյի
գարշըսընտա կէօրիւնճէ,

— Վա՛յ, սի՞ղմիսինիզ Սթա-Բի, տէտի սէ-
վինճլէ :

— Էվվէթ, պէն իմ, վէ խըղմէթլինիզտէ պու-
լունմագ իչին կէլտիմ :

— Հօշ կէլտինիզ, իչէրի պուսուրուն, էլ-
պէթթէ սիզի արամագտա օլտուղումու վիգ-
թօար սօղաղընտա վագը իտարէխանէտէ սի-
զէ սէօյլէմիշ օլմալը տըրլար :

— Խա՛յր, օրատան պանա պիր շէյ սէօյլէ-
մէտիլէր : — Չաթէն պէն Մալբէրթիւի իտա-
րէխանէսինի թէրք իթմիշիմ տիր : — Հէր նէ
հալ իսէ, սիզ շունու պանա սէօյլէյին քի, պէ-
նի նի՛շին արաեօրտունուզ :

— Սիզէ իհթիեաճըմ օլտուղու իչին :

— Նէ՞ մատտէտէն տօլայը :

— Տայիմա այնի մատտէտէն, եանի Ֆաննի
վէրնօ մատտէսինտէն տօլայը :

— Գուրպվուա մէքթէպինտէ էվլատընը էօլ-
տիւրմիւշ օլան գատընըն իզինի պուլտունուզ
մու :

— Պէլքի :

— Պէլքի՞ մի : — Հէնուզ օլ պապտէ էմին
տէյիլ միսինիզ :

— Պու խուսուստաքի էֆքեարըմ հէնուզ
զաննիեաթ գապիլինտէն տիր : Շու գաուար քի
զաեթ պիր շէ + ֆօթուն՝ Ֆաննի վէրնօ օլմասընա
շիւպհէ իտիեօրում :

— Պու չօգօրուն իմի նէ՞ պիր :

— Ժենըվիէվ Լէյնէն տիր :

— Ժենըվիէ՞վ մի :

— Սիդ քէնտիսինի թանըեօ՞րմոսուսուդ, տէ
եու սիւալ իթտի Տանիէլ շէտիտէն :

— Պու տէտիկինիզ գարը՝ պէնի պիր սուրէ-
թի մախսուսէտէ թալթիֆ իտէն բրէնս տը
Գասթէլ-Վիվանրն սապըգ մաշուգէսի տիր : —
Շիւպհէսիզ սէջլէտիկինիզ պու օլմալը :

— Ղալիպա :

— Օ հալտէ զանն իտէրիմ քի , ասըլ գապա-
հաթլըեը եազալամըշսընըզ :

— Էջլէ իսէ իյզահ իտին պադալամ, Ժենը-
վիէվ Լէյնէն տէնիլէն գարը՝ սապըգ բրանկա-
պէնտ օլան Բիէր Գարնօեու նէ՞տէն թանըտօր ,
վէ նի՛չին անը կէօրմէսինտէ ալթիւսթ օլուեօր :

— Բիէր Գարնօեու պուլտունու՞ղ մու :

— Պուլտում, թուլթտում, հաթթա եազա-
սը գալիէն էլիմտէ տիր տէյի զանն իթմէքտէ
իքէն , եինէ եազասընը էլիմտէն սըեըըպ
գուրթուլտու :

— Ֆիրա՞ր մը իթտի :

— Խայր , օ պէլալը թէք կէօղլիւ սէրպէսթ
սալը վէրիլտի :

Բիգօլէ թէքրար տիթրէեէրէք ,

— Թէք կէօղլիւ միւ , — տէտի բրէնս Թօ-
թօրուն մէքթուպունու Լիւսիլէ կէօթիւրմիւշ
օլան գօմիսիօնէրի խաթըրլաեարադ : — Ա՛հ ,
պու ճիհէթ պէնիմ՝ ասլա խաթրըմա կէլմէ-
եօրտու :

— Հանկը ճիհէթ :

— Պիր շէյ տէյիլ, պիր շէյ տէյիլ, միւսիւ կէյեէ : — Ֆիքրիմէ պիր թասաժվուր կէլտի, լաքին պու թասաժվուրուն սիզին իշինիզէ թաալլիւզ իտէր հիչ պիր ճիհէթի եօզ տուր :

— Բիէր Գարնօ սէրպէսթ սալը վէրիլտի տի- եօրտունուզ աշիզ լագըրտընըզը տէվամ իտին :

— Էվվէթ, վէ իշթէ օլ խապիս՝ հագըընտա թահգըզաթ վէ իսթինթագ իճրա օլունմաեա- ըագ, պիսուչ իլան օլունտու : Հալպու քի պէն քէնտիսինի պուլմագ, վէ քէնտիսինտէն, թօր- նումուն եանի Գլէրին գըղընըն նէ՝ օլտուղտ- նու սիւալ իթմէք իսթէրիմ :

— Էյյլէ խաթըրմա կէլիեօրքի, պունտան ագտէմ թօրնունուղու սօրտուղունուղտա, պիլ- մէեօր օլտուղու ճէվապընը վիրմիշ իտի :

— Եալան սէյլէմիշ տիր, հաթթա անը քէն- տի նաղարընտան պիլէ աղա զայպ իթմէմիշ տիր : Շու հալտէ, քէնտիսինին օլմաեան պիր իսիմ թահթընտաքի պիր գըզը, քէնտի թօր- նում զանն իթմէքտէյիմ :

— Էյյլէ իսէ պունուն իճապը իճրասընա պագմալըսընը :

— Եէտիմտէ ըէսմի վէքեալէթնամէ օլմատը- ղընտան, պու խուսուս գապիլ տէյիլ տիր : Պինապէրին էկէր քէնտի հիսապըմա բօփսլիք իթմէեէ գալգըչըրսամ, իյի պիր հարէքէթտէ պուլունմուչ օլմամ : Անըն իշին, աղիզիմ թա- Բի, պու պապտէ թէքմիլ իւմիտիմ սիզին իւ- զէրինիզտէ տիր :

— Պէն տէ սիղին հէր էմբինիզէ մանթազը-
րմ, միւսիւ կէյեէ, վէ հէրնէ եաբմադ լա-
զըմ իսէ, սէօյէյին եաբադըմ:

— Էվվէ Էմիրտէ, Ամէրիգանա կիթմէք իւզ-
րէ պիր բասթօրթ ախզ իթմիշ օլան ԲիէՂ Դար-
նֆնուն եախօտ Բիէր Բէտօնաւն՝ Բաբիստէն
հարէքէթ իտիպ իթմէտիկինի անլամալըսը-
նըզ: — Պէն զանն իտէրիմքի, մէրգուժ Բա-
րիստէն հարէքէթ իթմէմիշ տիր:

— Էյ աօնրա՞:

— Ժէնըվիէվ Լէյնէն տէնիլէն գարընըն՝ մու-
գատտէմա Ֆաննի վէրնօ թէսմիեէ օլունան
գարը օլուպ օլմատըղընը էօյրէնմէխինիզ: —
Պիր քէրրէ պու շէյլէրի գաթիէն անլար իսէք,
մատմուաղէլ Ատրիէն տը Լասնի տէնիլէն գըղ՝
քէնտի գըղըմ պուլունան Գլէր կէյեէնին գը-
զը օլուպ օլմատըղընը, օլվագըթ Բիէր Բե-
տօնտան եախօտ Ժէնըվիէվ Լէյնէնտէն թահ-
գըզ իտէպիլիրիզ:

— Մատմուաղէլ տը Լամնի քիժտիր, տէէու
սիւալ իթտի Բիգօլէ, Խչպոֆ իսմի իլք տէֆա
իչիտէրէք:

— Բիվանէթէ պագըլըրսա, պիւյիւք պիր
ֆամիլիանըն էօքսիւզ գըզը իմիշ: — Դմտի սա-
հիհէն էօյլէ օլուպ օլմատըղընը, վէ Ժէնըվիէվ
Լէյնէնին չօդտան պէրու օլ իսիմլէ թանըլըպ
թանըլմատըղընը սիզ թահգըզ իթմէլիսինիզ:

— Աղիզի՛մ, պու կիւն պէնիմ պուրանա կէլ-
մէքլիկիմէ սէպէպ օլան մատտէյի պաշա չը-
գարըր չըգարմապ, թէքլիֆինիզ հագղընտա

ղայրէթիմի ասլա տիրիղ իթմէ յիպ , իշէ պաշ-
լաեաճաղըմը վատ իտէրիմ . . . Փագաթ վա-
ղըթ կէշիեօր . . . կէնճ պիր գատընըն էօմրիւ
թէհլիքէտէ տիր :

— կէնճ պիր գատընըն էօմրիւ թէհլիքէտէ^օ
մի տիր , տէեու թէքրարլատը Տանիէլ հայ-
րէթտէ գալարագ :

— Էվվէթ , վէ նասըլքի սէօյլէտիմ , թէքլի-
ֆինիղի գապուլ իտէրիմ , Փագաթ սէքիզ կիւ-
նէ գատար իշէ պաշլամագ շարթըլա : — Պա-
նա պու գատարճըգ պիր միւսաատէ իտէ՞րմի-
սինիզ :

— Մատամքի պաշգա շարէ եօգ իսէ , իս-
թէր իսթէմէզ իտէրիմ :

— Շիմտի տէ , պէնիմ սիզտէն նէ՝ մաթլու-
պում օլտուղունա տայիր պէնի տինլէյին : —
Զապթիեէ նէզարէթինտէ , քիրա արապալարը
մէրքէզլէրի տայիրէսինտէ , իշպու սէնէնին
հոկտեմբեր 24 թարիխիլէ Պէլվի պուլվարը
մէրքէզինին զապթիեէ մէմուրունըն տէֆթէ-
րինտէն պիր շէյ պագմագ իսթէրիմ : Մալիւ-
միւնիւզ օլտուղու իւզրէ , իշպու տէֆթէրլէր
հէր կիւն զապթիեէ նէզարէթինէ կէօնտէրիւ
տիքլէրի հալտէ , տէֆթէրխանէտէ երղըլըր-
լար : Հալպու քի պէն՝ հիշ պիր սէպէպի մա-
գուլ օլմաեարագ , իսթէտիկիմ տէֆթէրին
պանա թէպլիղ օլունմասընը թալէպ իտէմէմ ,
վէ պու եօլտաքի հարէքէթիմի կիզլէմէք իշին ,
պաղը ճիտտի սէպէպլէրիմտէ վար տըր : —
Անճագ սիզին պուլունտուղունուղ մէվգի՝ ասլա

պու գապիւտէն տէյիլ տիր, վէ սիզ զապթիտէ միւֆէթթիչի օլմանըզլա, իսթէտիկինիզ վա- գըթ մէզքիւր տէֆթերլէրի կէօրէպիլիրսինիզ : — Պինապէրին օլ կիւնիւ սաաթ սէքիզ պու- չուգտան կարը կիճէէէ գատար զիքը իթտի- կիւմ մէրքէզտէն հարէքէթ իթմիչ օլան արա- պալարըն նիւմէրօլարընը անլահարագ, պանա թէպիլիզ իթմէնիգի ռէճա իտէրիւմ :

— Պէնտէն մաթլուպընը՝ հէք պու գատա՞ր մը տըր :

— Էվվէթ :

— Էօյլէ իսէ պէնիմլէ պիրլիքտէ զապթիտէ նէզարէթինէ կէլին տէ, իգթիզա իտէն տէֆ- թէրլէրի մուայեէնէ իտէլիւմ : — Պիր ազ տու- րուն, շիւտի գունտուրալարըմլա բարտըսիւմիւ կիլինիպ կէլիրիւմ :

Տանիէլ պու լաֆիլարը սէօյլէտիքտէն սօն- րա, եանընտաքի օտահա կիթտի : Բիգօլէ եա- լընըզ գալընճա, քէնտի քէնտինէ շու եօլտա միւլահազա իթմէկէ պաշլատը :

— Էկէրչի ժէնըվիէվին թանըտըզը օ թէք կէօլլիւ հէրիֆ, գօմիսիօնէր գըեաֆէթինէ կիր- միչ օլան Բիէր Գարնօ իսէ, ֆիլվագը ժէնըվիէվ տէնիլէն գարընըն ֆաննի վէրնօ օլմասը իհթի- մալտէն պայիտ տէյիլ տիր, վէ պուննուն տախի հէր ֆէնալըզը իճրա իթմէէէ իգթիտարը օլ- տուլու տէրքեար տըր : Պու հալտէ, մէզպու- րէնին՝ բրէնստէն ինթիգամ ալմագնիտէթիլլէ, Լիսիլ Կօնթիէնին վիճուտինի օրթատան գալ- տըրթմըլ օլմասընա հիչ շիւպհէ եօգ տուր . . .

Հասրլը, պու իշ կիթտիքճէ մէյտանա չըգընօր :
Պինապէրին էկէրչի շիմտիքի թէտպիրիմ պաշա
չըգմազ իսէ : տիկէր պիր թէտպիր իթթիխա-
զը խուսուսընտա ֆիքրիմտէ պաշգա պիր թա-
սավիւր թէվէլլիւտ իթմէքտէ տիր :

Պու արա Տանիէլ իշէրի կիրիպ, հազըրըմ
տիմէսինտէ, Սթա-Բի աեաղա գալգտը, վէ
մէրգոււմ իլէ պիրիքտէ դապթիեէ նէղարէ,
թինէ ազիմէթլէ, օրատա քիրա արապալա-
րը տայիրէսինէ տախիլ օլտուլար, վէ պայի-
րէյի մէգքիւրէ միւտիրի, զապթիեէ միւֆէթ-
թիշինէ խիթապէն :

— Խա'յր օլա, մի'ւսիւ կէյիէ, տէտի :

— Խա'յր փըր, էֆէնտիմ, պազը թահգը-
գաթ իշին պուրաեա կէլտիք :

— Նէ՞ կիպի թահգըգաթ :

Տանիէլ մուխթասարէն իշի անլաթընճա,

— Բէ'ք ալէա, էօյլէ իսէ գուեուտաթ միւ-
տիրի օլան րէֆիգիմէ պիր թեզքիրէ եազաեւմ
տա օնա կիտին : Ջանն իպէրիմքի, չըգան
պերն տէֆթէրլէրի հէնուզ սըրասըլլա գօն-
մամըլլար տըր :

Պու սուրէթլէ միւտիրի մէրգոււմ իւշ սա-
թըրտան իպարէթ պիր թէգքիրէ եազըպ, զապ-
թիեէ միւֆէթթիշինէ իթա իթտի, վէ օ տախի
պէեանը թէշէքքիւր իլէ, Բիգօլէ իլէ պէրա-
պէր իքինճի գաթա չըգտը, վէ գուեուտաթ
տայիրէտի էշիյինտէն պիլմիրուր, եէտինտէքի
թէգքիրէյի մէմուրը մախսուսընա իրաեէ իյ-
լէտի :

Պէշ տագըդա սօնրա , մէմուրը մէրգում ,
 իւզէրինտէ հոկտեմբեր 24 թարիսի վէ Պէշէ
 Կէշէ Կէշէ քէշիմէշի տաղըլմըշ օլան պիր
 տէֆթէրի Տանիէլէ կէթիրտիկինտէ , մէրգում
 տէֆթէրի մէգքիւրու աշտը , վէ Սթա-Բի տա-
 խի ճէպինտէն պիր տէֆթէր իլէ պիր գուրշուն
 դալէմ չըգարըպ , պաղը շէյլէր եաղմագ իւզ-
 րէ հաղըր պուլունտու :

— Սաաթ սէքիզ պուշուգտան եարը կիճէեէ
 գատար , տէյիլմի , տէպի Տանիէլ :

— Էվլէթ :

— Իշթէ պուլտում : — Իլը արապա սաաթ
 սէքիզի չարեէք կէշէրէք մէրքէղտէն հարէքթթ
 իթմիշ տիր :

— Նիւմէրօսու գաշտըր :

— 13 տիր :

— Էյ սօնրա , եարը կիճէեէ գատար հաշկը
 արապալար հարէքթթ իթմիշէր տիր :

— 567 · - 934 · - 5035 · - 872 · - 4087 · - 5002 · - 914 ·
 - 1007 · - 756 · - 1702 · - 1512 · - 1134 Նիւմէրօլու ա-
 րապալար :

— Պու գատարճըգ մալիւմաթ քեաֆի տիր ,
 — տէտի Սթանիսլաս տէֆթէրինի գաբաեա-
 րագ , — շիմտի տախի քիրալըգ արապալարըն
 նէրէտէ տուրտուգլարընը պիլմէք իսթէրիմ :

— Իշթէ պու պիր աղ ուզուն իշ իսէ տէ ,
 հայտէ պունուն տախի ինապընա պագալըմ :

Պէշլէճէ իքի արգատաշլար պիրինճի գալթա
 էնիպ , Տանիէլ , Սթա-Բիյի տիկէր պիր տայի-
 րէեէ կիրտիրտի , վէ իքի սաաթ գատար օրա :

տա տուրտուգտան սօնրա, Մալբէրթիւի իտա-
րէխանէսի սապրգ մէմուրունուն իսթէտիկի
մալիւմաթը համիլ օլտուգլարը հալտէ, զապ-
թիսէ նէզարէթիւնտէն տիշարը չըգտըլար :

Պիրտէն պիրէ Սթա-Բի ըրթթըմ իւզէրինտէ
տուրուպ :

— Հայ Սլլահ պէլա վիրմէսին, շունու ու-
նութտում սօրմանաքի, արապաճըլար, սաաթ
գաշտա միւշթէրի ալտըգլարընը վէ միւշթէրի-
յի նէրէտէ պրագտըգլարընը եազմագ իւղրէ,
սապահլարը քէնտիլէրինէ թէվզի օլունան բու-
սուլալարը մուհաֆազա իտէրլէ՞ր մի, տէտի :

— Պու պապտէ պէն սիզէ ճէվապ վիրէպի-
լիրիմ, — տէեու մուգապէլէ իթտի Կէյեհէ, —
արապաճըլարըն նիզամնամէսի մուճիպինճէ,
հէր արապաճը՝ զապթիսէ նէզարէթի քէնտի-
սինի պէլքի պիր կիւն իսթիֆսար իտէր տէյի,
բուսուլալարընը իւշ այ եանընտա սաղլամանա
մէճպուր տուր :

— Իշթէ պէն տէ պունու պիլմէք իսթէեօր-
տըմ, իմտի թէշէքքիւր իտէրիմ սիզէ միւսիւ
Կէյեհէ, վէ սէքիզ կիւնէ գատար իշինիզի կէօր-
մէքիկի թէքրարէն վատ իթտիկիմ միսիլու,
Սէհ-Միշէլ մէյտանընտա վազը քիւշիւք պիր
լօգանթատա պէնիմլէ պիրլիքտէ թաամ իյլէ-
մէնիզի թէքիֆ իտէրիմ: Պէն օլօգանթանը
պիլիրիմ, օրատաքի եէմէքլէր ֆէնա տէյիւ
տիրլէր :

Տանիէլիշպուտալէթի գապուլիտիպ, թաամ-
տան սօնրա Բիգօլէ եալընըզ գալընճա, կէօ-

րէճէկի արապաճըլարըն տուրտուգլարը մահէլ-
լէրի սըրաեա գոյտու :

Ձի.քը իթտիկիմիզ օն իւչ արապատան պէշի՝
Շիր.քէթի ումիւմիեէ նամ արապա շիր.քէթիմին
մալի օլուպ, իւչիւ՝ Շըմէն-վէր, վէ իթիսի Պիւթ-
Շօմօն սօգաղարընտա տուրտուգլարիտի : Տի-
կէրլէրի իսէ , շունուճն պունուճն մալի օլուպ ,
Բարիսին էքսէր մահէլլէլէրինտէ տաղըմըշլաք
իտի :

Սթա-Բի պիր արապաեա օթուրուպ , էվվէլա
Շըմէն-վէր սօգաղընա կիթտի , վէ արապաճը-
լար իսէ , սապահտան սաաթ եէտի պուչուղա
գատար իշտէ օլտուգլարընտան , քէնտիլէրինի
ֆէրտասը կիւնիւ սաաթ եէտիտէ արապա մէր-
քէզինտէ պուլաճաղընա տայիր մալիւմաթ ալ-
տըզտան սօնրա , Պիւթ-Շօմօն սօգաղընա կիթ-
տի , վէ լաքին օրատան տախի միւսայիտ պիր
ճէվապա տէսթրէս օլամատը :

Սգչամ տախի պիլ ճիւմիէ արապաճը ախը-
լարընը տօլաշտը իսէ տէ , արապաճըլարտան
եալընըզ պիրինի պուլտու , վէ պունուճն տախի
Լիւսիլ կօնթիէյի կէօթիւրմէմիշ օլտուղունա
իսքեաթ օլտու :

իրթէսի կիւն ալէսասպահ Բիգօլէ իշէ պաշ-
լաեըպ , պու իշ կիւն օլտուղունտան , ագչամա
գատար եալընըզ սէքիզ արապանը կէօրէպիւ-
տի , վէ պունլարտան տախի հիշ պիր նէթիճէ-
յի միւֆիտէ իսթիհսալ իտէմէտի :

Տահա իրթէսի կիւն , սապահըն սպաթ եէ-
տիսինտէ Օրտընէ սօգաղընա աղիմէթ իթտի
քի , 872 նիւմէրօյուլ արապա տախի պու մա-
հէլլտէ տուրուեօրտը :

Իշպուլ արապանըն սահիպի պիր արապանը
օլտուղունտան , արապասընըն գօչուլմասընտա
սէյիսինէ եարտըմ իթմէքտէ իտի : — Սթա-Բի
խօշ պիր թէպէսսիւմէ ,

— Միւսիւ , պանա պաղը մալիւմաթ վիրմէ-
նիզի ըէճա իտէրիւմ , տէտի :

— Էկէրչի վիրէճէկիւմ մալիւմաթ մուխթա-
սար իսէ , վիրէյիւմ , լաքին ուզունճա իսէ , վազ-
թըմ եօգ տըր , զիրա կիտէճէյիւմ , վէ կիւնտէ-
լիկիւմի զայպ իտէմէմ , տէեու ճէվապ վիրտի
արապանըն սահիպի :

— Պէլքի իսթէեէճէկիւմ մալիւմաթ պիր աղ
ուզունճա օլաճագ տըր :

— Էյլէ իսէ , ագչամ կէլինիզ կէօրիւշէլիւմ :

— Պու հալտէ , միւսիւ , արապանըղը սաաթ-
լա պէնիւմ էմրիւմ թահթընտա պուլունդուրմա-
նըղը թէքլիֆ իտէրիւմ . ալըն սիզէ , իլք սաաթ
իչին օն ֆրանգ վիրէյիւմ , տէտի Սթա-Բի :

— Հա՞նկը թարափա կիտեճէքսինիդ, շէ-
հիրլի :

— Հիչ պիր թարափա կիտեճէք տէյիլիմ,
պուրատա դալաճաղըդ, ֆադաթ սիդէ պաղը
շէյլէր սօրաճաղըմ, սէզ տէ պանա ճէվապ վի-
րեճէքսինիդ : — Արապանըզըն նիւմէրօսու 872
մի՞ տիր :

— Էվվէթ , մի՛ւսիւ :

— Տայիմա պու նիւմէրօլու արապաեը՝ մը
գուլլանըրսընըդ :

— Էվվէթ , տայիմա գըշ մէվսիմինտէ գուլ-
լանտըղըմ արապա պու տուր , հալպու քի եա-
ղըն զաեէթ շէ պիր աչըդ ֆայթօնոււմ վար
տըր : — Լաքին , մի՛ւսիւ , հավա բէք սօվուգ
տուր , վէ դար իւզէրինտէ աեագտա տուր-
մագ տա իլի տէյիլ տիր : — Իմտի , մատամքի
զիեատեճէ կէօրիւշէճէք իսէք , իսթէրսէնիդ
ֆագիրխանէմէ կիտէլիմ :

— Բէք ալէա , կիտէլիմ :

Արապաճընըն իգամէթկեահը ալթ գաթ իւ-
զէրինտէ վագը օլուպ , պունուսն պիր օտասըն-
տա տէօքմէ պիր մանկալ եանմագտա , վէ
պունուսն իւզէրինտէ արապաճընըն գարըսը
թաամ բիշիրմէքտէ իտի :

Սթա-բի իլէ արապաճը մէզքիւր օտատա օ-
թուրտուլար :

— Շիմտի արթըդ կէօրիւշէպիլիբիդ , տէտի
արապաճը :

— Հոկտեմբեր 24 տէ վէ ադշամըն սաաթ
սէքիղէյլէ եարը կիճէ արասընտա , Պէլվիլ պուլ-

վարը մէրքէզինտէ արապանըզլա պուլունու-
եօրմուչսունուչ, տէեու քէլամա պաշլատը
Բիգօլէ :

— Իշթէ պու թօհաֆ, իւզէրինէ պու գա-
տար զէման կէչմիշ օլան պիր շէյի նա՛սըլ տէր-
խաթըր իտէպիլիրիմ :

— Պէն սիզէ պունու սօրմաեօրում, իլլա օ-
րատա պուլունմուչ օլտուղունուղու թաստիգ
խաթեօրում : — Օ կիւնքի բուսուլանըզը եօգ-
լանըն, պու սէյլէտիկիմտէ խէթա օլմատըզը-
նը անլարսընը :

Արապաճը, պիր մուգափա չիզտան իչինտէն
պիր տէմէթ սօլմուչ սարարմիշ վէ քիրլէն-
միշ քեաղըտլար չըգարբպ, պունլարըն թա-
րիխէրինի մուպեէնէ իթտիքտէն սօնրա, եիւք
սէք սէտա իլէ :

— Սէյլէտիկինիզ տօղրու տուր, տէտի :

Սթա-Բի քէնտի ճէպ տէֆթէրինի մուպեէ-
նէ իլէ :

— Սաաթ օնտա միւշթէրի գապուլ իթտի-
նի՞դ մի, տէեու սիւալ իթտի :

— Էվվէթ, մի՛ւսիւ, գապուլ իթտիմ :

— Նէ՛րէեէ կիթտինիզ :

— Վէնսան տէմիր եօլունա :

Բիգօլէ՝ ալտըզը ճէվապլարը գուրչուն գա-
լէմ իլէ իշար իթտիքտէն սօնրա :

— Արապանըզա օթուրան քիմ օլտուղունու
խաթըրլա՞մըսընը, տէտի :

— Իշթէ, օրասը խաթըրմաւա տէյիլ տիր :

— Պիր իյիճէ տիւշիւնիւն :

— Օն ոէնէ տիւշիւնսէմ պիհուտէ տիր :

— Խաթըրընըդա պաղը շէյլէր պրադսամ,
եինէ տէրխաթըր իթմէ զմիսինիզ :

Արապաճընըն գարըսը մանկալըն եանընտա
գըմըլտանմաներապ տուրմուշ օլուպ, վագը
օլան սէօզլէրի տինլէտօրտու : Սօն սէօզլէր
իւղէրինէ, մէրգումէ, զէվճինէ խիթապէն ,

— Տիւշիւն, պէլքի խաթըրնա կէլիր, տէտի :

— Սէօյլէյին պագալըմ, հոկտեմբեր 24
տէ հավա նանըլ իտի, տէեու սիւալ իթտի
արապաճը :

— Ֆէնա պիր հավա իտի, վէ սաաթ օն պու-
չուգ րատտէլէրինտէ տէհշէթլի պիր ֆուր-
թունա զուհուր իթտի :

— Էվվէթ, էվվէթ, խաթըրմա կէլիտօր : Տօղ-
րու վէնսան չըմէնտըֆէրինտէն պուրաեա կէլ-
տիկիմտէ, սու իչինտէ միւլէմմա օլմուշ իտիմ :

— Շիմտի շուրաեը խաթըրընըդա կէթիրին
քի, կէօթիւրտիւկիւնիւզ քիմսէ, էրքէփ մի,
եօգսա գատըփ մը իտի :

— Գատըն մը, տէեու թէքրարլատը արա-
պաճը :

— Էվվէթ, կէնճ, կիւղէլ, սարը վէ շու թաս-
վիրէ պէնղէր պիր գատըն, եախօտ տահա
տօղրուսու պիր գըղ տէյիլ մի իտի :

Սթա-բի պալէատէքի սէօզլէրի սէօյլէտիկի
զէման, ճէպինտէն լիւսիլին ֆօթօկրաֆընը չը-
գարըպ, արապաճընա կէօսթէրտի :

Արապաճը, մէզքիւր թասվիրէ պագաղդտան
սօնրա, անլընը գաշընարապ :

— Տո՛ւրունուղ . . . տո՛ւրունուղ . . . էվվէթ ,
պիր գատըն իտի , վէ էօյլէ զանն իտիւօրում
քի , արապատան աշաղղեա էնիպ , իւճրէթիմի
վիրտիկինտէ . . . տէտի վէ տահա լադըրտըսընը
ի.քմալ իթմէմիշ ի.քէն , մէրգումնն գարըսը ,
պաշընը էյմիշ օլտուղու , վէ լիւսիլին ֆօթօ-
կրաֆ թասվիրինէ տիգգաթ իթմէ.քտէ պու-
լունտուղու հալտէ , պիրտէն պիրէ պաշընը եօ-
գարը գալտըրարագ , վէ զէվճինին քէլամընը
գաթթ իտէրէ.ք , չէօյլէ սէօյլէտի .

— Էվվէ կէլտիկինտէ սէօյլէտիկին գատըն զա-
լիպա պու օլմալը տըր : — Պիլի՛րմիսին , օ գա-
տըն իչին , սէն պանա , շաշըրմըշ պիր հալտէ
իտի , վէ պիր աղ ագլընտա խիֆֆէթ վար տըր
կիպի կէօրիւնիւօրտը , վէ աղլաւօրտու տէ-
տին , վէ սանա պագչիշ օլարագ եիկիրմի սու
վիրտի տէեու իլավէ իթտին :

— Էվվէթ , էվվէթ , շիմտի թէէմին օլուեօ-
րում , թա՛ քէնտիսի տիր , տէեու պէեան իյ-
լէտի արապաճը , ֆի.քըրինտէ պիր թագըմ՛խա-
թըրէլէր հասըլ օլարագ :

Սթա-բի հէեէճան վէ սէվինճինտէն նաչի
տիթրէեօրտու , վէ ֆի.քըրինտէն տախի ,

— Հէլէ շու միւշ.քիւլիւն հալլի չարէսինէ պիր
եօլ պուլտուգ , տէեու միւլահազա իթմէ.քտէ
իտի : — Աշի.քեարէն տախի , — պու խուսուս-
տա տիկէր մալիւմաթ վիրէմէ՞դմիսինիդ , տէտի :

— Խա՛յր , չիւնքի զիքը իթտիկինիդ գատըն
շըմէնտըֆէր մէվգիֆինէ կէլտիկինտէ , պէն սա-
վուշուպ կիթտիմ :

— Մէջպուրէ եայլնը՞ մը իտի :

— Էվվէթ , մի'ւսիւ :

— Քէնտիսինէ քիմնէ պէքլէմէնօր մու իտի :

— Ջանն իթմէմ , չիւնքի տողրուճա պիլէթ տայիրէսինէ կիթտի :

Բիգօլէ սաաթընա պաղըպ ,

— Սաաթ թամ պիրտիր : Շիմտի աճէլէթէն կիթմէք իսթէրիմ : Սիզ պէնի վէնսան չըմէն տըֆէրինէ կէօթիւրմէլիսինիզ :

— Բէ'ք իյի , կէօթիւրէյիմ մի'ւսիւ :

Եիկիրմի տագըզա սօնրա , Սթա-Բի չըմէն տըֆէր մէվգիֆինտէ արապատան աշաղըեա էնիպ , Սէն-Մանտէեէ կիթմէք իւզրէ պիր պիլէթ ալտը :

Շիմտիլիք մէրգուճուն արգասընտան կիթմէքտէն սարֆը նազար իյէրիզ :

* * *

Արնօլտ տը թրուա-Մօն , Մարի իմզասըյլա Օրլէանտան չէքիլմիշ օլան մուլթասար թէլէկրաֆը սապահըն սաաթ տողուզունտա ախզ իտիպ , իշպու թէլէկրաֆնամէյի օգուտուղունտա , մէրգուճուն եիւզիւնին լէնկի սարարտը , վէ գալպինտէ հէմ մէսէրրէթ վէ հէմ տախի իղթիրապ տույղուլարը հասըլ օլտու : Ջիւնքի * վագաա քէնտիսինէ պիր էրքէք էվլատ տիւն եաեա կէլմիշ իտի իսէ տէ , պու էվլատ վագթինտէն էվվէլ տիւնեաեա կէլմիշ , օլտուղու հայտէ , պագալըմ եաշաեաճա՞գ մը իտի , վէ տիւնեաեա կէլմէսիյլէ վալիտէսինին էօմրիւ տիւչարը թէհլիքէ օլմամը՞ մը իտի :

Արնօլտ՝ Թէլէկրաֆը ալըր ալմաղ, հէման
 եօլա չըգմադ իսթէտի իսէ տէ, կիւնտիւզ վագ-
 թը էրին-Պլանչ սէ յֆիտէսինէ կիթմէսի, էմրի
 պասիրէթ խիւաֆընտա վէ ատէթա տիվանէլիք
 օլտուղունտան, կիճէտէ գատար պէքլէմէսի
 լազըմ կէլիր իտի : Պու իսէ, Արնօլտ իչին ատէ-
 թա պիր իսկէնճէ տիմէք օլուպ, մէրգում
 խահնախահ պու հալէ գաթլանտը, վէ սաաթ
 պէշ րատտէլէրինտէ թէտարիքեաթընա պաշ-
 լանըպ, քիւչիւք պիր էլ չանթասը տէրունինէ
 պիր աղ չամաչըր վաղ իթտի, վէ եէտինէ պիր
 րէվօլըր իլէ պիր միգտար բարա վէ պիր աղ
 տա չէք ալտըգտան սօնրա, Օրլէան մէվգի-
 ֆինէ ազիմէթ իյլէյիպ, պիւֆէտէ պիր աղ
 եէմէք եէտի, վէ սաաթ եէտիյի չարեէք կէ-
 չէրէք, սէրի իւլ հարէքէ պիր Թրէնէ րաքի-
 պէն, սաաթ օնու օն իքի տազըգա կէչէրէք,
 նէֆսի Օրլէանա վասըլ օլտու : Պու հալտէ, մէր-
 գում տէլիգանլընըն եարը կիճէտէն աղ էվլէլ
 Մարինին նէզտինտէ պուլունապիլմէսի գապիլ
 իտի :

Մալբէրթիւի՝ էօյլէն րատտէլէրինտէ րաքէ-
 նին մէքթուպունու ախը իտիպ, իչլէրին սու-
 րէթի մաթլուպէտէ ճէրէեանընտան տօլանը
 մէմնուն օլտու իսէ տէ, Ծօսարօ օլմանընճա
 հիչ պիր գարար վիրէմէեէճէկինտէն, ալտըղը
 խապէրի թէպիլի իյլէմէք իւզըն, անըն վիրու-
 տինէ մանթազըր պուլունտու :

Իմտի, պարօն եարը կիճէ վագըթլարը կէ-
 լիպ, վէ Մալբէրթիւիէ կէլմիշ օլան մէքթու-

պուռ օգուտուղ տանս «օնրա», չէօյլէ սէօյլէաի :

— Իգպալ պիգէ եավէր օլուերօր : — Պուռ իշին պուռ գատար չարուգ պաշա չըգաճաղընը մէմուլ իտէմէղ իտիք : — Իւշ կիւնէ գատար գօնթէս պէնի տինլէեէճէք տէրէճէտէ գուվլէթէ մալիքէ օլաճաղընտան, պաղը իշլէր հազգընտա քէնտիսիլլէ կէօրիւշմէեէ կիտէճէյիմ : — Մ. տը թրուա-Մօն եօլտա օլմագ կէրէք տիր, վէ պիր եախօտ իքի կիւն գատար էքին-Պլանշտա գալաճագ օլտուղունտան, պէնիմ սէյֆիէեէ կիթաիկիմ ղէման, օ կիթմիշ պուլունաճագ տըր :

Սախթէ միւլաղիմէ կէլինճէ, պուռ տախի վաղիֆէսինի քէմալ տիգգաթլէ իֆա իթմէքտէ պէրտէվամ օլուպ, վաղը համլին իրթէսի կիւնիւ, սաաթ տէօրթ րատտէլէրինտէ, իւք կիւնքի կիպի, թապիպին՝ տօնմուշ օլան լուարէնէհրի իւղէրինտէն կէշիպ, պաղչէեէ կիրտիկինի կէօրտիւ, վէ պուսնուն արգասընտան կիթմէեէ հիշ պիր իհթիեաճը օլմաեըպ, քէնտի քէնտինէ շու լաֆղարը իրատ իթաի :

— Էլպէթլէ մատտէ՝ գօնթէսին մաշուգունա խապէր վէրիվիշ տիր : Պինաէն ալէյհ, գօլլամագ լաղըմ տըր, ֆագաթ շու սօվուգ հավատա աչըգտա տուրմագ տա քեարը աղըլ օլմատըղընտան, կէղինէրէք Օրլէանա կիտէյիմ, վէ օրապա, մերգուսուն պինմիշ օլտուղու թրէնի գօլլաեըմ :

Բաքէնին պուռ միւլահաղաւոր տօղրու օլուպ, ֆիլվազը թաաթ օնու օն իքի տագըղա կէչէ-

րէք, Արնօլտուն՝ չըմէնտըֆէր մէվգիֆինտէն տիշարը չըգորդընը կէօրտիւ, վէ տերհալ թէ-
լէկրաֆիտանէեէ գօշուպ, շու թէլէկրաֆը քէ-
շիտէ էյլէտի :

« Ա. տը թ. պու ագշամ վասըլ օլտու : »

Եարը կիճէտէն պիր գաշ տագըգա էվվէլ,
Մ. տը թրուա-Մօն՝ էքին-Պլանշ պաղլէսինին տիվարընտա աշըմըշ Նլան քիւշիւք գաբու-
տան քէօշկէ տօղրու իլէրլէտի :

Օլէսնատէ սէյֆիեէտէ քիմօէ ուեուսուշ օլ-
մանըպ, Մարի, Արնօլտու պէքլէտիկի ճիհէթ-
լէ թապիւթէյլէ ուեանըգ իտի : Մառլէն իսէ,
գօնթէսին օտասընտա քէզալիք ուեանըգ օ-
լուպ, սիւտանանըն՝ չօճուղու տիզլէրի իւղէ-
րինտէ սալլատըղընա, վէ ահէսթէ ահէսթէ վէ
պիր ահէնք իւզրէ սէօյլէտիկի Նիւնիէ հայրէթ-
լէ տիգգաթ իթմէքտէ իտի :

Բիէրէ կէլինճէ, մէրգում տախի գըշըգ էլպի-
սէսինի կէլինմիշ օլտուղու հալտէ, Մ. տը թրուա-
Մօնուն կէլէճէկի եօլու գօլլաեօրտու :

Դգնթէսին լէհճէսի սօլիուն, ֆագաթ մէս-
րուր օլուպ, միւմքիւն մէրթէպէ էյի պիրհալ-
տէ պուլունմագտա իտի, չիւնքի, սապահլա-
եըն գօնթտան պիր մէքթուպ ալմըշ օլուպ,
իշպու մէքթուպտա, մէրգում, ագալլի իքի
եախօտ իւշ այ տահա կէլէմէեհէկինի պիլտիր-
միշ իտի :

Պու իսէ, չարէի սէլամէթ տիմէք օլտու-
ղունտան, կէնճ գատըն, միւսթագպէլէ զիեա-

տէ Էմիլիէթէն նազար իթմէքտէ, վէ մաշու-
գընըն վիրուտինէ ֆէվգէլատէ սապըրսըզլըզլա
պէքլէմէքտէ իտի :

Մէյֆիհէնին պաթըր եարը կիճէ վուրտու-
ղունտա, քէժկիւն գաբուսնէ իւշ տէֆա մոնչ
թազամէն չալընտը : Պու իշարէթ, զաթէն
մուպիէն վէ մալիւմ պիր իշարէթ իտուկին-
տէն, քիմսէ օլպապտէ տիւշարը թէլաշ օլմա-
տը, վէ Մատլէն գաբուսնէ աշմաեա կիթտի-
կինտէ, Մարի եաթաղընտան գալգտը, վէ
կէօզլէրի բարլամաեա պաշլատըղը կիպի, զանն
իաէրսին քի նէֆէսի տախի գաթթ օլունու-
եօրտու :

Արնօլտ, գօնթէսին օտապընա կիրէր կիրմէզ,
մէզպուրէ հէման գօլլարընը մէրգօմա տօղրու-
ուզաթտը, վէ պիր միւտտէթ մաշուգ վէ մա-
շուգէ պիրիպիրլէրինէ սարըմըշ գալտըգտան
սօնրա, մէզպուրէ, մաշուգընըն գուլաղընտան
աշաղըրա,

— Էվլատընը տախի էօրմէ՞ղմիսին ք տէտի :

Մ. տը թրուա-Մօն արգասընա տէօնմէսին-
տէ, սիւտանա, տէրին պիր ուջգուտա ուեու-
մազտա օլան չօճուղու մէրգումա թազտիւմ
իթտի, վէ պու միւնասէպէթլէ վալիտէսի չօ-
ճուղու գուճազլաեըպ,

— Սէ՛վկիւլիւ մասուճուճ, . . սէն պէնիւմ հէմ
մուճիպի սաատէթ վէ հէմ սէպէպի մահճու-
պիւնէթիմսին . . . պէնիւմ հէմ աշգ վէ հէմ թագ-
սիրաթըմա տէլիլի հաեաթիսին . . . ա՛հ, պիլսէն
սէնի նէ՛ գատար սէվտիկիմի \ տէտի :

Մատլէն վէ սիւտանա օտատան տիշարը
չըգտըգլարընտան, մատամ տը վէրթի Արնօլտ
իլէ եալընըզ գալտը :

Գօնթէս, էլլէրինի մաշուգունա տօղրու ու
զաթըպ, վէ կէօզլէրինի տախի անըն կէօզլէրի-
նէ աթֆի իտէրէք :

— Շիւմի մէսուտսուն, տէյի՞լ մի, տէտի :

— Էվվէթ, խուսուսիյլէ պունճա միհն ու մէ-
շագգաթ չէքտիքտէն սօնրա պէօյլէ պիր սաա-
տէթէ նայիլիեթիմ հասէպիյլէ, նա՞սըլ մէ-
սուտ օլմաերմ. . . րաքին պէօյլէ վագըթսըզ
վագը համլ մատտէսի՝ պէնի տէրէճէսիզ տիւ-
շարը տէհշէթ գըլտը, վէ իզթիրապ վէ էն-
տիշէ՝ պէնի տիվանէ հալինէ գօյտու : — Սէօյ-
լէ պագալըմ, նա՞սըլ օլտու տա պու հալ վագը
օլտու :

Մարի՝ քիւթիւպխանէտէն պիր քիթապ ա-
լըրքէն, նա՞սըլ տիւշտիւկիւնիւ հիքեանէ իթ-
տի, վէ Մ. տը թրուա-Մօն տախի կէնճ գա-
տընըն էլլէրինի պուս իտէրէք :

— Ճէնապը Ալլահ իքիմիդի տախի հիմանէ
իթմիշ, տէտի վէ իլավէթէն, — շիմտի տախի
էվլատըմըզ տիւշիւնմէքիկիմիզ լագըմ՝ աըր,
տէյի՞լ մի, տէեու պէեան իյլէտի :

— Պէն, պու չօճուղուն իսմի՝ սէնին իսմին-
լէ եանի Արնօլտ. թէսմիեէ իտիլմէսինի իս-
թէրիմ :

— Էվվէթ, էկէր սէն արզու իտէրսէն, Ար-
նօլտ թէսմիեէ իտէրիմ, ֆագաթ տիւշիւնէլիմ
տէտիկիմ, չօճուղուն իսմի օլմաերպ, իլլա միւս-

Թագապէլի տիր : — Պու մասումու Էբին-Պլանշ տայիրէյի պէլէտիեէսինտէ գայտ իթտիրմէր օլամազ , չիւնքի հէր շէյի Թէհլիքէեէ գոյմուշ օլուրսւզ :

— Տօղրու տուր , լաքին օ հալտէ նէ՞ եաբա՞ ճաղըզ :

— Պէն Բարիսէ ավտէթ իտէրիմ , սիւտանա տախի չօճուգլա պիրլիքտէ պէնիմ արգամտան կէլսին : Բարիստէ , մէնսուպ օլտուղում տայիրէի պէլէտիեէ միւտիրիեթինտէ մասումու քէնտի էվլատում մադամընտա գայտ իթտիրիւրիմ : — լաքին ասըլ մատտէ շու տուրքի , պէն պիր ան էվվէլ պուրատան կիթ մէլիյիմ :

Մատամտը վէրժինին եիւզիւնիւն րէնկի սա՞րարըպ ,

— Էվլատըմը պէնտէն պու գատար չաբուգ մու աեըրաճագսըն , տէտի :

— Պաշգա չարէ եօգ տուր , չիւնքի օլապիւլիւրքի գօնթ ավտէթ իտէր :

— լաքին տահա գօնթ խայլի վաղըթ ավտէթ իթմէեէճէք տիր : Հաթթա պու սապահ պու խուսուսու միւպէյեին օլարագ քէնտիսինտէն պիր մէքթուպ տա ալտում :

— Իյի ամմա , պէլքի պիղի պիր էլէ վիրէն օլուր :

— Քի՞մ պիղի էլէ վիրէճէք : — Բիէր , Մատլէն վէ Մատլէնին եէկէնի պանա զաեէթլէ սա՞տըգ տըրլար : Հէքիմ տախի նամուսլու պիր քիմնէ օլտուղունտան , քէնտի նամուսունա կիւվէնիւմիշ օլան պիր սըրըր մէյտանա չըգար :

մանահաղը տէրքեար տըր: — Դմտի պու ճի-
հեթլէ վէսվէսէ իտէճէք հիչ պիր սէպէպ օլ-
մատըղընտան, էվլատըմը շիմտիտէն եանըմ
տան աերըմագ իսթէմէմ: — Չօճուղուն գայտ
մուամէլէսի պիր աղ տահա կէճիքէպիլիր: —
Հաթթա սէն տախի սէքիզ կիւն գատար պու-
րանտա կիզլէնէպիլիրսին, վէ չօճուղումուղ պիր
աղ գուվվէթլէնտիքտէն սօնրա, մատամքի
քէնտիսինի կէօթիւրմէք լազըմ տըր, օլ վագըթ
կէօթիւրէպիլիրսին, ֆադաթ ըճճա իտէրիմ,
էկէր պէնի սէվէրսէն, իչպու ըճճամը ըէտտ
իթմէ:

— Ազիղէմ Մարի, պէն սէնին հիչ պիր թէք-
լիֆինէ գարչը կէլէմէմ, լաքին պիր քէրրէ
տիւչիւն քի, սէքիզ կիւն սէնին եանընտա գալ-
մագ վէ չօճուղու պուրատա սագլամագ, ատէ-
թա թէհլիքէյի կէօղէ ալմագ տըր, տէնու
մուգապէլէ իյլէտի Մ. տը թրուա-Մօն:

— Պէն, պէյլէ պիր մուխաթարա մէվճուտ
օլտուղունա իթիգատ իթմէեօրում: — Պուն-
տան պաչգա, էյլէ պիր մուխաթարա տա վար
իսէ, օնա գարչը կիթմէեէ տէ հազըրըմ:

— Բէ'ք ալէա, սէնին միւրատըն վէճհ իւզըէ
օլսուն:

Վագըթ կէչմէքտէ օլուպ, վէ գօնթէս իսէ
եօրկունլուգտան թագաթ վէ տէրմանը թիւ-
քէնմիչ օլտուղու հալտէ, Արնօլտ մէզպուրէ-
նին անլընտան պուս իթտի, վէ սէյֆիեէտէ
քէնտիսի իչին թէտարիք իտիլմիչ օլան օտանա
չէքիլտի:

Հիշ պիր հաժիսէ վուգու պուլմանարագ
գըրդ սէքիզ սաաթ միրուր իտիպ, իւչիւնճիւ
կիւն Արնօլտ՝ ճէր հալտէ պաղը շէյլէր աաթըն
ալմասը լազըմ կէլտիկի ճիհէթլէ, ֆերտասը
ագչամ՝ ավտէթ իթմէք իւզրէ, օլ կիւնիւ Օր-
լէանա կիթտի:

Պինապէրին գարանլըգ պապտըղընտա, Բիէր
պիր արապա հազըրլանըպ, Մ. տը տը թրուա
Մօնա ըիֆագաթ իթտի: Բաքէն իսէ, պու
աղալըգ էթրաֆը գօլլամագտա օլտուղուն
տան, մէրգուլմանըն կէչտիքլէրինի կէօրտիւ,
վէ գօնթէսին մաշուգու Բարիսէ ավտէթ ի-
տիւօր զաննընա զահիպ օլտու: Պինապէրին
քէնտիսի տախի թէլէկրաֆիսանէեէ կիթմէք
իւզրէ Օլլէան թարիգիճէ միւթէրահի օլտու,
վէ Մալբէրթիւիեէ շու թէլէկրաֆը քէչիտէ իյ-
լէտի:

« Ա. տը թ. . . . պու ագչամ կիթտի: »

34

Ագչամըն սաաթ սէքիզ պուլչուղունտա, սա-
պըգ գասէմ քեաթիպի, մէմուրունուն թէլէ-
կրաֆընը ալըպ, տէրհալ պարօնա թէպլիզ
իթմէսինտէ, մէրգում,

— Իշ կէօրմէք վագթը կէլտիկինտէն, եա-
լըն պուրատան կիթմէքլիկիմլազըմ տըր տէտի:

— Կիտէճէք օլտուղուն Էբին-Պլանշտաքի սէյֆիէյի պիլիճմիսին :

— Պիլմէմ, ֆազաթ պիլմէմէմտէ նէ՞ պէյիս վար տըր : — Սէն տէ պիլիբսին քի , պէնիմիչին պու. կիպի շէյլէր կիւճ տէյիլ տիրէր : — Շիմ տի սէն պանա վէրթի մատտէսինէ տայիր օլան էվրագը վէր , զիրա կիթմէզտէն էվվէլ էվրագը մէզքիւրէյի միւթալաա իթմէք իսթէրիմ :

— Արար պուլուրում :

— Պէն տախի օտամա կիտիպ , չըմէնտը ֆէրլէրին վագթը հարէքթլէրինի թահգըդ իտէյիմ :

Ֆօսարօ , չըմէնտըֆէրլէրին վագթը հարէքթլէրինի միւպէյիին օլան բուսուլաեը մուայ. եէնէտէն սօնրա , սաաթ իքիյի օթուղ պէշ տագըգա կէշէրէք , պիր օմիթպիւս արապա սընա ըաքիպէն եօլա չըգմաեը գարարլաշտըրտը , վէ սաաթ ալթըեը տէօրթ տագըգա կէշէրէք Օտէսաեա մուվասըլէթ իթտիկինտէ , եաղան շիտտէթլի գարա ըաղմէն , սաաթ եէտի ըատտէլէրինտէ Էբին-Պլանշտա պուլունա պիլէճէկինի հիսապ իթտի :

Իրթէսի կիւն , գահվալթըտան սօնրա , Սէզար եէտինէ պիր ըէվօվըր ալըպ , վէ պիր աւրապաեա ըաքիպ օլարագ , Լա Շարէլ տէնիլէն կէշիտէ ազիմէթ իյլէտի , վէ անտէն եաեան օլտուղու հալտէ , Բիէր տը Ժիրար սօգաղընա կիտիպ , պիր սաաթ սօնրա , մէզքիւր սօգագտա վագը իքի գաբուլու քէնտի տայիրէսինտէն օլ տէրէճէ թէպտիլ օլմուշ պիր հալ իլէ

տիշարընա չըգտը քի, Մալքէթիւի պիլէ քէն.
տիւինի կիւճ իլէ թանընապիւտի :

Շէջլէ քի մէրգում, պիւյիւճէք պիր քիւրք.
իւ բալթօ ալթընտա սիեաճ էլպիսէ կիյինմիշ.
վէ պօղազընա նոախի պէեազ պիր պաղ պնղա-
մըշ օլտուղունտան, ատէթա պիր տէվլէթ մէ-
մուրու հալի քէսպ իթմիշ իտի :

Պմշընա գօյմուշ օլտուղու ալչագ ճա վէ էնլի
քէնարը շարգա, անճագ պիր գաշ ուղուն վէ
աղարմիշ սաշ տէմէթլէրինտէն պաշգա տազ
օլան գաֆասընը էօրթմիւշ օլուպ, ճիւղիճէ
մաւի օլան ալթուն կէօղլիւքլէ տախի կէօղլէրի
կիղլէնմիշ, վէ պու սանէտէ Ֆօսարօ պիւսպիւ-
թիւն պաշգա պիր սուրէթ քէսպ իյլէմիշ իտի :

Մէրգում՝ տիկէր պիր արապա իլէ Օրլէան
մէվգիֆինէ վասըլ օլուպ, սաաթ իւքիյի օթուղ
պէշ տազըգա կէչէրէք, Բարիստէն թրէնլէ հա-
րէքէթ, վէ սաաթ ալթըտա թրէն՝ ժան տ՝Արգ-
չէհրինէ մուվասըլէթ իյլէտի :

Ֆօսարօ՝ էբին-Պլանշ սէյֆիեէսի էօլունու
սիւալ իտիպ, իգթիզա իտէն մալիւմաթը, վէ
մահէլլի մէզքիւրէ վասըլ օլմագ իչին պիր
սաաթտան զիեատէ եիւրիւմէսի լազըմ կէլտի-
կինէ տայիր թէէմինաթ ալտըգտան սօնրա,
եօլա չըգտը :

Օլ կիճէ հաւա պէրրագ օլուպ, ֆագաթթ սօ-
վուգ ֆէվգէլատէ, վէ զէմին գար իլէ գաբլը,
վէ եօլուն հէր թարաֆընտա, աղաճլարըն քէօք-
լէրի, տալարը վէ թէրէլէրի գաղար իլէ էօր-
թիւիւ իտի :

Սէգար՝ եօլուն եարըսընը դաթթ իթմիշ իքէն, պիրտէն պիրէ գուլաղընա պիր սէս կէլտիկինտէն, տուրուպ արգասընա պագտը: Ուզագտան, կէօղլէրի գամաշտըրըճը գարլար իւզէրինտէ սիեահ պիր նօգթա միւշահէտէ օլուն մագլա պէրապէր, պիր աթըն աեագ սէսլէրի վէ պիր արապանըն կէլտիկի իշիտիլիեօրտը: Պարօն թէքրար եօլունա տէվամ իյլէտի:

Արապա իսէ, աոտի քէյ արապասը օլտուղու հալտէ, Ֆօսարօեա եէթ իշիպ կէչտի: Սէգար՝ արապանըն իշէրիսինէ աթֆընաղար իթտի իսէ տէ, քիմնէյի կէօրէմէտիկինտէն,

— Պագը քէյլիւլէր օլուպ, ղալիպա Օրլէանտան ալտէթ իտիեօրլար, տէտի քէնտի քէնտինէ, վէ ատըմլարընը սիւրաթլէ ալմաեա պաշլատը:

Արապատա իսէ, Արնօլտ տը թրուա-Մօն իլէ Մատլէնին զէվճի Բիէր պուլլումագտա իտիլէր: Պունլար՝ Ֆօսարօնուն կիթտիկինի կէօրտիւքլէրինտէ, Բիէր,

— Պէյլէ սօվուգ պիր հավատա, հէմտէ կիւճէլէյին սէյեահաթ իթմէք իշին, պիր աոտէմ բէք ճէսուր վէ գուլվէթլի օլմալը տըր... — Պէնճէ պու աոտէմ պիր հէքիմ օլմագ կէրէքտիր, տէտի:

— Պէլքի տէ պիր գասէմտիր, տէեու մուգապէլէ իյլէտի գօնթէսին մաշուգու:

Հալպու քի Ֆօսարօ աալա սօվուգ հիսս իթմէքտէ օլմաեըպ, գարլարըն իւզէրինտէ սիւրաթլէ եիւրիւտիւկիւ սըրատա, կիյմիշ օլտու-

ղու գալըն քիւրքիւն սըճագլըղըյլա վիճուտի
ղիւտատէսիյլէ թէրլէմիշ իտի :

Վէլհասըլ մէրգում, իւղէրինտէ տէմիրտէն
մսամուլ օլարագ գօնթլուգ արմասը պուլու-
նան եիւքսէք պիր տիվար գարչըսընա կէլտի-
կինտէ, իղհարը մահզուզիյեթլէ, տուրտու :

Գարունուն տէօրթ քէօչէ՝ տիրէքլէրինտէն
պիրի եանընտա պիր չընկըրագ իրի ասըլմը
օլուպ, պու տիրէյին եանընտա տախի, տիվա-
րըն իչինտէ օեուլմուշ օլարագ իքի գանատը
պիր գարու պուլունմագտա իտի : Պարօն չըն-
կըրաղըն իրինի չէքտի, վէ չանըն սէսի իչէր-
տէն իշիտիլմէսինտէ, քէօչքտէ պուլունանլար,
եանի Մարի, Արնօլտ, Մատլէն վէ Բիէր տիթ-
րէտիլէր : Օլ էանատէ մատամտը Վէրթի, պիր
սաաթ իչին եաթաղընտան գալգմըշ օլուպ,
պիր գանարէ իւղէրինտէ օթուրուեօրտը : Պի-
նապէրին մէզքիւր չան սէսինտէն պիչարէնին
սիմասը սարարարագ :

— Աճապա չընկըրաղը չալան քի՞մտիր, տէտի :

— Եա Մ. գօնթ ի՞սէ . . . տէեու մուգապէլէ
իթտի Մատլէն :

— Գապիլ տէյիլ տիր, չիւնքի զէվճիմ՝ եա-
զընլարտա ալտէթ իթմէք էֆքեարընտա օլ-
մատըղընը պանա պիլտիրմիշ տիր, տէտի կէնճ
գատըն :

— Պէլքի եօլտա թէսատիւֆ իթտիկիմիզ,
վէ պիր թապիպ եախօտ գասէմ զանն իյլէտի-
կիմիզ ատէմ տիր, տէեու տէվամ իյլէտի
Բիէր :

— Պու աեա կէլէճէք նէ՞ իշի վար տըր :
Չանըն սէսի իրինճի տէֆա, աահա զիեատէ
չիտտէթլէ իշիտիլտիկինտէն, մուհավէրէյի
մէշքիւրէ գաթթ օլունտու :

— Հէր քիմիսէ, Գարուեղու աչըպ անլամագ
լաղըմ տըր . . . հաչտէ Բիէր, սիշ կիտին, ֆա-
գաթ թալիմաթընըզը ունութմաեըն, տէտի
գօնթէս :

Բիէր՝ էլինտէ պիւր ֆէնէր իլէ քէօքթէն
տիշաբընա չըգտը : Պու էսնատէ Ֆօսպրօ Բէ-
մալ սապըրսըղըզլա պէքլէեօրտու, վէ իւշիւն-
ճիւ տէֆա չանըշէքմէք իւզընէ իքէն, ուզագ
տան պիւր ըշըըն քէնտիսինէ տօղրու իլէլլէ-
տիկինի միւշահէտէ իյլէտիկինտէ, տուրտու :

Պիւր բաղ սօնրա Մատլէնին ղէվճի, տիւլաըն
տիկէր թարաֆընա կէլէրէք :

— Չանը չալան քիմտիր, տէեու սիւալ իթտի :

— Պէնիմ, տէեու ճէվապ վիրտի Սէզար :

— Սիշ քիմսինիզ :

— Աիւսթաճէլ իշի օլան պիւր ատէմիմ :

— Նէ՞ իսթէեօրսունուզ :

— Ասլա վագըթ ղայպ իթմէեթէք գօնթէս
տը վէրժի իլէ կէօրիւշմէք իսթէքիմ :

— Ֆագաթ մատամ գօնթէս լահաթսըղ օլ-
աուղունտան, քիմէյի գապուլ իտէմէզ :

— Պէնիմ իշին միւսթէսնա տըր :

— Օ . . . պու տէտիկինիզէ զիեատէսիլլէ
չիւպհէ իտէրիմ :

— Պէն չիւպհէ իթմէմ — Հայտէ չաբուդ
կիտին վէ մատամընըզա սէօյլէյին քի, պէն

քէնտիսի իշին մէճհուլ պիր քիմնէ իսէմտէ ,
մահալա քէնտիսինի գուրթարմագ իւզրէ Բա-
րիստէն պուրաեա կէլմիշիմ տիր , վէ պէհէմ-
հալ քէնտիսինի կէօրմէք իսթէրիմ — Սնլա-
եօրմուսունուզ , մատտէ՝ մէզպուրէնին իսթի-
րահաթը , նապուսուչ , վէ պելքի տէ հաեաթը
իւզէրինէ տիր :

— Հնեաթը մը ր տէեգը թէքրալլատը Բիէր
քէտէր վէ էսէֆլէ :

— Էվլէթ , անըն հաեաթը իւզէրինէ տիրգ
— Իմտիլ չարագը կիտին վէ քէնտիսինէ խապէր
վէրին :

Սատըգ էմէքտար , սիւրաթլէ կէրի պէօն-
տիւ , վէ քէօշկիւն գարուսունա վասըլ օլտու-
ղունարա , եիւզիւնիւն րէնկի սօլմուշ օլուպ ,
նէֆէսինի իսէ , կիւճպէլա ալըպ վիրէպիլի-
եօրտու :

— Կէլէն քիմ տիր , տէեու սիւալ իթտի շէ-
տիտէն Արնօլտ :

— Եօլտա կէօրտիւկիւնիւզ ատէմ տիր , է-
ֆէնտիմ , տէեու ճէվապ վիրտի Բիէր պօղուզ
պիր սէտա իլէ :

— Նէօ իսթէեօր :

Բիէր՝ մէճհուլ շախսըն սէօյլէտիկի սէօյլէրի
հարֆիէն թէքրալլատըղընտա ,

— Սիւպհան Ալլահ . . . սիւպհան Ալլահ . . .
աճապա պաշլմըգա նէօ ֆէլաքէթ կէլտի տէտի
գօնթէս , պիւսպիւթիւն շաշրարադ :

— Պաւ պապտէ նէօ գարար վիրիքսինիլ * տէ-
եու սիւալ էյլէտէ Թ. տը թրուա-Մօն :

— Պէնճէ պու առէմ հէր քիմ օլուրսա օլսուն
գապուլ իթ մէլիյիզ, զիրա շիւպհէտէ գալմագ-
տան Խսէ, հաքըգաթը անլամագ էվէա տըր :

— Քէնտիսինի նէրէտէ գապուլ իտէճէք
սինիզ :

— Պուրատա . . . սիզ պէնի եալընըզ պրագըն :

— Պէն տախի շու եանընտաքի օտատա պու-
լունուպ, հէր նէ վաքըթ փգթիզգ Խտէր Խսէ,
եարտըմընըզա կէլէճէ յիմ, տէտի Արնօլտ՝ մէզ-
քիւր օտաեր կէօթէրէրէք :

Պէօյլէճէ Բիէր կիտիպ, մէզքիւր կիճէ մի-
սաֆիրինի պաղչէնէ կիրտիրտի, վէ անտէն
քէօչկէ տախիլ օլուպ, Մարինին՝ իզթիրապ վէ
էնտիչէսինի կիզլէմէեէ չալըչարագ պուլուն-
տուզու օտաեր իշար իթտիքտէն սօնրա, քէն-
տիսի չէքիլտի :

Ֆօսարօ իչէրի կիրտիկինտէ թէվազու իտիպ,

— Աճապա կէօրիւշմէք չէրէֆինէ նայիլ օլ-
տուզում մատամ՝ մատամ գօնթէս տը վէրթի՞
մի տիր, տէեու սիւալ իթտի :

— Էվլէթ, միւսիւ . . . — Հէմ զաթընըզըն
պէօյլէ շիտտէթի հավատա վէ կիճէ էսնասըն-
տա Էքին-Պլանչա կէլմէնիզտէն, վէ քիմսէյի
գապուլ իթմէտիկիմ հալտէ, սիզին՝ նէզտիմէ
չըզմագ իւզրէ իսրար իյլէմէնիզտէն էօյլէ զանն
Խտիեօրում քի պանա թէպլիզ իթմէք իւզրէ դա-
եէթ վէխիմ վէ մուհիմմչէյլէրինիզ օլմալ տըր :

— Էվլէթ, մա'տամ, սիզէ զաեէթ վէխիմ
վէ մուհիմմ իֆատէլէրիմ վար տըր, տէտի Սէ-
զար թէքրար պաչընը էեէրէք :

— Իֆատաթընդ հեր նէ իսէ սէօյլէ յին ,
միւսիւ :

— Մ'տամ, զաթընդը տէհչէթլի պիր մու-
խաթարատան դուրթարմագ իչին պուրաեա
կէլմիշիմ տիր :

— Տէհչէթլի պիր մուխաթարա՞մը , — տէ-
եու թէքրարլատը Մարի՝ պունուն պիր տու-
ղագ օլտուղունա շիւպհէ իլէ , էօնիւնիւ ալ-
մաեա չալըչարագ , — լաքին նէ՞ տիմէք իսթէ-
տիկինիցի անլաեամաեօրում , չիւնքի իշպու
չէքիլմիշ օլտուղում մահէլլէ քիմսէ կէլմէտիկի
միսիլլու , էթրաֆըմտա պուլունան խըզմէթ-
քեարլար տախի սատըգ քիմսէլէր օլտուգլա-
րընտան , պէնճէ հիչ պիր մուխաթարա գօր-
դուսու օլամալ :

— Եա Մ. գօնթ տը վէրթի աբանսըգ կէլիրսէ,
տէեու սիւալ իթտի պարօն սէսինի ալչագլա-
թարագ :

Պու սէօզտէն Մարի՝ գուլագ թօղլարընըն
սօղուգ պիր թէր իլէ ըսլանտըղընը հիսս իթ-
տիկի կիպի , վիճուտինտէ տախի պիր տիթըէ-
մէ հասըլ օլտու : Պունունլա պէրապէր մէգ-
պուրէ թէմքինլի տավրանարագ ,

— Մ. տը վէրթի աբանսըգ կէլսէ տէ , քէն-
տիսինտէն գօրգաճագ հիչ պիր սէպէպիմ եօգ-
տուր , տէտի :

— Օրասը շիւպհէլի տիր , — տէեու մուգա-
պէլէ իթտի ֆօսարօ , պու սօն սէօղլէրի մա-
նէատար պիր սուրէթտէ թէլէֆֆիւլ իտէրէք ,
— գօրգաճագ սէպէպինիգ օլուպ օլմատը-

ղը , մոհհալէրէմիդին նէթիճէսինէ միւթէ-
վագըֆ տըր :

Պօնարօնուն սէօղլէրի ատէթա մուամմա գա-
պիլինտէն օլուպ , լաքին պու մուամմանըն հալ-
լի , շիւպհէսիդ տահա զիեատէ մուհիպի տէհ-
չէթ օլաճագ իմի :

— Մա՛տամ , շիմտի սիզէ մութթասարէն վէ
սերահաթէն իյզահը մատտէ իտէ յիմ : — տէեու
տէվամ իթտի Սէզար , գօնթէսին իղթիրապ վէ
էնտիշէսինի լաեըգըլա միւշահէտէ իտէրէք :
— Զաթընըզ՝ պիւյիւք պիր մէվգըեէ վէ ֆէվ-
գէլատէ պիր սէրվէթէ մալիքէ օլմսգ / ին ,
Մ. տը վէրժի իլէ էվէնմիշսինիդ տիր : Գ. թ
սիզի սէվէր , լաքին սիզ անը սէվմէսինիդ , վէ
պու իսէ , պէյնինիդտէ սիննճէ օլան ֆէրգ
սէպէպիլէ բէք թապիի տիր : — Պունտան գա-
թինազար , սիզ զէվճինիզի սէվմէմէքլէ պէ-
րապէր , պիր տիկէրինի սէվէրսինիդ քի՛ պուն-
տա տալի թապիաթըն խարիճինտէ հիշ պիր
չէյ եծգ տուր :

— Ֆագաթ , միւսիւ . . . տէտի Մարի մահ-
ճուպիյեթ վէ հիտտէթինտէն նաշի գըզա-
րարագ :

— Բէճա իտէրիմ , մա՛տամ , լագըրտըմը քէս-
մէյին : — Սիզ աալի սլիլիրսինիդ քի , պէնիմ
սէօյլէտիքլէրիմ հէր սահիհիւք տիր , վէ պէն
մահզա պու սահիհիկի սէօյլէմէք իչին պուրաեա
կէլմիշիմտիր : — Հէր նէ հալ իմէ , կիւնիւն
պիրինտէ Մ. տը վէրժի սիզին հագըընըզտա
պաղը շիւպհէլէրէ գահիպ օլմուշ տուր :

— Շփուպհէլէրե՞ մի, տէհու թէքըսըլատը կէնք
գատըն գայ ազըլ օլարագ :

— Էյվէթ , մա'տամ , լաքին քէնտիպի պիւ-
յիւք պիր զաթ օլուպ , չաշուտլուգ տէրէճէ .
սինէ գատար թէնէգղիւլ իտէմէկէճէկինտէն ,
վէ վուզ ուի հայի պէճէմհալ անլամաղ էֆքետ-
րընտա օլտուղունտան , գըսգանճ ղէվճ րօ ղէվ-
ճէլէրին հիսապլարընա օլարագ . մուվաֆֆա-
յըլյէթլէ թաճգըգաթը խէֆիէէ իճրա կտէն
պիր իտարէխանէէէ միւրաճաաթ իթմիշ տիր :

— Իշթէ , մա'տամ , պէնտէնիզ օ իտարէխանէ ,
նին միւրիթիթիմ : — Մ . տը վէրժի իտէ , հէր
հանկը կիւն քէնտիպինէ , պիր մաշուպ աշնուգ
օլտուղունտան իսպաթընը իրաեէ , քանի մա-
շուպ ունուզուն իսմինի քէնտիպինէ պէեան ի-
տէրսէմ , պիր միլեօն ֆրանգ վիրմէքլիկի պա-
նա թէահիւտ կլլէմիշ տիր :

Պու էսնատէ Մարի , տէհշէթինտէն նաշի
պուզ կիպի տօնմուշ օլուպ , պունունլա պէրա-
պէր միւսահիպինէ թահգիրամիզ սուրէթաէ
նազար իտէրէք , երկզիւնէ գարշը ,

— վէ սիզտէ , պէօյլէ պիր ալճագ ճչչ . վէ-
մուրիէթի գապուլ իթտինիզ , հա' , աէաի :

— Մա'տամ , պէնտէնիզ իշ ատամընըմ , վէ
զանն իտէրիմքի պիր միլեօն ֆրանգ տա ֆէնա
բարա տէյիլ տիր :

— Լաքին օ պիր միլեօնըն սիզին իշին ապլա
վիճուտի օլմուեաճագ տըր , վապաա եալաճ
սէօյլէմէք վէ իֆթիրա իթմէք Կօլայ տըր , լա-
քին վիճուտի օլմուեան պիր շէյի իպպաթ իթ-

մէք գօլայ տէյիլ տիր — Մի'ւսիւ , քիմնէ պէ-
նիմ'այէյհիմտէ ազվիեաթտա պուլունամազ ,
վէ նամուսումա խալէլ կէթիրէմէզ , իմտի տի-
շարը չըգըն :

Մարի , պու սէօզլէրի սէօյլէտիկի զէման ,
պիր իշարէթլէ քէօշկիւն գաբուսունու կէօս-
թէրիեօրտու :

Ֆօսարօ՝ գօնթէսի սէլամլաեըպ թէպէսսիւմ'
տախի իթտի իսէ տէ , եէրինտէն պիլէ գըմըլ-
տանմատը : Պատէհու իսթիհգաքեարի պիր սէ-
տա իլէ ,

— Մատամ՝ գօնթէս տը վէրժի՝ քէնտիյի
թէարրուգտան էմին զանն իտիեօր , լաքին զա-
լիպա Սէն-Սիւբլիս քիլիսէսինտէ մաշուգըյլա
պուլուշտուգլարընը , վէ քիլիսէնին Ֆէրու սօ-
գաղընա նաղըր օլան եան գաբուսունտան տի-
շարընա չըգտըլարընը , վէ քիլիսէնին պիր
բանգօսունտա տիզ չէօքիւպ , պունուն տօլա-
պընա պրագտըղը մէթուպլարը պիւսպիւթիւն
ունուտուեօր , տէտի :

Մարինին եիւզիւ սարարըպ , օթուրտուղու
գանաբէտէ տիթրէտի :

Ֆօսարօ տախի քէլամլնա շու եօլտա տէվամ
էյլէտի :

— Իշթէ , մա'տամ գօնթէս , կէօրիւեօրտու-
նուզ քի , պէնիմ հէր շէյտէն մալիւմաթըմվար
տըր : — Հաթթա պէն՝ միւսթագպէլի նաղարը
իթինաեա ալարագ , Մ. տը վէրժիեէ , քէնտի-
սինէ թէվտի օլունան էլլիլիք մէմուրիեթիւնի
գապուլ իթմէսինի թափսիեէ իթտիկիմտէ ,

մէրդ ում պու թաւսիեմի գապուլ իթ միշ, վէ
անըն էանայի զայպուպէթինտէ, սիզ՝ համիմէ-
քիկինիդի իշպու էբին-Պլանշ սէյֆիեմսինտէ
կիզլէմէեմ մուվաֆֆազ օլուպ, Մ. տը թրուա-
Մօն տախի պաղէն պիր գաշ սաաթ պուրաեա
կէլմէքտէ պուլունմուշ տուր : — Պունլարտան
պաշդա, ախիրէն վուգու պուլան պիր գաղա
սէպէպիյլէ, սիզ վազթինտէն էվիլէ վազը համլ
իթ միշ, վէ տէօրթ կիւն ագտէմ տիւնեպեա
կէլէն էրքէք էվլատընըղ տախի, շու եանա-
քի օտատա հըֆզ իտիլմիշ տիր :

Մատամտը վէրժի՝ էլլէրինի մուսահիպինէ
տօղրու ուզատըպ,

— Մի՛ւսիւ, մէրհամէթ իտինիզ պանա, տէտի :
Պարօն՝ պարիտ պիր սէտա իլէ քէլամնա
տէվամ իտէրէք :

— Մ. գօնթ իսէ Պէրն շէհրինտէ օլուպ, վատ
իթ միշ օլտուղու պիր միլեօնու գաղանմազ իչին,
քէնտիսինէ եալլընըղ պիր թէլէկրաֆ շէքմէք-
լիկիմ քեաֆի տիր, տէեու պէեան իյլէտի :

— Ղաքին մի՛ւսիւ, մէմուլ իտէրիմքի զա-
թընըղ օ թէլէկրաֆը կէօնտէրմէգսինիզ :

— Մա՛տամ, պու խուսուս՝ վիրէճէկինիզ գա-
րարա մէրպութ տըր :

— Իմտի, սէ՛յլէյին մի՛ւսիւ, նէ՞ եաբմա-
լըեմ, նէ՞ իսթէրսինիզ քի եաբաեմ կէօրիւ-
եօրսուռուզ քի առէթա ագլըմա խիֆֆէթ կէ-
լիեօր :

— Պիր թագըմ գատընլարըն քէնտի զէվճ-
լէրի ալէյհինտէ օլան տավալարընը իլթիզամ

իթմէք՝ պէնճօ մուճիպի շէրէֆ տիր , էլվէրիր
քի՝ անաֆիսմէ զարար՝ կէլմէսին : — Գօնթ՝
քէնտի նամուսունա խալէլ կէլիպ կէլմէտիկինի
թաճգլգ իթմէք իշին պիր միլեօն ֆրանգ իթա
խաթեօր : Հալպու քի սիզին վէ էվլատընըլըն
սէլամէթի իշին : Դիշ՝ տէյիլ պիր միլեօն : Իլլա
եիւզ միլեօն ֆրանգ վիրմէլիսինիլ : Իմտիւքէր
պանա եալընըլ իքի միլեօն ֆրանգ վիրիքնէնիլ ,
հէր միւրատընըլըլ իճրա իտէրիմ , վէ սիզի Մ.
տը վէրօինին նազարընտա սալիհէ չըգարմագ-
լըլը վատ իյլէրիմ : — Եօգ էկէրչի պու բազար-
լըգ սիզին իշինիգէ կէլմէեօր իսէ , պու խու.
սուստա արթըգ պիր սէօզ պիլէ իրատ իթմէք.
լիկիմիգէ լիւղուս՝ գալմազ , վէ պէն տէ էվլէլ-
քի քէնտի թէաճիւտիւմիւ իճրա իթմէքիկէ
սէրպէսթ օլուրում :

— Լաքին , միւսիւ , էկէր սիզի էօլտիւրիւր-
սէմ , տէտի Արնօլտ պիրտէն պիթէ գօնթէսին
վէ Խօսարօնուն պուլունտուգլարըլ օտաեա կի-
րէրէք :

Մարի՝ տէհչէթլէ րէֆի սէտա իտիպ , Խօ-
սարօ տախի սարսըլտը իսէ տէ , էլինտէ պիր
րէվօլլըլ թուլթարագ գարչըսընտա պուլունան
Մ. տը թրուա-Մօնտան ապու տիւշարը տէհչէթ
օլմատը , վէ դաեէթ սօվուգ գանլըլըլա շէօյ.
լէ ճէվապ վիրտի :

— Միւսիւ , էկէր պէնի էօլտիւրիւրօնիլ ,
եարըն պէնիմ պաշ մէմուրում՝ էօյլէտէն էվ-
վէլ պէնտէն հիշ պիր թէլէկրաֆ ալմատըլը
հալաէ , Բարիքաէ պիր մահֆազա տէրունինտէ

վէ մահելի սիզճէ անլաշըլաճագ ուրէթտէ պը-
րագմիշ օլտուղում թէլէկրաֆնամէ, յի՛ Պէրնտէ
Մ. գօնթ տը վէրժիսէ կէօնտէրէճէք տիր : —
Պունտան գաթինազար պէնիմ՝ պուրատա պու-
լունտուղում տախի մալիւմ տիւր , վէ մէյտա-
նա չըգմատըղըմ թագտիրտէ, պէնի պուրատա
արաեաճագլարընտա շիւպհէ եօգ տուր : —
Պէլքի տէ պէնիմնաշըմ սիզճէ մուճիպի էնտի-
շէ օլաճագ տըր :

— Ահ ալա՛գ , տէտի Արնօլտ :

— Բէճա իտէրիմ , սիթէմամիղ սէօղէր սէօյ-
լէմէյին , հէմ թէհի եէրտէ հիտտէթ աուեուպ,
պօշ լաֆղար իրատ իթմէյին : — Պէն սիղին
իլէ պիր սուրէթի թէսվիսէ պուլմագ իւզրէ ,
զահմէթ չէքիպ պուրաեա գատար կէլտիմ :
Էկէր սիզ պու սուրէթի թէսվիէյի թէնսիպ
իտէրսէնիզ , պիրան էվվէլ գապուլ իտին , եօգ
էկէր թէնսիպ իթմէզսէնիզ , միւսաստէ իտին
քի կիտէյիմ :

Մաշուգ վէ մաշուգէնին պուլունտուղլարը
իշպու տէհշէթլի հալ գարշըսընտա թէրէտ-
տիւտ գապիլ օլմաեըպ , երկիրմի տագըղա
սօնրա Մ. տը Ֆօսարօ էրին-Պլանշը թէրքլէ ,
Օրլէանա ավտէթ , վէ պէհէրի պիրէր միւեօն
ֆրանգլըգ օլուպ , հիյնի թագաթիմինտէ թէէ-
տիսէ օլունմագ իւզրէ , պիրի Մ. տը թըուա-
Մօն վէ տիկէրի մատամտը վէրժի թարաֆըն-
տան իմգա իտիլմիշ պուլունան իքի գըլթա չէք
իլէ Բարիսէ ալիմէթ իյլէտի : Շուրաեը պէ-
եան իտէրիք քի : ժէզպուրէ քէնտի ագտը իզ-

տիված գօնթրաթը ահքեամինճա, թրախօմա
ագչէսինի իթէտիկի կիպի գուլանմաեա քեա-
միլէն սէրպէսթ իտի :

Իրթէսի կիւն էօյլէտէն էվվէլ, Ֆօսարօ մէզ.
քիւր չէքլէրին պէտէլինի ախլ էլլէտի :

35

Պէօյլէ պիր հատիսէյի չէտիտէտէն սօնրա ,
իրթէսի կիւնիւ էքին-Պլանշ սէյֆիեէսինտէ
գալմագ՝ պիւսպիւթիւն էմրի պասիրէթ խիլա-
ֆընտա հարէքէթտէ պուլունմագ տիմէք օլտու-
ղունտան , Արնօլա՝ Բարիսէ միւթէվէճճիհէն
հարէքէթ իտէճէք օլան իլք թրէնէ րաքիպ օւ-
մագ իւղրէ , կիճէլէյին սիւտանաուր վէ էվլա-
տըյլա պիրլիքտէ սէյֆիեէտէն հարէքէթ իթ-
մէքլիկէ գարար վիրտի : Մատամ տը վէրթի
իսէ , իչպու գարարը խահնախահ թաստիգէն ,
օլ պապտէասլա մուխալիֆէթ իթմէյիպ , մահ-
ղունէն վէ միւքէտտէրէն գարարը մէզքիւրէ
գաթլանտը :

Պինապէրին Բիէր՝ սապահըն սաաթ տէօր-
տիւնտէ գաբալը պիր արապա հազըրլամաուր
իչին էմր ալլըշ իքէն , եարը կիճէ էսնասընտա
Արնօլտա կէլիպ , շու եօլտա պէեանը հալ էլ-
լէտի .

— Էֆէնտիմ , թասավվուրունուղու մէվգըի
իճրաեէ գօյմանըզ գապիլ տէյիլ տիր : — Բիւզ-

կեար տղաճլարը քէօքլէրինտէն չըգարաճագ տէրէճէտէ շիտտէթլէ հուպուպ խտիօր : Գար՝ լաէնգաթի եաղըօր , վէ բիւզկեարըն գուվ վէթիլլէ պիր թարաֆտան գալգըպ , օլպիր թարաֆա ուչուօր : — Պիր սաաթ կէչմէզտէն , եօլլար աուլա կէչիլմէզ պիր հալէ կէլէճէք տիր : — Պու հալտէ , էֆէ՛նտիմ , արապանը հաղըր լամագըղըմ հէր հալտէ լաղըմմը տըր :

— Խա՛յր , խա՛յր , պու հավատա պուրատան կիթմէք օլամաղ , չիւնքի պու հավատա եօլա չըգմանըզ՝ էվլասըմըն էօմրիւնիւ թէհլիքէեէ գօյմագ տիմէք տիր , Հալպու քի անըն էօմրիւ տիւչարը թէհլիքէ օլմագտան իսէ , քէնտի էօմրիւմիւն թէհլիքէեէ տիւչար օլմասընը տա հա զիեատէ թէրճիհ իտէրիմ :

Արնօլտ՝ քէօչկտէն պիզզաթ տիւչարը չըգըպ , ֆիւլլագը եօլլարըն կէչիլմէզ օլտուգլարընա քէն տի կէօզլէրիլլէ թէեմին օլտու :

Ֆուրթուհա իսէ , սապահա գատար վէ իր թէսի կիւն ագչամա գատար իմթիտատ իաիպ , գար՝ լաէնգաթի եաղմագտա օլտուչու հալտէ , բիւզկեարտան խալի օլան պաղը մահէլլէրտէ պիր մէթրօ եիւքսէքլիկինտէ պիրիքմիչ , վէ միզան իւլ հավա օն ալթը տէրէճէտէ օլուպ , էբին-Պլանչ սէյֆիեէսի գարլար իլէ իհաթա գըլընմըչ իտի :

Ագչամ սաաթ տօգուզ օն բատտէլէրինտէ , բօսթախանէ միւվէզզիսի մէզքիւր սէյֆիեէ կէլտի իսէ տէ , Մ. տը վէրփի թարաֆընտան հիչ պիր մէքթուպ կէթիրմէտի : Հալպու քի

մէրգում, հէր կիւն նիզամնտա մէքթուպ
եաղմագ տա օլուպ, վէ օլ կիւնիւ տախի մէր-
գումտան մէքթուպ ալընմաքը խզում կէտիկի
հալտէ, եէվմի մէղքիքտէ բօսթանընըն հիշ
պիր մէքթուպ կէթիրմէմէսի, գօնթէսի օլ մէր-
թէպէ տիւչարը հէեեճան իյէտիքի, մէզպու-
րէ պապահա գատար ուեուեամատը, վէ իւ-
թէսի սապահ, եօլուն միւշքիւլաթընա բաղ-
մէն, աթ իլէ Օրլէանա կիտիպ, աթ իտէքի թէ-
լէկրաֆը թէլէկրաֆիստէեէ պրագ մասընը Բիւ-
րէ էմը իթքի :

Սուրէի Թէլէրաֆիստէ

Սիւխտէ, Պէրն շէհրինտէ, օթէլ տը Ֆրանստա գօնթ
տը Վէրթիեէ :

Տիւն մէքթուպ ալմատըմ, աճապա սէպէպի նթ
տիր, չաքուգ ճէվապ կէօնտէրին :

ՄԱՐԻ

— Պէնիմ համիյեթիթի Բիէրիմ, պու թէլէ-
կրաֆըն ճէվապընա պէքլէմէքլիկինիզ լազըմ
տըր, տէտի կէնճ գատըն :

— Բէ'ք խի, մա'տամ :

Բիէր, երկիրմի տագըգա ոօնրա եօլա չըզըպ
վէ էօլլէտէն ոօնրա ալտէթլէ, մահֆաղա տէ-
րունինտէ օլարագ մատամտը վէրթիեէ աթի-
տէքի թէլէկրաֆնամէյի ճէվապիյի կէթիրտի :

Մէքթուպ բօսթախանէեէ կէճ պրագըլմըն օլտու-
ղունտան, եէտինիզէ եարըն վիսուլ պուլաճագ տըր :
Մուհապպէթինիզլէ սիւղան օլան :

ԳՕՆԹ ՏԸ ՎԵՐԺԻ

Մարի րահաթլանտը , վէ հագքնտա գօրգու-
լաճագ հիչ պիր մուխաթարա օլմատըղընտան ,
Արնօլտ իլէ էվլատընըն պիր աղ վագըթ տահա
էրին-Պլանշտա գալապիլէճէքլէրինի միւլահա-
ղա իթտի :

* * *

1879-80 սէնհսինին օլ մուղիրը գըշ մէվսիմի-
նին Սիպէրեաեա մախսուս օլան շիտաթիմինէ
րաղմէն , Սթանիսլաս Բիգօլէ թահարրիեաթըն-
տա ասլա իհմալ կէօսթէրմէյիպ , վէ քէնտի
ագլու ֆէթանէթիլէ պուլմուշ վէ թահսին էթ-
մէքտէ պուլունմուշ օլտուղու թէտպիրէ սիւ-
լուք իտէրէք , պիր տագըգա պիլէ իսթիրա-
հաթ իթմէմէքտէ իտի :

Մէրգում՝ Վէնսան վէ Սէն-Մանտէ նամմա-
հէլլէրի արատըգտան սօնրա , Մօնթրէօյլ-սու-
Պուա , Նօժան վէ Ժուանվիլ նամ մահէլլէրի
տախի քէօշէլի պուճագըլը արպմըշ , վէ հէր թա-
րաֆտա սօրուպ սօրուշթուրմուշ , վէ Լիւսիլէ
տայիր հիչ պիր էսէր պուլամամըշ իտի իսէ տէ ,
պունունլա պէրապէր եինէ ճէսարէթտէն տիւշ
մէմիշ իտի :

Պատէհու Սէն-Մօր-լէ-Ֆօսէ վէ Բօր-Գրէ-
թէյլ թարաֆլարընը տախի թահարրի իթմէք-
լիկէ գարար վիրտիկինտէն , պիր չըմէնտըֆէրէ
րաքիպէն , սապահըն սաաթ տօգուղու րատ-
տէլէրինտէ , Սէն-Մօր-լէ-Ֆօսէ մէվգիֆինտէ
աչաղըեա ինտի , վէ պիլէթլէրի թօքլաեան մէ-
մուրուն՝ իշինի իքմալ իթմէսինէ պէքլէյիպ ,

վէ սօճրա տախի քէնտի պիլէթինի վիրէրէք ,

— Միւսիւ , սիղէ պիր շէյ սօրմագ իսթէ-
րիմ , տէտի :

— Սօրապիլիրսինիզ , տէեու ճէվապ վիրտի
պիլէթ մէմուրու :

— Պուռտանէվվէլ վազը օլան հալէաթը խա-
թըրլա՞ր մըսընը :

— Օլտուգ ճա խաթըրլարըմ , վէ պիղզաթ քէն-
տի պաշըմա կէլէն վուգուաթլարը ուզուն միւտ ,
տէթ ունութմամ :

— Ջըգտն հոկտեմբեր 24 իւնճիւ ազշամը ,
սաաթըն օն պիր րատտէլէրինտէ , շու թաավիր-
տէ կէնճ , վէ մէմէքէթճէ մէճհուլէ պիր գըզըն
պուրաեա էնտիկինի խաթըրլա՞րմըսընը :

Մէմուր թաավիրէ պագըպ , վէ կէօզ գըր-
բարապ ,

— Ֆիլվազը , միւսիւ , պանա էջյէ կէլիեօր
քի , պու կիւզէլ թաավիրի կէօրմիւշիւմ տիւր ,
հաթթա պու կէնճ գըզ , պանա , Գրէթէյլ
քէօբրիւսիւ եօլունու սիւալ իթտի տէյի զանն
իտիեօրում :

— Սիղէ պիր շէյ տահա սօրաեըմ , — տէեու
տէվամ իթտի Բիզ օլէ՝ թէտպիլինին պաշա չըգ-
մագ իւզրէ օլտուղունտան տօլտյը մէմուռն օլա-
րազ , — օրթա պօյլու , թագըրիպա գըրգ եա-
շընտա վէ սօլ կէօզիւ քէօր պիր ատէմ կէօր-
տիւնիւզ միւ :

— Էվվէթ , պիր քէօր կէօրտիւմքի , թարի-
ֆինիզ կիպի իտէ : Հաթթա մէրզումու կէօր-
տիւկիւմ ագշամ՝ տէհշէթլի պիր ֆուրթունա

տախի գուհուր իծտիկի խաթրումա կէլիեօր :

— Հսկտեմբեր 24 տէ՞ մի :

— Զանն խտերիմ: վէ օ կիճէսի մէրգումքէօր՝
պիր գատուն իլէ պիրլիքտէ պուրատան թէք-
րար կէչտի :

— Պիր գատուն մը , տէյի թէքրալատը Բի.
գօլէ նէֆէսի քէսիլէրէք :

— Էվլէթ , միւսիւ , կէնճ , կիւզէլ , գըրմըզը
սաշլը , քէօյլիւ գըրաֆէթլի , Գէթ-շըլու պիր
դատուն , Լաքին պու գատուն քէօյլիւ գատը-
նընա պէնդէմէօրտու :

— Ֆազաթ օլվագըթտան պէրու պունլար
պիր տախի պուրաեա կէլմէտիլէ՞ր մի :

— Խալլը , միւսիւ , վէ պէլքի կէլտիլէր իտէ
տէ , պէն կէօրէմէտիմ :

— Վիրտիկինիպ պու մալիւմաթա պիւսաւէ-
սիլլէ թէչէքրիւր խտերիմ: Հաղըգաթէն պա-
նա պիւյիւք պիր խըամէթ իթմիշ օլտունուլ :

Բիգօլէ մէմնունէն օրատան մուֆարագաթ
իթտի , վէ թէք կէօզլիւնիւն օրատա կէօրիւլ-
միւշ օլմասընա վէ մէմուրը մէրգումուն Պիւլ-
պիւլիւ թանըմագտա պուլունմասընա պաղը-
լըրսա , պէհէմշալ Լիւսիլին Սէն-Մօրա կէլմիշ
օլմասը նէթիճէտինի չըգարտը , ֆազաթ Բիէր
թէտունուն րիֆագաթընտաքի գատունըն քիմ
օլտուլունու պիլէմէտիկինտէն , “էլպէթթէ պու-
նուն տախի քիմ օլտուլունու անլաեաճաղըմ” տէ-
տի քէնտի քէնտիլէ , վէ Գրէթէյլ քէօրիւսիւ
նէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտիպ , էօյլէտէն
պիր աղէվլէլմահէլլի մէղքիւրէ վասլլօլտու :

— Սաաթ օն պիր վուրմուշիքէն , ֆուրթունա շիտտէթլէ հիւքմիւնիւ իճրաեէ պաշլաերպ , կէօք կիւրիւլտէեօր , չիմէք տախի չազըեօր , վէ էվիմ իսէ , սարսըլըեօրտու : — Թամ օլէս . նատէ պուրաեա կէնճ պիր գըզ կիրտի :

— Կէնճ պիր գըզ լը , տէեու սիւալ իթտի Սթա-բի :

— Էվլէթ , միւսիւ , հաթթա մէղպուրէղա , եէթլէ ալթիւսթ վէ շաշըմըշ պիր հալտէ զանն օլունուեօրտու :

— Նէ* իսթէեօրտու :

— Պաս ատաօը սէյֆիեէսի եօլու հադգըն . տա մալիւմաթ իսթէեօրտու :

— Իսթէտիկի մալիւմաթը քէնտիսինէ իթա իթտինիզ մի :

— Գաբիւշօնլու գատըն քէնտիսինի կէօթիւրմէյի թէքլիֆ իթտիկինտէն , իքիսի պիր . լիքտէ հարէքէթ իթտիլէր :

— Սէյլէտիկինիզ կէնճ գըզ նա՛սըլիտի :

— Սարը , տիւպէր , վէ օն ալթը օն եէտի եա . շընտա պիր գըզ իտի :

Բիդ օլէ եէտինտէքի ֆօթօկրաֆ թասվիրինի չըգարըպ կէօսթէրտի , վէ :

— Պու թասվիրի թանը՞րմընըզ , տէյինճէ ,

— Էվլէթ , միւսիւ , էվլէթ , պուօ գըզ տըր , տէեու ճէվապ վիրտի լօղանթաճը :

— Պաս ատաօը սէյֆիեէսինէ կիրտիեօրտու տէտինիզ , տէյի՞լ մի :

— Էյլէ զանն իտէրիմ , չիւնքի օրաեա կէօթիւրէն եօլ հադ գընտա մալիւմաթ իսթէեօրտը :

— Տէտիկինիզ եօլ հաճեալսը տըր , — տէեու սիւալ իթտի Սթա-բի , թաամընըն գօնուլուշ օլտուղու մասանըն իւզերինէ պիր լուի ալթու-նու աթարադ , — չաբուդ սէօյլէյին , չիւնքի մէզքիւր սէյֆիէեէ կիթմէք , վէ օրատուն պազը մալիւմաթ ալմադ իսթէրիմ :

— Լաքին միւսիւ , Պաս առաքը սէյֆիէեսի-նին շիմտի էսէրի պիլէ գալմամըշ տըր :

— Էսէրի պիլէ գալմամըշ մի տըր , տէեու թէքրարլատը Սթանիւլաս միւքէտտէր օլարադ :

— Էվվէթ , միւսիւ , էսէրի պիլէ գալմամըշ տըր : Շէօյլէքի հօկտեմբերին 24 իւնճիւ կիճէ-սի վուդու պուլան ճէսիմ սու թուղեանլարը միւնասէպէթլյլէ եէր իլէ եէքսան օլմուշ տուր :
Սթա-բինին բէնկի սօլուպ ,

— Սէյֆիէէնին երգըլմասընտտ , աճապա նուֆուսճա թէլէֆաթ վազը օլտո՛ւ մու , տէ-եու սիւալ իթտի ալթիւսթ պիր սէտա իլէ :

— Օլ պապաէ քիմնէնին մալիւմաթը եօգ տուր , շու գատար քի , զանն օլունտուղունա կէօրէ , ֆէլաքէթին վուդուի ղէմանընտա Պաս առասը մէճնուհէսինին սէյֆիէէտէ պուլուն-սուղու թահզըդ օլունտու :

— Պաս առասը մէճնունէսի քիմօլունեօր :

— Մէճնունէ տէտիկիմ , մէճհուլէ կէնճ պիր գըզ տըր քի , իրթէսի կիւն օ առանըն եադըն-լարընտա վէ Մարն նէհրի օրթաաընտա , քէօ-քիւնտէն չըգմըշ օլան պիր սէօյլուտ աղաճընա սարըլմըշ վէ զայադըլ օլմուշ օլարադ պուլուն-մուշ տուր :

— Սարը՞ մը , կիւղէ՞լ մի խաի : — Քէնտիսինի
կէօրտիւնի՞ղ միւ :

— Խա՛յր , մի՛ւսիւ , քէնտիսինի կէօրմէտիմ :
Տիմէք օլուր քի պու պապտէ զիւնատէ մայիււ
մաթըմ՝ եօգ տուր , ֆաղաթ անըն մաղպաթաւ
սընը Գրէթէյլ գօմիսէրի թէրթիպ իթտիկին
տէն , իսթէտիկինիգ մալիւմաթը մէրգուժ գօ
միսէրտէն ախղ իտէպիլիրոսինիգ :

— Սիւպհա՛ն Ալլահ . . . սիւպհա՛ն Ալլահ . . .
էկէր օ իսէ . . . լաքին հիսսի թապիիմ՝ օ տուր
տիւսր : — Ա՛հ , էվվէթ , էվվէթ , չիմտի գօ
միսէրին նէպտինէ կիթմէլլիյիմ : — Իմտի , մի՛ւ
սիւ , թաաւին բալասընը յալը գօեուպ , լիրա
նըն գուսուրունու վէրին , տէաի :

Պէօյլէճէ Մալրէթիլիլ իտարէլտանէսինին սա
պըղ մէմուրու , լիրանըն գուսուրունու ալըպ ,
սայմանարագ ճէպինէ դօյտու , վէ քէօրբիւյիւ
կէչիպ , սիւրաթլէ գարլարըն իչինտէ Գրէթէյլ
գարիւնէսինէ տօղրու իլէրլէրտի , վէ օրատա ,
ալարղը թարիֆ իւղրէ , գօմիսէրլիք տայիլէ
սինէ կիտիպ , վէ գօմիսէրէ խիթապէն ,

— Մի՛ւսիւ , չըղ ան՝ հոկտեմբերին 24 իւնտէ
վուղու պուլան սու թուղեանընտա գաղազէ
տէ օլանլար միեանընտա պիր մէճնունէ գա
տըն օլտուղունու պէնտէնիղէ սէօյլէտիլէր ,
տէտի :

— Էվվէթ , մի՛ւսիւ , տէտիկինիգ մէճնունէ
զըղ՝ մատամ եախօա մատմուտգէլ Ծաննի վէր
նօ տէնիլէն պիր Բալիպլի գատընըն մալի օլան
վէ Պաս ատաօը սէյֆիւնէսի նամիլլէ մաարուֆ

պուլունան պիր սէյֆիեէնին երզնթըլարը
արասընտան պաղը ճէսուր ճան գուրթարըճը-
լարը մարիֆէթիյլէ սահիլի սէլամէթէ չըգա-
րըլըշ տըր :

Բիգօլէ պու մայիւմաթը ալընճա , ֆէվգէլա-
տէ իզհարը մէսէրրէթ իյլէտի , չիւնքի պլտըղը
մայիւմաթ՝ բէք գըյմէթտար օլուպ , պունտան
իսթիֆատէ իտէճէկի տէրքեար իտի : Պինա-
պէրին թէքրար իտէրէք :

— ֆաննի վէրնօ՞մու , տէտի :

— Սիզ օ գատընը թանըրմըսընը :

— Եալընըղ իսմէն թանըրըմ : — Հէր նէ հալ
իսէ . . . զաթընըղ օ գըղը կէօրտիւնի՞լզ միւ :

— Շիւպհէսիլ :

— Թէյրար կէօրտիւկիւնիւզտէ թանըրմը-
սընըղ :

— Հա՛յ հա՛յ :

— Պաղըն շու թաավիրէ , օ մո՞ւ տուր :

Սթա-Բի իւչիւնճիւ տէֆա օլմագ իւզրէ ,
եէտինտէքի ֆօթօկրաֆ թաավիրինի գօմիսէրէ
կէօսթէրտիկինտէ , գօմիսէր :

— Օ տուր . . . քէնտիսի տիր . . . վէ պու
պապտէ ասլա շիւպհէ ճայիլ տէյիլ տիր , տէտի :
Բիգօլէ իսէ , հէմ կիւլմէքտէ վէ հէմ կէօղ
եաշը տէօքմէքտէ օլտուղու հալտէ :

— Պէլքի պէնի մէճնուն զանն իտիեօրու-
նուղ , լարին էֆէնտիմ , թէէմին օլտնուղքի ,
շու էսնտտէ քեամիլէն աղլըմ պաշըմտա իսէ
տէ , սէվինճիմտէն նաշի պու հալէ կէլմիշիմ
տիր , տէտի գօմիսէրէ :

— Պու կէնճ գրգ ագրապանը զտան մը տըր :
 — Խա՛յր , ֆամիւեասընը բէք էյի թանրըրմ :
 — Աճապա շիմոի մէզպուրէ նէ՛րէտէ հըֆզ
 օլունմուշ տգէր :

— Օրասընը պիւմէմ , լաքին էկէր տօգթօր
 Օժէնին խասթախանէսինէ կիտէրսէնիզ , մա-
 լիւմաթ ալապիլիրսինիզ : Հաթթա մէրգու՛մ
 տօգթօր , մուվազ գաթէն մէզպօքէյի գանըր-
 մազըղը տա տէրիւհտէ էյէմիշ տիր :

— Զիքր իթտիկինիզ համիյեթլի թապի-
 պին խանէսի նէ՛րէտէ տիր :

— Գրէթէյլ եօլունտան կիտինիզ . պուրա-
 տան իւշ քիւլօմէթրօ գապար գաթը մէստփէ
 իտէրսէնիզ , սօլ թարաֆընըզա մէզքիւր խաս
 թախանէյի կէօրիւրսինիւզ :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ , էֆէ՛նտիմ , էգճան
 ու տիլ թէշէքքիւր իտէրիմ : — Պունտան տօգ-
 ըու տօղթօր Օժէնին խանէսինէ կիտիեօրում :

Պէօյլէ տիեէրէք , Բիգօլէ եօլա չըգտը :

* *

Սէզար տը ֆօսարօ քէնտի իշ օտասընտա օ-
 թուրմուշ օլուպ , չըմէնտըֆէքլէլին վազթը
 հարէքէթլէրինի միւպէյեին օլան տէֆթէք ,
 տէն x Օրլէան չըմէնտըֆէրինին հարէքէթի
 ստաթլալընը միւթալաա իտիեօրաու :

Մէրգու՛մ պիր քեաղըտ բադչտսը իւզէրինէ ,
 չունլարը իշադ իթտի :

Բաքիստէն հաքէտէն

Օրլէան հալալէն

Սաաթ 5 Տաղըզա 15

Սաաթ 9 Տաղըզա 15

Սաաթ 7 Տաղըզա 45

Սաաթ 10 Տաղըզա 12

Պատէհու քէնտի քէնտինէ շու լաֆզարը ի-
րատ իթտի :

— Իշթէ պու իյի . . . Ժագ Սիւրօ՝ սաաթ պէ-
շի օն պէշ տագըգա կէչէն օմնիպիւն թրէնիյլէ,
վէ Գաթթէլ-վիվան տախի սաաթ եէտիյի զըրգ
պէշ տագըգա կէչէն թրէն իլէ հարէքէթ իթ-
մէլի տիրլէր :

“ Ժագ՝ Էբին-Պլանշը բէք ալէա պիլիր, չիւն-
քի գօնթուն խրտմէթ ինտէ պուլունմուշ օլ-
տուղունտան, պիր խսյլի տէֆալար օրաեա
սէյեահաթ իթմիշ տիր :

“ Բրէնօէ կէլինճէ, օ տախի մէգքիւր սէյֆիէ-
յի պիլտիկինտէն, իշիմիզ միհվէրի լաեքզընտա
ճէրէեան իտէճէք տիր : ”

Պէօյլէճէ Սէղար իքի ատէտ ատի քեաղլտ
ալըպ, եազըտընը թէպտիլ իտէրէք, քեաղլտ-
լարտան պիրի իւզէրինէ շու սաթըրլարը եազտը :

Գօնթէա Մարի տը վէրթի՝ Էբին-Պլանշ սէյֆիէ-
սինտէ տիր : Մէրգումէ սէյֆիէնին քէօշկիւնտէ եա-
լընդճա սաքինէ օլուպ, մաշուգունը տախի օրատա
դապուլ իթմէքսէ տիր : Պու ագչամ, եարը կիճէտէ
մէրգումէնին մաշուգու թէքրար կէլէճէք, վէ ալ
քէօբէքէրինին մէքեանը գարչըսըտա վէ սօլթա-
րաֆտա վտգը տիվար իշինտէ աշըրիշ օլան քիւշիւք
գարուտան սլաղչէեէ տախիլ օլաճագ տըր : Իշպուգա-
բու, սալթ իթմէքլէ աշըլասիլիր :

Պու կիւն, սաաթ պէշի օն պէշ տագըգա կէչէն
թրէն իլէ հարէքէթ իթմէլիսին :

ՊԻՐ ՏՈՒՐ

Ֆոսարօ մէթոլպու եազտըգ տան սօնրա ,

— Պոռ իխթար բէք գըյմէթտար իսէ տէ ,
էսէֆ օլունուր քի , հէր քիմէ իսթապ օլու-
նուեօր իսէ , միլեօնէր տէյիլ տիր , տէտի ,
վէ մէքթուպու մէզպուրու պիր մահֆազա տէ-
րուսինէ վազ իլէ , իւզէրինէ շու ատրէսի եազտը .

Մօնսիէօ Ժաֆ Սէրօ

Շահ էլէշէ Էլէրբէնրէ Մ . Թօն Մօնսիէլէն Նէշտէն-
րէ «էյի» .

Սէզար պու ատրէսի տախի եազըպ , էլինէ
պիր տիկէր քեազըտ ալտը , վէ շու մուխթասար
թէզքիրէյի թահրիր իյլէտի .

Սէվտիկինիզ վէ սէվիտիկինիզ գըզ զայպ օլմուշ
տուր : Իշպու մալիւմաթըմա , անրն վէ սիզին միհն
ու մէշագգաթընըզ տէֆ ու իզայլէ իթմէք իսթէրիւ :

Մէզպուրէյի գաչըրան վէ իզֆալ իտէն ալշապ քիմ-
սէ , Էքին—Պլանշ սէյֆիւնէսինտէ քեային քէօշկիւ քէն-
տիսէ պիր մէլճա իթթիխազ իյլէմէք իւզրէ , գօնթ տը
Վէրթիտէն միւսասատէ իսթիհալ իյլէմիշ տիր : —
Մէրգում՝ Լիւսիլի օրատա մահպուս իթմիշ օլուպ ,
քէնտի հիսսիեաթը վահշիանէսինէ պիշարէյի էսիրէ
գըլմագ իսթէմէքտէ տիր , վէ անրն թարաֆընտան
վուզուա կէլէն մուգավէմէթտէն տօլաեը բիւր զա-
զապ օլմաղլէ , մէրգումէյի գանտըրամտըղը հարտէ Կ
գուվէյի ճէպրիսէ իսթիմալ իթմէքլիկի դարաւաշ-
տըրմըշ տըր :

Պու ագչամ , եարը կիճէտէ , մէրգում՝ այլ քէօ-
բէքլէրինին մէքեանը գարչըսընտա վագը տիվարտա
աչըլմըշ օլան բիւշիւք գարուտան պաղչէսէ կիրէճէք
սիր : — Իշպու գաբու աւլա դաբալը տէյիլ տիր :

Սաաթ ետտիյի գըրգ պէշ տազըգա կէշէն թրէն

իլէ Օրլէանս մութէ վեցճիւն հարէքէթ իթմէլիսի-
նիդ օ հաղտէ Լիւսիլի գուրթ արապի իրսինիդ :

ՊԻՒ ՏՕՍԹ

Սէգար , ի.քինճի մահֆազանըն իւզէրինէ տա-
խի բրէնս Հէ.թթօր տը Գասթէլ-Վիվանըն տա-
րէսինի եազըպ, վէ անտէն գօնրա հէթ վազըթ-
քի իշարէթիլէրի պիլ իճրա , Մարքէրթիւինին
տայիրէսինէ տախիլ օլտու , վէ .քէլամա ազալ
պիրլէ ,

— Բաքէն եէնի պիր շէյ եազտը մը , տէեու
սիւալ իթտի :

— Էվլէթ . . . վիրտիկին էմրլէր իճրա օլու-
նաճտգլար տըր : — Պու կիճէ մէրգուժ օրա-
տա պուլունաճագ , վէ ճինաեթի վազրաեը
կէօդիլ իլէ կէօրտիւքտէն փօնրա , իլը ֆօրէն
իլէ ալմէթ իյլէեէճէք տիր :

— Ֆէրնան վօլնէյին իշինի տէ կէօրտիւն
միլ :

— Էվլէթ , իլան հազըր տըր , վէ վազթը
կէլտիկինտէ , ղազէթալար իլէ նէյր օլունաճագ
տըր : — Մարքիգին քեազըտալար թէքմիլէն
եանըմտա տըրլար : — Մէկպուրէնին խասթա-
լըղը ֆէնա սուրէթտէ իլէրլէմէքտէ օլուպ ,
արթըդ օնտան իւմիտ գալմաւիշ տըր : — Պի-
նապէրին պիր ազ թաճիլ իթմէք լաղըմիլէրի :

— Հէր շէյ միհվէրի լաեզգընտա ճէրէեան
իտիեօր , տէտի Սէգար , էլլէրինի օփուչտու
րարագ :

36

Յօսարօ տէրհալ պիր ազ դահվալթը խտիպ ,
վէ էլպիսէսինի կիյինէրէք տիշարը չըգտըգ-
տան սօնրա , Օրաթուար տիւ թուլ սօդաղընըն
պիր քէօչէսինտէ պիր գօմիսիօնէր իլէ կէօ-
րիւշտիւ , վէ մէրգումա եիւզ աճ վիրտիքտէն
սօնրա ,

— Իշպու մէքթուպ , քէնտի ատրէսինէ թէս-
լիմ օլաւնաճագ տըրքի , տուրատան անճագ
ճիւղիճէ ուղագտա տըր : — Վազաա ճէվապ
ալընաճագ տէյիլ իսէ տէ , մէքթուպու աուրլ
սահիպինէ իթա իթմէք , վէ էկէր քէնտիսի տի-
շարը չըգմըշ իսէ պէքլէմէք լաղըմտըր , տէտի :

— Անլատըմ , էֆէնտիմ , տէտի գօմիսիօնէր :

Պէշ տագըգա սօնրա , մէքթուպ ժագ Սիւ-
րօեա թէպիմ օլունտու :

Սէզարըն դավինճէ , վիլլար ճատտէսինին
թիւ-Պլաուր օլ էսնատէ բէք չօգ թէպտիլ օլ-
մուշ իտի : Շէօյլէքի աթէչի աչգ մէրգումու
տէրէճէյի նիհաեէտէ սիւղան իթմէքտէ օլուպ ,
չուգուրլաչմըշ օլան եանծուգլարընտա դարիս
պիր հէյեթի հասըլ օլմուշ , վէ գօվուդ կիպի
օեուլմուշ կէօղլէրինտէ , տիվանէլիեէ միւշա-
պիհ պիր բարլաղըգ զուհուրա կէլմիշ , վէ
կէօղլէրինին էթրաֆընտա տախի պիր մօրլուգ
հուսուլէ կէլմիշ իտի :

Աչըգը մէրգում մահֆաղտեր ելրիթըպ , պի-
րինճի տաթըլընտա “ Էօնի ” Մաբի Գը Վէրճի Էֆի-

ՊԼԱՆԶ «ԷՅՔԻԷԷԻՆԻՄԵ ԴԻՐ» ԱՇՈՂԵՐԼՆԻ ՕԳՈՒՆՈՒՆՃԱՍ,
 ԷՎԻԼԷՎԵՆ ԷՎԻԼԷ ԵՐԵՎԱՆԻՐՆ ԲԵՆԿԻ ՍԱՐԱՐՈՐԸ,
 ՎԷ ՍՈՆՐԱ ԳՐԳԱՐԸՎ, ԿԷՕՔՍԻԼ ՏԱԽԻ ԴԻՄԻ
 ՏԵԹԼԷ ԶԱՐԲԱՊԳՏԱՍ ՕԼՈՒՂՈՒՆԱՄԱՆ, ԷՐԻՆԻ
 ԳԱԼԱԽ ԻԼԳԵՐԼՆԷ ԳՕՅՈՒՆ, ՎԷ ՔԵՆՏԻ ՔԵՆՏԻԿԷ
 ՏԱԽԻ ԶՈՒ ԵՐԳՅԱՐՐ ԻՐԱՏ ԻԹՄԱԻ.

— Սէյֆիեհե տէ հա՛ . . . սէյֆիեհե տէ . . . տի-
մէք տիրք քի ազըպէլէ քէնտիսինի կէօրէճէ յիմ-
ժագ՝ մէքթուպու ոգումագլըղա տէվտմ
իտիպ, իքինճի սաթլըրընտա տախի, “Մէրքո-
մէ էյէֆիէնէնէ + տէշիւնթէ Էալընըմա սալնէ օլը-պ, հա-
լըպտունդ տիէ օրատա գապու Էիմէտթէ տիք,, ճիւմէ-
սինի գըրաաթ իտինճէ, վիճուաի տիթքէմէհէ
պաշլատը, լէհճէսի պիւսպիւթիւն ալթիւթ
օլտու, վէ պագըըր տախի աստէթա տէհչէթ
քէսպ իթտի, Ֆիքրինտէն իսէ,

— Մաշուգը . . . պիր մաշուգ ու վարս իմիչ
հա՞մ . . . ա՜հ , պէ՛ն էօյլէ օլտուղունու բէք ալէա
պիրիեօրտում , տէեու միւլահալա ի/թ աի :

Մէրգ ում՝ մէքթուպու մէլքիւրու սօնունա
դաաար օգուտուգտան սօնրա, ֆիքրինտե
պիր գարարը վահչիանէ վերմիյ օլտուղունու
միւպէյեին պիր հարէքթ իճրապնտա պու-
լունտու, վէ մէքթուպու ճէպինէ զօեուպ,
տօղրուճա խըղմէթ իթտիկի մահէլին իտարէ
տայիրէսինէ կիրիպ, ֆամիլեաճա պաղը իշէ-
րինտէն տօլայը օլ կինիւ Բարիստէն հարէ-
քէթ իաէճէք օլտուղու ճիհէթլէ, իշտէն չէ-
քիլտիկինի խապէր վիրտի: Պատէհօ սաաար-
նա չըղըպ, էյպիսէսինի կիյինտի, վէ քէնտի:

սինէ մալիսմաթը մէջքիւրէյի իթա իտէն տօս-
թուն քիմ օլտուղունու քէնտի քէնտիսէ սիւ-
ալ իթմէքտէ իտի իսէ տէ , պիր տիւրլիւ քիմ
օլտուղունա ագըլ իրտիրէմէտօրտքւո Պէօյլէճէ
ժապ Սիւրօ թաասարուֆլա թէտարիք իթմիշ
օլտուղու պիր գտշ ատէտ պանգա գայմէլէրի-
նի եէտինէ ալարագ տիշարը չըգտը , վագըթ
իսէ էօյլէյի իքի սաւթ կէչմէքտէ օլուպ , հէ-
ման աճըգմիշ օլտուղունտան , պիր պագգալ
տիւրքեանընա կիրիպ , պիրաղ շէյ եէտի :

Վագըթ եագլաշտըգճա , ժապ Սիւրօնըն
հսլի տախի վէխամէթ քէոպ իյլէմէքտէ իտի :

Մէրգում՝ պիր ատէմ՝ վէ հաթթա պիր
րադիպի թէլէֆ իտէճէկին՝ , վէ գօնթէսին
գարշլսընտա պուլունաճաղընը , վէ աշգ ու սէվ-
տասընտան մէզպուրէեէ պահօ իյլէեէճէկինի ,
վէ հիւսնի րիզասը իլէ վէ եախօտ ճէպրէն մէզ-
պուրէյի քէնտիսինէ մալ իտինէճէկինի տիւ-
շիւնտիւքճէ , զանն իտէրսին քի ագլընա խիֆ-
ֆէթ կէլմէքտէ , վէ կէօղլէրի էօնիւնտէն զըլ-
մըզը ալէվ կէչմէքտէ իտի :

ժապ Սիւրօ՝ ֆիքրինի իհաթա իտէն վու-
զիրը թասապվուրլարը իզալէ իթմէք իւզրէ ,
տէրէճէյի նիհաեէտէ իշրէթլէ սէրխօշլանաը
իսէ տէ , իշտիկի շարապ վէ միւսքիրաթը սա-
յիրէ՝ մէմուլ օլունան նէթիճէնին աքսինի հա-
սըլ իթտիլէր :

Ֆիլվագը մէրգում՝ տէրէճէսիզ սէրխօշ օլ-
տուղու հալտէ , թաամընըն իւճրէթինի թէէ-
տիեէ իթտի , վէ օնտան Օրլէան մէվգիֆինէ

տողրու եօլա չըգտը : Էսնայի բահտէ տախի
պիր միւսհճը տիւքքեանընա կիրիպ , գուրտ
ավընա կիթմէք նիւեթիմտէ օլտուղունու պէ-
հանէ իտէրէք : 125 ֆրանգ գըյմէթինտէ ալէա
պիր թիւֆէնք սաթըն ալտը « վէ պունա լա-
զըմ կէլէն միգտարտա գուրչուն վէ խարթուճ
վազ իթտիրտի :

Յրլէան մէվգիֆինէ մուվասըլէթինտէ , թրէ-
նին վաղթը հարէքէթինէ հէնուզ պիր սաաթ
դալմը օլտուղունտան , պիր մէյխանէեէ կիր-
տի , վէ օրատա տախի պիր խայլի իշրէթ իթ-
տի իսէ տէ , զահիրէն իւզէրինտէ հիշ պիր սէր-
խօշլուգ ալէամէթի միւշահէտէ օլունմայօրտու ,
ժազ , եզտա իչմէք իւզրէ տիկէր պիր բազը
շիշէսի սաթըն ալըպ , վէ պիր տէ պիլէթ թէ-
տարիք իտէրէք , իքինճի մէվգի եօճուլարը-
նըն սալասընա տախիլ օլտու , վէ օն պէշ տա-
գըղա «օնրա շըմէնտըֆէր իլէ Օրլէանա միւ-
թէվէճճիհէն հարէքէթ իթտի :

Օլ էսնատէ , կէնիշ պիր բարտըսիւ կիլինմիշ ,
վէ բարտըսիւնին քիւրքիւ պօղազլըղը կէօզ-
լէրինէ գատար գաբամըշ օլան պիր տտէմմէվ-
գիֆտէն հարէքէթլէ , քէնտի քէնտիեէ շու-
լաֆղլարը սէօյլէմէքտէ իտի :

— Պիրինի եօլա գօյտուգ , կէլէլիմօ պիրի-
նէ : — Պու թէրթիպլէրիմ իսէ , զանէթ ուս-
թաճու օլտուղլարընտան , պէլքի շէյթան պի-
լէ պու դալասը մահիրճէ իշ կէօրէմէզ :

Շախսը մէրգուլ ֆօսարօ օլուպ , մէվգիֆէ
կիթմէշտէն էվվէլ , եանի սաաթ տէօրթտէ :

բրէնս Հէքթօրա եազաւըը մէքթուպու, Ոնթէն կէչիտինն պիր գօմիսիօնէրի մարիֆէթիյն պիրիննի Պրանսուա սօգաղընտա վազը մէրգում բրէնսին խանէսինն կէօնտէրմիշ իտի :

Հէքթօր, իւք ագչամը Բիգօլէյի ասլա կէօրմէմիշ իտի, չիւնքի Բիգօլէ հէնուղ մէմնուն օլունաճագ մայիւմաթ իսթիհսալ իթմէմիշ օլտուղունտան, վէ ագչամա գատար էօթէյի պէրէյի տօլսլմագլա եօրուլմուշ պուլունտուղունտան, Բարիսէ մուվասըլէթինտէ եաթըպ ուեուսուշ իտի :

Իշպու սիւքիւթ՝ բրէնսէ իյի պիր ալէամէթ կէօրիւնմէտիկինտէն, մէրգում տիւչարը եէս ուէսէֆ օլարագ, պունտան պէօլլէ հիշ պիր իւմիտի գալմատըղը ճիհէթլէ, խանէսինտէն տիւչարը չըգաճագ տէրէճէտէ քէնտիսինտէ ճէսարէթ հիսս իթմէեօրտու :

Օ արալըդ մէրգումուն օտա խըղմէթքեարը էլինտէ պիր թէրսի իյէ իչէրի կիրիպ :

— Էֆէնտիմ, պիր գօմիսիօնէր զաթընըզա պիր մէքթուպ կէթիրտի, տէտի :

Հէքթօր՝ մէքթուպու մէղքիւրու էհէմիեթլ վիրմէեթէք ալըպ, մահֆաղաօրնը եըրթտը, վէ իւք սաթըրլարընը օգուեունճա, քիսվէթի պիրտէն պիրէ թէպտիլ օլտու, վէ վիճուտինտէ պիր տիթրէմէ հաւըլ օլտուղու կիպի, սօլմուշ օլան եանագլարընտա տախի շէտիտ պիր զըրմըղըզ հուսուլէ կէլտի :

Մէրգում պու սըրաւտա թարիֆի նագապիլ պիր հէեէճանլէ :

— Լիւսի՛ւ . . . մատտէ Լիւսիւ իւզերինտէ տիր, տէտի քէնտի քէնտինէ, վէ թէքմիւ մէքթուպու օգուեուպ պիթիրինճէ, տիվանէ կիպի անաղա գալգտը, վէ պիր չօգ օտալար, տան կէչտիքտէն սննրա, պիր գարու աչտը, վէ պօղուգ պիր սէտա իլէ,

— Մատամ կօնթիէ՛ . . . մատամ կօնթիէ՛ . . . Լիւսի՛ւ . . . տէեու պաղըրտը :

— Պուլունտո՛ւ մու . . . պուլունտո՛ւ մու . . . տէեու սիւալ իթտի ալիլէ գատըն, էլլերինի Հէքթօրա տօղրու ուղաթարագ :

— Խա՛յր, հէնուլ պուլունմատը, լաքին եա, գընտա պուրատա պուլունճագ տըր, չիւնքի չիմտի հագգընտա պաղը խապերէր ալտըմ : — Մէգպուրէ պիր ալլագ քիմսէ թարաֆըն տան իդֆալ իտիլմիչ օլտուղու հալտէ, Էրին-Պլանչ սէյֆիեէսինտէ տիր, վէ քէնտիսինի գուրթարմագլըղըմ՝ իչին պանա պէքլէմէքտէ տիր : — Պինապէրին պէն չիմտի կիտիեօրում, վէ եարը կիճէ սէյֆիեէնին պաղչէսինէ կի, րիպ, Լիւսիւի գաչըրան խապիսին հագգընտան կէլէճէյիմ, վէ եարըն սիգ՝ սէվկիւլիւ Պիւլպիւ-լիւնիւգիւ պուս իտէճէքսինիգ :

— Սիգի չըղըրան Լիւսի՛ւ մի տիր, տէեու սի, վալ իթտի մատամ կօնթիէ իգթիրապլէ :

— Խա՛յր, պիր տօսթ խապէր վէրիեօր :

— Պիր տօսթ մու : — Լաքին օտօսթ ունու, դա էմինմիսինիգ :

— Իսմինի պիլտիրմէմիչ տիր :

Իհթիեարէ գատըն տիթրէյիպ :

— Ֆառաթ քէնտինիդի սա՛ղընն . . . սա՛ղը-
նըն քէնտինիդի . . . օլմանաքի պու տա պիր
տուղագ օլսուն , տէտի :

— Պիր տուղագ մը . . . Ատամ սէն տէ , նէ՞
տուղագ օլապիլիր , վէ տուղադ թէրթիպ իթ-
մէքսէ նէ՞ մագսէտ վար տըր : — Բիգօլէնին
չու իֆատէսի հադգըլ իմիշ . շէօյլէքի պիէտէ-
պին պիրի Լիւսիլէ տիլտատէ օրուշ օրուպ ,
հալպուքի մէզպուրէ անը սէվմէտիկինտէն ,
պիչարէյի պիլիզֆալ գաչըրմիշ օլմալը տըր :
Լաքին պու կիճէ ճէզասընը պուլաճաղը կիպի,
Լիւսիլ տախի սէրպէսթ օյաճագ տըր : — Մա-
տամ Կօնթիէ , պէն կիտիեօրում , եարըն պիլի
պէքլէյինիզ , վէ հագգըմըղտա տուանըղը գու-
սուր իթմէյինիզ :

Իհիթիեարէ վէ ալիլէ գատըն տիզ իւզէրինտէ
տուանա տուրտուղու սըրատա , Հէքթօր օտա-
սընա ավտէթ իթտի , վէ իմղասըզ մէքթուպու
եաղըլխանէսի իւզէրինէ աթըպ , չանընը չալտը,
վէ պիր տագըզգա պիյէ վագըթ կէչիրմէեէրէք
պիր արապա գօշուլմասընը էմի իթտիքսէն
սօնրա , քիւրքիւ պիւյիւք պիր բալթօեա սա-
լըլտը , վէ եէտինէ պիր միգտար ագչէ իլէ Իքի
ատէտ տախի րէվօլըր ալտըդտան սօնրա , օ-
տասը խըզմէթքեարընա ,

— Գօնագ՝ շէն ու շէնիք իչինտէ օլսուն , չիւն-
քի եարըն նիշանյըմ՝ մատմուաղէլ Կօնթիէյի
պուրանա կէթիրէճէյիմ , տէտի , վէ արապա-
սընա օթուրուպ , արապաճըեա տախի , — Օր-
լէան մէվէիֆինէ . . . տէեու էմի վիրտի :

Սէղար տը Ծօսարօ գալապալըգ իշինտէ օ-
լուպ , Հէքթօրուն պիլէթ ալտըղընը , վէ պի-
րինճի մէվգի սալասը գաբուսունտան կէչտիյի-
նի կէօրինճէ ,

— Իշթէ շիմտի բահաթլանսըմ . . . պու կիճէ
Էբին-Պլանշ պաղչէսինտէ գարլար գըրմըղը րէն-
կէ պօեանաճագլար տըր , տէտի քէնտի քէն-
տինէ վէ պիր արապա ըսթասիօնունա տօղրու
իլէրլէտի :

* * *

Հիքեաեէմիդին պիր գաչ սաաթ կէրխինէ
րիւճու իտէրէք , Բիգօլէյի պուլալըմ , Մէր-
գում՝ նէֆէտի թիւքէնէրէք , Գրէթէյլ ճիվա-
րընտա քեային խաթթախանէեէ վասըլ օլուպ ,
պունուն գաբուսունու չալտը , վէ գաբու աչը-
լընճա , Մալքէրթիինին սապըգ մէմուրու ,
գաբուճունուն օտաւընա տօղրու իլէրլէտի , վէ
գաբուճուեա խիթապէն ,

— Մ. տօղթօր Օթէյի խթէրիմ , տէեու
սիւալ իթտի :

— Տօղթօր լմաամ իթմէք իւղրէ օլտուղուն-
տան , շու էսնատէ քիմնէյի գապուլ իտէմէզ ,
իմտի , պիր սաաթտան կէլին , տէեու ճէվապ
վիրտի գաբուճու :

— Բէճա իտէրիմ , մի'ւսիւ , — տէտի Սթա-
նիսլաս Բիգօլէ գանտըրըճը պիր սէտա իլէ , —
շիմտի քէնտիսիյլէ կէօրիւշմէք լըթֆ ու իհ-
սանը թէմէննի խիլտիկինի Մ. տօղթօրապէ-
եան իթմէքլիքտէն իսթինքեաֆ իթմէյին ,

պիրա մատտէ՝ թէքմիլ պիր ֆամիլեանըն ստա-
տէթ ու իգպալինէ տայիր տիր , վէ հաթթա սի-
ղէ եէմին իտէրիմքի , պիյիւք պիր զաթ , պիր
բրէնս , էվվէթ սահիհ պիր բրէնս Մ. տօգթօ-
րա քէնտի շիւքրանիյեթթինի պէեան իյլէեէ-
ճէք տիր :

Գարուճու , աճապա պու մէճհուլ շախս՝ ազ-
լընա մալիք տէյիլ՝ մի տիր , տէեու Բիդ օլէեէ
աթթը նազար իթտի : Ֆադաթ մէրգուճտա
ասլա էսէրի ճիննէթ օլմատըղընտան , գարու-
ճու , “ տո՛ւրուն , շիմտի Մ. տօգթօրա խապէր
վէրիրիմ ” տիեէրէք , խտսթախանէնին պաշլը-
ճա տայիրէսինէ տօղրու իլէրլէտի , վէ պիր տա-
զըգա սօնրա ավտէթլէ :

— Կէլինիզ միւսիւ , Մ. Օթէ սիղի գապուլ
իթմէքիկէ մուվաֆֆադաթ իտիեօր , տէտի :

Պիր ազ սօնրա Բիդ օլէ՝ խասթախանէ նազը-
րընըն հուզուրունա չըգըպ , վագը օլան իսրա-
րընտան տօլայը աֆվլըգ տիլէտիքտէն սօնրա ,

— Շիւպհէսիղ , էֆէ՛նտիմ , էկէրչի մատտէ
պիր խայլի նուֆուսուն էօմրիւնիւ վէ սաատէ-
թի հալինի թէհլիքէեէ գօեան պիր վէխիմ
վուգուլաթ հադղընտա օլմասա իտի , զաթընը-
զը պիհուզուր իթմէքիկէ ճէսարէթ իտէմէզ
իտիմ , տէտի :

— Բէճա իտէրիմ , միւսիւ , մատտէ հէր նէ
իսէ իյգահ իտին :

— Շիմտի Դրէթէյլ բօլիտի գօմիսէրի նէզ-
տինտէն կէլիեօրուլ : Գօմիսէր պէնի պուրաեա
կէօնտէրտի :

— Նէշտէն տօլայր :

— Հոկտեմբեր 24 իւնտէ վուգու պուլան սու թուղեանլարընտան սօնրա լուծֆէն վէ մէրհա մէթէն գուրթարմըջ օլտուղունուզ կէնճ պիր գըղտան , եանի Պաս ատասը մէճնունէսինտէն տօլայր :

— Մի'ւսիւ , էօյլէ իսէ սիգ պու գըղը թա նըրմըսընը , վէ մէզպուրէնին ֆամիլեասընա մէնսո'ւպմուսունուզ , տէեու սիւալ իթտի տօգ թօր չէտիտէն :

— Քէնտի ֆամիլեասընտան տէյիլիմ , լաքին քէնտիսինի թանըրմ , վէ պիչարէ գըղճաղա զը արամագլըղմ , քէնտի ֆամիլեասը վէ նի շանլըսը իչին տիր : — Անճագ գօմիսէր՝ մէզ պուրէ իւանէնիդտէն տիչարը չըգտըգտան սօնրա նէրէեէ կէօթ իւրիւլմիւշ օլտուղունու պիլ մէտիկինտէն , օլ պապտէ զաթընըղտան մալիւ մաթ ալմահա կէլտիմ :

— Էկէրչի արատըղընըզ գըզ , հագըգաթէն Հոկտեմբերին 23 ինճի սապահըսը Պաս ատասը եանընտա պուլտուղումուզ գըզ իսէ , տահա պուրատա տըր :

— Պուրատա՞ մը տըր , տէտի Բիգ օլէ՝ ֆէվ գէլատէ սէվինճ հիսս իտէրէք :

— Էվվէթ , մի'ւսիւ , հաթթա շու էսնատէ սուֆրամտա , վէ զէվճէմ մատամ՝ Օթէնին ե նընտա թաամ՝ իտիեօր :

Սթա-Բի պիր հայրէթ ալէամէթի իպրագ ի տէրէք ,

— Սուֆրանըղտա՞ մը , տիմէք օլուր քի մէճ-

նունէ տէյիլ տիր, տէնու մուգապէլէ իթտի :

— Էսէֆ իտէրիմ քի, միւսիւ, հէր նէ գա-
տար պիշարէնին գուլվէյի ագլիեհէսինտէ խայ-
լիճէ հիւսի թէպէտտիւլ վագը օլմուշ իսէ տէ,
էսէրի ճիննէթ պիւսպիւթիւն զայիլ օլմաւըշ
տըր: Մատամ Օթէնին՝ պիշարէ գըղճըղազ հագ-
գընտա ֆէվգէլատէ մուհապպէթի վար տըր,
վէ ճիննէթի իսէ, ինսանտան նէֆրէթ իտէն
մէճնունլար կիպի օլմաեըպ, հաթթա սէվկիւ-
լիւլէրինի կէօրտիւկիւ հալտէ, քեամիլէն քէս-
պի իֆագաթ իտէճէյինէ իւմիտիւմ պէրքէմալ
տըր :

— Էկէրչի տէտիկինիզ կիպի իսէ, միւսիւ,
պիր գաչ սաաթա գատար մատմուազէլ շիւ-
սիլին ազլը պաշընա կէլէճէք տիր: — Շիմտի
պիգ պիր արապա թէտարիք իտէլիմ:

— Նէրէեէ կէօթիւրմէք իչին :

— Նիշանլըսը օլան բրէնա տը Գասթէլ-վի-
վանըն խանէսինէ կէօթիւրմէք իչին քի, մէր-
գում պիշարէյի պիւսպիւթիւն զայպտա զանն
իլէ, պիր տախի կէօրէմէեէճէկի քէտէր ու
էլէմիլէ էօլմէք հալինտէ պուլունմադ տա տըր :

— Լաքին պագալըմ պու կէնճ գըշ սիզին
արատըլընը՞գ մը տըր :

— Պէնճէ օ օլտուղունա շիւպհէմ եօգ իսէ
տէ, պու ճիւմէ իլէ թէէմին տէ օլապիլիրիզ :

— Իմտի կէլինիզ, միւսիւ :

Բիդ օլէ տօղթօրուն արգասընտան կիթտի :
Լիւսիլ, ուֆրստա մատամ Օթէնին եանընտա
օթուրմուշ օլուպ, մատամ Օթէ իսէ, պիշարէյի

պիզղաթ քէնտի գըզը կիպի գաեըըըբօրտու ,

Պիւլպիւլ օլ էսնատէ սիւքիւնէթ վէ լէթա-
ֆէթ իչինտէ օլուպ , պտէթա պիր չօնուգ կի-
պի տօգթօրուն զէվճէսինէ իթաաթ իսիեօր-
տու , լաքին պու իթաաթը պիլէրէք օլմաեըպ ,
մաքինավարի սուրէթտէ իտի :

Բիգօլէ թաամ սալասընա կիրիպ , Ղիւօիի
կէօրտիւկիւնտէ , մէսէրրէթլէ րէֆի սէտա իթ-
տի , վէ քէմալ հէեհճանլէ ,

— Օ տուր , միւսիւ , օ տուր , տէտի :

Մատամ Օժէ , պու մէնղարէտէ տալկըն տալ-
կըն պադ մադտա օլտուղունտան , զէվճինին
պիր չիֆթ քէլամը իւզէրինէ իչէ վազըֆ
օլտու :

Սթա-Բինին րէֆի սէտասընտան Ղիւսիլ պա-
չընը եօգարը գալարըրպ , կէօզլէրինի եհնի
կէլէն շախա աթֆ իթտի , վէ Բիգօլէ մէղ-
պուրէնին էլէրինաէն պիրինի թմաթարադ ,
տօգթօրա խիթապէն ,

— Քէնտիսինէ պազը չէյլէր սօրտունուզ
մու , տէեու սիւալ իթտի :

— Էվլէթ , պազը չէյլէր սօրտում , լաքին
քէնտի էօմրիւնիւ պիլմէտիկիմաէն , վէ ֆէլա-
քէթին սէպէպլէրինէ մալիւմաթըմ օլմատը-
ղըմտան , րաաթ կէլա վէ բէք ատի սիւալէր
իրատ իթտիմ :

— Հիչ պիր իսիմ թէլէֆիւլ իթմէեօր մու :

— Խալը իթէմեօր :

— Հէքթօր իսմինի տէ մի թէլէֆիւլ իթ-
մէեօր :

Լիւսիլ մէջքիւր իսմի իշիտինճէ , պիւթիւն աղալարը տիթրէտի , վէ մահգունիյեթպախշ կէօզէրի պիրտէն պիրէ ճահլանտը , վէ Սթաւնիսլաւը գօլլարընտան թութուպ , կէօզէրինի կէօզէրինէ տիքտի , վէ թահրիք օլունմուշ պիր սէտա իլէ ,

— Հէքթօր . . . Հէքթօր . . . տէեու թէք-
րարլատը :

— Հուտուլէ կէլէն շու թէէսսիր բէք միւսա-
յիտ տիր , չիւնքի կէօզէրինտէ հաեաթ էսէրի
թէքրար վիճոճտէ կէլտիկի կիպի , ղանն իտէր-
սինքի գուվլէյի հաֆըզաւը տախի էվլէլքի
հալինտէ պուլունուեօր , տէտի տօգթօր , վէ
իլավէթէն տախի , — լաքին , մի'ւօիւ , վիրտի-
կինիզ իսիմքիմին իսմի իտի , տէեու պէեան
իյլէտի :

— Սէվտիկի վէ էվլէնէճէք օլտուղու տէլի-
գանլընըն իսմի , եանի բրէն Հէքթօր տը Գաւ-
թէլ-Վիվանըն իսմի տիր :

— Բրէն Հէքթօր տը Գաւթէլ-Վիվան մը , —
տէեու թէքրարլատը Լիւսիլ , ֆագաթ պու
տէֆա ագլը պաշընտա օլմաեարագ , վէ ոօնրա
տախի , — Բրէն պիր տուզաղա տիւշիւրիւլիւպ
. . . եարալանմը . . . էօլմէք հալինտէ պու-
լունմուշ . . . պէլքի տէ էօլմիւշ տիւր . . . Ահ ,
քէնտիսինի գուլթարմագ իսթէրիմ . . . էվլէթ ,
քէնտիսինի իսթէրիմ . . . տէեու իլավէ իյլէտի :

Լիւսիլ պալէատէքի սէօզէրինի իքմալ իթ-
մէեէրէք , աեաղա գալգտը վէ գօլլարընը իլէ-
րիեէ տօղրու ուզաթտը իսէ տէ , պու հալ աւն

ճագ պիր տագըդա իմթիտատ իտիպ , մոււախ-
խարէն մէզպուրէ գօլլարընը աշաղը սարգըթ-
տը , վէ պաշընը էլիպ , թէքրար եէրինէ օ-
թուրտու :

Պատէհու թապիպ՝ Բիգօլէնէ խիթապ իտէ-
րէք :

— Միւսիւ , Մ. տը Գասթէլ-վիվան նէրէ-
տէ իգամէթ իտէր , տէեու սիւալ իթտի :

— Բարիստէ , պիրիննի Ֆրանչօսա սօգաղըն-
տա քէնտի գօնաղընտա իգամէթ իտէր :

— Հագգընըղ վար տըր : Լիւսիլ պիր տագը-
գա պիլէ արթըգ պուրատա գալմամալը տըր ,
չիւնքի պէլքի սէլամէթի օրատա տըր : — Պէն
պիղլաթ քէնտիսինի բրէնսէ կէօթիւրմէք իս-
թէրիմ :

— Տօ՛սթում , վագը օլան մուհավէրէտէն նէ՞
իւմիտ իտէրսինիզ , տէեու սիւալ իթտի մա-
տամ Օթէ , դաեթիլէ միլթէսսիրէ օլարագ :

— Քէսպի իֆաղաթ իտէճէյինի իւմիտ ի-
տէրիմ , տէեու ճէվապ վիրտի թապիպ :

— Մհ , սէսինիղի Սլլահ իշիթսին , տէտի
Բիգօլէ :

— Խմտի , սէն գըղճըղազա , վիճուտինի ըսը-
թաճագ էլպիսէլէր կիյինտիր , քիւրքլէրէ սար ,
վէ պէն տէ կիտիպ պիր արապա հաղըր իթ-
տիլէյիւմքի , Բարիսէ կիտէլիմ :

37

— Հէմ պէնիմ վէ հէմ տօգթօրուն պախթը-
մըղ եաւէր օլաճաղ տըր : — Լիւսիլին քէսպի
իֆագաթ իտէճէյինէ տէ էմինիմ, էվվէրիր քի,
բրէնս մէրդ ումէյի կէօրտիւկիւնտէ, ազլընը
զայ իթմէսին, տէեու միւլահաղա իթտի Բի-
գօյէ եալընըղ գալտըղընտա, չիւնքի Մ. Օթէ
էմիլէր վիրմէեէ կիթտիկի կիպի, զէվճէսի տա-
խի Լիւսիլին էլպիսէսինի կիյինտիւմէքլէ մէշ-
ղուլէ իտի :

Օն տագըղա սօնրա, արապա հազըրլանըպ,
մատամ Օթէ՝ Լիւսիլի միւթէսսիրէն պիր գաչ
տէֆա էօրտիւքտէն սօնրա, արապանըն պիր
թարաֆընտա օթուրթտու, վէ իքի էրքէքլէր
տախի կէնճ գըղըն գարչըսընտա օթուրունճա,
արապա Բարիսէ միւթէվէճճի հէն եօլա չըգտը :

Եօլլարըն բէք ֆէնա պիր հալտէ պուլուն-
մասընա բաղմէն, աթլար սիւրաթլէ հարէքէթ
իտիեօրլարտը :

Ագչամըն սաաթ եէտի պուշուղունտա, ա-
րապա Շարանթօն քէօբրիւսինէ, վէ սաաթ
սէքիղէ պիր չէրեէք գալարագ պիրինճի Ֆը-
րանսօս սօգաղընտա, բրէնս թօթօրուն գօնա-
ղը գարչըսընա մուվասըլէթլէ, Բիգօյէ արա-
պատան աթլանըպ, քէմալ շիտտէթլէ գարու-
նուն չանընը չէքտի :

Գաբուճու, պու գատար թէլաչլա գաբու
չալընմասընտան տօլայը շաչըրըպ, հայրէթտէ

գալտըղը կիպի, տէհլիզ ճամլարընըն արտ թա-
րաֆընտան տախի իքի իւշ խըզմէթ.քեար, ֆէվ-
զէլատէ մէրագլա տիշարընա պագմագտա ի-
տիլէր :

Գաբուճու, բրէնսին խըտմէթինտէ չալըշ-
մագտա օլան Բիգօլէյի թանընաջագ ,

— Նէ՞ վար, նէ՞ օլտու, տէնու սիւալիթտի :

— Չա՛բուգ . . . չա՛բուգ . . . պիշիւք գա-
բուճու աչընըղքի, պուրաեա պիրինի կէթիր-
միշ օլան արապա հավլիեէ տախիլ օլտուն . . .
տէնու մուգապէլէ իթտի Սթա-Բի, իշէ ֆէվ-
զէլատէ էհէմմիեէթ վիրէրէք :

— Պիրինի՞ մի . . . լաքին քի՞մի :

— Մատմուազէլ Լիւսիլ Կօնթիէյի, անլա-
տը՞ն մը :

Դաբուճու պու իսմի իշիտինճէ իթաւթ իթ-
տի, վէ Բիգօլէ տախի սօգագ գաշուսունա
սօղըու իլէրէյիպ, ելըտըրըմ կիպի տէհիպէ
կիրտի :

Պատէհու մէրգում, բրէնսին օտա խըզմէթ-
ճիսինէ խիթապէն ,

— Պիր տագըգա պիլէ վագըթ զայպ իթմէ-
նէրէք, պէնիմ պուրատա օլտուլումու բրէնսէ
խապէր վիրինիզ . . . զիրա քէնտիսինէ խանըրը
վէ պիւյիւք պիր խապէր կէթիրտիմ, տէտի :

— Մի՛ւսիւ Բիգօլէ, բրէնս պուրատա տէ-
յիլ տիր :

— Տիշարը՞ մը չըգմըշ տըր . . . — Լաքին էլ
պէթթէ ալտէթ իտէճէք տիր :

— Խա՛յր, մի՛ւսիւ Բիգօլէ, բրէնս՝ Օրլէանա

կիթաի, հէմտէ Լիւսիլի գուրթարըպ պուրա-
ւա կէթիրմէք իշին կիթաի: — Բէնտիսի իսէ,
ատէթա ագլընըն իւշ բաւընը զայ իթմիշ կիպի
զանն օլունուեօրտու:

Բիգօլէ ումուղլարընը չէքէրէք:

— Սիզ նէ՞ տիեօրսունուզ, բրէնս ագլընըն
իւշ բաւընը տէյիլ, թէքմիլինի տախի զայպ
իթմիշ օլսա, մատմուաղէլ Լիւսիլի գուրթար-
մագ իշին եինէ Օրլէանա կիտէմէզ, զիրա պէն
մէզպուրէյի Գրէթէյլտէ պուլտոււմ, վէ քէն
տիսինի գաւըրմիշ պուլտունան վէ քեամիլէն չի-
ֆա պուլտուրաճագ օլան համիյեթիլի թապիպ-
լէ պիրլիքտէ պուրաւա կէթիրտիմ, տէտի:

Պու էանատէ գաբալը արապա պիւյիւք դա-
բունուն էօնիւնտէ տուրտուղունտան, Մ. Օթէ
աշաղը ինիպ, նէրտիվէնլէրտէն չըդտը:

Բրէնսին օտա խըզմէթքեարը Բիգօլէնին ի-
ֆատաթընը իշիաինճէ, զաթէն Հէքթօրա բէք
սատըգ օլտուղունտան, ազիմ պիր տէհչէթ
հիսս իյլէտի, վէ եիւքսէք պիր սէտա իլէ:

— Մատմուաղէլ Լիւսիլ պուրատա՞մը տըր,
տէեու «իւալ իթտի:

— Շի՛ւպհէսիգ:

— Էօյլէ օլտուղու հալտէ, Մ. բրէնսին ազի-
մէթինէ սէպէպ օլան վէ թէլաշընտան նաշի
մէրգում թարաֆընտան եազըխանէսի իւզէ-
րինտէ պրագըլան մէքթուպուն մանէտաը նէ՞
տիր:

— Նէ՞ մէքթուպու:

— Շիմտի կիտիպ կէթիրէյիմտէ կէզըիւն:

իւչ պանկյեւ սօնրա, Բիգօլէ, Պօսարօնուն
եազմըջ օլտուղու իմզասըղ մէքթուպու օգու-
տու, վէ թէքմիլ իտինճէ, հիտաէթ ու զա-
ղապլա րէֆի սէտա իթմէսինտէ,

— Նէ՞ տիր, նէ՞ վագը օլմուշ տուր, տէեու
սիւալ իթտի տօղթօր:

— Ահ, վագը օլան շէյ բէք տէհչէթլի տիր:
— Շէօյլէքի, մատմուաղէլ Լիւսիլի զայպ ու
թէլէֆ իթմէք իչին, բրէնսին իսմի գուլա.
նըլտըղը կիպի, բրէնսի տախի պիր տուզաղա
տիւշիւրմէք իւզրէ, մատմուաղէլ Լիւսիլին իս-
մի վասըթա իթթիխազ գըլընմըջ տըր, չիւնքի
մագսէտ իքիսինի տախի էօլտիւրմէքտէն իպա-
րէթ տիր, տէեու ճէվապ վիրտի:

Հազըր պուլունանլարըն ճիւմլէսի իւզէրինտէ
էսէրի մահզունկյեէթ հասըլ օլուպ, տօղթօր
իսէ,

— Շիմտի նէ՞ եաբաճաղըղ, տէտիկինտէ,

— Եաբաճաղըմըղ շու տուրքի, բրէնսի մու-
խաթարատան գուրթարաճաղըղ, տէեու մու-
գապէլէ իթտի Բիգօլէ, վէ իլավէթէն տախի,
Մ. տը Գասթէլ-Վիլիան սաաթ գաշտա պու-
րատան կիթտի, տէտի:

— Թամ սաաթ եէտիյի գըրգ պէշ տաղըգա
կէչէրէք հարէքէթ իտէն թրէնէ եէթիշմէք
իւզրէ պուրատան եօլա չըգտը:

— Պէսպէլլի եարը կիճէտէ Էբին-Պլանշա վա-
սըլ օլմագ իչին... տէտի Սթանիսլաս, վէ
պատէհու շէօյլէ իլավէ իթտի. — Պէն տախի
սապաւըն սաաթ պիր պուշուղունտա Օրլէանա

վասըլ օլմագ իշին, սասթ օնու օն պէշ տագը-
գա կէշէրէք հարէքէթ իտէն թրէնէ րաքիպ
օլաճաղըմ: — Մի'ւսիւ տօգթօր, սիզին տախի
պանա ըիֆագաթ իթմէնիդի ըէճա իտէրիմ:

— Պէնի'մի, տէեու սիւալ իթտի թապիպ:

— Էվվէթ, մատմուաղէլ Լիւծիլ տախի պիր-
լիքտէ օլարագ:

— Լաքին պու սէօլէտիկինիդ ագըլըլըգ տէ-
յիլ տիր:

— Խա'յր, մի'ւսիւ տօգթօր, բէք ագըլըլըգ
տըր: — Շէօլէ քի պէն, մատմուաղէլ Կօնթիէ-
յի նիշանըսընն եէտինէ թէպիմ իթմէքլիկէ
եէմին իթմիշիմ տիր: Պինապէրին մէրգում
տիննեանըն ուճունտա տախի օլա, մէզպուրէ-
յի օրաեա գատար կէօթիւրէճէյիմ, վէ մա-
տամքի նիշանըսը Էքին-Պլանշտա իսէ, Լիւ-
սիլի տախի օրաեա կէօթիւրմէք իսթէրիմ: —
Փարզ իտէլիմքի բրէնս եարալանմըշ, եախօտ
ճան վիրմէք հալինտէ պուլունմուշ օլսուն, հիշ
օլմագ իսէ սէվկիւլիւսիւնիւ թէքըար կէօրմէք-
լէ մէսրուր օլաճագ տըր:

Տօգթօր պիր աղ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա:

— Բէք ալէա, պէն տէ սիզին իլէ կէլլրիմ,
տէտի:

— Իմտի, չաբուգ իտէլիմ. զաթէն վագըլթ
տախի կէճ տիր: Արապամըգա թէքըար օթու-
րուպ, Օրլէան մէվգիֆինէ ազիմէթ իյլէեէլիմ:

— Ագչէեէ լիւզումունուզ վա'ր մը տըր, մի'ւ-
սիւ Բիգօլէ, տէեու սիւալ իթտի բրէնսին օ-
տա խըզմէթքեարը:

— Թէչէքքիւր խտէրիմ, եօգ տուր :

Արապա եօլա չըգըպ, սաաթ օնա եիկիրմի
տագըգա դալարագ մէվգիֆէ վասըլ օլտու :

Սթա-բի շըմէնտըֆէրաէ պիր տայիրէ քիրա-
լաեըպ, քէնտիսի իլէ տօգթօր վէ լիւսիլ օ-
թուրտուլար : Շուրաեը պէեան իտէլիմ քի,
խասթախանէտէն չըգալըտան պէրի մեզպուրէ
գըզըղազ տիհանընտան պիր քէլիմէ պիյէ չը-
գարմամըլ իտի :

* * *

Ճագ Սիւրօ՝ սանթ տօգուղու օն պէշ տա-
գըգա կէչէրէք Յըլէանա մուվասըլէթ իթմիշ,
վէ էսնայի ըհտէ, Բարիստէ սաթըն ալմըշ օլ-
տուղու ըհգը շիշէսինին սօն տամլասընտ գա-
տար պօշալթմիշ իտի, չիւնքի պու. հայվան
միսիլլու ատէմ՝ հէր հալտէ պիր ճինաեթ իճ-
րաւընը ֆիքրինտէ գուրմուշ օլտուղունտան,
քէսպի ճէսարէթ իթմէք իչին, քէնտիյի պիւս-
պիւթիւն սէրսէմլէթմէք էֆքեւրընտա իտի :

Պինապէրին էքին-Պլանշ եօլու օլտուղու քէն-
տիսինճէ մալիւմ օլան թարիգէ պիտոնէխուլ,
ալթը կիւնտէն պէրու հիւքմիւնիւ իճրա իյլէ-
մէքտէ օլան սօվուղուն շիտտէթինտէն նաշի
պուզ պաղլամիշ պուլունան եօլուն իւղէրին-
տէ, ախըը ինթիգամ սէվտաուը վէ շիտտէթի
աշգու մուհապպէթ աթէշի իլէ ատէթա գօ-
շուեօրտու : Պու էսնատէ մէրգու՝ պաշը ա-
թէշ կիպի եանմագտա, գուլագ թօզլարը չնըր-
մագտա, կէօքսիւ շիտտէթլէ նէֆէս ալըպ

վիրմէքտէ, վէ երեզլանտէն աշաղը տախի պիւ.
յիւճէք թէր տանէլէրի տամամագտա իտի .

Մէրգուժ, կիճէնին օլ սաաթընտա վէ էօյլէ
պիր չիտտէթլի հավատա քիմսէեէ թէսատիւֆ
իթմէեէճէկինէ գավիէն ինանտըղընտան , հիչ
պիր թէտպիրի իհթիեաթի իթթիխաղ իթմէեէ-
րէք , ըասթ կէլա եօլունա տէվամ իթմէքտէ ,
վէ լաքին սէյֆիէեէ եագլաշտըգճա , չօգ տէ-
ֆա գօնթէս իլէ պիրլիքտէ տօլաշմըլ օլտու-
ղու մահէլլէր խաթընա կէլմէքտէ , վէ պաշը
իւզէրինտէ կիւրիւլտէմէքտէ օլան պօրա շիտ-
տէթ քէսպ կյէմէքտէ իտի .

Ժագ Սիւրօ ագըպէթ սէյֆիեէնին գարշը-
սընա վասըլ օլունճա , տուրտու վէ էլինի քէօշ-
կիւն թարաֆընա տօղրու ուղաթարագ , շու-
լաֆղարը իրաա իթտի .

— Իշթէ պուրատա մէսուտ օլաճաղըմ , վէ
պիր քէրրէ օ գարըեր էլտէ իտէրսէմ , էօլսէմ
պիլէ էսէֆ իթմէմ , հիչ օլմաղ իսէ պիր ճիւզի
միւտտէթ եաշամըլ օլուրում : — Էաքին շիմօի
մէզպուրէ՝ քէնտի մաշուգունա պէքլէեօր , վէ
պիր աղտան անըն աշաճալը գարուտան շիմօի
պէն կէչէճէյիմ :

Մէրգուժ պու լագըրարըլարը «էօյլէեէրէք ,
քիւչիւք գարուեա տօղրու իլէրլէտի , վէ խա-
ֆիֆէ եիթմէսիլլէ գաբու աշըլպ , պաղչեէ
կիրտի , վէ մահիթապըն այտընըղընտա սաա-
թընա պագտըգտան սօնրա , իմղաւըլ մէք-
թուպըն իշարաթը մուճիպինճէ , հէնուղ եա-
րւմ սաաթ գատար պէքլէեէճէյինի անլատը ,

վէ պատէհու միւնասիւ պիր մահէլլտէ սիրէր-
լէնտի :

Մէրդուսուն սիրէրլէնտիկի մահէլլ տնվարըն
պօեուստան օթուղ գատէմ՝ դատար ուզագ-
տա , վէ պիր թագըմ սէրթ եարրագլը ուֆագ
աղաճլար քիւմէսի եագընընտա օլմաղլէ , իշպու
աղաճլար արգաւթնտա չէօմէլտի , վէ քիմսէ
թարափընտան կէօրիւմէեէճէք պիր մէվգըտէ
պուլունունճա , թիւֆէնկինի աթէչլէմէք իւզ-
րէ հաղըլլանըպ , կէօղլէրինի՝ մատամտը վէր-
ժինին մաշուգընըն կէչէճէք օլտուղունու դանն
իյլէտիկի քիւչիւք գաբուեա տօղլուն չէվիրտի ,
վէ պէքլէմէեէ պաչլատը :

Սէյֆիեէնին սաաթը , եարը կիճէեէ պիր
չարեէք գալտըղը իշարէթինի չալտըղընտա ,
ժագ՝ նաղարը տիգգաթընը արթըրտը , վէ
ֆիքրինտէն տախի ,

— Շիմտի նէրէտէ իսէ կէլիր , տէտի :

Ոն տադըգա կէչինճէ , ժագ Սիւրօ , ու-
ղագտան պիղ աեագ սէսի ալտը , վէ քէնտի
քէնտիեէ , “օ տուր” տէյիւպ , թիւֆէնկինի ու-
մուղունա տաեաթտը :

Մէրդումուն օ սըրատա սօլ գօլու իլէ էլլէրի
պիր աղ տիթրէեօրլարտը իսէ տէ , գալպէն սօն
պիր ճահտ տահա իտէրէք , գօլու վէ էլլէրի քէս-
պի գուվէթ իյլէտիլէր : Աեագ սէյլէրի իսէ զի-
եատէճէ եագլաշմիշ օլուպ , ատէթա տիվար
տիպինտէն կէլիեօր կիսլի զսնն օլունտուգլա-
րը հալտէ , հագըգաթէն պիր ճիւղի միւտտէթ
սօնրա քիւչիւք գաբուեա վասըլ օլտուլար :

իշպու գարոն աչըլըպ, պիր ինսան կէօղլէնի
զահիր օլուննա, ժագ Սիւրօ տէրհայ թիւ-
ֆէնկինի նիշանլաեարագ աթէշ իթտի, վէ գա-
րանլըգ տա պիր ըլըգ բարլաեըպ, մէզքիւր ին-
սան կէօղլէնի՝ քէսկին պիր ահ իտէրէք գարըն
իւղէրինէ սէրիլտի, վէ գըմըլտանմազ օլտու :

Գաթիլ տախի, ֆիւթուհաթ քեարանէ, պիր
ֆիղան աքս իլէ, չէօմէլմիշ օլտուզու մահէլլտէ
տօղրուլտու, վէ օնտան սօնրա քէնտիսիննէ
հիշ պիր ֆայտէսի գալմըշ օլմաեան թիւֆէն-
կինի ֆըրլաթարագ, քէօչկէ տօղրու եօլ ալտը :

Թամ պու արալըգ ղարիպ պիր հալ վագը օլ-
տու, Շէօյլէքի, վիճուտինի ըսըթընը գալըն
էլպիսէլէր, վէ տիղլէրինին եարըլընա գատար
չիղմէլէր կիյինմիշ օլան պիր ատէմ, պիր եը-
ղըն գարըն արգասընտա կիղլէնմիշ իքէն, մէյ-
քիւր սիրէր մահէլլտէն չըգըպ, դավի ատըմ-
լար իլէ ժագ Սիւրօնուն վոքուպ տիւշիւրմիւշ
օլտուզու ատէմին վիճուտինէ տօղրու իլէրլէ-
տի, վէ մէզքիւր ճանսըզ վիճուտէ էյիլիպ,
էլինի եիւրէկինէ տաեատը, վէ սօնրա տախի
զարլարը ալ ըէնկէ պօեամագտա օլան գանըն
ագտըղը եարէյի արատը :

Մէզքիւր եարէ, պիշարէնին սօլ թարաֆըն-
տաքի գուլագ թօղունտա օլուպ, դոպըշըն
դաֆասընտան կէչէրէք, վէֆաթը անինտէ
վուգու պուլմուշ իտի :

Մէզքիւր մէճհուլ շախս աեաղա գալգըպ :

— Թա՛ գաֆասընտան վուրուլմուշ, վէ տօղ-
րու սուրէթտէ արընան նիշան սաեէսինտէ հէր

չէյ խիթամ պուսնուշ . . . — Իմտի , չիմտի Օր-
լէանա վէ հարըն տախի Բարիսէ կիթմէքլիկին
վադթը կէլտի , տէտի վէ քիւչիւք գաբուեա
տողրու եխրիւտիւ :

Էլպէթթէ օգուեանյարըմը՝ պու շախսըն
սախթէ միւլաղիմ Բաքէն օլտուղունու անյա-
մըշլար տըր : Ջիւնքի պու շախս՝ ճինաեթի
վադըաեը կէօրմէք իւզրէ օրաեա կէլմիշ իտի :

Գօնթէսին իգամէթ իթմէքտէ օլտուղը քէօչք-
տէ հէնուզ քիմսէ եաթմըշ օլմաեըպ , Մ. տը
թրուա-Մօն՝ Մարինին եանընտա պէքլէեօրտու :
Սիւտանա իսէ , ուեուսնուշ օլան չօճուղու տիզ-
լէրի իւզէրինտէ պէշիկ կիպի սալլամագտա
իտի : Մատամ տը վէրժի՝ քէնտիսինի եալընըզ
պրադմադլըղն վադթը կէլմիշ իտուկինի Ու-
նօլտա իշարէթլէ պիտիրմէսի իւզէրինէ , Բիէր՝
էլինտէ պիր ֆէնէր իլէ , Արնօլտու սէյֆիեէ-
տէքի օտասընա կէօթիւրմէք իւզրէ պէքլէ-
եօրտու : Ֆադաթ Ժագ Սիւրօ թարաֆըն-
տան պօշալթըլան թիւֆէնք իլէ արդատան իշի-
տիլէն զարիպ պիր ֆիղան՝ քէօչկտէ պուլու-
նանլարըն ճիւմլէսինի տիւչարը իսթիղրապ վէ
տէհէթ իյլէտի , վէ Մ. տը թրուա-Մօն՝ էվ-
վէլ պէ էվվէլ :

— Էյլէ զանն իտէրիմ քի , պաղչէտէ պիրի-
սինի էօլտիւրտիւլէր , տէտի :

— Նէ՞ օլտու . . . Նէ՞ օլտու . . . տէեու սիւալ
իթաի Մարի :

— Սէս՝ քիւչիւք գաբունուն շու թարաֆըն-
տան կէլտի , տէտի սիւտանա :

— Շիմտի նէ՞ օլտուղունու անլարըզ . . . —
Բիէր, պէնիմէ պիրլիքտէ կէլ :

— Պէն տէ սիզին իլէ կէլիեօրում, տէնու
պէնան իյլէտի Մատլէն :

— Արնօլտ, բէնա իտէրիմ, քէնտինիզի ձա-
գընըն, վէ թէհլիքէեէ գոյմաեըն, տէտի Մա-
րի բէնա եօլունտա պիր սէտա իլէ :

— Վէսլէսէ իթմէյին, հիչ պիր մուխաթա-
րա եօգ տուր : — Պու դատար գալապալըզը,
վէ պիր ազտան ալտէթ իտիպ, սիզէ խապէր-
լէր կէթիրիրիզ :

Մ. Թրուա-Մօն՝ Բիէր վէ Մատլէն իլէ պիր-
լիքտէ քէօչկտէն տիշարը չըգտըլար :

Մատամտը վէրժի տախի սիւտանաեա, չօ-
նուղլա պիրլիքտէ եանընտաքի օտաեա կիթ-
մէսլինի էմր իլէ, քէնտիսի տախի իչէրտէն
գաբունուն սիւրկիւլէրինի վազ իյլէտի :

Արնօլտ՝ թահգըզը ահվալ ղըմնտա բէ-
ֆիդլէրիլէ պիրլիքտէ մահէլլի մէնգարէեէ կիթ-
տիկի սըրատա, Ժագ Սիւրօ տախի ահէսթէ
ահէսթէ քէօչկէ եագլաշմադտա, լաքին օրթա
վէ կէնիշ եօլտան եիւրիւեէճէք եէրտէ, սէր-
խօշուգ հալի վէ շէհվէթ տույղուլարը իլէ
մէֆթուն օլտուղու հալտէ, աղաճլարըն վէ չա-
լը չըբըլարըն իչինտէն եիւրիւմէքտէ, վէ եիւ-
ղիւ իլէ էլլէրինին չալըլարտան եարէ պէրէ օլ-
մասընա պիլէ էհէմիլիեէթ վիրմէմէքտէ իտի :

Իլթէ պու սէպէպէ մէպնի, մէրգում իլէ քէշ-
ֆիեաթ իճրասընա կիտէն իւչ շախսլար պիր
պիրիպիրլէրինէ րասթ կէլմէյիպ, պէօլլէճէ

Ժագ սէյֆիէեէ վասըլ օլունճա , պիր աղվիւտ-
տէթ տիշարտա տուրտուլ : Իչէրմէ , Մարի տը
վէրժի՝ տիշարտան ալընան սէսլէրի տինլէեօր-
տու , վէ պիրտէն պիրէ պիր աեագ սէսինին
տուրտուղուննու իշիտինճէ :

— Արնճըտ , սի՛ցմիսինիզ , տէեու սիւալ իթաի :
Կէնճ գաաըն պու սիւալի աղգընտան չըգա-
րըր չըգարմազ , գաբու տուր շիտաթթլէ եա-
լստ տահա տօղրուսու ճէպրէն աչըլըպ , պաշը
աչըգ վէ էլլէրկլէ եիւզիւ գանլարա միւլէմիւ
պիր ատէմ՝ իչէրի կիրաի :

Մատամ տը վէրժի՝ կէօզլէրինի մէզքիւր
տէհչէթպախշ ատէմէ աթֆ իթմիշ օլտուղու
հալտէ , բիւճաթ իյլէտի , վէ պատէհու եէնի
կէլէն մէզքիւր շախսը թանըեարագ , քէմալ
հայրէթլէ :

— Սէ՞նմիսին , Ժա՛գ Սիւրօ , տէեու սիւալ
իթաի :

Դօնթէսին սապըգ արապաճըսը իօէ , տիւ-
սիզ կիպի վէ գըմըլտանմաեարագ , վէ ատէթա
վահչի պիր ճանվէր հալի քէսոյ իթմիշ պուլու-
նարագ ,

— Էվվէթ , պէն իմ , եանի Ժագ Սիւրօեում
տէեու ճէվապ վիրաի գապա պիր սէտա իլէ
վէ գալպի աչգ ու սէվտա տույղուսու իլէ սիւ-
ղան օլարագ :

— Նէ՞ իսթէեօրսունուլ . . . պուրաեա նէ՞
եաբմաեա կէլաինիզ , տէեու տէվամ իթաի
Մարի տը վէրժի :

— Նէ՞ մի իսթէեօրում , նէ՞ մի եարմագա

կէտիմ: — Էվվէթ, նէ՛ եաբմըջ օլտուղումու սիզէ պիլտիրմէք իչին պուրաեա կէլտիմ: — Իմտի պիլլիչ օլունքի սէվկիւլինիւղիւ էօլտուրտիւմ, վէ սիզի տախի սէվէրիմ:

— Էօլտիւրտիւնիւնղ... Արնօլտու մու էօլտիւրտիւնիւղ, տէեու պէեան իյլէտի գծնթէս պիւսպիւթիւն շաշըրարագ, վէ էթրաֆա կէօղ կէղտիրմէսինտէ,

— Ֆիրարէ չարէ արամաեընըղ, չիւնքի պիւհուտէ տիր, պիղ պուրատա եալընըղ օլտուղումուղ հալտէ, քիմսէ կէլմէեէճէք տիր, — Իմտի, մա՛տամ, պէնի տինլէեէճէքսինիղ վէ պէնիմ մալիմ օլաճագսընըղ, տէտի ժագ:

38

Մատամտը վէրժի՝ տէհչէթինտէննաչի գուվվէթ վէ թագաթտան տիւշմիւշ օլուպ, վագատա պաղըրմագ իսթէեօրտու իսէտէ, տօտագլարը պիր քէլիմէ պիլէ իրտտ իտէմէեէրէք եալընըղ գըմլլտանըեօլարտը, վէ հէր նէ գատար չօճուղու իլէ պիրլիքտէ սիւտանա. նըն պուլունտուղու օտաեա եագլաշմագ իսթէտի իսէտէ, դանն իտէրսինքի աեագլարը եէրտէ մըխանմը, վէ տիղլէրի տիթրէմէքտէ պուլունմուշ օլտուղունտան, վիճուտինին աղըրլըղընը պիլէ գալտըրամամագտա իտի: Վէլ

հասըլ մէջպուրէ , տիւշմէմէք իշին , թէնթէլի
գարեօլասընըն տիրէքլէրինտէն պիրինէ տաեան .
մաեա մէհպուր օլտու : Ժագ Սիւրօ իսէ , կէօզ-
լէրի աթէշ կիպի բարլատըղը վէ պուրուն տէ-
լիքլէրի աշըլպ գաբանտըղլարը հալտէ , կիթ-
տիքճէ զիեատէ մէջպուրէեէ եագլաշմագտա
իտի : Աղըպէթ , էվվէլ էմիրտէ տիթրէեէրէք
չըգան վէ թէտրիճէն քէսպի գոյվվէթ իյլէ-
մէքտէ պուլունան պիր սէտա իլէ Ժագ Սիւրօ
շու եօլտա քէլամա իպթիտար իյլէտի :

— Իքի սէնէտէն պէրու սիզի սէվմէքտէ իսէմ
տէ , պէեանընա իճթ իսար իտէմէմէքտէ իտիմ :
— Պուրատա , եանի հէր կիւն ըիֆագաթընըղ-
տա օլարագ կէլտիկիմիզ պու էքին-Պլանշ օր-
մանլարընտա , իշպու մուհապպէթ տույղուսու
գալպիմտէ հասըլ օլտու : Օլ վագըլթ հիշ պիր
իւմիտիմ օլմաեարագ սիզի սէվիեօրտում , վէ
մէսէրրէթի եէկեանէմ՝ սիզին եանընըղտա իմ-
րարը էվգաթ իյլէմէքտէն իպարէթ օլուպ ,
կիւնիւն պիրինտէ սաատէթլթամմէյի խաեալ
իթմէքլիկէ ճէսարէթիմ օլաճաղընը գանն վէ
մէմուլ իթմէեօրտում : — Օլ վագըլթ տան պէ-
րու հիսսիեաթըմ՝ թէպտիլ օլտու : — Շէօյլէ
քի չէքտիկիմ միհն ու մէշագգաթ վէ հիսս իյ-
լէտիկիմ գըսգանճըղ տույղուսունտան , մէղ-
քիւր աշգ ու սէվտամ սաեըղլամագ , տէլիլիք
վէ ճինայէթ տէլէճէսինէ գատար թէվսի իթտի ,
վէ պու կիւնքի կիւն գօրգու վէ իհթիրագըմ
պիւսպիլթիւն պէր թարաֆ վէ զայիլ օլտու-
ղունտան , պէեանը հալու հարէքէթէ ճէսա .

բէթ քէսպ իյլէտիմ, վէ պիր րագիպէմ օլտու-
ղու հալտէ, անը տախի թէլէֆ իթտիմ: —
Իմտի մա՛տամ սիզի սէվէրիմ, վէ սիզ տախի
պէնիմ օլաճագսընըզ: — Ամմա պունտան սօն-
րա պէնիմ պօյնումնու գաթթ իթմէք իւզըէ,
գաթըլկեհահա կէօթ ինքէճէքլէր իմիշ. . . օտա
պէնիմ վաղիֆէմ տէյիլ, էլվէրիր քի ճիւզի
միւտտէթ օլտուն եաշամըշ օլաճաղըմ:

Մարի պու լագըրտըլարը խշիթտիկինտէ,
քէնտիյի թէհտիտ իտէն թէհլիքէյի անլատը,
վէ ճինաեթ մէրթէպէսինէ գատար իլէրլէմիշ
օլան մէզքիւր աշգ ու սէվտաեը վահշիանէտէն
գօրգմաեա բէք չօգ սէպէպլէրի պուլունտու-
ղունա, վէ մէրզումուն ճանվէրճէ նիեթթ ու
մագսէտինէ թէրէտտիւտ իտիլէմէեճէկինէ
շիւպհէսի գալմաերնճա, ազլընը պաշընա լծօր-
լարագ, քէմալ թէքէպպիւրլէ,

— Քիմին իլէ լագըրտը իթտիկինիզի ունու-
տուեօրմնուսունուզ, տէտի:

— Խա՛յր, ունութմաեօրում, վէ քէնտիսի-
նին պիր պէնտէսի պուլունտուղում գօնթէս տը
վէրթի իլէ լագըրտը իթտիկիմի պիլիեօրում,
լաքին շուրաեը տախի տէրխաթըր իտիեօրում
քի, քէնտիսիլէ լագըրտը իթտիկիմ գատըն՝
սէվտիկիմ պիր գատըն տըր, վէ աշգ ու սէվտա՝
հէր քէսի միւսավի գըլտըղը պէեանտէն միւս
թաղնի տիր: — Սիզ պէնիմ սապըգէն էֆէնտիմ
իտինիզ, շիմտի տախի մաշուգէմ օլաճագսը-
նըզ: — Տիմէք օլուր քի արամըղտաքի ֆարգ,
բէք պիւլիւք տէյիլ աիր: Օլտա օլսա շու

Ֆարգ վար տըր քի , էվվէլքի խըղմէթ քեար
չիմտի աշըգ օլմուշ օլաճագ տըր :

Պու սէօզլէրտէն սօնրա, Ժագ՝ Մարիյի թուլթ-
մագ իւզրէ էլլէրինի ուղաթտըղընտա , մէզ-
պուրէ պիր երլանըն եագլաշմասընտան ըիւ-
ճաթ իտէնլէր կիպի կէրի չէքիլտի , վէ գար-
եօլանըն օլ պիր թարաֆընա կէչմէեէ սայ իտէ-
րէք :

— Պրագ պէնի ք պրագ պէնի , տէեու պա-
ղըրտը :

— Խա՛յր , խա՛յր , սիզի պրագ մաեաճաղըմ ,
վէ սիզէ սահիպ օլաճաղըմ , տէեու մուգապէ-
լէ իյլէտի Ժագ , վէ կէնճ գատընա տօղրու կի-
տիպ , կիյինմիշ օլտուղու սապահլըգ Ֆիսթա-
նընտան եագալատը :

Մարի չիտտէթլէ ըիւճաթ իթտի իսէ տէ ,
խապիսի մէրգում՝ Ֆիսթանը գալիէն թուլթ-
մուշ օլտուղունտան , վէ ալլա գօյ վիրմէմէքտէ
պուլունտուղունտան , Ֆիսթան ելլթըլըպ ,
գօնթէսին ումուզլարը իլէ կէօյսիւ աշըգտա
գալտը :

Ժագ Սիւրօ՝ օլ կէօզլէրի գամաշտըրըճը թէ-
նի կէօրիւնճէ , հիսսիեաթը վահչիանէսի չըլ-
կընլըգ տէրէճէսինէ գատար վարտըղընտան ,
եիւզիւ աթէշ կիպի գըզարտը , վէ կէօզլէրին-
տէն զանն իտէրսին քի գան Ֆըշգըրմաեա պաշ-
լատը : Պինապէրին թէքրար Մարիեէ եագլաշ-
տը քի , կէօքօիւնիւ կիզլէմէք իւղրէ , իքի
գօլարընը խաչլարի պիրիպիրի իւզէրինէ կէ-
թիրմիշ իտի : Ժագ՝ մէզպուրէնին ումուզլա-

ընտան թուծուպ, վէ գօնթէս իսէ, հէր նէ
գատար ուղրաշտը իսէ տէ, խասմինէ մուխա-
լիֆէթ իտէմէտիկինտէն, խասմի՝ պիշարէ-
րէյի, մուգավէմէթ վէ ֆիղանլարընա ըաղմէն
գուճագլատը :

* * *

Պաղչէտէ քէշֆիեաթ իճրասընա կիթտիքլէ-
րի զէման պրագմըշ օլտուղումուզ Արնօլա տը
թրուա-Մօնա նագլը քէլամիտէլիմ: Մէրգում՝
էօնտէն, էլինտէ պիր ֆէնէր օլարագ Բիէր
կիթտիկի, վէ քէնտի արգասընտան տախի
Մատլէն եիւրիւտիւկիւ հալտէ, եօլունա տէ-
վամ իթմէքտէ իքէն, քիւչիւք գաբուտան պիր
գաշ աորմուղագտա, Բիէր քէմալ տէհէթլէ
նիտա իյլէտի, չիւնքի գարըն իւղէրինտէ սէ-
րիւմիշ օլարագ, ժագ Սիւրօնուն վուրուպ էօլ-
տիւրմիւշ օլտուղու պիշարէյի կէօրմիւշ իտի:
Բիէրին, “օրատա՛... օրատա՛... պիր ատէմ
վար տըր” տէեու պաղըրմասը իւղէրինէ, իւք
տէֆա Արնօլա՝ մէզքիւր նաշա տօղրու էյիւ-
տի, վէ նապղընա պագտըգտան ոօնրա,

— Պու ատէմ էօլմիւշ տիւր, վէ պիր աղէվ-
վէլ պաղչէտէ պիր գաթիլ պուլունմուշ օլտու-
ղու մուհագգագ տըր, տէտի, վէ իլավէթէն,
Բիէր, ըջըղը թուծ, պագալլմ, մագթուրու
թանըեապիլիթմիլիղ տէեու պէեան իյլէտի:

Բիէր՝ ֆէնէրի աշաղը էնտիրմէօրնտէ, մագ-
թուրուն եիւզիւ աշիքեարէն մէյտանա չըգ-
տը, վէ այնի վագըլթտա իւչիւ պիրտէն, նի-

տա իտիպ , քէմալ տէհչէթլէ ըիւճաթ իյլէտի-
լէր , Պատէհու Արնօլտ՝ թարիֆի նագապիլ պիր
իսթիզրապլէ ,

— Քօնթ տը վէրժի՝ տիր . . . գօնթ տը վէր-
ժի գաթլ օլունմուշ տուր . . . տէտի :

Պու արալըգ քիւչիւք գաբու աչըլարագ ,
եապանճը պիր սէս ,

— Դօնթ տը վէրժի գաթլ օլունմուշ մու
տուր , տէեու թէքրարլատը , վէ այնի վագըթ-
տա պաղչէեէ պիր ատէմ կիրիպ , Արնօլտուն
վէ մաեթթինին եանլարընա եազլաշտը :

Իշպու եէնի կէլէն շախս , ֆէնէրին այտըն-
լըղըյլա թէնվիր օլունմուշ օլան տայիրէ իչին-
տէ պուլունտուղունտա , շու եօլտա իքի սէս
իշիտիտի .

— Մ. տը թրուա-Մօն . . .

— Բրէնս տը Դասթէլ-վիվա՛ն . . .

Պատէհու Հէքթօր՝ հիտտէթ ու զաղապըն-
տան նաշի զարիպ պիր իսթիլլահ իլէ , շէօյլէ
սէօյլէտի .

— Պէնիմ պուրատա պուլունմագլըղըմ՝ սիզի
ալթիւսթ իտիեօր , տէյիլ՝ մի , մի՛ւսիւ , — էլ-
պէթթէ , ալագճա վէ զատտարլըգ եօլունտա
գուլլանմագ իւզրէ խանէսինի սիզէ թէրք իթ-
միշ օլան շախսըն նաշը եանլնտա պէնիմ պու-
լունսճաղըմը ալա մէմուլ իթմէեօրաունուղ :

— Գօնթուն գաթիլի տէ սիզ օլտուղունուղս
ֆարղ իթմէքիկէ հագգըմ վար տըր , զիրա
սիզին՝ հէր ֆէնալըղը իճրաեէ միւգթէտիր օլ-
մանըղա չիւպհէմ եօգ տուր : — Լաքին շիմ

տիւիք պիղ պու ճիհէթի պրաքալում, չիւնքի օրասը հիւքիւմէթէ այիտ տիր :

Արնօլտ՝ պալէատէքի սէօղէրտէն հիչ պիր շէյ անլաեամաերպ, սագըն բրէնստը Գասթէլ-վիվանըն ագլընա ճիհնէթ կէլմիշ օլմասըն տէ-եու քէնտի քէնտիեէ սիւալ իթմէքտէ իտի : Հէքթօր իսէ, շու եօլտա քէլամա տէվամ իյ-լէտի :

— Պու իշտէ պանա այիտ օլան ճիհէթ իսէ, էվվէլա բէնչէի թէարրուզունուզա ալմըշ օլ-տուզունուզ պիչարէյի գուրթարմագ, վէ սօն-րա սիգի հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթմէքտէն ի-պարէթ տիր : — Իմտի չաբուգ պէնի լիւսիլին եանընա կէօթիւրիւն :

— Լիւսիլ մի . . . պէնիմ բէնչէի թէարրու-զումտա պուլունան պիչարէ՞ մի . . . տէեու թէքրարլատը Մ. Թրուա-Մօն, բրէնսին հէր քէլիմէսինտէն թէաճճիւպիւ արթարագ :

— Գաչամագ վէ եալան իսթէմէզ, — տէեու տէվամ իյլէտի շէտիտէն Հէքթօր, — Լիւսիլ կօնթիէ պէնիմ նիշանլում օլուպ, սիզ անը պիլ իղֆալ ալադճասընա աշըրմըշ, վէ էրին-Պլանշ սէյֆիեէսինէ կէթիւրմիշսինիզ, վէ պուրատա պիչարէյի հապս վէ թէվզըֆ իթմիշ օլտու-զունուզ հալտէ, քէնտիսինի պիլ իսկեաթ պաշ-տան չըգարմաեա իւմիտինիզ գալմատըղըն-տան, պու կիճէ ճէպրէն ըրղընա թառալլութ իտէճէք իմիշսինիզ: Անյաեօրտունուզ ա՛, պէնիմ հէր շէյտէն խապէրիմ՝ վար տըր :

— Մի՛ւսիւ, սիզ առէթա տիվանէ օլմալըսընըզ :

— Սէօյլէ յին, հագըգաթէն սիգպուրահա գա-
տըն արամագ իշին մի կէլտինիզ, տէտի Սընօյտ :

— Էվվէթ, նասըլ քի տէտիմ, Լիւսիլ Կօն-
թիէյի արամագ իշին կէլտիմ :

— Էկէր պուրատա պիր գատըն վար իսէ, օ
տախի գօնթէս տը վէրժի տիգ քի, պիր խա-
պիս վէ գաթիլ թարաֆընտպն վուգ գլ պուլան
պիր ճինաեթ սէպէպիյլէ պիր տագըգատան
պէրու տուլ գալմըշ տըր :

— Մատամ տը վէրժի էրին-Պլանշամ մը
տըր :

— Պիլմէեօր մու իտինիզ :

— Եայընը՞ մը տըր :

— Էվվէթ :

— Տիմէք օլուր քի սիգ Լիւսիլ Կօնթիէյի թա-
նըմագսընըզ վէ մէգպուրէեէ տիլտատէ օլմամըշ-
պընըզ տըր :

— Միւտտէթի էօմրիւմտէ իլք տէֆա օլա-
րագ պու իսմի սիզան իշիտիեօրում :

— Շիմտի հէր շէյի անլաեօրում, վէ հէր
շէյէ քէսպի վուգ ուֆ իտիեօրում : — Էվվէթ,
անլաեօրում քի, շու նաշըն պուլունտուկու մա-
հէլտէ պէն մագթ ուլէն եէրէ սէրիլէճէք իտիմ,
տէտի բրէնս :

— Սի՞ գ մի :

— Էվվէթ, պէն . . . տիմէք իսթէրիմ քի, պանա
պիր տուգագ գուրուլմուշ իտի, — Շէօյլէ քի
տլմըշ օլտուղում իմլասըզ պիր մէթ ուպտա,
Լիւսիլին՝ սէյֆիեէնին քէօշիլունտէ պուլունտու-
ղու, վէ մէրգ ումէյի աեարթան շախս հէր քիմ

իսէ, պուկիճէ օքէօջկտէ անըն ըրզընա թա-
սալլութ իթմէք նիեթինտէ օլտուղու պէ՝
եան, վէ հաթթա քէօջկէ հաճկը գարուտան
կիրէպիլէճէ կիմ տախի իֆատէ օլունմուշ իտի :
— Պինապէրին պանա թախօիս օլունմուշ օլան
գուրչունըն՝ գօնթ տը վէրժիեէ իսապէթ իթ-
տիկի, էտնա միւլահապա իլէ անլաշըլմագտա
տըր :

Ֆիլվագը իշ մէյտանտա օլտուղունտան, քիմ
սէ բրէնսին սէօզլէրինէ իթիրազ իթմէտի, վէ
պիրազ սօնրա Բիէր՝ իշիթտիկի սէօզլէրտէն
տիւչարը տէհչէթ օլմուշ օլտուղու հալտէ,

— Գանլարա սէրիլմիշ օլան էֆէնտիմիզին
նաշընը պուրատա պրագամահաճաղը իրզտան,
միւտատէնիլլէ սէյֆիէեէ կէօթ իւրէյիմ տէտի :

— Էվվէթ, էվվէթ, տէեու մուգապէլէ իթ-
տի Արնօլտ մահզունէն :

— Պէն տէ օիզէ եարտըմ՝ իտէրիմ, տէտի
Հէքթօր :

Պէօլէճէ իւշ շախսլար նաշը եէրտէն գալ-
տըրտըլար : վէ Մատլէն տախի պունլարըն եիւ-
րիւեէճէկի եօլու թէնվիր իթմէք իւզրէ, ֆէ-
նէրի էլինէ ալտը :

Պունլար՝ սէյֆիէեէ վասըլ օլմագ իշին քէօջ-
կիւն եանընտան կէչէճէք օլտուղլարընտան,
գուլաղլարընա պազը մէյեուսիյեէյի պախշ ֆի-
ղան ու ֆէրեատլար կէլմէքլէ, տէրհալ Արնօլտ
իլէ բրէնս՝ նաշը մէգքիւրու կէօթ իւրմէք իշինի
Բիէր իլէ Մատլէնէ թէրքլէ, քէնտիլէրի քէօջ-
կէ գօշտուլար, վէ իշէրտէն թէքրար գարան :

մըջ օլան դարուերու ճէպրէն աչըպ , ժադ Սիւ-
րօնուն՝ գօնթէսի գուճագլաեարադ գարեթլա-
եա տօղրու կէօթիւրմէքտէ պուլունմուշ օլ-
տուղու պիր զէմանտա իչէրի կիրտիլէր , խա-
պիսի մէրգ ում՝ մէգքիւր իքի շախալարըն իչէ-
րի կիրտիքլէրինի կէօրիւնճէ , շիքեարընը է-
լինտէն պրագտը , վէ Մարի տախի պօղուգ
պիր սէտա իլէ ,

— Գուրթա՛րըն պէնի , գուրթա՛րըն պէնի ,
տէեու պաղըրմասընտա ,

— Մա՛տամ , գօրգմաերընը , էկէր եէրին-
տէն գըմըլտանճագ օլուր իսէ , քէնտիսինի
կէպէրտիրիմ , տէտի Հէքթօք րէվօլվըրընը խա-
պիսէ տօղրու նիշանլաեարադ :

— Ժադ Սիւրօ՞ . . . գօնթուն արապաճըսը՝ ,
տէտի Մ . տը թրուա-Մօն :

— Եէմին իտէրիմքի , գօնթուն գաթիլի
պու տուր , տէեու իլավէթէն պէեան իյլէտի
Հէքթօր :

— Գօնթուն գաթիլի՞մի , տէեու թէքրար-
լատը Մարի պիւսպիւթիւն շաշըրարադ , — նէ՞
սէօյլէեօրսունուղ :

— Էնէֆ իտէրիմքի , մա՛տամ , — տէեու ճէ-
վապ վիրտի Արնօլտ , — գաթընըզա թէէսսիւֆ
օլունճագ պիր խապէր վիրէճէլիմ : — Պիր աղ
էվվէլ , քեաֆֆէմիդի տիւչաքը տէհշէթ վէ
էնտիշէ գըլան թիւֆէնք աթէշի՝ գօնթուն իւ-
զէրինէ պօջաթըլմըջ տըր : — Պինապէրին պուն-
տան պէօյլէ սիզ տուլսունուղ :

Մատամ տը վէրփի քէրհալ տիզ չէօքիւպ ,

խալիսանէ սուրէթ տէ կէօղ եաշլարը տէօքմէեէ պաշլատը : — Գատընլարըն գալպէրինի ըսգան, տիլ իթմէք գապիլ օլմատըղընտան, պու պատլ տէ պունտան զիեատէ շէյ սէօյլէմէյի ճայիզ կէօրմէյիզ :

Գօնթէսին գուրթարըճըլարը իչերի կիրէլիտէն պէրու, Ժագ Սիւրօ տիլսիզ վէ շաշգըն կիպի տուրմագտա օլուպ, մաքինավարի պիր թարզտա,

— Իշթէ, շիմտի մահվ օլտում : — Շիմտի պաշըմը պէլաեա սարտըմ, տիմէքտէ իտի :

— Քի՞մ սիզի, պաղչէ գաբուսու եանընտա բուսուտա տուրտուրտու, տէեու սիւալ իթտի Մ. աը թրուա-Մօն :

— Քիմնէ, տէեու ճէվապ վիրտի Ժագ՝ գապա պիր սէտա իլէ :

— Մատամտը վէրթինին էքին-Պլանշտա պուլունտուղունու քի՞մ սիզէ խապէր վիրտի :

— Օլպապտէ հէր նէ սօրարսանըղ, հիչ պիր սէօղ սէօյլէմէեէճէյիմ, վէ հիչ պիր ճէվապ վիրմէեէճէյիմ :

— Լաքին մահքէմէ մուվաճճէհէսինտէ ճէվապ վիրէճէքսին, տէտի Արնօլտ :

— Եարընա գատար պու ատէմի էմին պիր մահէլլտէ սագլամագ լաղըմ տըր, տէեու պէեան իյլէտի բրէնս :

— Օլէսնատէ Բիէր իչերի կիրմիշ օլտուղունտան, շէօյլէ սէօյլէտի :

— Էկէր միւնասիպ կէօրիւրսէնիզ, պու ալշաղը սէյֆիեէնին մախզէնլէքինտէն պիրինտէ

Թէվգըֆ իտէլիմ: Օրատան ֆիրարէ մուվաֆ-
ֆազ օլամաեաճաղը խուսուսընտա պէն մէսուլ
օլուրում:

Պատէհու պու Թէտպիրէ մուվաֆֆազաթ
իտիլտիկինտէն ,

— Եիւրիւ պազալըմ, վէ պիլմիշ օլ քի էկէր
ֆիրար իթմէք իւզրէ , պիր հարէքթէ միւ-
թէճասըր օլուր իսէն, սէնի կէպէրտիրում տէեու
իւավէ իյլէտի Բիէր :

Պէօյլէճէ Ժադ Սիւրօ՝ Բիէր իլէ պիրլիքտէ
կիթտիկինտէ , Մ. տը Թրուտ-Մօն իլէ բրէնս
տը Գասթէլ-Վիվան տախի պունլարա ըրֆա-
գաթ իթտիլէր : Պու սուրէթլէ Ժադ՝ հիշ պիր
բէնչիրէսի օլմաեան պիր մախղէնէ էնտիրիլիպ,
վէ իւզէրլինտէն գարու գավիէն գաբանտըգ-
տան սօնրա , Արնօլտ վէ Հէքթօր քէօշկէ ավ-
տէթ իթտիլէր , վէ գօնթէսի զաեէթ սաքին
պիր հալտէ պուլտուլար : Էվվէլպէ էվվէլկէնճ
բրէնս քէլամա աղաղ իտէրէք :

— Մա'տամ, սէպէպինի անլաեաճազ օլուր-
սանըզ , պէնտէնիզին պուրատա պուլունմա-
սընա աֆիլ իտէճէկինիզ տէրքեար տըր , տէ-
տի , վէ գաթէն օգուեանլարըմըզճա մալիւմ
օլան հիքեաեէյի մուլթասարէն նազլ , վէ
պիր արալըգ հազգընտա շիւպհէեէ զահիպ
օլմուշ օլմասընտան տօլայը Մ. տը Թրուտ-Մօնս
պէեանը էսէֆ իյլէտի :

Արնօլտ տախի էլինի մէրգուլէեէ տօղրու ու-
զաթարագ , շէօյլէ պէեան իյլէտի :

— Վազը օլան շիւպհէլէրինիզ՝ ալմիշ օլտու-

դունուղ իմզասորդ մէքթուպուն նէթիճէյի թապիյեէսի օլտուղունտան, պու պապտէ սիզէ աֆվ իտիպ իթմէ եէճէք հիչ պիր սէպէպ եօգ տուր, վէ եազընտա սէվկիւլինիւզէ գաւուշմանըղլ տախի արզու վէ թէմէննի իյլէրիմ:

— Ինչալլահ գաւուշուրսունուղ, տէտի Մարի՝ Արնօլտուն սէօղիւնիւ թէէքիտ իտէրէք:

Հէքթօր պաշընը սալլաեարազ,

— Էսէֆ իտէրիմքի, մա'տամ, սօն իւմիտիւմ պուրատա իտի, օ տախի մահվ վէ զայիլ օլտու: Պինապէրին արթըգ պու մատտէտէ հազըգաթը հալէ վազըֆ օլմագլըղա պէնճէ հիչ պիր էսէր վէ էմարէ գալմամըլ տըր, տէտի:

— Պէլքի ժագ Սիւրօտան պու խուսուստա պազը մալիւմաթ ալընապիւին:

— Վազաա պէնճէ շիւպհէլի իսէ տէ, պու ճիւմէ իլէ պու տէտիկինիզ իհթիմալին խալիճինտէ տէյիլ տիր: — Սիզ եարըն անը հիւքիւմէթէ՝ մի թէսլիմ իտէճէքսինիզ:

— Եարըն Օրլէանա խապէր կէօնտէրիպ, միւտտաիի ումուճիյի ճէլպ իթմէլիյիզ: — Օ սըրատա զաթընըղ տախի շահիտ մագամընտա պուրատա պուլլունուր իսէնիզ, մէմնուն օլուրում, տէեու պէեան իյլէտի Մ. տը թրուա՝ Մօն:

Մարի տախի պու արա քէլամա աղազ պիրլէ,

— Բրէ'նս, պէնիմ միւսաֆիրիմ օլաճագսընըղ... Սէյֆիեէտէ, Մ. տը թրուա՝ Մօնուն օ տասը եանընտա սիղին իչին պիր օտա թէտարիք իթտիրէճէյիմ, տէտի:

Հէքթօր պու տավեթէ իճապէթ իտիպ, իքի տէլիգանլըլար, սէյֆիեէտէ գօնթուն նաշընըն գօնուժուշ օլտուղու օտաեա կիթտիէր :

Մ. տը վէրժի՝ էլպիսէսի չըդարըլմաեարագ գարեօլասընա եաթըրըլմըշ օլուպ, գարեօլա- նըն էթրաֆընտա Բիէր պիր խայլի մուժ եագ- մըշ իտի : Մագթուլուն պաշը ալթընա իքի եասթըղգ վազ իտիլմիշ օլուպ, կէօքսիւ իւզէ- ըինէ տախի պիր խաշ գօնուլմուշ իտի : Պիչա- ըէնին երւզիւնիւն ըէնկի քիւլ կիպի սարարմըշ վէ սօլ գուլագ թօղու թարաֆընտա քիւչիւք պիր տէլիք աշըլմըշ օլուպ, պու տէլիքտէն էլան գան տամյամագտա իտի :

— Հէրքէս՝ Մ. տը վէրժիյի մէմալիքի էճ- նէպիեէտէ զանն իտէրքէն, նա՞սըլ օլուպ տա պու պիչարէ աբանսըղ վէ կիճէնին նըսֆընտա, վէ պաղչէնին քիւչիւք գաքուսունտան սէյ- ֆիէեէ ավտէթ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր, տէեու սիւալ իթտի բրէնս :

— Օրասընը պէն տէ պիլմէմ, տէտի Ալնօլտ :

— Գօնթէս՝ եագընլարտա զէվճինէ պէքլէ- եօ՞ր մու իտի :

— Ասլա, չիւնքի գօնթ՝ իքի իւշ այտան կէ- լէճէկինի զէվճէսինէ պիլտիրմիշ իտի :

Հէքթօր իշի չագըպ, պաշգա պիր շէյ սօր- մատը :

Բրէնսին՝ Մ. տը թրուա-Մօնա իթտիկի սիւա- լի, էլպէթթէ օգուեանլարըլմըղ տախի իտէ- ճէք տիրլէր :

Ֆիւլվագը նա՞սըլ վէ նի՞չին գօնթ տը վէրժի՝

ասլա մէմուլ օլունմատըը հալտէ վէ պիւյիւք
գարուտան կէլմէտէրէք, խանէսինէ ավտէթ
խտիպ, ժագ Սիւրօնա գուրպան օլմուշ խտի :

Իշլթէ պու վուգուլաթըն մուխթապարէն իյ-
զահը շունտան իպարէթ տիր :

Շէջլէ քի մագթուլ օլան տիրլումաթ գաթէն
չիւպհէլի օլտուղու վէ պաղը սէպէպլէ շիւպհէ-
լէրի թահրիք խտիլմիշ պուլունտուղու հալտէ ,
տայիմա Մալբէրթիւտէն , տէրիւհտէ իյլէմիշ
օլտուղու մէմուրիտէթ հագ գընտա թէլէկրաֆ-
լա մալիւմաթ խթէմէքտէ խտի : Հալպու քի ,
սապըգ դասէմ քեաթիպի եալընը պիր տէֆա
ճէվապ կէօնտէրիպ , վէ օնտան սօնրա Ամէրի-
գաեա աղիմէթի իւսթէ կէլտիկինտէն , մու-
խապէրաթը թէլէկրաֆիյէ պուսուրէթլէ գաթթ
օլունմուշ խտի :

Իչպու սիւքիւթ իսէ , գաթէն թապիւթնա
գըսգանն օլան Մ. տը վէրթիտէ շիւպհէլի կէօ-
րիւնիւպ , վէ մէվնուտ օլան շիւպհէլէրինէ տէ
թագ վիյտէթ վիրտիկի կիպի , հէլէ գ օնթէսին
մուխթասար թէլէկրաֆընտան թէրէտտիւտիւ
տահա զիւտտէ արթտըղընտան , մէվքիւր թէ-
լէկրաֆը ալըննա , գօնթ տը վէրթի քէնտի
քէնտիտէ շու լաֆղարը իրատ իթտի :

— Պէլքի քէնտիսինէ էվվէլճէ խապէր վիր-
մէտէրէք ավտէթ խտէրիմ տէեու վէսվէսէ իթ-
տիկինտէն , եալընը պիր մէքթուպուլմուն կէ-
ճիքմէսինտէն , Մարինին պու տէրէճէ տիւշարը
իղթիրպպ օլմասը հագըգաթէն շայեանը իս-
թիղրապ տըր :

Մալիւմ օլտուլու իւզրէ , մէրգում տէրհալ
մէզքիւր թէլէկրաֆա ճէվապ վիրաի իսէ տէ ,
աբանսըզ զէվճէսի նէզտինէ ավտէթ իթմէ.քլի.ք
թասավուրու տախի ֆիքրինտէ հասըլ օլմալ.
լէ , իրթէսի կիւն Պէրն շէհրինտէն հարէքէթ.
լէ , Ֆրանսաեա ավտէթ , վէ ագչամըն սաաթ
օն պիր րատտէլէրինտէ Օրլէանա մուվասըլէթ
իթտի , վէ եաեան լէրին-Պլանշ եօլունա միւ.
թէրահի , վէ Սէզար տը Ֆօսարօնուն բրէնս
Հէքթօր տը Դասթէլ-Վիվանա թախսիս իյլէտի.
կի գուրչունա տիւշար օլտու :

Բրէնս Հէքթօր՝ Արնօլտուն օտասը եանընտա
քէնտիսի իչին հազըրլանան օտաեա կիթմէ.ք.
տէ իքէն , պիրտէն պիրէ պիւլիւ.ք գաբունուն
չանը չալընտըղը իչիտիլտի :

39

Մ. տը Թրուա-Մօն՝ իշպու մէմուլին զայրի
չանըն չալընմասընը իչիտինճէ տիթրէտի , վէ
քէլամա պիւլիպթիտար ,

— Ղալիպա հէր շէյ պու կիճէ պաշըմըզա կէ.
լէճէք տիր : — Հայտէ Բի'էր , կիթ պագ պու
տէֆա գաբուեու չալան քիմ տիր : — Պիզ՝ պու
սէստէն էլպէթթէ ալթիւսթ օլմուշ օլան մա.
տամ տը Վէրժինին նէզտինէ կիտիեօրուզ : —
Սաալէն պուրատա գալըն , տէտի :

Բիէր տէրհալ աշաղը էնիպ, պաղլէ գաբու-
սու էօնիւնտէ իքի աթլը պիր արապա կէօրտիւ :
Գաբունուն եանընտա պիր աոէմ աեագտա
տուրմուշ պէքլէօրտու : Պու աոէմ Սթա-Բի
իտի, վէ արապատա իսէ, Լիւսիլ իլէ տօգթօր
Օթէ պուլունուօրլարտը :

Բիէր՝ սէս իշիտիլէճէք գատար իլէրլէտի-
կինտէ, Բիգօլէ :

— Մի'ւսիւ, չա'բուգ, չա'բուգ, պանա ճէ-
վապ վէր, պուրատա պիր աղէվվէլ պիր ճի-
նաեէթ վուգու պուլտու, տէյի'լ մի, տէտի :

— Ս'հ, էվվէթ, մի'ւսիւ, տէեու ճէվապ
վիրտի Մատլէնին գէվճի :

— Բէք տօղբու քէշֆ իթմիշիմ, լաքին էսէֆ
իտէրիմքի իշիշտէն կէշտիքտէն սօնրա եէթ իշ-
տիմ, տէտի Սթա-Բի մէյեուսիեէթլէ :

— Տիմէք օլուր քի, գօնթ տը վէրժիինն պու
կիճէ գաթլ օլունաճաղլընը, սիզ պիլիյօ'րտունուգ :

— Դօնթ տը վէրժի' մի, տէեու թէքրարլա-
տը Սթանիսլաս թէաճճիւպլէ :

— Շի'ւպհէսիզ, չիւնքի պիչարէ էֆէնտիմ
պաղչէեէ կիրէրքէն, սապրգ արապաճըսը օլան
Ժագ Սիւրօ մարիֆէթ իյլէ գաթլու թէլէֆ օ-
լունմուշ տուր :

— Մ. տը վէրժի գաթլու թէլէ'ֆ մի օլուն-
տու... — Վագաա պու պիւյիւք պիր ֆէլա-
քէթ իսէ տէ, լաքին բրէնսէ նէ' օլտու :

— Հանկը բրէնսէ, տէեու սիւալ իյլէտի
Բիէր :

— Քէնտիսինն գուրթարմագ իչին կէլմիշ

օլտուղումուզ բրէնս տը Գասթէլ-Վիվանս :

— Պիզ նասըլ հաեաթտա իսէք , օ տախի էօյլէ հաեաթտա տըր : Մէրգումուն կէտիկի զէման , Մ. գօնթ գաթլ օլունմուշ , վէ գարլարա սէրիւիշ իտի :

— Ճէնապը Սլլահըն պիր միւճիզէսի օլմուշ . . . տէեու միւլահազա իթտի Սթա-Բի սէ-վինճլէ , զիրա Մ. տը վէրժիլի թանըմատըղըն տան , եալընըզ Հէքթօրու տիւշիւնմէսի թապիի իտի :

Բիէր գաբուեու աչմասընտա , արապա քէօշ-կէ տօղրու իլէրլէտի :

Պու արալըգ Սընօլտ գաբունուն էշիլի իւզէր ընտէ օլուպ , վագը օլան սէօզլէրի տինլէմէքտէ օլտուղունտան , էվվէլա մուհավէրէ վէ սօնրա տախի պիր արապա սէսի իշիթ մէքլէ , Մա-րիւէ խապէր վիրտի , վէ օ տախի զաթէն տիթ-րէմէքտէ օլան սէտասըլլա ,

— Եա՛րապպիմի եա՛րապպիմի կէլէնլէր պէլ-քի տէ հիւքիւմէթ մէմուրլարը տըրլար , տէտի :

— Օլամազ շէյ տիր քի հիւքիւմէթ մէմուրլարը օլտունլար . . . — Հէնուզ պիր սաաթտան պէրու վուգու պուլմուշ օլան պիր ճինսեէթ՝ հիւքիւմէթճէ մալիւմ օլամազ , տէեու ճէվապ վիրտի Մ. տը թրուա-Մօն :

Բիէր կիճէ միւսաֆիրլէրինտէն էվվէլքէօշկէ տախիլ օլուպ ,

— Մա՛տամ գօնթէս , Մ. բրէնս տը Գասթէլ-Վիվանը գուրթարմագ իշին Բարիստէն իքի զաթ կէվիշ տիր , տէտի :

— Պէնի գուրթարմագ իչին մի . . . լաքին զանն խտերիմ քի . . . տէեու պէեան իյլէտի Հէքթօր :

— Օ զաթլար քիմլէր քսէլէր , սէօյլէյին իչէրի պուեուրսունլար , վէ բրէնսէ հիչ պիր մուխաթարա վագը օլմատըղընա կէօզլէրիյլէ թէէմին օլտունլար , տէտի Մարի՝ Հէքթօրըն լագըրտընը քէսէրէք :

Պու էմր մուճիպինճէ , Բիէր՝ Սթա-Բի իլէ տօգթօր Օժէյի քէօչկէ կիրտիրտի :

— Վա՛յ Բիգօլէ , սի՛ղմիտինիզ . . . պէնիմ պուրատա օլտուղումու նա՛նըլ անլատընըզ , վէ պանա նէ՞ խապէր վիրմէեէ կէլտինիզ , տէեու սիւալ իյլէտի Հէքթօր իզթիրապլէ :

Բիգօլէ՝ բրէնսին եագըխանէսի իւզէրինտէ ունեւթմուչ օլտուղու մէքթուպու կէօսթէրիպ , չէօյլէ ճէվապ վիրտի :

— Պիր ալչագ վէ զատտարըն էսէրի օլան իչպու մէքթուպ , հէր չէյի միւպէյեին օլուպ , սիգի պուլմագ իչին , պու պիզէ րէհպէր օլտու :

— Պունունլա պէրապէր միւսթէրիհ օլուն , չիւնքի սիզէ խայըրլը խապէրլէր կէթ իրմիչիմտիր : — Էվվէլ պէ էվվէլ զաթընըզա տօգթօր Օժէյի թագտիմ իթմէքլէ քէսպի ֆախը իյլէրիմ :

— Պիր թա՛պիպ , տէտի մահգունէն Հէքթօր , — ա՛հ , եա՛րապպիմ . . . աճապա Լիւսիլի պուլտունուղ մու . . . մէզպուրէ խաաթա տըր , տէյի՞լմի , վէ պէլքի տէ ճան վիրմէք րատտէսինտէ տիր :

— Էվվէթ , էֆէ՛նտիմ , Լիւսիլի պուլտում :

Քէնտիսի իսէ՛, խասթա, հէմ զաեթ խասթա
օլմուշ իսէ տէ, պու կիւնքի կիւն թէհլիքէյի
սավուշտուրմուշ տուր: — Տօգթօր Օթէ իշպու
խասթալըղըն էօնիւնիւ ալմագ իչին, թէտա-
պիրի հասէնէյի տիրիղ իթմէյիպ, մէզպուրէ-
նին քեամիլէն իֆագաթընա մուվաֆֆագ օլ-
մուշ տուր:

— Մի'ւսիւ բրէնս, պէնտէնիզ պիչարէ գը-
ղըն վիճուտճա խասթալըղընը թէտավի իչին
էլտէն կէլէնի եաբտըմ, վէ ճէնապը Ալլահըն
եաբտըմըյա թէշէպպիւսիւ-մտէ տախի մու-
վաֆֆագ օլտոււմ, շիմտի տախի զաթընըզ՝ ա-
նըն ագըլճա զաաֆէթինին իֆագաթը իչին իգ-
թիզա իտէն թէտապիրի իթթիխազ իտէճէք-
սինիզ, տէեու պէեան իյլէտի տօգթօր:

Հէքթօրուն եիւզիւնիւն ըէնկի յարարըպ,

— Լաքին Լիւսիլին ագըլնտա խիֆֆէթ մի
հասըլ օլտու, տէտի քէմալ տէհշէթլէ:

— Էվվէթ, տէհշէթլի պիր գօրգու սէպէ-
պիյլէ պիչարէ գըղճըղաղըն ագըլնտա խիֆֆէթ
հասըլ օլմուշ տուր: Ֆագաթ քէնտի մուվաճ-
ճէհէսինտէ սիզին իսմինիզ թէլէֆֆիւզ օլուն-
տուղունտա, ճիւզիճէ ագըլ պաշընա կէլիեօր
կիպի զանն օլունտուղու հալտէ, մէմուլ իտէ-
րիմքի, սիզի կէօրէճէք օլուր իսէ, ագըլճա
նօգսանիեթի քեամիլէն զայիլ օլաճագ տըր:

— Տիմէք օլուրքի, մի'ւսիւ տօգթօր, — տէ-
տի շէտիտէն բրէնս, — սիզ մէրգումէնին քէս-
պի շիֆա իտէճէկինի միւմքիւն զանն խտիեօր,
սունուզ, տէյիլմի:

— Սալթ զանն իթմէք տէյիլ, հաթթա քէսպի շիֆա խտէճէկինէ հէման գավիէն իթիգատ պիլէ իտէրիմ :

— Էօյլէ իսէ, մի'ւսիւ, չա'րուգ . . . չա'րուգ կիտէլիմտէ . . . եարըն պու թէճրիւպէյի իճրա իտէլիմ :

— Կիթմէեէ հաճէթ եօդ աուր . . . էկէր մատամ գօնթէս միւսաատէ պուեուրուր իսէ, սէօյլէտիկիմ թէճրիւպէ հէման իճրա օլունապիլիր :

— Էվվէթ, էվվէթ, պէն միւսաատէ իտէրիմ, տէտի Մարի :

— Տիմէք տիր քի Լիւսիլ պուրատա տըր, տէտի բրէնս՝ էվվէճէ իշիթտիկի սէօզլէրէ աւտէթա ինանամաեարադ :

— Էվվէթ, պուրատա տըր, վէ պիր գաչ սանիյէտէն եանընդտա պուլունաճադ տըր :

Հէքթօր՝ քէմալ հէեէճանընտան նաչի տիթլիէմէեէ պաշլատըղընտան,

— Բրէնս, սիւքիւնէթի հալի էլտէն պրադմաեըն, տէտի Սընօլտ :

— Խուսուսիյլէ մէգպուրէնին գարշըսընտա զաաֆէթի հալ կէօսթէրմէյին, եօգսա թահթընտան ֆէնալըգ տօղապիլիր, տէեու իլավէ իյլէտի տօգթօր :

Բրէնս՝ պու իխթարլարտան սօնրա քէսպի գուվվէթ վէ ճէսարէթ իտէրէք,

— Սիզ պու խուսուստա միւսթէրիհ օլուն, պէն անըն գարշըսընտա ճէսուր վէ սաքին պունաճ աղըմ, տէտի :

Պատէհու տօգթօրուն պիր իշարէթի իւզէրինէ, Սթա-Բէ վէ տօգթօր պիրլիքտէ քէօղկտէն տիշարը չըգտըլար :

Իւշ տէօրթ տաղըգա քէմալ սիւքիւնէթլէ կէչիպ, մուախխարէն օտանըն գարուսու թէքրար աչըլտը, վէ տօգթօր իլէ Սթանիսլաս, Լիւսիլի պիրլիքտէ կէթիրտիքլէրի հալտէ, իչէրի կիրտիլէր : Մէզպուրէնին եիւզիւնիւն բէնկի շաւէթլէ տօնուգ օլուպ, քէնտիսի իսէ, ատէթա մէրմէրտէն սանէմ կիպի գըմըլտանմամագտա իտի :

Գօնթէս վէ Մ. տը թրուա՝ իզթիրապը գալպ իլէ մէզպուրէյի թէճէգսիւս իթմէքտէ օլուպ, Հէքթօր իսէ, զանն իտէրսին քի գանընըն ճէվէլան իթմէքտէն տուը օլմուշ օլտուղունու հիսս իտիեօրտու :

Թապիպ՝ կէնճ գըզը, մէրգուման իւշ շախսըն գարշըսընտա պրագարագ, քէնտիսի օրատան չէքիլտի, վէ Լիւսիլ՝ տույղուսուղ պիր հալ իլէ էվվէյա մատամ տը վէրժիէէ աթֆընաղար իտիպ, սօնրա տախի կէօզլէրի Սընօլտա վէ բրէնսէ թէսատիւֆ իթտի : Պու արալըգ պիշարէ բրէնս, պէլքի մէզպուրէտէն տահա զիեատէ սօլկուն պիր բէնկ քէսպ իթմիշ օլտուղու հալտէ, եէրէ տիւշմէմէք իչին, սաղ էլիյլէ պիր գուլթուգ սանտալեէսինէ տաեան մըշ իտի :

Պու էսնատէ տօգթօր տախի Լիւսիլին եանընա եագլաշըպ, մէրգումէնին գուլաղընտան աշաղըեա վէ եավաշ պիր սէտա իլէ,

— Հէքթօր . . . տէտի , վէ գըզիսէ տիթ .
րէյիպ ,

— Հէքթօր . . . տէյի թէքրարլատը :

— Բրէնս , քէնտիսինէ եագըն կէլին , վէ պիր
ազ լագըրտը իտին , տէտի Մ . Օժէ :

Հէքթօր՝ մէգքիւր թափսիսէ իւզէրինէ , տօ
տագլարը տիթրէեէրէք , վէ գօլլարընը աչմըշ
օլարագ , ահէսթէ ահէսթէ իլէրլէտի , վէ հէ
եհճան իչինտէ պուլունան պիր սէտա իլէ ,

— Լիւսիլ . . . ազի՛ղէմ Լիւսիլ . . . պէն իմ . . .
պէն քի , սիզի սէվէրիմ . . . տէեու պէեան իյ
լէտի :

Կէնճ գըզ՝ պաշընը նիմճէ էյտի , վէ ուզագ .
տան աքս իտէն պիր սէս նա՛սըլ տինլէնիր իսէ ,
բրէնսին քէլամլարընը էօյլէ տինլէեօր կիպի
կէօրիւնտիւ , վէ պիրտէն պիրէ էլլէրինի անլը
նա վազ իլէ , գուվվէյի միւտրիքէսինի էօրթ .
մէքտէ օլան բէրտէ՝ զանն իտէրսին քի պազ
թէթէն եըրթըլտը , վէ թէքրար իտէրէք ,

— Հէքթօր . . . Հէքթօր . . . Պաս ատասը
սէյֆիսէսի . . . թէք կէօզլիւ . . . տէտի , վէ
տահա քէլամընը իքմալ իտէմէմիշ իքէն , պիւ
թիւն վիճուտի սարսըլըպ , վէ գապա պիր սէս
չըգարարագ , հէման պայկըն պիր հալտէ , բը
րէնսին գօլլարը իչինէ տիւշտի :

Տիկէր թարաֆտան Բիգօլէ՝

— Թէք կէօզլիւ . . . թէք կէօզլիւեիւ տէ զիքր
իտիեօր . . . տէեու միւլահաղա իյլէտի :

Տօգթօր՝ Լիւսիլին էլլէրինտէն թութուպ ,
նազիքեանէ սուրէթտէ պիր թարաֆա ալտը ,

վէ պիր գօլթուգլու սանտալեօտէ օթուրթտու :
Կէնճ գըզ՝ կէօղլէրինի տօղթօրա տօղրու
աթֆ իյլէտի , վէ զաեէթ զայիֆ պիր սէտա իլէ ,
— Նէրէտէյիմ , տէտի :

— Տօսթլարնէզտինտէսինիզ , մա'տմուազէլ ,
տէեու մուգապէլէ իյլէտի թապիպ՝ գօնթէս
իլէ Մ. տը թրուա-Մօնու իշարէթլէ եագընա
ճէլպ իտէրէք :

— Տօսթլար մը , տէտի կէնճ գըզ , հաղըր
պուլունան զէվաթա պագարագ :

— Էվլէթ , սէվկիւլիւ գըզըմ , սիղին սաա-
տէթինիզի արզու իտէն սահիհ տօսթլար արա-
սընտա պուլունմագտասընըզ , տէեու ճէվապ
վիրտի Մարի :

— Սաատէթ իմի՞ մի . . . պէնիմ սպատէթիմ
տէն մի պահս օլունուեօր . . . — Տիմէք տիր .քի,
պէն՝ շիմտի Պաս ատասը սէյֆիեէօինտէ պու-
լունմաեօրում :

Բիգօլէ իլէրլէյիպ :

— Խա'յր , մա'տմուազէլ , տէտի :

— Եաօսու թուղեանը . . . Էօլիւմ թէհտիտ-
լէրի . . . սէյֆիեէնին եըգըլմասը . . . պէնի ա-
լըպ կէօթիւրմէքտէ օլան սուլարըն սօվուգլու-
ղու , հէք րիւեա՞ մը իտիլէր :

— Խա'յր , մա'տմուազէլ , պու տէտիքլէրի-
նիզ սահիհ շէյլէր իտիլէր , տէտի տօղթօր :

— Էյ Հէթթօրու թէհտիտ իտէն մուխաթա-
րա՞ . . . վէ անը՝ բէնշէսինտէն գուրթարմագ
իսթէտիկիմ գատըն :

— Իշթէ պունլար սախթէ վէ տիւղմէ տիրլէր :

— Սիրի պիր տուգաղա տիւշիւրմէք իշին, ան-
լէր՝ սիզին մուհապպէթինիզի էլլէրինտէ ալէթ
իթթիտաղ իթմիշլէր, եօգսա Մ. տը Գասթէլ-
վիվան սիզի սէվմէքտէն ասլա տուր օլմամըշ
տըր :

— Հաթթա սիզի հէր վադըթտան զիեատէ
վէ հուզուրունուզտա սէճտէ գըլմագ տէրէճէ-
սինտէ սէվէր, տէտի բրէնս՝ լիւսիլին գարշը-
սընտա տիգ չէօքիւպ, վէ պուս իթմէք իւզրէ
էլլէրինի թուլթարագ :

— Ս.հ, շիմտի անլաեօրում... անլաեօրում
... Հէքթօր, աղիպէ՛մ Հէքթօր, պու շէյլէր
չօգտա՞ն մը վադը օլտուլար, տէեու պէեան
էյլէտի էօքսիւզ գըզ, սէլ կիպի ագան կէօզ
եաշլարընտան եանագլարը ըսլանարագ :

— Էվվէթ, չօգտան վադը օլտուլար :

— Տիմէք օլուր քի, պէն տիվանէ օլմու-
շում... վէ հէր շէյի ունուլթմուշում... լաքին
շու սաաթտա հէր շէյ խաթըրմա կէլիեօր : —
Էվվէթ, խաթըրմա կէլիեօր քի, պանա պիր
մէքթուպ կէլիպ, պունտա, բրէնսին վէզէ-
լայտա վադը սէյֆիեէսինէ կիթտիկի, վէ տի-
կէր պիր մէքթուպ տահա կէլիպ, պունտա
տախի, պէնի թէրքլէ, մուխաթարալը վէ հէր
ֆէնալըղը իճրաեէ միւգթէտիրէ պիր գատընա
տիլտատէ օլմուշ իտուկի, վէ մէրգումու՝ օ
գատընըն էլինտէն գուրթարըպ, թէքրար պա-
նա ճէլպ իթմէք իշին, Գրէթէյլտէ քեային
Պաս ատաաը սէյֆիեէսինէ կիթմէքլիկիմ իգ-
թիզա իթտիկի պիլտիրիլմիշ իտի : — Պինապէ :

րին պէն տէ պիւսպիւթիւն ագլլմ պաշրմտան
կիտէրէք վէ մէյեուս օլարագ օրաեա միւ-
թէվէճճիհէն եօլա չըգտըմ վէ եարը կիճէ րատ-
տէլէրինտէ, չիտտէթլի պիր ֆուրթունա էսնա-
սընտա, Գրէթէյլքէօբրիւսինէ վասըլ օլտում,
վէ օրատա, կիտէճէք եօլուամ տայիր պաղը թա-
րիֆ ալտըղըմտա, գատընըն պիրի՝ պէնի կէօ-
թիւրմէքլիկի տէրիւհտէ իթտի: — Մէկէր պու-
գատըն՝ պէնի էօլտիւրմէք իչին Պաս ատասըն-
տա պէքլէմէքտէ պուլունան թէք կէօղիւնին
չէրիքէսի իմիչ: — Մէրգուլմ թէք կէօղիւ-
պիր գամա թութմագտա օլան էլինի պաշրմն
իւզէրինէ գալտըրտըղընտան, էօլէճէյիմ զանն
իլէ, պաեըլտըմ, վէ ագլլմ պաշրմա կէլտի-
կինտէ, հէր թարաֆըմ սուլար իլէ իհաթա օ-
լունմուչ, վէ էլլէրիմ՝ քէօքիւնտէն չըգմքչ օ-
լան պիր աղաճըն տալլարընա սարըլմըլար իտի:
— Պիրտէն պիրէ արգամտա տէհչէթլի պիր
կիւրիւլթիւ իչիթտիմքի, իչպու կիւրիւլթիւ՝
Պաս ատասընէ յֆիեհէսինին եըգըլմասը կիւրիւլ-
թիւսիւ իտի: — Պունուն իւզէրինէ տէհչէթլէ
նիտա իթտիմ, լաքին օնտան սօնրա նէ՝ վագը
օլտուղունու տէրիւթըր իտէմէմ: — Իշթէ, պու-
սէօյլէտիքլէրիմտէն սիզ տախի անլաեօրսունուզ
քիւ, ագլլմասա խիֆֆէթ հասըլ օլմուչ տուր:

Լիւսիլին գըսսա ֆագաթ մուճիպի տէհչէթ
հիքեաեհէսինի տինլէեհէնլէր՝ տիթրէմէքտէ ի-
տիլէր:

Սթա-Բի ֆիքրինտէն չու միւլահաղաեը իտի-
եօրտու:

— Ահ, էլպէթթէ օ ալլադ գաթիլլէրի պու-
լաճաղղ... Թէք կէօզլիւ տէնիլէն՝ Բիէր Բէ-
տօն օլմալը տըր, վէ շէրիքէսինին տէ, Գուրպ-
վուա մէքթէպինտէ էվլատընը գաթլու թէլէֆ
իթմիշ օլան ֆաննի վէրնօ օլտուղունա իշթի-
պահ եօգ տուր... Թէհամմիլլ... Թէհամ-
միլլ...

* * *

Ալէսսապահ, Բիէր Որլէանա կիտիպ, մատամ
տը վէրթի թարաֆընտան միւտտաիի ումու-
միեէ պիր մէքթուպ թագտիւմ իյլէտի, վէ
սաաթ օն րատտէլէրինտէ, միւտտաիի ումումի
պիր միւսթէնթիգ, պիր բօլիա գօմիսէրի վէ
իքի ժանտարմա իլէ պիրլիքտէ էքին-Պլանշ
սէյֆիեէսինէ վասըլ օլտուլար:

Մէրգումլար՝ գօնթ տը վէրթինին նաչը եա-
նընա կէօթիւրիւլիւպ, իլք կիճէքի ֆաճիա
հիքեաեէ օլունտու, վէ պատէհու ճինաեէթ
մահէլլինէ կէօթիւրիւլտիւլէրինտէ, մագթու-
լուն գանըյլա գըզարմըշ օլան գարըլ մահէլլ-
տէն օթուզ աեագ գատար ուզագտա գաթիլին
թիւֆէնկի պուլունտու: Սօնրա միւտտաիի ու-
մումի սէյֆիեէէ ավտէթլէ, տէրունինտէ պիւ-
յիւք պիր սօպա եագըլմըշ օլան պիր օտատա
օթուրտու, վէ ժագ Սիւրօնուն կէթիւրիւմէսի
իչին էմր վիրտի:

Իքի ժանտարմալար՝ քէլէրշէլէրի հազըրլա-
երպ, Բիէր՝ պունլարլա պէրապէր մախգէնէ
ինտի, վէ պիւյիւք պիր գաբու կէօթէրէրէք,

— Իշթէ պուրատա տըր, տէտի, վէ պաշ
ժանտարմա՝ մէրգումա,

— Ա՛շընըզ, տիմէսինտէ, Բիէր՝ դաբուեու
աշտը, վէ իշէրի կիրիպ, տէրունի մախզէնի
այտընլաթմադ իշին, ֆէնէրինի եօգարը տօզ-
րու գալտըրմասընտա, տէհշէթլէնիտա իտիպ,
րիւճաթ իյլէտի, վէ ժանտարմա “նէ” պիրօ,
տէեու սօրմասընտա, Բիէր՝ բէբէլէեէրէք վէ
բարմաղըյլա տիվարըն պիր թարաֆընը կէօս-
թէրէրէք,

— Օ՛րատա . . . օ՛րպտա . . . տէտի :

Ժագ Սիւրօ՝ գալիէն պիրիպիրինէ պաղլա-
մըշ օլտուղու իքի մէնտիլ իլէ, մէզքիւր փախ-
ղէնտէքի հալգալարտան պիրինտէն քէնտիյի
ասմըշ, վէ պինապէրին թէպիմի րուհ իթմիշ
օլտուղունտան, քէյֆիեէթ՝ հիւքիւմէթ մէ-
մուրլարընա խապէր վէրիլտի, վէ պունլար ա-
շաղըրեա ինէրէք, մէզքիւր սուի դաստ մատ-
տէսինի թաստիգ իթտիլէր: Պաթէհու միւտ-
տաիի ումումի, Ժագ Սիւրօնուն իւզէրի թա-
հարրի օյունմասընը էմր իթտիկինտէն, Բիգօլէ՝
իշպու էմր մուճիպինճէ, մէրգումուն ճէպլէ-
րինի արաշտըրտըղընտա, պաղը գուրչունկու
խարթուճլար, անախթարլար, տօլուճա պիր
ազչէ քիսէսի վէ պիւյիւճէք պիր չիզտան չը-
գարտը: Միւտտաիի ումումի,

— Պիր ազտան պունլարը թէտգիգ իտէրիդ:

— Շիմտի սիգ շու նաշը աշաղը ալըն վէ սիբէր
պիր եէրէ գօեուն: — Տէֆնի իշին լաղըմ կէլէն
էվամիլի տախի շիմտի իթա իտէրիմ, տէտի:

Պէօյէճէ հիւքիւմէթ մէմուրլարը օտաւարը.
նա ավտէթ իտիպ, պուլունան էշեանը թահ-
դըգ իթմէեէ պաշլատըլար :

Զիզտանտա պանգա գայմէլէրի, իւմու խա-
պէրլէր վէ պիր մէքթուպ վար իտի : Միւտ-
տաիի ումումի մէքթուպու օգուտուգտան սօն-
րա, շէօյէ սէօյէտի :

— Պու մէքթուպուն միւնտէրիճաթը զանէթ-
լէ շայեանը էհէմնիեէթ տիր : — Պունտան ան-
լաշըլտըղընա կէօրէ, պիշարէ՝ պու կիճէ պու-
րաեա քէնտի թապիի հիսսի իլէ կէլմէյիպ,
շիւպհէօիզ մատամ՝ տը վէրօիյի լէքէլէեէմէեէ-
ճէք օլան պիր թէզվիրաթը մէնֆուրէտէն տօ-
լայը պիրիսինի էօլտիւրմէք մագսէտիյլէ պու
զէվալը պուրաեա կէօնտէրիլմիշ տիր, վէ էօ-
տիւրիւլէճէք ատէմ իսէ, զալիպա սիզ օլմալը-
սընըզ, միւսիւ բրէնս տը Գասթէլ-Վիվան :
Ֆիլվագը տիւշմէնլէրինիզին բէք մահիր քիմ-
նէլէր օլտուգլարընա պու պիր իսպաթ տըր : —
Շիմտի զաթընըզ տախի ալտըղընըզ մէքթու-
պու պանա թէսլիմ իտէպիլիւրմիսինիզ :

— Ալը՛ն, էֆէ՛նտիմ, տէտի Բիգօլէ :

Միւտտաիի ումումի՝ իմգասըզ օլան մէգքիւր
իքի մէքթուպլարը թաթպիգ իթտիքտէն
սօնրա,

— Եագըլարը այնի տիր, վէ իշպու մէքթուպ-
լարըն այնի էլտէն չըգմըշ օլտուգլարը մուհագ-
գագ տըր, տէտի :

— Բիէր Գարնօնուն, եախօտ նամը տիկէրլէ
Բիէր Բէտօնուն էլինտէն չըգմըշ օլմալը տըր-

լար, օ թէք կէօղլիւնիւն վէքիւրէք գաչկընընըն
քի, ֆաննի վէրնօ նամընտա պիր գատընըն
եարտըմըյլա, մատմուաղէլ լիւսիլի տալի գաթլ
ու թէլէֆի իթմէք իսթէմիշ տիր, տէեու պէ-
եան իյլէտի Բիգօլէ :

— Պու իքի խապիսլէրին հագգընտան իլէ-
րուտէ կէլիրիզ, լաքին շիմտիլիք պու պապտէ
Բարիս մահքէմէսիյլէ մուսապէրէ իթմէլիյիմ :

— Մի'ւտտաիլի ումումի էֆէնտի, — տէտի
Բիգօլէ, միւսաատէնիզ օլուր իսէ, աճիզանէ
քէնտի էֆքեարըմը պէեան իտէյիմ :

— Սէօլէյին, հիւքիւմէթ՝ վէրիլէճէք իյզա-
հաթ վէ մալիւմաթը տինլէմէքտէն կէրի տուր-
մազ :

— Պէնտէնիզճէ, պու մէսէլէտէ շու տարպը
մէսէլ հիւքմիւնճէ իճրաի մուամէլէ իտիլմէլի
տիր, եանի «վազը օլան ճինաեէթ՝ քիմի՝ միւս-
թէֆիտ գըլըհօր իսէ, անը արամադ լազըմ
տըր :» — իմտի, պիր գաչ տէֆա տըր բրէնս
գաթլ ու թէլէֆի իտիլմէք իսթէնիլմիշ տիր,
վէ մերգուսուն թէլէֆինէ ալէագատար պիր
քիմնէ վար տըր քի, զաննըմճա՝ պէն օ քիմնէյի
թանըբըմ :

40

— Գրիմին հագգընտա շիւպհէ իտիւօրսու-
նուդ, տէեու սիւալ իթտի միւտտաիի ումուսի :

— Գուրպվուա մէքթէպինտէ էվլաուընը գաթլ
իթմիշ օլան Ֆաննի վէրնօ նամ գատըն հագ-
գընտա շիւպհէ իտիւօրումքի, շիմտի իսմինի
ժէնըվիէվ լէյնէն թէսմիեէ իթտիրմէքտէ տիր,
վէ պու պապտէքի շիւպհէմի եագընտա իս-
պաթըլլա թաստիգ իտէճէկիմէ տէ էմինիմ,
տէեու ճէվապ վիրտի Բիգօլէ :

— Ժէնըվիէվ մի, տէտի Հէքթօր :

— Էվվէթ, էֆէնտիմ, վէ էկէր ժէնըվիէվ՝
Ֆաննի տէնիլէն գատըն իսէ, Բիէր Բէտօնուն
շէրիքէսինի էլտէ իթմիշ օլմամըզա շիւպհէ
գալմադ :

— Լաքին շուրաեը անլաեամաեօրումքի, հէր
նէ իսիմտէ օլուր իսէ օլսուն, տէտիկինիդ
գատընըն Մ. տը Գասթէլ-վիվանըն վէֆաթըն-
տա նէ՞ մէնֆաաթը օլապիլիր, տէեու սիւալ
իյլէտի միւտտաիի ումուսի :

— Նէ՞ մէնֆաաթը օլտուղունու սիգէ սէօյ-
լէյիմ : — Մատմուաղէլ ժէնըվիէվ՝ պիր վա-
գըթ բրէնսին մաշուգէսի օլմուշ տուր :

Միւտտաիի ումուսի Հէքթօրա պիր աթֆը
նազար իթմէսինտէ, մէրգում՝ պաշը իլէ մու-
վաֆֆադաթ ալէամէթի իպրազ իթտի, Բիգօ-
լէ իսէ, շու եօլտա քէլամա տէվամ իյլէտի :

— Բրէնս պէնտէնիդէ սէօյլէմիշ տիր քի, հէր

մաշուգէսի հագգընտա պիւրէր վասիեթնամէ
թանգիմիլյէմէ.ք՝ քէնտի միւթատընտան օլուպ,
վէ պիր խայլի վագըթ տախի մատմուաղէլ
լէյնէն քէնտի մաշուգէսի օլմուշ օլտուղու
հալտէ, անըն լէհինտէ տախի պիր վասիեթ-
նամէ թէրթիպ իյլէմիշ տիր:

Բրէնս պիր տէրէճէ իզթիրապլէ:

— Սահիհ տիր վէ պու կիւն.քի կիւն մէզքիւր
ագըլսըզճա վէ ճահիլճէ հարէ.քէթիմտէն տօ-
լայր նատիմ օլմագ.տաեւմ: — Շէօյլէ.քի քէնտի
խաթթը տէսթիմ իլէ եազադըրմ պիր վատի-
եթնամէ իլէ թէ.քմիլ սէրվէթիմի մէզպուրէեթ
թէր.ք իթմիշիմ տիր, տէտի:

— Իմտի բրէնս ճէնապլէրի՝ մէզպուրէյի
թէր.ք իթմիշ օլտուղու ճիհէթլէ, վասիեթ-
նամէնին ահ.քեամընը իճրա իթտիրմէ.ք իւզրէ,
մէզպուրէ՝ մաշուգը սապըզընը մահվ ունապէ,
տիտ դըլմագ չարէսինի տիւշիւնմիւշ օլմագ
կէրէ.ք տիր:

— Պու ճիհէթ պանա տախի զաեթթ մուվա-
ֆըզը ազլ ու մասլահաթ կէօրիւնիւեօր, տէտի
միւտտախի ումումի:

— Լա.քին Ժէնըվիէվ պէնիմ էֆքեար վէ թա-
սավլուրաթմտան խապէրտար տէյիլ իտի,
տէեու մուգապլէ իյլէտի բրէնս:

— Յազաթ, էֆէ՛նտիմ, զաթը ալինիզ պու
խուսուստա տօթլարընըզտան հիշ քիմսէեթ
մահրէմանէ օլարագ պէեանը հալ իթմէտինիզ
մի, տէտի Սթանիսլաս:

— Եալընըզ պարօն Սէզար տը Յօմարօեա

մահրէմանէ սուրէթտէ պու խուսուստա պէհա-
նը հալ իթմիշիմ տիր :

Հէթթօր , էլինի անլընա կէօթիւրիւպ , պիր
տէրէճէ իզթիրապլէ շու սէօզլէրի իւպվէի մէ-
գալ իյլէտի :

— Խաթըրմա կէլիեօր քի , խասթալըգտան
իյի օլտուղում էսնալէրտէ , պարօն պիր կիւն
պէնիմ սըրքեաթիպլիք խըտմէթիմի իֆա իթ-
միշ , վէ իշ օտամա կիրիպ , խայլի միւտտէթ
տախի օրատա գալմըշ տըր : — Իմօի անլաշըլ-
տըղընա կէօրէ , մէրգում , մէզքիւր վասիեէթ-
նամէյի ալմըշ օլմալը տըր քի , սօնրատան պէն
օ վասիեէթնամէյի մահվ իթմէք իշին արատը-
ղըմտա , պուլամամըշ , վէ պէլքի պաշգա քեա-
ղըտլարըմա գարըշմըշ օլմասը զաննընա զահիպ
օլմուշում տուր :

— Էֆէնտիմ , զաթընըգ պիզիմ գարըմըգա
էջլէ չիւպհէ սէպէպլէրի գօեօրսունուղ քի ,
պէլքի քէնտինիզ պիլէ օլ խուսուսլարտա չիւպ-
հէեէ զահիպ օլմամըշմընըգ տըր , տէտի Բիգօլէ ,
վէ չիզտանընը չըգարըպ , պունուն տէրունին-
տէն պիր մահֆազա ալտը , վէ շու եօլտա
քէլամա տէվամ իյլէտի :

— Իշթէ սիզին ուսուլինիզէ մուղայիր եա-
ղըմըշ օլտուղում սիզճէ տախի զանն օլունան
իշպու ատրէս վէ քէնտի նիշանընըղը հալի
մէօհիւր՝ հէր չէյի իսպաթ իտիեօրլար : Էվ-
վէթ , մատմուաղէլ Լիւսիլի ալտաթմագ իշին ,
եաղընըղ թագլիտ իտիլմիշ , վէ միհրինիզին
գալըպը չըգարըմըշ տըր : — Պու հալտէ եէմին

խտերիմքի, տիւշմէնինիզ՝ Բիէլ րէտօնուն վէ
Ժէնըվիէվին տօսթու պուլունան Գօսարօ տուր :
Վասիեթնամէյի չալան, վէ վարիտաթընըը
չէրիքլէրիլէ Թագսիմ իթմէք իւզըն սիզի գաթլ
ու Թէլէֆ միւրատընտա պուլունան տախի եի-
նէ օ տուր :

— Վասիեթնամէտէ Թարիխ վաճ մը իտի,
տէեու սիւալ իլլէտի միւտտաի ումուսի :

— Խա՛յր, տէտի Հէքթօր :

— Էօյլէ իսէ, անլաչըլըեօր քի, — տէեու տէ-
վամ իթտի միւտտաի ումուսի, — եալընըզ
Թարիխ Թագլիտ իտիլէրէք, մէզքիւր վառի-
եթնամէտէ տէրճ իտիլէճէք վէ սօնրա պու-
վասիեթնամէ մէյտանա չըգարըլաճագ իմիչ :

Բիգօլէ, տուրտուղու եէրտէն սըչրաեարագ :

— Խաթըրմա կիւզէլ պիր Թասավվուր կէլ-
տի : — Շէօյլէ քի վասիեթնամէ մէյտանա չը-
գարըլտըղընտա, Գօսարօ քէնտի քէնտիսինի
էլէ վիրէճէք, վէ ճինանէթլէրինի ֆիիլէն իս-
պաթ իլլէեէճէք տիր, տէտի :

— Բրէնս հաեաթտա օլտուղու հալտէ, պու-
օլամազ շէյ տիր :

— Պէնճէ բէք ալէա օլապիլիր : Շէօյլէքի
պիգտէն վէ սէյֆիեէտէքի ատէմլէրտէն մաա-
տա, քիմնէ Մ. տը վէրժինին գաթլ իտիլտի-
կինի պիլմէզ : — Խմտի, բրէնս տը Գասթէլ-վի-
վանըն գաղաէն գաթլու Թէլէֆ իտիլմիչ օլ-
տուղունա տայիր պիր Թէվաթուր չըգարըլըր,
բրէնս տախի Բարիստէ քէնտի գօնաղընտա
կիզլէնիր, խըզմէթ քեարլարը եաս Թութալար :

ղազէթալար , ճէնազէ ալալընըն էրին-Պլանչտա
իճրա օլունտուղունու եագարլար , վէ պիր հիւ-
քիւմէթ մէմուրու՝ մէրգումուն գօնաղընա կի-
տէրէք , օտալարընը միհր ալթընա վազ իտէր
իսէ , սիզի թէէմին իտէրիմքի , գաթիլ վէ սա-
րիգ օլան շախսը մէրգումուն հէր հալտէ մէյ-
տանա չըգըպ , պու եօլտա գուրումուշ օլան
տուղաղա տիւշէճէկինէ շիւպհէ գալմազ :

Միւտտաիի ումուսի պիր ճիւզի միւտտէթ
թէֆէքքիւրտէն սօնրա ,

— Պու թասավուր հագըգաթէն բէք կիւզէլ
վէ իճրաւը տա գապիլ տիր , տէտի , վէ պա-
տէհու , — պու մատտէ իւզէրինէ հէյեթի
մահքէմէ իլէ իսթիշարէ իթմէ իւզըն Բարիսէ
կիթմէյիյիմ , վէ մէմուլ իտէրիմքի , ասհապը
ճինաեթ՝ բէնչէի ատալէթտէն գուրթուլա-
մաեաճագլար տըր , տէեու իլավէ իյլէտի :

Ֆիլվադը պիր գաչ սաաթ ոօնրա միւտտաիի
ումուսի Բարիսէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ ի-
տիպ , այնի թրէն իլէ Հէքթօր , Ղիւսիլ , Բի-
գօլէ վէ տօգթօր Օթէ տախի Բարիսէ ավտէթ
իթտիլէր :

Իրթէսի կիւն , գարիեէնին մէղարլըղնտա
գօնթ տը վէրթինին վէ գաթիլինին ճէնազէ-
լէրի տէֆն իտիլտի :

Պիրինճի ֆրանսօա ոօգաղընտաքի գօնագ-
տա իսէ , Ղիւսիլին սէքսէն եաշընտաքի ալիլէ
թէյլէսի՝ եէկէնինի պուլտուղու կիպի , խըզ-
մէթքեարլար տախի սէվկիւլիւ էֆէնտիլէրինի
թէքրար կէօրտիւքլէրինտէն տօլայը ումումէն

գալալէրի քէմալ մէսէրրէթէ թահվիլ օլտուի-
սէ տէ , ըէվիշի հալտէն , խանէի մէզքիւր ա-
զիմ քէտէր իշինտէ զանն օլունուեօրտը :

Օրլէան միւտտաիի ումուսիսի ատլիեէ նէզա-
րէթինէ ազիմէթլէ , հէնուզ մէէզունիեթտէ
օլան միւտտաիի ումումինին մուալինի Մ. տը
լօժրիլ իլէ ուզուն միւտտէթ միւլազաթ իթտի :

Իրթէսի կիւն էքսէր զազէթալար , Ժուրնալ
տիւ լուարէ նամ զազէթատան նազլէն , կէնճ
բրէնս տը Գասթէլ-վիվանըն ալա կիթմիշ իքէն ,
գաղաէն գաթլ ու թէլէֆ , վէ ճէնազէսինին
տէֆն իտիլմիշ օլտուզունու իլան իթտիլէր :

Կօլուա նամ զազէթատա տախի աթիտէքի
ֆըզրա կէօրիւլտիւ .

Ֆէվզէլատէ զարիպ վէ խուսուսիլլէ սուի իպրէթի
մուճիպ պիր սէնէտ՝ պու քէրրէ մանզուրումըզ օլմուշ
տուր : — Հէր ագշամ Բարիս խալզընըն ալզըլաեքշ-
լարընա մաղհար օլան մէշուր պիր ագթէօրիւն՝ ա-
տի պիր գալպազան , վէ օնտան տահա ֆէնա պիր
քիմնէ օլտուզու թէհազգուզ իթմիշ տիր :

Իշպու շայեանը թէէսսիւֆ նէթիճէի միւնթիճ
օլան սէնէտ՝ մէզքիւր ագթէօրիւն թազրիրի , եազը-
սը վէ իմզասընը հալի օլուպ , վիլաեթ ճէվահիրճի-
լէրինտէն պիրինի տէքէ կէթիրմէք մազսէտիլլէ գալպ
սուրէթտէ թէրթիպ իտիլմիշ տիր :

Ջանն իտէրիզ քի , մէրգում ագթէօր՝ վիճուտիւ
մէմէքէթտէն թէպիտ իթմէքլէ հիւքմիւ ատալէթի
իճրա իթմիշ օլաճազ , վէ ատասլը ումումինէ մէն-
ֆաաթը իշլին սախթէ պիլէթլէրի համիլ օլան զաթ
թարաֆընտան հուզուրը մահքէմէեէ չըզմազ թէհիւ-
քէսինտէն գուրթուլաճազ տըր :

իշպու ֆըգրանըն զիյրինէ հիշ պիր միւթա-
լաա իլավէ իտիլմիշ օլմանելպ , եալընըզ պիր
քիշի եանի ֆէրնան Վօլնէյ՝ պունուն մանէա-
սընը վէ էհէմիեթինի անլաեապիլիբ իտի :

Մալբէրթիւի վէ ֆոսարօ , սապըգ դասէմ
քեաթիպինին օտասընտա պուլուշտուգլարըն-
տա , Սէզար՝ Կօլուա դազէթասընըն մէզքիւր
նիւսխէսինի էլինտէ թուլթարագ իչէրի կիրտի :
Մէրդում քէլամա աղաղ պիրլէ ,

— Սէնի թէէմին իտէրիմ քի , ֆէրնան պու
սաթըրլարը օգուսուշ օլտուղունտան , եազըն-
տա սանա միւրաճաաթ իտէճէք տիր : — Իմ
տի վիրէճէկին ճէվապը պիլիրսին , տէյլ՝ մի ,
տէտիկինտէ , Մալբէրթիւի ,

— Էվվէթ , պիլիրիմ , տէտի , վէ իլավէթէն ,
— լաքին սէն բրէնսին վասիեթինի նէ՞ եաբա-
ճագսըն , տէեու պէեան իլլէտի :

— Հիւքիւմէթ մէմուրու թարաֆընտան , պու-
լունաճագ էվրագըն բուսուլասը եաբըլմատըգ-
ճա վէ Լիւսիլ Կօնթիէ լէհինտէ եազըլմիշ օլան
վասիեթինամէ մէյտանա չըգմատըգճա , հիշ
պիր շէյ եաբաճագ տէյիլիմ : — Լաքին պու
սէօյլէտիքէրիմ վագը օլտուգտան սօնրա , իչէ
միւտախէլէ իտիպ , իքինճի վասիեթինամէյի
իրաեէ իտէճէյիմ քի , թարիխի սաեէսինտէ եա-
լընըզ անըն միւթէպէր օլաճաղը տէրքեար տըր :

— Վասիեթին իճրասընա սիդի մէմուր գը-
լան մէքթուպ նէ՞ օլտու :

— Հագըր տըր , վէ բրէնսին միհրի մախսու-
սըլլա մէօհիւրլէնմիշ տիր :

— Ժենըվիէվի կէօրտիւն միւ :

— Էվվէթ . . . մէզպուրէնին էֆնիէթի պէր քէմալ տըր , վէ Հէ.թօրուն սէրվէթի սաեւ սինտէ , Ֆէրնանք պիւթիւն պիւթիւն քէնտիսինէ պէնտ իտէճէկինի մէմուլ իյլէմէ.քտէ տիր :
— Լաքին սէն , պիրինճի Ֆրանսօս սօղաղըն տաքի դօնաղա նէզարէթ իտիեօրսուն , տէ.յի՞լ մի :

— Էվվէթ , պու իչէ Բաքէնի մէմուր թայսին իթտիմ : — Հիւքիւմէթ մէմուրույլա քեաթիպ՝ մէզքիւր դօնաղա կիթտիքլէրինտէ , Բաքէն պիղէ մալիւմաթ վիրէճէք տիր :

— Բէ՛ք ալէա . . . սանա վիրտիկիմի՞ Սրման տը Լօժրիլէ կէօնտէրտի՞ն մի :

— Կէօնտէրտիմ , վէ պիր սաաթա գատար քէնտի եէտինէ վասըլօլաճաղընը մէմուլիտէրիմ :

— Իյթէ պու սուրէթլէ ինթիգամըմը ալմըշօլաճաղըմ , — Պլանշ պէնի զայպ իթմէք իսթէեօրտու , Լաքին պէն քէնտիսինի զայպ իտէճէկիմ , տէտի Ֆօսարօ սէրթ պիր սէտա իլէ :

Պու էսնատէ օտա գաբուսու եավաչճա չաւընտըղընտան , Սէզար տէրհալ տիշարը չըգտը , վէ Մալբէրթիւի գաբույու աչմասընտա , խատէմէ ,

— Մ. Ֆէրնան վօլնէյ տիր , տէեու խապէր վիրտի :

— Սէօյլէ իչէրի կիրսին :

Պիր գաչ սանիյեէ սօնրա թէաթըօ օեուճուսու իչէրի կիրտի՝ Մէրգուճ՝ ատէթա էօլիւ կիպի սարարմըշ վէ սօլմուշ օլուպ , քէնտիսինի

գապուկ իթմէք իւզրէ աեաղա գալգմըշ օլան
Մալբէրթիւիեէ սէլամ պիլէ վիրմէտի , վէ ճէ-
պինտէն , մալիւմիւմիւզ օլան կօլուա զաղէթա-
սը նիւսխէսինի չըգարպ , կէօղլէրի բարաեա-
րագ , վէ հէյեէթի թէհտիտավէր պիր հալտէ
պուլունարագ , մէգքիւր նիւսխէյի Մալբէր-
թիւիեէ թագտիմ իթտի , վէ սէրթ պիր սէ-
տա իլէ ,

— Միւսի՛ւ , չու զաղէթատա տէրճ օլունտն
մալիւմաթլն մանէասը նէ՞ իտուկինի պանա
պիլտիրին , տէտի :

— Հա՛ հա՛ , օգուտունո՞ւզ մու , տէեու սիւալ
իյլէտի սապըգ գասէմ քեաթիպի :

— Էվվէ՛թ օգուտում , վէ պէօյլէ պիր ալչագ
մուամէլէ հագգընտա սիղտէն իյղահաթ իս-
թէմէեէ կէլտիմ :

— Ազի՛ղիմ , պունուն իյղահաթը բէք գօլայ
տըր : Շէօյլէ քի , սիզ՝ մարքիզ տը լա թուր
տիւ րօյ իլէ վուգու պուլաճագ օլան իզտիվա-
ճընըզլն իրթէսի կիւնիւ պանա պիր միլեօն
ֆրանգ թէէտիեէ իթմէքիկի թէահիւտ իթ-
միշսինիզ տիր , վէ պէն իսէ , եէտը իգթիտա-
րըմտա պուլունան քեաֆֆէյի վասայիթ ի-
լէ , ունութմուշ օլմանըզ մազնուն օլան պիր
վատը իֆա իթտիրմէք իչին , սիղի մէճպուր
զըլմագ էֆքեարընտայըմ :

Ֆէրնան ումուզլարընը չէքէրէք ,

— Լաքին պի՞լմէեօրմուսունուզ քի , գըս-
գանճըրգ պէլասընա գուրպան օլան մարքիզ
տը լա թուր տիւ րօյ թէսլիմի լուհ իթմէք լատ-

տէսինտէ օլուպ, անճագ պիր գաչ կինչիւք
էօմրիւ գալմէշ տըր, տէտի :

— Պիլիրիմ . . . պիլիրիմ քի մարքիզ եալընըզ
վիճուտինին եարէլէրինտէն աղրը չէքմէյիպ,
գալպինին եարէլէրինտէն տախի աղրը չէքմէք
տէ տիր . . . պիլիրիմ քի սիզի չըղըրմագտա . . .
սիզի պէքլէմէքտէ . . . վէ սիզէ իւմիտ իթմէք
տէ տիր : — Պիլիրիմ քի իքի կիննէ գատար իճ
րա օլունճագ պիր ագտը իզտիվաճ իլէ սիզ
լազարինին զէվճի օլապիլիր, թրախօմանըզը ա
լըր վէ պէնիմ պիր միլեօնուսու թէէտիեէ իտէ
պիլիրսինիզ . . . — Իչթէ պու չէյլէր իճրա օլըն
մալը տըրլար, եօգսա պու կինքի մալիւմաթ
տան տօլաեը մէրագտա պուլունան խալգա,
մէզքիւր սուի իպրէթին ֆալիլ' մէշհուր ալմէ
Ֆէրնան վօլնէյ օլտուղունու քեաֆֆէյի զա
զէթալար իլան իտէճէքլէր տիր :

— Ֆագաթ պէն չիմտի Լազարինի թէրքլէ,
պաշգա պիր գատընա մէյլ իթմիչիմ տիր :
Պինապէրին մէզպուրէնին նէզտինէ ալտէթ ի
տէմէմ, տէեու մուգապէլէ իյլէտի թէաթրօ
օեռունճուսու մուգավէմէթէ մէճալի գալմա
եարագ :

— Պէն սիզի անըն եանընա կէօթիւրիւպ,
ագտը իզտիվաճընըզը թէսրի իթտիրիրիմ :

— Բէ'ք ալէա, էֆէ'նտիմ, պէն տէ սիզէ մու
վաֆֆագաթ իյլէրիմ :

— Իչթէ իյի եա' : — Սիզէ պիր չէյ տահա
սէօյլէյիմ. էկէր, նասըլքի իսքեաթ օլմուշ
իսէմ, Ժէնըվիէվի պունտան պէօյլէ եինէ կէօր

մէքտէ տէվամ իտէրսէնիզ , հիչ օլմազ իսէ , ագտը իղտիվաճ իճրա օլունմազտան էվլէլ թաւ սավվուրաթըմըզ հագդընտա քէնտիսինէ պիր սէօզ պիլէ սէօյլէմէյին :

— Պու պապտէ զաթընըզա գաւիէն սէօզ վէրիրիմ :

— Էօյլէ իսէ , կէլինիզ կիտէլիմ :

Պէօյլէճէ Մալքէրթիւի չարգասընը պաշընա գօեուպ , վէ եէտինէ տախի պիր էվրագ չիզտանը ալարագ , Ֆէրնան իլէ պիրլիքտէ տիշարը չըգտը , վէ իքիսի պիրլիքտէ պիր արապա եա լաքիպ օլուպ , եարըմ սաաթ սօնրա , Միւրիլլօ սօգալընտա վագը մարքիզ տըլա թուր տիւ րօյուն խանէսինէ մուվասըլէթ իյլէտիլէր :

Մալքէրթիւի՝ խանէի մէզքիւրուն գարուսու չանընը չալըպ , խըզմէթ քեարըն պիրի՝ մէրգու մու վէ րէֆիգինի տէհիլզէ կիրտիրտիքտէն սօնրա , կիտիպ մատամըն օտասը պէսլէմէսինէ մէրգումանըն կէլտիքլէրինի խապէր վիրտի :

Պէսլէմէ՝ թէաթրօ օեունճուսունու թանը եընճա , քէմալ իսթիղրապլէ նիտա իթտի , վէ քէլամա պիլիպթիտար ,

— Վա՛յ , մի՛ւսիւ Ֆէրնան , մատամը կէօրմէեէ՞ մի կէլտինիզ , տէեու սիւալ իյլէտի :

— Էվլէթ , գը՛ղմ :

— Բէ՛ք իյի իթտինիզ , մի՛ւսիւ Ֆէրնան , չիւն քի մատամ իւչ կիւնտէն պէրու լագըրտը իտէ պիլմէքտէ օլտուղու հալտէ , տայիւմ սիզին իսմինիզի թէլէֆֆիւզ իթմէքտէ , սիզի իսթէ մէքտէ , վէ սիզի չըղըրմագտա տըր :

— Ղայպուպէթիմ հագգընտա քէնտիսինէ նէ՝ եօլտա մալիւմաթ վիրիեօրտունուզ :

— Պիչարէ մատամըմը տահա զիեատէ տիւ-
չարը քէտէր վէ էլէմ իյլէմէմէք իչին , պէն վէ
տօգթօր եալան սէօյլէեօրտուգ , եանի կիւեա
սիզին հէր սապահ կէլիեօր օլտուղունուղու ,
ֆագաթ քէնտիսինին քիմնէյի գապուլ իտէ-
մէեէնէկինի պէեան իտիեօրտուգ :

— Հայտէ , գը'ղըմ , պէնիմ կէլիչ օլտուղու-
մու խապէր վիրին , տէտի Մալբէրթիւի :

— Եալընըզ սիզի'ն մի :

— Էվվէ'թ , չիւնքի տօսթումուն կէլիչ օլ-
տուղունու էվվէլնէ պէն մատամա խապէր վիր-
մէլիյիմքի , պիրտէն պիրէ կէօրիւպ տէ ֆէնա
օլմասըն :

— Էօյլէ իսէ , էֆէ'նտիլէր , սիզ արգամտան
կէլինիզ քի , մատամա , Մ. Մալբէրթիւինին
կէլիչ օլտուղունու խապէր վիրէյիմ , վէ պու
սըրատա Մ. վօլնէյ տախի սօֆատա պէքլէսին :

Պիր ազ սօնրա Մալբէրթիւի՝ Լազարինին օ-
տասընա կիրիպ , գարեօլաեա եագլաչտը , Պի-
չարէ գատընըն եիւղիւնէ սարկըլար պաղլանմըչ
օլուպ , կէօղլէրինին պիրի դայպ օլմուչ , վէ
տիկէրի իսէ , հէր նէ գատար աղըր սուրէթ-
տէ պօղըլմուչ իսի իսէ տէ , պունունլա պէրա-
պէր խասսէթէն նիմ գարանըգ հալտէ սագ-
լանըլան օտատա վագըր օլան հալէաթը կէօրէ-
պիլմէքտէ իտի : Մէզպուրէնին պաչը՝ շիթէ-
լէրէ գօնմուչ , վէ գօլլարընտան պիրի տախի
գարեօլատան տիչարը սարգըլմըչ իտի :

Լաղարին , իչէրի կիրէն շախսը կէօրտիւկիւն .
տէ , կիւճ իլէ անլաշրլըր պիր սէտա իլէ ,

— Սի՛ղմիսինիզ , մի՛ւսիւ Մալբէրթիւի , տէ .
եռւ ուլալ իթտի :

— Էվլէթ , մա՛տամ մարքիզ , պէնտէնիդիմ ,
Շէօյլէքի , քիմօէյի գապուլ իթմէմէնիզ իչին
տօգթօր թարաֆընտան վէրիլմիշ օլան էմրի չէ-
տիտին իլլա խօրիլմիշ օլաուղունու խապէր ալ-
տըղըմտան , պաղը իշլէրինիզտէն տօլայը սիզին
իլէ կէօրիւշմէեէ կէլտիմ :

Լաղարին պիր ա՛հը տէրուն իտէրէք ,

— իշլէրի՛մ մի , — տէեռւ թէքրարլատը , —
պունտան պէօյլէ իշլէրիմին պէնճէ նէ՞ ֆայտէ-
սի վար տըր , մատամքի պէն մէզարա եազլաշ-
մըշ օլտուղում ճիհէթլէ , սալթ օ խուսուսու
տիւշլիւմէքիկիմ լաղըմ՝ տըր : — Շիմտիտէն
սօնրա սէրվէթի նէ՞ եաբաճաղըմ : — Էվլէթ ,
պունտան պէօյլէ պէնիմ իչին նէ՛ մէսէրրէթ գալ-
մըշ տըր վէ նէ՛ սաատէթ . . . Ալլահ պէնի լա-
նէթլէմիշ տիր :

— Աղլի՛ղէմ մատամ , պու եօլտա իֆատէի
հալ իթմէքիկէ հագգընըզ եօգ տուր : — Տօգ-
թօր սիզին հաեաթընըզ հագգընտա զիեատէ-
սիյլէ իւմիտվար պուլունուեօր , տէտի սապըզ
գասէմ քեաթիպի , ղաեէթ լաթիֆ վէ ճալիպ
պիր սէտա իլէ :

— Սըֆաթըմ պէօյլէ խուրտէխաշ օլտուղու
վէ պէլրի տէ կէօղիւմիւն պիրի ալիլ գալաճա-
ղը հալտէ , պէնիմ իչին եաշամագ՝ շայեսնը
թէէսսիւֆ պիր իւմիտ տիր , տէեռւ պէեան իյ-

լէտի Լազարին հիւզնէնկիզ պիր սէտա իլէ :
— Յագաթ միւսթագպէլինիզ հէնուզ պագի տիր :

— Նէ՞ միւսթագպէլի : — Պէնի էօմրէ րապթ իտէն եալընըզ պիր պաղ վար ի.քէն , օ պաղ տախի , կիւզէլլիկիւմ մահվ օլմասըյա գօթմուշ տուր :

— Օ պաղըն գօթմուշ օլտուղունու քի՞մ սէօյ. լէեօր :

— Պու սիւալինիզտէն էօյլէ անլաշըլըեօր քի, սիզ՝ պէնիմ նէ՛ հալտէ պուլունտուղումու հա. լէա անլամաեօրսունուզ :

— Պիլաքս նէ՛ հալտէ պուլունտուղունուզու բէք ալէա անլաեօրում : — Սիզ Ֆէրնան վօլ. նէյի տիւշիւնիւեօրսունուզ , տէյի՛լ մի :

— Էվվէթ, Ֆէրնանը տիւշիւնիւեօրում, անը քի , շու էսնատէ չէքտիկիւմ ճէֆա սալթ անըն ուղրունա տըր , վէ քէնտի սէպէպիյլէ Սլահըն զաղապընա ուղրատըղըմ հալտէ , շիւտի օ պէնի ասլա տիւշիւնմէեօր :

— Պէն տէ սիզի թէէմին իտէրիմ քի , պու պապտէ եանըլըեօրսունուզ :

— Էկէրչի օ պէնի սէվսէ իտի , պու հալիմտէ եինէ պանա կէլիլ իտի :

— Մա՛տամ, Ֆէրնան պուրաեա կէլմիշ իտէ տէ , թապիպին էմրի մուծիպինճէ , նէզտինիզէ չըգմագ մէմնու օլտուղու իչին ալտէթ իլլէմիշ տիր :

— Յագաթ իշթէ պու կիւն օ էմր տէ գալգ. մըշ տըր , վէ հալէա պուրատա տէյիլ տիր :

— Պէլքի պիր աղաան կէլիր :

— Ահ, քեաշքի պու իֆատէնիզ տօղրու չըգսա . . . տէտի Լազարին ֆէվգէլատէ մէսէր, րէթլէ :

— Մէրգուսուն պուրանա կէլմէսի սիզին իչին մուճիպի սատտէթ օլաճագ տըր, տէյիլ մի :

Մարքիզ պաշընը սալլաեարագ ,

— Պէլքի տէ մուճիպի մէյեուսիեէթիմ օլաճագ տըր :

— Մուճիպի մէյեուսիեէթինի՞զ մի . . . — Նէ՞ սէյլէ եօրսունուզ, մա՛տամ :

— Պիր քերրէ պանա պագըն, Նէ՞ գատար չիրքինլէշմիչիմ, հալպու քի ֆէրնան եալընըզ պէնիմ կիւղէլլիկիմի սէվիեօրտու :

— Պու իթիգատընըզ եանլըշ տըր, չիւնքի ֆէրնան վօլնէյ գալպինտէքի մուհապպէթի ունուտանլարտան օլմատըղընտան, սիզի սէվ մէքտէն ասլա տուր օլմամըշ տըր :

— Քի՞մ պունու սիզէ սէյլէտի :

— Քէնտիսի : — Հաթթա թասմիմ իթմիշ օլտուղունուզ ագտը իզտիվաճ թասավվուրունու տսիսի մէվգըի ֆիիլէ կէթիրմէքլիկէ հաղըր տըր :

— Պէնիմ գէվճի՞մմի օլաճագ տըր, տէեու սիւալ իթտի Լազարին :

— Էկէր իսթէրսէնիզ, էվվէթ, իւշ կիւնէ գատար գէվճինիզ օլաճագ տըր : — Սիզ պէնի պու իշէ վէքիլ իտին, հէր շէյին սիւրաթլէ իճրա օլունաճաղընը սիզէ վատ իտէրիմ :

— Ահ, սէյլէմէյին, զիրա էկէր պանա վիր :

տիկինիդ պու իւմիտ պօշա չըգար իսէ , պէնիմ իչին տահա պիւյիւք զուլմ տուր , տէեու պէ-
եան իյլէտի մարքիդ :

— Պէն պիր շէյէ էմին օլմատըգճա , անըն իւղէրինէ լագըրտը իթմէմ : — Սիզին քեա-
ղըտլարընը պէնիմ եէտիմտէ տիրլէր : Պու-
ագչամ տախի Ֆէրնանըն քեաղըտլարընը ալա-
ճաղըմ , վէ եարըն մահէլլէնիդ քէհեասընա
կիտիպ , իճապ իտէն ըուխսաթը իսթիհսալ
իթտիքտէն սօնրա , եարըն տէյիլ օլ պիր կիւն
մատամ վօշէյ օլապիլէճէքսինիդ :

— Ահ , միւսիւ Մալքէրթիւի , զանն իտի-
եօրուլմքի , թէքրար եաշաեապիլէճէյիմ :

— Շիւպհէսիդ եաշաեաճագսընը , մատամ ,
վէ մութլուլու օլմագ իչին , տահա չօգ վագըթ
իմրար էօմր իտէճէքսինիդ :

41

Պիր աղ սիւքիւթտէն սօնրա , Մալքէրթիւի
չու եօլտա քէլամա տէվամ իյլէտի :

— Գասէմիմէ պիր ագտը իզտիվաճ գօնթրա-
թը եաքտըրըպ , եարըն սիզէ թագալիմ իտէ-
ճէյիմ , վէ սիզ տէ , ագտը իզտիվաճընըղըն սէ-
նէտի իլէ պիրիքտէ իչպու գօնթրաթը իմզա-
լաեաճագսընը :

— Եարըլաճագ գօնթրաթը բէշինէն գապուլ
վէ թաստիգ իտէրիմ :

— Ձանն իտէրիմ քի, իշպու գօնթրաթտա ,
զէվճինիզ օլաճագ զաթա խայլիճէ պիր սէր-
վէթ թէրք իթմէնիզ միւնասիպ օլուր :

— Թէք միւլ վարիտաթըմ անըն օլսուն , վէ իս-
թէտիկի կիպի գուլլանսըն :

— Բէք տլէա . . . գօնթրաթ տախի պու մաէլ-
տէ եաբըլաճագ տըր :

Օլ էսնատէ մատամ տըլա թուր տիւ Բոյ եա-
նընտաքի օտատան ճիւղի պիր սէս ալտըլըն-
տան , պէսլէմէսինէ խթապէն ,

— Իշէրտէ պիրի՞մի վար տըր , տէտի :

— Էվվէթ , մա'տամ , տէեու ճէվապ վիրտի
պէսլէմէ , վէ Մալբէրթիւի տախի մէզպուրէեէ
պիր իշարէթ իթտի :

— Պէնի կէօրմէք իշին պիրի՞մի կէլմիշ տիր :

— Էվվէթ , մա'տամ , ֆադաթ հալը սիւքիւ-
նէթտէ պուլունաճաղընըզը վատ իթմէլիսինիզ
քի . . .

— Աճապա Ֆէրնա՞ն մը տըր , տէտի մարքիզ
թարիֆ օլունմազ պիր սէվինճ իլէ :

— Էվվէթ , մա'տամ :

— Կէօրիւեօրսունուզ քի հաղզըմ վար իմիշ ,
տէտի Մալբէրթիւի կիւլէրէք :

— Ֆէրնա՞ն . . . Ֆէրնա՞ն . . . տէեու չաղըր-
տը մարքիզ քէսիք , ֆադաթ անլաշըլըր պիր
սէտա իլէ :

Գարու տուր աշըլըպ , թէաթրօ օեունճուսու
ատէթա չէնաեա կիրիեօր կիպի օտաեա կիր-
տի , վէ կէլիպ մատամ տըլա թուր տիւ Բոյուն
գարեօլասը եանընտա տիզ չէօքտիւ :

Լաղարին՝ պայկըն պիր հալ իլէ էլլէրինի՝ էօմ-
րիւնտէն տահա զիեատէ սէվմէքտէ օլտուղու
տէլիգանլըեա թէրք իթտիկի կիպի , պաշը տա-
խի արգանեա տօղրու տէվլիտի : Պու պայկըն-
լըգ չօգ սիւրմէյիպ , պու արալըգտա Ֆէրնան ,
մարքիզին եիւզիւ՝ զաճ եաղընտան մէմուլին
ղայրի սուրէթտէ եարէ պէրէ օլմուշ օլտուղու-
նու կէօրտիւ , վէ մէղպուրէնին եաշամաւընա
աւլա իւմիտ գալմամըշ խտուկինի անլաեարագ ,
ֆիքրինտէն ,

— Շու գատըն իլէ պիր ան էվվէլէվլէնմէլի-
յիմ , չիւնքի եաղընտա վէֆաթը մուհադգագ
օլտուղունտան , ֆըրսաթը էլտէն գալըրմա-
մալըեըմ , տէտի :

Մարքիզ ճանլանարագ , վէ Ֆէրնանը քէն-
տիսինէ տօղրու ճէլպ իտէրէք ,

— Սէ՛ն . . . սէ՛նսին հա՛ , տէտի , վէ անլըն-
տան պուս իյլէտի :

— Էվվէթ , պէն իմ , պէն քի , սէնի տայիմա
սէվմիչիմ վէ պունտան յէօյլէ հէր վագըթ սէ-
վէճէյիմ , տէեու ճէվապ վիրտի թէաթըօ օ-
եունճուսու :

— Էօյլէ իսէ , Մ. Մալըէրթիւինին պանա
սէօյլէտիկինի . . .

— Իճրահէ հաղըլըմ :

— Ա՛հ , պէնիւմ իչին պու բէք պիյիւք մէ-
սէրրէթ վէ սաատէթ տիր :

Լաղարին պու լագըրտըլարտան սօնրա , պիւս-
պիւթիւն ագլընը զայպ իթտի :

Մայրերթիւի՝ Գոսարո թարափընտան քէն-
տիսինէ թէպիւմ իտիլմիշ օլան էվրագը ատրիեէ
տայիրէսինէ կէօնտէրմիշ օլուպ, էվրագը մէզ-
քիւրէ՝ տայիրէյի մէզպուրէեէ վիրուտ իթ տի-
կինտէ, Արման տը լօթրիլ, քէնտի օտաւընտա,
Տանիէլ կէյեէ վէ՛Սթա-Բի իլէ իսթիշարէ իտի-
եօրլար ըտը: Օրլէան միւտտաիի ումումիսի՝
Սթա-Բինին ագլ ու Ֆէթանէթինի վէ աչըզ
կէօզլիւկիւնիւ օլգատար մէտհ ու սէնա իյլէ-
միշ իտի.քի, Արման՝ Լիւսիլ կօնթիէնին աշը-
րըլմասը վէ գօնթ տը վէրթինին գաթլի հագ-
գընտա պաղը մալիւմաթ ալմագ մագսէտիյլէ,
մէրգոււմու քէնտի տայիրէսինէ ճէլպ իթմիշ
իտի: Պատէհու միւտտաիի ումումի մուավինի
շու եօլտա իֆատէի հալ իթտի:

— Պարօն տը Գոսարօեու, վէ հագըգաթ տէ
Պաննի վէրնօ օլան Ժէնըվիէվ Լէյնէնի տէր-
հալ թէվգըֆ իթտիրէպիլիր իսէմտէ, պուխա-
պիսլերին պիղգաթ քէնտի թարափարընտան
իրանէ իտէճէքլերի տէրիլլերտէն պու սուրէթ-
լէ մահրոււմ՝ օլմուշ օլուրոււմ: — Պարօն տը Գո-
սարօ տէնիլէն շախս՝ շիւպհէսիզ բէք ուսթա
վէ գուրնազ պիր քիմնէ օլտուղընտան, խա-
նէսինտէ, քէնտիյի մուխաթարանա իլգա ի-
տէճէք հիշ պիր շէյ սագլամաեաճաղը տէր-
քեար, վէ պինապերին խանէսինտէ իճրալ
թահարրի իթմէք պիհուտէ տիր: — Իմտի պը-
րագալըմ.քի, մէրգ ում պիղգաթ քէնտիսինի
էլէ վիրսին: — Պունուն իսէ, եագըն վագըթ-
տա վիճուտէ կէլէճէկի շիւպհէսիզ տիր, զիրա

սուրհ մէմուրունուն բրէնս տը Գասթէլ-Վիվա-
նըն դօնաղընտա պուլունտուղունու խապէր ալ-
տըղընտա , պարօնուն տէրհալ օրաեա կէլէճէ-
կի մուհազգագ տըր : — Պէն տախի օլ էօնա-
տէ օրատա օլաճաղըմ , վէ այնի վագըթտա ,
Բիէր Բէտօնուն շէրիքէսի օլմասը լագըմ կէլէն
Ժէնըվիէվ Լէյնէնի տախի բրէնսին գօնաղընա
կէթիրմէքլիկի , սիղին մէհարէթինիղէ իհալէ
կլէրիմ , միւսիւ Բիգօլէ :

Սթա-Բի պաշընը էյտի , վէ Տանիէլ Կէյնէ
տախի ,

— Ֆագաթ էֆէնտիմ , Բիէր Բէտօնու պիւս-
պիւթիւն ունութտուննօլ մու , տէեու սիւալ
կլէտի :

— Օ շիմաի Սմէրիդատա տըր :

— Պէն օլ պապտէ շիւպհէ իտէրիմ , վէ ի-
նանմահա տա իգթիտարըմ եօգ տուր :

— Պէնճէ պու խուսուստա ապա շիւպհէ ճա-
յիղ տէյիլ տիր : — Տահա պու սապահ Նիւ-
եօրգ տան քէշիտէ կլէտիկի պիր թէլէկրաֆ-
տա , մատմուաղէլ տը Լասնի հագգընտա պա-
նա պագը շէյլէր պիլտիրէճէկինի խապէր վիր-
միշ տիր :

Տանիէլ տիթրէտի , վէ միւտտաի ումումի
մուալինի տախի շու եօլտա քէլամընա տէվտմ
կլէտի .

— Պու արալըդ պիր թագըմ հատիսէլէր վա-
գը օլմագ իւզրէ օլտուղու իշին , իգրար իտէ-
րիմքի , մալիւմաթը մէգքիւրէեէ պիր ան էվ-
վէլ տէսթրէս օլմագ արդուսինտէյիմ : — Սւ-

լահ վիրէ տէ , վատ օլունան մալիւմաթ կէճիք-
մէսէ :

Արման տը Լօժրիլին պու սէօզլէրտէն միւ-
րատը՝ իրթէսի կիւնիւն ագչամըսը իմզա իտի-
լէճէք օլան Բօժէ տը Շասլէնին վէ Ատրիէն տը
Լասնինին ագտը իզտիվաճլարընըն գօնթրաթը
մատտէսի օլուպ , մէրգումուն պալէատէքի ի-
ֆատաթընտան ազ սօնրա , տայիրէ խըզմէթճիսի ,
էլինտէ մէօհիւրլիւ վէ սիճիմ իլէ պաղլը օլա-
րագ պիր միգտար քեաղըտ բաքէթի օլտուղու
հալտէ օտաեա կիրտի , վէ պու բաքէթի միւտ-
տաիի ումուսի մուապինինէ թէսլիմ իլէ ,

— Էֆէնտիմ , պու բաքէթի կէթիրէն գօ-
միսիօնէր զանէթ միւսթաճէլ օլտուղունու պէ-
եան իյլէտի , տէտի :

Արման տը Լօժրիլ մէօհիւրլէրի վէ սիճիմէրի
սէօքիւպ , Տանիէլ իլէ Բիգօլէեէ տախի ,

— Էֆէնտիլէր , սիզ պիր ազ պէքլէյինիզ ,
պէլքի պիր ազտան թալիմաթընըզը իքմալիտէ-
պիլիրիմ , տէտի :

Քեաղըտլարըն իչինտէ պիր հապ շիշէսիլէ
պիր մէքթուպ պուլունուպ , Արման մահֆա-
ղաեը երթարագ , չու սաթըրլարը օգուսու :

Միւստաֆի ումումի մուապինի էֆէնտի , Մատ-
մուաղէլ տը Լասնի հագգընտա զաթընըզա պաղը մա-
լլումաթ իթասընը վատ իթմիշ իտիմ : Վատըմ իւզըրէ ,
թարաֆընըզա կէօնտէրտիկիմ մէքթուպլարը օգու-
մանըզը պէեան իյլէրիմ :

Արման իշպուս մէքթուպու պիր թարաֆա գօ-
եուպ , սըրա իլէ վազ իտիլմիշ օլան քեաղըտ-
լարտան պիրինճիսինի էլինէ ալտը , վէ պիր քէր-
րէ պունա աթֆը նազար իտինճէ , քէմալ թէ-
հայեհը ալէամէթի իպրազ իյլէտի :

Մէգքիւր քեաղըտ՝ օգուեանլարըմըզմա մա-
լիւմ օլտուղու իւզրէ , Պլանշ թարաֆընտան
Ֆօսարօեա եաղըլըպ , Շասլէն ֆամիլեաոր գօ-
նաղը քէօշկիւնտէ սագսը տէրունինէ վազ իտիլ-
միշ օլան քեաղըտ օլուպ , պունտա , Բիէր րէ-
տօնուէն սալը վէրիլմէսինտէն սօնրա , էլէն թա-
րաֆընտան իհրաք իտիլէն մէքթուպուն միւն-
տէրիճաթը եաղըլմըշ օլտուղու կիպի , պալէա-
սընտա , տախի Պլանշըն եազմըշ օլտուղու շու-
քէլիմէլէր պուլունուեօր իտի :

«Բօշ-սիւր-Լուարտան եաղըլան վէ պու սապահ
մատաւ տիւշէս թարաֆընտան ախզ օլունան մէքթուպ
տուր ı»

Արման՝ աճապա օգուտուղու սաթըրլար սա-
հէ՞հ մի տիր տէեու մէքթուպը մէգքիւրու թէք-
րար օգուտու , վէ մատմուազէլ տը Լասնինին
իֆատաթընա վազըֆ օլտուղունտա , Բիէր րէ-
տօնուէն՝ ճինաեէթի վազըառա Մ. տը Շասլէնի
միւշթէրէք կէօսթէրմէք մագսէտիյլէ , մէք-
թուպը մէգքիւրուն իքի մանէալը պաղը ճիւմ-
լէլէրինտէն մէհարէթի մախսուսէ իլէ իսթի-
ֆատէ իթմիշ օլտուղունու անլատը , վէ պուն-
տան տօլաեը մէսրուր օլուպի ֆիքրինտէն տախի :

— Համու ու սէնալէր օլուն ճէնապը Ալլահա

քի , իհիծիեար տիւգ՝ եալընըղ մուզիրր պիր աչգ ու սէվտատան տօլայը միւթթէհիմ օլուպ , մէքրուհ պիր ճինաեէթլէ միւթթէհիմ տէյիլ իմիշ . . . Աճապա էլէն պունու իշիթտիկինտէ , նէ՝ գատար մէսուտ օլաճագ տըր , տէտի :

Պատէհու Արման էլինէ տիկէր պիր քեաղըտ ալըպ , պու իսէ տամկալը օլտուղու հալտէ , միւնտէրիճաթը շու պիր գաչ սաթըրտան իպա-րէք իտի .

Պէնի՝ տիւգ Հանրի տը Շաալէն իլէ էվլէնտիրմէքլիկի թէահիւտ իյլէեէն Մ. Բիէր Բէտօնա , տուլ գալաճա-ղըմ կիւնտէն իթիպարէն պիր այ սօնրա , իւչ միւեօն Փրանդ թէէտիեէսինի վատ , վէ իշպու թահրիրա-թըմը թասսիգէն վազը իմգա իյլէրիմ :

ԱՏՐԻԷՆ ՏԸ ԼԱՍՆԻ

Դօմբանս սօգալը սէյֆիեէսինտէ Պլանշըն եաղմըշ օլտուղու պու իմգա իւզէրինէ , Բիէր Բէտօն պալէատէ տէրճ իյլէտիկիմիզ սէնէտին սուրէթինի թահրիր իյլէմիշ իտի :

Իւչիւնճիւ մէքթուպ՝ պիր վէֆաթ քեաղըտը օլուպ , պու տախի ինկիլիզ հիւքիւմէթի թա-րաֆընտան իմգա վէ թասսիգ իտիլմիշ վէ պուն-տա իսէ , գօնթ Հէքթօր տը Լասնինին վէ Լիւ-սիէն Օրէլի տը Բօն-Լանտրինին քէրիմէսի Ատ-րիէն Մարինին՝ իքի եաշընտա օլտուղու հալ-տէ վէֆաթ իթմիշ իտուկի պէեան գըլընմըշ իտի :

Արման՝ պու սաթըրլարը օգուեունճա ,

— էօլմիշ . . . տիմէք Ատրիէն տը Լասնի էօլ-

միւշ... նասըլ քի պուճա տայիր եւտիմոէ շիմտի իսպաթ տախի վար տըր, տէտի :

Տանիէլ՝ շէտիտէն եազըլխանէեէ եազլաշա-
րադ :

— Էֆէ՛նտիմ, բէճա իտէրիմ, միւսաատէ-
նիզլէ սիզէ պիր շէյ սօրաճաղըմ... — Շիմտի
նէ՞ սէջլէտինիզ... Ատրիէն տը Լաանի էօլմիւշ
միւ... եւտիմիգտէ իսպաթընըզ վա՞ր մը տըր,
տէեու սիւալ իյլէտի :

— Էվվէթ, իշթէ վէֆաթ քեաղըտը տա շու
տուր :

— Սիւպհան Ալլահ... աճապա շիւպհէմ՝
հազըզաթը հա՞լ մը տըր, տէեու տէվամ իյլէ-
տի կէյեէ :

— Նէ՞ օլտունուզ, տէտի Մ. տը Լօթրիլ Տա-
նիէլին աշիքեար հէեէճանընտան տօլայը թէաճ-
ճիւպտէ գալարադ :

— Էֆէ՛նտիմ... էֆէ՛նտիմ... Ատրիէն տը
Լաանինին ասըլ իսմի նէ՞ իմիշ :

— Շիւպհէսիզ նէ՞ օլտուղունու շու քեաղըտ
պիզէ խապէր վիրէճէք տիր :

Միւտտաիի ումուժի մուալլինի, սօն քեա-
ղըտը տախի ալտը քի, Բարիսին հիւքիւմէթ
տայիրէլէրինին պիրինտէն եազըլմըզ վէ թաս-
տիգ գըլընմըզ պիր վէլատէթ քեաղըտը օլուպ,
Արման պուճա աթֆը նազար իլէ, լէհճէսինտէ
տէհշէթ վէ նէֆրէթ ալէամէթի հասըլ օլտու,
վէ եավաշ պիր սէտա իլէ :

— Վա՛հ պիշարէ բէտէր, վա՛հ պիշարէ բէ-
տէր, տէտի :

— Հագգըմ վարմը, տէյի՛ց մի էֆէ՛նտիմ, —
տէեու պէեան իյէտի Տանիէլ՝ հընչգըրմաւ-
ընտան սէսի պօղումագ րատտէսինէ կէլէ-
րէք, — սախթէ Ստրիէն տը Լասնի՛ Բիէր Գար-
նօ թարաֆընտան գաթլու թէլէֆ իտիլիչ օլան
գըզըմ Գլէր Կէյեէնին գըզը տըր :

— Էվլէթ, Տանիէլ, մէղպուրէ՛ տիւշէս տը
Շապէնին գաթիլի օլան Բիէր Գարնօնուն գըզը
վէ շէրիքէսի տիր :

Պիշարէ Կէյեէ, մէյեուսիեթլէ անլընը իքի
էլլէրի իչինէ ալտըղընտա, միւտտաիի ումումի
մուլափինի,

— Վահ պիշարէ րէտէր... տէեու թէք-
րարլասը :

Տանիէլ պիր գաչ սանիյեէ սօնրա շէօյլէ սէօյ-
լէտի :

— Պանա աճըմանընը, միւսիւ տը Լօփրիլ :
— Պէն վագթիյլէ էլվէրէճէք գատար կէօզ-
եաշլարը տէօքմիւշ օլտուղումտան, պունտան
սօնրա կէօզ եաշլարը տէօքմէքլիկիմէ իհթի-
եաճ գաւմամըշ տըր : — Պինապէրին Բիէր Գար-
նօնուն վէլէտիզինասը՝ պէնիմ իչին պիր էճնէ-
պի օլտուղումտան, էկէր մէղպուրէյի մահքէ-
մէեէ թէսլիմ իթմէք իւզրէ, տէրտէսթինի
պանա էմր իտէրսէնիզ, տէրհալ մուվաֆֆա-
գաթ իյլէրիմ :

— Պէն տէ սիգէ պէեան իտէրիմքի, օ մէ-
մուրիեթէ սիզ թայեին օլունաճափընը,
տէեու ճէվապ վիրտի էլէնին նիշանլըսը :

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, էֆէ՛նտիմ :

Պէօյլէճէ Տանիէլ վէ Սթա-բի օրատան այ-
րըլարգլարընտա , Մ. աը Լօթրիլ եալընըզ գա-
լընճա ,

— Տիմէք օլուր քի իճրա իթմիշ օլտուղում
խէթաեը թասհիհ իտիպ , ըահաթը գալպ իւզ-
րէ եաշաեապիլէճէ յիմ : — Եարըն տիւշէս տը
Շասլէնին ինթիգամը ալընաճագ տըր , տէտի :

Պատէհու օգուտուղու քեաղըտլարը թօբլա-
եարագ , պունլարը վէ Բիէր Բէտօնուն մէք-
թուպունու վէ հապ շիշէսինի , քէնտի չանթա-
սը տէրունինէ վազ , վէ տօղրուճա Սէնթ-Օնօ-
րէ վարըշընտաքի գօնաղա ազիմէթ իյլէտի :

Պու արալըզ էլէն՝ բէտէրինին եանընտա օ-
լուպ , մէրգում իհթիեարըն ագլը կիւն պէ կիւն
էքսիլմէքտէ օլտուղու հալտէ , էվլատլարընը
կիւճ հալ իլէ թանըեապիլիեօրտու :

Միւտտաիի ումումի մուավինի իշէրի կիր-
տիկի զէման մէսրուր պիր հալտէ կէօրիւնիւպ ,
էլէն շէտիտէն քէլամա աղաղ իտէրէք :

— Նէ՞ օ Արման , պիր վագըթտան պէրու
ղայպ օլմուշ օլան էսէրի մէսէրրէթ թէքրար
եիւզիւնիւղտէ զուհուրա կէլմիշ կիպի կէօրիւ-
նիւեօր , տէտի :

— Էվվէթ , ազիլէմ էլէն , ֆէվգէլատէ պիր
մէսէրրէթ հիսս իտիեօրում , վէ եագընտասի-
ղի տալի մէսէրրէթիմէ հիսսէտար իյլէեէ-
ճէ յիմ :

Կէնճ գըզ՝ մագամը թէրէտտիւտտէ պաշընը
սալլամասընտա , Արման շու վէճհ իլէ իլավէի
մէգալ իյլէտի :

— Ասլա շիւպհէ իթմէ յինիզ : — Վալիտէնի-
ղին ինթիգամընը ալապիլէճէ յիզ, վէ ալազճա
պիր իթթիեարա տիւչար դըլընմըշ օլան իհթի-
եար բէտէրինիզ հազգընտա, շայէսթէ պու-
լունտուղու հիւրմէթ վէ մուհապպէթիմիզի
իւրատէ իտէպիլէճէ յիզ :

— Արման, նէ՞ տիմէք իսթէտինիզի անլաեա-
մաեօրումա եախօտ օ սէօզլէրինիզին մանէասընա
լինանմագլըղա ճէսարէթ իտէմէեօրումա : — Ա-
ճապա բէտէրիմ հազգսըզ եէրէ՞ մի իթհամ
օլունմուշ տուր :

— Էվվէթ :

— Իսպաթընըզ վա՞ր մք տըր :

— Էվվէթ, վար տըր, վէ իսպաթ տա իշթէ
շու տուր :

Արման՝ Պլանշ թարաֆընտան եաղըմըշ օլան
վէ տիւգիւն ղէվճէսինէ եազտըղը մէքթու-
պուն սուրէթի պուլունան քեաղըսը Պլանշա
վիրէրէք :

— Օգո՛ւեունուզ, տէտի :

Էլէն՝ Արմանըն թաղտիմ իթտիկի քեաղըտը
տիթրէեէրէք էլինէ ալըպ, շիտտէթլէ պունա
կէօզ կէզտիրտի, վէ պիրտէն պիրէ հընչգըր-
մաեա պաշլամագլա, կէօզլէրի տալկըն տալ-
կըն պազմագտա օլան տիւգիւն գարչըսընտա
տիգ չէօքտիւ, վէ անըն սօղուգ էլլէրինի պուս
վէ կէօզ եաշլարըյլա մալամալ իյլէեէրէք :

— Էֆէ՛նտի բէտէր ... էֆէ՛նտի բէտէր ...
հազգընըզտա շիւպհէ իթմիշ օլտուղում իշին,
պանա աֆվ իտինիզ, տէտի :

իշպու միւէսսիր սէտա՝ զանն իտէրսինքի
իհթիեարըն գալպինին պիր թէլինի թահրիք
իթմէքլէ, գուվվէյի խորաքիյէսինին գարան,
լըգ մահէլլինտէ մուվագգաթ պիր զիեա հա-
սըլ օլտու, վէ էլէնէ տօշրու էյիլիպ,

— Աղլաեօրսուն, գըղլմ՛. . . լաքին նէյի՞ն
վար տըր, տէեու սիւալ իյլէտի :

— Էվվէթ, էֆէ՛նտի բէտէր, արլաեօրում,
վէ հագգընըզտա միւթթէհիմէ օլտուղումտան
տօլայը քէնտիմի ապա թէսէլլի իտէմէեէճյիմ :

— Սէ՞ն մի միւթթէհիմէսին . . . ա՛ւլա, ա՛ւլա :

— Վալիտէմին նամընա օլարագ սիղէ բէճա
իտիեօրում. . . պանա աֆիլ իտինիզ, էֆէ՛նտի
բէտէր :

— Վալիտէ՞ն մի . . . վալիտէ՞ն մի . . . տէեու
թէքրարլատը տիւգ իքի տէֆա :

Ձանն իտէրսինքի մէրգում իհթիեար լա-
գըրտը իթմէք իսթէեօրտու, էլէն իլէ նիշան-
լըսը իսէ, թէլաշլա պէքլէեօրլարտը : Պագաթ
իհթիեար քէլամընը իքմալ իթմէյիպ, կէօղլէ-
րի եինէ էվվէլքի տալկընըգ հալինի քէսպ իթ-
տիլէր, վէ տօտաղը տախի ասըլը գալտը,
չիւնքի պէեան իյլէտիկիմիզ մուվագգաթ զիա՝
մահվ օլմուշ իտի :

— Հէյ վա՛հ, գուվվէյի միւտրիքէսի պիւս-
պիւթիւն զայիլ օլմուշ տուր, տէտի Սըման
եաւաշ պիր սէտա իլէ :

— Նէ՞ պէյիս վար տըր, — տէեու մուգտպէլէ
իյլէտի մատմուաղէլտը Շասէն, — Էլվէրիր քի
բէտէրլմտախի պիղիմ կիպի, միւթթէհիմին

ճէզալանտըրըլտըղընա շահիտ օլաճագ , վէ եալանճըլըզ մասքէսինին աշաղը ալընտըղընը կէօրէրէք , պէլքի օլվագըլթ ագըլ պաշընա կէլէճէք տիր :

— Հէր հալտէ եարըն հիւքմիւ աաալէթ իճրա գըլընաճագ , վէ գարտաշընըզ տախի աշչապճա պիր ագտը իզտիվաճ ըէզալէթինտէն խալի օլաճագ տըր : — Ալլահ վիրէտէ , մէրգում պունտան տօլաեր պիղէ ափվ իտէ . . .

— Օ ճիհէթլէ սիզ էմին Թըռն , Արման : Բօժէ պիղէ ափվ իտէճէք փիր , չիւնքի մէրգում ճէնապ վէ վագար սահիպի օլտուղունտան , գալպինտէքի աշգ ու սէվտա տույղունտու թահ , զիրլէ մահվ ու իպթալ իտէճէկինէ իշթիպահ եօգ տուր , վէ ֆամիլեամըղըն նամուսունու փուսուրէթլէ գուրթարմըլ օլաճաղըմըզտան , եաղընտա Բօժէնին միւքէմնէլէն չիւքրանիյեթլ վէ թէշէքքիւրիւնէ մազհար օլաճաղըմըզ տէրքեար տըր :

42

Բօժէ տը Շառլէն՝ էֆքեարը ումուսթէյի վէ էտէպ ու էրքեանը վէ Արմանըն իխթար ու նա սիհաթլարընը վէ էլէնին ըէճա վէ նիեաղլարընը աեազ ալթընա ալարագ վէ հիշ պիր շէյ եէրինէ գոյմաեարագ , մատմուաղէլ տը Լասնի

իլէ վագը օլաճագ իղտիվաճընըն պիր ան էվվէլ իճրասընը Ֆիքրինտէ գավիէն գարարլաշտըր-մըշ իտի :

Բօժէնին՝ պու եօլտա հարէքէթ իթմէք իշին տիվանէ օլմասը լաղըմ կէլիր իտի , վէ պու տիվանէլիք իսէ , հագըզաթէն մէվճուտ օլուպ , մէրգում աշգ ու սէվտա տիվանէսի օլմուշ իտի :

Մ. տը Լօժրիլին՝ Նիւ-Եօրգ տա զանն իյլէմէքտէ օլտուղու Բիէր Բէտօնտան ալտըղը մալիւմաթըն իրթէսի կիւնիւ , Ֆլանտրէն պուլլալընտա վագը Պլանշըն խանէսինտէ Բօժէ իլէ սախթէ Ատրիէնին իղտիվաճ գօնթրաթլարը իմզա իտիլէճէք իտի : Պլանշ՝ մէզքիւր խանէտէ , եալընըզճա էօմիւր կէշիրմէքտէ օլուպ , նիշանլըսընտան պաշգա քիմնէյի գապուլ իթմէմէքտէ իտի :

Ագշամըն սաաթ սէքիզինտէ գասէմէ պէքլէնիլմէքտէ իքէն , Բօժէ՝ սաաթըն եէտի պուշուգտան աղ էվվէլ վիրուտ իթտի , վէ միւէսսիր պիր սէտա իլէ :

— Աղի՛ղէմ Ատրիէն , — տէտի , — իշթէ պու կիւն սաատէթ իմիզէ տօղրու իլք աաըմը տը-եօրուզ , պինապէրին աղ կիւնտէն , սիզ՝ մարքիզ տը Շուպէն օլաճագսընըզ , վէ պու իւնվան սիզի մէսուտ գըլաճագ տըր , քտէյի՞լ մի :

— Էվվէթ , տօ՛սթում , տէսու ճէվտապ վիրտի սաաթէ Ատրիէն մահզուհիյեթպախշ պիր սուրէթտէ :

Այնի վագըթտա անլընտա պիր պուրուշուգլուգ հապըլ օլտուղունտան , Բօժէ չէտիտէն

— Նէ՞ օլուեօրսունուզ , իւզերինիզաէ՞ օլան
պու մահզունլուզ նէ՞ սէպէպէ մէպնի տիր : —
Պիր քիմսէ սիզի պու հալտէ կէօրտիւկիւնտէ ,
եագընտա ղէվճէմ՝ օլաճաղընըզտան տօլայը
տիւչարը տէհչէթ օլուեօրսունուզ զանն իտէր ,
տէտի :

— Էլլէրեր քի սիզ պէօյլէ պիր զաննտա պու-
լունամազընըզ , տէեու պէեան իյլէտի Պլանչ՝
կէօղլերինի նիշանլըսընըն կէօղլերինէ աթֆ ի-
տէրէք :

— Էօյլէ իսէ , պու մահզունլուզա վէ պու
հալը թէէսսիւֆէ մանէա նէ՞ տիր :

— Ֆամիլեանըզըն արզուսինէ լաղմէն , սիզին
ղէվճէնիզ օլաճաղըմտան , վէ սիզին թաալիւ-
զաթընըզ նէզտինտէ ատէթա պիր էճնէպի
վէ պիր տիւչմէն կիպի մուամէլէ կէօրտիւկիւմ-
տէն , վէհասըլ , եագընտա իճրա օլունաճազ
օլան ազուը իզտիվաճըն իւք մուամէլէսի շու
էսնատէ իճրա գըլընաճաղը հալտէ , սիզի պու-
րատա եալընըզ կէօրտիւկիւմտէն տօլայը էսէֆ
իտիեօրում , վէ պու հալի իյի պիր ալէամէթ
սատ իթմէտիկիմտէն , գօրգուեօրում :

— Գօրգուեօրմուսունուզ . . . տիմէք տիր
քի սիզ , էֆքեարը պաթըլէ ասհապընտանուը-
նըզ , տէտի քօթէ :

— Էօյլէ օլմատըղըմը սիզ տախի պիլիրսի-
նիզ՝ լաքին զանն իտիեօրումքի , պիզիմասա-
տէթիմիզի թէհտիտ իտէն պիր շէյ վար տըր :

— Բիէր րէտօն տէնիլէն շախսը՝ մը իյմա ի-
տիեօրսունուզ :

— Խա՛յր, խա՛յր, — տե՛ք, ճէ՛վապ վիրտի
Պլանշ, նիշաններն թահրիք կը քաշէի խա-
թընդէն տօլայը տիթրէտէրէք, — զաթէն օ
խապիսին՝ Ումէրիգառա օլտուղունու պիլիւրիմ,
— Պուշտան պաշգա, սէ՛վկիւլիւմ Բօժէ, պէնի
միւտաֆաա իթմէք իւզրէ սիզ եանըմտա պու-
լունտուգճա, օ պանա նէ՞ եարապիլիւր :

— Պուշտան պէօյլէ տախի տայիմա Կանը-
նըղաա պուլունպճաղըմ : — Իմտի պիրան էվ-
վէլ օ մուզիրը թասափվուրաթընըզը պէր թա-
րաֆ իտին, վէ պէն տայիմա սիզի տիւշիւն-
տիւկիւմ կիպի, սիզ տախի պէնի տիւշիւնիւն :

Պու արալըզ գասէմ վիրուտ իթմէքլէ, մու-
հավէրէ գաթթ օլունտու :

Բօժէ՝ սալօնուն գարուսունտան մէրզում
գասէմի իսթիգպալ իտիպ, պիր քիւշիւք մա-
սա եանընա կէօթիւրտիւքի, ագաը իզտիվաճ
մուգավէլէսի՝ Քէզքիւր մասա իւզէրիւտէ իքի
ադէտ գօլլու շամուան արասընա վազ օլունա-
ճագ իտի :

Պլանշ օլէսնատէ չու միւլահազաեը իտի-
եօրտու :

— Ուզըպէթ խաեալ իթտիկիմ էօմրիւմիւն է՛ն
թաթլընօգթասընա վասըլ օլտուլմ : — Սէվտի-
կիմ տէլիգանը իլէ էվլէնէճէյիմ կիպի, պիւ-
յիւճէք տէ պիր սէրվէթէ վէ իւնվանա փալի-
քէ օլաճաղըմ . . . Մագսէտ իլէ պէնիմ արամ-
տա հիչ պիր մանի եօգ տուր, հէմ պէն պիր
թաղըմ իթիգատաթլը պաթըլէեէ ինանմալմ :

Գասէմ իշէրի կիրտիքտէն սօֆրա x Պլանշա

իլթիֆաթ քեարանէ՝ սէլամ վիրտի , վէ պատէ-
հու մահէլլի մախաուրնտա օթուրուպ , մուա-
մէլէյի իզտիվաճիքէնին էվրադընը օգումսեա
պաշլամագտա իքէն , պէսլէմէ պիրտէն պիրէ
գարուեու աչարագ ,

— Միւսիւ տիւգ տը Շասլէն . . . տէտի , վէ
տահա լագըրտըսընը իքմալ իթմէմիշ իքէն ,
թօփէնին եիւզիւնիւն լէնկի ուլտուղու կիպի ,
Ատրիէն տախի պիր տէհչէթ հարէքէթի իպ-
րազ իյլէտի : Գասէմ պիլէ , իշին էսաւընք բէ-
շինէն պիլտիկի հալտէ , քէմալ հայրէթ տէ զանն
օլունտու , վէ պէսլէմէ շու եօլտա իլալէի մէ-
գալ իյլէտի :

— Մատմուազէլ էլէն տը Շասլէն վէ միւսիւ
Արման տը Լօփրիլ իլէ պիրլիքտէ կէլմիշլէր տիր :

Պիլվագը տիւգ՝ պիր թարաֆընտա գըզը վէ
տիկէր թարաֆընտա եէկէնի պուլունտուղու
հալտէ , իշերի կիրտիլէր :

Թօփէ՝ պէլքի պիր բէզալէթ չըգաճագ տըր
գօրգ ուսույլա , գըզգարտաշընա եագլաշըպ ,

— էլէ՛ն , պու նէ՞ տիմէք տիր , տէտի :

Կէնճ գըզ , սաքին վէ գափի պիր սէտա վէ
միւթէքէպպիրանէ պիր հալիլէ ,

— Թէլաշ իտէճէք հիշ պիր սէպէպինիզ եօգ
տուր , գարտաշըմ , տէտի : — Ազ տը իզտիւ-
վաճընըզըն իմզա իտիլէպի՝ պիր մուամէլէյի
րէսմիեէ տիմէք օլտուղու հալտէ , պէսլէ պիր
մուամէլէտէ հազըր պուլունմագ՝ էն եագըն
օլան ագրապա վէ թէալիւզաթընըզ իշին պիր
վաղիֆէ տիր զանն իտէքիմ : — Պինապէրին՝

պիղիմ պուրաեա կելիշիմիզ՝ մահզա պու վազի-
ֆէյի իֆա իթ մէք իշին տիր : — Իմոի, գա՛րըն-
տաշըմ, պիզ կէշմիշ զէմանը ունութ տուղումուզ
միսիլու, սիզին տախի ունութ մանըզը արզու
կյլէրիզ : — Պու սէօզլէր՝ հէմ մատմուազէլ տը
լասնի վէ հէմ սիզին իշին սէօյլէն օրում :

— Ա՛հ, գըզգարտաշըմ . . . բէտէրիմ . . .
պէնի նէ՞ գատար մէսուտ կյլէտինիզ, տէտի
սախթէ Ատրիէն, պիր աղ էվլէլքի թէհայեիւ-
րիւ եէրինէ գալպինտէ մէսէրրէթ հասըլ օլա-
րազ :

Պլանշ՝ էլէնին սէօզլէրինի իշիթ տիկինտէ, էմ-
նիյեթէթի քեամիլէսինի թէքմիլէն քէսպ իթմիշ
իտի : Պու հալտէ, կէօլիւմճէսի օլաճագ օլան
մէզպուրէ գըզա տօղրու իլէրլէեէրէք :

— Քէմալ շիւքրանիյէթիմի զաթընըզա թագ-
տիմէ միւսարաաթ կյլէրիմ մա՛տմուազէլ, տէտի
էլէն՝ մէրգումէնին եիւզիւնէ պագարազ :

— Պանա ասլա շիւքրանիյեթէթ պէեանընա
պօրճունուղ եօգ տուր . . . Պէն սիզի պիտտէ-
ֆաթ թահգիր կյլէտիկիմ իշին, սիզին գարշը-
նըզտա մահճուպում, մա՛տմուազէլ տը Լասնի,
տէեու պէեան կյլէտի :

— Էօյլէ պիր շէյ վագը օլտուղու խաթրըմա
կէլմէեօր, տէտի Պլանշ թէպէսսիւմ իլէ :

— Սիզէ իֆթ իրա իթ տիմ :

— Օ տախի խաթրըմա կէլմէեօր :

— Հագգընըզտա գալիմանէ պուլունատում :

— Պիլմէեօրում :

— Հալպու քի պունլարըն հէբսի պէնիմխաթ :

ըմտա տըր , պէն պիլիրիմ , վէ պունտան տօ .
լանը սիզին ափվընըղը տիլէմէեէ կէլտիմ ,
տէեու պէեան իյլէտի էլէն :

— Նէ՞ տիւօրսունուզ , մա՛տմուազէլ :

— Էվվէթ , սիզտէն ափվըղ տիլէեօրում , վէ
հագգընըղտա նէ՛ հալտէ պուլունմագլըղմլա .
զըմ իսէ , պունտան պէոյլէ օ հալտէ պուլունա .
ճաղըմը վատ իտէրիմ : — Շիմտի , գա՛րտաչըմ ,
պիղ՝ գօնթրաթըն օգունմասընը պէքլէեօրուզ ,
վէ բէտէրիմ վէ Մ . տը Լօթրիլ վէ պէն , գօնթ .
րաթա իմզալարըմըղը վազ իտէճէյիզ :

Տիւգ՝ տալկըն տալկըն էթրաֆընա պագ .
մագտա օլուպ , վազը օլան հալէաթտան հիչ
պիր շէյ անլանամամագտա , վէ նագարը տիգ .
գաթըր սալթէ Ուորիէնէ աթֆ օլունմասընտա ,
զանն իտէքսին քի մէզպուրէյի թանըմանօր կի .
պի կէօրիւնմէքտէ իտի :

Գասէմ՝ պիր հարէքէթի մախսուսէ իլէ հա .
ղըրունու սէլամլանըպ , վէ սէսինի պէրրագ
չըգարմագ իւզրէ խաֆիֆճէ էօքսիւրտիւքտէն
սօնրա , քէնտի թարաֆընտան թէրթիպ վէ
թանզիմ իտիլմիչ օլան մուգավէլէնամէյի օ .
գումանեա պաչլատը :

Իչպու մուգավէլէնամէտէ , րօթէնին՝ վալի .
տէսի միրասընտան կէթիրտիկի սէրվէթ , վէ
մատմուազէլտը Լասնինին՝ մէնպաի մալիւմիւ .
միւղ օլան պէչ եիւզ պին ֆրանգ . թրախօմասը
պէեան օլունմուշ իտի :

Մուգավէլէ սուրէթինին օգունմասը պիթ .
տիքտէն սօնրա , իւք տէֆա րօթէ իմզա իթ .

տի , վէ պատէհու գալէմի Պլանշ էլինէ տլըպ ,
պիլաթէրէտտիւտ Ասրէն Կը Լաւի իմզասընը վազ
իթտիկինտէ , Մ. տը Լօթրիլ պու . քէրթէեէ
պէքլէմէքտէ օլտուղունտան , էլինի մէզքիւր
իզտիվաճ սէնէտի իւզէրինէ վազ իտէրէք ,

— Գանուէն նամընա իշպու մուգավէլէնամէ-
յի միւսատէրէ իտէրիմ , տէտի :

Պլանշ տիթրէտի , վէ Բօթէ տախի տիթրէ-
եէրէք ,

— Պու նէ* տիմէք տիր տէտի :

— Շու տիմէք տիր քի , մատմուտալէլ քէն-
տիսինին օլմաեան պիր իսիմլէ պու սէնէտի
իմզալատըղը իշին , սախթէքեարլըգ իճրա իթ-
միշ տիր , նասըլքի պուշուն իսպաթը տա եէ-
տիմտէ տիր , տէեու ճէվապ վիրտի :

— Սախթէքեարլըգ մը . . . ահ , սուս օլու-
նուզ Արման , տէտի Բօթէ րէնկի սօլարագ :

— Պէն պուրատա Արման տը Լօթրիլ տէյի-
լիմ , իլլա Ատլիեէ նէզարէթի մէմուրլարընտան
վէ հէր քէսին իթթիպա իթմէսի լազըմ կէլէն
գանուն վէքիլէրինտէն պուլունմագտաեւմ : —
Իմտի պու գարընըն իսմի՝ Ատրիէն տը Լամնի
օլմաեւպ , Պլանշ կէյեէ տիր , վէ մաշուգը թա-
րաֆընտան գաթլու թէլէֆ իտիլմիշ օլան Բիէր
կէյեէնին վէլէտիզինտուր տըր :

— Լաքին պու պիր ալազգա իֆթիրա տըր ,
տէեու պէեան իյլէտի Բօթէ չէտիտէն :

— Պիլաքս սահիհ , իսպաթ օլունմուշ , վէ
ինքեարը զայրը գապիլ պիր վուգուաթ տըր :

— Գօնթ տը Լամնինին պիր թանէճիք գըղը

ինչիւթէրրանա վեֆաթ իթմիշ տիր, վէ իջթէ
վեֆաթ քեաղըտը տա շու տուր, հալպու քի
Պլանշ կէյեհ հաեաթ տա տըր, վէ անըն վէլա,
տէթ քեաղըտը տախի պու տուր: — Վէ սիզ,
մա' տմուաղէլ, տիւզ տը Շասլէնի էվիլէա ճէլպ
խտիպ վէ սոնրա տախի անըն զէվճէսի օլմագ
իւզրէ մէրգուսու տուլ պրագտըրմագ լըղը տէ.
րիւհաէ իթմիշ օլտուղունուզ հալտէ, անըն սէր.
վէթինի էլտէ իթտիկինիզ կիւն, Բիէր Բէտօնա
միւ.քեաֆաթ օլարագ, իւշ միլեօն ֆրանգ թէէ.
տիեհէ իթմէ.քիկի պա սէնէտ վատ իթմիշինիզ:
— Իշթէ, Բիէր Բէտօն իլէ պէյնինիզտէ ճէրէ.
եան իլլէեհէն մէ.քթ ուպըպրտան պիրի.քի, սիզին
ալէյհինիզտէ պուլունմագ տա տըր... — Իշթէ
տիւշէս տը Շասլէնի զէհիրլէմէ.ք իւզրէ գուլ.
լանտըղլնըզ հապլար: — Նասըլ, պու շէյլէր,
աօղըու տէյիլ մի տիրլէր:

— Ատրիէն, ճէվապ վի'րինիզ... — Իշիթ.
մէեօրմուսունուզ քի, վալիտէմի զէհիրլէմիշ օլ.
մանըզտան տօլայը սիզի իթհամ իտիեօրլար...
Ճէվապ վի'րինիզ... ճէվապ վի'րինիզ... տէտի
րօթէ:

— Ճէվապ վիրմէ.ք նէեհէ՞ եարար... պէնիմ
իշիմ արթըզ պիթտի, տէտի Պլանշ:

Բօթէ՝ ի.քի էլլէրիլլէ քէնտի եիւզիւնիւ կիզ.
լէյիպ, թագաթսըզ վէ մէճալըզ պիր հալտէ իս.
կէմիէսինտէ օթուրտու: Մ. տը Լօթրի տախի
շու եօլտա իլավէ իթտի:

— Պլանշ կէյեհ, գանուն նամլնա սիզի տէր.
տէսթ իտիեօրում:

Պու էսնատէ սալօնա պիր ատէմ կիրտի : րէն-
կի էօլիւ կիպի սօլմուշ օլան վէ զահիրէն սա-
քին կէօրիւնմէքտէ պուլունան պու ատէմ՝
Տանիէլ կէյեէ իտի : Մէրգում՝ Պլանչա եադ-
լաչըպ , հիւքիւմէթ նամընա քէնտիսինի տէր-
տէսթ իթմէք իւղրէ , էլինի մէզպուրէնին ու-
մուղու իւղէրինէ վաղ իյլէտի : Պլանչ արգասը-
նա տէօնիւպ , վուգուի հալի անլաեքնճա , տէր-
հալ զէհիրի հապլար շիշէսինի գաբըպ , աղղը-
նա կէօթիւրտիւ , վէ իշինտէքի հապլարը եուլթ-
տուգտան սօնրա ,

— Արգանըղտան կէլմէեէ հաղըրըմ , տէտի
զապթիեէ միւֆէթթիշինէ , վէ աեաղա գալ-
գըպ , պիր ատըմ իլէրիեէ աթմըշ իքէն , պօ-
ղուգ պիր սէս չըգարըպ , խալլընըն իւղէրինէ
տիւշտիւ :

Իշթէ պէօլէճէ Պլանչըն էօմրիւ խիթ ամպուլ-
տու :

* * *

Սթա-թի՝ իւք կիւնիւ պիր գաշ ոսաթ գա-
տար պիրինճի ֆրանսօս սօգաղընտաքի գօ-
նադտա պուլունուպ , քէնտի սանէսինտէ պիր-
լէշմիշ , վէ քէնտիսինէ խայր տուասը իթմէքտէ
պուլունմուշ օլան իւշ շախսլար արասընտա պիր
գաշ սաաթ կէշիրտի :

Հիւսիլ՝ հէր նէ գատար տիւշար օլտուղու ֆէ-
լաքէթլէր սէպէպիլլէ գուվվէթտէն տիւշմիւշ
իտի իսէ տէ , կիթտիքճէ եինէ էսկի գուվվէ-
թինի պուլմագտա , վէ ալիլէ թէյլէսի իսէ ,
եէկէնինին իլէրուտէ նայիլ օլաճաչը սաատէթի

հարի խաթըրլաեարագ , մէմնուն վէ մէսրուր
օլմագտա իտի , լաքին պու մէսրուրիեթ վէ
սաատէթի հալին՝ բրէնսին տիւշմէնլէրի պագի
գալուրդ ճա թէէմին օլմամեաճագլարը տէր-
քեար օլուպ , Բիգօլէ՝ պունա տայիր սէօզ կէշ-
աիկինտէ ,

— Եարըն հէր մուխաթարա մահվ վէ զայիլ
օլմագտա տըր, տէմիշ իտի , Ֆագաթ պու սէօզ-
տէն լիւսիլ , Հէքթօր վէ սէքսէնլիք ալիլէ գա-
տըն՝ հիշ պիր շէյ անլաեամամըլար իտի :

Իրթէսի կիւն ալէսսապահ , Սլթա-Բի Տանիէ-
լին խանէսինէ կիտիպ , մէրգուճու միւթտա-
տան ղիեատէ մահզուն վէ միւքէտտէր պիր
հալտէ կէօրտիւկիւնտէ , պիր կիւն էվվէլ էսէ-
ֆամիդ պիր հատիսէ վագըր օլմուշ օլմասընը ան-
լտտը , հալպու քի Գլէր կէյեէնին գըզընըն
քէնաիլի ղէհիրլէեէրէք , թէսլիմի բուհ իթ-
միշ օլմասընա շիւպհէ պիլէ իտէմէտիկինտէն ,
Տանիէլէ , սէպէպի մահզունիյեթինի սօրտու-
ղունտա , մէրգուճիհթիեար աղլաեարագ շէյ-
լէ ճէվապ վիրտի :

— Օնա տայիր պանա պիր շէյ պիլէ սօրմա-
եընըզ , վէ պիր սէօզ պիլէ սէյլէմէյինիլ . . .
օ էօլտիւ . . . :

Բիգօլէ՝ մէրգուճու թէսէլլի իտէճէք հիշ
պիր սէօզ իրտա իթմէյիպ , կէօզ եաշլարընըն
ալ մասընա միւսաատէ իթտի :

Պիչարէ Տանիէլին բէտէրլիք տույղուսույլա
հիսս իյլէտիկի աճը՝ պիր ազ թէսկին օլտու-
ղունտա , վագիֆէսի իգթիզասընճա , իշ կէօրմէեէ

միճպողը օլտուղունու խաթըրլատը , վէ Սթա-
բիէ խիթապէն ,

— Պուրաեա կէլմէնիզ՝ պիր մատուէտէն տօ-
լայը՝ մը տըր , տէեու սիւալ իյլէտի :

— Էվվէթ , սիզ՝ Մ. տը Լօժրիլ իլէ պիրլիքտէ
բրէնս տը Գասթէլ-Վիվանըն խանէսինէ կիտէ-
ճէքսինիզ : Պէն տախի Ժէնըվիէվ Լէյնէնին
խանէսինէ կիտէճէյիմ :

— Բէ՛ք իյի . . . զաթէն պունու պիլիր իտիմ
իսէ տէ , ագլըմ պաշըմտա օլմատըղընտան ,
խաթըրմտան չըգմըշ իտի , Փագաթ պուրաեա
կէլիինիզին սէպէպի սալթ պո՛ւ մու տուր , տէ-
տի Տանիէյ քէսիք պիր սէտա իլէ :

— Պիր սէպէպի տէ շու տուր քի , սիզ՝ մէ-
մուրիեթինիզ իճապընճա , պապէն քիսվէթ վէ
գըեաֆէթինիզի թէպտիլ իտէրսինիզ :

— Էվվէթ , չօգ տէֆա քիսվէթ վէ գըեա-
ֆէթիմի թէպտիլ իտէրիմ :

— Օ հալտէ , պէնի տախի օ թէպտիլ գըեա-
ֆէթլէրինիզտէն պիրինէ գօյմանըզը սիզէ ըէճա
իյլէրիմ :

— Բէ՛ք իյի . . . հայտէ պէնիմլէ պիրլիքտէ
կէլին :

Տանիէլ՝ Սթա-Բիյի քէնտի եաթագ օտասը-
նա կէօթիւրիւպ , եարըմ սաաթ սօնրա Բիգօ-
լէ՝ թանըլմազ պիր հալտէ օլարագ մէղքիւր
օտատան տիշարը չըգտը : Մէրգու՛մ պէլէտի-
եէնին ատի մէմուրլարը կիպի պիր գըեաֆէթէ
կիրմիշ օլուպ , պաշընա Է-է-է գօյմուշ , վէ
բաղլագ տիպմէլի միսվի սէթրի , վէ այնի ըէնկ-

տէն եւէլ ք վէ քանթալօն կիյինտիկի կիպի ,
լէհօհէսի տախի , էլպիսէսի կիպի թէպտիլ իտիլ-
միշ իտի :

Ժէնըվիէվ լէյնէն՝ մէրգուսու եալընըզ պիր
տէֆա Հէքթօր իլէ պիրլիքտէ կէօրմիւշ օլտու-
ղունտան , թանըեամաեւտճալը տէրքեար իտի :

Հէրնէ հալիսէ Բիգօլէ , վագը օլան խըտ-
մէթինտէն տօլաեը պէեանը թէշէքքիւր իլէ ,
Տանիէլին էլինի օրգարագ ,

— Պիր ազտան պիրինճի Ֆրանսօա սօգաղըն-
տաքի դօնագտա կէօրիւշիւրիւղ , տէտի , վէ
պուլվար Մալհէզհէրպէ տօղրու իլէրլէտի , լա-
քին բրէնսին ստպըգ մաշուգէսի խանէսինէ
տախիլ օլմագ իչին , վագըթ հէնուղ բէք էր-
քէն օլտուղունտան , պիր լօգանթաեա կիրտի,
վէ պիր ազ թաամ իլէ պիր շիշէ շարապ կէ-
թիրտիպ , ահէսթէ ահէսթէ թաամընը իթտիք-
տէն սօնրա , ճէնըլլէր կիպի զագէթալարը
կէօղտէն կէչիրմէեէ պաշլատը :

Թէսատիւֆ պու եա՛ , էլինէ պիր Սմէրիզա
զագէթաը կէչիպ , վէ քէնտիսի իսէ , բէք
ալէա ինկիլիզճէ օգուր վէ անլար օլտուղուն-
տան , նազարը յօիքգաթը շու ֆըգրաեա աթֆ
օլունտու .

Թագրիպա օն իքի միլեօն ֆրանգ միգտարընտա ճէ-
սիմ պիր վարիտաթ՝ միւթէպէր հէմէհրիլէրիմիզտէն
պիրինին վուգուի վէֆաթը իւզէրինէ Ամէրիգատան
Ֆրանսաեա կէչմիշ տիր : Շէօլէ քի Էսկար Սիտնէյ
նամ զաթ՝ պա վասիեթնամէ թէքմիլ սէրվէթինի
պիր Ֆրանսըզ աքթրիսինէ թէրք իլէմիշ տիր :

Այլնան մալիւմաթտան՝ օլ գատընըն պիր գաչ սէ-
նէտէն պէրու վէֆաթ իթմիշ օլտուղու անլաշըմաղ-
լա , մէգքիւր վարիտաթ՝ մէգպուրէնին գըղը օլան
մատմուազէլ Լիւսիլ Կօնթիէնին վէքիլինէ իթա օլուն-
մուշ տուր :

— Աճայիւպ , աճայիւպ , պու նէ՞ տիմէք տիր ,
— տէտի Բիգ օլէ , հէման եիւքսէք պիր սէտա
իլէ , — Լիւսիլ Կօնթիէ՝ քէնտի վէքիլի վասը-
թասըյլա Ամէրիգաուա օն իքի միլեօն ֆրանգ
աիգ իյլէմիշ . . . ֆադաթ վէքիլի քի՞մ՝ օլուեօր :
— Ալ սանա զարիպ պիր մատտէ տահա . . .
Պիւլպիւլիւն պու սէրվէթինտէն քիմնէ խապէր-
տար տէյիլ տիր . . . լաքին պու էրէյիճէ պիր
իշ տիր . . . Նէ՞ տիեօրսուն , օն իքի միլեօն ֆը-
րա՞նգ . . .

Սթա-Բի՝ գո՛ւրնազ պիր քիմնէ օլտուղուն-
տան , պիր ազ թէֆէքքիւրտէն սօնրա , շու
եօլտա իլավէի մէգալ իյլէտի :

— Ղալիպա ճինաեէթի վաղընըն պիր սէպէ-
պի տէ պու օլմալը տըր . . . սագըն պու վէքիլ
օլան քիմ իսէ , օն իքի միլիօն ֆրանգըն քէն-
տիսինտէ գալմասը իչին Լիւսիլի մահվունա-
պէտիտ իթմէք իսթէմիշ օլմասըն , վէ վէքիլի
մէրգու՞մ՝ վագթիլլէ նէզտլէրինտէ միւսթաթ-
տէմ՝ պուլունտուղում րօշ վէ Ֆիւմէլ եախօտ
Մարբէրթիւի կիպի միրաս զասիպլէրինտէն պի-
րի պուլո՞ւնմասըն . . . Քի՞մ պիլիր , պէլքի օ գըղ-
ճըլաղըն աղղընա ուֆագ պիր եէմ աթըլարագ ,
թէքմիլ վարիտաթա սահիպ օլմագ իսթէնիլմէք-
տէ տիր : — Լաքին , չօդ իլէրի վա՛րմա , Լիւսիլ

Կօնթիէնին վէքիլի օլան տօթո՛ւմ, պուրատա
ատամնն պօղաղընտան եւտիյինի տիշարը չըգա-
րըր պիր քիմնէ վարտըր քի, եագանը գօլայ-
լըգլա անրն էլինտէն գուրթարամաղսըն... Շու
հալլէրէ նազարէն, էօյլէ դանն իտիեօրում քի,
եագընտա պէն տէ իրատլար սահիպի օլուպ,
րահաթճա եաշաեապիլէճէ յիմ, վէ դայպ օլմուշ
օլան կէնճ գըգը պուլտուղում կիպի, ճիհէզինի
տախի թէտարիք իտէպիլէճէ յիմ... Օն ի քի
միլիօն ֆրանգ... Տօ՛սթում Սթո-բի, ագը-
պէթ սօն եաշընտա մէսուտ օլաճագորն...
դանն իտէրիմ քի բրէնս վէ բրէնսէս տը Գաս-
թէլ-Վիվան՝ սանա քիւչիւք պիր էվ իլէ պիր
ազ արսա, վէ պաղչէնտէն չըգան լահանալար
իլէ ալէա լահանա չօրպատը բիշիրէպիլմէք իւղ-
րէ տօնուղ եաղը սաթըն ալաճագ տէրէճէտէ
աղչէ վիրմէքիկէ թէրէտտիւտ իթմէեէճէք-
լէր տիր:

43

Բիգօլէ՝ կարօնու չըղըրպ, վէ օգուտուղու
Ամէրիգա դագէթաւընը կէօսիէրէրէք,

— Շու դագէթա նիւմէրօսունու անլամագ
իսթէրիմ, տէտի:

— Էֆէնտիմ, պուրատան տիշարեա դագէ-
թա չըգամաղ, տէեու ճէվապ վիրտի կարսօն:

— Ալլն սիզէ եիկիրմի ֆրանգ վիրէյիմտէ,

սիգ, պիր տիկերինի սաթըն ալըն, վէ հիչ օլ,
մազսա, զայպ օլմուշ տիեերէք, իւսթիւնիւ
էօրթիւն :

Կարսօն երկիրմի ֆրանգը ճէպինէ աթըպ
սըրթընը չէվերտիկինտէ, Սթա-բի տախի Նիւ-
եօրգ Հէրըլտ Նիւսէսինի ճէպինէ գօյտու :
Պատէհու սաաթընա պազըպ :

— Էջլէյի կէչմիշ . . , շիմտի գասէմ մէմուրը
պիրինճի Պրանսօա ցօգաղընտաքի գօնաղա
կէլմիշ օլմայը տըր : — Պու հալտէ Ժէնըվիէ-
վին խանէսինէ կիտէճէք վազըթ տըր, տէտի
քէնտի քէնտինէ :

Պինապէրին իթ տիկի գահվալթընըն պէտէ
լինի վիրիպ, լօգանթատան տիշարը չըդտը,
վէ Ֆէրնան վօլնէյին մաշուգէսինին սաքին օլ-
տուզու խանէեէ տօղրու իլերէտի :

Իքի կիւնտէն պէրու կէնճ գատըն՝ էլէմ ու
քէտէր իչինտէ օլուպ, եէնի մաշուգու նատի-
րէն պուլվար Մալէզհէրպէ կէլմէքտէ, վէ մէր-
գուսու արաթտըրմազ իչին Մօնթէսքան սէյ-
ֆիեէսինէ ատէմ կէօնտէրտիկինտէ, եէնի պիր
թէաթրօ լուպիաթը բրօվասընտա հազըր պու-
լունմազ իւզրէ, տիշարը չըգմըշ, եախօտ միւս-
թաճէլ պիր իշտէն տօլայը պիր մահէլլէ կիթ-
միշ իտուկի ճէվապը պիլտիւրիւմէքտէ իտի :

Ժէնըվիէվ Ֆէվգէլատէ գըսգանճ թա-
պիաթըլ օլուպ, ֆաղաթ մէրգ ուսմուն՝ մարքիզ
տըլա թուր տիւ րօյուն նէզտինէ ալտէթ իթ-
միշ օլմասընը խաթըրընա պիլէ կէթիւրմէտի-
կինտէն, տիկէր պիր գատըն թարաֆընտան

աւարթըւմը՝ օլմասը Ժիւրահազաւսընտա իտի իսէ տէ , օ գատընըն քիմ՝ օլտուղունու պիր տիւրլիւ անլաւամանօրտը :

Պու ալա Բիգ օլէ՝ էվին գաբուսունու չալ- տըղընտան , գաբուսու աչան պէսլէմէեէ ,

— Մատուլաղէլ Լէյնէն պուրատա՞ մը տըր , տէեու սիւալ իթտի :

— Պուրատա տըր . . . քէնտիօինէ պիր նիւ- մունէ՞ մի կէթիրտինիզ , տէտի պէսլէմէ՝ Սթա- Բիյի պիւյիւք պիր մաղաղա մէմուրու զանն ի- տէրէք :

— Խա՛յր , մա՛տուլաղէլ , եալընըղ էֆէնտի- նիզ իլէ կէօրիւշմէեէ կէլտիմ :

— Քի՞մին թարաֆընտան կէլտինիզ :

— Շանղ-էլիզէ մահէլլէսի գասէմի թարա- ֆընտան . . . Իմտի , րէճա իտէրիմ , աճէլէ պիր իշտէն սօլայը կէլմիշ օլտուղումու մատամա պէ- եան իտին :

— Կի՛րինիզ , էֆէ՛նտիմ . . . շիմտի կիտիպ մա- տամա խապէր վէրիրիմ :

Բիգ օլէ՝ իշ օտանըն պիր գանարէսի իւղերին- տէ օթուրտու վէ պէսլէմէ տախի սալիրէնին իշ թարաֆլարընտա զայպ օլտու : Ժէնըվիէվ գահվալթըսընը հէնուզ իքմալ իթմիշքէն , պէս- լէմէ իշէրի կիրիպ ,

— Մա՛տամ , պիր գասէմ թարաֆընտան գա- թընըղա կէօրիւշմէք իւղրէ պիր առէմ՝ կէլմիշ տիր , տէտի :

— Հա՞նկը գասէմ , տէեու սիւալ իթտի Ժէ- նըվիէվ գալարը չաթըլարագ :

— Շանգ-էլիզէ մահելլէսի դասէմի :
կէնճ գատըն մէսէրրէթ վէ եիւքսէք սէտա
իլէ ,

— Չարուգ . . . չարուգ . . . կէլէն զաթը
հավլէթ օտասընա կիրտիր , տէտի աեաղա գալ
գարագ , վէ ֆիքրինտէն տախի շու սէօզլէր
կէչտի . — Ֆօսարօ բէք ագըլսնէ տավրանտը . . .
պէսպէլլի մատտէ բրէնսին վասիեթի իւզէրի .
նէ օլմալը տըր :

Մէգըիւր վասիեթ միւլահազասըյա , փէ-
նըվիեվին մահզունիյեթի պաղթէթէն զայիւ
օլտու :

Բիգօլէ իչէրի կիրտիրիլիպ , վէ Հէքթօրուն
սապըգ մաշուգէսի՝ մէրգումու եէնի քիսվէթ
վէ գըեաֆէթինտէ թանըմաեարագ ,

— Շանգ-էլիզէ մահելլէսի դասէմի թարա-
ֆընտա՞ն մը կէլիեօրսունուգ , տէեու սիւալ
իթտի :

— Էվվէթ , մա՛տամ . . . Գասէմ՛էֆէնտի՝ աս-
լա վագըթ կէչիրմէեէրէք զաթընըզը կէօրմէք
արզուսինտէ տիր :

— Նէ՞ մատտէ իչին օլտուզունու սէյլէեէ-
պիլլըմիսինիզ :

— Չանն իտէրիւքի , մա՛տամ , ախգ օլու-
նաճագ պիր միրաս մատտէսի իչին տիր :

Ժէնըվիեվ՝ կիւեա իսթիզրապ ալէամէթի
իպըազ իտէրէք :

— Պիր միրա՞ս մը . . . պանա՞ մը , տէտի :

— Էվվէթ , մա՛տամ . . . — Գասէմ՛ էֆէնտի
շու էսնատէ պիրինճի ֆրանսօա սօգաղլնտա

միւթէվէֆա Մ. բրէնս տը Գոթթէլ-Վիվանըն
խանէսինտէ օլուպ, խանէյի մէգքիւրտէ մէօ-
հիւր ալթընտա պուլունան պազը շէյլէր իչին
օրաեա կիթմիշ տիր : — Իմտի, շէքմէճէլէրին
պիրինտէ պազը քեաղըտլար պուլունտուղու
կիպի, միւթէվէֆանըն վաոիեէթինի իճրաեէ
մէմուր օլան զաթ թարաֆընտան տախի պիր
թազըմ, քեաղըտլար թազտիմ իտիլմիշ օլտու-
ղունտան, զաթընըզլն հէր հալտէ գօնազտա
պուլունմասընա լիւզումը գաթի կէօրիւմիւշ
տիւր : Պինապէրին շիմտի զաթընըզը օրատա
պէքլէտիքլէրինտէն, պիր ան էվվէլ թէշրիֆի-
նիզ էլզէմ տիր :

— Վաոիեէթին իճրասընա մէմուր օլան զա-
թըն քիմ օլտուղունու պիլի՞րմիսինիզ :

— Մ. պարօն տը ֆօոարօ տիեօրլար :

Սէզարըն շէրիքէսինին կէօղ պէպէքլէրի ի-
չիւտէն եէնիաէն պիր մէսէրրէթ ալէամէթի
հասըլ օլարազ :

— Էֆէնտի, էլպիսէմի կիյինմէք իչին պանա
պիր ազ միւսաատէ իտին : Օնտան սօնրա պէն
քէնտիմ կէլիրիմ, տէեու պէեան իյլէտի :

— Մա՛տամ, սիզէ բիֆագաթ իթմէք իւղըէ
պանա էմը վէրիւմիշ տիր :

— Էյլէ իսէ, պիր ազ պէքլէմէնիզ լաղըմ
կէլիր :

Բիգօլէ թէվազու իթտի, վէ ժէնըվիէվ տա-
խի պաշգա պիր օտաեա կիտիպ, օն տազըզա
սօնրա միւքէմմէլ եաա թօալէթիլէ տիշարը
չըգաը :

Արապաճը՝ էօյլէյի իւշ սափթ կէշմէղտէն էվ-
վէլ ասլա արապա գօշմատըղընտան , օլ կիւնիւ
պաղը ումուրը վաթիւնէսի իչին տիշարը չըգմըշ
օլմաղլէ , ժէնըվիէվ տիկէր պիր արապա կէ-
թիրթմէք իւզրէ խըզմէթ քեար կէօնտէրտի
վէ պէսլէմէսինէ տախի շու լաֆղլարը իրատ
իթտի .

— Էկէր պէնիմղայպուպէթիմէննասընտա Մ.
Ֆէրնան կէլիրսէ , թաամ իչին քէնտիսինի պէք-
լէնէնէյիմի պէեան իտին :

Պու սէօզլէր՝ Բիգօլէնին տօտագլարը իւզէ-
րինտէ զարիպ պիր թէպէսսիւմ հասըլ իթտի-
լէր :

Պու արալըգ արապա վիրուտ իթտիկինտէն ,
ժէնըվիէվ րաքիպ օլտուղու կիպի , Բիգօլէ
տախի արապաճընըն եանընա չըգլպ օթուր-
տու :

Րաքէն նամ սախթէ միւլազիմ՝ Էբին-Պլանշ-
տան ավտէթլէ , գօմիսիօնէր գըեաֆէթինէ
կիրտիկի վէ պիրիննի Ֆրանսօա սօգաղընտաքի
գօնագ ճիվարլարընտա տիկէր պիր մէմուրիսէ-
թէ նասպ ու թայեին իտիլիշ օլտուղու հալ-
տէ , գասէմին վիրուտինէ պէքլէեօրտը : Մէր-
գում՝ թամ էօյլէն վագթը , մէզքիւր գօնաղըն
էօնիւնտէ պիր արապանըն տուրտուղունու
կէօրտիւ քի , պու արապատան պէրլէնմէքտէ
օլնն գասէմ մէմուրու աշաղը ինէրէք , մասէ-
թինտէ պուլունան պիր սըրքեաթիպ վէ տի-
կէր իքի մուալին քեաթիպ իլէ պիրլիքտէ գօ-
նաղա կիրտի :

Բաքէն , տէրհալ սօգաղըն աղղընտա քէն-
տիսինէ պէրլէմէքտէ օլան արապաեա բաքի-
պէն , իտարէխանէեէ վաւըլ օլտու , վէ գասէմ
մէմուրունուն կէլիշ օլտուղունու Մալբէր-
թիւիեէ խապէր վիրտի : Օ տախի Բաքէնի եօ-
լա գօեուպ , մայիւմ օլան էլէքթրիգ չանընը
չէքտի , վէ մուգավա տէլիք աչըլըպ , թէլէ-
ֆօն վասըթասըյլա ,

— Գասէմ մէմուրու պիրինճի Ֆրանսօա սօ-
գաղընտաքի խանէեէ կէլմիշ տիր , տէեու խա-
պէր վէրտի :

— Բէ'ք ալէա , տէեու ճէվապ վիրտի Ֆօ-
սարօ :

Մալբէրթիւի իշլէրինի ոըրաեա գօյտուգտան
սօնրա , սաաթընա պագտը , վէ քէնտի քէն-
տիեէ ,

— Սաաթ իւչտէ Միւրիլլօ սօգաղընտա պու-
լունմալըեւմ . . . տահա իքի պուչուգ սաաթըմ
վար տըր , տէտի :

Իքի կիւնտէն պէրու վէ սապահըն սաաթ
օնունտան պէտ իլէ , պարօնուն տրապասը գօ-
չուլու օլտրագ խանէսի գաբուսու էօնիւնտէ
պէքլէեօրտու :

Պինապէրին Սէղար , էվիլէլճէ , լաղըմ կէլէն
պաղը քեաղըտլարը չիզտանընա գօեուպ , օ-
տասընտան տիշարը չըգտը , վէ արապասընա
բաքիպէն , քէնտիսինի սէքիզինճի պէլէտիեէ
տայրէսինէ կէօթիւրմէսինի արապաճըսընա
էմը իյլէտի :

Մերգոււմ շիւպհէեէ մահէլլ գալմամագ իւզ-

րէ հէր շէյի եվկէլինտէն տիւշիւնտիւկիւնտէն,
տայիրէյի պէլէտիւեէտէ դասէմ մէմուրունու
սօրտու, վէ անընլա միւսթաճէլ պիր մատտէ-
տէն տօլաւը կէօրիւշմէք իսթէտիկինի պիլ-
տիրտի: Հալպու քի մէրգուժ մէմուրուն՝ միւ-
թէվէֆա բրէնս տը Գասթէլ-վիվանըն խանէ-
սինտէ պուլունտուղու ճէվապընը ալաղընտա,
— Պէն տէ քէնտիսիյլէ, բրէնպին վասիւեթ-
նամէտի հապգընտա պահս իթմէք իշին կէլմիշ
իտիմ, տէտի:

— Էյլէ իսէ, միւսիւ, պիրինճի Ֆրանսօս
սօգաղընտաքի գօնագտա հէր հալտէ պուլուն-
մանըղ էլղէմ օլմաղլէ, պիր ան էվկէլ օրաւա
կիթմէնիգի թափիւեէ իտէրիմ, տէնու մուգա-
պէլէ իյլէտի տայիրէ մէմուրլարընտան պիրի
Ֆօսարօեա:

— Բէ՛ք ալէա, էֆէ՛նտիմ, իշթէ պէն տէ
կիսիւօրուժ:

Օն տագըղա ոօնրա պարօն՝ Հէքթօրուն խա-
նէսինէ վասըլ օլտու: Օտտ խըղմէթ քեարը եաս
էլպիսէտի կիլինմիշ օլտուղու, վէ մահզուն պիր
սուրէթտէ պուլունտուղու հալտէ, Սէզարը
հիւրմէթլէ իսթիգպալ իյլէտի, վէ Ֆօսարօ՝

— Գասէմ էֆէնտինին պուրատա պուլուն-
տուղունու տայիրէյի պէլէտիւեէտէ պանա սէօյ-
լէտիյէր... տիմէսինտէ, խըղմէթ քեար՝

— Էվկէթ Մ. պարօն, պուրատա տըր, վէ սէվ-
կիւլիւ վէ մէրհում էֆէնտիմին քեաղըտլարընը
տէֆթէրէ ալմագ իւզրէ տիր, տէնու պէտան
իյլէտի:

— Քէնափսինէ մուհիմմ վէ միւսթաճէլ պիր իֆատէմ՝ օլտուղունտան , բէճա իտէրիմ , կէլ տիկիմի խապէր վէրինիզ :

— Բէ՛ք իյի , մի՛ւսիւ պարօն :

Ֆօսարօ՝ քեաղըտլարըն տէֆթէրէ ալընտը , զը սէօզիւնիւ իշիտինճէ , տիթրէտի , չիւնքի դասէմ՝ մէմուրու՝ էլպէթթէ Լիւսիլ Կօնթիէ լէհինտէ եաղըլմըջ օլան վասիւեթնամէյի պուլմուշ օլաճագտը : Հալպու քի Ժէնըվիէվ Լէյնէնի ումուլմի միրասխօր թայեխն իյլէեէն վասիւեթնամէ՝ Սէզարըն եէտինտէ պուլունտուղունտան , վէ պու վասիւեթնամէ՝ չըգան հաֆթանըն թարիխինի համիլ պուլունտուղունտան , թապիաթ իյլէ պիրինճիսինին հիւքմիւ գալմամագտու իտի : Պունտան պաշգա Սէզարըն զիւլիւմիւնճէ , զաթէն Լիւսիլ Կօնթիէ տէ մահվ օլմուշ , եախօտ էօլմիւշ իտի :

Պինապէրին Սէզար , իշ օտաւընըն գարուսունա գատար խըզմէթ քեարըն արգասընտան կիտիպ , պատէհու խըզմէթ քեար գարուեու աշարագ ,

— Գա՛սէմ էֆէնտի , Մ. պարօն տը Ֆօսարօնուն զաթընըզա մուհիմմ պիր իֆատէսի օլտուտան , քէնափսինի գապուլ իթմէնիզի բէճա իտիեօր , տէտի :

— Սէօյլէյին իշէրի պուլեուրսուն , տէեու մուգապէլէ իյլէտի մէմուր :

Սէզար իշէրի կիրիպ սէլամ վիրտիքտէն սօնրա տուրաու :

— Մի՛ւսիւ , պանա պիր իֆատէնիզ մի վար

— Պաս առասը սէյֆիեէսինտէ պէնի գաթլ
ու թէլէֆի իթմէքլիկի թէճըրիւպէ իթմիշ օլան
ատէմտէ պու տուր, տէտի:

— Պո՛ւ մու տուր, — տէտիլէր Հէքթօր վէ
Տանիէլ կէյսէ:

— Էվվէթ, պու տուր, չիւնքի սիմասը խաթ-
ըըմտա տըր, վէ հէրնէ գատար օլէսնատէ
թէպտիլ գըեաֆէթտէ իտի իսէ տէ, քէնտիսի
օլտուղունու իտտաա իտէրիմ: — Էվվէթ քէն-
տիսի, եանի թէք կէօզլիւ տիւր:

Տանիէլ պու արա ֆօսարօնուն իւզէրինէ հիւ-
նում իտիպ, պիր էլիյլէ մէրգումըն ռէրուգասընը
աշաղը ալտըղը կիպի, տիկէր էլիյլէ տախի մէր-
ճանտան եաքըլմըշ օլան սախթէ կէօզլիւնիւ չը-
գարտը: Պատէհու ֆիւթուհաթ քեարանէ պիր
լիսան իլէ:

— Բիէր Գարնօ... Բիէր Ռէտօն... ազը-
պէթ սէնի էլտէ իթտիմ, տէտի:

— Իշթէ շէրիքէսի տէ, տօ՛սթում Տանիէլ, —
տէեու իլապէ իյլէտի Բիգօլէ, իշէրի կիրէր կիր-
մէզ, բուսուլանը շաշըրմըշ օլան Ժէնըվիէվի
իլէրի սիւրէրէք: — Մա՛տմուաղէլ Լիւսիլ, պու-
նու տախի թանըեօ՛րմուսունուզ:

— Էվվէթ, թանըեօրում, Գրէթէյլ քէօր-
րիւսիւնտէքի գատըն տըր:

— Պաս առասը սէյֆիեէսինին տէ սահիպէ-
սի, վէ Գուրպվուա մէքթէպինտէ էվլատընը
էօլտիւրէն ֆաննի վէրնօ տուր, տէեու պէեան
կիլէտի Բիգօլէ:

— Պունըարըն էլլէրինէ քէլէրչէ վազ օլուն:

սուն , տէեու էմը իթտի Մ. տը Լօթրիլ :

— Միւտտաի ումումի մուալինի էֆէնտի ,
— տէտի Բիգօլէ Արմանլն գուլաղընտան աշա-
ղը , — մատմուաղէլ Լիւսիլ Կօնթիէ հիսապընա
օն իքի միլեօն ֆրանգ ալմանա մէմուր օլան
վէքիլին քիմ օլտուղունու լուծֆէն Բիէր Բէ-
տօնա սիւալ պուեուրո՞ւր մուսունուղ :

Պօսարօ պու սէօղլէրի իշիտիպ , լէհճէսինտէ
տէհէթլի պիր հիտտէթ ալէամէթի հուսուլէ
կէլտիկի հալտէ , պաշընը եօգարը գալտրտը :
Պու արալըգ ճիւմլէ հազըրուն , վէ խուսուսիյ .
լէ Լիւսիլ , քէմալ թէաճճիւպլէ :

— Օն իքի միլեօն ֆրանգ մը , տէեու թէք-
րարլաւար :

— Էվվէթ , մա'տմուաղէլ : — Ջանն իտէրիմ
քի , սիդի թէքրար պուլմագ իգպալինէ նայիլ
օլտուղում կիպի , օլտուգճա իսթիրահաթընը-
ղը մուճիպ պիր հալէ տախի սիդի նայիլ իթ-
մէքտէյիմ : — Տօղրուսու պիր քիմսէ՝ օն իքի
միլեօն ֆրանգա մալիք օլուր իսէ , պրթըգ հիչ
պիր շէյտէն մահրում գալմաղ : — Օգուեու-
նուղ չու ֆըգրաեը՝ միւտտաի ումումի մուա-
լինի էֆէնտի :

Բիգօլէ ճէպինտէն նիւ-եօրգ Հէրըլա ղաղէ-
թասընը չըգարըպ աշտըգտան սօնրա , օգու-
եանլարըմըղա մալիւմ օլան ֆըգրաեը Արմանա
կէօսթէրաի : Արման օգուտուգտան սօնրա ,

— Ֆիլվագը մա'տմուաղէլ , ղաթընըղ օն իքի
միլեօն ֆրանգ միրասա նայիլ օլմագտասընըղ ,
տէտի :

— Էֆէնտիմ, — տէ եռ ճէվապ վիրտի Պիւլ-
պիւլ, — վազաա պէնտէնիզ պու միրաստան
խապէրտար իտիմ ֆագաթ էն չօղու իւչ եիւզ
պին ֆրանդ զանն իտիեօրտում, վէ էվէնտի-
կիմիզ կիւն Հէ.քթօրուն թէաճճիւպիւնիւ պա-
տի օյմագ իւզրէ, շիմտիլիք պու խուսուստա
քէնտիսինէ հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէեօրտում:

— Տիմէք տիր.քի, սիզ, պու կիպի իչլէրէ
պագան պիր իտարէխանէ միւտիրինէ պիր վէ-
քեալէթնամէ իմզալթմըչսընըզ:

— Էվվէթ, էֆէնտիմ:

— Օ միւտիրին իսմի նէ տիր:

— Մալբէրթիւի տիր, վէ մահէլլի իգամէթի
տախի վիգթօար սօգաղընտա պուլունմագտա
տըր:

— Մալբէրթիւի' . . . պէնիմ աթիգ ամիրիմ
. . . ահ, ալլագ, տէտի Սթանիսլաս Բիգօլէ:

— Իչթէ շիմտի զայպ վէ մահվ օլտուզ, վէ
եաբտըղմըզ թէքմիլ պինա երգըլմաեա եիւզ
թուլտու, տէտի ֆիսարօ քէնտի քէնտիեէ:

Արման աը Լօֆրիլ՝ բրէնսին եաղըխանէսին-
տէ օթուրուպ, չիզտանընտան, պաղը մահէլ-
լէրի եաղըլմըչ, վէ պաղը եէրլէրի աչըգ պը-
րագըլմըչ օլարագ պիր քեաղըտ չըգարտը, վէ
պուլուն պօջ եէրլէրինի իքմալ իտիպ, իմզա-
լատըգտան սօնրա,

— Միւսիւ կէյեէ, — տէտի զապթիեէ միւ-
ֆէթթիչինէ, — աղըն շու ճէլպ թէզքիրէսինի
վէ պէրապէրինիզճէ իքի նէֆէր կէօթիւրիւպ
Մ. Մալբէրթիւիյի տէրաէսթ իտին, վէ տօզ-

րունճա մէրքէզ հապսխանէսինէ կէօթիւրիւպ ,
պատէհու առիտէ տայիրէսինտէ պէնի պու-
մաեա կէլին :

Ֆիլվաճը պիր սաաթ սօնրա Մարէրթիւի ,
Պօսարօ , վէ Ժէնրվիէվ Լէյնէն հապսխանէեէ
իլգա օլունտուլար :

44

Պու վագըատան աղէվվէլ , սապըգ գասէմ
քեաթիպի՝ մարքիզ տըլա թուր տիւ Բօյ իլէ
Ֆէրնան վօշնէյին ագտը իզտիվաճլարը թէ-
տարիքեաթընը կէօրմէքտէ օլուպ , սէքիզինճի
տայիրէյի պէլէտիեէ մէմուրընըն իքի մուա-
վինլէրինտէն պիրի՝ կէլին վէ կիւվէյինին մու-
վաֆֆագաթ ճէվապլարընը տէֆթէրի մախ-
սուսընտա գայտ իյլէմէքիւզրէ , տէֆթէրի մէգ-
քիւրը պիրլիքտէ տլարագ , սաաթ իւչտէ Միւ-
րիլօ սօգաղընտա վագը Լազարինին խանէսինէ
կիթմէքլիկի վաս իթմիշ իտի :

Մարէրթիւինին գասէմի տախի , պիր չար-
եէք սաաթ էվվէլ , մէգքիւր խանէեէ կիտէ-
րէք , ագտը իզտիվաճ գօնթրաթընը իմգա իթ-
տիրէճէք իտի :

Պարօն տը Պօսարօնուն չէրիքի՝ քէնտի թա-
րաֆընտան ինթիխապ իտիլմիշ օլան շահիտ-
լէրէ , հէր հալտէ վագթը մուայիէնինտէ րէս-
մի մալիւմաէ հազըր պուլունմալարընը իխթար

իթմիշ օլտուղու կիպի, պու գատար զահմէթ.
լէ պաշա չըգարմըշ, վէ քէնտիսի իչին մէն.
ֆաաթը քէսիրէ հուսուլէ կէլէճէկինի մէմուլ
իթմէքտէ պուլունմուշ օլտուղու մէզքիւր ագ.
տը իզտիվաճտա պիզգաթ հազըր պուլունմապ.
լըղը տախի ֆիքրինէ գոյմուշ օլուպ, Արման
տը Լօթրիլ թարաֆընտան հագգընտա պիր
ճէլպ թէզքիրէսի սուտուր իթմիշ օլտուղուն.
տան շիւպհէ պիլէ իթմէեօրաը:

Լազարին կիթտիքճէ թագաթտան տիւշմէք.
տէ օլուպ, նայիլի սաատէթ օլմագլըգ մէսէր.
րէթի՝ հալը սըհհէթինի իսլահ իթմէտիքտէն
պաշգա, թէսլիմի բուհ իթմէսինի եագլաշաը.
ըրըճասընա շէտիտ պիր նէօպէթ տէ վիճուտինի
իհաթա իյլէմիշ իտի: Պունուշլա պէրապէր
պիչարէ գատըն՝ քէնտիլի թէլէֆ իտէկէլէն
մէզքիւր խաւթալըղա գարշը պիւթիւն վիճու.
տի վէ գալպի գուվվէթիյլէ ուղրաշմագտան
տուր օլմաեօրտու:

Ֆէրնան՝ մէզպուրէնին գարեօլասը եանըն.
տա իքի կիճէ կէչիրիպ, Լազարին մէրգումա
պագարագ, անընլա կէօրիւշմէպինտէ, պիր
ֆէրահլըգ հիսս իյլէմէքտէ իտի: Ագուը իզ.
տիվաճըն իճրա օլունաճաղը կիւն, Ֆէրնան
պիր խայլի չիչէքլէր կէթիրտիպ, մաշուգէսի.
նին օտասընը թէզքին վէ թէֆրիշ իթտիրտի:
Ֆիլվագը օլ կիւնիւ, Ֆէրնան իչին պիր զիյ.
նէթ կիւնիւ իտի, չիւնքի պիր գաշ սաաթ,
վէ չօգ չօգ պիր գաշ կիւն իչին ֆէտաքեարլըգ
իթմէսիյլէ, հէմ պիւլիւք պիր վարիտաթ սա.

հիպի օլաճադ , վէ հէմ տախի Մալբէրթիւ-
նին բէնչէսինտէն գուրթուլաճադ իտի :

Մատամ տը լա թուր տիւ Բոյ գարեօլասըն-
տան գալգամահաճաղընտան , թապիաթիյլէ
ազտը իզտիվաճ բէսմի՝ այնի օտատա իճրա
օլունաճադ իտի :

Սաաթ պիր սուլարընտա ֆէրնան , էլտիվէն-
լէրինի գօեուպ վէ շաբգասընը տախի էրինէ
ալարագ , կիւվէ յիլիք էլպիսէսինի կիյինմէք
իւզրէ , քէնտի խանէսինէ կիթմէեէ հազըր-
լանտըղընտա , լազարին զայիֆ պիր սէտա իլէ
շու լաֆզլարը թէլէֆֆիւզ իթտի :

— Կիթմէզտէն էվիլէլ , պէնի պուս էթ , վէ
խուսուսիյլէ չաբուգ կէլ... Պէնտէն այրըլ-
տըղընը կէօրտիւկիւմտէ , միւլէպպէտէն պէնի
թէրք իտիեօրսուն տէեու զանն իտիեօրում :

Ֆէրնան եաթաղա էյիլիպ , լազարինին եիւ-
զիւնտէ լէքէսիզ գալմըշ օլան եալընըզ պիր
ճիհէթէ տօտագլարընը տօգունտուրտու , վէ
պատէհու ,

— Ա՛ղիզէմ , պու ֆէնա միւլահազաթընը
ֆիքրինտէն տէֆ էթ... պէն էլպիսէմի կի-
յինմէեէ կիտիեօրում... պիր ազտան կէլէճէ-
յիմ , տէտի :

Մարքիլ՝ տէլիգանլընըն պաշընը քէնտի էլ-
լէրի իչինէ ալըպ , քէմալ աշգ ու սէվտա իլէ
անլընտան պուս իթտի , վէ եալընըզ գալընճա ,
պէսլէմէսինի չըղըրըպ , վէ տանթէլալը պիր սա-
պահլըզ ֆիսթան կէթիրտիպ , անըն եարտը-
մըյլա կիյինմէեէ գալգըշտը , վէ պէսլէմէնին՝

— Լաքին մա'տամ մարքիզ , եօրուլաճագսը-
նըզ , տիմէսինէ ճէվապէն ,

— Պէչքի պիրազ եօրուլաճաղըմ , ֆագաթ
նէ՝ պէյիս վար տըր , չիմտի պէն զանն օլուն-
տուղունտան զիեատէ գուվէթլիյիմ . . . —
Հայտէ գըզըմ , էմիրիմի չաբուգ իճրա էթ , տէ-
եու պէեան իյլէտի մարքիզ :

Ֆէրնան վօլնէյին՝ Լաղարինտէն մուֆարա-
գաթ իթտիկի զէման , Սիւխտէն կէլմէքտէ
օլան կէնճ պիրատէմ՝ ըրիֆագաթընտա հէմալն
ալթը եաչընտա պիր չօճուգ օլարագ , Բարի-
լիօն-Մէտիթէրանէ ըսթասիօնունտա չըմէն-
տըֆէրտէն աչազը ինիպ , չօճուգլա պիրլիքտէ
պիր արապանա ըաքիպ օլտուլար :

Արապաճը՝ պունլարըն էչեա չանթասընը
արապատա եէրլէշտիրտիքտէն սօնրա ,

— Նէ՛րէեէ կիտէճէյիզ , տէեու սիւալ իթտի :

— Միւրիլօ սօգալընտա . . . Նիւմէրօլու խա-
նէեէ , տէտի մէրգոււմ շախս :

— Էրէյիճէ եօլտուր :

— Սաաթլա կիտէճէյիզ :

Արապա եօլա չըգտը : Կէրէք օ կէնճ ատէ-
մին վէ կէրէք չօճուղոն իւզէրլէրինտէ պիր
վագար վէ մահզունիյեէթ էսէրի կէօրիւլիւ-
եօրտու :

— Բա'ուլ , — տէեու սիւալ իթտի կէնճ ա-
տէմ չօճուղա , — սանա սէօղէտիքլէրիմ խաթ-
ընտա տըր , տէյիլ մի :

— Էվլէթ , պապաճըղըմ , խաթըրմտա տըր :

— Հէ՛քսի տէ մի :

— Իվկէթ, հէքսի տէ :

— Ճէսարէ/Թ տէ գոլսուր իթմէեէմէդինէ
է/ին միսին :

Չօհուգ՝ ճեվապ օլարադ, էրքէքլէիէ մախ-
սուս պիր հալլ վագար իւզրէ միււվաֆֆադաթ
ալէամէթի կէօսթէրտի, վէ բէտէրի օլան շախմ
մէրգումու մուհապպէթլէ էօքիւպ, թէքրար
սիւքիւթ քէսպ իյլէտի:

Սոգազլար գար իլէ գաբլը օլտուղունտան ,
արապա բէք տէ սիւրաթլէ եօլունա անվաճ
իտէմէեօրտը : Պունլար մահէլլի մագստէտէ մու
վասըլէթլէքինտէ , սաաթ իքի չալտը : Կէնն
ատէմ արապատան էնտիկի վիպի , օղլունու
տախի էնտիրտի , վէ արապանըեա , քէննիլէ-
րինի պէքլէմէսի իչին էմը վիրտիքտէն սօնրա ,
գաբուեա տօղրու իլէրլէտի : Մէրգումուն գալ-
պի շիտտէթլէ չարբըեօրտու , վէ եիւզիլնին
սօկումնուղու՝ հէեէնանընը իրաեէ իյլէմէքտէ
իտի իսէ տէ , էլի տէթրէմէքտէ օլմատըղըն-
տան , չանը չալտը , վէ արապա գաբուսուէնուն
պիր գանատը աչըլմաղլէ , բէտէր վէ էվլատ
իչերի կիրտիյէր :

Պու էսնատէ պէսլէմէ՝ մատաւապընա , տան-
թէլալը սապահըդ ֆիւթանընը կիլինտիրմիչ
իտի : Լազարին՝ գաբունուն չանը չալընտըղընը
իյիտինճէ ,

— Գաբու չալընը եօր, աճապա վագը՞լթ մը
տըր, տէնու սիւայ իթ տի պէսյէմէնէ :

— Խա'յր , մա'տամ , տա'հա էլի տագըգանըզ
վար տըր , տէտի պէսլէմէ :

— Էօյլէ իսէ , պագ քիմտիր : — Էկերչի էվ-
վէլճէ կէլէճէք օլան շահիտէր իսէլէր , սէօյլէ ,
սալօնա պուեուրսունլար :

Պէսլէմէ լաչալը էնտի , վէ եէնի կէլէն շախս-
լարըն գարչլսընտա պուլունտու քի , խըզմէթ-
քեարլարտան պիրի՝ մէրգուլարը տէհլիպէ կիր-
տիրմիշ իտի : Պինապէրին լաղարինին պէսլէ-
մէսի , կէնճ ատէմէ խիթապէն ,

— Նէ՞ իսթ էեօրսունուզ , մի՛ւսիւ : տէեու
սիւալ իթմէսինտէ ,

— Մատամ մարքիզ տըլա թուր տիւ Բօյ իլէ
կէօրիւշմէքլիկի արզու իտէրիմ , տէեու ճէվապ
վիրտի կէնճ ատէմ :

— Մատամ մարքիզ եաթագտա ալըր խաս-
թա տըր :

— Պիլիրիմ :

— Էֆէ՛նտիմ , պէսպէլլի զաթընը՝ մատամըն
վէ Մ . Վօլնէյին ագտը իղտիվաճլարը սէնէտի-
նի իմզալաեաճագ օլան շահիտէրտէն պիրի-
սինիզ :

Էէնճ ատէմ տիթրէտի , վէ գաշլարը չաթը-
լըպ , պօղուգ պիր սէտա իլէ շէօյլէ սիւալ իթտի .

— Մատամ տըլա թուր տիւ Բօյ՝ Մ . Ֆէրնան
Վօլնէյ իլէ էվլէնի՞եօր մու :

— Էվվէթ , էֆէ՛նտիմ , վէ թամ սաաթ իւշտէ ,
գասէմ էֆէնտինին մուափնլէրինտէն պիրի՝
իճրաի ըէսմի իղտիվաճ իշին պուրաեա կէլէ-
ճէք տիր :

— Էօլիւմ քէրթէսինտէ իճրա օլունան ագ-
տը իղտիվաճլարտան պիրի՞մի տիր պու :

— Էվվէթ , էֆէնտիմ :

— Տիմէք տիր քի մատամ մարքիդին եաշա մասընա իւմիտ գալմամըշ տըր :

— Էվվէթ , էֆէնտիմ :

— Օ հալտէ , քէնտիսինի պիր ան էվվէլ կէօրմէքլիկիմէ շիմտի տահա զիեատէ իհթիեաճ հասըլ օլտու : — Իմտի , քէնտիսինի կէօրմէք արզումու չաբուգ մատամընըղա խապէր վէրին :

— Իսմինիզ նէ՞ տիր , էֆէնտիմ :

— Իսմիմին պիլինմէսինէ քէնտիսինճէ լիւզում եօգ տուր :

— Ֆադաթ մատամ՝ քիմ օլտուղունուղու պիլմէտիկի հալտէ , գապուլ իթմէզ :

— Էյլէ իսէ էնիշթէօի գօնթ տը կօրտ թաւափընտան կէլտիկիմի սէյլէյին :

— Բէ՛ք խի , էֆէնտիմ , վէ սիզ տէ պէնիմ արգամտան կէլին :

Պէսլէմէ՝ բէտէր իլէ էվլատը Լազարինին տայիրէսի միւշթէմիլաթընտան պիր սալօնա կէօթիւրիւպ , վէ պունլարը օրատա եալընըզ պրադարագ , քէնտիսի եաթագ օտասընա կիրտի , վէ մարքիդին՝

— Գաբուեու չալան Ֆէրնա՞ն մը տըր , տէեու վուգու պուլան սիւալինէ ,

— Խա՛յր , մա՛տամ , պիր եապանճը քիմնէ տիր , տէեու ճէվապ վիրտի պէսլէմէ :

— Պիր եապանճը՞ մը :

— Էվվէթ , եանընտա տախի պիր չօճուգ վարտըր :

— Նէ՞ իսթէեօր :

— Զաթընըզլա կէօրիւշմէք իսթէմէօր :

— Իսմի նէ՞ տիր :

— Իսմինի սէօյլէմէք իսթէմէօր , ֆադաթ զաթընըզլն էնիշթէսի Մ. գօնթ տը կօրտ թա-
րաֆընտան կէլտիկինի թէէմին իտիօր :

— Պէսպէլի սէվկիւլիւ գըզգարընտաշըմ Ժան-
տան պաւնա խապերլէր կէթիւրմիշ օլմալը տըր
... օ պէնի աալա դէնուլթմազ . . . պէնի տայի-
մա տիւշիւնիւր . . . վէ պէնիմ ագըլըզճա հա-
րէքէթ վէ մուամէլէլէրիմէ ըաղմէն պէնի սէ-
վէր : — Իմտի , կէլէն միւսաֆիրէ սէօյլէ իշէրի
պուերդըսուէն :

Պէսլէմէ տիշարը չըգտը , վէ պիր գաշ տա-
գըզա սօնրա , ըիֆագաթընտա կէնճ ատէմ
իլէ չօճուգ պուլունտուղու հալտէ թէքրար
իշէրի կիրտի :

Պու արալըգ բէնշիրէլէրին բէրտէլէրի գալ-
աբըրլմըշ գլտուղունտան , չիշէքլէրլէ միւզէյ-
եէն օլան վասի օտա ըշըմըշ , վէ Լազարին տա-
խի սըրթընը շիլթէլէրէ տաեաթմըշ օլուպ ,
հէնուզ զիեասը գաթիէն սէօնմիւշ օլմաեան
կէօղիւնիւ Նիշէրի կիրէն շախսլարա չէվիրմիշ
իտի :

Մէզպուրէ պիրտէն պիրէ տիթրէմէեէ պաշ-
լաեարադ , կիւեա տէհշէթպախշ պիր մատտե-
յի կէօրմէք իսթէմէօր կիպի , էլլէրինի իլէ-
րիեէ տօղրու ուզաթտը , վէ բէբէլէեէրէք ,

— Խա՛յր . . . Խա՛յր . . . գապիլ տէյիլ աիր
. . . պու պիր խէեալ . . . եախօտ ըլւեա տըր ,
տէտի :

— Տիմէք տիր քի պէնի թանրեօրսունուղ , տէեու սիւալ իթտի կէնճ առէմ :

— Մարսէլ Լօժիէ՛ . . . տէտի մարքիզ տէհ-
շէթ վէ եիւքսէք սէտա իլէ :

Պէսլէմէ տիշարը չըգմագտա իքէն , պու սէ-
սի ալընճա կէրի տէօնտիւ , փագաթ Մարսէլ՝
մէզպուրէ պէսլէմէեէ տօղրու տէօնիւպ , վէ
սաքին փագաթ ամիր պիր սէտա իլէ :

— Սիզ կի՛տինիզ , մա՛տմուազէլ . . . — Մա-
տամ մարքիզ բէք ալէա պիլիր քի , պէնտէն
գօրգաճագ հիշ պիր սէպէպի եօգ տուր , տէ-
եու պէեան իլէտի :

Մարսէլին շիտտէթլի իֆատէսի վէ Լազարի-
նին տախի թաստիգ մանէասընտա օլան սիւ-
քիւթիւ իւզէրինէ , կէնճ գըզ պաշընը էյիպ ,
տիշարը չըգաղ :

Մատամ տըլա թուր տիւ րօյ իսէ , տիշերի
կըճըրտաեարագ ,

— Մարսէլ Լօժիէ՛ . . . սիղսինիզ հա՛ , տէտի :

— Էվվէթ , պէն իմ . . . զալիպա պուրաեա
աբանսըզ կէլիշիմ՝ սիղի ֆէվգէլատէ տիւշարը
իսթիղրապ իլլէտի :

— Օ՛հ , խա՛յր . . . խա՛յր . . . սուս օլուն . . .
պուրատան չէքիլին . . . սիղին պուրատա պու-
լունմանըզ պէնի գօրգուլթուեօր . . . սէսինիզ
պանա ֆէնալըղը մուճիպ օլուեօր :

— Լաքին պէն հէմ պուրատա գալաճաղըմ՝
հէմ սուս օլմաեաճաղըմ՝ վէ հէմ տախի սիզ
պէնի տինլէեէճէքպինիզ :

— Մէրհա՛մէթ իտին :

— Սիղ պանա վէ էվլատընըղա մերհամէթ
իթտինի՞ղ մի... — Պէն սիղէ նի՞չին մերհա-
մէթ իտէյիմ :

Լաղարինին սինիրլէրի չէ.քիլէրէ.ք :

— Ա՛հ , միւսթահագգ օլտուղում ճէզանը
պուլտում... ճէզամը չէ.քիւօրում... տէտի :

— Էվվէթ , սիղ քէնտի ճէզանըղը թէրթիպ
իթտինիղ... չէօյլէ.քի գուրտուղունուղ ֆէնա-
լըգ տուգաշընա , սիղ տիւշտինիւղ... — Իշթէ
պէօյլէ Ալլահ ատիլ տիր , վէ սիղի պէօյլէ բէն-
չէի ճէզանա տիւշար գըլար... պէն խէ , սի-
ղին էօլէճէկինիղի էվվէլճէ պիւտիկիմտէն , պէ-
նի վէ էվլատընըղը թէ.քրար կէօրմէզտէն էվ-
վէլ , թէսլիմի բուհ իյլէմէնիղի խթէմէտիմ :

— Էվլատըմ... լաքին պէնիմ էվլատըմ եօգ-
տուր... տէեու պէեան իյլէտի Լաղարին տէհ-
չէթինտէն նաչի զայ ագըլ պիր հալտէ պու-
լունարագ :

Մարսէլ էլինի ուղաթըպ ,

— Իշթէ էվլատընըղ , տէտի :

— Հանթաթտա՞ մը տըր :

— Սիղին իչին տէյիլ խէ տէ , պէնիմ իչին
հանթաթտա տըր : — Էվվէթ , սիղին իչին քի ,
վալիտէսի օլտուղունուղ հալտէ , էվլատընըղըն
էօլտուրիւլմէսինի էմր , վէ պոււնուն պէտէլինի
էտա իթմիշ , վէ շիմտի տախի շու մասոււմուն
էօլմիւշ օլմասը զաննընտա պուլունմուշտունուղ
տուր :

— Վագը օլան իֆատէնիզ՝ ինսանիյեթին
խիլաֆընտա տըր :

— Սիգին հարեքէթինիզ՝ տահա զիեատէ ին՝
սանիյեէթ խիլաֆընտա օլմուշ տուր : Էվլատը-
նըզ՝ վիրտիկինիզ էմրէր իլէ մաղրուգլէ թէլէֆ
օլուպ , անըն վէֆաթ քեաղըտը տախի սիզի
պիւլիւք պիր սէրվէթէ նայիլ գըլմադ իւզրէ
պուլունմուշ իսէ տէ , ճէնապը Ալլահ սիզի Ե
իգպալէ նայիլ գըլմամը վէ գըլտըրմաեաճագ
տըր : — Էվվէթ , սիզին էվլատընըզ՝ լէմաննէհ-
րի կիրտապարընտա մահվ օլմուշ իսէ տէ , Մար-
սէլ Լօթիէնին էվլատը՝ Մարսէլ Լօթիէ իչին
եաշամագտա տըր :

— Կէօթիւրիւնիւզ . . . Կէօթիւրիւնիւզ . . .
պանա գօրգու վէրիւօր . . . պէն Ֆէրնանը սէ-
վէրիմ . . . Մարսէլ՝ սէնի թահգիր , իյլէրիմ . . .
— Բաո՛ւլ . . . Բաո՛ւլ . . . տէտի Լազարին սէսի
կիւճ հալ իլէ անլաշըլարագ , վէ միւպլթէրա օլ-
տուղու շէտիս նէօպէթ իլէ պիլլիքտէ սա-
եղգլամագ տախի իւսթէ կէլտի :

Չօճուգ՝ քէնտի իսմինին թէլէֆֆիւզ օլուն-
տուղունու իչիթտիկինտէ , մարքիզին գարեօ-
լասընա եագլաշտը , Լազարին տիթքեեէրէք ,
վէ հարեքէթլէ չօճուղու րէտտ իտէրէք ,

— Տէֆ օ՛լ շուրատան . . . Սէնին ինթիգամը-
նը Ալլահ պէնտէն ալըօր . . . պէն լանէթլի-
յիմ . . . տէտի :

Պու արալըգ մարքիզին սէսի քէսիլիպ , վի-
ճուտի տախի սարսըլարագ , ագալարը չէքիլ-
տի , վէ պուրուշմուշ օլան բարմագլարըյլա
եիւզիւնտէքի մապէյի աշաղը ալըպ , սիմա-
սընըն թէքմիլ տէհշէթլի վէ նէֆրէթամիզ հա .

լի մէյտանա չըգտը : Քէնտիսի տախի եարը պէշինէ գատար տողրուլուպ , ուզուն պիր ա՛հ իթտի , վէ թէքրար շիթէյէրի իւզէրինէ տիւ շիւպ , պիր տախի գըմըլտանմազ օլտու :

Օլէանատէ Բաուլ աղլամագտա օլուպ , Մարսէլ տախի պաշընը էյմիշ իտի :

Չօնուգ՝ բէտէրինին էլինտէն թուլթուպ , քէն տիսի տիգ չէօքտիւկիւ կիպի , բէտէրինի տախի , գարեօլանըն եանընտա տիգ չէօքմէքլիկէ Պէնպուր գըլտը :

Իքիսի պիրլիքտէ պիր միւտտէթ եաւաշ սէ տա իլէ տուա իտիպ , պիր գաչ սանիյեէ սօն ըա տիշարտան գարու չալընտըղընտան , Մարսէլ վէ օղլու աեաղա գալգտըլար : Պէսլէմէ իսէ , գարուեու աչըպ , էշիյին իւզէրինտէ տուրտու :

— Մա՛տամ մարքիզ , վագըթ կէլտի , տիմէ սինտէ , Մարսէլ՝ ամիր պիր հարէքէթլէ սուս օլմասընը պէեան վէ գարեօլաեը իրաեէ իյլէտի :

Պէսլէմէ տախի հալ ու քէյֆիեէթի անլա եարագ , սիմասը՝ կէօզ եաշլարըյլա միւլէմմա օլտուղու հալտէ , թէսլիմի ըուհ իթմիշ օլան մատամասը եանընա եագլաշտը , վէ քէնտիսի տէ տիգ չէօքտիւ :

Պատէհու բէտէր վէ էվլատ , մարքիզ տըլա թուր տիւ Բօյուն նաշը գարշըսընտա թէվաղու իտիպ տիշարը չըգտըլար , վէ էօյլէ պիր սալօնա կիրտիլէր քի , պունտա , ֆէրնան վօլնէյ՝ կիւվէյիլիք էլպիսէսինի եանի սիեահ հալապ վէ պէեազ էլտիվէնէր կիլինմիշ , վէ պէեազ

գրաված գոյմուշ օլտուղու, վէ գասէմ տախի, սախթիեանտան մասմուլ պիր չիզտան տէրու- նինտէ իզտիվան գօնթրաթընը համիլ պու- լունաուղու, վէ պէլէտիեէ տայիրէսի միւտիք մուավինի՝ բալթօսունուն ալթընտա րէսմի ա- լէամէթի ֆարիգա վազ իթմիշ իտուկի, վէ տայիրէյի մէզքիւրէ սըրքեաթիպի՝ գօլթուղու ալթընտա պիւյիւք պիր աէֆթէր թութուղու հալտէ, պազը շահիտէր իլէ պիրլիքտէ թօք- լանմըշ իաիլէր : Ետլընըզ Մալբէրթիւի մէվնուտ պուլունմաներպ, պունուն զալպուպէթի սէպէ- պի տախի մալիւմ իտուկինտէն, պէեանընտան սարֆը նազար իլէրիզ :

Մարոէլ՝ բալթօսունուն ալթընտաքի ալէա- մէթի ֆարիգաորնտան հիւքիւմէթ մէմուրու օլտուղու անլաշըլան զաթա տօղրու կիտէրէք :

— Էֆէնտի, զալիպա պիր ագաը իզտիվան իճրասը իչին պուրանա կէլմիշինիզ տիր, տէ- յիլ մի, տէտի :

— Էվվէթ, էֆէնտիմ :

— Բէք կէճ գալմիշսընըզ :

— Բէք կէճ մի գալմիշըզ, տէեու թէքրար իթտի մէմուր :

— Բէք կէճ մի, տէտի թէաթրօ օեունճու- սու, խէեալ իթտիլի միլեօնլարտան տօլայը տիթրէեէրէք :

— Էվվէթ, չիւնքի մատամորլա թուր տիւ րգ պէֆաթ իթտի, տէեու իլավէ իլլէտի Մարք սէլ լօթիէ :

Իքի հիւքիւմէթ մէմուրլարը պազը սէօզլէր

պէտանրնտան սօնրա , շահիալէր իլէ պիրլիք-
տէ մուֆարագաթ իթտիլէր : Եալընըզ Ֆէրնան
օրտտա դալընճա , Մարսէլ՝ մէրզ ումուճ ու-
մուղունա էլինի վուրարագ :

— Ֆէրնան վօլնէ , սիմֆոնիկա , տէտի :

— Էվլէթ , պէն իմ :

— Մատամար լա թուր տիւ րօյ՝ կէրչի սիդին
իլէ էվլէնէճէք իքէն . համա՝ օլտուն վէֆաթը
իւսթէ կէլէրէք , իշէ մանի օլմուշ տուր : —
Խմոր , տիշարը չըգըն , միւսիւ :

Ֆէրնան պու պապտէ մուխալիֆէթ իտէճէք
իտի իտէ տէ , Մարսէլին իֆտտէսի էօյլէ պիր
թարղտա վուգու պուլտուքի , ապա մուխա-
լիֆէթէ մէճալի գալմատը , Պինաէն ալէյհ զա-
հիրէն վադար քէսպ իտէրէք , վէ շաբդաւընը
էլինէ ալարագ տիշարը չըգտը :

Իքի կիւն սօնրա Լազարիին ճէնաղէսի գալ-
տըրըլըպ , ճէնաղէ ալայընտա եալընըզ Մար-
սէլ իլէ էվլատը հաղըր պուլունտուլար , չիւնքի
գօնթ վէ գօնթէս տը կօրտա խապէր վէրլմէ-
տիկի կիպի , բէտէրլէրին էն իյիսի նամընը իհ-
րազ իթմիշ օլան ժիւլ Լըրու տախի , պիր մա-
շուգէսիլէ պիրլիքտէ Մօնագօ չէհրինտէ իմ-
րարը էվգաթ իթ տիկլինաէն , քէրլմէսինն ճէ-
նաղէ ալայընտա հաղըր պուլունմատըլար :

* * *

Իւշ մահ սօնրա , Սէն էեալէթի ճինաեթ
մահքէմէսի թարաֆընտան Բիէր րէտօն՝ իտամ ,
Ֆաննի վէրնօ եախօտ նամը տիկլէրէ Ժէնը-
վիէվ Լէյնէն՝ միւէպպէտէն հապս , վէ Մալ-

բէրթիւի՝ քիւրէք ճեղալարընա մահքիւմ օլ-
տուլար :

Լէւսիլ Կօնթիէ՝ Ամէրիգ ալը Էտկար Սիտնէյ
Թարաֆընտան վալիտէսինէ վասիեէթ իտիլմիշ
օլան վարիտաթա միւթէսարըֆէ օլտուղու կի-
պի , բրէնսէս տը Գասթէլ-Վիվան օլմագլըգ իգ-
պալինէ տախի նայիլ օլտու :

Պէօյլէճէ իքի կէնճ կէլին վէ կիւլէյի՝ բէթ-
րօլ կաղը մատէնլէրինտէն պաշգա , եիկիրմի
պէշ եախօտ օթուղ միլեօն ֆրանգ վարիտաթա
սահիպ օլուպ , կէրչի պու պիր կիւղէլ իրատի-
տի իսէ տէ , նէլէրինէ լաղլւմ իտի , զիրա անլէր
իչին , ձէնալը Աէլէնին՝ ձէնալը Աշֆ Եանընտա
պիւլիւք պիր էհէմմիեէթի եօգ իտի :

Սթա-Բի տախի , բրէնսին վէքիլխարճը թայ-
եին զլունարաղ , իշպու մէմուրիեէթինի սօնու-
նա գատար հէմ մահիրանէ վէ հէմ տախի նա-
մուսուլլա իֆա իթտի :

Այիլէ օլան թէյլէ տախի նայիլի սաատէթ
օլուպ , Տանիէլ Կէյեէ իսէ , մէմուրիեէթինտէն
իսթիֆա իտիպ , տախիլի էեալէթտէ քէօլէնի-
չին օլմագլըղը թէրճիհ կյէտի , վէ տիւգ Հան-
րի տը Շասլէն՝ քէրիմէսի Էլէն իլէ Արման տը
Լօթրիլին վուգուի իպտիվաճլարընտան տղ կիւն
սօնրա , հէման պիւսպիւթիւն տղըլ զաաֆէ-
թիլլէ թէրքի տաղտաղայի ճիհան իթտի : Մա-
րիան Ժիլպէրէ կէլինճէ , էօմիւլէնիւն սօնունա
գատար գալմագ իւղրէ , թէքրար Շասլէն ֆա-
միլեասը խանէսինէ տախիլ օլտու :

Րօփէ՝ քէնտի սէվկիւլիւսիւնիւ պիր տիւրլիւ

ունուտամաեըպ , սախթէ Ոտրիէնի տայիմա
սէվմէքտէն տուր օլամատը , վէ մէրգ ումէ վէ-
ֆաթ իթմիշ օլտուկու հալտէ , անլն հազ գըն-
տա հիսս իյլէտիկի ագըլսըզնա աշգ ու սէվտա՝
ագըպէթ քէնտիսինի ճիննէթէ տիւշար իյլէտի,
վէ Ֆէրնան վօլնէյիտէ , հէմ թէաթրօտա վէ
հէմ տէլիզ անղըլըզ էօմիւնտէ քէսպի մուվաֆ-
ֆադըյիտէ իթմէքտէ պէրտէվամ պուլունտու :

Ուրնօլտ տը թրուա-Մօն իլէ գօնթէս Մարիեէ
կէլինճէ , գօնթ տը վէրթինին սուրէթի միւլէլ-
լիմէտէ վուգուր վէֆաթըյլա , պունլարըն զի-
նաքեարլըղը էօրթիւլաիւ իսէ տէ , պու իքի
պշըզլար՝ պու սաեէտէ ալէմ՝ մուվաճճէ հէսին-
տէ , պիրի պիրլէրինի սէվէպիլտիլէր վէ պիրլիքտէ
եաշսյապիլտիլէր մի , եօգսա պիրի պիրլէրինտէն
այրըլմաեա մէճպո՛ւր մու օլտուլար , իշթէ պու-
րասընը տիկէր պիր հիքեաեէտէ թաֆսիլ վէ
պէեան իտէճէյիմիզի վատ իլէ , իշպու հիքեա-
եէմիզէ խիթամ վէրիրիլ :

Միւլէլիֆին պալէատէքի իֆատէսինտէն տախի ան-
լաշըլտըղը վէճհ իւզրէ , թէրճէմէսինէ միւսարաթ
իյլէտիկիմիզ իշպու ճէնԱՊՐ ԱՇԳ հիքեաեէսի պուն-
տա խիթամ պուլմուշ , վէ սունտան սօնրա թէէլիֆ
իտիլէճէկի վատ իտիլմիշ օլան հիքեաեէսին՝ պու հի-
քեաեէմիզէ թէալլիւզիւ օլմաեաճաղը տէրքեար պու-
լունմուշ տուր :

ՄԷՐԵՖԻ ՈՒՆՈՒԹԵԼ ՆԵՂԱՐԵՐՆԻ ՏՔԱՆԵՆԻ ԲԱՆԱԲԵՐ
ԷՆ ԼՈՐԻ ՕԼՈՒՄԻՆՆ ԴԵՐ — ԷԼԵՄԵՆՏԱՐԻ 828

